

A
DICTIONARY
OF THE
TELOOGOO LANGUAGE.

A
DICTIONARY
OF THE
TELOOGOO LANGUAGE,
COMMONLY TERMED THE GENTOO,
PECULIAR to the HINDOOS of the NORTH EASTERN PROVINCES
OF THE
INDIAN PENINSULA.

BY A. D. CAMPBELL,
OF THE
MADRAS CIVIL SERVICE,
LATE MEMBER, AND SECRETARY,
OF THE
BOARD OF SUPERINTENDENCE
FOR THE
COLLEGE OF FORT ST. GEORGE.

Madras :

PRINTED AT THE COLLEGE PRESS.

1821.

PL 4796
.C3

TO THE MEMORY
OF
THE LATE
FRANCIS WHYTE ELLIS, ESQ.

OF THE MADRAS CIVIL SERVICE,
WHO PLANNED THE ESTABLISHMENT OF THE COLLEGE OF FORT ST. GEORGE,

AND,

WHILE HE LIVED,
WAS ITS CHIEF ORNAMENT AND SUPPORT,

THIS WORK,

THE OFFSPRING OF THAT INSTITUTION,

IS INSCRIBED ;

AS A TRIBUTE OF FRIENDSHIP

DUE FROM

THE AUTHOR.

ADVERTISEMENT.

THE following Dictionary was commenced soon after the publication of the Author's Teloogoo Grammar; and, the copyright of it having been purchased by the Madras Government, they have directed it to be printed at the College Press.

The situation which the Author formerly held in the College of Fort St. George first led him to endeavour to promote and mature it's objects; by the publication of a set of elementary works on the Teloogoo language. This, he hopes, has been effected, by his former, and the present publication; and he performs a grateful duty in publicly recording his obligations both to the Madras Government, and to the Honorable the Court of Directors, for the great liberality, with which his humble labours have been rewarded by them.

The Dictionary, as the sequel to the Author's Grammar, has been compiled on the same principles, respecting the formation and derivation of the Teloogoo language, as have been laid down in the introduction to the Grammar. It is unnecessary, therefore, to recapitulate them in this place. But, composed, as this work has been, at intervals, and often in the midst of all the bustle of a Collector and Magistrate's Office, the Author begs to crave for it some indulgence from the public.

In the preparation of the present work, a manuscript Teloogoo

Dictionary by *Maumadi Vencaya*, a learned Native at Masulipatam, has been of material assistance to the Author. In that native manuscript, the words are inconveniently arranged, the explanations are given exclusively in Teloogoo, and but few pure Teloogoo words occur; yet the work contains a vast number of terms, chiefly of Sanscrit derivation, and they are explained, though concisely, with the correctness of a scholar, well versed in Teloogoo literature, and master of the subject on which he writes.

The Author has also availed himself of another manuscript Dictionary, in which many of the most common Teloogoo words are arranged, absurdly enough, in the order of the *French*, and not of the Teloogoo, alphabet. He is indebted to *Mr. C. M. Lushington*, and *Mr. W. Harington*, of the Madras Civil Service, for two copies of this work; but subsequently obtained a more complete copy of the same from the *Pere Mottet* at Pondicherry, and another from the Government Office at Madras, deposited there many years ago by *Mr. Daniel Ince*. These two last contained (what in the others was deficient) explanations in French of the Teloogoo words arranged as above explained; but the explanations thus given, though full, are by no means correct. This manuscript appears to have been the result of the labours of successive Jesuit Missionaries, in the neighbourhood of the Guntoor district.

The Author's obligations to these Teloogoo manuscripts, however, are inconsiderable, compared with those which he owes to the excellent Sanscrit Dictionary published by *Mr. Wilson* at Calcutta. That publication did not reach him until

the present Teloo goo Dictionary was in the Press; but, as it passed through it, the Author, in explaining words of Sanscrit origin, has borrowed very freely from Mr. Wilson's work; and, in general, has introduced *verbatim* such of the explanations given by Mr. Wilson as continue in Teloo goo to be attached to the Sanscrit term; adding any new meaning it may have acquired, after it's adoption into Teloo goo.

In consequence of the Author's removal to an Office at a great distance from the Presidency, Mr. Henry Mortlock, the present Secretary to the College of Fort St. George, was so good as to undertake the revision of the sheets of the Dictionary as they passed through the Press; and the public are indebted to him for the care with which that troublesome task has been executed. The Author is further obliged to Mr. Mortlock for many valuable additions of various Arabic, Persian, and Hindoostanee terms, in illustration of the derivation of several Teloo goo words. These additions may generally be distinguished from those of the Author, by the omission of the word *from*, which has usually been inserted by the Author, before the derivations given by him.

BELLARY DISTRICT, }
10th December 1821. }

ABBREVIATED TERMS USED IN THIS DICTIONARY.

-
- T. denotes Pure *Teloogoo* words, such as in the Grammar are termed దేశ్యము *Deshyumoo*.
- S. „ Sanscrit words, assuming *Teloogoo* terminations and forms, in the Grammar termed తత్సమము *Tutsumumoo*.
- rud. „ *Teloogoo* corruptions of Sanscrit words, in the Grammar termed తద్భవము *Tudbhuvumoo*.
- G. „ Provincial terms, in the Grammar denominated గ్రామ్యము *Gramyumoo*.
- A. „ words of Arabic derivation.
- P. „ „ Persian „
- H. „ „ Hindoostanee „
- s. n. „ Substantive noun.
- adj. „ Adjective.
- adv. „ Adverb.
- postpos. „ Postposition.
- interj. „ Interjection.
- v. a. „ Verb active.
- v. n. „ Verb neuter.
- v. caus. „ Verb causal.
- v. comp. „ Verb compound, or that peculiar verb in *Teloogoo* which is formed from the root క్రియ, as explained in this Dictionary under that head, and in the second edition of the Grammar, between rules 484 & 485.

N. B.---When &c. is added to a sanscrit adjective terminating in ము, it denotes that it is given in it's neuter form, but that it admits of the masculine and feminine forms explained in the Grammar under rule 289, &c. of the second edition ; and that in these masculine and feminine forms, it may be used as a substantive.

A

D I C T I O N A R Y,

TELOOGOO AND ENGLISH.

అంక

అంకు

అ The first letter of the Teloogoo Alphabet. In Teloogoo, it is often used before words beginning with a consonant, for the long ఆ, (the indeclinable adjective pronoun *that*;) in which case, the following consonant is doubled; thus, ఆకాలము is often written అక్కాలము *that time*. Prefixed to nouns of Sanscrit derivation beginning with a consonant, it implies negation; thus, హూరుడు a *brave man*, అహూరుడు a *coward*; before words of the same derivation commencing with vowels, it is used in the same sense, but between it and the vowel, the consonant న్ is inserted, to prevent hiatus.

౧. అంకణము s. n. The space between two beams, or pillars.
౨. అంకపాళి s. n. A kind or amorous embrace.

s. అంకము s. n. (from the root s. అంక్ to mark) 1. A mark or spot. 2. a numeral figure. 3. the inside of the thigh. 4. the side above the hip. 5. *in theatrical language*, an act or scene; a canto or chapter. 6. vicinity.

౩. అంకము s. n. War; battle.
౪. అంకమ్మ..... s. n. The name of a village
౫. అంకాళమ్మ Goddess.
- s. అంకితము &c. adj. Marked; numbered; paged. అంకితము చేయు v. a. To dedicate a book; as ఆ గ్రంథము రాజు పేరిట అంకితము చేసినాడు he dedicated that work to the King.
౬. అంకిలి s. n. An obstacle; impediment.
- s. అంకురము s. n. A germ; a sprout; a bud.
- s. అంకురార్పణ s. n. (from s. అంకుర a germ and s. అర్పణ placing) A preliminary ceremony performed in Hindoo temples, at the beginning of a feast.

- s. అంకుశము s. n. An elephant hook; the instrument by which the driver guides the elephant. అంకుశంకులకురాని adj. (a corruption of the Sanscrit word అంకుశము an elephant hook, and ఠాని the negative relative participle of the verb, వచ్చు to come, that does not come; viz. that which will not obey direction). Ungovernable, head-strong, untractable, indocile. అంకుశంబుమా ద్రి s. n. (from అంకుశము an elephant hook, and ఠాని మా ద్రి like) The 19th of the 27 Asterisms, from its similitude to the elephant hook. *Quatuor stellæ, in cauda scorpionis.* Beschi.
- s. అంకురము s. n. Vide అంకురము.
- TUD. అంకె s. n. (from s. అంక a mark) A numeral figure, sign, or mark. అంకెలు కూడు v. a. (from కూడు to join) To add up figures. అంకెలుగూణించు v. a. (from గూణించు to count) To multiply figures. అంకెలుపాలుబుచ్చు v. a. (from పాలుబుచ్చు to take shares) To divide figures. అంకెలుభాగహరించు v. a. (from భాగహరించు to subtract) To subtract figures.
- T. అంకెము s. n. 1. A stirrup 2. half of a bullock load, or what is loaded on one side of the bullock.
- T. అంకెవన్నె s. n. A stirrup.
- T. అంక s. n. A long stride.
- s. అంకజము s. n. (from s. అంక the body, and s. జ born) The hair.
- s. అంకజుడు s. n. (from s. అంక the body and s. జ born) 1. A son. 2. the god of love.
- T. అంకడి s. n. A shop. అంకడివీధి s. n. (from వీధి a street) A market place. అంకశవాడ s. n. (from వాడ arrange) A range of shops. అంకశేయు v. a. (from శేయు to throw or put) To establish or open a shop.
- s. అంకణము s. n. 1. A court or yard. 2. the open square, forming the centre of every native dwelling.
- T. అంకద s. n. Calamity, danger, distress.
- s. & T. అంకదట్టము s. n. (from s. అంక the body and T. దట్టము close or tight) Drawers, trowsers, such as are worn by Musulman women, or Hindoo dancing girls.
- s. అంకదము s. n. An ornament worn on the shoulder, peculiar to Kings. It resembles a short wing, erect.
- s. అంకదుడు s. n. The son of వాలి Vali, who is the brother of the King of the Southern race, represented in the *Rá-máyanam* as monkies.
- s. అంకదేశము s. n. One of the 56 Countries in the world, in the vicinity of Calinga, a division of Telingana.
- s. అంకన s. n. A woman.
- s. అంకన్యాసము s. n. A repetition of religious formulas, with the hand, in different positions, laid on various parts of the body; as, the palm of the hand on the breast; the finger or the palm on the mouth; the ends of the fingers on the crown of the head &c.
- s. అంకము s. n. 1. The body. 2. a limb, or member of the body. 3. a part or branch. 4. a rank, condition, or state.

చేదాంకము s. n. (from వేద the *Védum*)

The branches or subordinate Hindoo sciences, connected with the Hindoo scriptures. రాజాంకము s. n. (from s. రాజ్ a king) Regal state.

త. అంక మొల s. n. Nakedness.

s. & tud. అంకరకా s. n. (from s. అంక the body and tud రకా protection) A short jacket, or vest; such as is worn by Hindoos connected with Europeans.

s. అంకరాంకము s. n. (from s. అంక the body and s. రాంక causing pleasure) 1. A cosmetick. 2. the rubbing of ground sandal-wood &c. upon the body. 3. ground sandal-wood.

త. అంకలాఱ్యు v. n. To grieve, to lament, to cry, to weep.

s. అంకవ (స్త్ర)ము s. n. (from s. అంక the body and s. వస్త్ర a cloth) A man's upper garment, generally thrown over the shoulder, or respectfully-tied round the waist.

s. అంకారకుడు s. n. The planet Mars; according to mythology, the son of the earth. అంకారకవారము s. n. (from s. వార a day) Tuesday, the third day of the week.

s. అంకారము s. n. 1. Coal 2. charcoal 3. a live coal. అంకారధానిక s. n. (from s. ధానిక that in which any thing is kept) A stove, any vessel in which fire is placed. అంకారశకటి s. n. (from s. శకటి a cart) A stove.

s. అంగరసుడు s. n. Angirasa, the name of a holy Moonee.

త. అంగలి s. n. The uvula, అంగటిముల్లు s. n. (from ముల్లు a thorn) A disease in the throat, generally peculiar to children.

త. అంగ్ల s. n. (probably derived from s. అంగలా a jacket) A long gown; a robe generally worn by Mussulmans, or Hindoos connected with the Mahomedan Government. అంగ్లతోడుకుక్కోను v. a. To put on a robe. అంగ్లవిడుచు v. a. To take off a robe.

s. అంగ్లకరించు v. a. 1. To consent, acquiesce, or accept a proposal. 2. to admit. 3. to approve అంగ్లకారము s. n. Consent, the acceptance of a proposal; admission, approval. అర్థాంగ్లకారము Half consent, doubtful admission. అంగ్లకృతము &c. adj. Accepted, admitted.

త. అంకు adj. Agreeable; pleasant; handsome. This word is also used as a substantive, when it denotes beauty, agreeableness &c.

s. అంకుశము s. n. 1. A finger; a toe. 2. the thumb, or great toe. 3. an inch.

s. అంకుళి s. n. 1. A finger or toe. 2. the thumb or great toe. అంకుళిత్రాణము s. n. (from s. త్రాణ preserving) A piece of leather or iron, often in the form of a broad ring, placed on the fingers of the right-hand, to prevent their being cut by the bow-string, in discharging an arrow. అంకుళీమానము s. n. (from s. మాన a measure) A measure with the fingers or arms, such as a span, a

- cubit &c. అంజుళేయకము s. n. A finger ring.
- s. అంజుష్ఠము s. n. The thumb, the great toe. It is often written అంజుటము.
- గ. అంజూరుచెట్టు s. n. (from the Persian word అంజూరు grapes and the T. word చెట్టు a tree) The grape vine.
- s. అంఘ్రు s. n. The foot.
- TUD. అంచ s. n. (from s. హంస) A fabulous kind of swan. అంచే లేబీపేడి s. n. (from T. లేబీ a horse, and T. పేటి a chief; viz. the great being whose steed is the swan) The God Brumha, the creator.
- T. అంచనా s. n. An estimate, a valuation, an appraisement. అంచనాచూచు or అంచనాపేయు v. a. To form an appraisement, to estimate. అంచనాదారుడు s. n. (from దార్ Hindoostanee, an agent) A person who estimates the quantity of corn in a field, or salt in a heap &c.
- s. అంచలము s. n. The selvage of a garment, the border of a cloth.
- s. అంచితము &c. adj. Revered; pleasing.
- TUD. అంచు s. n. (from s. అంచల) 1. The ornamented border of a cloth. 2. the edge, end, or selvage. 3. the blade of a sword.
- T. అంచె s. n. A relay, or post, at different stages.
- T. అంజ s. n. 1. The foot of a man. 2. the mark of a man's foot. 3. the measure of a foot.
- s. అంజనము s. n. 1. The elephant at the western point, one of the eight supporting the world. 2. the smoke of a lamp made into paint, used by women and chil-

- dren to blacken the eyes. A conjurer called in to discover thieves, or any thing concealed, places some of this paint in the palm of his hand, or in a plate, or applies it to his eyes, and by this means the figure of the thief and the whole transaction are supposed to be represented to himself only; hence, అంజనము sometimes means *conjunction* and అంజనకాండు a conjurer.
- s. అంజనావతి s. n. The female of the elephant at the north east point.
- s. అంజనిక s. n. A species of lizard.
- s. అంజలి s. n. The palms of both hands held together, so as to contain any thing.
- గ. అంజాయించు v. n. To delay; to be in doubt; to hesitate.
- T. అంజియోయాల s. n. used only in the plural. A play with shells, peculiar to women and children.
- T. అంటచెట్టు s. n. (from T. చెట్టు a tree) The plantain or banana tree, *musa sapientum*.
- T. అంటు v. 1. To touch, to handle. 2. to be joined, to come in contact with, to stick. 3. to infect, to be contagious. 4. to be attacked by insects. 5. to anoint, అంటుజోడు s. n. Ear-rings that hang close to the ear, touching it. అంటరానిశేల్పు s. n. The Deity that cannot be touched; the god of fire. అంట s. n. *lit.* That which is joined, viz. 1. leaves stitched together, which the Hindoos use as plates for their rice 2. the clotted hair

of a mendicant. అంటుకట్టు v. a. (from కట్టు *to tie*) To fasten or join together; to tighten; to clot the hair. అంటుచీను s. n. (from చీను *a louse*) A small louse that sticks to the skin; a crab-louse. ఆరోగమునామలంటినది That disease has infected me. ఆరోగములంటుచున్నదా Is that disease contagious? దానికీచెదలులంటినది White ants have attacked it. తలలంటు To touch, rub, or anoint the head. అంటుకొను v. comp. 1. To touch for one's own advantage. 2. to anoint or wash the head. This phrase implies also *to bathe*, for when the Hindoos anoint the head with oil, they always bathe afterwards. 3. to cling or stick to; to hold or fasten upon. 4. to take away clandestinely. అంటుకొనిపోవు To steal.

అంటించు v. caus. 1. To cause to touch. 2. to join, to paste, to glue. 3. to sting. 4. to light or set in fire. తేలంటించెను The scorpion stung. దెబ్బలంటించు (from దెబ్బలు *blows*) To beat, to flog. మాటలంటించు (from మాటలు *words*) To repeat improperly what has been communicated to one; to reveal a secret. పనిలంటించు (from పని *business*) To employ.

త. అంటు s. n. (from the v. as explained above.) 1. Touching. 2. a graft. 3. imaginary uncleanness, or legal impurity. అంటుకొను To have the menses, or any other legal impurity. అంటువిడుచు or వదులు

To become free from the menses, or from any other legal impurity, such as from that arising on the death of a relative &c.

త. అంద s. n. 1. Proximity, vicinity, neighbourhood; 2. support, protection. అందచేసుకొను To put oneself under another's protection. అందగోడ s. n. (from గోడ *a wall*) A buttress; a sloped wall, built to support another.

స. అందము s. n. 1. An egg. 2. the testicle. అందవాయువు The disease arising from the swelling of the testicle. అందకోశము (from s. కోశ *a nest*) The scrotum. అందజము (from s. జ *produced*) An oviparous animal.

స. అందుకము s. n. A species of bird. (*Jacana. Parra Goensis &c.*) Colebrooke.

త. అందెము s. n. 1. That part of a sack in which goods are placed, when laden on a bullock. 2. half a bullock load.

త. అంత an indeclinable adjective and substantive pronoun. 1. So, so many, such, thus. 2. that. అంతసేపు So long. అంతమంది So many persons. అంతమాత్రము Such a quantity, so much. అంతవట్టుకు So far, thus far. It is sometimes *affixed* to words, as దుడ్డంత Such as a copper pice i. e. the size or weight of a copper pice. అంతలో Within that; in the meantime. అంతకంటే Than that. అంతకుముందర Before that. అంతకంతకు By degrees. అంతమా Much; frequently *vide* అంతా.

అంతట The inflected ablative of అంత,

- afterwards; in the mean time. అంతట నుంచి From that time; thenceforward. అంతటి the inflected adjective from అంత, Such, alluding to something written or said before; as if we should say, *such* a man we shall not see again, మేమంతటి వానిజూడము.
- s. అంతఃకరణము s. n. (from s. అంతః *in-ternal*, and s. కరణ *an organ*) 1. The heart. 2, the mind; *figuratively*, favor, regard,
- s. అంతఃపురము s. n. (from s. అంతః *in-ternal* and s. పుర *a habitation*) A seraglio, the inner apartments for the women.
- T. అంతకము s. n. A total, or aggregate. అంతకము చేయు y. a. To add up or make a total.
- s. అంతకుడు s. n. The god Yama; the killer, and judge of departed souls.
- s. అంతము s. n. 1. An end, consummation. 2. death, destruction. 3. the waist, adj. beautiful,
- s. అంతరంగము s. n. (from s. అంతః *with-in*, and s. అంగ *the body*) 1. The heart. 2, the mind; *figuratively*, secrecy, privacy; hence also అంతరంగుడు a confidant, as వానికివాడంతరంగుడు he is his confidant.
- s. & TUD. అంతరదామర s. n. (from s. అంతర *the middle space*, and TUD. తామర *a lilly*) A water plant, without any root in the ground, swimming upon the surface of lakes &c.
- s. అంతరము s. n. 1. The middle space; interval. 2. difference. 3. rank. అంతరాంతరము Difference, or distinction of rank.
- s. అంతరాత్మ s. n. The interior soul; that portion of the universal soul, or supreme being, which the Hindoos believe to be confined in the body of each existing creature.
- s. అంతరాయము s. n. Obstacle, impediment.
- s. అంతరాళము s. n. The middle space; interval.
- s. అంతరిక్షము s. n. The sky; the atmosphere.
- s. అంతరీపము s. n. An island.
- s. అంతరీయము s. n. A lower garment.
- s. అంతర్గతము &c. adj. (from s. అంతః *within*, and s. గత *went*) 1. Forgotten. 2. included. 3. internal. అంతర్గతజ్వరము Internal fever.
- s. అంతర్ధానము s. n. (from s. అంతః *within*, and s. ధాన *placing*) Disappearance, vanishing. అంతర్ధానపవు v. n. (from అవు *to become*) To disappear, to vanish.
- s. అంతర్భి s. n. Any thing which hides, or keeps from sight; a covering.
- s. అంతర్భూతము &c. adj. (from s. అంతః *within*, and s. భూత *being*) Included.
- s. అంతర్భూమము &c. adj. (from s. అంతః *within* and s. భూమ *belonging to the earth*) Subterraneous.
- s. అంతర్భ్రష్టము s. n. The space between the sky and the surface of the earth;

the air, the atmosphere.

a. అంతర్వృత్తి adj. (from s. అంతర్ *within*, and s. వత్ *an attributive of possession*) Pregnant, big with child.

s. అంతర్వాణి adj. (from s. అంతర్ *within*, and s. వాణి *learning*) Skilled in arts and sciences; learned.

TUD. అంతస్తు s. n. (from s. అంతస్థ) A story, or range, placed one above another; as the decks of a ship, the stories of a house.

s. అంతస్థ s. n. A name given in grammar to the letters య - ర - ల and వ.

T. అంతా s. n. sometimes written అంత The whole; everything—pro. all—adv. completely, altogether, wholly. అంతవట్టు In all parts. అంతటా Every where. అంతే That is all. అంతేనా Is that all? అంతా ఒకసారి All at once.

D. అంతిపురము s. n. The seraglio. vide అంతఃపురము.

TUD. అంతు s. n. The whole, total, or aggregate. adj. Total. This word is used chiefly in accounts.

s. అంతేవసాయి s. n. (from s. అంత *the end*, and s. అవసాయి *sitting*) 1. A person of the lowest cast, or order in society. 2. a barber.

s. అంతేవాసి s. n. (from s. అంత *near*, and s. వాసి *who dwells*) A pupil, a scholar, one who is under the care of a tutor.

s. అంత్యజుడు s. n. A person of the lowest cast.

s. అంత్యము &c. adj. (from s. అంత *the end*) Final; ultimate; last; concluding.

s. అంత్రము s. n. The entrails.

T. అందశించు v. n. 1. To be adorned. 2. to take up one's discourse, to support one's argument.

T. అందనుక adv. Till that time, as far as that place, vide అందాక.

T. అందము s. n. Beauty; as రామునియందము the beauty of Rama. adj. Beautiful; as రామునిముఖమందము Rama's face is beautiful. అందనాడు A handsome fellow. అందహాసము &c. Ugly, deformed.

T. అందలు indef. pro. All.

TUD. అందలము s. n. (from s. అందోళికా) A palankeen. అందలపుకొమ్ము The pole of a palankeen.

T. అందాక adv. Till that time, as far as that place. vide అందనుక.

T. అందయ s. n. A silver ornament, worn by women round the ankle.

T. అందు adv. There, in that place.

T అందు pron. defective, not used in the nominative, genitive, or accusative cases; That. అందువల్ల *by that*. అందుకు *for that*. అందుమీదట *upon that*. It is likewise joined to the relative participles of a verb, to convert them into nouns, admitting of declension; thus, చేసినందు చేత *by having done*. చేసేటందుచేత *by doing*.

T. అందు postpos. In. రామునియందు in Rama.

T. అందు v. a. 1. To reach. 2. to take hold of. 3. to obtain. అందుకొను v. comp. To reach. వియ్యమందు v. a. To intermarry.

T. అందుకుచెట్టు s. n. The name of a tree. *Boswellia integrifolia*. R. Mss. Colebrooke.

S. అందువు s. n. 1. The chain used to fix an elephant by one foot. 2. an ornament worn by women round the ankle. 3. the thread or string tied round a man's waist, by which is supported the *lungoti*, or small cloth, concealing the privities.

T. అందె s. n. *vide* అందియ.

G. అందెబందెలేని adj. (from అందెబందె a cant word, derived from అందె an ornament worn round the ankle, figuratively expressive of restraint, and లేని wanting) Unrestrained; uncontrollable; helpless.

S. అంధకము &c. adj. Blind. *vide* అంధము.

S. అంధకరిపుడు s. n. (from S. అంధక the name of a giant, and S. రిపు a foe) One of the names of the god *Siva*.

S. అంధకారము s. n. (from S. అంధ blind, and S. కార making) Darkness, obscurity. అంధకారముపోగొట్టు To dispel darkness. అంధకారముతీసిపోతున్నది Darkness disappears. అంధకారముమూసుకొంటున్నది or కప్పుకొంటున్నది. Darkness spreads itself. కామాంధకారము or మోహంధకారము Excess of love.

S. అంధతమ సము s. n. (from S. అంధ blind, and S. తమన obscurity) Great darkness.

S. అంధము s. n. Water; darkness.

S. అంధము &c. adj. Blind.

S. అంధస్సు s. n. Food; boiled rice.

S. అంధువు s. n. A well.

T. అంపకోల s. n. (from T. అమ్మ an arrow, and T. కోల a staff) The shaft of an arrow.

T. అంపకచి s. n. (from T. అమ్మ an arrow, and T. కళి a feather) The feather of an arrow.

T. అంపలు s. n. Arrows. This word is used in the plural only.

T. అంపు v. a. (The causal form of the root పోవు to go) 1. To cause to go; to send away, to delegate. 2. to forward; to dispatch. దోవఅంపు To accompany one for a short way on the road, out of civility. అంబించు v. caus. used precisely in the same sense as అంపు - అంపకము s. n. The act of sending; permission, dismissal, congè. అంపకముచేయు v. a. To send away.

S. అంబ s. n. 1. A mother. 2. one of the names of the wife of *Siva*.

S. అంబకము s. n. 1. An eye. 2. an arrow.

S. అంబరము s. n. 1. Cloth; apparel. 2. the ether or sky. అంబరాంబరుడు s. n. (from S. అంబర the sky, and S. అంబర apparel, viz. one whose apparel is the sky) A name of the god *Siva*.

S. అంబరీషము s. n. A frying pan.

S. అంబరీముడు s. n. The name of one of the 16 ancient kings.

T. అంబలి s. n. A kind of pap, made from the grain called రాగులు the *cynosurus coracanus* Lin.

S. అంబుముడు s. n. 1. A man sprung from a Bramer and a Vysya woman. 2. a barber; 3. a physician.

- g. అంబారము s. n. 1. A heap, a magazine
2. the Government share of the produce.
అంబారముపోయు (from T. పోయు to
pour) To heap up grain.
- g. అంబారీ s. n. A *Howdah*, the seat or tow-
er placed on an elephant's back, which
accommodates several persons.
- T. అంబారుపుణదు s. n. A tick, infesting
animals.
- T. అంబాళపుచ్చెట్టు s. n. The name of a tree,
spondias mangifera.
- s. అంబిక s. n. 1. A mother. 2. one of the
names of the wife of *Siva*; also that of
the mother of *Dhrootarashtra*, an ancient
king.
- s. అంబు s. n. Water అంబుకణము s. n.
(from s. కణ a particle) A particle of
water. అంబుజము s. n. (from s. జి pro-
duced) vide అంభోజము - అంబునిధి s. n.
(from s. నిధి a nest) The sea. అంబుధి
s. n. (from s. ధి holding) The sea. అం
బుద్ధముధి s. n. (from s. అంబుధి the sea, and
s. ఇముధి a quiver: one whose quiver is
the sea) A name of the god *Siva*. అంబు
ప్రసాదము s. n. (from s. ప్రసాద clear-
ing) Clearing-nut, *strychnos potatorum*.
అంబుభూషణుడు s. n. (from s. భూ
షణ ornament) The regent of the wa-
ters, the Hindoo Neptune. అంబుమర్కట
ము s. n. (from s. మర్కట a monkey) The
porpoise. అంబురాశి s. n. (from s. రాశి
a multitude) The sea. అంబుస్ఫోటము
s. n. (from s. స్ఫోట. breaking) A bubble.
- T. అంబు s. n. An arrow అంబులపాది. s. n.

- a quiver of arrows. అంబుజేయు v. a.
(from జేయు to throw) To shoot an arrow.
- T. అంబేద adj. 1. Helpless; poor. 2. unable
to speak when necessity requires it. 3.
talking incoherently.
- s. అంబుము s. n. The fruit of the tamarind
tree; sourness.
- s. అంభస్సు s. n. Water. అంభోజము s. n.
(from s. జి produced) A lotus, *nelumbium
speciosum*, or *nymphaea nelumbo*. అం
భోనిధి s. n. (from s. నిధి a nest) The
sea. అంభోధి s. n. (from s. ధి holding)
The sea. అంభోరాశి s. n. (from s. రాశి
a multitude) The sea.
- s. అంభారవము s. n. The lowing of oxen.
- s. అంశ s. n. A share, a part, a portion. 2.
good fortune or luck; as వానియంశదో
శ్చది his good fortune is great.
- s. అంశము s. n. A share, a part, a portion.
దేవనియంశానపుట్టు To be borne from a
portion of the Deity; to partake of the
divine nature.
- s. అంశుకము s. n. 1. Cloth. 2. the end of
the upper part of a woman's cloth,
in general throw over her shoulder.
- s. అంశువు s. n. A ray of light, a beam. అం
శుమంశుడు s. n. (from s. మన్ possess-
ing viz. radiant, emitting rays) 1. The
sun. 2. the moon. అంశుమాలి s. n. (from
s. మాలా a neck lace) The sun.
- s. అంసము s. n. The scapula; the shoul-
der-blade. అంసకూటము s. n. (from s.
కూట a peak) The protuberance or hump
on the back of indian oxen. అంసలము

- &c. adj. (from s. *ల* *possessing*) Robust, strong, lusty.
౧. అకట or అకటా interj. An expression of sorrow; alas!
౨. అకటవికటము or అకటావికటము adj. Inverted, topsyturvy. వాఁడు అకటవికట పు మాటలు మాట్లాడుతాడు He speaks invertedly; he prevaricates, or shuffles.
౩. అకము s. n. 1. Sorrow; grief; a pang. 2. sin.
౪. అకరికుడు s. n. A collector of customs.
౫. అకస్తాత్తు రా adv. By chance; by accident; suddenly.
౬. అకారము s. n. (from s. అ and s. కార a termination added to all the simple letters) The name of the first letter in the Teloo-goo alphabet.
౭. అకాలము s. n. Improper time. adj. Untimely, or out of season, as అకాల మరణము or అకాలమృత్యువు s. n. (from s. మరణ and మృత్యు *death*) Untimely or premature death. అకాలవర్షము Unseasonable or untimely rain.
౮. అకించనము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. కించన *little*) Very poor or indigent; avaricious.
౯. అకూపారము s. n. (from s. అ a privative, s. కు *little*, and s. పార *a bank*; that of which the bank is great) The sea.
౧౦. అకో A particle, expressing doubt; as యేమకో It may, or may not.
౧౧. అక్క s. n. An elder sister అక్కచెల్లెండు Sisters, including both elder and younger.
౧౨. అక్కజము s. n. (from s. అచ్చరస్య) Wonder; surprise.
౧౩. అక్కటిక s. n. The essence of regard, or favor; mercy.
౧౪. అక్కడ adv. (from ౧. ఆ *that*, and ౧. కడ *a place*) There, in that place; it is opposed to ఇక్కడ *here*. This word is the inflected ablative of a defective noun, as its derivation evinces. అక్కడివాఁడు The man of that place. అక్కడికి To that place అక్కడక్కడ Here and there.
౧౫. అక్కరము s. n. (from s. అక్షర) A letter of the alphabet
౧౬. అక్కలు s. n. 1. Necessity. 2. want; need. 3. occasion. నాకు అక్కలున్నది I want; literally, want is to me. అక్కలులేదు It is not wanted, or necessary. దీనితోనీకే నియక్కలు What have you to do with this? or what occasion or necessity have you for this? అక్కలుకొద్దీమాట్లాడు To speak as necessity demands, as circumstances require. అక్కలుదీర్చు To relieve from want. అక్కలుకువచ్చు To be of use. అక్కలుపట్టివుండు To be interested in.
౧౭. అక్కలకర s. n. A species of medicinal root.
౧౮. అక్కలించు v. a. To contract the muscles of the belly.
౧౯. అక్కు s. n. The breast; the bosom. వాని అక్కులు చెక్కులుయెండినవి *lit.* his breasts and cheeks are dried up. He is emaciated. అక్కుపయి s. n. (A cant word, from s. పయి *a bird*) A blockhead; a stupid fellow.

T. అక్కులు s. n. A sort of grain, called also ఆక్కులు.

S. అశ్రమము &c. adj. Irregular, out of rank or order s. n. Irregularity.

S. అఖండము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. ఖండా *a bit or piece*) 1. Whole, entire, without interstice. 2. indivisible. 3. undivided.

S. అఖిలము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఖిల *separated*) All, whole, entire.

T. అశాంతి s. n. this word is used only in the plural, and denotes. 1. A very distressed and helpless state, or situation. 2. calamity; adversity. అశాంతిపడెను v. a. To suffer great distress; to fall into adverse circumstances. అశాంతిపెట్టెను or పలుచు v. a. To throw one into distress. అశాంతిపడెను A distressed person. అశాంతిపెట్టెను To free from distress.

T. అశయము s. n. An accusation. అశయపలుచు v. a. To prefer an accusation.

T. అశయము s. n. A ditch, or trench; a moat.

G. అవసరము s. n. (probably from s. అ అవసరము) Necessity. adj. Necessary. అవసరమునా Necessarily, positively. మీరు అవసరమునా రావలెను You must positively come.

T. అవతరము v. n. 1. To appear; to seem. 2. to be found. అవతరపలుచు v. a. To point out, to shew.

S. అవయవము or అవయవము s. n. (from s. అ a privative and s. వయవము *that moves*) 1. A mountain. 2. a tree.

S. అవ్యయము &c. adj. (from s. అ a privative and s. వ్యయము *moveable*) 1. Inaccessible. 2. impassible. 3. impenetrable.

S. అరణ్యము s. n. A red sort of sandal wood.

T. అరణ్యము s. n. The name of a tree, *Cissampelos hexandra*.

T. అరిగెను v. n. To be broken, to burst. అరిగెను or అరిగెను v. a. To break; to split.

T. అరిగెను or అరిగెను వాడు s. n. A goldsmith.

S. అగస్త్యుడు s. n. (from s. అగస్త్య *a mountain*, and s. స్త్య *a leveller*) The holy sage *Agustya*, named also సంభ సంభవండు, the regent of the star Canopus, and the supposed inventor of the Tamil language.

G. అగ్రము s. n. 1. The van, or front of an army. 2. the ropes tying the fore feet of a horse.

S. అగ్రము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. గ్ర *a fixed place*) 1. Deep, unfathomable. 2. abstruse.

S. అగారము s. n. A house, a habitation.

G. అగ్రము s. n. (from Hind. *अग्र* before). An advance of money.

T. అగ్రము s. n. The lin plant. *Linum usitatissimum*. అగ్రమునూనె s. n. Linseed-oil. అగ్రమునూనె The leaves of the Lin plant, which the Hindoos eat as curry.

S. అగ్రము s. n. vide అగ్రము.

S. అగ్రము s. n. vide అగ్రము. adj. (from s. అ a privative and s. గ్ర *heavy*) Light.

S. అగ్రము &c. adj. Incomprehensible, imperceptible.

౧. అగ్నిపడు v. n. To be seized, or taken.
౨. అగ్నిము adj. Possible. ఇదివానికి అగ్నిము
lit. This is possible to him, he can do this.
౩. అగ్నిలము adj. Intolerable, hard to be borne, not to be endured అగ్నిలమగు v. n.
(from ౧. అగు to become) To become intolerable.
౪. అగ్నిలించు v. a. To surpass, to excel.
౫. అగ్ని s. n. (from s. అగ్ని) Fire. అగ్నిద
కులు. or అగ్నిదాచు v. n. (from ౧. తగులు
or ౧. తాచు to touch) To be kindled by fire; to be fatigued. అగ్నిపాపడు s. n.
(from ౧. పాప a child) The son of Siva and Parvati; the god of war, also called Koomárasáwmy.
౬. అగ్నించు v. a. 1. To commend or applaud.
2. to supplicate or pray.
౭. అగ్నివ adj. (from s. అగ్ని) Cheap, of small value, easy to be had. వత్తుకులుబియ్యము బహు అగ్నివ నా అమ్మ తారు The merchants sell rice very cheap. అగ్నివ నా తీయు To buy at a cheap rate.
౮. అగ్ని s. n. 1. The element or god of fire. 2. fire. 3. the plant called Ceylon lead-wort, *Plumbago zelanica* 4. marking nut, the *simecarpius anacardium*. అగ్నితగ్గించు To kindle. అగ్నిజ్వాల s. n. Flame. అగ్నిమూల s. n. The south-east point, over which the god of fire is supposed to preside. అగ్నికణము s. n. (from s. కణ a particle) A spark of fire. అగ్నిచిత్తు s. n. (from s. చిత్త one who collects) One who has

- taken and placed, or consecrated, a sacrificial fire. అగ్ని నామము s. n. 1. Ceylon lead wort. 2. marking nut; see అగ్ని - అగ్ని బీజము s. n. (from s. బీజ a seed) Gold. అగ్నిమాండ్యము s. n. (from s. మాండ్య dullness or extinction) Indigestion; a morbid weakness of stomach. అగ్నిలింకము s. n. (from s. లింక an indication or sign) Smoke. అగ్నిశీఖ s. n. (from s. శీఖా) 1. Saffron. 2. a sort of pot-herb. 3. a flower or dust of a vermillion colour. 4. minium or red lead. అగ్నిష్టోమము s. n. (from s. స్తోమ an oblation) A holy sacrifice or ceremony, in which oblations are presented to the god of fire. అగ్నిసహము s. n. (from s. సహ to bear or suffer) A frog. అగ్నిపేత్రము s. n. (from s. పేత్ర an oblation) 1. The articles necessary for the daily fire sacrifice performed by Bramins. 2. fire. 3. an oblation to fire. అగ్నిపేత్రుడు s. n. 1. The god of fire.
౯. అగ్నిము s. n. 1. The fore part; the front. 2. a peak. 3. the point of a bird's bill. 4. the end. 5. the beginning అగ్నిము &c. adj. 1. First. 2. chief, excellent, eminent, principal. అగ్నిగణము &c. adj. (from s. గణ that may be enumerated) Estimable; conspicuous; commanding. అగ్ని జన్మడు s. n. (from s. జన్మ birth) 1. An elder brother. 2. a man of the sacerdotal or brahminical tribe. అగ్ని జుడు s. n. (from s. జు born) An elder brother. అగ్నిధన్వంతు s. n. (from s. ధన్వంతు a

- bow) Indra, the regent of the sky, and king of angels. అక్షహారము s. n. (from s. హృ to take or హార a necklace) 1. A village or street inhabited by brahmins only. 2. a superb necklace.
- స. అగ్రము &c. adj. (from s. అగ్ర) 1. First. 2. prior. 3. excellent.
- స. అగ్రముడు s. n. (from s. అగ్ర) An elder brother.
- స. అగ్రీపరుడు s. n. (from s. అగ్రీ in the front and s. పర a mover; the person who moves first, or who walks in front) A chief; a commander of an army or party; a leader.
- స. అశుము s. n. 1. Sin. 2. passion. 3. pain.
- స. అశూయత్తము &c. adj. (from s. అశు sin and s. తయత్త ready). 1. Obstinate or stubborn. 2. inclined to mischief.
- స. అశూరము adj. Horrid, frightful, dreadful. అశూరించు v. n. 1. To grieve, to lament. 2. to be in alarm or agitation.
- త. అచట adv. (from t. ఆ that, and t. చట a place) There, in that place; it is opposed to ఇచట here.
- స. అచల s. n. (from s. అ a privative, and s. చల moving) The earth.
- స. అచలము s. n. (from s. అ a privative and s. చల moving) A mountain.
- స. అచింత్యము &c. adj. (from s. అ a privative and s. చింత్య imaginable) Beyond inquiry; incomprehensible. s. n. The number formed by a unit, followed by thirty one cyphers, or other figures.
- స. అచిరద్యుతి s. n. (from s. అచిర tempo-

- rary, and s. ద్యుతి light) Lightning.
- స. అచేతనము &c. adj. Inanimate, stupid, insensible.
- త. అచ్చ adj. (from s. అచ్చ pure) Pure, real, unmixed. అచ్చతెలుగు s. n. pure Teloogoo. అచ్చకుండలపేరు s. n. (from t. కుండు a ball and t. పేరు a necklace) A necklace, composed of pearls and gold. అచ్చపు s. n. used only in the plural. (from t. అపు men) Chosen men.
- త. అచ్చట adv. wide అచట.
- త. అచ్చనాయ s. n. A round ball, made of clay, tamarind stones, &c. used as a toy by children.
- త. అచ్చము or అచ్చమునా adv. an emphatic particle which denotes Personality, or individuality; as అచ్చమునారాజుపోయెను the King went personally, or himself. అచ్చముపాలుతానె ను he drank milk only.
- త. అచ్చర s. n. (from s. అపురస) Any one of the అపుర సలు celestial nymphs, or courtesans.
- త. అచ్చరము s. n. Money given to make a bargain firm; earnest money.
- త. అచ్చికము s. n. Deficiency.
- త. అచ్చు v. n. 1. To be indebted; as నీకు నేను అచ్చినానా am I indebted to you? 2. to suffer loss; as అగ్రమునుకై నూ యవరాలచ్చినాను. I suffered a loss of 100 Pagodas, on account of that village. అచ్చివచ్చు. v. n. (from t. అచ్చి the past

- participle of అచ్చు and త. వచ్చు *to come*)
 To be advantageous, or prosperous.
 అచ్చుదల or అచ్చుబాటు s. n. Debt incurred in a former existence.
- త. అచ్చు s. n. 1. A weaver's reed. 2. a printing type. 3. a mould. అచ్చువేయు
 To print, to stamp. అచ్చువేసినయెద్దు A bull that is marked or stamped, allowed to wander at large, in commemoration of a deceased person, or as consecrated to the deity. అచ్చుబెల్లము (from త. బెల్లము *Jaggory*) A stamped lump of Jaggory, used as a sweetmeat.
- స. అచ్చు s. n. A vowel.
- త. అచ్చునా adv. Agreeably.
- తంద. అచ్చెరియము or అచ్చెరువు s. n. (from s. ఆశ్చర్య) Astonishment, surprise, wonder.
- త. అచ్చో or అచ్చోట adv. (from త. ఆ *that* and త. చో or చోటు *place*) There, in that place. *vide* అచట.
- స. అచ్చుశలము s. n. A bear.
- స. అచ్చుము &c. adj. Pure; clear; limpid; real. *vide* అచ్చు.
- స. అచ్చోడము s. n. (from s. అచ్చు *pure* and ఉడ *water*) The pleasure-tank or pool of *Cubera*, the god of riches, and regent of the northern point.
- స. అచ్యుతాక్షజుడు s. n. (from s. అచ్యుత *imperishable*, viz. *Vishnoo*, the pervader and preserver, and s. అక్షజు *first born*) A name of *Balaráma*, the elder brother of *Vishnoo*, in his incarnation as *Krishna*.
- క. అజ s. n. A she-goat.
- స. అజిగరము s. n. A large snake. (*Boa constrictor*).
- స. అజిగవము s. n. The name of the bow of *Siva*.
- స. అజము s. n. A he-goat. అజమోద s. n. (from s. మోద *smell*) A medical drug, *Carum carui*.
- స. అజస్రము adv. Constantly, continually, always.
- స. అజోజీవి s. n. (from s. అజ *a goat*, and s. జీవి *subsisting*) A goat-herd.
- స. అజోతశత్రుడు s. n. (from s. అజోత *unborn* and s. శత్రు *an enemy*) 1. A person without enemies; an innocent man. 2. a name of *Dhurmarájah*.
- స. అజితము &c. adj. Unconquered.
- స. అజినము s. n. A hide, generally that of an antelope, used by religious persons.
- స. అజిరము s. n. An open square, forming the centre of every native house; a court or yard.
- స. అజుడు s. n. (from s. అ *a privative*, and s. జు *born*) 1. The Creator *Brumha*. 2. the Indian Cupid. 3. *Siva*. 4. *Vishnoo*. 5. that son of *Rug,hoo* who was the origin of the race in which *Ráma* was born.
- స. అజేయము &c. adj. (from s. అ *a privative*, and s. జేయ *conquerable*) Impregnable, invincible.
- స. అజ్ఞాతవాసము s. n. (from s. అజ్ఞాత *unknown*, and s. వాస *inhabiting*) The act of living incognito.
- స. అజ్ఞానము s. n. (from s. అ *a privative*,

- and s. జ్ఞాన *knowledge*) 1. Ignorance. 2. a want or ignorance of religion.
- s. అజ్ఞానము s. n. (from s. అ a privative and s. జ్ఞ *knowing*) An ignorant or illiterate man.
- t. అట adv. There, in that place *vide* అచట
- t. అట a particle (from the v. అను *to say*)
It is said, or they say; as వాడువచ్చెనె
It is said, or they say, he is come.
- t. అటక s. n. A few boards are placed under the shelving roof of a native house, so as to form a flat ceiling over part of the room: the space between this flat ceiling and the shelving roof is used as a store-house, and is termed అటక.
- t. అటకమామిడి s. n. The name of a plant.
- t. అటకలి s. n. A preparation of green gram, and other substances, used as soap chiefly for the purpose of washing the head, after it has been anointed with oil.
- g. అటకాయించు v. a. 1. To hinder or prevent. 2. to arrest, to detain. 3. to molest. అటకాపు s. n. 1. Prevention. 2. detention. 3. molestation.
- s. అటని s. n. The notched extremity of a bow.
- t. అటమటించు or అటమరించు v. a. To deceive, cajole, or usurp, by plausible words or address.
- s. అటవి s. n. A forest, a wilderness. *vide* అడవి.
- t. అటికె s. n. A small earthen pot, with a large mouth.
- t. అటు particle 1. There. 2. that. 3. so, as
అటుపో go there. అటుతర్వాత after that. అటువంటి like that, such. అటుచెయ్య do so.
- t. అటుకు s. n. *vide* అటక.
- t. అటుకులు s. n. pl. Paddy, which, after having been scalded in the husk, is beaten and deprived of that covering, and becomes bruised or flattened rice; it is then eaten, generally without further preparation, but sometimes after being boiled.
- r. అట్ట s. n. 1. The body. 2. the leather forming the sole of a sandal.
- s. అట్టము s. n. 1. An upstairs house. 2. the upper part of a house. 3. an airy room on the top of the house.
- s. అట్టహాసము s. n. (from s. అట్ట *much*, and s. హాస *laughter*) 1. The defiance or shout previously to battle. 2. affectation of superiority. అట్టహాసముచేయు v. a. To give oneself airs.
- s. అట్టాలకము s. n. A house built over the fort gate; an upstairs house.
- t. అట్టి adj. pron. Such.
- r. అట్టు s. n. A particular kind of cake, baked on an iron plate.
- g. అట్టు particle. This word is a corruption of అటు *that*, and when added to the indefinite relative participle in -టి, or to the past relative participle of the verb, expresses, 1. So that, so as. 2. as. 3. as if. ex. ఈమనిషి బ్రతికేట్టుమందు యీ Give medicine, so that this man may live, or so as to preserve his life. నీవుచెప్పినట్టు

నేనుచేసితిని. I did *as* thou saidst. వాడు
అవతలపోయేటట్టు అగుపడ్డాడు. He ap-
peared, *as if* he would go farther. అట్టే
పోయెను a Teloogoo phrase (from *త.*
అట్టు *so*, the emphatic *అ*, and *త.* పోవు *to*
go) Literally it is *gone thus*; correspond-
ing with the English phrase "*never*
mind."

ఆ. అట్టువుట్టానవాలు s. n. A complete des-
cription of the origin, and existing con-
dition or appearance, of any person,
thing, or action.

త. అట్టులు adv. Thus. *vide* అట్లూ.

త. అట్టువ s. n. *vide* అటక.

త. అట్లూ adv. 1. Thus, in that manner. 2.
so, in such a manner. అట్లూకూ adv. (from
త. అటు *so*, and *త.* లాకూ *manner*) In that
manner; in such a way. అట్లూగంటి or
అట్లూటి adj. Such, alluding to some thing
written or said before.

ఆ. అడ s. n. 1. A lump of tamarinds. 2.
clotted hair. అడగట్టు v. n. To be clotted
or entangled, as the hair.

త. అడకత్తు or అడకొత్తు s. n. The scissars
used for cutting beetle nut.

త. అడగకూ v. n. To be reduced; to be hum-
bled; to be depressed, or pressed down
vide అణగకూ.

అడగచు or అడగించు v. a. To reduce, to
humble &c. అడకువ (abstract noun) Hu-
mility; submission; modesty; polite-
ness *vide* అణకువ.

త. అడపము s. n. A beetle-nut pouch. అడప

కాడు s. n. (from *త.* కాడు *an agent*)

The person that carries his master's bee-
tle-nut-pouch.

త. అడపలు s. n. An entangling, as of the
hairs of the head. అడపలుగట్టు y. n. *vide*
అడగట్టు.

త. అడరించు v. a. To discharge, or send-
forth.

త. అడగు v. n. To shine.

త. అడరు s. n. Heartfelt sorrow.

త. అడలు v. n. 1. To bawl; to weep; to cry
loudly. 2. to be afraid.

త. అడలు s. n. Fear; terror.

తూ. అడవి s. n. (from s. అటవీ) A forest; a
wilderness. అడవికంద. s. n. (from s. కంద
a root) A large wild root, the *Tacca pin-*

natifida అడవికుక్క s. n. (from తూ. కుక్క
a dog) A wolf. అడవికొడి. s. n. (from

తూ. కొడి *a fowl*) A jungle fowl. అడ
విచెలుకు s. n. (from *త.* చెలుకు *sugar-*

cane) Wild sugar cane. అడవిదున్న
s. n. (from *త.* దున్న *a buffalo*) A wild

buffalo. అడవిపంది s. n. (from *త.* పంది *a*
hog) A wild hog, A wild boar. అడవిప్ర

త్తిచెట్టు s. n. (from *త.* ప్ర త్తిచెట్టు *the cot-*
ton tree) The wild cotton tree, *Hibiscus-*

vitifolius. అడవికునికపట్టు s. n. (from *త.*
కునికపట్టు *a habitation*) An anchoret, a

hermit. అడవికుల్లెతీగ s. n. *Nerium anti-*
dysentericum అడవిమామెన s. n. A

sort of plant called also అటకమామిడి
పల్లక. అడవిమొల్లతీగ s. n. (from *త.*

మొల్లతీగ *jasmine*) A kind of jasmine.
(*J. Auriculatum*).

ఆ. అడవ్రది s. n. An alarm or disturbance

- excited by a hostile or predatory incursion.
౧. అడిచిపడు v. n. To hop; to jump with a quick motion; as మిడుత అడిచిపడుతున్నది the grass-hopper is hopping.
౧. అడివము s. n. A scymitar.
౧. అడిమె s. n. A bond-man; a slave; slavery.
౧. అడియాలము s. n. 1. A mark; a token by which any thing is known. 2. any symbol used as a signature by those who cannot write their names.
౧. అడివి s. n. *vide* అడవి.
౧. అడిసాట s. n. The obtaining goods from a trades-man, in order to sell them; the business of a broker.
౧. అడుకు v. a. To range; to pile up.
౧. అడుకులు s. n. *Vide* అటుకులు.
౧. అడుగు s. n. 1. A foot-step. 2. the mark or measure of a foot. 3. the foot or bottom of any thing. 4. a foot. అడుగంటు v. a. (from ౧. అంటు to touch) 1. To fall to the bottom; to subside. 2. to be burned as rice at the bottom of a pot. అడుగడుగున adv. 1. Step by step. 2. ever and anon, from time to time అడుగడుక్కు adv. Frequently; often. అడుగంటగోయు v. a. To cut close to the root. అడుగుతోవెళ్ల గించు v. a. To pull up by the root.
౧. అడుగు v. a. To ask; to question; to demand. అడిగించు v. caus. To cause to ask &c. ౧. అడుక్కును (from ౧. కొను to buy) To beg; to entreat.
౧. అడుచు v. a. To beat; to strike.

౧. అడుసు s. n. Mire; mud.
౧. అడ్డ s. n. A measure, equal to two maunikas.
౧. అడ్డంకి s. n. 1. Delay. 2. hinderance; prevention; obstacle. *vide* అడ్డము.
౧. అడ్డకట్ట s. n. (from ౧. అడ్డము across and ౧. కట్ట a bank) A dam, to shut up or confine water.
౧. అడ్డకమ్మి s. n. The upper part of a door frame, carved in an elegant manner.
౧. అడ్డగించు v. a. To stop; to hinder from progressive motion or action; to prevent; to arrest.
౧. అడ్డనము s. n. A shield; a buckler.
౧. అడ్డపడు v. n. (from ౧. అడ్డము across and ౧. పడు to fall) 1. To obstruct, to impede, to block up. 2. to interfere; to secure.
౧. అడ్డబాస s. n. A nose ornament, or ring.
౧. అడ్డము s. n. 1. Any thing transverse, or in a cross direction. 2. obstacle, impediment, opposition. 3. a security, a pledge. అడ్డమువచ్చు v. n. To oppose; to front. అడ్డమువుండు v. n. 1. To be in the way. 2. to be security for another. అడ్డముపెట్టు v. a. 1. To put in the way. 2. to mortgage, to pledge అడ్డవాట్లు s. n. pl. Impediments; obstacles. అడ్డవాట్లు చేయు 1. To throw impediments in the way. 2. to oppose in argument.
౧. అడ్డసరము v. n. (from ౧. అడురూసు) *Justicia adhatoda & gandarussa.*
౧. అడ్డసాల్లు s. n. plu. Dice.
౧. అడ్డి s. n. 1. Delay. 2. opposition.
౧. అడ్డిగలు s. n. plu. A gold necklace.

- T. అడ్డీ s. n. A deposit.
 T. అడ్డు s. n. 1. Any thing that affords concealment. 2. any thing used to exclude cold or heat. 3. a cover.
 T. అడ్డుగ s. n. Half of a fanam.
 T. అణకట్ట s. n. An annicut or dam. *vide* అడ్డకట్ట.
 S. అణకుడు s. n. (from s. root అణ్ to make a noise) A base, vile, or worthless man.
 T. అణి పారు v. n. To be extinguished.
 T. అణింపు v. n. 1. To be pressed down. 2. to be humbled, subdued, reduced, depressed, repressed, suppressed, allayed, abated, or appeased. అణింపు or అణింపు v. a. 1. To press down. 2. to humble, subdue, reduce, depress, repress, suppress, allay, abate, or appease.
 అణింపు s. n. 1. Modesty. 2. politeness, civility. 3. submission, humility. అణింపు v. a. (from T. కొట్టు to beat) To reduce, to suppress, to subdue, to restrain, to annihilate. అహంకారమణింపునది. Pride is humbled. వాణి అణింపునది. The wind is abated. ఆకలి అణింపునది. Hunger is allayed. కోపము అణింపునది. He repressed his anger. అణింపునది. (from T. వేయు to throw) To suppress or conceal unlawfully.
 T. అణి s. n. An ana, the sixteenth part of a rupee.
 S. అణిమ s. n. (from s. అణి an atom) The power of assuming an imperceptible

form; one of the eight supernatural faculties.

- T. అణికువ s. n. అణికు v. a. *Vide* అణికు.
 S. అణిపు s. n. An atom; so small a particle as cannot be divided; any thing extremely small.
 T. అణి పాడు, అణింపు, అణింపు pro. He. These words are used in speaking honorifically of equals, of the third person.
 S. అణింపు s. n. Transgression; an act of wickedness; an offence.
 S. అణింపుతలము s. n. 1. A disorganized or confused state. 2. a tumultuous disturbance or noise. 3. a jolting.
 S. అణింపు s. n. Hell; the region which is supposed to be below the earth.
 S. అణింపు s. n. The lin plant; *vide* అణింపు.
 S. అణి A Sanscrit particle, which prefixed to words adopted from that language, marks excess. Very; much; beyond.
 S. అణింపు s. n. A transgression; the violation of a law or command.
 S. అణింపునది v. a. 1. To pass over or beyond. 2. to surpass, to excel. 3. to transgress; to infringe v. n. To elapse.
 S. అణింపునది v. n. 1. To pass away. 2. to be too late.
 S. అణింపు s. n. A guest; one who is entertained at the house of another; a stranger that comes to the house of another for food. అణింపునది వేయు To entertain, lit. to worship, guests. అణింపునది s. n. (from s. క్రియా an act) Hospitality.

౧. అతిమధురము &c. adj. (from s. అతి excess and s. మధుర delicious) Very delicious or delicate; affording delight; grateful to the sense or mind. s. n. Licorice.
౨. అతిమాత్రము &c. adj. (from s. అతి excess and s. మాత్ర a measure) Immoderate; exceeding, excessive.
౩. అతిముక్తము s. n. A kind of creeper; the *Gartnera racemosa*, or *Banisteria bengalensis*.
౪. అతిరథుడు s. n. (from s. అతి excess and s. రథ a car) A hero mounted in a car, who effectually combats the enemy, even after his driver is wounded or killed.
౫. అతిరసము s. n. (from s. అతి excess and s. రస taste) A sweet cake made from a mixture of rice-flour, sugar &c.
౬. అతిర్తిక్తము &c. adj. Exceeding; excessive.
౭. అతివ s. n. A woman.
౮. అతివాసము s. n. The fast observed on the day preceding the ceremony, in which *pindums* or oblations are offered by the Hindoos to the manes of their ancestors.
౯. అతివృష్టి s. n. (from s. అతి excess and s. వృష్టి rain) Excess of rain.
౧౦. అతివేలము &c. adj. (from s. అతి excess and s. వేల a boundary) Without limit, much; excessive.
౧౧. అతిశయము &c. adj. 1. Wonderful; marvellous, extraordinary. 2. excellent. 3. uncommon, excessive.
౧౨. అతిసారము s. n. (from s. అతి excess

- and s. సార a flowing) A flux or *diarrhoea*. అతిసారమెత్తు v. n. To have a flux, or *diarrhoea*.
౧౩. అతీంద్రియము &c. adj. (from s. అతి beyond and s. ఇంద్రియ the senses) Imperceptible.
౧౪. అతీత క్రియ s. n. (from s. అతీత past and s. క్రియా the action) The past tense; the action finished or ended.
౧౫. అతీతము &c. adj. Past; gone.
౧౬. అతుకు v. n. To be joined, fastened, united, or soldered; to cling together. v. a. To join, fasten, unite, or solder together. అతికించు v. caus. has the same meaning as అతుకు in its active sense. అతుకు s. n. 1. Junction 2. a patch; a piece sewed upon a cloth, to cover a hole; a joint in a plank &c.
౧౭. అతులము &c. adj. Unparalleled, unprecedented.
౧౮. అత్త s. n. 1. A mother-in-law. 2. a maternal uncle's wife. 3. a paternal aunt. This last is termed properly మేనత్త అత్తమామలు s. n. plu. (a compound of అత్త and మామ a father-in-law) 1. The father and mother-in-law. 2. a maternal uncle and his wife.
౧౯. అత్తము s. n. A bunch of plantain fruit.
౨౦. అత్తరు s. n. (from A اتار) Perfume, fragrance; essence, ottar (of rose &c.)
౨౧. అత్తఱి adv. (from ౧. అతి that, and ౨. తమి time) At that time, then.
౨౨. అత్తిక s. n. in theatrical language, An elder sister.

- T. అత్తిమ్రును s. n. (from T. మ్రును a tree) The glomerous fig tree, *ficus glomerata*.
- S. అత్యంతము &c. adj. (from S. అతి excess and S. అంత the end) Excessive. adv. Very, exceedingly.
- S. అత్యయము s. n. 1. Death. 2. distress. 3. transgression.
- S. అత్యర్థము &c. adj. Excessive.
- S. అత్రి s. n. *Atri*, one of the seven sages, or principal stars in *ursa major*.
- TUD. అదంతరము or అదంత్రము s. n. The want of free agency; entire dependence upon another; the being exclusively under another's directions.
- TUD. అదనము adj. (from S. అధిక) Much; great in quantity; extra.
- T. అదను s. n. An opportunity; a critical point of time; a juncture. అదనుకువచ్చి నాడు he came *a propos*.
- G. అదపు s. n. This word is derived from the arabic word *أدب*, and in Teloogoo denotes, Respect; politeness; awe. అదపులోవుంచు To keep in awe.
- S. అదభము &c. adj. 1. Many; consisting of a great number. 2. much, large in quantity.
- G. అదమాయించు v. a. To frighten; to terrify.
- T. అదరు v. n. To tremble; to shake; to palpitate; to start. అదరు s. n. Trembling; shaking. అదరుఁడెదరు s. n. Fear and trembling. అదరుఁడుండె s. n. (from T. ఁండె a heart) 1. A coward. 2. ha-

bitual timidity; pusillanimity. అదరిసాటు s. n. A sudden twitch or start.

T. అదలించు or అదల్పు v. a. To menace, threaten, or intimidate.

G. అదాటు ా adv. 1. By chance; by accident. 2. suddenly. 3. unexpectedly.

T. అది pro. 1. She. 2. it. 3. that. This is the remote demonstrative pronoun of the third person singular, in the feminine and neuter genders, from the masc. వాడు - అది మొదలు. Since that, from that. అదివరకు. Until then, as far as that. అది ాక adv. (from T. కాక the negative verbal participle of అవు to become) Besides that, except that.

T. అదిగో interj. Look there! Lo! behold! adv. Yonder. This word is used when we direct the eye to an object in view.

S. అదితి s. n. *Aditee*, the mother of the gods, the daughter of *Dutcha*. అదితినందనులు s. n. plu. (from S. నందన a son) Gods or deities, so called, because they are born of *Aditce*.

T. అదుకు v. or s. n. *vide* అడుకు.

T. అదుగో adv. *vide* అదిగో.

T. అదుము v. a. To press; to compress.

T. అదురు v. n. *vide* అదరు - అదురు నేటు. A kind of native petard, used as a fire-work.

S. అదృష్ట adj. (from S. అ a privative and S. దృష్ట sight) Blind.

S. అదృష్టము s. n. (from S. అ a privative and S. దృష్ట seen) 1. Fortune; luck. 2. fate. 3. casual. and unseen danger (as

from conflagration &c.) దురదృష్టము
Bad luck. అదృష్టహీనము &c. adj. Un-
fortunate. అదృష్టమువచ్చు or అదృష్ట
ముకలుగు To become fortunate. అదృ
ష్టశాలి A fortunate person.

TUD. అర్థ adj. (from s. అర్థ half) Half. అర్థ
మ రేయి s. n. (from ర. రేయి night)
Midnight.

TUD. అర్థము s. n. (from s. అర్థ a mirror) A
mirror; a looking glass. అర్థములోకా
నవచ్చు To be represented in a mirror.

౧. అద్దు v. a. 1. To stain, to colour, to die.
2. to dip. అద్దించు v. caus. To cause to
stain &c. అద్దకము s. n. Tincture; co-
lour; die.

౧. అద్దె s. n. Hire; rent. అద్దెకుయిచ్చు To
let out. అద్దెకునీసుకొను. To hire. అద్దె
యిల్లు A rented house.

s. అద్భుతము s. n. Wonder; surprize.
adj. Wonderful; surprizing; excellent.

s. అద్రి s. n. A mountain. అద్రిరాజు s. n.
(from s. రాజ్ a king) The snowy
mountains in the north of India.

s. అధమము &c. adj. Inferior; low; vile;
base. adv. At least.

s. అధమర్ణుడు s. n. (from s. అధమ inferior
and s. ఋణ debt) A debtor. ఉత్తమ
ర్ణుడు A creditor.

s. అధరము &c. adj. That which is below
or underneath. s. n. The underlip.

s. అధర్మము s. n. (from s. అ privative and
s. ధర్మ justice) 1. Injustice. 2. want of
charity. 3. unrighteousness. 4. all beha-
viour contrary to the *Sruti* and *Smriti*,

or oral and written institutes.

s. అథవా adv. (from s. అథ down and s. వా
or) Otherwise.

s. అధి A Sanscrit particle, which, prefixed
to words adopted from that language, ex-
presses *excess* or *superiority* in rank, place,
or degree.

s. అధికము &c. adj. Much; excessive;
extra; superior; great.

s. అధికరణము s. n. in logic, The conti-
nent; that which contains or compre-
hends any thing. in grammar, The loca-
tive case.

s. అధికారము s. n. (from s. particle అధి
superiority and s. కార making) 1. The
Government, or ruling power. 2. autho-
rity; power. 3. a right to property. 4. an
employment. 5. a chapter. అధికారమి-
చ్చు To entrust with power; to autho-
rize, or empower. అధికారముచేయు
To exercise power; to be in a powerful
situation. అధికారముచెల్లు or సాగు Pow-
er to be current, or to extend to. అధికారి
s. n. 1. A Governor. 2. one invested with
authority or power; a public officer. 3.
the rightful owner of a thing.

s. అధిశ్యక s. n. 1. Table-land. 2. land upon
a mountain.

s. అధినశ్శక s. n. A girl under eleven years
of age.

s. అధిపతి s. n. (from s. particle అధి and s.
పతి a master) 1. A Governor; a ruler;
a king; a sovereign. 2. an owner or
master.

- s. అధిపకము s. n. 1. A monkey or ape. 2. the black cuckow. 3. a large black fly. 4. a black beetle.
- s. అధిపుడు s. n. (from s. particle అధి and s. v. పా to preserve) 1. A sovereign; a supreme ruler; a lord. 2. an owner or master.
- s. అధిరోహణి s. n. (from s. particle అధి and s. v. రుహ to ascend) A ladder.
- s. అధివాసము s. n. (from s. particle అధి and s. v. వస to dwell) A house; an abode.
- s. అధివిన్న s. n. The elder or superior wife; a woman whose husband has married a second wife.
- s. అధిశ్రయణి (from s. particle అధి and s. శ్రీ to cook) A furnace, fire place, or hearth.
- s. అధిష్ఠించు v. n. To be contained. అధిష్ఠానము s. n. 1. A town. 2. that which contains or comprehends any thing. అధిష్ఠానదేవత s. n. The deity presiding over any thing; as విద్యాధిష్ఠానదేవత. The deity presiding over learning.
- s. అధీనము &c. adj. Subject to, dependent on s. n. 1. Possession or charge. 2. power.
- s. అధీరము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ధీర brave) Cowardly; confused.
- s. అధైర్యము s. n. Cowardice; unsteadiness.
- s. అధోభువనము s. n. (from s. అధో below, and s. భువన the world) The subterraneous world; hell.
- s. అధోక్షజుడు s. n. The God Vishnoo.
- s. అధ్యయనము s. n. Reading; study. This is generally applied to the study of the Védas, or of the arts and sciences, in Sanscrit. అధ్యయనము చేయు. To study the Védas.
- s. అధ్యవసాయము s. n. Perseverance; constancy in progress.
- s. అధ్యక్షము &c. adj. (from s. particle అధి and s. అక్ష an eye) Perceptible.
- s. అధ్యక్షుడు s. n. (from s. particle అధి and s. అక్ష an eye) 1. An overseer; a superintendent. 2. a chief; a grandee.
- s. అధ్యాపకుడు s. n. A teacher of the Védas.
- s. అధ్యాపించు v. a. To teach the Védas.
- s. అధ్యాయము s. n. A chapter; a section; a lecture.
- s. అధ్యాహారము s. n. 1. Argument, reasoning. 2. a word not expressed but understood.
- s. అధ్వ s. n. A road, way, path, or route.
- s. అధ్వగుడు s. n. (from s అధ్వ a road and s. గుమ్ to go) A traveller.
- s. అధ్వరము s. n. The holy sacrifice, or solemn ceremony, performed by brahmins; in which a he goat is killed, and a particular part of the inside fat, being offered to the deity, is eaten by them.
- s. అధ్వర్షుడు s. n. (from s అధ్వర) The reciter of the Yujoor Vēda, at the sacrifice abovementioned.
- s. అధ్వన్నము adj. Bad; corrupt; spoiled.
- s. అనంకము s. n. (from s. అ a privative

- and s అంక *the body*) 1. The sky; the atmosphere. 2. the mind or heart.
- s. అనంకుడు s. n. The god of love; *lit.* he who has no body.
- s. అనంత s. n. (from s అ a privative and s. అంత *the end*) The earth.
- s. అనంతము s. n. 1. The sky; the air. 2. a unit followed by thirty cyphers or other figures
- s. అనంతము &c. adj. Endless; eternal; infinite. అనంతవిజయము s. n. (from s. విజయ *victory*) The name of the conch or shell of *Dharmarāja*, in the *Mahābhārat*.
- s. అనంతశయనము s. n. The name of a city in the province of Malabar.
- s. అనంతశయనుడు s. n. (from s. అనంత *the chief of serpents*, and s. శయన *a bed*) The god whose couch is the king of serpents, *Vishnoo*.
- s. అనంతము s. n. The infinite Being. *Vishnoo*.
- t. అనకట్టు s. n. A dam. *vide* అడ్డకట్ట and అణకట్ట.
- t. అనకా adv. (from t. అను *to say*, and t. కా the infinitive of అవు *to become*) 1. When it is said 2. to wit; namely; videlicet. సుంధిఅనకానమేని *lit.* When *Sundhi* is said, what is it? What is the meaning of *Sundhi*. అనకాఅనకాఒకరాజులడు There was a certain king.
- t. అననానకము v. n. To have playful or amorous dalliance together.
- s. అనఘము &c. adj. (from s. అ a priva-

tive and s. అను *sin*) Innocent; pure.

t. అనటిచెట్టు s. n. *vide* అంటిచెట్టు.

s. అనద్వహము s. n. A bull or ox.

s. అనద్వహ s. n. A cow.

tud. అనద s. n. *vide* s. అనాథ.

tud. అనయము adv. (from s. అనిత *always*)

Always; eternally; continually.

t. అనరులు s. n. plu. The vitals; the parts essential to life.

s. అనర్థము &c. adj. (from s. అ a privative and s. అర్థ *a bar*) *lit.* without opposition. 1. Fluent; voluble. 2. abundant.

s. అనర్థకము &c. adj. (from s. అ a privative and s. అర్థ *signification, utility*) Nonsensical; useless; to no purpose.

s. అనర్థము s. n. (from s. అ and s. అర్థ *prosperity*) Calamity; distress; danger.

s. అనలము s. n. Fire. అనలుడు The god of fire.

t. అనవటిల్లు v. n. Rice, or other grain, after it is boiled, and separated from the water, *to settle, dry, and cool a little*, so as to be fit for eating.

s. అనవధానత s. n. (from s. అ a privative and s. అవధానత *attention*) Inadvertence; mistake.

s. అనవరతము &c. adj. Continual; eternal; frequent. adv. Frequently.

s. అనసూయ s. n. *Unusooya*, the wife of the great sage *Atri*.

s. అనాకారి adj. (from s. అ a privative and s. అకార *form*) Ugly; deformed.

s. అనాకతము &c. adj. (from s. అ a priva-

- tive and s. అతర *returned*) Not returned; not received; not arrived s. n. The future.
- s. అనాచారము s. n. (from s. అ a privative and s. అచార q. v.) 1. Irreligion. 2. rusticity; incivility. 3. uncleanness. 4. any thing contrary to religious custom, or to established morals.
- s. అనాదరణ or అనాదరము s. n. (from s. అ a privative and s. అదరణ & అదర *respect*) Inattention; disrespect; disregard; incivility.
- s. అనాది adj. Without beginning; eternal.
- s. అనాథ s. n. (from s. అ a privative and s. నాథ *a master*) 1. A poor helpless wretch; a vagabond; *used as a term of slight or contempt*. 2. a widow. అనాథనాథుడు The protector of the helpless, God.
- s. అనామకుడు or అనామధేయుడు s. n. (from s. అ a privative and s. నామ & నామధేయ *a name*) 1. An anonymous person; one who has no name. 2. a man of no consequence.
- s. అనామయము s. n. (from s. అ a privative and s. అమయ *disease*) Health; salubrity; welfare.
- s. అనామిక s. n. (from s. అ a privative and s. నామ *a name*) The finger next to the little one.
- s. అనారతము & c. adj. Continual, eternal; frequent. adv. Frequently.
- s. అనావృష్టి s. n. (from s. అ a privative and s. అవృష్టి *rain*) A failure of rain; a drought.
- s. అనాపపండు s. n. A pine apple.
- s. అనాపాతము s. n. (from s. అ a privative and s. అపాత *beaten*) 1. A new unbleached cloth. 2. the heart; a vital part.
౧. అని s. n. Battle; war; fight.
౨. అని The past verbal participle of the v. అను *to say*. This word is of very frequent occurrence in Telooḡoo. When the speaker states what another has said, he does not, as in English, use the infinitive mood, but repeats the words of the original speaker, adding అని; thus, *he told me to write* would, in Telooḡoo, he rendered నన్ను వ్రాయమని చెప్పెను viz. నన్ను *me* వ్రాయుము *write thou* అని *having said* చెప్పెను *he told*. అని is used, in the same manner, when we address, to a second person, orders to be delivered to a third; as పంపించెమని చెప్పు *Tell to send. lit. send thou, having said, tell*.
౩. అనిపించు v. caus. (from ౨. అను *to say*) 1. To cause to say. 2. to cause to give out, or pretend. అనిపించుకొను *lit. to cause to say for one's own advantage*. 1. To be called, to obtain the name of. 2. to pass for. ఆరాజుదొడ్డవాడనిపించుకొనెను That king was called a great man. అమందుడువిద్యంకుడనిపించుకొనెను That fool passed for a learned man.
- s. అనిమిషము s. n. (from s. అ a privative and s. నిమిష *a twinkling*) A fish.
- s. అనిమములు or అనిమేములు s. n. plu. The Deities, or gods.
- s. అనిగర్భుడు s. n. The son of the god of love, and husband of Oosha.

౩. అనిర్దేశ్యుడు s. n. The incomprehensible; one of the names of the supreme Being.

౪. అనిలుడు s. n. The god of wind. In the plural, this word denotes a set of divinities, also called *vussoos*, who are eight in number.

౫. అనితము adv. Always; constantly. adj. Constant, eternal.

౬. అనిష్టము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఇష్ట *desired*) Hated; disagreeable; injurious; ominous of ill.

౭. అనీకము s. n. 1. An army, a force. 2. war; battle.

౮. అనీకీని s. n. (from s. అనీక *battle*) 1. An army, a force. 2. an army consisting of 2,187 elephants, 2,187 chariots 6,561 cavalry, and 10,935 infantry.

౯. అను A Sanscrit particle, prefixed to words, and denoting. 1. After. 2. like. 3. under. 4. along. 5. with. 6. in part of. 7. every, each. 8. near to. 9. in regard to. 10. to. 11. orderly, methodically.

౧౦. అను v. a. 1. To say, to tell. 2. to call names. అనుకొను *lit.* to say for one's own advantage, To say to oneself. మాటలను (from మాట *a word*) To abuse. *vide* అనఁగా - అని - అనిపించు.

౧౧. అనుకంప s. n. Clemency, mercy; tenderness; kindness; compassion.

౧౨. అనుకము &c. adj. Lustful, lewd, amorous.

౧౩. అనుకు adj. Of a consistence like batter, nearly liquid, but not transparent.

s. అనుకూలము &c. adj. 1. Favorable. 2. salubrious. ఈ దేశము నాకు అనుకూలము. This country is salubrious to me.

s. అనుకూలము s. n. 1. Consent. 2. favor. 3. aid. 4. protection. 5. amity; the being on good terms with another. 6. convenience. 7. interest. 8. success. 9. procuring, obtaining. నాకు యింకా రూకలు అనుకూలము - కా or పడలేదు I have not yet obtained the money. ఈ పని నీకు అనుకూలమవునా Will this business succeed with you? అతనికి మిక్కిలి రాజు యొక్క అనుకూలము కద్దు He has great interest with the king. అనుకూలశత్రుత్వము. False friendship, concealed enmity. అనుకూలము చేయు To assist; to favor; to espouse one's cause. అనుకూలపడు or అవు To conduce, to contribute, to have good success; to be reconciled as వారు అనుకూలపడ్డారు or అనుకూలమయినారు They are reconciled or made friends. అనుకూలపఱచుకొను To reconcile others; to ingratiate oneself. అపైనికులననుకూలపఱచుకొని రాజ్యమున పహరించయత్నముచేసెను. Having ingratiated himself with the soldiers, he attempted to usurp the crown. అనుకూలించు. v. n. 1. To consent. 2. to favor. 3. to be on good terms with another.

s. అనుక్రమణిక s. n. (from s. particle అను and s. క్రమణ *arrangement*) A method, mode.

s. అనుక్రమశము s. n. Clemency; mercy; tenderness; compassion.

- s. అనుగమనము s. n. (from s. particle అను and s. గమన *going*) *lit. going with*. A woman's burning herself, on the same funeral pile with the dead body of her husband
- TUD. అనుఁగు s. n. A friend.
- s. అనుగుణము &c. adj. Suitable, consistent; conformable.
- s. అనుగ్రహము s. n. 1. Favor; regard. 2. kindness; benignity. 3. indulgence. అనుగ్రహమువదయు To gain favor. అనుగ్రహించు. v. a. To grant a favor; to shew mercy; to favor.
- s. అనుచోరుఁడు s. n. (from s. particle అను and s. చోర *going*) A follower; an attendant; a servant; a companion.
- s. అనుచితము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఉచిత *fit or proper*) Improper.
- T. అనుచు v. a. 1. To send; to dispatch. 2. in books, To cause to make.
- s. అనుజీవి s. n. (from s. particle అను and s. జీవి *who lives*) A servant.
- s. అనుజుఁడు s. n. (from s. particle అను and s. జు *born*) A younger brother.
- s. అనుజ్ఞ s. n. 1. Permission; leave. 2. command, or order. అనుజ్ఞ-పుచ్చుకొను or తీసుకొను To take leave. అనుజ్ఞయుచ్చు To give leave. అనుజ్ఞచేయు To order.
- s. అనుతర్పణము s. n. (from s. particle అను and s. తర్పణ *thirst*) 1. A vessel from which spirituous liquor is drunk. 2. a distribution of spirituous liquor.
- s. అనుతాపము s. n. (from s. particle అను and s. తప *to burn*) Distress in consequence of some thing done; remorse; repentance. అనుతాపముపొందు v. n. To repent.
- s. అనుత్తమము adj. (from s. అ a privative, and s. ఉత్తమ *best*) Peerless, most excellent, chief.
- s. అనుదినము adv. Daily.
- s. అనునయము s. n. 1. An apology. 2. condolence. 3. consolation అనునయించు v. a. 1. To condole, to comfort, to console. 2. to apologize.
- T. అనుపకాయ s. n. The pod of a certain bean, *vide* అనుము.
- s. అనుపపత్తి s. n. 1. Want of success. 2. a pretext, an excuse. 3. inconvenience. అనుపపత్తులుచెప్పు To make excuses or pretexts.
- s. అనుపమ s. n. The female of the elephant at the south west point.
- s. అనుపమము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. ఉపమా *resemblance*) Incomparable, unrivalled, unparalleled.
- s. అనుపానము s. n. (from s. particle అను and s. పాన *a beverage*) Any liquid used as a vehicle for medicine, to disguise its appearance or taste. అనుపానము-కూర్చు or చేయు To mix medicine in any liquid.
- T. అనుపు v. a. *vide* అంపు.
- T. అనుపు s. n. 1. A toll. 2. a tax. 3. customs payable at ferries or passes, or on merchandize exported or imported. 4. ambuscade, ambush.

- s. అనుబంధకము s. n. Hiccough.
- s. అనుబంధము s. n. 1. in grammar, An affix or augment. 2. an indicatory letter not sounded. అనుబంధక్రియ. *An auxiliary verb*. 3. connexion, alliance, union, affinity.
- s. అనుబింబించు v. n. (from s. particle అను and s. బింబ *the sun or moon's disk*) To throw back, or reflect light, as a mirror, or water.
- s. అనుభవము s. n. (from s. particle అను and s. భవ *being*) 1. Experience; frequent trial; knowledge acquired by practice. 2. experiment. 3. enjoyment. 4. suffering. 5. carnal connexion. నరకానుభవము The suffering of hell. సుఖానుభవము The enjoyment of happiness. దుఃఖానుభవము The suffering of affliction, pain, or grief. అనుభవించు v. a. 1. To experience; to know by practice. 2. to enjoy. 3. to suffer. 4. to copulate. పాపఫలమనుభవించు To suffer the consequence of sin; to be punished for one's transgressions. పుణ్యఫలమనుభవించు To enjoy the reward of virtue. అనుభవము చేసుకొను To experience or enjoy. క్రీ. ననుభవించు To have carnal connexion with a woman.
- s. అనుభోగము s. n. (from s. particle అను and s. భోగ *enjoyment*) 1. Enjoyment. 2. copulation. అనుభోగించు v. a. 1. To enjoy. 2. to copulate.
- s. అనుమతి s. n. (from s. particle అను and s. మతి *the mind*) 1. Order. 2. con-

- sent. 3. permission. 4. the fifteenth day of the moon's age, when she rises a little less than full. అనుమతించు v. a. To consent, to agree.
- s. అనుమానము s. n. (from s. particle అను and s. మాన *a measure*) 1. Inference. 2. conjecture; doubt; surmise. 3. suspicion. 4. hesitation. దైవము ప్రత్యక్షముగాదు - అనుమానముచేత తెలియవలసినది The deity is not obvious to sight, he must be known by inference. అనుమానపడు To doubt, hesitate, suspect. ఒకరిపై అనుమానముతోచు To entertain suspicion of another.
- t. అనుము s. n. The plant producing. అనుములు s. n. plu. A kind of bean. *Dolichos Lablab*.
- s. అనుమోదించు v. n. To consent, to agree, to approve.
- s. అనుయోగము s. n. A question, an interrogation.
- s. అనురక్తము &c. adj. Beloved.
- s. అనురక్తి or అనురాగము s. n. Attachment, regard, love, affection, tenderness.
- s. అనురూపము &c. adj. 1. Like. 2. fit, suitable.
- s. అనులాపము s. n. (from s. particle అను and s. లాప *talking*) Tautology. అనులాపించు To repeat the same words, over and over again.
- s. అనులేపనము s. n. 1. The rubbing ground sandal wood on the body.
- s. అనువర్తనము s. n. Conformity; the act of following. అనువర్తించు v. a. 1.

To conform to; to observe; to adhere.
2. in grammar, To be implied or understood, not expressed; as సమాసశబ్దవిశ్లేషననువర్తింపుచున్నది the compound word is here understood.

౧. అనువు adj. 1. Convenient; proper. 2. arranged; well made. 3. delicious; delicate.

౨. అనుష్ఠానము s. n. 1. The act of making. 2. conduct. 3. the observance of prayer. అనుష్ఠానముతప్పక Without failing in the performance of prayer. అనుష్ఠించు To make; to observe.

౩. అనుసంధించు v. a. To fix; to join together. v. n. To meet, to come together.

౪. అనుసరణ or అనుసరణము s. n. (from s. particle అను and s. సరణ going) 1. The act of following or observing. 2. assiduity, attachment, or servility to the great. అనుసరించు v. a. 1. To follow, to adhere to. 2. to observe, to imitate. 3. to wait on, or make court to any great personage.

౫. అనుస్వార or అనుస్వారము s. n. The nasal character (o)

౬. అనుకము s. n. 1. A former birth, or state of existence. 2. race, family.

౭. అనుచోనుడు s. n. A man of the greatest learning; one who is conversant with the *Védas*, and six *Védangas*.

౮. అనుపము s. n. A country or spot abounding in swamps.

౯. అనురాధ s. n. The name of the seventeenth lunar mansion.

౧౦. అనురుదు s. n. (from s. అ a privative and s. ధారు the thigh) The charioteer of the sun.

౧౧. అన్యతము &c. adj. (from s. అ a privative and s. యుత truth) False. s. n. A falsehood, a lie.

౧౨. అనేకము s. n. (from s. అనేక many and s. పా to drink) An elephant, because it drinks with both its mouth and trunk.

౧౩. అనేకము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఒక one) Many, several.

౧౪. అనేకమూకుడు s. n. (from s. particle అ, here implying similarity, ఏడ deaf, and మూక dumb) A person who is both deaf and dumb.

౧౫. అనౌకహము s. n. A tree.

౧౬. అన్న s. n. An elder brother. This word is often used to call any one, in a familiar manner; as in English we say *friend!* *I say!* &c. also as an interjection, denoting surprize. అన్నదమ్ములు Brothers. i. e. both elder and younger brothers.

౧౭. అన్నన్న interj. denoting Surprize.

౧౮. అన్నము s. n. (from s. v. అడ్ to eat) Boiled rice; food. అన్నముపెట్టు v. a. To give rice or food. అన్నముచండు To dress victuals. అన్నవస్త్రము Food and raiment. అన్నోదకములు Meat and drink. అన్నపూర్ణ s. n. (from s. పూర్ణ filling) The wife of the god *Visvéeswara* at Causy, or Benares. అన్నప్రాశన s. n. (from s. ప్రాశన eating) The ceremony of giving solid food to a child for

the first time, generally performed in the sixth month of it's age.

౧. అన్ని adj. pro. collective, in the neuter gender. 1. All. 2. so many. అన్నాళ్లు So many days, a contraction of అన్ని, and the plural of నాడు a day.

౨. అన్నింటిందికాదు s. n. (from ౧. అన్ని all, and ౨. తిందికాదు an eater) The god of fire, so called, because he consumes every thing that he touches.

౩. అన్న or అన్నవ s. n. A woman.

౪. అన్నవ adj. (from s. అణు an atom) Very minute, very small.

౫. అన్నపు s. n. vide అన్న.

౬. అన్యథా adv. Otherwise; on the contrary.

౭. అన్యము &c. adj. Other, different, foreign.

౮. అన్యాయము s. n. (from s. అ a privative and s. న్యాయ propriety, justice) Injustice.

౯. అన్యోన్యము &c. adj. (from s. అన్య other, reduplicated) 1. Mutual. 2. reciprocal. In familiar use, it often expresses mutual affection; as అప్రేమరుమలకు కేవలమన్యోన్యముకద్దు. Between that man and woman, there is a strong mutual affection. అన్యోన్య స్నేహము Mutual friendship. అన్యోన్యము నామాట్లాడు To speak familiarly with one another.

౧౦. అన్వయము s. n. 1. Race, lineage, family. 2. in grammar, Construction; as సమానాధికరణాన్వయము concord, agreement.

వ్యధికరణాన్వయము government. అన్వయించు v. a. To construe.

౧. అన్వర్థము s. n. (from s. particle అను and s. అర్థ signification) Original signification.

౨. అన్వ వాయము s. n. Lineage; descent; family; race. vide అన్వయము.

౩. అన్వితము &c. adj. (from s. particle అను and s. ఇత gone) Attended, accompanied, joined.

౪. అన్వేషణము s. n. (from s. particle అను and s. శోషణ looking) Research.

౫. అన్వేషణ or అన్వేషణము. s. n. Inquiry, search. అన్వేషితము &c. adj. Searched, inquired into.

౬. అప A particle, which prefixed to Sanscrit words, denotes. 1. Inferiority (below, worse) 2. privation (from) 3. separation (away from) 4. contrariety (against) 5. difference (from) 6. dishonesty. 7. exultation.

౭. అపకారము s. n. (from s. particle అప and s. కార doing) 1. Malice, hatred. 2. the doing any mischief, injury, or harm to another. It is opposed to ఉపకారము Beneficence. అపకారి A dis-obliging, or mischievous person.

౮. అపకీర్తి s. n. (from s. particle అప and s. కీర్తి fame) Infamy; dishonor; injury to one's reputation. అపకీర్తి తెచ్చుకొను To bring infamy on oneself.

౯. అపక్రమము s. n. (from s. particle అప and s. క్రమ to go) 1. Retreat; flight. 2. disorder.

- s. అపక్వము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. పక్వ *mature*) Unripe, raw, immature, green. .
- s. అపఘనము s. n. 1. A limb or member. 2. the body.
- s. అపచయము s. n. 1. Loss, diminution. 2. degradation. 3. the act of plucking fruits, flowers, or leaves.
- s. అపచారము s. n. Impoliteness; incivility; insult; an affront. కుడికిఅపచారముచేయు To profane a temple.
- s. అపచితి s. n. 1. Destruction, decrease. 2. worship.
- s. అపజయము s. n. (from s. particle అప and s. జయ *victory*) Defeat; rout; loss of battle; want of success.
- s. అపతల్యకము s. n. (from s. particle అప and s. తల్య *a bed*) A pillow of a semi-circular form.
- s. అపత్నీకుడు s. n. A widower.
- s. అపత్యము s. n. (from s. v. పత్య *to fall*) Offspring, either male or female; so called, because the family is upheld by them.
- s. అపత్రప s. n. (from s. particle అప and s. తపా *shame*) Bashfulness, modesty.
- s. అపథ్యము s. n. (from s. అ a privative, and s. పథ్య *regimen*) A deviation from prescribed regimen.
- s. అపదిశము s. n. (from s. particle అప and s. దిశ *a cardinal point*) 1. The intermediate points between the cardinal ones; as S. E, N. W, &c. 2. half a point of the compass.
- g. అపదూరు s. n. 1. Calumny. 2. infamy. అపదూరుపడు To be calumniated or infamous. అపదూరుపెట్టు To calumniate.
- s. అపదేశము s. n. 1. Purpose. 2. aim. 3. pretence; pretext. 4. mask, disguise.
- g. అపనమ్మిక s. u. (from s. particle అప and t. నమ్మిక *belief*) 1. Distrust. 2. jealousy. 3. diffidence.
- s. అపనింద s. n. (from s. particle అప and s. నింద *a reproach*) An unjust reproach or censure. 2. defamation; calumny; detraction.
- s. అపభ్రంశము s. n. 1. Ungrammatical language. 2. an artificial language different from the Sanscrit idiom. 3. a stumble, or trip in walking.
- s. అపఋత్యకము s. n. That which is obtained in loan upon a pledge.
- s. అపమృత్యువు s. n. (from s. particle అప and s. మృత్యు *death*) Untimely or violent death.
- t. అపరంజి s. n. The purest gold.
- s. అపరము &c. adj. 1. Other. 2. latter. అపరక్రియలు s. n. plu. (from s. క్రియా *action*) Funeral rites. అపరమంత్రము s. n. (from s. మంత్ర *a mystical text*) The formula used at funeral rites. అపరరాత్రి s. n. (from s. రాత్రి *night*) Midnight.
- s. అపరాజితము s. n. (from s. అ a privative, and s. పరాజిత *vanquished*) The car of Indra.
- s. అపరాజితుడు s. n. (from s. అ a privative,

tive and s. పరాజిత *vanquished*) The god *Vishnoo*. 2. one of the eleven *Roodras*. 3. the regent of the north east point.

g. అపరాత్రి s. n. *vide* అపరరాత్రి.

s. అపరాధము s. n. 1. A fault, offence, or transgression. 2. a fine, or amercement.

3. punishment. అపరాధమునుంచి

To pardon a fault. అపరాధముచేయు

To commit a fault. నాలుగో అపరాధము

కాచు To pardon for the fourth time.

అపరాధముతప్పు To avoid punishment.

అపరాధము మోపు To condemn to punishment.

అపరాధము తీయు To amerce

or fine. అపరాధము 1. Pardoning a

fault. 2. excusing from fine. అపరాధి

A guilty person.

s. అపరాహ్ణము s. n. (from s. అపర *latter*, and s. అహ్ *the day time*) The afternoon.

s. అపరిమితము &c. adj. Immense, infinite, innumerable, immoderate.

s. అపరూపము &c. adj. Scarce; unfrequent; uncommon, rare; unusual.

s. అపర్ణ s. n. *Parvati* the wife of *Siva*.

s. అపలాపము s. n. (from s. particle అప and s. లాప *saying*) 1. A denial. 2. an argument held in support of some falsehood. 3. concealment of knowledge. 4. affection.

s. అపరశరము s. n. A chamber, a room, an inner apartment in a house.

s. అపవర్గము s. n. Beatitude; the delivery of the soul from the body, and its ex-

emption from further transmigration; eternal bliss.

s. అపవాదము s. n. (from s. particle అప and s. వాద *saying*) 1. An unjust reproach or censure; a false accusation. 2. detraction, infamy, blame. *vide* అపనింద.

s. అపవిత్రము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పవిత్ర *pure*) Impure; unclean.

s. అపశబ్దము s. n. (from s. particle అప and s. శబ్ద *a word*) An ungrammatical word.

s. అపసవ్యము s. or adj. (from s. particle అప and s. సవ్య *the right side*) 1. The placing the sacerdotal thread on the right shoulder, and letting it fall on the left side. 2. a religious circumambulation, with the left hand towards the object circumambulated. 3. the motion of a star contrary to the order of the signs in the zodiac. 4. the Arabic, Persian, or any other language, of which the character is written from right to left.

s. అపస్త్యేరము s. n. 1. A confused state of mind. 2. any violent passion, approaching to madness.

s. అపస్వరము s. n. (from s. particle అప and s. స్వర *a tone*) 1. A hoarse voice. 2. a base or false note. 3. an unpleasant tone, or discordant sound.

s. అపహరించు v. a. (from s. particle అప and s. హృ *to take*) To take by violence; to usurp; to plunder; to rob; to pillage; to ravish.

- s. అపహాస్యము s. n. (from s. particle అప and s. హాస్య *laughter*) Derision, ridicule, mockery.
- s. అపహ్నావించు v. a. To conceal; to disguise.
- s. అపాంఠము s. n. (from s. particle అప and s. అంఠ) The outer corner of the eye.
- s. అపాంపతి s. n. (from s. అప్ water, and s. పతి *a master*) The sea, or ocean.
- s. అపాత్రము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పాత్ర *proper*) Unworthy, unfit. అపాత్రవ్యయము Extravagant or foolish expense.
- s. అపానము s. n. 1. The fundament; the anus. 2. a fart.
- s. అపామార్గము s. n. A medicinal plant. The *Achyranthes aspera*.
- s. అపాయము s. n. (from s. particle అప and s. అయ *fortune*) 1. Calamity. 2. danger, peril. 3. a scrape.
- s. అపారము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పార *a bank*) 1. Impassable. 2. excessive; unbounded; infinite; immense.
- s. అపార్థము s. n. (from s. a particle అప and s. అర్థ *signification*) A false signification, misinterpretation.
- s. అపిధానము s. n. A covering, a screen.
- t. అప్పడు adv. *vide* అప్పడు.
- s. అపునర్భవము s. n. (from s. అ a privative, and s. పునర్భవ *a new birth*) Salvation; beatitude; eternal bliss. *vide* అపవర్గము.
- s. అపుష్పము s. n. (from s. అ a privative and s. పుష్ప *a flower*) The glomerous fig-tree, *figus glomerata*. *vide* అత్తిచెట్టు.
- s. అపూపము s. n. A cake; a kind of bread made from flour.
- s. అపూర్వము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పూర్వ *former*) New, never before seen or existing. s. n. Advantage; excellence.
- s. అపేక్ష s. n. 1. Desire, wish; want. 2. a coveting. 3. aid. This word, in composition with Sanscrit terms, denotes, in comparison, our Adverb *than*; as అశ్వాపేక్షయా - ఏనుఁగునకధికబలము కడ్డు The elephant is stronger *than* the horse.
- s. అపోహము s. n. (from s. particle అప and s. ఊహ *reasoning*) A false charge; blame; a lie, a falsehood.
- t. అప్ప s. n. 1. A father. 2. an elder sister. This word is frequently added to the proper names of men, as a term of common respect; thus రంగప్ప - మంగప్ప &c.
- t. అప్పించు v. a. 1. To deliver to the charge of another; to put into another's hands. 2. to surrender up; to resign; to make over. 3. to consign. అప్పింతు s. n. Delivery; consignment.
- t. అప్పబ్బి s. n. *vide* అపూపము.
- t. అప్పరుము adj. Pure, unmingled, unmixed, sheer.

౧. అప్పదము s. n. A sort of pan-cake.
౨. అప్పణ s. n. (A Carnataca word) Permission; liberty; leave.
౩. అప్పతి s. n. (from s. అప్ water, and s. పతి a master) The regent of the water; the indian Neptune.
౪. అప్పనము s. n. 1. A tax; tribute. This word is also used to denote sums of money, *beyond the just revenue due*, extorted from the people.
౫. అప్పప్ప interj. denoting Excessive grief or pain, Oh!
౬. అప్పము s. n. A kind of Sweet cake.
౭. అప్పళము s. n. *vide* అప్పదము.
౮. అప్పలించు v. a. To beat with the open hand; to slap; to tap.
౯. అప్పు s. n. Water.
౧౦. అప్పు s. n. Debt. అప్పుచేయు or పుచ్చుకొను or తీయు To borrow, అప్పుయిచ్చు To lend. అప్పుసప్పులు The general term for debt, due both by, and to one. అప్పుపడు To fall in debt. అప్పుతీర్చు To liquidate debt.
౧౧. అప్పుడు adv. (from ౧. ఆ that and ౧౨. పుడు in compos. time) This is, in fact, a defective noun, as the derivation evinces: in the nominative case, here given, it signifies *that time*, and in general corresponds with the English adverb *then*, or if added to a relative participle, it represents our term *when*, not used interrogatively; as అతఁడుచ్చినప్పుడు *When* he gave. It admits of inflexion; as అప్పటికార్యాలు The affairs of that time.

- అప్పటినుంచి *From that time, since then.*
- అప్పటిప్పటికి *Now and then.*
౧. అప్రతిష్ఠ s. n. 1. Infamy; dishonor. 2. a bad reputation, or character.
౨. అప్రత్యక్షము &c. adj. Imperceptible.
౩. అప్రమాణము s. n. (from s. అ a privative and s. ప్రమాణ an oath) Perjury. అప్రమాణికుడు A perjured man; a liar.
౪. అప్రమేయము &c. adj. Unmeasurable; incomprehensible; inconceivable; indescribable; beyond human understanding.
౫. అప్రయోజకము &c. adj. Useless, without any end or object.
౬. అప్రసిద్ధము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ప్రసిద్ధ famous) Not famous, secret; unknown.
౭. అప్రహతము s. n. (from s. అ a privative and s. ప్రహత struck) Uncultivated ground.
౮. అప్రాశస్త్యము s. n. (from s. అ a privative and s. ప్రాశస్త్య fit to eat) A man who is not fit or worthy of sitting with others, to eat.
౯. అప్రియము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ప్రియ beloved) Hated; disagreeable.
౧౦. అప్పరస s. n. (from s. అప్ water and s. స to go) An *Upsura*, any one of the heavenly nymphs, or celestial courtesans; such as *Urvashi, Rambha, Manaca* &c. so called, because they were produced from the quintessence of the sea

- which was churned. అప్పరసాంపతి s. n. (from s. పతి *a lord*) The god *Indra*, king of the deities of heaven.
- గ. అబంధర adj. Without order, irregular, imprudent.
- గ. అబంసుబము s. n. Good and evil; as అబిల్లకాయఅబంసుబమెరగడు that boy does not know (the difference between) good and evil.
- ర. అబళ s. n. A pot-ladle, made of the shell of a cocoa-nut.
- స. అబద్ధము s. n. (from s. అ a privative and s. బద్ధ to bind) A lie; a nonsensical expression: అబద్ధకాదు - అబద్ధాల కోరు or అబద్ధికుడు A liar.
- స. అబల s. n. (from s. అ a privative and s. బల *strength*) A woman; a female:
- స. అబోధవేళ s. n. (from s. అబోధ *uninstructive*, and s. వేళ *time*) The time at which, if one studies, it is believed no instruction can be obtained; midnight.
- స. అబ్బము s. n. (from s. అబ్బ *water*, and s. జి *produced*) 1. A conch. 2. a lotus. 3. a celestial tree. అబ్బయోని s. n. (from s. యోని the *puendum* or *vulva*) The god *Brumha*, the creator; so called, because he was produced from a lotus.
- స. అబ్బారి s. n. (from s. అబ్బ *a lotus* and s. అరి *an enemy*) The moon.
- స. అబ్బుడు s. n. (from s. అబ్బ *water* and s. జి *produced*) 1. The moon. 2. the physician of the gods, produced at the churn-

ing of the ocean, called also *Dhunvun-tree*.

- స. అబ్బము s. n. (from s. అబ్బ *water*, and s. దా *to give*) 1. A cloud. 2. a year. 3. a mirror.
- స. అబ్బి s. n. (from s. అబ్బ *water*, and s. ధి *holding*) The sea. అబ్బిజి s. n. (from s. జి *born*) The goddess of wealth, so called, because produced at the churning of the ocean. అబ్బిజిము s. n. Sea-salt. అబ్బిజుడు s. n. *vide* అబ్బుడు - అబ్బినవసితము s. n. (from s. నవసిత *butter*) 1. The moon. 2. nectar. 3. ambrosia. అబ్బిపల్లవము s. n. (from s. పల్లవ *a sprout*) Coral.
- ర. అబ్బ s. n. A father, *vide* అప్ప. interj. Ah! oh!
- ర. అబ్బబ్బ or అబ్బా interj. denoting Great surprize or grief; ah! oh!
- ర. అబ్బలాడు v. n. (from ర. అబ్బలు and ర. ఆడు *to play*) To grope.
- ర. అబ్బి or అబ్బి కాదు s. n. A familiar term of address, to a young boy.
- ర. అబ్బ v. n. 1. To come into one's enjoyment, possession, or reach. 2. to be found; to be obtained. This verb governs the dative case; as యీ అబ్బి నా యాజ్ఞత మైన ద్ర వ్యము వానికబ్బదు. This money, procured by unjust means, will not be enjoyed by him. యీ అబ్బి వానికబ్బెను This house became his property, or came into his possession.
- రుద. అబ్బరము adj. (from అబ్బరము q. v.) Procured with difficulty; not easily

attainable; excellent; rare wonderful.

TUD. అప్య సము s. n. *vide* అభ్యాసము.

s. అభిక్షాంతము s. n. A request to spare the life of any person; as రాజసము ఖిమునందు అప్రక్షాంతము నిపలకరించిరి They, in the presence of the king, spoke, saying, spare his life.

౬. అభింశుభము s. n. *vide* అభింశుభము.

s. అభయము s. n. (from s. అ a privative and s. భయ fear) 1. A promise of shelter or protection. 2. fearlessness. అభయహస్తము s. n. (from s. హస్త the hand) The giving of the hand to another, in promise of protection.

s. అభవంతు s. n. (from s. అ a privative and s. భవ birth) The god Siva.

౬. అభింశుభము s. n. *vide* అభింశుభము.

s. అభిక్షాంతము s. n. (from s. అ a privative and s. భాగ్య happiness) Misfortune; misery; poverty.

s. అభివము s. n. (from s. అ a privative and s. భావ existence) 1. Nonexistence; nonentity; a chimera.

౬. అభిషు s. n. A corruption, an irregularity.

s. అభి A Sanscrit particle, which prefixed to words of that language, denotes. 1. Priority or superiority in time, place, degree, quality, or situation; (*Before*) 2. the means, or cause. (*By.*) 3. after. 4. below. 5. always, every where. 6. against. 7. near.

s. అభిషము &c. adj. Lewd; amorous.

s. అభిభస్ s. n. 1. Radiance; brightness;

glory; fame. 2. an appellation.

s. అభిశూరము s. n. The putting a little clarified butter, (*ghee*) upon rice or other food, before it is eaten, to purify it.

s. అభిచారము s. n. Sorcery; an incantation or magical ceremony, to procure the death of an enemy.

s. అభిజనము s. n. 1. Family; race. 2. native place. 3. fame.

s. అభిజనుడు s. n. An old relative.

s. అభిజిత్తు s. n. (from s. particle అభి and s. జిత్ a conquerer) 1. The space of time occupied by the last quarter of the twenty second lunar mansion, and the fifteenth part of the twenty third, amounting to nineteen Hindu hours. 2. the space of forty eight minutes English, viz. the twenty four immediately preceding mid-day, and the twenty four immediately following it. 3. mid-day. 4. the zenith.

s. అభిజ్ఞము &c. adj. Skilful; clever.

s. అభిజ్ఞానము s. n. (from s. particle అభి and s. జ్ఞాన knowledge viz. that by which things are known) A mark or stain.

s. అభిధ or అభిధానము s. n. A name; an appellation; a title.

s. అభినయము s. n. 1. The indication of sentiment or passion, by looks or outward gestures. 2. the motions of the hands or eyes, used by dancing women, to express the sentiments contained in the verses which they sing.

s. అభినవము &c. adj. (from s. particle అభి

and s. నవ *new*) New, fresh.

౬. అభిని s. n. Opium.

౭. అభినిముక్తుడు s. n. A man asleep at sun-set.

౮. అభినివేశము s. n. 1. Zeal; devotedness. 2. insight, knowledge, as వానికటెలుగు లోనిండా అభినివేశము కద్దు He has a good insight into, or understanding of, Te-loogoo.

౯. అభిప్రాయము s. n. 1. Opinion; sentiment; notion; idea; thought. 2. design; intention. 3. meaning or signification.

౧౦. అభిభవము s. n. 1. Insult, disgrace, dishonour. 2. defeat.

౧౧. అభిమంత్రిణము s. n. (from s. particle అభి and s. మంత్రి *to speak*) 1. Calling. 2. conjuring with certain forms. అభిమంత్రించు. v. a. To sanctify with (*Muntras*) certain formulas. అభిమంత్రితము &c. Sanctified with (*Muntras*) certain formulas; consecrated; blessed.

౧౨. అభిమతము s. n. (from s. particle అభి and s. మత *mind*) 1. Consent; approbation. 2. choice; wish. adj. Approved, agreeable, desired.

౧౩. అభిమరము s. n. War; battle.

౧౪. అభిమానము s. n. (from s. particle అభి and s. మాన *pride*) 1. Honor. 2. protection. 3. affection; regard. 4. pride. అభిమానించు v. a. To favor; to protect; to regard with kindness.

౧౫. అభిముఖము s. n. (from s. particle అభి and s. ముఖ *the face*) 1. The front; any thing opposite to the face. 2. an abate-

ment of anger or disease, adj. Present.

అభిముఖము 1. To advance in front.

2. to abate. వానికయీ ాముఖమై నది His disease is abated.

౧౬. అభిరామము &c. adj. Charming; pleasant; delightful; beautiful.

౧౭. అభిలాష or అభిలాషము s. n. Wish; desire; inclination, propensity.

౧౮. అభివాదనము s. n. 1. An obeisance or prostration. 2. homage paid by prostration on the ground, and grasping the feet.

౧౯. అభివృద్ధి s. n. 1. An increase of wealth or prosperity; exaltation to some new honor or rank. 2. improvement.

౨౦. అభిషంఖము s. n. 1. Imprecation, a curse. 2. insult; reproach.

౨౧. అభిముఖ s. n. A ray of light; a beam.

౨౨. అభిషేకము s. n. 1. Uction; bathing. 2. an installation, coronation, or inauguration, by means of unction, or bathing. అభిషేకము చేయు To anoint a king or an image. పట్టాభిషేకము A coronation.

౨౩. అభిష్టంకము s. n. *vide* అభిషంఖము.

౨౪. అభిసారిక s. n. A woman that goes to an assignation.

౨౫. అభికుడు s. n. *vide* అభికుడు.

౨౬. అభిముఖ s. n. *vide* అభిముఖ.

౨౭. అభీష్టము &c. adj. (from s. particle అభి and s. ఇష్ట *desired*) Much beloved; agreeable.

౨౮. అభీష్టము s. n. 1. Wish; desire. 2. inclination; *penchant*. వాని అభీష్టము యీ దేరెను His wish is accomplished. అభీష్ట

- మతీచూకొను To accomplish one's wish.
- s. అభేద్యము &c. adj. Impenetrable, inaccessible.
- s. అభోజనము s. n. (from s. అ a privative and s. భోజన food) Abstinence from food.
- s. అభ్యంగము or అభ్యంగజనము s. n. Unc-tion; the act of anointing with oil; often applied to bathing the whole body, be-cause when the natives wash the head, they previously anoint it, as well as the body, with oil.
- s. అభ్యంతరము s. n. 1. The space included between two bodies, or points; an in-terval. 2. delay. 3. a false excuse.
- s. అభ్యంతరము s. n. 1. Leave, permission. 2. command; injunction; sanction.
- s. అభ్యంతరము &c. adj. Near, proximate.
- s. అభ్యంతరము s. n. An assault on a fortified place; a siege.
- s. అభ్యంతరము s. n. Food.
- s. అభ్యసించు v. a. 1. To accustom oneself to any thing; to practise. 2. to learn; to study. అభ్యాసము s. n. 1. Custom; u-sage; practice. 2. exercise; study; అక్షరాభ్యాసము The study of the letters; the acquirement of the first principles of learning.
- s. అభ్యస్తము &c. adj. 1. Studied; learn-ed; read. 2. practised, exercised.
- s. అభ్యాగతుడు s. n. A guest.
- s. అభ్యుచి s. n. A procuress; a bawd.
- s. అభ్యుక్తానమ s. n. A salutation, used to a stranger or great personage, by ri-

- sing and making him sit beside oneself.
- s. అభ్యుదయము s. n. Increase of fortune; prosperity; happiness.
- s. అభ్యుదయము s. n. A man asleep at sun-rise.
- s. అభ్యుషములు s. n. plu. Grain, half dressed, slightly scorched or parched; also called ఉడికిన గింజెలు
- s. అభ్రము s. n. Tale.
- s. అభ్రము s. n. 1. The sky; the atmos-phere. 2. a cloud. అభ్రమాతంగము s. n. (from s. మాతంగ an elephant) The elephant of Indra. అభ్రమువు s. n. The female of Indra's elephant.
- s. అమంజి s. n. Compelled service; unpaid labour; *corvée*. అమంజిపట్టు To press workman.
- s. అమడలు or అమడబిడ్డలు s. n. plu. Twins.
- s. అమడలు s. n. A species of wild grain.
- s. అమశ్రము s. n. A vessel or cup; a utensil.
- s. అమరము s. n. The name of a Sanscrit Dictionary, also termed the అమరశింహము.
- s. అమరశిలాగంధకము s. n. A particular kind of brimstone.
- s. అమరావతి s. n. (from s. అమర a deity and s. వత్ possessing) The city of the god Indra.
- s. అమరు v. n. 1. To fit. 2. to be furnished. 3. to be placed or employed in a service; అమరుడొక్కములోనమరెను He is employed in a service. అమరచు or అమరించు. v. a. 1. To place in a service.

2. to furnish or supply; to procure; to collect. మంత్రి తన పుత్రుని రాజుకొలుపున నమరించెను The minister placed his son in the service of the king. దేవదత్తుడు తన స్నేహితునికి కావలసిన నామకృతములను అమరించెను Davadatta supplied his friend with every thing he wanted. అమరిక or అమరికె s. n. 1. Arrangement. 2. tranquillity. 3. equanimity; presence of mind. 4. modesty.

s. అమరజు s. n. (from s. అ a privative and s. మర *dying*) An immortal; a god, or deity.

t. అమర్ష v. a. *vide* అమరుడు.

s. అమర్త్యజు s. n. (from s. అ a privative and s. మర్త్య *mortal*) A deity, a god.

s. అమర్యాద s. n. (from s. అ a privative and s. మర్యాద *politeness, civility*) Incivility, disrespect; dishonor; rudeness.

s. అమర్షము s. n. Rage; anger; wrath.

s. అమలము &c. adj. (from s. అ a privative and s. మల *filth*) Clear; pure; limpid; white. s. n. Talc.

s. అమలావతి s. n. The name of the city of Varoona, the god of water.

tud. అమవస s. n. *vide* అమావాస్య.

e. అమాంతము s. n. The profession of a hawker or pedlar, also అమానీ q. v. అమాంతహాడు s. n. A hawker, a pedlar.

e. అమాంతమునా adv. Unexpectedly.

s. అమాంశుడు s. n. A wretchedly thin man; a mere skeleton.

s. అమాత్యుడు s. n. A minister; a counsellor; a courtier

g. అమానీ s. n. (from A. امانی) This is a revenue term, used to denote the *immediate* management of any branch of revenue by the servants of Government, of the Zemindar; or of any other authority; in contradistinction to its being rented out. శుష్టదారులు సారిపోయినందున యిప్పుడు తాలూకా అమానీ అయినది As the renters have decamped, the district is now under (amaneer) immediate management.

s. అమానుషము adj. (from s. అ a privative and s. మానుష *human*) Supernatural; beyond the power of man. s. n. A miracle.

tud. అమావస - అమావసి - అమావస్య అమావాస్య or అమాస s. n. (from s. అమావాస్య) 1. The change of the moon. 2. new moon. 3. the day of the new moon.

g. అమితీ *vide* అమంజీ.

s. అమితము &c. adj. (from s. అ a privative and s. మిత *measured*) Immoderate; boundless; exorbitant; superfluous; immense; innumerable.

g. అమీనా s. n. (from A. امين) A revenue term, denoting a person who has charge of any thing, and applied to petty revenue officers; usually to such as are only temporarily employed.

g. అములు s. n. (from A. امل) A revenue term, denoting, the collection of revenue. అములుపట్టు To seize smuggled goods. అములుదారుడు s. n. A super-

- rior revenue officer, employed immediately under a Collector, or Zemindar.
- s. అమూల్యము &c. adj. Invaluable.
- s. అమృతము s. n. 1. The imaginary food of the gods; ambrosia; nectar. 2. water. 3. clarified butter. 4. exemption from transmigration. 5. gold. 6. milk. అమృతఫలములు s. n. (from s. అమృత nectar or ambrosia, and s. ఫల fruit) A kind of sweet cake. అమృతహస్తుడు s. n. *lit.* a man of a fortunate hand; usually applied to a successful physician. అమృతాంధ్రములు s. n. (from s. అంధ్రం food) Gods or Deities.
- s. అమేధ్యము adj. (from s. అ a privative and s. మేధ్య pure) Unclean. s. n. Human excrement.
- s. అమోఘము &c. adj. (from s. అ a privative and s. మోఘ vain) 1. Effectual; infallible; unerring. 2. precious, rare.
- t. అమ్మ s. n. A mother. This word is used as a respectful term of address to females in general; (the wife excepted) and, as such, is added to the proper names of women; సీతమ్మ - సారమ్మ - లక్ష్మమ్మ &c.
- t. అమ్మక చెల్ల interj. (from t. అమ్మ a mother అక్క an elder sister and చెల్లె a younger sister) denoting lamentation, pain, fear, or surprise. ah! alas! because, on such occasions, the Hindoos invoke their dearest female relatives.

- t. అమ్మకము s. n. (from the v. అమ్మ to sell) Sale; the act of selling.
- t. అమ్మ నారు s. n. (from t. అమ్మ a mother and t. నారు, a plu. termination denoting respect) 1. A queen. 2. the wife of any person eminent in skill or rank. 3. an old matron.
- t. అమ్మణ్ణి s. n. A mother. interj. denoting pain.
- t. అమ్మయ్య s. n. (from t. అమ్మ a mother and t. అయ్య q. v.) A mother.
- t. అమ్మల్ల s. n. *vide* అమ్మణ్ణి.
- t. అమ్మవారు s. n. (from t. అమ్మ a mother and t. వారు the pronoun they, added as a termination of respect) 1. A female divinity. 2. a village goddess. 3. a familiar appellation for women of the braminal tribe. 4. the small pox. 5. the goddess of the small pox. అమ్మవారుగనించు or పోయు. v. n. To have the small pox. అమ్మవారుపోయించు. v. a. To inoculate.
- t. అమ్మప or అమ్మ s. n. A familiar appellation for a young girl.
- t. అమ్మ s. n. An arrow; a dart.
- t. అమ్మ v. a. To sell, to vend, to dispose of; opposed to కొను to buy. అమ్మగువోవు v. n. To be sold.
- s. అమ్మము or అమ్మిళ s. n. The fruit of the tamarind tree.
- s. అయనము s. n. 1. Half the solar year; the sun's alternate journies towards the tropics, each measured by three ఋతువులు or seasons. 2. a road; a path. 3. a house or habitation.

౧. అయిము s. n. 1. Good fortune. 2. a tax.
౨. అయశస్కము &c. adj. Dishonorable; disreputable.
౩. అయస్థాంతము s. n. (from s. అయస్ iron, and s. తాత pleasing) A magnet, or load-stone, because it attracts iron.
౪. అయస్థానము s. n. (from s. అయస్ iron and s. శర an agent) An iron-smith, one who works in iron.
౫. అయస్సు s. n. Iron.
౬. అయి The past verbal participial of అవు to become. *lit.* having become. This word added to pronouns, and sometimes to other words, has the power of the emphatic letter -s; thus, వాడై he himself. It sometimes corresponds with the English word like. మనైనిలెచెను He stood like a piece of wood. It is also used in expressing such phrases as *about* to go, come, do &c. as వచ్చేవాడనైవుంటి I was about to come.
౭. అయితే The conditional form of the verb అవు to become, used as a conjunction to express condition, and corresponding with the English terms *If. suppose it were so. but.* When added to the past relative participle of any verb, ట్ట is inserted, and it then expresses the conditional form of the verb to which it is thus affixed. చేసినట్టయితే if I, thou, he, she, it, we, you, or they do.
౮. అయిదు adj. numeral Five.
౯. అయిదుపడచేయు v. n. To retire from a superior enemy; to retreat.
౧౦. అయిదువ s. n. A married woman, whose husband is alive. అయిదువతనము s. n. The state of a married woman; in opposition to widow-hood.
౧౧. అయిదువరాలు s. n. *vide* అయిదువ.
౧౨. అయిన The past relative participle of the verb అవు to become. *lit.* that became. It is affixed to nouns of quality to convert them into adjectives; or sometimes to adjectives, as a mere expletive. It expresses the conjunctions *either, or*; వాడైన - వీడైన *Either this or that man.* Added to interrogatives, commencing with the letter ఎ or ఏ, commonly written యె or యే, it corresponds with the English term *soever* ఎక్కడ where? ఎక్కడనయిన wheresoever. నాకయినమనిషి My friend. అయినప్పటికిన్ని. Nevertheless, notwithstanding, although రెండు పతాశైన At least two pagodas.
౧౩. అయిపోవు v. n. (from ౮. అయి having become and ౮. పోవు to go) To be exhausted or drained; to be finished or concluded.
౧౪. అయిమూలనా adv. Obliquely.
౧౫. అయివచ్చు v. n. (from ౮. అయి having become and ౮. వచ్చు to come) 1. To be prosperous, or tend to prosperity. 2. to agree with one's health.
౧౬. అయివజు s. n. (from A. عوض) 1. Any thing substituted for another. 2. recompense; return.
౧౭. అయివక్రము &c. adj. Improper; unfit; unworthy.

- s. అయ్యతము s. n. Ten thousand.
- s. అయ్యోగ్యము &c. adj. Unfit; unworthy.
- s. అయ్యోగ్రము s. n. (from s. అయ్య iron, and s. అగ్ర the end) A pestle, tipped with iron.
- s. అయ్యోధ్య s. n. *lit.* impregnable. Oude, the city in which *Rāma* reigned.
- s. అయ్యోనామము s. n. Pepper.
- s. అయ్యోనిజుడు s. n. (from s. అ a privative and s. యోనిజి produced from the womb) A person born in some supernatural manner.
- s. అయ్యోపయము &c. adj. 1. Hard; not easy to be pierced or broken. 2. difficult; abstruse. తత్వమునుగ్గిరి అయ్యోపయముగానున్నది The science of Turkum is very abstruse.
- s. అయ్యోముఖము s. n. *vide* అయ్యోగ్రము.
- t. అయ్య s. n. Pure Teloogoo casts, especially the *Comtees*, use this word to denote a father; as మా అయ్య వచ్చివాడు *My father came*. But it is generally used by all persons and casts, as a term of common respect, corresponding to the English word *Sir*; యేషయ్య what sir? అయ్యగారు is a phrase used to denote a Bramin, or a teacher who is always held in great respect. అయ్య is also, in courtesy, added to proper names. అయ్యగారు 1. A preceptor. 2. the planet *Jupiter*, the preceptor of the gods, and son of *Angirsa*.
- tud. అయ్యయ్య or అయ్యయ్య interj. denoting Sorrow, lamentation, pity, or pain.

- t. అయ్యల్ల s. n. A father. This word is most generally used by the *Comtee* cast.
- t. అయ్యారే interj. denoting Wonder, or praise.
- t. అయ్య conj. Although; though; notwithstanding. నిర్మలఁడయ్య *Though he be pure*.
- t. అయ్యేవే An emphatic particle; as నేనయ్యేవే I myself. వాడయ్యేవే He himself.
- tud. అయ్యో interj. *vide* అయ్యయ్య.
- tud. అర adj. (from s. అర్థ) Half. s. n. A moiety *vide* అర్థము.
- r. అరక s. n. A yoke of oxen, with a plough, and all the other implements of husbandry appertaining thereto.
- r. అరఁకు s. n. A high seat, or sitting place, built along the outside of a house; also called తిన్నె, *apial*, or open veranda.
- t. అరచేట్ట s. n. A jacket, a coat.
- tud. అరణము s. n. (from s. హరణ) A present given by the father-in-law to his son-in-law, at nuptials.
- s. అరణి s. n. A piece of wood for lighting fire by attrition, at holy sacrifices.
- s. అరణ్యము s. n. A forest; a wilderness. అరణ్యశునకము A wolf. అరణ్యంబి A great forest.
- s. అరణ్ణ s. n. A cubit; a measure from the elbow, to the extremity of the little finger.
- tud. అరదము s. n. (from s. రథ) A car; a chariot.

- గ. అరిదేశిపరదేశి s. n. (a cant word) A traveller, pilgrim, or foreigner.
- ర. అరిమర s. n. Reluctance, disinclination.
- జ. అరిము s. n. The spoke of a wheel. adj. quick; swift; speedy.
- త. అరియు v. a. To search, to examine; to inquire.
- స. అరిరము s. n. A door; the gate of a house. అరిరవిష్టంభి The bolt or bar of a door.
- త. అరివాయి s. n. A retreat.
- స. అరివిందము s. n. A lotus.
- స. అరాజకము s. n. (from s. అ a privative and s. రాజ్ a king) 1. A state or kingdom without proper government, interregnum. 2. anarchy.
- స. అరాతి s. n. A foe; an enemy.
- స. అరాళము &c. adj. Crooked; curved; bent.
- త. అరి A particle denoting possession; as వెరపు or వేపు skill, వెరవరి or వేర్వరి skillful.
- త. అరి s. n. 1. A bowstring. 2. the tax payable to a king; the Government revenue. అరిపెట్టు To pay revenue. అరిన్లురు s. n. plu. (from ర. కోరు a plough share) The share both of the Government and of the inhabitants; the total produce.
- స. అరి s. n. 1. A foe, an enemy. అరించముడు (from s. చమ who tames) A conqueror. 2. the missile weapon of Vishnoo. 3. the wheel of a car or carriage. అరిప

- క్షయము s. n. (from s. అరి an enemy, s. షష్ట six and s. వర్గ a class) lit. The class of six enemies. The six principal passions of the human mind; viz. కామ love or desire, క్రోధ anger, లోభ avarice, మోహ lust, మద pride, and మాత్సర్య hatred.
- త. అరికట్టు v. a. To hinder; to prevent, to obstruct.
- త. అరిరాపు s. n. The waiting on a great personage.
- త. అరిశా s. n. A large parasol, or umbrella of a peculiar form; generally used by kings, and sometimes by others of high rank or learning.
- గ. అరిచెయ్యి s. n. The palm of the hand.
- గ. అరిటిచెట్టు s. n. The banana or plantain tree. *Musa sapientum*. vide అనటిచెట్టు.
- త. అరిదళము s. n. (from s. హరితాళ) A yellow orpiment.
- త. అరిది s. n. Wonder; astonishment; surprise.
- స. అరిమేదము s. n. The fetid mimosa tree.
- స. అరిష్టము s. n. 1. Misery. 2. happiness. 3. a sign of public calamity. 4. spirituous liquor. 5. garlick. 6. a crow. In the common dialect, it has, in general, the first meaning.
- స. అరుంతుదము &c. adj. (from s. అరున్ a sore and s. తుద that torments) Sharp, corrosive.
- స. అరుంధతి s. p. The wife of Vasishta, one of the seven sages.
- త. అరుగు v. n. To go, to march; to walk

- అరుగుదెంచు v. a. (from t. తెంచు in compos. denoting *opposition*) To come.
- t. అరుగు s. n. An open veranda round a native house. *vide* అరచు.
- s. అరుణము &c. adj. 1. Of a dark red. 2. of the colour of the dawn.
- s. అరుణావరజుడు s. n. (from s. అరుణ the sun's charioteer, and s. అవరజి a younger brother) The king of birds; a large vulture or eagle, also called కరు త్తంతుడు, the vehicle of Vishnoo.
- s. అరుణుడు s. n. 1. The sun. 2. the charioteer of the sun.
- t. అరుదు adj. 1. Rare; scarce; uncommon. 2. excellent. 3. dear.
- t. అరుదు s. n. Surprise, wonder. *vide* అరిది.
- t. అరుదెంచు v. a. *vide* అరుగుదెంచు.
- t. అరువు s. n. Good sense; judgment; the reasoning faculty. అరువుచెడు or తప్పు To lose one's reason, to act contrary to sound reason or judgment.
- s. అరువు or అరుప్పు s. n. A sore; a wound.
- s. అరువై adj. numeral Sixty.
- s. అరోచికము s. n. Tastelessness, aversion to food. అరోచికముబట్టు To be disgusted with food.
- s. ఆర్దుడు s. n. The sun.
- s. అర్గళము s. n. A wooden bolt or bar, for fastening a door.
- s. అర్ఘము s. n. 1. Price. 2. cheapness. 3. reverence; adoration.
- s. అర్ఘ్యము s. n. (from s. అర్ఘ్య worship) Flowers, grass &c. with water, offered

- as an act of worship, or of reverence.
- అర్ఘ్యసాద్యదివిధులు Worship or reverence, evinced by offerings of flowers &c, washing the feet, and other ceremonies.
- s. అర్చన or అర్చనము s. n. Worship; adoration. అర్చకుడు s. n. A worshipper, an adorer. అర్చించు v. a. To worship; to adore.
- s. అర్చిష్ట s. n. 1. A flame; a blaze. 2. refulgence; అర్చిష్టత s. n. (from s. మత్ possessing) The town or city of the god of fire.
- g. అర్జి s. n. (from A. عرضي) A petition, an address, a representation.
- g. ఆర్జు s. n. The measurement of a heap of grain, from the bottom to the top, or when the correctness of a previous estimate is suspected.
- s. అర్జుక s. n. in theatrical language, A courtesan.
- s. అర్జునము &c. adj. White. s. n. 1. Whiteness. 2. gold.
- s. అర్జునుడు s. n. 1. Arjoona, the third son of Pandoo, friend of Krishna, and brother of Dharmaraja in the Mahabharat. 2. a king with 1000 arms.
- s. అర్జము s. n. 1. Water. 2. a letter of the alphabet.
- s. అర్జవము s. n. The sea.
- s. ఆర్థన s. n. Asking, begging. అర్థి s. n. A beggar, one whose subsistence depends on another. అర్థించు v. a. To beg; to entreat; to ask.

- s. అర్థము s. n. 1. Signification, meaning. 2. money; wealth; prosperity. 3. a thing. రెండర్థములిచ్చు To have two significations. అర్థవంతుడు A rich man. అర్థమిచ్చు To signify, to mean. అర్థహీనుడు A poor man. అర్థము subjoined to Sanscrit nouns expresses our phrase *On account of*. అర్థవత్తు adj. 1. Significant. 2. rich. అర్థి s. n. An opulent or rich man.
- s. అర్థము s. n. A half; a moiety; a part. అర్థచంద్ర బాణము s. n. (from s. చంద్ర the moon, and s. బాణ an arrow) An arrow with a head shaped like a crescent. అర్థనారీకుడు s. n. (from s. నారీ a woman and s. శుక master) The god Siva, in his form of half man, half woman. అర్థమాలవళము s. n. A garland or necklace containing ten strings. అర్థరథుడు s. n. (from s. రథ a car) A warrior, who is not able to oppose, even an archer. అర్థరాత్రము or అర్థరాత్రి s. n. (from s. రాత్రి night) Midnight. అర్థించు v. a. To cut or divide in halves. అర్థోరుశము s. n. (from s. ఊరు the thigh) Drawers or breeches, that reach as far as the middle of the thigh.
- s. అర్పించు s. n. 1. To give, bestow, dedicate, or offer any thing to the deity, or to any great personage. అర్పణ or అర్పణము An offering.
- s. అర్బుదము s. n. One hundred million.
- s. అర్బుకుడు s. n. 1. An infant; a young person. 2. an idiot.
- t. అర్మిలి s. n. Affection; love; tenderness.
- s. అర్జునుడు s. n. The sun.
- s. అర్యాణి s. n. A woman of the Vysya-tribe.
- s. అర్జునుడు s. n. 1. A master. 2. a man of the Vysya or third Hindoo tribe.
- g. అర్ర s. n. A division in a drawer; a partition in a box. 2. a small room in a house.
- g. అర్లు s. n. plu. Excessive fondness, love, or affection.
- s. అర్వము s. n. A horse. adj. Inferior; low.
- s. అహాణ s. n. Worship; adoration.
- s. అహాము &c. adj. Worthy; fit; proper.
- t. అట s. n. 1. An apartment in a house; a chamber. *vide* అర్ర. 2. deceit, guile, secrecy.
- t. అట adj. Inner, as applied to the hand or foot only. అటచెయ్యి The palm of the hand. అటకాలు The sole of the foot.
- t. అటక or అటకట adv. By or near the side.
- t. అటకము s. n. Indigestion.
- t. అటకొకత s. n. Uneasiness, sorrow; dissatisfaction.
- t. అటచు v. n. To make a loud noise; to roar.
- t. అటచెట్టు s. n. *vide* అరిజిచెట్టు.
- g. అటకాలు s. n. Small cross pieces of wood, connected by two timbers, by which the lower part of a *Souta* (a particular kind of palankeen) is enclosed.
- t. అటపాడు s. n. A man or woman below the common size; a dwarf.

౧. అఱుమఱ or అఱుమఱిక s. n. (from ౧. అఱు *deceit*, and ౧. మఱ *a hinge*) Suspicion, distrust.
౧. అఱువ adj. *Tamil*, usually but improperly termed Malabar. అఱువదేశము. The Tamil country. అఱువము The Tamil language. అఱువలు s. n. Tamulians, the inhabitants of *Drávida*, the south eastern part of the Indian peninsula.
౧. అఱువలు s. n. plu. Bits or pieces; as వాని దేహములను చీకి Having reduced his body to pieces.
౧. అఱి s. n. The act of fixing the arrow to the bow.
౧. అఱిమని adj. Armenian.
౧. అఱిముఱి adv. From time to time.
౧. అఱిసె s. n. A cake, made of rice-flour and jaggery.
౧. అఱు v. n. To be destroyed.
౧. అఱు s. n. The neck.
౧. అఱును v. n. 1. To be digested. 2. to be wasted by use or time; to wear away. అఱుకువ s. n. Indigestion. అఱుకువతలు To be ill from indigestion.
౧. అఱుత postpos. With. రాముడువిశ్వామిత్రునఱుత నేరెను Rama went with Viswamitra.
౧. అఱుపు v. n. To come into one's possession; to be contained. అఱుపరానిభాగము Inexhaustible wealth or riches.
౧. అఱుము v. a. To usurp; to encroach.
౧. అఱుపులు s. n. plu. Holes.
౧. అఱు s. n. 1. Danger. 2. calamity. 3. difficulty. also అఱు q. v.

౧. అల pro. used in books only, That. అలవాడు That man.
౧. అల s. n. A wave of the sea &c, the surf.
౧. అలంకారము s. n. 1. An ornament. 2. beauty. 3. a rhetorical figure. అలంకారవిద్యార్థి (from s. విద్యార్థి *a student*) A beau; one who studies dress, not learning. అలంకారశాస్త్రము Rhetoric. అలంకృతము &c. adj. Ornamented, adorned, beautified. అలంకరియ s. n. Adorning, ornamenting. అలంకరించు v. a. To adorn; to ornament. అలంకరముచేసుకొను v. comp. To adorn or ornament oneself.
౧. అలంకము s. n. 1. A rampart. 2. a watch or guard.
౧. అలంజిరము s. n. A large earthen vessel; a jar.
౧. అలందురు v. n. To moan; to lament; to grieve.
౧. అలక s. n. The city of *Cubera*, the god of wealth.
౧. అలక s. n. Displeasure, anger, wrath, indignation. అలకతీర్చు To appease one's anger or displeasure.
౧. అలకన adj. Light, versatile.
౧. అలకములు or అలకలు s. n. plu. Curls, ringlets.
౧. అలక్కుము s. n. 1. A sort of sealing wax. 2. lac, the animal dye so called.
౧. అలకరము s. n. A watersnake.
౧. అలంకలు s. n. plu. A species of pulse, also called కారామల్లు *Dolichos catiangu* Lin.

- t. అలచు v. a. To trouble; to molest.
- t. అలజేది s. n. Mental pain; affliction of the mind.
- t. అలత s. n. (from t. అలయు to be tired) Fatigue, lassitude.
- t. అలతి adj. Small, petty.
- t. అలదు v. a. To rub sandal powder &c. upon the body.
- t. అలపు s. n. (from t. అలయు to be tired) Fatigue, lassitude. *vide* అలత.
- t. అలలము s. n. Anxiety; distraction of mind, perplexity.
- t. అలమట s. n. Affliction or inquietude of mind; chagrin; vexation. *vide* అలజేది.
- t. అలమరకు v. n. To be afflicted.
- t. అలమార్చు v. a. To train bullocks, buffaloes &c. to the plough, or to bear burdens.
- t. అలము v. a. 1. To spread. 2. to wash, to cleanse with water.
- t. అలము s. n. Weeds that grow in fields of dry grain.
- t. అలయు v. n. To be tired, wearied, or fatigued; to be exhausted by labour. అలయిశ s. n. *vide* అలపు.
- t. అలరు v. n. 1. To shine. 2. to be pleased or delighted. s. n. 1. A flower. 2. beauty. అలరుబోది or బోది *lit.* one whose body is a flower. A woman. అలరువిల్లుడు The god of love, because his bow is made of flowers.
- s. అలర్కము s. n. 1. A mad-dog. 2. the plant called white swallow-wort.
- t. అలవడు v. n. To be practised in; to be

- habituated, or accustomed to. అలవాటు s. n. Habit, custom. అలవాటునప్పు To be out of practise. అలవరచు To habituate, accustom, exercise, or teach.
- tud. అలవ s. n. (from s. అలవాల) 1. A basin formed of earth, round the foot of a tree. 2. a railing.
- t. అలవి adj. Able to do or effect. ఇది నాకు అలవి నాదు I am not able to do this. This is beyond my power.
- t. అలసట or అలసత s. n. (from the v. అలయు to be tired) Fatigue, lassitude. *vide* అలపు - అలసటపడు To be wearied or fatigued. అలసటవుట్టు or అలసటవచ్చు To feel fatigued. అలసటతీచుకొను To rest oneself.
- s. అలసత s. n. Inactivity; laziness; idleness.
- s. అలసము &c. adj. Lazy; idle; negligent; indolent; inactive.
- s. అలఱ్యము &c. adj. Trifling, trivial, worthless. s. n. Disregard, negligence. అలఱ్యముచేయు v. a. To disregard, neglect, slight, or despise.
- g. అలాకు s. n. (from A. *الأك*) Desolation; ravage; ruin. అలాకుచేయు To ruin, to ravage, to lay waste.
- s. అలాతము s. n. 1. A fire-brand, whether burning or extinguished; 2. charcoal.
- s. అలాబువు s. n. A long gourd, *Cucurbita lagenaris*.
- g. అలాయిదా adj. (from A. *علي حدة*) Separate, apart.
- s. అలి s. n. 1. A scorpion. 2. a large black bee or beetle.

- a. అలంకము s. n. A terrace in front of a native house.
- s. అలకము s. n. The forehead.
- t. అలకిరి adj. Thin, applied to men or women only.
- s. అలీకము s. n. 1. A falsehood; want of veracity. 2. any thing displeasing. 3. the forehead.
- t. అలుకు v. a. To rub the floor with mace-rated cow-dung. This is done by the Hindoos to clean and purify the house.
- s. n. The washing the floor, with mace-rated cow-dung.
- t. అలుకు s. n. Fear; terror; dread.
- t. అలుకుడు s. n. Any kind of sound; a shout; a noise.
- t. అలుకు v. n. To be angry, or provoked; to be annoyed or displeased. అలుక s. n. Displeasure, anger.
- t. అలుకు s. n. 1. A water channel, for carrying off the excess of water from tanks &c. 2. the sharp iron point of an arrow, or lance.
- t. అలుపు s. n. Beauty; comeliness; fairness.
- t. అలుపు s. n. Inferiority; meanness.
- s. అలీఖము s. n. A blank book of cadjan or palmira leaves.
- a. అల్ల adj. (from H. అల్ల) Mean, vile, base.
- s. అల్పము &c. adj. 1. Thin; small; little; 2. mean; trifling; slight. అల్పబుద్ధి A mean understanding. అల్పభోజనము A light repast. అల్పాచారము The common and polite term for making water; because a little water is sipped, as a pu-

- rification afterwards. అల్పకార్యము A trifling matter.
- t. అల్ల, pro. *vide* అల.
- s. అల్లకము s. n. A small bit of cloth, to conceal the privities, usually called a *Lungotee*.
- t. అల్లదూరం or అల్లదురం adj. Yonder; at a distance within view.
- t. అల్లన adj. Gently; softly.
- t. అల్లము s. n. Ginger.
- t. అల్లది s. n. Anarchy; tumult; commotion, noise, quarrel. అల్లదిచేయు 1. To commit disturbances. 2. to expose one's vices.
- t. అల్లలనాడు or అల్లలనాడు v. n. (from t. అల్లల a corruption of అలలు *waves*, and ఆడు *to play*) To move as the waves of the sea; to be violently agitated or shaken.
- అల్లనాడు v. n. To wander about in great distress.
- t. అల్లారుముద్దు adj. (from t. అల్లారు and t. ముద్దు *a kiss*) Delightful; beloved by all.
- t. అల్లీక s. n. A twist, a plait, a braid, a netting.
- t. అల్లీబిల్లి s. n. Familiarity, mutual affection.
- t. అల్లు v. To plait, to braid, to twist, to interlace. చేపలల్లు To *make* mats. వెంట్రుకలల్లు To *plait* the hair. అబద్ధాలల్లు To *fabricate* lies. పద్యములల్లు To *compose* verses. అల్లీశ్వర్ s. n. (from t. శ్వర్ *a flower*) A kind of water lilly growing in ponds tanks &c.

- T. అల్లుడు s. n. A son-in-law. మేనల్లుడు
The son of a man's sister, or of a woman's brother.
- T. అల్లె s. n. A bow-string.
- T. అల్లెము s. n. An entertainment given by the bride's parents to a bride-groom, after the conclusion of the whole marriage ceremonies.
- T. అల్లొనే రేపచెట్టు s. n. The rose apple tree. *Eugenia*.
- S. అలి s. n. *vide* అలి.
- S. అలిందము s. n. *vide* అలిందము.
- S. అలికము s. n. *vide* అలికము.
- T. అలివి s. n. *vide* అలివి.
- S. అల్లికము s. n. *vide* అల్లికము.
- T. అళుకు v. n. To fear, to be afraid; to be diffident. s. n. Diffidence.
- T. అల్లిక s. n. *vide* అల్లిక.
- T. అల్లు v. *vide* అల్లు.
- S. అవ A particle, which prefixed to Sanscrit words, corresponds with—From, down from, away from, below; and denotes 1. Inferiority. 2. diminution. 3. diffusion. 4. support. 5. command. 6. knowledge. 7. disrespect. 8. separation. 9. privation 10. priority.
- S. అవంతి s. n. 1. The name of a city; also called ఉజ్జయినీపట్టణము Oojein. 2. sour gruel.
- S. అవంతిక s. n. A kind of delicate bread.
- S. అవంతి దేశము s. n. One of the fifty six kingdoms.
- S. అవకరము s. n. Sweepings.
- S. అవకాశము s. n. 1. An intermediate

spot, intermission, 2. leisure, opportunity. *vide* సావకాశము. అవకాశముగలుగు To have leisure.

- G. అవగడము s. n. 1. Mischief; evil. 2. disorder; confusion. 3. danger.
- S. అవగతము &c. adj. Acquainted with, understood, known.
- S. అవసాహనము s. n. (from s particle అవ and s. సాహ to agitate) Immersion, bathing. అవసాహనచేసుకొను v. comp. To dive into the meaning; to comprehend a matter fully; to commit to memory. యాజ్ఞాబు మొక్కతాత్పర్యము నేనవసాహనచేసుకొంటాను I understand fully the contents of this letter.
- S. అవసాహము s. n. 1. Immersion, bathing. 2. a trough near a well, for watering cattle. అవసాహమవు v. n. To be understood, or become the object of understanding. యాసంగతినాకు లెస్ససా అవసాహమయినది This subject is fully understood by me, or I fully comprehend this subject. అవసాహముచేసుకొను v. a. To understand; to comprehend.
- S. అవశుణము s. n. (from s. particle అవ and s. శుణ quality) A pernicious quality; a bad disposition; a defect; a vice.
- S. అవశ్రహము s. n. (from s. particle అవ and s. శ్రహ to take) 1. A drought. 2. the forehead of an elephant.
- S. అవశ్రాహము s. n. 1. A term of imprecation or curse. 2. a drought. 3. the forehead of an elephant.
- G. అవశుళించు v. a. To over-look; to neglect; to disregard.

s. అవచూలము s. n. 1. The beard. 2. the whiskers.

s. అవచ్ఛిన్నము s. n. (in logic) affected by. The effect.

s. అవచ్ఛేదకము s. n. (in logic) that which affects any thing. The cause.

s. అవజ్ఞ s. n. 1. Disregard; disrespect; contempt.

s. అవటము s. n. A pit or chasm; a hole in the ground; a well.

s. అవటిటుడు s. n. A man who has a flat nose.

s. అవటువు s. n. The back of the neck.

s. అవతంసము s. n. 1. An ornament for the head. 2. a ring worn at the top of the ear.

s. అవతరించు v. n. To be incarnated; to descend. అవతారము s. n. 1. An incarnation of the deity, especially of *Vishnoo*, of which the Hindoos reckon ten; viz. the fish, tortoise, boar, man-lion, dwarf, Parasooráma, Sri Ráma, Krishna, Buddha, and one yet to come termed Kulkee. 2. a birth. 3. a metamorphosis. 4. the bank of a tank, pond, sea &c. 5. the act of descending. అవతారమేస్తు To be incarnated. మనుష్యావతారము Incarnation as man. This term is applied by the Native Christians, to the incarnation of our Saviour.

అవతల adv. 1. After, afterwards; hereafter. 2. next to, further, beyond, onward, to a distance. This word is applied either to time or place.

s. అవదాతము &c. adj. White; clean. s. n. The colour white.

g. అవదూరు s. n. Calumny; defamation; false accusation.

s. అవద్యము &c. adj. Mean, low, servile, inferior.

s. అవధరించు v. a. To condescend to hear, or listen. అవధారు The 2d. person sing. of the imperative of this verb, irregularly formed, is used in books only to call attention. *Listen!*

s. అవధానులు s. n. A title given to a brahmin deeply skilled in the Veda, inferior to that of జటావల్లభుడు.

s. అవధారణము s. n. 1. A resolution; determination. 2. certainty.

s. అవధి s. n. A border, limit, or boundary.

s. అవధూత s. n. A naked mendicant.

s. అవధూతము &c. adj. (from s. particle అవ and s. ధూత shaken) Thrown, cast.

s. అవధ్యము &c. adj. (from s. అ a privative and s. వధ్య deserving death) 1. Not deserving execution. 2. one who cannot be killed; invulnerable.

s. అవనతము &c. adj. (from s. particle అవ and s. నత bent) Bent down, bowed, curved.

s. అవనము s. n. (from s. అవ to protect) 1. Preservation. 2. gratification. 3. satiety.

s. అవని s. n. The earth.

s. అవపద్యము s. n. (from s. particle అవ and s. పద్య regimen) Transgression of prescribed regimen. vide అపద్యము.

- s. అవభృథము s. n. A supplemental sacrifice, to remedy any defect in the principal one. అవభృథస్నానము An ablution made after the conclusion of a sacrifice.
- s. అవమతము &c. adj. (from s. particle అవ and s. మత *respected*) Spurned; despised; disregarded.
- s. అవమర్యాద s. n. (from s. particle అవ and s. మర్యాద *politeness*) Incivility; disrespect.
- s. అవమానము s. n. (from s. particle అవ and s. మాన *honour*) Dishonour; disgrace; indignity; insult; affront. అవమానముచేయు or అవమానించు v. a. To despise; to disregard, to dishonour, to disgrace, to insult. అవమానపడు or పొందు To be disgraced, dishonoured, or insulted.
- s. అవమానితము &c. adj. *vide* అవమతము.
- s. అవమము adj. *vide* అవద్యము.
- s. అవయవము s. n. A member, a limb.
- t. అవయు v. n. To be broken into pieces; to be destroyed. అవయించు v. a. To break to pieces, to destroy. వానికండ్లు అవశించి His eyesight is destroyed.
- s. అవయోగము s. n. (from s. particle అవ and s. యోగ *a fortunate conjuncture*) A bad sign, an evil omen, an unfortunate event.
- s. అవరజుడు s. n. A younger brother.
- s. అవరోధము s. n. (from s. particle అవ and s. రుద్ధ *to obstruct*) 1. A hinderance; an obstruction. 2. the seraglio, a queen's apartment.
- s. అవరోహము s. n. (from s. particle అవ and s. v. రుహ *to grow*) 1. A fibrous root, issuing from the branches of certain trees and hanging down from them; for example, that of the Indian fig tree; also called ఊద. 2. the act of descending.
- t. అవల adv. *vide* అవతల.
- s. అవలంబనము or అవలంబము s. n. That on which any person or thing depends; an asylum; refuge; support. అవలంబించు v. a. 1. To depend on any person or thing. 2. to take hold of any thing. ఒకని మాట అవలంబించు To concur in opinion with another.
- s. అవలగ్నము s. n. The waist.
- s. అవలక్షణము s. n. (from s. particle అవ and s. లక్షణ *a sign*) A bad sign, an evil omen, or augury. adj. 1. Ugly. 2. dirty. 3. improper.
- s. అవలక్షుము &c. adj. White. s. n. Whiteness.
- s. అవలీల s. n. (from s. particle అవ and s. లీల *sport*) Facility, ease.
- s. అవరేపము s. n. Pride.
- s. అవలోకనము s. n. The act of looking; surveying.
- s. అవశకునము s. n. (from s. particle అవ and s. శకున *a good omen*) An evil omen or augury, a bad sign.
- s. అవశాత్తుగా adv. 1. Unexpectedly; abruptly; suddenly. 2. providentially.

- s. అవశిష్టము &c. adj. Left; remaining.
- s. అవశ్యము adj. Absolute or indispensably necessary వ రణము అందరికి అవశ్యము Death is to all a matter of absolute necessity. అది నాకు అవశ్యమైనది That is indispensably necessary to me. adv. Certainly, without fail. రేపటికి అవశ్యముపస్తాను I shall come tomorrow without fail.
- s. అవసథము s. n. A habitation, a house.
- s. అవసరము s. n. 1. Occasion. 2. urgency. 3. hurry. 4. necessity. అవసరముచేస్తే పనిచెడును If you hurry, the business will be spoiled. అది నాకు అవసరములేదు I have no occasion for this. adj. Urgent, necessary. అవసరమైనపని Urgent business.
- s. అవనానము s. n. 1. The decline of any thing. 2. the end of an action, the conclusion. 3. in grammar, The disjunction of letters, the end of a word. అవనానకాలము The time of death; the termination of one's life.
- s. అవస్థ s. n. (from s. particle అవ and s. స్థా to stand) 1. A condition or state. 2. any particular stage of life, as infancy, youth &c. 3. calamity, distress. బాల్యావస్థ child-hood. మరణావస్థ The agony of death. అవస్థపడు To be in distress. అన్నానికి లేక అవస్థపడు To be reduced, through want of food, to the greatest misery. అవస్థపెట్టు To reduce to misery, to plunge another into difficulties. సహించ

- పరాని అవస్థలు పడు To experience insupportable calamity.
- s. అవహేళనము s. n. Neglect; disregard; disrespect.
- s. అవాంతరము &c. adj. Intervening. s. n. An invasion or incursion.
- s. అవాచి s. n. The southern point.
- s. అవాచ్యము &c. adj. (from s. అ a privative and s. వాచ్య fit to be spoken) Unfit to be spoken; unspeakable; obscene.
- s. అవాజ్ s. n. (from P. آواز) A voice, a noise, a rumour, a report.
- s. అవాయా s. n. A sky-rocket. అవాయాచేచ్చ The reed of a sky-rocket.
- s. అవారము s. n. The near bank, or shore.
- s. అవారిగా adv. Profusely; abundantly; exuberantly.
- s. అవి s. n. 1. A mountain. 2. a sheep. 3. the sun. 4. a woman in her menses.
- s. అవిచ్ఛిన్నము &c. adj. Inseparable; compact.
- s. అవిదూషము s. n. Ewe's milk.
- s. అవిద్య s. n. (from s. అ a privative, and s. విద్యా knowledge) Ignorance, illiterateness.
- s. అవిధి s. n. Calamity; distress; trouble. adj. Illegal.
- s. అవిమరిషము s. n. *vide* అవిదూషము.
- s. అవిముక్తము s. n. Benares, also called కాశీ.
- s. అవిరతము &c. adj. Incessant; continual; eternal.
- s. అవిరి s. n. A disease in the eye.
- s. అవిలంబితము &c. adj. (from s. అ a pri-

- vative and s. విలంబిత *slow*) Swift, quick, expeditious.
- s. అవివేకము s. n. (from s. అ a privative and s. వివేక *discrimination*) 1. Ignorance. 2. imprudence; indiscretion.
- t. అవిసేచెట్టు s. n. *vide* అవిసేచెట్టు.
- s. అవిసోధము s. n. Ewe's milk. *vide* అవిమరీ సము,
- s. అవీర s. n. A woman who has neither child nor husband.
- t. అవు v. n. 1. To become. 2. to be finished. *vide* అయి - అయిన - అయితే - అవును - కా and కాదు.
- t. అవుడు s. n. The lip. అవుడుగఱచు To bite the lips from rage.
- t. అవుతల adv. *vide* అవతల.
- t. అవును adv. 1. The verb అవు in the 3d person singular of the affirmative aorist. 2. a general term of affirmation, in reply to all questions, synonymous with the English word *yes*; but properly confined to affirmations respecting *quality and essence* only, and opposed to కాదు *no*. ఇదిసికలవునా Will this be of use to you? మీరుచెప్పననునె May you say so? నాచేతనవును I can do అవునాకాదా Is it, or not. అవునవును Yes, yes.
- t. అవురు s. n. A long coarse grass, generally used to thatch the roofs of houses, or to make tats; it is also called విజపలి.
- s. అవ్యక్తము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. వ్యక్త *evident*) 1. Unintelligible; indistinct; inarticulate. 2. invisible. 3. ignorant.
- s. అవ్యయము s. n. in grammar, An indeclinable word, a particle.
- s. అవ్యవహితము &c. adj. Adjoining, contiguous.
- t. అవ్వ s. n. 1. A grand mother. 2. a mother.
- g. అవ్వారి కా adv. *vide* అవారి కా.
- s. అశక్తము &c. adj. (from s. అ a privative and s. శక్తి *ability*) 1. Impotent. 2. sick.
- s. అశక్తము or అశక్తి s. n. (from s. అ a privative and s. శక్తి *power*) Want of ability; weakness; feebleness; incapacity; impotency.
- s. అశక్యము &c. adj. Impossible.
- s. అశనము s. n. (from s. అశ్ to eat) Food; victuals. అశనఘోరుకుడు (from s. అశన and s. ఘోరుక *a destroyer*) One who eats voraciously, a glutton. అశనాయితము &c. adj. Hungry.
- s. అశని s. n. The weapon of *Indra*; a thunderbolt.
- s. అశరీరి adj. (from s. అ a privative, and s. శరీర *corporeal*) Incorporeal; immaterial. అశరీరవాణి The voice of an invisible being.
- t. అశిమి or అశిమిసంచి s. n. A wallet.
- s. అశిరస్సుడు s. n. (from s. అ a privative and s. శిరస్ *the head*) The name of an *Asura*, otherwise called *Ráhoo*; in astronomy, the moon's ascending node, reckoned by the Hindoos as the eighth planet.
- s. అశీతి adj. Eighty. *vide* ఎనభై.
- s. అశుచి s. n. Uncleaness. adj. Unclean.

- s. అశుద్ధము s. n. Human excrement. adj. Impure.
- s. అశుభము &c. adj. Inauspicious. s. n. Inauspiciousness.
- s. అశేషము &c. adj. (from s. అ a privative and s. శేష a part) All, whole.
- s. అశోకము s. n. The Asoca tree.
- s. అశ్వంతము s. n. A furnace, a fire-place.
- s. అశ్వము s. n. A stone; a rock. అశ్వపాదము s. n. (from s. వర్ష rain) Hail.
- s. అశ్రద్ధ s. n. Neglect.
- s. అశ్రము s. n. A tear. *vide* అశ్రువు.
- s. అశ్రాంతము &c. adj. 1. Eternal. 2. not wearied or fatigued. adv. Continually.
- s. అశ్రవ్యము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. శ్రవ్య fit to be heard) Not fit to be heard; unharmonious.
- s. అశ్రీ s. n. 1. The edge of a sword &c. a blade. 2. an angle, a corner.
- s. అశ్రువు s. n. A tear. *vide* అశ్రుము.
- s. అశ్మలము s. n. Rustic language.
- s. అశ్వకణ s. n. A timber tree, termed the Saul. *Shorea Robusta*.
- s. అశ్వగంధి s. n. A plant. *Physalis flexuosa*.
- s. అశ్వత్థము s. n. The holy fig-tree. *Ficus religiosa*.
- s. అశ్వత్థామ s. n. The name of a saint and warrior, son of *Drona*.
- s. అశ్వము s. n. A horse. అశ్వపాలుడు A

- groom. అశ్వమేధము The sacrifice of a horse. అశ్వయుక్తు The first of the twenty-seven lunar mansions, the head of *Aries*. అశ్వవాహుడు A trooper, a horseman. అశ్వవైద్యుడు A farrier. అశ్వశాల A stable. అశ్వశేతుకుడు A horse-breaker. అశ్వశేతు. The art of breaking horses, the *manege*. అశ్వరూఢుడు or అశ్వరోహుడు A trooper, a horseman.
- s. అశ్విని s. n. (from s. అశ్వ a horse) The first of the 27 lunar mansions.
- g. అష Indec. particle. *vide* అట.
- g. అమ adv. So; in that manner; in that way.
- g. అమవంతి adj. Such, of that kind.
- s. అష్టకము adj. Eight. అష్టకష్టాలు s. n. (from s. శష్ట difficulty) The eight difficulties, or miseries of human life. viz. 1st. Travelling in foreign countries. 2d. Cooking one's own victuals. 3d. Separation from one's wife. 4th. Begging. 5th. Being obliged to pay court to a person of equal rank. 6th. Serving a foreign king. 7th. Being ignorant of learning, in an assembly of wise men. 8th. Poverty. అష్టశాస్త్రు s. n. (from s. పాద a leg) A fabulous animal with eight legs. అష్టమము The eighth; all Sanscrit ordinals are taken elliptically for the part which they express, అష్టమము therefore denotes an eighth part. అష్టమి The eighth lunar day from the new or full moon. అష్టమూర్తి s. n.

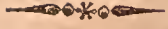
- (from s. మూర్తి *a form*) The god Siva.
 అష్టవంశరలు (from T. వంశర *crooked*)
 Octangular. అష్టదశము (from s. దశ *ten*) Eighteen; eighteenth. అష్టపదము
 s. n. (from s. పద *a foot*) 1. A fabulous
 animal with eight feet. 2. gold. 3. the
 mount *Kuelasa*, the residence of Siva. 4.
 a checkered board or cloth. అష్టవధాని
 s. n. A person who can attend to eight
 things at once. అష్టైశ్వర్యములు s. n.
 plu. The eight super-human faculties;
 such as assuming an imperceptible or
 huge form &c.
- s. ఆహార్యము s. n. 1. Food.
- g. అసత్త s. n. 1. Inattention; negligence;
 2. contempt, disdain.
- z. అసతి s. n. (from s. అ a privative and s.
 సతీ *a chaste woman*) An adulteress, an
 unchaste woman.
- T. అసదు s. n. 1. Smallness. 2. thinness. 3.
 leanness.
- s. అసభ్యము &c. adj. (from s. అ a priva-
 tive and s. సభ్య *a member of an assem-
 bly*) Unworthy of admission into an as-
 sembly; vulgar; mean.
- TUD. అసము s. n. (from s. యశస్ *fame*)
 Reputation; renown; fame.
- T. అసము s. n. Excess.
- TUD. అసరసందె s. n. (అసర from s. అసుర *a
 giant*, and సందె from s. సంధ్య *evening*)
 The dusk; because giants then appear.
- g. అసత్ adj. (from A. اصل) Original; ra-
 dical; prime. s. n. The principal, in con-
 tradiction to the interest.
- T. అసలు s. n. Mud; mire; dirt at the bot-
 tom of water.
- s. అసహిష్ణుత s. n. (from s. అ a privative
 and s. సహిష్ణుత *endurance*) 1. Envy;
 malice; malignity.
- s. అసహ్యము &c. adj. Insupportable; odi-
 ous; disgusting; ugly; unpalatable. అ
 సహ్యపడు. To be disgusted, to abhor.
- s. అసాధారణము &c. adj. (from s. అ a
 privative and s. సాధారణ *common*) Un-
 common; unusual; rare. అసాధారణ
 ము మాట్లాడు To speak fluently.
- s. అసాధ్యము &c. adj. Impossible; imprac-
 ticable. అసాధ్యరోగము Incurable dis-
 ease.
- s. అసి s. n. A scimitar; a sword. అసిబోవు
 applied to wounds or blows, to denote a
 superficial wound; a slight blow. అసి
 నాయము s. n. A slight or superficial
 wound. అసిధరుడు s. n. (from s. ధర
holding) 1. One who holds a scimitar in
 his hand. 2. the regent of the south
 west. 3. the god of riches, also called
Koobera.
- s. అసిక్కి s. n. A young female servant, fre-
 quenting the apartments of the women.
- s. అసితము &c. adj. (from s. అ a privative
 and s. సిత *white*) 1. Black. 2. dark blue.
- s. అసితాననము s. n. (from s. అసిత *black*
 and s. అనన *a face*) The black-faced
 monkey.
- s. అసిపత్రము s. n. (from s. అసి *sword* and
 s. పత్ర *a leaf*) A certain hell, paved with
 swords.

౩. అసిపుత్రి s. n. (from s. అసి *a sword* and s. పుత్రి *a daughter*) A knife.
౪. అసియాడు v. n. To shake.
౫. అసిరమ్మ s. n. A particular village goddess.
౬. అసుండు adv. At a distance; farther away.
౭. ఆసుర or అసురుడు s. n. (from s. అ a privative and s. సుర *a deity*) A Giant.
౮. అసులుసులు s. n. Great exhaustion or waste of one's strength; excessive weakness or fatigue.
౯. అసువు s. n. 1. Any of the five breaths which the Hindoos believe to exist in the human body, and consider essential to life.
౧౦. అసూయ s. n. Malignity; hatred; de-traction; jealousy; envy.
౧౧. అసూతుణము s. n. Disregard; disrespect; contempt.
౧౨. అస్మక్తు s. n. Blood.
౧౩. అస్తవయము s. n. (from s. అస్తమ్ *disappearance* and s. ఇ *to go*) Sun-set, from the Hindoos believing that the sun disappears behind a certain mountain.
౧౪. అస్తమానము s. n. *vide* అస్తవయము.
౧౫. అస్తము &c. adj. Cast; thrown; sent; disappeared. s. n. The mountain behind which the sun is supposed to set.
౧౬. అస్తరు s. n. (from P. استر) 1. The lining of a garment. 2. a patch.
౧౭. అస్తావెస్తము s. n. Madness.
౧౮. అస్తిభారము s. n. The foundation of an edifice, or building.

- s. అస్త్రము s. n. A missile weapon; an arrow.
- s. అస్థి s. n. A bone. అస్థిపాత్ర (from s. పాత్ర *a vessel*) An urn. అస్థిజ్వరము An internal fever.
- s. అస్త్రపుడు s. n. (from s. అస్త్ర *blood* and s. పా *to drink*) A Giant; a demon; an evil spirit.
- s. అస్త్రము or అస్త్రువు s. n. 1. Blood. 2. a tear.
- s. అస్వప్నులు s. n. plu. (from s. అ a privative and s. స్వప్న *sleep*) Gods or deities.
- s. అహంకారము or అహంకృతి or అహంక్రియ s. n. (from s. అహమ్ *I* and s. కృ *to make*) Self-conceit; pride; egotism; arrogance. అహంకరించు v. n. To be proud, arrogant, or presumptuous.
- s. అహంత s. n. Selfishness.
- s. అహంబ్రహ్మత్వము s. n. Pride; vanity; arrogance.
- s. అహంయువు adj. Proud; vain; arrogant.
- s. అహతము s. n. (from s. అ a privative and s. హత *beaten*) An unbleached cloth.
- s. అహమహమిక s. n. 1. Great self-conceit. 2. emulation; rivalry; desire of superiority.
- s. అహము s. n. The day time; a day. అహనిశము Day and night. అహన్ముఖము (from s. ముఖ *the face*) Morning. అహర్వతి or అహాపతి (from s. పతి *a ruler*) The sun.
- s. అహస్స s. n. *vide* అహము - అహస్త్

- రుడు (from s. అహ్ and s. శర *a marker*) The sun.
- s. అహర్వము s. n. (from s. అ a privative and s. హ్ *to take*) A mountain.
- s. అహి s. n. A snake, or serpent. అహితుం దికుడు A snake-catcher. అహిభయము (from s. భయ *fear*) Fear of latent danger from one's own party; so called, because it is like the fear of a lurking serpent. అహిభుక్తు (from s. భుజ్ *to eat*)
1. Gurutmuntodoo the king of birds, and vehicle of Vishnoo. 2. a peacock.
- అహిభూషణుడు (from s. భూషణ *an ornament*) He who wears snakes as an ornament, Siva.
- s. అహితము s. n. (from s. అ a privative and s. హిత *friendly*) Injury; harm; enmity. adj. Unfriendly.
- s. అహితుడు s. n. An enemy.
- s. అహిహుడు s. n. Indra, the lord of deities or gods, and regent of the sky.
- s. అహోబలము s. n. The name of a certain holy place.
- s. అహోరాత్రము s. n. (from s. అహ్ *day* and s. రాత్రి *night*) An entire night and day, including the space of twenty four hours.
- s. అక్షంతలు or s. అక్షతలు s. n. (from s. అ a privative and s. క్షత *fallen*) 1. A few grains of rice, mixed with saffron, put on the fore-head of an image when it is adored, or given to a bramin, when he is invited to any auspicious ceremony. They are also given by bramins, with
- benedictions, to any one who performs a religious ceremony. 2. fried grain for oblations. 3. the red mark worn by Hindoos on the forehead.
- s. అక్షదర్శకుడు s. n. (from s. అక్ష *a law suit* and s. దర్శ *who sees*) A Judge.
- s. అక్షధూతు or అక్షధూతుడు s. n. (from s. అక్ష *a die*, and s. ధూతు *a rogue*) A gamester.
- s. అక్షమాల s. n. A rosary.
- s. అక్షము s. n. 1. A die. 2. an eye. 3. an axle-tree. 4. a law suit. అక్షవిద్య s. n. (from s. విద్య *a science*) Play; gambling.
- s. అక్షయ s. n. The 60th year of the Hindoo cycle of sixty.
- s. అక్షయము adj. (from s. అ a privative and s. క్షయ *to waste*) Imperishable; durable; permanent; inexhaustible. అక్షయపాత్ర *lit.* the inexhaustible vessel. A cup for alms.
- s. అక్షరము s. n. 1. A letter of the alphabet. 2. exemption from transmigration; bliss. adj. Imperishable. అక్షరజ్ఞుడు (from s. జ్ఞా *to know*) A learned man. అక్షరాభ్యాసము (from s. అభ్యాస *practice*) Beginning to learn the first principles of a language. అక్షరపడుపాటు (from s. పడుపాటు *omission*) Orthographical errors.
- s. అక్షి s. n. An eye.
- s. అక్షింతలు s. n. *vide* అక్షతలు.
- s. అక్షౌహిణి s. n. A complete army, consisting of 21,870 elephants, 21,870 chariots, 65,610 horses, and 1,09,350 infantry.

అ

- అ 1. The second letter of the Teloogoo alphabet. 2. the indeclinable remote demonstrative pronoun That. as, అత్త, That mother. అ కొడుకులు Those sons. The connected form of అ, (—) when affixed to the last word in a sentence, or to a single word alone, denotes interrogation; as తెలుసునా Is it understood? మీరా You? వాడా He? This letter is also a Sanscrit particle, prefixed to words, and denoting. 1. Diminution. (a little.) 2. limit inceptive (from, thence, from that time.) 3. limit conclusive. (until, unto, as far as.) Prefixed to Sanscrit verbs, it extends or reverses their meaning.
- s. అంశము s. n. Any movement, or emotion of the body; as a gesture, a posture &c.
- s. అంశరస s. n. The sixth year of the cycle of sixty.
- s. అంశరసుడు s. n. The planet *Jupiter*, the preceptor of the gods, and son of *Angirasa* one of the seven great sages.
- s. అంజనేయుడు s. n. The minister to the king of the southern race of Hindoos, represented in the *Ramayana* as monkeys. He was the chief means of transporting *Rama* to Ceylon; and under the name of *Hunooman*, is represented as a monkey, the vehicle of *Vishnoo*, in his

incarnation of *Rama*. He is worshipped by the *Madhuvās*, one of the three great Hindoo sects in the Peninsula, who believe him to have been incarnated as *Madhuvachary*, the reformer of their religion, and founder of their sect.

- s. అంతర్ము s. n. 1. The mind. 2. opinion.
- s. అంత్రము s. n. The bowels, entrails, or intestines.
- s. అందోళిక s. n. A palankeen. *vide* అందలము.
- s. అంధశికుడు s. n. A cook.
- గ. అంధ్యము s. n. 1. Care, concern. అది నాకు అంధ్యము నాదు I do not care about that. 2. protection, or security.
- s. అంధ్రము s. n. *Andhra*, the Sanscrit name for the Teloogoo language. అంధ్రదేశము Telingana. This country seems formerly to have been divided into the Calinga and Andhra provinces. The latter was an inland subdivision to the south of the Godavery, and the people are described by Pliny as a superior race of men. “*Validior deinde gens Andhra, plurimis vicis XXX oppidis, quæ muris turribusque muniuntur; regi præbet peditum c. M. equitum M. M. elephantos M.*”
- s. అశంఖించు v. n. To tremble; to shake.
- త. అకట adv. Afterwards.
- త. అకడ adv. *vide* అక్కడ.
- త. అకట్టు v. a. To prevent, to hinder, to stop.
- త. అకతాయ s. n. (from s. అకతాయ)

- * *felon*) A person void of principle; a wicked person; an insignificant fellow.
3. అకరము s. n. 1. A mine. 2. foundation or ground for an assertion. 3. an authority for the meaning or use of a word.
4. అకర్ణించు v. a. To hear; to listen, or attend to.
5. అకర్షణ s. n. Attraction.
6. అకర్షము s. n. 1. Attraction. 2. gaming. 3. dice. అకర్షించు v. a. 1. To draw, to pull, to attract.
7. అకలి s. n. 1. Hunger. 2. appetite. అకలిగాను or అకలొను v. n. To be hungry. అకలిఅవు or యెత్తు (from అవు to become or యెత్తు to raise) v. impers. governing the dative. To be hungry. అకలిపట్టు or అకలికితాళు To endure, or bear hunger అకలితీర్చు To appease, to satisfy hunger. అకలిఅణచు To repress hunger. అకలిచేంపు To mortify the appetite. అకలిమందగించు or చేచ్చు The appetite to become dull, i. e. weak. నాకు అకలిమందగించినది I have lost my appetite.
8. అకల్పము s. n. 1. Embellishment, ornament. 2. dress.
9. అకలింపు s. n. The power of the mind to admit and contain many ideas at once; comprehension. అకలింపుచేసుకొను To comprehend,
10. అకసము s. n. *vide* అకాశము.
11. అకస్మికము adj. Sudden.
12. అకాంక్ష s. n. A wish, a desire. అకాంక్షించు To wish or desire.
13. అకారణము s. n. The act of calling.
14. అకారము s. n. The form, shape, figure, mien. మనుష్యాకారము The human form. అకారముదాల్చు To assume a shape. అకారముయే పఱచు To make an effigy of any person or thing. అకారము దుడుచు *lit.* To wipe away or exterminate the form. This is a most common phrase in abuse; as, వాడియాకారము తుడిచినారు *lit.* They have exterminated his form; equivalent to a common English imprecation అకారపూజ్యుడు An illiterate man of portly mien. అకారవంతుడు A handsome man.
15. అకాశము s. n. 1. The air, the atmosphere, the ether. 2. the sky, the heavens, the firmament. అకాశభాణము A skyrocket. అకాశవాణి A voice from heaven.
16. అకీర్ణము adj. 1. Impervious. 2. crowded.
17. అకు s. n. 1. A leaf. 2. betel leaf. అకులము The second word in this phrase has no meaning in itself, but added to అకు implies *Leaves, and other greens*. అకుకూరలు Pot herbs, garden stuffs. అకుజెముడు The oleander leaved spurge *Euphorbia Nerifolia*. Lin. అకుడేలు A particular insect. అకుదోట A betel garden. అకుపచ్చే Emerald green. అకుపత్రి కవుచెట్టు A clove tree. అకుమడుపు A roll of beetle,
18. అకురాయి s. n. A file. అకురాతరాచు or అకురాయిపెట్టు To file.
19. అకులము adj. Troubled; distressed; confounded.

- T. ఆకుసన్నములు s. n. A particular sort of Paddy.
 s. ఆసూతము s. n. Intention; design.
 s. ఆకృతి s. n. A form, shape, figure; mien.
 T. ఆకె pro. She.
 T. ఆకొత్తు s. n. *vide* అడకొత్తు.
 s. ఆక్రందించు v. n. To weep; to cry aloud; to lament. ఆక్రందనము or ఆక్రందము Weeping, lamentation.
 s. ఆక్రమించు v. a. To encroach; to usurp; to seize. ఆక్రమణము Usurpation; encroachment.
 s. ఆక్రోధము s. n. The breast, between the shoulders.
 s. ఆక్రోశించు v. n. 1. To curse. 2. to be angry or displeased with. 3. to entertain malice against another. ఆక్రోశము 1. A curse, or imprecation. 2. anger, dissatisfaction. 3. malice.
 s. ఆభిమండలు s. n. One of the names of *Indra*, regent of the sky.
 s. ఆభినిశము s. n. 1. A rat. 2. a hog.
 s. ఆభినికుడు s. n. A thief, a burglar.
 G. ఆభిరు s. n. (from H. *ఆ*) An end, a termination.
 s. ఆభివాహుడు s. n. *Ganēsa*, son of *Siva* and *Parvati*; the deity of wisdom, and remover of obstacles. This name is given to him, because his vehicle is a rat.
 s. ఆబివు s. n. 1. A rat. 2. a hog.
 s. ఆభేటము s. n. The chace, hunting.
 s. ఆభి s. n. A name or appellation.
 s. ఆభ్యాసము &c. adj. 1. Said, spoken. 2. rehearsed.

- s. ఆగంతుకుడు s. n. A guest.
 T. ఆగడము s. n. 1. A jest, a joke. 2. mirth, fun. 3. derision, mockery. ఆగడము చేయు 1. To deride, to mock. 2. to jest. ఆగడపుమనిషి or ఆగడకాడు A jester.
 s. & T. ఆగతమవు v. n. (from s. ఆగత *arrived* and T. అవు *to become*) To be obtained; to come into one's possession.
 s. ఆగమము s. n. 1. An arrival, a coming, or approaching. 2. a Sastra, or work on sacred science, of divine origin. 3. the ceremonies prescribed in the Sastras. 4. a grammatical augment, a syllable or letter inserted in any part of the radical word. 5. a legal title, a voucher or written testimony.
 s. ఆగము or ఆగస్సు s. n. Sin, offence, transgression, a fault.
 T. ఆగారకరతీక్ష s. n. A plant. *Momordica Dioica*.
 G. ఆగత్యము s. n. Obstinacy; stubbornness.
 s. ఆగమిక్రియ s. n. The future tense.
 T. ఆగ్రు v. a. 1. To stop, prevent, or hinder. 2. to support, or protect. 3. to harbour. 4. to watch or preserve crops, fruits &c. *vide* ఆచు.
 T. ఆగ్రుబ్బితిలు v. n. To be elated. ఆగ్రుబ్బి Elevation, wonder.
 s. ఆగ్నేయదిక్కు s. n. The south-east point, of which the god of fire is regent.
 s. ఆగ్నేయాస్త్రము s. n. A weapon of fire.
 s. ఆగ్రహము s. n. 1. Anger, choler, rage, wrath. 2. trouble, annoyance. ఆగ్రహించు To be angry or enraged.

g. ఆశూత్యము s. n. *vide* ఆశూత్యము.

s. ఆశ్రుణించు v. a. To smell, to inhale.

This word is often used to express parental fondness; parents being in the habit of smelling a child's head, instead of kissing the infant. ఆశ్రుతము &c. Scented; smelled.

s. ఆచందాలము s. n. (from s. particle ఆ and s. చందాల *an outcast*) People of all classes, down to the chandalas or Pariahs.

s. ఆచంద్రాక్షము adv. (from s. particle ఆ s. చంద్ర *the moon* and అక్ష *the sun*) During the existence of the sun and moon; as long as the world exists; for ever.

t. ఆచక్రీ adv. On that side.

s. ఆచమనము s. n. The sipping of water three times, before religious ceremonies, or meals; or after meals or the necessities of nature; repeating at the same time the 24 principal names of *Vishnoo*.

s. ఆచరణ s. n. *vide* ఆచారము.

s. ఆచారము s. n. 1. An established rule of conduct. 2. a religious institute, or observance. 3. the rules of moral conduct among a people, or nation. 4. the practice, customs, habits, usages, or laws of a country, or of any particular class of men. ఆచరించు v. a. 1. To practise, or do habitually. 2. to put in practise the precepts of religion. 3. to celebrate a religious festival.

s. ఆచార్యుడు s. n. 1. A teacher or instructor of the Védas. 2. a spiritual guide.

3. a person who invests one with the sacrificial thread.

s. ఆచితము s. n. A weight of ten pootties. adj. spread; extended; accumulated.

t. ఆచు v. a. 1. To stop, to hinder, to prevent, to withhold. 2. to support, to protect. 3. to preserve or watch fields, gardens, &c. ఆచించుమాట్లాడు To speak considerably or cautiously. *vide* ఆచు.

g. ఆచూకీ s. n. 1. A trace, token, or hint. 2. a cause.

s. ఆచ్ఛాదనము s. n. 1. An upper garment, clothes. 2. a covering, a screen. ఆచ్ఛాదించు To cover.

s. ఆచ్ఛురితకము or ఆచ్ఛురితము s. n. A satirical laugh.

s. ఆజవంజవము s. n. A family.

s. ఆజానుబాహుడు s. n. A man whose hands reach to his knees. A person of this description is considered not only handsome, but destined to be a hero.

s. ఆజానేముము s. n. A horse of a good breed.

s. ఆజి s. n. War. battle, combat.

g. ఆజీలు adj. Ready, present.

s. ఆజీవము s. n. Livelihood, profession.

s. ఆజ్ఞ s. n. 1. An order, a command. 2. permission, *congē*. 3. punishment. 4. custody. ఆజ్ఞయిచ్చు To give an order.

ఆజ్ఞోపహేయము To disobey an order.

ఆజ్ఞపేయము To punish. ఆజ్ఞపేయించు To commit to custody; to cause to punish.

ఆజ్ఞాపించు To order or command.

s. ఆజ్యము s. n. Clarified butter, ghee.

t. ఆట s. n. 1. A dance. 2. a play. 3. a game. ఆటాడు To dance or play. ఆట ఘోడు To lose a game. ఆట నెలుచు To win a game. ఆటపాట Dancing and singing. ఆటవిడుపు A holiday; a play day granted to school boys. ఆటకత్తె A dancing girl. ఆటకాడు A male dancer, a gambler. ఆటపాటవాద్యము Dancing, accompanied by vocal and instrumental music. ఆట్లాట Play, pastime, a joke.

t. ఆటంకము s. n. 1. Prevention, hindrance. resistance. 2. molestation. 3. hesitation.

s. ఆటకము s. n. A sparrow.

t. ఆటగొట్టు s. n. A rake, used in husbandry.

t. ఆటపట్టు s. n. An abode, a residence.

s. ఆటి s. n. A bird. *Turdus ginginianus*.

t. ఆటివచ్చు or ఆటు v. n. To last, to suffice.

t. ఆటుపోటు s. n. Severe pain, caused by a wound, or sore.

s. ఆహోపము s. n. 1. Pride, pomp. 2. fury.

t. ఆట్రుగడలు s. n. *vide* ఆట్టలు.

t. ఆడ adj. Female. s. n. A place. adv. There. ఆడకూతురు (from కూతురు a daughter) A woman.

t. ఆడంబులు s. n. plu. Women. ఆడంబు యిలు A man who has the voice and habits of a woman.

s. ఆడంబరము s. n. 1. A charge sounded by musical instruments. 2. the roaring of elephants. 3. the beginning. 4. pride, pomp. మేఘాడంబరము A collection of clouds.

t. ఆడిక s. n. Infamy.

t. ఆడికోలు s. n. A rumour or report, generally applied to such as are of an unfavorable kind.

t. ఆడు v. a. 1. To play, to dance. 2. to speak, or promise. 3. to perform. v. n. To shake, to totter, to wag. ఆడుకొను v. comp. To talk to oneself, to play. ఆడించు v. caus. To cause to play &c. ఆడితప్పు (from తప్పు to fail) To break a promise. ఆడు is added to a great number of nouns, to give them a verbal signification; and, in such cases, takes its meaning from the noun to which it is affixed: thus, అబద్ధమాడు (from s. అబద్ధము a lie) To tell lies. ఆట్లాడు (from t. ఆట a play) To play. అల్లలాడు (from t. అల్లలు a corruption of అలలు waves) To be violently agitated or shaken. ఇడ్డలాడు (from t. ఇడ్డ dragging) To drag, or pull mutually. ఇచ్చేకములాడు (from t. ఇచ్చేకము flattery) To flatter, to cajole, to allure, to coax. ఈచులాడు (from t. ఈచు swimming) To swim. డోచులాడు (from t. డోచు swinging) To swing, to hang, to be in agitation. ఎకపక్షమాడు (from t. ఎకపక్షము a joke) To sport, to jest, to jeer. కలహమాడు (from s. కలహము a quarrel) To quarrel. కాకతలాడు (from t. కాకతము a card) To play at cards. కాట్లాడు (from t. కాటు a bite) 1. To wrangle. 2. to come to blows; to fight as dogs కేళిక ఆడు (from s. కేళిక a dance) To dance. కొట్లాడు (from t. కొట్టు a

blow) To fight, to quarrel. నానునాడు (from T. నాను an oil press) To press oil. నుద్దులాడు (from T. నుద్దు a blow) To fight. చీచరంకమాడు (from TUD. చీచరంకము chess) To play at chess. చెరచెరలాడు (from T. చెరచెర anger) To be angry. జగడమాడు (from T. జగడము a quarrel) To quarrel, to fight. జలకమాడు (from TUD. జలకము ablution) To bathe. తడువులాడు (from T. తడువు groping) To grope, to seek out, or search for. తళతళలాడు (from T. తళతళ a flash) To shine, to glitter. నడమాడు (from T. నడమ the middle) To take moderate exercise on foot; applied to convalescent persons. నీళ్లాడు (from T. నీళ్లు waters) To bring forth a child, because water precedes the birth. పకపకలాడు (from T. పకపక a loud laugh) To laugh loudly. పాకులాడు (from T. పాకు crawling) To crawl. పారాడు (from T. పారి creeping) To creep. పొలాడు (from T. పొలి rolling) To roll. పోట్లాడు (from T. పోటు a stab) To quarrel, to fight. బంతిలాడు (from T. బంతి a ball) To play with a ball. బోగమాటాడు (from T. బోగమాట a dance) To dance. మాట్లాడు (from T. మాట a word) To speak, to converse. ముద్దులాడు (from T. ముద్దు a kiss) To caress, to fondle. వరసలాడు (from T. వరస relationship) To treat another, in joke, as a relative. వేటాడు (from T. వేట hunting) To hunt శివాలాడు (from

s. శివము inspiration or possession) To speak by inspiration; to be possessed by a spirit. సమతాడు (from T. సమతా the first signs of womanhood) To become a woman. సరసమాడు (from s. సరసము a joke) To sport, jest, or jeer.

T. అడు adj. Female. vide. అత - అడుబిడ్డ
1. A female child. 2. the sister of one's husband.

T. అడేలు s. n. vide అడే.

s. అధకము-s. n. A measure of capacity, containing about 750 cubical inches; a merca. To the northward, this word is equivalent to a toom, which, in general, contains about 4 merca.

s. అధక s. n. Doll, pigeon pea; *Citrus cajan*.

s. అధ్యక్షుడు s. n. A lord, a master; one who is opulent.

T. అణంకులు s. n. vide అడంకులు.

s. అణి s. n. A pin, or nail. adj. round, as applied to pearls only.

T. అణి s. n. A vital part; a secret. అణి కాడు 1. A man acquainted with secrets.

s. అతంకము s. n. 1. Disease, pain. 2 fear.

s. అతంచినము s. n. The act of turning fresh milk, by casting butter-milk into it.

T. అతనాడు or అతడు pro. masc. of the 3d. person. He. This word is honorifically applied to equals.

s. అతతము adj. Extended, large.

s. అతతాయి s. n. A felon, thief, or murderer.

T. అతను s. n. vide అతడు.

s. అతపత్రము s. n. A large umbrella.

s. అతపము s. n. Sunshine, heat. అతప

వారణము A large parasol.

s. అతరము s. n. Fare, freight.

s. అతిభక్తిము s. n. Food given to a guest; hospitality. adj. Proper for a guest, hospitable.

s. అతురము s. n. 1. Haste, hurry, precipitation. 2. eagerness, avidity. అతురించు v. a. To hurry, to hasten. అతురపడు v. n. To be in a hurry, or haste.

s. అతురము &c. adj. 1. Afflicted with disease 2. devoted to, strongly inclined to.

r. అరులు s. n. plu. The hair round the privities.

s. అత్మ s. n. 1. The soul. 2. *Brumha*, the supreme deity, and soul of the universe. 3. the body. 4. the understanding, the intellect. 5. the mind, or faculty of reason. 6. life, spirit, the vivifying soul, in opposition to the sentient one. 7. self, the abstract individual. అత్మజుడు A son. అత్మజ్ఞుడు A man who possesses a perfect knowledge of the deity. అత్మీయము &c. adj. Belonging to one's own party, అత్మసూతుకుడు A suicide, a self murderer. అత్మవంచనచేసుకొను To deprive oneself of the necessities of life. వైశ్వాత్మ్యుడు A virtuous man. పాపాత్మ్యుడు A vicious man.

TUD. అత్రము s. n. vide అతురము.

s. అత్రేయి s. n. A woman in her menses.

s. అత్రేయుడు s. n. 1. The moon. 2. the name of a holy sage, the son of *Atri*.

r. అదట s. n. Satiety, satisfaction, contentment.

s. అదరణ s. n. 1. Consolation, comfort. 2. a kind reception, favorable treatment. 3. aid, support. 4. regard, respect, veneration.

s. అదరబాదర adv. In great haste, and confusion.

s. అదరము s. n. vide అదరణ - అదరించు 1. To console, comfort, or caress. 2. to respect. 3. to assist, support, or receive kindly.

TUD. అదరువు s. n. 1. Protection, support, aid, refuge. 2. subsistence.

s. అదర్శము s. n. A looking glass, or mirror.

s. అదలబాదల adv. vide అదరబాదర.

s. అదా s. n. vide అదాయము.

s. అదాబాదా adv. vide అదరబాదర.

s. అదాయము s. n. Profit, gain, income.

r. అది s. n. A mark left in a book, to shew the place where the reader stopped.

s. అది adj. First, prior. s. n. 1. The beginning, the origin. 2. in compos. (&c.) et cetera. అదితాశము One of the modes by which time is measured in music. అదివారము Sunday, so called, because it is the first day in the week. అదివెలమలు s. n. plu. The original *Velumas*. This is the principal Soodra cast in the northern Circars, and is understood to consist of the descendants from the principal aborigines of that part of the country.

s. అదిత్యుడు s. n. 1. The sun. 2. A deity of a particular class, viz. the *Adityas*, of

- whom there are twelve; they are forms of Soorya, or the sun, and represent him as distinct in each month of the year.
- s. ఆదిశేషుడు s. n. The chief of serpents, first of its kind. It is understood to have 1000 heads, upon which it supports the earth, and it forms both the couch and canopy of the god *Vishnoo*.
- t. ఆదుకొను v. a. To assist, aid, or protect.
- s. ఆదృతము adj. Respected, respectful, honored.
- s. ఆదేశము s. n. 1. in grammar, Permutation, substitution. 2. an order, or command.
- t. ఆచార్యుడు adj. *lit* in the form of a cow's tail. Oval, sloping. *M. Vencaya*.
- s. ఆద్యంతము adv. (from s. ఆది *the beginning* and s. అంత *the end*) From the beginning to the end. s. n. The beginning and the end. ఆద్యంతర హితుడు He who has no beginning or end, God.
- s. ఆద్యము &c. adj. First, initial, primary.
- s. ఆధానము s. n. 1. The placing or holding. 2. a ceremony performed with consecrated fire. 3. a ceremony before cohabitation, with the view to ensure conception.
- s. ఆధారము s. n. 1. A prop; support; aid; protection. 2. a receptacle, location.
- s. ఆధారిక s. n. A centipede of a red colour.
- s. ఆధి s. n. 1. Mental pain. 2. a pledge or pawn.
- s. ఆధిపత్యము s. n. 1. Government. 2. authority.
- s. ఆధేయము adj. Placed; deposited.
- s. ఆఘోరణుడు s. n. An elephant driver.
- tud. ఆన s. n. (from s. ఆజ్ఞ *an order*) 1. An oath. 2. an adjuration. 3. a protestation. 4. a citation on the part, or in the name of the Government, to arrest any one, or to oblige one to come to justice. ఆన బెట్టు To adjure.
- s. ఆనంద s. n. The 48th year of the Hindoo cycle of sixty.
- s. ఆనందకాననము s. n. *lit.* the grove of joy. Benares.
- s. ఆనందధువు or ఆనందము s. n. Happiness. joy. ఆనందబాష్పములు 1. Tears of joy. ఆనందించు To be glad.
- s. ఆనకదుందుభి s. n. A name of *Vusoodeva* the father of *Krishna*.
- s. ఆనకము s. n. A large kettle drum. 2. a tabor.
- s. ఆనతము adj. Bent, humbled.
- tud. ఆనతి s. n. (from s. ఆజ్ఞ *ప్ర*) 1. An order. 2. permission, leave.
- tud. & t. ఆనతిచ్చు v. a. To say, tell, or relate; applied to superiors addressing inferiors.
- s. ఆనధము s. n. A drum.
- s. ఆననము s. n. The face, or mouth.
- g. ఆనపకాయ s. n. A long gourd. *Cucurbita lagenaris*.
- t. ఆనవాలు s. n. 1. A mark or token. 2. boiled milk.
- s. ఆనాయము s. n. A net.
- s. ఆనాహము s. n. Length, especially of cloth.
- t. ఆను v. n. 1. To lean, rest or recline upon. 2. to bear. 3. to drink. ఆనించు v. a.

1. To cause to lean, rest, or recline upon.
 2. to place against a wall &c. అనిక s. n.
 A prop. అనుకొన v. comp. To lean, rest,
 or recline upon.
 T. అనుకూల s. n. The creeping plant of
 the long gourd, *Cucurbita lagenaris*.
 T. అనుదుబిళ్ల s. n. A semi-circular pillow.
 S. అనువూర్వకము s. n. Order, method.
 T. అనులు s. n. plu. Nails of iron &c.
 S. అన్వీక్షికి s. n. Logical philosophy ;
 metaphysics.
 S. అపగ s. n. A river, a stream.
 S. అపణము s. n. A market, a shop. అపణి
 కుడు A dealer.
 S. అపత్తు or అపద s. n. 1. Calamity, mis-
 fortune, adversity. 2. danger, peril.
 S. అపన్నము &c. adj. Unfortunate, afflicted.
 S. అసాదించు v. a. To accuse.
 S. అసానము s. n. A public drinking place.
 S. అపీఠము s. n. A chaplet or garland, tied
 to the lock of hair, which the Hindoos
 wear on the top of the head.
 S. అపీనము s. n. An udder.
 T. అచు v. a. *vide* అచు.
 T. అచు s. n. 1. An obstacle, or prevention.
 2. an arrest. 3. watching gardens or
 fields. *vide* అచు and అచు.
 T. అపె pro. feminine, demonstrative re-
 mote. She, applied to superiors only.
 T. అపోవు v. n. To be satisfied. I believe
 this word to be derived from అ, a con-
 traction of అచలి *hunger*, and పోవు to go.
 S. అపోశనము s. n. The sipping of water
 from the palm of the hand, as a religious

- ceremony, before or after meals.
 S. అప్తము &c. adj. 1. Obtained, gained.
 2. intimate, dear, confidential, trusted,
 attached.
 S. అప్తి s. n. 1. Gain, profit. 2. joining,
 binding.
 S. అప్యాయనము s. n. Refreshment, satiety.
 S. అప్రపదీనము s. n. A dress reaching
 from the shoulders to the feet
 S. అప్లవము s. n. Bathing.
 T. అబద్ధ s. n. A heifer, two years old.
 T. అబిద or అబిదె pro. She, that woman.
 G. అబురి or అబూరి s. n. (from P. ابرو) Honour,
 character. అబురిదక్కించుకొను
 (from T. దక్కించుకొను to possess) To
 save, or retain one's character, when
 attacked.
 T. అచెయ్య s. n. *vide* అచెయ్య.
 T. అచోతు s. n. A bull which is marked,
 and is allowed to wander at large, in
 commemoration of a deceased person,
 or as consecrated to the deity. అచోతు
 రౌతు (from T. రౌతు a rider) Siva, whose
 vehicle is the bull. అచోతుసారము
 (from TUD. సారము a sound) One of the
 seven notes in music.
 S. అభరణము s. n. 1. Ornament, decorati-
 on. 2. jewels.
 S. అభాషణము s. n. Addressing, speak-
 ing.
 S. అభాషము or అభాష s. n. 1. Corruption.
 2. disorder, irregularity. 3. an indignity,
 or affront.
 S. అభీరపల్లి s. n. A village of herdsmen.

- s. ఆంధ్రీరి s. n. A female of the herdsman tribe.
- s. ఆంధ్రీరుడు s. n. A herdsman.
- s. ఆంధ్రీలము &c. adj. Terrible.
- s. ఆంధ్రీలము s. n. Completion, fulness.
- s. ఆంధ్రీలము s. n. Calling.
- t. ఆంధ్రీ s. n. The greatest Teloogoo measurement of extent, equal to four coss, or about eight English miles.
- t. ఆంధ్రీంచు v. a. To invite the bridegroom and his relations, during the celebration of a marriage.
- s. ఆంధ్రీనస్యము s. n. 1. Pain. 2. the pains of child birth.
- t. ఆంధ్రీని s. n. The season of spring or summer.
- s. ఆంధ్రీము s. n. *Mucus*; bad secretions of the bowels. ఆంధ్రీకట్టు A collection of mucus.
- s. ఆంధ్రీయము s. n. Sickness, disease.
- s. ఆంధ్రీలకము s. n. Emblic myrobalan. *Phyllanthus emblica*.
- t. ఆంధ్రీవద s. n. A cake made of the pulse termed *phaseolus radiatus*, soaked in curds.
- s. ఆంధ్రీషము s. n. Flesh, meat.
- s. ఆంధ్రీషు s. n. Curd of two milk whey.
- t. ఆంధ్రీము s. n. Fat.
- s. ఆంధ్రీశ్చము adj. 1. Clothed. 2. used.
- t. ఆంధ్రీశ్చము s. n. The castor oil tree. *Palma christi*, or *Recinus communis*. ఆంధ్రీశ్చము The sediment of castor oil. ఆంధ్రీశ్చము Castor oil. ఆంధ్రీశ్చము Castor oil seeds.
- t. ఆంధ్రీ pro. *vide* ఆంధ్రీ.
- t. ఆంధ్రీత s. n. The act of inviting or calling.
- s. ఆంధ్రీదము s. n. 1. A perfume, floating in the air. 2. gladness; joy. ఆంధ్రీదించు To be glad.
- s. ఆంధ్రీయము s. n. The Veda.
- s. ఆంధ్రీము s. n. The mango tree.
- s. ఆంధ్రీదీపము s. n. Repetition, tautology.
- s. ఆంధ్రీము s. n. The tamarind tree, or fruit.
- ఆంధ్రీఖిలము 1. Pepper water made with tamarinds. 2. a preparation of tamarinds.
- t. ఆంధ్రీక s. n. (from t. ఆంధ్రీ *that* and t. ఆంధ్రీ *an elder sister*) That woman.
- t. ఆంధ్రీకము s. n. The mortgage of houses, land, or other real property.
- s. ఆంధ్రీతనము s. n. 1. An altar, a shed for sacrifice. 2. a house.
- s. ఆంధ్రీతి s. n. 1. Future time. 2. length. 3. dignity. ఆంధ్రీతికాడు A man of rank.
- s. ఆంధ్రీశ్చము adj. 1. Dependant. 2. docile. s. n. Readiness, preparation. ఆంధ్రీశ్చము To be prepared.
- t. ఆంధ్రీన pro. He. the masc. honorific, demonstrative remote.
- t. ఆంధ్రీప or ఆంధ్రీమ pro. She. fem. honorific, demonstrative remote.
- t. ఆంధ్రీము or ఆంధ్రీముపట్టు s. n. A vital part.
- s. ఆంధ్రీషము s. n. Length.
- s. ఆంధ్రీషము s. n. 1. Fatigue. 2. trouble. 3. displeasure.
- s. ఆంధ్రీశ్చ s. n. 1. Convenience. 2. readiness.

౧. ఆయుధము s. n. 1. A weapon; an instrument; a tool. ఆయుధవిద్య The science of arms. ఆయుధశాల An arsenal. ఆయుధస్థుడు An armed man.
౨. ఆయువు s. n. Age; duration of life. ఆయుష్కంతము &c. adj. Long lived.
౩. ఆయుస్సు s. n. *vide* ఆయువు.
౪. ఆయెనా This is the 3d. person sing. of the past tense of ఆవు *to become*, with the final *వ* changed into *అ*. ఆట్టు being prefixed to it, it is added to the past relative participle of any verb, to express the conditional mood. as చేసినట్టాయెనా If I, thou, he, she, it, we, you, or they do.
౫. ఆయోగ్యుడు s. n. A mixed race, descended from a Soodra man, and Vysya woman. Their business is the preparation of unguents &c.
౬. ఆయోధనము 1. s. n. War, battle: 2. slaughter.
౭. ఆర s. n. A shoe maker's awl or knife. *vide* TUD. ఆరె.
౮. ఆరంభము s. n. A beginning; the commencement. ఆరంభించు To begin, to commence.
౯. ఆరకటి s. n. A pilot.
౧౦. ఆరకూటము s. n. Brass.
౧౧. ఆరక or ఆరకా adv. Fully, completely *vide* ఆగు.
౧౨. ఆరణించు v. a. To eat. ఆరణంపజేయు v. cans. To cause to eat. ఆరణంపు 1. Eating. 2. an offering to the deity. These words are in common use amongst the

- Vyshnuva* sect; by others they are applied only to persons of rank.
౧౩. ఆరశుద్ధము s. n. A very deep well.
౧౪. ఆరజము s. n. Foppishness.
౧౫. ఆరట s. n. Rest, repose.
౧౬. ఆరటము s. n. 1. The affliction of lovers, arising from separation.
౧౭. ఆరతి s. n. An offering of lights, or of water, turmeric, and chunam, in honor of the deity; or to any individual, to take off the supposed ill effects of evil looks. This ceremony is performed at marriages, or on other happy occasions.
౧౮. ఆరనాశము s. n. Water in which rice has been washed, or boiled, kept till it ferments.
౧౯. ఆరభటి s. n. A poetic composition, expressive of the passions of fear and anger.
౨౦. ఆరయు v. a. To inquire, seek, or search for.
౨౧. ఆరవము s. n. Sound.
౨౨. ఆరక్షుడు s. n. A watchman.
౨౩. ఆరాటము s. n. 1. *vide* ఆరటము. 2. violent pain, torment, anguish. ఆరాటవెత్తు 1. To suffer the affliction of lovers, arising from separation. 2. to suffer violent pain, or torment.
౨౪. ఆరాధనము s. n. Worship, prayer. ఆరాధించు To worship, to pray. ఆరాధ్యము &c. adj. Worthy to be worshipped. ఆరాధ్యులు s. n. plu. A sect of Bramins who wear the lingum, and worship *Siva* exclusively.

- s. అరామము s. n. A grove; a garden.
 T. అరాయు v. a. *vide* అరయు.
 s. అరావము s. n. *vide* అరవము.
 T. అరితీరు v. n. To perfect oneself; to be perfect, qualified, accomplished, or well versed in.
 T. అరివేరము s. n. 1. An inclination to excite quarrels. 2. anxiety. 3. confusion. అరివేరంపుతపసి *Narada*, the son of *Brumha*, and one of the great sages.
 T. అరు v. n. To be full. This verb is used in composition only, affixed to another word. as సాంపారు To be full of excellence. అర adv. Well, fully; as, చెవులారవింటిని I heard it well. *lit.* with my ears fully. నాకండ్లారచూస్తుని I saw it with my own eyes. *lit.* with my eyes fully.
 T. అరు s. n. A line of hair, extending from the navel, up towards the breast.
 s. అరుడు s. n. The planet Mars. *vide* అంశరకుడు.
 T. అరుద్రపురుషు s. n. A small red worm.
 T. అరే interj. expressive of Approbation.
 TUD. అరే s. n. *vide* s. అర.
 G. అరే adj. Mahratta.
 TUD. అరేకులు s. n. plu. (*vide* అరయకుడు) Watchmen.
 T. అరోగణము s. n. Eating. అరోగణ మొనర్పు To eat.
 s. అరోగ్యము s. n. 1. Health. 2. recovery of health. adj. Salutary, salubrious.
 s. అరోపణ s. n. 1. An accusation. 2. a false charge. 3. an imputation అరోపించు 1. To accuse falsely. 2. to impute.
- s. అరోహణము s. n. 1. Rising, ascending. 2. a stair. 3. the treble in music.
 s. అరోహము s. n. 1. Length. 2. height. 3. a buttock.
 s. అరణ or అరణము s. n. Acquisition, gain, accumulation. అరించు v. a. To acquire, to procure, to get, to amass, to accumulate. అరకుడు A man who acquires or procures. అర్జితము &c. adj. Acquired, gained.
 s. అర్జవము s. n. Straightness.
 s. అర్తి s. n. Pain; affliction.
 s. అర్ద్ర s. n. The sixth lunar mansion.
 s. అర్ద్రకము s. n. Undried ginger.
 s. అర్ద్రము adj. Wet, damp, moist.
 TUD. అర్భటము s. n. A dreadful cry; a fearful noise.
 s. అర్చ s. n. 1. *Parvati*, the wife of *Siva*. 2. a kind of metre.
 s. అర్చము &c. adj. Respectable. అర్చణి A respectable female.
 T. అర్లవడ్లు s. n. A particular species of paddy.
 s. అర్పము s. n. A form of marriage, in which the father of the bride receives from that of the bridegroom one or two pair of kine.
 T. అఱది s. n. 1. Infamy, scandal. 2. uselessness. అఱదివోవు 1. To be useless, to be the subject of scandal.
 T. అఱవలు s. n. plu. A great noise, a shout.
 T. అఱకెలు s. n. plu. A species of grain, *Paspalam frumentaceum*.

- అ.** అల v. n. 1. To be quenched, extinguished, or dried up. 2. to be mollified, appeased, or allayed. 3. to grow cool. 4. to heal up. 5. to be lost or destroyed. as, కోపమాతినది Anger is allayed. అన్నమాతిపోచున్నది The food grows cold. గాయమాలుచున్నది The wound heals up. వానిభవిష్యమాటెను His honour is lost. అల్ప v. a. 1. To quench, extinguish, or dry up. 2. to appease or allay. 3. to cool. 4. to cure a wound. 5. to destroy. 6. to move the eyelid. v. n. To cry aloud, to shout. అలుపులు or అల్పులు s. n. plu. Loud cries, shouts. అల్పు v. a. The same as అల్పు in its active sense.
- అ.** అల adj. numeral Six. అలరిక్కులప్రోకు s. n. (రిక్కు from s. ఋతు a star, and అ. ప్రోకు an assemblage) The third lunar mansion. అల మోములసామి s. n. lit. the six faced god, Komaraswamy.
- అ.** అలదొండతీగ s. n. The plant termed *Capparis horrida*.
- అ.** అలమూడపు v. n. (from అ. అల six, అ. మూడు three and అ. అవు to become) To be at sixes and sevens; to be in confusion.
- అ.** అలంబము s. n. Support.
- అ.** అలంభము s. n. Slaughter, killing.
- అ.** అలకించు v. a. To hear, listen, or attend to.
- అ.** అలపోతు s. n. A bull. vide అల.
- అ.** అలము s. n. 1. War, battle. 2. disrespect.
- అ.** అలయము s. n. 1. A house, abode, or edifice. 2. a temple. 3. a place of refuge.

- అ.** అలది adj. Independent, without controul.
- అ.** అలవట్టము s. n. A large parasol, which hangs perpendicularly from its staff.
- అ.** అలవాలము s. n. 1. A garden-bed. 2. a basin for water round the trunk of a tree.
- అ.** అలస్యము s. n. Sloth, inactivity, procrastination, idleness. adj. Idle, slothful.
- అ.** అలసించు 1. To delay, defer, or stop. 2. to trifle time away.
- అ.** అలా - అలాగు or అలాగున adv. Thus, so, in that manner. అలాటి or అలాగంటి adj. Such.
- అ.** అలానము s. n. The post to which an elephant is tied.
- అ.** అలాపన s. n. 1. The humming of a tune. 2. reflexion, thought.
- అ.** అలాపము s. n. 1. Conversation, discourse. 2. expression of grief. అలాపించు To grieve, to cry.
- అ.** అలాయము s. n. Readiness, preparation. అలాయమవు v. n. To be ready or prepared.
- అ.** అలావత్తము s. n. An umbrella or fan, made of cloth.
- అ.** అలి or అలి s. n. 1. A line, row, or range. 2. a bank or ridge. 3. a woman's female friend.
- అ.** అలింకనము s. n. An embrace.
- అ.** అలింపు v. a. To hear or listen. vide అలికించు.
- అ.** అలిందకి or అలిందకి s. n. A squirrel.
- అ.** అలింధము or అలింధము s. n. A terrace, before a house.

- t. అలిచిప్ప s. n. A bivalve shell.
- s. అలీధము s. n. An attitude in shooting; the left knee retracted, and the right knee advanced.
- t. అలు s. n. A wife. This word in composition is converted into అలు and expresses a female in general. అలీకంఠి వారు *lil.* those of the wife's side. Relations by marriage. అలి స్నేహితుడు A wife's brother or sister.
- t. అలు s. n. plu. (from అల్ప a cow) Cows, kine. అల కాపరి (from t. కాపరి a watcher) 1. A cow herd. 2. *Vishnoo*, in his incarnation as *Krishna*, because he was then for some time a cowherd.
- s. అలుకము s. n. 1. An esculent root. *Arum campanulatum*. 2. the creeping plant of the *Cucurbita lagenaris*.
- s. అలోకనము or అలోకము s. n. 1. Sight, looking. 2. light. అలోకించు v. a. To see or look.
- s. అలోచన s. n. 1. Looking at, or examining any thing. 2. consultation, consideration, reflexion, deliberation. 3. advice, council. 4. view, intention. This word has now become applied to the council of Government, and అలోచన కర్త is the usual term for a member of council. అలోచించు v. a. To view, consider, consult, deliberate, or reflect.
- s. అలోడన s. n. 1. Churning. 2. a thorough enquiry అలోదించు v. a. 1. To churn. 2. to inquire thoroughly.
- అలోలము &c. adj. Fickle, unsteady.

- t. అల్ల s. n. A species of grain. *vide* అత్తి కెలు.
- t. అల్వారు s. n. 1. The bird or vehicle of *Vishnoo*. 2. the Tamil Alvars, of whom there are thirteen, ending with the famous *Ramanojachary*, the founder of the religion of the Shri Vyshnavas, one of the three great Hindoo sects of the Peninsula. These thirteen Alvars are considered to have been incarnations of the attendants, arms, or instruments of *Vishnoo*; and each of them wrote a portion of the *Dravida Prabandham*, or Tamil Vēda, contained in 4,003 verses, which, by the sect in question, is held in veneration superior to the Sanscrit Vēda, of which it is, in fact, an ancient Tamil translation.
- t. అవ s. n. 1. Low ground outside of a village. 2. mustard seed. 3. recollection అవపారు v. n. To come to one's recollection. అవమామిడికాయ Mangoe pickle, made with mustard seed and oil.
- t. అవడించు v. n. To inhale air; as వాడు సాలి అవడించి ప్రతి కేసు He lived upon air. i. e. he had no means of subsistence.
- t. అవడవీర చెట్టు s. n. A bitter acute angled cucumber.
- t. అవము s. n. 1. Mustard seed. *vide* అవ. 2. a potter's kiln, for burning bricks, pots, tiles, or any earthen ware.
- s. అవరణము s. n. The space enclosed round a house, or garden. అవరించు To surround or encompass.

- క. అవర్తము s. n. 1. A whirlpool. 2. hair naturally curled.
- త. అవల adv. *vide* అవతల.
- త. అవలించు v. n. To yawn, to gape. s. n. అవలంత Yawning.
- క. అవళి s. n. A range; a row.
- క. అవహించు v. n. 1. To enter into the body of another. 2. the spirit of the deity to enter into an idol.
- క. అవాఙ్ము s. n. 1. A basin for water round the foot of a tree. 2. sowing.
- క. అవాలము s. n. A basin for water round the foot of a tree.
- క. అవాసము s. n. A house.
- క. అవాహనము s. n. 1. The invocation of the deity, or of evil spirits, by mystical words. 2. the bringing down the spirit of the deity into idols.
- త. అవి s. n. Vapour, exhalations from the earth.
- త. అవిడ or అవిడె pro. *vide* అవిడ.
- త. అవిరి s. n. 1. Steam or vapour. 2. the heat of the breath. అవిలుపారు. Steam to rise; vapour to exhale.
- క. అవిభవించు or అవిభవవిల్లు v. n. To be born.
- క. అవిలము adj. Foul, turbid.
- క. అవు s. n. A cow. చూడియావు A cow with calf. పాడియావు A milch cow. అవు నుపితుకు To milk a cow.
- క. అవుకుడు s. n. in theatrical language. A father.
- త. అవులించు v. n. *vide* అవలించు.
- క. అవృతము adj. Enclosed, surrounded.

- క. అవ్య త్తి s. n. in comp. *A time*, when added to any numeral; as, two times, twice; a hundred times &c.
- క. అవేగము s. n. 1. Haste; hurry. 2. anger.
- క. అవేదన s. n. Acute pain from disease.
- క. అవేశనము s. n. A manufactory, or work-shop.
- క. అవేశము s. n. 1. Inspiration by the deity. 2. possession by evil spirits. 3. fury; demoniac frenzy. అవేశమువచ్చు To be inspired by the deity; to be possessed by an evil spirit.
- క. అవేష్టకము s. n. A hedge, fence, or enclosure.
- క. అశ s. n. 1. Love, attachment. 2. desire or wish of any kind; curiosity, avarice. 3. hope. అశపడు 1. To fall in love. 2. to desire, covet, or long for. అశకొలుపు To allure, encourage, or give hopes. అశాపాతుకుడు A very ambitious or avaricious man. అశాబంధము. 1. The bond of love. 2. consolation. 3. a spider's web. అశించు To love, wish, or covet. అశోక్తరము Expectation, hope.
- క. అశయము s. n. 1. Meaning, intention. 2. mind. అశయే శయుడు (from s. శయ *a couch*) The indian cupid, because he reclines, upon men's minds.
- క. అశాసించు v. a. To bless.
- క. అశి s. n. A serpents fang.
- క. అశీర్వచనము or అశీర్వాదము s. n. A blessing, or benediction. అశీర్వదించు To bless, to give a benediction. అశీర్వు A blessing.

s. అశ్లేవిషము s. n. (from s. అశ్లే a fang and s. విష poison) A serpent.

s. అశుము s. n. An arrow.

s. అశువు s. n. Speed.

s. అశౌచము s. n. The usual term of mourning on the death of a relative, or of imaginary pollution, proceeding from the birth of a child; during which the Hindoos consider themselves impure. The former is commonly termed మృతశౌచము, the latter జీతశౌచము.

s. అశ్చర్యము s. n. 1. Wonder, astonishment. 2. surprize. 3. admiration.

s. అశ్రమము s. n. 1. A religious order or distinction among bramins, of which there are four kinds. viz. 1. The student. 2. the house holder. 3. the anchorite and 4. the ascetic. 2. the abode, cell, hermitage, or retreat of an anchorite or sage.

s. అశ్రయము s. n. 1. An asylum, refuge, retreat, or place of safety. 2. protection, countenance, support. అశ్రయాశుఁడు (from s. అశ్ to eat) The god of fire, because he eats or destroys his own abode. అశ్రయించు To take refuge with, or have recourse to another. 2. to court one's favor or protection. 3. to be dependent upon another. అశ్రీతము &c. Dependent on, or courting the great.

s. అశ్లేష s. n. The 9th. of the lunar mansions.

s. అశ్లేషము s. n. An embrace. అశ్లేషించు To embrace; to clasp.

s. అశ్వయుజము or అశ్వినము s. n. The 7th. Teloogoolunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Libra*.

s. అశ్వాసము s. n. 1. A chapter or section. 2. consolation.

s. అశ్వినము s. n. A days journey for a horse.

s. అషాఢము s. n. The 4th. Teloogoolunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Cancer*.

TUD. అస s. n. vide అశ.

s. అస్థము &c. adj. Ardently devoted to one object; diligent, active, addicted to.

s. అస్తతి s. n. Ardent attachment to one object or pursuit; inclination.

s. అసనము s. n. Any thing to sit upon; a mat, tiger skin, seat, stool &c. 2. the anus.

s. అసన్నము &c. adj. 1. Near, proximate. 2. ready, prepared.

G. అసప్రాసము s. n. Hard breathing, from great oppression or fatigue.

TUD. అసరా s. n. vide అశ్రయము.

s. అసపము s. n. Rum, a spirit distilled from sugar.

s. అసాదించు v. a. To prepare, or keep in readiness.

T. అసాను s. n. Support, prop, protection.

G. అసామి s. n. (from A. اسمي) 1. An individual. 2. an employment.

s. అసారము s. n. A hard shower.

s. అసేనము &c. adj. Seated.

- r. అసు s. n. Three sticks, in a line, fixed in the ground, on which cotton thread is placed, always passing the middle one so as to form the figure 8; this is done to prepare the warp, without entanglement, for the loom. అసుకోవి A small hollow bamboo, through which the thread is passed, when placed as above.
- s. అసురము s. n. 1. A raven. 2. a form of marriage, in which the bridegroom gives to the bride, her father, and paternal kinsmen, as much as he can afford.
- s. అసేచనకము or అసేచనము &c. adj. Beloved; charmed.
- g. అశోదా s. n. (from P. adj. *అశోదా*) Rest, refreshment.
- e. అస్థారము s. n. 1. Basis, ground, foundation. 2. support, countenance.
- s. అస్తరణము s. n. 1. An elephant's housings; a painted cloth or blanket worn on his back. 2. a mat or carpet.
- r. అస్తి s. n. Property, effects, wealth, capital, riches, estate. అస్తికావు. A rich person; a rich ryet.
- s. అస్తికుడు s. n. A man who acknowledges the existence of a god, in opposition to నాస్తికుడు An athiest.
- s. అస్థ s. n. Regard, fondness.
- s. అస్థానము or అస్థాని s. n. 1. A hall of audience. 2. a court of justice. 3. the assembled court of a prince.
- s. అస్థికము s. n. A weapon peculiar to *Indra*.
- s. అస్పదము s. n. 1. Place, room. 2. situation. 3. basis, ground, authority. 4. support.

- s. అస్యము s. n. The face or mouth.
- s. ఆస్త్రము s. n. Blood.
- s. అహవసీయము s. n. One of the three consecrated fires in the grand Hindoo sacrifice. It is lighted from the householder's perpetual fire, and is prepared for receiving oblations.
- s. అహవము s. n. War, battle, carnage.
- s. అహో interj. denoting Wonder, sorrow, gladness.
- s. అహారము s. n. 1. Food, nourishment. 2. taking, conveying.
- s. అహవము s. n. A trough near a well, for watering cattle.
- s. అహికజ్వరము s. n. An intermittent fever.
- s. అహితుందికుడు s. n. A snake catcher, a juggler.
- s. అహుతి s. n. Offering oblations, with fire.
- s. అహోవరుషిక s. n. Boasting, vaunting.
- s. అహ్నిక క్రియలు s. n. Religious duties, performed in the day-time.
- s. అహ్వ or అహ్వయము s. n. A name, an appellation.
- s. అహ్వనము s. n. A summons; calling.
- s. అఘారణము s. n. 1. Imputation of adultery. 2. abuse by such imputation.
- s. అఘికుడు s. n. A gambler.
- s. అతేపము s. n. 1. Censure, blame, reproach. 2. a criticism. 3. objection. 4. a question. అతేపించు To criticise, to object, to question. నిరాతేపము Above all question, blame, or reproach.

ఇ

ఇ The third letter in the Teloogoo alphabet. It is often prefixed to words beginning with consonants, instead of the long vowel ఈ, (the indeclinable adjective pronoun *This*) in which case the following consonant is doubled; thus, ఈకాలము is often written ఇక్కాలము. *This time*.

T. ఇంక adv. 1. Hereafter. 2. more.

T. ఇంకా adv. 1. Yet; still. 2. more.

T. ఇంకు v. n. To evaporate, or dry up.

S. ఇంకము s. n. 1. Any thing moveable, or locomotive. 2. a hint, sign, or gesture.

TUD. ఇంకలము s. n. (from S. ఇంకాలము) 1. Fire. 2. charcoal.

S. ఇంకాలము s. n. Charcoal.

S. ఇంగితము s. n. 1. A hint, sign, or gesture. 2. inquiry, research. 3. motion.

TUD. ఇంగలము or ఇంగలీకము s. n. (from S. హింకుభ) Vermilion.

T. ఇంగలాయి s. n. A sort of fish.

TUD. ఇంకువ or ఇంకువు s. n. (from S. హింకు) Assafoetida.

T. ఇంచు adj. Of, or belonging to, the sugar-cane. ఇంచుపాల్కడలి (from T. పాలు *milk* and T. కడలి *the sea*) One of the seven seas, viz. that of the juice of sugar-cane. ఇంచుబోడి or ఇంచుబోణి (from T. బోడి or బోణి in compos. *a woman*) A woman, because the poets compare

the fair sex to the sugar-cane. ఇంచుమ్రాసు (from మ్రాసు *a tree*) The sugar-cane. ఇంచువిల్లుడు (from విల్లు *a bow*) The indian Cupid, whose bow is made of sugar-cane. *vide ఇటువు*.

T. ఇంచుక adj. Very little.

T. ఇంచుమించువు v. n. (from ఇంచుక *very little*, మించు *to exceed*, and అవు *to become*) To be a little on either side of a certain limit, as regards quantity, or time. ఇంచుమించునా On either side of a certain limit, as regards quantity, or time.

T. ఇంకెబాయు v. n. To be cracked, or split.

T. ఇంత An indeclinable adjective and substantive pronoun. 1. So, so many, so much, such. 2. this, as many as this, as much as this, such as this. It is the proximate of అంత q. v. This word is sometimes used in the plural; as ఇంతలుకన్నులు. Eyes such as these. *Munoo Churitra*. ఇంత రేసిపనులు So many great affairs as these. ఇంతే This is all. ఇంతాలింత (from ఇంత and అంత) used with a negative, denotes that the quantity, number, or quality is inexpressible. వాడుపద్ధ ప్రయాస ఇంతాలింతనాదు *lit*. The distress which he has suffered is neither this, nor that much. It is not possible to describe how much distress he has suffered. ఇంతట. The inflected ablative of ఇంత. 1. During this; in the mean time. 2. from this time, henceforward, for the future. *vide అంతట - ఇం*

- తటి inflected adj. Such. *vide* అంతటి.
- T. ఇంతి s. n. A woman.
- G. ఇంతోటు pro. *vide* ఇంత.
- T. ఇంద interj. 1. Come here. 2. here it is; hold. ఇందంది is used honorifically for ఇంద.
- T. ఇందనుక or ఇందాక adv. 1. As far as this, until this time. 2. just before this time. The proximate of అందాక q. v.
- T. ఇందలు indef. pro. So many.
- S. ఇంది or ఇందిర s. n. *Lutchmi*, the goddess of prosperity, and wife of *Vishnoo*. ఇందీవరుడు (from s. వర a husband) *Vishnoo*.
- S. ఇందిందీరము s. n. A large black bee, or beetle.
- S. ఇందీవరము s. n. The blue lotus. *Nymphaea cerulea*.
- T. ఇందు pro. defective. This; the proximate of అందు q. v. adv. Here.
- S. ఇందుడు s. n. The moon.
- T. ఇందుపుచెట్టు s. n. The clearing-nut plant, *strychnos potatorum*. *vide* అంబు ప్రసాదము.
- S. ఇందుభము s. n. The fifth lunar mansion.
- S. ఇందువారము s. n. *lit.* the day of the moon. Monday.
- S. ఇంద్రగోపము s. n. The fire-fly.
- S. ఇంద్రజాలము s. n. 1. Juggling. 2. enchantment.
- S. ఇంద్రులప్తకము s. n. A disease, arising from lice, which destroys the hair.
- S. ఇంద్రియము s. n. 1. Any of the five senses. 2. any of the passions. 3. the seminal fluid.

- S. ఇంద్రుడు s. n. *Indra*, the deity presiding over *Swurga*, or the Hindoo paradise, and over the secondary divinities. He is also regent of the east quarter, and is more particularly the deity of the atmosphere, corresponding in many respects with the *Grecian Jove*. ఇంద్రజిత్తు (from s. జిత్ *conquered*) The son of *Ravana*, king of Ceylon; so called, because he defeated *Indra*. ఇంద్రధనుస్సు The bow of *Indra*; the Iris, or rain-bow. ఇంద్రనీలము The sapphire. ఇంద్రాణి The wife of *Indra*. ఇంద్రాయుధము (from s. ఆయుధ a weapon) The rain-bow. ఇంద్రారి (from s. ఆరి an enemy) A giant. ఇంద్రావరజుడు (from s. ఆవరజి a younger brother) *Vishnoo*.
- S. ఇందనము s. n. Small sticks for fuel. *vide* ఇక్తము.
- T. ఇంపు adj. Agreeable, delicious.
- T. ఇంక - ఇంకను or ఇంకమీదట adv. In future, henceforward, hereafter.
- TUD. ఇక్త s. n. (from s. ఓకస్) A house.
- T. ఇక్తద adv. Here; the proximate of అక్తద q. v.
- TUD. ఇక్షము s. n. (from s. హిమ) Frost. *vide* ఇవము.
- T. ఇగలించు v. n. 1. To grin, to shew the teeth. 2. to neigh. ఇగలంపు 1. A grin. 2. neighing.
- T. ఇగరు v. n. To be decocted. 2. to be evaporated, or dried up. ఇగరచెట్టు To prepare rice with such a quantity of

water, as nearly evaporates by the time the rice is boiled.

T. ఇకరు s. n. 1. A sprout, or young leaf.

2. the gum. *vide* చికరు - ఇకరుకూర (from కూర *a curry*) Curry, generally made of young vegetables, without any tamarind juice in it. ఇకరుబోడి or ఇకరుబోణి (from బోడి or బోణి in compos. *a woman*) A young woman, because she is compared to a tender leaf. ఇకర్చు To bud, to sprout, to shoot forth. ఇకర్పించు To cause to bud &c.

T. ఇక్కు v. a. To pull, to drag, to draw. ఇక్కులాట Mutual pulling. ఇక్కులాడు To pull mutually, to drag each other.

T. ఇచట adv. (from ఈ *this* and చట *a place*) Here. It is the proximate of అచట q. v.

T. ఇచ్చకము s. n. 1. Flattery. 2. coaxing, wheedling, cajoling. ఇచ్చకములాడు To flatter. coax, wheedle, cajole, or allure.

T. ఇచ్చునంచు v. u. To consent; to agree.

T. ఇచ్చు v. a. To give. This verb is irregular in the infinitive, and 2d. person of the affirmative imperative. In the former, it makes ఇవ్వ or ఇయ్య *to give*; in the latter, ఇయ్య *give thou*, and ఇయ్యండి *give ye*. *Vide* grammar for the other forms. This verb, affixed to the infinitive of any other, denotes *to allow, to permit*; as, వాణ్ణి నాదగ్గరికిరానియ్య *Allow him to come near me*. వాడునన్నుపోనివ్వ లేదు *He would not permit me to go*. ఇచ్చిపెట్టుకోళ్లు (from పెట్టుకొను *to take*) *lit.*

giving and taking. 1. Lending and borrowing. 2. mutual connexion, by inter-marriage.

T. ఇచ్చట - ఇచ్చో or ఇచ్చోట adv. *vide* ఇచట.

S. ఇచ్చు s. n. 1. Wish, desire. 2. love. 3. will, pleasure. ఇచ్చుయించు To wish, desire, or love. స్వేచ్ఛ నా adv. According to one's own pleasure; at liberty.

G. ఇజ్జాఫా s. n. (from A. اضافة) 1. An increase or augmentation. 2. a surplus or profit.

G. ఇజ్జారా s. n. (from A. اجارة) An income of variable amount, rented for a fixed sum; a farm; a rent. ఇజ్జారాదారుడు A renter or farmer. ఇజ్జారాచేయు To rent or farm.

G. ఇజ్జారు s. n. (from P. ازار) Long drawers, or trowsers; such as are worn by Mussulmans, or Hindoo dancing women.

T. ఇజ్జా s. n. Distress, misfortune, trouble.

S. ఇజ్యుడు s. n. The planet *Jupiter*, the preceptor of the gods.

T. ఇట adv. Here, in this place. the proximate of అట q. v.

TUD. ఇటికె s. u. (from s. ఇష్టకా) A brick.

T. ఇయి particle. 1. Here. 2. this. 3. so. *vide* అటు-ఇటువంటి Like this; such as this.

T. ఇట్టలము adj. Great.

T. ఇట్టి adj. pro. Such; like this. the proximate of అట్టి q. v.

T. ఇట్టులు - ఇట్లా - ఇట్లానా or ఇట్టు'adv. Thus, in this manner; so, in a manner

- such as this; the proximate of అట్లా q. v.
- s. ఇత s. n. 1. The wife of *Booddha* and daughter of *Ichwákoo*. 2. the left nostril. 3. a sacrificial vessel.
- t. ఇదియు v. n. To be split or cracked. ఇదిసిపడు To fall to pieces. ఇదియన్లు To demolish.
- t. ఇడు v. a. 1. To give. 2. to place or put. ఇడుకొను To place for one's own use.
- t. ఇడుము s. n. Difficulty; trouble; misfortune.
- t. ఇడ్డెన s. n. A cake made of flour, and boiled in steam.
- s. ఇతఃపరము adv. Hereafter.
- t. ఇతఁడు pro. He. applied honorifically. it is the proximate of అతఁడు q. v.
- s. ఇతరము &c. adj. Other; different.
- s. ఇతికథ s. n. Unmeaning or nonsensical discourse.
- s. ఇతిహాసము s. n. 1. History; traditional accounts of former events; ancient legends.
- t. ఇత్తది s. n. Brass. adj. Brazen.
- s. ఇత్స్విరి s. n. An unchaste woman.
- s. ఇత్స్విరుడు s. n. A traveller.
- t. ఇది pro. 1. She. 2. it. 3. this, the proximate of అది q. v. ఇది కావుండు (from t. కా the infinitive of అవు to become, and t. ఉండు to be) lit. to be in this way. 1. To be in such a strange, unusual, or disordered state, as one finds it difficult to describe. 2. to feel an extraordinary or unaccountable sensation.
- t. ఇదిన్ or ఇదున్ interj. 1. Look here.

2. here it is. the proximate of అదిన్ q. v.
- t. ఇద్దరు The masc. and fem. of the neuter numeral రెండు *Two*, whether used as an adjective or substantive. When the final vowel is lengthened, or pronounced with emphasis, or when న్ను is added to this word, it denotes *Both*.
- t. & tud. ఇద్దెస adv. (from t. ఈ *this* and tud. దెస *a side*) On this side; here.
- s. ఇద్ధము &c. adj. Clean; clear; bright; splendid.
- s. ఇద్దము s. n. vide ఇంధనము.
- ఁ. ఇనాము s. n. (from A. انعام) 1. A present or gift. 2. an alienation by Government, to an individual, of the whole of the revenue payable to them from a defined portion of land.
- t. ఇనుకు v. n. vide ఇంకు.
- s. ఇనుఁడు s. n. 1. The sun. 2. a master. 3. the name of a king.
- t. ఇనుమది adj. Double, two fold. ఇనుమదించు v. a. To double.
- t. ఇనుమనమఁడు s. n. lit. a second grandson. A great grandson. ఇనుమనమరాలు A great grand daughter.
- t. ఇనుమాలు adv. Twice.
- t. ఇనుమిక్కిలి adv. Twice as much.
- t. ఇనుము s. n. Iron. ఇనుప inflected adj. Iron. ఇనుపకుందులు Iron pivots, placed in the wall, upon which the hinge of a door or shutter turns. ఇనుపకాలు An iron chain. ఇనుపచిట్టెము Iron rust, iron dross. ఇనుపదుడ్డు An iron mace. ఇనుపసలాకు An iron ram-rod.

- r. ఇన్ని adj. pro. collective, in the neuter gender. So many, as many as this. It is the proximate of అన్ని q. v.
- r. ఇన్నాలు A numeral adj. or sub. Two hundred. When inflected as a subs. it makes ఇన్నాటి.
- r. ఇప్ప చెట్టు s. n. A tree, *Bassia latifolia*. The oil expressed from its seeds is used for lamps; and the husk of the seeds, after the oil is expressed, is ground into flour, and used as soap, for washing the body.
- r. ఇప్ప పూ రాజేనాలు s. n. plu. (from ఇప్ప పూ the flowers of the *Bassia*, రాజే a king, and s. అన్నము food) A particular kind of fine rice, which has a perfume resembling that of the flowers of the *Bassia*.
- r. ఇప్పుంచు v. caus. To cause to give; the causal form of ఇచ్చు q. v.
- r. ఇప్పుడు adv. (from ఈ this and పుడు in compos. time) Now; at this time. It is the proximate of అప్పుడు q. v. and admits, like it, of inflexion. ఇప్పటివాండ్లు The people of these days. ఇప్పుడేవచ్చినాడు He is just come.
- r. ఇప్ప చెట్టు s. n. vide ఇప్ప చెట్టు - ఇప్ప సారా A spirituous liquor, distilled from the flowers of the *Bassia latifolia*.
- r. ఇబ్బంది s. n. 1. Distress, calamity, difficulty. 2. a period of distress &c. 3. ambiguity.
- r. ఇబ్బందినాడు s. n. A bear. *M. Vencayah*.
- r. ఇబ్బది adj. vide ఇనుపది.
- s. ఇభము s. n. An elephant. ఇభి A female elephant.

- s. ఇభ్యము &c. adj. Rich, opulent.
- r. ఇముడు v. n. To be held, contained, or comprized, within a certain limit of extent, or space of time. ఇముడ్చు v. a. 1. To hold, retain, or include, within a certain limit of extent or space of time. 2. to abridge, retrench, or abbreviate. ఇముడుకొను To reserve within oneself.
- r. ఇమ్మది adj. vide ఇనుపది.
- r. ఇచ్చు s. n. 1. A house. 2. favor. 3. a favorable conjuncture.
- r. ఇచ్చుకొను v. a. To consent. ఇచ్చుకొలుపు v. caus. To cause to consent.
- s. ఇర s. n. 1. The goddess of speech; speech. 2. ardent spirit. 3. water. 4. the earth.
- s. ఇరక్కుదము s. n. A flash of lightning; the fire attending a thunderbolt.
- r. ఇరవు s. n. A house, an abode.
- r. ఇర శెందు v. a. To shine.
- g. ఇరసాలు s. n. (from A. ارسل) A remittance.
- s. ఇరింగణము s. n. A violent wind, a tempest.
- r. ఇరు adj. 1. Two. 2. both. ఇరు నెలంకులు or ఇరుచక్కి Both sides. ఇరుగోరు (from కోరు the inhabitants share) Both the Government and the inhabitants' share of the produce. ఇరుచోలుపక్కి A twice ploughed field. ఇరుతి or ఇత్తి (from తి three, an obsolete word, now applied only to the trey in dice.) Six. ఇరుదూమువేల As much land as requires two tooms of grain to sow it. ఇరు

నాలు (from నాలు four) Eight. ఇరువది (from పది ten) Twenty. ఇరువాయిపక్షి (from T. వాయి the mouth, and TUD. పక్షి a bird) A bird with two heads. ఇరువురు Two. G. ఇరువై Twenty.

- T. ఇరుకు s. n. The neighbourhood, the vicinity. adj. Neighbouring, adjoining.
 ఇరుకుపారుకు s. n. The neighbours. adj. Neighbouring. The first part of this phrase refers to those on the right hand or behind; the other to those on the left, or in front.
 T. ఇరుకుడుచెట్టు s. n. A tree. *Dalbergia sisu*.
 T. ఇరులు s. n. plu. Darkness.
 T. ఇరుప s. n. A measure of capacity, equal to half a toom.
 T. ఇటి s. n. Smallness, littleness.
 T. ఇటిము v. a. 1. To be united or joined with. 2. to be squeezed, crushed, or smashed. 3. to be reduced to powder.
 T. ఇటుకు or ఇటికించు v. a. To press, squeeze, or crush, between two substances. 2. to insert with difficulty. s. n. Strait; difficulty; distress; narrowness. ఇటుకంది Strait, difficulty, distress. ఇటుకటము or ఇటుకాటము Straitness, narrowness, closeness. ఇటికికొను - ఇటుకుకొను or ఇటుక్కును To get oneself inserted or entangled; as ఉర్రోగములో ఇటుక్కును. To get oneself appointed to a situation. తొందలలో ఇటుక్కును To be entangled in difficulty. ఇలుకుమాను (from మాను wood) Two pieces

of timber, placed perpendicularly in the ground, so near to each other as to admit men, but to exclude cattle, from passing between them, into the premises which they are intended to guard.

- T. ఇలుసు s. n. The axle tree.
 T. ఇడ్డి s. n. A deer.
 T. ఇడ్డంకలు s. n. plu. Staring.
 S. ఇల s. n. The earth. ఇరాడతి (from పతి a lord) A king.
 T. ఇలకలుచు v. a. To gnash the teeth.
 T. ఇలకోది s. n. An old cricket.
 T. ఇలవరము s. n. A hut without walls.
 G. ఇలాకా s. n. (from A. ائلا) 1. Dependence, relation, connexion. 2. charge, possession.
 S. ఇలి or ఇలకము s. n. A rat. *M. Vencaya*. ఇలిపాషణము Rats-bane.
 T. ఇలుకు s. n. 1. The cramp. 2. a sprain కాకు ఇలుకుబట్టినది The cramp has seized me.
 T. ఇల్లావల్లి s. n. 1. A tell-tale. 2. backbiting.
 T. ఇల్లు s. n. 1. A house. This word is irregular in its inflexions. In the inflexion sing. it makes ఇడలి; and in the nom. plu. ఇండ్లు. The dative sing. of this word, ఇడలికి, when added to any of the cardinal numbers, expresses the corresponding English numeral with the word *each* prefixed to it; as, నలభైయిండ్లికిపదిపరాయిచ్చినాను I gave ten pagodas to each forty. ఎజుకుకడలిండ్లికియెంత How much each single yard? But when th

- numeral to which it is affixed is the nominative to the verb, it expresses the word *about*; as నలభైయింటికవచ్చినారు *About* forty came. The inflected ablative ఇంట, added to numerals, denotes *by*, as నాలుగుంటగుణించు *Multiply by* four. ఇంటిపేరు *lit. a house* name. Every family has what is called a *house* name, generally taken from that of their village, profession, or office, and resembling our *surname*; only that it is prefixed, instead of affixed, to the *proper* name. ఇల్లుకట్టు (from కట్టు *to tie*) *To build* a house. ఇలువరస (from వరస *a range or row*) *Family, race, generation, pedigree.* ఇల్లాల (from లిలు *a wife*) *lit. the mistress of a house, or family.* 1. A married woman whose husband is alive. 2. a chaste or virtuous wife. 3. a matron.
- T. ఇవతల *adv.* 1. This side. 2. hereafter. 3. nearer. the proximate of అవతల *q. v.*
- TUD. ఇవము *s. n.* (from *s. హివ*) Frost. ఇవముసూడు (from T. సూడు *an enemy*) The sun. *vide* ఇక్షము.
- T. ఇవ్వరు *s. n.* A shoot or sprout.
- S. ఇసము *s. n.* *vide* ఆశ్వయుజము.
- S. ఇపిశ *s. n.* 1. A painter's brush. 2. a blade of grass. 3. a reed or pen.
- G. ఇమ *vide* ఇటు - ఇమవంటి *Like this, such as this.*
- S. ఇమువు *s. n.* An arrow. ఇమి (from *s. ధి that holds*) A quiver. ఇవ్వేసము (from *s. ఆస that throws*) A bow.
- S. ఇష్టక *s. n.* *vide* ఇటిక.

- S. ఇష్టము *s. n.* 1. Wish; desire. 2. pleasure; will. 3. love; fondness. 4. an act of sacrifice; an offering. *adj.* 1. Beloved, fond of. 2. desired. 3. agreeable. ఇష్టాన్ద్రోష్ట్ర An agreeable company. ఇష్టాలాపము Agreeable conversation.
- S. ఇష్టి *s. n.* 1. Wish, desire, inclination. 2. a sacrifice.
- T. ఇసుక *s. n.* Sand. *adj.* Sandy. ఇసుకతిన్నె - ఇసుకదిన్నె or ఇసుకదిబ్బ 1. A sand bank. 2. hillocks of sand. 3. an island of alluvial formation. ఇసుకదొండు A kind of fish.
- T. ఇసువంత *adj.* Small; minute.
- T. ఇసుళ్లు *s. n. plu.* A species of winged ant, which flies to the light, generally in the evening, after rain. It is easily caught in swarms, and being deprived of its wings, is fried and eaten by the lower classes of Hindoos, who esteem it a delicacy. I believe it is the *Termes* in a particular state.
- T. ఇస్సీ *interj.* expressive of Disgust, pain, or sorrow.
- G. ఇస్తువ or ఇస్తువు *s. n.* Property; estate.
- S. ఇహము *s. n.* 1. The present world; our present state or existence; in opposition to పరము A future state.
- S. ఇక్షువు *s. n.* The sugar-cane. ఇక్షువణము A plantation of sugar-cane. ఇక్షుశరాసము or ఇక్షుసాయము The indian Cupid, because his bow is of sugar-cane. ఇక్షుశాకటము or ఇక్షుశాకనము Ground fit for the cultivation of sugar-cane. *vide* ఇంచు.

s. బ్రహ్మకుడు s. n. The first monarch in the line of *Soorya*, or the sun, which commenced with the second *Yoga*, or age of the Hindoos.

శు

శు 1. The fourth letter in the Teloogoo alphabet. 2. the indeclinable proximate demonstrative pronoun This: as శుతల్లి This mother. శుకొడుకులు. These sons.

T. శుంధ్రవాచు s. n. (from శుచ q. v. & వాచు he) A toddy-drawer; any individual of that cast whose profession it is to extract the juice of the date, palmyra, or cocoa-nut tree. They are often employed as palankeen bearers.

T. శుకద adv. vide ఇక్తద.

T. శుకు v. n. vide ఇంకు.

T. శుకువ s. n. Dampness, wetness.

T. శుకతే s. n. A feather.

T. శుకే pro. fem. vide శువ.

T. శుచ s. n. A fly. శుచులి (from T. పులి a tiger) A spider. శుచులుముసురుకొన్నవి The flies fixed or settled. lit. covered.

T. శుచ s. n. 1. Giving; a gift. 2. generosity. vide శువి and ఇచ్చు.

T. శుచు v. a. To lose. v. n. To be subordinate or subject to another.

T. శుచే చేతుల adj. (from T. చెయ్యి the hand or arm) Lean-armed, wither-armed.

T. శుచుకపోవు v. n. (from శుచుక a derivative from T. శుచు to bring forth and T. పోవు to go) To miscarry, to have

a premature birth. This word is applied to animals only, not to the human species.

T. శుచి s. n. A spear; a barbed dart.

s. శుట్టు s. n. A master or lord.

T. శుద adv. Here. vide ఇక్తద. శుదచువు (from T. పోవు to go) To retire, to retreat.

T. శుదిలబడు v. n. To stop or halt, from weariness in walking.

T. శుదిలవాచు s. n. vide శుంధ్రవాచు.

s. శుదితము adj. Praised, commended, applauded.

T. శుదు s. n. 1. Age. 2. time of life. 3. puberty. 4. pawn, mortgage. adj. Equal. మీయిదేమి How old are you? శుదు మిగులు or మీరు (from T. మిగులు or మీరు to exceed) To exceed the prescribed age, as regards that fixed for the investiture of bramins with the sacred thread, or for the marriage of females. Women, amongst the superior casts of Hindoos, are generally married, before the age of puberty. వాచునాకుయిదే Is he equal to me? శుదు పెట్టు (from T. పెట్టు to place) To mortgage.

T. శుదుచు v. a. vide శుచ్చు.

T. శుదుముంత s. n. (from T. శుచ్చు to draw and T. ముంత a small earthen pot) An earthen pot, in which milk is usually drawn from the cow.

T. శుదేరు v. n. (from T. శుదు age and T. ఏరు to attain) 1. To reach the age of puberty. 2. to be effected, accomplished, or fulfilled. శుదేర్చు v. a. To fulfill, accomplish, or effect.

- r. ఈడ్చు v. a. To draw, pull, or drag. ఈడుపు or ఈడ్చు 1. Pulling, dragging. 2. hard breathing previous to death. 3. a pain in the side. 4. the contraction of a limb. నీళ్లునిండాయాడ్చు నావున్నది The water runs with great force. ఈడిపించు or ఈడ్చించు v. caus. 1. To cause to draw &c. 2. to procrastinate, to put off.
- r. ఈతత adj. Of or belonging to the date tree. ఈతకల్లు Toddy, the fermented liquor drawn from the date tree. s. n. 1. Swimming. 2. the act of bringing forth, as applied to animals only, not to the human species. ఈతకాయ 1. A canoe formed from the trunk of the palmyra tree. 2. a long gourd, dried, used in swimming. ఈతకొట్టు (from కొట్టు to beat) To swim.
- r. ఈత నాడు - ఈతడు or ఈతను pro. He, this man, used honorifically; it is the proximate of ఆత నాడు q. v.
- s. ఈతి s. n. Calamity of season; as drought, excessive rain &c.
- r. ఈడర s. n. The east wind.
- r. ఈడు v. n. To swim. ఈడులాడు (from ర. ఆడు q. v.) To swim. s. n. The date tree. ఈడులాట (from ర. ఆట playing) Swimming, sporting in water.
- s. ఈదృశము or ఈదృశము &c. adj. Such, like, similar.
- r. ఈనవరక s. n. A blade of long grass, of which brooms are made.
- s. ఈను v. a. 1. To produce, as fields of grain. 2. to bring forth young, applied

- to animals only, not to the human species. ఈనికయావు A cow about to calve.
- r. ఈనె s. n. The fibre of a leaf.
- r. ఈపి s. n. A nit.
- r. ఈపె pro. fem. demonstrative She; applied to superiors only; it is the proximate of ఆపె q. v.
- s. ఈప్పు s. n. Will, desire, volition.
- r. ఈబిడ or ఈబిడె pro. She, this woman; it is the proximate of ఆబిడ q. v.
- r. ఈమిరి s. n. Wet, moist.
- r. ఈమె pro. vide ఈపె.
- r. ఈయన pro. He, this man; the masc. honorific demonstrative, proximate of ఆయన q. v.
- r. ఈయప or ఈయమ pro. She, this woman; the fem. honorific demonstrative, proximate of ఆయమ q. v.
- r. ఈరము s. n. A bush.
- rud. ఈరసము s. n. (from s. ఈర్ష్య) Envy, spite, malice.
- r. ఈరాలు adj. numeral (from ర. ఈరు two and ర. ఆలు six) Twelve.
- r. ఈరికలు s. n. plu. 1. Pieces, bits, remnants, slices. 2. sprouts, shoots.
- s. ఈరితము adj. 1. Said, told. 2. despatched, sent.
- r. ఈరు s. n. 1. A nit. 2. flesh, meat. adj. 1. Two. 2. low, mean. pro. You. ఈరువెన or ఈరైన. A comb for extracting nits or lice. ఈరెలుక (from ర. ఎలుక the voice) A low voice. ఈర్చు To comb out nits.
- r. ఈరువారు adv. Freely, at liberty.

- s. ఈర్ష్యము s. n. A sore, a wound.
 s. ఈష్ఠ్య s. n. *vide* ఈర సము
 T. ఈరతారలు s. n. plu. More or less.
 T. ఈల s. n. Whistling. ఈలవేయు (from
 T. వేయు *to throw*) To whistle.
 T. ఈలకలుచు v. n. *vide* ఇలకలుచు.
 T. ఈలా - ఈలాగు or ఈలాగున adv.
 Thus, so, in this manner; the proximate
 of లెలా &c. q. v.
 T. ఈలుగు v. n. To die, to lose life.
 T. ఈలుపు s. n. Courage.
 T. ఈవల adv. *vide* ఇవతల.
 T. ఈవి s. n. A gift. *vide* ఈన.
 T. ఈవు pro. Thou.
 T. ఈవులమ్రును s. n. (from T. ఈవులు
gifts and T. మ్రును *a tree*) The fabu-
 lous tree in *Indra's* heaven, which yields
 whatever is desired.
 s. ఈశానుడు s. n. *Eesha*, a name of the
 god *Siva*, who is also the guardian of
 the north east; hence that point is term-
 ed ఈశాన్యమూల.
 s. ఈశుడు s. n. A lord or master. 2. *vide*
 ఈశానుడు.
 s. ఈశ్వర s. n. The eleventh year of the
 Hindoo cycle of sixty.
 s. ఈశ్వరి s. n. *Parvati* the wife of *Siva*.
 s. ఈశ్వరుడు s. n. 1. *Siva*. 2. god, the
 supreme being. 3. a lord, a master.
 s. ఈష s. n. The shaft of the plough.
 s. ఈషణతయము s. n. (from s. ఈష
love and s. తయ *three*) The three
 strongest affections of mankind viz. 1st
 conjugal affection. 2d. the love of mo-

- ney. 3d. paternal affection.
 s. ఈపత్తు adj. Slight, small, little.
 s. ఈషిక s. n. 1. A reed for writing. 2. a
 painter's brush.
 T. ఈసదించు v. a. To hate, abhor, or
 dislike. ఈసదింపు Dislike, hatred.
 TUD. ఈసరుడు s. n. (from s. ఈశ్వర)
 'The supreme being.'
 s. ఈహ s. n. Wish, desire, inclination.
 s. ఈహమృగము s. n. 1. A wolf. 2. a di-
 vision of the drama.
 s. ఈక్షణము s. n. 1. An eye. 2. sight,
 looking.
 s. ఈక్షణిక s. n. A female fortune teller.

ఉ

- ఉ The fifth letter in the Teloogoo alpha-
 bet.
 T. ఉంకించు v. n. 1. To endeavour. 2. to be
 ready, or prepared.
 T. ఉంకువ s. n. A marriage portion, or
 dowry; the peculiar property of a wo-
 man, given to her at her marriage by
 her father-in-law, or other relatives.
 T. ఉంకరము s. n. A ring. ఉంకరపుత్రేలు
 (from త్రేలు *a finger*) The ring finger,
 that next the little one.
 T. ఉంకిడి s. n. A disease amongst cattle,
 arising from their grazing on the sprouts
 of cut *Jonnaloo*, the great millet or *Hol-*
cus Saccharatus; or from their eating
 the leaves of the castor oil tree, *Palma*
Christi.

- t. ఉంచు v. a. (from ఉండు to be q. v.) 1. To place, to put. 2. to keep, to retain, to preserve. 3. to leave. ఉంచుకొను v. comp. To keep or retain for one's own use; to entertain in a service or employment. ఉండించు v. caus. 1. To cause to place, put &c. 2. to stop. వాణ్నిఉంచోయ్ గములోఉంచినాను I placed him in the service. ఈపుస్తకములెల్లపైఉంచు Put this book upon the table. ఈరూశలనివద్దఉంచు Keep this money with you. వానితండ్రి వానికినిండాటిపైఉంచినాడు His father left him much property. ఉంచుకొన్నది A kept woman, a concubine.
- s. ఉంచము s. n. The gleaning of grain.
- t. ఉంట or ఉండ s. n. 1. A round earthen ball, a pellet. 2. a pill. ఉంటవిల్లు A pellet-bow. ఉండబీట్టువేయు To ballot.
- t. ఉండు v. n. 1. To be, to exist. 2. to reside or remain. This verb governing the dative case, expresses the English verb to have, or possess. వాడుయింట్లోవున్నాడా Is he at home? మీతండ్రిఉన్నాడా Is your father alive? నేను ఆ గ్రామములో పదిదినములు ఉంటిని I remained in that village ten days. నాకుపట్నములో సొంత యిల్లువున్నది I have my own house in town. ఉన్నట్టేఉండి adv. Suddenly. అదినజేమనినంటిని I thought it was true. ఉండజూచు (from t. చూచు to see) 1. To examine, inspect, survey, or review. 2. to muster.
- t. ఉండ్ర or ఉండ్రము s. n. vide ఉంట adj. Round.
- t. ఉండ్రములు - ఉండ్రాలు or ఉండ్రాళ్లు

- s. n. plu. Round cakes, like balls, particularly such as are used as offerings to Ganēsa.
- s. ఉండురవు s. n. A rat.
- t. ఉంబ s. n. The lowing of oxen.
- r. ఉక్త s. n. Closeness; sultriness; confined heat; still warmth.
- t. ఉక్తము s. n. 1. An intrenchment, round a camp. 2. an advanced guard in front of a camp.
- t. ఉక్తిరిక్తిరియవు v. n. (a cant word, derived from ఉక్త q. v. prefixed to అవు to become) To be suffocated; to be oppressed by a close, sultry, or still heat.
- t. ఉక్తము adj. Inferior, low, mean.
- t. ఉక్తు s. n. 1. Steel. 2. strength. 3. pride. ఉక్తుశీర steel wire. ఉక్తురునియ lit. a piece of steel. A brave, sharp, or active man. ఉక్తణండు (from t. అణండు to be subdued) To suffer a diminution of strength, or a reduction of pride; to be disheartened. ఉక్తణంచు or ఉక్తణంచు To weaken another's strength, or humble his pride, to dishearten.
- t. ఉక్తలు s. n. Baked flour, generally mixed with sugar, used as a sweetmeat.
- s. ఉక్తము adj. Spoken, said.
- s. ఉక్త s. n. 1. Speech. 2. speaking. 3. a word, an expression.
- s. ఉఖ s. n. An earthen pot. 2. a ray of the sun. ఉఖములు Cakes, dressed or boiled in a pot.
- tud. ఉండాది s. n. (from s. యుగ a conjuncture and s. ఆది the beginning) The

first day of the sol-lunar or Teloogoo year. The Teloogoo year consists of a certain number of lunar months, reckoned from new moon to new moon. This number varies, and is regulated by the course of the sun. The lunar month of which the last day, or that of the moon's change, happens when the sun is in *Aries*, is the first month of the year; and so on, for each successive lunar month, in which the moon's change takes place when the sun is in a different sign of the zodiac. But if the sun, during two successive changes of the moon, remains in the same sign of the zodiac, the lunar month in which the first change takes place is reckoned అధిక or *intercalary*, and after that lunation is completed, it commences again, under its *proper* name. When two intercalary months occur together, the *proper* month intervening between the two is omitted from account, and is termed the కుయ or *the wasted month*. This happens when no change of the moon occurs, during the period of the sun passing through an entire sign of the zodiac. The first day of the Teloogoo year is celebrated as a holiday, by offering the flower of the margosa tree, (*Melia azadirachta*) with tamarind juice and sugar, to *Ganēsa*, or other deities.

తెగ్గించు v. a. 1. To begin a conversation. 2. to plead eloquently. 3. to re-

member. 4. to calculate or multiply mentally, without using any figures.

తెగ్గము s. n. A rope or cord attached to any thing, for the purpose of carrying it about, or suspending it.

తెగ్గించు v. a. *vide* తెగ్గించు.

తెగ్గించు v. a. To weave of a close texture, so that there be no interstice between the threads either of the woof or warp.

తెగ్గు s. n. 1. A wrinkle in cloth. 2. a drink, given morning and evening, to infants, consisting of the nurse's milk, mixed with castor oil. తెగ్గుబెట్టు To give this drink to children.

తెగ్గులవారు v. n. To run into a knot, in spinning, or twisting.

తెగ్గుము &c. adj. 1. Angry, wrathful, fierce, furious, violent. 2. cruel. 3. terrific.

తెగ్గణము s. n. 1. A store-house. 2. a pantry. 3. a treasury. తెగ్గణపువాండు 1. One who has charge of the family provisions; a steward; a butler. 2. a store-keeper. 3. a treasurer.

తెగ్గ కుండ s. n. (from తెగ్గు fierce and అక్షి the eye) *lit.* fierce-eyed. The god *Siva*.

తెగ్గుచు s. n. A man of a mixed tribe, from a *Chuttriya* father, and *Soodra* mother. The employment of this tribe is to kill animals that live in holes; some of them are bards; and others have charge of treasure, or of hill forts.

తెచితము &c. adj. 1. Proper. 2. convenient. 3. fit, suitable. 4. agreeable. s. n. A

- gratuity; a present. ఉచితము π adv. Gratis, without any recompence, for charity.
- T. ఉచ్చి s. n. Urine. ఉచ్చిపోయు To make water.
- S. ఉచ్చింజము &c. adj. Quick. expeditious.
- S. ఉచ్చిము s. n. The zenith; the meridian; the vertical point in the sky. adj. 1. Vertical. 2. high, tall.
- S. ఉచ్చియము s. n. The knot which fastens that part of a female's garment which goes round the loins. The dress of a female Hindoo consists of a single long cloth, which is first tied round the waist, then wound, in several folds, round the lower part of the body, and the remainder, being thrown from the waist across one shoulder, and spread in front, forms the covering to the rest. The several casts are distinguished amongst the females, by the mode in which this cloth is worn.
- S. ఉచ్చిరించు v. a. 1. To pronounce, articulate, or utter. 2. to recite. 3. to say. ఉచ్చిరణ 1. Pronunciation, utterance. 2. recitation of prayers.
- S. & T. ఉచ్చిటన చేయు v. a. (from s. particle ఉచ్చి s. చట to break and T. చేయు to do) To exorcise, drive out, or remove evil spirits.
- S. ఉచ్చివచము &c. adj. Various, diverse, multiform.
- T. ఉచ్చి s. n. The crown or top of the head.
- T. ఉచ్చింత adj. Of or belonging to the gigantic swallow wort, *Asclepias Gigantea*.
- T. ఉచ్చు v. To enter by force; to rush in.
- T. ఉచ్చు s. n. A noose, a snare.
- S. ఉచ్చైశ్రవము or ఉచ్చైశ్రవము s. n. (from s. ఉచ్చైన్ high and s. శ్రవన్ an ear) lit. long eared. The horse of *Indra*.
- S. ఉచ్చిష్టము s. n. 1. Spittle. 2. the leavings or fragments of the table.
- S. ఉచ్చుంఖలము &c. adj. 1. Operated, perverse. 2. unrestrained.
- S. ఉచ్చయము or ఉచ్చయము s. n. 1. Height. 2. the highest point of prosperity, riches, or power.
- S. ఉచ్చాసము s. n. 1. Breath, breathing. 2. a sigh. ఉచ్చాసారోధము. A stoppage of the breath, from stitch, or other bodily pain.
- T. ఉజ్జించు v. a. To quit; to leave.
- S. ఉజ్జయిని s. n. Oogain, a city in Malwa, formerly the capital of *Vicramarka*, and lately of the Mahratta chief *Scindia*.
- T. ఉజ్జయింపు s. n. 1. Conjecture, guess, estimate.
- T. ఉజ్జి s. n. A match to another; any one able to contest with another; any thing equal to another. ఉజ్జిశేయు To pitch two of equal talents, against each other.
- S. ఉజ్జ్వలము &c. adj. Splendid, bright, luminous, radiant. s. n. Love, passion.
- T. ఉటంకి or ఉటంకు adj. Clever, active, nimble.
- T. ఉటంకించు v. a. To abstract; to abridge; to shorten.

- s. ఉటజము s. n. 1. A house. 2. a hermitage formed of leaves, the residence of holy men.
- T. ఉట్టి s. n. A coarse net work, made of rope or rattan, in which pots and other vessels are suspended from the beams of the house, or from the stick thrown across the shoulder, by which they are carried about.
- T. ఉట్టిపడు v. n. (from T. ఉట్టి and T. పడు to fall) To come, or happen suddenly, or accidentally.
- T. ఉట్టు s. n. Ground fit for the cultivation of salt. On the coast, salt is *cultivated* not *manufactured*. Brackish water, communicating with the sea, is introduced upon a peculiar salt soil, previously prepared, and after evaporation by the sun, the salt remains crystallized on the surface.
- T. ఉట్ట పదియములు s. n. plu. A rich dish, consisting of the flour of pulse of various kinds, seasoned with chilly, &c. and made into little balls, which are fried in ghee or oil. వానిసొన్ను ఉట్ట పదియముగా నెంట్లో పేసుకొన్నాడు He took that man's property. (*lit.* like ఉట్ట పదియము) with as little ceremony as he would have eaten his dinner.
- T. ఉఠాణి adj. High, tall.
- ఉ. ఉఠాఠి adj. (from H. *ఊ* to rise up) In constant or quick motion, without rest. ఉఠాఠి పైనము A forced march.
- T. ఉడయించు v. a. 1. To seize suddenly,

or by surprize. 2. to deny what one had just before asserted.

- T. ఉడికిలు v. n. To be angry or provoked, in consequence of being ridiculed.
- T. ఉడిపోవు or ఉడివోవు v. n. (from T. ఉడి and T. పోవు to go) To become blunt; to be spoiled.
- T. ఉడుకు v. n. 1. To boil; to bubble with heat, to seeth. 2. to be feverish from heat. 3. to boil with rage or anger. s. n. 1. Boiling. 2. heat. adj. Hot. ఉడికించు v. a. To dress or cook victuals; to boil, to place on the fire. ఉడుకుబట్టు (from పట్టు to seize) To begin to boil. ఉడుకా దించు (from లిదించు to cause to play) To vex one for amusement. ఉడుకచోయు (from పోయు to pour) 1. To be oppressed with heat. 2. to pour into a pot, in order to boil.
- T. ఉడుకర s. n. Any present given to a bride, or bridegroom, during the celebration of their marriage.
- T. ఉడుగు v. n. 1. To grow thin, lean, or emaciated. 2. to be exhausted. v. a. 1. To leave, quit, or relinquish. 2. to stop or cease. కానుపు ఉడిగినది Breeding has ceased. ఉడిగిఉడిగిచేయు (from T. చేయు to do) To do at intervals. ఉడిగిపోవు (from T. పోవు to go) To become lean. ఉడుక Negative verbal participle, without ceasing, &c. used adverbially, to denote Continually, always, frequently. ఉడిగించు v. caus. To cause to leave, quit, &c.

- T. తెడుత s. n. A squirrel.
 S. తెడుపము s. n. A float or raft.
 T. తెడుపు v. a. 1. To efface. 2. *vide* తెదిగించు under తెడుసు.
 G. తెడుపు s. n. 1. A dress, or suit of clothes.
 2. a suit of clothes belonging to another, borrowed from a washerman, in order to be worn. This is a very common custom, on all occasions, among the lower casts of Hindoos; and even among poor bramins, as regards their women, when unclean after child-birth.
 S. తెడుపుప్పము s. n. The china rose.
 T. తెడుము s. n. The iguana. తెడుపబిల్ల (from బిల్ల *the young of any creature*) A young iguana.
 S. తెడుపు s. n. A lunar mansion. 2. a star.
 T. తెడ్డా s. n. 1. An assemblage, or collection. 2. a heap of four or five tamarind stones, little balls, or other similar articles, with which boys play, in a manner similar to those in Europe with cherry stones. తెడ్డాచేయు To collect in a heap or crowd.
 S. తెడ్డినము s. n. Flying, soaring.
 T. తెడ్డుకుడుచు v. n. To be suffocated.
 T. తెతక s. n. The common native doors have no hinges; they turn upon a pivot, fixed to the top and bottom on one side, & inserted above, in the beam which passes over the door way, and below, in a small piece of wood placed in the ground, at the corner of the door way. This is the Teloogoo name for that piece of wood, which is thus placed at the bottom of the door way.
 G. తెతకాలాడు v. a. *vide* తెదకాలాడు.
 T. తెతుకు v. a. To wash or bleach. తెతింపు v. caus. To cause to wash, &c.
 S. తెత్తటము &c. adj. 1. Abundant. 2. excessive.
 S. తెత్తరము s. n. A heap of grain, &c.
 S. తెత్తర్పము s. n. Excellence.
 S. తెత్తోచేము s. n. A bribe.
 S. తెత్తోశము s. n. 1. The ospray or sea eagle. 2. implacable hatred, confirmed enmity.
 T. తెత్త adj. 1. Mere. 2. empty. 3. useless. 4. false. తెత్తనాలుకానాడు He drank mere milk. తెత్తపెట్టె An empty box. తెత్తమాట A useless or false word. తెత్తకాళ్లు Bare feet.
 T. తెత్తండములు s. n. plu. A gold necklace, worn by women.
 S. తెత్తంసము s. n. 1. An ear-ring. 2. a head ornament.
 S. తెత్తప్తము s. n. Dried flesh. adj. Burnt.
 S. తెత్తమ s. n. A chaste, handsome, or affectionate woman.
 S. తెత్తమము &c. adj. 1. Excellent, best, virtuous. 2. chief, principal, first. తెత్తమపురుష in grammar, The first person. తెత్తమణుడు (from s. మణి *debt*) A creditor.
 S. తెత్తమాంగము s. n. (from s. తెత్తమ *chief* and s. అంగ *a member*) 1. The head. 2. the penis. 3. the vulva.
 S. తెత్తర s. n. The 12th lunar mansion.

- s. ఉత్తరంకము s. n. A wooden arch, surrounding the door frame.
- s. ఉత్తర క్రియలు s. n. plu. (from s. ఉత్తర subsequent, and s. క్రియా an action) Funeral rites, or obsequies.
- s. & TUD. ఉత్తరజం దెము s. n. (from s. ఉత్తర excellent, and TUD. జం దెము the sacred thread) A gold chain, which Hindoos of all classes may wear, in the same manner that those of the superior casts wear the sacred thread.
- s. ఉత్తరము s. n. 1. The north. 2. a letter. 3. an answer, or reply. 4. an order or command. adj. 1. Northern. 2. excellent. 3. superior, high. 4. subsequent.
- ఉత్తరవాది s. n. (from s. వాది a speaker, or complainant) 1. A respondent, or defendant. 2. a security. adj. Responsible.
- ఉత్తరభిర్యాయదారుడు (from P. অভিర্য a complaint) lit. a defendant who complains, An appellant. ఉత్తరసభ. A superior court. ఉత్తరవాదము Responsibility, security. ఉత్తరాది s. n. The north. adj. Northern.
- s. ఉత్తరాభాత్ర s. n. The 26th lunar mansion.
- s. ఉత్తరాయణము s. n. (from s. ఉత్తర the north, and s. ఆయన going) 1. The sun's progress to the north of the equator. 2. the period of the year during which he is north of it.
- s. ఉత్తరాషాఢ s. n. The 21st of the lunar mansions.
- s. ఉత్తరాసంకము s. n. An upper or outer garment. *vide* ఉత్తరయము.

- T. ఉత్తరాసులు s. n. plu. The beam above, and piece of wood below the door way, in which are inserted the pivots, upon which the door turns. *vide* ఉత్తక.
- s. ఉత్తరించు v. a. 1. To cross or pass over. 2. to separate a number of handkerchiefs or cloths wove in one piece, into their proper number, by cutting the selvage.
- s. ఉత్తరయము s. n. An upper or outer garment. *vide* ఉత్తరాసంకము.
- s. ఉత్తరువు s. n. 1. An answer or reply. 2. an order or command. 3. permission, leave, *congé*. ఉత్తరువుచెప్పు To answer or reply. ఉత్తరువుయిచ్చ 1. To give leave; to permit. 2. to answer; to direct. ఉత్తరువువుచ్చకొను To take leave. ఉత్తరువుచేయు To order.
- T. ఉత్తరేణిచెట్టు s. n. The plant termed *Achyranthes aspera*.
- s. ఉత్తరోత్తర adv. At any future time.
- T. ఉత్తలసాటు s. n. Perturbation; disquietude of mind.
- s. ఉత్తానము adj. 1. Shallow. 2. sleeping supinely. ఉత్తానశయుడు s. n. (from s. శయ that sleeps) An infant.
- TUD. ఉత్తము s. n. (from s. యుక్త) A proper or fit man.
- s. ఉత్థానము s. n. 1. Manly exertion. 2. an army. 3. rising or getting up. This word is used by the catholic Missionaries to denote the resurrection.
- s. ఉత్పత్తనము s. n. 1. Flying, soaring. 2. birth, production.
- s. ఉత్పత్తి s. n. Birth, creation, production,

- origin. ఉత్పత్తియపు To be born, created, formed, or framed. ఉత్పత్తిచేయు To create; to fabricate; to produce.
- s. ఉత్పథము s. n. The air, the sky.
- s. ఉత్పలము s. n. 1. A water lily. 2. a blue lotus. *Nymphaea cerulea*.
- s. ఉత్పాదించు v. a. To root out, or eradicate. ఉత్పాదితము &c. adj. Eradicated; rooted up.
- s. ఉత్పాశము s. n. A prodigy, or phenomenon, as an earthquake, a comet &c.
- s. ఉత్పాదిలు or ఉత్పాదిల్లు v. n. 1. To be born. 2. to rise. 3. to spring from a source.
- s. ఉత్పాసము s. n. Satirical speech.
- s. ఉత్పాశు s. n. An extravagant hyperbole.
- s. ఉత్పల్లము &c. adj. Expanded, or blown, as a flower.
- s. ఉత్పంఠము s. n. The haunch, or part above the hip.
- s. ఉత్పంఠము s. n. 1. A gift; the act of giving. 2. quitting, abandoning.
- s. ఉత్పజ్ఞనము s. n. A gift or donation.
- s. ఉత్పజము s. n. 1. A festival, or public rejoicing, such as on the celebration of a marriage, or of a religious ceremony at a temple. 2. elevation, joy, festivity.
- s. ఉత్పాహము s. n. 1. Encouragement. 2. perseverance. 3. joy, triumph. ఉత్పాహించు v. n. 1. To persevere. 2. to rejoice, to triumph.
- s. ఉత్పకము &c. adj. Zealously active; making exertions to obtain a desired object.
- s. ఉత్పృష్టము &c. adj. Abandoned; left.
- s. ఉత్పేకము s. n. Pride, arrogance.
- s. ఉత్పేధము s. n. Height, elevation.
- s. ఉద్ or ఉత్ A Sanscrit particle prefixed to words of that language, and implying. 1. Superiority in degree. 2. in place. (over, above &c.) 3. pride. 4. publicity. 5. power. 6. separation, disjunction. 7. emancipation. 8. binding &c. 9. helplessness, weakness.
- s. ఉదంశము s. n. A leather vessel, with a short narrow neck, in which oil or ghee is generally conveyed.
- s. ఉదంచనము s. n. A cover, made of burnt earth.
- s. ఉదంతము s. n. A message. 2. tidings, intelligence.
- s. ఉదకము s. n. Water.
- s. & T. ఉదకాలాడు v. a. (from s. ఉదకము water, and T. ఆడు to play) To bring forth a child; because water precedes the birth. *vide* ఉతకాలాడు.
- s. ఉదకస్య s. n. A woman in the menses.
- s. ఉదధిరము s. n. Tin.
- s. ఉదము Water. ఉదధి. (from s. ధి holding) The sea or ocean. ఉదన్వంతుడు (from s. మల్ల possessing) The sea or ocean. ఉదపానము (from s. పా to drink) A well.
- s. ఉదయము s. n. 1. The rising of the sun, or of other heavenly bodies. 2. the morning. ఉదయాద్రి (from s. ఆద్రి a mountain) The eastern mountain, behind which the sun is supposed to rise.

- ఉదయించు v. n. 1. To rise, as applied to the heavenly bodies. 2. to be born.
- s. ఉదరము s. n. The belly.
- t. ఉదరి పడు v. n. (from ఉదరి a derivative from అడరు to tremble, and పడు to fall, or suffer) To start.
- s. ఉదకము s. n. Future or remote consequence.
- s. ఉదవసితము s. n. (from s. ఉద water, and s. వసిత defended, or covered.) A house.
- s. ఉదస్వత్తు s. n. A mixture, half water, half butter milk.
- s. ఉదాత్తము s. n. in grammar, The acute accent.
- s. ఉదాత్తము &c. adj. Generous, liberal.
- s. ఉదానము s. n. One of the five airs which the Hindoos believe to be essential to life, and which is understood to rise up the throat.
- s. ఉదారము &c. or ఉదారి adj. 1. Liberal, bountiful, generous, munificent. 2. excellent.
- s. ఉదాసినము s. n. Abusive or foul language. ఉదాసించు 1. To abuse. 2. to disgrace. ఉదాసినాలాడు (from ఆడు to play) To abuse.
- s. ఉదాసినుడు s. n. 1. A stranger. 2. a common acquaintance.
- s. ఉదాహరణ or ఉదాహరణము s. n. 1. An example, instance, or illustration, of any rule or precept. 2. a quotation. 3. an apposite argument. ఉదాహరించు v. a. 1. To illustrate, or give examples. 2. to quote a rule, as authority for an example,

- or an example, in illustration of a rule.
- t. ఉదిరి s. n. Pure gold.
- t. ఉదిలపడు v. n. (from ఉదిల, used in compos. only, reflexion, and పడు to fall or suffer) 1. To reflect. 2. to grieve, to regret.
- s. ఉషిచి s. n. The north.
- s. ఉదుంబరము s. n. 1. Copper. 2. the glomerous fig tree. 3. a threshold.
- t. ఉదుకు v. a. vide ఉకుకు.
- t. ఉదుటు adj. Firm, strong. s. n. Strength.
- t. ఉదురుదుకు s. n. A disobedient, impudent, or self-willed person.
- s. ఉద్గమనీయము s. n. A pair of bleached cloths.
- s. ఉద్గమము s. n. Birth; production.
- s. ఉద్గ్రాధము &c. adj. Much; excessive.
- s. ఉద్గారము s. n. 1. Belching. 2. vomiting.
- s. ఉద్గీరణము s. n. Swallowing.
- s. ఉద్గ్రహము s. n. Lifting up.
- s. ఉద్భూము s. n. Excellence; happiness.
- s. ఉద్భూటిచు v. a. (from s. ఉద్భూటనము A rope and bucket for drawing up water out of a well.) 1. To lift up. 2. to eradicate.
- s. ఉద్గ్రంథము s. n. 1. Violence, fierceness. 2. insolence. 3. tyranny.
- t. ఉద్గరి s. n. A bank, or shore, on which one cannot land, or from which one cannot embark, on account of its natural difficulties.
- t. ఉద్గరువు s. n. The pawning or mortgaging of grain, or other such perishable articles.

r. ఉద్భవది s. n. Great celerity, or quickness.

r. ఉద్ది s. n. 1. *vide* ఉద్ది. 2. a low ridge, in tilled ground, for retaining the water introduced into it. 3. a bank, raised above the level of a tank, with a channel upon it, on which water, having been raised, is conveyed from the tank to fields of a higher level.

s. ఉద్దిపకము s. n. A large black ant.

r. ఉద్దులు s. n. The pulse termed *Phaseolus Mungo*.

s. ఉద్దేశము s. n. 1. Determination, resolution. 2. view, intention, object. ఉద్దేశించు v. a. 1. To determine; to resolve. 2. to have in view. 3. to destine or intend for another. 4. to fix the mind upon a particular object.

s. ఉద్ధతము &c. adj. Rude, arrogant, ill behaved.

s. ఉద్ధరించు v. a. 1. To raise or lift up. 2. to support; to uphold. 3. to re-establish; to renew; to restore; to found. 4. to rescue; to deliver. 5. to preserve, to protect. ఉద్ధారకుడు s. n. A deliverer; one who protects, preserves, upholds &c.

s. ఉద్ధరణము s. n. *vide* ఉద్ధవము.

s. ఉద్ధృతము adj. 1. Raised. 2. extracted. 3. selected.

s. ఉద్ధానము s. n. A fire place.

s. ఉద్భవము s. n. Birth, production. ఉద్భవించు or ఉద్భవిల్లు v. n. To be born.

s. ఉద్భిజ్జము-ఉద్భిజ్జు or ఉద్భిదము s. n. 1. Sprouting; germinating. 2. a sprout.

s. ఉద్యమము s. n. 1. Effort; exertion. 2. perseverance. 3. readiness.

s. ఉద్యానము s. n. A royal public garden.

s. ఉద్యాపన s. n. 1. The performance of any meritorious act of devotion, or of any penance, austerity, or privation. 2. the ceremony which takes place at the conclusion of the same.

s. ఉద్యుక్తము &c. adj. 1. Zealously active. 2. prepared.

s. ఉద్యోగము s. n. 1. Exertion. 2. an employment, occupation, calling, service, or trade. 3. an office or situation. ఉద్యోగము చేయు To exercise an office. ఉద్యోగములో నచురు To be employed in an office. ఉద్యోగములో నమర్చు To procure for another an employment. ఉద్యోగములో పెట్టుకొను To place in an office.

ఉద్యోగస్థుడు A person holding a situation. మాతం ద్రి ఉంచిన ద్రవ్యముతో ద్యోగము చేసుకొంటున్నాను I am trading with the money which my father left.

s. ఉద్యతానము s. a. A mixture of various kinds of ground pulse, used as soap.

s. ఉద్వాహము s. n. Marriage.

s. ఉద్వేగము s. n. Anxiety; agitation; fear; consternation; uneasiness.

s. ఉద్రుము s. a. An otter.

r. ఉనికి s. n. (from ఉండు to be q. v.) 1. Being; existence. 2. residence. 3. state or condition. ఉనికిపట్టు (from r. పట్టు a place) A house.

s. ఉన్నతము &c. adj. High, lofty.

r. ఉన్ని s. n. Wool.

s. ఉన్మత్తము &c. adj. 1. Insane. 2. intoxicated.

- s. ఉన్మాథము s. n. A trap, or snare.
- s. ఉన్మాదము s. n. 1. Insanity. 2. extravagance.
- s. ఉన్ముఖము &c. adj. (from s. particle ఉత్ and s. ముఖ *the face*.) Looking up, attentively.
- s. ఉన్మూలితము &c. adj. Eradicated; pulled up by the roots.
- s. ఉన్మేషము s. n. 1. Opening the eyes. 2. expanding.
- s. ఉప a Sanscrit particle, prefixed to verbs in that language, and implying. 1. Excess, (over, above, &c.) 2. vicinity or assemblage (near, by the side of, with, together with.) 3. inferiority, (less, secondary, &c.) 4. likeness, resemblance. 5. disease, extinction. 6. ornament. 7. command. 8. reproof. 9. astonishing. 10. giving. 11. killing. 12. diffusion. 13. wish, desire. 14. effort, exertion, &c.
- s. ఉపశంతము &c. adj. (from s. particle ఉప and శంత *the neck*.) Near, proximate. s. n. Contiguity.
- s. ఉపకరణము s. n. An appendage, material, or implement; as, the *utensils* of a kitchen, the *tools* of a trade, or the *furniture* of a house.
- s. ఉపకారము s. n. 1. Beneficence, favor, kindness. 2. aid, help. ఉపకరించు v. 1. To confer a benefit, to contribute to a charity. 2. to serve, to be of use to, to assist. ఉపకారి adj. Beneficent, kind, disposed to charity, assisting. ఉపకారమునుఁబొందినవాఁడు An ungrateful man.

- s. ఉపకుర్యాణుఁడు s. n. The student, or first of the four religious orders, among the bramins.
- s. ఉపక్రమము s. n. A beginning or commencement. ఉపక్రమించు. To begin, to commence.
- s. ఉపక్రోశము s. n. Censure; blame; reproach.
- s. ఉపకూహనము s. n. An embrace.
- s. ఉపస్థము s. n. Contiguous support.
- s. ఉపచారము s. n. 1. Civility; politeness; honor. 2. service, obliging conduct, kindness. ఉపచరించు v. a. 1. To be obliging, kind, or polite. 2. to shew respect. 3. to serve, to assist.
- s. ఉపతాపము s. n. 1. A disease. 2. haste.
- s. ఉపత్యక్త s. n. Land near the foot of a mountain.
- s. ఉపద s. n. A present or offering to a superior.
- s. ఉపదేశము s. n. 1. Instruction; advice. 2, initiation in sacred rites, by the communication of prescribed formulas, or mystical verses. ఉపదేశించు v. a. 1. To instruct, to teach, to advise. 2. to initiate as above explained.
- s. ఉపద్రవము s. n. 1. Annoyance, trouble, molestation. 2. grief, affliction. 3. suffering, sickness.
- s. ఉపధానము s. n. A pillow. *vide* ఉపబహుము.
- s. ఉపనయనము s. n. The ceremony of investing a young Hindoo, of any of the three first classes, with the sacred thread,

worn by them over the left shoulder, across the body, and passing under the right arm. In the Peninsular, Bramins perform this ceremony before the age of 12, Chutriyas before the age of 22, and Vysyas or Merchants at the period of their marriage. Before this ceremony is performed, a youth of the three first classes is considered as not superior to a Soodra; because it is not until this period that he is instructed in the mystical prayers and formulas, to be repeated at sun-rise, noon, and sunset, in which the sacred string is used. The prayer then taught to the Bramins includes the famous *Gayetri*, translated by Sir W. Jones.

- s. ఉపనిధి s. n. 1. A hoard of concealed treasure. 2. a deposit or pledge, generally such as is sealed up.
- s. ఉపనిషత్తు s. n. 1. The theological, and the *Vedanta*, or argumentative part, of the *Vedas*; either detached from, or comprised in the principal work. 2. moral merit.
- s. ఉపనేత్రము s. n. (from s. particle ఉప and నేత్ర *the eye*.) A pair of spectacles.
- s. ఉపపట్టణము s. n. (from s. particle ఉప and s. పట్టణ *a city*.) The suburbs of a city or town.
- s. ఉపపతి s. n. (from s. particle ఉప and s. పతి *a husband*.) A paramour; a gallant.
- s. ఉపపత్తి s. n. 1. Obtaining. 2. aid, assistance, help. 3. convenience.

s. ఉపపాతకము s. n. (from s. particle ఉప and s. పాతక *a crime*.) Criminality in the second or third degree; as killing a cow, selling a daughter in marriage, atheism, &c.

s. ఉపస్థపము s. n. 1. *Rahoo*, the moon's ascending node, reckoned the 8th planet. 2. an eclipse; a phenomenon. 3. a general public calamity.

s. ఉపబహుము s. n. A pillow. *vide* ఉపధానము.

s. ఉపభోగము s. n. 1. Enjoyment. 2. satisfaction, pleasure.

s. ఉపమ s. n. 1. Resemblance. 2. comparison. 3. a simile or parable. 4. dexterity, artfulness, skillfulness. ఉపమచేయు (from ర. చేయు *to make*.)

To contrive; to project. ఉపమరి s. n. A dexterous, skillful, or artful person.

s. ఉపమానము s. n. *vide* s. ఉపమ.

s. ఉపయమము s. n. Marriage. *vide* ఉపద్యహము.

s. ఉపయుక్తము &c. adj. 1. Convenient. 2. serviceable ఉపయుక్త s. n. 1. Convenience. 2. serviceableness. ఉపయుక్తమవు v. n. (from ర. అవు *to become*.) To be convenient, or serviceable.

s. ఉపయోగము s. n. 1. Utility. 2. advantage. 3. serviceableness. Adj. 1. Useful. 2. advantageous. 3. serviceable. ఉపయోగించు v. n. 1. To be useful, or of service to another.

s. ఉపరతి s. n. 1. Great or exquisite plea-

- sure. 2. coition, in which the male is supine, and the female superincumbent.
- s. ఉపరాగము s. n. An eclipse of the sun, or moon.
- s. ఉపరి adv. Upon; over.
- s. ఉపలబ్ధి s. n. 1. Mind; understanding. 2. knowledge. 3. gain; acquisition.
- s. ఉపలము s. n. 1. A stone. 2. a precious stone.
- s. ఉపలక్షణము s. n. (from s. particle ఉప and s. లక్షణ *a mark*.) A synecdoche of a part for a whole, or of a quality for that in which it resides.
- s. ఉపవనము s. n. (from s. particle ఉప and s. వన *a wood*.) A garden or grove.
- s. ఉపపర్వతము s. n. 1. A country. 2. a district or *purgunnah*.
- s. ఉపవసథము s. n. A village.
- s. ఉపవాసము s. n. 1. Fasting. 2. a fast.
- s. ఉపవాహము s. n. A riding elephant.
- s. ఉపవిష్టము &c. adj. (from s. particle ఉప and s. విష్ట *placed*.) Seated, sitting.
- s. ఉపవీతము s. n. The sacred thread worn by the three first classes of Hindoos, over the left shoulder, and under the right arm.
- s. ఉపశమనము or ఉపశమము s. n. 1. Tranquillity, calmness. 2. patience. 3. alleviation; abatement. ఉపశమించు v. n. 1. To be calmed or pacified. 2. to be alleviated, abated, or assuaged.
- s. ఉపశయము (from s. particle ఉప and s. శయ *to go*) 1. A space near a village. 2. the suburbs of a village, in which outcasts dwell.
- s. ఉపశాంతి s. n. (from s. particle ఉప and s. శాంతి *quiet*) *vide* ఉపశమనము.
- s. ఉపశ్రుతి s. n. 1. A good or bad omen, as gathered by two persons in consultation together, from incidentally overhearing what is said by a third person. 2. judicial astrology; aspect of the stars, fortune-telling, &c.
- s. ఉపసంహారము s. n. A lower garment.
- s. ఉపసంహారము s. n. 1. Recalling an enchanted weapon, so as to prevent its taking effect.
- s. ఉపసర్గలు s. n. plu. Particles, prefixed to roots, &c. in the Sanscrit language.
- s. ఉపసర్జనము adj. Secondary; subordinate
- s. ఉపసర్పించు v. a. To depend on another; to court one's favor.
- s. ఉపస్థ or ఉపస్థము s. n. The parts of generation, of either sex.
- s. ఉపస్పృశము s. n. (from s. particle ఉప and s. స్పృశ *the touch*.) 1. Touching, contact. 2. bathing, ablution. 3. *vide* ఉచ్యమనము.
- s. ఉపహారము s. n. A complimentary gift; a present to superiors. *vide* ఉపాయనము.
- s. ఉపక్షమించు v. a. 1. To forgive; to pardon. 2. to take patience.
- s. ఉపాంఘము s. n. (from s. particle ఉప and s. అంఘ *the body*.) The sectarial mark, made with sandal, &c. on the forehead.
- s. ఉపాంశువు adj. Solitary; private.

- s. ఉపాత్యయము s. n. Neglect or disobedience of any ordinance or custom ; disorderly behaviour.
- s. ఉపాదానము s. n. 1. Abstraction, restraining the organs of sense and perception. 2. cause, motive. 3. *commonly* a handful of raw rice, given in alms ; begging. ఉపాదానమెత్తు (from *త. ఎత్తు* to lift up.) To beg raw rice.
- s. ఉపాధి s. n. 1. Virtuous reflection. 2. in the *Vedanta*, the mortal forms or properties which disguise the spirit. 3. a person attentive to the support of the family. 4. *commonly* pain, trouble, sickness. 5. prevention.
- s. ఉపాధ్యాయుడు s. n. 1. The bramin who performs family ceremonies. 2. one chosen to represent Bramha at a sacrifice. 3. a spiritual preceptor. 4. a school master. This word is honorifically used in the plural. ఉపాధ్యాయులు The wife of a teacher.
- s. ఉపానత్తు or ఉపానహము s. n. A shoe.
- s. ఉపాయనము s. n. *vide* ఉపహరము.
- s. ఉపాయము s. n. 1. A stratagem, artifice, contrivance, or expedient. 2. a plot. 3. a method or means. 4. a remedy. చతుర పాయములు The four means of success, against an enemy, viz. సామము *Conciliation*, దానము *Presents, or gifts*, భేదము *Dividing; creating dissension*: and దండము *Chastisement*. ఉపాయకాలి A contriver, ఉపాయముకల్పించు To form a plot, to contrive.
- s. ఉపాలంభనము or ఉపాలంభము s. n. Abuse.
- s. ఉపాసన or ఉపాస్తి s. n. 1. Service. 2. worship.
- TUD. ఉపాసము s. n. *vide* ఉపవాసము.
- s. ఉపేంద్రుడు s. n. (from s. particle ఉప and s. ఇంద్ర *Indra. lit. born subsequently to Indra.*) The god *Vishnoo*.
- s. ఉపేయ s. n. 1. Contempt ; disregard. 2. inactivity, indolence. 3. abandoning. 4. indifference. ఉపేయించు v. a. 1. To disregard, to contemn. 2. to be indifferent. 3. to abandon.
- s. ఉపాప్యము s. n. A fast. ఉపాప్యముడంచు To abstain from food ; to fast.
- s. ఉప్పము s. n. A sown field.
- T. ఉప్పత s. n. Dilating on the extraordinary prosperity, qualifications, or beauty of another. This is always blamed by the natives, because it is believed that injury will thence arise to the person described. ఉప్పతించు To dilate as above.
- TUD. ఉప్పతి s. n. Birth, production. *vide* ఉత్పత్తి-ఉప్పటిల్లు or ఉప్పతిల్లు v. n. *vide* ఉత్పత్తియగు under ఉత్పత్తి.
- T. ఉప్పదనము or ఉప్పన s. n. Saltness.
- T. ఉప్పరము s. n. The sky or atmosphere.
- T. ఉప్పరవాచు or ఉప్పరి s. n. A male of the cast of *tank diggers*. The female is termed ఉప్పరది. They are employed in digging tanks or wells, repairing

water channels and raising embankments, and are said to be descended from a Soodra man and Soodra woman, united by the marriage termed *Rachasa*, where the female is forcibly seized after the destruction of her relatives, or captured in war.

త. ఉప్పరి ౧ s. n. 1. The upper story of a house. 2. a house of more than one story.

త. ఉప్పలము or ఉప్పశము s. n. A salt-marsh; the soil which is cultivated to produce common salt. *vide* ఉట్టు.

త. ఉప్పలి s. n. Calamity; misfortune.

త. ఉప్పి or ఉప్పి చెట్టు s. n. A thorny shrub.

త. ఉప్పు v. a. To scald paddy, &c. ఉప్పు దుబియ్యము Rice scalded in the husk.

త. ఉప్పు s. n. Salt. ఉప్పుజేచ (from త. చేచ *a fish*.) Salt-fish. ఉప్పునీళ్లు (from నీళ్లు *water*.) Salt water. ఉప్పునేల (from త. నేల *ground*.) Earth on which salt is manufactured, or the taste of which is salt. ఉప్పుపట్ట (from త. పట్ట *the low banks of a back-water, into which the tide of the sea ebbs and flows*.) A salt marsh. ఉప్పుమది (from త. మది *a bed or plat*.) A salt-pan. ఉప్పురేవులు (from త. రేవు *a shore*.) The bank of a back-water communicating with the sea, from which salt-pans are supplied with water. ఉప్పుసంక్రము (from సంక్రము derived from స. సముక్రము *the sea*.) The common salt sea. Hindoo mythology mentions six others. ఉప్పుజేయు (from త. చేయు *to make*.)

To manufacture salt. పెట్టుప్పు (from త. పెట్టు *to be cracked*.) Salt-petre. రతిఉప్పు Rock salt. ఉప్పుపూచు. Salt to crystallize. ఉప్పలపువాండ్లు Salt makers. ఉప్పు విరియు or ఉప్పురాలు or ఉప్పురియు Salt to ooze out of a wall, &c.

త. ఉప్పెన s. n. A sudden rising or overflow of the sea, causing inundation.

త. ఉప్పొంకు v. n. (from త. పొంకు *to effervesce*.) 1. To be transported with joy; to exult. 2. to overflow.

త. ఉబలాటము s. n. Regret, from missing any thing or person.

త. ఉబకు v. n. 1. To overflow. 2. to swell.

త. ఉబను s. n. Rest, repose.

త. ఉబ్బి s. n. 1. Excessive heat or warmth. 2. closeness.

త. ఉబ్బడంకు v. n. (from ఉబ్బు *swelling*, and అడంకు *to be reduced*.) To be lessened, humbled, or abated.

త. ఉబ్బరము s. n. 1. Swelling, inflation. 2. tympany. ఉబ్బరించు. v. n. To swell. v. a. To inflate.

త. ఉబ్బలి s. n. Mire, mud.

త. ఉబ్బసము s. n. Asthma.

త. ఉబ్బు s. n. 1. Swelling, protuberance. 2. being puffed up with joy, or pride.

త. ఉబ్బు v. n. 1. To swell. 2. to be puffed up with joy or pride. ఉబ్బించు v. a. To inflate, or make to swell. 2. to puff up with joy; to flatter.

స. ఉభయత్ర adv. On both sides; in both places. ఉ. ఉభయత్రలు s. n. plu. Both parties.

- s. ఉభయము &c. adj. Two. s. n. Both. ఉభయులు Both parties.
- s. ఉమ s. n. *Parvati*, the wife of *Siva*. ఉమాపతి (from పతి a master.) *Siva*.
- TUD. ఉమాదము s. n. *vide* ఉన్నాదము.
- T. ఉమియు v. a. To spit; to spit out.
- T. ఉముక s. n. The husk of paddy. ఉముక చెరుకు (from చెరుకు to winnow.) To winnow paddy after it is beaten.
- G. ఉమేదువార్ s. n. (from P. امیدوار) An expectant, a dependant, a candidate; a person attendant on another, in the hope of obtaining some employment.
- T. ఉన్నలు v. n. To become fully boiled, by confinement in its own steam. This is applied to rice, nearly boiled, which it strained, and confined in its own steam.
- T. ఉన్నదము s. n. Closeness; confined heat. adj. Hot. ఉన్నదించు. v. n. To be affected by close heat, to feel warm from the closeness or confined heat of a room.
- T. ఉన్ననీరు s. n. (from నీరు water.) The water which precedes the birth of a child.
- T. ఉన్నలిక s. n. Uneasiness, disquiet.
- TUD. ఉన్నాయము తైము s. n. (from s. మా యా illusion; and TUD. ము తైము a pearl.) An artificial pearl.
- T. ఉన్నె s. n. Spittle. ఉన్నెవేయు (from T. వేయు to throw.) To spit.
- T. ఉన్నెల్ల s. n. 1. The thorn apple. *Datura fastuosa*. 2. the indian nightshade, *Solanum Indicum*.
- G. ఉన్నెయు v. a. *vide* ఉమియు
- T. ఉయ్యెల s. n. 1. A swing. 2. a piece of cloth suspended from the roof of a room, wherein children are placed; as in a cradle. ఉయ్యెలమంచము (from TUD. మంచము a bed-stead.) A swinging bed-stead, those of the natives being often suspended by ropes, or chains, from a beam in the roof of the room. ఉయ్యెల డొచ్చు (from T. డొచ్చు to rock.) To rock a cradle; to put a swing in motion.
- T. ఉరంగమము or ఉరగము s. n. A snake; a serpent.
- T. ఉరదించు v. n. To extend, spread, or expand.
- s. ఉరణము or s. ఉరభ్రము s. n. A ram.
- s. ఉరము s. n. The breast, the bosom.
- s. ఉరరీకృతము &c. adj. Promised, agreed, approved.
- T. ఉరలు v. n. 1. To roll. 2. to fall down. ఉరలఁద్రోచు (from ద్రోచు to push.) To push down.
- T. ఉరళించు v. n. To shine.
- s. ఉరస్సు s. n. *vide* ఉరము.
- T. ఉరి s. n. 1. A running knot. 2, a noose; a snare; the rope with which people are hung. ఉరిపీయు v. a. (from తీయు to pull) To hang another. ఉరిపోసుకొను (from పోయు to pour.) To hang one's-self.
- T. ఉరియాడు v. n. (from T. ఆడు to play &c. v.) To tremble.
- T. ఉరియు v. n. To get loose.
- T. ఉరుజుమీను s. n. A sort of fish. *Sparus spilolus*.

త. ఉరుది adj. 1. Positive. 2. strict, rigid. 3. loud.

త. ఉరు (రా)డు s. n. (from (రా)డు a rope.) A rope with which the calf is tied to the cow, when she is milked. This is always done in India; otherwise, the cow will not allow her milk to flow.

త. ఉరుము v. n. To roar.

త. ఉరువది s. n. 1. Violence, impetuosity. 2. alacrity. 3. loudness.

త. ఉరువణించు v. a. To appal another, by heroic deeds in battle, &c.

స. ఉరువు adj. Great, large.

స. ఉర్వర or ఉర్వ s. n. The earth.

త. ఉర్వది చెట్టు s. n. A kind of tree.

త. ఉలుపు s. n. 1. Beauty. 2. abundance, excess.

త. ఉలి An affix denoting possession; as బలములి strong, from బలము strength.

త. ఉలిమిచూచు v. a. (from ఉలుము to thunder, and చూచు to see.) To look earnestly, steadfastly, or severely, in consequence of anger.

త. ఉలియ s. n. A brave man.

త. ఉలియు v. n. To leak; to drop through.

త. ఉలు adj. vide ఉరువు.

త. ఉలు v. n. 1. To be fit. 2. to retreat; to retire, or withdraw. v. a. To regard, honor, or esteem.

త. ఉలుకు v. n. 1. To run. 2. to jump; to vault. ఉలుకుడుగప్ప s. n. (from త. కప్ప a frog.) A species of frog which is constantly in motion. ఉలుకుబొడ్డు (from బొడ్డు a navel.) A navel which protrudes

from the belly. Many native children have navels which protrude one or two inches, proceeding, it is said, from some awkwardness in cutting the navel string, at their birth.

త. ఉలుత s. n. vide ఉడుత.

త. ఉలుపు s. n. Leaking. vide ఉలియు.

త. ఉలుము s. n. Thunder. v. n. To thunder. v. a. vide ఉలిమి చూచు.

త. ఉల్లూఁకు or ఉల్లూతలూఁకు v. n. (from త. ఉల్లులు, or ఉల్లూతలు and త. ఉఁకు to swing.) 1. To swing violently. 2. to persevere. 3. to please, to delight.

త. ఉలకన adj. 1. Light. 2. easy. 3. contemptible.

స. ఉలపము s. n. A creeping plant; a spreading creeper.

త. ఉలవలు s. n. vide ఉలువలు.

త. ఉలి s. n. A chisel.

త. ఉలికిపడు v. n. vide ఉలుకు.

త. ఉలికినాటు s. n. A start.

త. ఉలిపి or ఉలిపిగొట్టు s. n. A wild, extravagant, impudent, or mischievous person.

త. ఉలిమిదిత్త s. n. The tree termed *Cratæva tapia*.

త. ఉలివు s. n. Beauty.

త. ఉలుకు v. n. To start; to move suddenly, from alarm; to awake abruptly from sleep. ఉలికిపడు (from పడు to fall or suffer, added to the past verbal participle of ఉలుకు.) To start, &c. as above.

త. ఉలుచమీను s. n. A fish, resembling a porpoise.

గ. ఉలుఫా s. n. (from A نة subsistence

- money.) Supplies furnished gratis to any great personage, on a journey, by those who reside on the route.
౧. ఉలువ s. n. A crop of the pulse termed *Glycine tomentosa*, or horse gram. adj. Of, or belonging to that pulse. ఉలువలు s. n. plu. The pulse itself.
౨. ఉలూశము s. n. An owl.
౩. ఉలూఖలము s. n. A mortar, in which any thing is beaten with a pestle.
౪. ఉల్ల s. n. 1. A firebrand. 2. a fiery meteor. 3. charcoal.
౫. ఉల్లబాణము &c. adj. Apparent, evident. s. n. Excess, increase. పైశ్చల్యబాణము Excess of bile.
౬. ఉల్లుకము s. n. A firebrand.
౭. ఉల్లంఘన or ఉల్లంఘనము s. n. 1. Transgression; the act of deviating or passing over. 2. disgrace. 3. contempt. ఉల్లంఘించు v. a. 1. To pass over, to deviate, to transgress. 2. to disgrace. 3. to despise.
౮. ఉల్లఘ s. n. An awning or canopy.
౯. ఉల్లభము s. n. A canopy borne over marriage offerings, or over the bride or bridegroom, as they go in procession.
౧౦. ఉల్లము s. n. 1. The mind. 2. the heart.
౧౧. ఉల్లసము s. n. Satirical reproach.
౧౨. ఉల్లసించు-ఉల్లసలు or ఉల్లసెల్లు v. n. To rejoice.
౧౩. ఉల్లాఖ s. n. A written memorandum, left with goods or grain, specifying the quantity, and the owner.
౧౪. ఉల్లాభము s. n. vide ఉల్లఘ.
౧౫. ఉల్లాసము s. n. 1. A chapter or section.
2. joy, pleasure, gaiety, delight, amusement. ఉల్లాసించు v. n. To rejoice, to be gay, pleased, delighted or diverted.
౧౬. ఉల్లి adj. Of or belonging to garlick or onion. ఉల్లిగడ్డ (from ౧. గడ్డ a root) Onion or garlick. నీరుల్లి (from ౧. నీరు water.) Onion. వెల్లుల్లి (from ౧. వెల్ల white.) Garlick. ఉల్లి బలుచు To peel an onion.
౧౭. ఉల్లిపాషాణము s. n. (from ౩. పాషాణము a stone.) lit. onion-stone. Arsenic.
౧౮. ఉల్లోచము s. n. vide ఉల్లఘ.
౧౯. ఉల్లోలము s. n. A surge, a large wave or billow.
౨౦. ఉశక్త adj. False.
౨౧. ఉచిత s. n. A woman.
౨౨. ఉచ్చపిట్ట s. n. A wag-tail.
౨౩. ఉచ్చిక్షాణు v. n. (from ౧. ఉచ్చిష్టు in comps. fondness, and ౧. ఉణు to spring.) 1. To be very fond of. 2. to be covetous.
౨౪. ఉవ్వెత్తు adj. All.
౨౫. ఉశనుడు s. n. A name of the planet *Soocra*, or Venus.
౨౬. ఉశీరము s. n. A sort of fragrant root, usually termed, *cuss cuss*. *Andropogon muricatum*.
౨౭. ఉషమధుడు s. n. Fire.
౨౮. ఉషస్సు s. n. The dawn or morning.
౨౯. ఉష్టము s. n. A camel.
౩౦. ఉష్ణము &c. adj. Hot. s. n. Sun-shine, warmth, heat. ఉష్ణరశ్మి (from ౧. రశ్మి a ray.) The sun. ఉష్ణవారణము (from వారణ screening) An umbrella. ఉష్ణించు v. n. To be hot.

s. ఉష్ణము s. n. 1. A turband. 2. a diadem.

s. ఉసికొల్పు v. a. 1. To hiss, set on, or excite a dog. 2. to incite one against another.

t. ఉసిరిక adj. Of, or belonging to Emblic myrobalan. *Phyllanthus emblica*. ఉసిరికపచ్చడి s. n. A sort of food made like pap, composed of sour milk, mustard, and emblic myrobalan. ఉసిరికఉలుకాయ s. n. Pickle made of the emblic myrobalan.

t. ఉసిల్లు s. n. White ants, or *termes*, with wings. *vide* ఇసుల్లు.

t. ఉసుము v. a. To clean or wash cloth.

t. ఉసురు s. n. 1. Life; vitality. 2. breath. 3. strength. ఉసురను v. a. (from t. అను to say.) *lit.* to invoke life, to be much vexed. ఉసురుపుచ్చుకొను (from t. పుచ్చుకొను to take.) 1. To kill. 2. to injure or annoy severely. వానికి చేసిన అపకారముచేత వాని ఉసురు బీనికెత గలినది *lit.* by the injury done to that man, his life touches this man. This man suffers the ill consequences of the injury done to the other.

t. ఉసులు s. n. 1. Recovery of health. 2. facility. adj. 1. Better in health. 2. easy. వాని శరీరము ఉసులుగా వున్నది. His health is better. ఉసులవు v. n. (from t. అవు to become.) To grow better.

t. ఉపై adj. *vide* ఉచ్చింత.

s. ఉప్ర s. n. A cow.

s. ఉప్రము s. n. A ray.

t. ఉస్సురను v. n. *vide* ఉసురను under ఉసురు.

s. ఉతుము s. n. An ox or bull.

ఉ

—o—o—o—

ఉ The sixth letter in the Teloogoo alphabet.

t. ఉక s. n. The husk of paddy. *vide* ఉముక.

t. ఉకంచు v. a. 1. To shake; to agitate, or move. 2. to endeavour, or make an effort.

t. ఉకొట్టు or ఉకొను v. a. 1. To make a sort of noise, so as to shew that one is listening to a speaker. 2. to listen, or hear.

t. ఉకకు v. n. To swing; to be agitated, or shaken. ఉకకులాడు (from t. ఆడు to play.) To swing. ఉకకులాడు s. n. Swinging. ఉకగించు v. a. To shake; to move; to swing or rock.

t. ఉచ s. n. 1. The stalk of the *Holcus saccharatus* or great millet, commonly termed *Jonnaloo*, before the grain is ripe. 2. the tender inside of the plantain tree, terminating in the stalk, which bears the fruit. ఉచబియ్యము s. n. (from t. బియ్యము rice.) Tender or unripe grain of the *Jonnaloo* or great millet.

t. ఉచు v. n. The hair to fall off, from sickness.

t. ఉచు v. a. *vide* ఉకగించు under ఉకకు.

t. ఉరు s. n. 1. A natural spring or foun-

tain of water. 2. the sap of plants. 3. the juice of fruits. 4. the liquor of pickles. adj. 1. Heavy. 2. abounding in springs, moist. 3. full of sap. 4. juicy.

ఉండునీరు (from T. నీరు *water*.) Spring-water. ఉండుటవట్టు (from T. వట్టు *to arise*.)

To spring or issue forth, as water from a natural spring. ఉండుయెత్తు (from ఎత్తు *to raise*.) To be spoiled, as growing corn; or to become damp, as the ground by excess of rain or water.

T. ఉండులుడు v. n. (from ఉండు a derivative from T. ఉండు *to be agitated*, and T. ఆడు *to play* q. v.) To move as the waves of the sea, to be violently agitated, or shaken.

T. ఉండు s. n. Fibrous roots, which grow downwards from the branches of the banyan, and other trees of that species. ఉండులుబారు v. n. (from T. పారు *to run*.) These fibrous roots *to take root*.

T. ఉండుకము s. n. 1. Slavery. 2. domestic service. ఉండుకపువాడు 1. A slave; a vassal. 2. a domestic servant.

T. ఉండు v. n. 1. To be separated, loosened, or unfastened. 2. to take flight. 3. to be dismissed. ఉండుకొట్టు v. a. (from T. కొట్టు *to beat*, &c. q. v.) 1. To take forcibly any thing out of its fastening. 2. to depose, or turn out of office. ఉండుదీయు v. a. (from T. తీయు *to draw*.) 1. To extort by artifice. 2. to pull off, strip, unclothe, or flay.

T. ఉండుగుబెట్టు s. n. The plant termed *Alangium hexapetalum*.

T. ఉండుచు or ఉండు v. a. 1. To sweep. 2. to relax, loosen, or slacken. 3. to transplant. ఉండుపు s. n. 1. Sweeping. 2. transplanting. ఉండుపుమడి s. n. (from T. మడి *a plat*.) A plat or field in which grain has been transplanted.

S. ఉండుడు s. n. A married man.

T. ఉండు s. n. 1. A fishing hook. 2. support. ఉండుకోల (from T. కోల *a staff*.) A walking cane.

S. ఉండుము adj. Woven; sewed.

S. ఉండు s. n. 1. Preserving. 2. sewing, weaving.

S. ఉండుభము s. n. The bartavelle or greek partridge. *Perdix rufa*.

T. ఉండు s. n. 1. Envy. 2. a swelling, a tumor. ఉండుకడుపు s. n. A pot belly.

T. ఉండుర s. n. A great smoke. ఉండుర పెట్టు (from T. పెట్టు *to place*.) To smoke an animal in a hole, in order to destroy it.

T. ఉండులు s. n. plu. A sort of grain. *Panicum miliaceum*.

G. ఉండు adj. (from H. (درا) Of a brown colour.

T. ఉండు v. a. 1. To blow. 2. to blow a fire with the breath, or with a bellows. 3. to blow out a light. The natives seldom extinguish a light with the breath, because fire is deemed a minor divinity. 4. to blow or sound any wind instrument. 5. to lean upon. v. n. To be swoln. ఉండువాదైము (from TUD. వాదైము *a*

musical instrument.) A wind instrument.
 ఉరదించు v. caus. To cause to blow, as above. ఉరదిపోవు (from *ర. పోవు to go.*)
 1. To be swoln. 2. to be puffed with wind. ఉరదిన వెండి *Pure silver.*
 s. ఉరము or ఉరస్సు s. n. An udder.
 s. ఉరము &c. adj. 1. Less. 2. defective.
 s. n. 1. Defect ; maim. 2. injury.
 r. ఉరను or ఉరన్పు v. a. To fix firmly, to place steadfastly. ఉరనిమాట్లాడు To speak firmly.
 r. ఉరపిరి s. n. Breath ; respiration. ఉరపిరి పట్టు (from *ర. పట్టు to seize.*) To hold the breath. ఉరపిరి విడుచు (from *ర. విడుచు to leave.*) To let out the breath. ఉరపిరి కుట్టు s. n. Pain impeding free respiration. ఉరపిరివచ్చు v. n. (from *ర. వచ్చు to come.*) To recover strength or health.
 r. ఉరచు v. a. *vide* ఉరచు.
 r. ఉరపురము s. n. The protuberance or hump on the neck of Indian oxen.
 r. ఉరవాచు s. n. A eunuch.
 r. ఉరబి s. n. Mud, mire.
 r. ఉరక adv. Commonly written ఉరకే
 1. Without emotion of any kind; quietly, silently, peaceably. 2. at leisure, in idleness, without employment. 3. without cause, reason, or meaning. 4. only. 5. gratis. 6. for pastime. 7. without success. 8. constantly. ఉరకుండు v. n. (from *ర. ఉండు to be.*) To be quiet, silent, idle, unemployed, or at leisure. ఉరకేయిచ్చు v. a. (from *ర. ఇచ్చు to give.*) To give gratis.

ఉరకే చెప్పు v. a. (from *ర. చెప్పు to tell.*)
 1. To say for pastime, to tell in joke. 2. to lie. 3. to speak without fear, to tell in confidence. This 3d is its usual meaning, in the affirmative imperative. ఉరకేవచ్చు (from *వచ్చు to come.*) 1. To come without any particular business. 2. To return without success. 3. to be perpetually coming. 4. to get any thing gratis.
 r. ఉరకంద s. n. The root termed *Tacca pinnatifida*, often used as food by the natives.
 r. ఉరదించు v. a. 1. To comfort ; to console ; to appease. 2. to condole with.
 r. ఉరదిలు or ఉరదిల్లు v. n. To be consoled, comforted, or appeased.
 r. ఉరపంది s. n. (from ఉర a derivative from *ర. ఉరు a village*, and *ర. పంది a hog.*) The tame or domestic hog, opposed to the *wild* hog.
 r. ఉరపిచ్చిక s. n. A sparrow.
 s. ఉరవస్యము s. n. (from *స. ఉరు the thigh.*) A man of the third or *Vysya* cast; because they sprung from the thigh of *Bramha*.
 r. ఉరార్చు v. a. *vide* ఉరదించు.
 g. ఉరకే adv. *vide* ఉరక.
 r. ఉరు s. n. A village. ఉరుపల్లెలు s. n. (from *ర. పల్లె a small village.*) Villages, great and small.
 s. ఉరుజుచు s. n. *vide* ఉరవస్యము.
 r. ఉరువు s. n. Breath. నిట్టూరువు A sigh.
 s. ఉరుపు s. n. The thigh.
 r. ఉరేచు v. n. (from *ర. ఉరు a village*,

- and *త. ఏఁకు to go.*) To go in procession, through a village, or town. This is applied to marriage, or religious processions. ఉరేఁకుచు *v. caus.* To cause to go in procession, &c. ఉరేఁకుపు. A procession, &c. as above.
- త. ఉర్వు v. a.* 1. To respire. 2. to sigh. 3. to rub together, and collect with the hand the remains of food, on a plate, or in a vessel, or any liquid that falls on the ground.
- స. ఉర్జము s. n.* 1. Bodily strength. 2. perseverance. 3. the 8th Teloogoo month, in which the moon's change takes place, when the sun is in *Scorpio*.
- స. ఉర్జితము &c. adj.* 1. Confirmed; strengthened. 2. stable.
- స. ఉర్జనాభము s. n.* (from *స. ఉర్జ wool*, and *స. నాభి the navel.*) A spider.
- స. ఉర్జము s. n.* 1. The space between the eye brows. 2. wool, felt, &c.
- స. ఉర్జాయువు s. n.* 1. A ram. 2. a woollen blanket. 3. a spider.
- స. ఉర్ధ్వము adv.* On high, above.
- స. ఉర్ధ్వ రేతసుఁడు or ఉర్ధ్వ రేతుఁడు s. n.* (from *స. ఉర్ధ్వ above*, and *స. రేతస్ semen virile.*) One who has subdued his passions.
- స. ఉర్ధ్వ లోకము s. n.* (from *స. ఉర్ధ్వ above*, and *స. లోక a world.*) Heaven.
- త. ఉర్వు s. n.* 1. *vide ఉరువు* 2. a thick preparation of tamarinds, with various vegetables.
- స. ఉర్వి s. n.* 1. A wave. 2. spittle. 3. a fold or plait in a garment.
- స. ఉర్విఁ s. n.* 1. A finger-ring. 2. a plait or fold. 3. a wave.
- స. ఉర్వశి or ఉర్వశి s. n.* Oorvasi, one of the celestial nymphs.
- త. ఉరుట s. n.* 1. Leisure. 2. aid, help.
- త. ఉరుదిలు or ఉరుదిలు v. n.* *vide ఉరుదిలు.*
- త. ఉరుడు v. n.* To be pacified, or consoled.
- త. ఉరుంచు v. n.* To tantalize.
- త. ఉరులు v. n.* 1. To be pickled. 2. to be puffed or fat. 3. to spring, as water from its source. 4. to sink into, enter, or penetrate, as ink into paper. 5. to be soaked. 6. medicine to affect the body. నోరు-రులు (from *త. నోరు mouth.*) The mouth to water.
- త. ఉరులు నాయ s. n.* (from *త. ఉరులు to be pickled*, and *త. నాయ unripe fruit.*) Pickled fruit.
- త. ఉరులుబచ్చది s. n.* Fruit first mashed, and then pickled.
- త. ఉరులుబింది s. n.* Any pulse, fried with ghee and chilly, then ground, and made into a thick mixture, by the addition of salt, and water.
- స. ఉరుళి s. n.* The litter generally called a *Deoly*.
- స. ఉరుణము s. n.* 1. Black pepper. 2. dry ginger. 3. long pepper.
- స. ఉరుము s. n.* Soil impregnated with saline particles.
- స. ఉరురము s. n.* Ground of a salt soil.
- స. ఉర్మ s. n.* 1. Heat. 2. closeness. 3. sun-

shine. ఉష్ణకము - ఉష్ణము or ఉష్ణకము. s. n. The hot season.

రు. ఉసరము s. n. vide ఉసరము.

రు. ఉసర వెల్లి s. n. An old chameleon.

s. ఉహ s. n. 1. Thought, reasoning. 2. a guess. ఉహించు v. a. To think; to reason. 2. to guess.

ఋ

ఋ The seventh letter in the Teloogoo alphabet.

s. ఋక్ s. n. The *Rik* Veda, the first of the four principal religious books of the Hindoos.

s. ఋజువు adj. Straight.

s. ఋణము s. n. A debt. ఋణముజేయు (from రు. చేయు to make.) To contract debt; to borrow. ఋణపడు (from రు. పడు to fall.) To get in debt. ఋణముతీర్చు (from రు. తీర్చు to settle.) To pay debt. ఋణియుడు A debtor.

s. ఋతము &c. adj. True. s. n. Truth.

s. ఋతువు s. n. The menstrual evacuation. ఋతుకాదు v. n. (from అగు to become.) To become menstruous. ఋతుమతి 1. A woman in her courses. 2. a season, the sixth part of a year, comprising two months. The Hindoo lunar year is divided into six seasons, each including two months; viz. వసంతఋతువు. The spring, comprehending చైత్రము and వైశాఖము - శ్రీష్టఋతువు The hot season, comprizing జ్యేష్ఠము and ఆషాఢ

ము - వర్షఋతువు The rainy season, including శ్రావణము and భాద్రపదము.

శరదృతువు The sultry season, comprehending ఆశ్వయుజము and కార్తికము.

హేమంతఋతువు The winter season, containing మార్గశిరము and పుష్యము.

and శిశిరఋతువు The cold season, comprehending మాఘము and ఫాల్గుణము.

s. ఋత్విక్తు or ఋత్విజుడు s. n. An officiating priest; one who is hired to perform the grand sacrifice, called Yaga.

s. ఋద్ధి s. n. Abundance; plenty; wealth.

s. ఋశుక్తుడు s. n. A name of *Indra*.

s. ఋశ్యము s. n. 1. The white footed antelope. 2. a fabulous beast, like a horse, with three horns.

s. ఋషభము s. n. 1. A bull or ox. 2. the second of the seven notes in the Hindoo gamut.

s. ఋషి s. n. A saint, or holy sage. There are several orders of these saints, as the *Maharishi*, *Davarishi*, *Rajarishi*, &c. the word ఋషి itself is especially applied to seven ancient sages, beginning with *Vasishta*, who hold in mythology an exalted and mysterious rank, and who form in astronomy the asterism of the great bear: the *Rishi* of a *muntra*, or mystic prayer in the *Vedas*, is the saint by whom it is supposed to have been remembered or recited.

s. ఋతుము s. n. 1. A star, a constellation. 2. a bear.

ఋ

ఋ and ౠ These respectively are the eighth and ninth letters of the Teloogoo alphabet ; but there are not any words in the language which commence with these vowels.

ఎ

ఎ The tenth letter of the Teloogoo alphabet. It is often used, before words beginning with a consonant, for long ఏ; (the interrogative pronoun *Which*) in this case, the following consonant is doubled; thus, ఏ దేశము is often written ఎ ద్దేశము *Which country?*

౧. ఎం s. n. irregular. inflex. sing. ఎం or ఎం; nom. plu. ఎం or ఎం

1. The spittle. 2. any thing that has become impure by touching the mouth. 3. the refuse, crumbs, or remains of victuals. The Hindoos hold any thing that comes out of the mouth, any thing touching the inside of it, or any thing touched by that which has been inside of it, as exceedingly impure ; and to this species of impurity they apply the term ఎం. The right hand, with which alone they eat, is ఎం, until washed ; because its fingers are placed inside of the mouth, in eating. What remains of the food touched by that

hand, as well as the leaves which serve for plates, are also ఎం, except to one's wife or infants ; and in drinking, the Hindoos pour water from the cup, with great dexterity, into the mouth, without allowing the cup to touch it ; because it would thereby be rendered impure. ఎం అన్నము (from s. అన్నము *boiled rice*.) That part of the victuals which remains in a plate, or leaf, out of which one has been eating. ఎం అన్నము (from ౧. ఎ to lift up.) To remove the crumbs or droppings of rice, after eating. ఎం మాటలు Silly words ఎం నోరు (from ౧. నోరు *a mouth*.) A mouth, not washed after a meal. ఎం ఆకులు (from ౧. ఆకు *a leaf*.) The leaves upon which one has eaten a meal. Leaves stitched together are generally used by the natives as plates.

౧. ఎం v. a. 1. To count, to reckon. 2. to esteem, to regard. 3. to think, believe, or imagine. ఎం నానా v. comp 1. To count, reckon, think, or believe, for one's-self. 2. to reflect ; to revolve in one's mind.

౧. ఎం s. n. The sun-shine ; the heat of the sun. ఎం (from ౧. రాత్రు *the night*.) Moon-shine. ఎం కాము (from ౧. కాము *to shine*.) To be sun-shine. ఎం మామ (from ౧. మామ *a horse*.) Excessive heat produces an appearance, at a distance, resembling a sheet of

water, which is thus named ; it is termed by the French *mirage*. నేడువాడువచ్చేటప్పుడిదినింజాయెంతబద్దది *lit.* at the time when he came to-day, much *sunshine fell*. It was very late when he came to-day.

౧. ఎండు v. n. 1. To become dry, to dry up. 2. the body to become lean or thin. 3. trees, plants, leaves, &c. to wither or die. ఎండించు v. a. To dry.

౨. ఎండు adj. (from the above verb.) Dried. ఎండురెవలు (from ౧. రెవలు *a disease*.) A lingering disease, gradually reducing the body.

౩. ఎండుపుత్రు s. n. (from ౧. ఎండు *to dry*, and ౧. తట్ట *a basket*.) A large basket, in which things are spread to dry.

౪. ఎం ద్ర కాయ or ఎం ద్రి s. n. A crab. ఎం ద్రి రాశి (from s. రాశి *a sign of the zodiac*.) The sign *Cancer*.

౫. ఎంత An adjective or substantive pronoun, not declinable, except in a few cases. It is the interrogative of అంత and ఇంత q. v. 1. How? how much? how many? 2. what? It may be used in any interrogation respecting time, number, weight, or quantity. ఎంతసేపు How long a time? ఎంతమంది How many people? యాబంసాగయెంత. *What weight or what price is this gold?* యాధాన్యముయెంత *What quantity is this grain?* నిడుపుయెంత *What length?* &c. It is, however, to be observed that ఎంత may be used in two senses, quite

opposite to each other. ఏడుయెంత యోగ్యుడు *lit.* *This man, how worthy ;* if pronounced interrogatively, means, *Do you call this fellow a worthy man?* implying that he is quite the reverse ; while if pronounced as an exclamation, without any interrogation, it signifies *what a worthy man this is!* ఏవెంతఅయినయెంత *lit.* *what art thou? what is he?* There is a vast difference between him and you. ఎంత prefixed to the past relative participle of a verb, having the final vowel lengthened, assumes a universal sense, and denotes whatsoever, how muchsoever, how manysoever, as మీరెంతచెప్పినాచేయఁడు *Whatsoever or how muchsoever you tell, he will not do.* The relation of ఎంత and అంత is shewn in the following examples. మీరుయీలోకములోయెంతపుణ్యముచేస్తారోఅంతసౌఖ్యముపరమందుకలుగును *To whatever extent you practise virtue in this world, to the same extent will you possess happiness in the next.* ఎంతచదివితేఅంతమంచిది *The more you study, so much the better.* ఎంతకు For how much? ఎంతలో Within what time, or price? ఎంతటి (the inflected adjective of ఎంత) What? how great? how much, or how great soever. ఎంతలేదను (from ఎంత q. v. లేదు *there is not*, and అను *to say*.) To treat contemptuously ; to despise; to behave to another as if he were a person of no consideration.

౧. ఎంతేని adv. Much, extremely.
౨. ఎంతోలు adj. pro. How? how much? how many?
౩. ఎందలు indef. pro. the interrogative of ఎందలు and ఇందలు q. v. How many?
౪. ఎందు pro. defective (the interrogative of ఎందు and ఇందు q. v.) What? ఎందుకు for what? why? wherefore? adv. Where? what place? ఎందాక or ఎందనుక How far? how long? as far as what place? until when? ఎందైనా. Wheresoever. ఎందున్ను Every where. ఎందుండి Whence? ఎందునుండి or ఎందునుంచి. For what reason?
౫. ఎంబెఱికము or ఎంబెఱికి adj. 1. Ugly. 2. loathsome, disgusting.
౬. ఎకతాలి s. n. *vide* ఎకతాలి.
౭. ఎకసక్కెము s. n. 1. A joke. 2. mockery.
౮. ఎకాయెకి adj. (from *ప. క్రిక్కి* all at once.) 1. Sudden, speedy. 2. alone, single.
౯. ఎకిమీడు s. n. 1. A master, or lord. 2. a king, or ruler. 3. an owner.
౧౦. ఎక్కటి adj. Alone.
౧౧. ఎక్కడ adv. (the interrogative of ఎక్కడ and ఇక్కడ q. v.) Where? ఎక్కడనున్ను or ఎక్కడా Every where. ఎక్కడనున్ను or ఎక్కడా-లేదు No where. ఎక్కడనుంచి or నుండి Whence. ఎక్కడనైనా Any where. ఎక్కడికి. Whither? నీవెక్కడివాడవు *What country man art thou?* నీవెక్కడవాడెక్కడ What a great difference, or distance, there is between thee and him.

ఎక్కడనెనా I, &c. know not, or am in doubt, where.

౧౨. ఎక్కిరించు v. a. To make faces; to mock; to deride. ఎక్కిరింత. s. n. 1. Making faces, mockery, derision. 2. a vehicle.
౧౩. ఎక్కిలి s. n. The hiccough.
౧౪. ఎక్కు v. a. 1. To ascend, mount, or climb. 2. to embark, ride upon, or to get into any conveyance. v. n. To rise, to be augmented, increased, or accumulated. విషమెక్కు poison to rise or mount. మదైక్కు to get intoxicated. *lit.* intoxication to rise. మదమెక్కు to become lecherous. *lit.* lust to mount. శద్దిమెక్కు interest. to accrue. ఎక్కించు v. caus. To cause to ascend, &c. v. a. 1. To raise, augment, &c. 2. to export.
౧౫. ఎక్కు s. n. 1. A bowstring. 2. a hiccough. ఎక్కుడించు v. a. (from *డించు* to lower down.) To unbrace a bow. ఎక్కు పెట్టు (from *పెట్టు* to put or place.) To brace a bow.
౧౬. ఎక్కుడు adj. 1. Noble; chief, great. 2. exorbitant. s. n. 1. An ascent. 2. greatness. ఎక్కుడుదిగుడు s. n. Ascent and descent; unevenness of ground. adj. Unlevel.
౧౭. & *tud.* ఎక్కుడుమెకము s. n. (from *౧౫.* ఎక్కుడు *great*, and *tud.* మెకము *a beast.*) An elephant.
౧౮. ఎక్కులు పెట్టు v. a. (from *౧౫.* ఎక్కు q. v. and *౧౫.* పెట్టు to place or put.) 1. To excite; to instigate. 2. to provoke.

౧. ఎక్కువ or ఎక్కువ s. n. 1. Eminence, superiority. 2. excess, exaggeration. 3. any thing extraordinary. adj. 1. More. 2. high, eminent, superior. 3. excessive, exaggerated, superfluous. 4. extraordinary, remarkable. 5. excellent, noble. 6. valuable. ఎక్కువతక్కువ More or less. ఎక్కువవాడు An eminent or extraordinary man.

౧. ఎక adv. Above, up, upwards. It is opposed to దిక్ below. ఎకగొట్టు v. a. (from ౧. కొట్టు to beat.) 1. To toss up. 2. to deny. 3. to disregard what another says. 4. to turn another's words into ridicule. 5. to refute. ఎక జేచవు v. a. (from ౧. చేచవు milk to flow.) To draw up or retain one's milk; as ఆవుపా లెకజేచెను the cow retained her milk. s. n. The act of retaining one's milk. ఎకబాకు v. a. (from ౧. పాకు to crawl.) To creep over, to crawl up. ఎకదీయు v. a. (from ౧. తీయు to pull.) To draw up, or raise. బట్టయెకదీయు To lift up one's cloth. ధరయెకదీయు To raise the price. ఎకదోయు v. a. (from ౧. తోయు to push.) 1. To lift up. 2. to push in. ఎకవేయు v. a. (from ౧. వేయు to throw.) 1. To throw up in the air. 2. to deceive. పరులసాక్షు ఎకవేయు To seize, retain, or appropriate to one's self, the goods of another. ఎకచెన్ను v. a. (from ౧. తన్ను to kick.) To kick up.

౧. ఎకతాళి s. n. 1. A joke, jest, or pastime. 2. ridicule, derision, mockery. 3. mimicry.

౧. ఎకయు v. n. vide ఎగయు.

౧. ఎకపన or ఎకపాన adv. Above, up, on high. ఎకపనదోయు (from ౧. తోయు to push.) 1. To lift up. 2. to push in. 3. to pull out, and dress the wick of a lamp.

౧. ఎగయు v. n. 1. To fly. 2. to rise in the air; to rise upwards. 3. to fly at another, in order to attack him. ఎగసిపోవు (from ౧. పోవు to go.) To fly away. ఎగసిపడు (from ౧. పడు to fall.) 1. To fly at another, in order to attack him. 2. to spring, or jump. 3. to be arrogant, or proud.

౧. ఎగుచు v. a. To shoot or discharge, an arrow, &c.

౧. ఎగుడుదిగుడు s. n. or adj. vide ఎక్కుడుదిగుడు under the head of ఎక్కుడు.

౧. ఎగుమతి s. n. Exportation, shipment. ఎగుమతిదిగుమతి Exportation and importation.

౧. ఎగురు v. n. vide ఎగయు. For ఎగరిపోవు vide ఎగసిపోవు, and for ఎగరిపడు vide ఎగసిపడు, both under ఎగయు. For ఎకరగొట్టు vide ఎకగొట్టు, under ఎక-ఎకరవేయు To toss or throw up in the air.

౧. ఎగువ s. n. The top; the upper part of any thing.

౧. ఎగువ adv. Above; up, on high.

౧. ఎక్కు s. n. 1. Shame, disgrace. 2. reproach, blame. 3. injury, mischief, evil.

౧. ఎచట adv. (from ౧. ఏ what, and ౧. చట a place.) Where? in which place? It is the interrogative of ఆచట and ఇచట, q. v.

౧. ఏచ్చరించు v. a. 1. To hint; to mention

imperfectly; to bring to mind by a slight mention; to put one in mind of any thing. 2. to forewarn; to caution. ఎచ్చరించుకొను v. comp. To challenge, as guards do; to give a caution.

౧. ఎచ్చరిక s. n. (from ౧. ఎచ్చరించు q. v.)

1. A hint, the act of mentioning slightly, intimation. 2. caution, circumspection, vigilance, precaution. ఎచ్చరిక పడు (from ౧. పడు to fall.) To be cautious; to be aware of. ఎచ్చరిక చేయు (from ౧. చేయు to make.) To caution or warn. ఎచ్చరిక తప్పు (from ౧. తప్పు to fail.) To be careless, inattentive; to be off one's guard.

౧. ఎచ్చ v. n. vide హెచ్చ.

౧. ఎచ్చోట-ఎచ్చో or ఎచ్చోట adv. (from ౧. ఏ what, and చోటు a place.) Where; at which place. It is the interrogative of అచ్చో and ఇచ్చోట q. v.

౧. ఎట adv. Where? in what place? It is the interrogative of అట and ఇట q. v.

౧. ఎటు particle. 1. Where? 2. what? 3. how. It is the interrogative of అటు and ఇటు q. v. ఎటువంటి or ఏమవంటి What like? what sort?

౧. ఎటులు adv. vide ఎట్లా.

౧. ఎట్టకేని adv. With difficulty.

౧. ఎట్టకేలకు adv. For a long time, for a great while.

౧. ఎట్టయెదులు s. n. from ౧. ఎట్ట and ౧. ఎదులు the front.) The very front, the point directly opposite.

౧. ఏట్టి adj. pr. What like? what kind? It

is the interrogative of అట్టి and ఇట్టి q. v.

౧. ఎట్లా-ఎట్లాను or ఎట్లు adv. How? in what manner? in what state or way? It is the interrogative of అట్లా and ఇట్లా q. v. ఎట్లానైనా or ఎట్లానైనా. In any manner whatever; by any means; any how.

౧. ఎడ s. n. 1. Place, space. 2. medium, interval. 3. a distance. 4. time. ఆయెడ That time. ఎడయెడం నా. Separately, with intervals between ఎడయెడం నా చూచు. To look at one with indifference. ఎడకడై (from ౧. కడై a female.) A procuress or bawd. ఎడకాడు (from ౧. కాడు a male.) A procurer or pimp. ఎడకల adv. (from ౧. కల possessing.) Farther. ఎడదెను v. n. (from ౧. తెను to be broken.)

1. To be separated. 2. to be interrupted. ఎడదెనక without being interrupted. Incessantly. ఎడదెననిపోరు. An eternal war; a perpetual dispute. ఎడనీళ్లు s. n. (from ౧. నీళ్లు waters.) Cocoanut water.

ఎడబడు v. n. (from ౧. పడు to fall.) 1. To discontinue. 2. to be separated. ఎడబాయు or ఎడవాయు v. a. (from ౧. పాయు to leave.) 1. To separate from, to quit, to abandon. ఎడవాపు. To cause to separate, quit or abandon. ఎడబెట్టు (from ౧. పెట్టు to place.) To place, out of a quantity of victuals, a certain portion separate from what is put upon the leaf or plate, as a reserve, to be eaten only in case of the quantity in the plate or leaf not being sufficient.

౧. ఎడద s. n. Inner thought; secret opinion; real sentiment.
౨. ఎడపక adv. This is the negative verbal participle of ఎడపు--the causal form of ఎడయు to separate, it signifies literally, without causing to separate, but in common use is equivalent to continually without interruption, incessantly, always.
౩. ఎడమ adj. The left. ఎడమ కేలు or చెయ్యి The left hand.
౪. ఎడము s. n. 1. Space, spot, room. 2. cause, ground, foundation. 3. opportunity, occasion. 4. means. ఎడముయిచ్చు To give an opportunity.
౫. ఎడయు v. a. 1. To separate. v. n. To be broken, separated or disunited. ఎడపు v. caus. To cause to separate. v. a. To break, separate or disunite. vide ఎడపక.
౬. ఎడరు s. n. 1. An interval. 2. an opportunity.
౭. ఎడలు v. n. To go.
౮. ఎడారి s. n. A desert or wilderness.
౯. ఎడమ A particle denoting quantity, affixed to words, and corresponding to the English affix full, in such phrases as a handful, a mouthful, &c.
౧౦. ఎడ్ల s. n. vide ఎడద.
౧౧. ఎడ్డె adj. 1. Stupid. 2. obstinate. ఎడ్డెతనము s. n. 1. Stupidity. 2. obstinacy.
౧౨. ఎడ్లు s. n. plu. of ఎడ్లు q. v. Bulls, oxen. ఎడ్లకొట్టాము A stall for bulls or oxen.
౧౩. ఎత్తుబరికాడు s. n. A thief; a rogue.
౧౪. ఎత్తు s. n. 1. Height. 2. weight. 3. a

burden. 4. a quantity of two vis, or 6½ pounds. 5. a wreath of flowers. adj. 1. High. 2. heavy. v. a. 1. to lift up; to raise. 2. to seize; to take away. 3. to assume. 4. to begin. 5. to obtain or procure. 6. to find out an item in an account. v. n. To rise. ఆ స్తంభముపది మూళ్లయెత్తు That pillar is the height of ten cubits. ఆ గుట్టుమునుహయెత్తు. That horse is very high. ఎంతయెత్తు. What height? or what weight? రాతియెత్తునీకు తెలిసినదా Is the weight of that stone known to you? ఆ స్త్రీయెత్తునావున్నది. That woman is very tall. చదరంగపు యెత్తు. A move at chess. ఎత్తుచూచు To think or consider of a move at chess. ఎత్తువేయు (from ౧. వేయు to throw.) To weigh. ఎత్తుబడు (from ౧. పడు to fall.) To grow feeble. యెత్తుబడిపోవు 1. To be entirely taken away, done away, or abolished. 2. to grow feeble. ఆవత్సకు నినాణెముయెత్తుబడిపోయినది That merchant's credit is entirely gone. వానికి ఆకలియెత్తినది lit. to him hunger has arisen. He is hungry. బచ్చెత్తు To become mad. పేరెత్తు 1. To procure or obtain a good name. 2. to mention another's name. వాణ్ణియెత్తు The wind to arise. గుత్తయెత్తు To take a rent. దండెత్తు. To raise or levy an army. బావియెత్తు To dig a well. బిచ్చమెత్తు. To beg alms. మాటయెత్తు To begin to talk. ముఠాయెత్తు. To purchase a mootah or estate. లంగరుయెత్తు To weigh anchor. వాంతి

- యెత్తు To vomit. ఎత్తిపాడుచు v. a. (from *త. పాడుచు to stab.*) To reproach, or censure. ఎత్తిపోవు v. n. (from *త. పోవు to go.*)
1. To be disproved. 2. to fade in colour. ఎత్తినిడుచు v. a. (from *త. నిడుచు to leave or quit.*) To excite, to instigate. ఎత్తివేయు (from *త. వేయు to throw.*) 1. To throw away. 2. to abolish. 3. to treat with insolence. 4. to separate from the rest. ఎత్తివ్రాయు (from *వ్రాయు to write.*) 1. To make a fair copy, to extract from a book. ఎత్తించు v. caus. To cause to lift up, raise, &c. ఎత్తికొను or ఎత్తుకొను v. comp. To take or lift for one's own use or benefit. ఎత్తుకొనిపోవు or ఎత్తుకపోవు 1. To carry away. 2. to steal. ఎత్తుకొనివచ్చు or ఎత్తుకవచ్చు To bring.
- త. ఎత్తికోలు s. n. Endeavour, exertion.
 త. ఎత్తుగడ s. n. 1. A project; a contrivance. 2. an endeavour or attempt.
 త. ఎత్తుగడ్డలు s. n. The two clods of earth made as fire place or hearth.
 త. ఎడ s. n. 1. The mind. 2. the breast. 3. the heart. ఎదానవేయు v. a. (from the inflected ablative of ఎడ, and *త. వేయు to throw.*) To take any thing unlawfully or unjustly.
 త. ఎడగు v. n. To grow; to vegetate; to increase in stature. ఎదిగినపడుచు A girl who is nubile.
 త. ఎదావు s. n. A cow ready for the bull.
 త. ఎదులు s. n. 1. The front, that which is opposite. 2. presence. 3. a parallel or

- comparison. It is irregular, and makes in the sing. inflex. ఎదుటి and in the inflected ablative ఎదుట - ఎదుటి. adj. 1. Opposite; opposing, adverse. ఎదుటాడు (from *త. టాడు to play, &c. q. v.*) 1. To resist in conversation; to oppose in argument. 2. to contradict. ఎదులుచూచు (from *త. చూచు to see.*) 1. To look forward. 2. to expect. ఎదిఱించు. 1. To resist or oppose, either by word, or deed. 2. to contradict. ఎదుఁకొను v. comp. 1. To advance to meet out of politeness or respect. 2. to advance in battle. ఎదుఁకొలుపు or ఎదుఁకొనిపించు To cause to meet as above. ఎదులుకోలు The mutual advance of the relations of the bride and bridegroom, previously to the celebration of the marriage. ఎదులుఁకొఁము The middle of the breast, the bosom. ఎదిఱి 1. An opponent, rival, adversary, or antagonist. 2. the opposite party.
- త. ఎడ్డది s. n. 1. Poverty, indigence. 2. scarcity.
 త. ఎడ్డు s. n. 1. An ox, or bullock. 2. a bull. ఎడ్డుబళవు. A bullock load. ఎడ్డువాఁడు. A bullock-driver, or owner. ఎడ్డురాకి. The sign *Taurus*. ఎడ్డుపట్టు. To geld a bull.
 త. ఎన adj. Equal.
 త. ఎనప adj. *vide* ఎనుము;
 త. ఎనభై adj. Eighty.
 త. ఎనమంఁదు s. n. pl. Eight persons.
 త. ఎనమన్నాలు adj. Eight hundred.

౧. ఎనయు v. n. 1. To be united, or attached to ; to be joined, or mixed. 2. to be on intimate terms of friendship. 3. to be *in coitu*. 4. to be mixed, as ingredients in food. 5. to be of one accord, in music.
౨. ఎనికె s. n. A thread, composed of four single spun-threads united.
౩. ఎనిమిది adj. Eight. ఎనిమిది కాళ్ళ చుక్క (from ౧. కాలు *a foot*, and ౨. చుక్క *a star*.) The 25th lunar mansion, lit. *the constellation with eight feet*. ఎనిమిది కాళ్ళ రిక్క నెల (from ౧. నెల *a month*.) The sixth Teloogoo lunar month, or that in which the moon's change takes place when the sun is in *Virgo*.
౪. ఎనియు v. n. *vide* ఎనయు.
౫. ఎనుచు or ఎనుపు v. a. 1. To mix, or mingle. 2. to stir with a stick, as ingredients in a dish. ఎనుపుడు The act of mixing, or of stirring as above.
౬. ఎను పోతు s. n. A male buffalo. ఎనుము or ఎను పెంటి (from ౧. పెంటి *a female*.) A female buffalo. ఎనుప adj. Of, or belonging to, a buffalo, as ఎనుపదూడ A buffalo-calf.
౭. ఎనుబది adj. numeral. (from ౧. ఎనిమిది *eight*, and ౨. పది *ten*.) Eighty.
౮. ఎన్నడు adv. (from ఏ *what ? which ?* and నాడు *a day*) lit. *what day ?* 1. When ? 2. always, ever. ఎన్నడున్న For ever, everlastingly. ఎన్నటికిన్నీ (inflected dative, with the particle న్నీ) Constantly, continually. ఎన్నటికైనా (inflected dative with అయినా) Whenever, on any

day whatever. ఎన్నడో I know not when. ఎన్నాళ్లు. How long ? how many days ?--But when ఎన్నడు - ఎన్నడున్న and ఎన్నటికిన్నీ are used with a negative, which is frequently the case, they then denote *never*.

౯. ఎన్ని adj. pro. collective, in the neuter gender. How many ? It is the interrogative of అన్ని and ఇన్ని q. v.
౧౦. ఎన్నిక s. n. (from the verb ఎన్ను *to count*, &c. q. v.) 1. The act of counting. 2. a thought. 3. an opinion. 4. esteem, regard. 5. conjecture, hope. ఎన్నిక చేయు or ఎన్నిక పెట్టు (from ౧. చేయు *to make* and ౨. పెట్టు *to place*.) To count or reckon. ఎన్నిక పట్టు (from ౩. పట్టు *to seize*.) To examine by counting or reckoning. ఎన్నిక మనిషి A person of distinction.
౧౧. ఎన్ను s. n. The ear of paddy, or of other similar grain.
౧౨. ఎన్ను v. a. 1. To count, to reckon. 2. to esteem, or regard. 3. to think, believe, or imagine. *vide* ఎంచు.
౧౩. ఎన్చది adj. numeral. Eighty.
౧౪. ఎపుడు or ఎప్పుడు adv. (from ౧. ఏ *what ?* and ౨. పుడు in compos. *time*.) When ? at what time ? It is the interrogative of అప్పుడు and ఇప్పుడు, q. v. and admits, like them, of inflection. ఎప్పుటి (inflection) Usual or ordinary, as ఎప్పటిభోజనము Ordinary food. ఎప్పటిచేశ. The usual time. ఎప్పటివలె or ఎప్పుడుట్లే As usual. ఎప్పటికిన్నీ (inflected dative, with the particle న్నీ) Always, perpetually.

- ఎప్పటికైనా (inflected dative, with అయినా) At any time, some day or other.
- ఎప్పుడున్న (the conjunction న్న added) Always, constantly. ఎప్పుడైనా (అయినా added) Whenever, at any time. ఎప్పుడో (the significant ఓ added) I know not when. ఎప్పుడెప్పుడనికాచుకవుండు. To wait with great impatience.
౧. ఎబ్బెఱికము adj. Ugly, loathsome, disgusting.
౨. ఎమికె s. n. vide ఎముక.
౩. ఎమిడికలు or ఎమిడికపాములు s. n. Worms, (Teres) such as are engendered in the human species.
౪. ఎముక or ఎమ్ము s. n. A bone. ఎముకల వఱ్ఱ (from ౧. వఱ్ఱ a heap.) A person reduced by disease to mere skin and bone.
౫. ఎమ్మె s. n. Beauty.
౬. ఎర s. n. 1. Sorrow, grief. 2. bait, or prey of any kind, used to catch fish, wild beasts, &c. 3. food.
౭. ఎరియు v. n. 1. To burn; to be consumed. 2. to grieve. ఎరగలి or ఎరవలి s. n. Fire in a forest, or jungle.
౮. ఎరువు s. n. 1. A thing lent or borrowed, for temporary use. 2. manure.
౯. ఎఱ s. n. 1. Redness. 2. food. adj. 1. Red. 2. possible.
౧౦. ఎఱకలు s. n. pl. Wings.
౧౧. ఎఱకు v. a. To prostrate one's-self; to bow.
౧౨. ఎఱచి s. n. Flesh.
౧౩. ఎఱపఱికము s. n. 1. Reluctance, disin-

clination. 2. aversion, repugnance, disgust. 3. contempt.

౧౪. ఎఱమంటలు s. n. 1. A great heat. 2. inflammation.
౧౫. ఎఱికె s. n. vide ఎఱుకు.
౧౬. ఎఱుకలవాఁడు or ఎఱుకువాఁడు s. n. (from ౧. ఎఱుకు to know, and ౧. వాఁడు he) lit. one who knows. The male of a certain tribe, inhabiting forests and mountains, of which the females are renowned as fortune-tellers. They speak a language different from that used by the people of the plains, and in their habits much resemble the gypsies.
౧౭. ఎఱుకు v. a. 1. To possess a previous knowledge of. 2. to be acquainted with. 3. to understand, or know. This verb is chiefly used in the aorist. ఎఱుకక చేయు (from ౧. చేయు to make) lit. To do unknowingly. To commit a fault unintentionally. ఎఱుకించు v. caus. 1. To communicate, acquaint, or inform. 2. to explain or teach. 3. to reveal, expose, or declare. ఎఱికె or ఎఱుక s. n. 1. Previous knowledge. 2. an acquaintance with another. ఎఱుక చేయు (from ౧. చేయు to make.) To acquaint, inform, or apprise. ఎఱుక చెప్పు (from ౧. చెప్పు to tell.) To tell fortunes, vide ఎఱుకలవాఁడు.
౧౮. ఎఱువు s. n. Redness.
౧౯. ఎఱ్ఱ adj. 1. Red. 2. of a fair colour. s. n. A red earth-worm, used as bait. ఎఱ్ఱ బీమ. A red-ant. ఎఱ్ఱవివేలుపు lit. the red deity, the sun. ఎఱ్ఱవల్లిగడ్డ Onion, vide ఉల్లి.

౧. ఎల adj. Tender, delicate. ఎలమూవి. A young mango. ఎలనాగ. A female of a delicate form.
౧. ఎలగోలు s. n. The van-guard of an army.
౧. ఎలమి s. n. Joy ; pleasure ; delight.
౧. ఎలయించు v. a. 1. To gladden, or exhilarate. 2. to give.
౧. ఎలికె s. n. *vide* ఎలక.
౧. ఎలంకురాల్యద s. n. A low inarticulate expression of joy or grief.
౧. ఎలక s. n. A rat. ఎలకలబోను (from ౧. బోను a trap.) A rat-trap. ఎలకచెవి పల్లిక *lit.* the rat-eared plant. The *evolvulus emarginatus*.
౧. ఎలంకు s. n. 1. The human voice. 2. the cry of any animal. 3. sound. 4. a bear. ఎలంకుచ్చు (from ౧. ఇచ్చు to give.) To make a noise ; to roar, or cry. ఎలంకుచ్చు. To raise the voice. ఎలంకురాయు To become hoarse.
౧. ఎలంకుగొడ్డు or ఎలంకుమంటి s. n. A bear.
౧. ఎల్ల adj. All. s. n. A limit, or boundary. ఎల్లప్పుడు. Always, frequently. ఎల్లరు. Every one. ఎల్లరాయు. A boundary stone. ఎల్లయెర్పలచు. To fix the boundary. ఎల్లదాడపోవు. To transgress the boundary.
౧. ఎల్లి s. n. To-morrow.
౧. ఎల్లిదము s. n. Astonishment, surprise, wonder.
౧. ఎల్లుండి s. n. The day after to-morrow.
౧. ఎళ్ళచు pro. interrogative, masc. sing. (from ౧. ఏ q. v. and ౧. వాచు he.) Who?

- its fem. and neuter form is ఏది.
౧. ఎళ్ళతె pro. interrogative, fem. sing. Which woman? *vide* ఏది.
౧. ఎళ్ళరు pro. interrogative, masc. & fem. pl. Who? its neuter form is ఏవి.
౧. ఎము adv. How? in what manner? in what way? ఎమువంటి adj. What kind or sort? ఎమువలె Like what?
౧. ఎసకము s. n. Exaggeration.
౧. ఎసంకు v. n. To resemble, to agree with.
౧. ఎసరు s. n. Water, boiled for the purpose of dressing victuals, &c.
౧. ఎసల s. n. A flat earthen vessel.
౧. ఎసలారు v. n. To be adorned.

ఏ

→●←

- ఏ 1. The eleventh letter of the Teloogoo alphabet. 2. the indeclinable interrogative pronoun Which? what? as ఏకా లము what time? ఏదేశము which country? When followed by a word to which the significant letter ఁ, expressive of doubt, is attached, and also by a demonstrative pronoun referring back to it, ఏ has the effect of our *relative* who, which, that ; as ఏమనిషివచ్చినాడోవా నిబలువు Call the person *who* came. In books ఏ is also used for the personal pronoun నేను I. The connected form of ఏ (—) when affixed to the last word in a sentence, or to a single word alone, denotes emphasis as వాడే. That *very*

man. చేసినాడే He *actually* did. In books, when thus affixed, -s sometimes denotes interrogation.

r. ఏకట s. n. 1. Hope, desire, expectation. 2. intention, design.

s. ఏకపది s. n. A way, path, or road.

s. ఏకము adj. 1. One. 2. alone, single.

3. solitary. 4. joined, combined. ఏకము

నా adv. 1. As one. 2. in a body. 3. alto-

gether, all at once. 4. combinedly. 5.

compactly. 6. singly, alone. ఏకకుండలం

దు (from s. కుండల an ear-ring) *Cuvera*,

the god of riches; because he wears an

ear-ring in one ear only. ఏకతము. 1.

Solitude. 2. a secret. adj. 1. Solitary,

uninhabited. 2. secret. ఏకత్వము. 1.

Unity. 2. solitude, loneliness. ఏకదంతం

దు (from s. దంత a tooth.) The deity

Ganesa, whose head is that of an ele-

phant, with only one tooth or tusk, the

other having been broken in a scuffle

by *Karticaya*, or according to another

legend by *Parasoorama*. ఏకవచనము

(from s. వచన a speech.) The singular

number. ఏకాకి adj. Alone, solitary. ఏ

కాకినా adv. Alone, singly. ఏకాంశ.

A solitary life. ఏకాంశము Any thing

made of one piece, without joint. ఏకా

దశము (from s. దశ ten.) Eleventh.

ఏకాదశి The eleventh day of either

fortnight, in the lunar month. ఏకాంత

ము. 1. Solitude. 2. secrecy. adj. 1. soli-

tary. 2. secret. ఏకాయక్కులు. Tables

of multiplication. ఏకార్థము (from s.

అర్థ meaning.) Synonymous. ఏకమత

v. n. To be combined, united, or joined.

ఏకస్థులునా adv. 1. Jointly. 2. unani-

mously. ఏకీభవించు. To be unanimous,

or of one accord. ఏక శ్రీవమునానుండు

(from s. శ్రీవా the neck, and r. ఉండు to

be.) To be unanimous, or of one accord.

r. ఏకారు v. n. To whimper or beg for any thing in a low voice.

r. ఏకు v. a. 1. To defame; to publish

another's faults. 2. to clean, pick, or

beat cotton. s. n. A roll of cleaned cotton,

prepared for the spindle. ఏకులువడుకు

To spin cotton. దూదేకులవాండ్లు Cot-

ton cleaners. ఏకించు. v. caus. 1. To

cause to defame. 2. to cause to beat

cotton, &c.

r. ఏనాని s. n. A Hindoo copper coin, of the value of ten cash.

r. ఏండు v. n. To go. ఏండుంచు v. caus. To

cause to go. *vide* ఊరేండు.

r. ఏచే adj. *vide* ఏస - ఏచేకంకటిచేక్క

The twenty first of the lunar mansions.

lit. the crooked-bed constellation. ఏచే

మాట Ungrammatical language.

r. ఏచు v. a. To torment, trouble, annoy,

or harass.

r. ఏటి adj. What sort? what kind?---This

is also the inflection singular of two irre-

gular nouns, viz. ఏలు a river, and ఏడు

a year.

r. ఏటికసాము s. n. *vide* ఏమిదికలు.

r. ఏటు s. n. A blow.

r. ఏటింత s. n. The small black bird,

generally termed the *king-crow*. Its flight is constantly consulted by the Hindoos, as an omen; when it flies from right to left, it is deemed a fortunate omen; and *vice versa*.

- T. ఏద adv. Where?
- S. ఏడకము s. n. A ram.
- S. ఏడము &c. adj. Deaf. ఏడమూకము &c. adj. Deaf and dumb.
- T. ఏడవ Ordinal number. Seventh.
- T. ఏడాకోడము s. n. 1. Contradiction. 2. opposition. ఏడాకోడమునా adv. Contradictorily.
- T. ఏడాది s. n. A year.
- T. ఏదికోల s. n. The pole or shaft of the plough.
- T. ఏది phrase. Where is he?
- T. ఏడు s. n. A year. adj. numeral. Seven. వాఁడు ఏనికంటె మేడాకులు ఎఱచదివిన వాఁడు *lit.* that man has read seven leaves more than this man. That man is seven times worse than this man.
- T. ఏడుగడ s. n. 1. Protection, refuge. 2. interest. 3. quarter in battle.
- T. ఏడుచు v. n. To cry, to weep. ఏడించు v. caus. To cause to cry or weep. ఏడుపు Weeping.
- S. ఏడూకము s. n. A wall, built with rubbish.
- T. ఏడూది s. n. A ceremony performed by the Hindoos, for the deceased, after the expiration of one year from his death.
- T. ఏడో Ordinal number. *vide* ఏడవ.
- T. ఏడైదు s. n. 1. Excess. 2. perseverance.
- S. ఏనిము s. n. A black antelope.

T. ఏతము or ఏతాము s. n. An engine, on the principle of the lever, for drawing up water. It is usually termed the *pico-tah* at Madras. ఏతాముబొక్కెన The leathern vessel, in which water is thus drawn.

T. ఏతెంచు v. n. 1. To come. 2. to arrive.

S. ఏత్వము s. n. The name of the connected vowel -ఁ.

G. ఏదాలాబము or ఏదాలాభము s. n. Inattention.

T. ఏది pro. interrogative, sing. fem. and neuter. Who? which? ఏదైనా. Any thing. ఏదీన్నిలేదు Nothing. ఏదొక Any.

T. ఏదు v. a. To cherish; to protect.

T. ఏదు or ఏదుపంది s. n. (from పంది *a hog*.) The porcupine. *lit.* the hog which protects itself. ఏదుముల్లు (from ముల్లు *a thorn*.) A porcupine's quill.

S. ఏధము or ఏధస్సు s. n. Fuel, as wood, grass, &c.

S. ఏధితము &c. adj. 1. Increased, grown. 2. improved.

S. ఏనము or ఏనస్సు s. n. 1. Sin. 2. a fault, or offence.

T. ఏనాదివారు s. n. pl. A cast of savage people, residing in forests.

T. ఏనాళ్లు s. n. The usual presents sent by the parents of the bride and bridegroom, respectively, to their son and daughter in law, after the whole ceremonies of the marriage are completed.

T. ఏని particle. It is added in the superior dialect to the first forms of the several

affirmative tenses, to express *condition* or *contingency*.

౧. ఏనిఁ s. n. vide ఏనుఁగు - ఏనిఁగొండాము An elephant's proboscis.

౨. ఏను adj. numeral. Five.

౩. ఏను pro. This word is frequently used in books for నేను I.

౪. ఏనుఁగు s. n. An elephant. ఏనుఁగుజెలఁగ (from TUD. జెలఁగ a leech.) A cockle. ఏనుఁగుపల్లెరు. The prickly fruited pedaliu. *Pedaliu murex*. ఏనుఁగుమోముసామి (from TUD. మోము a face, and TUD. సామి a deity.) The deity Ganesa, whose head is that of an elephant. ఏనుఁగులఁగొంక (from ౧. గొంక an enemy.) A lion. ఏనుఁగుసారము (from TUD. సారము a note.) One of the seven musical notes of the Hindoos.

౫. ఏమూఱు adj. numeral. Five hundred.

౬. ఏబి s. n. A Dog. It is generally applied to that species used by the Hindoos in hunting.

౭. ఏపు s. n. 1. A great or sudden increase, or augmentation. 2. ardour, impatience, fury.

౮. ఏవె pro. fem. honorific. Which female? It is the interrogative of ఏవె and ఈవె q. v.

౯. ఏవె చెట్టు s. n. The Saul tree. *Shorea robusta*.

౧౦. ఏబది adj. numeral. Fifty.

౧౧. ఏవిక or ఏవికె pro. vide ఏవె.

౧౨. ఏభ్యము s. n. Nastiness; filthiness. ఏభ్య

రాశి or ఏభాశి s. n. 1. A nasty, filthy, person. 2. an idiot.

౧౩. ఏమఱు or ఏమాఱు v. n. 1. To be surprised. 2. to be deceived. 3. to be without vigilance or attention. ఏమఱించు v. a. 1. To surprize. 2. to deceive. 3. to divert one's thoughts. ఏమఱిపాటు. 1. Surprize. 2. inattention, forgetfulness, negligence, inadvertence.

౧౪. ఏమి pro. interrogative-defective. What? It is used chiefly in the nominative and dative cases, and occasionally with other affixes. ఏమిటికి For what? why? wherefore? ఏమిటి Of what country, cast, or description? అదేమి What is that? what is the meaning of that? ఏమో (with the significant ఁ) lit. I know not what. I cannot say. I am in doubt. It may be so. It may, or may not, be so. This is a most common reply to a question; and as it denotes either *ignorance* or *doubt*, its precise meaning must be gathered from the context, and the manner of the speaker. It is as often the subterfuge of a prevaricating witness, unwilling to declare the truth, as the blunt profession of ignorance, on the part of an honest clown. ఏమాయెను, What has happened? what is the matter? what has become of it? ఏమంటే lit. if you ask what? This phrase is used when the words of another person are about to be repeated, and corresponds with the English phrases, *Thus; as*

follows &c. The speaker in Telooḡoo, when alluding to what a third person has said, supposes the person addressed, to ask what was said; and then proceeds to recite the very words used by the absentee. ఏమయిన Any thing; any thing whatever. ఏమి and ఏమిన్నీ, followed by a negative of any kind, respectively denote *nothing*, and *not even the least thing*; as ఏమిచెయ్యఁడు He will do nothing. ఏమిన్నీచెయ్యఁడు He will not do even the most trifling thing. మఱియేమి What else? what more?

౧. ఏమె pro. interrogative. *vide* ఏమె.
 ౨. ఏయు v. a. To throw. *vide* వేయు.
 ౩. ఏరండము s. n. The castor oil plant. *Palma christi*, or *Recinus communis*.
 ౪. ఏరకము s. n. A sheep.
 ౫. ఏరాలు s. n. Joint sisters in law. The relationship which the wives of two brothers bear to each other.
 ౬. ఏరీ phrase. Where are they?
 ౭. ఏరు v. a. *in compos.* To attain. *vide* ఈదేరు.
 ౮. ఏరు s. n. A plough, with draught oxen, and the other implements of husbandry.
 ౯. ఏరుకు v. n. To stool; to void excrement.
 ౧౦. ఏరుక s. n. Excrement.
 ౧౧. ఏరువాక s. n. The commencement of cultivation.
 ౧౨. ఏర్పు v. a. To burn; to consume.
 ౧౩. ఏర్పడు v. n. (from ౧౨. ఏలు to glean, and ౧౪. పడు q. v.) 1. To be selected. 2. to be separated. 3. to be distinguished. 4. to

- be established, fixed, or settled. 5. to be arranged, or placed in order. 6. to be prepared, or ready. 7. to assume a shape, form, or appearance. ఏర్పఱచు v. a. 1. To chuse, or select. 2. to separate, or divide. 3. to distinguish. 4. to establish, fix, or settle. 5. to arrange, or place in order. 6. to keep ready, or prepare. 7. to put into a shape, form, or appearance. ఏర్పాటు s. n. 1. A selection. 2. a decision, or rule. 3. a condition, or agreement. ఏర్పాటు చేయు *vide* ఏర్పఱచు.
 ౧౪. ఏలు v. n. 1. To glean, gather, or pick up. 2. to select, or chuse. ఏలించు v. caus. To cause to glean, &c. ఏలుపద కలు Gleaned pieces of dry cow-dung, used as fuel.
 ౧౫. ఏలు s. n. A river. This noun is irregular, making the inflexion singular ఏటి, and the nom. plu. ఏట్లు.
 ౧౬. ఏలువ s. n. A country.
 ౧౭. ఏల or ఏలకి s. n. The cardamom. ఏలకులు Cardamom seeds.
 ౧౮. ఏలు s. n. A kind of cry, used by boatmen, or by coolies or lascars, to encourage their labour.
 ౧౯. ఏలా adv. 1. Why? for what reason? 2. how, in what manner. ఏలాటి or ఏలాగంటి What sort or kind? ఏలాగు How? in what manner?
 ౨౦. ఏలిక s. n. 1. A ram. 2. *vide* ఏలు.
 ౨౧. ఏలు v. a. 1. To govern, rule, or reign. 2. to protect. ఏలించు v. caus. To cause to govern, &c. ఏలిక s. n. A ruler; a king,

or queen. ఏలుబడి or ఏల్పడి. 1. Govern-
ment. 2. a reign.

౧. ఏళ్ళు numeral. Seven hundred.

౧. ఏవము s. n. 1. Ugliness. 2. disgust. ఏవ
గించు v. a. To hate.

౧. ఏవే particle, denoting emphasis; as,
నేనేనే I myself.

౧. ఏస adj. Crooked.

౧. ఏసి particle, denoting. At the rate of;
as, ఎనిమిదేసి At the rate of eight.

ఐ.

ఐ The twelfth letter in the Teloogoo
alphabet, representing the same sound
as the English word *eye*.

s. ఐం ద్ర జాలీకుడు s. n. A juggler.

s. ఐక్యము s. n. Union. This word is often
used to express the union, which the
Hindoos believe to take place, after
death, of the soul, with the deity.

s. ఐతిహ్యము s. n. Tradition.

౧. ఐదు adj. numeral. *vide* అయిదు.

౧. ఐదువ or ఐదువరాలు s. n. *vide* అయి
దువ.

s. ఐరావణము s. n. The elephant of Indra,
regent of the eastern point.

s. ఐరావతము s. n. 1. An orange. 2. *vide*
ఐరావణము.

s. ఐరావతి s. n. Lightning.

s. ఐలబిలుడు s. n. *Cubera*, the god of
riches.

s. ఐశ్వర్యము s. n. 1. Prosperity. 2. riches.
In Sanscrit, it denotes super-human

power; such as the divine faculties of
omnipresence, omnipotence, invisibility,
&c. విశ్వర్య - వంతుడు or కాలి A rich
man.

ఒ.

ఒ The thirteenth letter of the Teloogoo
alphabet, representing the short o.

౧. ఒంకె s. n. A wooden hook, or peg, fas-
tened to a wall.

౧. ఒండె s. n. 1. Calamity, misfortune. 2.
embarrassment.

౧. ఒంటు s. n. Enmity, hatred. *lit.* dis-
agreement. *vide* ఒంటు.

౧. ఒంటరి adj. 1. Alone. 2. single. ఒంటరి
× తై A single woman. ఒంటరి నాడు A
single man. ఒంటరి పాటు s. n. Solitude,
loneliness. ఒంటరులు s. n. plu. Foot sol-
diers; infantry.

౧. ఒంటి adj. 1. Alone. 2. single. 3. one of
a pair or couple. This is also the inflex-
ion of ఒళ్లు *the body*. ఒంటికంటి నాము
(from ౧. కన్ను *the eye*, and ౧౦౦. నాము
the planet) *lit.* the one-eyed planet. The
planet *Venus*, the son of *Bhrigu*. ఒంటికి
పోవు To go to make water. *lit.* to go
alone. ఒంటికి వచ్చు దేవర (from ౧. కొమ్ము
a horn or tusk, and ౧౦౦. దేవర *a lord*.)
The deity with one tooth, viz. *Ganesa*.
ఒంటి పాటు Loneliness, solitude. ఒంటి
పొర A single fold, or plait.

౧. ఒంటింపు s. n. 1. Convenience. 2. aid,
help. నాకు రూకలు ఒంటింపు కా లేదు I
have no money *at hand*.

౧. ఒంటియ or ఒంటె s. n. A camel.

౧. ఒంటు v. n. To agree with one's health; to be salubrious.

౧. ఒంటలు s. n. plu. Figures, numerical signs.

౧. ఒండు adj. 1. One. 2. other. s. n. Alluvious soil, deposited by water, after inundation.

౧. ఒండొరులు adv. Reciprocally; mutually.

౧. ఒండిలి s. n. *vide* ఒంజిలి.

౧. ఒందు v. a. 1. To obtain. 2. to possess.

౧. ఒక numeral. 1. One. 2. single. This word, in Teloogoo, expresses the indefinite article A, an. ఒకవిధమునావుండు 1. To be in such a strange, unusual, or disordered state, as one finds it difficult to describe. 2. to be dispirited, dejected, or indisposed. ఒకచేయి నావుండు To be closely united, in business, or friendship. ఒక నెలకపట్టణములో In a certain city.

౧. ఒకండు or ఒకండ్లు s. n. plu. 1. Several. 2. others. 3. strangers.

౧. ఒకటి numeral. One. ఒకటిచేయు *lit.* to make one. To mix, or join together. ఒకటియవు To be combined. ఒకటిలేదు. Nothing. వేనుచెప్పినది ఒకటివాడుచేసి నదిఒకటి I told him one thing, and he did another. ఒకటొకటిగా One by one; one after another. ఒకటిగా. Unanimously, conjointly.

౧. ఒకడు s. n. One man; a person. ఒకరె One woman; a female. ఒకరు plu., applied in an honorific sense, to express

any individual, male or female, of respectability.

౧. ఒక్కణ s. n. The honorific address in a letter.

౧. ఒక్క ప్రాద్దు s. n. (from ౧. ప్రాద్దు *time.*) A religious fast; eating but one meal, on any religious occasion. ఒక్క ప్రాద్దుండు 1. To fast. 2. to eat but one meal.

౧. ఒక్కణించు v. a. To say; to tell; to describe; used in books only.

౧. ఒక్క adj. Lean, thin, emaciated, dried up.

౧. ఒక్కంత adj. (from ౧. ఒక్క one, and ౧. ఇంత so much.) Ever so little, short, or trifling.

౧. ఒక్క s. n. Any unripe fruit, preserved by drying in the sun.

౧. ఒక్క particle, used in books only, and expressing doubt; as అతడువచ్చు మెక్క He may perhaps come.

౧. ఒకరు s. n. An astringent taste. adj. Astringent.

౧. ఒకర్లు v. n. To breathe hard; to respire with difficulty. ఒకరువు Difficulty of respiration. Asthma.

౧. ఒక s. n. A range, or line.

౧. ఒకడు s. n. The straw of the great millet, or *Holcus saccharatus*.

౧. ఒక్క v. n. 1. To be ready, or prepared. 2. to yield, to submit.

౧. ఒక్కము s. n. 1. Disgrace; dishonor; opprobrium; indignity. 2. defect.

౧. ఒక్క s. n. 1. A tutor, a teacher, or instructor. 2. a priest.

౧. ఒట్టు s. n. 1. An oath. 2. a vow. ఒట్టుపట్టుకొను 1. To take an oath, to swear. 2. to make a vow, or solemn promise. ఒట్టుపెట్టు 1. To adjure. 2. to impose a vow or solemn promise.
౧. ఒట్టు v. n. To grow dry ; to be dried up.
౧. ఒడంబడు v. a. To agree to ; to comply with ; to consent. ఒడంబడచు v. caus. To prevail upon ; to make one agree, or consent. ఒడంబడికె 1. An agreement, compact, or treaty. 2. a bond.
౧. ఒడకట్టు v. a. To strain, to filter.
౧. ఒడకూడు v. n. To happen ; to chance ; to fall out.
౧. ఒడపప్పు s. n. A species of pulse, commonly termed *green gram*, (*Phaseolus radiatus*) when split and soaked in water.
౧. ఒడమె s. n. 1. Wealth, riches. 2. property.
౧. ఒడయండు s. n. 1. A lord, sovereign, king, master, or governor. 2. a possessor.
౧. ఒడలు s. n. The body. ఒడలుచూపాడయండు (from ౧. చూపు *an eye*, and ౧. ఒడయండు *a possessor*.) *lit.* one who has eyes in his body. The deity *Indra*, who was cursed by the sage *Goutama*, to have his body covered with the *pudendum muliebre*, which however he subsequently consented should appear to others as eyes.
౧. ఒది s. n. 1. The lap. 2. a pouch in front, formed by the mode in which the cloth of a Hindoo is tied. ఒదిగట్టు (from ౧.

కట్టు *to tie*.) To gird one's loins ; to prepare one's-self.

౧. ఒదికట్టు s. n. *Pudendum muliebre*.
౧. ఒదికము adj. Fit, right, proper.
౧. ఒదియు v. a. 1. To take by force ; to snatch. 2. to drop, to drip.
౧. ఒదికెగడ్డ s. n. A bubo.
౧. ఒడుచు v. a. To defeat, to overthrow.
౧. ఒడ్డులు v. n. To incline, or lean on one side.
౧. ఒడ్డుణము s. n. The arrangement of troops in various positions ; as in a line, in a square, in a circle, &c.
౧. ఒడ్డణము s. n. A gold or silver zone, worn by Hindoo women.
౧. ఒడ్డారము s. n. 1. Obstinacy. 2. jealousy.
౧. ఒడ్డీలు s. n. Pigeons ; doves.
౧. ఒడ్డు v. a. 1. To bet, or lay a wager. 2. to throw, fix, or plant a net. s. n. 1. A bank ; the shore. 2. a stake at play. 3. the multiplicand, or sum multiplied, in arithmetic. adj. Large, stout, big. ఒడ్డువేసుకొనివుండు To lurk, or lie in wait ; to lay an ambush ; to wait for an opportunity. ఒడ్డుగుండ్లు *lit.* large balls. Rocks fallen from a mountain.
౧. ఒడ్డుకొను v. a. 1. To take into one's possession ; to snatch. 2. to beg or intreat.
౧. ఒడ్డె adj. (from s. ఒడ్డు) Of or belonging to the Orissa country, or to the tribe of tank-diggers, who are supposed to have emigrated thence.
౧. ఒడ్డోలము s. n. (from ౧. ఒడ్డు *great*,

and సంగ్రహము *an assembly*.) 1. A great assembly. 2. pomp, state. 3. triumph.

౧. ఒత్తిగలు or ఒత్తిగల్లు v. n. To lay on one's side.

౨. ఒత్తిలు v. n. To go aside; to give way.

౩. ఒత్తు s. n. 1. The aspiration of a letter. 2. closeness of texture. 3. thickness.

v. n. To give way, or step aside. v. a. 1. To aspirate a letter. 2. to press or squeeze; hence, *to shampoo*, or press the limbs with the hand, to excite the circulation of the blood, as is practiced in India. 3. to foment. 4. to cut, or break beetle-nut. 5. to wipe off the sweat. 6. to blow a conch. ఒత్తుతరము An aspirated letter. ఒత్తుకొను. To feel pain from pressure.

౪. ఒత్తుకాకు or ఒత్తుదాకు s. n. The blank palmyra leaf, held under that upon which the writer indents writing, with an iron style.

౫. ఒత్తులు s. n. plu. Gold bracelets, worn by children.

౬. ఒడవు v. n. 1. To be serviceable, useful, or subservient. 2. to pervade.

౭. ఒడుగు v. n. 1. To shrink aside; to step aside from fear. 2. to be of use, or convenient. 3. to assist. 4. to be at hand. s. n. Swelling, from being boiled, as rice, &c.

౮. ఒడ్డ postpos. Near; with; by; to.

౯. ఒడ్డిత s. n. 1. Friendship, intimacy, familiarity. 2. union. 3. concord. 4. re-

conciliation. 5. a collection of articles requisite.

౧౦. ఒడ్డి adj. Near.

౧౧. ఒడ్డె s. n. Plenty; abundance.

౧౨. ఒనకూడు v. n. (from ఒన a derivative from ఒనరు q. v. and ర. కూడు *to join*.)

1. To be effected, successful, or completed. 2. to be obtained, or procured. ఒనకూచు v. a. 1. To effect, succeed, or complete. 2. to obtain or procure.

౧౩. ఒనరు s. n. 1. Beauty. 2. elegance. adj.

1. Beautiful. 2. fit, agreeable, acceptable. 3. elegant. v. n. 1. To happen. 2. to be agreeable, or pleasant. ఒనరించు v. a. 1. To do, to make. 2. to compose. ఒనరచేయు 1. To make fit or proper. 2. to accommodate.

౧౪. ఒనర్పు v. a. *vide* ఒనరించు under ఒనరు.

౧౫. ఒప్పందము s. n. 1. A contract. 2. a convention, or agreement. ఒప్పందముచేయు 1. To enter into a contract. 2. to close a bargain.

౧౬. ఒప్పు గించు v. a. *vide* అప్పు గించు.

౧౭. ఒప్పు గింత s. n. *vide* అప్పు గింత under అప్పు గించు.

౧౮. & s. ఒప్పాచారము s. n. Agreement.

౧౯. ఒప్పు s. n. 1. Fitness. 2. dexterity, cleverness. 3. beauty, elegance. adj. 1. Fit. 2. dexterous. 3. beautiful; handsome. v. n. 1. To be fit, or proper. 2. to consent, or agree. ఒప్పించు v. caus. To cause to consent; to prevail upon. v. a. To assign, or make over to another. ఒప్పుకొను v. comp. 1. To confess, or own; to admit, or acknowledge. 2. to consent, or

- comply with. 3. to accept. ఒప్పదము s. n. Consent, compliance.
- త. ఒప్పులు s. n. pl. An elegant species of the *areca*, or beetle-nut tree.
- త. ఒప్పట్లు s. n. plu. Sweet cakes, made of flour, jaggory, split-pulse, and cardamoms.
- త. ఒప్పడి s. n. The treading out of grain, by means of cattle; thrashing. adj. 1. Complete; finished. 2. ready.
- త. ఒప్పు adj. Thick, big. v. n. To agree with one's health, as ఈ భూమి నాకు ఒప్పుదేదు This country does not agree with me. ఒప్పువందు (from త. ఉండు, to be.) To be salubrious. ఒప్పువచ్చు (from త. వచ్చు to come.) To be prosperous.
- త. ఒయారము s. n. 1. Beauty. 2. haughtiness, pride. 3. affectation, coquetry, foppery. ఒయారి s. n. 1. A haughty person. 2. a coquette, a fop. adj. 1. Haughty. 2. affected. ఒయారకత్తె A coquette. ఒయారకాడు A fop. ఒయారపుమాటలు Boasting expressions.
- త. ఒయ్యన adv. Slowly.
- త. ఒరగడుగు s. n. Water, in which rice is the second time washed.
- త. ఒరగు v. n. 1. To fall. 2. to incline, or lean upon; to be bent.
- త. ఒరయు or ఒలయు v. a. 1. To rub; to move one body upon another. 2. to try metal, by a touch-stone. ఒర s. n. 1. Rubbing. 2. trying metal by a touch-stone. ఒరుసుకొని or ఒరుసుకపోవు To touch lightly; to graze.
- త. ఒరుడు s. n. A stranger.
- త. ఒరుము v. n. 1. To be mixed; to be united. 2. to meet together. ఒరిమిశ s. n. Union; friendship; being on good terms together.
- త. ఒల s. n. Touching, rubbing. 2. a scabbard; a sheath, or case, for any thing.
- త. ఒలకటము-ఒలకాటము or ఒలగడ్డము s. n. Unevenness, inequality, craggedness; usually applied to inequalities in the surface of a country.
- త. ఒలగల్లు s. n. (from త. ఒలయు to rub, and త. కల్లు a stone.) A touch-stone.
- త. ఒలకు v. n. 1. To prostrate one's-self. 2. vide ఒరగు.
- త. ఒలకుబిళ్ల s. n. (from త. ఒలకు bent, and త. బిళ్ల round or square.) A semi-circular pillow.
- త. ఒలపు s. n. 1. The act of rubbing, vide ఒరయు. 2. beauty. adj. Handsome, beautiful.
- త. ఒలులు v. n. 1. To lament; to grieve; to be sorrowful. 2. to croak; to complain without reason. 3. to chatter, or talk without any object.
- త. ఒలువ or ఒతి adj. Crooked; curved; bent. ఒతిబీజము (from s. బీజ a testicle.) A swelled testicle.
- త. ఒతియక s. n. Rubbing.
- త. ఒల్లు s. n. 1. Abundance. 2. excess.
- త. ఒల్లె s. n. 1. A heap of grain in the straw. 2. an opening or crack in the ground, from excessive heat, or false soil.
- త. ఒల్లె s. n. A mischievous rogue; a black-

guard ; a rascal. adj. Blackguard ; as
ఒకొక్కూత (from త. కూత a cry or call.)
Blackguard conversation.

- త. ఒలము v. n. To be fit, or proper.
త. ఒలిక s. n. A funeral pile and corpse,
burnt to ashes.
త. ఒలుకు v. n. To be dropped or spilled,
from being over-full. ఒలకపోయి v. a.
(from త. పోయి to pour.) To spill, or
let fall.
త. ఒలుచు v. a. To peel, or pare off; to flay.
త. ఒల్లక adv. Without consenting. This is
the negative verbal participle of the
defective verb ఒల్లు to consent.
త. ఒల్లబోవు v. n. To grow pale, or change
colour.
త. ఒల్లని s. n. The not consenting.
త. ఒల్లె s. n. A child's garment.
త. ఒల్లెవాటు s. n. An upper garment, plac-
ed round the neck, and thence grace-
fully arranged.
త. ఒకపు s. n. 1. Secrets of state. 2. state
of affairs. 3. the neck of a stringed
instrument.
త. ఒకకు s. n. 1. A crime or fault. 2. a law-
suit.
త. ఒళ్లు s. n. The body. It is irregular, and
makes the inflexion sing. ఒంజి; and the
nom. plu. ఒళ్లులు. వానిఒళ్లుయెట్లావున్నది
lit. how is his body? How is his health?
ఒళ్లుపెట్టు To grow stout.
త. ఒసగు v. a. To give ; to present ; to
bestow.

ఒ

- ఒ The fourteenth letter in the Teloogoo
alphabet, which, prefixed to all voca-
tives, corresponds with the English in-
terjection *oh* ; as, ఒరామా *oh Rama !*
ఒతల్లి *oh mother !*. The connected form
of this vowel (అ) affixed to the last
word of a sentence, or to a single word
alone, denotes *ignorance* or *doubt* ; as
నీమోవాడో I know not whether it
was you, or he. When it is added to
the conditional form of the verb ending
in తే, the drootuprucrootica affix న్
intervenes, and నో then represents
the English phrases *but if*, *on the con-
trary* ; as, వషాముకురియకపోతేజను
లనశింతురు వషాముకురిస్తేనోజను
లనుఖపడుదురు If it does not rain, the
people will suffer severely ; *but if* it
rains, they will be happy.
స. ఒంకారము s. n. The triliteral name, or
mysterious appellation of the deity,
expressed by the three Sanscrit charac-
ters forming the syllable *Om*.
త. ఒకక చెట్టు s. n. A small tree, bearing an
acid fruit. *Carissa Carondas*. ఒకకాయ
పచ్చడి A sort of pap, composed of ta-
marind-juice, mustard, and the fruit of
this tree.
స. ఒకము s. n. An abode ; a house ; an
asylum.
త. ఒకరించు v. n. To retch ; to feel inclined

- to vomit. పేకర - పేకరింక or పేకలింక
s. n. A retching to vomit ; nausea.
- పే నాత్యము s. n. Annoyance or vexation,
at expressions of an unpropitious kind.
adj. Unlucky.
౧. పేగరము s. n. 1. Food. 2. Boiled rice.
౧. పేగు s. n. Evil ; misfortune.
౨. పేగుము s. n. 1. A flock or multitude. 2.
a flood, stream, or torrent.
౩. పేజి s. n. 1. The odd numbers in nume-
ration, as *one, three, five, &c.* 2. the first,
and every subsequent alternate figure,
in arithmetic.
౪. పేజీ s. n. A row, line, or range.
౫. పేజిము or పేజిప్పు s. n. 1. Strength. 2.
bravery, valour. 3. splendor, light, me-
tallic lustre.
౬. పేటవి or పేటము s. n. Defeat, rout.
౭. పేటలు v. n. To be split; to be broken
into fragments.
౮. పేటు s. n. Defeat. పేటుపడు v. n. 1. To
be defeated. 2. to stand motionless, from
fear, &c.
౯. పేడ s. n. A ship, a vessel. పేడకొడికం
బము (from ౧. కొడి a flag, and ౨. కంబ
ము a pillar.) A main mast. పేడరేవు
(from ౧. రేవు the shore.) The sea-shore,
or beach.
౧౦. పేడు v. n. 1. To lose, to be defeated. 2.
to be afraid. 3. to drop, or trickle out.
s. n. 1. Want of success, defeat. 2. a
crack, chink, or hole. పేడించు v. a. To
defeat, to overcome, పేడించు v. a. To
- pour out all the liquid in a vessel, by
turning the mouth downwards.
౧౧. పేడుబిళ్లలు s. n. plu. Tiles.
౧౨. పేఢులు s. n. plu. The people of Orissa.
౧౩. పేతువు s. n. A cat.
౧౪. పేత్తము s. n. The connected form of
పే, viz. పే.
౧౫. పేదనము s. n. Boiled rice, food.
౧౬. పేదము s. n. A pit, for catching ele-
phants.
౧౭. పేదర్పు or పేదార్పు v. a. To comfort ; to
console ; to condole with.
౧౮. పేదె s. n. A small heap into which grain
is thrown, as it is cut with the sickle.
పేదెకొంక A kind of crane, which fre-
quents the fields at harvest-time.
౧౯. పేపు v. n. To be able ; to possess the
power of doing. పేపిక Abstract noun.
1. Ability, activity, diligence, assiduity.
2. patience. పేపమి negative noun. In-
ability, indolence, laziness. పేపలేనివాఁడు
A helpless, sick, or impotent man.
౨౦. పేనుము s. n. The seed of Bishop's-weed.
Sison Ammi.
౨౧. పేము v. a. To preserve, to cherish.
౨౨. పేయి interj. O! This particle is often
prefixed to the vocative case, or used
in other instances, when we address
persons of equal rank.
౨౩. పేర s. n. 1. The side, edge, end, or
border. 2. the bank of a river.
౨౪. పేరణము s. n. A hawk ; a falcon.
౨౫. పేరపిలు or పేరపిల్లు v. n. To move aside.
౨౬. పేరి interj. O! This particle is often pre-

fixed to the vocatives, or used in other instances, when we address, or call, a person of inferior rank.

త. ఓగు s. n. 1. Sound, noise. 2. the red painting upon the lower part of the walls of a native house, used during festivals or other auspicious ceremonies, as a decoration to the dwelling.

త. ఓరుచు v. a. 1. To conquer, to vanquish. 2. to suffer, endure, or bear. 3. to take patience. 4. to pardon. 5. to be free from envy. ఓరుచుకొను v. comp. 1. To conquer or controul one's own passions. 2. to suffer, or bear. 3. to be patient. ఓరుపు Abstract noun. Endurance, tolerance, patience.

త. ఓరెము s. n. Boiled rice.

త. ఓర్పు v. a. *vide* ఓరుచు.

త. ఓర్త s. n. 1. One woman. 2. another female.

త. ఓర్పరి s. n. A patient person.

త. ఓర్పు *vide* ఓరుపు, under ఓరుచు.

త. ఓలగము s. n. An assembly; a meeting.

త. ఓలము s. n. Shelter; cover. ఓలమాస

గొను v. n. (from తుం. ఆస *desire*, and

త. కొను q. v.) *lit.* to desire shelter. To be defeated; to retire.

త. ఓలలాడు v. n. from ఆడు q. v.) To play, or sport, in water.

త. ఓలి s. n. 1. A marriage portion, or dowry; the peculiar property of a woman, given to her, at her marriage, by her father-in-law, or other relations. 2. a range or row.

త. ఓపరి s. n. 1. Civility, politeness, respect. 2. a place of cohabitation. 3. a bush.

స. ఓషధి s. n. An annual plant or herb; one that dies after becoming ripe. ఓష

ధీశుడు s. n. (from s. ఈశ *a lord, or master.*) An epithet of the moon.

స. ఓష్ఠము s. n. A lip, especially the upper one.

త. ఓసరించు v. n. To move aside.

త. ఓసరిల adv. Aside.

త. ఓసి interj. O! This particle is prefixed to the vocative case, or is used in other instances, when we address or call females inferior to one's-self, among whom a wife is always included by the Hindoos.

త. ఓహరించు v. n. To retreat, retire, or go backwards.

త. ఓహరిసాహరి adv. In confusion, or disorder. This is applied chiefly to the state of an army, when defeated.

గ. ఓహోయ interj. Hola! ho!

త. ఓహోహో interj. Denoting wonder.

ఔ The fifteenth letter, and last vowel of the Telooogo alphabet.

స. ఔచిత్యము s. n. 1. Propriety; aptness; fitness. 2. the context. 3. circumstances of time, or place. ఔచిత్యమునామూర్తాడు To speak according to circumstances. ఔచిత్యమునామూర్తము చెప్పినాను I have told the meaning, according to the context.

- T. ఔడుగలచు *vide* అనుడు.
- S. ఔత్తానపాది s. n. The polar star, or the north pole itself, also called *Dhroova*; who, in mythology, is the son of *Oottanapada*, and consequently grandson of the first *Menu*.
- S. ఔత్సక్యము s. n. 1. Anxiety; perturbation. 2. regret.
- S. ఔదనికుడు s. n. A cook.
- S. ఔదరికము &c. adj. Selfishly voracious.
- T. ఔదల adv. On the head.
- T. ఔర interj. O! This particle is prefixed to the vocative case, or is used on other occasions, in calling a person of very low degree; it is occasionally an interjection denoting wonder, or praise.
- S. ఔరసుడు s. n. A legitimate son.
- S. ఔర్వము s. n. 1. Submarine fire. 2. a being of flame, with a mare's head, sprung from the thighs of *Oorva*, which was received by the ocean.
- S. ఔషధము s. n. Medicine; any remedy, drug, herb, or mineral, used for the cure of disease.

క

క The sixteenth letter, and first consonant, in the Teloo-goo alphabet. It represents the same sound as the English letter *k*, and is the termination of the negative verbal participle; as చేయక *Without doing*.

- T. కంకటము s. n. 1. A cuirass. 2. armour; mail.

- T. కంకటి s. n. A bedstead.
- S. కంకణము s. n. 1. A bracelet, or ornament for the wrist. 2. a consecrated string tied round the wrist, at the commencement of a marriage &c. కంకణంబు హణము A central eclipse.
- S. కంకలిక s. n. A comb.
- S. కంకపత్రము s. n. An arrow.
- S. కంకము s. n. 1. The lotus. 2. a heron.
- T. కంకర s. n. Gravel.
- T. కంకర గాడిదె s. n. (from T. గాడిదె *an ass*.) A mule.
- S. కంకశము s. n. A skeleton.
- T. కంకే s. n. An ear, or head of corn.
- T. కంకు v. a. To scold; to abuse.
- S. కంకుడు s. n. 1. *Yama* the regent of death. 2. a disguised bramin. 3. a title of *Yoodhishtera*, from his assuming the disguise of a bramin.
- S. కంకేళి s. n. A tree. *Jonesia asoca*.
- S. కంభాణము s. n. A horse.
- T. కంకు s. n. 1. A ringing sound; hence కంకుమను (from T. అను *to say* q. v.) v. n. To sound as a bell. 2. a drink given morning and evening to infants, consisting of the nurse's milk, mixed with castor-oil, or ghee.
- S. కంకుణి s. n. One particle of the grain termed *Panicum Italicum*.
- S. కంకులు s. n. plu. The grain abovementioned.
- TUD. కంచము s. n. A small metal plate, turned up at the rim, out of which the Hindoos usually eat their victuals.

౧. కంచర నాది దె s. n. *vide* కంకర నాది దె.
- TUD. కంచి s. n. (from s. కాంచీ.) The town of Conjeveram, near Madras, containing the highest Hindoo temples in the Carnatic. It is a place of great resort for pilgrims from all parts of India. కంచి మేక s. n. A Conjeveram goat. They are generally of a small species.
- TUD. కంచు s. n. (from s. కాంస్య.) Any amalgam of zinc and copper; queen's metal; bell-metal. కంచర వాడె or కంచల వాడె A brazier; a copper-smith. కంచు వాడెము (from TUD. వాడెము *musical sound*.) A cymbal; a bell; a gong.
౨. కంచుకము s. n. 1. A sort of short bodice, or tight jacket, worn by Hindoo females, to confine the breast. 2. a man's jacket. 3. a serpent's skin. 4. armour, mail.
౩. కంచుకే s. n. 1. A serpent. 2. an attendant or guard over the women's apartments.
౪. కంచుళిక s. n. *vide* కంచుకము No. 1 and 2.
౫. కంచె s. n. 1. A hedge. 2. waste or fallow ground. కంచె నాటు To plant a hedge. కంచెకోట s. n. The outer hedge round a fort. Hindoo forts, or towns, are often surrounded by hedges of bamboo, &c. as a defence from horse.
- TUD. కంచెల s. n. (from s. కంచుక.) The tight jacket, confining the breast, worn by Hindoo women.
౬. కంజము s. n. The lotus.
౭. కంజాకము s. n. Bran.
౮. కంటకము s. n. 1. A thorn. 2. hatred; detestation. 3. severity. 4. the erection of the hair upon the body. కంటకుడు A man hated, detested, or abhorred. కంటించు To hate, or detest.
౯. కంటఁబడు v. u. (from కంట, the inflected ablative of కన్న *the eye*, and పడు *to fall*.) *lit.* to fall in the eye. To appear; to come in view.
- TUD. కంటసరి s. n. A necklace.
౧౦. కంటాశము s. n. 1. A pack-saddle, placed on a bullock, or horse, in which a Hindoo carries his baggage on a journey. 2. a load of cotton.
౧౧. కంటు s. n. Antipathy; aversion; hatred. కంటు పెట్టు (from ౧. పెట్టు *to place*.) To have an antipathy towards another.
౧౨. కంటే adv. Than, the adverb of comparison, as వానికంటే *than him*. For the derivation of this word, *vide* కన్న.
౧౩. కంటే s. n. A thin narrow plate of solid gold, or silver, bent so as to fit the neck, and worn as a necklace by Hindoo women, or children.
౧౪. కంట్లము s. n. *vide* కంటాశము.
౧౫. కంఠము s. n. The throat. కంఠపాఠము చేయు *lit.* to make the lesson by the throat. To get by heart. కంఠస్నానము *lit.* the bath to the throat. Bathing all the body, except the head. కంఠసూత్రము The string by which the consecrated piece of gold is suspended round the neck of a married Hindoo woman. This piece of gold, among the Hindoos, is

- similar to the marriage-ring among Christians. కంఠేకాలుడు s. n. (from s. కాల *black*.) *lit.* he whose throat is black; the god *Siva*, who swallowed the poison produced at the churning of the ocean, which made his throat of a black colour. కంఠేరథము s. n. *lit.* the throat-carriage. A palanqueen, because it is borne on the shoulder, or neck.
- s. కంఠీరవము s. n. A lion.
౧. కంద s. n. 1. Flesh; a piece of flesh. 2. the solid or fleshy part of a mangoe, peach, &c. or of the cucumber, as distinguished from the skin, and stone, or seed. This word is not applicable to the soft pulp of oranges, &c. కందపెట్టు (from ౧. పెట్టు *to place*.) To grow fat. కందకావరము (from ౧. కావరము *pride*) Pride, from superior strength, or stoutness.
౧౧. కందచక్కెర s. n. Sugar-candy.
- s. కందనము s. n. Bran.
౧. కండువా s. n. The cloth which the Hindoos usually wear over the upper part of the body, or occasionally tied round the waist.
౧. కండువాదూలములు s. n. The cross beams, supporting at the bottom those which form a shelving roof.
- s. కండువు or కండుతి s. n. 1. An itching. 2. the itch.
౧. కండె s. n. 1. The ear or head of the grain termed *mokka jonnaloo*. 2. a ball of thread.
- s. కండోలము s. n. 1. A large basket. 2. a safe in which provisions are kept.
౧. కంఠావి s. n. A melancholy event; a tragical catastrophe. *adj.* Sad, melancholy, tragic.
౧. కండ్లు s. n. plu. The plural of the irregular noun కన్ను the eye. Eyes. కండ్లకలక s. n. Ophthalmia. కండ్లకప్పుకొను v. a. (from ౧. కప్పుకొను *to cover*.) *lit.* to cover with the eyes. To receive or treat one with great kindness, or affection. కండ్లకబడు v. n. To appear; to be discovered.
౧. కంత s. n. 1. A hole, cleft, or opening. 2. a present given by the bridegroom to the bride, on the fourth night of the marriage-ceremony. 3. a present bestowed on a daughter by her parents, during the nuptial or other auspicious ceremonies.
౧. కంతి s. n. A wen or excrescence.
- s. కంఠుడు s. n. The Hindoo Cupid, or god of love.
- s. కంఠ s. n. 1. A rag. 2. a quilt of rags.
- s. కంద s. n. 1. A bulbous root of any kind. 2. the root termed *Tacca pinnatifida*.
౧. కందకము s. n. A ditch, or trench.
- s. కందము s. n. *vide* కంద.
- s. కందరము s. n. A cave.
- s. కందపుండు s. n. (from s. క *Bramha*, and దప *to inflame*.) Kama, the Hindoo god of love; because he inflames even the first of gods.
౧. కందళము s. n. A sort of quilt, placed under the bullock-saddle.

- శ. శందశము s. n. A germ, shoot, or sprig.
 s. శందాదిశ s. n. *vide* శంధ.
 శ. శందాయము s. n. The space of four months.
 శ. శందారము s. n. 1. The fibrous root growing from the branches of the banyan and other trees of that species. 2. the root of the lotus.
 త. శంది s. n. A crop of the pulse termed Doll, or pigeon pea, *Citysus cajan*.
 త. శందిరీచ s. n. (from త. శండు *being inflamed*, and త. శిచి *a fly*.) A bee; because it stings.
 త. శండు s. n. 1. An infant. 2. sugar of a light colour. adj. 1. Black. 2. being red or inflamed. శండువెండి Impure silver.
 త. శండు v. n. 1. To be scorched, or burnt, by the sun, or by fire. 2. to become red, or be inflamed, by a blow. మనస్సు శండు *lit.* the mind to be scorched. To be vexed, piqued, annoyed, or sorrowful.
 శ. శండుకము s. n. A ball to play with.
 తుద. శండుడు s. n. (from s. శ్రుద and s. శంరు q. v.) 1. Koomaraswamy, son of Siva, and the Mars of the Hindoos. 2. Kama, the god of love.
 త. శండులు s. n. The pulse produced by the crop termed శంది q. v.
 త. శండువ s. n. 1. A hint or token. 2. address, finesse, trick, artifice. adj. Specious, artful.
 శ. శండువు s. n. An iron-plate, used as a cooking utensil, for baking cakes, &c.
 శ. శంధురేఖలు s. n. plu. The marks, or

- lines, sometimes observable on the body of a pregnant woman.
 త. శందెన s. n. Grease, or oil, used in greasing wheels.
 త. శంద్రీచ s. n. *vide* శందిరీచ.
 శ. శంధర or శంధరము s. n. The neck.
 త. శంప s. n. Dried brambles, thorns, or bushes. శంపకోట (from త. కోట *a fort*.) A hedge of such brambles, round a fort, or city. శంపగోడ (from తుద. గోడ *a wall*.) A hedge of dried brambles. శంప తోడు or శంపతోడువు s. n. A large bundle of dried brambles, drawn by a pair of yoked bullocks.
 శ. శంపము s. n. A trembling, shaking, agitation, or tremor. శంపించు v. n. To tremble, or shake; to be agitated; to have a tremulous motion. శంపితము &c. adj. Trembling, shaking. శంపనము s. n. A trembling, moving, or shaking; a tremulous motion. adj. Trembling, shaking. భూశంపము An earthquake.
 త. శంపిరుడు s. n. A tree so called.
 త. శంపు s. n. 1. A smell of any kind. 2. fragrance. 3. a stink or bad smell. It is generally used in this last sense. adj. Stinking. శంపుగొట్టు v. n. (from త. కొట్టు *to strike*.) To stink. శంపుచుట్టు చెట్టు s. n. A fetid mimosa tree. శంపెలుక s. n. (from త. ఎలుక *a rat*.) The musk-rat.
 తుద. శంబము s. n. (from s. శ్రంభ) A post, pillar, or column.
 శ. శంబళము s. n. A blanket; often, from this word, termed by Europeans in India

a cumbly. The Indian blankets are usually of a dark colour.

TUD. కంబళి s. n. *vide* కంబళము - రత్నకంబళి (from s. రత్న *a precious stone.*) *lit.* an ornamented blanket. A carpet.

T. కంబి s. n. 1. Wire. 2. the lines, or border, at the ends of a Hindoo's cloth. కంబెచ్చే s. n. (from T. అచ్చే *a mould.*) A plate, with holes, used as an instrument for drawing wire.

T. కంబులు s. n. The grain termed *Holcus spicatus*, and in Hindoostanee *Bajra*.

S. కంబువు s. n. A conch, or shell.

G. కంభము s. n. *vide* కంబము.

T. కంఠకలక s. n. *vide* కంఠకలక under కంఠ.

T. కంఠు s. n. *vide* కంఠు.

S. కంపము s. n. 1. Bell-metal. 2. a goblet.

S. కంసారాతి s. n. (from s. కంస *the name of the demon king, uncle to Krishna, and* s. అరాతి *an enemy.*) The god Krishna, who slew Kumsa, his uncle and enemy.

T. కంసాలవాడు or కంసాలి s. n. A gold or silver smith; a worker in the precious metals. This is one of the five casts of artificers, consisting of the కంసాలి-కంచరి-కమ్మరి-వడ్లంకి and కౌశి The gold or silver smith; the brazier; the blacksmith; the carpenter and the stone-cutter, or mason. These casts intermarry, and eat food at each others houses. They form collectively the principal body of what is termed *the left hand*, in contradistinction to *the right hand cast*. This distinction

was introduced in modern times, originally at Conjeveram, and was a civil institution, intended to strengthen the balance of the state, by rendering one body of the Hindoos a counterpoise against the other. But in those districts in which it prevails, it gives rise to constant dissensions, of the most violent kind; which, unless severely and immediately checked, spread into dangerous tumults. The whole body of artificers often strike work, on such occasions.

S. కకుదము s. n. The hump on the shoulders of the Indian bull.

S. కకుప్పు or కకుభము s. n. A quarter; or direction; as east, west, &c.

T. కక్క s. n. A father.

TUD. కక్కర s. n. (from s. కక్కరేటు.) The numidian crane.

TUD. కక్కసము s. n. (from s. కక్కశ *harsh.*) 1. Harshness. 2. dunning a person for a debt due. కక్కసములాడు (from T. అడు q. v.) 1. To speak harshly. కక్కసపడు (from T. పడు *to fall* q. v.) 1. To be harsh. 2. to be very importunate for money due. కక్కసించు v. a. I. To use harsh, or cruel expressions. 2. to dun for debt.

T. కక్క s. n. 1. The teeth of a file, or saw; the rough part of a mill-stone. 2. vomiting. 3. the thing vomited. v. a. To vomit. కక్కపెట్టు (from T. పెట్టు *to place.*) To sharpen the teeth of a file &c. కక్కవేయు. (from T. వేయు *to throw.*) To cut

or make rough, a mill-stone, by indenting it. కత్తెపుకప్పులు (from TUD. కత్తెము *a bridle*.) The bit of a bridle. కక్కించు v. caus. 1. To cause to vomit. 2. to make another regorge, or give back. కక్కుడు Vomiting. కక్కుదెవులు (from T. కెవులు *a disease*.) The vomiting disease. This is a name which the Hindoos give to the frequent vomiting produced in children by hiccough, and among grown-up persons from bile, or other causes.

T. కక్కుఱితి or కక్కుఱితి s. n. 1. Precipitance. 2. importunity. 3. want, indigence. 4. indolence.

TUD. కక్కెర s. n. (from s. కక్కరేటు) *vide* కక్కర.

TUD. కక్కము s. n. (from s. కక్క) A sword; a scymetar.

3. కచము s. n. 1. The hair. 2. the tuft or band of hair, which females wear upon the crown of the head.

2. కచహస్తము s. n. The tuft of hair above-mentioned.

4. కచేరీ s. n. (from H. كچري) 1. A cutcherry, or public office, for the transaction of business. 2. the bride, or bridegroom, or both, sitting in state, with dancers amusing them.

TUD. & T. కహోరపుచెట్టు s. n. (from s. కహూరక and T. చెట్టు *a tree*.) The zedoary zerumbet, or *Curcuma zerumbet* of Dr. Roxburgh. From their fragrant smell, the roots of this plant are much used by the Hindoos, as a cosmetic. They are termed కహోరములు.

TUD. కచ్చ s. n. The end of the lower garment, which, after the cloth is tied round the body, passes between the legs, and is tucked up behind, into the waist-band.

T. కచ్చడము s. n. 1. The act of moving the pieces, in the Hindoo game termed *Sogataloo*, in some degree resembling back-gammon. 2. a bullock cart. 3. *vide* కచ్చ.

s. కచ్చరము &c. adj. Foul, unclean.

T. కచ్చింపు s. n. *vide* కచ్చడము No. 1.

T. కచ్చిక s. n. A burnt cake of dried dung.

T. కచ్చు v. a. To move the pieces, in the Hindoo game termed *Sogataloo*.

T. కచ్చెలు s. n. plu. 1. Splendor; glittering. 2. lies; frivolous excuses.

s. కచ్చారము s. n. *vide* కహోరపుచెట్టు.

G. కచ్చె s. n. A dispute, quarrel, noise, or disturbance.

s. కచ్చపము s. n. A turtle, or tortoise.

s. కచ్చపము s. n. One of the nine *nidhis*, or treasures, in the possession of *Cubera*, the god of riches.

s. కచ్చు s. n. 1. A sort of lute. 2. the instrument of Suruswaty, the goddess of learning.

s. కచ్చము &c. adj. Contiguous to water; watery. s. n. The hem of a garment.

s. కజ్జిలము s. n. Lamp-black, applied to the eye-lashes by the Hindoos, both as an ornament, and as a medicine.

T. కజ్జాయము s. n. A sweet-cake, fried in ghee.

TUD. & T. కజూరపు చెట్టు s. n. (from s. ^ఖజూర, and T. చెట్టు *a tree*.) A date-tree.

T. కటకటా interj. Expressive of sorrow, or grief. Alas! alas! కటకటంబడు (from T. పడు *to fall* q. v.) To grieve, or lament.

T. కటకటాకమ్మలు or కటకటాలు s. n. pl. A low railing, about two feet high, generally found in the verandas or halls of Mahomedans, and used as the back of a couch, of which the seat is the ground.

s. కటకము s. n. 1. The town or province of *Cuttack*. 2. a bracelet.

s. కటము s. n. 1. A mat. 2. the temples of the head. కటకారుడు A mat-maker; a dealer in wicker-work.

T. కటా interj. *vide* కటకటా.

TUD. కటాది s. n. (from s. కుతార) A dagger, with a handle which runs up the arm, on each side, when it is seized by the hand.

s. కటాహము s. n. 1. A shallow vessel, for frying grain, &c. 2. a turtle's shell. 3. a young buffalo.

s. కటాయము s. n. 1. A glance or side look: 2. favor, regard, compassion, kindness. 3. protection. In Teloogoo it is used chiefly in its second meaning. కటాయించు. v. a. To favor, or regard.

s. కటి s. n. The hip or buttock. కటిసూత్రము s. n. (from s. సూత్ర *a thread*.) The small string tied round a Hindoo's waist, whence is suspended the bit of cloth which covers the privities.

T. కటిక adj. 1. Mere, quite, entire, total.

2. cruel, horrid. కటికచీకటి Total darkness. కటికమెకము (from s. మృగ *an animal*.) The rhinoceros. కటికవాడు s. n. 1. An attendant or watchman over the apartments of the king's women. 2. a butcher.

T. కటికి s. n. *vide* కటిక.

s. కటిప్రోథములు s. n. plu. The posteriors.

s. కటుకరోహిణి s. n. Black Hellebore. *Helleborus nigar*. It is used as a purge, by the Hindoos.

T. కటుమర్లు s. n. pl. The cheek bones.

s. కటువు s. n. 1. A pungent taste. 2. solidity, hardness. adj. 1. Pungent. 2. solid, hard.

T. కటువు s. n. A bier.

T. కట్ట s. n. 1. A bundle. 2. a bank, or shore. 3. a dam, or embankment. కట్టకట్టు 1. To tie a bundle; to pack up. 2. to dam or embank. కట్టతెగకట్టు To break an embankment. కట్టతెగు An embankment or dam, to be broken. కట్టవేయు (from T. వేయు *to throw*.) To raise, or throw up, an embankment.

T. కట్ట or కట్టా interj. *vide* కటకటా s. n. A *kuttah*, or custom house, for the levy of duties.

T. కట్టకడ adv. (from T. కడ *the end*.) At the farthest point; at the very end.

T. కట్టడ s. n. 1. An order, or command. 2. a law, rule, or ordinance; a precept. 3. a custom. కట్టడచేయు 1. To give an order. 2. to make an enactment; to establish a law.

౧. కట్టాణిసుండ్లు s. n. A necklace of small gold beads.
౨. కట్టది adj. Cruel, hard-hearted, unfeeling. 2. inflexible.
౩. కట్టు s. n. 1. A tie, or bond. 2. a knot or bandage. 3. a rule, regulation, or law. 4. a system. 5. a plot. 6. prohibition. 7. prevention, or restraint. 8. a charm, or enchantment. 9. a ferrule, or any ornament, on a stick. 10. the water in which any sort of *pulse* is boiled. v. a. 1. To tie, bind, or connect. 2. to affix, or attach. 3. to build, erect, or construct. 4. to be with young as applied to cattle only. 5. to charm, or fascinate. 6. to fly in an inauspicious manner. Both the noun and verb have other meanings, which will be best illustrated by the following phrases, and examples; but it may be observed generally, that the verb, added to many nouns, converts them into active verbs; as, from బలము *strength*, బలకట్టు To strengthen, &c. కట్టుకొను v. comp. 1. To tie, or bind, round one's own body. 2. to do, or commit, an action, 3. to embrace. 4. to marry. 5. to conquer. కట్టించు v. caus. 1. To cause to tie, or bind. 2. to cause to build. కట్టదము s. n. An edifice, or building. కట్టివేయు (from the past verbal participle of కట్టు, and ౧. వేయు to throw.) 1. To tie up. 2. to sequester. కట్టివుంచు or కట్టిపెట్టు (from the same participle, and ౧. ఉంచు or పెట్టు to

place.) 1. To lay in store. 2. to retain, or detain. కట్టుబాటు (from పాటు a derivative from పడు to fall q. v.) *lit.* falling into a knot. 1. A system. 2. a regulation. కట్టుబాటు చేయు v. a. 1. To lay down a system. 2. to establish a law. కట్టుకొండు (from ౧. కొండు the hem of a garment.) That part of a female Hindoo's garment, which she ties round her waist. కట్టుకోక A female's usual garment. కట్టుబట్ట 1. A man's lower garment. 2. a person's usual dress. కట్టుమట్టు A cow house, or stall. కట్టుసుంజె (from ౧. సుంజె a post.) A pillar, or post, to which cattle are tied. కనుకట్టు or కను కట్టువిద్య (from ౧. కన్న the eye.) Juggling, legerdemain. జాతికట్టు 1. The tie of kindred. 2. the custom of the cast. ఉలవకట్టు The water in which gram has been boiled. మంత్ర కట్టు (from s. మంత్ర a mysterious formula.) Fascination, charming by magic. నడికట్టు A waist-band, or girdle. నీరుకట్టు A stoppage of urine. కట్టుమాను A float of timber; a raft. కట్టువర్జము A complete suit of apparel. కట్టుగడచేయు To lay in store. కట్టుగడసరుకులు Goods which have lain long in store; damaged goods. కట్టుకథ A feigned story; a fable. కట్టునామాల్లాడు To speak all in the same manner, each having previously agreed with the other what to say. కట్టుచేయు or కట్టుపెట్టు To stop, restrain, prevent, or forbid. నాయముకట్టు To dress

a wound. కత్తికట్టు *lit.* to gird on a sword. To arm one's-self against another. రూకలుకట్టు *To pay off* money. వానికిరొమ్మునదెబ్బతగిలినెత్తురుకట్టినది He has a bruise, from a blow in his breast. కట్టుకొన్నవండ్లాము A married wife. భేదకట్టు *Purging to stop.* ఖాకీకట్టు *To strike* a balance in account, against another ధరకట్టు *To set* a price. రంకుకట్టు *To charge* with fornication. పద్యముకట్టు *To compose* a verse. ఓడచాపకట్టు *To set* the sails of a ship. వాకట్టు *To render* silent; generally by conjuration. దోవలుకట్టు *To stop* the road. కడుపుకట్టు *To deny one's-self* the common necessities of life. మేళముకట్టు One set of dancing girls to make preparations for the dance. గడ్డకట్టు *To congeal, to become* hard. నీళ్లుకట్టు *To water, as applied* to fields, &c. చిన్నదాన్నికట్టుకొను *To marry* a girl. ఒకపుణ్యముకట్టుకొను *To do* a good action. సాపముకట్టుకొను *To commit* a sin. ఒకరాజ్యముకట్టుకొను *To conquer* a kingdom. ఒకరినికట్టుకొను *To embrace* one. చేతులుకట్టుకొను *To fold* the arms across; or to join the palms of the hands. Both are marks of the highest respect. నడుముకట్టుకొను *To gird* the loins; to be prepared.

౧. కట్టుబడి *adj.* (from ౧. కట్టు *a bond* or *tie*, and ౨ది the past verbal participle of పడు *to fall* &c. q. v.) *lit.* having fallen into a bond. Tied, fixed, permanent, invariable. This is a revenue term, usually

applied to lands on which a *fixed, invariable, and favorable* rent is assessed; and which have commonly been granted, on that tenure, to peons, liable to be called out occasionally for the service.

౧. కట్ట s. n. 1. A stick, or staff. 2. a piece of wood. 3. firewood.

౧. కట్నము s. n. 1. A building, or edifice. 2. presents given by relations to each other, during the celebration of a marriage &c. 3. presents formerly given by zemindars and others, to the governor of a province. 4. a reward, or recompense.

౧. కట్లగుదియ s. n. (from ౧. గుదియ *a club*.) A club, or cudgel, bound with iron rings, at intervals.

౧. కట్లదండ s. n. A necklace of alternate gold and black beads, strung in four or five rows.

౧. కట్లపురుగు s. n. A dangerous snake striped with black.

౧. కట్టి s. n. That species of litter, which is generally termed a *Dooly*.

౧. కట్టిపేస s. n. A plant. *Cissampelos hexandra*.

౧. కట్టెలు s. n. plu. Weights. This is generally applicable to those with which the precious metals are weighed.

౧. కఠారి s. n. *vide* కఠారి.

౧. కఠినము &c. *adj.* 1. Hard, firm, solid. 2. difficult. 3. severe, cruel, inflexible, rigid, untractable.

౧. కఠోరము &c. *adj.* 1. Hard, solid. 2. difficult. 3. frightful, horrible. 4. complete, full; full grown.

౧. కడ s. n. 1. Place. 2. quarter or direction. 3. end, or extremity. 4. side, or corner. adj. Last. postpos. Near. When this word is affixed to the infinitive of verbs, it forms, with it, an abstract noun. ఇక్కడ In *this* place, or here. అక్కడ or అక్కడ In *that* place, or there. నాకడ Near me. రాకడ Coming. పోకడ Going. కట్టకడ At the *very* end. ఎందలకడ Early, soon, not too late. రేపకడ In the morning. వెలిగడ Dry ground; soil not watered artificially, but by the rains of heaven. పరగడ A field which is situated close to the village. చెట్టుకడ The end, or top, of a tree. కడనాది The *last* time. కడకు At last. కడకుపోవు To be *menstruous*. కడకా Aside, apart, further. కడలేని Endless. కడకంటచూచు *lit.* to look with the *corner* of the eye. To give an oblique glance. కడముట్టు v. n. *lit.* to reach *the end*. To be finished or concluded. కడముట్టించు v. a. To finish. కడవెళ్లు v. n. (from ౧. వెళ్లు to go.) To be finished, completed, or concluded. కడవెళ్లు or కడముట్టు adv. 1. Completely, fully, wholly, without any deficiency. 2. every where. పట్నముకడవెళ్లు వెలికిరిని I searched *every where*, in the city. కడగొట్టు adj. The youngest. కడగొట్టుబిడ్డ The youngest, or *last* child. కడతేరు v. n. (from ౧. తేరు to reach.) 1. To be recovered from disease, or relieved from distress. 2. to be concluded or finished. కడతేర్పు v. a. To relieve, or save, another from

distress, or disease. అత్తకడతేర్పు To save one's soul; to ensure one's salvation. కడపట or కడపట At length; at last. కడపట 1. To the end. 2. from first to last. 3. fully, completely.

౨. కడంగరము s. n. 1. Corn of any kind of which the ear is empty, in consequence of drought, or other accident; a crop not producing grain. 2. chaff, straw.

౩. కడంకు or కడంకు v. a. 1. To display courage, or evince intrepidity, in battle. 2. to strive, or endeavour. కడంక s. n. 1. Bravery. 2. the display of courage in battle.

౪. కడగండ్లు s. n. plu. Calamities, evils, dangers, afflictions, miseries, persecutions.

౫. కడప s. n. 1. The under timber of the door frame. 2. the threshold, or entrance. ఇకమీదనీకడపతోక్కను *lit.* I shall not hereafter kick the under timber of thy door frame. I shall never again enter your threshold. కడపదాటు To cross the threshold; to go out.

౬. కడపట adv. *vide* under కడ.

౭. కడమ s. n. The remainder, rest, or residue. adj. Remaining.

౮. కడలి s. n. The sea. కడలికూతురు (from ౧. కూతురు a daughter.) *Lutchmee*, the wife of *Visknoo*, and goddess of prosperity; because she was produced from the churning of the ocean. కడలివెన్న (from ౧. వెన్న butter.) The moon; be-

cause it was also produced by the churning of the ocean.

T. కడవ s. n. A large earthen pot, in which water is generally carried.

T. కడాని s. n. Massy, or pure gold.

T. కడి s. n. 1. A morsel ; a mouthful. 2. a stool of cow-dung.

T. కడితము s. n. A book made of folded cloth, covered with a black paste, on which accounts and memorandums are written, with a kind of soft stone, chiefly by merchants. The writing may be effaced by a wet cloth, and it resembles a slate, in this respect, as well as in the appearance of the white writing.

T. కడిది adj. Large, great, big.

T. కడిమి s. n. Valour, bravery, gallantry.

T. కడిమి చెట్టు s. n. The plant termed *Nau-clea cadamba*.

TUD. కడియము s. n. (from s. కడిక) A bracelet, or ankle-ring.

T. కడు adj. Much ; great. కడుకొను v. n. (from కొను q. v.) To be distinguished, or signalized in battle.

T. కడుగు v. a. 1. To wash, or lave. 2. to cleanse. s. n. The water in which rice has been washed. కడిగించు v. caus. To cause to wash, or cleanse. కడుక్కోను v. comp. To wash, or cleanse.

T. కడుపు s. n. 1. The belly, or stomach. 2. pregnancy. 3. the fetus. పర కడుపు This applies to the state of the stomach, before a person has broken his fast. An empty, or fasting stomach. కడుపుతో

పుండు To be pregnant. కడుపుదించు To cause to miscarry ; to cause an abortion. కడుపుదిగబడు To miscarry, or have an abortion. కడుపు నెబ్బ Belly-ache. పొత్తికడుపు The bottom of the belly, or abdomen. కడుపు - వెళ్లు, or పోవు, or ఎత్తుకొను, used with the dative case - To have a looseness, in the bowels. కడుపు కట్టుకొను used with the dative case - To be constipated ; to have a cessation of looseness: used with the nominative, To refrain from eating much ; to curb the appetite. కడుపువుబ్బు The belly, to swell. కడుపు కాలు lit. the belly, to burn. This strong, and very expressive phrase, is applied to a mother, who has lost her child ; as దాని or దానికీకడుపు కాలినది She has lost her child, or children. కీకడుపుచల్ల నాపుండవలెను Thy belly must be cold, is on the contrary a common form of blessing a mother, and means - May your children ever be well, and happy. కడుపుమంట lit. burning of the belly. 1. Fury. 2. envy. 3. malice. కడుపాత్రము 1. Want of food. 2. indigence. 3. subsistence.

T. కడుముత s. n. A small pot, or pitcher, with a large mouth.

T. కడువ s. n. vide కడవ - కడువరాశి. (from s. రాశి a sign of the zodiac.) The sign of *Aquarius*.

T. కడువతియ s. n. A small drum.

T. కడ్డాయము s. n. Compulsion, force, violence, constraint.

T. కర్తి s. n. An ingot, or bar of metal.

T. కణిక s. n. *vide* కడంక under కడంకు.

T. కణికు v. n. *vide* కడంకు.

T. కణజము s. n. A barn, or magazine, for grain.

T. కణత s. n. The temple of the head.

1. కణము s. n. A small particle, or atom.

2. కణి s. n. A hackery, or bullock-cart.

T. కణితి s. n. *vide* కంతి.

3. కణిశము s. n. 1. An ear of corn. 2. proper weight.

T. కణజు s. n. 1. An elk. 2. a hawk.

T. కణదురు s. n. *vide* కంఠ్రిక.

T. కణపు s. n. A knot, knuckle, or joint.

3. కణ్యుడు s. n. The saint, or sage, *Kunva*, who is said to have written on Teloogoo grammar; his works are not now extant.

TUD. కత s. n. *vide* కథ.

3. కతకము s. n. The clearing nut plant; *Strychnos Potatorum*.

T. కతకు or కతుకు v. a. To lap with the tongue.

T. కతన postpos. 1. By, by means of. 2. because. 3. on account of.

T. కతము s. n. Cause.

T. కత్తలాని s. n. A horse.

T. కత్తము s. n. Armour, mail.

T. కత్తి s. n. 1. A sword or sabre. 2. a knife. 3. a razor. కత్తిదూయు To draw

a sword. కత్తిబిలు A sword's scabbard, or sheath. బాణాకత్తి (from s. బాణ an arrow) A double-edged sword. మంకల

కత్తి A barber's knife, a razor. కత్తిబడక The case hung to the side of a toddy-

drawer, containing his knife, and other implements. కత్తిపీట A large kitchen knife, fixed perpendicularly in a stool, against the edge of which vegetables, &c. are cut. కత్తులతోమేవాడు A knife-grinder.

T. కత్తువ s. n. A wooden, pointed, spade; the lower part of which is not square, but triangular, one of the angles forming the point. It is much used, in the Northern Circars, in digging large clods, when the earth is wet.

T. కత్తె s. n. in compos. only, used as an affix, to denote A female: as, చెలికత్తె A female friend. The corresponding male affix is కాడు, or నాడు.

T. కత్తెర or కత్తెరకోల s. n. Scissors: కత్తెరించు or కత్తిరించు To shear, or cut with scissors. కత్తెరదొంక A pick-pocket, who, in a crowd, or at a festival, secretly cuts off any ornament from the person of another, with scissors.

T. కత్తెరచుక్క or కత్తెరతిక్క s. n. The third lunar mansion, corresponding with the *Pleiades*. కత్తెరతిక్క నెల (from T. నెల a month,) The 8th Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place near the *Pleiades*, when the sun is in *Scorpio*. *vide* ఉపాది.

T. కత్తెరబావిలీలు s. n. plu. An ornament, set with precious stones, worn by Hindoo females, near the top of the ear.

3. కథ s. n. A story, tale, or fable. 2. a narrative, or relation. 3. a chronicle or

history. కథిసుడు A relater of ancient tales.

T. కద particle. *vide* కదా.

S. కదంబము s. n. 1. A flock, or multitude.

2. an arrow. 3. a collection of perfumes.

కదంబపొది A sort of perfumed powder.

S. కదంబవృక్షము s. n. *vide* కదిమిచెట్టు.

T. కదకు or కదుకు v. a. *vide* కతకు.

S. కదధ్వ s. n. A bad-road.

S. కదనము s. n. War, battle, combat.

S. కదపా s. n. A counter-agreement.

S. కదర్శము &c. adj. Avaricious, miserly.

T. కదలు v. n. To move, stir, or shake. కద

లిక s. n. Motion. కదలించు or కదల్చు

v. a. To move, stir, or shake; in an active sense.

S. కదలి s. n. 1. The plantain. *Musa sapientum*. 2. a flag. కదలివంధ్య (from s. వంధ్య *a barren woman*.) A woman who has produced only one child. The plantain tree produces only a single bunch of fruit.

T. కదా or కద particle. This is a corruption of the interrogative form of the negative particle కాదు not, and literally denotes *Is it not so?* It corresponds in use with the English words - Since, as, neither, indeed, even, really, entirely &c. Added to infinitives it expresses the precativ imperative; and has many other variations of meaning, to be gathered from the context. వాడు యోగ్యుడుగా దావా నితోన్న హముచెయ్యవలెను As he is a worthy man, I must contract friendship

with him. చూడక దయ్య *Pray look* Sir. రూపాయి లేదుగ దాక కనుకూడా లేదు I have *neither* a rupee, nor even a cash. వాడు వ్రాస్తాడుగ దామే మిచెప్పను (*lit. he writes, does he not?* I can say nothing.) I am unable to express my admiration of his writing. కొంచెము పంబుగ గాడుగ ద - వక పర హాయిచ్చి వాడు *Even* a person on a small salary, gave one pagoda. మీతో మాట్లాడుదామంటే నావకాశం లేదుగ దవయ్య Though I wish to speak with you, I am *really* out of leisure. నాకునివుయివ్వవలసినదిపదివరాలగు దాలిందులో ఇప్పుడులియిదువరాలపంపించు *You know* that you must give me ten pagodas; of these, send me five at present.

T. కదియు v. n. 1. To touch, to be contiguous, to meet, to join, to approach. 2. to be pressed or squeezed. 3. to copulate. v. a. to obtain. కదియించు To cause to touch, &c.

T. కదిలించు v. a. *vide* కదలించు under కదలు.

T. కదుపు s. n. A herd of cattle, or flock of sheep.

T. కదుము s. n. The coagulated blood, suffused under the skin, after a bruise. v. a. 1. To push away. 2. to extend.

T. కదురు s. n. 1. A spindle. 2. an awl, or puncheon.

T. కదులు v. n. *vide* కదలు.

S. కదుష్ణము s. n. Gentle warmth. adj. Warm.

- t. కద్దు The third person neuter, in the singular number, of the affirmative aorist of కలుగు *to be possessed; to exist. It is, there is.* In reply to questions respecting existence, this word represents the general English affirmative *yes*, as opposed to లేదు q. v.; thus, కద్దా, లేదా. *Is it, or not?* With the dative case, కద్దు expresses possession, as నాకుకద్దు *I have.*
- s. కద్రువు s. n. The wife of *Kusyupa*, and mother of the serpent-race, inhabiting the regions below the earth.
- t. కనకనలాడు v. n. (from t. కనకన *an imitation of the sound of sparkling fire*, and t. ఆడు q. v.) Live coals, to burn red-hot.
- s. కనకము s. n. Gold. కనకాబిష్మకముచేయు *lit. to bathe with gold. To pour over another's head gold coin, in approbation of learning, &c.*
- t. కనఁబడు v. n. *vide* కనుపడు under కను.
- t. కనమ s. n. A defile, or pass, between two mountains.
- t. కనరు s. n. An acrid, bitter, or disagreeable taste.
- t. కనలు v. n. To be angry. s. n. Anger.
- t. కనికరము s. n. Pity, compassion.
- s. కనిష్ఠ s. n. 1. A younger sister. 2. the little finger.
- s. కనిష్ఠము &c. adj. 1. Small, little. 2. younger. 3. inferior, low.
- s. కనిష్ఠిక s. n. The little finger.
- s. కనీనిక s. n. The pupil of the eye.
- s. కనీయ s. n. A younger sister.
- t. కను v. a. 1. To see or look; to regard; to perceive; to observe. 2. to meet. 3. to bring forth; to bear young. 4. to beget. 5. to produce, as applied to fruit trees, or crops. 6. to yield a revenue, or profit. s. n. The eye. కను or కన - పడు (from t. పడు *to fall*, q. v.) To appear; to seem. It is used impersonally, with the dative case. కను or కన-పఱచు v. a. (from t. పఱచు, the active form of పడు.) To shew, or point out. కను or కని-పించు v. caus. 1. To shew, or point out. 2. to deliver a female, or animal, in labour. This verb is also used impersonally, with the dative case; and then denotes - 1. To seem; to appear. 2. to be sensible of pain, to feel. 3. to be afflicted with, or labouring under, any disease; as వానికితల నెప్ప కనిపించినది *He has a head-ache.* ఒకరికిఁజిక్కువారుకనిపించు *Any one to have the small pox.* కనికొను vulgarly written కనుకొను, (from కొను *to buy*, q. v.) v. comp. 1. To see, to look, to regard, to perceive, to observe. 2. to bring forth young. 3. to find out, detect, or discover. కనుకొను (from the noun prefixed to the same verb.) To see, look, or perceive. కనిపెట్టు (from t. పెట్టు *to place or put*.) 1. To watch, or take care of. 2. to expect, or look out for. 3. to find out, to discover. 4. to divine. కనుకొ లిక The corner of the eye. కను గీటు v. a. (from t. గీటు *to throw*.) To

wink, or make signs with the eyes. కను
వొమ or కనువొమ్మ The eye-brow. కను
బ్రాము v. a. To conceal; to put out
of sight. కనుమొలక v. n. To dis-
appear, to vanish. కనుకెప్ప The eye-
lid. కనువిచ్చ v. n. (from ర. విచ్చ to
open.) To awake. కనువెచ్చ s. n. *lit.*
eye-warmth. Gentle heat, or warmth.
కన్నాయి (from tud. దొయ two.) A
pair, or couple, of eyes. కన్నెరుచు (from
ర. తెరుచు to open.) To open the eyes;
to awake. కనుకెప్పవారు 1. To
wink. 2. to close the eye-lid. కనుకెప్ప
పాటులో In the twinkling of an eye.
కనువెంట్రుకలు The eye-lashes. కనుకు
ర్ణు The eye-ball. కనుపాప The pupil of
the eye.

ర. కనుపుగొట్టు v. a. (from కనుపు in compos.
a joint, and ర. కొట్టు to cut.) To cut into
pieces.

ర. కనుమ s. n. 1. A gap. 2. a pass through
hills.

ర. కనుము s. n. The day after the Poongal
feast, or after any eclipse.

ర. కన్న adv. Than. This word, and కంటే
which is synonymous with it, are the
common adverbs of comparison. It is
very generally believed that the former
is the relative past participle, and the
latter the subjunctive, of the verb కను
to see. &c. but it seems more probable
that these words are derived from the
corresponding parts of అను to say, add-
ed to the dative case; and that కన్న is

formed from కి or కు, and అన్న; and కంటే
from కి or కు, and అంటే; because
these adverbs govern the inflexion, not
the accusative of the noun; and if deriv-
ed from an active verb, the reverse
would be the case. దీనికన్నమంచిది లేదు
There is nothing better *than* this, may
be literally translated - *To those who*
speak of this, nothing is better; or if the
other derivation is adopted, *To those*
who look at this, nothing is better. When
కన్న is used as the past relative parti-
ciple of కను q. v. it may occasionally be
translated *own*; thus కన్నతల్లి one's *own*
mother. *lit.* the mother who bore. కన్న
బిడ్డ One's *own* child. *lit.* the child born.
కన్నతండ్రి One's *own* father, *lit.* the
father who begot.

ర. కన్నడ s. n. 1. Contempt, disregard. 2.
indifference; negligence.

tud. కన్నడము s. n. The language of *Car-*
nataca, improperly termed *the Canarese*.
కన్నడ adj. Of or belonging to the coun-
try of *Carnataca*. కన్నడి s. n. An inha-
bitant of the *Carnataca* country. The
modern term *Carnatic* has been hence
derived; but *Carnataca* included only
that portion of the modern *Carnatic*
which has been distinguished by the
name of *Balaghaut*, viz. the great table
land in the centre of the Peninsula, con-
sisting of Mysore, and a few adjoining
provinces, to the northward of it.

ర. కన్నము s. n. 1. A hole. 2. a hole made

by thieves in a wall. This is the manner in which burglary is usually committed in India. కన్న హాడు or కన్నదీడు A thief as above defined. A person who has committed burglary. కన్నపుకత్తి or కన్నకోల The instrument with which a thief commits burglary, as above defined. కన్నముపేయు or పెట్టు To commit burglary, as above explained.

కన్నాకు s. n. A noble, or excellent, person.

కన్నయ s. n. *vide* కన్య.

కన్ను s. n. irregular, making in the inflex. sing. కంటి, and in the nom. plu. కంఠు. 1. The eye. 2. the joint or knot in a cane, or in the stalk of any reed, or plant. 3. the mash of a net. 4. a vital part. *vide* కను, whence this word is derived. కన్నీలు (from క. నీలు *water*.) A tear. కన్నుదోయి (from కన్ను దోయి *two*.) A couple of eyes. కన్నులగట్టుకొను (from క. గట్టుకొను *to cover*.) To regard one with kindness, or affection. కన్నులమ్రాను (from క. మ్రాను *a tree*.) Sugar-cane. కన్నులవిలుకడు (from క. విలుకడు *an archer*.) The Hindoo Cupid; because his bow is of sugar-cane. కన్నువేయు To cast the eye wistfully at an object. కన్నారచూచు To see with one's own eyes; to be an ocular witness of any thing, *vide* ఆర under ఆరు. కన్నగట్టు Fascination.

కన్నె s. n. *vide* కన్య - కన్నె టికము s. n. 1. Virginity. 2. the act of first cohabiting with a female.

కన్నవేదిబిడ్డ s. n. A sort of duck.

కన్య s. n. 1. A girl of eight years of age. 2. a virgin. 3. the sign *Virgo* in the zodiac.

కన్యక s. n. 1. A little girl. 2. a maiden, or virgin.

కన్యాకుబ్జము s. n. *Kinnaje*, an ancient city of great note in the north of Hindoostan.

కపటము s. n. 1. Dissimulation, artful concealment of one's intentions. 2. cunning, artifice. 3. a feint, or trick. 4. deceit, cheating. కపటి or కపటస్తుడు A cunning person; a cheat.

కపర్దము s. n. The braided hair of *Siva*. కపర్ది The god *Siva*.

కపాలము s. n. The skull, or cranium. కపాలి The god *Siva*.

కపి s. n. 1. A monkey. 2. the sun. కపిధ్వజిడు (from క. ధ్వజి *a flag*.) *Arjoona*; because he assumed a monkey, as his ensign or arms.

కపిష్ఠము s. n. The wood apple tree. *Feronia elephantum*. Roxb.

కపిలము s. n. A tawny colour. adj. Tawny. కపిల A cow of that colour.

కపిలకుడు s. n. *Kupila*, the sage who founded the *Sunkhya* system of Hindoo philosophy.

కపిలే s. n. This is the name given to an engine, of very simple construction, used for drawing up water from wells. A large pulley, supported by strong

pieces of wood, is raised on the highest side of the well; and, by means of it, the water is drawn up in a leathern bucket, by two yoked bullocks, which pull down an artificial descent, formed for the purpose.

క. కపిలోహము s. n. (from s. కపిల *tawny*, and s. లోహ *iron*.) Brass.

TUD. కపురము s. n. (from s. కపుర) Camphor.

క. కపోణి s. n. The elbow.

క. కపోతము s. n. A dove, or pigeon. కపోతపాలిక A pigeon-house; an aviary.

క. కపోలము s. n. The cheek.

క. కప్ప s. n. A frog.

క. కప్పచిప్పలు s. n. A bivalve shell.

క. కప్పము s. n. Tribute. కప్పముకట్టు To give or pay (*lit.* to tie) tribute.

TUD. కప్పరము s. n. (from s. కబుర) A variegated colour.

క. కప్పు v. a. To cover. v. n. 1. To spread, or extend. 2. to collect or settle in a thick covering, as the clouds before heavy rain, or smoke over a large city.

s. n. 1. A covering. 2. thatch. 3. black colour. 4. the black composition, with which the Hindoos rub their teeth, and which covers the interstices between them. adj. Black. కబ్బి or కప్పుకొను v.

comp. 1. To envelope one's-self; to cover one's-self. 2. to spread, extend, or collect, as above explained. కప్పచాకము A padlock. *lit.* a covered-lock. కప్పుతెరపు దారి (from *తెరపు* a path, and *దారి*

a possessor.) *lit.* he whose path is black. Fire. కప్పుమేనిదంట (from *త.* మేను a body, & *త.* దంట in compos. a possessor.) Saturn either because his body among the Hindoos, is considered black; or because it is covered, by his ring. కప్పురాయి (from *త.* రాయి a stone,) The sapphire.

TUD. కప్పురము s. n. *vide* కపురము.

క. కప్పార s. n. 1. An earthen vessel, used as a plate for victuals, at the meals of the lower classes of Hindoos. The superior classes invariably use metal vessels. 2. a pot used in begging alms.

TUD. కప్రము s. n. *vide* కపురము.

క. కఫము s. n. Phlegm.

క. కబంధము s. n. 1. Water. 2. a headless trunk.

క. కబంధుడు s. n. 1. The name of a giant. 2. the moon's ascending node, personified as *Rahoo*, the son of *Simhica*.

క. కబరి s. n. The knot into which Hindoo females tie their long hair, on the top of the head.

క. కబళము s. n. 1. A mouthful, a morsel. 2. a physic-ball for horses. కబళించు v. a. To swallow, to devour, to gulp.

క. కబాదము s. n. 1. A bullock-load of grass, or straw. 2. forage.

క. కబురు s. n. (from *أخبار*) 1. News, intelligence. 2. report. 3. a message.

TUD. కబ్బము s. n. (from s. కావ్య) Poetry.

క. కబ్బిలివాడు s. n. A toddy-drawer.

౯. కమండలము or క. కమండలపు s. n. The water-pot of an ascetic, or hermit.
౧౧. కమటము s. n. A portable furnace, in which gold or silver is melted.
౧౨. కమరము s. n. A turtle.
౧౩. కమండలపు or ౯. కమండలము s. n. An earthen or wooden pot, used by Hindoo ascetics.
౧౪. కమటము s. n. A portable furnace, for melting the precious metals.
౧౫. కమరము s. n. 1. A turtle. 2. a tortoise.
౧౬. కమతము s. n. 1. The cultivation which the owner carries on with his own farming stock, by means of another. 2. the land of which the zemindar, jaghiredar, shotriumdar, enamdar, &c. himself retains the farm in his own hands, or causes to be cultivated with his own farming stock, in contradistinction to the land rented out by him to others.
- కమతవాడు s. n. The person employed to cultivate, with the farming stock of the owner.
౧౭. కమరు v. n. To be singed, or burnt, as applied to hair or leather, and to the body if burnt black. s. n. The act of burning as above.
౧౮. కమల s. n. *Lutchemi*, the goddess of prosperity, and consort of *Vishnoo*, the preserver.
౧౯. కమలము s. n. 1. The lotus, or *Nymphaea nelumbo*. 2. water. 3. an antelope.
- కమలాపుడు (from s. ఆప్త *dear*.) The sun; because he is dear to the lotus, which

- expands as he rises. కమలాసనుడు (from s. ఆసన *a seat*.) The god *Brumha*; because the lotus is his throne. కమలిని s. n. 1. A tank abounding with the lotus. 2. the lotus itself.
౨౦. కమలాపండు s. n. A small sweet orange; usually in India termed *the hill orange*.
౨౧. కమలు v. n. 1. To fade, or wither. 2. to be scorched by the sun. 3. to be burned by fire, without coming in immediate contact with it.
౨౨. కమనా లెవాడు s. n. *vide* కంసాలవాడు.
౨౩. కమికిలి s. n. The hand, held with the fingers bent, and separated. This word is much used with the affix ఎడు *ful*, and is chiefly affixed to words denoting food, to express *a handful*; as కమికెడు అన్నము A handful of boiled rice.
౨౪. కముచు v. a. To swallow, to devour.
౨౫. కమరు v. n. *vide* కమరు.
౨౬. కమ్మ s. n. 1. A branch or bough of any tree of the *palm* species. 2. a letter of correspondence, written upon the palm leaf. 3. a kind of ear-ring worn by Hindoo women. adj. Delicious, pleasant. కమ్మదనము or కమ్మన A delicious odour or taste. కమ్మనా adv. Well, in good order.
- కమ్మవిలుతుడు (from ౧. విల్లు *a bow*.) The Hindoo Cupid; because his bow is of the *delicious* sugar cane.
౨౭. కమ్మరవాడు or కమ్మరి s. n. An iron or black-smith. కమ్మరత or కమ్మరది A female of that cast. This is one of the five casts

- of artificers, *vide* కంసాలవాడు. కైడిక మ్మరవాండ్లు Itinerant black-smiths.
- T. కమ్మవారు s. n. plu. The *kummaravars*, a numerous cast of Teloogeo Soodras, usually employed in agriculture. కమ్మరి కము s. n. The cast itself in the abstract.
- T. కమ్మి s. n. 1. Wire. 2. a bar. 3. the line or border at the ends of a Hindoo's cloth, *vide* కంచి. ఇనపకమ్మి An iron bar. కడపకమ్మి The threshold. ముక్కుకమ్మి or ముక్కమ్మి A gold or ornamented ring, worn by women, and suspended from the side of the nose, which is perforated for this purpose. కమ్మిసాగదీయు To draw wire. కమ్మిబీర A woman's cloth, with a stripe on it's border. కమ్మిదీయు 1. To draw wire. 2. to flee away.
- T. కమ్మి v. a. 1. To cover. 2. to spread, or extend. 3. to overspread. 4. to surround. గొంతుకమ్మి To become hoarse. కమ్మిదల s. n. 1. Covering. 2. concealing. 3. an escort. 4. aid. మజ్జు కమ్మినది The cloud overspread. వానికి మైకముగమ్మినది He is completely intoxicated. సేనలుకమ్మినవి The troops surrounded.
- T. కమ్మేరాకు s. n. A kind of beetle leaf, darker and stronger than the common one.
- S. కమ్మము &c. adj. 1. Red. 2. lustful, cupidinous.
- S. కయాహము s. n. A young female buffalo.
- T. కయి s. n. The hand.
- TUD. కయి s. n. (from s. కవి) A poet. కయిత or కయితము Poetry. కయిసరుడు A poet.
- G. కయిస s. n. (from A كیف) Drunkenness.
- T. కయ్య s. n. 1. A brook, or running stream. 2. a paddy field.
- T. కయ్యము s. n. 1. Battle, combat. 2. a quarrel or dispute. 3. war.
- T. కర s. n. 1. A hedge. 2. an embankment; *vide* కలు.
- S. కరంకము s. n. A plate, or box, for beetle and nut.
- S. కరండము s. n. A small box.
- S. కరంబము or కరంభము s. n. Flour, mixed with curds.
- S. కరక s. n. Hail.
- T. కరకచెట్టు s. n. The chebulic myrobalan. *Terminalia chebula*. A strong astringent, used with galls, as an external application in apthous affections. It is also used to make ink; and, by dyers, as a yellow dye, or as an astringent to fix other colours. The powder of the flower is administered internally, as a slight astringent, in bowel complaints.
- S. కరకము s. n. 1. Hail. 2. a small pitcher. 3. the skull.
- T. కరకర s. n. 1. Sharpness. 2. the noise made in chewing, or by the iron style in writing on the palmyra leaf.
- T. కరకరి s. n. 1. Confusion. 2. mixture.
- G. కరకసా s. n. A dispute regarding boundaries.
- T. కరక్కాయ s. n. The fruit of the కరకచెట్టు. q. v. There are some curious phrases

- in which this word is used, viz. నోటకరక్మాయబడు *lit.* this fruit to fall in the mouth. To be prevented. నోటకరక్మాయ - గొట్టు or నేయు *lit.* to force this fruit into the mouth. To prevent.
౧. కరగసము s. n. A saw.
౨. కరకు v. a. or n. To melt, dissolve, or waste. This verb, like the English verb *to melt*, is used either in an active, or neuter sense. మనసుగరకు To feel compassion. ఆస్తికరకు An estate to be wasted. కరచు v. a. To melt. కరగించు v. caus. To cause to melt, &c.
౩. కరజము s. n. The nails of the fingers.
౪. కరటము s. n. A crow.
౫. కరడము or కరడు s. n. A wave.
౬. కరణము s. n. 1. An organ of sense. 2. cause. 3. an instrument or means of action. 4. a curum or village accountant. In Telingana, these are generally Bramins; in the Tamil country, Soodras of the Pilly tribe. కరణీకము The office of a village accountant.
౭. కరణి s. n. 1. Manner, way, mode. 2. similarity, likeness.
౮. కరభము s. n. 1. A young camel. 2. an ass.
౯. కరము s. n. 1. The hand. 2. a ray. 3. a tax. కరభము s. n. The hand from the wrist to the root of the fingers. కరభజితములు s. n. plu. Grains half dressed, slightly scorched, or parched, so as to be eaten from the hand. కరరుహము s. n.

- The nail of the fingers. కరకాఖలు (from s. కాఖా a bough.) The fingers.
౧౦. కరము adj. Much, great.
౧౧. కరవాయి s. n. An instrument used by gold-smiths.
౧౨. కరవాలము or కరవాల s. n. A scymitar, or sabre, thirty inches long.
౧౩. కరవాలిక s. n. A short club, or wooden sword.
౧౪. కరవీరము s. n. A fragrant plant; the Oleander, *Nerium odorum*.
౧౫. కరహటము s. n. The root of the lotus.
౧౬. కరారు s. n. (from A كرا.) Agreement, engagement. కరారుచేయు v. a. To engage, to agree. కరారుపమ v. n. To be agreed. కరారునామా s. n. A written agreement, or engagement.
౧౭. కరాళము &c. adj. Terrible, dreadful.
౧౮. కరి s. n. An elephant.
౧౯. కరి s. n. 1. The pudendum of any female, either of the human or brute species. 2. a sharp weapon.
౨౦. కరిణి s. n. A female elephant.
౨౧. కరిణివాండ్లు s. n. plu. A particular cast of weavers.
౨౨. కరిది s. n. The bridge of the Veena, a sort of Hindoo guitar.
౨౩. కరిశేము s. n. Agriculture, cultivation.
౨౪. కరీరము s. n. 1. The shoot of a bamboo. 2. a sort of plant common in dry deserts, *Capparis aphylla*, Roxb.
౨౫. కరిషము s. n. A lump of dried cow-dung.
౨౬. కరుష s. n. Medicinal drugs burnt to

ashes, which the Hindoos use with a mixture of water, during sickness.

T. కర్క s. n. Melted gold, &c. 2. the vessel in which gold is melted. 3. liquified or clarified butter, &c. *vide* కర్క.

T. కర్క s. n. 1. A lump of boiled rice, or of turf. 2. a wave. 3. a daily account.

This term is also applied to what we term *the surf*, which is distinguished by the name of పాటికర్క or *the female surf*, and the పోతకర్క or *the male surf*.

The former denotes the inner or inferior surf, the latter the outward or larger one.

S. కర్క s. n. 1. Compassion, mercy, clemency, pity, tenderness. 2. pardon. 3. favor. కర్కించు or కర్కజేయు v. a.

1. To have compassion, &c. 2. to favor.

T. కర్కజోదోసతీ s. n. The creeping plant of the melon.

T. కర్కవలి s. n. Wind. కర్కపలిదిక్క (from TUD. దిక్క *a star*.) The fifteenth of the lunar mansions, over which the god of wind presides.

T. కర్క s. n. 1. *vide* కర్క and కర్క. 2. the foetus.

S. కర్క s. n. A male or female elephant.

S. కర్క s. n. The skull, the bones of the head.

T. కర్క s. n. An officer employed to superintend a *Tanadar*, &c.

S. కర్క s. n. The Jujube tree, *Ziziphus jujuba*, or its fruit.

S. కర్క s. n. 1. A

crab. 2. the sign in the zodiac termed *Cancer*.

S. కర్క s. n. 1. A white horse. 2. a mirror.

S. కర్క s. n. &c. adj. 1. Hard, cruel, unfeeling, unmerciful, harsh, unkind, miserly.

S. కర్క s. n. The plant termed *Convolvulus paniculatus*.

S. కర్క s. n. 1. A cruel man. 2. one of the principal *Nagas* or serpents of *Patala*.

T. కర్క s. n. pl. A sort of sweetmeat.

S. కర్క s. n. The ear. కర్క s. n. (from S. కర్క *a helm*, as it were the ear of the vessel, and ధృ *to have or to hold*.)

A pilot. కర్క s. n. or కర్క s. n.

An ear-ornament worn by Hindoo women.

S. కర్క s. n. 1. A trinket for the ear. 2. a roll of any palm leaf, thrust through the lobe of the ear.

S. కర్క s. n. (from జప్ *to recite in a low voice*.)

An informer; a slanderer, a tale-bearer.

S. కర్క s. n. *vide* కర్క under కర్క.

S. కర్క s. n. 1. An agent, doer, or maker. 2. a lord or master. 3. an owner. 4. an author. 5. an heir. 6. in grammar, the agent of the action denoted by the verb.

S. కర్క s. n. Scissars.

S. కర్క s. n. 1. Mud, clay, mire. 2. sin.

- s. కర్పడుము s. n. A dirty or tattered cloth.
s. కర్పరము s. n. The skull, or cranium.
s. కర్పూరము s. n. Camphor. రసకర్పూరము s. n. Calomel.
s. కర్పూరశిలాజిఘ s. n. This is a beautiful crystallized, foliated Gypsum, which the Vytians use for the same purposes that the Africans at the Cape do, viz. sprinkling, when powdered, on foul ulcers. *Ainslie*.
s. కర్పరము s. n. 1. Gold. 2. variegated colour.
s. కర్మకథి s. n. A maid, a female servant.
s. కర్మతము &c. adj. Finishing carefully.
s. కర్మణ్య s. n. Wages, pay, hire.
s. కర్మము s. n. 1. An act or action. 2. a lot or destiny. 3. moral duty; the religious obligations, or ceremonies, imposed by peculiarities of tribe or occupation. 4. funeral rites. 5. in grammar, the subject, or object of the action denoted by the verb. కర్మంతరము s. n. Funeral rites. కర్మసాక్షి s. n. (from s. సాక్షి *an evidence*.) The sun, because he beholds all deeds. కర్మి s. n. A workman. కర్మవ s. n. An action. కర్మేంద్రియము s. n. An organ of action, of which they reckon five, viz. The hand, the foot, the larynx, or organ of the voice, the organ of generation, and that of fœculent excretion.
s. కర్మకుడు s. n. A cultivator of the soil; one who lives by tillage.

- s. కర్పము s. n. A weight equal to about that of two and a half pagodas.
s. కర్పపు s. n. A river.
t. కఱ s. n. 1. A stain; dirt; blackness. adj. Black. కఱకంతము s. n. (from s. కంత *the neck*.) A sparrow. కఱకంతుడు s. n. The god *Siva*, because his neck is black: *vide* కంఠే కలుడు under కంఠము.
t. కఱకఱి s. n. Force.
t. కఱకు s. n. Roughness, inequality, sharpness; as of the file, or teeth of a saw, or of any rough surface. adj. Sharp, rough, harsh. కఱకెక్క v. n. To be sharp.
t. కఱకుట్టు s. n. (from t. కఱ *a staff*, and t. కుట్టు *to sew*.) Roasted meat; because it is fixed on a spit, or staff.
t. కఱచు v. a. 1. To bite, to gnaw. 2. to learn, study, or acquire, any art, science, or business. కఱపు v. a. To teach, to instruct. కఱపించు v. caus. 1. To cause to bite, or gnaw. 2. to cause to teach.
t. కఱటి s. n. A wicked person.
t. కఱతలు s. n. plu. Childish desires.
t. కఱద s. n. Wickedness.
t. కఱదూపము s. n. A cobweb.
t. కఱపు s. n. A famine; scarcity, deficiency.
t. కఱి s. n. Blackness. adj. Black. కఱివేల్పు s. n. (from t. వేల్పు *the deity*.) The god *Vishnoo*, in his incarnation as *Krishna*.
t. కఱివేపచెట్టు or కఱివేము s. n. The *Berjera kænigii*, of which the leaves are

used to give a flavour to certain dishes, and are deemed tonic.

త. కలుసు s. n. *vide* కలుసు.

త. కణ్ణ s. n. 1. A staff, or walking stick. 2. the stalk of grain. 3. a stain.

త. కణ్ణి s. n. One of the names of *Arjoona* the third son of *Pandoo*.

త. కణ్ణు s. n. A plough-share. This noun makes in the sing. inflex. కణ్ణి - కణ్ణి నేల Such a quantity of ground as may be cultivated by one plough. కణ్ణి మొన The point of the plough-share. కణ్ణి మొల s. n. plu. The iron cramps which fasten the plough-share to the wooden part of the plough.

త. కల s. n. A dream. This word is also the irregular relative participle of కలుగు and may then be translated *possessing*. Added to substantives, it becomes కల, by the rules for the permutation of letters, and converts the substantive into an adjective. కలగను v. n. To dream.

గ. కలంకారీ s. n. (from P. قلم کاری work-manship.) Chintz-painting.

త. కలంచు v. a. *vide* కలంచు under కలగు.

గ. కలందాను s. n. (from P. قلمدان) An ink-stand.

స. కలకంఠము s. n. 1. The black cuckoo. 2. a goose or swan. 3. a dove or pigeon.

త. కలకండ or కలకంద s. n. Sugar-candy.

త. కలకల s. n. The warbling of birds. కలకలనప్పు To laugh heartily, or loudly.

స. కలకలము s. n. A confused sound, as the buzz of a crowd, &c.

త. & స. కలకాలము adv. Permanently, constantly.

త. కలగు v. n. 1. To be in agitation, confusion, disorder, disquiet, or trouble. 2. to be turbid, as water. 3. to be embarrassed or disconcerted. కలంచు v. a. 1. To put in agitation, &c. 2. to make turbid. 3. to embarrass, &c. కలకనీరు (from కనీరు water.) Turbid water. కలకపాలు To be turbid, troubled, or confused కలగ (ద్రో)పుకొను To retire, in alarm or confusion. కలగుండు The turbidness of water. కలత s. n. The turbidness of water. 2. perplexity, confusion. 3. a quarrel or dispute. 4. a false fabricated story.

త. కలకూర s. n. Greens of four or five sorts, mixed and cooked together.

త. కలచు The irregular third person singular, in the masculine gender, of the affirmative aorist of కలుగు q. v. There is, was or will be.

త. కలదు part. *vide* కద్దు.

స. కలభౌతము s. n. 1. Silver. 2. gold.

త. కలను s. n. Battle; war; combat.

త. కలప s. n. 1. The materials for a house. 2. the materials for a plough. కలపకట్టె s. n. A reed-pen.

త. కలబంద s. n. The aloe plant. కలబంద గుంజు The pulp of the stalks of the small narrow leaved aloe.

త. కలబది న s. n. The city of *Kulburga*, in the Nizam's dominions.

స. కలభము s. n. A young elephant.

త. కలమ s. n. A gap.

s. కలమము s. n. 1. Rice sown about the month of June, which ripens about December. 2. a reed-pen.

s. కలము s. n. A low but pleasing note. కలధ్వని A sweet tone, or sound.

t. కలము s. n. 1. A ship. 2. a reed-pen.

t. కలయంపి s. n. Water which is sprinkled on the ground, after it has been swept.

s. కలరవము s. n. A dove, or pigeon.

t. కలవ s. n. The water-lily.

t. కలవంటకములు s. n. plu. (from t. కలియు q. v.) Boiled rice which is separately mixed with four different ingredients, and thus forms four distinct dishes. These ingredients are 1. tamarind juice. 2. curds. 3. the flour of Gingilie or Sesamum seeds. 4. that of the seeds of the *Phaseolus mungo*.

t. కలవరము s. n. Fixed reflexion, or thought.

t. కలవరించు v. a. To speak in one's sleep. కలవరింత s. n. Speaking in one's sleep.

s. కలవింకము s. n. A sparrow.

s. కలకము s. n. A water-pot.

s. కలకాబ్ధి s. n. The milky ocean. కలకాబ్ధిజి *Lutchemi*, the wife of *Vishnoo*, because she was thence produced.

s. కలహంస s. n. A fabulous swan, of a delightful note.

s. కలహము s. n. 1. Disturbance, trouble. 2. a quarrel or dispute. 3. a tumult, revolt, or insurrection. 4. war, combat, battle. కలహంతరిత s. n. An angry wife, a scold. కలహశమడు (from s. అశన

food.) *Narada*, one of the ancient sages, who was so fond of disputes as to be said to feed on them.

s. కలాచి s. n. A spitting-pot.

s. కలాదుడు s. n. A gold-smith.

s. కలాపము s. n. 1. The eye in the peacock's tail. 2. an ornament. 3. a multitude, or assemblage.

s. కలాపి s. n. The peacock.

g. కలాలి adj. Of or belonging to arrack. This is a revenue term, sometimes used as a substantive, to denote the arrack farm itself.

s. కలి s. n. The fourth age of the world, according to the Hindoos; the Iron age, or that of vice; the commencement of the *Cali-yug* or age is placed about 3,000 years anterior to the Christian era; the number of it's years are 432,000, at the expiration of which the world is to be destroyed, and again renewed.

t. కలి s. n. The water in which rice has been washed, kept until it ferments.

s. కలింజికము s. n. 1. A mat. 2. a screen of grass, a *taty*, &c.

s. కలింజినము s. n. A village of barbers' huts.

s. కలిక s. n. An unblown flower; a bud.

t. కలికము s. n. An eye-salve.

t. కలికి s. n. A woman. adj. Beautiful, agreeable.

t. కలిమి s. n. (from t. కలుకు q. v.) 1. Wealth, riches, possessions. 2. existence. కలుమితాయ్యలి (from t. తాయ్యలి a

woman.) The goddess of riches. కలిమి
కండు s. n. An unjust tax, exacted from
the rich inhabitants.

౧. కలియు v. n. 1. To mix or mingle. 2. to
be joined, united, or connected. 3. to be
included in. 4. to be on terms of intimate
familiarity. 5. to be in the act of copu-
lation. v. a. 1. To join, unite, connect,
or ally one's-self, with another. 2. to meet.
3. to overtake. 4. to copulate. కలియి
s. n. The act of joining, &c. కలియకూ
దు To add up figures. సభ కలిగినది The
assembly is dissolved, or broken up.
కలుసుకొను v. comp. 1. To meet. 2. to
associate with. 3. to overtake.

౨. కలియము s. n. A bridle.

౩. కలు (క)ను s. n. A particular species
of the *Sesamum orientale*.

౪. కలు s. n. A hole.

౫. కలు This is an irregular verb, of very
extensive use in Teloogoo. As a neuter
verb, it denotes - 1. To be, or exist. 2.
to be born. 3. to happen. Used imper-
sonally with the dative case, it denotes -
To have, to possess. *Est pro habeo regit
dativum*. As an auxiliary verb, it's
affirmative aorist కలుదును &c. or
కలను &c., it's irregular negative aorist,
లేను &c., and it's past tense కలిగిని &c.,
added to the infinitive of another verb,
denote the possession, or want, of power
or ability. *I can, &c. I cannot, &c. I
could, &c.* The second form of the affir-
mative aorist, కలను &c., thus used as

an auxiliary, also denotes futurity. *I
will, &c.* The relative participle కలి, after
an infinitive, denotes futurity, as చేయు
గలిగిన్నపములు The requests which I
am about to make. After infinitives, or
substantives in the nominative case, the
క is changed into గ, by a general rule
of grammar. For various other parts
of this verb, vide కడు-కల-లేదు-నలుగు
రువత్తులుగలరు There were four mer-
chants. వానికి నలుగురుకొమార్లుగలిగిరి
Four sons were born to him. కలగజేయు
(from ౧. చేయు to do.) To frame, form,
invent, produce, or establish. కలిగిన
వాడు A rich man. కలిగినదికలిగినట్లు
చెప్పు Tell what happened, exactly as
it happened. కలిగితే If it be so; if it so
happen. కలిగినంతలోధర్మముచెయ్యి
Give charity according to your means.
lit. of as much as you possess.

౬. కలుపు v. caus. of కలియు q. v. 1. To mix
or mingle, in an active sense. 2. to join,
unite, &c. 3. to include. 4. to form an
intimacy. s. n. 1. Mixing. 2. weeds. 3.
curds. కలుపుకోలుతనము s. n. Intimacy,
friendship.

౭. కలుబంద s. n. vide కలబంద.

౮. కలువ s. n. vide కలవ, కలువలమెడు s. n.
(from ౧. మెడు a master.) The moon, who
is termed the ruler of the water-lily,
which his beams are supposed to expand.

౯. కలువరించు v. n. vide కలవరించు.

౧౦. కలుషము s. n. Sin. adj. Turbid, foul,
muddy.

- s. కల్మము s. n. 1. Sin. 2. fraud. 3. dirt, sediment, ordure. 4. the Hindoos in febrile and bilious affections, sometimes starve themselves for many days, and then take a decoction of drugs to which they give this name, after which they no longer refrain from food.
- s. కల్మ s. n. The name of *Vishnoo*, in his future, or tenth Avatara, or incarnation.
- t. కల్మ s. n. A woman. *vide* కలికి.
- s. కల్పకము or కల్పవృక్షము s. n. The celestial tree in *Indra's* paradise, which yields whatever is desired.
- s. కల్పన s. n. 1. Fabrication, invention, 2. fiction. కల్పనచేయు or కల్పించు v. a. 1. To fabricate, invent, or contrive. 2. to produce, form, or make. 3. to institute, or establish. 4. to restore to life.
- s. కల్పము s. n. A day and night of *Bramha*, a period of 432,000,000 years of mortals, measuring the duration of the world. Adj. in compos. *Like*, but with a degree of inferiority. కల్పక్షయము The destruction of the world.
- s. కల్మషము s. n. 1. Sin. 2. uncleanness. 3. the matter of a sore.
- s. కల్మాషము s. n. Variegated colour.
- s. కల్పము s. n. 1. The dawn or break of day. 2. an auspicious speech. 3. *toddy*, the liquor extracted from the cocoanut, palmyra, or date tree. కల్పపాలుడు A drawer of that liquor.
- s. కల్యాణము s. n. 1. Good fortune, hap-

- piness, prosperity. 2. marriage. 3. the name of a city.
- t. కల్ల s. n. Untruth, falsehood, a lie. కల్లరి A liar. కల్లరికత్తె A woman who tells lies. కల్లరిడు A man who tells lies.
- t. కల్లు s. n. 1. *Toddy*, the liquor extracted from the cocoanut, palmyra, or date tree. 2. a stone. 3. a wheel. When it is used in either of the two last senses, it makes the inflex. sing. కంబి, and the nom. plu. కండ్లు. కల్లుపెంట A toddy-shop. కల్లువెల్లి One of the seven seas, viz. that of toddy.
- s. కల్లలము s. n. A surge; a billow.
- t. కల్వ s. n. *vide* కలవ.
- t. కల్వము s. n. A small grinding stone, or mortar, used chiefly for drugs.
- s. కల్పారము s. n. A red and fragrant water lily.
- s. కళ s. n. 1. Splendour, brightness, eclat. 2. a part, or division. 3. the sixteenth part of the moon's diameter, one of which is considered constant, and the other fifteen are supposed to revolve round it. Each of the revolving కళ corresponds with a తిథి or lunar day, the period during which the moon travels through twelve degrees of her path. 4. the phases of the moon. 5. a mechanical art. 6. literature. 7. in Teloogoo grammar, a particular class of words. ముఖికళ Sweet features; a fine air. కళానిధి The moon.
- s. కళంకము s. n. 1. A spot, stain, or blemish. 2. rust. 3. defamation. 4. suspicion.

- s. కళ త్రము s. n. A wife.
- T. కళ పెళ s. n. The sound of boiling.
- T. కళాచిక s. n. A box, with a lid or cover.
- s. కళింగదేశము s. n. *Calinga*, the country which stretches northwards along the coast, from the *Godavery* towards the *Ganges*. It takes its name from the second of the three lingums, bounding the *Teloogoo* country, situated at *Calsair ghaut* on the *Godavery*. The nation is mentioned by *Pliny*, as "*Calingæ proximi mari*," and "*Gentes gangaridum Calingarum*."
- s. కళిందజి s. n. (from s. కళింద *The name of a mountain*, and s. జొ born.) The river *Jumna*, because its source is in the mountain *Calinda*.
- s. కళేబరము s. n. 1. The body. 2. a corpse.
- s. కళ్యాణము s. n. *vide* కల్యాణము.
- s. కళ్యాణి s. n. The goddess *Parvaty*, the consort of *Siva*.
- T. కళ్లము or కళ్లాము s. n. The spot of ground in the open fields, in which cattle tread the grain out of the ear; the thrashing floor.
- T. కల్లి s. n. The plant termed *milk hedge*, *Euphorbia tirucalli*.
- TUD. కల్లియము s. n. *vide* కలీయము.
- T. కల్లె s. n. Thick phlegm.
- TUD. కల్లెము s. n. A bridle; *vide* కల్లియము.
- T. కవ s. n. A couple, or pair. కవలవారు or కవలు *Twins*.
- s. కవచము s. n. Armour, mail. మంత్ర
- కవచము An amulet, or charm worn on the person.
- s. కవనము s. n. Poetry. అశు-కవనము or కవిత్వము An extemporary poem or verse. చిత కవనము A poem written, and to be read, according to some fantastic shape; as that of a snake, chess-board, &c. I have seen *Teloogoo* verses in the latter form, in which a letter is placed in each square, and the words are formed by combining the letters according to the different moves of the pieces, as placed on the commencement of the game of chess.
- s. కవాటము s. n. A door.
- s. కవి s. n. 1. A poet. 2. a bird. 3. the planet *Venus*.
- s. కవిత or కవిత్వము s. n. A poem, poetry.
- T. కవియు v. n. 1. To excite, to attack. 2. to let loose to battle. 3. to throw one's-self on the enemy.
- T. కవిరియుండలు s. n. plu. Small balls made of the sediment arising from the boiling of beetle-nut, which, being dried, are used with the beetle-nut when chewed.
- T. కవిలె s. n. An account book of the palm or cadjan leaf, such as those used by the *Curnums*, or village accountants, in the Northern Circars, and the *Tamil* country.
- T. కవురు s. n. A light shade of any colour.
- G. కవులు s. n. (from A. كفل) 1. A special agreement, promise, or convention. 2. a favorable condition, stipulation, or

- assurance. 3. a capitulation. 4. quarter in battle. కవులిచ్చు To give *cowle*, is usually applied to the safe guard, or favorable assurance, given to an absconding person, that he may appear free from all apprehension of danger; thus, a rebel sometimes comes in *on cowl*. To give lands *on cowl*, means to grant them *on* special agreement. In the districts of Bellari and Cuddapah, this expression is applied to waste, granted on favorable terms for a certain number of years, and afterwards subjected to full rent.
- s. క పౌష్ణము s. adj. Tepid. s. n. Slight warmth.
- s. క వ్యము s. n. The oblation to the manes.
- t. క వ్యది s. n. A name of *Arjoona*. క వ్యది చెలి (from చెలి a friend.) *Krishna*, because he was the friend of *Arjoona*.
- t. క వ్యము s. n. A churning-stick. క వ్యపుమం The mountain *Mundara*; because the *Sooras* and *As-sooras* used it as a churning-stick, in churning the ocean, in order to recover the sacred things lost at the deluge.
- s. క శ or క శము s. n. 1. A whip. 2. a string.
- t. క శి or క సి s. n. Wrath, anger, rage, fury. క సిమసంకు v. a. To destroy.
- s. క శ్శేరుకము s. n. The back bone.
- s. క శ్శేరువు s. n. A kind of grass, *Scirpus kysoor*.
- s. క శ్శము s. n. 1. Fainting. 2. a village inhabited by the ఎలుకలవాండ్లు q. v.
- s. కషాయము s. n. 1. An astringent taste. 2. a decoction, infusion, or extract. కషాయముకొంచు To decoct, or infuse. కషాయముకొంకు To be decocted, or infused.
- s. క పికుడు s. n. A burglar.
- s. కష్టము s. n. Bodily pain, or suffering. 2. labour, fatigue. 3. hardship, difficulty. 4. trouble, affliction, calamity, vexation, sorrow. 5. danger. adj. 1. Painful. 2. laborious. 3. hard, difficult. 4. afflicting, vexatious. 5. dangerous.
- t. క సలు s. n. 1. Impurity, or dirt, in any liquid. 2. the dark spots in the moon's disk.
- t. క సరు s. n. 1. Anger, rage. 2. a storm. 3. profit or loss on the exchange of coins. 4. bad humours of the body. v. a. To revile, or abuse.
- t. క సపు s. n. 1. Grass. 2. straw. 3. sweepings, rubbish.
- g. క సాయ s. n. (from A. قصابي) A butcher.
- t. క సిందచెట్టు s. n. The plant termed *Casia esculenta*.
- t. కను part. used in compos. only, Small, little. కనుగొందు To fade a little. కనుకాయ A young or unripe fruit.
- g. కనుప s. n. (from A. قصبه) The chief city, or head station of a talook.
- t. కనురు s. n. vide క సరు.
- t. క సెము s. n. An infusion, from a mixture of iron, toddy, and chebulic myrobolan, *Terminalia chebula*.
- tud. కస్తి s. n. vide కష్టము s. n.

- s. కస్తూరి s. n. Musk. కస్తూరిపిల్లి A civet-cat. కస్తూరి పసుపు A sort of scented turmeric.
- s. కహ్వము s. n. A crane.
- s. కతుము s. n. The armpit.
- s. కఠి s. n. 1. One party as opposed to another. 2. objection or reply in argument.
- s. కఠ్య s. n. 1. The armpit. 2. a forest of dead trees. 3. the intermediate space between the outer and inner gate of a fortress.

r. కా part. This is the infinitive of the irregular verb అపు, q. v. and being generally affixed to nominatives, or to words of the class drootuprukrootooloo, it is then changed by the rules of grammar into కా. Added to any adjective, or to a substantive qualifying the nominative to the verb, it converts them into adverbs; thus, పాలిచేల్ల కాకొట్టుతున్నది The wind blows coldly. It never can be added to the nominative with which the verb agrees. When added to substantives in the nominative case, it may also denote *resemblance, similitude, &c.* దూరాన్మంచిచూస్తేయెండమావులునీళ్లు పాలగుపడుతున్నవి If sultry vapours be viewed from a distance, they appear like water. When added to the pronoun తాను, it represents the English expressions, *Spontaneously, of one's own accord;*

thus, నీవువాణ్ణిపిలిస్తా లేక వాడుతాను నా నేవచ్చెనా Did you call him, or did he come of his own accord? When added to nouns or pronouns in the dative case, it denotes - *For, on account of, in behalf, or in favor of;* thus, నీకు నాను నేనుదొరతో మాట్లాడితిని I spoke to the gentleman in favor of you. Added to infinitives, it denotes - 1. *While, as.* 2. *in consequence of;* thus, వారిద్దరు జేగడమాడక నా నేనువస్తాని I came while, or as they both were quarrelling; or I came in consequence of their both quarrelling. కాజేయు v. a. To finish. కాజోలును or కాజోలు (from పోలును the third person of the aorist of the verb పోలు to resemble.) Perhaps.

- s. కాంచినము s. n. 1. Gold. 2. the tree termed *Michelia champaca*.
- s. కాంచి s. n. 1. *Conjeveram*, near *Madras*, one of the seven sacred cities of the Hindoos. *vide* కంచి. 2. a woman's zone or girdle, especially made either of gold or silver.
- r. కాంచు v. a. 1. To see; to look. 2. to be brought to bed of an infant.
- s. కాండము s. n. 1. Water. 2. an opportunity. 3. an arrow. 4. a stem or stalk. 5. a chapter or section. 6. a horse. కాండపటము (from s. పట a cloth.) A screen, or blind, surrounding a tent.
- s. కాంత s. n. A beloved, or lovely woman.
- s. కాంతము &c. adj. 1. Pleasing, agreeable, beautiful. s. n. A stone; in which

ease it is compounded with సూర్య - చంద్ర or అమృత, as సూర్యకాంతము A crystal lens, &c.

కాంతారము s. n. 1. A difficult or bad road. 2. a forest. 3. sugar-cane.

కాంతి s. n. Splendour, light, beauty.

కాంతుడు s. n. A husband.

కాందవము s. n. A particular kind of cake, baked on an iron plate.

కాందిశము &c. adj. Flying, running away, put to flight.

కాంభోజిదేశము s. n. *Camboja* or *Cambaya*, a country in the north of India.

కాం లెక్క s. n. (from P. *كالا* raw, unripe, and *లెక్క* an account.) A rough account, as opposed to a fair one.

కాంశ్యము s. n. 1. Queen's metal. 2. a cup or goblet.

కాంక్ష s. n. Wish, desire, inclination, passion, appetite. కాంక్షించు v. a. To wish.

కాశ s. n. 1. Warmth, heat. 2. anger.

కాశ This is the negative participle of the verb *అవు* to become, q. v. It is used as a particle, denoting - Besides, else, except, unless. కాశపోవు v. n. To be unfinished, unaccomplished, or unsuccessful. కాశప్రందు To disagree, to differ.

కాకుంటే 1. If it be not so. 2. otherwise. కాకమియ్యేది or కాకేది Why not?

కాశకుదము s. n. The sesamum seeds.

కాశము s. n. A crow.

కాశర s. n. The plant termed *Momordica charantia*.

కాశరూటి s. n. A hog.

కాశలి s. n. A low and sweet sound.

కాశి s. n. A crow. కాశిబంసారు 1. Tinsel; brass-leaf, glittering like gold. 2. talc.

కాశిచెప్పులు or కాశితీపు or కాశిసోమాలు s. n. The epilepsy.

కాశితము s. n. 1. Paper. 2. a playing card.

కాశిఘ్రలు s. n. *lit.* crow's wings. A particular species of paddy.

కాశుత్పుడు s. n. One of the names of *Rama*.

కాశుదము s. n. 1. The palate. 2. the inside of the cheek.

కాశవు s. n. Change of voice, in fear, grief, &c.

కాకోటి s. n. A pole, for carrying burdens.

కాకోదరము s. n. A snake, or serpent.

కాకోలము s. n. 1. A raven. 2. a poisonous substance, of a black or raven colour, prepared from the *Cacoli*, a drug.

కాకదా s. n. A torch.

కాకదము s. n. *vide* కాశితము.

కాకగు s. n. A large earthen pot.

కాకగు v. n. 1. To boil, to simmer. 2. to grow hot, to be feverish.

కాచము s. n. 1. A glass. 2. a rope network, to carry any burden with. 3. a disease arising from some affection of the optic nerve, or gutta serena.

కాచు v. a. 1. To boil. 2. to warm, to heat. 3. to have fever. 4. to protect, or

- preserve. 5. to watch or tend cattle. 6. to forgive, or excuse. 7. to produce. 8. to shine, as the sun or moon. 9. to wait in expectation or attendance.
- T. కాచువడియములు s. n. *vide* కవిరియుం డలు.
- T. కాటకము s. n. Famine.
కాటా s. n. Scales for large weights.
- T. కాటిపాపలవాండ్లు s. n. plu. Jugglers.
- T. కాటు s. n. A bite; a cut or notch. కాట్లాడు To wrangle, or fight as dogs, *vide* లిడు. కాటుపోవు To be singed, as applied to milk or victuals. కాటువాసన A singed smell. కాటుపెట్టు To notch, cut, or open.
- T. కాటుక s. n. 1. Black smoke, mixed with oil, which native women apply to the edges of their eyes. 2. mildew in grain. కాటుకపిట్ట A wag-tail. కాటుక రాయి Sulphuret of antimony.
- T. కాట్రుగడ s. n. A bound-hedge, round a city or fort.
- T. కాడ s. n. The stalk of long-growing vegetables or flowers, such as the lily, &c.
- T. కాడ s. n. This word is used chiefly in the dative case, to denote - Condition, state, or quantity; as వానికాపురము యీ కాడికివచ్చినది His house is reduced to this state. ఈపుస్తకముయే కాడికియిస్తావు For how much, will you give this book? This word, used as a postposition, denotes - Near, at, to; as యింటికాడ Near, at, or to the house.
- T. కాడి s. n. A yoke. కాడిగట్టు The ridge between two fields.
- T. కాడు s. n. regular, making it's inflexion sing. కాని; it is used, instead of వాడు, to denote the agent, when he is familiar or contemptible; thus విట కాడు A rake. సొగసు కాడు A coxcomb, a good looking fellow.
- T. కాడు s. n. irregular, which makes it's inflexion sing. కాటి 1. A funeral pile. 2. a cemetery, a place where dead bodies are burnt or buried. కాటికికాళ్లుజోచుకొనివున్నాడు This corresponds with the English phrase *He has one foot in the grave.*
- T. కాడుపడు v. n. 1. To be insensible. 2. a person to disappear.
- T. కాణము s. n. The food of a horse.
- S. కాణము &c. adj. One-eyed. s. n. A crow.
- G. కాణి s. n. A cawny of land, being something more than an acre. 2. in arithmetic, the fraction of one sixty-fourth.
- S. కాతరము &c. adj. Timid; confused, perplexed, disordered.
- S. కాత్యాయని s. n. 1. The goddess *Parvatee*, wife of *Siva*. 2. a middle aged widow, wearing a dress indicating the practice of austerity.
- S. కాదంబము s. n. *vide* కలహంస.
- S. కాదంబరి s. n. Wine, spirituous liquor.
- S. కాదంబిని s. n. A succession, or long line of clouds.
- T. కాదు This is the verb లెవు q. v. in the 3d person singular, neuter gender, of the

negative aorist, used as a common negative, in denial of *quality or essence*; it is to be distinguished from లేదు, which denies *existence*, and is opposed to అవును *yes* q. v. అదిమంచిది కాదు That is *not* good. అవునాకాదా Yes or no? నా ఒక్కరికి కాదు It does not agree with my body. నాకు వానికి కాదు I and he are upon bad terms. అది నా చేయకాదు lit. it cannot become by me. I cannot do it. కాదను v. a. 1. To deny, refuse or reject. 2. to forbid to do.

౧. కాన The irregular infinitive of the verb కను, in its first sense, as given under కను q. v.

౨. కాననము or కాన s. n. A forest, or desert.

౩. కాని This is the negative relative participle of the verb అవు q. v., and is used as a particle, to denote - Either, or, unless, only, except, although; as కాటాకుమీ దాని - కాదముమీ దాని వ్రాయ Write either on cadjans, or on paper. వాడు యిక్కడికి వస్తే నే కాని యీపనికానేరదు This business cannot be effected, unless he come here. యీపుస్తకమునీకే కాని వానికివ్వను I will give this book to you only, not to him. వానిచేత నానియీపనిచక్కబడదు This business cannot be well done except by him. మెడబట్టితో పి నా నానివాడుపోడు Although you push him by the neck, he will not go. కానిపని Bad business. కానివాడు A person on bad terms with

another; an enemy. చేత కానివాడు A useless, helpless, or stupid person.

౧. కాని s. n. vide కాణి.

౨. కానినాడు s. n. An illegitimate son.

౩. కాను s. n. Curds.

౪. కానుక s. n. Any gift offered by an inferior to a superior.

౫. కానుగుచెట్టు s. n. The plant termed *Galedupa arborea*. Rox. An oil is extracted from the seeds, which is used for lamps, and is sometimes applied externally in rheumatism.

౬. కానుగోయి s. n. (from P. كائون) An officer of a large district, acquainted with its customs, and with the nature of its landed tenures.

౭. కానుపు s. n. (from కను q. v.) The bringing forth a child.

౮. కాపట్యము s. n. vide కపటము.

౯. కాపడము s. n. Fomentation.

౧౦. కాపథము s. n. A bad road.

౧౧. కాపాడు v. a. 1. To preserve, to protect. 2. to patronize. 3. to watch, guard, defend, or take care of.

౧౨. కాపకాయనము s. n. vide కాదంబరి.

౧౩. కాపు s. n. A husbandman, cultivator, ryot, or inhabitant. కాపత or కాపుది A female of that description.

౧౪. కాపు s. n. (from ౧. కాచు q. v.) 1. Heat, warmth. 2. producing fruit. 3. watching, guarding. 4. protection, preservation. 5. domicile, residence. 6. a guard at chess. కాపరి A watcher, from అరి participle q. v.

- T. కపురము s. n. 1. A residence, habitation, or dwelling. 2. a person's family, or house.
- T. కాచబట్టి adv. Therefore, consequently.
- T. కాచవోలును adv. Perhaps, probably, *vide* కా.
- T. కామ s. n. The handle of an axe, hoe, or other such instrument, also of an umbrella.
- T. కామంచిగడ్డి s. n. A fragrant grass.
- T. కామచిచెట్టు s. n. The fox grape, or *Solanum nigrum*, a species of nightshade, said to be eaten with impunity by the Hindoos.
- S. కామము s. n. 1. Wish, desire. 2. love, lust, concupiscence. కామకూటము (from ౧. కూట a peak.) Wanton caresses, harlotry. కామధుక్కు or కామధేనువు The celebrated cow, in Indra's paradise, which grants whatever is desired. కామరూపి One who has the power of assuming any form at pleasure. కామి A debauched man. కామిని A debauched woman. కామకము &c. adj. Lustful, libidinous. కామ్యము &c. adj. Desirable.
- G. కామాటి s. n. A pioneer; a person who works with the pick-axe, spade, or hoe.
- G. కామభా (from P. *కామభా*) At all events, at any rate, certainly, positively.
- S. కామరూపి s. n. *Cama*, the Hindoo Cupid, or god of love.
- T. కాయ s. n. 1. Any unripe fruit, or nut. 2. the unripe produce of such vegetables

as form a head, or pod. 3. a wart, thick skin, or callosity. 4. a piece at chess. కాయకూరలు Vegetables. చెంపకాయ A slap on the cheek. పెట్టికాయ A blow with the fist. పిల్లకాయ A child. కాయధాన్యము Pulse; all sort of grain contained in pods. కాయకన్న An eye of which the pupil is destroyed; a blind eye.

- T. కాయము s. n. A medicine, composed of long pepper, common black pepper, and seeds of bishop's weed, given to women in child-bed.
- G. కాయము adj. (from A. *قائم*) Firm, fixed, durable. కాయముచేయు To fix, establish, or constitute.
- S. కాయము s. n. The body. కాయజుడు The god of love; because produced in every body.
- T. కాయకము adj. Slight, not strong.
- S. కాయకము s. n. Profession, or business.
- G. కాయదా s. n. (from A. *قاعدة*) 1. Custom, 2. regulation, rule.
- T. కాయు v. n. 1. To be feverish. 2. to bear fruit, or become ripe. 3. to shine, as the sun or moon. v. a. To tend cattle.
- S. కార s. n. A prison, or jail.
- S. కారణము s. n. 1. Cause, as opposed to effect. 2. reason, purpose, motive. 3. lot, destiny, fatality.
- T. కారము s. n. A pungent or hot taste. adj. Pungent, hot, spiced.
- S. కారవర్తి s. n. *vide* కారకర.
- T. కారామర్లు s. n. The pulse termed *Eolichos catiang*.

- T. కఠించు v. a. To cause pain, to afflict.
- S. కఠిక s. n. 1. A verse. 2. an art, or profession.
- T. కఠికము s. n. The dark colour of unbleached new cloth.
- TUD. కఠియము s. n. 1. Business, affair, work. 2. cause, motive. 3. effect, as opposed to cause; result.
- T. కఠు s. n. 1. Pineers, tongs. 2. age. adj. 1. Dark, obscure. 2. salt. 3. withered; as కఠు మేఘులు Black clouds. కఠు సంద్రము The salt sea. కఠాకులు Withered leaves. కఠుకొను To spread or cover, as applied to dark or black clouds.
- T. కరు v. n. 1. To flow, to run or fall out, to drop through. 2. to distil. 3. to cough up phlegm, in spitting. కాచు v. caus. To make flow, &c.
- T. కారుచిచ్ఛు s. n. Wild fire, in forests.
- T. కారుడ్యము s. n. 1. Ridicule, satire. 2. folly. కారుడ్యమాడు To ridicule or laugh at. కారుడ్యపుమాట A silly or foolish speech.
- S. కారుణ్యము s. n. Tenderness, compassion, pity.
- T. కారునువ్వులు s. n. plu. The seeds of the wild sesamum.
- T. కారుపంట s. n. Paddy sown in the wet season. It is the great crop of the Tamil country.
- G. కారువారు s. n. (from P. كاريك) Business, occupation.
- S. కర్ష s. n. An artist, artificer, or agent.
- T. కఠము s. n. The hollowed trunk of the palmyra tree, used in the Northern Circars in watering fields from tanks.
- S. కారోత్తమము s. n. Barm, yeast, froth.
- S. కర్తవ్యము s. n. The name of a king with a thousand arms, also called *Arjuna*, a celebrated hero distinct from the Pandoo prince; he is one of the Jain emperors of the world.
- S. కార్తవ్యరము s. n. Gold.
- S. కార్తికము or కార్తికము s. n. The 8th Telooogo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Scorpio*.
- S. కర్తికేయుడు s. n. The deity of war, son of *Siva*.
- T. కార్తై s. n. The particular constellation of the 27 in which the sun happens to be.
- S. కార్పణ్యము s. n. 1. Poverty, parsimony. 2. malice.
- S. కార్పాసము s. n. 1. Cotton. 2. a cloth made of cotton.
- S. కర్ముకము s. n. A bow.
- S. కార్యము s. n. *vide* కఠియము.
- T. కఠియ s. n. Corporeal pain.
- T. కలు adj. 1. Impenetrable; as కలుదవి An impenetrable forest. 2. difficult, hard; as కలుమాట A difficult word. 3. wild; as కలుదున్న A wild buffalo. కలుకొమ్ములమేకము (from T. కొమ్ము, a horn, and TUD. మేకము a beast.) A deer.
- T. కాలదశ s. n. A stick parallel with one wall of the house, the ends of which are supported by being thrust into the two walls at right angles with the other.

In conjunction with the wall to which it runs parallel, it serves as a shelf to support pots, &c.

- కాలము s. n. 1. Time. 2. occasion, conjuncture, season. 3. tense. 4. death. 5. black colour. కాలచక్రము The circle of time. కాలక్షేపముచేయు To pass time. కాలక్రయముచూపున At the current price. వర్షాకాలము The rainy season. ఎండకాలము The hot season. వెన్నెలకాలము The first fortnight of the moon. బీకటికాలము The second fortnight of the moon. వర్తమానకాలము The present tense. భవిష్యత్కాలము The future tense. భూతకాలము The past tense. కాలము చేయు To die. కాలశంఠము lit. black throat. 1. A sparrow. 2. a peacock. 3. a wag-tail. కాలజ్ఞము s. n. (from s. జ్ఞా to know.) A cock; because he is supposed to know the hours. కాలజ్ఞుడు s. n. An-astrologer, a fortune-teller; because acquainted with time. కాలధర్మము Death. కాలాంతకుడు (from s. అంతకుడు q. v.) The god *Siva*, the destroyer of *Yama*. కాలసూత్రము One of the 21 hells.
- కాలవ s. n. 1. A water-channel. 2. a rivulet. కాలవకు పోవు To go to stool.
- కాలాయసము s. n. Iron.
- కాలు s. n. 1. A leg. 2. a foot. 3. a claw or talon. 4. a quarter or fourth part. మోకాలు The knee. నడికాలు The heel. మీకాలు The upper part of the

foot. ముందరికాళ్లు The fore-feet of quadrupeds. వెనక్కాళ్లు The hind feet of quadrupeds. కాలరులు - కాలు బలము - కాల్యలము or కాలిబండ్లు Infantry. కాలిదోవ or దారి A foot-path. కాలారి A poll-tax; so much per foot. కాలారివాడు A traveller. కాలివ్రేళ్లు (from *త్రేలు* fingers.) The toes. కాలుగడియ A quarter of a Hindoo hour. కాలుసేతులు Hands and feet. కాల్యైక్కు v. a. (from *త్రొక్కు* to tread.) To marry. s. n. Marriage; because at a marriage the bridegroom treads upon the foot of the bride. కాలుమడి Urine.

- కాలు v. n. 1. To burn, to be consumed. 2. to be baked. కాలువు s. n. Burning. కాల్చు v. a. 1. To burn. 2. to roast, or bake. 3. to fire a gun, or cannon. కాల్పించు v. caus. To cause to burn, &c.
- కాలుండు s. n. *Yama*, the regent of death.
- కాల్పము s. n. Dawn, day break.
- కాళంబి s. n. A spitting-pot.
- కాళయ్యుడి s. n. The fifty-second year of the Hindoo cycle of sixty.
- కాళింకుడు s. n. A sort of snake, or serpent.
- కాళిందీ s. n. A name of the river *Jumna*. కాళిందీభేదనుడు (from s. భేదన separating.) *Balarama*, the elder brother of *Krishna*, the eighth incarnation of *Vishnu*; because he divided the *Jumna*.
- కాళిక or కాళి s. n. *Parvatee*, the consort of *Siva*.
- కాళ్లు s. n. The plural of కాలు, a leg,

or foot. q. v. కాళ్ల - కట్ట or కడ (from *కడ the end*). That part of a bedstead, where the feet are placed. కాళ్ల కుచ్చి v. a. To kick, to struggle. కాళ్ల జెడ్డి A centipede of the largest species.

t. కావడి s. n. A piece of wood, with ropes suspended from each end, placed upon the shoulder, for carrying a burden, like that used by milk-maids in England. కావటియుట్టు The rope net work, by which burdens are suspended from this piece of wood. కావటిబద్ద The pole or wood only. కావటిమట్టు The bottom of the rope, or rattan net work, in which burdens are thus suspended.

t. కావరము s. n. 1. Fat. 2. pride, arrogance. కావరించు v. n. To become fat, or proud.

t. కావలయు v. n. This is a compound verb, formed of కా, the infinitive of అపు q. v., and వలయు q. v. Used impersonally, without a nominative, and governing the dative case, it denotes - 1. To wish, want, or desire. 2. to be requisite or necessary. అదినామకావలెను *I want that.* నెలకుపదివరాలుకావలెను *It will require ten pagodas per month.* But if used with a nominative governing it, it denotes - To stand in relationship; to be connected by blood, or marriage. వాడునీకుమికావలెను *In what relation does he stand with you? how is he connected with you?* నాకుతండ్రికావలెను *He is my father.*

t. కావలి s. n. 1. A guard. 2. custody. కా

వలివాడు A sentry, centinel, or watchman.

t. కావా s. n. The lunging a horse.

t. కావి s. n. 1. Redness. 2. a red cloth, such as is worn in India by those religious orders who profess chastity. adj. Red.

t. కావించు v. a. 1. To make, or cause. 2. to fabricate, or invent. 3. to build, or construct. 4. to compose.

t. కావిరి s. n. Black vapour; any thing that appears like smoke.

t. కాపు s. n. A black spot, or mark, on the forehead.

t. కావున adv. Therefore.

t. కావుపాతర s. n. A pit for securing grain, of which the mouth is narrow.

s. కావేరి s. n. The *Cauvery*, the principal river in the southern part of the Indian Peninsula. It rises in the western ghauts, and runs through the Mysore country, passing the capital. Seringapatam; thence it flows to the districts of Coimbatore, Trichinopoly, and Tanjore. Near Trichinopoly, it's waters are divided, by the famous *annicut*, or dam. One branch of it, which thence flows under the name of the *Cauvery*, spreads it's waters, by innumerable artificial channels, all over the fertile district of Tanjore, where it is nearly absorbed, before reaching the sea. The other branch takes the name of the *Coleroon*, and runs into the sea near *Devicotta*.

3. కావ్యము s. n. A poem, or poetical composition.
3. కావ్యుడు s. n. The planet *Venus*, represented by the Hindoos as a male, and considered the preceptor of the demons.
3. కాశము s. n. A species of long grass (*Saccharum spontaneum*.)
3. కాశీ s. n. The holy city of Benares.
3. కాశ్యపము s. n. The plant termed *Gmelina arborea*. Roxb.
3. కాశ్మీరము s. n. 1. The plant termed *Costus speciosus*. 2. the country of *Cashmire*.
3. కాశ్యపి s. n. 1. The earth. 2. *Aroona*. the charioteer of the sun.
3. కాషాయము &c. adj. Red.
3. కాష్ఠ్య s. n. A quarter, or region, of the world.
3. కాష్ఠము s. n. Wood. It is commonly applied, in Teloo-goo, to the wood of the funeral pile.
3. కాసమర్దము s. n. The plant termed *Cassia esculenta*.
3. కాసము s. n. 1. A cough. 2. asthma.
3. కాసరము s. n. A buffalo.
3. కాసరవడ్డు s. n. A species of paddy.
3. కాసా s. n. A son by a female slave.
3. కాసారము s. n. A pond, or pool.
3. కాసేపము s. n. Green vitriol, green sulphate of iron.
3. కాసు s. n. A cash, the smallest copper coin. కాసంత (from అంత q. v.) often pronounced కాస్త Little, short, small, concise.
3. కాసే s. n. The end or corner of a garment, tucked up behind, into the waist band.
3. కాసేవాడు s. n. A stone-cutter, a carver, or sculptor.
3. కాహళము s. n. A musical instrument, described as a kind of large drum.
3. కి postpos. To, one of the signs of the dative case, added to inflexions in 9, 9, or 2.
3. కింకరుడు s. n. A male servant, or slave. కింకరి A female servant, or slave.
3. కింకరి s. n. A tinkling ornament of any kind.
3. కించిత్తు adv. A very little; the smallest possible quantity.
3. కింఛిలికము or కింఛిలిపము s. n. A small red worm, or prawn.
3. కింజి s. n. The sound of the bow-string.
3. కింజిల్కము s. n. The filament of a lotus, of which a number surround the pericarp.
3. కింద adv. Below, under, down. కిందా మీదా Topsy turvy. కిందట Formerly. ఒకనిచేతికింద Under one's power. కింది చూపు A down-cast look. కిందటి adj. Former.
3. కింపచానము &c. adj. Avaricious.
3. కింపాకము &c. adj. Silly, childish.
3. కింపురుషుడు s. n. A creature possessing a human face, and the body of a bird.
3. కింవదంతి s. n. A rumour, or report. lit. కేం what s. pro. and వదంతి do they say,

1st per. plu. pres. tense of Sanscrit root
వద to speak.

- క. కింకారువు s. n. The beard of paddy.
క. కింశుకము s. n. The tree termed *Butea frondosa*.
క. కికిదివి s. n. The bird called the blue Jay.
క. కికురించు v. a. 1. To caress. 2. to cajole, to deceive.
క. కిక్కుసములు s. n. plu. vide కందూరేఖలు.
క. కిక్కిరియు v. n. To be in close order, to be pressed, or squeezed together.
క. కిక్కి s. n. A fox.
క. కిచకిచ s. n. The chirping of birds, rats, &c.
క. కిచిదీ s. n. Rice, and split pulse, mixed, and dressed with clarified butter, &c.
క. కిటి s. n. A hog.
క. కిటికి s. n. A window.
క. కిటుకు s. n. 1. An artifice, or trick. 2. a secret.
క. కిట్టు v. 1. To approach. 2. to be crowded, squeezed, or shut together. 3. to agree. కిట్టకొల The hand-torture, composed of two pieces of wood, tied at one end; one is passed over, and the other under the hand, and then the two open ends are squeezed together. It was formerly applied to Ryots who refused to pay their assessment.
క. కిణము s. n. 1. A wart, scar, or mole.
క. కిశవుడు s. n. 1. A gamester. 2. a cheat.
క. కితాము s. n. (from A. خطاب) A title.
క. కిన్నారబట్ట s. n. Canvass-cloth.
క. కిన్నెలిచెట్టు s. n. The orange tree.
క. కినియు v. n. 1. To be angry, or irritated.

2. to demand with importunity, to dun.

3. to approach. కిమక or కిన్న s. n. Anger, wrath, rage.

క. కిన్నరుడు s. n. vide కింపురుముడు.

క. కిన్నెర s. n. A sort of small fiddle, or shrill violin, used by the mussulmans.

క. కిఫాయతు s. n. (from A. كفايت) abundance, surplus.) Benefit, profit, advantage.

క. కిన్నతు s. n. (from A. قيمت) Price, value.

క. కిన్నారము s. n. Variegated colour.

క. కిన్నారుడు s. n. The name of the giant who was slain by *Bheema*, one of the *Pandoo* princes.

క. కిరణము s. n. A ray.

క. కిరస్తాను adj. Christian.

క. కిరాతకదేశము s. n. The name of a barbarian country, one of the fifty-six enumerated by the Hindoos.

క. కిరాక్షుడు s. n. Any individual of the race of savages, found in the hills in India, who wear the feathers of the peacock as an ornament in their heads.

క. కిరాయి s. n. (from P. كرایه) Rent, hire, fare.

క. కిది s. n. A hog.

క. కిరీటము s. n. A diadem, or crown.

క. కిరీటి s. n. One of the names of *Arjoona*, the 3d of the *Pandoo* princes.

క. కిలకిల s. n. The noise produced by the rattling of a wheeled carriage, or by creaking shoes.

క. కిలుపు v. n. To wink.

- T. కేలుమెట్లు s. n. pl. A sort of sandals, which are made so as to produce a creaking noise, in walking.
 T. కేల్లులు s. n. pl. The turning of a wheel, &c.
 T. కేల్లు s. n. *vide* కేలకేలు.
 T. కేలకేలు s. n. The sound of loud laughter.
 S. కేలాసము s. n. A blotch, or scab.
 S. కేలింజికము s. n. A mat.
 S. కేల్చిపము s. n. Sin, crime.
 S. కేళోరము s. n. An infant, the young of any animal.
 S. కేమ్మ—పు s. n. 1. A span. 2. a cubit.
 T. కేసరు s. n. A disease, believed to arise in children, from the touch of a menstruous female, or of a woman impure after child-birth.
 S. కేసలయము s. n. A sprout, or shoot.
 T. కేసుమీసు s. n. The raisin, or dried grape.
 G. కేస్త్ర s. n. (from A. كست) An instalment. కేస్త్రబందీ The settlement of the revenues, or taxes, by instalments.
 T. కే part. Below, down, lower. కేకన్న A down-cast eye. కేనెడ One's shadow. కేకడుపు The lower part of the belly.
 S. కేశసము s. n. A bone.
 S. కేచకము s. n. A bamboo, rattling or whistling in the wind.
 T. కేచరబాచర s. n. 1. Confusion. 2. any matter thrown into disorder, by bad management. కేచరబాచర సామాట్లాడు To speak without rhyme or reason.
 T. కేచా or కేచాయి s. n. A jacket-pocket.
- T. కేచు adj. Shrill. కేచేమను To make a shrill noise.
 S. కేటకము s. n. A worm, or insect.
 S. కేటమణి s. n. The fire-fly.
 S. కేటము s. n. A worm or insect.
 S. కేటరాజము s. n. The name of an insect.
 T. కేటు s. n. 1. Disregard, contempt. 2. inactivity. 3. a range or division in a mud-wall.
 T. కేతు s. n. 1. Evil, misfortune. 2. danger, mischief. కేదుమేల్లు Evil and good.
 T. కేతు s. n. A branch of the cocoanut tree, with the leaves plaited, so as to form a sort of mat.
 S. కేద్యశము &c. adj. What? what like?
 S. కేవాశుడు s. n. Yama, the regent of death.
 S. కేరము s. n. A parrot.
 S. కేర్తన s. n. 1. Praise, encomium. 2. a hymn.
 S. కేర్తి s. n. Fame, reputation, glory, renown. కేర్తించు v. a. To praise, eulogize, or glorify.
 S. కేల s. n. The flame of fire.
 S. కేలక s. n. The 42d year, of the Hindoo cycle of sixty.
 T. కేలకము s. n. *vide* కేటుకు.
 S. కేలకము or కేలము s. n. 1. A gnomon, a pin. 2. a wedge.
 S. కేలాలము s. n. 1. Water. 2. blood.
 S. కేలితము &c. adj. Tied, knotted, bound.
 T. కేలు s. n. 1. A joint. 2. a hinge. 3. pitch, tar. చేతికేళ్లు The joints of the hand. పాదకేళ్లు The hinges of a box. వాడకేలు

Ship tar or pitch. కేలుకర్తి. (from ట. కర్తి. q. v.) A knife which folds into the handle. కేలుకండు A tuft of knotted hair.

ట. కేవాద s. n. A tract of land, round a village, where its suburbs formerly stood.

స. కేశము or కేశుడు s. n. A monkey.

ఆ. కేశర s. n. vide కేశం.

ట. కు postpos. To. One of the signs of the dative case, added to all inflexions, except such as terminate in ౨, ౪, or ౭.

ట. కుంక s. n. A widow.

ట. కుంకడపేరు s. n. A small or fibrous root.

ట. కుంకట్టు s. n. plu. Curls or ringlets of hair.

ట. కుంకుడుచెట్టు s. n. The soap-nut tree. *Sapindus emarginatus*.

ట. కుంకుడుపురుగు s. n. A sort of red insect.

ట. కుంకుడుపేరు s. n. vide కుంకడపేరు.

స. కుంకుమ s. n. Turmeric, mixed with allum and lime juice, which forms a fine crimson colour, much used by the Hindoos, in marking the forehead.

స. కుంకుమము s. n. Saffron. *Crocus sativus*.

ట. కుంకు v. n. 1. To become less. 2. to sink. 3. to be humbled, depressed, or decreased. కుంచు v. a. or కుంచించు v. caus. 1. To make less, shorten, or abridge. 2. to sink. 3. to humble, abate, reduce, decrease, or diminish. 4. to draw back.

ట. కుంచము s. n. A measure equal to 4 manika.

ట. కుంచినీ s. n. A painting-brush, or pencil.

ట. కుంచె s. n. 1. A fly-flap, usually made of the white hair from the tail of the cow

of Tartary. 2. a piece of wood, to prepare the warp without entanglement.

ట. కుంచెకొల s. n. An iron rod, of which the end is bent, used to unlock the doors of Hindoo temples.

స. కుంజము s. n. 1. A place overgrown with creepers, &c.; a bower or arbour, formed by creeping plants over-running a tree. 2. the lower jaw.

స. కుంజరము s. n. An elephant. కుంజరౌశనము (from స. అశన food.) The holy fig tree. *Ficus religiosa*; because it is eaten by the elephant.

ట. కుంట s. n. 1. A pond. 2. a square land measure.

ట. కుంటు v. n. To limp. కుంటి adj. Lame, crooked. కుంటు Lameness, crookedness. కుంటి గ్రాము (from టు. గ్రాము a planet.) Saturn; on account of the lameness, or slowness, of his motion.

ట. కుంటెన s. n. The profession of a pimp, or bawd. కుంటెనక తె A bawd. కుంటెనకాడు A pimp.

ట. కుంటెనపచ్చెలు s. n. plu. A kind of ornament for the top of the ear.

స. కుంతము &c. adj. 1. Blunt. 2. indolent, lazy, slow.

టు. కుండ s. n. An earthen pot. కుండకొలదాల్పు (from ట. కొల a staff, and తెల్పు one who holds.) A person who, in token of his renunciation of worldly enjoyments, assumes the staff and pot of a recluse. కుండరాసి (from టు. రాసి a sign of the zodiac.) The sign *Aquarius*.

- s. మండము s. n. 1. An earthen-pot. 2. a pit for receiving and preserving consecrated fire.
- s. మంజులము s. n. An ear-ring.
- s. మంజులి s. n. A snake, or serpent.
- s. మండి నము s. n. The name of a city.
- t. మండు s. n. A cistern.
- s. మండుడు s. n. A son born in adultery, by a married woman, to another man, while her husband is alive.
- s. మంతము s. n. A spear, or lance.
- s. మంతలదేశము s. n. The name of one of the fifty-six countries enumerated by the Hindoos, said to be in the north west of the Indian Peninsula.
- s. మంతలములు s. n. plu. Hairs.
- s. మంది s. n. The name of the mother of the *Pandoo* princes.
- t. మంద s. n. A pillar.
- t. మందకము s. n. 1. Impediment, hindrance. 2. defect, want.
- t. మందనము s. n. Pure gold.
- s. మంజము s. n. 1. The plant termed *Jasminum multiflorum*. 2. one of the nine treasures of *Coovera*.
- t. మంది s. n. A sort of rim placed upon a mortar, to prevent the falling of rice, &c. when beaten in it.
- t. మందు s. n. 1. Affliction, grief, disquietude. 2. repentance. v. n. 1. To be grieved, to sink under affliction. 2. to die.
- t. మందులెల్ల s. n. A kind of reed, of which pens are made in the east.
- t. మండేలు s. n. A hare. This noun is irre-

gular, and makes the inflexion sing. మండేటి.

- t. మంపటి s. n. A chafing-dish; a portable stove. 2. a portable furnace.
- t. మంబీ s. n. Bleaching.
- s. మంభము s. n. 1. An earthen pot. 2. the frontal globe of an elephant's head. 3. the sign *Aquarius*. 4. a heap of boiled rice. మంభకరుడు A potter. మంభజిడు or మంభసంభవుడు (from జి or సంభవ borne.) 1. *Drona* the military preceptor of the *Pandoo* princes. 2. the sage *Agustya*, regent of the star *Canopus*; because both are supposed to have been miraculously produced from an earthen pot. మంభకణుడు The name of a giant, the younger brother of *Ravana*, ruler of Ceylon; because his ears were the size of an earthen pot.
- s. మంభి s. n. An elephant.
- s. మంభిని s. n. The earth.
- s. మంభినసము s. n. A snake, or serpent, with wide nostrils.
- s. మంభిపాకము s. n. One of the Hindoo hells.
- t. మక్క s. n. A dog. ఆడమక్క A bitch. మక్క బిల్ల A whelp. మక్క నాడునా lit. a dog's umbrella. A mushroom. మక్క తులసె lit. dog *toolasee*. The white basil, or country tea, *Ocimum album*, as distinguished from the *toolasee* proper, *Ocimum sanctum*.
- t. మక్క s. n. A small bedstead, of which the tape is loose, or slack.

- T. కుక్కు v. a. 1. To suppress. 2. to push. 3. to beat. 4. to kill. 5. to fill up; to make full; to stuff.
- S. కుక్కుటము s. n. A cock. కుక్కుటధ్వజుడు (from s. ధ్వజి a banner.) The god of war, *Coomaraswamy*; because a cock is his ensign.
- S. కుచము s. n. The female breast, or pap.
- S. కుచోద్యము s. n. 1. Fraud, deceit. 2. pastime, fun.
- T. కుచ్చి s. n. A small hut.
- T. కుచ్చితము &c. adj. Wicked, cunning. s. n. Wickedness, cunning, malice.
- T. & TUD. కుచ్చలమౌకము s. n. The quadruped called *Bos grunniens*.
- T. కుచ్చలు s. n. plu. Tassels, hangings.
- T. కుచ్చెల s. n. 1. A heap of cut corn, in its straw. 2. a certain land measure.
- T. కుచ్చెలు or కుచ్చిలు s. n. plu. The folds of the lower cloth, which the Hindoos tie round their loins.
- S. కుజుడు s. n. A wicked man.
- S. కుజము s. n. A tree.
- S. కుజుడు s. n. The planet *Mars*. కుజివారము s. n. Tuesday.
- S. కుటకము s. n. *vide* కుటరము.
- S. కుటము s. n. 1. A tree. 2. a house.
- S. కుటరము s. n. The post round which the string passes, which works the churning stick.
- S. కుటరాజము s. n. A species of centipede.
- S. కుటి or కుటీరము s. n. A hut; a cottage.
- S. కుటిలము &c. adj. Crooked, cross. s. n. 1. A trick. 2. imposture. 3. treason.
- S. కుటుంబము s. n. 1. Family. 2. a wife.
- S. కుటుంబి s. n. The father of a family, a householder. కుటుంబిని A matron; a woman who has both her children, and her husband, alive.
- S. కుట్టని s. n. A procuress.
- S. కుట్టమము s. n. Pavement.
- T. కుట్టు v. a. 1. To sew or stitch. 2. to sting, or bite, as applied to insects. 3. to bore. s. n. 1. A seam. 2. sewing, needle-work. 3. a cholic, or stitch. కుట్టించు v. caus. 1. To cause to sew, &c. 2. to cause clothes to be made, or sewn. కడుపుకుట్టెత్తు The belly to ache. కుట్టుపోయు To sew slightly; to stitch. చెవులుకుట్టు To bore the ears. కుట్టునురు The point of death, *vide* డెనురు. తేలుకుట్టు A scorpion to sting. బట్టలుకుట్టు To sew cloths. వదిచికుట్టు To hem. చెప్పులుకుట్టు To make shoes. కుట్టదపువాడు or కుట్రపువాడు A tailor. కుట్టు - వీడినవి or వదిలినవి The seam is unript. సన్నకుట్టు A fine seam. ముతకకుట్టు A coarse seam. రెట్టకుట్టు A double seam.
- T. కుట్టె s. n. The anus.
- S. కుట్టలము s. n. An opening bud.
- T. కుట్ర s. n. Intrigue.
- S. కుఠారము s. n. An axe.
- T. కుడక s. n. A vessel in which sandal, &c. is kept.
- T. కుడి adj. The right. కుడిపక్క The right side. కుడిచెయ్యి The right hand.
- T. కుడితి s. n. The water with which rice, or any split pulse, has been cleaned.
- T. కుడిమివాడు s. n. 1. A man who cures

- persons bit by poisonous animals. 2. a snake-catcher.
౩. కుడుంగము s. n. An arbour, formed by creeping plants overgrowing a tree.
౪. కుడుచు v. a. 1. To suck. 2. to eat. కుడుపు v. caus. To cause to suck, &c. కుడుపు s. n. 1. Eating. 2. food.
౫. కుడుపము s. n. A certain Indian measure.
౬. కుడుము s. n. A sort of cake, boiled in steam.
౭. కుడ్యము s. n. A wall.
౮. కుణంబము s. n. The plant termed *Amaranthus tristis*, of which the leaves and stalks are made into curry, and eaten by the Hindoos.
౯. కుణపము s. n. A corpse.
౧౦. కుణి adj. Lean-armed, wither-armed.
౧౧. కుతపము s. n. 1. Mid-day. 2. a small leather bottle for oil, &c.
౧౨. కుతలము s. n. One of the seven regions below the earth.
౧౩. కుతిక - కుత్తిక or కుత్తుక s. n. The throat. కుతికంటు A necklace, tied close round the throat, so as to touch it.
౧౪. కుతిలపెట్టు v. a. To afflict.
౧౫. కుతుకము or కుతూహలము s. n. Eagerness, vehemence, impetuosity.
౧౬. కుత్తీలము s. n. A mountain.
౧౭. కుత్స s. n. 1. Reproach. 2. contempt. 3. blame.
౧౮. కుత్తితము &c. adj. Low, vile.
౧౯. కుథము s. n. The trappings or housings of an elephant.
౨౦. కుడించు or కుడియించు v. a. 1. To abate,

to lessen. 2. to shake grain, &c., in a sieve or pot, so as to throw the upper under the lower grain.

౨౧. కుదియు v. n. To become tight, as a knot, &c.

౨౨. కుదిలించు v. a. To shake as water in a bottle.

౨౩. కుదుప or కుదప s. n. One of the bits, or portions, into which curds divide.

౨౪. కుదుపు v. a. To shake. s. n. Shaking.

౨౫. కుదురు v. n. 1. To be re-established, or restored. 2. to be settled, or arranged. 3. to be cured; to recover from illness. 4. to be pacified; to be made calm, or quiet. 5. to be fixed, or placed. 6. to become firm, or resolute, in any opinion. 7. to be got, or obtained. s. n. 1. Health. 2. beauty. 3. a garden-bed. 4. any thing placed under a vessel, to prevent its falling, as a straw rope, &c. 5. a rim placed over a mortar, to prevent what is beaten in it falling out, *vide* కుంది. This word, when used as a substantive, makes it's inflex. sing. కుదుటి. adj. 1. Healthy. 2. beautiful. 3. well-arranged. 4. calm, quiet.

కుదుర్పు v. a. 1. To re-establish, or restore. 2. to settle, or arrange. 3. to cure, or recover. 4. to pacify, calm, or quiet. 5. to fix, or place. 6. to make resolute, or firm. 7. to procure for another. చోటు కుదర లేదు A place is not obtained. కుదురుపాటు Settlement, arrangement. మన

స్వకుదురు The mind to be firm, or resolute.

౧. కుదువ or కుదవ s. n. 1. A pawn. 2. mortgage. కుదువ బెట్టు To mortgage; to pawn. కుదువవిడిపించు To redeem from pawn.

౨. కుద్దాలము s. n. An instrument for digging, somewhat like a short hoe.

౩. కుధరము or కుధ్రము s. n. A mountain.

౪. కునిష్టి or కునుష్టు s. n. An obstacle, or impediment; a pretext urged to prevent any thing. adj. Cross, crooked, lame.

౫. కునుకు v. n. To slumber, or dose. s. n. A slumber, or sleep. కునికపాటు Drowsiness.

౬. కున్నారము s. n. Glass-ware.

౭. కుపితము &c. adj. Angry, enraged.

౮. కుప్ప s. n. 1. A collection, heap, or assemblage. 2. filth or sweepings. కుప్పకూర adv. All of a heap. కుప్పడుగు (from అడుగు the bottom q. v.) The grains which fall from a corn heap, when it is removed. కుప్పతెప్పలునా adv. (from ౮. తెప్ప a float, and నా q. v.) lit. like floats of heaps. Abundantly, as కుప్పతెప్పలునా వానశురి నినది The rain fell abundantly.

౯. కుప్పము s. n. A small village, or hamlet.

౧౦. కుప్పళించు v. a. (from కుప్ప q. v.) To wash a cloth, by beating it, in a heap, against a stone.

౧౧. కుప్పసము s. n. (from s. కూసాసక) A woman's bodice.

౧౨. కుప్పించు v. n. To fix the feet firmly,

when about to jump. కుప్పింతు A leap. కుప్పింతువేయు To leap.

౧౩. కుప్పచెట్టు s. n. A kind of Anise. *Anethum Sowa*, Rox.

౧౪. కుప్ప s. n. 1. An ornament worn by Hindoo females, in their plaited hair. 2. a jar.

౧౫. కుప్పంటచెట్టు s. n. The plant termed *Acalypha Indica*.

౧౬. కుబుసము s. n. 1. The skin of a serpent. 2. a jacket. 3. the pivot of a door.

౧౭. కుబేరుడు s. n. *Coobera*, the god of riches, and regent of the north.

౧౮. కుబ్జము &c. adj. Hump-backed.

౧౯. కుమారస్వామి s. n. *Carteciya*, or *Coomaraswamy*, the god of war.

౨౦. కుమారి or కుమారిక s. n. 1. A girl of eight years of age. 2. a daughter.

౨౧. కుమారుడు s. n. 1. A son. 2. one of the names of కుమారస్వామి q. v.

౨౨. కుమార్తె s. n. A daughter.

౨౩. కుముదము s. n. The water lily. 2. the elephant at the south west point. కుముదబాంధవుడు (from s. బాంధవ the friend.) The moon; because the water lily expands, as the moon appears. కుముదిని A pond abounding with water lilies.

౨౪. కుములు v. n. To be consumed, or inwardly burnt.

౨౫. కుమ్మక్కు s. n. (from P. كُومَك) Aid, assistance.

౨౬. కుమ్మరగుచ్చ s. n. A wag-tail.

౨౭. కుమ్మరవాడు or కుమ్మరి s. n. A potter. కుమ్మరత or కుమ్మరది A female potter.

- కుమ్మరపురుగు A sort of insect. కుమ్మరసాన or కుమ్మరసారె A potter's wheel. కుమ్మరసారెచుక్క (from చుక్క a star.) The sixteenth of the lunar mansions; from it's supposed similitude to the potter's wheel. కుమ్మరస్వరూపము An earthen pot.
- T. కుమ్మరించు v. a. 1. To pour out of a sack, or basket. 2. to empty; to discharge.
- T. కుమ్ము v. a. 1. To beat in a mortar. 2. to butt, or strike, with the horns. s. n. A blow from the horns.
- T. కుమ్ము s. n. Smoking ashes; fire not extinguished.
- T. కుయి or కుయ్య s. n. An exclamation of complaint, or sorrow.
- T. కురంగట or కురంటు adv. Near.
- S. కురంగము s. n. 1. A deer, or antelope. 2. a monkey.
- S. కురంటకము s. n. Yellow amaranth.
- S. కురండము s. n. 1. Any enlargement of the testicles, or scrotum. 2. rupture.
- S. కురరము s. n. An osprey.
- S. కురరి s. n. A ewe.
- T. కురించి postpos. *vide* కురించి.
- G. కురిచీ s. n. (from P. كرسي) A chair.
- T. కురిదీ s. n. The kernel of the cocoanut.
- T. కురిమిడిగట్టు s. n. A bank, for retaining water, in a field.
- T. కురియు v. n. To rain. కురియించు or కురిపించు v. a. To cause to rain. నిప్పులు కురిపించు *lit.* to cause fire to rain. To be in a great passion, or hurry. కురుపు s. n. The act of raining.
- T. కురుంజులు s. n. plu. Small perpendicular posts, by which short beams are raised upon longer ones, and thus form a shelving roof, in the native houses.
- T. కురుజీ s. n. A small కంటాశము q. v.
- T. కురుజ్జ s. n. A hawk.
- S. కురుదేశము s. n. The country near Dehli.
- T. కురుమగొట్టె s. n. A sheep, with long wool.
- T. కురుమవాడు s. n. A man who weaves blankets, or *cumblies*, as they are termed in India.
- S. కురువిందము s. n. 1. Fragrant grass. 2. a fine ruby.
- T. కురువు s. n. The thigh.
- S. కురూపము s. n. Deformity, ugliness.
- S. కుర్కూరము s. n. A dog.
- T. కుచ్చినవస్రలు s. n. plu. A particular species of the *Sesamum orientale*.
- T. కులు s. n. 1. Shortness. 2. a little. 3. haste. కులుకొను v. n. To be in a hurry.
- T. కులుకు s. n. A heap.
- T. కులుచ s. n. 1. Shortness. 2. a dance. adj. Diminutive, short.
- T. కులుపు s. n. 1. A sore, or boil.
- T. కులుమాడు s. n. A shelving roof.
- T. కులులు s. n. plu. Hairs.
- T. కులువేలుచెట్టు s. n. A plant, with a fragrant root.
- T. కుల్లు s. n. 1. An infant. 2. a boy, or lad. 3. a young buffalo.
- T. కుల్లు v. To cry; to make a loud noise.
- S. కులకము s. n. 1. A snake's hole or nest. 2. the connexion of several stanzas, pro-

traction of the government of the noun, or verb through several verses, contrary to the practice of closing the sense with each verse.

క. కులట s. n. An adulteress.

క. కులము s. n. 1. Race, tribe, cast, or family. 2. a multitude of animals of the same species. కులస్థుఁడు A male of the same cast with one's-self. కులస్థురాలు A female of the same cast. కులప్రా A chaste woman. కులీనుఁడు A man of honorable descent, of respectable family.

క. కులాయము s. n. A nest.

క. కులాలుఁడు s. n. A potter.

క. కులిశము s. n. Indra's thunderbolt.

క. కులుకు s. n. Affected gestures; foppish airs. v. n. To affect such gestures.

క. కులుపురాయి s. n. A sort of gem.

క. కుల్తాపము s. n. 1. A he-goat. 2. sour gruel.

క. కుల్క s. n. A canal; a channel for irrigation; a rivulet.

క. కులింకము s. n. 1. A sparrow. 2. a crow.

క. కులీరము s. n. A crab.

క. కుశుధములు s. n. plu. The pulse termed *Glycine tomentosa*, or horse gram.

క. కుత్తఁగించు v. a. To dig slightly.

క. కుత్తాయి s. n. A cap.

క. కుత్తు v. n. 1. To putrify, decay, or grow rotten. 2. to envy. 3. to grieve in secret. s. n. Putrescence.

క. కువలము s. n. 1. A water lily. 2. the fruit of the *Jujube*.

క. కువలయము s. n. 1. A water lily. 2. the terrestrial globe.

క. కువిందుఁడు s. n. A weaver.

క. కువేణి s. n. A fish basket.

క. కువ్వ s. n. A heap.

క. కుశ s. n. The *Dhurba*, or sacrificial grass; *Poa cynosuroides*.

క. కుశద్వీపము s. n. One of the great *Dwipas*, or divisions of the universe, surrounded by the sea of spirituous liquor, supposed by Wilford to be the land of *Cush* of scripture, and to comprehend the countries between the Indus, the Persian gulf, and Caspian sea.

క. కుశము s. n. Water.

క. కుశలత s. n. 1. Cleverness. 2. presence of mind.

క. కుశలము s. n. Well-being, welfare, happiness, safety. adj. Happy, well, right.

క. కుశలము &c. adj. Skilful; conversant, expert.

క. కుశేవుఁడు s. n. 1. A dancer. 2. a mimick.

క. కుశేశయము s. n. A lotus.

క. కుస్త్రము s. n. 1. The leprosy. 2. the plant termed *Costus speciosus*.

క. కుసి s. n. That portion of the ends of the bed frame, which is inserted in the leg of the bedstead.

క. కుసిలించు v. n. To be discontented with what is paid, or given.

క. కుసేదము s. n. The profession of usury. కుసేదికుఁడు A usurer.

క. కుసుంబాపువ్వు or కుసుంభము s. n. The safflower. *Carthamus tinctorius*.

క. కుసుమము s. n. A flower. కుసుమగర్భము A female's hair, tied in a tuft, and

enveloped in flowers. కుసుమేమండ (from s. కుసు *an arrow.*) lit. he whose arrows are flowers. Canna, the god of love. కుసుమవర్షము A shower of flowers.

T. కుసుమలు s. n. plu. A kind of paddy.

S. కుసుమము s. n. A granary.

S. కుస్మతి s. n. 1. Wickedness, depravity. 2. trick, conjuring, slight of hand.

T. కుస్తరించు v. a. To caress ; to sooth.

S. కుస్తుభము s. n. The sea.

S. కుహరము s. n. A hole.

S. కుహారము s. n. The black, or indian cuckoo.

S. కుఱి s. n. The belly ; the cavity of the abdomen. కుఱింభది adj. Voracious eating.

T. కూకటి s. n. A small lock of hair, under, or above, the long lock, which the Hindoos leave on the crown of the head.

T. కూకటిమూక s. n. The fork tailed shrike.

T. కూకలు s. n. plu. Cries, noises.

T. కూకీలు s. n. plu. Doves, pigeons.

S. కూకుడు &c. adj. Giving a girl in marriage, with due ceremony, and suitable decorations.

T. కూకుకుండంబ s. n. The bird called Gallinule.

S. కూకు s. n. A virgin, eight years of age.

T. కూచము s. n. A pillar, or post.

T. కూచి adj. Sharp pointed.

G. కూచీ s. n. (from P. కూ) A march.

G. కూజ్జ s. n. (from P. گج) A gugglet.

T. కూటమి s. n. 1. Copulation. 2. union, junction. 3. society, assemblage.

T. కూటము or కూటాము s. n. A hall.

S. కూటము s. n. 1. The summit. 2. a house. 3. a hammer. 4. a heap of grain, &c. 5. an assemblage. 6. fraud, deceit.

S. కూటస్థుడు s. n. 1. The first ancestor of a race or lineage. 2. the common ancestor of different families.

S. కూటాకము s. n. A hammer.

T. కూటువ s. n. An army, consisting of cavalry, infantry, chariots, and elephants.

T. కూడముట్టు v. a. To pursue, to over-run.

T. కూడలి s. n. The meeting of different limits. కూడలిదారి The meeting of four roads.

T. కూడా adv. 1. Along with, accompanying. 2. also. This word, which, in fact, is merely the infinitive of కూడు q. v. lengthened, is usually added to the postposition తో *with*, to strengthen the connexion. In books, however, it may occasionally be met with alone in this sense; but, when used alone, denotes in general *also*. వారు కూడావచ్చి వారు They *also* are come. కూడాపోవు To go *together*.

T. కూడు s. n. 1. Food, victuals. 2. boiled rice. This word, as a noun, makes it's inflexion కూటి ; thus, కూటికుండ A pot for boiling rice. కూటినిళ్లు Sour gruel. v. a. 1. To associate with. 2. to copulate. 3. to add, or sum up, figures. v. n. 1. To be joined. 2. to agree, to be on good terms ; to be unanimous. 3. to be amass-

- ed, or accumulated. 4. to be assembled or met. The affirmative and negative aorists of this verb, when added to infinitives as auxiliaries, denote *possibility* or *ability*, or the reverse. *I can*, &c. *I cannot*, &c. కూడని The negative relative participle is used as an adjective to denote - 1. Impossible. 2. improper, bad.
- కూర్చు v. a. 1. To join or unite. 2. to compose. 3. to amass or accumulate. 4. to combine, to add up figures. 5. to assemble or call together. 6. to string. 7. to sew or stitch. కూర్చించు v. caus. To cause to join, &c. కూర్పు A seam, stitch, or joining. వానికికూటికలేదు He has no *livelihood*. సంఘకూడినది A crowd was assembled. అంకెలుకూడు To reckon up figures. కూడుదల Income, profit.
- కూరత s. n. (from కూయు q. v.) 1. A cry or exclamation. 2. a clamour or disturbance. The noise made by any animal; as barking, braying, crowing, mewling; also the note of any bird.
- కూతు or కూతురు s. n. A daughter. The second word makes it's sing. inflex. కూతురి - కూతురిబిడ్డ *lit.* the daughter's child. The river *Ganges*; according to mythology, it is the child of *Lutchmee*, the daughter of Ocean, who is also the husband of the *Ganges*.
- కూన s. n. 1. An infant. 2. a kitten, or whelp.
- కూపకము s. n. 1. A large well. 2. a mast.
- కూపము s. n. A well.

- స. కూపారము s. n. The sea.
- స. కూబరము s. n. The pole of a carriage; the wood to which the yoke is fixed.
- స. కూబరి s. n. A chariot, a carriage.
- క. కూయు v. n. 1. To cry or exclaim. 2. to make a clamour, or disturbance. 3. to make any noise; as to bark, bray, crow, mew, croak, call, or sing. v. a. To call.
- క. కూర s. n. 1. A vegetable; any garden greens. 2. carry. The green produce of a garden is divided into the ఆకుకూరలు *leaf* vegetables, and the కామకూరలు or those of which the produce assumes the shape of a head, pod, or fruit.
- క. కూరాడు s. n. inflex. sing. కూరాటి Water in which rice has been washed, grown sour, and boiled; vinegar.
- క. కూరిచి postpos. *vide* కూర్చి.
- క. కూరిమి s. n. 1. Affection, love. 2. pity.
- క. కూరు v. 1. To attain. 2. to sleep. 3. to fill or stuff any thing; to load fire arms.
- క. కూరుకు or కూర్కు s. n. Sleep. v. n. To sleep.
- స. కూర్చము s. n. 1. The space between the eye-brows. 2. the beard. 3. a tassel.
- క. కూర్చి postpos. 1. Towards. 2. on account of. 3. respecting, regarding. It converts nouns to which it is affixed into the accusative case.
- స. కూర్చి s. n. A painting brush, or pencil.
- స. కూర్చిక s. n. 1. A painting brush, or pencil. 2. inspissated milk. 3. a frown.
- క. కూర్చినవాడు or కూర్చువాడు s. n. A friend.

- T. కూర్చు v. a. *vide* కూడు.
 T. కూర్చుండు v. n. To be seated; to sit down.
 S. కూర్పరము s. n. 1. The elbow. 2. the knee.
 S. కూర్మము s. n. 1. A turtle. 2. a tortoise.
 T. కూర్తి s. n. 1. Affection, love. 2. pity.
 S. కూలంకష s. n. A river.
 S. కూలంకషము s. n. The whole, from first to last.
 T. కూలబడు v. n. To fall down suddenly.
 S. కూలము s. n. A bank, or shore.
 T. కూలి s. n. 1. Daily hire, or wages; *coolly*. 2. daily labour.
 T. కూలు v. n. 1. To fall down, or be overturned. 2. to die. కూల్చు v. a. 1. To cause to fall, &c. 2. to kill.
 T. కూళ adj. 1. Inferior, low. 2. wicked.
 T. కూళము s. n. Chaff.
 S. కూష్మాండము s. n. A pumpkin, or gourd.
 T. కూసము s. n. *vide* కుసుమము.
 S. కూహకము &c. adj. Fraudulent, deceiving.

- S. కృకము s. n. 1. The vertebræ of the neck. 2. the larynx.
 S. కృకలాసము s. n. 1. A lizard. 2. the chameleon.
 S. కృకవాకువు s. n. 1. An old chameleon. 2. a cock. 3. a hen. 4. a peacock.
 S. కృకాటిక s. n. The back of the neck.
 S. కృచ్ఛము s. n. 1. Corporeal pain. 2. penance.
 S. కృతకము adj. Artificial, factitious; made, not produced spontaneously.

- S. కృతజ్ఞము &c. adj. Grateful, thankful.
 కృతజ్ఞత s. n. Gratitude. కృతఘ్నత In-gratitude. కృతఘ్నము &c. adj. Ungrateful.
 S. కృతపుంఖుడు s. n. A man skilled in archery.
 S. కృతము adj. Done, made. s. n. 1. Creation. 2. kindness, benefaction. కృతము యము The first of the four Hindoo ages, referring apparently to some *conjunction* of the planets, which is supposed to have taken place at the *creation*. According to the Hindoos, the Supreme Being created the world in the first age of this name. It consists of 1,72,8000 years.
 S. కృతహస్తుడు s. n. *vide* కృతపుంఖుడు.
 S. కృతాంతము s. n. (from కృత *an act*, and అంత *the end*.) Yama, the god of death.
 S. కృతార్థము &c. adj. 1. Successful. 2. fortunate, happy.
 S. కృతి s. n. 1. Wise, learned. 2. a successful, fortunate, or happy man.
 S. కృతి s. n. 1. A composition or work. 2. a dedication.
 S. కృత్తము &c. adj. Cut, divided, plucked.
 S. కృత్తి s. n. The skin, or hide, used by the religious student. కృత్తివాసుడు (from s. వాసన *a cloth*.) The god Siva; because he is clothed with skins.
 S. కృత్తిక s. n. The third of the lunar mansions; the Pleiades.
 S. కృత్రిమము &c. adj. Artificial, deceitful. s. n. Artifice, deceit; a trick.

- s. కృత్య s. n. 1. An act, or action. 2. a deity to whom sacrifices are offered, for destructive or magical purposes. 3. pestilence.
- s. కృత్యము s. n. 1. An act. 2. business, duty. 3. conduct. 4. any thing proper to be done. నిత్యకృత్యములు Daily duties.
- s. కృష్ణము adj. All, entire.
- s. కృప s. n. Tenderness; favor; grace. కృపాదృష్టి A tender look.
- s. కృపణము &c. adj. 1. Avaricious, miserly. 2. fraudulent, deceitful.
- s. కృపాణము s. n. A scymetar.
- s. కృపాళువు adj. Compassionate, kind, tender.
- s. కృపిటము s. n. Water: కృపిటయోని (from s. యోని the source, or origin.) Fire; because the Hindoos believe it to be derived from water.
- s. కృపి s. n. A weaver.
- s. కృశము &c. adj. 1. Little, small. 2. thin, lean, emaciated; feeble. కృశించు or కృశియించు v. n. To become lean, to be in a languishing state.
- s. కృశానుడు s. n. Fire.
- s. కృషి s. n. Agriculture, husbandry. కృషికుడు or కృషివలుడు A husbandman, or cultivator.
- s. కృష్ణ s. n. 1. The river *Kistna*, in the Deccan of India. 2. the daughter of *Droopada*, wife of the *Pandoo* princes.
- s. కృష్ణము adj. Black. s. n. Blackness. కృష్ణపక్షము The dark half of the month;

the fortnight of the moon's decrease.

కృష్ణవర్తన s. n. The god of fire. కృష్ణప

పము s. n. A kind of black serpent.

కృష్ణసారము s. n. A black antelope.

కృష్ణాజినము s. n. (from s. ఆజినము q. 7.)

The hide of the black antelope.

s. కృష్ణుడు s. n. 1. *Krishna*, the 8th incarnation of *Vishnoo*. 2. *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.

s. కృసరము s. n. Rice and split pulse, mixed and cooked together.

t. కేం adj. Red. కేందమ్మి or కేందామర The red lotus.

t. కేంపు s. n. 1. A ruby. 2. redness. adj. Red.

కేంపుకంటి s. n. (from t. కన్న the eye.)

The black cuckoo; because it's eyes are

red. కేంపు గాము (from t. గాము a

planet.) *Mars*; because he is red. కేంపు

సవతు (from t. సవతు similitude.) The

15th of the lunar mansions, consisting

of the star *Arcturus*; because it is red.

t. కేదము v. n. To die, to expire. కేదపు.

v. a. 1. To kill. 2. to push aside.

t. కేరలు v. n. 1. To encrease. 2. to spread.

3. to come out. 4. to be angry or enraged.

t. కేలను s. n. A side, or part. This word

makes in the plural కేలంకులు, or కేలనులు.

t. కేలసము s. n. Wish, desire.

t. కేలుకు v. a. 1. To stir. 2. to scratch. 3.

to mix.

t. కేల్లించు or కేళ్లించు v. a. 1. To kin-

dle. 2. to exasperate.

t. కేళపు s. n. Distance, space.

౧. కేక s. n. A cry or shout ; also that of the peacock.

౨. కేకయదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.

౩. కేశరము &c. adj. Squint-eyed.

౪. కేశరించు v. n. To hawk, in spitting.

౫. కేకే s. n. A peacock.

౬. కేడించు v. n. To turn aside.

౭. కేదేము s. n. A shield.

౮. కేతకే s. n. The tree termed *Pandanus odoratissimus*.

౯. కేతనము s. n. A flag, standard, or banner.

౧౦. కేతువు s. n. 1. *Ketoo*, the dragon's tail, or descending node. It is reckoned by the Hindoos as the ninth planet. 2. a flag, standard, or banner.

౧౧. కేదారము s. n. 1. A field. 2. *kedar*, part of the *Himalaya* mountains.

౧౨. కేనిపాతనము s. n. 1. The helm or rudder. 2. a large oar, used as a rudder.

౧౩. కేమము s. n. A wart.

౧౪. కేయూరము s. n. *vide* లింగదము.

౧౫. కేశరదేశము s. n. The province of *Malabar*, on the western coast of the Indian peninsula.

౧౬. కేరు v. n. 1. To laugh loudly. v. a. To deride.

౧౭. కేలు s. n. The hand. కేలుదన్ని (from తన్ని *a lotus*.) A hand resembling the lotus. కేల్పట్టు (from పట్టు *a hold*.) Marriage. కేల్కొనుచు or కేల్కొనుడు (from మొనుచు or మొనుడు *to close*.) To

shew respect to any one, by joining the palms of both hands.

౧౮. కేశాశూలి s. n. A large square well, with steps for descending, on each side.

౧౯. కేళి or కేళిక s. n. Sport, play, amusement, dancing.

౨౦. కేవలము adj. Absolute, mere, entire, sole. adv. Very much ; entirely, wholly.

౨౧. కేవు s. n. Freight. కేశరి The freighter of a ship.

౨౨. కేశము s. n. The hair. కేశస్పృశము A disease, arising from lice, which destroys the hair. కేశపద్ధతి The place where the hair parts, when combed down ; on each side of the head. కేశపక్షము or కేశపాశము Much or ornamented hair. కేశబంధము A female's hair, tied in a tuft, and enveloped in flowers. కేశమూరజము A comb. కేశవేశము A tress or fillet of hair.

౨౩. కేశవుడు s. n. One of the names of *Vishnoo*.

౨౪. కేశరము s. n. 1. A filament. 2. a lion's mane. 3. the name of a tree.

౨౫. కేశరి s. n. A lion.

౨౬. కేశరివడ్డు s. n. plu. A particular kind of paddy, of which the rice is reddish.

౨౭. కై s. n. The hand. postpos. To, for, on account of. కైకొను v. a. 1. To take, receive, or accept. 2. to possess, to obtain. 3. to undertake. 4. to assume a form, or shape. కైదండ The hand, or arm, given for support, in walking. కైతాళము A cymbal. కైపాటిచుక్క (from పాటి *like*,

and చక్క a star.) The thirteenth lunar asterism, designated by a hand, and containing five stars, one of which is γ or 3 Corvi.

స. కైంకర్యము s. n. 1. Service. 2. slavery.

TUD. కైక or s. కైకయి s. n. The wife of *Dusurudha*, father of *Rama*.

త. కైకోలవాండ్లు s. n. plu. The *kycola* cast, generally weavers.

త. కైజి s. n. The motion of a horse's head.

స. కైతవము s. n. 1. Gaming. 2. deceit, fraud.

క. కైదు s. n. (from A. قيد) Confinement, restraint. కైదు చేయు v. a. To confine, to imprison.

త. కైదుపు s. n. A weapon or instrument.

గ. కైపు s. n. *vide* కయిపు.

స. కైరవము s. n. The esculent white water lily.

త. కైరవలు s. n. plu. *vide* కవిరియుండలు.

త. కైలాటము గ. n. Deceit, fraud.

స. కైలాసము s. n. The *kylas* mountain, in the *Himalaya* range; the favorite haunt of *Siva*.

త. కైలు s. n. The actual measurement of the crop, after it is thrashed, and before the gross produce is divided between the cultivator, and those entitled to the government share.

త. కైవది adv. Probably, likely.

స. కైవర్తుడు s. n. A fisherman.

స. కైవల్యము s. n. Beatitude, eternal happiness.

త. కైవారము s. n. 1. Encomium, praise, commendation. 2. circumference. కైవార

ము సేయు v. a. To praise, to commend.

స. కైశికి s. n. A poetic composition, expressive of love.

TUD. కొంకణపు దేశము s. n. The *Concan*, in the Indian peninsula.

త. కొంకనక్క s. n. A kind of jackal.

త. కొంకర adj. Crooked, bent. కొంకరపంకర ా All crooked; in complete disorder.

త. కొంకి s. n. A hook, for suspending any thing from.

త. కొంకు s. n. Timidity, fear, shame. v. n. To be timid, fearful, or bashful.

త. కొంక s. n. A crane. కొంక కాళ్లు Long shanked. *lit.* crane-legged.

త. కొంకు s. n. The hem, or border of a garment.

TUD. కొంచే s. n. *vide* క్రొంచము.

త. కొంచే - పోవు or వచ్చు v. a. *vide* కొను.

త. కొంచెము s. n. 1. A little, a few, some. 2. contempt. adj. 1. Little, as to quantity only; few, some. 2. trifling, of no consequence. 3. short, as to time only. 4. low, vile, mean. కొంచెము చేయు To diminish. కొంచెము ాయెంచు To esteem lightly; to slight, or contemn. కొంచెముకొంచెము ా Little, by little. కొంచెపువాడు A low or mean fellow. కొంచెములో In a few words; for a low price. కొంచెము సేపు A short time.

త. కొంటె s. n. A wicked, depraved, roguish, or impudent person.

త. కొండ s. n. A mountain, hill, or rock.

- కొండకాలువ A cascade. కొండకొమ్మ
The summit of a mountain. కొండకోట
A hill fort. కొండగొట్టె A wild sheep, or
kind of deer. కొండ - కనమ or వాక A
pass between two mountains. కొండచి
లువ A large rock snake. కొండనాలుక
The uvula. *lit.* the hill tongue. కొండ
ముచ్చ The hill, or large black faced
monkey.
- T. కొండాడు v. a. To praise, commend, or
applaud.
- T. కొంది s. n. A sting, or bite.
- T. కొందిక s. n. An infant.
- T. కొండెము s. n. 1. An accusation, de-
nunciation, or complaint; generally ap-
plied to such as are false. 2. slander.
కొండిడు or కొండెనాడు 1. An accuser,
or informer. 2. a slanderer.
- T. కొండ్ర s. n. The oval space described
by the plough, at it's first wide turning;
the ground within which is subsequently
ploughed, by turning the plough more
abruptly.
- T. కొంత s. n. A little; a part; a few; some.
adj. Little, few, some, short. కొండొక
adj. 1. A very little. 2. another.
- T. కొందఱు indef. adj. pro. m. or f. mak-
ing in the n. కొన్ని Some, a few.
- T. కొందలము s. n. 1. Perturbation. 2. sor-
row.
- T. కొంప s. n. A house.
- T. కొక్కరాయి or కొక్కెర s. n. A crane.
- T. కొక్కు s. n. 1. A crane. 2. an immense
rat, usually termed at Madras the *bandy-*

coot. కొక్కురౌతు (from రౌతు a rider.)
Ganesa, because the rat is his carriage.

- T. కొచ్చెమాటలు s. n. Words pronounced
with a lisp.
- T. కొటారు s. n. A cotaur, or collection of
salt heaps.
- T. కొటిక s. n. 1. A village. 2. a miser.
- T. కొట్టము or కొట్టాము s. n. A stall.
- T. కొట్టు s. n. 1. A blow. 2. a store-house,
a granary. v. a. 1. To beat, strike, smite,
flog, or lash. 2. to break. 3. to kill, or
destroy. 4. to cut. 5. to fix, or affix. In
composition, it makes some neuter verbs
active, *vide* డాడకొట్టు under డాడు. It
has also a vast variety of other meanings,
which will be best explained by the
examples given below. కొట్టించు v. caus.
To cause to beat, &c. కొట్టుకొను v.
comp. 1. To beat one's-self. 2. to strike
by accident against any thing. కొట్టుకొని-
పోవు To be carried or swept
off, by a flood, wind, &c. కొట్టివేయు 1.
To strike out, or cut off. 2. to exclude.
3. to dismiss. మాటకొట్టివేయు 1. To
strike out a word. 2. to defeat in argu-
ment. వ్యజ్యముకొట్టివేయు To dismiss
a suit. అచ్చుకొట్టు To print. అదృష్టము
గొట్టు To have good fortune. ఈతకొ
ట్టు To swim. డాకొట్టు To listen. డాడక
గొట్టు 1. To take any thing forcibly out
of its fastening. 2. to depose or turn
out of office. ఎగగొట్టు or ఎగరగొట్టు
1. To toss up. 2. to deny or disregard
what another says; to turn another's

words into ridicule; to refute. ఏలికకొట్టు A rat to eat, or destroy. కంఠకొట్టు A smell to stink. కుప్పకొట్టు To thrash a heap. కొట్టుకొట్టు To impale. కొల్లకొట్టు To reap, or gain, a great profit. కొంతుకొట్టు To die, or expire. కొంటకొట్టు A clock to strike. గచ్చులుకొట్టు To boast, or vaunt. గాలికొట్టు The wind to blow. గోదనుకాగదముకొట్టు To affix a paper to the wall. చేపట్టుకొట్టు To clap the hands. చీలకొట్టు 1. To drive a nail. 2. to split. చెంపకొట్టు To slap. చెట్టుకొట్టు To cut down a tree. చెవకొట్టు To spoil. జింఘాలకొట్టు To vaunt. జెడ్డకొట్టు To have ill luck. జోకొట్టు To lull an infant to sleep. టంకాయకొట్టు To break open a cocoanut. ధోరాకొట్టు To pitch a tent. తలకొట్టు To cut off the head, to behead. తలుపుకొట్టు To knock, at the door. తెగకొట్టు To break down or cut off. తేలకొట్టు 1. To make float. 2. to aid, support, or defend, in distress. దయ్యముకొట్టు To be possessed of an evil spirit. దారులుకొట్టు To rob, on the high way. దిగకొట్టు To drive in. దినాంరెండామదకొట్టు To march, daily 20 miles. ద్రిష్టికొట్టు To be struck by evil eyes. నలయకొట్టు To bruise. నెత్తినిపంకులుకొట్టు To ruin one. *lit.* to beat tiles on the head. పండ్లురాలకొట్టు To knock out one's teeth. పగలకొట్టు To break to pieces. పడకొట్టు 1. To throw down. 2. to thwart another. పిండికొట్టు To pound flour. పురుగుకొట్టు Insects to destroy.

పోకకొట్టు To lose. ప్రాణాలు or మనస్సు కొట్టుకొను To desire exceedingly. బుద్ధికొట్టు To drink liquor. బుసకొట్టు A snake to hiss. ముఖంకొట్టు To be disgusted, by a superfluity of food. ముల్లుకొట్టు A thorn to prick. యోగముకొట్టు To have good fortune. రాలకొట్టు To strip or beat off leaves, &c. వానకొట్టు Rain to fall. విరగకొట్టు 1. To break in two. 2. to defeat or rout. సంకెళ్లకొట్టు To fetter or put in irons. పాగకొట్టు To lengthen any metal, by beating. సున్నముకొట్టు To white-wash.

g. కొరీ s. n. A *soucar's* or banker's place of business; a bank. కొరీపేయు To open, or establish, a bank.

r. కొదవలి s. n. inflex. sing. కొదవటి A sickle.

r. కొది s. n. 1. The flame of any light. 2. a flag, standard, or colour. అగ్నిహోత్రపు కొది The flame of fire. కొదిపొయ్యి A hearth or fire place. కొదిపేయు To hoist a flag. కొదిస్తంభము A flag-staff.

r. కొదికెచెట్టు s. n. The plant termed *Echites antidysenterica*.

r. కొడుకు s. n. A son.

r. కొడుపు s. n. 1. That part of a bamboo which is between two joints. 2. an iron thimble, placed on the finger when one plays upon the *veena*, or Hindoo guitar.

r. కొణజో s. n. A kind of terrace, over the gate, or entrance, of a house.

r. కొణిగ s. n. A heap.

r. కొణిదిలి s. n. Half a handful.

- T. కొలుగురు s. n. The ashes of the lamp wick.
- T. కొలుజే s. n. A tick.
- T. కొతిమిరి or కొతిమేర s. n. The coriander plant.
- T. కొదుపు v. n. *vide* కొదుకు.
- T. కొత్త adj. New, recent.
- T. కొత్తిడములు or కొత్తకములు s. n. plu. The bastions of a fort.
- T. కొత్తముట్టు s. n. The joining of a broken thread, in spinning.
- T. కొత్తైము s. n. The pulp of the palmyra fruit.
- T. కొద s. n. The residue, or remainder. adj. Remaining.
- T. కొదకు s. n. The young of any brute. adj. Young.
- T. కొదవ *vide* కొదువ.
- T. కొదుకు v. n. To hesitate in speaking.
- T. కొదువ s. n. 1. The rest, remainder, or residue. 2. want, defect, deficiency. 3. discontent, dissatisfaction. adj. 1. Remaining. 2. other. కొదువసగము The other half.
- T. కొద్ది s. n. A little. adj. 1. Little, few, small. 2. mean, vile, low, inferior, trifling. postpos. 1. To the full extent of. 2. in proportion to; suitable to. కొద్దిపని A trifling business. కొద్దిమంది Few people. చానిబలముకొద్దికొట్టినాడు He beat him to the extent of his strength.
- T. కొన s. n. The point, end, or extremity. కొట్టకొన The very point or end. కొనచెవి The tip of the ear. కొననాగు v. n. To

be effected, accomplished, or concluded.

- T. కొనియాడు v. a. To commend, approve, or praise.
- T. కొను v. a. 1. To buy or purchase. 2. to take. కొనిబించు v. caus. To cause to buy. కొను when added to the past verbal participle of another verb, often in the superior, and always in the inferior dialect, changes the final *o* of the past verbal participle into *u*. In this situation, it forms what has been termed, in this dictionary, the *v. comp.*, or compound verb. It's power in this situation is - 1st, to make some neuter verbs active; as, తెలియు *To be understood*. తెలుసుకొను *To understand*. 2dly, to restrict the action denoted by active verbs, to the agent exclusively; as, చేయు *to do*. చేసుకొను *to do for one's own benefit*. 3dly, to alter the meaning in a manner which cannot be defined, except by examples; as, నడుచు *To walk*. నడుచుకొను *To behave*. తీయు *To pull*. తీసుకొను *To take*. మ్రొక్కు *To prostrate*. మ్రొక్కుకొను *To invoke*. కొను is also added to a great number of nouns, which it converts into verbs, generally of a neuter signification; thus, ఆకలిగొను (from ఆకలి *hunger*.) *To be hungry*. దప్పిగొను (from దప్ప *thirst*.) *To be thirsty*. చేకొను (from చే *the hand*.) *To obtain*. It is added to other words, in this sense; thus, కడు *much* q. v. కడుకొను *To be distinguished in battle*. The present or past verbal parti-

ciple of కొను prefixed to పోవు or వచ్చు alters their meaning; thus, కొనుచుపోవు or కొంచుపోవు or కొనిపోవు 1. To take away, to carry off. 2. to conduct another person away. కొనుచువచ్చు or కొంచువచ్చు or కొనివచ్చు To bring, to bring another along with one. కొని The past participle is sometimes used as a postposition, to denote - *By means of; through, &c.*; as, ఆదొరను కొనితిపని అను కూలపలుచుకొన్నాడు He brought that business about, by means of that gentleman. కొనుగోలు Worth; valuation; cost; price.

T. కొప్పు s. n. 1. A female's hair, tied in a tuft. 2. the middle thatch. 3. the bend of a bow.

T. కొబ్బరి or కొబ్బెర s. n. The white kernel of the cocoanut. adj. Of or belonging to the cocoanut.

T. కొమరు s. n. 1. Beauty. 2. youth. adj. 1. Beautiful. 2. youthful. కొమరాలు s. n. A beautiful, or young, woman.

TUD. కొమరుడు or కొమారుడు s. n. (from s. కుమార) 1. A son. 2. a young man.

T. కొమరులు s. n. plu. 1. *vide* కురుంజెలు. 2. the plural of కొమరుడు q. v.

TUD. కొమరుసామి s. n. A name of *Kartica*, the god of war.

T. కొమారె s. n. A daughter.

T. కొమిరె s. n. A woman.

T. కొమ్మ s. n. 1. A branch, or bough. 2. a woman. 3. the pointed battlements of a fort,

T. కొమ్మలటిచెట్టు s. n. The Bengal plantain tree.

T. కొమ్ము s. n. The horn of any animal. 2. the tusk of any animal, as of the elephant, or wild boar. 3. a trumpet, or blowing horn. 4. the name of the connected vowel *oo*. 5. a piece of certain dried roots. 6. the end of a bank. సాండ్కొమ్ము A piece of dried ginger. చెరువుకొమ్ము The end of the bank of a tank. కొమ్ముపట్టు To blow a trumpet. కొమ్ములతోపాడుచు To gore with the horns. కొమ్మువాండ్లు A cast of the *chucklers*, who are trumpeters.

T. కొమ్ముకాకరకాయ s. n. A species of the *Momordica charantia*, used as a pot vegetable by the Hindoos.

T. కొమ్ముమాసకమ్మ s. n. A woman having breasts, but who never is menstruous.

T. కొయ్య s. n. 1. Wood. 2. a staff or stick. 3. a ship's mast. adj. Wooden. కొయ్యకలు (from కలు *a leg.*) *lit.* a wooden-leg. Stubble. కొయ్యకూటాము (from కూటాము *a pin.*) *lit.* a wooden pin. 1. A mallet. 2. a piece of wood, with which the clods of earth in the fields are beaten, after ploughing.

T. కొయ్యకూర or కొయ్యతోటకూర s. n. The *Amaranthus tristis*.

T. కొరకు postpos. To, for; on account of, for the sake of.

T. కొరడా s. n. A whip.

T. కొరడు s. n. An owl.

- T. కొరడువారు v. n. To be benumbed, or deadened.
 T. కొలు s. n. 1. A defect. 2. a maim. 3. a little. 4. dissatisfaction. 5. use. కొలుగాని or మాలిన Useless. adj. Imperfect, incomplete. కొలునొము An imperfect meritorious act, or one not completed. కొలు ప్రాణము The point of death.
 T. కొలుకంచు s. n. A firebrand, after it has been extinguished.
 T. కొలుకు postpos. vide కొరకు.
 T. కొలుకొలు s. n. An angry countenance. కొలుకొలులాడు To have an angry countenance.
 T. కొలుదు s. n. Indra's rainbow unbent, invisible to mortals.
 T. కొలుత s. n. 1. A defect. 2. a maim. 3. dissatisfaction.
 T. కొలుపము s. n. A curry-comb.
 T. కొలుముట్టు s. n. Materials, implements, tools.
 T. కొలులు v. n. To abound.
 T. కొలువి s. n. A firebrand.
 T. కొలుకు v. a. To gnaw, to bite, to grind, or gnash. కొలుకుడువుండు A cancer.
 T. కొల్లులు s. n. plu. The grain termed *Panicum italicum*.
 T. కొల్లు s. n. making its inflex. sing. కొల్లి An impaling spike; a spike.
 T. కొల s. n. 1. Measurement. 2. sin. పిచ్చుకొల False measure.
 T. కొలంకులు s. n. plu. The irregular plural of కొలను q. v.
- T. కొలకొల s. n. The mingled sound of birds.
 T. కొలత or కొల్త s. n. Measurement.
 T. కొలది s. n. 1. Depth. 2. power, glory. 3. means. మోకాటికొలది The depth of the knee. నీకొలదియెఱుంగక Without understanding thy power or glory. యేకొలది నైనా By any means.
 T. కొలను s. n. A tank, or pond.
 TUD. కొలము s. n. (from s. కుల) A race, tribe, cast, family, or lineage.
 T. కొలక s. n. 1. The corner of the eye. 2. a clasp. కొలకముది A loosened knot.
 T. కొలవి s. n. A forge, కొలిమిత్తి The bellows.
 T. కొలుచు v. a. 1. To measure. 2. to serve, to worship. కొలిపించు v. caus. To cause to measure, &c. కొలిపించుకొను v. caus. comp. To cause one to measure, &c. for one's own benefit.
 T. కొలుచు s. n. Grain.
 T. కొలుపు s. n. The festival of any goddess; generally applied to that of the village-goddess.
 T. కొలుపు v. a. 1. To excite, encourage, set on, or prompt. 2. this verb, added to some neuter verbs in కొను, makes them active; as మేలుకొను v. n. To awake one's-self. మేలుకొలుపు v. a. To wake another, from sleep. మనస్సుకొలుపు To be inclined. పురికొలుపు v. a. To excite, or provoke. దీసికొలుపు To hiss, set on, or excite a dog; to incite one against another.

- T. కొలువు s. n. (from T. కొలుచు q. v.) 1. Service. 2. an employment or place. 3. a hall of audience.
- T. కొల్ల s. n. Pillage, plunder. కొల్లగొట్టు To reap or gain a great profit. కొల్లబోవు To be plundered or robbed. కొల్లలాడు To attain, as మోక్షముకొల్లలాడు To attain eternal happiness.
- T. & S. కొల్లాపురి s. n. A city so called.
- T. కొప్పు s. n. 1. Fat. 2. presumption, pride, arrogance. v. n. 1. To be fat. 2. to be presumptuous, proud, or arrogant. తల కొవ్వున adj. lit. head-proud. Headstrong, ungovernable.
- T. కొన s. n. 1. The end, point, or edge. 2. a piece of string.
- T. కొసరు or కొనురు v. a. To ask any thing *gratis*, in addition to what has been bargained for; to demand something to boot. s. n. That which is obtained in this manner.
- T. కొక s. n. 1. A woman's cloth. 2. a cloth.
- S. కొకనడము s. n. The red-lotus.
- S. కొకము s. n. 1. A ruddy goose. 2. a wolf.
- S. కొకల or కొకలము s. n. 1. The black cuckoo. 2. a parrot.
- T. కొచ్చ s. n. A coward.
- T. కొట s. n. A fort. కొటకొమ్మలు The pointed battlements of a fort.
- S. కొటరము s. n. The hollow of a tree.
- S. కొటి s. n. 1. A crore, or ten millions. 2. the edge or point of a sword; the end of a bow. 3. a multitude. కొటానకొట్టు Innumerable persons or things.

- S. కొటిరము s. n. A crown, or diadem.
- T. కొడేరు s. n. The plough placed on the top of the yoke, as is done when the cultivator carries it to, or brings it back from, the field.
- T. కొడలు s. n. making it's inflexion sing. కొడలి, and it's nom. plu. కొడండ్లు A daughter-in-law. కొటరము - కొటఱికము - కొడండ్రికము or కొడఱికము The duty of a daughter-in-law.
- r. కొడి s. n. A cock, or hen. కొడిపందెము s. n. (from పందెము *a wager*.) The game of cock-fighting. కొడికూత The crow of a cock. కొడిపిల్ల A chicken. కొడిజుట్టు A cock's comb. పిల్లలకొడి A brood hen. శీమకొడి A Europe fowl, generally applied to a turkey. కొడిపుంజు A cock. కొడిపెట్ట A hen.
- T. కొడిక s. n. A score; it is used chiefly in counting rubies, or cloths.
- r. కొడికము s. n. Ridicule.
- r. కొడి s. n. A flag, banner, or ensign.
- r. కొడు v. a. 1. To separate broken, from unbroken rice. 2. to move the tongue, as a snake. s. n. 1. A rivulet; the branch of a river. 2. a place overgrown with అవురు q. v.
- T. కొడు s. n. making in the inflex. sing. కొటి The leg of a bedstead.
- T. కొడె s. n. A young bull. adj. Male, young. కొడెదూడ A bull calf. కొడెతాచు A male serpent. కొడెకాడు A young man.

- T. కోణం s. n. A person who wears a mask, and exhibits as a buffoon.
 S. కోణము s. n. 1. A corner, or angle. 2. the sharp edge of a sword. 3. the quill or bow of a lute, a fiddle stick, &c. త్రి కోణము 1. A triangle. 2. the pudendum muliebre.
 T. కోత s. n. (from T. కోయు q. v.) Reaping, cutting. కోత కాలము Harvest time.
 T. కోతి s. n. A monkey. కోతివన్నె A brown, or monkey colour.
 S. కోదండము s. n. A bow.
 T. కోదండము s. n. A rope suspended to any pole, or beam, in order to punish school-boys, by making them continually keep hold of it.
 S. కోద్ర పములు s. n. plu. A species of grain eaten by the poorer people, the *Paspalum frumentaceum*. vide ఆహారములు.
 T. కోన s. n. 1. A village in a forest. 2. a herd of cows.
 T. కోనేరు s. n. A square pond, with steps for descending on each side.
 S. కోపము s. n. Anger, wrath, rage, indignation. కోపన A passionate or angry woman. కోపపడు v. n. To be angry, or enraged. కోప A passionate or angry person. కోపించు or కోప నించు v. a. To be angry with another. కోపము తెచ్చు కొను To feign to be angry.
 T. కోపు s. n. 1. A side. 2. manner, mode. adj. Extraordinary, uncommon.
 T. కోపుదారుడు s. n. A copdar, or contractor for long cloths.
- T. కోమటి s. n. The cast termed *the Komtee*. It is one of the subdivisions of the *Vysya*, or third pure cast, among the Hindoos. Their profession is trade; and their peculiar deity is a virgin, named *Kunya-kapurumeshwuree*, a native originally of the country near Guntoor, and a member of their tribe, whose beauty induced the Hindoo Rajah of that time to insist on a forcible marriage with her. All her cast were assembled to discuss the subject; and, to terminate the dispute, after ostensibly consenting, and fixing the day for the ceremony, she, in the presence of all, descended into a pit of fire, and destroyed herself. For this, she has been deified, and is worshipped, as one of the *suktees*, or female energies of the deity, by this cast, by means of Brahmin priests, who assume the title of *Bhaskara*, and whose *pooranum* gives many particulars of the tale abovementioned. This cast takes the title of *Shetty*, or *Chitty*, but they are quite distinct from the *Beri* cast, the members of which assume the same title.
 S. కోమలము &c. adj. Soft, bland, beautiful, pleasing, agreeable.
 T. కోమలి s. n. A woman.
 T. కోయిల s. n. The black cuckoo.
 T. కోయు v. a. 1. To cut, sever, or amputate. 2. to pluck, to gather.
 T. కోయెవాళ్లు s. n. plu. A cast of fowlers, or huntsmen.

- T. కోర s. n. A cup.
- S. కోరకము s. n. A bud, an unblown flower.
- T. కోరది s. n. A wall of loose earth.
- S. కోరదూసుములు s. n. plu. A species of grain. *Paspalum frumentaceum*. vide ల ట్రికెలు.
- T. కోరా adj. Unbleached, as applied to cloth; as applied to gold, it denotes impure, or mixed with alloy.
- T. కోరాడు v. a. To turn up the earth, as is done by a rat, hog, &c.
- T. కోరిందపొద s. n. A bramble bush.
- T. కోరు s. n. The ryot's share, or portion of the crop.
- T. కోరు v. a. 1. To wish 2. to hope; to expect. 3. to choose, to select. 4. to prefer, to like. కోరించు v. caus. To cause to wish, &c. కోరికె s. n. 1. Wish, desire, or longing. 2. hope, expectation. 3. selection. 4. preference. కోరికెయూడెరు. కోరికెతీరు or కోరికెనెఱవేలు A wish, to be accomplished. కోరికె-యూడెర్పు-తీర్పు - నెఱవేల్పు To accomplish one's wish.
- T. కోలు s. n. A tusk or fang.
- T. కోల s. n. 1. An arrow. 2. a staff, or stick. adj. Long కోలాదము s. n. (from T. లట a play.) A kind of play, with small pieces of stick, in which dancing girls or school boys, by moving in different directions, plait into one rope separate strings held in one hand, while they keep time, by beating the sticks held in the other, against each other.

- S. కోలకంఠుడు s. n. A name of Vishnoo.
- S. కోలకము s. n. A grain of pepper.
- T. కోలక డేలా s. n. A sort of brass pot.
- T. కోలన s. n. Length.
- T. కోలపొన్న చెట్టు s. n. The plant termed *Hemionites cordifolia*.
- S. కోలము s. n. 1. A hog. 2. a raft, a float. 3. the fruit of the Jujube.
- S. కోలాహలము s. n. A low and confused sound; an uproar; a great and indistinct noise.
- T. కోలుకాడు s. n. A kolkar, or inferior officer, in the custom department.
- T. కోలుకొను v. n. To be restored to strength, or to a former good state.
- T. కోలుమనఁగు v. n. To be distinguished, or signalized.
- S. కోలేంతము s. n. A jackass.
- T. కోల్లలచేయు v. a. To prepare for battle.
- T. కోల్పడు or కోల్పోవు v. n. 1. To be lost. 2. to be ruined. కోల్పుచ్చ v. a. 1. To lose. 2. to deprive, to destroy, to ruin.
- T. కోల్పులి s. n. A royal tiger.
- T. కోవి s. n. A hollow tube.
- S. కోవిదము &c. adj. Wise, or learned.
- T. కోవెల s. n. 1. A Hindoo temple. 2. the black cuckoo.
- T. & TUD. కోవెలసారము s. n. (from TUD. సారము a note.) The seventh musical note, called *Punchama*; because it is said to be formed by air, drawn from five places; the navel, the thigh, the heart, throat, and forehead.
- S. కోశము s. n. 1. Treasure. 2. a bud. 3.

- a sheath or scabbard. 4. judicial trial by oath, or ordeal; attesting a deity, and touching or drinking water three times, in which some idol has been washed. 5. the testicle or scrotum. 6. a dictionary or vocabulary. 7. a book. 8. an egg.
- s. కౌస్థము s. n. 1. An apartment. 2. the stomach. 3. a granary.
- s. కౌష్ఠము adj. Warm, tepid. s. n. Warmth.
- T. కౌసము or కౌసరము postpos. For, on account of, in behalf of.
- s. కౌసలదేశము s. n. The country south of *Ayodhya* (*Oude*) in which *Rama* was born.
- T. కౌసు s. n. A coss, or a distance of two thousand fathoms.
- >><<—
- T. కౌంఱలి s. n. making in the inflex. sing. కౌంఱటి The breast. lit. the place of embrace. కౌంఱలించు v. a. To embrace; to clasp. కౌంఱలింతు or కౌంఱలింపు s. n. An embrace.
- T. కౌంజు s. n. A partridge.
- s. కౌంజుము s. n. Crookedness.
- s. కౌంజుకము s. n. 1. Eagerness, vehemence, impatience. 2. joy; pleasure, happiness. 3. wish, inclination. 4. the marriage thread, or ring. 5. a shew, or spectacle.
- s. కౌంజుహలము s. n. Eagerness, vehemence.
- T. కౌంసు s. n. The waist.
- s. కౌంపనము s. n. The small piece of cloth concealing the privities.
- s. కౌంమారము s. n. Youth, childhood.
- s. కౌంమది s. n. Moonlight.
- s. కౌంమోడకి s. n. The club or mace of *Krishna*.
- s. కౌంలపేయుడు s. n. 1. A bastard. 2. the son of a female beggar.
- G. కౌంలు s. n. *vide* కౌంలు.
- s. కౌంశలము s. n. 1. Happiness, welfare. 2. greeting, salutation, friendly enquiry. 3. skilfulness.
- s. కౌంశికము s. n. An owl.
- s. కౌంశికుడు s. n. A name of *Indra*, and also of *Vishwamitra*.
- s. కౌంశీదుము s. n. A silken cloth. adj. Silken.
- T. కౌంసు s. n. Flesh, meat.
- s. కౌంస్తుభము s. n. The jewel of *Vishnoo*, suspended from his breast.
- s. కౌంతుయము s. n. A sword, or scymetar.
- >><<—
- T. కౌంఱులు adv. Quickly, swiftly.
- s. కౌంఱనము or కౌంఱితము s. n. 1. Weeping, lamenting. 2. mutual daring or defiance, challenging, braving.
- T. కౌందు adj. Much, excessive. s. n. Excess.
- s. కౌంకచము s. n. A saw.
- s. కౌంకచారము s. n. A curry-comb.
- T. కౌంచ్చులు adv. 1. Purely, clearly. 2. quickly, swiftly.
- T. కౌంచ్చు s. n. Impurity, dirt.
- T. కౌంచ్చు v. a. To wish, to desire.
- s. కౌంతువు s. n. A sacrifice, or ceremony in which oblations are presented. కౌంతువ్వంసి

- (from s. ధ్వంసే the destroyer.) A name of *Siva*, because he destroyed the sacrifice of *Duktsha*. శ్రుభుక్కులు s. n. plu. (from s. భుజ్ to eat.) The deities; because they are supposed to feed on the sacrifice.
- s. శ్రుధాశము s. n. One of the 56 countries, enumerated by the Hindoos.
- r. శ్రున్నన adv. Quickly, speedily, swiftly.
- s. శ్రుమము s. n. 1. A sacred precept, or practise prescribed by the *vedas*. 2. order, method, uninterrupted progress, regularity, arrangement. శ్రుమించు v. n. 1. To pass as the time. 2. to pass over. 3. to die.
- s. శ్రుముకము s. n. 1. The areca or beetle-nut tree. 2. the nut itself.
- s. శ్రుమేశకము s. n. A camel.
- r. శ్రుమ్మలు v. n. To return. శ్రుమ్మలించు v. a. To recall, to revoke. శ్రుమ్మలు adv. Again.
- r. శ్రుమ్మ v. a. *vide* శమ్మ
- s. శ్రయము s. n. 1. Buying, purchase. 2. price, value. శ్రయకుడు s. n. A purchaser, a buyer. శ్రయవి శ్రయము Trade, traffic. *lit.* buying and selling.
- s. శ్రవ్యము s. n. Raw-flesh. శ్రవ్యాదుడు (from s. అదే to eat.) A giant; because he feeds on raw flesh.
- r. శ్రాలు v. n. To shine, to sparkle. శ్రాల్లంటి s. n. (from r. కన్ను an eye.) *lit.* the sparkling-eyed. A woman.
- r. శ్రీంద adv. *vide* కీంద.
- r. శ్రీశ్రీతియు v. n. *vide* కీశ్రీతియు.

- s. శ్రీమి s. n. An insect, a worm.
- s. శ్రీయ s. n. 1. An act or action. 2. means, expedient. 3. worship. 4. physical treatment or practise. 5. a religious initiatory ceremony. 6. obsequies, rights performed immediately after death. 7. purificatory rights, as ablution, &c. 8. in grammar, a verb.
- r. శ్రీయ s. n. 1. Manner or mode. 2. advantage. 3. effect.
- s. శ్రీద s. n. Sport, amusement, play, pastime, pleasure.
- TUD. శ్రీది s. n. (from s. కిరీటి) One of the names of *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.
- s. శ్రీతము &c. adj. Bought, purchased.
- s. శ్రీతుడు s. n. One of the twelve kinds of sons acknowledged by the Hindoo law; viz. he who is purchased from his natural parents.
- r. శ్రుంకు v. n. To drown. s. n. Drowning.
- r. శ్రుంకు v. n. *vide* కుంకు.
- s. శ్రుధ s. n. Anger, wrath, indignation. శ్రుద్ధము &c. adj. Passionate.
- r. శ్రుమ్మలు v. n. To roam, to wander, to ramble, to haunt.
- s. శ్రూరము &c. adj. 1. Terrible, formidable, ferocious, destructive. 2. cruel, pitiless, hard, harsh. 3. sharp. 4. hot. శ్రూర్యము s. n. Cruelty, tyranny.
- r. శ్రీకన్ను s. n. The outer corner of the eye.
- r. శ్రీపు s. n. A calf.

- T. క్రేళ్లు s. n. plu. Leaps.
 T. క్రేవ s. n. A side.
 T. క్రొం adj. New, fresh, recent. క్రొం
 దావి A fresh scent.
 T. క్రొత్త adj. vide క్రొత్త.
 T. క్రొమ్మడి s. n. A tress; a female's knot
 of hair.
 T. క్రొవ్వాది adj. Very sharp.
 T. క్రొవ్వు v. n. vide క్రొవ్వు.
 T. క్రొవ్వద s. n. A female's hair tied in
 a tuft.
 S. క్రొడము s. n. 1. A hog. 2. the bosom
 or breast.
 S. క్రొదీకరించు v. a. To abstract, to
 abridge, to shorten.
 S. క్రొధన s. n. The fifty-ninth year, in the
 Hindoo cycle of sixty.
 S. క్రొధము s. n. Anger, wrath. క్రొధ
 నుడు or క్రొధి A passionate man.
 S. క్రొధి s. n. The thirty-eighth year, in
 the Hindoo cycle of sixty.
 T. క్రొలు v. a. To drink.
 T. క్రొవి s. n. 1. A hollow tube. 2. a flute.
 3. the plant termed *Galedupa arborea*.
 Rox.
 S. క్రొశము s. n. The distance of one coss.
 S. క్రొమ్మపు s. n. A fox, or jackal.
 S. క్రొంచము s. n. 1. The name of one of
 the *Dwipas* or principal divisions of the
 world. 2. a mountain in the *Himalaya*
 range. 3. a curlew.
 S. క్షమధము or క్షమము s. n. Fatigue.
 S. క్షేన్ము &c. adj. Wet.

- S. క్షేన్ము &c. adj. 1. Distressed, afflicted. 2.
 inconstant, contradictory.
 S. క్షేబము s. n. The neuter gender.
 S. క్షేబుడు s. n. A eunuch.
 S. క్షేశము s. n. Pain, affliction, or distress.
 S. క్షచిత్తు adv. Somewhere.
 S. క్షణము or క్షణము s. n. A tone, or
 musical sound.
 S. క్షధిరము &c. adj. Decocted.
 S. క్షచిత్తము adj. Of very little use.
 S. క్షణము s. n. vide క్షణము.

ఖ

- ఖ The seventeenth letter, and second con-
 sonant, in the Teloogoo alphabet.
 S. ఖంజినము or ఖంజిరము s. n. A wag-tail.
 S. ఖంజము &c. adj. Lame, crippled, limp-
 ing.
 S. ఖండనము s. n. 1. Division. 2. disserta-
 tion, criticism.
 S. ఖండవరకుడు s. n. The god *Siva*.
 S. ఖండము s. n. 1. A piece, part, fragment
 or portion. 2. a chapter or section.
 S. ఖండించు v. a. 1. To cut into pieces,
 divide, tear, or break off. 2. to reject, to
 confute, or render ineffectual. 3. to settle
 a price. ఖండింపు s. n. The lowest price.
 ఖండింపుచేయు To settle a bargain.
 S. ఖండిత s. n. A woman, whose husband
 has been guilty of infidelity.
 S. ఖండితము &c. adj. 1. Cut, torn, broken.
 2. strict, rigid.

- s. భిక్షము s. n. 1. A bird. 2. an arrow. భిక్ష
శ్వరుడు (from s. భిక్షర a master.)
Garootmunta, the vehicle of Vishnoo;
because he is the chief of the winged
species.
- s. భిక్షము &c. adj. 1. Mixed, blended,
combined. 2. inlaid, set. భిక్షించు v. a.
To set precious stones.
- s. భిక్షాక s. n. A spoon, a ladle.
- g. భిక్షానా s. n. (from A. భిక్ష) 1. Treasure,
or money. 2. a treasury. భిక్షానాపెట్టె
A cash chest. భిక్షాంజీ A cash keeper.
- s. భిక్షము s. n. A closed, or doubled fist.
- s. భిక్ష s. n. A bedstead, or couch.
- g. భిక్షాయించు v. a. To erect or raise. భిక్ష
రాభిక్షాయించు To raise or pitch a tent.
భిక్షాపేము is more generally used.
- s. భిక్షము s. n. 1. A sword or scymetar. 2.
a rhinoceros. 3. the rhinoceros' horn.
- g. భిక్ష s. n. vide కద్ది.
- s. భిక్షమాలము s. n. (from s. భిక్ష the sky, and
s. తమాల a tree with dark blossoms.) 1.
Smoke. 2. a cloud.
- s. భిక్షలకము s. n. (from s. భిక్ష the sky, and
s. తిలక an ornament.) The sun.
- s. భిక్షరము s. n. The tree termed *Mimosa*
catechu.
- s. భిక్షోతము s. n. 1. A fire-fly. 2. the sun.
- s. భిక్షకుడు s. n. A burglar, or housebreak-
er.
- s. భిక్ష s. n. A mine.
- s. భిక్ష్రము s. n. A spade, or hoe.
- s. భిక్షరము s. n. The beetle-nut-tree. *Ar-*
ca, faufel or *catechu*.

- g. భిక్షు s. n. vide కమరు.
- s. భిక్ష s. n. The twenty-fifth year, of the
Hindoo cycle of sixty.
- s. భిక్షసము &c. adj. Sharp-nosed.
- s. భిక్షము s. n. 1. Heat. 2. an ass. adj. 1.
Hot, sharp, pungent. 2. cruel, harsh. 3.
figuratively dear, scarce.
- g. భిక్ష adj. 1. True, exact, certain. 2.
honest.
- s. భిక్షరము s. n. A curry-comb.
- s. భిక్షలము s. n. Gambling.
- g. భిక్ష s. n. (from P. భిక్ష purchase.)
Price, value. భిక్షచేయు To set a price;
to value.
- s. భిక్షు adj. Sharp, harsh, cruel.
- g. భిక్ష s. n. (from A. భిక్ష) Expenditure,
or expence.
- s. భిక్షు s. n. The itch; any cutaneous
eruption.
- s. భిక్షరము s. n. The marshy date tree.
- s. భిక్షరము s. n. The capital of four hun-
dred villages; a market, or country town.
- s. భిక్షము &c. adj. Short, low; of little
size, or stature.
- s. భిక్షరము s. n. Verdigrease.
- s. భిక్ష adj. Bald, bald-headed.
- s. భిక్షము s. n. A thrashing floor. adj. 1.
Low, vile, base, inferior. 2. cruel, mis-
chievous.
- s. భిక్షము s. n. The bit of a bridle.
- s. భిక్షరము &c. adj. vide భిక్ష.
- s. భిక్షర s. n. A parade, a place for mi-
litary exercise.
- s. భిక్షు s. n. A blockhead.

- s. భాదితము &c. adj. Eaten.
- s. భాదిరము s. n. The sediment arising from the boiling of beetle-nut, which, being made into balls, is used in chewing the beetle-nut.
- g. భానిగ్గి adj. (from P. خانگی domestic.) Private, clandestine.
- s. భారీ s. n. A measure containing about 80 maricals, 16 dronas, or 3 bushels.
- g. భాల్లీ adj. (from A. خالی) Empty, vacant.
- g. భావండు s. n. (from P. خاوند) Master, lord.
- g. భాసా adj. (from A. خاص) Own, private.
- s. భిన్నము &c. adj. Distressed ; suffering pain, or uneasiness.
- s. భిలము s. n. Waste, or unploughed land.
- s. భురము s. n. A hoof, a razor. భురణసము &c. adj. Flat nosed, having a nose like a horse's hoof. భురకుటి A case of razors.
- s. భురళి s. n. *vide* భుళూరిక.
- s. భుద్దనము s. n. Sport, play.
- g. భూనీ s. n. (from P. قاتل a murderer.) Murder. భూనీభోరు A murderer.
- s. భూరరదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
- s. భేచరుడు s. n. A demi-god.
- s. భేటకము or భేటము s. n. 1. A shield. 2. a suburb.
- s. భేదము s. n. Sorrow, grief, affliction, distress, repentance, regret. భేదిల్లు or భేదించు v. n. To grieve, to lament, to regret.
- s. భేయము s. n. A ditch, trench, or moat.

- s. భేల or భేలనము s. n. Sport, play, pastime.
- s. భ్యాతి s. n. Reputation, renown, fame, celebrity, notoriety. భ్యాతము &c. adj. Known, celebrated, famous, notorious.

౫

- ౫ The eighteenth letter, and third consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the first letter of the five termed, in Teloo-loo grammar, the పరశలు or *soft* letters. It is substituted for initial క, when words beginning with క are preceded by any of those belonging to the class termed *drootapracrootooloo*, or by nouns in the nom. case, even when used accusatively, or by any part of the verb ending in డు, దు, and డి, or by the words లిప్పుడు - ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.
- s. ౫౦౫ s. n. The river Ganges, or its personification as a goddess. ౫౦౫ధరుడు (from s. ధర *one who receives or possesses.*) A name of Siva; because the Ganges is said to have alighted on his head in it's first descent, and continued for some period entangled in his hair.
- t. ౫౦౫చిప్పలు s. n. plu. Skulls.
- t. ౫౦౫దోలు s. n. The dewlap.
- t. ౫౦౫మైలాపు s. n. A cow of a black and yellow colour.
- t. ౫౦౫రావచెట్టు s. n. The tree termed *Hibiscus populneus*.
- t. ౫౦౫రేకుచెట్టు or ౫౦౫రేను s. n. A species of the *Jujube* tree.

౧. ५౦౧౧౧౧౧౧ s. n. The name of a village goddess.
౧. ५౦౧౧౧౧౧౧ s. n. A large brazen vessel, which is used for containing water.
౧. ५౦౧౧౧౧౧౧ or ५౦౧౧౧౧౧౧ s. n. A bullock taught to dance.
౧. ५౦౧౧ s. n. A small tavern.
౧. ५౦౧౧ s. n. Arable land.
౧. ५౦౧౧౧౧౧౧౧ s. n. The hemp plant, or *Cannabis sativa*; the leaves of which, mixed with tobacco, and other substances, are smoked, or sometimes eaten, in India, especially by the Mussulmans, for their intoxicating quality.
౧. ५౦౧౧ s. n. 1. Rice gruel, commonly termed *conjee*. 2. starch. ५౦౧౧౧౧౧౧ (from ౧౧౧౧౧౧ *cream*.) The cream of *conjee*. ५౦౧౧౧౧౧౧౧ Starched linen.
౧. ५౦౧౧౧౧ s. n. The name of a game played with small tablets or cards, ninety-six in number. The figure of the king and vizier is drawn on some, and 1 2 3, to the number of ten, marked on others. They are generally of eight different colours, and the game is played by three people.
౧. ५౦౧ s. n. 1. A bell. 2. the circular plate of mixed metal, on which the Hindoos strike the hours. 3. an english hour. 4. a bunch or tuft. ५౦౧౧౧౧౧౧౧ ५౦౧౧౧౧౧౧ What o'clock is it at present?
౧. ५౦౧౧౧ s. n. An iron style, or pen.
౧. ५౦౧౧౧౧ s. n. The name of a village goddess.

౧. ५౦౧౧ s. n. A wound, sore, or hurt. ५౦౧౧౧౧౧ To be wounded, hurt, or bruised.
౧. ५౦౧౧ s. n. 1. Animosity, hatred. 2. a knot of hair. 3. a bag or bundle.
౧. ५౦౧౧ s. n. A spoon, or ladle.
౧. ५౦౧౧౧ s. n. plu. The grain of the *Holcus spicatus*.
౧. ५౦౧౧౧౧౧ v. To pull mutually.
౧. ५౦౧౧౧౧ s. n. 1. A rhinoceros. 2. the young of any fish.
౧. ५౦౧౧౧ s. n. A robust, or stout man.
౧. ५౦౧౧౧౧ ౧౧౧౧౧ s. n. A ring worn round the ankle, as an honorary distinction.
౧. ५౦౧౧౧౧౧౧౧ s. n. A fabulous bird, with two heads, the prey of which is the flesh of the elephant.
౧. ५౦౧౧౧౧ s. n. Inflammation of the glands of the neck, &c.
౧. ५౦౧౧౧ s. n. 1. The cheek. 2. imminent danger, great extremity, peril, a fatal accident. 3. one of the twenty-seven portions of a circle, on the plane of the ecliptic.
౧. ५౦౧౧౧౧౧ v. n. To issue forth, to spring.
౧. ५౦౧౧౧౧ s. n. plu. Fragments, pieces, chips.
౧. ५౦౧౧౧౧౧౧ s. n. plu. (from ౧. ५౦౧౧౧ *a cheek*, and ౧౧౧౧ *a rock*.) The fragments fallen from rocks.
౧. ५౦౧౧ s. n. A breach in the bank of a tank, or artificial lake, through which the water has forced it's way. 2. the opening of a sore. 3. a hole, or chink. 4. a lane, or narrow passage.

- t. Xండు s. n. Bravery. adj. 1. Brave, heroick. 2. great, large. 3. male. Xండుచీమ s. n. (from t. చీమ *an ant.*) The large black ant.
- s. Xంఝూపదము s. n. An earth-worm.
- s. Xంఝూషము s. n. 1. A handful of water, held in the hollowed palm of the hand, for rinsing the mouth, &c.; 2. filling the mouth, and rinsing it.
- t. Xంత్ర adj. 1. Cunning, sharp, quick. 2. large.
- t. Xంత s. n. A pack-saddle.
- t. Xంతు s. n. A jump, leap, or vault. Xంతు కొట్టు or Xంతుగొను v. n. To die, to expire.
- t. Xందపడ్డెలు s. n. plu. Pieces of wood nailed horizontally, across the perpendicular planks of a door, to make it strong.
- t. Xందరగోళము s. n. Confusion. Xందరగోళముచేయు To throw every thing into confusion.
- s. Xంధశము s. n. Sulphur.
- s. Xంధఫలి s. n. 1. The flower of the *Michelia champaca*. 2. a fragrant tree, so named.
- s. Xంధము s. n. often written Xందము. 1. A smell. 2. a perfume. 3. the sandal. 4. ground sandal wood, or any other wood ground, and used in medicine, or as a perfume. adj. Fragrant. Xంధపుకొండ (from కొండ *a mountain*.) The mountains in the south west of the Indian peninsula, where sandal wood is procured.

- Xంధపొడి (from పొడి *a powder*.) Perfumed powder. Xంధమృగము s. n. (from మృగ *a beast*.) The civet cat. Xంధవహము s. n. (from వహ *one that bears*.) The wind or air; because it conveys smells.
- Xంధాఖువు s. n. (from s. ఆఖు *a rat*.) The musk rat.
- s. Xంధర్వుడు s. n. A *Gandharva*, or celestial musician. These are demi-gods, who inhabit *Indra's* heaven, and form the orchestra at all the banquets of the principal deities.
- s. Xంధలేశిక s. n. *vide* Xంధమృగము under Xంధము.
- s. Xంధవతి s. n. 1. The mother of *Vyasa*. 2. the name of a city. 3. the earth.
- s. Xందలము s. n. An old fox.
- s. Xంధోత్తమ s. n. (from s. Xంధ *a smell*, and ఉత్తమ *excellent*.) 1. Spirituous or vinous liquor. 2. toddy, or fermented liquor, extracted from the cocoanut, palmyra tree, &c.
- s. Xంధోలి s. n. A wasp.
- t. Xంప s. n. A wicker basket. Xంపపులుసు s. n. A wild cock or jungle fowl (*Phasianus gallus*;) because they are constantly brought into villages, by the jungle people, in baskets.
- tud. Xంబూరము s. n. (from s. కంబూర) Camphor.
- s. Xంభీరము &c. adj. Deep, profound.
- s. Xంభీరవేది s. n. An intoxicated, or restive elephant.
- s. Xxనము s. n. The sky, or atmosphere.

౧. కనుగు s. n. The erection of the hair on the body.

౨. కచ్చు s. n. A thorny plant, so called.

౩. కచ్చు s. n. 1. Vaunt, boast, vain ostentation, false promises. 2. mortar or plaster of chunam, or lime. కచ్చులాది A boasting or vaunting female.

౪. కచ్చుబచ్చు v. n. To be disordered, or discomposed; to be thrown into confusion.

౫. కజినిమిలిక s. n. Denying.

౬. కజిపిప్పలి s. n. (from s. కజి an elephant, and పిప్పలీ piper longum.) A large species of long pepper.

౭. కజిము s. n. 1. An elephant. కజినముడు (from s. అనన a face.) The deity Ganesa; because he has the head of an elephant.

౮. కజిము s. n. The measure termed a yard.

౯. కజిబిబి s. n. 1. Entanglement, confusion, intricacy. 2. trouble.

౧౦. కజ్జలు s. n. plu. The groin, the pubic and iliac regions.

౧౧. కజి s. n. The itch; any cutaneous eruption. కజిపట్టు To have the itch.

౧౨. కజురము s. n. (from s. కజుర) The date tree, *Phoenix dactylifera*.

౧౩. కజ్జలు s. n. plu. Bells, tinkling ornaments.

౧౪. కడుక s. n. Paste.

౧౫. కట్టన చేయు v. a. 1. To ram down. 2. to beat.

౧౬. కట్టి adj. 1. Hard, solid, firm. 2. strong,

able, clever. 3. loud. కట్టించు v. a. 1. To load a gun. 2. to beat into a hard mass. 3. to rub out what is written on a plank, used in Hindoo schools. కట్టిపని A substantial work. కట్టిమాట A loud talk. పాఠముకట్టిచేయు To get a lesson by heart. కట్టిమనిషి A strong man. కట్టిగా Loudly. కట్టితనము Cleverness, ability. కట్టిదెందమువాడు (from దెందము heart or mind, and వాడు he.) A brave man; a man of fortitude. కట్టివా s. n. (from ౧. వా the mouth.) lit. a loud speaker. A deceitful female. కట్టివాచాన (from ౧. వాన a woman.) An adultress, a lewd woman.

౧౭. కట్టు s. n. 1. A mountain. 2. a bank or shore. 3. a bank, dam or mound of earth. కట్టురాపట్టి s. n. (from రా a king, and పట్టి a child.) lit. the child of the mountain king or of *Himalaya*. 1. Parvatee, the wife of Siva, and daughter of the king of the snowy range. 2. the name of the mountain *Minaka*. కట్టులచేడు s. n. (from చేడు lord or master.) The chief of the mountains, viz. The snowy range in the north of India, termed the *Himalaya*. కట్టువిల్లుడు (from విల్లుడు an archer.) Siva, whose bow was a mountain. కట్టునూడు (from నూడు an enemy.) lit. the enemy of the mountains. *Indra*, the regent of the sky, who cut the wings of the mountains, which formerly all flew about, and reduced them to their present stationary state.

౧౮. కడ s. n. 1. A cane, stick, or stalk. 2. a long and thick bamboo. పెదురుకడ A

bamboo stick. జొన్నకడ The stalk of jonnaloo. చెఱుకుకడ The sugar-cane.

కడమంచె A stand or wooden horse.

క. కడన s. n. 1. An acquirement or acquisition. 2. a regard, esteem. 3. an account.

కడనపడతి s. n. (from పడతి a woman.)

A prostitute.

క. కడప s. n. The threshold.

క. కడి adj. Strong, able, powerful. కడి త్రాడు A strong rope which ties two cattle together, to prevent their wandering.

కడిదేలు v. n. 1. To come to the age of puberty, or strength. 2. to be experienced. కడివొంక A notorious thief.

క. కడించు v. a. To acquire; to amass, or gain.

క. కడితము s. n. A plaited garment, a folded cloth.

క. కడియ s. n. A bolt. కడియ వేయు To bolt.

క. కడియ s. n. (from క. ఘటికా) A Hindoo ghurree, or hour of twenty-four english minutes. కడియారము A watch; a clock.

క. కడుచు v. n. To pass as time. v. a. 1. To pass over. 2. to transgress. 3. to exceed, or surpass. 4. to expire, or elapse. కడుపు v. a. 1. To pass time. 2. to put off or defer. 3. to finish. v. caus. To cause to pass over, &c.

క. కడుపు s. n. 1. A fixed or expired term. 2. an instalment.

క. కడుపు s. n. A hump on the back. కడులుడు A hump-backed man.

క. కడుసు s. n. A mean person. adj. 1. Mean,

2. cruel, inflexible, pitiless. 3. evil. 4. difficult.

క. కడ్డ s. n. 1. A bulbous root. 2. a lump, or

clod. 3. a boil or ulcer. పెండలపుకడ్డ A

yam. ఉరలకడ్డ A potatoe. కడ్డపలుకు s. n.

A pickaxe, or instrument for breaking

clods. కడ్డపార An iron crow.

క. కడ్డము s. n. 1. The chin. 2. the beard.

క. కడ్డి s. n. Grass, straw. కడ్డిపరక A blade

of straw. కడ్డి మొల త్రాడు (from మొ

ల త్రాడు the waist cord.) A small cord,

made of the Dhurba or sacred grass,

(*Poa cynosuroides*) worn around the

waist by a young Brahmin, in the cere-

mony of investing him with the brah-

minical thread.

క. కడ్డు s. n. 1. Force, violence. 2. difficulty.

adj. Rare, scarce.

క. కణకుడు s. n. 1. An astrologer. 2. a letter carrier.

క. కణకణ s. n. The tinkling of bells.

క. కణన s. n. 1. Calculation. 2. regard.

క. కణము s. n. 1. A flock, multitude, or

assemblage. 2. a tribe, class or troop.

3. troops of inferior deities, considered

as Siva's attendants, and under the spe-

cial superintendence of his son, Ganesa,

whence his name కణేశుడు or కణాధిపుడు.

This deity is the god of wisdom,

and remover of obstacles; as such, he is

invoked at the commencement of all

undertakings, and is represented as a

fat man, with a large belly, and an ele-

phant's head with one tusk broken.

- s. *గణి* s. n. lit. counting. A person of a certain tribe, who explains the calendar to the lowest casts of Hindoos. *గణించు* v. a. 1. To calculate. 2. to acquire, or gain. *గణిక* s. n. A harlot; because she prostitutes herself for gain. *గణితము* Arithmetic.
- t. *గణము* s. n. Ornaments made of wax, worn by maskers.
- s. *గతము* &c. adj. 1. Gone, past, antecedent. 2. known.
- s. *గతి* s. n. 1. Going, moving, motion. 2. a march. 3. an expedient, a means of success. 4. a course of events, fate, fortune, lot, destiny. 5. protection. 6. salvation. 7. state, condition, situation. 8. help, aid. 9. ability, power. *సూర్యగతి* The motion of the sun. *సేనాగతి* The march of troops. *గతికల్పించు* To invent a means of success or expedient. *నాగతియుట్టావు నన్నది* Such is my fate. *నాకునీవునాచేరేగతిలేదు* I have not any other protection than yours. *పుత్రులులేనివారికిగతులులేవు* Persons who have not sons will never obtain salvation. *వాడుచేసినమోసముచేతనాకుయీగతివచ్చెను* By his artifice I am reduced to this state. *గతిలేనివాడు* A helpless man. *నాకుయిచ్చేటందుకుగతిలేదు* I am not able to pay.
- t. *గజకు* v. a. To lap, as a dog.
- t. *గత్ర* s. n. Disturbance, vexation.
- s. *గద* s. n. A club, a mace. *గదాధరుడు* (from *ధర* one who bears or wears.) One of the epithets of Vishnoo.

- s. *గదము* s. n. Disease, sickness.
- s. *గదాగ్రజుడు* s. n. A name of Krishna. lit. the elder brother of Guda.
- t. *గది* s. n. 1. The space between two beams. 2. a closet, bed-room, chamber, or apartment.
- s. *గదుడు* s. n. The name of the younger brother of Krishna.
- t. *గదుచు* v. a. To push, to extend.
- t. *గదురు* v. a. 1. To obtain, to possess. 2. to brow-beat. *గదురుకొను* v. comp. To brow-beat.
- s. *గద్గదము* s. n. A low, inarticulate, sobbing sound, expressive of joy, or grief.
- t. *గద్ద* s. n. A vulture. *గద్దముక్క* A sharp nose, a nose like a vulture's beak.
- t. *గద్దఱికాడు* s. n. vide *గడుసు*.
- t. *గద్దించు* or *గదమాయించు* v. a. To brow-beat, scold, or threaten.
- t. *గద్దెయ* s. n. 1. A chair. 2. a throne.
- t. *గద్దువ* s. n. The chin.
- t. *గద్దె* s. n. 1. A chair. 2. a throne. 3. the coin termed a pagoda. 4. fortune telling, by a gipseey.
- t. *గద్దెపొంకములు* s. n. plu. Boastings, vauntings, expressions unsuitable to one's situation.
- s. *గద్య* or *గద్యము* s. n. Prose.
- t. *గనక* or *గనుక* adv. Therefore, because, since, as. It always closes the sentence, and never begins it. It is said to be derived from *కను* to see, q. v.; but I cannot trace the derivation.
- t. *గని* s. n. A mine.

- T. కనిమ or కనిమే s. n. A ridge.
- T. కన్నెరు or కన్నేరు s. n. The oleander, or *Nerium odoratum*. The root is often used by Hindoo women, as a poison, to destroy themselves, on any sudden excitation of the passions.
- T. కబ్బిలము s. n. A bat.
- T. కబ్బు s. n. A stink.
- S. కభస్తి s. n. A ray of light; a sun, or moon-beam.
- S. కభీరము &c. adj. *vide* కంభీరము.
- S. కమనము s. n. 1. Motion, going, moving, marching. 2. movement, course. 3. attention. పర క్రమే కమనము *Cohabiting* with a stranger's wife. సహకమనము lit. going along with. The burning of a Hindoo widow alive with her deceased husband.
- T. కమళ్లవాడు s. n. A toddy-drawer. The origin of this tribe is traced to the progeny of a Soodra man, by a woman of the *Rajah*, or 2d pure Hindoo cast.
- S. కమ్యము &c. adj. Accessible, attainable.
- S. కయ s. n. *Gaya*, a city in Behar, still so called, and a celebrated place of Hindoo pilgrimage.
- T. కయాళి s. n. A very wicked, or crafty female.
- T. కయాళు s. n. Land unfit for cultivation.
- S. కయ్యుడు s. n. The name of a royal or military saint.
- T. కర adj. Rough, rugged.
- T. కరకరిక s. n. 1. Commodiousness. 2.

- intelligence, attention, skill. adj. Convenient, commodious, cleanly.
- S. కరము or కరళము s. n. Poison, venom.
- T. కరాసు s. n. A very wicked person.
- T. కరి s. n. 1. Hardness, stiffness. 2. sharpness. 3. the feather at the end of an arrow.
- T. కరిక s. n. A small earthen pot.
- T. కరికె s. n. A spoon, or ladle.
- G. కరిడి s. n. 1. A fencing-school, or a place of exercise. 2. fencing.
- T. కరిత s. n. A woman.
- S. కరిమ s. n. Heaviness, weight.
- T. కరిశ s. n. A *garce*, a measure containing 400 mercals.
- S. కరిష్టము &c. adj. Excessively heavy.
- T. కరు s. n. The erection of the hair on the body.
- S. కరుడుడు - కరుత్తయ్యుడు s. n. The bird and vehicle of *Vishnoo*; he is generally represented as a being something between a man and a bird, and is considered as the sovereign of the feathered race; he is the son of *Casyapa* and *Venata*, and younger brother of *Aroona*. The large vulture, or eagle, vulgarly termed the *Brahminy kite*, is considered a personification of this bird. కరుడాక్ర జుడు (from ఆక్రజే an elder brother.) *Aroona*, the charioteer of the sun, and elder brother to this bird. కరుడధ్వజుడు (from ధ్వజే a standard.) A name of *Vishnoo*; because he bears the figure of this bird on his standard.
- S. కరుత్తు s. n. A wing.

త. కరులు s. n. plu. Wings.

TUD. కరువము s. n. *vide* కర్పము.

త. కరువు or కరుపనేల s. n. Stony, or sandy soil, mixed with pebbles.

s. కర్గరి s. n. A churn.

s. కజ్జ or కర్జితము s. n. 1. The roaring of elephants, or lions. 2. the rolling of thunder. కర్జించు v. n. To thunder.

s. కర్తము s. n. 1. A hole. 2. the hollow of the loins. 3. a pit. కర్తాటము (from s. అట to go.) lit. to go in holes. The large rat, usually termed at Madras *the bandy-coot*.

s. కర్షభము s. n. An ass.

s. కర్షణము &c. adj. Covetous, greedy.

s. కర్పము s. n. 1. The belly. 2. the womb or uterus. 3. a foetus or embryo. 4. a child. 5. the inside; the middle. కర్పిణి A pregnant woman. కర్పశయము (from అశయ *an abode*.) The womb. కర్పాధానము s. n. (from s. అధాన *taking*.) A ceremony performed prior to conception. కర్పాశయము An inner bed-room, chamber, or closet. కర్పముతోవుండు To be pregnant. కర్పమునిలుచు or కర్పముధరించు To conceive, to become pregnant. కర్పముకరిగిపోవు To miscarry.

s. కర్పణి s. n. A pillow, in form of a semi-circle.

s. కర్పశ్చ s. n. 1. Any kind of reed, grass, or corn. 2. any dried fruit.

s. కర్వము s. n. Pride, arrogance, haughtiness, presumption. కర్వించు or కర్వపడు To be proud. కర్వభంగముచేయు To

subdue another's pride; to disgrace; to dishonor.

s. కర్హము s. n. Blame, censure.

s. కర్హ్యము &c. adj. Low, vile, contemptible.

త. కఱకఱ s. n. Hardness; stiffness; crispness.

త. కఱకఱ adj. Imperfect, deficient, less. s. n. Deficiency.

త. కఱి s. n. 1. A wing. 2. a feather.

త. కఱికెగడ్డి s. n. A particular kind of grass. (*Agrostis linearis*.)

త. కఱిసె s. n. *vide* కరిశ.

త. కఱుగుచెట్టు s. n. A tree so called.

త. కఱునఁజేన్పు v. a. To belch, with a great noise.

త. కల part. *vide* కల and కలుకల.

s. కలంతిక s. n. A small pitcher.

త. కలకల s. n. The tinkling of bells.

త. కలతరించు v. n. To be struck with a panic.

త. కలబరించు v. a. To rinse, or shake loosely, in water.

త. కలిజేగుపల్లిక s. n. Hog weed. *Boerhavia diffusa*.

త. కలిబిలి s. n. Tumult, confusion, disorder.

త. కలలండు or కలలత్తు s. n. Disturbance, noise.

s. కల్లము s. n. The cheek.

g. కల్లా s. n. Grain.

s. కళకంబళము s. n. The dewlap of a bull.

s. కళము s. n. The throat; the neck.

s. కళితము &c. adj. Fallen, dropped. పస్త్ర

కళితముచేయు To strain, through a cloth.

- T. కళ్ల s. n. Phlegm.
- T. కళ్లకళ్లు s. n. The tinkling of small bells.
- S. కపయము s. n. A wild ox.
- T. కవరలు s. n. plu. Dice.
- S. కవలము s. n. A buffalo's horn.
- T. కవలవాడు s. n. *vide* కమల్లవాడు.
- S. కవాటుము or TUD. కవ్వాయి s. n. An air hole, a loop hole, a window.
- T. కవి s. n. A cavern.
- T. కవిని or కవుని s. n. The gate of a fort, or fortified place.
- T. కవిలెములు s. n. plu. A sort of black seed, usually mixed with ground sandal wood.
- T. కవిసేన s. n. A case or cover, made of cloth.
- T. కవులు s. n. A stink,
- T. కవులి s. n. A lizard.
- S. కవేషించు v. a. To seek, search, or look for.
- S. కవ్యము adj. Of or belonging to a cow.
- S. n. Butter, milk, &c.
- S. కవ్యతి s. n. A distance of two coss.
- T. కవ్వ s. n. A cowry, or small shell, which passes for money in Bengal, and some other parts of India.
- T. కపకపాలు s. n. plu. The seeds of the poppy plant. కపకపాలచెట్టు The poppy plant.
- T. కపి s. n. The sediment of clarified butter or oil.
- T. కపిశ s. n. A stake, or peg. 2. a wedge.
- T. కపి or కప్ప s. n. A patrole. కపితిరుగు A patrole to go it's rounds.
- S. కపాసము s. n. A forest. adj. Impervious.
- S. కప్పారము s. n. 1. A cave, or grotto. 2. a place overgrown with creepers. 3. a forest, thicket, or wood.
- S. కాంశాయము s. n. Gold.
- S. కాంశాయుడు s. n. A name of *Kartecaya*, son of the Ganges.
- S. కాండివి s. n. *Arjoona*, son of *Pandoo*.
- S. కాండివము s. n. The bow of *Arjoona*.
- T. కాండించు v. n. To have a face enflamed, or slightly swelled.
- T. కాండ్లవాడు s. n. An oil monger.
- S. కాంధర్వవివాహము s. n. The marriage in which a man and woman, by mutual consent, interchange their necklaces, or strings of flowers, and both make a secret agreement to look upon themselves as married to each other.
- S. కాంధారదేశము s. n. The country of *Candahar*, between the north of India, and Persia.
- S. కాంధారము s. n. One of the seven primary notes in music.
- S. కాంధారి s. n. The wife of *Drootarashtra*, and mother of *Dooryodhuna*.
- S. కాంభీర్యము s. n. 1. Depth, profundity. 2. magnificence, grandeur.
- T. కాక part. *vide* కాక. This word is also added to the aorist of any verb to express the optative mood; as, కనుసుఖము కానుందువు కాక May you be happy.
- T. కాకరా s. n. A female's under garment, like a petticoat.
- TUD. కాపి s. n. (from s. కాపి) 1. Glass,

or china ware. 2. a bracelet. నాజగన్యె (from గన్యె *a cup*.) A glass cup, or china vessel. నాజప్పు (from ఉప్పు *salt*.) The refuse of a glass work. నాజలవాండ్లు A certain cast of the *Soodras*, whose profession is to deal in glass bracelets.

నాజె s. n. *vide* నాదె.

నాటము s. n. 1. Difficulty. 2. severity. 3. hardness.

నాది s. n. A drinking trough, or manger.

నాదిదె s. n. An ass. నాదిదెకాళ్ల adj. Bandy-legged.

నాదీ s. n. A carriage, chariot, chaise, cart, or native hackery.

నాచడు This word is used instead of వాచడు q. v., when the agent to be denoted is familiar, or contemptible; as నేన నాచడు A masker.

నాచడు v. n. or v. a. To pierce, used either in a neuter, or active sense.

నాచడు s. n. Grosslechery; *furor uterinus*.

నాచుపు or నాచు s. n. The wind.

నాధము adj. Much, excessive. నాధా లెంకనము A close or tight embrace.

నాణ s. n. A singer.

నాత part. *vide* నాశ.

నాత్రము s. n. 1. The body. 2. a member, or limb. నాత్ర సంకోచి (from సంకోచి *who draws up or contracts*.) 1. A pole cat. 2. a kind of large lizard.

నాథ s. n. 1. A verse, or stanza. 2. a history of holy men.

నాదము s. n. Grass which grows in fields of dry grain.

నాదిలి s. n. Love, affection. adj. Affectionate; dear.

నాదె s. n. A very large and high basket, of wicker work, used for securing grain.

నాన adv. *vide* గనక.

నానము s. n. Vocal or instrumental music.

నానుగ or నానుగు s. n. A press such as is used in India for expressing oil, or the juice of the sugar cane. నానుగబండి The husk of the sesamum seed, after the oil is expressed from it.

నాబరా s. n. (from H. *భ్రా*) Confusion, perplexity. adj. Confused, perplexed.

నాము s. n. (from s. *గ్రహ*) 1. A planet. 2. an evil spirit. నాములలేడు (from న. లేడు *a lord*.) The sun. నాములలే నిపట్టి (from న. పట్టి *a child*.) The planet saturn; because he is the child of the sun, according to the Hindoos.

నాయకము adj. 1. Dear in price. 2. clever. s. n. Good sense, cleverness.

నాయకుడు s. n. A singer or cymbal player, supposed to be descended from Brahmins, by the marriage termed నాంధర్యవివాహము q. v.

నాయత్రి s. n. The *Gayitree*, or most sacred verse in the *Vedas*, to be recited mentally only.

నాయము s. n. A wound. నాయము-తగులు or తాగు v. n. To be wounded. నాయము చేయు To wound. నాయము కట్టు To dress a wound. నాయముమాను To heal a wound. చోవు నాయము A mortal wound.

- T. నార s. n. Plaster, or fine lime.
 T. నార చెట్టు s. n. A tree so called.
 T. నారడము s. n. 1. Conjururation. 2. trick. 3. trifling.
 T. నారడి s. n. Conjururation.
 T. నారవము s. n. Love, affection, fondness.
 నారవించు v. a. To love, caress or fondle.
 T. నారాబము-నారాబు-నారాము or నారము s. n. The fondling, or caressing of children.
 T. నారు part. This is an honorific affix, added to any noun denoting a person, in token of respect; as, దొర నారు Master.
 S. నారుడము s. n. An emerald. adj. Of or belonging to *Garqoda*, the regent of birds.
 S. నారుత్తమము s. n. An emerald.
 T. నారెలు s. n. plu. Cakes made of the pulse termed *Phaseolus mungo*.
 S. నార్దభము s. n. An ass.
 S. నార్దభికము s. n. The white lily.
 S. నార్హస్థ్యము s. n. 1. The state of a householder. 2. honesty.
 T. నాలము s. n. A hook.
 T. నాలి s. n. 1. The wind. 2. an evil spirit. 3. an infectious disease among cattle.
 నాలినెచ్చెలి (from నెచ్చెలి a friend.) The god of fire. నాలిమేతరి (from మేతరి one who grazes.) A serpent; because it is said to feed on air. నాలి-కొట్టు or వేయు The wind to blow. నాలి వాన lit. wind and rain; a tempest. నాలిపరుము A paper kite. పెద్దనాలి A great storm.
 నాలితిరుగుచున్నది The wind shifts.

- T. నాలించు v. a. 1. To seek or search for. 2. to separate grain from the refuse, by washing it in water. నాలింపు s. n. The act of doing this.
 T. నాలినాడు s. n. An ass.
 T. నాళకుడు s. n. A clever man.
 T. నావుత adv. *vide* నాక.
 T. నావున adv. *vide* ననక.
 T. నాసి s. n. Toil, pain, fatigue, trouble. నాసిపడు v. n. To take pains; to be fatigued.
 S. నాహము s. n. Ablution, bathing.
 T. గంజె s. n. A seed, or grain. గంజె లేలు మనికి s. n. (from లేలు the indefinite relative participle of the root లేలు to glean, and మనికి living.) Living upon the gleaning of corn.
 T. గంజెకొను v. n. To move convulsively the hands or legs.
 T. గచ్చు v. a. 1. To scratch. 2. to seize with the nails.
 T. గజెరు or గజెరు s. n. The pulp of certain fruits, or vegetables.
 T. గజ్జి నాడు or గజ్జి నాడు s. n. The small bird, which builds the very curious hanging nest, with the entrance at the bottom, generally termed the *Taylor-bird*.
 T. గటక adj. Short in size. గటకపారు To become short.
 T. గట్టు v. n. 1. To die, or expire. 2. to consent or agree. గట్టుమి neg. verbal noun. Enmity, variance, disagreement.
 T. గడ్డ s. n. A short person. adj. Short in size. గడ్డతనము s. n. Shortness.

T. గడ్డంగ s. n. 1. An out-house. 2. a granary, store-house, or ware-house. 3. a jail or place of confinement.

T. గడ్డి s. n. A cow.

T. గడ్డు s. n. A hawk, or falcon.

T. గడ్డ s. n. A young bull.

T. గడ్డ or గడ్డె s. n. The smallest dry measure, varying in capacity in different parts of the country, equal to the quarter of a సోల.

T. గన్నె s. n. A cup, or goblet.

T. గబ్బ s. n. A bull, allowed to wander at large, in commemoration of a deceased person, or as consecrated to the deity.

T. గరక adj. Short. s. n. A short person. గరకతనము s. n. Shortness.

T. గరకతాటిచెట్టు s. n. The marshy date tree. *Phoenix or elate paludosa*.

T. గరగర adv. Circularly, in a revolution.

T. గరదాయించు v. a. (from P. *gṛhṇāmi* round.) To surround.

T. గరపు s. n. 1. Mortgage. 2. a pledge, a hostage, security.

s. గరి s. n. A mountain. గరిజి s. n. (from *giri* born.) A name of the goddess *Parvatee*, as daughter of the personified *Himalaya* mountain. గరిధరుడు (from *gari* one who bears.) A name of *Vishnoo*; because he raised the mountain *Govurdhuna* to preserve the people from the rain of stones. గరిభిత్తు s. n. (from *giri* that which penetrates.) The weapon of *Indra*. గరికుడు or గరికుడు s. n. (from *giri* to sleep, and *giri* a lord.) Names of

Siva; as sleeping upon, or presiding over, the mountain.

s. గరిక s. n. 1. A mouse, or small rat. 2. the name of the wife of king *Vusoo*.

s. గరియకములు s. n. plu. Toys, play-things.

T. గలక s. n. A pulley.

T. గుఱి s. n. A circle. గుఱిగొను v. a. To surround, to encircle. గుఱు న adv. Circularly, in revolution.

T. గలక s. n. A child's rattle.

T. గలకచెట్టు or గలగచ్చచెట్టు s. n. The plant termed, *Crotolaria juncea*.

T. గలకు adj. Sounding.

T. గలదొడు v. a. To rob, or steal.

T. గల్లు v. a. To pinch.

s. గలితము &c. adj. Swallowed.

T. గీకు v. a. To scrape, scratch, or erase.

T. గీచు v. a. 1. To draw lines; to draw toddy. 2. to scrape, scratch, or erase. 3. to shave. 4. to tear with the nails.

T. గీదంచు v. a. To kill.

T. గీటు s. n. 1. A line, mark, or stroke. 2. disregard. గీట్లబద్ద A flat ruler.

T. గీటు v. a. To push aside, or throw away. కన్నుగీటు To wink or make signs with the eye.

T. గీత s. n. A line.

s. గీత s. n. A name often applied to books, as *Bhagavatgeeta*, which is also often called the *Geeta* only.

s. గీతము s. n. Vocal music, a song.

s. గీతి s. n. 1. Vocal music, a song. 2. one of the *Arya* metres, in which the couplet consists of two long verses.

- T. గీపెట్టు v. n. To cry, to weep.
T. గీము s. n. A house.
T. గీయు v. a. To draw lines; to draw toddy.
T. గీరణగంజే s. n. *vide* అచ్చనపాము.
S. గీర్ణ s. n. The act of swallowing.
S. గీర్వాణము s. n. The name of the *Sanscrit* language.
S. గీర్వాణుడు s. n. A deity.
T. గీలు s. n. A line.
T. గీలు v. a. 1. To tear with the teeth. 2. to scratch with the nails. 3. to shoot an arrow. 4. to beat. గీలుకొను v. comp. To give one a hint, by touching him, or by any other sign.
T. గీలుకొను v. n. To be inclined towards. గీలుకొల్పు or గీల్కొల్పు v. a. 1. To cause to be inclined; to allure. 2. to place flowers in the hair, as an allurement.
S. గీష్వతి s. n. (from గీర్ speech, and పతి lord, master.) One of the names of *Broohusputee*, the regent of the planet *Jupiter*, as preceptor of the inferior deities.
S. గుంఛము s. n. A cluster of blossoms, or flowers.
S. గుంజ s. n. 1. The small shrub termed *Abrus precatorius*. 2. salt soil.
T. గుంజ s. n. A pillar, or post.
T. గుంజ s. n. The inside or pulp of a fruit.
V. a. 1. To pull. 2. to wash clothes. గుంజలాడు v. n. To wrestle. గుంజికోను v. comp. To draw or pull by force.
T. గుంట s. n. 1. A small artificial pond, or tank. 2. a pit. 3. any deep hole. 4. a

- square land measure గుండ్లుగుంటలు. పడు or పోవు The eyes to be sunk in the head.
T. గుంటక s. n. An instrument for levelling ploughed ground, very different from the English harrow. గుంటకయడ్ల That part of it which consists of a large block of wood. గుంటకపలుకు The iron part of it, which juts out from the wooden block, leaving an open interstice between them.
గుంటకకొజ్జలు The two pieces of wood which connect the front iron piece, with the wooden block.
T. గుంటకలకర or గుంటకలిజేరు s. n. The shrub termed *Eclipta* or *verbesina prostrata*.
T. గుంటి s. n. A piece land, allotted off for cultivation.
TUD. గుండము s. n. 1. *vide* కుండము No. 2. 2. any fire-pit.
T. గుండా postpos. Through; by; by means of. adj. Brave, courageous.
T. గుండె s. n. A large brass, or copper vessel, or pot.
T. గుండు adj. Round, globular, spherical.
S. n. 1. Any thing round, or spherical. 2. a ball or bullet. 3. a mountain. 4. weights, of any form or size. b. a stallion. గుండుయ (from రాయి a stone.) A grinding stone; a roller. గుండువేసి కల్పు To fire with ball. గుండుతగలిన వాడు A man wounded by a bullet. గుండుకోవి A small swivel. గుండువేయు 1. A gun to fire. 2. to die.
T. గుండె s. n. 1. The heart, either in a

moral or physical sense. 2. courage, boldness. **కూంఁదె కాయ** The heart, in a physical sense only.

T. **కూంఁత్ర** or **కూంఁత్రని** adj. Round, circular, globular. **కూంఁత్రతుంక** s. n. A sort of long rush. **కూంఁత్రదనము** or **కూంఁత్రన** s. n. Roundness; a circle.

T. **కూంఁద్రించు** v. n. The stomach to turn, or feel sick. **కూంఁద్రింపు** s. n. 1. The act of the stomach turning, or feeling sick. 2. malice, envy. 3. dissatisfaction.

T. **కూంఁత** s. n. A pit, any deep hole.

T. **కూంఁపించు** v. a. To speak with harshness, malice, or contempt.

T. **కూంఁపు** s. n. 1. A crowd, a mob, a multitude, a flock; an army consisting of foot soldiers, horse, elephants, and chariots. 2. a knot. In the plural, this word sometimes denotes a quarrel.

S. **కూంఁభము** s. n. Tying, stringing, as a garland, &c. **కూంఁభితము** &c. adj. Tied, strung. **కూంఁభించు** v. a. To tie or string flowers, &c.

T. **కూక్క** s. n. A single inspiration, or breathing. **కూక్కనిలుపు** or **కూక్కపట్టు** v. n. To hold in the breath. **కూక్కెడు** adj. As much as the mouth contains.

TUD. **కూగ్గలము** or S. **కూగ్గలము** s. n. The fragrant gum resin, termed *Bdellium*.

T. **కూగ్గలు** s. n. plu. Grain, half dressed, not reduced to a pulp.

T. **కూర్చు** v. a. 1. To pierce. 2. to string, or thread. 3. to prick. 4. to take hold of another's hand, and interlace one's fingers with his, in token of intimacy.

S. **కూర్చుము** s. n. 1. A cluster of blossoms, or flowers. 2. a necklace of thirty-two strings. **కూర్చు ఫలిక** s. n. (from S. ఫల fruit.) The grape vine.

T. **కూజేకూజేలు** s. n. plu. Whispering.

G. **కూజేస్తా** or **కూజేస్తు** adj. (from P. **కూజే**) Past. This is a revenue term, usually applied to express the year *lately expired*; the last, or past year, in contradistinction to the present year, or to those preceding the last.

T. **కూజేఱి** s. n. An opulent, or rich man.

T. **కూజేరు** s. n. vide **కూజే**.

T. **కూజనకూడు** s. n. Food, dressed by children, for their amusement.

TUD. **కూజరాతి దేశము** s. n. The country of *Guzerat*.

TUD. **కూజ్జ** s. n. (from S. కుబ్జ) A short person, a dwarf. **కూజ్జతనము** s. n. Shortness. **కూజ్జవేల్పు** (from **వేల్పు** a god.) s. n. A name of *Ganesa*; because he is represented as a short fat personage.

T. **కూజ్జ** s. n. 1. One of the small perpendicular posts, by which short beams are supported upon longer ones, and thus form the shelving roof of a native house, vide **కురుంజేలు**. 2. the thick juice of any fruit.

T. **కూటక** s. n. A single gulp, or swallow. **కూటుకు** or **కూటుక్కు** The sound of swallowing.

T. **కూటకూట** s. n. The bubbling of boiled rice.

- t. కుటుక్రమ or కుటుక్రమన v. n. To die, or expire.
- t. కుట్ట s. n. A hillock, unevenness in ground. కుట్టకూల్పు (from కూల్పు under కూలు q. v.) To ruin, to trouble. lit. to cause the hillock to fall down.
- t. కుట్టు s. n. 1. The real state of one's affairs. 2. one's private secrets. 3. reputation, honor, public esteem.
- s. కుదము s. n. A sort of coarse treacle, commonly termed *Jaggory*.
- s. కుదాశ s. n. Sleep, indolence. కుదాశీ శుండు s. n. (from s. శుశ a master.) lit. subduing indolence. A name of *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.
- t. కుదారము or కుదారు s. n. A tent.
- t. కుది s. n. 1. A temple. 2. the connected form of the vowel ఇ, viz. ౨.
- t. కుదిచుట్టు s. n. The disk of the sun, or moon.
- t. కుదిసె s. n. A cottage, or hut.
- t. కుడుసు s. n. 1. Any round thing. 2. the connected form of the vowel ఇ, viz. ౨. adj. Circular. కుడుసుకైదుపు s. n. (from కైదుపు a weapon.) The weapon of *Vishnoo*.
- t. కుడ్డ s. n. 1. A cloth. 2. a bit of cloth.
- t. కుడ్డాము s. n. Part of a field of dry land.
- t. కుడ్డి adj. Blind. కుడ్డితనము s. n. Blindness. కుడ్డిజేటునా adv. By chance, without exertion, undesignedly.
- t. కుడ్డికొక్కరాయి s. n. The lap-wing.
- t. కుడ్డు s. n. 1. An egg. 2. the eye-ball. కుడ్డుపెట్టు To lay eggs. కుడ్డుకాచుకొ

- నిపోవు Quadrupeds to miscarry. కుడ్డుతీయు To pluck out the eyes.
- t. కుడ్లకూబ s. n. An owl.
- s. కుణకము s. n. The multiplier.
- s. కుణకారము s. n. Multiplication.
- s. కుణము s. n. 1. A quality, attribute, or property, in general. 2. a property of humanity; of which three are particularized, viz. the *Satwa*, *Raja*, and *Tama*, or principles of truth or existence, passion or foulness, and darkness or ignorance. 3. a means of defence; one of six expedients in government; as, peace, war, a march, a halt, a stratagem, and recourse to protection. 4. any quality of the mind. 5. the attributes of colour. 6. nature, disposition, temper, humour. 7. the recovery of health; a good state of health. 8. a good state, or condition. 9. good sense, reason, wisdom. 10. excellence, merit, perfection. 11. effect, purpose, use. 12. a degree, time, or fold. 13. a string; a bow-string. దేవకుణములు The attributes of God. మోహకుణము The passion of lust. నీలకుణము The colour black. మంచికుణముగలవాడు A good tempered man. కుణముచేయు v. a. To cure. కుణమవు v. n. To recover. కుణమునావుండు To be sound, whole or recovered; to be in a good state or condition. కుణమునామాట్లాడు To speak wisely, sensibly or reasonably. వానితో మాట్లాడితే కుణములేదు It is useless to speak to him. ద్వికుణము Two-fold.

కొణఘ్రి ని The sound of the bow-string.
కొణవంతము &c. adj. Abounding with
all good qualities. కొణోత్కృష్ణము s. n.
Endowment with superior qualities.

క. కొణలయిని s. n. A tent.

క. కొణవృక్షము s. n. A mast.

క. కొణించు or కొణియించు v. a. 1. To mul-
tiply, or calculate. 2. to spell. కొణితము
or గ. కొణితము s. n. 1. Multiplication.
2. spelling.

క. కొత్త s. n. A rent, or farm.

క. కొత్తి s. n. A cluster of flowers.

క. కొత్తికప్పము s. n. A kind of churning
stick.

క. కొడకొడలాడు v. n. To sob.

క. కొడము s. n. vide కొద్ద.

క. కొదిగొట్టు s. n. A block of wood suspended
from the neck of any animal, to prevent
it's wandering far.

క. కొదిగొలు s. n. The heel.

క. కొదిగొంజలు s. n. plu. Posts fixed per-
pendicularly in the ground, at the door
of a cow-house.

క. కొదిత్రాడు s. n. The rope by which a
calf is tied.

క. కొదియ or కొదె s. n. 1. vide కొదిగొట్టు. 2.
a club or mace. కొదెదాల్పు s. n. Yama,
the regent of death; because he is armed
with a club.

క. కొదియకొట్టులు s. n. plu. Sticks placed
horizontally, across the కొదియగొంజలు
q. v.

క. కొదియించు v. a. To stop, to prevent.

క. కొద్ద s. n. The anus.

క. కొద్దలి s. n. making in the inflex. sing.
కొద్దలి, and in the nom. plu. కొద్దలి
A small hoe. కొద్దలించు v. a. To dig with
the hoe.

క. కొద్దు s. n. A blow with the fist. v. a. To
box with the fist. కొద్దులాట s. n. 1. Box-
ing. 2. quarrelling. కొద్దులాడు v. n. To
box mutually; to quarrel.

క. కొనకలు s. n. plu. A sort of grain, grow-
ing wild, without cultivation.

క. కొనపనకొది s. n. A wild, or jungle, fowl.

క. కొనపము s. n. An iron crow.

క. కొనియు v. n. To grumble, or murmur.

క. కొనుకుపరుగు s. n. The act of running
slowly.

క. కొన్న adj. Young. కొన్నయేనుగ s. n. A
young elephant. కొన్నపంది A young hog.

క. కొప్తము &c. adj. 1. Hidden, concealed,
secret. 2. preserved, protected. కొప్తకీళి
s. n. A sort of play among children, like
what, in England, is termed *hide & seek*.

క. కొప్పనకూర adv. Disorderly; in a con-
fused manner.

క. కొప్పలించు or కొప్పటిగించు v. a. vide కొప్ప
లించు.

క. కొప్పలి s. n. making in the inflex. sing.
కొప్పలి The hand closed.

క. కొప్పు v. n. To spread as a smell. v. a.
1. To pound or beat paddy. 2. to throw
or fling to a distance. 3. to throw any
thing contained in the closed hand. కొ
ప్పించు v. n. To spread as a smell. v.
caus. To cause to beat or pound. v. a.
vide కొప్పు No. 2 & 3.

T. కుప్పన adv. 1. Quickly, hastily. 2. clearly.

T. కుబకుబలు s. n. plu. The noise of running.

T. కువాలన adv. Quickly, swiftly.

T. కువాలించు v. n. To shine.

T. కుబిలి s. n. The wax in the ear.

T. కుబకు v. a. To box; to beat with the fist.

T. కుబురు s. n. The thick foliage of a tree or shrub; or of corn.

T. కుబ్బ s. n. A woman's breast. కుబ్బ మేకులు s. n. plu. The nails driven into the గంధపట్టెలు q. v.

T. కుబ్బలి s. n. A mountain.

T. కుమి s. n. A multitude, or flock.

T. కుముకు v. a. To box; to beat with the fist.

T. కుముకుచెట్టు or కుమ్ముకుచెట్టు s. n. The plant termed *Gmelina arborea*.

T. కుమ్ము s. n. One spirt of the milk from the teats of a cow, &c.

T. కుమ్మడితీనె s. n. A gourd. *Cucurbita lagenaria*.

T. కుమ్మతీలు s. n. plu. A female ornament worn in the lobe of the ear.

T. కుమ్ముము s. n. A door-way, gate-way, or entrance.

T. కుమ్మి s. n. A granary.

T. కుమ్మేతము s. n. A small drum.

T. కురకుర s. n. An itching.

T. కురబది s. n. A wild cow.

T. కురపోతు s. n. A wild bull.

T. కురించి postpos. చిది కూర్చి.

T. కురిగ s. n. A very small earthen pot.

T. కురిగజే s. n. The seed of the కురు వెండ q. v.

T. కురుకుపల్లిక s. n. The sun-flower. *Heliotropium indicum*.

S. కురుఁడు s. n. 1. A spiritual parent, from whom the youth receives the initiatory *Mantras*, or prayers, and who conducts the ceremonies necessary at various seasons of infancy and youth, up to the period of investiture with the characteristic thread, or string. This person may be the natural parent, or the religious preceptor. 2. a religious teacher; one who explains the law and religion to his pupil, instructs him in the *Sastras*, &c. 3. a name of *Brookusputee*, the regent of the planet *Jupiter*, who is considered as the preceptor of the inferior deities. 4. a father, or any venerable male relation. In the peninsula of India, the term *Gooroo* is, in general, now employed, to denote a head priest of any sect. The *Gooroo*s of the three great sects who follow the doctrines of *Sunkera*, *Mudhava*, and *Ramanooja* respectively, are the successive adopted disciples of these reformers, who still uphold the spiritual power acquired by their predecessors. These sects are subdivided into many branches, each of which has its *Gooroo*; and the numerous body of the *Soodras* who wear the *lingum* have, in general, *Gooroo*s of their own cast; their creed

being very different from the brahminical faith. కురువారము s. n. lit. the day of *Broohusputee*, regent of the planet *Jupiter*. Thursday.

T. కురుతు or కుర్తు s. n. 1. A mark, a sign. 2. an idea. 3. recollection. కురుతుకాది డుక To enquire *particularly*. కురుతుకా చూచు To look into *narrowly*. కురుతెలుక I. To know *by sight*. 2. to know. నాకుదానికురుతు తెలియదు I have no *idea* of it. నాకుకుర్తు లేదు I do not *recollect*.

3. కురువు s. n. 1. *vide* కురుడు. 2. a long vowel. adj. Important, heavy, weighty, great, difficult, arduous. కురుత్వము s. n. 1. Esteem, regard, distinction. 2. indigestion.

T. కురువులు s. n. plu. Running.

T. కురువెండ s. n. The small shrub termed *Abrus precatorius*.

T. కురుసు s. n. That part of an animal's tail, where the hair is long.

S. కుర్వీణి s. n. A pregnant woman.

T. కులక s. n. Snoring.

T. కులకూలు s. n. *vide* కురకూరు.

T. కుఱి s. n. 1. A mark. 2. an aim. 3. certainty. 4. trust, confidence. 5. esteem. adj. Certain. కుఱిజూచు To take aim. కుఱితప్పు To miss aim. కుఱిగావుండు v. n. To be trustworthy. కుఱివుండు To esteem or regard. కుఱికాడు A good marksman.

T. కుఱికోంది s. n. A vital part.

T. కులుకొను v. a. To try, or endeavour.

T. కులుకు s. n. *vide* కురుకు.

T. కులుములు s. n. plu. Seeds.

T. కుఱ్ఱము s. n. A horse. కుఱ్ఱపుచుక్క s. n. (from చుక్క a star.) *vide* లిక్విని.

కుఱ్ఱపుపీటలు s. n. plu. A horse's face, carved in wood, placed on either side of the upper timber of a door frame. కుఱ్ఱపుమూతివారు s. n. plu. (from మూతి a face, and వారు they.) Celestial choristers. These beings are described as having the bodies of men, and the heads of horses. కుఱ్ఱపుసారము s. n. (from సారము a note.) The sixth note of the gamut. కుఱ్ఱమెక్కు v. a. To mount a horse. లేదకుఱ్ఱము s. n. A mare. కుఱ్ఱపుబిల్ల s. n. A foal. కుఱ్ఱపువాడు s. n. 1.

A horseman. 2. a groom. కుఱ్ఱపుకొరిసె s. n. The hoof of a horse. కుఱ్ఱపుగతివిశేషములు s. n. plu. The horse's paces, as the trot, canter, &c.

T. కుఱ్ఱు s. n. 1. Snoring. 2. anger. కుఱ్ఱుమను v. n. To be angry. కుఱ్ఱుపెట్టు v. n. To snore.

G. కులాబుపువ్వు s. n. (from P. *كلا* rose-water; or, in Hindoostanee, a rose.) The rose.

G. కులాము s. n. (from A. *كلام*) A slave.

T. కులాలుపొది s. n. A sort of crimson powder, with which some Hindoo women mark their foreheads; and which the natives, who observe the festival of *Cama*, throw at each other, during that feast.

T. కులివి or కులిమి s. n. The wax in the ear.

- కలిమికదురు s. n. An instrument for taking out the wax in the ear.
- s. కల్పము or కల్పము s. n. The ancle.
- s. కల్మము s. n. 1. A shrub. 2. a creeper. 3. the division of an army; a body of troops consisting of 9 elephants, 9 chariots, 27 horse, and 45 foot. 4. the spleen. 5. a disease, according to some a chronic enlargement of the spleen, but it appears to be an induration of the mesenteric glands, so as to be perceived externally.
- s. కల్మిని s. n. A spreading creeper, or any creeping plant.
- t. కల్ల s. n. 1. An oyster. 2. a shell. 3. a white pustule. కల్ల కల్లు s. n. A hollow stick. కల్లశున్నము s. n. Shell chunam. కల్లపుటికె s. n. A small basket. చింతకల్ల s. n. Tamarinds in the shell or pod. కల్లకూడును s. n. A cant word, denoting jewels, when mentioned in a careless or trifling manner, or when their value is meant to be depreciated.
- s. కలిక s. n. A ball; a pill; any small globular substance.
- s. కళుంధము or కళుచ్చము s. n. A cluster of blossoms, a nosegay.
- s. కళుచి s. n. 1. The creeping plant, termed Heart-leaved moon seed. *Menispermum cordifolium*. 2. the tree which produces *Bdellium*.
- s. కవాశము s. n. The beetle-nut tree, *Areca faufel*, or *catechu*.
- t. కవ్వ s. n. A dove or pigeon.
- t. కవ్వకత్తికడ్డి s. n. A sort of grass.
- t. కుసకుస s. n. A whisper.
- s. కుహ s. n. A cave, cavern, or grotto. కుహశయము s. n. (from శీ to sleep.) 1. A lion. 2. a royal tiger. 3. a bear; because they sleep in caves.
- s. కుహుడు s. n. A name of *Kartecaya*. 2. the name of *Gooha*, chief of fowlers or huntsmen, and a friend of *Rama*.
- s. కుహ్యకుడు s. n. A kind of demi-god, attendant upon *Cubera* the deity of wealth, and guardian of his treasures.
- కుహ్యకేశ్వరుడు s. n. (from ఈశ్వర lord.) A name of *Cubera*, the god of riches.
- s. కుహ్యము &c. adj. Secret, solitary, retired. s. n. A privy; an organ of generation.
- t. కూటము s. n. 1. A wooden-mallet, 2. a stake, a tent pin.
- t. కూడ s. n. A basket used for raising water for irrigation. 2. a basket, with a cover, in which the *Vyshnavas* keep their household idol. 3. a flower basket. 4. the mat used by natives to protect them from rain.
- t. కూడు s. n. 1. A nest. 2. a small niche made in the wall for lights, &c. 3. a heap of cut *Jonnaloo*, or *suzzaloo*, or of their straw.
- t. కూడెము s. n. A small hamlet, near a village.
- s. కూడము &c. adj. 1. Invisible, hidden, obscure, secret. 2. abstruse. కూడపాత్తు

- s. n. (from పాద *a foot.*) lit. one whose feet are invisible. A snake.
- త. శూద s. n. The protrusion of the anus.
- త. శూన s. n. A large earthen pot.
- త. శూను s. n. 1. A crooked or humped back. 2. a knot in wood.
- త. శూబ s. n. 1. An owl. 2. the drum of the ear.
- శ. శృంజీనము s. n. Garlick.
- శ. శృంభుడు s. n. A covetous, or greedy man.
- శ. శృంగము s. n. A vulture.
- శ. శృంగి s. n. 1. A cow which has calved once. 2. a hog.
- శ. శృహ్లోధిక s. n. A small lizard.
- శ. శృహద్రుమము s. n. The teak tree.
- శ. శృహము s. n. A house. adj. 1. Domestic. 2. domesticated. 3. household. శృహపతి s. n. (from స. పతి *a master.*) 1. A householder. 2. a man in the second stage of life, or who, after having finished his studies, is married and settled. 3. a householder of particular merit, giving alms and performing all the prescribed ceremonies, &c. శృహమృగము s. n. (from శ. మృగ *a beast.*) lit. a domesticated animal. A dog.
- శ. శృహశ్వు s. n. 1. *vide* శృహపతి under శృహము. 2. an honest man.
- శ. శృహి s. n. *vide* శృహపతి under శృహము.
- శ. శృహిణి s. n. A wife.
- శ. శృహ్యకము s. n. Any tame, or domesticated animal.

- s. శృహ్యము &c. adj. 1. Dependant. 2. acceptable.
- త. శృంపము s. n. A cruel, harsh, or cross speech.
- త. శృంబు v. a. To push.
- త. శృంబె s. n. *vide* శృంబె.
- త. శృంట్లు v. n. To be unsteady; as a box, chair, or table, from the unevenness of the ground, or inequality of it's legs.
- త. శృద్ధ s. n. *vide* శృద్ధ.
- త. శృనుసుదుంప s. n. The root termed *Dioscorea aculeata*.
- త. శృం s. n. *vide* శృం.
- త. శృల s. n. A bunch.
- త. శృలివి s. n. A pleased, healthy, or bright countenance. adj. Pleased, healthy, bright.
- త. శృలుచు v. a. 1. To win, gain, conquer, or overcome. శృలిపించు v. caus. To cause to win, &c. శృలుపు s. n. Gain; victory.
- త. శృలుపుచు v. a. To send, or dispatch.
- త. శృల్లి s. n. A salt-heap.
- శ. శృందుకము s. n. A ball for playing with.
- త. శృదించు v. a. To drive before; to drive aside; to defeat.
- త. శీదెకాళ్ల adj. Spindle-shanked.
- త. శీదెక s. n. The caldera bush, *Pandanus odoratissimus*.
- త. శీదె s. n. A female buffalo. శీదెదూడ s. n. A buffalo-calf, not a year old. శీదెపెయ్య s. n. A young female buffalo, about two years old. శీదెచెలప s. n. A young buffalo, about three years old.

- గొం దెపడ్డ s. n. A young female buffalo about four years old.
- T. గొలి s. n. Ridicule, mockery, derision, joking, sportive insult.
- TUD. గొస్తు s. n. from గొహస్తు under గొహము q. v.
- S. గొహము s. n. A house.
- S. గొహనర్ది s. n. A lazy, effeminate, or boasting fellow.
- S. గొరికము s. n. 1. Red chalk; or, as sometimes applied, red orpiment. 2. gold.
- T. గొసేయు v. a. To adorn, to ornament.
- గొసేత s. n. The act of adorning.
- T. గొంక s. n. A natural enemy.
- T. గొంకడి or గొంకలి s. n. The native woollen cloth, or blanket, commonly termed a *cumbly*. గొంకలిపురుగు s. n. A species of rough or hairy caterpillar, the touch of which inflames the skin.
- T. గొంజిపండు s. n. The fruit termed *Limonia pentaphylla*.
- T. గొంటు s. n. A mean person. గొంటుపోక An inferior sort of areca nut.
- T. గొండ్లము s. n. *vide* గొండ్లము.
- T. గొంతి s. n. A woman.
- TUD. గొంతి s. n. *vide* గుంతి.
- T. గొంతు s. n. 1. The throat or neck. 2. the voice. గొంతుకూచుండు To sit on the hams. గొంతురాయు or కమ్ము To be hoarse. గొంతుకోవి The gullet.
- T. గొంతుక s. n. The neck.
- T. గొంది s. n. 1. A lane, or narrow passage. 2. a harbour.
- T. గొండ్లి s. n. 1. A festival. 2. a dance.
- T. గొగ్గ adj. Uneven. గొగ్గపండ్లు Uneven teeth.
- T. గొజెగలు s. n. plu. The name of a flower.
- T. గొట్టము s. n. 1. A long round hollow case. 2. the barrel of a musket. గొట్టపు తాళము (from తాళము a *lock*.) A long narrow padlock.
- T. గొట్టు adj. Difficult of recollection. 2. dear in price.
- T. గొడగరవాడు or గొడారివాడు s. n. A shoe-maker, descended from a female of the barber cast, by a pot-maker.
- T. గొడవ s. n. 1. Danger. 2. difficulty. 3. trouble, annoyance. 4. a cast-dispute. adj. 1. Difficult.
- T. గొడుగు s. n. An umbrella. గొడుగుగడ్డి (from గడ్డి *grass*.) A mushroom. lit. the umbrella grass. గొడుగు పాలి s. n. A whirlwind.
- T. గొడ్డలి s. n. making in the inflex. sing. గొడ్డలడి, and in the nom. plu. గొడ్డండ్లు An axe, or hatchet.
- T. గొడ్డు adj. Barren, sterile. s. n. 1. Any horned cattle. 2. sterility.
- T. గొణుగు v. n. To murmur, or mutter.
- T. గొణ్ణెము s. n. *vide* గొణ్ణెము.
- T. గొత్తు s. n. 1. A bunch, or cluster. 2. determination.
- T. గొద s. n. Hunger.
- T. గొనకొని adv. Suitably.
- T. గొనబాట s. n. Vocal and instrumental music.
- TUD. గొనము s. n. *vide* గుణము No. 1.

- T. కొనయము s. n. The knot at the end of a bow-string.
- T. కొప్ప adj. 1. Large, great, big, high, eminent, noble.
- T. కొబ్బి s. n. A Hindoo goddess worshipped in the month of *Pooshyum*. A lump of cow dung, adorned with flowers, is placed in the door way; and, in the evenings of that month, young females go round it, singing songs.
- T. కొబ్బి చెట్టు s. n. The plant termed *Barleria longifolia*.
- T. కొబ్బిన adv. Quickly, swiftly.
- T. కొయ్య s. n. making in the inflex. sing. కోతి, and the nom. plu. కోతులు; A hole in the ground; a pit.
- T. కొరక s. n. The name of a beast.
- T. కొరపము s. n. *vide* కొలుపము.
- T. కొరవంక s. n. A bird, usually termed the *Myna*.
- T. కొరికె or కొరికె s. n. A hoof.
- T. కొలకకట్ట s. n. A cane, or stick, with a ferrule.
- T. కొలుకు v. a. To shave. కొత్తిగించు v. caus. To cause to shave.
- T. కొత్త s. n. making in the inflex. sing. కొత్తి 1. An instrument of husbandry, used sometimes as a harrow, to reduce the deep furrows of ploughed fields into smaller furrows; sometimes, as a drill plough, for sowing; and sometimes, for weeding, after the grain is in stalk. 2. a land measure.
- T. కొత్త s. n. A sheep. కొత్తనుచ్చే or కొ

- త్తెపంతుకలు The dried dung of sheep.
- T. కొల s. n. A bunch.
- T. కొలిమిదిడుబ్బు s. n. *vide* కొబ్బి చెట్టు.
- T. కొలుకు చెట్టు s. n. The name of a tree.
- T. కొలుసు s. n. A chain.
- T. కొల్ల s. n. A peon or guard over treasure.
- T. కొల్లడు or కొల్ల వాడు s. n. A shepherd; a man of the cow-keeper, or shepherd cast. కొల్లత or కొల్లది A female of that cast. కొల్లమూడు s. n. Vulgar language.
- T. కొల్లు s. n. 1. A confused noise. 2. rumour.
- T. కొల్లెన s. n. A small tent.
- T. కొల్లెము s. n. A hasp for shutting upon a staple, where a padlock is used.
- T. కొం ద్రించు v. n. To roar, as a wild beast.
- T. కొం ద్రుకప్ప s. n. A very large and noisy frog.
- T. కొంచు v. a. To scratch with the nails.
- T. కొంచుచెట్టు s. n. The name of a plant, of which the leaves are used in curry, and the stalks are reduced to a coarse fibre, or hemp, of which sack-cloth or *gunny* is made.
- T. కొంచరము s. n. An object, or organ, of sense; conception; penetration; perception. కొంచరించు v. n. To be perceived, or conceived.
- T. కొచ్చి s. n. 1. A piece of cloth to conceal the privities. 2. that part of the under garment which a Hindoo tucks up behind. కొచ్చివాపడు (from వాపడు a *bramin*.) The *Bramhachary*, or young

bramin, from the time of his investiture with the sacred cord, to the period of his becoming a householder.

T. గోజోరు v. a. To ask, or beg, constantly.

T. గోజో s. n. 1. Paste, or gum. 2. confusion, trouble, dispute.

T. గోజో or గోజోలాడు v. n. To be constantly annoying, or plaguing one.

T. గోటు s. n. 1. A border, chiefly as applied to that of a female's jacket. 2. gold or silver lace. 3. a gold bracelet worn by women. 4. self-sufficiency. పట్టుగోటు A silk border. గోటుకాడు A self-sufficient person.

T. గోడ s. n. A wall.

T. గోడినె s. n. A mare.

T. గోడిపెట్టు s. n. A blow on the head.

T. గోడీ s. n. Manner, regularity.

T. గోడు s. n. 1. Perturbation, disquiet, affliction, distress. 2. the cause, matter, or circumstances of distress, or grief.

T. గోణాము s. n. vide గోచి No. 1.

T. గోణి s. n. A bull.

S. గోణి s. n. Gunny, coarse sack-cloth.

T. గోతాము s. n. A coarse bag; a gunny-bag.

S. గోత్ర s. n. The earth.

S. గోత్రము s. n. 1. A family, tribe, or lineage. No Hindoo can marry a wife of his own gotrum, she must be of another race. 2. a mountain. గోత్రభిత్తు s. n. (from భిత్ to split.) lit. the destroyer of mountains. Indra, the regent of the sky.

T. గోద s. n. Any horned cattle.

S. గోదము s. n. The brain.

T. గోదాది s. n. The sediment of butter, newly melted.

S. గోదావరి s. n. The name of the river Godavery, in the north of the peninsula of India.

T. గోదు s. n. Gum; paste.

S. గోధ s. n. An iguana.

S. గోధి s. n. The forehead.

S. గోధిక s. n. A gangetick alligator.

G. గోధుమలు or S. గోధూమములు s. n. plu. Wheat.

S. గోనశ్రీయుడు s. n. A name of the saint Patanjalee, the founder of the mimamsa philosophy, and the author of the Mahabhashya, or commentary on the annotations of Kateyana, on Panini's grammatical aphorisms.

S. గోనపము s. n. A very large kind of snake; the Boa.

T. గోను s. n. vide గోచు చెట్టు.

T. గోనె s. n. vide S. గోణి.

S. గోపానప s. n. The wood of a thatch.

G. గోపచందనము s. n. Yellow ochre.

S. గోపీథము s. n. 1. Dawn, break of day. 2. a trough, near a well, for watering cattle.

S. గోపురము s. n. A town or city gate. This word is now commonly applied to the high towers over the gates of Hindoo temples.

S. గోప్యము &c. adj. 1. Cherished, preserved. 2. secret.

- s. గోమయము s. n. Cow-dung.
 s. గోమాయువు s. n. A jackall.
 T. గోమూరి s. n. A kind of tick, infesting cattle.
 T. గోము s. n. A good, flourishing, vigorous, or thriving state, or condition; as applied to the growth of children, trees, crops, &c.
 s. గోముఖము s. n. The act of smearing the floor over with cow-dung.
 s. గోమేధికము s. n. A gem, of a yellowish or tawny colour.
 T. గోరంటచెట్టు s. n. The plant termed Prickly lawsonia, or ivenie. *Lawsonia spinosa*.
 T. గోరము s. n. Danger, peril.
 s. గోరసము s. n. 1. Milk. 2. coagulated milk, butter milk.
 s. గోరాటిక or T. గోరింక s. n. The name of the bird, usually called the *Myna*.
 G. గోరీ s. n. (from P. *گر* a grave.) A tomb.
 T. గోరు s. n. making in the inflex. sing. గోటి, and in the nom. plu. గోళ్లు. The nail, or claw, of the fingers, or toes. గోరుగల్లు s. n. An instrument for cutting the nails. పులిగోరు s. n. A tiger's claw. గోరుచుట్టు The whitlow.
 T. గోరుచిక్కడుకాయ s. n. The bean termed *Dolichos fabæformis*.
 s. గోరోచనము s. n. The biliary concretions, of a bright yellow colour, occasionally found in the gall bladder of cows or bullocks in India, much used by the natives in medicine, for their tonic and cordial qualities.

- s. గోర్దము s. n. The brain.
 T. గోర్వెచ్చ adj. Tepid, lukewarm. s. n. Gentle warmth.
 T. గోఱజేము s. n. The name of an animal.
 T. గోఱడము s. n. Ridicule; mockery, derision.
 T. గోల s. n. 1. An ignorant, innocent, silly, or foolish female. 2. a loud outcry.
 T. గోలకుండు or గోలకొండు s. n. The city of *Hyderabad*, in the Nizam's dominions.
 s. గోలత్తిక s. n. A wag-tail.
 G. గోలీ s. n. A marble, or round ball, with which boys play.
 T. గోలెము s. n. An earthen vessel for water.
 s. గోళము s. n. A globe, ball, or any thing round, or globular. 2. a hole.
 T. గోలించు v. a. To fry.
 T. గోవాళు s. n. A young man.
 s. గోవిందుడు s. n. A name of *Vishnoo*.
 s. గోవు s. n. A cow. గోపాలుడు (from s. పాల who preserves.) 1. A cowherd. 2. a name of *Krishna*. గోబ or గోబక s. n. A milkmaid, a female cowherd. గోవుచ్చము or గోలాంకూలము s. n. (from పుచ్చ or లాంకూల a tail.) The cow-tailed monkey. గోవుడు s. n. 1. A cowkeeper, a herdsman. 2. a superintendent of a district. గోమేధము s. n. (from మేధ sacrifice.) The sacrifice of a cow. గోరతుడు or గోరతుడు (from రతు or రతుక who preserves.) A cowherd, a herdsman, a cowkeeper. గోష్ఠము s. n. A cow-pen; a fold for cattle. గోష్ఠము s. n. A spot frequented by cows.

- s. గోష్ఠి s. n. 1. An assembly, or meeting.
2. conversation, discourse.
- t. గోసంగివాఁడ్లు s. n. plu. A cast of the *Chundalas* or *Chucklers*, viz. the shoe-makers, or tanners.
- t. గోసాయీలు s. n. plu. A particular class of religious persons, called *Gosawyees*, who never marry, and whose profession is traffic; the profits of which go to their *Gocroo*, called a *Mahunt*.
- s. గోక్షురకము s. n. The name of a plant.
- s. గౌడదేశము s. n. The district of *Gour*, the central part of Bengal.
- s. గౌతమి s. n. *vide* గోదావరి.
- s. గొప్పబొకము s. n. A kind of boat, made of the hollowed trunks of two palmyra trees.
- s. గౌరము adj. 1. Pale-red. 2. white. 3. yellow. s. n. These colours respectively.
- s. గౌరవము s. n. 1. Reputation, respectability. 2. importance, consequence, weight. 3. esteem, regard. 4. distinction.
- s. గౌరి s. n. 1. *Parvatee*, wife of *Siva*. 2. a girl of ten years of age.
- s. గౌరీకుంకుమలు s. n. plu. A kind of paddy.
- t. గౌరు s. n. An elephant.
- t. గౌలవాఁడు s. n. *vide* గమత్తవాఁడు.
- s. గౌళదేశము s. n. *vide* గౌడదేశము.
- t. గౌలి s. n. A lizard.
- s. గ్రంథనము s. n. Arranging, stringing, tying, or connecting together.
- s. గ్రంథము s. n. 1. A book, work, or composition, in prose or verse. 2. the peculiar

alphabet in which the Sanscrit language is written in the Tamil country. 3. thirty-two letters, or syllables. గ్రంథకర్త The author of a book.

- s. గ్రంథి s. n. 1. The knot, or joint, of a reed, or cane, &c. 2. *vide* కంఠి.
- s. గ్రంథితము &c. adj. Strung, tied.
- s. గ్రంథిపాత్తు s. n. A camel.
- t. గ్రక్కడలు v. n. To be much moved, or shaken.
- t. గ్రక్కున - గ్రడ్డన or గ్రమ్మున adv. Speedily, hastily, quickly, immediately.
- s. గ్రసిండు v. a. 1. To swallow or devour. 2. to eat.
- s. గ్రస్తము &c. adj. 1. Inarticulately pronounced; slurred; uttered with the omission of a letter, or syllable. 2. eaten.
- s. గ్రహణము s. n. 1. Taking, seizure. 2. reception, acceptance. 3. an eclipse of the sun or moon. 4. comprehension, the taking or receiving of instruction.
- s. గ్రహము s. n. 1. A planet. 2. a name of *Rahoo* or the ascending node. 3. an evil spirit. గ్రహపతి (from పతి *lord*.) lit. the lord of the planets. The sun. గ్రహచారము s. n. 1. The motion of the planets. 2. destiny, fate.
- s. గ్రహించు v. a. 1. To seize or take. 2. to receive, or accept. 3. to comprehend or understand. 4. to learn.
- s. గ్రామణి adj. Chief, best, excellent, pre-eminent. s. n. A surname assumed by the toddy drawers, in the *Tamil* country.

s. గ్రామము s. n. A village. గ్రామసింహము s. n. (from సింహ *a lion*.) lit. the lion of a village. A dog. గ్రామంతము s. n. (from s. అంత *the end*.) The suburbs of a village, in which outcasts dwell. గ్రామ్యము &c. adj. Produced in a village. గ్రామ్యములు s. n. plu. Fowls, &c.

s. గ్రామ్యధర్మము s. n. Copulation.

s. గ్రావము s. n. A mountain, rock, or stone.

s. గ్రాసము s. n. 1. A mouthful, or a quantity equivalent to a mouthful. 2. subsistence; forage for cattle.

s. గ్రాహము s. n. 1. An alligator. 2. a hog.

s. గ్రీవ s. n. The neck.

s. గ్రీవము s. n. A ray, a beam of light.

s. గ్రీష్మము s. n. 1. Heat, warmth. 2. the hot season, comprizing the months of జ్యేష్ఠము, and ఆషాఢము, *vide* ఋతువు. adj. Hot, warm.

s. గ్రంథము s. n. 1. The act of drowning. 2. immersion. 3. sun-set. v. n. 1. To sink. 2 to drown. 3. to set.

s. గ్రక్క s. n. *vide* గుక్క. గ్రక్కగాను v. a. To swallow or devour.

s. గ్రచ్చ v. a. *vide* గుచ్చ - గ్రచ్చి కౌగిలించు To embrace *closely*.

s. గ్రీణి s. n. Ridicule, mockery, derision.

s. గ్రైవేయకము or గ్రైవేయము s. n. A close necklace.

s. గ్రచ్చ v. a. To dig. గ్రచ్చించు v. caus. To cause to dig.

s. గ్లహము s. n. 1. Gaming. 2. a wager.

s. గ్లాని s. n. Languor, lassitude; fatigue of body, or depression of mind.

శు

శు The nineteenth letter, and fourth consonant in the Teloogoo alphabet.

s. శుంట s. n. *vide* గంట No. 1, and 2.

s. శుంటము s. n. *vide* గంటము.

s. శుంటాపథము s. n. The king's highway; the chief road through a village.

s. శుట s. n. A troop of elephants, for martial purposes.

s. శుటన s. n. 1. A troop of elephants, assembled for war. 2. effort, exertion. 3. assembling, bringing together.

s. శుటము s. n. 1. A large earthen water-jar. 2. the body.

s. శుటి s. n. A small earthen pot.

s. శుటించు or శుటియించు v. n. 1. To occur, to happen. 2. to be obtained. v. a. To accomplish.

s. శుటిక s. n. A Hindoo hour, of twenty-four english minutes.

s. శుటిల్లు v. n. *vide* శుటించు in its neuter sense.

s. శుటియంత్రము s. n. The rope and bucket of a well; or any machine for raising water.

s. శుట్టన s. n. 1. Going, moving. 2. covering.

s. శుట్టము s. n. A landing place, or quay.

s. శునపుష్పము s. n. 1. The morunga tree. *Hyperanthera morunga*. 2. water.

- s. ఘనము s. n. 1. Honor. 2. a cymbal, bell, or gong. 3. a mode of dancing, neither quick nor slow. 4. a clond. 5. extension. diffusion. 6. hardness, solidity, matter substance. adj. 1. Honorable, noble, great, important. 2. material, solid. 3. coarse. 4. hard, firm. 5. fortunate, auspicious. 6. permanent, eternal. ఘనత s. n. Greatness, glory, nobility. ఘనతకైక్కు To become glorious. ఘనోపలము s. n. (from ఘన *a cloud*, and ఉపల *a stone*.) Hail.
- s. ఘనరసము s. n. 1. Water. 2. camphor.
- s. ఘనసారము s. n. Camphor.
- s. ఘనాఘనము s. n. 1. A rainy cloud. 2. a vicious elephant, or one in rut.
- s. ఘరట్టము s. n. A hand-mill.
- s. ఘర్మము s. n. 1. Heat, the hot season, sunshine. 2. sweat, perspiration.
- s. ఘర్షణ s. n. 1. Grinding, pounding. 2. dispute, contention. ఘర్షణచేయు To dispute, to contend.
- s. ఘస్త్రము &c. adj. Gluttonous, voracious.
- s. ఘట్రము s. n. A day.
- s. ఘాటు adj. Strong.
- s. ఘాతము s. n. 1. Killing, murdering, slaughter. 2. a blow, or stroke. 3. a square reservoir for water.
- s. ఘాతుకము &c. adj. 1. Mischievous, hurtful. 2. cruel, savage, violent, ferocious.
- s. ఘారిక s. n. A kind of sweet-cake.
- s. ఘాసము s. n. Grass.
- s. ఘోరము s. n. The roaring of an elephant.
- s. ఘుటము or ఘుటి s. n. The ankle.
- s. ఘుటిక s. n. 1. A small pill, or ball. 2. the ankle.
- s. ఘుణము s. n. An insect that is found in timber.
- s. ఘుఘురము s. n. The snorting of a wild boar.
- s. ఘుస్మణము s. n. Saffron.
- s. ఘూకము s. n. An owl.
- s. ఘూర్ణము or ఘూర్ణి s. n. Turning round, whirling, rolling, &c.
- s. ఘూర్ణితము &c. adj. Rolling, turning as in sleep, &c.
- s. ఘూర్ణిల్లు v. n. To roar, as the sea.
- s. ఘృణ s. n. 1. Favour, compassion, tenderness, pity. 2. reproach, blame, censure.
- s. ఘృణి s. n. A ray of the sun, or moon.
- s. ఘృతము s. n. 1. Ghee, or clarified butter. 2. water.
- s. ఘృతాచి s. n. One of the *Upsaras*, or courtezans of *swurga*.
- s. ఘృష్టి s. n. 1. A hog. 2. a cow which has calved once. 3. a ray of the sun or moon. 4. grinding, pounding. 5. figuratively, memory. ఇప్పుడులిడదాహరణనాకుఘృష్టికిరా లేదు That example does not now occur to my memory.
- s. ఘోంట s. n. The beetle-nut tree.
- s. ఘోటకము s. n. A horse.
- s. ఘోటి s. n. A mare.
- s. ఘోణ s. n. 1. The nose. 2. the nose or nostrils of a horse.
- s. ఘోణి s. n. A hog.
- s. ఘోరము &c. adj. Frightful, horrible,

- terrific. భారదర్శనము &c. adj. (from దర్శన *sight*.) Terrific, of horrid or frightful appearance. s. n. A tiger.
- s. భాలము or భాళము s. n. Butter-milk.
- s. భాష s. n. A noise, or sound. భాషించు v. n. To make a great noise.
- s. భాషణ s. n. Speaking loud, making a great noise.
- s. భాషము s. n. A station of herdsmen.
- s. స్థానము s. n. 1. The nose. 2. smelling.
- s. స్థానము &c. adj. Scented, smelled.

జ

జ This is the twentieth letter, and fifth consonant in the Telogoo alphabet; but no word in the language commences with it.

చ

- చ The twenty-first letter, and sixth consonant in the Telogoo alphabet.
- T. చంక s. n. The armpit.
- T. చంకున adv. Quickly, soon.
- s. చంచరీకము s. n. A large black bee.
- s. చంచల s. n. Lightning.
- s. చంచలము &c. adj. Fickle, trembling, shaking, moving, inconsiderate, inconstant, unsteady, unstable.
- s. చంచలు s. n. The bill, or beak, of a bird.
- s. చండము &c. adj. Passionate, violent, fiery, hot, warm.

- s. చందాతకము s. n. A short petticoat, worn either by men or women.
- s. చండాలుడు s. n. An outcast, a *chandala*, a man of the lowest cast of the mixed tribes, born from a Soodra father, and brahin mother; a scavenger.
- s. చందించు v. a. To cut into pieces.
- s. చందిక s. n. 1. *Parvatee*, the wife of *Siva*. 2. an angry woman.
- T. చంద్ర చెట్టు s. n. *vide* ఖదిరము.
- s. చందనము s. n. Sandal, *Sirium myrtifolium*; it implies either the tree, the wood, or the unctuous preparations of the wood, held in high estimation as perfumes. చందనాచలము (from అచల *a mountain*.) The Malaya mountains, part of the south western range of *Ghats* in the Indian peninsula, where sandal is produced.
- TUD. చందమామ s. n. 1. The moon. 2. the name of a part cut from the centre of the sprout, first issuing from the palmyra nut, which the natives eat.
- T. చందము s. n. 1. Manner, way. 2. state, condition.
- T. చందా s. n. Subscription. చందాపేయు v. a. To subscribe.
- TUD. చందురము s. n. (from s. సింధూర *red-lead*.) *vide* కుంకుమ.
- G. చందువా s. n. The cloth which forms the under ceiling of a room.
- T. చందువాచేప s. n. The fish, termed the *Pomfret*.
- s. చంద్రకి s. n. A peacock.

- s. చంద్రచ్ఛందము s. n. A necklace of one thousand strings of pearls.
- s. చంద్రబీజము s. n. Silver.
- s. చంద్రము s. n. 1. Gold. 2. camphor.
- s. చంద్రుడు or చంద్రముడు s. n. The moon. చంద్రకాల (from s. కాలా *a hall*.) 1. An upperhouse, an apartment on the house top. 2. moonlight. చంద్రశేఖరుడు (from శేఖర *a crest*.) A name of *Siva*. చంద్రహాసము (from హాస *what derides*.) Outvieing the moon in brightness. 1. A scymitar. 2. the sword of *Ravana*, or of *Cubera*. చంద్రాతపము s. n. (from ఆతప *shining*.) 1. Moonshine, moonlight. 2. an awning or canopy. చంద్రాక్ష s. n. 1. Moonshine, moonlight. 2. the covering of a letter, written on palmyra leaves. చంద్రోదయము (from ఉదయ *rising*.) 1. Moonrise. 2. an awning, or cloth, spread over the large open courts of native houses, upon festivals. చంద్రకావి The colour of the rising moon; a reddish colour, extracted from the flowers of a thistle. చంద్రగ్రహణము s. n. An eclipse of the moon. చంద్రపంక (from పంక *crooked*.) An ornament like a crescent, worn by Hindoo women, on the head. చంద్రకాంతము s. n. A fabulous gem, supposed to be formed of the congelation of the rays of the moon.
- s. చంపకము s. n. A tree, bearing a yellow fragrant flower. *Michelia champaca*.
- r. చంపు v. a. To kill, murder, or slay. It is the causal of చచ్చు q. v. చంపించు v. caus. To cause to kill, &c.
- s. చకితము &c. adj. Fearful, timid.
- s. చకోరము s. n. The bartavelle, or greek partridge. *Perdix rufa*. చకోరాశ s. n. (from ఆశ *to eat*.) Moonshine; because this bird is said to feed upon the moon's rays.
- r. చక్క part. This word, in composition, is prefixed to many others; and, by the addition of ని, becomes an adjective; or, by the addition of నా, an adverb. As a particle prefixed to other words, it generally denotes, *straightness, good order or condition, propriety, improvement, amendment, repair, correction, restoring to a good state*, as చక్కబోవు To go straight away; to go away suddenly. చక్కజేయు 1. To amend, repair, reform, correct, cure, or arrange. 2. to do well. As an adjective, it becomes చక్కని, and then denotes - 1. Straight. 2. good, proper. 3. handsome, beautiful. చక్కనికొయ్య A straight stick. చక్కనిబుద్ధి. Good sense. చక్కనిస్త్రీ A handsome woman. చక్కందనము s. n. Beauty. As an adverb, it becomes చక్కనా, and then denotes - 1. Straightly, uprightly, perpendicularly. 2. suddenly. 3. well, properly, happily, in good health. 4. fluently. 5. firmly, fixedly. చక్కన s. n. 1. Beauty. 2. propriety. adv. well.

T. చక్కెడు v. a. To kill.

T. చక్కె s. n. A side, a part.

TUD. చక్కెలము s. n. (from s. శక్కులి) A sort of cake.

T. చక్కెలిగంత or చక్కెలిగలి s. n. Tickling. చక్కెలిగంతపెట్టు To tickle.

T. చక్కె s. n. A small bedstead.

T. చక్కెపంచదార s. n. Refined sugar.

T. చక్కు s. n. Six. It is generally used in counting at games. చక్కుపగడ s. n. (from పగడ one.) Seven.

TUD. చక్కెర s. n. (from s. శక్కరా) Sugar.

S. చక్రము s. n. 1. A ruddy or *Brahminy* goose. *Anas casarca*. 2. a realm, or region. 3. a multitude, a heap. 4. a wheel. 5. a potter's wheel. 6. an oil-mill. 7. a discus, or sharp circular missile weapon. 8. a whirlpool. 9. a province, a number of villages. 10. a form of military array, a circular position. 11. a particular astrological or mystical figure. 12. an anatomical division, or portion of the body; six of these portions, or *chacras*, are enumerated; viz. the pubis, the navel, the end of the ensoid cartilage, or pit of the stomach; the root of the nose, the hollow between the frontal sinuses, and the union of the frontal and coronal sutures. 13. an ancient coin, of variable value, but generally equal to ten fanams. చక్రవాణము A rocket, which turns like a wheel. చక్రధరుడు or చక్రపాణి s. n.

(from ధర *who holds*, and పాణి *the hand*, respectively.) A name of *Vishnoo*, who is represented as holding a discus in one hand. చక్రపాణము s. n. A swan; from it's circular motion. చక్రబంధుడు s. n. (from చక్ర *the ruddy goose*, and బంధు *a friend*.) The sun; because these birds are supposed to couple in the day time only. చక్రవర్తి s. n. An emperor, or sovereign of the world, the ruler of a *chakra*, or region, described as extending from sea to sea.

S. చక్రవాకము s. n. The ruddy goose.

S. చక్రవాళము s. n. A range of mountains; supposed to encircle the earth, and to be the limit of light and darkness; the sensible horizon.

S. చక్రాంకుము s. n. 1. A fabulous kind of swan. 2. a carriage.

S. చక్ర s. n. 1. *Vishnoo*. 2. a snake.

T. చక్కు s. n. Fuller's earth.

T. చచ్చు v. n. To die, or expire.

T. చచ్చుదివాడ్లు s. n. plu. A cast of sea-vengers.

T. చచ్చేకము adj. Square.

S. చీటకము s. n. A sparrow.

S. చీటులము &c. adj. Tremulous, trembling.

T. చట్ట s. n. 1. A small sack. 2. the outside of the thigh. 3. a jacket, or coat.

T. చట్టన adv. Hastily, quickly.

- T. చట్టము s. n. 1. A regulation, rule, or law. 2. a plan, a system.
- T. చట్టి s. n. An earthen pot, with a broad mouth.
- T. చట్టు s. n. A mountain.
- T. చట్టువలు s. n. plu. Wings.
- T. చట్ట్రాయి s. n. A black stone.
- S. చణకములు s. n. plu. The chick pea, or *Cicer arietinum*, commonly called Bengal gram.
- S. చణము &c. adj. in composition, Skilled, clever; as విద్యాచణుడు Skilled in learning.
- T. చతిలబడు v. n. To fall down, from fatigue, or weakness.
- S. చతురంగబలము s. n. The four kinds of Indian troops, composing an army; viz. infantry, cavalry, elephants, and war chariots.
- S. చతురంగము s. n. Chess.
- S. చతురంత s. n. The earth.
- S. చతురంతము s. n. A palanqueen.
- S. చతురము &c. adj. Dexterous; clever.
- S. చతురశ్రము &c. adj. Four cornered, quadrangular.
- S. చతురాననుడు s. n. (from చతుర్ four, and ఆనన face.) A name of *Bramha*.
- S. చతుర్గతి s. n. A tortoise.
- S. చతుర్థము &c. adj. Fourth.
- S. చతుర్దంతము s. n. *Indra's* elephant.
- S. చతుర్దశము &c. adj. Fourteenth.
- S. చతుర్దశి s. n. The fourteenth lunar day, calculated either from the new, or full moon.
- S. చతుర్ముఖుడు s. n. (from s. చతుర్ four, and భుజి an arm.) A name of *Vishnoo*; because he has four arms.
- S. చతుర్ముఖుడు s. n. (from s. చతుర్ four, and ముఖ a face.) vide చతురాననుడు.
- S. చతుర్వక్షము s. n. The four objects of human pursuit.
- S. చతుర్కాల s. n. A quadrangular building, enclosing an open square.
- S. చతుష్కము or చతుష్టయము s. n. The four.
- S. చతుష్పథము s. n. (from s. చతుర్ four, and పథి road.) A place where four roads meet.
- S. చత్వరము s. n. 1. vide చతుష్పథము. 2. the enclosed empty space of ground within a native house.
- S. చత్వరి s. n. A widow.
- S. చత్వారింశత్తు adj. Forty.
- S. చత్వారింశము adj. Fortieth.
- TUD. చదరంగము s. n. 1. A chess board. 2. chess. రాజు The king. మంత్రి The queen. ఏనుగు The castle. శకటు The bishop. నుట్టుము The knight. బంటు The pawn.
- T. చదరము adj. 1. Square. 2. level, even.
- T. చదరములు s. n. plu. The beams of the roof, supported by the పురుంజులు q. v.
- T. చదరు s. n. 1. An assembly. 2. the court of a prince.

- త. చదలు s. n. The sky. చదలుమానికము (from తుద. మానికము, corrupted from s. మాణిక్య *a gem.*) The sun.
- త. చదికిలబడు v. n. To fall down, from debility.
- త. చదియు v. n. 1. To be bruised to death. 2. to be reduced to a palpable powder.
- త. చదివించు v. 1. The causal of చదువు q. v. 2. an active verb, denoting to give honorary presents during any festival. చెడి వింపులు s. n. plu. The act of giving such presents.
- త. చేదును s. n. Evenness; levelness. adj. Even, level. చేదును చేయు To level.
- త. చేదువు v. a. To kill.
- త. చేదువు v. a. 1. To read. 2. to study. s. n. Learning. చదివించు v. causal. 1. To cause to read or study. 2. to teach. చేదువుకొను v. comp. To learn. చేదువులపులుగు s. n. (from పులుగు *a bird.*) lit. a learned bird. A parrot. చేదువులబడి s. n. A school. చేదువులయ్య A school-master. చేదువులజేల్పు (from జేల్పు *a deity.*) Bramha, the creator.
- త. చెద్ది s. n. Rice cooked at night, and not eaten until next day.
- త. చేను v. n. 1. To go, to depart. 2. to pass. 3. to advance in age. 4. to be fit, or deserving. చేనిపోవు v. n. To die. చేనుదెంచు v. n. To come; to arrive.
- త. చేను s. n. vide చేన్ను.
- త. చేనుప s. n. A body of travellers.

- త. చేనువు s. n. 1. Amity, friendship. 2. favor. 3. familiarity, freedom.
- త. చన్నిళ్లు s. n. Cold water, as opposed to hot.
- త. చేన్ను s. n. making in the inflex. sing. చేంటి, and in the nom. plu. చేండ్లు 1. The nipple, pap, or teat. 2. the breast of a man or woman. చేనుకట్టు The breast of any female, either of the human or animal species. చేనుముక్కు or మొన The point or nipple of the breast. చేన్నుగుడుచు To suck the breast. చేంటిబిల్లి An infant at the breast.
- స. చేపల s. n. Lightning.
- స. చేపలము &c. adj. 1. Trembling, fickle, tremulous, wavering, unsteady. 2. quick, swift, expeditious. 3. momentary, instantaneous. 4. agitated, violently overcome with alarm, &c. s. n. 1. Quick-silver, mercury. 2. perplexity.
- స. చేపేటము s. n. 1. The hand with the fingers extended. 2. a slap, a blow.
- త. చేప్ప or చేప్పని adj. Insipid. చేప్పఁగా adv. Insipidly. చేప్పబడు To be in a state of inactivity. చేప్పఁదనము or చేప్పన s. n. Insipidity.
- త. చేప్పట్లు s. n. plu. The clapping of the hands. చేప్పట్లుగొట్టు (from త. కొట్టు to beat, &c. q. v.) To clap the hands.
- త. చేప్పరము s. n. 1. A thatched roof, a shed. 2. a covered seat in which an idol is carried about.

- T. చీప్పరించు v. a. To smack, to suck with a noise.
- T. చీప్పలు s. n. plu. The outer part of the thigh.
- G. చీప్పా s. n. A mark, or impression, as from stamping, or printing.
- T. చీప్పడి s. n. A noise. adj. Void of any salt taste. చీప్పడిముక్కు A flat nose.
- T. చీప్పుడు s. n. Noise, sound. చీప్పుడుచేయు To make a noise.
- G. చీజుకు s. n. (from P. چاچو) A whip.
- S. చీమత్కారము s. n. 1. Astonishment, surprize. 2. dexterity. 3. eloquence, wit. 4. any thing curious, ingenious, or extraordinary.
- S. చీమరము s. n. The *bos-grunniens*.
- T. చీమురు v. a. To rub, or besmear. s. n. 1. Clarified butter. 2. oil, &c.
- S. చీమపు s. n. 1. An army. 2. a squadron; a division of an army.
- S. చీయము s. n. 1. An assemblage, a multitude; a heap, or collection. 2. a mound of earth, raised to form the foundation of a building. 3. a rampart or mound of earth, raised from the ditch of a fort.
- T. చీయన adv. Quickly, speedily, soon.
- S. చీరణము s. n. 1. The foot. 2. the root of a tree. 3. wandering, roaming, going round, or about. చీరణాయుధము s. n. (from లియుధ a weapon.) A cock; because his foot is his weapon.
- S. చీరపము &c. adj. 1. Last, ultimate, final. 2. west, western.
- S. చీరము &c. adj. 1. Moveable, locomotive. 2. trembling, shaking, unsteady. s. n. An animal. చీరాచీరములు s. n. plu. The animate and inanimate creation. చీరించు To wander, to roam.
- T. చీరి s. n. Paste. చీరిఘాయు To paste.
- S. చీరిత - చీరిత్ర or చీరిత్రము s. n. 1. A fixed institute, a peculiar observance. 2. good conduct. 3. a history, chronicle, or tale.
- T. చీరుకుడు s. n. A bundle of *Jonnaloo* straw, drawn by two bullocks.
- T. చీరుము v. a. *vide* చీమురు.
- S. చీరుపు s. n. An oblation, chiefly of milk and butter, with fire, to the gods or manes.
- S. చీర్చ s. n. Reflection, consideration, deliberation; the act of the mind upon a subject present to the thoughts. 2. cleaning the person, with fragrant unguents. 3. a dispute, or quarrel.
- S. చీర్మము s. n. 1. The skin. 2. a hide. 3. the bark of a tree. చీర్మకారుడు (from కార maker.) A shoemaker, or tanner; a worker in leather. చీర్మకలము s. n. *vide* కంతి. చీర్మప్రసేవిక The bellows. చీర్మమువైలుచు To flay.
- S. చీర్ష s. n. 1. Perseverance in religious austerities; due and regular observance of all rites, or customs. 2. conduct. 3. action. దినచీర్ష (from s. దిన a day.) A diary.
- S. చీర్షణము s. n. Chewing.

౩. చిర్వితము &c. adj. Eaten. చిర్వితచిర్వితము Chewing the cud.

౪. చ్చియులు s. n. plu. 1. Flat spots of ground, under the tops of mountains 2. cracks in the ground.

౫. చలుచు v. a. 1. To beat. 2. to clap with the open hand. చలుచు A clap with the open hand.

౬. చలులు s. n. plu. vide చ్చియులు No. 1.

౭. చలచ్చుంచువు s. n. The greek partridge.

౮. చలదళము s. n. (from s. చల shaking, and దళ a leaf.) The holy fig tree; because its leaves are easily agitated.

౯. చలదళము s. n. (from s. చలత్ shaking, and శ the throat.) One whose throat is in constant movement, viz. A frog.

౧౦. చలనము &c. adj. 1. Wandering, roaming. 2. trembling, shaking. s. n. Movement, motion.

౧౧. చలము s. n. 1. Malice. 2. obstinacy. 3. firmness. చలముసాధించు To affirm, or deny, obstinately. చలపట్టు To be firmly resolved. చలపాది s. n. An obstinate person.

౧౨. చలము &c. adj. Trembling, tremulous, unfixed, or unsteady. చలించు v. n. 1. To shake, or move. 2. to hesitate.

౧౩. చలవ s. n. 1. Cold. 2. any thing of a cooling or refreshing nature. 3. bleaching. adj. 1. Cold. 2. cooling. 3. bleached,

white. చలవపందిలి s. n. A canopy supported by pillars, raised in the high road, and decorated with flowers, &c., as a place for the honorary reception of an idol. చలవలుగము lit. colds to cover. To be deadly cold; to be in the extremities of death.

౧౪. చలవాది s. n. A person who, among the Soodra casts, goes from house to house, to give information of any death.

౧౫. చలి s. n. Cold. adj. Cold. చలిజ్వరము (from s. జ్వర fever.) Ague. చలికొండ s. n. (from t. కొండ a mountain.) The Himalaya or snowy mountains of India. చలితత్తి (from తత్తి time.) vide శిశిరము తువు under ఋతువు. చలినట్టు s. n. The wind; as being cold. చలిపందిలి or చలి వేంఱు A cool shed, in which water, &c. is distributed to passengers. చలివెలుగు s. n. (from వెలుగు brightness.) The moon; because her beams are cool.

౧౬. చలిగరువు s. n. Soil of a sandy surface, with black earth underneath.

౧౭. చలివీమ s. n. A sort of ant.

౧౮. చలితము &c. adj. 1. Shaking, trembling. 2. gone, departed.

౧౯. చలిది s. n. vide చద్ది.

౨౦. చలిమిది s. n. The flour of raw rice, mixed with milk, or water and jaggory, and used in offerings to the deity.

౨౧. చలిమిది adj. 1. Cold. 2. damp, wet.

- s. చేరియించు v. n. *vide* చేరించు, under చేలము.
- r. చేరివాపు v. To sooth, to console, to encourage.
- r. చేలుప s. n. *vide* చేలప.
- r. చేల్లి s. n. *vide* చేలిది.
- r. చేల్ల s. n. Butter-milk.
- r. చేల్ల or చేల్లని adj. Cold, cool. చేల్లనిదొర *lit.* a cold gentleman. This is a term of great praise, and expressive of entire satisfaction, applied by the people to any popular ruler. చేల్లఁగా adv. 1. Coldly, coolly. 2. slowly, gently. 3. safely, in good health. కన్నులుచేల్లఁగాచూచు To look or regard with joy, or satisfaction. చేల్లదనము s. n. Coldness. చేల్లన s. n. 1. Coldness. 2. slowness, safety.
- r. చేల్లరాడు s. n. The post round which the string passes, which works the churning stick.
- r. చేల్లదము s. n. Drawers or breeches, which reach as far as the middle of the thigh.
- r. చేల్లాలు v. n. 1. To grow cool, or calm. 2. to be allayed, restrained, or pacified. 3. to be extinguished. చేల్లాల్చు v. a. 1. To cool, or calm. 2. to allay, restrain, or pacify. 3. to extinguish.
- r. చేల్లు v. a. 1. To throw away, pour out, or sprinkle. 2. to water. 3. to sow. చేల్లుకొను v. comp. 1. To sprinkle upon one's-

self, or upon another. 2. to sow for one's own benefit.

- r. చేవడు or చేవుడు s. n. making in the inflex. sing. చేవటి or చేవుటి Fuller's earth; చేవటియుప్పు s. n. Earth salt.
- r. చేవలము s. n. The fraction of $\frac{1}{16}$, or $\frac{1}{8}$, of a pagoda.
- r. చేవి s. n. Taste.
- r. చేవికె s. n. 1. A square shed. 2. a single square room, separate from the house.
- r. చేవితి s. n. 1. *vide* చేవుతి 2. the relationship of a man's two wives to each other. చేవితిత్తలి s. n. A step-mother.
- r. చేవిలే s. n. Four dubs, or coins, of the value of twenty cash each.
- r. చేవు s. n. A *chow*; the weight by which pearls are estimated.
- r. చేవుక adj. Cheap.
- r. చేవుకము adj. Square. s. n. A square.
- r. చేవుకలించు v. n. To leap, or run, like the antelope.
- rud. చేవుతి s. n. (from s. చేతుధి) The fourth lunar day, from the new, or full moon.
- rud. చేవుదంతి s. n. *vide* చేతుర్దంతము.
- r. చేవ్వఁగా adv. Insipidly.
- s. చేషకము s. n. A vessel for drinking; a wine glass, or cup.
- s. చేతువు s. n. The eye. చేతు(ర్న)వము s. n. (from చేవన the ear.) A snake; because his eyes are deemed to be his ears also.

గ. చాందిని s. n. *vide* చందువా.

స. చాం (ద్రా)యణము s. n. A religious or expiatory observance, regulated by the moon's age, diminishing the daily consumption of food every day, by one mouthful, for the dark half of the month, and encreasing it, in like manner, during the light half.

స. చాం పేయము s. n. The bud of the చం పకము q. v.

గ. చాకరు s. n. (from P. چاكر) A servant.

త. చాకలవాఁడు s. n. A washerman. This cast is traced to the offspring of a female weaver, by a gold-smith. చాకలత or చాకలది s. n. A female of this cast. చాకే adj. Of or belonging to this cast. చాకేబా న s. n. 1. A washerman's pot. 2. the name of a bird.

గ. చాకేరీ s. n. (from P. چاكری) Service.

గ. చాకు s. n. A pen-knife.

స. చాక్రికుఁడు s. n. 1. An oilman. 2. a bard who chaunts the praises of heroes, &c.

రుద. చాక కాఁడు s. n. 1. *Cubera*, the god of riches. 2. a generous man.

త. చాకదుబ్బు s. n. A sort of creeper, *Sansiveria zeylanica*.

రుద. చాకము s. n. (from s. త్యాక) Liberality, generosity.

త. చాచి s. n. The nipple.

త. చాచితేత s. n. Procrastination, delay.

త. చాఁచు v. a. To stretch.

త. చాఁటించు v. a. To proclaim, to publish by beat of drum. చాఁటింపు s. n. Proclamation.

త. చాటు s. n. 1. Shelter, covering. 2. a screen, or shade; any thing concealing another. adj. Secret, hidden. v. a. To proclaim.

స. చాటుకారము s. n. A necklace, strung alternately with pearls, and golden beads.

స. చాటువు s. n. Pleasing, or grateful discourse.

త. చాడీ s. n. 1. An accusation. 2. slander. చాడీకోరు or చాడీగొట్టు s. n. A tale-bearer.

త. చాడుపు or చాడ్పు s. n. 1. A way or manner. 2. similitude.

స. చాశకము s. n. A kind of cuckoo.

త. చాతానులు s. n. A cast of *Soodras*, who worship *Vishnoo* exclusively, and whose profession is to sell flowers.

స. చాతురి s. n. *vide* చాతుర్యము.

స. చాతుర్జాతము s. n. The four spices, consisting of cardamom seeds, cloves, the leaf of the clove tree, and the blossoms of the tree termed *Mesua ferrea*.

స. చాతుర్యము s. n. 1. Eloquence. 2. dexterity, address. 3. ability, cleverness.

స. చాతుర్యర్ణము s. n. (from s. చతుర్ four, and పణ్ణ a tribe.) The four original casts, viz. *Bramha*, *Chutriya*, *Vysya*, and *Soodra*.

- G. చోదస్తము s. n. Entire ignorance of the world, simplicity.
 T. చోడు v. a. To bruise any small substance, with the fingers.
 T. చోదు s. n. The black ashes of burnt rice, &c., with which Hindoo females, or children, mark their foreheads with a spot.
 T. చోన s. n. A woman.
 S. చోప s. n. A mat. చాచచోప The sail of a ship.
 S. చోపము s. n. A bow.
 T. చోపరాయి s. n. A large flat stone.
 T. చోపలు s. n. plu. Intricacies.
 S. చోపల్యము s. n. Fickleness.
 T. చోఁపు s. n. 1. Length, extent. 2. a long cloth, containing two or more garments. v. a. *vide* చోఁచు.
 T. చోమ s. n. 1. A kind of boat. 2. a woman.
 T. చోమనచోయ s. n. Black, dark blue.
 S. చోమరము s. n. A fly brush, or *chowri*, composed of the tail of the *bos-grunniens*.
 TUD. చోమలు s. n. plu. (from s. చోమాక) The grain called millet. *Panicum mili-accum*.
 S. చోమికరము s. n. Gold.
 TUD. చోయ s. n. (from s. చోయా) P. *چو*. 1. A shadow, or shade. 2. colour, paint. 3. a side. చోయకొడుకు (from కొడుకు a son.) Saturn, in Hindoo mythology, the offspring of the sun, by his wife *Chhaya*, or shade. చోయవేయు To die, to colour.
 S. చోరణుడు s. n. 1. A dancer. 2. a panyrist of the gods.
- S. చోరిత్రము s. n. *vide* చోరిత.
 G. చోరుజొమా s. n. A pad, used as a saddle.
 S. చోరుఁడు s. n. A spy, a secret agent, or emissary.
 S. చోరువు adj. Beautiful, elegant.
 T. చోలు or చోఱి కె s. n. 1. A line: 2. a spot. చోలులమెకము s. n. (from మెకము, and s. మృగ a beast.) The tiger; because it is spotted.
 T. చోలుకంద s. n. An esculent and medical root, described as sweet, cooling, and diuretic.
 T. చోలుపప్పు s. n. A sort of arid pulse.
 S. చోలని s. n. A sieve, or strainer.
 T. చోలా adv. Much.
 T. చోలించు v. a. 1. To cease. 2. to leave, or quit. 3. to postpone. 4. to adjourn. చోలించుకొను v. comp. To resign, to give up.
 T. చోలు s. n. A line, or row; a furrow. v. n. 1. To suffice. 2. to be able. 3. to be sufficient. The affirmative and negative aorists of this verb are added to other infinitives, as auxiliaries, to denote the possession or want of power and ability. *I can, &c. I cannot, &c.*
 T. చోడది s. n. A hall; a choultry, or caravansary.
 T. చోవు s. n. Death, demise.
 S. చోషము s. n. The blue jay.
 T. చింకలు s. n. plu. 1. The grain of the great millet, in its husk. 2. small water channels, in fields.

- s. చించి s. n. The tamarind tree.
- t. చించు v. a. To tear or rend. చించుకొను v. comp. 1. To retreat. 2. to tear any thing belonging to one's-self.
- s. చింత s. n. 1. Reflection, thought, consideration. 2. recollection. 3. grief, sorrow. చింతించు v. a. To reflect or consider. v. n. To grieve. చింతిలు or చింతిల్లు v. n. To grieve, or to be afflicted.
- t. చింత s. n. The tamarind tree. adj. Of or belonging to the tamarind.
- s. చింతామణి s. n. A fabulous gem, supposed to yield its possessor whatever may be required.
- t. చిందపట్ట s. n. A kite.
- t. చిందము s. n. A shell, a conch.
- t. చిందర s. n. 1. A fragment, a piece. 2. illness, bad health. 3. ugliness, dislike. adj. Ugly. చిందరవంద రలునా adv. At random, in confusion. చిందరవందర చేయు To spoil; to cut into pieces.
- t. చిందు s. n. 1. A dance. 2. a drop; v. n. To be spilled. చిందచోయు To spill. చిందులు (ద్రుక్కు) To dance.
- t. చింపు v. a. To tear, or rend, *vide* చించు. చింపి s. n. A rent, or tear.
- t. చింబోరు s. n. A he-goat, of a large species.
- s. చికిత్స s. n. The practice of medicine; healing, curing, administering, or applying remedies. చికిత్సకుడు s. n. A physician, a surgeon.
- t. చికిలించు v. n. To neigh. చికిలింపు Neighing.
- r. చికిలిచూపు s. n. 1. A piercing or severe look. 2. an unsteady, or occasional glance.
- g. చికిలీ s. n. (A. صيقل) The grinding of knives, &c., or cleaning of arms. చికిలీగర్ (صيقلي) A knife-grinder, polisher, armourer.
- s. చికిష్ణ s. n. Desire to act.
- s. చికురము s. n. Hair.
- t. చిక్కంటు s. n. A species of comb, with three or four teeth.
- s. చిక్కణము adj. Bland, soft, mild, unctuous, emollient.
- t. చిక్కని adj. Thick. చిక్కదనము or చిక్కన s. n. Thickness.
- t. చిక్కచిడు s. To be entangled, or ensnared.
- t. చిక్కము s. n. A bag of net-work; a net work to muzzle beasts.
- t. చిక్కు s. n. 1. Entanglement, perplexity, intricacy, confusion. 2. difficulty, distress, trouble. adj. 1. Entangled. 2. difficult. 3. troublesome. v. n. 1. To be ensnared. 2. to be seized, or apprehended. 3. to be found. 4. to remain. 5. to grow thin, or lean. చిక్కులకైట్టు To involve in difficulties. చిక్కుతీయు To disentangle. చిక్కునానుండు To be troublesome. చిక్కుకొను v. comp. To be seized, apprehended, caught, or ensnared. అదినాకుచిక్కినది I have got it. చిక్కనివస్తువు Any thing not to be had. A rarity. మోసములోచిక్కు To fall into a snare. వెనకచిక్కు To lag, or remain behind. చిక్కిపోవు To become lean.

T. చిక్కుడు గాయ s. n. The bean called *Dolichos lablab*.

T. చిక్కు తాళము s. n. A padlock ; a staple.

T. చిక్కోల s. n. *vide* చిక్కంటు.

S. చిక్కోడము s. n. A squirrel.

T. చిగిరింతగడ్డి s. n. A kind of spear grass.

T. చిగురు s. n. 1. A sprout, or shoot. 2. the gums. 3. the tender part of the flesh under the nail. adj. Young, tender, delicate. చిగిరించు or చిగురు v. n. To sprout, or bud.

T. చిచ్చి or చిచ్చీ s. n. A term used in lulling babes to sleep.

T. చిచ్చు s. n. The fire. చిచ్చలు adj. Fiery. చిచ్చుబుడ్లు s. n. plu. A kind of rocket.

T. చిటచిట or చిటపాట s. n. A noise of burning. చిటచిటమను To look sulky.

T. చిటికన ప్రేలు s. n. The little finger, or toe.

T. చిటికె s. n. 1. A snap of the fingers. 2. burning the body with a piece of hot turmeric, &c., in order to cure particular diseases. It is specially applied to children.

T. చిటితాళము s. n. A small cymbal, made of bell-metal.

T. చిటిముత్యాలు s. n. plu. A kind of grain, so called.

T. చిటుకు or చిటుకుపాటుకు s. n. The noise made by the fall of drops of water from trees, &c.

T. చిట్టకము s. n. Trick, deceit.

T. చిట్టచివర s. n. The extremity, or utmost point.

T. చిట్టదివి s. n. An impenetrable wood.

T. చిట్టతుమిక s. n. A tree, so called.

T. చిట్టాముదము s. n. Castor oil.

T. చిట్టి adj. Little, young. s. n. 1. A certain measure, the fourth part of a పోల. 2. a small high vessel, made of brass or copper.

T. చిట్టిత చెట్టు s. n. The name of a tree.

T. చిట్టు s. n. Coarse bran.

T. చిట్టుడుకునీళ్లు s. n. (from ఉడుకునీళ్లు *boiled water*.) Water taken out from that in which rice is boiled, just as it begins to simmer.

T. చిట్టము s. n. The rust of iron.

T. చిట్టలు s. n. plu. 1. Coloured borders, about three or four inches in length, at the ends of a cloth. 2. pictures. 3. projects. 4. invention. 5. conspiracies.

T. చిట్లు v. n. To split ; to crack.

G. చిత్రా s. n. A rough daily account particulars, a day book.

T. చిదిపి adj. Small, little.

T. చిదిముది s. n. 1. Trouble, confusion. 2. vexation, anger.

T. చిడుగుడు s. n. 1. A ring-worm. 2. a kind of play among young people.

T. చిడుము s. n. The itch.

S. చిత or చితి s. n. The funeral pile.

G. చిత్రాళీకు s. n. 1. Invention. 2. insinuation.

T. చితుకు v. n. To burst, as a ripe fruit, or a sore.

TUD. చిత్ర s. n. (from S. చిత్రా) The fourteenth of the lunar mansions.

- r. చిత్రది adj. 1. Cloudy. 2. rainy. s. n. Rain.
- s. చిత్రము s. n. 1. The mind, or faculty of reasoning. 2. the heart, considered as the seat of intellect. 3. inclination. 4. will, pleasure. -చిత్ర గించు v. a. 1. To keep or retain in mind. 2. to listen, or attend to. 3. to peruse. మీచిత్రము lit. *your pleasure*. As you please, as you may deem proper. చిత్తుఁడు and చిత్తు రులు are respectively masculine and feminine affixes, added to any noun of sanscrit derivation denoting a passion of the mind, to express the person affected by that passion; as సంతోషచిత్తుఁడు A happy man.
- TUD. చిత్రగువు s. n. (from s. చిత్ర) A picture, painting, or drawing. చిత్రగువుపటము The canvas, or paper, of a picture.
- s. చిత్రవృత్తి s. n. Disposition.
- s. చిత్రసమున్నతి s. n. (from s. చిత్ర *the mind*, and s. సమున్నతి *elevation*.) Pride, haughtiness, arrogance.
- s. చిత్రాభోగము s. n. (from s. చిత్ర *the mind*, and s. ఆభోగ *enjoyment*.) 1. Consciousness of pleasure, or pain. 2. the attention of the mind to its own sensations.
- r. చిత్తు s. n. 1. A foul draft, or copy. 2. a blot, or erasure.
- s. చిత్ర s. n. *vide* చిత్ర.
- s. చిత్రకము s. n. 1. A mark made with sandal, &c., on the forehead. 2. *the cheeta*, or small hunting leopard. 3. a medicinal plant, *Plumbago zeylanica*.
- s. చిత్రకాయము s. n. A tiger.
- s. చిత్రగుప్తుఁడు s. n. Yama's registrar, who records the vices and virtues of mankind.
- s. చిత్రబింబము s. n. An old chameleon.
- s. చిత్రభాను s. n. The sixteenth year, of the Hindoo cycle of sixty.
- s. చిత్రము s. n. 1. Wonder, surprise, astonishment. 2. painting, delineation, writing, &c. 3. a picture, variegated colour. adj. 1. Wonderful, surprising. 2. variegated, spotted, speckled. చిత్రకారుఁడు s. n. A painter. చిత్రభానుఁడు s. n. 1. The god of the fire. 2. fire. 3. the sun; because their splendour is *wonderful*. చిత్రరథుఁడు s. n. One of the *Gandharvas*, or choristers of *Indra's* heaven; lit. the lord of the *painted* car. చిత్రవాలము s. n. The blue jay. చిత్రవిచిత్రము Very wonderful. చిత్రాసనము (from s. ఆసన *a seat*.) A square carpet, of a *variegated* colour, used by bramins, &c., during prayer. చిత్రవధ Killing by torture, or in any *extraordinary*, or *unusual* manner.
- s. & r. చిత్రమూలపుచెట్టు s. n. The plant called Ceylon lead wort. *Plumbago zeylanica*.
- s. చిత్రరేఖ s. n. 1. The name of the daughter of *Banasoora's* minister. 2. the wife of *Cubera*, the god of riches.
- s. చిత్రీక s. n. 1. A carpenter's plane. 2. a mark left in a book.
- s. చిత్రీణి s. n. The Hindoos divide women into four classes, according to their dispositions; to the second of which they give this name. It denotes a female of a lascivious inclination,

- s. చిడంబరము s. n. *Chellumbrum*, a holy place on the coast of Coromandel, near the mouth of the Coleroon, where there is a famous pagoda dedicated to Siva.
- T. చిదకముక్క s. n. A flat nose.
- T. చిదగొదలు s. n. plu. Domestic quarrels.
- T. చిదుకు v. n. *vide* చితుకు.
- T. చిదుకులు s. n. plu. Small sticks.
- T. చిదువు v. a. 1. To squeeze a fruit, or a sore. 2. to kill, or murder.
- T. చిదుము v. a. *vide* చిదువు No. 1.
- T. చిదుర or చిదురుప s. n. A piece, bit, fragment, or atom.
- T. చినుకు s. n. A drop of rain. v. n. To rain.
- T. చినుకు v. n. To be torn, or rent. s. n. A rent, or tear.
- T. చిన్న adj. 1. Small, little, short. 2. young. 3. mean, trifling. 4. narrow. 5. disgraceful. చిన్నకారు Childhood, youth. చిన్నతనము s. n. 1. Infancy. 2. littleness, smallness. 3. disgrace, dishonor. చిన్నది s. n. A girl. చిన్నవాడు A boy. చిన్నబుచ్చు v. a. To disgrace. చిన్నబోవు To be disgraced. ముఖముచిన్నజేసుకొను To be disgusted, or ashamed. చిన్నాపెద్ద Small and great.
- T. చిన్నము s. n. A weight, equal to one eighth part of the coin termed a pagoda.
- TUD. చిన్నియ or చిన్నె s. n. (from s. చిహ్న) 1. A token, mark, or sign. 2. a scar. 3. affectation. చిన్నెలాడి s. n. A coquette. చిన్నెలాడు A fop.
- s. చిపిటములు s. n. plu. *vide* అటుకులు.
- T. చిప్ప s. n. A shell. ముత్యచిప్ప The pearl oyster-shell. తాబేటిచిప్ప The tortoise-shell. మోకాటిచిప్ప s. n. The knee-pan. టెంకాయచిప్ప or కొబ్బెరచిప్ప Half of a broken cocoanut, including both the shell and the kernel, or the shell only. చిప్పముత్యము An artificial pearl.
- T. చిప్పకసువు s. n. A fragrant grass. *Andropogon schœnanthus*.
- T. చిప్పకుంకటి s. n. A small lock of hair, either below or above the long lock, left upon the crown of the head, by all Hindoo men.
- T. చిప్పగడ్డి s. n. *vide* చిప్పకసువు.
- T. చిప్పగుడ్డలి s. n. An axe, for cutting trees.
- T. చిప్పపెరిక s. n. Either side of a shelving roof.
- T. చిప్పము s. n. A parcel, or small bundle.
- T. చిప్పలు v. n. To rise, as joy; which is often figuratively represented, by Te-loogoo authors, as rising, like sap in a tree.
- T. చిప్పము s. n. *vide* చిప్పము.
- T. చిప్పవాడు s. n. A tailor. This cast, among the Hindoos, is said to be descended from a female chuckler, by a bramin.
- T. చిమట s. n. A moth.
- T. చిమటా or చిమిటా s. n. 1. The extracting of the hair on the face. 2. the instrument used to extract it. చిమటాదీయు To pull out the hair from the face.
- T. చిముటు v. a. To wink.
- T. చిముడు v. n. To overboil. చిముడ్చు v. a. To overboil.

T. చిమ్మనగొట్టము or చిమ్మనగోవి s. n. A syringe.

T. చిన్నుట s. n. *vide* చిమట.

T. చిన్నురి s. n. Fried sesamum seeds, and jaggory, pounded together, which the Hindoos eat as a delicacy.

T. చిన్ను v. a. 1. To sweep. 2. to squirt, or spirt.

T. చిమ్మెట s. n. *vide* చిమట.

S. చిరంజీవి s. n. A crow. adj. Long lived. This is a term of kindness, implying a blessing of long life, often used by superiors to inferiors, by fathers to children, or by elder to younger brothers.

S. చిరంటి s. n. A woman, married, or single, who continues to reside, after maturity, in her father's house.

S. చిరంతనము or చిరత్నము &c. adj. Old, ancient, antiquated, long lasting.

T. చిరగడము s. n. A sort of edible root.

T. చిరత s. n. 1. A cudgel. 2. the round piece of wood at the end of a native canoe. In the plural, this word denotes the instrument used for the hand torture, *vide* కిట్టికోల under కిట్టు.

S. చిరము s. n. A long time.

G. చిరాకు s. n. Anger, wrath.

T. చిరివేరు s. n. The *chay* root, which produces a red die.

T. చిరుగు v. n. & s. n. *vide* చినుగు.

T. చిరుగుడు s. n. 1. A species of halfleprosy, which causes large round spots all over the body. 2. the ring worm.

T. చిరుతలుగ్రమ్మ or చిరుతలువారు v. n. To dazzle.

T. చిలుచిలు s. n. 1. Anger. 2. sullenness, moroseness. చిలుచిలులాడు To be angry, sullen, or morose.

T. చిఱి or చిలు adj. Little, small, short. చిలునవ్వు lit. a young laugh. A smile. చిలునాలుక s. n. lit. the small tongue. The uvula.

T. చిలుత s. n. A child. adj. 1. Little, small, short. 2. young. చిలుతగండు or చిలుతపులి s. n. The cheeta, or small hunting tiger.

T. చిలుము v. a. To burst.

T. చిలువేరు s. n. *vide* చిరివేరు.

T. చిఱ్ఱ or చిఱ్ఱు s. n. Anger, wrath. చిఱ్ఱముఱ్ఱాడు or చిఱ్ఱబుఱ్ఱాడు v. n. To be angry, sullen, or morose.

T. చిఱ్ఱికూరదుబ్బు s. n. The root of the *Amaranthus campestris*, used as a remedy in stranguries.

T. చిలక s. n. A parrot. చిలకతాలి s. n. A breast ornament, in the form of two parrots, adorned with precious stones. చిలకరేలు The indian cupid, whose steed is the parrot.

T. చిలకకూర s. n. A pot-herb.

T. చిలకట or చిలకద s. n. A piece of semi-circular wood, like a ring, at the end of the rope used as the girth of the bullock saddle, through which the other end is passed, to fasten the saddle. చిలకదతాడు The rope used as a girth, as above described.

T. చిలకనించు v. a. To sprinkle ; from చిలుకు q. v.

T. చిలకలకొలికి s. n. A woman.

T. చిలక్కొయ్య s. n. A wooden pin, fixed in the wall, on which articles are suspended.

T. చిలిపి s. n. A wicked, depraved, roguish or impudent person. చిలిపితనము s. n. Depravity, roguery, impudence.

T. చిలివిషము s. n. Malice, wickedness. adj. Malicious, wicked.

T. చిలుక s. n. vide చిలక.

T. చిలుకకొయ్య s. n. vide చిలక్కొయ్య.

T. చిలుకు s. n. 1. An arrow. 2. the residue or remains. 3. vide గొట్టెము v. a. 1. To churn. 2. to sprinkle.

T. చిలుపచిలుపనీళ్లు s. n. Water scattered in spots, here and there.

T. చిలుము s. n. Verdigrase.

T. చిలువ s. n. A snake. చిలువకన్యాయ s. n. (from కన్యాయ a girl.) A female of the serpent race, having a human face, with the tail of a serpent. చిలువదొర (from దొర a ruler.) The chief of the serpent race, who has a thousand heads.

T. చిల్ల s. n. vide చిలక.

T. చిల్ల v. a. & s. n. vide చిలుకు.

T. చిల్ల adj. 1. Empty. 2. trifling, useless. చిల్లచెవులు Bored cars, without ear-rings. చిల్లపెంకు or చిల్లపెంచు s. n. A small piece of a broken earthen vessel. చిల్లజేగడము Useless disputes.

T. చిల్లగింజ s. n. The clearing-nut, *Strychnos potatorum*.

T. చిల్లర adj. 1. Trifling, mean. 2. sundry. s. n. Odd sums. నాకువాడుపదివరాలా చిల్లరయివ్వవలెను He owes me ten and odd pagodas.

T. చిల్లి s. n. A small hole, in a pot, paper, &c.

T. చిల్ల s. n. That of which the end divides into two or more from the main body ; thus, చిల్లకోల A whip with several lashes. చిల్లచండ్రావు A cow, the ends of whose teats branch into two.

T. చివర s. n. The end, extremity, or point.

T. చివుక s. n. A coin of the value of a quarter rupee.

T. చివుకపిట్ట s. n. A bat.

T. చివుకు v. n. To be damaged, or spoilt. s. n. The spoiling or rotting of goods.

T. చివురు s. n. vide చిగురు.

T. చివ్వ s. n. A battle, combat.

T. చివ్వు v. a. To sharpen, make round, or polish, with a knife ; to mend a pen.

T. చివ్వన adv. Quickly, speedily.

s. చిహ్న or చిహ్నము s. n. 1. A mark, spot, or stain. 2. a sign, or symbol. గర్భచిహ్నాలు The signs of pregnancy.

T. చీ interj. Expressive of disgust, contempt, or shame. Fie! &c.

T. చీకటి s. n. Darkness. adj. Dark. చీకటిరాము (from రాము a planet.) The moon's ascending node, reckoned by the Hindoos as the eighth planet. చీకటిగొంక (from గొంక a natural enemy.) The sun. చీకటితప్పు s. n. (from తప్పు

- a fault.) Adultery. lit. the crime committed in darkness.
- T. చీకాకుపడు v. n. To be puzzled, or confounded.
- T. చీకలి s. n. A broom.
- T. చీకు s. n. A blind person. adj. Blind.
- T. చీకు adj. Damaged, spoiled by damp, &c. v. a. 1. To suck. 2. *vide* చీవుకు.
- T. చీకురువాయి s. n. A cricket.
- T. చీకువాలు s. n. Darkness.
- T. చీటి or చీటీ s. n. 1. A note, or small letter. 2. chintz, painted cloth.
- T. చీడ s. n. A disease; applied either to those of animals, or of vegetables.
- T. చీడు s. n. A bundle of thread, consisting of seven *punjums*, or two hundred and ten ఎనికై q. v.
- T. చీడర s. n. 1. Abhorrence, loathing. 2. perplexity, distraction of mind.
- T. చీదు v. a. To blow the nose.
- T. చీనాంబరము s. n. A very precious or fine cloth.
- T. చీవురు s. n. A broom.
- T. చీమ s. n. An ant.
- T. చీమిడి s. n. The mucus of the nose.
- T. చీము s. n. Matter from a sore; pus.
- T. చీర s. n. A female garment.
- T. చీరబట్ట - చీరచీను or చీరపోతు s. n. A white louse.
- T. చీరము s. n. 1. Lead. 2. bark, rind. 3. a cloth made of bark.
- T. చీరిక s. n. A moth, a cricket.
- T. చీరికలు s. n. plu. 1. Remnants or bits of cloth; tatters. 2. slices.

- T. చీరికి s. n. Regard, esteem. చీరికిగొను v. a. To regard, or esteem.
- T. చీరు v. a. 1. To cut in slices. 2. to scratch. 3. to tear with the claws or tusks. 4. to hiss like a serpent.
- T. చీరె s. n. *vide* చీర.
- T. చీరము s. n. A small chisel.
- T. చీలు v. a. To call, to invite.
- T. చీల s. n. An iron nail; a wooden pin.
- T. చీలమండ s. n. The ankle.
- T. చీలి s. n. A cat.
- T. చీలికలు s. n. *vide* చీరికలు.
- T. చీలు v. n. 1. To split, or open. 2. to part from company. చీలుచు or చీల్చు v. a. To divide, or split. చీల్చించు v. caus. To cause to split.
- T. చీవరము s. n. The tattered dress of a mendicant.
- T. చుంకుడు s. n. A trifling or small balance, or arrear.
- T. చుంకులు s. n. plu. The ends of a garment.
- T. చుంచు s. n. 1. *vide* చిప్పకుంకటి. 2. the musk rat. 3. a mouse. adj. Young. చుంచుంబాలుడు A young child.
- T. చుండు s. n. The dandruff. v. n. To be decocted, evaporated, or dried up. చుండించు To decoct, or dry up.
- T. చుంబనము s. n. A kiss. చుంబితము &c. adj. Kissed. చుంబించు v. a. To kiss.
- T. చుంఱు s. n. The noise made by fire, when it comes in contact with water.

- T. చుక్క s. n. 1. A drop, dot, or spot. 2. the round mark worn on the forehead, by Hindoos. 3. a star. 4. the planet *Venus*.
 చుక్కబొట్టు An ornamental spot worn on the forehead, by Hindoo women; also the round sectarian mark, worn by both men and women. చుక్కలతెరపు The sky. lit. the road of stars. చుక్కలదొర (from దొర *lord*.) The moon.
- T. చుక్కాని s. n. The helm or rudder of a vessel.
- T. చుట్టి s. n. 1. A round roll of any thing. 2. a roll of tobacco. చుట్టదాగు - చుట్టపట్టు or చుట్టపీల్చు To smoke a cheroot.
- T. చుట్టము s. n. A relation. చుట్టరికము Relationship, consanguinity, affinity.
- T. చుట్టు v. a. 1. To roll round; to wrap up. 2. to go round, to roam, wander, or travel. చుట్టుకొను v. comp. 1. To surround. 2. to roll, or wrap up. s. n. 1. Circumference. 2. a toe ring, worn by women. adv. 1. Around. 2. round about; out of the direct way. పాపాచుట్టు To tie a turband. ఆగోవమహాచుట్టు That road is far about. చుట్టుబడు To fall out of the direct route. చుట్టుకొల్లారము or చుట్టుకొల్లారు A square, formed by four houses. చుట్టుకుల్ల A round shell, or conch. చుట్టుముట్టు To surround. చుట్టువాలు The missile weapon of *Vishnoo*.
- G. చునాయించు v. a. To plait, or fold, any part of the dress.

- TUD. చుప్పనాక s. n. (from *స. కూపనఖా.*) The sister of *Ravana*.
- S. చుబుకము s. n. The chin.
- S. చుద్దంశము s. n. A bug.
- T. చులుచులుకాలు v. n. To burn quickly, with a crackling noise.
- T. చులుసు s. n. 1. Excessive heat. 2. force, violence. 3. sharpness. 4. haste, impetuosity, speed. 5. pain. adj. 1. Hot. 2. violent. 3. sharp. 4. quick, impetuous. 5. painful.
- T. చులుపుచ్చు v. a. To burn, or consume.
- T. చులకన s. n. 1. Lightness. 2. want of importance or difficulty. 3. disregard, contempt. చులకని adj. 1. Light. 2. unimportant, easy. 3. contemptuous.
- S. చులుకము s. n. The hand hollowed, so as to hold water, &c.
- T. చుల్ల or చుల్లి s. n. The penis.
- T. చువ్వ s. n. A small supple stick, or cane; a slip of wood.
- T. చువ్వ part. This is a particle, denoting *reality* or *certainty*, used in the superior language only; as ధర్మంబు చేసినపుణ్య ఫలంబు మెందుదువుచువ్వ If you practice virtue, you will *certainly* obtain it's fruit.
- T. చూచు v. a. 1. To see; to look; to perceive. 2. to observe. 3. to visit. 4. to meet. 5. to wait. 6. to try. 7. to consider. 8. to take care, or be on one's guard. This verb also expresses the exercise of any of the five senses, and therefore

occasionally denotes either *to see, to taste, to smell, to feel, or to hear*, according to the context. చూచుకొను v. comp. To see; to see each other. చూపు or చూపించు v. caus. To cause to see, or look; to shew, or point out. రుచిచూచు (from s. రుచి *taste*.) To taste. వాసనచూచు (from వాసన *smell*.) To smell. చెయిచూచు To feel the pulse. వాడుచెప్పేమాటలుచూడు Hear what he says. తొంగిచూచు To peep. తిరిగిచూచు To look back. దొరనుచూస్తుని I saw, observed, or visited, the gentleman. దారిలోవాణ్నిచూస్తుని I met him, on the road. నెలదినములమట్టుకుచూస్తుని I waited for a month. వాణ్నిచంపచూచెను He tried to kill him. వానిమాటలుచూస్తేనిజమని తోస్తున్నది Upon considering his words, I think it is true. చూపెట్టుకొనివుండు To wait upon one constantly; to court one's favor; to watch; to expect. సరిచూచు To examine, or compare. చూడఁగలవాడు (from చూడ the infinitive of చూచు. T. గల possessing, and T. వాడు he.) This phrase may denote either a man *about to see*, or a man *able to see*; but, in books, it is usually applied to denote, a man of good looks, a handsome man.

s. చూచుకము s. n. The nipple.

s. చూప s. n. A single lock of hair, left on the crown of the head, at the ceremony

of tonsure. చూడాకర్తము The ceremony of tonsure. చూడామణి (from s. మణి *a gem*.) A jewel worn in a crest; a diadem. T. చూడు s. n. Pregnancy, as applied to cattle only. చూడియావు A cow with calf.

T. చూడు v. a. To burn.

T. చూడ్కి s. n. 1. A look. 2. an eye.

s. చూతము s. n. The mango tree. *Mangifera indica*.

T. చూపరి s. n. A handsome person.

T. చూపు s. n. Sight, a look.

T. చూరకత్తి or చూగుకత్తి s. n. 1. A small knife. 2. a creese, or small dagger.

T. చూరీ s. n. A knife. (چراغ Hind.)

T. చూరు s. n. 1. The border of a shelving roof. 2. powder of any kind. చూరుకట్టు A board nailed on the end of a shelving roof.

T. చూరెలుక s. n. A kind of rat.

s. చూర్ణకుంతలములు s. n. plu. Curls, ringlets.

s. చూర్ణము s. n. Powder; dust; any pulverized substance.

s. చూర్ణిక s. n. Sanscrit prose.

T. చూజు s. n. Plunder.

T. చూలు s. n. 1. The womb. 2. the fœtus. 3. a child. చూలాలు A pregnant woman.

T. చూవె part. vide చువ్వె.

T. చెం adj. Red; as చెంకలువ, or చెందొవ, The red water lily.

T. చెంక s. n. 1. The cheek. 2. a small part

of a field. చెంకవేయు To slap on the cheek.

T. చెంకట adv. Near, nigh.

T. చెంకనాలు s. n. plu. Leaps in running.

T. చెంకలించు v. n. To shine.

T. చెంకలికోష్టు s. n. A drug; a sort of *costus*.

T. చెంకు v. n. 1. To lose at a game; to be thrown out of the game. 2. to be loosened, as applied to a knot.

T. చెంకు s. n. The border, or edge, of a cloth.

T. చెంచలిచెట్టు s. n. The plant termed *Flacourtia cataphracta*.

T. చెంచువాండ్లు s. n. A certain cast of half savage Hindoos, dwelling in the hills, and forests.

T. చెందిపోతు s. n. A very wicked man.

T. చెండు s. n. A ball of cloth, flowers, &c., used in play. v. a. To cut in pieces. v. n. To rise, as applied to any excessive smell. వాసనచెండుతున్నది It smells excessively.

T. చెంత adv. *vide* చెంకట.

TUD. చెందిరము s. n. *vide* కుంకుమ.

T. చెందు v. a. To accrue. టివుణ్యమువాణ్ణి చెందెను That virtue accrued to him. చెందించు v. caus. To obtain, or attain.

TUD. చెంద్రిక s. n. (from s. చెంద్రికా.) 1. The cover of a letter written on palmyra leaves. 2. pale red colour.

T. చెంప s. n. 1. The cheek. 2. the side. చెంపకాయ s. n. A slap, or blow, on the cheek.

T. చెంబదివాడు s. n. A fisherman.

T. చెంబు s. n. A small round metal vessel.

T. చెకడా s. n. A cart.

T. చెకముకి s. n. The bit of steel with which fire is struck. చెకముకివేయు v. a. To strike fire with it. చెకముకిరాయి s. n. Flint.

T. చెక్క s. n. 1. A piece, slice, chip, cutting, or splinter; as applied to wood, or large gourds. 2. the bark of trees.

T. చెక్కకొణదురు s. n. An insect infesting animals.

T. చెక్కపిణజ్జ s. n. *vide* గోమారి.

T. చెక్కిలి s. n. making in the inflex. sing. చెక్కిటి. The cheek.

T. చెక్కు v. a. 1. To plane, pare, chip, slice, or make thin. 2. to cut off, to cut out; to engrave. 3. to slip into a cleft, or interstice. 4. to set as precious stones. 5. to dig slightly. కలముచెక్కు To make a pen. s. n. 1. The rind of cucumber and similar fruits. 2. half a bullock load of tobacco. 3. the cheek. చెక్కుచెదరు v. n. To be spoiled. lit. the rind or surface to be dissipated, or spent. చెక్కుచెమర్చు v. n. (from చెమర్చు to perspire.) To be fatigued, or tired. చెక్కుడుపార The tool used in digging up grass by the root.

T. చెచ్చెర adv. Quickly, hastily, speedily, precipitately.

G. చెటాయించు v. a. To reject a petition, or request; to refuse advice; to disapprove a suggestion.

T. చెట్ట s. n. 1. Evil. 2. the hand. adj. Bad. చెట్టవట్టు s. n. A marriage. v. a. To marry. lit. to take by the hand. చెట్టాపట్టాలపట్టుకొను To take hold of each other's hands, in walking.

౧. చెట్టు s. n. A tree, bush, or plant.
౨. చెడు v. n. 1. To become bad, rotten, or putrid. 2. to be spoiled, damaged, or destroyed. 3. to be ruined. 4. to be expelled from one's cast. 5. a woman to go astray. చెలుచు or చెలుపు v. a. 1. To make bad. 2. to spoil, or corrupt. 3. to ruin, or injure. 4. to defile, or violate, a female. చెడగొట్టు To spoil. చెడగరము adj. Bad, wicked. చెడిపె s. n. An adulteress. చెడు or చెడ్డ adj. 1. Bad, wicked. 2. spoilt, damaged, rotten. 3. defiled. 4. excessive, much, very. చెడు or చెడ్డ-వులును Very sour. చెడు or చెడ్డ-తనము s. n. Badness, wickedness. అదిచెడి A phrase, corresponding with the English expressions *Never mind, let it pass*. lit. it is ruined. వాడుచెడ్డాడు lit. he is ruined, corresponding with such phrases as, *He be hanged*, &c., or rather with a more common English imprecation.
౩. చెడ్డు s. n. The clapping of the hand on the thigh. This is a mode of expressing defiance, amongst warriors.
౪. చెణు or చెణుకు v. a. 1. To touch. 2. to provoke. s. n. 1. A small particle or atom. 2. a touch.
౫. చెణగరము adj. *vide* చెడగరము under చెడు.
౬. చెరురు s. n. 1. An equivocal, or ambiguous expression, *a double entendre*. 2. eloquence.
౭. చెత్త s. n. Rubbish, dirt. చెత్తచెదారము Sweepings.

౮. చెదరు or చెదురు v. n. 1. To be dispersed, dissipated, or spent. 2. to fall in drops. 3. to be dazzled. చెదరగొట్టు To disperse, route, or defeat.
౯. చెదలు s. n. White ants. *Termes*. చెదలు బట్టు White ants to attack any thing.
౧౦. చెనటి s. n. A wicked person.
౧౧. చెనయు v. a. To touch.
౧౨. చెన్నపట్నము or చెన్నాపట్నము s. n. The city of *Madras*, on the coast of *Coromandel*.
౧౩. చెన్ను s. n. 1. Beauty. 2. joy. adj. 1. Beautiful. 2. joyful.
౧౪. చెప్పు v. a. 1. To say, or tell. 2. to teach, or instruct. 3. to relate, or recite. చెప్పించు v. caus. To cause to say, or tell, &c. చెప్పుకొను v. comp. 1. To address, to represent, to announce. 2. to learn a language, or task. చెప్పుడుమాటలు lit. words said. Hearsay. చెప్పిలింపు To send word. చెప్పియిచ్చు To advise.
౧౫. చెప్పులు s. n. plu. 1. Shoes. 2. sandals.
౧౬. చెమట s. n. Sweat, perspiration. చెమట కాము or చెమరకాయ s. n. A pimple. lit. the fruit of perspiration. చెమర్చు v. n. To be wet with perspiration; to become damp, as porous vessels, by water oozing through them.
౧౭. చెముడు s. n. 1. Deafness. 2. the milk hedge plant. *Euphorbia tirucalli*. చెమిటి adj. Deaf.
౧౮. చెమ్మ s. n. Damp, moisture. adj. Damp, moist. చెమ్మగులు v. n. To be damp.
౧౯. చెయి or చెయ్యి s. n. making in the inflex.

sing. చేరి. 1. The hand. 2. the arm. 3. a sleeve. 4. dung cakes, used as fuel. అఱు చేయ్యి or లో చేయ్యి The palm of the hand. మీ జేయ్యి The back of the hand. మో చేయ్యి The elbow. ముంజేయ్యి The wrist. దండచేయ్యి The arm, from the shoulder to the elbow. కుడిచేయ్యి The right hand. ఎడమచేయ్యి or పుట్టుచేయ్యి The left hand. చెయిజేతబలుచుకొనివచ్చు To bring along *by force*. ఒకచేయ్యి కావుండు To be all in one cabal. చెయి తిరిగినవాఁడు A good workman, a good penman. చెయి కూడివచ్చేపని Business which meets with success. చెయితట్టు To clap the hands. చెయిచూచు To feel the pulse. చెయి వ్రాలు 1. Hand-writing. 2. signature. చెయిపట్టు v. a. 1. To ravish a woman. 2. to protect, support, or assist. చయిపిరి A handle. చెయిపెట్టె A little chest; a box. చెయిఅప్పుకాతీయు To borrow on verbal promise, without any bond. చెయివిడుచు To give over a sick person. 2. to give up assisting one. చేరి గిందిమనిషి A person entirely at one's disposal.

r. చెయ్యలు s. n. plu. Actions. చెయ్యల సాకిరి (from tud. సాకిరి from s. సాక్షి a witness.) lit. the witness of actions. The sun.

r. చెరఁకు s. n. The hem of a garment.

r. చెరచెర s. n. Anger, rage.

r. చెరపలు s. n. plu. The cheeks.

r. చెరవము s. n. A large pot, chiefly of brass or copper.

r. చెరి part. prefixed to words denoting quantity or number, to denote *Each of two only*; as వాండ్లకుచెరిపదివరాలయ్యి Give ten pagodas to each of them.

r. చెరుకు s. n. vide చెఱుకు.

r. చెరుకు v. a. To winnow. s. n. vide చెరఁకు.

r. చెరువు s. n. An artificial lake, or tank.

v. a. To put, stick, or slide, in.

r. చెర్లకోల s. n. vide చిల్లకోల, under చిల్ల.

r. చెఱు s. n. Captivity, imprisonment.

r. చెఱుఁకు s. n. vide చెరఁకు - చెఱుఁకుమా సినది lit. a woman whose cloth is stained. A menstruous female.

r. చెఱులాడు v. n. To wander about; to roam.

r. చెఱి or చెఱుక part. vide చెరి.

r. చెఱుకు s. n. The sugar cane. చెఱుకు పాలు (from పాలు milk.) The juice of the sugar cane. వంటచెరుకు s. n. lit. cooking sugar cane. Fuel for cooking. The word కట్టెలు, which denotes *sticks*, usually made use of for fuel, is deemed ill-omened; because *sticks* are used as fuel at the funeral pile; and, therefore, this better omened term is used, to denote sticks used for fuel in cooking.

r. చెఱుచు or చెఱుపు v. a. vide చెడు.

r. చెఱుము v. a. To rub.

r. చెఱువు s. n. vide చెరువు.

r. చెలఁకు v. n. 1. To shine, or be splendid. 2. to be pleasant, or agreeable. 3. to resound.

r. చెలమ s. n. A hole dug in a dried up tank, or in the dry bed of a river, so as

to collect water from the spring below.

౧. చెలరేకు v. n. To be scattered, or spread over, a country. 2. to be arrogant, or insolent.

౨. చెలావణి adj. Current, as applied to coin.

౩. చెలి s. n. 1. A friend. 2. a female friend, or companion. చెలికత్తె A female friend, or companion. చెలికాడు A male friend, or companion.

౪. చెలికె s. n. 1. A field after its crop has been cut, and the gleanings gathered. 2. a field ploughed, and left fallow.

౫. చెలిది s. n. A troublesome kind of itch.

౬. చెలిమి s. n. Friendship. చెలిమికత్తె A female friend. చెలిమికాడు A male friend. చెలిమిచుక్క The name of the seventeenth lunar mansion.

౭. చెలియలు s. n. *vide* చెల్లెలు.

౮. చెలియలికట్ట s. n. The sea-shore.

౯. చెలున s. n. A woman.

౧౦. చెలువము or చెలువు s. n. Beauty. adj. Beautiful.

౧౧. చెలువుడు s. n. A lover.

౧౨. చెల్ల or చెల్లఁబో interj. Expressive of grief, Alas, &c.

౧౩. చెల్లాచెదరు adv. In a disordered, or dispersed state.

౧౪. చెల్లాటము s. n. Sport.

౧౫. చెల్లి or చెల్లియలు s. n. *vide* చెల్లెలు.

౧౬. చెల్లు v. n. 1. To pass, as regards time. 2. to pass as money; to be current. 3. to pass by general consent; to be valid, fit, or proper. 4. to pass from one to another; to be paid, or liquidated. 5. to

pass from this world; to die. 6. to come to pass; to be accomplished. 7. to be extended. s. n. A sum paid; a collection. చెల్లించు v. a. 1. To cause to be current, valid, or extended. 2. to pay, or liquidate. 3. to perform, or accomplish. చెల్లనిరూక A bad or uncurrent fanam. చెల్లదీటి A receipt. చెల్లుబాకీలు Collection and balance. లెక్కలోచెల్లుబెట్టు lit. to put a sum paid in account. To credit in account.

౧౭. చెల్లెలు or చెల్లె s. n. A younger sister.

౧౮. చెవి s. n. The ear. చెవితమ్మె The lobe of the ear. చెవికొణక The tip of the ear. చెవినిబెట్టు To hear. చెవిసోకు To be heard. చెవులగదియలుపడు To be faintish, from want of food. lit. the bolts of the ears to fall. చెవులపిల్లి or చెవులపోతు A hare.

౧౯. చెవుడు s. n. Deafness. చెవిటి adj. Deaf.

౨౦. చే postpos. *vide* చేత s. n. The hand; as చేసంజ్ఞ A sign of the hand. చేకులు - చేకూడు or చేకూడు (from ౧. కూడు to be joined.) 1. To succeed. 2. to obtain; to acquire. చేకూల్చు To cause to succeed, or obtain. చేకొను v. a. (from ౧. కొను to take.) 1. To take, accept, or receive. 2. to recover. 3. to seize, or usurp. చేపట్టు 1. To marry. 2. to protect, aid, or support. చేపడు To be seized, or caught. చేపెట్టె s. n. A small box, or chest. చేబాది సె A hand hammer. చేమోడ్డు (from ౧. మోడ్డు to fold.) To

join the palms of the hands together, in token of respect.

౧. చేకట్లు s. n. Bracelets, composed of coral and gold beads.

౨. చేక s. n. Strength. చేకలమెకము (from TUP. మెకము *a beast*.) An elephant.

౩. చేట s. n. A winnowing basket. చేటచెవులమెకము s. n. lit. the beast with ears like a winnowing basket. An elephant. చేటసవతురిక్క (from సవతు *like*, and రిక్క *a star*.) The sixteenth of the lunar mansions. చేటరిక్కినెల The second Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Taurus*.

౪. చేటకుడు s. n. A male servant, or slave. చేటి A female servant, or slave.

౫. చేటకొల్లారు s. n. A square yard, with houses on three sides.

౬. చేటు s. n. 1. Destruction, ruin, perdition. 2. misfortune, disaster. చేటుకాలము A disastrous period. చేటుముణుగు - చేటుముడు or చేడ్చుడు To be ruined, or destroyed. చేట్లకొరివి s. n. (from కొరివి *a firebrand*.) A mischievous person. చేడ్చుట Ruin.

౭. చేదియ or చేదె s. n. A woman.

౮. చేత postpos. This postposition, sometimes contracted into చే, is the sign of the ablative termed *instrumental*. It is itself the inflected ablative case of the irregular noun చెయ్యి *the hand*, and denotes the *cause* or *agency* by which any effect is produced. It may generally be translated by the English preposition *by*.

౯. చేత s. n. (from ౧. చేయు q. v.) Doing; an act; action.

౧౦. చేతనము s. n. An animal, or existing being.

౧౧. చేతరాశికుర s. n. A kind of pot-herb.

౧౨. చేతస్సు s. n. The mind, or intellect; the understanding.

౧౩. చేతి adj. Bitter. చేతిపొట్లబీర The plant termed *Trichosanthes laciniosa*, used as a stomachic laxative medicine.

౧౪. చేదారము s. n. Loss, waste, diminution.

౧౫. చేదిదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.

౧౬. చేదు s. n. Bitterness. adj. Bitter. v. a. To draw in, or up, with each hand alternately; as in pulling in the string of a paper kite, or drawing up water in a pot, from a deep well. చేడ s. n. Drawing in, or up, as above.

౧౭. చేను s. n. 1. A field of dry grain only. 2. a crop. In the plural, it is irregular; making the nominative either చేనులు, or చేలు.

౧౮. చేప s. n. A fish. చేపరాశి (from రాశి *a sign of the zodiac*.) The sign *Pisces*.

౧౯. చేపు v. n. Milk to flow. s. n. The act of milk flowing.

౨౦. చేమంతిపువ్వు s. n. The flower of the *Chrysanthemum indicum*.

౨౧. చేమగడ్డ s. n. The root, termed *Caladium esculentum*.

౨౨. చేమపూరాజినములు s. n. plu. A peculiar sort of paddy.

- r. చేమిరి s. n. The sour milk cast into fresh milk, to make it curdle.
- r. చేయి s. n. *vide* చెయ్యి.
- r. చేయు v. a. 1. To do. 2. to make. 3. to cause. 4. to perform. 5. to frame. v. n. To be worth. చేయించు v. caus. To cause to do, &c. ఉపకారముచేయు To do a favor. వాడుమాట ప్రకారముచేసి నాడు He performed his promise. చేట్టములుచేయు To frame regulations. భైదుచేయు To commit to custody. వానికి మెప్పిచేసెను It caused him pain. యిదిపదివరాలుచేసును This may be worth ten pagodas. చేయు is added to a great number of nouns, to give them a verbal signification; and, in such cases, it takes its meaning from the noun to which it is affixed; thus, వంటచేయు (from వంట cooking.) To cook. జగడముచేయు (from జగడము a quarrel.) To quarrel.
- r. చేరు s. n. The native soup, usually termed *Mulicatany*; more properly Molugootunny, from molugoo, Tam. pepper, and tunny, water.
- r. చేరు v. n. 1. To arrive; to reach a destination; to be received; to come to hand. 2. to be attached to, or connected with. 3. to be added, or joined to. 4. to be included in. 5. to be assembled, or collected. 6. to enter as a member, among any particular class of men, or into any sect, or profession. v. a. To lean upon. చేరజారు v. n. 1. To arrive. 2. to assemble together. చేరుకొను v. comp. To lean

- upon. చేరుచు or చేర్చు v. a. 1. To cause to arrive, or reach. 2. to join, unite, mix, combine, include, add to, or accumulate. 3. to assemble, or collect others, in a body. 4. to admit as a member, into any class, sect, or profession. చేరిక s. n. 1. Junction, union. 2. approach, contiguity, proximity. 3. familiarity. చేరువ s. n. 1. Neighbourhood. 2. an assemblage; an army, consisting of infantry, cavalry, elephants, and chariots.
- r. చేరుకొంది s. n. A female treated as a wife, without the regular marriage ceremony.
- r. చేరుడువియ్యము s. n. Rice not perfectly pounded.
- r. చేలు s. n. The hand, held so as to contain any thing. చేతకడు A handful.
- r. చేలు s. n. 1. A string of flowers, &c. 2. a chain. 3. a rope.
- s. చేలము s. n. 1. Cloth. 2. clothing, raiment.
- r. చేవ s. n. 1. Strength, courage, force. 2. hardness. 3. the heart of a tree. చేవకొలక v. n. (from కొలక to go.) To become weak.
- r. చేవాదికాడు s. n. A thief, one of the *light-fingered* cast; also an off-hand *story-teller*.
- s. చేప్ట s. n. 1. Gesture, posture. 2. grimace. 3. behaviour, manners.
- r. చేసి postpos. From, by. This postposition is found in books only, subjoined to ver-

- bal nouns, or to nouns denoting inanimate things. This word is also the past verbal participle of the verb చేయు q. v.
- s. చేత్రము s. n. A place of sacrifice, or religious worship; an altar, a shed kept for sacrifice.
- s. చేత్రము s. n. The first Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Aries*.
- చేత్రసఖుడు s. n. (from s. సఖి *a friend*.) The indian Cupid; because he delights in spring, with which the Hindoo year begins.
- s. చేత్రరథము s. n. The garden of *Cubera*.
- s. చేత్రు s. n. 1. The day of full moon in any month. 2. the day of the full moon in the first Teloogoo lunar month.
- t. చేదము or చేది s. n. A trade, or profession.
- t. చోంక s. n. Saliva, spittle.
- t. చోక్కటము s. n. Beauty. adj. Beautiful, handsome.
- t. చోక్కము s. n. Beauty. adj. 1. Handsome. 2. pure.
- t. చోక్క or చోక్కయి s. n. A jacket.
- t. చోక్కు s. n. Intoxication, stupefaction, faintness. v. n. 1. To be intoxicated, stupified, or faint. 2. to die. చోక్కకులు Dead, or dried leaves.
- t. చొచ్చు or చొచ్చెంచు v. a. 1. To enter by force, to penetrate. 2. to interfere in any business, or matter; to embark in any undertaking, or enterprise.
- t. చొట్ట adj. 1. Withered, or lame, as applied to any limb. s. n. A dent, or bend.
- r. చొప్ప s. n. The straw of the *Holcus saccharatus*, or *Holcus spicatus*, jonna-loo, or sudzaloo.
- t. చొప్పించు v. a. The causal of చొచ్చు q. v. 1. To pierce. 2. to string or thread.
- t. చొప్పిల్లు v. n. To shine.
- t. చొప్పు s. n. Manner, way. చొప్పున adv. Agreeable to, according to, at the rate of. అచొప్పున In that manner or way.
- t. చొబలము s. n. The foetus of the mare.
- t. చొరవ s. n. (from చొచ్చు q. v.) 1. Introduction, penetration. 2. boldness, confidence, firmness. వానికిఅన్నచొరవలేదు He has no *inclination* for food.
- t. చోలు s. n. A species of fish.
- t. చోల్లు or చోళ్లు s. n. *vide* చొంక.
- t. చో s. n. 1. A place. 2. a time.
- s. చోచము s. n. 1. The bark of the *Cassia* tree. 2. a cocoanut.
- t. చోటు s. n. A place. చోటు adv. In a place.
- s. చోద్యము s. n. 1. A curiosity. 2. surprize. adj. 1. Curious. 2. surprizing.
- s. చోరుడు s. n. A thief, a robber. (چور Hind.) చోరి Theft. (چوري Hind.) చోరభత A secret lover.
- s. చోలము s. n. A short jacket; a bodice.
- s. చోళదేశము s. n. The country of *Chola*, including part of the Tamil provinces, on the coast of Coromandel.
- t. చోళ్లు s. n. plu. The grain usually termed *Natchenny*. *Cynosurus coracanus*.

- T. చో adj. Four. s. n. *vide* చవు-చోకాలిపీట A chair; lit. a seat with four legs. చోవంచ s. n. (from వంచ one.) Five.
- T. చోక adj. *vide* చవుక.
- T. చోకము adj. Square. s. n. A square.
- T. చోకళించు v. n. *vide* చవుకళించు.
- G. చోకి s. n. 1. A custom house. 2. a watch house. (Hind. *چوکی دار*) a watchman.
- T. చోడు s. n. *vide* చవడు.
- T. చోడోలు s. n. A howdah, or seat on the elephant. (Arab. *بهره*)
- G. చోతా s. n. The litter generally called a dooly.
- TUD. చోతి s. n. *vide* చవుతి.
- TUD. చోదంతి s. n. *vide* చవుదంతి.
- T. చోదతి s. n. A Chowdry; the head of a village, purganah, or cast, under the former Mussulman government.
- s. చోర్యము s. n. Theft, robbery.
- s. చోలము s. n. The ceremony of tonsure; shaving off the hair of a child, three years old, with the exception of one lock, left on the crown of the head.
- s. చ్యతము &c. adj. Fallen, dropped, oozed out.

ఛ.

- ఛ The twenty-second letter, and seventh consonant in the Teloo-goo alphabet.
- s. ఛందము or ఛందస్సు s. n. 1. Poetical metre. 2. the metre of the *vedas*. 3. the *vedas* themselves. 4. wish, desire. 5. wilfulness, independence, uncontrolled or unrestrained conduct.

- s. ఛగలము s. n. A goat.
- s. ఛగలాండి s. n. A kind of convolvulus.
- s. ఛట s. n. An assemblage, number, multitude, or flock.
- s. ఛత్రము s. n. An umbrella; a parasol. ఛత్రభంగము (from s. భంగ breaking.) 1. Subversion of dominion, loss of empire, deposition. 2. widowhood. The umbrella is an ensign of royalty; and, in the latter sense, denotes any cover or defence, as a husband, &c.
- s. ఛత్రాకుపు s. n. A mushroom.
- s. ఛదనము s. n. A leaf.
- s. ఛదము s. n. 1. A leaf. 2. a wing.
- s. ఛది s. n. The thatch, or roof, of a house.
- s. ఛద్యము s. n. 1. Disguise, masquerade. 2. deceit, fraud, trick. 3. a conspiracy.
- s. ఛన్నము &c. adj. Covered, concealed, private, secret, solitary.
- s. ఛర్ది s. n. Vomiting.
- s. ఛలము s. n. 1. Wickedness. 2. fraud, circumvention, stratagem.
- s. ఛవి s. n. Beauty, splendour, brilliance, light, lustre.
- s. ఛాగము or ఛాగలకము s. n. A goat.
- s. ఛాత్రుడు s. n. A scholar, pupil, disciple, tyro, or novice.
- s. ఛాదితము &c. adj. Covered, concealed.
- s. ఛాయ s. n. 1. Shade. 2. shadow, reflected image. 3. the wife of the sun. 4. beauty, splendour, lustre. ఛాయాగ్రహము *Ketoo*, the dragon's tail, or descending node, reckoned by the Hindoos as the ninth planet.

- s. చీత్రము s. n. 1. A hole, vacuity, or perforation. 2. fault, defect, flaw. గృహ చీత్రము Domestic foibles.
 3. చీద్రితము &c. adj. Perforated, pierced.
 s. చిన్నము &c. adj. Cut, divided.
 3. ఛురిక s. n. A knife.
 s. ఛుల్లి s. n. A hearth, or fireplace.
 3. ఛేకములు s. n. plu. Tame or domesticated animals.
 3. ఛేదము or ఛేదనము s. n. 1. Cutting, dividing. 2. a part, or portion. 3. loss, ruin. ఛేదించు v. a. To cut, or divide.

జ.

- జ The twenty-third letter, and eighth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the second letter of the five, termed in Teloogoo grammar the సరళలు, or soft letters. It is substituted for initial చ, when words beginning with చ are preceded by any of those belonging to the class termed *drootapracrootooloo*.
 T. జంకు s. n. Fear, terror, apprehension. v. n. To fear, to be afraid. జంకించు v. a. To frighten.
 G. జంఖానా s. n. A carpet.
 T. జంక s. n. vide లంక.
 3. జంకము adj. Locomotive, moveable. s. n. Any thing which has motion, as opposed to that which is stationary.
 T. జంకము s. n. A cast among the Soodras, who worship Siva exclusively; some of them follow the profession of tailors.

- T. జంకుబల్లి s. n. A wild cat of a large species.
 s. జంకు s. n. 1. The calf of the leg. 2. the leg.
 s. జంకులుడు s. n. A quick marcher; a rapid walker.
 T. జంజోటము s. n. The trouble, or annoyance, arising from a large family.
 T. జంజోలి s. n. A dagger, with a handle covered, for defence.
 T. జంట s. n. A pair, or couple. జంట మోములదంట (from TUD. మోము the face, and T. దంట a possessor.) The god of fire, who has two faces. జంటరాశి (from s. రాశి a sign of the zodiac.) The sign Gemini.
 T. జంతికెలు s. n. plu. Cakes made of baked flour, in the form of a thin rope. జంతికె The vessel upon which these cakes are made.
 s. జంతువు s. n. An animal, or living creature; any being endowed with animal life; it is more usually applied, however, to those of the lowest organization.
 T. జంత్రము s. n. A machine. జంత్రపుష్పం, A puppet.
 T. జందెము s. n. The sacerdotal thread.
 T. జంపు s. n. 1. Indolence, laziness. 2. procrastination. 3. length. 4. an ornament worn by Hindoos, from the tip of the ear. adj. Long. జంపునడపు v. a. To procrastinate.
 s. జంబాలము s. n. Mire, mud, clay.

s. జింబీరము s. n. The lime tree.

T. జంబు s. n. A reed.

s. జంబుకము s. n. A jackal.

s. జంబువు s. n. The rose apple tree. *Eugenia jambos*.

s. జింబూద్వీపము s. n. The *Jumboo dwipa*, according to the *Pooranas*, the central division of the world, or the known world; according to the *Boudhas*, it is confined to India. జింబూనది A fabulous river, said to flow from the mountain *Meroo*.

s. జింభభేది s. n. A name of *Indra*, who killed the giant *Jumbha*.

s. జింభము s. n. Grandeur, pomp, pride, presumption. The meaning of this word, in Teloogoo, is quite different from what it has in Sanscrit.

T. జిక్ర s. n. A store, or hoard.

TUD. జిక్రవ s. n. (from s. చక్రవాక) The ruddy goose. జిక్రవకవపపు (from T. కవ a pair, and T. విప్పు to separate) The moon; because this bird is said never to couple during moonlight. జిక్రవలమేలు The sun; as favorable to this bird.

T. జిక్ర s. n. A horse.

T. జిక్రంచు v. a. To be in error, or in fault.

T. జిక్రవి s. n. A married female, who dies during her husband's life-time.

T. జిక్రులు s. n. plu. Demi-gods, or nymphs, attendant on *Cubera*. జిక్రులవాండ్లు s. n. plu. People who worship the goddess of *Kameswuree*.

T. జిజ్జంబు s. n. Excess; a great deal.

T. జిజ్జము s. n. 1. War, battle, combat. 2. a quarrel, or dispute. జిజ్జమాడు v. n. To fight, quarrel, or dispute.

T. జిజ్జి s. n. A raised open veranda.

s. జిజ్జి s. n. 1. The world, or universe. 2. the earth.

s. జిజ్జు or జిజ్జము s. n. 1. The world, the universe. 2. people, mankind. జిజ్జువు (from s. చిక్షున్ an eye.) The sun; as the eye of the universe. జిజ్జుబుడు (from s. ప్రాణ breath, or being.) The wind, or air.

s. జిజ్జాథము s. n. *Juggernaut*, on the coast, near the top of the Bay of Bengal, where the famous Hindoo temple is situated.

T. జిజ్జెడు s. n. The relationship of the husband of one sister, to that of another.

T. జిజ్జుమను v. n. To be agreeable, or acceptable.

s. జిజ్జి s. n. Eating.

s. జిజ్జునము s. n. *Mons veneris*.

s. జిజ్జున్యము &c. adj. Last, hindmost; low, vile, base. జిజ్జున్యజుడు 1. A younger brother. 2. a Soodra.

T. జిజ్జు s. n. 1. A rag, or tatter; any thing torn. 2. laziness. adj. Lazy.

s. జిట s. n. 1. The hair matted, as worn by *Siva*, or by the Hindoo ascetics. 2. the fibrous root, growing down from the

- branches of certain trees, in India. జెటి
లము adj. Having matted hair.
- s. జెటాయువు s. n. A fabulous bird, the
son of *Aroona*, killed by *Ravana*.
- T. జెట్టి s. n. 1. Handsel, earnest money. 2.
a bargain, or agreement.
- T. జెట్టు s. n. An assemblage, or body of
people.
- s. జెరము s. n. The belly. adj. 1. Hard,
firm. 2. bound, tied.
- TUD. జెడ s. n. (from s. జెటా) 1. Plaited or
braided hair. 2. matted hair. జెడదారి A
bramin, in the third stage of life; one
who has passed through the conditions
of the student, and householder, and has
left his house and family for lonely me-
ditation in woods; the hermit, or anchorite.
జెడబిళ్ల A head ornament, worn by Hin-
doo women, over their plaited hair. జెడ
లమెకము (from TUD. మెకము a beast.)
A lion.
- TUD. జెడను s. n. (from s. జెడతా) 1. Stupidity,
apathy. 2. awkwardness.
- s. జెడము &c. adj. 1. Cold, frigid, chilly.
2. stupid, apathetic, idiotic. 3. inanimate.
- T. జెడి s. n. Rain. జెడివాన Heavy rain.
- T. జెడియు v. n. To fear, or be afraid. జెడి
పించు To frighten, threaten, or alarm.
- జెడుపు s. n. Fear, fright.
- T. జెడ్డు s. n. One consonant written below
another; as when the consonant is
doubled, or when two consonants come
together, without the intervention of a
vowel.
- T. జెడ్డిగము s. n. A sowing machine.
- T. జెత s. n. 1. A pair. 2. a set. 3. equality
of shape. adj. Equal.
- TUD. జెతనము s. n. (from s. యత్న.) 1. En-
deavour. 2. stratagem, expedient. 3. ef-
fort, exertion. 4. perseverance, energy.
- s. జెతుక s. n. 1. A bat. 2. lac.
- s. జెతుపు s. n. Lac.
- s. జెనంగముడు s. n. A chandala, or out-
cast.
- s. జెనకుడు s. n. 1. A father, or progenitor.
2. the name of a king, sovereign of
Mithela, and father of *Sita*.
- s. జెనత s. n. Mankind, a number of men.
- s. జెననము s. n. 1. Birth, production. 2. fa-
mily, race, lineage.
- s. జెనని s. n. A mother. జెననిజెనకులు Pa-
rents.
- s. జెనపదము s. n. Any inhabited country;
a village.
- s. జెనము s. n. Man, individually, or col-
lectively; a man; mankind; an indivi-
dual, a person; people, population, com-
munity. జెనశ్రుతి s. n. (from శ్రుతి what
is heard.) News, tidings, intelligence,
rumour.
- s. జెనయిత s. n. A father, or progenitor.
- s. జెనయిత్రి s. n. A mother.
- s. జెని s. n. Birth, production. జెనించు or
జెనియించు v. n. 1. To be born, or pro-
duced. 2. to arise.
- s. జెనుడు s. n. A man.
- T. జెనుము s. n. The hemp plant, *Cannabis
sativa*.

TUD. జన్మము s. n. (from s. యజ్ఞ.) A sacrifice, or ceremony, in which oblations are presented.

TUD. జన్మిదము or జన్మి s. n. (from s. యజ్ఞోపవీత.) The sacerdotal thread.

T. జన్మియ or జన్మి adj. Consecrated, or devoted, to the deity.

s. జన్మము s. n. Birth, production. జన్మపత్రిక The paper containing one's horoscope. జన్మించు or జన్మమెత్తు To be born. జన్మదేశము or జన్మభూమి Native country. జన్మాంతరము A former, or future, birth.

s. జన్యము s. n. 1. War, battle, combat. 2. rumour, report.

s. జపము s. n. Repeating inaudibly passages from the Vedas, charms, or the names of the deity; counting silently the beads of a rosary, &c. జపించు or జపియించు v. a. To repeat inaudibly prayers, &c., as above. జపమాల or జపమాలిక A rosary.

s. జపావృష్టి s. n. The plant termed *Hibiscus rosa chinensis*.

g. జప్తి s. n. (from A. *حَبْط* possession.) Sequestration.

T. జబ్బ s. n. 1. The outer side of the thigh. 2. the arm.

T. జబ్బ s. n. 1. Inattention, negligence, carelessness. 2. delay. adj. Inattentive, negligent. 2. slow. 3. insipid.

g. జేమ s. n. (from A. *جمع*) A revenue term, signifying collection, or assessment. జేమచేయు To collect. జేమాఖచు An ac-

count of receipts, and disbursements. జేమాపనూలుబాకీ Demand or assessment, collection, and balance. జేమాబందీ The settlement of the assessment.

T. జేమిలి adj. Double. జేమిలిముక్కలి. (from ముక్కలి three feet.) A bee, which has six feet.

T. జేమిలిక s. n. A kind of tabor.

g. జేమీను s. n. (from P. *زمين*) The land, ground, earth, or soil. జేమీన్ దారుడు A zamindar.

TUD. జేముడు s. n. (from s. యమ) Yama, the regent of the world below, and the judge of departed souls. జేమునెక్కిరింత (from ఎక్కిరింత a carriage.) A buffalo; because it is the steed of Yama.

TUD. జేమున s. n. (from s. యమునా) The river Jumna, which joins the Ganges below Allahabad. జేమునయ్య (from T. అయ్య a father.) The sun; in mythology, the father of the Jumna.

T. జేములు s. n. A couple.

TUD. & T. జేమ్మిచెట్టు s. n. (from s. శమీ) A tree. *Mimosa suma*. Rox.

T. జేమ్మ s. n. vide జేంబు.

s. జేయ s. n. The 28th year, of the Hindoo cycle of sixty.

s. జేయంతుడు s. n. A hero, and demi-god, son of Indra.

s. జేయఘంట s. n. The circular plate of mixed metal, used as a gong in Hindoo temples, &c.

s. జేయము s. n. Conquest, victory, triumph,

- success. జియించు To conquer, or win ; to be successful.
- s. జీర s. n. 1. Decrepitude, the general relaxation and debility consequent upon old age. 2. old age itself.
- s. జీరఠము &c. adj. 1. Hard, solid. 2. old, decayed, infirm.
- s. జీరాయువు s. n. The womb, or uterus. జీరాయుజము &c. adj. Viviparous, born from the womb, as man and other animals.
- s. జీరీ s. n. (from P. *زهر* gold.) Gold or silver thread, or lace.
- s. జీరీలు s. n. (from A. *جريب* a land measure.) The mensuration of land.
- t. జీరు v. n. 1. To pass, elapse, or expire. 2. to get, or move, on ; to creep. 3. to slip, or slide. 4. to flee. జీరువు v. a. 1. To spend, as time ; to procrastinate. 2. to pass time. 3. to move, or push, forward.
- s. జీరూరు adj. (from A. *ضروري*) Necessary, requisite, urgent. s. n. Necessity, occasion, urgency.
- t. జలజల s. n. The noise arising from dragging along the ground.
- t. జలలున adv. Quickly.
- t. జలకడుగు v. To wash earth for gold, diamonds, &c. జలకడుగులవాండ్లు s. n. plu. A cast of people who search for articles, in drains, &c.
- t. జలకము s. n. Ablution, bathing.
- s. జలతారు s. n. wide జీరీ.
- t. జలదారి s. n. (from Sans. *జల* water, and *దారి* a road, or course.) A drain, a kennel.
- s. జలము s. n. Water. జలబాధ Inclination to make urine. జలచీరములు (from s. *చీర* to go.) Aquatic animals. జలజము (from s. *జి* produced.) 1. The lotus. 2. a conch, a shell. జలజీవి The moon. lit. the enemy of the lotus ; because its flowers close at night. జలతస్కరుడు or జలదస్కరుడు (from తస్కర and దస్కర respectively, a robber.) The sun. జలదము or జలధరము A cloud. జలధి or జలనిధి The sea or ocean.
- s. జలరాగము s. n. A ruby of imperfect water.
- t. జీలులు s. n. A cold. adj. Cold. జీలులుజేయు To take or catch cold.
- s. జీలూళ s. n. A leech.
- t. జీల్ల s. n. A long narrow basket, placed on a cart, to contain any thing loose, which is carried on it.
- t. జీల్లను or జీల్లుమను v. n. To tremble, perspire, or have one's hair stand on end, from any involuntary affection of the passions.
- t. జీల్లి s. n. 1. Broken tiles, little stones. 2. boasting lies, idle talk.
- t. జీల్లించు v. a. To sift.
- t. జీల్లు s. n. A shower. వషాపుజీల్లు A shower of rain.
- t. జీల్లెడ s. n. A sieve.
- t. జేవ s. n. A frame, or setting. జేవకట్టు To set or frame. జేవదాటు To transgress prescribed limits.
- t. జేవరు or జేవర s. n. A net-like substance, which surrounds the palmyra tree, at

those parts whence the branches expand.

s. జీవనిక s. n. A screen, or wall of cloth, surrounding a tent.

s. జీవము s. n. Speed, swiftness, velocity.

T. జీవరస s. n. Straightness, smoothness.

జీవరము adj. Straight, smooth.

T. జీవరాలు or జీవ్యని s. n. A young female.

T. జీవలి s. n. *vide* T. జీకతి.

T. జీవాది s. n. Civet. జీవాదిబిల్లి The civet cat.

s. జీవాను s. n. (from P. جوان *a youth*.) A peon.

s. జీవాబు s. n. (from A. جواب.) An answer
జీవాబుదారుడు A surety; a person responsible. జీవాబుస్వాలు (A. سوال *answer*.) Discourse, argument. జీవాబునివీను A writer of orders, or replies.

T. జీవుకు v. n. To become soft, or ripe, as a boil. adj. Swampy, brakish.

T. జీవురు v. a. 1. To lash. 2. to collect any thing scattered.

TUD. జీవ్యనము s. n. (from s. యౌవన.) Youth.

T. జీవ్యు s. n. Beauty. adj. Beautiful.

s. జీహ్వతనయ s. n. The river Ganges; lit. the daughter of *Janhoo*; because the river, in its course, disturbed the devotions of that saint; upon which he drank up its waters. Having subsequently released them, at the intercession of the gods, he is thus considered the parent of the stream.

s. జీంకలము adj. Rural, picturesque; *jungly*.

s. జీంకలికుడు s. n. A snake-catcher.

s. జీంకలికుడు s. n. A courier, an express.

s. జీంబూనదము s. n. Gold.

s. జీంకరించు or జీంకరిల్లు v. n. To wake.

జీంకరిణము or జీంకరిము s. n. Waking, watchfulness. జీంకరూకము &c. adj. Wakeful.

s. జీంకా s. n. (from H. جگ.) 1. A place, or station. 2. land, ground.

T. జీంకలము s. n. A dog.

s. జీంకరు s. n. (from P. جاگیر) A grant of the land revenue payable to government, from an extensive tract of country.

T. జీంక s. n. Delay.

T. జీంకత s. n. 1. Vigilance, carefulness, caution. 2. activity. adj. 1. Vigilant, careful, cautious. 2. active, ready. జీంకతచేయు 1. To take care, to be careful. 2. to make ready.

TUD. & T. జీంక కాయ s. n. The nutmeg.

TUD. & T. జీంక చెట్టు s. n. The great flowered jasmine.

TUD. జీంకపత్తిరి s. n. Mace.

T. జీంక s. n. Red chalk, red colour. adj. Red.

T. జీంక s. n. The mark of a footstep; a track; a trace. జీంక నాచెప్పు or జీంక నాచూపించు To give a hint. జీంక నాపోవు To slink away.

T. జీంకించు v. a. 1. To flap about as a horse does his tail. 2. to throw suddenly out the arms or legs. 3. to riuse about in water. 4. to reprove by speech.

- T. జోడు s. n. The tender stalk of the great millet.
- S. జోద్యము s. n. 1. Coldness, apathy. 2. folly, stupidity, dulness. 3. a disease, sickness.
- T. జోణ s. n. A clever or skilful person.
- S. జోతకము s. n. *vide* జన్మపత్రిక under జన్మము.
- S. జోతము s. n. (A. *جوت*) 1. Multitude, collection. 2. kind, sort, or species. adj. Born, produced, engendered.
- TUD. జోతర s. n. (from s. *యాత్రా*) The festival of any deity, but chiefly of the village goddess.
- S. జోతరూపము s. n. Gold. lit. assuming-shape.
- S. జోతనేదుడు s. n. Fire, lit. producing the Veda.
- S. జోతి s. n. 1. A kind, sort, class, tribe, or cast. 2. the nutmeg tree. 3. birth. జోతిపత్రి Mace. జోతి ఫలము The nutmeg. జోతివాడు A term used to express a *European*.
- T. జోతి s. n. Splendour, brightness.
- T. జోదు s. n. *vide* జోజో.
- T. జోన s. n. *vide* జేన.
- S. జోనకి s. n. The wife of *Rama*, and daughter of *Junuka*.
- T. జోను s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- T. జోనుగలు s. n. plu., Ears.
- S. జోనువు s. n. The knee.
- T. జోపత్రి s. n. *vide* జోబిపత్రి.
- T. జోప్రము adj. Loitering. s. n. Loitering, delay.
- S. జోబాలుడు s. n. A goatherd.
- G. జోబితా s. n. (from A. *جوبتا* a law, or rule.) A list.
- T. జోబిల్లి s. n. The moon. జోబిల్లిపట్టి (from T. పట్టి a son.) The planet *Mercury*. జోబిల్లిరిక్క The fifth of the lunar mansions.
- T. జోబు s. n. A letter of correspondence.
- S. జోమదగ్గు s. n. A name of *Parasoorama*.
- T. జోమపండు s. n. The fruit of the *guava* tree.
- S. జోమాత s. n. A son-in-law, or daughter's husband.
- T. జోమారు s. n. A long cloth, without any coloured border.
- G. జోమీను s. n. (from A. *جومي*.) Security, bail.
- TUD. జోము s. n. (from s. *యామ*) A space of time equivalent to three English hours.
- S. జోయ s. n. A wife, one wedded according to the perfect ritual.
- S. జోయాజేవుడు s. n. An actor, dancer, or tumbler.
- S. జోర (ప్రీ) s. n. A female who has gone astray. జోరుడు A paramour, or gallant. జోరత్వము Incontinence, adultery.
- T. జోలు v. n. 1. To slide, or slip. 2. to trip, or stumble. 3. a knot to slip open; or become loose. 4. to drop as water. 5. to flee.

- s. జొలకము s. n. 1. A window, lattice, or loop. 2. a bud, or germ. 3. a multitude, an assemblage. 4. a net.
- s. జొలము s. n. 1. *vide* జొలకము in all it's meanings. 2. sorcery, magick, illusion, supernatural deception. జొలిసుడు or జొలిరివాడు A fisherman.
- t. జొలము s. n. Delay, loitering. జొలము చేయు v. a. To shuffle off.
- t. జొలరు s. n. Net-work, fringe. జొలరు కన్న The mash (lit. the eye) of a net.
- t. జొలారి s. n. *vide* జలదారి.
- t. జొలి s. n. 1. Pity, commiseration. 2. regret, sorrow. 3. wrath.
- s. జొలిని s. n. A painting-brush, or pencil.
- t. జొలు s. n. The gentle flowing of water. జొల్లొను To flow gently as water.
- t. జొలే - జొలియము or జొలేము s. n. A purse.
- s. జొల్చుము &c. adj. 1. Cruel, harsh, severe. 2. inconsiderate, rash. 3. low, degraded.
- t. జొళువా s. n. Gold.
- t. జొవ s. n. A thick drink, made of boiled rice, or wheat.
- g. జొప్తి adj. More, much.
- g. జొహరు adj. (from A. ظاهر *apparent*.) Obvious. జొహరుచేయు To explain.
- s. జొహ్నవి s. n. *vide* జహ్నతనయ.
- t. జింక s. n. An antelope. జింకతలరిళ్ళ The fifth of the lunar mansions. జింకదాల్పు A name of *Siva*, also of the moon. జింకరౌరు The deity presiding over the winds; because this animal is his steed.

- t. జిగట or జిగురు s. n. Paste, or gum.
- t. జిగ s. n. Brightness, splendour. adj. Strong. జిగపని Substantial work.
- s. జిగిష s. n. Emulation, wish to excel, or overcome.
- s. జిగుత్తువు adj. Hungry.
- s. జిసూంసువు adj. Mischievous, murderous, seeking to hurt, or kill. s. n. An enemy.
- t. జిట్టెడు adj. Equal in extent to a span, measured by the thumb and forefinger.
- t. జిడ్డు s. n. Grease, oil, &c., swimming upon water, or besmearing any thing. adj. Greasy, oily. జిడ్డుకదలి The sea of milk; one of the seven fabulous seas.
- s. జితపడు v. n. 1. To be salubrious. 2. to be subdued. 3. to be qualified. 4. to be accustomed. జితపలుచు v. a. 1. To subdue. 2. to qualify. 3. to accustom. జిరించు v. n. To be salubrious, to agree with. జితేంద్రియము &c. adj. One who has subdued the passions.
- t. జిత్తు s. n. Craft, cunning.
- s. జిత్ర s. n. A plough, with three shares.
- s. జిత్రరము &c. adj. Victorious, triumphant.
- t. జిద్దు s. n. 1. Quarrel, dispute. 2. enmity.
- g. జినస్సు s. n. (from A. جنس *genus, kind, sort*.) A thing, an article.
- s. జినుడు s. n. A *Jina*; the generic name of the chief saints of the *Boudha*, and *Jina* sects.
- g. జిష్ట s. n. (from A. ائست *trust, charge*.) Possession, charge.

- t. బిరా s. n. Armour, mail.
- G. బిరాయతి s. n. (from A. زراعت) Agriculture, cultivation.
- t. బిల్లున adv. Swiftly, speedily.
- t. బిల s. n. An itching.
- t. బిలమలు s. n. plu. A kind of paddy.
- t. బిలిబిలిపలుకు s. n. A low but pleasing sound.
- t. బిలకు adj. 1. Very small, and close. 2. troublesome. v. a. To write in a very close and small hand.
- t. బిలేబీలు s. n. plu. A kind of sweetmeat.
- t. బిల్లేడు adj. Of or belonging to the gigantic swallow wort. *Asclepias gigantea*. s. n. The plant itself. బిల్లేడుకాయలు s. n. plu. A kind of cakes, in the shape of it's fruit.
- t. బిల్లురు s. n. *vide* బిలట.
- s. బిష్ణుడు s. n. A name of *Vishnoo*, *Indra*, or *Arjoona*.
- s. బిష్ణువు adj. Victorious, triumphant.
- s. బిహాస s. n. Haste, disgust.
- s. బిహ్మము &c. adj. Crooked. బిహ్మము (from s. X that which goes.) A snake, or serpent. బిహ్మచక్రము (from s. యంత్ర a machine.) A fish-hook.
- s. బిహ్వ s. n. The tongue. బిహ్వచాపల్యము A longing to eat.
- t. బింద్రము s. n. Misfortune, misery.
- t. బిది s. n. The juice which exudes from the stalk of the mango fruit, immediately after it is cut from the tree.
- t. బిడిచెట్టు s. n. The marking nut plant. *Semicarpus anacardium*.

- t. బిదిమామిడిచెట్టు s. n. The cushoo nut tree. *Anacardium occidentale*.
- r. బిడెలు s. n. plu. A sweetmeat, composed of sesamum seeds, and jaggory.
- t. బీతము s. n. Salary, wages, pay.
- t. బీను s. n. 1. An anchor. 2. a horse saddle. (P. بوز)
- t. బీబు s. n. A net-like substance which surrounds the cocoanut, and other similar trees, at those parts whence the branches expand.
- s. బీమూతము s. n. 1. A cloud. 2. a mountain.
- t. బీర s. n. 1. A line. 2. a crack, or flaw.
- s. బీరకము-బీరణము or బీరము s. n. Cummin seed.
- t. బీరు - బీరాడు or బీరు కాడు v. n. To hang down, or trail, on the ground.
- s. బీరము adj. 1. Old, ruined, worn, tattered. 2. digested. బీర్ణ The act of destroying. బీర్ణంచు v. n. 1. To be digested. 2. to grow waste; to decay.
- t. బీలకట్ట s. n. *vide* బీరకము.
- s. బీవంబీనము s. n. *vide* చీకోరము.
- s. బీవము s. n. 1. Life, existence. 2. the soul. బీవనము s. n. 1. Life, existence. 2. water. 3. livelihood, means of subsistence. 4. profession. బీవనీయము Water. బీవిక Livelihood, profession, or occupation. బీవితము s. n. Living, life, existence. adj. Living, alive, existent. బీవించు To subsist, to exist. బీవితేసుడు (from s. బీవిత life, and s. ఈశ a lord.) 1. A husband or paramour. 2. a name of *Yama*, the judge of departed souls.
- s. బీవుడు s. n. The sentient soul; the

emanation of the deity which is incorporated with the animal body, and gives it life, motion, and sensation; hence also called జీవాత్మ; it is opposed to that abstract state of the soul (పరమాత్మ) in which, by meditating upon it's divine nature and origin, the spirit is set at liberty from human feelings and passions.

2. the name of *Broohusputee*, the planet *Jupiter*.

T. జంజం s. n. A torch made of *Jonnaloo* straw, used by the young people on the new moon of the month of ఆశ్వయుజము.

T. జంజం s. n. The buzzing of bees, &c.

T. జంజంకట్ట s. n. A torch made of sticks, tied together in a bundle.

T. జంజంలు s. n. A lion's mane.

T. జంజంబెంతుకలు s. n. plu. Dishevelled hair.

S. జంజం s. n. Censure, abuse, reproach, reviling.

T. జంజం ప్రేలు s. n. The forefinger.

T. జంజం s. n. 1. A long lock, or tuft, of hair, left by the Hindoos on the crown of the head, the rest of which is close shaved. 2. a peacock's crest. జంజంపక్క s. n. A peacock. జంజంముది The knot in which this tuft of hair is always tied.

T. జంజం v. n. To retire, withdraw, or retreat.

T. జంజం s. n. A short span, measured from the thumb, to the tip of the ring finger.

T. జంజం s. n. 1. Honey. 2. cheese. జంజంబాలు The milk of a cow which has newly

calved, until seven days after the birth.

T. జంజంన adv. Swiftly, quickly.

T. జంజంలు s. n. plu. A kind of birds.

G. జంజంనా s. n. (from A. జంజం) A fine.

T. జంజం v. a. To drink with a sipping noise.

G. జంజం s. n. (from A. ظلم) Oppression, injustice. జంజంబేయు v. a. To oppress; to distress.

T. జంజం చెట్టు s. n. The waved leaf fig tree. *Ficus infectoria*.

T. జంజం దీవి s. n. One of the seven *dwipas*, or continents, into which the world is divided.

S. జంజం రాణము s. n. 1. The moon. 2. a horse. 3. the wind.

T. జంజం or జంజం s. n. 1. A game. 2. gambling, play. జంజంరి or జంజంరి A gamester. జంజంమాడు To play a game.

T. జంజం s. n. A procuress.

S. జంజం s. n. The matted hair of *Siva*, the clotted hair of an ascetic.

T. జంజం s. n. The mane of a horse.

S. జంజం భాము or జంజంభము s. n. 1. Gaping, yawning. 2. expansion. 3. expanding, stretching. జంజంభించు v. n. To gape, or yawn. జంజంభితము s. n. Gaping, yawning. 2. expansion. adj. Opened, expanded.

T. జంజం s. n. A flag, or banner. జంజంబులు The tassels of a flag.

T. జంజం s. n. A wicked young female.

T. జంజం s. n. Greatness. adj. Great.

T. జంజం s. n. 1. A brave man, a gallant man.

T. జంజం s. n. A wrestler. జంజంపట్టు Wrestling.

జంజంబానుకువ A combat of wrestlers.

- T. జెడ్డ s. n. *vide* జెడ్డ.
 T. జెన s. n. The yolk of the egg.
 T. జెముడు s. n. The milk-hedge plant. *Euphorbia tirucalli*.
 T. జెఱభి s. n. An old woman.
 T. జెఱ్ఱి s. n. A centipede.
 T. జెఱ్ఱిపోరు s. n. A kind of snake.
 T. జెల s. n. A spring of water.
 TUD. జెలగ s. n. (from s. జిలగ.) A leech.
 T. జెలకంటే s. n. A hawk, or falcon.
 T. జెవ s. n. Strength.
 TUD. జెష్ట s. n. (from s. జ్యేష్ఠ.) Misfortune.
 T. జేంద్ర వాండ్లు s. n. plu. A certain cast of weavers.
 TUD. జేగంట s. n. *vide* జేయ ఘంట.
 T. జేగురు s. n. Red chalk. జేగురించు To grow red.
 T. జేజే s. n. A deity, male, or female. జేజేలగట్టు (from T. గట్టు a mountain.) The mountain *Meroo*, the abode of the gods. జేజేలపట్టు (from T. పట్టు a place.) The heaven of *Indra*.
 T. జేజే interj. Expressive of joy.
 S. జేత s. n. A victor, or conqueror.
 T. జేన s. n. A span.
 S. జేబు s. n. (from H. جيب) A pocket.
 S. జేమనము s. n. Food, victuals, eating.
 T. జేవురు s. n. *vide* జేగురు.
 T. జేవురుగండ్లు s. n. plu. Embrasures.
 S. జైత్రము &c. adj. 1. Victorious, triumphant, invincible. s. n. The chariot of *Indra*.
 S. జైవాత్మకము s. n. A drug, or medication, &c. adj. Long-lived.
- S. జైవాత్మకుడు s. n. The moon.
 T. జోంపము s. n. *vide* గుబురు.
 T. జోణిల్లు v. n. *vide* జేగురించు under జేగురు.
 T. జోన్న s. n. The *jonna* grain, or great millet. *Holcus saccharatus*.
 T. జోబ్బిలు v. n. *vide* చిప్పిలు.
 T. జోత్తుక s. n. *vide* జోత్తిక,
 T. జోల్లు s. n. Saliva, spittle.
 T. జోహారు s. n. Prostration, salutation. interj. Expressive of joy.
 T. జోక s. n. Independence, possession.
 T. జోకు v. a. To abuse, or revile; to use imprecations. s. n. Abuse.
 T. జోకోట్టు v. a. To lull a child to sleep.
 TUD. జోగము s. n. (from s. యోగ) Abstraction of mind, intense meditation on one object. జోగ s. n. A devotee, or religious mendicant. జోగురాలు A female devotee.
 T. జోగు s. n. A float, or raft, for crossing a river.
 T. జోజో interj. Expressive of blessing - Be happy, &c. It terminates each line of every song used for lulling children asleep; hence జోకోట్టు q. v.
 T. జోటి s. n. A woman.
 T. జోడు s. n. 1. A pair, or couple. 2. equality of size. 3. shoes, sandals. 4. armour, mail. జోడువేల్పులరిక్క (from T. వేల్పు a deity, and TUD. రిక్క a star.) The sixteenth lunar mansion. జోదించు v. a. To join, unite, or pair.
 T. జోదు s. n. A brave person.

- T. జ్ఞాప v. a. To flap away flies.
 డ. జ్ఞాప or జ్ఞాపరావర s. n. (from P. جاز.)
 Force, compulsion.
 T. జ్ఞాపి s. n. The dog-fly.
 T. జ్ఞాల s. n. A song for lulling infants
 asleep.
 T. జ్ఞాలి or జ్ఞాలి s. n. Purpose, business,
 intention, design. జ్ఞాలికివచ్చు or పోవు
 To meddle in one's concerns.
 T. జ్ఞాలె s. n. A small bag for alms.
 T. జ్ఞాపి s. n. An astrologer, or astronomer.
 జ్ఞాస్యము s. n. Astrology, or astrono-
 my.
 T. జ్ఞాహారు s. n. vide జ్ఞాహారు.
 s. జ్ఞాప్తి s. n. 1. Understanding, comprehen-
 sion; the exercise of the intellectual
 faculty. 2. recollection.
 s. జ్ఞాతి s. n. A collateral relation; or distant
 kinsman; one who does not participate
 in the oblations of food, or water, offered
 to deceased ancestors.
 T. జ్ఞానము s. n. 1. Knowledge in general.
 2. knowledge of a specific and religious
 kind, that which is derived from medi-
 tation, and the study of philosophy,
 which teaches man the divine nature,
 and origin of his immaterial part, with
 the unreality of corporeal enjoyments, or
 worldly forms, and which, separating
 him during life from terrestrial objects,
 secures him, after death, a final eman-
 cipation from existence, and reunion
 with the universal spirit. జ్ఞాని s. n. 1.
 An astrologer, a fortune-teller. 2. a sage,

- one possessing religious wisdom, or *gnanum*.
 s. జ్ఞాపకము s. n. Remembrance, recollec-
 tion. జ్ఞాపకముచేయు To remind, to re-
 collect.
 s. జ్ఞా s. n. 1. The earth. 2. a bowstring.
 s. జ్ఞాని s. n. Old age, decay, infirmity.
 s. జ్ఞేష్ట s. n. 1. The goddess of poverty.
 2. misfortune. 3. an elder sister. 4. the
 eighteenth lunar mansion.
 s. జ్ఞేష్టము &c. adj. 1. Best, excellent,
 pre-eminent. 2. elder born. s. n. The
 coin termed a *pagoda*.
 s. జ్ఞేష్టాంభము s. n. The scum of water
 in which rice has been boiled, or washed.
 s. జ్ఞేష్టము or జ్ఞేష్టము s. n. The third
 Teloogoo lunar month; that in which
 the moon's change takes place when the
 sun is in *Gemini*.
 s. జ్యోతిషము s. n. Astronomy, astrology.
 జ్యోతిష్కర్త s. n. An astronomer or astro-
 loger; a fortune-teller.
 s. జ్యోతిష్య s. n. 1. Light. 2. fire. 3. the
 sun. 4. the moon. 5. a star.
 s. జ్యోత్స్న s. n. Moonlight. జ్యోత్స్నాప్రి
 యము (from s. ప్రియ *fond of*.) The
Chacora, or greek partridge, whose food
 is said to be the moon-beams. జ్యోత్స్నా
 A moonlight night.
 s. జ్వరము s. n. Fever. చలిజ్వరము lit.
 cold and fever. An ague. పితృజ్వరము
 A bilious fever.
 s. జ్వలనము s. n. Fire.
 s. జ్వాల or జ్వాలము s. n. Flame, blaze.

ఝ.

ఝ The twenty-fourth letter, and ninth consonant, in the Teloogoo alphabet.

s. ఝంకారము - ఝంకృతము or ఝంకృతి s. n. 1. A buzz, or humming. 2. the loud noise of anger.

s. ఝంఝ s. n. A tempest, or storm.

s. ఝరము or ఝరి s. n. A cascade, or water-fall.

s. ఝర్ఝరము s. n. A cymbal.

t. ఝలిపించు v. a. To brandish.

s. ఝషము s. n. A fish. ఝషధ్వజుడు (from s. ధ్వజ a flag.) The Hindoo cupid, whose ensign is the fish.

s. ఝాటము s. n. An arbour, a bower; a place overgrown with creepers; a wood, a thicket.

s. ఝిల్లిక s. n. A cricket.

ఞ

ఞ This is the twenty-fifth letter, and tenth consonant, in the Teloogoo alphabet, but no word in the language commences with it.

ట

→●←

ట The twenty-sixth letter, and eleventh consonant, in the Teloogoo alphabet. It is often added to the root of the verb, to form the verbal noun; as, చేయుట doing.

s. టంకణము s. n. Borax.

t. టంకము s. n. An imaginary coin of the

value of 16 copper dubs, or four silver fanams.

s. టంకము s. n. 1. Pride. 2. a stone cutter's chisel. 3. borax.

t. టంకనాల s. n. A mint.

s. టంకారము or టంకృతము s. n. The twang of the bow-string.

t. టక్కు s. n. 1. Deceit, cunning. 2. dissimulation, hypocrisy, pretence. v. a. To deceive; to pretend. టక్కురి or టకటంకు s. n. A deceitful, or fraudulent person.

t. టపాకీ or టపాసు s. n. A cracker.

t. టప్పా s. n. The post, generally termed the *Tappal*, in Southern India.

g. టలాయించు v. n. To take a walk. 2. to delay, or put off.

t. టాకు s. n. 1. A ring used to retain others on the finger. 2. the end or point of a pen.

t. టాబోటు s. n. Deceit, pretence.

t. టిట్టి s. n. A beast of burden.

s. టిక s. n. A commentary.

t. టికా s. n. 1. Inoculation. 2. the small pox by inoculation. 3. an ornament, hanging from the hair down upon the forehead. టికావేయు To inoculate.

t. టిపు s. n. Money, deposited as security for good conduct. (H. تبيپ)

t. టూకీ s. n. An abstract of the contents, or purport, of a letter.

t. టంక s. n. The stone of the mango fruit.

tud. టంకణదేశము s. n. One of the fifty-six countries enumerated by the Hindoos.

t. టంకాయ s. n. A cocoanut. టంకాయ

నూనె Cocoanut-oil. తెం కామచిప్ప A cocoanut shell.

౧. తెంకే s. n. A house.

౨. తెంకె s. n. A shoemaker's awl.

౩. తెక్కులు s. n. plu. The airs of pride.

౪. తెక్కెము s. n. A flag, or banner. తె

క్కెంపు నాము (from TUD. నాము a planet.) Ketoo, the descending node, reckoned the ninth planet.

౫. టేకిచేప s. n. A scate fish.

౬. టేకుచెట్టు s. n. The teak tree. *Tectona grandis*.

౭. టేకుదీవి s. n. One of the seven *dwipas*, or divisions of the world.

౮. టోపి s. n. 1. A hat. 2. a cap.

ఠ

—><—

ఠ The twenty-seventh letter, and twelfth consonant, in the Teloogoo alphabet.

౧. ఠరాముంచు v. a. To resolve, settle, or fix.

౨. ఠవరవ s. n. Obstacle, or impediment.

౩. ఠవణె s. n. A great drum.

౪. ఠవర s. n. A deceitful female.

౫. ఠవళి s. n. Deceit, fraud.

౬. ఠాణా s. n. (H. ठाना) 1. The head place of a district. 2. a watch house. ఠాణేదారు (H. ठानेदार) One appointed to superintend a district.

౭. ఠావు s. n. A place, house, lodging, or residence.

౮. ఠికాణా s. n. (from H. ठिकाण) A place of residence, or resort; abode, station.

౯. ఠిక్కు adj. (from H. ठीक) 1. Proper, just, fit. 2. exact, complete. 3. true.

౧. ఠివి s. n. 1. Generosity, liberality. 2. posture, state.

౨. ఠేవ s. n. Glory, power.

౩. ఠోకు s. n. A great sum.

౪. ఠోలా s. n. A body, or company.

డ

—><—

డ The twenty-eighth letter, and thirteenth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the third letter of the five termed in Teloogoo grammar the పరశలు, or soft letters, and is substituted for initial ట, when words beginning with ట are preceded by any of those belonging to the class termed *drootupracrootooloo*, or by nouns in the nom. case, even when used accusatively, or by any part of the verb, ending in డు, దు, and ది, or by the words ఆప్పుడు, ఇప్పుడు, and ఎప్పుడు.

౧. డంబము s. n. Ostentation. adj. Ostentatious. డాంబికుడు A coxcomb.

౨. డంబు s. n. Splendour, brightness, brilliance.

౩. డక్కి s. n. A small drum, shaped like an hour glass.

౪. డగ్గర adv. Near; used in books only.

౫. డగ్గులైక s. n. A low, choked, interrupted, or sobbing sound, expressive either of joy, or grief.

౬. డప్పు s. n. A large noisy drum.

౭. డబ్బీ s. n. A small box; a vessel kept in Hindoo temples, for the reception of presents from pilgrims; or in which the

- custom servants keep the collections made by them.
- T. డబ్బు s. n. 1. A *dub*, or copper coin of the value of twenty cash. 2. falsehood, a lie. 3. riches, eclat, ostentation. 4. the noise of a drum. డబ్బుగలవాఁడు A rich man.
- S. దమరుకము or దమరుపు s. n. *vide* డక్క.
- T. దమారము s. n. A pair of kettle drums.
- T. దమ్మ ను v. n. To die.
- S. దయనము s. n. 1. Flying in the air. 2. the flight of a bird. 3. a car, or litter, carried upon men's shoulders; a palan-queen.
- T. దయ్య v. n. To be fatigued, tired, wearied, or weakened.
- T. దలాయుతు s. n. A *deloyet*, or peon.
- T. దవులు s. n. *vide* దోలు.
- T. దాకు s. n. A stain, spot, blot, or mark.
- T. దాకు v. n. To hide. *vide* దాఁకు.
- T. దాపల adv. On the left side. దాపలి adj. Left.
- T. దాబా s. n. Blame, censure.
- T. దాబు s. n. 1. A catalogue, or list. 2. a physician's recipe. 3. a female's zone, of silver, or gold.
- T. దాయు v. n. To approach.
- T. దాలు s. n. 1. Splendour, brilliance. 2. a shield. 3. a banner or flag.
- S. దింకరుఁడు s. n. 1. A servant; a slave. 2. A fat man.
- T. దించు v. a. 1. To let, or put, down. 2. to leave another. *vide* దించు.
- S. దిందిమము s. n. A small drum.
- S. దిందీరము s. n. Froth, foam.
- T. దిందు s. n. 1. Meanness. 2. defeat. v. n. 1. To die or expire. 2. to be defeated. దిందుపఱచు v. a. To defeat in battle.
- S. దింభము s. n. An infant. దింభుఁడు s. n. A male child.
- T. దిగు or దిగ్గు v. n. To descend, or alight. *vide* దిగు.
- TUD. దిగ్గెయ s. n. (from s. దీఘి-కా.) A large and long pond.
- T. దిల్లపడు v. n. 1. To be immoveable. 2. to be astounded.
- T. దీకొను v. a. To butt.
- S. దీనము s. n. Flying; the flight of a bird.
- T. దీలుపడు v. n. 1. To become lean, weak, or feeble. 2. to be defeated. దీలుపఱచు v. a. 1. To weaken. 2. to defeat.
- S. దుండుభము s. n. A kind of snake, with two heads.
- T. దుమ part. This word is found in books only, added to verbs, to express the optative mood; as అయ్యెదుమ *May* it be so.
- T. దుయ్య v. a. 1. To draw a sword. 2. to open out any thing. 3. to retire, or retreat. 4. to pierce.
- T. దుట్టుచ్చి interj. Expressive of defiance to battle.
- S. దులి s. n. A female turtle.
- T. దుల్లు v. n. To fall, as leaves from a tree. దులుచు v. a. To cause to fall; to slacken.
- T. దెందము s. n. Mind, heart, opinion.
- T. దెక్క s. n. A hoof.
- T. దెక్క v. a. To hinder, prevent, or arrest.

- T. దెప్పరము adj. Unattainable.
 T. దెబ్బది or దెబ్బి adj. Seventy.
 T. దేగ s. n. A hawk, or falcon.
 T. దేనాట s. n. On the fifth day after a marriage, the bride and bridegroom, with all their relations, throw perfumed powder at each other, and this is the name given to that pastime.
 G. దేరా s. n. A tent. (H. ^{دیرا})
 T. దొంక s. n. 1. A bush. 2. a road, amidst cultivated fields, left for cattle.
 T. దొంకు v. n. To be degraded or decreased. s. n. Crookedness.
 T. దొక్క s. n. 1. The belly. 2. the outward shell of a cocoanut.
 T. దొర్లు or దొల్లు v. n. To tumble, or roll over; to fall down.
 T. దొల్ల adj. Hollow.
 T. దోకదా s. n. The hundredth part of any coin.
 T. దోకు v. a. To dig slightly; to root up grass.
 S. దోల s. n. 1. A swinging cot. 2. *vide* చోతా. దోలాయమానము adj. Perplexed.
 T. దోలీ s. n. A litter, or *dooly*, *vide* చోతా. (H. ^{دولی})
 T. దోలు s. n. A kind of drum. (H. ^{دول})
 G. దౌలు s. n. 1. An estimate. 2. appearance.

ధ.

- ధ The twenty-ninth letter, and fourteenth consonant, in the Teloogoo alphabet.
 T. ధకక s. n. *vide* ధక్క.
 S. ధక్క s. n. A double drum.
 T. ధాక s. n. (H. ^{ధాక}) an attack made by rob-

- bers.) 1. Formidable appearance. 2. rigorous authority. ధాకావాండ్లు s. n. plu. Thieves, who rob in a daring manner, with torches in their hands.
 T. ఢిల్లీ s. n. The city of *Dekhli*, the capital of Hindoostan.
 T. ధోకా s. n. Doubt, fear, suspicion.

ణ.

- ణ This is the thirtieth letter, and fifteenth consonant, in the Teloogoo alphabet, but no words in the language begin with it.

త.

- త The thirty-first letter, and sixteenth consonant, in the Teloogoo alphabet.
 T. తం నెడుచెట్టు or తం నెడు చెట్టు s. n. The eared cassia. *Cassia auriculata*.
 T. తంజోవూరు s. n. *Tanjore*, in the southern part of the Indian peninsula.
 T. తంట or తంటా s. n. 1. Difficulty, trouble. 2. dispute, contention. 3. slander, false report. 4. trick, knavery. 5. debt.
 T. తండసము s. n. An instrument for pulling out hair by the root.
 T. తండా s. n. (from T. తండు q. v.) 1. A heap of filled sacks. 2. a troop of *Brinjaries*, or *Lumbadies*.
 T. తండు v. a. To collect, to demand. తండలు s. n. Collections.
 S. తండుడు s. n. One of *Siva's* door-keepers, and one of the original teachers of the arts of dancing and mimicry.
 S. తండులములు s. n. plu. Rice.

2. తం డేలు s. n. A *tindal*, or native officer, in a ship, or vessel.
- T. తం ద్రి s. n. A father. తం ద్రి పైదోడు s. n. A father's brother, or sister. పెత్తం ద్రి s. n. A father's elder brother. పినతం ద్రి A father's younger brother.
- TUD. తం ద్రి s. n. (from s. తం ద్రి). The wire, or string, of a musical instrument. తం ద్రి వాద్యము Stringed instruments.
- TUD. తం తు s. n. (from s. తం త్ర) 1. Craft, cunning, subtilty. 2. device, shift.
- s. తం తు నాగము s. n. A shark.
- s. తం తు నాభము s. n. A spider.
- s. తం తు వాయుడు s. n. A weaver.
- s. తం తు వు s. n. A thread.
- T. తం తేలు s. n. plu. The little steps, or bridges, in the handle of the *Veena*, a sort of guitar.
- s. తం త్రకము s. n. A new and unbleached cloth.
- s. తం త్రము s. n. 1. Craft, cunning, subtilty. 2. device, or trick. 3. an intrigue, or plot. 4. a *trantra*, or religious treatise, teaching peculiar and mystical formula, and rites, for the worship of the deities, or the attainment of superhuman power. There is a great number of these works, and their authority, in many parts of India, has in a great measure superseded that of the *Vedas*. 5. that branch of the *Vedas* which teaches *Mantras*, or mystical and magical formula. 6. vesture. 7. a cause, or motive. 8. subservience, service, dependence.
- s. తం త్రి s. n. *vide* తం త్రి.
- T. తం దర s. n. 1. Hesitation. 2. perplexity, confusion. 3. trembling.
- s. తం ద్ర or తం ద్రి s. n. Exhaustion, weariness, drowsiness, lassitude.
- T. తం పి s. n. A fire pit, used for boiling water.
- T. తం బళ వాడు s. n. A man of a mixed cast, descended from a female bramin, by adultery with a man of the same tribe. They are generally priests in the temples of *Siva*.
- T. తం బులు or తం బుట s. n. A musical instrument, with five strings, resembling a guitar.
- G. తక రాసు s. n. (from A. تَكَار) Dispute, altercation, quarrel.
- G. తకావీ s. n. (from A. تَقَاوِي) *Taccavy*, advances for cultivation.
- T. తక్క adv. Except.
- T. తక్కు v. n. 1. To remain. 2. to stop, or cease. 3. to refrain from. 4. to give one's self airs. s. n. 1. Deficiency, residue. 2. affected gestures, foppish airs.
- T. తక్కువ or తక్కువు s. n. 1. Deficiency, defect. 2. dearness in price. 3. inferiority! adj. 1. Deficient, defective. 2. dear in price, scarce. 3. mean, inferior, low, ఎక్కువతక్కువ More or less.
- T. తక్కెడ s. n. A pair of scales; a balance.
- T. తక్కెడు s. n. A weight of two vis.
- T. తక్కెలు adj. Little, trifling.
- G. తక్క s. n. A pillow. (A. تَكِي)

s. తక్రము s. n. Butter-milk, with a fourth part water.

తఱు s. n. (from P. *تاج*) A throne; or royal seat.

తఱడు or తఱుడు s. n. A thin flat piece of metal; a plate.

తఱము s. n. Tin.

తఱు s. n. Aram.

తఱాదా s. n. (from A. *لا* *importunity*.) A claim, suit, or dispute.

తఱిశ చెట్టు s. n. The plant termed *Cassia tora*.

తను v. n. 1. To be becoming, decent, suitable, fit, proper, worthy, or deserving. 2. to fit; to suit: తఱనది, or తగ్గది, the third person neuter of the past tense, and తఱడు the third person neuter of the negative aorist, of this verb, are added, as auxiliaries, to the infinitives of other verbs, to express propriety, or impropriety, respectively, without reference to any particular time, and may be considered to represent the English auxiliary *ought*; as, నేను చేయఁదగ్గది I ought to do. తత్తికి తఱనపుర A sheath that suits a sword. పనికితగ్గకూలి Wages proportioned to the work. తఱనదండన Proper, or due punishment. తఱనిమాట An indecent word. తఱనట్లు Such as is fit, &c. vide G. అట్లు, తఱనట్లుగా In such a manner as is fit, &c.

తనులము s. n. 1. Lust. 2. love.

తనులు v. n. 1. To touch, or come in contact with. 2. to be seized, caught, ensnared, or entangled. 3. to be affected

with sickness. 4. to be found. 5. to cost:

v. a. 1. To touch or hit. 2. to pursue.

తఱలఁబడు 1. To be caught, or ensnared.

2. to burn. తఱలఁబెట్టు To burn, or set

on fire. తఱలఁగట్టు To tie on. తఱలాటము

s. n. Connection. అడ్డముతఱులు To come

across. గుండ్లుతఱులు To be wounded by a

shot. నరుకుదఱులు To be wounded by a

cut. రాఱుతఱులు To be hit by a stone.

అతని తెట్టునాకుతఱలలేదు His abuse did

not affect me. వెంటతఱులు To pursue.

దెబ్బలుతఱులు To be flogged. రోగముతఱులు

To get sick. దొంగతఱలెను The

thief was apprehended. మనస్సుకుతఱులు

To be understood. మనస్సునతఱులు To

impress on the mind. తఱితఱలకుండా

పుండు To keep out of the wind. ఖచు

తఱులు To cost expence. తఱులుబది s. n.

Charges, cost. తఱలించు v. caus. 1. To

cause to touch. 2. to stick to, suspend

from, or hang upon. 3. to set on fire. 4. to

give, or affect, with any disease. పనిలో

తఱలించు To employ, in business. దెబ్బలు

తఱలించు To flog or beat. నాకవాసానికిగా

తైముతఱలించు To fix the hasp in the

staple. పేరుతఱలించు To insert a name.

తఱులకొను v. comp. 1. To get one's-self

entangled in. 2. to take fire of itself.

సంకెట్లుతఱలించుకొను To get fettered.

రోగముతఱలించుకొను To get diseased.

తఱుపు or తఱపు s. n. 1. A dispute. 2. a

lawsuit. 3. the presents given by parents

to their daughter, on her marriage. తఱు

వరి or తఱవరి A judge; an arbitrator.

- T. తక్కు s. n. 1. Deficiency. 2. defect. adj.
 1. Deficient. 2. defective. 3. short, low
 v. n. To be degraded; to be abated; to
 be humbled. v. a. To put down. తగ్గించు
 v. a. To decrease, diminish, abate, or
 lessen. తగ్గింపు s. n. A reduction, or di-
 minution. తగ్గివుండు v. n. To be humble.
- T. తచ్చన s. n. 1. Craft, cunning, subtilty.
 2. device or trick. 3. derision; a joke.
 తచ్చనలాడు To joke, or deride.
- S. తటము or తటి s. n. 1. A shore, or bank.
 2. a place.
- S. తటస్థమగు or తటస్థించు v. n. 1. To suc-
 ceed. 2. to approach.
- S. తటస్థుడు s. n. An indifferent man, nei-
 ther a friend nor a foe.
- S. తటాశము s. n. A tank, pond, or pool.
- T. తటాలున adv. Swiftly, quickly.
- S. తటిల్లు s. n. Lightning. తటిత్పతి (from s.
 పతి a master.) A cloud.
- S. తటిని s. n. A river.
- T. తట్ట s. n. 1. A small basket. 2. a metal
 plate.
- T. తట్టి s. n. A small metal plate, turned up
 at the rim, out of which the Hindoos
 eat their victuals.
- T. తట్టు s. n. A bank, or shore. 2. a side, or
 direction. 3. a poney. 4. measles. v. a.
 1. To beat or knock at a door. 2. to pat.
 3. to clap. 4. to touch the heart, or mind.
 తట్టివేయు To make a thing fall out of
 one's hand. తట్టిపోవు To be disappoint-
 ed. తట్టుముట్టు Utensils, household stuff.
- T. తట్టువ s. n. A poney.
- T. తట్టువాడు s. n. A gold-smith.
- T. తడ s. n. 1. Delay. 2. hesitation, doubt,
 suspicion. 3. confusion, embarrassment.
 తడబడు 1. To be impeded, or obstructed.
 2. to be embarrassed. 3. to stutter or
 falter. 4. to be infirm in walking. తడకట్టు
 To stop by charms.
- T. తడక s. n. A Tatty, or straw blind; it is
 also used as a door to huts, &c.
- T. తడప s. n. A small piece of any loose
 fibrous substance, such as hemp, &c.
- T. తడయు v. n. To loiter, or trifle away.
- T. తడవ s. n. A time; as ఒకతడవ Once.
- T. తడవు v. a. 1. To look, or search for; to
 feel for, or grope. s. n. Hindrance, delay,
 loss of time. తడవుతీర్పు Slow time, in
 music.
- T. తడి s. n. 1. A wetting. 2. damp, wet. adj.
 Wet, damp. తడియు v. n. To be wet;
 to get wet. తడుపు v. a. To wet. s. n. 1.
 A wetting. 2. wet, damp.
- T. తడిక or తడికె s. n. vide తడక.
- T. తడుపు vide తడవు.
- T. తణగము or తణాము s. n. A leathern
 bag for water, carried on bullocks. తణ-
 గామెడ్డు A bullock which bears water,
 in a bag of that kind.
- S. తతగము s. n. Wind.
- S. తతచ్చదము s. n. The plantain tree. *Mu-
 sa sapientum*.
- S. తతము s. n. Any stringed musical instru-
 ment. adj. Spread, diffused, expanded,
 stretched, extended.
- S. తతి s. n. 1. A multitude, or crowd. 2. a
 line, row, or range.

- T. తతి s. n. Proper season, or time.
 E. తతిష్ఠా s. n. The remainder.
 T. తత్తడి s. n. A horse.
 T. తత్తటము or తత్తటసాటు s. n. Perplexity, disturbance, confusion, embarrassment.
 తత్తటపడు - తత్తటించు - తత్తటిల్లు or తత్తటలు v. n. 1. To be perplexed, disturbed, confused, or embarrassed. 2. to tremble.
 S. తత్పరము &c. adj. Diligent, attending to any thing closely and anxiously.
 S. తత్వము s. n. 1. Essential nature; the real nature of the human soul, considered as one and the same with the divine spirit animating the universe. 2. the supreme being, or *Brumha*. 3. truth, reality, substance, opposed to what is illusory or fallacious. 4. mind, intellect.
 S. తత్సమము adj. Of Sanscrit derivation.
 S. తత్సము s. n. A bait of flesh, for catching animals.
 S. తత్వము s. n. Truth. adj. True.
 S. తదనంతరము adv. Afterwards.
 S. తదారభ్య adv. From that time; since then.
 TUD. తదియ s. n. (from s. తృతీయా) The third lunar day, either of the light, or dark fortnight.
 T. తద్దయు adj. Exceeding, much, more.
 S. తద్దినము s. n. The annual ceremony for ancestors. lit. *that day*, the day.
 S. తద్ధర్మము s. n. The aorist of the verb.
 S. తద్భవము adj. Corrupted from the Sanscrit.

- T. తనకు v. n. 1. To shine. 2. to be joined.
 G. తనఖా s. n. (from P. *తఖ*) An assignment on the revenues.
 T. తనము part. This particle is added to దేశ్యము adjectives, and sometimes to దేశ్యము nouns, or even occasionally to the relative participles of దేశ్యము verbs, in order to form abstract nouns; thus మంచితనము Goodness. పిల్లతనము Childhood. తెలియనితనము Ignorance.
 S. తనయుడు s. n. A son.
 T. తనరు or తనర్పు v. n. To shine.
 T. తనర్పు s. n. Breadth, width.
 G. తనికే s. n. (from A. *తని* search, ascertaining.) A revenue term, signifying examination, or comparison, of an account, &c.; or the ascertaining it's correctness.
 T. తనియు v. n. To be satisfied, or contented. తనువు v. a. To satisfy. తనివి s. n. Satisfaction, satiety, content.
 S. తనుత్రము or తనుత్రాణము s. n. Armour, mail.
 S. తనువు s. n. The body. adj. Small, minute, delicate, fine, thin, slender. తనురుహము (from s. రుహ *what grows*.) Hair, as growing on the body. తనుజుడు or తనుజుడు s. n. (from s. జి *born*.) A son.
 S. తనునపాత్తు s. n. Fire.
 T. తన్ను v. a. 1. To kick. 2. to flog. s. n. A kick. తన్నుకొను v. comp. To struggle. తన్నులాడు To fight together. తన్నులబడు To be beaten.
 S. తన్వి s. n. A lean, or thin, female.

- s. తపనీయము s. n. Gold.
- s. తపనుడు s. n. The sun.
- s. తపము or తపస్సు s. n. 1. Religious austerity, penance, or mortification; the practice of mental or personal self-denial. 2. the eleventh Teloogoo lunar month, that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Aquarius*. తపముసలువు To perform religious austerities. తపస్వి or తపసి s. n. 1. A penitent, or ascetic. 2. a sage.
- s. తపస్యము s. n. The twelfth Teloogoo lunar month, that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Pisces*.
- s. తపించు or తపియించు v. n. To burn; to be inflamed; to be hot.
- t. తపేలా s. n. A brass pot, in which the Hindoos generally cook their victuals.
- s. తపోధనుడు s. n. A devotee, an ascetic, one who performs religious penance.
- s. తప్తము &c. adj. Heated; inflamed; burnt with heat, pain, or sorrow.
- t. తప్ప adv. the infinitive of తప్పు q. v. is often used as an adverb, to denote *Except, unless, without*; as; మీరుతప్ప Without you. తప్పకాయ Fruit without a heart; such as a nut without a kernel.
- t. తప్పదాల్చు v. n. To pretend, to tell lies.
- t. తప్పలు s. n. plu. Corn of which the ears are empty, from disease, or want of rain.
- t. తప్పితము s. n. *vide* తప్పు.
- t. తప్పు s. n. 1. An error, or mistake. 2. a fault. 3. a crime, any thing improper.
- v. a. 1. To err, or mistake. 2. to miss. 3. to fail in an engagement, or promise. 4. to escape, to elude. adj. Bad, wrong. సుతితప్పు To miss aim. దారితప్పు To miss, or deviate from the road. మాటతప్పు To fail in one's word. తప్పించు v. caus. To cause to err, &c.; to extricate, or save. తప్పించుకొను v. comp. To save or extricate one's-self.
- t. తప్పున adv. Quickly, speedily.
- t. తప్పెట s. n. A large drum.
- g. తఫావత్తు s. n. (from A. تفاوت) A difference, a disparity.
- g. తఫిరీకు s. n. (from A. تفریق partition.) An extra assessment, subdivided upon many.
- g. తఫిసీలు s. n. (from A. تفصیل) Detail, analysis.
- g. తబరకా s. n. A time.
- t. తబుకు s. n. A salver, or flat plate.
- g. తబేలా s. n. A stable. (H. توبلي).
- t. తబ్బిబ్బు adj. Distracted.
- t. తమకము s. n. 1. Lust. 2. love.
- t. తమకు or తముకు v. n. 1. To hesitate. 2. to recede from a promise, purpose, bargain, &c. 3. to be in a hurry, to be precipitate.
- t. తమకము s. n. A raised open building, with a high canopy, generally termed a *muntapum*.
- t. తమటము s. n. A large drum.
- s. తమము or తమస్సు s. n. 1. The third of the qualities incident to the state of humanity; the *tamogoona*, or property of darkness, whence proceed folly, igno-

rance, mental blindness, worldly delusion, &c. 2. darkness. త మోపహుండు (from s. అపహా removing.) 1. The sun. 2. the moon. 3. fire. త మోమణి (from s. మణి a precious stone.) The firefly.

౩. తమరకము s. n. Lead.

౪. తమరు pro. One of the plurals of తాను q. v.

౫. తమలపాకు s. n. The beetle leaf. తమలము The beetle and nut together.

౬. తమస్విని s. n. A dark night.

౭. తమాను s. n. Long drawers, or trowsers, such as are worn by peons.

౮. తమాము s. n. (from A. تمام entire.) The whole.

౯. తమాయించు v. n. To recover one's-self from falling.

౧౦. తమాలము s. n. A tree noted for the dark hue of it's blossoms. *Xanthocymus pictorius*. Rox.

౧౧. తమాషా s. n. (from A. تماشا) A show, or spectacle.

౧౨. తమి s. n. 1. Love. 2. lust.

౧౩. తమి s. n. Night.

౧౪. తమిడెలు s. n. plu. The grain usually termed *Natchenny*. *Cynosurus coracanus*.

౧౫. తమిరె s. n. A nail fixed in the middle part of a yoke.

౧౬. తమిశ్ర s. n. A dark night.

౧౭. తముకు s. n. 1. A drum. 2. a tambourine.

౧౮. తమ్మ s. n. Beetle leaf, and nuts, which have been chewed. తమ్మకలు The red stain of them.

౧౯. తమ్మటము s. n. A large drum.

౨౦. తమ్మతనుకు - తమ్మపది X or తమ్మపదిగము

౩. 11. A spitting pot.

౨౧. తమ్మి s. n. The lotus. తమ్మికంటె lit. lotus-

eyed: *Vishnoo*. తమ్మికేలు lit. lotus-hands.

This is a complimentary mode of mentioning the hands. తమ్మిగద్దయసామి lit.

the deity whose throne is the lotus.

Brumha, the creator. తమ్మిచెలి lit. the

friend of the lotus. The sun. తమ్మిదీవి One

of the seven great *dwipas*, or divisions

of the world. తమ్మిమోహరము A form

of military array, resembling in shape

the lotus.

౨౨. తమ్ముడు s. n. A younger brother.

౨౩. తమ్మె s. n. 1. The lobe of the ear. 2. that part of the rope round a bullock's neck which fastens it.

౨౪. తయారు adj. (from P. تيار) Ready. s. n. Readiness. (تيار)

౨౫. తయినాతీ s. n. (from A. H. تهناتى tour of service.) Attendance upon another.

౨౬. తరంగము or తరంగ s. n. A wave, or surge.

౨౭. తరంగణి s. n. A river.

౨౮. తరండకము s. n. A raft, or float, made of bamboos, &c.

౨౯. తరకసము or తరకసా s. n. A quiver.

౩౦. తరగతిగుండ్లు s. n. plu. A kind of neck-ornament.

౩౧. తరణము s. n. 1. A raft. 2. crossing, or passing over.

౩౨. తరణము or తరుణము s. n. Opportunity.

౩౩. తరణి s. n. 1. A ship. 2. the sun.

౩౪. తరతర s. n. Beginning, commencement.

౩౫. తరతరంబు adv. Day-by-day.

- t. తరతరలాడు v. n. To fear, or be afraid.
- ఉ. తరద్దూదు s. n. (from A. *تدر* *contrivance, deep consideration*.) A revenue term, signifying *active exertion*, or *contrivance*; especially to promote cultivation; and thence applied sometimes to denote *cultivation* itself.
- s. తరపణ్యము s. n. Fare, freight.
- ఉ. తరపు s. n. (from A. *طرف*) A side. adv. Towards.
- t. తరము s. n. 1. A class, or sort. 2. a generation. 3. a number of persons, or animals. adj. 1. Equal. 2. possible. తరగతి Classification, rank, order. తరబది *తెక్కలు* The accounts of classification. తరాతరము నాలుగుభవించు To possess, or enjoy, by uninterrupted, hereditary succession. తరాతరము తెలిసిమాట్లాడు To speak according to the rank of the person addressed.
- t. తరలు v. n. 1. To move, or proceed. 2. to set out.
- s. తరళము &c. adj. Trembling, tremulous. 2. luminous, splendid. s. n. 1. Rice gruel. 2. the central gem of a necklace. 3. a village of weavers.
- t. తరవాణి s. n. Sour gruel.
- t. తరవాయి s. n. A time.
- s. తరవారి s. n. A sword.
- s. తరపము s. n. Flesh.
- s. తరస్వి s. n. 1. A royal tiger. 2. a courier, or express.
- t. తరహా s. n. 1. A sort, or kind. 2. manner, fashion.
- s. తరతుము or తరతువు s. n. A hyena.
- t. తరాజు or తరాసు s. n. *vide* తక్కిడ.
- t. తరి s. n. Butter. adj. Churning. తరికంజము *vide* చెల్లరాడు. తరిగలావు A cow whose milk is rich in butter. తరిగోల A churning stick.
- s. తరి s. n. A ship.
- s. తరించు or తరియించు v. n. 1. To cross, or get over. 2. to get through. 3. to obtain salvation, by crossing all the Hindoo hells.
- t. తరిగొట్టుకూర s. n. A sort of pot-herb.
- t. తరిటి s. n. A large sack, which joins the two loads placed on each side of a bullock.
- t. తరితీపు s. n. Affection; love.
- t. తరిపదూడ s. n. A calf one year old.
- t. తరుచు v. a. 1. To churn. 2. to search, examine, or investigate. తరిచిచూచు To consider thoroughly.
- s. తరుణము &c. adj. 1. Young, juvenile. 2. new, fresh, novel.
- s. తరుణి s. n. A female, from 16 to 30 years of age.
- t. తరువు s. n. 1. A calf, one year old. 2. an artificial diamond.
- t. తరువాత adv. Afterwards, after. తరువారి adj. Next; the following.
- s. తరువు s. n. A tree.
- ఉ. తరువు s. n. Dunning. తరువు చేయు To dun.
- s. తర్కము s. n. 1. Doubt. 2. disputation, discussion, reasoning. 3. supplying an ellipsis. 4. the science of logic. తర్కించు v. a. To argue, or declaim. 2. to reflect, or be in contemplation.

- s. తర్కరీకము s. n. A crow's nest.
 s. తర్జనము s. n. Wrath, anger.
 s. తర్జి s. n. The forefinger.
 గ. తర్జుమా s. n. (from A. ترجمه) A translation, or interpretation.
 s. తర్జకము s. n. A new born calf.
 s. తర్పణము s. n. 1. Satisfaction, given, or received; either the act of pleasing, or the state of being pleased. 2. satiety, fulness. 3. a religious rite, presenting water to the manes of the deceased.
 t. తర్క్కు v. n. *vide* తరలు.
 s. తర్పము s. n. 1. Thirst. 2. wish, desire.
 t. తలకలు s. n. plu. *vide* తప్పలు.
 t. తలమిడు v. a. To whirl round.
 t. తలము or తలుము v. a. 1. To pursue. 2. to turn, or form by the lathe.
 t. తలయు or తలయు v. n. To enter. తలయజ్జోచ్చు To intrude or enter in; to engage in.
 t. తలు v. n. 1. To set out, or start, for a place; to proceed. 2. to be afraid.
 t. తలి s. n. A time, or season.
 t. తలగొల్పు v. a. To excite, or incite.
 t. తలమొన బెట్టు v. a. To turn, or form by the lathe.
 t. తలుగు or తలగు s. n. 1. Brokerage. 2. the deduction from all payments, termed in India *custom*. 3. wastage, deficiency. v. a. To cut. v. n. To become less; to waste. తలుగరి or తలగరి s. n. A broker.
 t. తలుచు adj. 1. Close, thick. 2. frequent, often.
 t. తలులు s. n. plu. Wrinkles.

- t. తల్లు or తల్లు s. n. A low, or mean person.
 t. తల or తలకాయ s. n. The head. తలంటు s. n. Anointing the head. v. a. To anoint the head. తలకిందు (from t. కిందు down.) s. n. Disorder. adv. Topsyturvy. తలగొట్లమారి (from t. కొట్లు beatings, and మారి an agent.) An insolent or wicked person, inclined to beat every one. తలబిరుసు s. n. Stubbornness, pride. adj. Stubborn. తలవాకిలి The principal door, or entrance, to a house. తలగడ or తలాడ A pillow. తలగడగవిసెన A pillow-case. తలవంపులు s. n. plu. Disgrace. lit. bendings of the head. తలతిప్పడము Giddiness, swimming in the head. తలపడు v. n. 1. To begin. 2. to appear for the first time in the season. 3. to meet together, in battle. తలపాగా A turband. తలదన్న v. a. To excel. తలపెట్టు To endeavour, or try. తలబీకరకాయ adj. Perplexing, intricate. తలవరస The pavement. తలపోయు v. a. 1. To examine one measure of capacity with another. 2. to soliloquize; to reflect. తలపోసుకొను v. comp. To relate one's own adventures, or circumstances, to another. తలయంబి or తలాబి The head of a bedstead.
 t. తలకట్టు or తలగట్టు s. n. 1. An excellent person. 2. the name of the connected vowel ు. ృ.
 t. తలకడచు or తలమిగులు v. n. To push before another.
 t. తలకు v. n. To fear, or be afraid.
 t. తలకొని adv. Excessively, much.

- T. తలఁగు s. n. A cord to tie cattle.
- T. తలఁగు v. n. 1. To move, or remove. 2. to lose.
- T. తలఁచు - తలుచు or తల్చు v. a. 1. To think, or reflect. 2. to imagine. 3. to intend. 4. to invoke. తలపించు v. caus. To cause to think, &c. తలఁపు s. n. i. Thought. 2. intention.
- G. తలబు s. n. (from A. ^{٤١}) Pay, wages.
- T. తలఁ ప్రాలు s. n. 1. The throwing of rice over the head of the bride and bridegroom, as an auspicious ceremony, during that of marriage. 2. the rice itself thus used.
- S. తలము s. n. 1. Essential nature, in composition especially; as, మహితలము the earth *itself*, the *very* earth. 2. depth, bottom, lowness, inferiority of position, the place under, underneath. 3. the palm of the hand. 4. the sole of the foot.
- T. తలరు v. n. To be agreeable, or pleasant.
- T. తలవరి s. n. *vide* తలారి.
- T. తలారి part. (from T. తల q. v.) Each; per head, as వాండ్లకుతలారిపదివర హాలుయి Give ten pagodas to each of them, or ten pagodas per head.
- T. తలారి s. n. A village watchman.
- T. తలకి adv. (from T. తొలి q. v.) Before, previously.
- T. తలీరు s. n. A sprout, or shoot. తలీరువోడి or తలీరువోణి A young female. తలీర్చు v. n. To sprout, or shoot forth.
- T. తలుపు s. n. A door. తలుపు - తీయు or

- తెరుచు To open the door. తలుపు - తీయు or మూయు To shut the door.
- S. తలొదరి s. n. 1. A woman. 2. a wife, or mistress.
- S. తల్పము s. n. 1. A bed. 2. a wife.
- S. తల్లజము s. n. Excellence, happiness. adj. Excellent, happy.
- T. తల్లడపడు-తల్లడించు-తల్లడిల్లు-తల్లపడు or తల్లదకుమచు v. n. To be perplexed, or vexed.
- T. తల్లి s. n. A mother. తల్లిదండ్రులు Parents. ఖినతల్లి 1. A mother's younger sister. 2. the wife of a father's younger brother. పెత్తల్లి 1. A mother's elder sister. 2. the wife of a father's elder brother. మారుదల్లి or సవిత్తల్లి A step mother.
- T. తళతళ s. n. *vide* తళకు.
- T. తళిగ or తళియ s. n. 1. A vessel in which boiled rice is measured in Hindoo temples. 2. *vide* కంచము.
- T. తళకు s. n. Glitter, lustre, flashing, shining. తళుకొత్తు or తళుకుమను To glitter, gleam, flash, or shine.
- T. తల్లు s. n. 1. War. 2. incursion, invasion.
- T. తవరము s. n. *vide* తగరము.
- G. తవాయి s. n. War.
- T. తవుడు s. n. Bran. v. a. To search, or feel for; to grope. *vide* తడవు.
- T. తవులు v. n. *vide* తగులు.
- T. తవ్వ s. n. A measure of capacity, equal to half a *manika*.
- T. తవ్వ v. a. To dig. తవ్వించు v. caus. To cause to dig. తవ్వగోల An instrument for digging holes on the ground. తవ్వదము s. n. Digging.

- T. తడుపు s. n. Trick, wile ; deceitful promises.
- S. తస్కరుడు s. n. A thief, or robber. తస్కరించు v. a. To steal.
- T. తహతహ s. n. Distress, fatigue.
- G. తహశీలుదారుడు s. n. (from A. تحصیلدار) A *Tahsildar*, or native collector, of revenue.
- S. తతుకుడు s. n. 1. One of the principal *Nagas*, or serpents, of *Patala*. 2. a carpenter.
- S. తతుణము adv. Instantly, this instant. It is properly written తత్తణము.
- S. తతుడు s. n. A carpenter.
- S. తాండవము s. n. Dancing, especially with violent gesticulation, and particularly applied to the frantic dance of *Siva*.
- S. తాంశము &c. adj. 1. Faded. 2. wearied, distressed, fatigued.
- T. తాంబాళము s. n. A large metal vessel, or plate.
- S. తాంబూలము s. n. Beetle and nut.
- S. తాంబూలవల్లి or తాంబూలి s. n. The beetle vine.
- T. తాకట్టు s. n. A pawn, or pledge.
- G. తాకిడు s. n. (from A. డక్ట) An order ; an injunction.
- T. తాకు v. a. 1. To touch or hit. 2. to oppose in battle. తాకించు v. caus. To cause to touch. వానితలదాకినది lit. to him his head touched. He is now sensible of his error.
- T. తానాడి or తానాణి s. n. A beam, placed-across the mouth of an open well.
- T. తాగు v. a. To drink. తాగించు or తాగపు

- v. caus. To cause to drink. తాగువోతు s. n. A drunkard.
- T. తాచు s. n. A deadly hooded snake, termed the *Cobra de capella*.
- T. తాచు v. a. To kick.
- G. తాజో adj. (from P. تازه) 1. Fresh, new. 2. pleased.
- T. తాట s. n. 1. The bark of a tree. 2. the human skin.
- S. తాటంకము s. n. An ear ornament worn by *Hindoo* women.
- T. తాటి adj. Of or belonging to the palmyra tree.
- R. తాటించు v. a. To move the cheeks, as in chewing. 2. to flutter the wings.
- T. తాటోటు s. n. Deceit, knavery.
- S. తాదనము s. n. Beating, whipping. తాదితము &c. adj. Beaten. తాదించు v. a. To beat.
- T. తాడు s. n. making in the inflex. sing. తాటి 1. The palmyra tree. 2. a rope. తానకితాడు The match of a matchlock.
- T. తాత s. n. A grandfather. తాతమ్మ A grandmother, great grand-mother on the father's side. (ముత్తవ్వ great grand-mother, on the mother's side.) lit. The *third* mother.
- TUD. తాత s. n. (from s. ధాతృ *Brahma*, the creator.
- S. తాత్పర్యము s. n. 1. Opinion, sentiment. 2. purport, meaning. 3. object, design, purpose, intent.
- S. తాదృశము &c. adj. Suchlike.
- TUD. తానము s. n. (from s. స్నాన) An ablu-
tion, bathing.
- S. తానము s. n. A tune.

- t. తాను pro. He, she, or it. This is what may be termed the *reflective* pronoun, as it is always used with reference to some nominative of the third person preceding it in the same sentence; and no other pronoun in the language can be used, more than once in the same sentence, with reference to the same person or thing. In the plural, it makes తారు or తాము or తమరు.
- t. తాప s. n. A ladder. In the plural, this noun denotes *Steps, stairs*.
- s. తాపత్రయము s. n. 1. Pity, compassion. 2. grief. తాపత్రయపడు 1. To pity. 2. to grieve.
- s. తాపము s. n. 1. Heat, burning. 2. inflammation; fever. 3. distress.
- s. తాపనుడు s. n. (from s. తపము q. v.) A devotee, sage, or ascetic.
- t. తాపి or తాపీ s. n. 1. A trace. 2. a secret. 3. a bricklayer's trowel.
- s. తాపింఛము s. n. *vide* తమాలము.
- t. తాఫా s. n. A set, or company.
- s. తాబందు s. n. A species of petticoat.
- t. తాచేలు s. n. A turtle; a tortoise.
- tud. తామర s. n. (from s. తామరస) 1. The lotus. 2. the ring worm. తామరతూడు The fibre of the lotus. తామరతేగి Its bulbous root; a lotus plant.
- t. తామరదంపము s. n. Prosperity, improvement, or increase of a family. తామరదంపమవు To prosper. These words are derived from the foregoing, and allude to a comparison with the lotus, which is always deemed a most auspicious flower.
- s. తామరసము s. n. The lotus.
- s. తామసము &c. adj. Affected by, or appertaining to the third quality, that of darkness or vice. s. n. 1. Indolence, laziness. 2. anger, wrath. తామసి An angry person. తామసుడు An incendiary, a malignant or mischievous man. తామసించు v. n. To delay, tarry, or linger.
- s. తామ్రచూడము s. n. A cock.
- s. తామ్రపర్ణి s. n. The name of a river in the most southern part of the Indian peninsula, passing through the province of Tinnevely. 2. the female elephant at the western point.
- s. తామ్రము s. n. Copper. తామ్రకుట్టకుడు A brazier, or copper-smith.
- t. తాయము s. n. A rarity.
- t. తాయిత్తు or తాయెత్తు s. n. An amulet.
- s. తార s. n. 1. A star. 2. the wife of *Sogreeva*. 3. the wife of *Broohusputee*. తారాచక్రవ్య Asky-rocket. తారాపథము The firmament.
- s. తారక s. n. 1. A star. 2. the pupil of the eye.
- s. తారకజిత్తు s. n. A name of the Hindoo deity of war.
- s. తారకము s. n. Protection.
- s. తారణ s. n. The eighteenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. తారతమ్యము s. n. 1. More or less. 2. state or condition. 3. comparison, or distinction.

- g. తారము s. n. 1. A high note, or tone, in music. 2. a clear or beautiful pearl. 3. crossing or passing over. 4. silver. adj. 1. High as a note in music. 2. radiant, shining. 3. clear, good, excellent, well flavoured.
- r. తారసమగు తారసింఁచు or తారసిల్లు v. a. 1. To meet, or approach. 2. to engage in battle.
- g. తారీఖు s. n. (from A. *تاريخ*) Date, era.
- r. తారు v. n. 1. To lurk, or lie in wait. 2. to wander. 3. to move about, in a busy officious manner. 4. to become lean or emaciated.
- s. తారుణ్యము s. n. Youth.
- r. తారుమారు s. n. Disorder, confusion.
- r. తార్కాణ s. n. Proof. తార్కాణించు v. a. To convince; to prove.
- r. తార్పు v. a. 1. To join as planks, &c. 2. to set as precious stones. తార్పు s. n. 1. Joining as planks, &c. 2. setting as precious stones.
- s. తార్కునము s. n. *vide* కరుడుడు.
- r. తాళు v. n. 1. To run. 2. to abscond. 3. to lurk, or lie in wait. తాళించు v. caus. To cause to run, &c.
- r. తాలించు v. a. To season food. తాలింపు s. n. The seasoning of a dish.
- r. తాలిక s. n. Any substance rolled into a round shape, between the fingers, or hands.
- r. తాలిబొట్టు s. n. The small piece of gold tied by the bridegroom, at the marriage ceremony, round the neck of the bride.

This completes the marriage, and the piece of gold among the Hindoos may be compared to the ring among Christians.

- r. తాలు s. n. *vide* తప్పలు.
- s. తాలుబిహ్వము s. n. A crocodile.
- s. తాలపు s. n. The palate.
- g. తాలూకా s. n. (from A. *تالوكا*) A *talook*, or district. తాలూకు adj. Belonging, or appertaining to.
- r. తాల్పు v. a. 1. To dress, or put on. 2. to assume a form, or shape. 3. to twist thread by the spindle. 4. to fan, or winnow, in a basket. కభాముదాల్పు To conceive a child. ఎకదాల్పు To deceive.
- s. తాళకము s. n. Yellow orpiment.
- s. తాళప త్రిక s. n. A cymbal.
- s. తాళము s. n. 1. Beating time in music; 2. musical time, or measure. 3. a short span, one measured by the thumb and the middle finger. 4. a cymbal of bell-metal, or brass. 5. the palmyra tree. తాళవృంతము A fan of palmyra leaf.
- r. తాళము s. n. 1. A lock. 2. a key; but the latter meaning is more properly expressed by తాళముచెవి or తాళముచెయ్యి.
- r. తాళి s. n. 1. A breast plate. 2. *vide* తాలిబొట్టు.
- r. తాళు v. n. 1. To bear, or suffer. 2. to forbear, or take patience. 3. to wait, or stop. తాళకొను v. comp. To take patience. తాలిమి s. n. Forbearance, patience.
- r. తాళారము or తావారము s. n. A shelving roof, supported by pillars.

rup. తావరము adj. Fixed, stationary, stable, immoveable.

౧. తావలము s. n. 1. A place. 2. a house, residence, or abode.

౨. తావళము s. n. A string of beads, &c.

౩. తావి s. n. Fragrance, scent, odour. తావి నూనె Uttur.

౪. తాళు s. n. 1. A place. 2. an abode, residence, or house.

౫. తిండి s. n. (from ౧. తిను q. v.) Food, eating. తిండిక తై A female glutton. తిండి కాడు - తిండిపోతు or తిండిడు A male glutton.

౬. తిం త్రిణి s. n. The tamarind tree. తిం త్రిణి కము The fruit of the tamarind.

౭. తిక్క s. n. Madness. adj. Mad. తిక్క బట్టు To become mad.

౮. తిక్షము s. n. Bitterness. adj. Bitter.

౯. తిల s. n. Three. తిలవంచ (from ౧. వంచ one.) Four. These words are generally used at games.

౧౦. తిలచు v. a. To take, or lift up.

౧౧. తిలము s. n. Heat. adj. Hot.

౧౨. తిట్ట s. n. A heap of straw.

౧౩. తిట్టు v. a. To abuse, or revile. s. n. Abuse, bad language. తిట్టుబోతు A person who gives abuse.

౧౪. తిలదవు s. n. A sieve.

౧౫. తిలయ s. n. Patience, resignation, sufferance, endurance. తిలయవు adj. Patient, resigned.

౧౬. తిల s. n. 1. A purse. 2. a leather bag. 3. a sheep or goat skin. 4. the bag of a bag pipe. ౫. తిలమిత్తి A pair of bellows.

s. తిల s. n. A francoline partridge. (H. تير)

s. తిథి s. n. 1. A lunar day, of variable length; being that period during which the moon travels through twelve degrees of her orbit; it commences at different periods of the solar day, with which it by no means corresponds. 2. the annual ceremony which Hindoos perform to their deceased ancestors.

౧. తిను v. a. To eat. తినిపించు v. caus. To cause to eat; to feed. దెబ్బలుతిను To receive blows, or be beaten. పొమ్ముతిను To make away with property. తిట్లుతిను To suffer abuse. వాడుగడ్డితిన్నాడు lit. he ate straw. He is a fool, or a silly fellow, he talks foolishly.

౨. తినుకు v. n. To strain, in easing nature.

౩. తిన్నన or తిన్నదనము s. n. 1. Slowness. 2. straightness. 3. merit, worth. తిన్నని adj. 1. Worthy, good, excellent. 2. slow. 3. straight. తిన్నగా adv. 1. Slowly. 2. straightways, directly. 3. properly. 4. well, in good health.

౪. తిన్నె s. n. A high raised seat, or sitting place, outside of the house, &c. A pial.

౫. తిప్ప s. n. A hillock.

౬. తిప్పతీగ s. n. The creeper termed Heart-leaved moon seed. *Menispermum cordifolium*.

౭. తిప్పు v. a. The causal form of తిరుగు q. v. 1. To turn round; to turn back; to turn over. 2. to wind up as a watch. 3. to change, or alter; to revoke as an order, &c. 4. to turn away the face. 5. to put off, or make one often return. 6. to make

- to move, turn, or wander about. 7. to be giddy. 8. to stop, or check, a disease, or the effects of poison. తిప్పట Walking, wandering. తిప్పుకొను v. comp. 1. A person to return. 2. to retire. 3. to oppose. తిప్పి వేయు To reject, or return any thing.
- s. తిమి s. n. A fabulous fish, of enormous size, said to be one hundred *Yojanas* long. తిమింజలము A sea-fish, so large as to devour the తిమి.
- గ. తిమిరము s. n. Darkness.
- ర. తిమరు s. n. 1. Numbness. 2. the palsy. 3. pride, arrogance. v. n. To be proud.
- ర. తిమ్మడు s. n. A monkey.
- ర. తిమ్మన s. n. Goodness.
- ర. తిమ్మనము s. n. A mixture of milk, jag-gory, and flour, boiled together.
- ర. తియ్య or తియ్యని adj. 1. Sweet. 2. not sour. తియ్యన or తియ్యదనము s. n. Sweet-ness. తియ్య వ్రాసు The sugar cane.
- ర. తియ్యము adj. Acceptable.
- ర. తిరగలి s. n. A hand mill.
- రు. తిరము adj. (from s. స్థిర.) 1. Immove-able, firm. 2. constant.
- s. తిరస్కరిణి s. n. An outward tent; a wall, or screen, of cloth, surrounding the prin-cipal tent.
- s. తిరస్కారము or తిరస్క్రియ s. n. Dis-respect, contempt, reproach, abuse, in-sult. తిరస్కరించు v. a. To abuse, in-sult, or reproach.
- ర. తిరిపెము s. n. Alms. తిరిపెనాడు A beggar.
- ర. తిరిపడు or తిరుగుడుపడు v. n. To be in

- disorder, or confusion ; as applied to a crowd, army, &c.
- ర. తిరుగు v. n. 1. To turn; to turn round; to turn back, to return. 2. to change, as the wind; to be revoked, as an order. 3. to move, wander, or travel about. 4. to be giddy. 5. to go back, go away, or cease; as applied to diseases, or the ef-fects of poison. తిరిగి or తిరుగ adv. A-gain తిరుగబడు 1. To change or alter. 2. to revolt, to oppose. 3. to fail in a promise. తిరుగుబోతు (from ర. పోతు a male.) A gallant; as being constantly moving about. తిరుగా చేయు To do over again. తిరుగ వేయు To turn over; to over-turn. అన్నమాటతిరుగు To turn away from one's promise. విషముతిరిగినది The poison is checked, or removed. తిరుగుడు A metal screw; a rivet. తిరుగుదల s. n. A turn. వ్యాధితిరుగుదలనాపున్నది The disease is upon the turn.
- ర. తిరుచు v. a. To beg alms.
- ర. తిరునాళ్ల s. n. Any festival at a Hindoo temple.
- ర. తిరుపతి or తిరుమల s. n. The sacred hill of *Tripetty*, in the Arcot district.
- ర. తిరువరంగములు s. n. plu. A kind of paddy.
- s. తిరోధానము s. n. A cover, concealment, sheath, veil, cloth, or cloak; any thing which hides and withholds another from sight. తిరోహితము &c. adj. Covered, concealed, hidden, removed, or with-drawn from sight.

౨. తిర్యక్—adj. Moving tortuously; going crookedly, or awry. s. n. Any animal which does not move upright, like man.

౩. తిలక s. n. 1. A light, 2. a lamp.

౪. తియి s. n. Twist.

౫. తియిగఁబోత s. n. Seasoning in meat.

౬. తియిగల్లు s. n. vide తిరగలి.

౭. తియిగు v. n. To whirl round.

౮. తియిగుడు s. n. vide తిరుగుడు under తిరుగు.

౯. తియి s. n. A sort of basket, for catching fish.

౧౦. తిలకంఠము s. n. A sparrow.

౧౧. తిలకము s. n. 1. A mark made with coloured earths, or unguents, upon the forehead, and between the eye-brows, either as an ornament, or a sectarian distinction. 2. a freckle, mole, or any natural mark on the person. 3. a title, especially in composition, implying pre-eminence, as రఘువంశతిలకము the *Tilaka* of the race of *Ragoo*; a name of *Rama*.

౧౨. తిలకాలకము s. n. A mole, any natural spot on the body.

౧౩. తిలకించు v. a. To see, to look.

౧౪. తిలలు s. n. plu. The gingily oil seeds. *Sesamum orientale*. తిలఘాతుకుడు An oil-monger. తిలయంత్రము (from s. యంత్ర *a machine*.) An oil press.

౧౫. తిలింగము or తిలిప్పము s. n. A very large snake.

౧౬. తివాళి s. n. A carpet.

౧౭. తివుచు v. a. vide తిగుచు.

౧౮. తివురు v. a. To wish.

౧౯. తీంఢ్రులు s. n. plu. Splendour, brightness,

lustre. తీంఢ్రించు To shine, glare, or gleam.

౨౦. తీగ or తీగ s. n. 1. Any vine, or creeping plant. 2. the string of a lute, &c. 3. a golden ornament which Hindoo women wear about their neck. తీగఁబోత The creeping bent grass. *Agrostis stolonifera*. తీగబోదె A woman. Teloo-goo authors constantly compare females to the vine, as illustrating both their delicacy of form, and their dependence on the stronger sex.

౨౧. తీచు s. n. 1. The itch. 2. an itching.

౨౨. తీచువు s. n. vide తీచితి.

౨౩. తీపి or తీపు s. n. Sweetness. The latter word also denotes a stretching pain, or pain in general; and in this latter sense, is derived from తీయు q. v.

౨౪. తీయు v. a. 1. To draw, or pull. 2. to take, 3. to draw out. 4. to draw back; to open. 5. to withdraw from an office; to dismiss, or discharge. 6. to draw out from; to discover, or find. 7. to draw, or rub, one substance upon another, so as to grind down the softer; as sandal wood, upon stone. 8. to take, buy, or purchase, for money. 9. to take, receive, or collect. 10. to take, or pull off; to carry away. 11. to take out; to excavate, or dig. v. n. 1. To withdraw, diminish, go away, disappear, or cease. 2. to draw up or pain, as applied to any member of the body. తీయించు v. caus. To cause to draw, or pull, &c. తీసుకొను v. comp. 1. To take for one's own benefit. 2. to buy. 3. to drink. దండగతీయు To take or levy a

fine. పన్నుతీయు To collect an assessment. అవుస్తకముఅవతలతీయు Take further away that book. వెనకతీయు To draw back, to retire, to retreat. పాలుదీయు To draw milk. తలుపుతీయు To open the door. దీపముతీయు To extinguish the lamp. సరుకుతీయు To buy goods. దొర నారువాణ్ణి అవుద్యోగము లోనుంచితీసినారు That gentleman dismissed him from his situation. గంధము తీయు To grind sandal wood. బావితీయు To dig a well. జోదదీయు To discover traces. దారితీయు To shew the road. తలమెప్పి తీసినది The head-ache has ceased. చెరువులోనీళ్లుతీసినవి The water in the tank is diminished. కాళ్లుతీయు To have pain in the legs. మబ్బుతీయు The cloud is dispelled. సిగ్గుతీయు To dishonor one. నాలికతీయు To be thirsty. దెబ్బతీయు To beat. తీసుకపోవు To carry away. తీసుకవచ్చు To bring.

3. తీరము s. n. A shore, or bank.

౪. తీరు or తీయ v. n. 1. To be finished, completed, concluded, or ended. 2. to elapse. 3. to be qualified, or skilled. 4. to be settled, decided, or solved. 5. to be liquidated. 6. to be adorned, as an idol. When used impersonally with the dative case, this verb denotes *to be at leisure*. తీరుబడి or తీరిక s. n. Leisure; the latter term sometimes denotes *the adorning of an idol*. తీర్పు s. n. 1. A decree, award, or decision. 2. an agreement. 3. a settling, or final arrangement. తీర్పు or

తీర్పు v. a. 1. To finish, complete, conclude, or end. 2. to qualify another. 3. to settle, decide, or solve. 4. to liquidate. 5. to adorn an idol. తీర్పించు v. caus. To cause to finish, &c. తీరినమనిషి A man well qualified. తీరనివ్యాధి A constant, or incurable, sickness. తీరుబాటు s. n. Leisure, opportunity. నాకుతీర లేదు I have no leisure. వాయసముతీర్పు A crow to cross from the left, to the right side, which the Hindoos consider a good omen. దిగులుతీర్పు To remove fear. పగ తీర్పు To revenge. సంశయముతీర్పు To solve a doubt. దాహముతీర్పుకొను To quench thirst.

౫. తీరువ s. n. Duty, customs.

6. తీర్థము s. n. 1. Water. 2. water in which an idol or sacred stone has been bathed, used in administering oaths to the *Soodras*, and constituting the common drink of the *Brahmins*. 3. any holy place, or place of pilgrimage; but especially such as are situated along the course of sacred streams, or in the vicinity of some sacred spring, or piece of water.

౭. తీయ s. n. 1. Beauty. 2. manner, mode, way. adj. Beautiful. ఒకతీయమనిషి A person of peculiar temper, or habits.

౮. తీవ s. n. *vide* తీగ.

౯. తీవంచే s. n. *vide* తీగవంచే under తీగ.

౧౦. తీవరము s. n. (from s. తీవ్ర) Speed, swiftness, haste, hurry. adj. Speedy, quick. తీవరించు v. a. To hasten, or hurry.

- s. తీవరుడు s. n. A fisherman, fowler, or hunter.
- t. తీవియ or తీవె s. n. *vide* తీక.
- s. తీవ్రము s. n. 1. *vide* తీవరము. 2. heat. adj. Hot. adv. Much, excessively.
- s. తీర్ణము s. n. 1. Heat, warmth, pungency. 2. haste, hurry. adj. 1. Hot, warm, pungent. 2. zealous, active, keen, intelligent. 3. sharp. 4. quick.
- t. తుంగగడ్డి s. n. The long grass, used as food for elephants.
- s. తుంగభద్ర s. n. The river *Tqomboodra*, in the Indian peninsula, which forms at present the northern boundary of the dominions of the East India Company, with those of the Nizam.
- s. తుంగము &c. adj. 1. High, elevated, lofty. 2. chief, principal. 3. passionate, hot.
- s. n. The tree termed *Rottlera tinctoria*.
- t. తుంచు or తుంపు v. a. To pluck; to gather; to break off.
- t. తుంట s. n. A piece of sugar cane. adj. Wicked, mischievous, impudent. తుంట తనము s. n. Impudence. తుంటరి s. n. A wicked or impudent person. తుంటవిల్కడు s. n. The Hindoo cupid, whose bow is of sugar cane.
- t. తుంట్లు s. n. plu. The hips, or loins.
- s. తుండము s. n. 1. The face. 2. the mouth, or beak.
- s. తుంది s. n. 1. A bird. 2. a young elephant.
- t. తుండు or తుండెము s. n. A piece. తుండించు v. a. To cut into pieces.

- s. తుండము s. n. The belly. తుంది adj. Potbellied. 2. having a large or prominent navel. (H. ము)
- t. తుందుడుకు s. n. A wicked, or mischievous, person.
- t. తుంపురులు or తుంపుర్లు s. n. plu. 1. Thin rain; 2. spittle accidentally ejected, when one speaks with emphasis.
- t. తుంపెసలాడు v. To agitate, or move.
- s. తుంబము s. n. A long gourd. తుంబి s. n. The plant itself.
- t. తుశము s. n. Estimate, or valuation.
- t. తుష్క s. n. Any worthless, or useless, thing. adj. Useless.
- s. తుష్క s. n. Offspring, children.
- s. తుళ్ళిరము s. n. An arrow.
- s. తుచ్చము &c. adj. 1. Void, empty. 2. small, little. 3. abandoned, deserted.
- t. తుజుకు s. n. Haste, hurry. adj. Hasty, hurried.
- t. తుటాయించు v. n. To spoil. v. a. To disregard, or contemn.
- t. తుటుము s. n. *vide* తురంగబలము.
- t. తుట్టె s. n. 1. A bee-hive. 2. a small quantity of spoilt grain, useless hair, &c.
- t. తుట్టెపురుకు s. n. A snake, so called.
- t. తుడుచు v. a. To wipe, to rub, to clean.
- తుడుపు s. n. 1. A wiping. 2. an erasure, or blotting out. తుడుపుబడు To be blotted.
- t. తుడుము s. n. A kind of drum.
- t. తుత్తిరి చెట్టు s. n. The poplar leaved sida. *Sida populiifolia*.
- t. తుద s. n. The end, or point. తుట్టతుద The very point. తుదను At last.

- T. తునక or తునియ s. n. A piece, or bit. తునియు v. n. To be cut to pieces. v. a. To cut to pieces. తునుక v. n. To be broken to pieces. తునుము v. a. 1. To cut to pieces; to kill.
- T. తునికోల s. n. A peculiar weighing machine.
- S. తున్న వాయుడు s. n. A tailor.
- G. తుపాకీ s. n. A gun, musket, or matchlock. (H. *క్ర.*) తుపాకీ *కట్టించు* To load a gun. తుపాకీ *కాలుచు* To fire a gun.
- T. తుప్ప s. n. A small bush.
- T. తుప్పరలు s. n. *vide* తుంపురలు.
- T. తుప్పు s. n. Rust.
- G. తుఫాను s. n. A violent gale, or storm. (A. *توفان*)
- T. తుమురు or తుత్తుమురు s. n. *vide* తురుము.
- S. తుములము s. n. 1. A mingled, or tumultuous combat; uproar, clangour, tumult; tumultuous sound, or noise. adj. Tumultuous, noisy.
- T. తుమ్మ చెట్టు s. n. A tree, so called.
- T. తుమ్మి చెట్టు s. n. The plant termed *Phlomis indica*.
- T. తుమ్ము v. a. To sneeze. s. n. A sneeze.
- T. తుమ్మేద s. n. A very large black wild bee.
- S. తురంగము - తురంగము or తురగము s. n. A horse.
- G. తురంజీపండు s. n. The citron.
- T. తురక s. n. A mussulman. adj. Of or belonging to that tribe. (P. *كُرّ* A turk.)
- S. తురాయణము &c. adj. Attached to a particular object, or pursuit. s. n. Attachment to a particular object, or pursuit.
- G. తురాయి s. n. A head ornament, in the shape of a feather. 2. a nosegay.
- S. తురాసాహుడు s. n. A name of *Indra*.
- S. తురి s. n. 1. A brush, or a fibrous stick, used by weavers, to clean and separate the thread from the woof. 2. a weaver's shuttle.
- TUD. తురితము or తురుతు s. n. (from s. త్వరిత) Speed, haste. adj. Quick. తురుతుర్పు Quick time in music.
- S. తురయము &c. adj. numeral. Fourth.
- T. తురుగు v. a. To stuff in.
- T. తురుము s. n. Powder, dust, small bits. v. a. To reduce to small bits, or to powder.
- S. తురుమ్మ - య s. n. *vide* తురక.
- S. తుర్యము &c. adj. 1. Fourth. 2. speedy, hasty.
- T. తులంఖలి or తులఖలి s. n. Splendour, brightness. తులంఖలించు v. a. To shine.
- T. తులుము v. a. To dress with flowers. s. n. A female's hair, tied in a tuft.
- T. తుల్లు s. n. Speed, haste.
- S. తుల s. n. 1. A balance, or pair of scales. 2. the sign *Libra*, in the zodiac. 3. resemblance, likeness, similarity.
- T. తులము s. n. The weight of one rupee, or 30 Canteroy fanams.
- S. తులసి s. n. The purple stalked basil. *Ocimum sanctum*.
- S. తులాకోటి s. n. An ornament for the feet.
- T. తులువ s. n. A low, impudent, or mischievous person. adj. Impudent.

s. తుల్యము &c. adj. Like, resembling, equal, or analogous.

T. తుట్లు v. n. To be elated ; to shew pride.
s. n. Pride ; joy.

s. తువరము s. n. An astringent taste. adj. Astringent.

s. తువరి s. n. The grain termed *doll*, *kundooloo*, or pigeon pea. *Citrusus cajan*.

T. తువ్వర s. n. A shower, or drizzling rain.

s. తుష or తుషము s. n. The husk of grain.

s. తుషారము or తుహినము s. n. 1. Snow, frost. 2. thin rain, mist.

s. తుష్టి s. n. 1. Pleasure, satisfaction, gratification. 2. advantage, profit.

T. తూకు s. n. Hanging. తూకుతీయు v. a. To hang. తూకుమాను s. n. A gibbet.

T. తూచు v. n. 1. To sleep. 2. to be weighed. s. n. Sleep, drowsiness. తూచు v. a. To weigh. తూపించు v. caus. To cause to weigh. తూనిక s. n. A weight.

T. తూచు s. n. A hole. తూచూడు To make holes. తూచుకట్టు v. n. To be torn ; to have holes. తూచుపడు v. n. 1. To have holes. 2. to sustain loss.

T. తూచికుర s. n. The aquatic plant termed *Pistia stratiotes*.

T. తూడు s. n. The film or fibres of the lotus. తూడుడింది The swan, which is said to feed on these fibres.

s. తూణము or తూణరము s. n. A quiver.

T. తూనిక or తూనిక s. n. A kind of butterfly, often seen before rain.

T. తూపు s. n. An arrow. తూపురూపురిక్క

The 22d lunar mansion, from it's similitude to an arrow.

T. తూపురాశి s. n. A drain, a water course.

s. తూబరము s. n. A bull without horns, though of an age to have them.

s. తూబరుడు s. n. A beardless man.

T. తూము s. n. 1. A sluice, or flood gate. 2. a drain, or water course. 3. a certain Indian measure, in the Tamil termed *amercal*.

T. తూర s. n. 1. Drizzling rain. 2. a kind of aquatic animal. తూరు v. n. To drizzle as rain.

T. తూరి s. n. A time ; as *త్రైకతూరి* Once.

T. తూరుపు or తూర్పు s. n. The east. adj. Eastern.

s. తూర్ము s. n. 1. Speed, velocity, swiftness. 2. haste, hurry. adj. Speedy, swiftly.

T. తూర్పుత్తు or తూర్పురబట్టు v. a. To winnow grain. lit. to lift to the eastward.

s. తూర్వము s. n. Any musical instrument.

T. తూలు v. n. To enter in.

T. తూలనాడు v. a. To speak contemptuously of another.

s. తూలము s. n. Cotton.

s. తూలిక s. n. 1. A painting brush, or pencil. 2. a pen. 3. a mattress, or quilt. 4. a bed ; a down or cotton bed.

s. తూలీని s. n. The silk cotton.

T. తూలు v. n. 1. To faint, grow feeble, stagger, or reel. 2. to hang down. తూలించు v. caus. To cause to faint, &c.

s. తృణము s. n. 1. Grass, or any gramineous plant, including reeds, corn, &c.

2. any thing as contemptible as grass, or straw. తృణప్రాస s. n. Amber, or any gem, which being rubbed, becomes electrically attractive. lit. attracting-grass. తృణద్రుమము s. n. A palm tree, of any kind ; as the cocoanut, date, &c. తృణధ్వజము s. n. A bamboo. తృణరాజము s. n. The cocoanut tree. తృణప్రాయము adj. Contemptible, trifling, easy. తృణీకరించు v. a. To disregard, to contemn. తృణీకారము s. n. Contempt, disregard.
3. తృతీయము &c. adj. Third. తృతీయాకృతము adj. Thrice ploughed.
4. తృప్తి s. n. Satisfaction, content, pleasure. తృప్తము &c. adj. Satisfied, pleased.
5. తృప్త or తృప్త s. n. 1. Thirst. 2. wish, desire.
6. తెంకాయ s. n. *vide* తెంకాయ.
7. తెంక s. n. *vide* తెంక.
8. తెంచు or తెంపు v. a. The causal form of తెను q. v. To break, or tear, as applied to ropes, threads, &c., or to the artificial holes bored in the ear or nose for ornaments. తాడుతెంచు To break a rope, or string ; figuratively, this phrase denotes either *to ruin a person*, to destroy every support he may have, or, applied to females, *to become a widow*, from the custom, on a husband's death, of breaking the string which ties the తాలిబొట్టు q. v. తెంపి s. n. A widow.
9. తెండు v. n. To sleep.
10. తెంపు s. n. 1. Bravery, daring. 2. libera-

- lity. 3. a breaking, *vide* తెంచు-తెంపరి s. n. A brave or liberal person.
11. తెకతేర adv. Undesignedly, unintentionally.
12. తెక్కలికాడు s. n. making in the plural తెక్కలికాలు A thief.
13. తెక s. n. Sort, kind, or class.
14. తెకటారు v. n. To die, or expire. తెకటార్పు v. a. To kill, or assassinate.
15. తెకడు v. a. To censure, or chide.
16. తెను v. n. 1. To be broken, as applied to ropes, threads, &c., or to the holes in the nose or ears for ornaments, also to the banks of lakes or tanks. 2. to be cut with a sharp instrument. 3. to be sharp ; to cut, as applied to such instruments. 4. to die. తెనుచు v. a. 1. To kill. 2. to dare. 3. to break a rope, &c. తెనుబడు or తెనించు v. n. To dare or venture. తెనాడు To speak rigorously. తెనవేయు To cut off. తెనుబడి Ploughing.
17. తెనులు s. n. Disease, sickness.
18. తెనువ s. n. 1. Sharpness. 2. liberality, daring.
19. తెచ్చు v. a. To bring. తెచ్చుకొను v. comp. To bring for one's own advantage. బుద్ధితెచ్చుకొను To recover one's senses. మనస్సుకు తెచ్చుకొను To understand, to recollect. lit. to bring to one's mind. తెచ్చించు v. caus. 1. To cause to bring. 2. to send for any thing.
20. తెట్టు s. n. A bound-hedge, round a city, or fort.

- T. తెడు s. n. 1. An oar, or paddle. 2. a wooden ladle.
 T. తెనుగు s. n. *vide* తెలుగు తెనిగించు To translate or turn into Telooogoo.
 T. తెన్ను s. n. Way, road.
 T. తెప్ప s. n. A raft, or float.
 T. తెప్పలు - తెప్పలు - తెప్పలు - తెప్పలు or తెప్పలు v. n. 1. To recover from illness. 2. to escape from danger. 3. to be cautious.
 T. తెప్పలదేలు or తెప్పనదేలు v. n. To increase, or exceed.
 T. తెప్పన adv. Quickly.
 T. తెమడ s. n. Phlegm.
 T. తెమలించు v. a. To move, or shake.
 T. తెన్ను s. n. *vide* తేమ Wet. adj. Wet.
 తెమ్మలు s. n. (from T. ఎలు food.) The wind; as dispelling wet.
 T. తెర s. n. A screen, curtain, or blind. తెరచేప 1. A screen-mat. 2. a ship's sail.
 తెరతెర నా adv. At intervals.
 T. తెరలు s. n. 1. A way, road, or path. 2. mode, manner.
 T. తెరప - తెరప or తెరిప s. n. *vide* తెలుప, under తెలుచు.
 T. తెరలనా adv. Loudly.
 T. తెరలు v. n. 1. To open, or disappear, as clouds. 2. to move.
 T. తెరువు or తెరువు s. n. 1. An opening. 2. a way, road, or path. 3. manner, means. 4 order, arrangement. తెరువరి A traveller. తెరువాటుకాడు A highway-man. వాని తెరువుకుపోవద్దు Dont go near him. Have nothing to say to him,
 T. తెరుపుమరుపు s. n. Confusion of mind.
 T. తెలు or తెలు adj. Open. s. n. A plain.
 T. తెలుకువ s. n. Wisdom, prudence.
 T. తెలుగు s. n. *vide* తెరవు.
 T. తెలుచు or తెలుచు v. a. To open. తెలుప s. n. 1. An opening. 2. disclosure 3. cessation, suspension. 4. an interval. 5. leisure.
 T. తెలులు v. n. 1. To pervade, as scent, or perfume. 2. to flow over, in boiling. తెలుకోల్పు v. a. To cause a perfume to pervade.
 T. తెలువ s. n. A woman.
 T. తెలునాలు s. n. plu. *vide* తెలుగు.
 T. తెలి s. n. *vide* తెలి.
 T. తెలికపిండి s. n. The flour of the sesamum seed, after oil has been expressed from it.
 T. తెలియు v. n. To be understood, known, conceived, or comprehended. This verb is always used impersonally, with the dative case; as, మీకు తెలుస్తున్నదా Do you understand? తెలిసింది or తెలుసును It is understood. I know. కండ్లు తెలియు To have the use of one's sight. తెలుపు v. a. To explain, or make known. తెలుసుకోను v. comp. To understand, to know. వావ తెలుస్తున్నది The ship appears. తెలియజెప్పు To explain; to advise. కండ్లు తెలియనివాడు A blind man. తెలియజేయు To inform, tell, or make known. తెలివి or తెలివిది s. n. Understanding, intellect.
 T. తెలుకులవాడు s. n. An oil-monger. (H. టైల oil.)

T. తెలుఁగు s. n. The *Teleogoo* language.
adj. Of or belonging to that language,
or country. This word is written త్రిలిం
గ - త్రిలింగ - తెలుఁగు or తెనుఁగు For the
derivation of these words, I refer the
reader to the introduction to my Teloo-
loo grammar. తెలఁగాలు The original
Soodras of Telingana:

T. తెలె s. n. *vide* కంచము.

T. తెల్ల or తెలి s. n. The colour white. తెల్ల -
తెలి or తెల్లని adj. White, fair. తెలతెల
చోవు To become pale. తెలుపు s. n. 1
Whiteness. 2. semen virile. 3. gonor-
rhœa. తెల్లదనము or తెల్లన s. n. White-
ness. తెల్లము adj. Apparent, evident,
obvious.

T. తెల్లవాలు v. n. (from T తెల్ల white, and
T. పాలు to become.) To dawn, to grow
white. తెల్లవాళి s. n. The dawn, the
morning. తెల్లముగ Until dawn, or
morning. తెల్లవారించు or తెల్లవార్చు To
wake until dawn, or morning. పనితెల్ల
వారు lit. business to become white. To
be disappointed, or ruined; to become
bankrupt.

T. తెల్లు v. n. To overflow, in boiling.

T. తెవులు s. n. *vide* తెగులు.

T. తేకుచెట్టు s. n. *vide* తేకుచెట్టు.

T. తేకువ s. n. Understanding, intellect.

T. తేగ s. n. The sprout of the palmyra nut,
when first planted.

T. తేగద adj. *vide* తేయు. Wasted by use,
as applied to coins. తేగదరూక A smooth,
rubbed, or wasted fanam.

TUD. తేగము s. n. *vide* తేగము.

S. తేజము or తేజస్సు s. n. 1. Splendour,
light, lustre. 2. fame, glory. తేజదిలు or
తేజదిల్లు v. n. To shine, or gleam.

T. తేజి or తేజి s. n. A horse.

S. తేజితము &c. adj. 1. Sharpened, whetted;
2. polished, burnished.

T. తేడ s. n. 1. Clearness, purity. 2. beauty;
3. a clear understanding. adj. 1. Clear,
pure. 2. handsome, beautiful. 3. evident,
obvious. తేడపలుచు To clear up, to
explain. తేడపడు To be clear, or evi-
dent.

T. తేటి s. n. *vide* తుమ్మెద.

T. తేణ్యు v. a. To belch. తేనుపు s. n. A
belch.

T. తేది s. n. The day of the solar month.

T. తేనె s. n. Honey. తేనెటిక్క A bee. తేనె
తెర - తేనెపట్టు or తేనెతుట్టె s. n. Honey-
comb. తేనెతోలు s. n. plu. A kind of
sweet-meat. తేనెసారా A spirituous li-
quor, made of honey.

T. తేప s. n. 1. A raft, or float. 2. increase;
3. lightness, slightness. 4. a time.

T. తేపు v. *vide* తేణ్యు.

T. తేచు s. n. Wet, damp. adj. Wet, damp.

T. తేచునము s. n. *vide* తిక్కునము.

T. తేయు v. n. To waste, by being han-
dled, used, or rubbed.

T. తేర adj. Free of cost, or charge. తేరకు
or తేరగా *Gratis*; for nothing.

T. తేరు s. n. An idol car; a car. v. n. 1. To
be saved from danger, to recover from
illness. 2. to reach. కదతేరు To be finish-

- ed, or ended. తేరుకొను To recover one's strength; to be convalescent. తేరుగడ s. n. The settlement of an account; a conclusion.
౧. తేచిక్కిన చూచు or తేచిచూచు v. a. (from త. చూచు q v.) To gaze earnestly, to look steadfastly.
౨. తేలు v. n. To be clarified. తేల్చు v. a. To clarify.
౩. తేలు s. n. A scorpion. v. n. 1. To float. 2. to be settled, or arranged. 3. to settle, or fix, on a person. తేలుకొంది The scorpion's sting. తేలురాశి The sign *Scorpio*. తేలించు v. caus. 1. To cause to float, &c. 2. to glance, as applied to the eyes. తేలిక s. n. Lightness. adj. 1. Light. 2. easy, simple.
౪. తైలము s. n. 1. Oil. 2. ointment.
౫. తొంకలి s. n. Splendour, brightness. adj. Splendid, bright, sparkling.
౬. తొంకు v. n. To sleep. తొంకుండు v. n. To lie down, or recline. తొంగిచూచు v. a. To peep.
౭. తొంటి adj. Former. s. n. The joint of the hip.
౮. తొండ s. n. 1. A chameleon. 2. that animal, of the lizard kind, commonly at Madras termed the bloodsucker.
౯. తొండము s. n. An elephant's trunk.
౧౦. తొండాడు v. a. To be constantly hurrying another.
౧౧. తొందర s. n. 1. Trouble, annoyance, plague, vexation. 2. danger. 3. distress.
౧౨. తొండశము s. n. Boiled juice of tama-
- rinds, mixed with two or three kinds of vegetables.
౧౩. తొంబది or తొంభై adj. Ninety.
౧౪. తొక్క s. n. 1. The skin. 2. a hide. 3. the rind of fruit. 4. the bark of a tree.
౧౫. తొక్కట s. n. Distress.
౧౬. తొక్కు v. a. 1. To tread; to step. 2. to trample on. 3. to pound, or bruise, certain fruits, or certain grains with a little water. s. n. Any thing thus pounded. తొక్కించు v. caus. To cause to tread, &c.
౧౭. తొగ s. n. A water-lily.
౧౮. తొగరు or తొగురు s. n. 1. Red colour. 2. red coloured thread. adj. Red. తొగరుముక్కుపలుకు A parrot; from its red beak.
౧౯. తొట్టి s. n. A manger; a trough. postpos. Together with, in company with.
౨౦. తొట్టికట్టు s. n. An open square, with buildings on each side, of one or more of which the native houses consist.
౨౧. తొట్రుపడు. తొట్రిలు or తొట్రుపడు v. n. To be perplexed, or confused. తొట్రుపాటు or తొట్రుపాటు s. n. Confusion, perplexity.
౨౨. తొట్ల s. n. A child's cradle.
౨౩. తొడ s. n. The thigh. తొడపట్టును s. n. The merchant or Vysya cast; as sprung from the thigh of *Brumha*.
౨౪. తొడంకు or తొడగు v. a. 1. To dress, or put on, as clothes, &c. 2. to prepare. 3. to place the arrow on the bow. 4. to

- begin, or commence. తొడవు s. n. An ornament.
- T. తొడకపోవు v. a. contracted from తోడు కొనిపోవు, under తోడు, q. v.
- T. తొడరు v. a. 1. To obtain. 2. to excite, to provoke. 3. to hesitate in speaking.
- T. తొడిబడు v. n. To be perplexed, or confused.
- T. తొడిమె s. n. The foot stalk of a leaf, fruit, or flower.
- T. తొడుకు s. n. A cow.
- T. తొడుకు v. a. To dress, or put on as clothes. 2. to place the arrow on the bow. s. n. A dress; dress. తొడిగించు v. caus. To cause to dress, &c. తొడుకుకొను or తొడుక్కొను v. comp. To dress. బంగారు తొడుపు A gold covering.
- T. తొడుచు s. n. (from T. తోడు q. v.) Carnal connexion.
- T. తొణకు v. a. To begin, or commence. తొణపు v. a. To be constantly repeating the same words.
- T. తొణకు v. n. To wave, or be agitated, as water. v. a. To agitate water with the hand.
- T. తొత్తు s. n. A female maid-servant, or slave.
- T. తొన s. n. One of the divisions in an orange, and in other similar fruits.
- T. తొన్నుండు v. n. To lie down, or recline; to repose one's-self.
- T. తొన్నాడు v. a. To spoil.
- T. తొమ్మిది adj. Nine.
- T. తొయ్యలి s. n. A woman.
- TUD. తొర s. n. from s. త్వర, q. v.
- T. తొరకు v. n. To shed.
- T. తొరపణము s. n. A gimblet.
- T. తొరలు v. n. To be mixed.
- T. తొరితొరి adv. Well, properly.
- T. తొర్లించు v. a. To reduce the heat of boiling water, by pouring cold water into it.
- T. తొలుకు v. n. To slacken, or become loose.
- T. తొలుద - తొల్లు or తొలు s. n. A hole, or cavity; a hollow.
- T. తొల్లి s. n. A maim, or defect.
- T. తొల్లులు s. n. plu. Cattle. తొల్లుపట్టు A cow-house.
- T. తొల s. n. *vide* తొన.
- T. తొలకు v. n. 1. To remove, or go from one place to another. 2. to move, or step aside; to get out of the way. v. a. To transgress. తొలగించు v. a. To remove, or change from one place to another.
- T. తొలి s. n. A hole, or cavity; a hollow. adj. 1. Former, previous. 2. old, ancient. 3. first. adv. In former, or ancient times. తొలియూతయూవు s. n. A cow which has calved for the *first* time. తొలివారము s. n. Sunday, the *first* day in the week.
- T. తొలు adj. First. తొలుకరి or తొలుకారు The *first* rainy season. తొలుకరించు v. n. To rain for the *first* time in the season. తొలుకుడుపు (from T. కుడుపు *eating*.) The ceremony of giving solid food to a child, for the *first* time; generally performed in the sixth month. తొలుదొల్ల At first.

- T. తొలుకు v. n. *vide* తొలకు.
- T. తొలుచు or తొల్చు v. a. 1. To perforate. 2. to carve wood. 3. to cleanse, or rinse, a pot, or vessel.
- T. తొల్లి adv. In former times. తొల్లింటి adj Former.
- T. తొల్లించు v. a. *vide* తొల్లించు.
- T. తొల్లిక s. n. A small instrument, for digging.
- T. తొవ s. n. A water-lily.
- T. తొవరు s. n. *vide* తొగరు.
- T. తొవ్వు v. a. *vide* తవ్వు.
- T. తో - తోడ or తోడుత postpos. With, along with; the sign of the social ablative.
- T. తోక s. n. A tail. తోకచుక్క s. n. A comet. lit. a tailed star. తోకలించు To wag the tail.
- S. తోకము s. n. A child, offspring.
- T. తోకొను v. *vide* తోడుకొను, under తోడు.
- S. తోక్తము s. n. 1. Green or unripe barley. 2. the wax of the ear.
- T. తోకకు v. n. *vide* తూకకు.
- T. తోచు v. n. This verb is used impersonally, with the dative case, and denotes To think, conjecture, or conceive. నానులట్లాతొస్తున్నది I think so. It appears, or seems so, to me.
- T. తోట s. n. A garden. తోటవాడు or తోటేడు s. n. A gardener.
- T. తోటా s. n. 1. A squib or cracker. 2. a cartridge.
- T. తోడ postpos. *vide* తో - తోడబుట్టువు - తోడబుట్టుకు or తోడబుట్టు A sister, or

- brother; as born *with* one's-self. తోడికోడలు (from T. కోడలు a daughter-in-law.) The wives of two brothers to each other; joint sisters-in-law. తోడిచుట్టుడు (from T. చుట్టుడు a son-in-law.) The husbands of two sisters to each other; joint brothers-in-law.
- T. తోడు s. n. 1. A companion, or associate. 2. assistance, aid. 3. a word equivalent to an oath, corresponding with the English *by*, in such phrases as *by heaven*, &c. v. a. To draw, or take up, as water from a well or pot. 2. to draw aside. 3. to wind up as thread. 4. to dig. తోడుకొను v. a. (from T. కొను q. v.) 1. To take with. v. n. To curdle, as milk. తోడుకొనిపోవు To take away, along with one's-self; to lead, or conduct, away. తోడుకొనివచ్చు To bring, along with one's-self. తోడునిడ (from T. నిడ shade.) Aid, and protection. తోడుబాలు The small quantity of water put into the pot into which one milks a cow, &c. This is the custom throughout India; it being deemed unlucky to draw milk into a vessel quite empty.
- T. తోడెము s. n. A little, a small quantity.
- T. తోడేలు s. n. A wolf.
- T. తోడ్కోడ or తోడ్కోన adv. Immediately, forthwith.
- T. తోడ్పాటు s. n. Assistance, aid.
- T. తోతెంచు v. 1. To come. 2. to accompany.
- S. తోత్రము s. n. 1. A stick, or bamboo, with a short iron head, used for guiding

the elephant. 2. any goad, or pike, for driving cattle.

s. తొడనము s. n. 1. A goad. 2. pain; affliction from disease, &c.

T. తొప s. n. Batter, paste.

T. తొపి s. n. A cap; a hat.

T. తొపు s. n. 1. A grove, or *tope* as it is termed in India; a tuft of trees. 2. a push. adj. Red.

T. తొబులుపు s. n. *vide* తొడఃబట్టుపు under తొడ.

s. తొమరము s. n. An iron crow.

T. తొమాల s. n. A string of flowers, &c.

T. తొము v. a. 1. To rub. 2. to clean. 3. to beat. తొమించు v. caus. To cause to rub, &c. పండ్లుతొము To clean the teeth.

s. తొయదము s. n. A cloud.

s. తొయము s. n. Water. తొయనూచికము (from s. నూచిక a spy.) A frog.

T. తొయము s. n. 1. A rarity; any thing strange. 2. association.

T. తొయు v. a. 1. To push, propel, thrust, or shove. 2. to reject. 3. to annul, to dismiss. 4. to deduct. తొసివేయు To push, &c. out; to reject, annul, &c. altogether.

s. తొరణము s. n. A string of leaves, flowers, &c. or sometimes of cloth, hung over the door-way, or across the high road, on joyful or triumphal occasions.

T. తొరపల్లిరాయి s. n. A false diamond.

T. తొరము s. n. 1. A bracelet. 2. a string worn on certain religious occasions,

round the wrist. 3. beauty. 4. largeness. adj. Beautiful.

T. తొలు s. n. 1. The skin of man or beast; the rind of fruit; the bark of a tree. 2. leather. v. a. To drive; to drive away. తొలించు v. caus. To cause to drive, &c. తొలుదాల్పు *Siva*, as clothed in skin. తొలువాదైము A drum.

T. తొవ s. n. *vide* దోవ.

s. తొర్య త్రికము s. n. Symphony; the union of song, dance, and instrumental music.

s. త్యక్తము &c. adj. Left, quitted, relinquished, abdicated, deserted, abandoned.

s. త్యజించు v. a. To abandon, quit, leave, or resign. త్యాగము s. n. 1. Gift, donation.

2. generosity, liberality, munificence. 3. relinquishing, resignation of. త్యాగి s. n. A giver, a donor.

T. త్రచ్చు v. a. To churn.

s. త్రపః s. n. Shame, modesty.

s. త్రపపు or త్రపసము s. n. 1. Tin. 2. lead.

s. త్రయము adj. Three. s. n. The three.

s. త్రయి s. n. The three *Vedas* collectively; that is omitting the *Udurran* veda, which, not being a text book for the customary religious rites of the Hindoos, is considered very commonly, rather as an appendix to the other three, than a fourth work of equal authority. త్రయోతమః The sun; as celebrated throughout the *Vedas*.

s. త్రయోదశము adj. Thirteenth.

- s. త్రయోదశి s. n. The thirteenth lunar day, of either the dark, or light fortnight.
- r. త్రవ్య v. a. *vide* తవ్య.
- s. త్రసకము s. n. A piece of straw.
- s. త్రసము &c. adj. Moveable, locomotive.
- s. త్రసరము s. n. A shuttle.
- s. త్రస్తము adj. Timid, fearful.
- r. త్రస్తరి s. n. The lower, or under part. adv. Down, below.
- r. త్రాడు s. n. *vide* తాడు No. 2.
- r. త్రాణ s. n. Strength, power, ability, capacity.
- s. త్రాణము s. n. Protection. త్రాణము or త్రాతము &c. adj. Preserved, guarded, saved, protected.
- r. త్రావు v. a. *vide* త్రావు.
- s. త్రాసము s. n. 1. Fear, terror. 2. a flaw, or defect, in a jewel.
- r. త్రాడు s. n. A pair of scales, a balance. (P. تراز)
- s. త్రింశత్తు adj. Thirty.
- s. త్రిక s. n. 1. A triangular frame, or bar, across the mouth of a well, over which passes the rope of the bucket, or to which one end of it is tied, to guard against it's slipping. 2. a wooden frame at the mouth of a well, or the upper part of the well. 3 a frame at the bottom of a well, on which the masonry rests. 4. the lower part of the spine.
- s. త్రికటుకము s. n. The aggregate of three spices; that is, black pepper, dry ginger, and long pepper.
- s. త్రికర్షదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
- s. త్రికూటము s. n. 1. A mountain with three peaks. 2. the name of a mountain in the Indian peninsula.
- s. త్రిగుణౌక్యతము s. n. Ground thrice ploughed.
- s. త్రితయము adj. Third.
- s. త్రిదశుడు s. n. A god, or deity. త్రిదశాలయము Indra's heaven.
- s. త్రిదివము s. n. Heaven.
- s. త్రిదివేశుడు s. n. A god, or deity.
- s. త్రినేత్రుడు s. n. *Siva*; as having three eyes.
- s. త్రిపథః s. n. The river Ganges; as flowing through earth, heaven, and hell.
- s. త్రిపథము s. n. A place where three roads meet.
- s. త్రిపురాంతకుడు s. n. A name of *Siva*.
- r. త్రిప్పు v. a. *vide* తిప్పు.
- s. త్రిఫలము s. n. The three myrobalans.
- s. త్రిమూర్తులు s. n. plu. The three principal Hindoo deities; viz. *Brumha*, *Vishnoo*, and *Siva*.
- r. త్రిమృగు v. n. To wander; to travel.
- s. త్రియామ s. n. Night.
- s. త్రిలింగము adj. *vide* తెలుగు.
- s. త్రిలోకే s. n. The three worlds, viz. heaven, earth, and hell.
- s. త్రిలోచనుడు s. n. *Siva*; as having three eyes.
- s. త్రివిక్రముడు s. n. *Vishnoo*; from his crossing the three worlds, in three steps, to the discomfiture of *Bali*.
- s. త్రివిష్టపము s. n. Heaven.

- s. త్రివేణి s. n. The Ganges. lit. with three braids of hair.
- T. త్రుండు v. n. 1. To die. 2. to be broken.
- త్రుంచు v. a. 1. To kill. 2. to break. *vide* తుంచు.
- T. త్రుళ్లు v. n. *vide* తుళ్లు.
- T. త్రేక్కొను v. a. To attain, to obtain.
- T. త్రేళ్లు v. n. To fall.
- T. త్రేష్వన s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- s. త్రేత or త్రేతాయుగము s. n. The second, or silver age of the world. The conjunction of the త్రేతా, or three sacrificial fires. The great sacrifice, in which these fires are used, is supposed to have been introduced during this period, which contains 1,296,000 years.
- T. త్రొక్కు v. a. *vide* తోక్కు.
- T. త్రొచు or త్రొనాడు v. a. To push.
- త్రొపు s. n. A push.
- s. త్రోటి s. n. A beak; a bill.
- T. త్రొము v. a. *vide* తోము.
- T. త్రోవ s. n. *vide* దోవ.
- s. త్ర్యంబకుడు s. n. Siva. త్ర్యంబకసఖుడు Cubera, the god of riches, and friend of Siva.
- s. త్వక్కు s. n. The skin, rind, bark, or husk.
- s. త్వక్కుప్పము s. n. A blotch, scab, or cutaneous eruption.
- s. త్వర or త్వరితము s. n. Haste, hurry, speed, swiftness త్వరపడు v. n. To be in a hurry. త్వరగా adv. Quickly, hastily.
- s. త్వష్ట s. n. 1. A carpenter. 2. the name of Viswacurma, the artist of the gods.

- s. త్విష or త్విషి s. n. 1. Light, splendour. 2. beauty.
- s. త్వరువు s. n. The hilt, or handle of a sword, &c.

థ

- థ The thirty-second letter, and seventeenth consonant, in the Teloogoo alphabet; but no word in the language commences with it.

ద

- ద The thirty-third letter, and eighteenth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the fourth letter of the five termed in Teloogoo grammar the సరళలు or *soft* letters. It is substituted for initial త, when words beginning with త are preceded by any of those belonging to the class termed *drootupracrootooloo*, or by nouns in the nom. case, even used accusatively, or by any part of the verb ending in డు, దు, and ది, or by the words అప్పుడు - ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.
- T. దంచు v. a. To pound, bruise, or beat in a mortar. దండుడు adj. Pounded.
- T. దంట s. n. 1. A dexterous, clever, or intriguing person. 2. a couple, or pair. adj. Two. This word, affixed to others in composition, denotes *an agent*, or *possessor*. దంటిల్లు Twins. దంటపడు To league, or combine.
- T. దంటు s. n. A stalk.

- t. చంద s. n. A garland, wreath, or necklace of flowers, &c. postpos. Near.
- s. చందకము s. n. A sort of metre, the stanza of which exceeds 27 syllables, and may extend to 200.
- tud. చందక s. n. *vide* చండుక.
- t. చందకదియములు s. n. plu. A kind of bracelet, worn by Hindoos between the shoulder and the elbow.
- t. చందకెయ్యి s. n. The arm, between the shoulder and the elbow.
- s. చందధరుడు s. n. 1. Yama, the regent of death. 2. a king. 3. a potter.
- s. చందనీతి s. n. Ethics, the system of morals taught by Chanakya, and others.
- s. చందము s. n. 1. A stick, or staff. 2. punishment, castigation. 3. a fine. 4. a measure of four cubits. 5. a column of troops. చందనాయకుడు A general.
- t. చందము s. n. Prostration, salutation, compliments, respects; the joining of the palms of the hands, in token of respect.
- s. చందయాత్ర s. n. 1. Subjection, or conquest, of a region or quarter. 2. a bridal procession. 3. a procession moving in state, or with attendants.
- s. చందయామి s. n. 1. *vide* అక్షస్త్రియ. 2. Yama, the judge of departed souls.
- s. చందాజినము s. n. Deceit, fraud, roguery.
- t. చందాట s. n. *vide* డేనాట.
- s. చందాపాతము s. n. Butter-milk.
- s. చంది s. n. A staff, or mace-bearer.
- t. చంది adj. Abundant, plentiful.
- s. చందించు v. a. (from s. చందము No. 2. q. v.) To punish, to chastise.
- tud. చండు or చండువు s. n. (from s. చందము No. 5. q. v.) An army, a military force, a camp. చండుబాట A high road. చండువైదు v. n. To levy an army; to wage war.
- tud. చండుక s. n. (from s. చందము No. 3. q. v.) 1. A fine. 2. an extra, and unjust assessment.
- t. చండుము s. n. A rope, &c., upon which clothes are hung to dry.
- t. చంద్రా s. n. A peon, under a cutwal.
- s. చంతము s. n. 1. A tooth. 2. ivory. చంత ధావనము A tree yielding an astringent resin. *Mimosa catechu*. 2. a tooth brush.
- s. చంతశరము s. n. The lime tree.
- s. చంతావళము or చంతి s. n. An elephant.
- s. చంతురము &c. adj. Having a large, and projecting tooth.
- s. చంతురించు v. n. To shine.
- t. చంతె s. n. An implement, with wooden teeth, used for hoeing up the ground, round corn, after the plants have risen a little in the stalk.
- s. చంత్యము adj. Dental; of or belonging to the teeth.
- t. చందది adv. Exceedingly, much.
- t. చందన or చంధన s. n. 1. Procrastination, delay, putting off by false but specious promises. 2. indolence, tardiness. adj. Indolent, lazy.
- s. చందకూకము s. n. A snake, or serpent.
- t. చంపకల్లు s. n. (from t. చమ్మ q. v.) The

ploughshare with which wet ground is tilled.

s. దంపతులు s. n. plu. Husband and wife.

t. దంపు v. a. *vide* దంచు s. n. Beating, pounding, or bruising.

s. దంభము s. n. 1. Fraud, deceit, cheating. 2. hypocrisy. 3. sin, wickedness. 4. arrogance, pride.

s. దంభోళి s. n. The thunderbolt of *Indra*.

s. దంశము s. n. A gadfly.

s. దంష్ట్ర or దంష్ట్రము s. n. A large cheek-tooth, a tusk. దంష్ట్రాయుధము or దంష్ట్ర s. n. A wild boar.

TUD. దక్షిణము s. n. (from s. దక్షిణ.) The south.

t. దక్ష్ v. n. This verb is used impersonally, with the dative case, and denotes - 1. To come into, or remain in, one's possession. 2. to be preserved. 3. to be digested. దక్కించుకొను v. comp. 1. To obtain, take, or retain possession. 2. to appropriate to one's-self what belongs to others. 3. to preserve, or defend, what is one's own. 4. to digest. దక్కించు v. caus. 1. To place in the possession of another. 2. to defend, or preserve what is another's. దక్కిలు adj. 1. Occupied unjustly. 2. free of cost, *gratis*.

t. దక్కిను v. a. To hide, to conceal.

t. దక్ష s. n. Thirst.

t. దక్షదక్ష s. n. Gleam, dazzling.

t. దక్షణ s. n. A double quilted jacket.

G. దం s. n. (from P. دغا) Deceit, trick, chicanery, imposture.

t. దగ్గర or దగ్గర postpos. Near, towards, to, with. దగ్గరించు v. n. To draw near, to approach. దగ్గరి adj. Near. నా దగ్గర లేదు lit. it is not near me. I have not got it.

t. దగ్గు v. n. To cough. s. n. A cough.

s. దగ్ధము &c. adj. Burnt, scorched, consumed by fire.

t. దచ్చి s. n. The number eight. It is used chiefly in games. దచ్చికడలు The eight points, or quarters, of the world.

t. దటాయించు v. a. To threaten, reprimand, or scold.

t. దట్టము adj. 1. Thick. 2. close. 3. coarse. s. n. A body, or multitude. దట్టన s. n. 1. Thickness. 2. closeness. 3. coarseness.

t. దట్ట s. n. The covering, or cork, of large leather bottles, &c.

t. దట్టి s. n. A zone, girdle, or waist band, of cloth; a sash. దట్టికట్టుకొను To gird the loins; to prepare.

t. దడ s. n. Fear, trembling.

t. దది s. n. A wall of twisted palm leaves, &c.

t. దణ్ణము s. n. *vide* దండెము.

s. దత్తము &c. adj. 1. Given, presented, made over, assigned. 2. adopted. 3. preserved, protected. దత్తుడు An adopted son. దత్తుణ్ణిచేసుకొను To adopt. దత్తత or దత్తత్వము s. n. Adoption.

t. దద్దళము s. n. A flat ceiling.

t. దద్దిరిల్లు or దద్దిర్లు v. n. To be alarmed, perplexed, confused, or confounded; to start.

t. దద్దు s. n. A scar; an inflamed mark on the skin, from the bite of a musquitoe,

- &c. దడ్డరించు v. n. To be scarred, or inflamed.
- TUD. దడ్డురు s. n. (from s. దడ్డు) The cutaneous disease, named *Herpes*.
- s. దధి s. n. Milk curdled, or coagulated, spontaneously, by heat, or by the addition of butter-milk. దధ్యోదనము Boiled rice, mixed with curdled milk, and seasoned with mustard seeds, and ginger.
- s. దధిత్తము s. n. 1. The wood apple. 2. the tree bearing that fruit.
- s. దధీచి s. n. The name of a *Mooni*, or saint.
- T. దనక adv. Until, as far as.
- s. దనుజుడు s. n. A giant, or *asoora*.
- s. దనువు s. n. A daughter of *Duksha*, wife of *Kusyapa*, and mother of the giants or Titans of the Hindoo mythology.
- T. దప్పము s. n. & adj. *vide* దట్టము.
- T. దప్పకము s. n. The boiled juice of tamarinds, mixed with any kind of vegetables.
- T. దబ్బ s. n. Thirst. దబ్బగొను To be thirsty.
- G. దఫా s. n. (from A. *دفع*) 1. A time, or turn. 2. a certain number of peons.
- T. దబదబ s. n. The noise of knocking, or running.
- T. దబాయించు v. a. To frighten, threaten, or alarm.
- T. దబ్బ s. n. 1. A piece of split bamboo, or palm tree. 2. a slice of any fruit.
- T. దబ్బ చెట్టు s. n. The citron tree.
- T. దబ్బదించు v. a. 1. To beat with open hands. 2. to close the mouth of a pot.
- T. దబ్బనము s. n. A bodkin; a large pack needle.
- T. దబ్బలు s. n. 1. A falsehood, or lie. 2. a sort of bason. adj. False.
- T. దబ్బచిప్ప s. n. A wedge, to split palmyras, &c.
- T. దబ్బ s. n. 1. *vide* దబదబ. 2. the cover of a large pot, or vase.
- T. దబ్బన adv. Quickly, immediately.
- s. దశ్రము adj. Little, small.
- s. దమము s. n. 1. Self-command, self-restraint; endurance of painful austerities, mortification of the flesh. 2. taming, subduing.
- s. దమయంతి s. n. The wife of *Nala*, a famous Hindoo monarch.
- G. దమ్మిడి s. n. The quarter of a dub; five cash.
- T. దమ్ము s. n. Wet ground, mud, mire. దమ్ము చేసినపొలము A field watered and prepared for plants.
- s. దయ s. n. 1. Favour, goodness, regard, kindness, graciousness. 2. pity, tenderness, clemency, compassion. దయారసము The quintessence of favour, kindness, &c. దయచేయు 1. To favour, to oblige, 2. to be so good as, to do any thing; to be graciously pleased, to do any thing. 3. to do one the honor to visit, or come. This phrase is applied in a vast variety of meanings, according to the context; all implying honorific mention by an inferior of any act which a superior may do. దయరప్పు To recal or withhold

favor from an object that formerly possessed it ; to be displeased with an old dependent.

s. దయాశుభ్ర adj. Favorable, compassionate, tender.

s. దయిత s. n. 1. A beloved female. 2. a wife.

TUD. దయ్యము s. n. (from s. దైవ.) 1. A deity. 2. a demon, or evil spirit. దయ్యముపట్టు An evil spirit to possess one. దయ్యము-దోలు or పదలకొట్టు To drive out, or expel, an evil spirit. In India, it is exceedingly common for Hindoo women to be possessed, as the natives believe, with an evil spirit.

T. దర s. n. Price, value.

G. దరఖాస్తు s. n. (from P. درخواست a request or demand.) A revenue term, signifying a proposal, or offer for a rent, or farm.

T. దరణము s. n. An imaginary coin, of the value of 8 dubs, or two fanams.

s. దరము s. n. 1. A shell, or conch. 2. fear, terror.

T. దరి s. n. 1. The bank, or shore, of a river, &c. 2. a point or end. 3. aside. 4. support, shelter, refuge. 5. means of subsistence. వాడుపోయినాడుదినము లాయెనుయది పరకుదరిదాపు లేదు It is four days since he went ; yet, up to this time, there is no sign of his return. lit. the end is not near.

s. దరి s. n. A natural, or artificial excavati-

on, in a mountain ; a cave, cavern, grotto, &c.

T. దరికొను v. n. To be burnt, or consumed.

దరికొల్పు v. a. 1. To burn, or consume, 2. to kindle.

G. దరిజీ s. n. (from P. درزي) A tailor.

s. దరిద్రము &c. adj. Poor, needy, indigent, distressed. దారిద్ర్యము s. n. Poverty.

T. దరువు s. n. Time, or cadence, in music.

G. దరోబస్తు adj. (from P. درويست) All, whole. adv. Entirely.

s. దద్దురము s. n. A frog.

s. దర్పకుడు s. n. The Hindoo cupid.

s. దర్పణము s. n. A mirror, a looking glass.

s. దర్పము s. n. Pride, arrogance.

G. దర్బారు s. n. (from P. دربار) 1. A court, or hall of audience. 2. a public office. దర్బారుఖరచా Durbar expense implies the sums paid, as bribes, to public servants ; or douceurs, given to them, in general without stipulating for any positive favor, but to ensure general countenance and support.

s. దర్శ s. n. The sacrificial grass. *Poa cynosuroides*. Kœnig.

s. దర్శ s. n. 1. A ladle, or spoon. 2. the expanded hood of a serpent. దర్శకరము A snake, or serpent.

s. దర్శ or దర్శము s. n. 1. The day of the new moon. 2. sight, seeing, looking.

s. దర్శనము s. n. 1. Sight, seeing. 2. a visit. 3. a sastra, or one of six religious or philosophical systems ; viz. the *Vadanta*,

- Sankhya, Vysreshica, Nyaya, and the Poorva, and Ottura mimamsa.* దర్శించు v. a. 1. To shew. 2. to see. 3. to visit. 4. to pay unjustly.
- గ. దలాలీ s. n. (from A. دلالی) 1. Brokerage, the business of a broker. 2. a broker. (A. دلال) దలాలీమాటలు Deceitful words.
- స. దశము s. n. 1. A leaf. 2. a part, portion, or fragment.
- త. దశము s. n. 1. Thickness, solidity. 2. *vide* చేతురంగబలము adj. Thick, solid. దశమేత్తు To levy troops. దశవాయి A general.
- త. దశసరి adj. Thick, solid, coarse. s. n. Thickness, solidity, coarseness.
- స. దళితము &c. adj. 1. Blown, full blown, expanded. 2. split, divided.
- త. దవద s. n. 1. The jaw. 2. the cheek. దవదపండ్లు The double teeth.
- త. దవనము s. n. A kind of fragrant leaf; a sort of balm.
- స. దవము s. n. Wild fire; a forest conflagration.
- త. దవాలీ s. n. The belt of a peon.
- స. దవిష్టము adj. Very remote, or distant.
- త. దవు or దప్పు s. n. Distance.
- గ. దవుడు s. n. 1. A military expedition, or incursion. 2. a gallop.
- త. దవురు s. n. That part of a jacket which hangs below the waist.
- త. దవ్వ s. n. Pith; the soft part of wood.
- స. దశ s. n. 1. Power, authority. 2. the influence of a planet; luck, fortune. 3. a stage of life. 4. the ends of a cloth. 5. a wick.
- స. దశకము adj. numeral. Ten.
- స. దశనము s. n. A tooth. దశనవాసస్సు s. n. A lip.
- స. దశమము adj. Tenth.
- స. దశమి s. n. The tenth lunar day, of either the light, or dark fortnight.
- స. దశరథుడు s. n. The name of a former sovereign of *Ayodha* or *Oude*, father of *Rama*.
- స. దశార్ణదేశము s. n. Part of central Hindoostan, lying on the south east of the *Vindhya* mountains.
- స. దశాశ్వుడు s. n. (from s. దశ ten, and s. ఆస్త్ face.) A name of *Ravana*; as having ten heads.
- త. దశరీపంచె s. n. A flowered silk garment.
- గ. దస్తము s. n. (from P. دست) Signature.
- గ. దస్తఖు s. n. (from P. دستک) A pass, or order.
- గ. దస్తా s. n. (from P. دست) 1. A quire of paper. 2. a bundle of 24 arrows.
- గ. దస్తావేజ్ s. n. (from P. دست آویز signature, &c.) A document of any kind; a proof, or document, in one's own hand writing.
- గ. దస్తు s. n. (from P. دست the hand.) lit. that which has reached the hand. The money collected, in contradistinction to the శిస్తు, or money outstanding unrealized. In revenue language, the *dust* balance is that which has been realized by some one, as the Reddy, Curnum, &c., from

the Ryots, but has been withheld by them from the Government treasury; the *shist*-balance is that which is still due by, and outstanding against, the Ryots themselves.

౧. దస్తూరీ s. n. (from P. *دستور*) Custom, manner.

౨. దస్త్రము s. n. (from P. *دستور* a record, register.) A bundle of written documents, tied together in a cloth.

౩. దస్యదా s. n. 1. A thief, a robber. 2. an enemy.

౪. దహనము s. n. 1. Fire. 2. burning; especially the burning of a corpse. దహనుడు s. n. The god of fire. దహనోపలము A crystal lens, or burning glass. దహించు v. a. To burn; to consume.

౫. దక్షిణ s. n. *Parvatē*, the consort of *Siva* and daughter of *Duksha*.

౬. దక్షిణ s. n. The manager of a family.

౭. దక్షిణ s. n. A present or gift, of ready money, offered either to the deity, or to brahmins.

౮. దక్షిణము s. n. The south. adj. 1. Southern. 2. right, as distinguished from left. దక్షిణాధీశుడు *Yama*, the regent of the southern point.

౯. దక్షిణుడు s. n. 1. *Yama*, see above. 2. a candid, kind, or clever man.

౧౦. దక్షుడు s. n. 1. *Duksha*, a son of *Brumha*, born from his thumb, for the purpose of assisting in peopling the world. 2. a clever, or able man.

s. దాంతి s. n. Self-command; the endurance of religious austerities.

౧. దాక s. n. A pot, with wide mouth.

౨. దాకా adv. Until; as far as.

౩. దాకొను v. n. 1. To approach. 2. to meet, or encounter. 3. to congeal.

౪. దాఖలు s. n. (from A. *داخل*) a revenue term, which denotes - 1. An entry or insertion. 2. an arrival. దాఖలు చేయు v. a. To enter. దాఖలులవు To arrive; to be entered.

౫. దాఖర s. n. A large winnowing basket.

౬. దాఖలి s. n. An anvil.

౭. దాచు v. n. To be hidden, or concealed; to abscond, or disappear. దాచు v. a. To hide, or conceal; to secret. దాచికొను v. comp. To hide, or conceal one's self, or any thing for one's own advantage. దాచించు v. caus. To cause to hide, &c. దాచిలిమూత s. n. Blindman's buff.

౮. దాచు s. n. 1. *vide* చతురంగబలము. 2. a jump. v. a. 1. To jump, or leap. 2. to pass, or cross over. 3. to copulate, as applied to cattle. 4. to go beyond, or transgress. దాచించు v. caus. To cause to jump, &c.

౯. దాది or దాదీ s. n. A beard.

౧౦. దాది s. n. A military expedition, incursion, irruption, or campaign. దాదిచేయు To prepare for battle.

౧౧. దాదిము s. n. The pomegranate tree.

౧౨. దానా s. n. (from P. *दान*) Corn; horse gram, &c.

- s. దాత s. n. A generous, or liberal, person.
 దాతృత్వము s. n. Generosity, liberality.
- t. దాతికట్ట s. n. The piece of wood, used to support that which a carpenter cuts.
- s. దాత్యూహము s. n. A gallinule.
- s. దాత్రము s. n. A sickle.
- t. దాది s. n. A nurse.
- s. దానము s. n. 1. Donation. 2. a gift, or present. 3. the fluid which exudes from an elephant in rut. దానశౌంధము &c. adj. Munificent, liberal, generous. దాని s. n. 1. A giver, or donor. 2. an elephant.
- s. దానవైదు s. n. A giant, or demon. దానవారి (from s. ఆరి an enemy.) Vishnool.
- TUD. దానివృత్తు s. n. vide దాదిమము.
- t. దాపరమవు v. n. 1. To happen, or occur. 2. to be under the influence of misfortune.
- t. దాపల adv. On the left side, or hand. దాపలి adj. Left.
- t. దాపు s. n. Protection, covering. adj. Neighbouring, next. adv. Near. v. a. To set as precious stones.
- t. దాచురము s. n. Concealed property; from దాచు q. v.
- s. దామము s. n. 1. A wreath, or garland. 2. a string, rope, or cord. దామోదరుడు s. n. Vishnool; from his mother having in vain endeavoured to confine him, while a child, by a rope passed round his belly.
- t. దామైనత్రాడు s. n. A long string, to tie cattle in a line.
- t. దాయ s. n. An enemy, or foe.
- s. దాయము s. n. 1. Heritage, inheritance. 2. a present from relations.
- s. దాయాది s. n. A distant relation; a descendant from the same original male stock. దాయాదిత్వము s. n. Relationship, of this distant kind.
- t. దాయి s. n. 1. An anvil, vide దాకలి. 2. any thing on which artificers place their work.
- t. దాయా s. n. A nurse, vide దాది.
- t. దాయు v. n. To approach, or come near.
- s. దార s. n. A wife.
- s. దారకుడు s. n. The charioteer of Vishnool.
- s. దారదము s. n. 1. A certain poison. 2. quicksilver. 3. vermilion.
- TUD. దారబండము s. n. (from s. ద్వారబంధ.) A door-frame.
- r. దారము s. n. A thread, cord, string, or rope.
- t. దారి s. n. 1. A way, road, or path. 2. manner, mode. 3. conduct, character. 4. in composition, it is affixed, to denote, a possessor; as విసదారి A possessor of poison. (from P. గ్రహ possessing.)
- s. దారితము &c. adj. Torn; divided.
- s. దారుణము &c. adj. Horrible, frightful, terrific, fearful. s. n. Horror, fear.
- s. దారువు or దారు s. n. Wood, timber.
- s. దార్యశూటము s. n. The wood-pecker.
- t. దాలి s. n. A heap of dung cakes, used as fuel, piled up, in order to cook any thing.
- G. దాల్చిని s. n. Cinnamon.
- t. దాళి s. n. Split pulse.
- TUD. దాళిబచ్చెట్టు s. n. vide దాదిమము.

- t. దాళు s. n. A tinge, or slight shade, of any colour.
- t. దాళువ s. n. The cheek, or jaw.
- s. దావము s. n. *vide* దవము.
- g. దావా s. n. (from A. *دعوى*) A claim, suit, or complaint.
- s. దాశరథి s. n. A name of *Rama*, the son of *Dushurudha*.
- s. దాశాహుఁడు s. n. A name of *Krishna*.
- s. దాశుఁడు s. n. A fisherman.
- g. దాష్టీకము s. n. 1. Power, authority. 2. blustering.
- t. దాసనచెట్టు s. n. *vide* జిసాపుష్పి.
- t. దాసరి s. n. An individual of that peculiar cast of Hindoos, worshipping *Vishnoo* exclusively, who go about begging alms, and often dance in a fraptic manner, with fire in their hands.
- t. దాసరిపాము s. n. A very large species of snake.
- s. దాసి s. n. 1. A female servant, or slave. 2. a prostitute.
- s. దాసుఁడు s. n. 1. A male slave, or servant. 2. a fisherman. 3. a man of the fourth or *Soodra* tribe. దాస్యము s. n. Slavery.
- s. దాసేరకము s. n. A camel.
- s. దాసేరము &c. adj. Born, or sprung, from a servant, or slave.
- s. దాహము s. n. 1. Thirst. 2. drink. 3. ardent desire. దాహమవు or దాహముగొను To be thirsty. దాహముయిచ్చు To give drink.
- s. దాదాయణి s. n. A lunar asterism in ge-

- neral. 2. the goddess *Parvatee*, consort of *Siva*.
- s. దాక్షిణ్యము &c. adj. Southern.
- s. దాక్షిణ్యము s. n. 1. Pity, compassion, complaisance. 2. concord, harmony, agreement. 3. partiality.
- s. దింకము s. n. A nit.
- t. దించు or దింపు v. a. The causal form of దిను q. v. 1. To lower; to let, or put, down. 2. to unload from a ship, to disembark, or land, goods, &c. 3. to distil, or extract. 4. to cause a miscarriage, or abortion. విల్లెక్కుదించు To unbrace a bow. విషముదించు To dispel poison. దించుకొను v. comp. To lower, &c. for one's-self. కడుపు or కర్భముదించుకొను To cause one's-self to miscarry.
- t. దిండు s. n. A pillow, cushion, or bolster. adj. Much.
- s. దిక్కు s. n. 1. Region. 2. space. 3. a corner, or quarter, of the world. 4. a point of the compass. 5. a side, or direction. 6. shelter, asylum, refuge, protection. దిక్కేదు To be without protection.
- s. దిగంబరము &c. adj. Naked.
- t. దిను v. n. 1. To descend; to come down, or off; to go down. 2. to alight, or dismount. 3. to land from a ship, as applied to persons; to be unladen, landed, or disembarked, as applied to goods. 4. to halt; to take up one's residence. 5. to distil. 6. to become less, or abate, as applied to any disease. దిగబడు v. n. 1. To sink, or give way. 2. to remain, or

- be left behind. 3. to miscarry. దిగనాడు To forsake. దిగవిడుచు v. a. To leave. దిగించు v. a. To make one descend, &c., *vide* దించు - దిగదీయు 1. To decrease; or grow less. 2. to draw down, or expel, an evil spirit, &c. దిగసన adv. Down, below. దిగుడు s. n. Descent. adj. Mean, base, low. దిగుమతి s. n. 1. Disembarkation, landing. 2. import. దిగుమతి చేయు To land, to import.
౧. దిగులు s. n. 1. Fear, terror, alarm. 2. cowardice.
౨. దిగువ adj. (from ౧. దిగు q. v.) Inferior, lower. adv. Down, below, under.
౩. దిగ్గజము s. n. Any one of the eight fabulous elephants, at the points of the compass.
౪. దిగ్గన or దిగ్గన adv. Immediately.
౫. దిగ్గియ s. n. (from s. దిగ్గియ-కా.) A large oblong pond.
౬. దిగ్ధము &c. adj. Smeared, anointed.
౭. దిగ్ధజయము s. n. Universal conquest.
౮. దిచ్చు మోగము s. n. Disappearance. దిచ్చు మోగమవు To disappear, to vanish.
౯. దిట్ట s. n. A courageous, firm, gallant, stout, or clever person. దిట్టము or దిట్టపు s. n. Courage, bravery. దిట్టతనము s. n. Cleverness, ability.
౧౦. దిట్టము s. n. 1. Firmness. 2. good order. దిట్టపడు v. n. To be regulated, or put in order; to agree exactly. దిట్టపఱచు v. a. To regulate, or put in order; to make right, or proper.
౧౧. దిద్దివాళి s. n. A back door; a sally port.
౧౨. దితి s. n. One of the wives of *Kusyapa*, and the mother of the *Daityas*, or infernal race.
౧౩. దిద్దు v. a. 1. To correct, or rectify. 2. to alter. 3. to erase. 4. to adorn. 5. to teach. దిద్దుబాటు s. n. Alteration. దిద్దించు v. caus. To cause to correct, &c.
౧౪. దినిమవు s. n. The second husband of a woman twice married; a virgin widow remarried.
౧౫. దినము s. n. 1. A solar day. 2. day, as distinguished from night. దినమణి (from s. మణి a precious stone.) The sun. దిన చిర్య s. n. A diary. దినదినము Day by day.
౧౬. దినసు or దినసు s. n. Sort, kind.
౧౭. దిన్నె s. n. 1. A covered raised terrace. 2. a sand-hillock.
౧౮. దిబ్బ s. n. A hillock or eminence; a heap.
౧౯. దిబ్బడము s. n. An earthen cork, or covering, of a vase.
౨౦. దిద్దెము s. n. A light, a lamp.
౨౧. దిమాకు s. n. Haughtiness, arrogance, pride, disdain, insolence.
౨౨. దిమ్మ s. n. Thoughtlessness, giddiness. దిమ్మరి A thoughtless, giddy person. దే శదిమ్మరి A constant traveller.
౨౩. దిమ్ము s. n. Pain; as తలదిమ్ము the headache.
౨౪. దిమ్మె s. n. 1. A sort of rocket. 2. a wooden cork.
౨౫. దిరిసన చెట్టు s. n. The tree termed *Mimosa sirisha*.

- g. దివాసా s. n. (from P. ८५) Comfort, encouragement, consolation.
- s. దిలీపుడు s. n. The name of a king, ancestor of *Rama*.
- s. దివము s. n. 1. Heaven, paradise. 2. the sky.
- s. దివసము s. n. A day.
- s. దివస్వతి s. n. *Indra*, the regent of the sky.
- s. దివాకరుడు s. n. The sun.
- s. దివాకీర్తి s. n. 1. A barber. 2. a *Chandala*, or man of a low, or impure, cast.
- r. దివాణము s. n. A palace, or court.
- s. దివాభీతము s. n. An owl. దివాభీతి A very cowardly fellow.
- r. దివాలా s. n. Bankruptcy. దివాలా - తీయు or యెత్తు To become bankrupt; to declare one's-self bankrupt.
- s. దివి s. n. 1. Heaven. 2. the sky.
- s. దివిజుడు or దివాకసుడు s. n. A deity.
- r. దివిటీ s. n. A flambeau, or torch.
- s. దివ్యము &c. adj. 1. Celestial, divine. 2. beautiful, agreeable, supernatural, excellent.
- r. దివ్యే s. n. 1. A light. 2. a lamp. దివ్యేసుది A wooden lamp-stand, fastened to the wall.
- s. దిశ or దిశి s. n. 1. A point of the compass, or quarter of the world. 2. a direction, a side. 3. space, a region.
- s. దిష్టము s. n. 1. Fate, destiny, fortune, good or ill luck. 2. time.
- r. దిస మొల s. n. Nakedness. adj. Naked.
- r. దీప్తి s. n. *vide* దివిటీ.
- r. దీటు s. n. Equality, conformity, resemblance. adj. Equal, conforming with, resembling. దీటుకొను To be equal, resembling, or in conformity with.
- s. దీధితి s. n. A ray of light.
- s. దీనము &c. adj. Poor, indigent, needy, distressed, miserable, pitiable. దీనత or దీనత్వము s. n. Poverty, wretchedness, misery. దీనదశ s. n. A poor, or miserable, condition, or circumstance.
- s. దీనారము s. n. A gold *mohur*, or any current gold coin. (P. دينار)
- s. దీపకము s. n. 1. *vide* ఓమము 2. rhetorical beauty; a certain elegance of construction. 3. a certain bird.
- s. దీపధ్వజము s. n. A lamp-stand, made either of metal, or wood.
- s. దీపనము s. n. 1. Hunger. 2. the power of digestion.
- s. దీపని s. n. 1. *vide* ఓమము 2. Fenugreek. *Trigonella fœnum græcum*.
- s. దీపము s. n. 1. A lamp. 2. a light. దీపపాదము A lamp-stand. దీపకేట్టుము Lamp-black, soot. దీపించు To shine. దీపము కెట్టు To light a lamp. lit. to place or put a lamp. దీపారాధన The offering of a light to the deity.
- s. దీపాంధము s. n. *vide* కొక్క No. 2.
- s. దీప్తి s. n. 1. Light, lustre, splendour, brilliance. 2. beauty. దీప్యము &c. adj. 1. Luminous, splendid, radiant, blazing, glowing. 2. burnt.
- s. దీప్యము s. n. 1. *vide* ఓమము. 2. cummin seed.

- s. దీమ సము s. n. 1. A stratagem, expedient, or contrivance. 2. courage.
 T. దీముబిట్ట s. n. A certain bird.
 s. దీర్ఘము adj. Long. s. n. 1. A long vowel. 2. the connected form of ఏ, viz. ా.
 దీర్ఘకోశి s. n. A cockle. lit. long shelled.
 దీర్ఘదర్శి A wise, learned, or experienced man. lit. long sighted. దీర్ఘనిద్ర Death. lit. long sleep. దీర్ఘశ A large or long pond.
 s. దీర్ఘము &c. adj. Torn, rent. s. n. A wound.
 T. దీవి s. n. An island.
 T. దీవించు v. a. To bless. దీవెన s. n. A blessing, or benediction.
 s. దీక్ష s. n. 1. Engaging in a course of austerities. 2. a religious vow.
 T. దుంక s. n. A block of wood.
 T. దుండకము s. n. Dishonesty, craftiness. దుండకీడు A fraudulent, or crafty, man.
 T. దుంత s. n. A male buffalo.
 s. దుందుభి s. n. 1. The fifty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. a drum.
 T. దుంప s. n. 1. A root. 2. a vegetable. దుంపకూర An edible root.
 T. దుంపరాస్త్రము s. n. A medicinal root, so called.
 s. దుఃఖము s. n. 1. Pain. 2. sorrow, affliction, distress, unhappiness. దుఃఖించు or దుఃఖిపడు v. n. 1. To grieve; to be afflicted. 2. to regret. దుఃఖోపశమనము Consolation.
 G. దుకాణము s. n. (from P. دكان) A shop. దుకాణము - పెట్టు or వేయు To set up a shop. దుకాణదారుడు A shop-keeper (P. دكاندار).
 s. దుకులము s. n. 1. A silk cloth. 2. any fine cloth.
 T. దుక్కి s. n. 1. Ploughed ground. 2. ploughing. దుక్కిపెద్దు A ploughing ox. దుక్కిపాలము A ploughed field. దుక్కివారుదాల్పు Balarama, the younger brother of Krishna; because his weapon is the plough. దుక్కివర్షము A fall of rain, sufficient for ploughing.
 T. దుక s. n. A couple, or pair; a deuce at games.
 T. దుకలము or దుకులము s. n. The sixteenth part of the coin termed a pagoda.
 T. దుక్కాని s. n. A copper coin, of the value of ten cash.
 T. దుక్కు s. n. Spoilt grass, or straw.
 G. దుష్ట s. n. 1. Enmity, hate. 2. vain hope.
 s. దుద్ధము s. n. Milk.
 T. దుడుకు s. n. 1. Inconsiderateness. 2. the follies of children. adj. Inconsiderate, foolish. 2. wicked.
 T. దుడ్డు s. n. 1. A coin, of the value of ten, or twenty, cash. 2. a club. దుడ్డుకణ్ణి A large stick, or staff.
 T. దుత్త s. n. An earthen pot, with a small mouth.
 s. దుత్తూరము s. n. The thorn apple. *Datura fastuosa*.
 T. దుద్దు s. n. 1. A sort of ear-ornament, worn by women. 2. the pericarp of a lotus.
 T. దున్న or దున్నపోతు s. n. A male buffalo.
 T. దున్ను v. a. To plough.
 T. దుప్పటము s. n. Armour, mail.

- T. దుప్పటి s. n. A cloth thrown loosely over the body, and sometimes tied, by men, round the waist. పక్క-దుప్పటి A cloth, or sheet, for sleeping on.
- T. దుప్పి s. n. A male spotted deer.
- T. దుబ్బి s. n. A tuft, or bunch.
- T. దుమారము s. n. Dust.
- T. దుముకు or దుముకులాడు v. n. To leap. దుముకు s. n. A leap. దుమికించు v. caus. To cause to leap; to leap a horse, &c.
- T. దుక్కు s. n. 1. Dust. 2. a bone.
- T. దుమ్ములగొంది s. n. A hyena.
- T. దుయ్య v. a. *vide* దూయు.
- S. దుర్ A deprecatative particle, which, prefixed to Sanscrit words, denotes - 1. Pain, trouble. (bad, difficult, ill.) 2. inferiority. (bad, vile, contemptible.) 3. prohibition, (away, hold, forbear.)
- T. దురజిల్లు v. n. To regret, to lament.
- T. దురద s. n. An itching.
- T. దురదుర s. n. Great haste.
- S. దురదృష్టము s. n. Misfortune.
- S. దురభిమానము or దురహంకారము s. n. Presumption, vanity.
- S. దురభ్యాసము s. n. A bad practice, or custom.
- T. దురము s. n. Battle, combat, war.
- S. దురవస్థ s. n. A disastrous situation.
- T. దురాయ s. n. *vide* అన No. 3, and No. 4.
- S. దురాశ s. n. Vain hope; unattainable desire.
- S. దురితము s. n. 1. Crime. 2. sin.
- T. దురుసు s. n. Haste, speed.
- S. దురోదరము s. n. Gaming; a game.
- S. దుర్గ s. n. *Parvatee*, the consort of *Siva*.
- S. దుర్గంధము s. n. (from s. particle దుర్ and s. గంధ *a smell*.) A stink.
- S. దుర్గతము &c. adj. Poor, indigent, distressed.
- S. దుర్గతి s. n. Hell.
- S. దుర్గమము &c. adj. Unattainable, inaccessible, impassable.
- S. దుర్గము s. n. A hill fort.
- S. దుర్గుణము &c. adj. Ill natured. s. n. Ill nature.
- S. దుర్ఘటము &c. adj. Difficult of attainment.
- S. దుర్జనము &c. adj. (from s. particle దుర్, and s. జన *a man*.) Mischievous, malicious.
- S. దుర్దశ s. n. Misfortune, a bad condition.
- S. దుర్దినము s. n. (from s. particle దుర్, and s. దినము q. v.) A cloudy day.
- S. దుర్ధరము &c. adj. Unbearable; difficult of attainment.
- S. దుర్ధర్షము &c. adj. Unbearable.
- S. దుర్బలము &c. adj. Weak.
- S. దుర్బుద్ధి s. n. 1. Folly, want of sense. 2. a bad disposition.
- S. దుర్బోధన s. n. Evil advice, or persuasion.
- S. దుర్భరము &c. adj. Insupportable.
- S. దుర్భాష s. n. Abuse; opprobrious language.
- S. దుర్మితము s. n. A dearth, or famine.
- S. దుర్మతి s. n. 1. The fifty-fifth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. *vide* దుర్బుద్ధి.

- s. దుర్మార్గము &c. adj. Vicious, wicked. s. n. Vice, wickedness.
- s. దుర్మూల s. n. The thirtieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. దుర్మోక్షనుడు s. n. The elder of the Kooroo princes, and leader of the war against his cousins, the Pandoos and Krishna, which forms the subject of the Mahabharut.
- s. దుర్లభము &c. adj. 1. Difficult of attainment; scarce, rare. 2. dear, beloved.
- s. దుర్వచిష్టు s. n. Scurrility, obscenity, abuse.
- s. దుర్వర్ణము s. n. Silver.
- s. దుర్విధము &c. adj. Poor, indigent.
- T. దులుపు v. a. To shake, so as to throw off the dust.
- T. దువాళించు v. n. To shine, to glitter.
- T. దుష్పలువ s. n. A sheet, to cover the body.
- T. దుష్టు v. a. 1. To comb. 2. to stroke, to rub gently, or tenderly. దుష్టన s. n. A comb.
- s. దుష్కరము &c. adj. Difficult to be done
- s. దుష్టము &c. or దుష్టు adj. 1. Low, vile. 2. weak, impotent. 3. bad, wicked, depraved.
- s. దుష్టు s. n. A suit of clothes, &c.
- s. దుష్టహము &c. adj. Insufferable; hardly to be borne.
- s. దుహిత s. n. A daughter.
- T. దూకొను v. a. To penetrate, pierce, or enter in. from దూయు q. v.
- T. దూగర s. n. 1. The dust of paddy. 2. a cobweb.
- T. దూచు s. n. The interior tender substance of the plantain tree.
- T. దూద s. n. A calf.
- s. దూత s. n. A messenger, a spy.
- s. దూతి s. n. A procuress.
- TUD. దూది s. n. Cotton, after it has been cleared from the seed. దూదియేకు or దూడేకు To clean cotton. దూడేకులవాడు A cotton cleaner.
- T. దూప s. n. Thirst.
- T. దూబరదింది adj. Extravagant.
- T. దూముది s. n. A looped knot.
- T. దూయు v. a. 1. To enter, penetrate, or pierce. 2. to draw, as a sword, &c. 3. to strip leaves, &c. off, by pulling through the hand.
- s. దూరచకి s. n. A wise, or provident, man.
- s. దూరచ్ఛక్తు s. n. One who can see to a great distance.
- s. దూరము s. n. Distance. adj. Distant, far. (P. ५५)
- s. దూరస్త్రీ s. n. A menstruous woman.
- s. దూర్వ or దూర్వము s. n. A kind of bent grass.
- T. దూలు v. a. 1. To enter. 2. to penetrate, or pierce. 3. to creep in, under, or through. 4. to reproach, blame, or abuse. దూలుచు v. caus. To cause to enter. దూలు s. n. Abusive language, reproachful words, ill usage, blame.
- T. దూల s. n. An itching.
- T. దూలకొంది or దూలకొవెల s. n. The plant termed Cowitch. *Dolichos pruriens*.
- T. దూలము s. n. A beam of timber.

- s. దూషణ or దూషణము s. n. 1. A curse.
2. blame, reproach. 3. a fault, or defect.
దూషించు v. a. To curse, blame, cen-
sure, or reproach.
- s. దూషిక s. n. The secretion, or rheum, of
the eye.
- s. దూష్యము &c. adj. Reprehensible, con-
temptible, vile, bad, accursed. s. n. A
tent.
- T. దూసరతీ s. n. The plant termed *Me-
nisperrum glabrum*.
- s. దృక్ s. n. 1. Sight, seeing. 2. an eye.
దృశాయుధుఁడు A name of *Siva*, whose
weapon is his eye.
- s. దృఢదంశకము s. n. A shark.
- s. దృఢము &c. adj. 1. Much, exceeding.
2. hard, firm. 3. able, powerful. 4. bulky,
massive, solid.
- s. దృశ్యము &c. adj. Visible.
- s. దృష్టము &c. adj. Seen, visible, apparent.
- s. దృష్టాంతము s. n. 1. An example, illus-
tration, instance, proof, evidence. 2.
science, a *sastra*.
- s. దృష్టి s. n. 1. An eye. 2. sight, seeing ;
a look. దృష్టిగోపము The influence of
evil eyes. దృష్టించు v. a. To see. దృష్టిం
చిచూచు To look steadfastly.
- T. దెప్పురము s. n. Danger, peril, difficulty.
- T. దెప్పు v. a. To taunt, jeer, or reproach.
- T. దెబ్బ s. n. A blow ; a stroke. దెబ్బలుతి
ను To be beaten. దెబ్బలు - వేయు or కొ
ట్టు To beat. దెబ్బలువాన Hard rain.
దెబ్బన adv. Quickly, speedily.
- T. దెయ్యము s. n. A demon, or evil spirit.

- TUD. దెస s. n. (from s. దిశ) vide దిక్కు.
- T. దేంద్రవాండ్లు s. n. plu. A particular cast
of weavers.
- T. దేకు v. n. To creep, or slide, along the
ground, on the posteriors.
- s. దేవకి s. n. The mother of *Krishna*.
- s. దేవచ్ఛందము s. n. A garland, or neck-
lace, of pearls, &c, composed of one
hundred strings.
- s. దేవత s. n. 1. A deity. 2. a goddess.
- s. దేవత్వము s. n. 1. Divinity, the abstract
attribute of a divine being. 2. identi-
fication with a deity, deification.
- s. దేవద్రవ్యము s. n. The conch of *Arjoona*.
- s. దేవదారువు s. n. A species of pine.
- s. దేవదాసి s. n. A courtesan.
- s. దేవనము s. n. 1. Sport, play, pastime.
2. gaming. 3. a dream, or vision.
- T. దేవనాంపట్నము s. n. The name of *Fort
St. David*, on the Coromandel coast.
- s. దేవమణి s. n. 1. An ornament round a
horse's neck. 2. the jewel of *Krishna*.
- s. దేవమౌళ్యము &c. adj. Watered by
rain, as applied to corn land, &c.
- s. దేవయజ్ఞము s. n. The *Homa*, or burnt
sacrifice.
- s. దేవయాన s. n. The daughter of *Sukra*.
- s. దేవయానము s. n. (from s. దేవ a deity,
and s. యాన going.) The car, or vehicle,
of any deity.
- TUD. దేవర s. n. (from s. దేవ a deity.) making
in the nom. plu. దేవరలు or దేవర్లు A dei-
ty, male, or female. This word, among
the natives who wear the *lingum*, is often

- applied as an honorific title, to their priests; it is also used, by all persons, when much deference is meant to be paid to men of superior age, rank, or learning, and may be said to correspond with the English phrases *Sir, My Lord, &c.*
- s. దేవరుడు s. n. A husband's brother; but especially his younger brother.
- s. దేవలుడు s. n. An attendant upon an idol.
- TUD. దేవశము s. n. *vide* దేవాలయము.
- s. దేవవర్ధకి s. n. *Viswacurma*, the artist of the gods.
- T. దేవాంకులు s. n. plu. Weavers of a particular cast.
- s. దేవానాంప్రియుడు s. n. An obstinate, or foolish, man.
- s. దేవాలయము s. n. A Hindoo temple.
- s. దేవి s. n. 1. Any female deity. 2. a name of *Parvatee*, the consort of *Siva*. 3. a queen.
- T. దేవు v. 1. To take rice, &c., with the hand, out of water in which it has been washed. 2. to search for; especially in water. దేవులాడు 1. To dive into water. 2. to search.
- s. దేవుడు s. n. 1. God, the supreme being. 2. any deity. 3. a cloud.
- T. దేవురించు v. n. To beg humbly; to implore, or solicit.
- TUD. దేవేరి s. n. (from s. దేవీ) A queen.
- s. దేశము s. n. A country, territory, land, or district; a region, whether inhabited, or uninhabited. దేశస్థుడు 1. A man belonging to any particular country; an inhabitant. 2. the appellation of a particular tribe among the brahmins. దేశాంతరము A foreign country. Journey, travel. దేశాధిపతి A king, or sovereign. దేశాచారము The customs of any particular country.
- s. దేశికుడు s. n. A *Gooroo*, or spiritual teacher.
- s. దేశ్యము s. n. The language of a country, or land. adj. Of or belonging to a land, or country.
- s. దేహము s. n. The body.
- s. దేహళి s. n. The threshold of a door.
- s. దైతేయుడు or దైత్యుడు s. n. A giant, or demon.
- s. దైన్యము s. n. 1. Meanness, covetousness. 2. poverty, humility.
- s. దైవజ్ఞ s. n. 1. A female fortune-teller. 2. a lizard; which is supposed by the natives to foretel events, by chirping. దైవజ్ఞుడు A male fortune-teller.
- s. దైవతము s. n. A god, or deity.
- s. దైవము s. n. 1. God. 2. destiny, fate, luck, fortune. adj. Divine. దైవఁగతి or దైవయోగము Chance, accident. దైవదూషణ Blasphemy. దైవికము A visitation from God.
- T. దైవారు v. n. 1. To be agreeable, or pleasant. 2. to be born.
- T. దొంగ s. n. 1. A thief, a robber. 2. a rogue, or rascal. 3. a hard substance in the middle of a young palmyra shoot, or of the plantain flower. దొంగసొమ్ము Stolen property. దొంగిలించు or దొంగలు v. a. To rob, or steal. దొంగతనము or దొంగరికము s. n. Theft.

T. దొండతీగ s. n. The plant termed *Bryonia grandis*.

T. దొంది s. n. A hole. దొందిపొడుచు To bore a hole.

T. దొంతి s. n. A heap of pots, one above another.

T. దొందడి s. n. 1. The confusion of battle. 2. a mingled noise.

T. దొడ్డ adj. 1. Great, large, big, eminent. 2. excellent, good. 3. rich, powerful. దొడ్డతనము s. n. 1. Greatness. 2. excellence. 3. riches, power.

T. దొడ్డి s. n. 1. A backyard. 2. a cow house.

T. దొడ్డికట్టు s. n. *vide* తొట్టికట్టు.

T. దొడ్డికాళ్ల adj. Bandy-legged.

T. దొన s. n. 1. A deep fountain. 2. a quiver.

T. దొనకు s. n. Evil, mischief, harm.

T. దొనరు adj. Worthy, fit.

T. దొన్నె or దొప్ప s. n. A cup made of leaves.

T. దొప్పదోకు v. n. To sink, to be drowned; to be severely wet by rain.

T. దొబ్బు v. a. To push. దొబ్బులపడు v. n. 1. To be pushed. 2. to be abused. దొబ్బులబెట్టు v. a. To abuse.

T. దొమ్మ s. n. A fainting disease, which affects cattle.

T. దొమ్మరవాండ్లు s. n. plu. Tumblers, rope-dancers.

T. దొమ్మి s. n. 1. A mingled or confused noise. 2. the confusion of battle.

T. దొర s. n. 1. A master, lord, superior, ruler, governor, or king. 2. equality, similarity. దొరతనము s. n. 1. Govern-

ment. 2. reign. దొరసాని s. n. A queen, or lady.

T. దొరకొను v. a. 1. To attain, or obtain. 2. to begin, or commence. దొరకోలు s. n. 1. Attaining. 2. commencement.

T. దొరకోలుసన్నాసి s. n. A thief, a robber.

T. దొరయు v. n. To resemble.

T. దొరలు v. n. To roll; figuratively, to die, or expire. దొరించు v. a. To roll.

T. దొరుకు v. n. *vide* దొలుకు.

T. దొరువు or దొర్వు s. n. 1. A spring. 2. a large well.

T. దొరువుపట్టెడ s. n. A crupper.

T. దొలుకు v. n. To be found, gotten, procured, or obtained. దొఱకించుకొను To apprehend, seize, or secure.

T. దోచు v. a. To smooth the earth; to dig up grass by the root. దోచుకొనిపోవు To be grazed, as applied to the skin.

T. దోచు or దోచుకొను v. n. To creep on the knees, as an infant.

s. దోగ్గ s. n. A cow-herd.

s. దోగ్గి s. n. A milch cow.

T. దోచు or దోచుకొను v. a. To plunder, rob, or commit devastation.

T. దోచటి s. n. A long pole with a hook at the end of it, used to cut off fruit from high trees.

T. దోనము s. n. A large heavy mallet, for driving wedges into the clefts of the palmyra tree, when it is split.

T. దోనె s. n. 1. A native vessel with a single mast. 2. a boat.

T. దోచు or దోచుడు s. n. Plunder, devas-

- tation, pillage. దోచుడువాడు s. n. A robber, a thief.
- T. దోచు v. a. To place, or stick, in ; to thrust in ; to insert.
- T. దోమ s. n. A musquitoe, a gnat. దోమ తెర A musquitoe curtain.
- TUD. దోయి s. n. (from s. ద్వయ) A couple, two.
- T. దోయిలి s. n. The two hands joined together, so as to hold any thing. దోయిలించు To hold the hands joined together, in that manner.
- T. దోరకాయ s. n. A fruit almost ripe.
- T. దోరగాలు or దోరగాల్లు v. n. To be bent, as applied to trees ; to be nearly ripe, as applied to fruit.
- TUD. దోరణము s. n. *vide* తోరణము.
- TUD. దోరము s. n. (from s. ద్వార) A gate, door, or entrance.
- T. దోరవన్నె s. n. A bay colour.
- T. దోరు v. n. 1. To be bent, as applied to trees. 2. to die.
- T. దోవ s. n. 1. A road, path, or way. 2. means, mode, manner. 3. an expedient, *vide* త్రోవ. దోవతప్పిపోవు To miss one's way. దోవబీలు To part, or go off, as one road from another.
- T. దోవతి s. n. A Hindoo's lower garment; the cloth round his loins.
- T. దోశ s. n. A particular kind of cake, baked on an iron plate. దోశపోయు To bake this cake on an iron plate.
- S. దోష s. n. 1. The night. 2. the arm.
- S. దోషము s. n. 1. Fault, defect, blemish. 2. sin, offence, crime. 3. error, mistake. 4. bad signs, or symptoms, in sickness, foreboding death. దోషజ్ఞుడు A learned man, a *Pundit*, sage, or physician. దోషించు or దోషముపుట్టు Bad or mortal symptoms, to appear. దోషకారి s. n. (from s. కారి *who makes*.) 1. An inferior, or low person. 2. a wicked person.
- T. దోసకాయ s. n. A cucumber.
- T. దోసిలి s. n. *vide* దోయిలి. దోసెడు adj. As much as the two hands joined can contain.
- T. దోసె s. n. *vide* దోశ.
- S. దోహదము s. n. Wish, desire ; longing in pregnancy.
- S. దోహదవతి s. n. A pregnant female, longing for any thing.
- S. దోహళము s. n. Desire, will, wish.
- T. దోడ s. n. The cheek, *vide* దవడ.
- G. దోడు s. n. *vide* దవుడు.
- S. దోవారికుడు s. n. A porter.
- S. దోహిత్తుడు s. n. A daughter's son.
- S. ద్యుతి s. n. Light, beauty, splendour, brightness.
- S. ద్యుమణి s. n. The sun.
- S. ద్యుమ్నము s. n. 1. Wealth, property, substance. 2. strength, power.
- S. ద్యుషదుడు s. n. A god, or deity.
- S. ద్యౌతము s. n. Gaming.
- S. ద్యోతము s. n. Sunshine, light, lustre, heat.
- S. ద్యోత్రము s. n. Forked lightning.
- S. ద్రధిష్ఠము &c. adj. Very hard, or firm.
- S. ద్రప్పము s. n. Thin, or diluted, curds.

- s. ద్రవము s. n. 1. Juice, essence, exudation, wetness. 2. spittle.
- s. ద్రవిణము s. n. 1. Wealth, property, substance. 2. strength, power.
- s. ద్రవించు v. To drop.
- s. ద్రవ్యము s. n. 1. Wealth, property, riches, substance. 2. a thing. 3. elementary substance, nine kinds of which are reckoned, viz. earth, water, fire, air, æther, time, space, soul, and intellect.
- s. ద్రాఘి స్థము &c. adj. Very long.
- s. ద్రాఘ s. n. An awkward, or useless person.
- s. ద్రావకము s. n. 1. Ointment. 2. distillation.
- s. ద్రావిడదేశము or ద్రావిడదేశము s. n. The Tamil country, on the south eastern side of the Indian peninsula, below the Ghauts, from Madras, to Cape Comorin.
- T. ద్రావు v. a. To push.
- s. ద్రాక్ష s. n. The grape vine.
- T. ద్రిష్టురు v. n. To wander. ద్రిష్టురి s. n. A wanderer of either sex. ద్రిష్టురిఁడు s. n. A male wanderer.
- T. ద్రుంశు v. n. To become less; to decrease.
- s. ద్రుశుణము s. n. A mace, or mallet; a weapon formed like a carpenter's hammer; an axe.
- s. ద్రుణి s. n. A turtle, a tortoise.
- s. ద్రుతము adj. Speedy, swift. s. n. 1. Quick time in music. 2. the letter న.
- s. ద్రుమము s. n. A tree.
- s. ద్రుపత్తు s. n. A stone.
- s. ద్రుహిణుఁడు s. n. Brumha, the creator.
- s. ద్రుణము s. n. A scorpion.
- T. ద్రోను v. a. To oppose, or resist.
- T. ద్రెయ్యు v. n. To be broken.
- s. ద్రోణకాకము or ద్రోణము s. n. 1. A raven. 2. the carrion crow.
- s. ద్రోణము s. n. A measure of capacity.
- s. ద్రోణి s. n. 1. An oval bason, shaped like a boat, with an aperture in front, and used for pouring water, &c. 2. the chasm between two mountains.
- s. ద్రోణుఁడు s. n. The preceptor of the Pandoo princes.
- s. ద్రోహము s. n. 1. Treason, rebellion, revolt. 2. mischief, malice, trespass, injury. 3. treachery, betraying confidence or trust reposed in one. ద్రోహముచేయు To act treacherously. ద్రోహి s. n. A traitor, a betrayer.
- s. ద్రౌపది or ద్రౌపది s. n. The wife of the five Pandoo princes.
- s. ద్వంద్వము s. n. 1. A couple, pair, or brace. 2. strife, dispute. 3. a form of grammatical combination, uniting two or more words in the same case, properly separated by a conjunction, as రామలక్ష్మణులు.
- s. ద్వయము s. n. A pair, or couple; two.
- s. ద్వయ Two.
- s. ద్వాదశము adj. Twelfth.
- s. ద్వాదశాత్ముఁడు s. n. The sun.
- s. ద్వాదశి s. n. The twelfth lunar day, of either the light, or dark, fortnight.

s. ద్వాపరము s. n. The third age of the world. It is compounded of ద్వి two, and అపర the next, viz. that which followed the two first. This age comprises 8,64,000 years.

s. ద్వారక s. n. The name of a city, formerly the capital of *Krishna*.

s. ద్వారము s. n. 1. A door, or gate. 2. a means; an expedient. 3. a medium, or way by which any thing takes place, or is effected. 4. a hole. ద్వారపాలుడు s. n. (from s. పాల who protects.) A door-keeper, or porter. ద్వారయంత్రము (from s. యంత్ర a machine.) A lock, bolt, or padlock.

s. ద్వారవతి or ద్వారావతి s. n. vide ద్వారక.

s. ద్వికము adj. Two.

s. ద్విగుణము Double, two-fold.

s. ద్విగుణాకృతము adj. Twice ploughed.

s. ద్విజిమ్మడు s. n. vide ద్విజుడు.

s. ద్విజము s. n. lit. twice born. 1. An oviparous animal; as a bird, snake, fish, &c.; first born in the shell, and in the second instance produced from it. 2. a tooth. ద్విజరాజు (from s. రాజు a king.) 1. The moon. 2. *Gurootmuntudoo*, the regent of birds.

s. ద్విజాతి s. n. (from s. ద్వి two, and s. జాతి birth.) vide ద్విజుడు.

s. ద్విజిహ్వము s. n. A snake. lit. double-tongued.

s. ద్విజిహ్వము s. n. lit. double-tongued. An informer, rogue, scoundrel, or thief.

s. ద్విజుడు s. n. (from s. ద్వి two, and s. జు

born.) A man of the three first Hindoo tribes, viz. a *Bramin*, *Chutriya*, or *Vy-sya*, whose investiture with the sacred thread constitutes religiously and metaphorically their second birth.

s. ద్వితయము s. n. A couple, or pair.

s. ద్వితియ s. n. 1. The second lunar day, either of the light, or dark, fortnight. 2. a wife.

s. ద్వితీయము adj. Second. ద్వితీయావిభక్తి in grammar, The objective or accusative case.

s. ద్విత్వము s. n. A double consonant.

s. ద్విధాక్షతి s. n. A crocodile.

s. ద్విపము or ద్విరదము s. n. An elephant.

s. ద్విభాషి s. n. lit. speaking two languages. An interpreter; a *dubash*.

s. ద్విరసనము s. n. A snake, or serpent.

s. ద్విరేఫము s. n. A large black bee.

s. ద్విముడు s. n. An enemy, or foe.

s. ద్విహ్యము adj. Twice ploughed.

s. ద్వీపము s. n. 1. An island. 2. any of the seven *dwoipas*, into which the Hindoos divide the earth.

s. ద్వీపి s. n. A royal tiger. ద్వీపచిత్రము A hunting leopard.

s. ద్వేషము s. n. Enmity, hate, hatred. ద్వేషించు v. n. To hate, or dislike. ద్వేష్ట s. n. An enemy. adj. Hating, inimical. ద్వేషి s. n. An enemy.

s. ద్వైపాయనుడు s. n. A name of *Vyasa*, the author or compiler of the *Vedas*, and *Pooranas*.

s. ద్వైపాయనుడు s. n. A name of *Ganesa*.

ధ

- ధ The thirty-fourth letter, and nineteenth consonant, in the Teloogoo alphabet.
- s. ధట s. n. A balance, or pair of scales.
- s. ధటిని s. n. The string which all male Hindoos wear round the waist.
- s. ధణి s. n. A master, superior, ruler, or owner.
- s. ధనము s. n. Riches, wealth, treasure, property. ధనదము &c. adj. Beneficent, liberal, giving away property. ధనదుడు s. n. A name of *Cubera*, the god of riches. ధనవంతము &c. adj. Rich, wealthy. ధనికము &c. adj. Rich, fortunate.
- s. ధనియాలు s. n. plu. Coriander seeds.
- s. ధనిష్ఠ s. n. The twenty-third lunar mansion.
- s. ధనువు or ధనుస్సు s. n. 1. A bow. 2. the sign *Sagittarius*. ధనుర్ధరుడు or ధన్వి An archer.
- s. ధన్యము &c. adj. Fortunate, well-fated, virtuous.
- s. ధన్వంతరి s. n. The physician of the gods, who was produced at the churning of the ocean.
- s. ధమని s. n. 1. Any tubular vessel of the body; as a vein, nerve, or tendon. 2. a tube, or pipe.
- s. ధన్మల్లము s. n. Hair, tied round the head, and ornamented with flowers, pearls, &c.
- s. ధర s. n. 1. The earth. 2. price, rate.
- s. ధరణము s. n. 1. Holding, possessing, having. 2. a tame parrot. 3. an imaginary coin, of the value of 8 *dubs*.

- s. ధరణి s. n. The earth.
- s. ధరణిధరము - ధరము or ధరాధరము s. n. A mountain.
- s. ధరి s. n. *vide* చరి.
- s. ధరించు or ధరియించు v. a. 1. To wear. 2. to dress, or put on. 3. to assume a form. 4. to retain in mind. 5. to hold. ఆజ్ఞాశిరస్సునధరించు To obey an order implicitly. lit. to put it on the head. కర్మముధరించు To be pregnant. lit. to assume the womb.
- s. ధరిత్ర s. n. The earth.
- s. ధర్మము or ధర్మపు s. n. 1. Virtue; moral and religious merit, according to the law and the *Vedas*. 2. usage, practice; the customary observances of cast, sect, &c. 3. duty, especially that enjoined by the *Vedas*. 4. fitness, propriety. 5. nature, character, proper or natural state, or disposition. 6. any peculiar, or prescribed practice, or duty; thus giving alms, &c. is the *dhurma* of a householder, administering justice, the *dhurma* of a ruler, piety that of a bramin, courage that of a chutriya; hence this word often denotes charity, justice, and piety. 7. kind or virtuous speech, or discourse. 8. a bow. ధర్మకర్త s. n. An arbitrator, or judge.
- s. ధర్మరాజు s. n. (from s. ధర్మము q. v. and s. రాజు a king.) 1. The name of the eldest of the *Pandoo* princes. 2. *Yama*, the judge of departed souls.
- s. ధర్మదు s. n. *vide* ధర్మరాజు No. 2.

- s. ధర్మణము s. n. 1. Disrespect, contumely, contempt. 2. arrogance, vanity. 3. frightening.
- s. ధర్మణి s. n. 1. A dishonest, or unchaste woman. 2. the tail of a lion. 3. a sword, or scimitar.
- s. ధర్మ్యుడు s. n. A eunuch.
- s. ధవళము s. n. White colour. adj. White ధవళాంబ (from s. అంబ the body.) *Suruswatee*, the goddess of learning.
- s. ధర్మ్యుడు s. n. A husband.
- s. ధాటి s. n. Advancing towards, or confronting, an enemy.
- s. ధాత or ధాత్యుడు s. n. *Brumha*, the creator.
- s. ధాసు s. n. The tenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ధాతువు s. n. 1. A fossil, or mineral. 2. red chalk. 3. the pulse. 4. a grammatical root. ధాతువు - అడు - నడుచు or కొట్టుకొను The pulse to beat. ధాతువుచూచు To feel the pulse.
- s. ధాత్రి s. n. 1. The earth. 2. the tree termed emblic myrobalan. 3. a foster mother, a nurse.
- s. ధానములు s. n. plu. Fried barley, or rice.
- s. ధానుష్కృతుడు s. n. An archer.
- s. ధాన్యము s. n. Grain; corn in general, but especially paddy. ధాన్యసారము (from s. సార essence.) Grain after thrashing.
- s. ధామము s. n. 1. A house, or dwelling.
2. brightness, splendour, light. ధామనిధి s. n. (from s. నిధి a nest.) The sun.
- s. ధార s. n. 1. Distillation, dripping, the oozing or issuing of any substance, by continued dropping. 2. the sharpness of a sword or any cutting instrument. ధారాధరము (from s. ధర what has.) 1. A cloud. 2. a sword. ధారాసంపాతము A hard shower. ధారపోయు To give by a formal ceremony, in which water is poured from the hand of the donor.
- s. ధారణ s. n. Price, valuation.
- s. ధారణము s. n. Holding, having, maintaining, wearing.
- s. ధారము s. n. *vide* దారము.
- s. ధారాటము s. n. A horse.
- s. ధారాశము s. n. 1. Fluency of speech. 2. generosity, liberality.
- s. ధారుణి s. n. The earth.
- s. ధార్మికము &c. adj. Virtuous, pious, just.
- s. ధావంతము s. n. 1. Grief. 2. suffering.
- s. ధావనము s. n. 1. Going, motion. 2. cleansing, purifying.
- s. ధావళి s. n. A kind of woollen cloth.
- s. ధిక్ష్పరించు v. a. 1. To send off, or dismiss, abruptly. 2. to speak contemptuously. 3. to disregard.
- s. ధిషణ s. n. Sense, wisdom, understanding; the intellect.
- s. ధిషణుడు s. n. A name of *Brookusputee*, the priest of the gods.
- s. ధిష్ణ్యము s. n. 1. A star. 2. a house.
- s. ధీ s. n. Understanding, intellect. ధీమం

- తము &c. adj. Sensible, intelligent. ధీమతి
s. n. A female of understanding.
3. ధీరము &c. adj. 1. Brave. 2. firm, steady.
3. wise, sensible, learned.
3. ధీవరుడు s. n. A fisherman.
3. ధురంధరము - ధురీణము or ధుర్యము &c.
adj. Bearing a burden.
3. ధురి s. n. A burden.
3. ధూతము &c. adj. 1. Shaken, agitated.
2. reproached, reviled. 3. abandoned, de-
serted.
3. ధూపము s. n. Incense. ధూపశలకము
or ధూపాతి - A censer.
3. ధూమము s. n. Smoke. ధూమధ్వజుడు
The god of fire, whose symbol is smoke.
ధూమకేతువు s. n. A comet.
3. ధూమ్రశము s. n. A camel.
3. ధూమ్రపత్ర s. n. The tobacco plant.
3. ధూమ్రము s. n. A sort of purple colour,
compounded of black and red.
3. ధూరటి s. n. A name of *Siva*.
3. ధూర్జు s. n. 1. A fraudulent or deceitful
person. 2. a gamester.
3. ధూళి s. n. Dust. ధూళికుట్టిమము A
mound, or rampart.
3. ధూసరము s. n. The colour grey. adj.
Grey.
3. ధృతము &c. adj. Possessed, held, con-
tained.
3. ధృతరాష్ట్రుడు s. n. The father of *Doo-
ryodhana*, and uncle of the *Pandoo*
princes.
3. ధృతి s. n. 1. Holding, having. 2. steady-
ness, firmness. 3. pleasure, happiness.

- s. ధృష్టము &c. adj. Impudent, confident,
bold, shameless.
- s. ధేనుకము s. n. 1. A louse. 2. a milch cow.
- s. ధేనువు s. n. A milch cow.
- s. ధైర్యము s. n. 1. Steadiness, firmness. 2.
bravery, courage, gallantry. ధైర్యము
దెలుపు 1. To encourage. 2. to comfort.
- s. ధైవతము s. n. The sixth note of the ga-
mut.
- s. ధోరణి s. n. 1. Line, range. 2. way. 3.
style. 4. tradition. 5. experience.
- s. ధౌతము &c. adj. Washed, cleansed,
white.
- s. ధౌరితము s. n. A horse's trot.
- s. ధౌరేయము &c. adj. Bearing a burden.
- s. ధ్యానము s. n. Meditation, reflection,
but especially that profound and ab-
stract consideration which brings it's
object, fully and undisturbedly, before
the mind. This forms the favorite reli-
gious exercise of secluded bramins.
ధ్యానించు v. a. To meditate.
- s. ధ్రువము s. n. Ascertainment, certainty.
- s. ధ్రువుడు s. n. 1. The polar star. 2. the
north pole itself.
- s. ధ్వంసము s. n. Perishing, dying.
- s. ధ్వంసము s. n. Loss, destruction, extinc-
tion. ధ్వంసము చేయు v. a. To destroy,
to ravage, to desolate, to annihilate.
- s. ధ్వజము s. n. A flag, or banner. ధ్వజద్రు-
మము (from s. ద్రుమ a tree.) The palm
tree.
- s. ధ్వజిని s. n. 1. An army. 2. the heel

- s. ధ్వని s. n. Sound, noise, report, voice.
 ప్రతిధ్వని An echo.
 s. ధ్వస్తము &c adj. Fallen.
 s. ధ్వంతము s. n. Darkness.
 s. ధ్వంతుము s. n. A crow. ధ్వంతి A female crow.
 s. ధ్వనము s. n. Sound, noise.

న

- s. న The thirty-fifth letter, and twentieth consonant, in the Teloogoo alphabet. As a postposition, it is added only to the singular inflection of nouns denoting inanimate things, ending in *వి*, to denote *in, by, or with*.
 t. నంకనాచి s. n. A simple or innocent person. adj. Innocent, simple.
 t. నంకు v. n. To speak through the nose. నంకమాట A nasal sound; a word pronounced through the nose.
 t. నంజ s. n. Irrigated ground; land cultivated by artificial irrigation, and producing what is technically termed the *wet crop*.
 t. నంజు v. a. To eat, from disgust, a very little at a time. నంజుకొను To eat a little of any thing, like pickle, &c., as a relish to the principal food.
 t. నంజు s. n. A lingering, or dormant, disease. నంజుపారు To grow pale; to swell.
 t. నంజుడు s. n. Flesh-meat.
 t. నంద్రకాయ s. n. A crab.
 s. నంద s. n. One of the celestial cows.
- s. నందకము s. n. The sword of *Vishnoo*.
 s. నందన s. n. The twenty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 s. నందనము s. n. 1. *Indra's* pleasure ground; paradise. 2. a garden, or grove.
 s. నందనుడు s. n. A son.
 s. నంది or నంది కేశ్వరుడు s. n. 1. The bull, or vehicle, of *Siva*. 2. one of his chamberlains.
 s. నందించు v. n. To rejoice.
 s. నందిని s. n. A celestial cow, related to the cow of plenty, and the property of the sage *Vasishta*.
 s. నందివన నపుచెట్టు s. n. The broad leaved rose-bay. *Nerium coronarium*.
 s. నందుడు s. n. The cowherd king *Nunda*, the foster father of *Krishna*.
 t. నంబివాడు s. n. A priest in the temples of *Vishnoo*; his cast is traced to the descendant of a *chutriya* female, by a *bramin*.
 g. నకలు s. n. (from A. *نسخه* copying.) A copy. నకలు - వ్రాయు or చేయు To copy. నకలుచేయించు To get copied.
 t. నకార పొల్లు s. n. The sign of *n* final; viz. *ن*.
 g. నకీషపని s. n. (from A. *نقش* painted.) Work in enamel.
 s. నకులము s. n. The mungoose. *Viverra ichneumon*.
 s. నకులుడు s. n. *Nukoola*, the fourth of the five *Pandoo* princes.
 t. నక్క or కొంకనక్క s. n. A jackall. కొంటనక్క A fox. నక్కచెట్టు Deceit, trick.

త. నక్కదోపతీగ s. n. A small species of cucumber plant.

త. నక్కిళ్లు s. n. plu. The joints of the jaws.

త. నక్క s. n. 1. A lump or mass of iron. 2. a notch made in trees; to try their fitness for being cut. v. n. 1. To hide, or conceal one's-self. 2. to crouch down. 3. to lie in wait.

స. నక్తము s. n. Night. నక్తంచరుడు (from s. చర who wanders.) A giant, who is believed to prowl about at night.

స. నక్రము s. n. A crocodile.

స. నఖము or నఖరము s. n. A nail, or claw. (P. نخل) నఖరాయుధము (from ఆయుధ a weapon.) 1. A cat. 2. a lion.

త. నగ s. n. 1. A robe, or long gown. 2. a bullock load, as applied to ghee, oil, tobacco, or cotton. 3. a jewel or ornament. 4. a metal vessel.

స. నగదు s. n. (from A. نقد) Ready money.

స. నగము s. n. 1. A tree. 2. a mountain.

స. నగరము or నగరి s. n. A city, or town (H. نگر)

త. నగరు or నగళు s. n. making in the inflexion singular నగరి A palace.

త. నగారా s. n. A large drum. (A. نارة)

త. నగు v. n. To laugh, vide నచ్చు. నగవు s. n. Laughter. నగుబాటు s. n. A joke.

స. నగ్న s. n. A naked female.

స. నగ్నము &c. adj. Naked.

స. నగ్నక s. n. 1. A girl before she has reached the years of puberty. 2. a naked female.

త. నచ్చు v. a. To confide in; to trust, or believe; to have faith in. s. n. 1. Delay.

2. trifling. 3. annoyance. adj. Troublesome. నచ్చిక s. n. Confidence, belief, faith.

గ. నజరు s. n. (from A. نذر) An offering, or present, made by an inferior to a superior.

స. నటమండనము s. n. Yellow orpiment.

స. నటించు or నటియించు v. a. 1. To dance. 2. to affect the airs or appearance of another. నటి s. n. A female dancer. నటనము s. n. The art, or act, of dancing; pantomime, &c. నటుడు s. n. A dancer, actor, or mime.

త. నట్ట s. n. The middle. This word is used, in composition, only prefixed to others; as నట్టనడుమ In the very middle. నట్టిల్లు The middle of the house. నట్టేరు The middle of the river.

త. నట్టు s. n. 1. Residence. 2. obstacle, hindrance. 3. procrastination, hesitation. 4. the bent grass, *Nuth*. నట్టుకొను v. n. To remain; to reside.

త. నట్టువు s. n. (from s. నాట్య.) Dancing. నట్టువుకాడు A dancing master. నట్టువుచౌవిది A dancing school. నట్టువుపులుసు The peacock; from it's elegant pace.

త. నట్టలు s. n. pl. 1. An amble. 2. ambuling.

త. నడ s. n. 1. Walk, pace, or step. 2. a trip. మనిషినడ A man's walk. గుఱ్ఱపునడ A horse'spaces. పడవమూడునడలువచ్చినది The boat has made three trips. నడబావి A deep well, with steps down to it.

త. నడక s. n. 1. Walking. 2. walk. 3. conduct, behaviour, vide నడుచు.

- t. నడత-నదితి-నడవడి or నడువడి s. n. Conduct, behaviour, demeanour, *vide* నడుచు.
- t. నడరెంచు v. n. To come, to arrive.
- t. నడమ adv. In the middle ; betwixt, between. నడమమాట్లాడు 1. To interrupt one in speaking. 2. to intercede as a mediator.
- s. నడము s. n. A blade of grass.
- t. నడవ s. n. The first passage, at the entrance of a native house, which leads from the street, into the inner court.
- t. నడి or నడు s. n. The middle. adj. Middle. నడికట్టు A man's waist band, girdle, belt, or sash. నడినూకలు Rice broken in the middle. నడినెత్తి The middle, or crown of the head. నడిచేలు The middle finger. నడురేయి Midnight.
- t. నడుచు v. n. 1. To walk, to go, to move. 2. to proceed forwards, to go or move on. 3. to happen, occur, pass, or take place. 4. to behave or conduct one's-self. 5. to take effect. 6. to continue, to be in existence, to be going on without hinderance. 7. to beat, as applied to the pulse. నడుపు or నడిపించు v. a. 1. To cause to walk, &c. in all of the above meanings. 2. to break in a horse to his paces. 3. to navigate a vessel. 4. to manage a family. నడుచుకొను v. comp. To behave, or conduct one's-self. నడుపు s. n. 1. Walking. 2. a pace, or step.
- t. నడుము s. n. 1. The middle. 2. the waist. నడిమి adj. Middle. నడుముకట్టుకొను
- To gird the loins, i. e. to be ready to do any thing. నడుమువదులు lit. the waist to become loose. This is a decent mode of expressing emission of the semen virile.
- t. నడ్ది s. n. The back of the waist. adj. Bent, hollow, crooked, turned up. నడ్దిముక్కు A turned up nose.
- s. నతము &c. adj. Bent, bowed, crooked, curved, reclining.
- s. నతి s. n. Salutation, prostration.
- t. నత్తకుల్లులు or నత్తలు s. n. plu. The small shell fish, termed muscles.
- t. నత్తమిల్లు v. n. To lie down, or recline.
- t. నత్తి s. n. Stammering ; stuttering.
- t. నత్తు v. n. To stammer or stutter. s. n. The nose ring worn by Indian females.
- s. నదము s. n. A river ; applied only to those of which the personification is male ; as the Bramhaputra, Sone, Indus, &c.
- s. నది s. n. A river. (H. *ది*) నదీమాతృకము adj. Watered by rivers.
- s. నదీవరము s. n. Tin.
- s. నడ్లము &c. adj. Bound, tied.
- t. నన s. n. 1. A flower. 2. a sprout. ననబోణి A female.
- s. ననంద or ననాంద s. n. A husband's sister.
- t. ననకొరు s. n. Spring ; the first of the six seasons into which the Hindoos divide the year.
- t. ననచు or ననయు v. n. To expand, or bloom ; to sprout, or blossom.

T. ననబాయి adj. Imperfectly boiled, as applied to rice only.

T. ననువు v. n. To agree with one's health, or constitution, as యీ దేశమునాకున నపరేదు This country does not agree with me. S. n. Want of chastity. ననువు కత్తె An adultress. ననువుకాడు A galandant.

T. నన్నాలు adj. numeral. Four hundred.

T. నన్నెత్తి S. n. *vide* నది నెత్తి under నది.

S. నపుంసకుడు S. n. 1. A eunuch. 2. an impotent man. (H. *نپنسک*) నపుంసకత్వము S. n. Impotency. నపుంసకలింగము The neuter gender.

S. నప్తు S. n. A grandson, either in the male or female line. నప్తి S. n. A granddaughter, either in the male or female line.

G. నఫా S. n. (from A. *نفا*) Profit, gain, advantage.

S. నభము S. n. 1. The sky, or atmosphere. 2. the fifth Teloo-goo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Leo*. నభశ్చరుడు (from S. *చీర* who goes.) 1. A deity. 2. a demi-god. 3. a cloud.

S. నభస్యము S. n. The sixth Teloo-goo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Virgo*.

S. నభస్యత్తు S. n. Air, wind. నభస్యంతుడు The deity presiding over it.

T. నమలి S. n. A peacock.

T. నమలు or నములు v. a. To chew, masticate, or gnaw.

S. నమస్కారము or నమస్కృతి S. n. Prostration, salutation. నమస్కరించు or నమస్కారముచేయు To prostrate one's-self; to salute another.

S. నమస్య S. n. Reverence, respect, worship, adoration.

S. నముచి S. n. A demon so named. నముచిసూదనుడు (from S. సూదన a destroyer.) *Indra*.

S. నమేరువు S. n. The tree termed *Calophyllum inophyllum*.

G. నమ్మకు S. n. (from P. *نمک*) Salt.

T. నమ్ము v. a. 1. To believe, or give credit to. 2. to trust, or confide in; to rely on; to have faith in. నమ్మించు v. caus. To cause to believe, &c. నమ్మిక S. n. 1. Belief. 2. faith, confidence, assurance, dependence on. adj. Trust-worthy, faithful.

S. నమ్రము &c. adj. Bowed, bent, crooked, curved.

S. నయనము S. n. An eye.

T. నయము adj. Cheap. S. n. A sound or good state; good health. నయమునా మాట్లాడు To speak with kindness. నయమునావుండు To be convalescent. నయభయమునా By means of both kindness and threats; both by coaxing, and threatening.

S. నయము S. n. Guiding, directing, either literally, or figuratively as in morals, &c.

T. నర S. n. *vide* నరపు.

T. నరకడు S. n. A low, or mean, man.

S. నరకము S. n. Hell; the infernal regions. (H. *نرک*)

- నర కాంతకుడు (from s. అంతక *a destroyer*.) *Vishnoo*.
- త. నరక s. n. A drum.
- త. నరపు or నరుపు s. n. The greyness of the hair.
- త. నరము s. n. 1. A vein. 2. a nerve, tendon, or muscle of the body. నరాలు విసుక్కును The tendons to contract.
- త. నరియు v. n. To grow grey, as applied to the hair.
- త. నరుకు v. a. *vide* నలుకు.
- స. నరుడు s. n. 1. A man. 2. a name of *Arjoona*. నర దేవుడు (from s. దేవ *a deity*.) A king or ruler. నర వాహనుడు (from s. వాహన *a vehicle*.) The deity *Cubera*. నరాధార (from s. ఆధార *a receptacle*.) The earth.
- స. నర్తకి s. n. An actress, female dancer, or singing girl.
- స. నర్తకుడు s. n. An actor, mime, or juggler.
- స. నర్తనము s. n. Dancing, gesticulation, acting.
- స. నర్తకుడు s. n. A rake, lecher, or libertine.
- స. నర్మద s. n. The *Narmada* river, which, rising in the *Vindhya* mountains, runs westward to the gulph of Cambay.
- స. నర్మము s. n. Sport, amusement, pastime, pleasure.
- త. నలుకు v. a. To cut; to hew; to fell; to sever. s. n. A cut; a wound. జంభాలు నలుకు To boast.
- త. నలుజ్జో adj. Little, small.
- త. నల్లులు s. n. plu. Horned beasts.
- త. నల్లొడు v. n. 1. To wander. 2. to travel.
- స. నల s. n. The fiftieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- త. నలక s. n. *vide* నలి No. 1.
- స. నలకూబరుడు s. n. The name of a son of *Cubera*.
- త. నలచదరము or నల్పదరము adj. Square.
- స. నలదము s. n. The root of the *Andropogon muricatum*, or *cuss cuss* grass.
- త. నలభై adj. numeral. Forty.
- స. నలము s. n. 1. The lotus. 2. the water lily, *Nelumbium speciosum*.
- త. నలి s. n. 1. Dust, powder. 2. indisposition, illness.
- త. నలకండ్లపాము s. n. A species of lizard.
- త. నలకము adj. Little, small; thin, trifling. s. n. Smallness, littleness; thinness.
- స. నలినము s. n. *vide* నలము.
- త. నలు adj. Four; as నలుదెసలు Four quarters, or sides.
- త. నలుకువ s. n. Illness, sickness, weakness.
- త. నలుకు s. n. The act of rubbing the body with the flour of green gram, *Phaseolus radiatus*, in order to cleanse and purify the skin. v. n. 1. To be bruised, or crushed. 2. to be weak from sickness. 3. to be withered. నలుచు or నలుపు v. a. 1. To crush, or bruise. 2. to rub any part of the body.
- త. నలుగురు adj. numeral. Four. This is the masculine or feminine form of నాలుగు, q. v. నలుగురుయెరిగిన సమాచార

- ము News known to every body; lit. to four.
- s. నలుఁడు s. n. The name of a celebrated Hindoo king.
- t. నలుపు s. n. Blackness. adj. Black. v. a. *vide* this word under నలుక.
- t. నలుబది adj. (from t. నలు four, and t. పది ten.) Forty.
- t. నలువ s. n. (from t. నలు four, and t. వా a mouth.) *Brumha*, the creator; as having four faces.
- t. నలుపు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- t. నలుసు s. n. An atom. నలుసంత As much as an atom.
- t. నల్ల adj. Black; often in it's adjective form నల్లని or నల్లటి s. n. 1. Blackness. 2. charcoal. 3. blood. నల్లకూర్పు (from t. కుర్పు the eye ball.) The pupil of the eye. నల్లమందు Opium. lit. black medicine. నల్లదనము or నల్లన s. n. Blackness. నల్ల (ద్రా) వెదువాఁడు A giant. lit. a man who drinks blood.
- t. నల్లఁత interj. expressive of sorrow, Alas! &c.
- t. నల్లి s. n. A bug.
- t. నల్లింట్ల s. n. plu. (from t. ఇల్లు a house.) Residence, dwelling.
- t. నల్లెఁడు adj. Of the size of a span, or of four fingers breadth.
- t. నల్లేరు s. n. The plant termed *Cissus quadrangularis*.
- s. నల్వము s. n. A furlong, or distance measured by four hundred cubits.
- t. నవ s. n. An itching. నవకొను v. n. To itch.
- s. నవకము adj. New; fresh. s. n. Nine.
- s. నవతి adj. numeral. Ninety.
- s. నవనీతము s. n. Fresh butter.
- s. నవమము adj. Ninth.
- s. నవమాలిక s. n. The double jasmine.
- s. నవమి s. n. The ninth lunar day, either of the light or dark fortnight.
- s. నవము - నవనము or నవ్యము &c. adj. New; fresh.
- t. నవయు or నవియు v. n. To have any lingering disease; to be weak from it's effects.
- t. నవలా s. n. A woman.
- t. నవాతు s. n. Refined sugar.
- t. నవారు s. n. Broad and strong cotton tape.
- t. నవాసాక్షరము s. n. Sal-ammoniac.
- t. నవ్వు v. n. To laugh. s. n. Laughter; in this sense it is also written నపు. నవ్వించు v. caus. To cause to laugh. నవ్వుటాలు s. n. pl. Laughing, joking. నవ్వులాట s. n. Laughter; amusement; fun.
- t. నశించు v. n. To be ruined, or destroyed.
- s. నష్టము &c. adj. Lost, destroyed, annihilated. s. n. Loss, damage, injure, detriment, destruction.
- t. నస s. n. *vide* నవ.
- s. నస్యము s. n. 1. Snuff. 2. any powder or liquid which physicians prescribe to be snuffed up into the nose. (H. ناس) నస్యముబిడుచు To express the juice of any herb into the nose.

- s. న హుమందు s. n. The name of a Hindoo king, of the lunar race.
- s. నక్షత్రము s. n. 1. A star. 2. a constellation, or lunar mansion, of which the Hindoos reckon 27. నక్షత్రేశుడు (from s. శిశి a lord.) The moon.
- t. నా pro. My. This is the possessive pronoun of నేను t. నాది Mine.
- s. నాంది s. n. 1. The eulogium of a king, or praise of a deity, recited in benedictory verses at the commencement of a religious ceremony, or the opening of a drama. 2. prosperity, thriving, increase.
- s. నాకము s. n. Heaven, paradise; sky, atmosphere.
- t. నాకు v. a. To lick. నాకించు v. caus. To cause to lick.
- s. నాకుపు s. n. 1. An ant or mole hill. 2. a snake's hole.
- s. నాకకేసరము s. n. The small tree termed *Mesua ferrea*.
- s. & t. నాకచెముడు s. n. The plant termed *Euphorbium antiquorum*.
- s. & t. నాకమల్లె s. n. The plant termed *Justicia nasuta*.
- s. నాకము s. n. 1. A serpent, or snake. 2. a Naga, or demi-god, so called as having a human face, with the tail of a serpent, and the expanded neck of the Coluber Naga; the race of these beings is said to have sprung from Cadroo the wife of Cusyupa, in order to people *Patala*, or the infernal regions. 3. an elephant. 4. tin, lead. నాకశంకణుడు (from
- s. శంకణ a bracelet.) Siva, who wears a bracelet of snakes. నాకలోకము (from s. లోక a world.) The infernal regions. నాకపడిగలు Ear-rings in the shape of the expanded head of the *Cobra capella*.
- s. నాకరంకము s. n. An orange tree.
- s. నాకరము s. n. 1. Dry ginger. 2. the Devanagree alphabet.
- s. నాకరికము s. n. 1. Neatness in dress, elegance. 2. prudence.
- t. నాకలి s. n. making in the inflex. sing. నాకటి A plough. నాకటింకట్టు A plough-share. నాకంటిచిప్ప The wooden part of the plough, upon which the iron share is fixed.
- s. నాకవల్లి s. n. 1. The beetle vine. 2. the ceremony which terminates a Hindoo marriage, generally performed on the fifth day from the commencement of the marriage ceremony.
- s. నాకవాసము s. n. (from s. నాక a snake, and s. వాస abode.) The infernal regions.
- t. నాకవాసము s. n. 1. A staple for a hasp. 2. a dancing school. 3. a set of dancing girls.
- s. నాకసంభవము s. n. Minium, or red-lead.
- s. నాకస్పరము s. n. A snake-pipe, or sort of drone, used by snake men to fascinate serpents.
- t. నాకు s. n. Interest paid in grain, on account of grain lent.
- t. నాచికోను v. a. To usurp; to seize unjustly. నాచికోలు s. n. Usurpation; an unjust seizure.

- t. నాచే s. n. The aquatic plant, termed *Vallisneria octandra*.
- s. నాటకము s. n. A drama, or play.
- t. నాటు v. a. 1. To plant. 2. to transplant. 3. to fix firmly. v. n. To prick; to pierce. నాటించు v. caus. To cause to plant, &c.
- t. నాటు adj. Of or belonging to the country.
- s. నాట్యము s. n. 1. Dancing. 2. a dance. 3. a play.
- s. నాది s. n. Any tubular organ of the body; as an artery, vein, or intestine. 2. a Hindoo hour of 24 English minutes. నాదిచూచు To feel the pulse.
- s. నాదింధమము s. n. Bellows. నాదింధముడు A gold-smith.
- s. నాదిక s. n. vide నాది No. 2.
- t. నాడు s. n. making in the inflex. sing. నాటి 1. Time, as చిన్ననాడు Infancy. ఆనాడు That time. నాటినుంచి Since then. 2. a day; as రెండవనాడు The second day. నాడు.మొదలు From that day forwards. 3. a country; as తూర్పునాడు The eastern country. 4. a general assembly of the people. నానాడు Now and then. నానాటికి Day by day.
- t. నాదె s. n. A weaver's shuttle.
- t. నాదెము - నాణెము or నాణ్యము s. n. 1. Fineness, as applied to the texture of cloth, purity of metal, &c. 2. ascertaining the quality of any thing. 3. honesty. 4. coin. adj. 1. Fine. 2. good; honest.
- t. నాతి s. n. A woman.
- s. నాథుడు s. n. A husband, master, or lord.
- s. నాదము s. n. Sound in general. నాదించు To sound.
- g. నాదారు adj. (from P. *داشتن* to have.) *نادار* lit. not possessing. Poor, helpless, weak. v. n. To be poor, helpless, or weak.
- s. నాదేయము &c. adj. Aquatic, marine.
- t. నాన s. n. Shame, modesty.
- s. నానా adj. Many, various, different.
- t. నాను s. n. A sort of neck ornament, worn by Hindoo women. v. n. To be soaked, or steeped.
- t. నానుడు adj. 1. Moist, wet. 2. soaked, steeped. ఆపుస్తకమునాకు నానుడుగావచ్చినను I recollect that book, *by heart*, but not so as to repeat it without some errors.
- t. నానువు v. a. To bleach. నానిపించు v. caus. To cause to bleach.
- t. నాపచేసు s. n. (from t. నాము q. v.) A field of the great millet, of which the stalks, having been cut, have since thrown out spouts.
- s. నాపితుడు s. n. A barber.
- s. నాభి s. n. 1. The navel. 2. musk. 3. poison. నాభిజన్ముడు *Brumha*, as produced from *Vishnoo's* navel.
- s. నామధేయము or నామము s. n. A name, or appellation. నామకరణము The ceremony of giving a child it's name.
- t. నామము s. n. 1. The white clay, with which the worshippers of *Vishnoo* mark their foreheads. 2. the mark itself, thus

- made, in the shape of a trident, of which the middle line is yellow or red, and the rest white, of this clay. నానికివీడునా మము పెట్టినాడు He deceived him. lit. he marked him with the *Namum*.
- త. నాము s. n. The new sprout, growing from the stalks of the great millet, after they have been cut.
- గ. నామూషి s. n. (P. ناسوس) 1. Disgrace. 2. shame.
- త. నాయకవాది s. n. A peon appointed by a collector, or amildar, in order to superintend the husbandmen, in their cultivation.
- స. నాయకుడు s. n. 1. A guide, leader, or conductor. 2. a chief, head, or general. నాయిక s. n. A mistress, wife, or female.
- త. నాయన s. n. A father.
- త. నాయుడు s. n. A title annexed to the proper names of certain casts, among the Soodras.
- త. నార s. n. The hemp of plants, or fibrous bark of trees of the palm species. నార చీరలు A garment of bark, worn by holy sages.
- స. నారట్టము s. n. Land which has chasms, cracks, or chinks.
- స. నారదంతకము s. n. The side timber of the door frame.
- త. నారదపుకాయ s. n. A kind of bitter orange.
- స. నారదము s. n. A cloud.
- స. నారదుడు s. n. *Narada*, the son of *Brumha*, a celebrated legislator, and inventor of the Hindoo *Veena*, or lute.
- స. నారము s. n. 1. Water. 2. a crowd of people, a mob.
- స. నారాచము or నారసము s. n. 1. An iron arrow. 2. an iron style, to write with.
- స. నారాయణము s. n. 1. The holy fig tree. 2. prosperity. 3. a fish.
- స. నారాయణి s. n. 1. The wife of *Siva*, and goddess of destruction. 2. the wife of *Vishnoo*, and goddess of prosperity. 3. the river *Ganges*. 4. the plant termed *Asparagus racemosa*.
- స. నారాయణుడు s. n. The name of *Vishnoo*, but especially considered as the deity who was before all worlds,---from స. నార the primeval waters, derived from నర the spirit of God, whence they originate, and అయన place of coming, or moving; he who moved over the water, before creation. The word has several other etymologies.
- స. నారి s. n. A woman, in general.
- త. నారి s. n. A bow-string.
- త. నారింజచెట్టు s. n. (P. نارنج H. نارنگي) The orange tree.
- త. నారికదము s. n. The cocoanut tree.
- త. నారికాయలు s. n. plu. 1. Scars. 2. warts.
- త. నారికుడుపు s. n. The guinea worm.
- స. నారికేశము s. n. The cocoanut tree.
- త. నాయి s. n. A young plant, fit to be transplanted.
- త. నాళి s. n. A sort of sedan chair, termed in India a *ton jon*.
- త. నాలవ or నాలువ adj. numeral. Fourth.
- త. నాలి s. n. Strength. adj. Slight, gentle. నాలి నాలి A soft breeze.

- r. నాళికురుపు s. n. *vide* నాళికురుపు.
 r. నాలిబూతము or నాలిముచ్చ s. n. A deceitful person.
 r. నాలుక or నాలికె s. n. The tongue. కొండనాలుక The uvula.
 r. నాలుకు adj. numeral. Four. This word is sometimes figuratively used, to express every.
 s. నాళము s. n. A hollow, or tubular, stalk; the stalk of the water lily, &c.
 r. నాళములు s. n. plu. Horse-shoes. (A. جمل)
 s. నాళికము s. n. The lotus.
 s. నావ or నావి s. n. A ship, boat, or vessel. (P. ناول) నావికుడు s. n. A pilot, or steersman.
 r. నాశము adv. *vide* అనఁగా No. 1.
 s. నాశము s. n. 1. Destruction, ruin, loss. 2. annihilation, death. నాశము v. n. To decay, decrease, or grow lean.
 s. నాస s. n. Lat. nasus. 1. The nose. 2. the upper timber of a door frame. నాసాపుటములు s. n. plu. The nostrils.
 s. నాసిక s. n. The nose.
 s. నాసిరము s. n. Advancing, or skirmishing, in front of an army; leaving the line, and defying the enemy, by shouts and gestures.
 s. నాస్తికుడు s. n. An atheist; applied by orthodox Hindoos to any one who denies the divine authority of the *Vedas*. నాస్తికత s. n. Atheism; heresy; the disbelief of a future world; the denial of a God.
 r. నింకెలు adv. Speedily, swiftly.
 r. నింకె s. n. The sky, atmosphere, or air.

- r. నిండు - నిండించు or నింపు v. a. To fill. The causal form of నిండు q. v.
 r. నింజిలి s. n. Uneasiness, grief, sorrow.
 r. నిండా adj. from నిండు q. v. 1. Full, abundant. 2. excessive, exceeding, great, much. s. n. Much, a great deal. adv. Much, greatly.
 r. నిండారు or నిండు s. n. Fulness, completion.
 r. నిండు v. n. 1. To be filled. 2. to be full. నిండుకొను v. comp. To be pacified, to be silent. In books, instead of నిండు, we sometimes find నిండారు used, as a verb.
 s. నింద s. n. 1. Blame, censure. 2. reproach, reproof. 3. abuse. 4. accusation. నిండించు v. a. To blame, abuse, vilify, or accuse.
 s. నింబము s. n. The margosa tree. *Melia azadirachta*.
 r. నికటము s. n. 1. Force, compulsion. 2. annoyance.
 s. నికటము adj. Near, proximate.
 s. నికరము s. n. 1. A flock, or multitude. 2. the pith, sap, or essence.
 r. నికరము adj. Selected, excellent. s. n. Net balance.
 s. నికర్ష s. n. Meanness.
 s. నికర్షణము s. n. An open space, or sort of play ground, in, or near, a town.
 s. నికషము s. n. A touchstone.
 s. నికషాశ్రయము s. n. The regent of the south west.
 s. నికామము adv. Voluntarily; willingly.
 s. నికాయము s. n. 1. A flock, multitude,

- congregation, or audience. 2. a house, or habitation.
- s. నికాయము s. n. A house.
- s. నికాశము adj. in composition, Like.
- s. నికుంజము s. n. An arbour, or bower; a place overgrown with creepers.
- s. నికురుంబము s. n. A flock, or multitude.
- s. నికృష్టము &c. adj. Outcast, despised, low, vile.
- s. నికేతనము s. n. A house.
- t. నిక్తచ్ఛి s. n. Trouble, annoyance.
- t. నిక్తము - నిక్తేము or నిక్తవము s. n. Truth, certainty, reality. adj. True, &c.
- t. నిక్తు v. n. To walk erect; to strut; to stand on tiptoe; to be proud or presumptuous. s. n. Walking erect, &c.; pride, presumption. నిక్తువీనులజేక్కే s. n. (from t. నిక్తు erected, raised up. t. ఓ నెలు ears, and t. జేక్కే a horse.) The steed of *Indra*.
- s. నిక్వణము or నిక్వణము s. n. A musical tone, or sound.
- s. నిఖిలము adj. All, entire, complete.
- t. నికడదెచ్చు v. To stretch forth, as the arms or legs.
- t. నికనిక s. n. Glittering, shining. adv. Brightly.
- s. నికమము s. n. The *Vedas* collectively. నికమాశ్వుడు (from s. అశ్వ a horse.) *Siva*, whose steed the *Vedas* are.
- s. నికరణము s. n. Eating, swallowing.
- t. నికరములు s. n. plu. The dried rind of any fruit.
- s. నికశము s. n. A fetter, or chain.
- g. నికా or నిశూ s. n. (from P. *నికా* a look, observation, custody.) Superintendence, controul.
- s. నికాశము s. n. The throat, or neck, of a horse.
- t. నికావాను s. n. The head of a village. (P. *నికావాను*)
- t. నికుడించు v. a. 1. To discharge, or shoot, as an arrow. 2. to draw, as deep sighs.
- t. నికుడు v. n. 1. To grow high. 2. to be increased.
- t. నికులు s. n. The ashes that remain over live coal.
- t. నిక్కు s. n. 1. Great splendour. 2. sap, essence, pith. v. n. To be managed. నిక్కుంచు v. a. To manage.
- s. నిక్రహము s. n. 1. Aversion, disfavour, discouragement, dislike. 2. deviation from rectitude; impropriety. 3. punishing, killing. దుష్టనిక్రహశిష్టపరిపాలనములు Punishing the wicked, and protecting the good. నిక్రహించు 1. To disapprove or discourage; to disregard. 2. to punish; to kill.
- s. నిక్కుట వు s. n. A dictionary, or vocabulary; a collection of words, or names.
- s. నిక్కుము &c. adj. Docile, subservient, dependant, domestic.
- s. నిచయము s. n. A heap, assemblage, or collection.
- s. నిచితము &c. adj. Full, filled, complete.
- s. నిచేలము s. n. The plant termed *Baringtonia acutangula*.
- s. నిబోలము s. n. A cover or wrapper; a veil; a surtout.

- s. నిశానము s. n. Seeing, looking.
 T. నిశ్చయ or నిశ్చయలు adv. Always, constantly, continually.
 T. నిశ్చయన s. n. A ladder.
 T. నిజము s. n. Truth, veracity, certainty, sureness, reality. adj. True, certain, sure, real.
 S. నిజము adj. Own, perpetual, eternal.
 నిజరూపము One's own, or natural, shape.
 S. నిటలము or నిటలము s. n. The forehead. నిటలాడుడు (from s. అయి an eye.) Siva, who has an eye in the middle of his forehead.
 T. నిట్టలము s. n. Certainty. adj. Certain.
 T. నిట్టలు s. n. plu. Banks, shores.
 T. నిట్టపెడుచు v. n. 1. To overflow. 2. to stand erect, as the hair on the body, from fright, joy, &c.
 T. నిట్టు s. n. Thirst.
 T. నిట్టూర్పు s. n. Difficult, or hard, breathing; loud sobbing; deep sighing.
 T. నిట్టూడు s. n. The post, or pole, of a tent, or of a hut.
 T. నిదివి - నిడుద or నిడుపు s. n. Length. adj. Long.
 T. నిడుపడు s. n. A snake, or serpent.
 S. నితంబము s. n. 1. A woman's buttocks. 2. the buttocks or posteriors in general; the circumference of the hip and loins. 3. the side of a mountain. నితంబిని s. n. A woman with large and handsome buttocks.
 S. నితంతము adj. Much, excessive.

- s. నిత్యము &c. adj. 1. Eternal, everlasting, continual, perpetual; past, present, and future. 2. regular, fixed, invariable. adv. Daily, always, continually, constantly. నిత్యకర్తము Daily actions.
 S. నిదర్శనము s. n. 1. An example, or illustration. 2. evidence; an instance.
 S. నిదానుము s. n. vide నిష్క్రము No. 2.
 S. నిదానము s. n. 1. A first cause, a primary or remote cause. 2. disappearance, cessation, or removal of a first cause. 3. purification, purity, or correctness. 4. ascertaining the cause of disease; the study of symptoms, with a view to trace the remote or proximate causes; hence this word is the name of a celebrated medical work. 5. judgment. నిదానించు 1. To examine carefully; to consider, to judge. 2. to wait or stop a little; to take patience. నిదానస్థుడు A just man.
 TUD. నిదుర or నిద్దుర s. n. from s. నిద్ర q. v.
 S. నిదేశము s. n. Order, command; direction, instruction.
 T. నిద్దుము adj. Coarse, gross.
 S. నిద్ర s. n. Sleep, drowsiness, sloth. నిద్రాశువు adj. Sleeping, sleepy, drowsy, slothful. నిద్రించు or నిద్రపోవు v. n. To sleep; to repose.
 S. నిధనము s. n. 1. Race, family. 2. loss, disappearance, annihilation, death, destruction.
 S. నిధానము s. n. 1. A Nidhi, or divine treasure, belonging especially to Kubera, the god of wealth. 2. a receptacle, a

- place, or vessel in, or on, which any thing is collected, or deposited. 3. concealed property.
- s. నిధి s. n. 1. One of *Cubera's* nine *Nidhis*, or divine treasures. Their nature is not exactly defined, though some of them appear to be precious gems. According to the *Tuntrica* system, they are personified and worshipped as demi-gods, attendant either upon *Cubera*, or upon *Lutchmi*, the goddess of prosperity. 2. a receptacle, a place of asylum, or accumulation; as a treasure, a granary, a nest, &c.; also figuratively, as కుటనిధి A man who contains, or is endowed with, all good qualities. నిధీశుడు (from s. ఈశ a lord.) *Cubera*.
- s. నిధువనము s. n. Coition; copulation.
- s. నినదము or నినాదము s. n. Sound.
- t. నిన్న s. n. making in the inflex. sing. నిన్నటి Yesterday.
- s. నిపాతనము s. n. Causing to descend or fall, throwing down.
- s. నిసానము s. n. A trough, or ditch, near a well, for watering cattle.
- s. నిపుణము &c. adj. Clever, skilful, conversant. నిపుణత or నిపుణత్వము s. n. Eminence in any art; skill.
- t. నిష్పచ్చరము s. n. Poverty, indigence.
- t. నిష్పటి or నిష్పట్టు s. n. A sort of cake.
- t. నిష్ఠు or నిష్ఠుక s. n. Fire. నిష్ఠుల నాలి The hot wind.
- t. నిబద్ధి or నిబద్ధి s. n. Truth, certainty, reality. adj. True.
- s. నిబహణము s. n. Slaughter, killing.
- s. నిబిడము or నిబిర సము adj. Coarse, gross; large, bulky. 2. thick, close, crowded, impervious, impenetrable. నిబిడాంధకారము Pitch darkness.
- t. నిబ్బరము adj. Firm; immoveable. s. n. Firmness of mind.
- s. నిభము &c. adj. in composition. Like, resembling, similar.
- g. నిభాయించు v. a. To suffer, endure, or bear.
- g. నిమకాశా s. n. Remainder.
- s. నిమిత్తము s. n. 1. Cause, reason, instrumental cause. 2. mark, sign, spot, trace, token. 3. object, motive, purpose. 4. necessity, need, want. This word, in Teloo-goo, is also a common postposition; denoting *for, on account of, about, respecting, in order to, &c.* మీరుయేమి నిమిత్తముచేతయిక్కడికివచ్చినారు For what reason, or on what account, did you come here? మిమ్మునుచూచేనిమిత్తమువచ్చినాను I came in order to see you. మీరుయిక్కడవుండనిమిత్తం లేదు There is no reason or need for your remaining here.
- s. నిమిషము or నిమేషము s. n. The twinkling of an eye; a second, instant, or minute.
- s. నిమిలనము s. n. Twinkling of the eye; shutting of the eye-lids; winking.
- t. నిమరు v. a. To pass the hand gently over another, out of kindness.
- s. నిమ్నా s. n. A river.
- s. నిమ్నము &c. adj. Deep, profound.

౧. నిమ్మచెట్టు s. n. The lime tree. నిమ్మకాయ పూరుగాయ Lime pickle.

౨. నిమ్మశము s. n. Ease, quiet, patience, freedom from annoyance or grief. adj. Easy, quiet, happy. నిమ్మలించు v. n. To be at ease, quiet, or patient.

౩. నియంత s. n. A charioteer; a coachman.

౪. నియతకము s. n. Drawers, or trowsers, which reach as far as the thigh; *vide* చల్లాడము.

౫. నియతి s. n. 1. Destiny, luck, good or bad fortune. 2. a religious duty, or obligation.

౬. నియమము s. n. 1. An agreement, contract, or engagement. 2. assent, promise. 3. any religious observance, voluntarily practised; as fasting, watching, pilgrimage, &c. 4. voluntary penance, meritorious or supererogatory piety. 5. a religious observance in general. 6. certainty, ascertainment. 7. a rule, or law. నియమించు v. a. 1. To direct, or order. 2. to appoint.

౭. నియామకుడు s. n. A boatman; a sailor; one who rows, steers, or keeps a look out from the mast head; a pilot, or steersman.

౮. నియుతము s. n. Ten millions.

౯. నియుద్ధము s. n. Close fight; personal struggle.

౧౦. నియోగము s. n. 1. An order, command, or mandate. 2. authority, appointment. 3. occupation; zealously engaging in

any particular task. నియోగించు v. a. To command.

౧౧. నియోజ్యుడు s. n. A servant, or slave.

౧౨. నిర్ A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying - 1. Certainty, assurance. 2. negation, privation. 3. outside, out, without, forth.

౧౩. నిరంకుశము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. అంకుశ *an elephant hook*.) Unchecked, uncontrolled, self-willed.

౧౪. నిరంతరము adj. 1. Coarse, gross; without interstice. 2. continued, continuous. adv. Always, constantly, frequently, generally.

౧౫. నిరఖునామా s. n. (from P. *نرخنامہ*) An account of the price current.

౧౬. నిరయము s. n. Hell.

౧౭. నిరర్థము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. అర్థ *a bolt, or bar*.) Unobstructed, unrestrained, unimpeded.

౧౮. నిరర్థకము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. అర్థ *an object*.) Vain, fruitless, unprofitable, unmeaning.

౧౯. నిరసనము s. n. Rejection, denial, contradiction, disallowance. నిరసించు v. a. To reject, deny, contradict, or disallow.

౨౦. నిరస్తము &c. adj. 1. Shot. 2. uttered rapidly, hurried. 3. sent, thrown, cast, directed. 4. abandoned, deserted, left. 5. rejected, disallowed.

౨౧. నిరస్థిశ s. n. A leech.

౨౨. నిరక్షరకుటు s. n. (from s. particle నిర్, s. అక్షర *a letter*, and s. కుటు *the belly*.) An illiterate person.

౧. నిరాకారము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. ఆకార *shape*.) Shapeless.
౨. s. n. 1. The sky, atmosphere; heaven. 2. reproach, censure. నిరాకారుడు The supreme being; *Vishnoo, Siva*, the divine spirit. నిరాకరించు v. a. To transgress, disobey, disregard, or contemn. 2. to disgrace.
౩. నిరాకృతము &c. adj. Removed, rejected, set aside.
౪. నిరాఘటము &c. adj. Easy, unobstructed, without hesitation.
౫. నిరామయము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. ఆమయ *disease*.) Well, hale, recovered from sickness.
౬. నిరాశ s. n. Despair, despondency.
౭. నిరాహారము s. n. Fasting.
౮. నిరుకు s. n. (from P. *نكر*) Fixed rate; price current; tariff; assize.
౯. నిరుడు s. n. making in the inflex. sing. నిరుటి The last, or past year.
౧౦. నిరుద్యోగము &c. adj. Causeless, groundless.
౧౧. నిరుధి s. n. Thorough understanding; skill; fluency.
౧౨. నిరుపణము s. n. 1. Sight, seeing. 2. doubt, discussion, investigation. 3. ascertaining, determining.
౧౩. నిరుపము s. n. An address, or representation, in writing; a written order. నిరుపించు 1. To investigate. 2. to explain. 3. to determine, or ascertain. 4. to prove.
౧౪. నిర్భుతి s. n. 1. A demi-god, or ruler of the south west quarter. 2. misfortune, calamity.
౧౫. నిర్భేధము s. n. 1. Loss, destruction. 2. restraint, confinement, check. నిర్భేధించు v. a. To obstruct, or impede.
౧౬. నిర్గమము s. n. 1. The removing one's baggage, furniture, &c., from one place to another, in an auspicious hour; when one is prevented, by some cause, from removing one's-self, at that period. 2. the baggage, or articles, thus removed.
౧౭. నిర్ఘాతము s. n. 1. A thunderbolt. 2. a gust of wind.
౧౮. నిర్ఘోషము s. n. Sound in general.
౧౯. నిర్ఘరుడు s. n. A deity; an immortal.
౨౦. నిర్ఘరము s. n. A cascade, or torrent.
౨౧. నిర్ఘరిణి s. n. A river.
౨౨. నిర్ణయము s. n. 1. Certainty, positive conclusion. 2. resolution, determination. 3. settlement, final arrangement. 4. result, decree. నిర్ణయించు To fix, settle, or resolve.
౨౩. నిర్ఘోషకుడు s. n. A washerman.
౨౪. నిర్దేశము s. n. An order, or command; authoritative instruction, or direction.
౨౫. నిర్ధారణము s. n. 1. Certainty, or ascertainment. 2. determination, resolution. నిర్ధారణచేయు To determine, or resolve.
౨౬. నిర్నిమిత్తము adv. Without cause; for no reason.
౨౭. నిర్భంధము s. n. 1. Intent, or pertinacious, pursuit of any thing. 2. seizure; laying violent hold of any thing. నిర్భంధించు

ధించు or నిర్బంధము చేయు v. a. To constrain, or oppress.

s. నిర్భయము &c. adj. Fearless, undaunted.

s. నిర్భరము adj. Much, excessive.

s. నిర్బంధము s. n. A shark.

s. నిర్మలము &c. adj. Pure, transparent, clear, clean; free from dirt or impurities.

s. నిర్మాణము s. n. Manufacture, production, creation, invention. నిర్మించు v. a. To create, or invent.

s. నిర్మాలము s. n. The remains of an offering, presented to a deity.

s. నిర్ముక్తము adj. Loosed, set free, liberated, abandoned, quitted. s. n. A snake which has lately cast its skin.

s. నిర్మూలము s. n. Extirpation. నిర్మూలము చేయు To eradicate.

s. నిర్మృకము s. n. A serpent's skin, or slough.

s. నిర్వాణము s. n. 1. Death, demise; final beatitude. 2. the corner of an elephant's eye.

s. నిర్వాతనము s. n. 1. Revenge. 2. a gift. 3. delivery of a deposit. 4. payment of a debt.

s. నిర్వాసము s. n. Extract, decoction, infusion; the natural or artificial combination of a vegetable substance, with a watery fluid.

s. నిర్వాహము s. n. 1. Extracted juice. 2. a door. 3. a pin or bracket, projecting from the wall.

s. నిర్వర్ణము s. n. Sight, seeing.

s. నిర్వాణము s. n. 1. Nakedness. 2. final

beatitude, the emancipation of the soul from the body, its exemption from further transmigration, and re-union with the deity. adj. 1. Naked. 2. departed, defunct.

s. నిర్వాదము s. n. 1. Censure, blame. 2. the decision of a controversy. 3. absence of dispute.

s. నిర్వాపణము s. n. Slaughter, killing.

s. నిర్వాహము or నిర్వాహకము s. n. 1. Management. 2. power or ability to perform, execute, sustain, &c. నిర్వహించు v. a. 1. To manage, or transact. 2. to sustain. 3. to effect. నిర్వాహకుడు s. n. A manager.

s. నిర్విణ్ణము &c. adj. Senseless; overcome with fear, or sorrow.

s. నిర్వృత్తి s. n. 1. Happiness. 2. rest, repose, tranquillity. 3. death.

s. నిర్వేదము s. n. 1. Humility, self-disparagement. 2. despair. 3. weariness. 4. disgust.

t. నిలు adv. Very, much, &c.

t. నిలునీలు v. n. To hold up, or erect, the head; to twist back the body, &c., from affected pride, or insolence.

s. నిలయము s. n. A house, or habitation.

t. నిలవరము s. n. Truth, certainty. adj. True, certain.

s. నిలింపుడు s. n. A deity.

t. నిలుకడ or నిలకడ s. n. from నిలుచు q. v. Constancy, firmness, steadiness.

t. నిలుచు v. n. 1. To stand. 2. to remain, halt, or stop. 3. to stop, cease, or be.

- interrupted in progress, before the end or conclusion. 4. to be stopped, or terminated. 5. to be placed upon; to stand upon. 6. to be preserved, or saved. 7. to remain after part is consumed. 8. to be repressed, allayed, humbled, or abated.
- నిలుపు v. a. 1. To stop, or cause to stand. 2. to stop, or interrupt in progress; to adjourn, to postpone. 3. to stop, or cause to cease. 4. to set, or place, upright. 5. to place, or repose, as faith in another. 6. to preserve or save. 7. to reserve part of a whole. 8. to repress, allay, humble, or abate. నిలుచుండు or నిలవబడు To stop or stand still. నీళ్లునిలకయిస్తున్నవి The water is fordable. lit. The water gives a standing.
౧. నిలువ or నిలవ s. n. from నిలుచు q. v. Residue, balance, remainder.
౨. నిలువరించు v. a. from నిలుచు q. v. 1. To cause to stand. 2. to support, manage, or sustain. 3. to make proceed, to cause to go on.
౩. నిలుపు s. n. 1. A man's height, with his hand held upright. 2. the unreaped portion of a field partly reaped. 3. height. adj. High, tall. వానికినిలువెల్లావిషము He is a very deceitful scoundrel. lit. his height is all poison.
౪. నివర్తించు v. a. (from s. నివృత్తి q. v.) To abandon, or quit. v. n. To cease, or leave off.
౫. నివసథము s. n. A village.

- s. నివసనము s. n. A house, dwelling, residence, or habitation.
- s. నివహము s. n. 1. A flock, multitude, or crowd. 2. a quantity.
- s. నివారణము s. n. 1. A remedy; a cure. 2. averting, driving away. 3. deliverance. 4. prevention. నివారించు 1. To cure, or remedy. 2. to avert, or dissipate. 3. to deliver. 4. to prevent.
౧. నివారి s. n. Taking away the effect of evil looks. నివారించు v. a. To take away the effect of evil looks.
- s. నివాసము s. n. vide నివసనము.
- s. నివీతము s. n. 1. The upper garment, or mantle. 2. a veil. 3. the sacerdotal thread, when suspended round the neck, on particular occasions.
౧. నివృ v. a. To touch, to feel.
౨. నివృణు s. n. The ashes upon live coal.
- s. నివృత్తి s. n. 1. Cessation, completion. 2. abandoning, resigning, abdicating. 3. rest, repose.
- s. నివేశనము s. n. 1. Ground to the extent of 2,400 feet square. 2. vide నివేశము 3. a camp.
- s. నివేశము s. n. A house, or habitation.
౧. నివృట్టి v. n. To overflow; to be too full.
౨. నివ్యాళి s. n. vide నివారి.
౩. నివ్వెలు or నివ్వెలుగు s. n. Wonder, surprise, amazement. నివ్వెలుగందు (from లిందు to reach.) To wonder, to be surprised, or astonished.
- s. నిశ s. n. 1. Night. 2. turmeric. నిశాం

- తము (from s. అంత *the end*.) 1. Break of day, or close of the night. 2. a house or dwelling. నిశాచరుడు (from s. చర *that goes*.) A fiend, or goblin. నిశాచుడు s. n. (from s. అట *that wanders*.) An imp, or goblin. నిశాటి 1. A female goblin. 2. an owl. నిశాదర్శి (from s. దర్శి *that sees*.) An owl. నిశాపతి (from s. పతి *master*.) The moon. నిశామణి (from s. మణి *a gem*.) 1. A fire-fly. 2. the moon.
౬. నిశానీ s. n. (from P. نشان) 1. A flag, or banner. 2. a mark, or sign.
౭. నిశామనము s. n. 1. Sight, seeing, beholding. 2. hearing.
౮. నిశాహ్వ s. n. Turmeric.
౯. నిశితము &c. adj. Sharpened, keen, whetted.
౧౦. నిశేఢము s. n. Midnight.
౧౧. నిశేధిని or నిశేధ్య s. n. Night.
౧౨. నిశ్చయము s. n. 1. Certainty, ascertainment, positive conclusion. 2. positive resolution, settled determination. నిశ్చయించు v. a. 1. To settle, resolve, or determine. 2. to ascertain. నిశ్చితము &c. adj. Ascertained, settled. నిశ్చితార్థము s. n. The ceremony of betrothing two persons, in which the terms of the future marriage are settled.
౧౩. నిశ్చేణి s. n. A ladder.
౧౪. నిశ్చలకము &c. adj. Private, secret.
౧౫. నిశ్చేషము s. n. (from s. particle నిష్, and s. శేష *remainder*.) Whole, complete, entire, all.

- s. నిశ్చేయ సము s. n. Beatitude, salvation, happiness.
- s. నిషంగము s. n. A quiver.
- s. నిషద్య s. n. 1. A market. 2. a shop.
- s. నిషద్యరము s. n. Mire, mud.
- s. నిషధము s. n. 1. The name of a mountain, or mountainous range, forming one of the principal ranges of the universe, and described as lying immediately south of *Ilavrata*, and north of the *Himala* range. 2. a country in the south east of India.
- s. నిషాదము s. n. The first of the seven musical notes.
- s. నిషాదుడు s. n. A man of a degraded tribe, an outcast; especially the son of a *Bramin* by a Soodra woman; the usual occupation of this cast is hunting, or fishing.
- s. నిషిద్ధము &c. adj. Prohibited, forbidden.
- s. నిషేకము s. n. Consummation of marriage.
- s. నిషేధము s. n. A prohibition. నిషేధించు To prohibit.
- s. నిషేవణము s. n. Service.
- s. నిష్ఠపటము &c. adj. Sincere; without deceit. s. n. Sincerity.
- s. నిష్ఠము s. n. A certain weight of gold.
- s. నిష్ఠాప s. n. 1. Determination, settlement, final arrangement. 2. certainty. నిష్ఠాపించు To determine, settle, fix, or resolve.
- s. నిష్ఠత s. n. A woman past child-bearing, or in whom menstruation has ceased.

- s. నిష్ఠుటము s. n. 1. A garden, or grove. 2. the hollow of a tree.
- s. నిష్ఠుహము or నిష్ఠూహము s. n. The hollow of a tree.
- s. నిష్ఠుమము s. n. Going out, exit.
- s. నిష్ఠ s. n. 1. The catastrophe of a drama, the conclusion of a fable. 2. conclusion in general, end, termination. 3. disappearance, loss, destruction. 4. confirmation, completion. 5. ordinary and uniform practice, or profession. 6. good conduct, excellence. 7. religious practice, devout and austere exercise.
- s. నిష్ఠానము s. n. Sauce, condiment.
- s. నిష్ఠీవనము s. n. Spitting, ejecting any thing from the mouth.
- s. నిష్ఠురము &c. adj. 1. Cruel, harsh. 2. hard, solid.
- s. నిష్ఠ్పత్తి s. n. Completion, termination.
- s. నిష్ఠ్పన్నము adj. 1. Done, finished, concluded, accomplished, completed. 2. born, produced.
- s. నిష్ఠ్పావములు s. n. plu. The pulse termed *Dolichos lablab*. vide అనుము.
- s. నిష్ఠ్ప్రవాణి s. n. New and unbleached cloth.
- s. నిసర్గము s. n. The natural state; nature; peculiar character, or condition.
- TUD. నిసి s. n. (from s. నిశా) Night.
- T. నిసువు s. n. The young of any animal, or of the human species.
- s. నిష్ఠ్రింశము s. n. 1. A scimitar. 2. a sacrificial knife.
- s. నిస్త్రావము s. n. The scum of boiled rice.
- s. నిస్వనము s. n. Sound.
- s. నిస్వఁడు s. n. An indigent, or poor man.
- TUD. నిస్పత్తు s. n. (from s. particle నిర్, and s. సత్వ strength.) Weakness; debility.
- s. నిస్సరణము s. n. 1. Exit, going forth, or out. 2. the entrance into a house, or city.
- s. నిస్సాణము s. n. A kind of drum.
- s. నిస్సారము adj. (from s. particle నిర్, and s. సార juice.) Sapless, pithless, dry.
- s. నిహాశ s. n. An iguana.
- s. నిహితము &c. adj. Deposited, delivered, given, entrusted.
- s. నిహ్నావము s. n. 1. Denial, concealment of knowledge, dissimulation, secrecy. 2. mistrust, doubt, suspicion.
- s. నిఠేపము s. n. A deposit, or pledge.
- T. నీ pro. Thy. This is the possessive of నీవు q. v. నీది Thine.
- s. నీకాశము adj. in composition, Like, similar, resembling.
- s. నీచము &c. adj. Low, base, vile, mean.
- T. నీటిచోలి s. n. (from T. నీటి the inflex. of నీరు water, and T. చోలు the womb.) Fire, who in Hindoo mythology is represented as the parent of water.
- T. నీటితాత s. n. (from T. నీటి the inflex. of నీరు water, and T. తాత a grandfather.) The wind; the father of fire, and grandfather of water.
- T. నీటు s. n. Vanity, pride of dress, foppishness.
- T. నీడ s. n. 1. Shade. 2. shadow.

1. నీడ ము s. n. A nest. నీడో ద్భవము (from s. ఉద్భవ *born.*) A bird.
2. నీడు s. n. A Teloogoo title, added to the proper names of the *Kumma* cast; as అంకినీడు &c.
3. నీతి s. n. 1. Ethics, moral philosophy; morals. 2. guiding, directing. 3. obtaining, acquirement, acquisition.
4. నీపము s. n. The tree termed *Nauclea cadumba*.
5. నీరంధ్రము adj. Thick, coarse, gross.
6. నీరము s. n. Water.
7. నీరాడు s. n. Boiled water, to mix with కూరాడు q. v.
8. నీరు s. n. making in the inflex. sing. నీటి, Water. This word is generally used in the plural number, నీళ్లు. నీరుకట్టు దెవులు A stoppage of urine. నీరుకట్టెపాము s. n. A water snake. కండ్లనీళ్లు బెట్టుకొను To shed tears. నీళ్లాడు To be brought to bed; because water precedes the birth. ఆ ప్రి నీళ్లుపోసుకొని అయిదు నెలలు అయినది lit. it is five months since that woman bathed. That woman is five months gone with child. నీరు - బుగ్గ or బుద్ద A water bubble. నీరుచేరుకు Ardor urine. దుఃఖము చేతనీ రైనాడు He has *wasted away*, from sorrow. బంగారునీరు lit. gold-water. Gilding. నీరుపట్టు s. n. Thirst.
9. నీరుకారు s. n. A kind of pincers, or tongs.
10. నీరుది s. n. Urine.
11. నీరుల్లి s. n. An onion.
12. నీలు s. n. 1. A tear; water from the eye. 2. ashes over live coal.
13. నీలంకువు s. n. Any insect.
14. నీలము s. n. (A. نيل) 1. The sapphire. 2. black, or dark blue, colour. adj. Black, or dark blue. నీలకంఠము s. n. (from s. కంఠ *the throat.*) A peacock. నీలకంఠుడు s. n. *Siva*; from his throat having become black, by his swallowing the poison produced at the churning of the ocean.
15. నీలి s. n. 1. The indigo plant. *Indigofera tinctoria*. 2. dark blue colour. 3. thread died of that colour. adj. 1. Dark blue. 2. false. నీలియేడువు *False* weeping; *crocodile* tears. నీలివాతా A false rumour.
16. నీలుకు or నీల్లు v. n. 1. To strut, to walk proudly. 2. to die. 3. to yawn. s. n. Strutting.
17. నీళ s. n. The wife of *Vishnoo*.
18. నీళ్లు s. n. plu. *vide* నీరు.
19. నీవారము s. n. plu. Wild corn.
20. నీవి s. n. 1. Capital, principal, stock. 2. a stake or wager. 3. a cloth round a woman's waist, or the ends of the cloth passed round the loins so as to hold the whole together; the tie of drawers, worn by women, &c.
21. నీవు pro. Thou.
22. నీవృతము or నీవృత్తు s. n. Any inhabited country.
23. నీవ్రము s. n. The edge of a thatch.
24. నీహారము s. n. Frost, hoar frost.
25. నుంకు s. n. The edible seed of a *palmyra* fruit, while unripe.

- T. నంచి or నంది postpos. From, away from ; out of ; by ; since.
- T. నశ్శాకు v. a. To kill, assassinate, or slaughter.
- T. నశ్శు v. a. 1. To pound, or reduce to powder. 2. to speak fluently, in confutation of others. s. n. 1. Powder. 2. a dung cake, used as fuel. నశ్శునూచేకా adv. Into powder, or pieces.
- T. నశ్శు s. n. Sheep, or goat, dung.
- T. నశ్శుపాతలు s. n. plu. Bits of cloth, with which the natives tie the teats of sheep, &c.
- T. నడి or నడుపు s. n. A word, or expression.
- T. నడుపు v. a. To say, express, or tell.
- T. నతి s. n. Praise, eulogium, commendation, panegyric, applause, encomium. నతించు or నతియించు v. a. To praise, or applaud.
- S. నత్తము &c. adj. Sent, ordered, dispatched.
- T. నదురు s. n. making in the inflex. sing. నడుటి The forehead.
- T. ననుపు s. n. Smoothness. adj. Smooth.
- T. నన్నన s. n. Smoothness. నన్నని or నన్న adj. Smooth. నన్నచేయు v. a. 1. To smooth ; to level. 2. to destroy, or ruin.
- S. నన్నము &c. adj. Sent, dispatched, cast, thrown, dismissed.
- T. నయ్య s. n. making in the inflex. sing. నూతి A well.
- T. నరుకు or నరుపు s. n. Froth, foam.
- T. నలుచు v. a. To thrash corn, by tram-

- pling it under the feet, either of men, or cattle.
- T. నలుము v. a. To pulverize ; to reduce to powder, or dust. s. n. Powder, dust. నలుముచేయు or నలుమాడు To kill, or assassinate.
- T. నలక s. n. A sort of rope, or string, of which the net work which forms the bottom of the common native bedsteads is composed.
- T. నలి s. n. Gripping pain in the intestines. adj. Little, gentle. నలిపెట్టు or నలిగొను To have gripping pains. నలిపురుగులు s. n. plu. Worms found in the intestines. నలివెచ్చు Gentle warmth.
- T. నలిపు s. n. Sound in general.
- T. నలుచు or నలుపు v. a. *vide* నలుచు.
- T. నలుము v. a. To twist round the flesh.
- T. నవు or నవ్వు s. n. A crop of sesamum. In the plural, this word denotes the sesamum seed itself.
- T. నసలు or నసులు v. n. To trifle away time.
- T. నసి s. n. The dust into which wood is reduced, by insects. నసిపురుగు An insect found in timber.
- T. నసుమ s. n. The eye-fly.
- T. నూ s. n. A contraction of నవ్వు q. v. ; as నూబింది The flour of the sesamum seed.
- T. నూకలు s. n. plu. Broken pieces of rice, or of similar substances.
- T. నూకు v. a. To push violently ; to thrust

- out. పెంటనూకు To sweep away the dust, or dirt.
- T. నూనారు s. n. A line of hair, from the navel to the breast.
- T. నూకు s. n. A sort of dust, which covers the grain of the great millet. *Holcus saccharatus*.
- S. నూతనము or నూత్నము &c. adj. New, fresh, recent, young.
- T. నూనె s. n. Oil in general.
- S. నూపురము s. n. An ornament for the ankle.
- T. నూలు s. n. making in the inflex. sing. నూటి A hundred. adj. One hundred.
- T. నూలు v. a. To grind. కత్తినూలు To sharpen, or grind a knife.
- T. నూల్చు v. a. *vide* నులుచు. నూల్చు or నూత్తిరి s. n. Thrashing corn.
- T. నూలు s. n. making in the inflex. sing. either నూలు or నూలి Thread. నూలు కందె An oblong roll, or ball, of thread. సన్ననూలు Fine thread. నూలువడుకు To spin thread. వాడు సన్ననూలువడుకుతున్నాడు He is becoming *very lean*. lit. he is spinning fine thread.
- T. నూలుకొను v. n. 1. To be excited, or incited. 2. to be rallied in battle. 3. to recover one's senses. v. a. To accept, consent, or agree. నూలుకొల్పు v. caus. 1. To excite, or incite. 2. to rally in battle. 3. to restore to one's senses. 4. to cause to accept, &c.
- S. నృత్యము or నృత్యము s. n. Dancing.
- S. నృపుడు or నృపతి s. n. A ruler ; a king.
- S. నృశంసము &c. adj. Malicious, wicked, hurtful, injurious, mischievous, destructive.
- T. నె part. This is a syllable prefixed, in composition only, to substantives, to denote - *Soft, smooth* ; as నెమ్మోము A smooth face. The consonant following it is always doubled.
- T. నెక్కును v. n. To be spread.
- T. నెకది s. n. A large fire, lighted for warmth in cold weather, or for keeping off wild beasts.
- T. నెకడు s. n. A shark. v. n. 1. To be increased or promoted. 2. to spread, or extend. 3. to be published. నెకడించు v. caus. 1. To cause to encrease, or extend. 2. to publish.
- T. నెకయు v. n. To fly.
- T. నెకులు s. n. Perturbation, disquiet.
- T. నెక్కు v. n. To be managed, or ended. v. a. To push one forward. నెక్కించు v. a. To manage.
- T. నెచ్చు s. n. A quantity of very small broken rice, &c.
- T. నెచ్చెలి s. n. A friend ; either male, or female.
- T. నెట్టన adv. Exceedingly, excessively.
- T. నెట్టపంట adv. Destitute of cause, or reason.
- T. నెట్టు v. a. To push, or thrust, away violently. నెట్టుకొను v. comp. To rush in. నెట్టించు v. caus. To cause to push, or thrust, away violently.

- t. నెత్తము s. n. 1. Elevated ground; a table land. 2. gaming.
- t. నెత్తి or నెత్తికాయ s. n. The head. నెత్తిమూట A burden carried on the head.
- t. నెత్తురు s. n. Blood. నెత్తురుగడ్డ A boil. నెత్తురు పనుపాడ A serpent with red spots. నెత్తురుబంక The bloody flux.
- t. నెనరు s. n. Affection, tenderness, attachment.
- t. నెపము s. n. 1. Blame. 2. accusation. 3. a pretence.
- t. నెప్పు s. n. 1. The destined, fixed, or usual place. 2. contrivance, expedient. 3. good order, or arrangement.
- t. నెమకు v. a. To search, or look for.
- t. నెమరు s. n. The chewing of the cud. నెమరు - పెట్టు or పేయు To chew the cud.
- t. నెమలి s. n. A peacock. నెమలికన్న (from t. కన్న the eye.) 1. The eye of the peacock. 2. the beautiful round mark, in the feathers of it's tail.
- t. నెమురు v. a. To rub the body with unguents.
- t. నెమ్మది s. n. 1. Quiet, or ease, of mind 2. rest, repose. నెమ్మది నావుండు To be free from all disquietude.
- t. నెమ్మి s. n. 1. Happiness. 2. meekness. 3. friendship. 4. a peacock.
- t. నెక్కులు s. n. plu. The iron nails, sharp pointed at both ends, whereby boards are conjoined.
- t. నెయ్యము s. n. Affection, tenderness. నెయ్యంపుటలుక (from t. అలుక anger.)
- Displeasure towards an object beloved.
- నెయ్యుడు A friend, companion, or comrade.
- t. నెయ్యి s. n. making in the inflex. sing. నేతి Clarified butter. *Ghee*.
- t. నెరయు or నెరియు v. n. 1. To extend; to pervade. 2. to be published. 3. to grow grey as hair. నెరపు or నెరుపు v. a. 1. To spread or scatter. 2. to publish. s. n. 1. The act of spreading. 2. greyness of hair.
- t. నెరసు s. n. 1. An atom. 2. a fault, or mistake.
- t. నెరి s. n. A sympathetic swelling, caused by a wound or sore, but in a part of the body different from the precise place where the wound or sore is.
- t. నెరుము v. n. The tendons or intestines to pain. v. a. To turn or twist round a weapon, in a wound, after it has been thrust into the body.
- t. నెరుపు v. a. 1. To distribute any thing among a company, either in equal or unequal shares, according to their rank. 2. to make even, to equalize.
- t. నెలు adj. This is a word always prefixed to substantives, and denoting - *Great, entire*; as నెలమంట A great flame, or pain. నెలువిధే Mimickry.
- t. నెలకలు s. n. plu. 1. Vital parts. 2. hair.
- t. నెలయు v. n. *vide* నెరయు No. 1. & 2.
- t. నెలపు s. n. 1. Breadth. 2. nobility. adj. Noble, excellent.
- t. నెలుపేలు v. n. To be accomplished,

- perfected, completed or fulfilled. నెఱవే
ఱ్ఱు v. a. To accomplish, or fulfil.
- T. నెఱ్ఱి s. n. 1. Merit, goodness, excellence.
2. greatness, eminence, excess. adj. Good,
excellent.
- T. నెఱ్ఱిక s. n. A female's under garment.
- T. నెఱ్ఱియ or నెఱ్ఱై s. n. A crack in the
ground.
- T. నెఱ్ఱియూ adv. Entirely, totally.
- T. నెఱులు s. n. plu. The hair.
- T. నెల s. n. 1. A month. 2. the moon. 3. an
ornament in the form of a crescent. నెల
రాయి (from T. రాయి a stone.) vide చం
ద్ర కాంతము under చంద్రుడు. నెల్లాండ్లు
The period of a month.
- T. నెలకొను v. n. 1. To be extended; to be
scattered. 2. to stand, or stop.
- T. నెలక or నెలకకు s. n. A woman.
- T. నెలవు s. n. A house, dwelling, or resi-
dence. నెలవుకొను To reside.
- T. నెల్లికూరచెట్టు s. n. The shrub termed
Gmelina arborea.
- T. నెల్లిచెట్టు s. n. Emblic myrobalan. *Phyl-
lanthus emblica*.
- T. నెళవు or నెళవు s. n. Information, ac-
quaintance, knowledge, experience. నె
ళవరి s. n. 1. A well informed, experienc-
ed, or clever person. 2. a person well
known.
- T. నెవలి s. n. vide నెమలి.
- T. నెవ్వ or నెవ్వము s. n. 1. Calamity, dis-
tress, misfortune. 2. danger, peril.
- T. నేజీ s. n. (P. نيز) A short spear, or lance.
- T. నేటు adj. Noble, excellent.
- T. నేడు s. n. making in the inflex. sing. నేటి
To-day, this day.
- T. నేత s. n. 1. Weaving. 2. texture. నేత
నాడు A weaver.
- S. నేత or నేతృడు s. n. A master, or owner.
- S. నేత్రము s. n. 1. The eye. 2. bleached
or wove silk. నేత్రచ్చదము (from S. చద
to cover.) The eye-lid.
- S. నేదిస్థము &c. adj. Very near.
- T. నేను pro. I. making in the nom. plural
మేము, or in books sometimes నేము,
or ఏము.
- S. నేపథ్యము s. n. 1. Dress, ornament, em-
bellishment. 2. disguise.
- S. నేపాళ దేశము s. n. The country of Ne-
paul.
- S. నేపాళము s. n. A tree so called.
- T. నేబు s. n. A coin, of the value of 40 cash.
- T. నేమకము s. n. 1. Choice, determination.
2. a rule, or law.
- TUD. నేమము s. n. vide నియమము.
- S. నేమి s. n. 1. A pulley. 2. the frame work
for the rope of a well. 3. the circumfer-
ence of a wheel.
- TUD. నేమించు v. a. 1. To determine, or
fix. 2. to appoint; from నేమము q. v.
This verb is also the causal form of నే
ము q. v.
- T. నేము v. a. To sift, to winnow.
- T. నేయు v. a. To weave. నేయించు v.
caus. To cause to weave. మంచము నే
యు To lace a cot. Xద్ది నేయు To thatch
with grass.
- T. నేర s. n. 1. Stupidity. 2. mistake, fault.

3. failing. This is the negative noun from నేరుచు q. v.
౧. నేరము s. n. 1. A crime, or offence. 2. a fine. నేరము మోపు To charge, lit. to load, with a crime; to accuse. వానిమీద నేరము మోసింది He has been found guilty of the crime. lit. the crime has been laden upon him. నేరస్థుడు A criminal, culprit, or offender.
౨. నేరుచు or నేర్చు v. a. To learn. The affirmative and negative aorists of this verb are added to other infinitives, as auxiliaries, to denote the possession, or want of power or ability. I can, &c. I cannot, &c. నెర్చికొను or నేర్చుకొను v. comp. To learn, or acquire knowledge. నేర్చు v. caus. To teach, to instruct. s. n. 1. Skill, knowledge, information. 2. dexterity, ability. 3. contrivance. 4. merit. నేరుపరి or నేర్పరి A clever person. నేర్పించు v. caus. To cause to teach; to educate. నేరిమి s. n. Skill, dexterity.
౩. నేరేడు s. n. The rose apple tree. *Eugenia jambos*. నేరేడుదీవి s. n. *vide* జింబాబ్వే పము.
౪. నేల s. n. Land, soil, earth. నేలకుఁగోలకుఁదెచ్చు To turn topsyturvy. నేలఁగలుపు (from ౧. కలుపు to mix.) To kill, to ruin. నేలమాలి A subterraneous abode.
౫. నేవము s. n. 1. Fraud, trick, deception. 2. pretence.
౬. నేవళము s. n. A kind of necklace, worn by women.
౭. నేస్తము s. n. Friendship. నేస్తకాదు A male friend, or companion. నేస్తురాలు A female friend.
౮. నైవికి s. n. A cow of a superior kind.
౯. నైచ్యము s. n. (H. نچا نیچا low, mean, down.) Meanness, lowness, pretended humility.
౧౦. నైమిశము s. n. A forest, or wilderness, so called.
౧౧. నైర్వతి s. n. The ruler of the south-west quarter.
౧౨. నైవేద్యము s. n. An oblation, or offering, to the deity.
౧౩. నైపథుడు s. n. A name of Nala, the famous Hindoo Emperor.
౧౪. నొంచు v. a. To pain, or hurt.
౧౫. నొక్కు s. n. A dent, or bend. v. a. To press down, to compress. నొక్కితిడుగు To ask rigidly, or severely. నొక్కించు v. caus. To cause to press down, &c.
౧౬. నొగలు s. n. plu. The poles connecting the carriage with the yoke.
౧౭. నొగులు v. n. To be wearied, or fatigued.
౧౮. నొబ్బిళ్లు s. n. plu. Saliva.
౧౯. నొచ్చు v. n. To smart, pain, or ache. నొడుచు To hurt, torment, or cause pain. మనస్సునొచ్చు The mind to be displeased. నొచ్చుకొను To repent of; to be sorry, or afflicted; to regret.
౨౦. నొడువు v. a. To say, tell, or express. s. n. Saying. కొలి నొడువులు s. n. plu. The Vedas. lit. the first sayings.
౨౧. నొప్పి s. n. Bodily pain, or ache. నొప్పించు v. a. 1. To hurt, or pain. 2. to afflict, or torment. 3. to displease, or offend.

ప్ర సవపు సెప్పులు నిబించు The pains of labour to appear, or commence.

T. సెసలు s. n. making in the inflex. sing. సెసటి The forehead.

T. సొచు v. a. To perform a meritorious act.

T. సొటము s. n. Examination of coin by sight. సొట శాండు A shroff, or money changer.

T. సొనాటు v. a. To pierce, so as to cause pain. సొ నాడు To offend; to cause pain, or sorrow. సొ నేయు To throw, so as to cause pain. These three words are compounded of సొ, the irregular infinitive of సెచ్చు to pain, and the verbs నాటు, అడు, and పేయు q v.

T. సొము s. n. 1. A vow. 2. a meritorious act. 3. fasting. v. a. 1. To lose. 2. to perform a meritorious act.

T. సొరు s. n. making in the inflex. sing. సొటి The month. సొరుముయ్యి Hold your tongue.

G. సొకరీ s. n. (from P. سوكري) Service. సొ కరు A servant. (P. سكر)

S. స్యంకుడు s. n. A pupil who resides in his teacher's house.

S. స్యంకువు s. n. A deer.

S. స్యక్కారము s. n. Disrespect, contempt.

S. స్యగ్రోధము s. n. The Indian fig tree. *Ficus indica*.

S. స్యర్దుదము s. n. A thousand million.

S. స్యస్తము &c. adj. Deposited, placed, consigned, delivered.

S. స్యాయము s. n. 1. Propriety, fitness. 2

justice, equity. 3. law. 4. morality. 5. logic. 6. a reason, or cause. స్యాయ్యము &c. adj. Right, proper, fit, just.

S. స్యాసము s. n. A deposit, or pledge.

S. స్యబ్జము &c. adj. Bent, crooked, hump-backed.

S. స్యానము &c. adj. 1. Blameable, vile, wicked, despicable. 2. less, deficient, defective.

S. స్రస్థిమాలి s. n. A name of *Siva*; as ornamented with a garland of human skulls.

ప

ప The thirty-sixth letter, and twenty first consonant, in the Teloogoo alphabet.

S. పంకము s. n. 1. Mud, mire, clay. 2. sin. పంకజము or పంకేరు హము (from s. జి born, and s. రు హ what grows, respectively.) The lotus; as produced in wet soil. పంకిలము adj. Muddy.

G. పంకా s. n. (from H. پنکھا) A fan.

T. పంకించు v. n. To receive attention; to possess weight, or authority.

S. పంక్తి s. n. A line, row, or range.

T. పంక s. n. The forked branch of a tree. పంకటించు-పంకడించు or పంకలించు v. a.

To open the legs. పంకటికాళ్ల adj. (from T. కాలు the leg.) Bandy-legged.

T. పంక నామము s. n. *vide* T. నామము No. 2.

T. పంగిదీ s. n. A deep pit, for catching elephants.

T. పంకు s. n. Pudendum muliebre.

S. పంకువు adj. Lame, crippled, halt. s. n.

1. One who has lost his legs. 2. the planet *Saturn*.

T. పంచ s. n. A veranda.

S. పంచ adj. in composition only. Five. పంచము adj. (from s. affix ౫౯) Five; relating to five, made of five, bought with five, &c. s. n. A field of battle. పంచసుప్తము or పంచసూధము s. n. (from s. సుప్త or సూధ concealed.) A turtle, or tortoise; as having its five members hidden by its shell. పంచజనుడు s. n. (from s. జన born.) Man in general; a man, as composed of the five elements. పంచత or పంచిత్యము s. n. 1. Death, dying; as being the dissolution of the five elements. 2. the nature or condition of five. పంచదశము s. n. (from s. దశక ten.) Fifteen. పంచదశము s. n. (from s. దశక ten.) Fifteenth. పంచదశి s. n. The fifteenth lunar day, of either the dark, or bright, fortnight. పంచనఖము s. n. 1. A tiger 2. an elephant. 3. a tortoise. lit. *five clawed*. పంచనఖి s. n. A lizard, or iguana. lit. *five clawed*. పంచభూతములు The five elements; viz. earth, fire, water, air, and æther. పంచగవ్యము s. n. The five articles derived from the cow; viz. milk, curds, clarified butter, cow's urine and cow dung. The *Hindoos* drink these five articles mixed together, as a purification, after any breach of their laws prescribed for purity. పంచపాత్ర s. n. 1.

Five plates collectively. 2. a small metal vessel, in the form of a tumbler. పంచమి s. n. The fifth lunar day, of either the dark, or bright, fortnight. పంచమము &c. adj. Fifth. s. n. 1. The seventh musical note, said to be formed by air drawn from five places; viz. the navel, the thighs, the heart, throat, and forehead. 2. one of the *Ragas* or modes of music. పంచముడు s. n. 1. The fifth man. 2. an outcast, a *Paria*; as not belonging to any of the four pure Hindoo tribes. పంచవక్త్రుడు s. n. (from s. వక్త్ర a face.) *Siva*. పంచశరుడు s. n. (from s. శర an arrow.) The Hindoo Cupid. పంచకాఖి s. n. (from s. కాఖి a branch.) The hand. పంచాంగము s. n. (from s. అంగ a member.) An almanack; as specifying 5 different things; viz. the lunar day, the day of the week, the constellation, the conjunction of the planets, and the *kurcina*, of which there are eleven. పంచామృతము s. n. The aggregate of five articles, viz. milk, curds, butter, honey and water. This mixture is used as a bath for Hindoo idols. పంచాశత్తు adj. Fifty. పంచాశము adj. Fiftieth. పంచాయతి s. n. An assembly of five, or more, persons, to settle a matter by arbitration. పంచాఝాపత్రము s. n. A bond drawn out in the presence of five persons; viz. the debtor, the creditor, the two witnesses, and the writer of the bond.

- s. పంచే adj. in composition only. Broad, wide, spreading; as పంచోస్యము (from s. ఆస్య *a face*.) A lion.
- r. పంచకము s. n. The quantity of 5 *tooms* of grain.
- r. పంచదార s. n. Sugar. చీనా or పటిక - పంచదార Sugar candy.
- r. పంచపాళీ or పంచాది s. n. The roof of a veranda or balcony.
- r. పంచబంగాళము s. n. Disappearance, vanishing.
- r. పంచితము s. n. Cow's urine.
- r. పంచు v. a. 1. To distribute, divide, or share. 2. to dispatch, or send. 3. to command.
- r. పంచె s. n. A Hindoo's lower garment.
- s. పంజీరము s. n. A cage. (P. *కన్య*)
- r. పంజా s. n. A torch.
- r. పంజె adj. Poor, helpless. s. n. A helpless person. పంజెతనము s. n. Helplessness.
- r. పంట s. n. Produce; crop. పంటవలంతి s. n. (from r. వలంతి *a woman*.) The earth. పంటసాల s. n. A granary or magazine.
- r. పంటి s. n. A large earthen pot, with a wide mouth.
- r. పంటె s. n. A distaff.
- r. పంక్రకోల s. n. A harpoon.
- s. పండ s. n. 1. Wisdom, understanding. 2. science, learning.
- r. పండావాండ్లు s. n. plu. A certain cast of Hindoos, named *Punda*.

- s. పండితుడు s. n. (from s. పండ q. v.) A pundit, or learned bramin.
- r. పండు s. n. making in the inflex. sing. పంటి and in the nom. plu. పండ్లు A fruit. v. n. 1. To ripen. 2. to produce. 3. to lie down. 4. to be accomplished. పండుటాకు or పండాకు A yellow or ripened leaf. పండువెన్నెల s. n. lit. ripened moon light. The height of the full moon. పండించు v. caus. To cause to ripen; to cultivate, or raise a crop. పండవారు v. n. 1. To begin to ripen. 2. to grow pale, or white.
- r. పండుకొను v. comp. (from పండు q. v.) To lie down, or recline.
- r. పండుక s. n. A feast.
- r. పండుచేప s. n. A species of cod fish.
- r. పండువ or పండువు s. n. *vide* పండుక.
- r. పండ్రెండు or పంధెండు adj. numeral. Twelve.
- r. పంతము s. n. 1. A vow, promise, or engagement. 2. a wager. 3. obstinacy, firmness, perseverance. పంతించు v. n. 1. To vow. 2. to wager. 3. to persevere.
- r. పంతులు s. n. plu. A title affixed to the proper name, and assumed by bramins in the northern circars; when employed by government. 2. a schoolmaster. This word I believe to be a corruption of పండితులు, the plural of పండితుడు q. v.
- r. పంద s. n. A coward.
- r. పంది s. n. A hog. పందికొమ్మ s. n. An immense rat, commonly termed a *bandy-coot*. పందికొమ్ము (from కొమ్ము *a korn*.)

- The tusk of the wild boar. పందిగొండ్రించు To grunt as a hog.
౧. పందిగొండ్రి s. n. The name of a certain edible root.
౧. పందియము s. n. *vide* పం దెము.
౧. పందిరి or పందిలి s. n. making in the inflex. sing. పందిటి, and the nom. plu. పందిట్లు A shed made of leaves, or wicker work; *a pandal*.
౧. పందుము s. n. (from ౧. పది *ten*, and ౧. తూము q. v.) Ten *tooms*.
౧. పందెము s. n. A wager, stake, or bet. గుడ్డుపందెము A horse race. పందెము పోడు To lose a wager. పందెము గెలుచు To win a bet.
౧. పందొమ్మిది or పంధొమ్మిది adj. numeral. (from ౧. పది *ten*, and ౧. తొమ్మిది *nine*.) Nineteen. పందొమ్మిండు s. n. plu. Nineteen persons.
౧. పంపకము s. n. (from ౧. పంచు q. v.) 1. Division, sharing. 2. sending. 3. dismissal. 4. contrivance, means, expedient.
౧. పంపరపనపచెట్టు or పంపరమాపచెట్టు s. n. The tree which produces the fruit termed in the West Indies *the Shaddock*, and in India *the Pumplemoss*.
౧. పంపు or పంపించు v. a. *vide* లింపు. The former word is also a substantive noun, and denotes - 1. Sending, dismissing. 2. a certain weight equal to five eighths of a seer. పంపు చేయు To send evil spirits to torment another.
౧. పంబ s. n. A kind of drum.
౧. పకపకలు s. n. plu. Loud bursts of laughter. పకపక నవ్వు or పకపకలాడు v. n. To laugh very loudly.
౧. పక్క s. n. 1. The side. 2. a side or direction. 3. a page. 4. a bed, or bedding. adj. Near, next, neighbouring. పక్కయిల్లు The neighbouring house. పక్కపండ్లు The side teeth, as distinguished from those in front. పక్కబలము Auxiliary force; assistance, help. పక్కనాచోపు To walk alongside. పక్కయెముక s. n. A rib. పక్క పోట్లుబొడుచు To tickle one in the sides.
౧. పక్కణము s. n. The residence of low, or outcast tribes.
౧. పక్కము s. n. (from ౧. పక్ష) 1. A side. 2. the lunar fortnight, either of the moon's increase, or decrease.
౧. పక్షి s. n. (from ౧. పక్షి) A bird.
౧. పక్షు s. n. A scab.
౧. పక్షున adv. 1. Suddenly. 2. inconsiderately. 3. exceedingly.
౧. పక్షైలు s. n. Armour, mail.
౧. పక్వము adj. 1. Ripe, mature. 2. dressed, cooked. 3. fit for use; fit, convenient. పక్వముచేయు 1. To cook or dress victuals, &c. 2. to bring any thing to a proper settlement. పక్వమగు To become ripe, or mature.
౧. పక్ష s. n. 1. Hatred, hostility, enmity. 2. an enemy, or foe. పక్షపాదుకొను To revenge; to avenge. lit. To vent one's enmity. పక్షబట్టు To entertain or conceive hatred.
౧. పక్షద s. n. An ace; one, in games.

- T. పగడము s. n. 1. Coral. 2. *vide* పగడ. పగడంపురిక్క (from TUD. రిక్క *a star*.) The sixth of the lunar mansions.
- T. పగతుడు s. n. An enemy, or foe. This word, in the nom. plu. makes పగలు, or పగతులు.
- T. పగలు or పగులు v. n. To break, crack, or go to pieces; to be broken, or fractured, as a limb; to break, or burst, as a sore.
- S. n. making in the inflex. sing. పగటి Day, day-time. పగలువ్వి s. n. A blue light. పగలించు - పగలించు or పగల్చు v. a. To break, or crush. పగలగొట్టు To break into pieces, to break open, to break off. పగలు s. n. plu. Crevices, cracks. రాత్రిపగలు Day and night. పట్ట పగలు Mid-day.
- T. పగిది s. n. Mode, manner, way.
- TUD. పగ్గము s. n. (from s. ప్ర గ్ర హ) A rope, rein, or halter.
- TUD. పగ్గెయ or పగ్గె s. n. (from s. ప్రజ్ఞా) Arrogance.
- T. పచరించు v. n. 1. To walk about; to wander. 2. to cause to extend.
- T. పచారు s. n. Walking.
- S. పచేళిమములు s. n. plu. The pulse termed *Phaseolus radiata*.
- T. పచ్చ s. n. 1. An emerald. 2. any figure punctured, or *tattooed*, into the skin. adj. 1. Green. 2. yellow. పచ్చన or పచ్చ దనము s. n. Green or yellow colour. పచ్చని adj. Green, yellow. పచ్చనిబంగారు Yellow, or pure, gold.
- T. పచ్చదము s. n. A particular kind of cloth,

- generally twenty-four cubits long, and two cubits broad. 2. two cloths sewn together.
- T. పచ్చడి s. n. A sort of pap, made of vegetables, or curds, mixed with tamarind juice, salt, chillies, &c.
- T. పచ్చి s. n. A bird. adj. Raw, unripe, un-boiled, fresh, new.
- T. పచ్చిక s. n. Grass, verdure.
- T. పచ్చెము s. n. Robbery committed in public. పచ్చెపువాడు A man who robs in public.
- T. పజ్జ adv. Near.
- G. పటకా s. n. A sash. (H. కప్ప)
- T. పటకారు s. n. A pair of tongs, or pincers.
- S. పటము s. n. 1. Cloth. 2. a picture, when finished and mounted. 3. a particular sort of cloth; coarse thick cloth, canvas. గాలిపటము A paper kite. పటకారుడు (from s. కార *a maker*.) A weaver. పట చ్చరము s. n. Old cloth. పటమంటపము s. n. A tent. పటాటోపము s. n. Magnificent apparel.
- S. పటలము s. n. 1. A roof; a thatch. 2. a multitude, train, or retinue. 3. film over the eye; a cataract in the eye. 4. a flaw in gems.
- S. పటవాసకము s. n. Perfumed powder.
- S. పటహము s. n. A kettle drum; a war drum, or one used in battle.
- S. పటాక s. n. A flag, or banner.
- T. పటాపంచలు s. n. plu. Dispersion, defeat. పటాపంచలవు To be dispersed, as an army, &c.

TUD. పటికము s. n. (from s. స్ఫటిక) Crystal. పటికకారము s. n. Alum. lit. astringent crystal. పటిక బెల్లము s. n. (from t. బెల్లము jaggory.) Sugar-candy.

s. పటిమ s. n. Cleverness, dexterity.

s. పటిరము s. n. Sandal wood.

T. పటుకారు s. n. vide పటకారు.

s. పటువు adj. 1. Clever, dexterous, skilful. 2. diligent. 3. smart, sharp. 4. hale, healthy.

s. పటోలిక s. n. A small cucumber. *Trichosanthes diæca*; it is also applied to *Luffa acutangula*.

T. పట్ట s. n. 1. The inner bark of a tree. 2. sackcloth.

s. పట్టణము or పట్నము s. n. A city.

T. పట్టపగలు s. n. vide under పగలు.

T. పట్టపువాడు s. n. A boat-man.

s. పట్టము s. n. 1. A stone for grinding. 2. a diadem. పట్టపుదేవి s. n. A queen. పట్టపేనుగ A royal elephant. పట్టముగట్టు To crown; to invest with a high dignity. పట్టమేలు To reign.

s. పట్టసము s. n. A sort of weapon.

T. పట్టా s. n. 1. The inner bark of a tree. 2. sackcloth. 3. the *puttah* or written document given to ryots, cultivators, &c. (H. पट्टा a deed.)

T. పట్టాకత్తి s. n. A double edged sword.

s. పట్టాభిషేకము s. n. The coronation of a king, or installation of any one, by means of unction, or bathing.

T. పట్టి postpos. Through. This is the past verbal participle of the verb పట్టు q. v.

T. పట్టి s. n. A child; an infant. పట్టిపట్టి s. n. A grand-child.

T. పట్టి s. n. 1. A written list of abuses, committed by public servants. 2. a roll of beetle, &c. tied up.

T. పట్టు s. n. 1. Silk. 2. any external application to allay pain, or to a sore, &c. 3. a hold, gripe, or grasp; seizing. 4. a place; a house, an abode. 5. cause, reason, or ground, for a proceeding. 6. relationship. 7. a prop, support, protection. 8. partiality, favor. 9. a party, or side. 10. an opportunity. adj. Silken. ఒకనిపట్టుకామాట్లాడు To speak in one's favor, or in one's behalf. ఒకపట్టుకావుండు To insist pertinaciously on any point. పట్టుబడు v. n. To be seized, or apprehended. వానిగుణములు వీనికిపట్టుబడ్డవి lit. the qualities of that man have been communicated to this man, by association. This man has adopted the habits of the other. పట్టుదల s. n. 1. Affection, favour. 2. perseverance, persistence. పట్టుబడి s. n. 1. A sum received or credited in account. 2. the worth or cost of any thing.

T. పట్టు v. a. 1. To seize, or apprehend; to catch, or take hold of. 2. to hold, or take, possession of a country. 3. to hold in, or retain, as breath, &c. 4. to undertake. 5. to find out, or discover. 6. to press, depress, repress, or suppress. 7. to begin. 8. to be dependant on. 9. to stop, as pay. 10. to blow, as a trumpet. 11. to admit, as a law suit. 12. to take, or receive, as

a bribe. v. n. 1. To be attacked by insects. 2. to cost. 3. to fit, or suit. 4. to be possessed by evil spirits. 5. to arrive, as ships. 6. die to be imbibed, or absorbed. 7. to hold or contain. 8. to be affected by disease, or pain. 9. to take up, or occupy, time. పట్టు is also added to a great number of nouns, to give them a verbal signification ; and, in such case, takes its meaning from the noun to which it is affixed ; thus, తుప్పుపట్టు (from *రు. తుప్పు rust.*) To rust. ఇలుకుపట్టు (from *రు. ఇలుకు a sprain.*) To be sprained. అక్కఱపట్టు (from *రు. అక్కఱ necessity.*) To be necessary, to be required. కొమ్మపట్టు To grow fat. బూజుపట్టు To grow mouldy. దోవపట్టు To take a road. కాలుపట్టు To geld, as applied to animals. lit. to seize the leg. పగపట్టు To conceive hatred. నొటపట్టుపలుకు To speak distinctly. lit. to utter so as to seize in the mouth. చేలిపట్టు To feel cold. చెయిపట్టు lit. to seize the hand. 1. To ravish a female. 2. to protect, support, or assist. చెట్టపట్టు lit. to take the hand. To marry. సత్తువపట్టు To recover strength. ఆమండా యారొసాన్నిపట్టలేదు That medicine has not affected this sickness. పట్టించు v. caus. 1. To cause to seize, hold, retain, begin, arrive, fit, or be inclined. 2. to rub with any unguent. It has also other meanings, which will be best explained by the following examples. చొద్యముపట్టించు To invent or contrive any

curiosity. ఎగతాళిపట్టించు To joke. నవ్వులుపట్టించు To laugh. యజ్ఞముపట్టించు To annoy, beat, or ruin. lit. to cause a burnt sacrifice to seize. పనిపట్టించు (from *రు. పని business.*) To punish. అములుపట్టించు (from *గు. అములు q. v.*) To shew one's authority over another. కొత్తవాదికెపట్టించు To innovate, or establish any new custom. పట్టుకొను or పట్టికొను v. comp. 1. To seize, or apprehend. 2. to catch, hold, or retain possession of a country. 3. to begin. 4. to stop as pay. 5. to comprehend, or understand. పట్టుకొనివచ్చు To bring by force. పట్టుకొనిపోవు To carry away by force. పట్టించుకొనిపోవు To take along with.

రు. పట్టె s. n. 1. The wooden part of a bedstead. 2. the tape of a bedstead. 3. a streak, or stripe. తాటిపట్టె A palmyra spar.

రు. పట్టెద s. n. 1. Broad and strong tape. 2. an ornament for the neck. 3. an anvil.

రు. పట్టెడు s. n. A handful.

గు. పతము s. n. A picture.

రు. పదక s. n. 1. A bed. 2. reclining.

రు. పదగ s. n. 1. The hood of the hooded snake. 2. a flag or banner.

రు. పదచ్చె s. n. A puncheon, or tool having some figure on it, by which impressions are struck.

రు. పదతి s. n. A woman.

రు. పదమలు s. n. making in the inflex. sing.

పదమటి 1. The west. 2. the west wind.

- T. పడయు v. a. 1. To obtain or acquire. 2. to possess.
 T. పడవ s. n. 1. The end of a *Calpa*, or destruction of the world. 2. a boat.
 T. పడవాలు s. n. The leader, commander, or general, of an army.
 T. పడపాల s. n. A hall.
 T. పడి s. n. A measure of capacity, containing a seer and a half.
 T. పడికట్టు s. n. 1. A stair, or step. 2. a weight. 3. a degree.
 T. పడినె s. n. *vide* పడక.
 T. పడిదె s. n. Clothes of another borrowed, without his knowledge, from the washerman.
 T. పడియ s. n. A puddle ; a dirty pond.
 T. పడికెము s. n. A cold, or catarrh.
 T. పడు v. n. 1. To fall. 2. to occur, or happen. 3. to be caught in a snare, &c. 4. to be killed in battle. 5. to lose the power of any limb. పడుకొను or పడుక్కిను v. comp. To lie down, or recline. All active verbs in Teloogoo, of whatever description, may become passive, by adding to the infinitive the different tenses of the verb పడు meaning, in composition, *to suffer*. By affixing the same verb to the nominative case of neuter nouns, or to the past verbal participles of neuter verbs, particularly to such as denote any bodily suffering or mental affection, a compound verb is formed, of a neuter signification ; as భయముపడు To fear. దెబ్బపడు To be beaten, &c. ఉలికిపడు To start. తూగిపడు To slumber. పడదొయు To push, or drive down ; to overthrow. పడవేయు To let fall ; to mislay. పడగొట్టు 1. To knock down. 2. to thwart another. పదిపావు 1. To be mislaid. 2. to die, or expire.
 T. పడుక s. n. *vide* పడక.
 T. పడుకు s. n. 1. The threads which run the whole length of the web. 2. a heap of cut corn, whence part has been carried away.
 T. పడుచు s. n. 1. A girl. 2. a virgin. adj. Young. v. a. To prostitute one's-self. పడుచుతనము s. n. 1. Puberty. 2. youth. పడుచురాశి The sign of the zodiac named *Virgo*. పడుచుకొను v. comp. To prostitute one's-self. పడుచుకతిను To subsist by prostitution.
 T. పడుపాటు s. n. 1. Ruin, waste. 2. omission ; mistake. adj. Useless, unserviceable.
 T. పడుపు s. n. (from the a. v. పడుచు q. v.) Prostitution. పడుపుపడతి (from T. పడతి a female.) A prostitute.
 T. పడువరి s. n. Sprouts produced by seeds of paddy, sprinkled by chance, as the crops are cut.
 T. పడ్డ s. n. A female buffalo, or cow, fit for breeding.
 T. పణతి s. n. A woman.
 S. పణము s. n. 1. Measure of account, in cowries or shells ; four *Gundhas*, or eighty cowries ; also a weight of copper of similar value. 2. wages, or hire. 3. a stake at play, a bet, a wager. 4. gaming,

- playing. 5. price. 6. wealth, property. 7. a-commodity for sale. 8. business.
౩. పణవము s. n. A sort of musical instrument, a small drum or tabor.
౪. పణ్యము &c. adj. Saleable, vendible. పణ్యపీఠి s. n. (from s. పీఠి street.) A stall, shop, or place of sale. పణ్యప్రా s. n. (from s. ప్రా a woman.) A whore, or harlot. పణ్యాజీవుడు s. n. (from s. ఆజీవ livelihood.) A merchant, or trader.
౫. పతంగమము-పతంగము or పతంగము s. n. 1. A grass-hopper. 2. a bird.
౬. పతంగుడు s. n. The sun.
౭. పతంజలి s. n. 1. The name of a saint or Mooni, teacher of the Yoga philosophy, which is often called after him *Patanjali*. 2. the author of the *Mahabhashya*, or commentary on *Panini*, and of the *Characa*, a famous medical work.
౮. పతకము s. n. An ornamental breast plate, set with precious stones.
౯. పతత్రము s. n. A wing.
౧౦. పతత్రి s. n. A bird.
౧౧. పతద్ధ్రుహము or పతద్ధ్రుహము s. n. A spitting-pot.
౧౨. పతనము s. n. Falling.
౧౩. పతయాళువు adj. Falling, liable or accustomed to fall.
౧౪. పతాక s. n. A flag, or banner.
౧౫. పతాకీని s. n. An army.
౧౬. పతి s. n. A master, or owner; a lord or ruler; a husband.
౧౭. పతితము &c. adj. 1. Fallen in war, de-

- feated, overthrown. 2. fallen, alighted. 3. fallen from virtue, wicked, abandoned.
౧౮. పతి వ్రత s. n. A chaste and virtuous wife.
౧౯. పత్తి s. n. A foot soldier.
౨౦. పత్తి s. n. Cotton.
౨౧. పత్ని s. n. A wife.
౨౨. పత్ర పరశువు s. n. A small file; used by silver smiths.
౨౩. పత్రపాశ్య s. n. An ornament for the forehead; a sort of tiara.
౨౪. పత్రము s. n. 1. A leaf of a tree, or of a book. 2. a written bond. 3. a vehicle in general; as a car, a horse, a camel, &c. 4. the wing of a bird. 5. the feather of an arrow.
౨౫. పత్రరథము s. n. A bird.
౨౬. పత్రాస్త్రము s. n. A fruit-knife.
౨౭. పత్రి s. n. 1. A bird. 2. a sprout, or shoot, chiefly such as are used in worshipping Hindoo deities.
౨౮. పత్రిక s. n. 1. A letter of correspondence. 2. a leaf.
౨౯. పథము s. n. A road, or way. పథికుడు s. n. A traveller; a way-farer.
౩౦. పథ్యము adj. Proper, fit, suitable, agreeing with, but chiefly applied medically, with respect to diet, or regimen. s. n. Diet, regimen.
౩౧. పదకము s. n. *vide* పతకము.
౩౨. పదకొండు or పద్దకొండు adj numeral. Eleven.
౩౩. పదటము s. n. (from T. పదరు q. v.) Precipitation.
౩౪. పదడు s. n. Ashes.

- T. పదను s. n. *vide* పదును.
 T. పదపది adv. Afterwards.
 S. పదము s. n. 1. A foot. 2. a foot-step, the mark of a foot. 3. a foot or measure in verse, sometimes extending to several syllables, or even to whole lines. 4. a word. 5. an inflected word. 6. a connected sentence. 7. thing. 8. preservation defence. 9. place, scite. 10. a mark, or spot. 11. a particular song. పదముపాడు To sing a song. పరమపదము s. n. Heaven. lit. the best place.
 T. పదమూడు adj. numeral. *vide* పద్మూడు.
 T. పదరు or పదురు v. n. To be overhasty, or precipitate.
 T. పదరులు s. n. plu. Angry expressions.
 S. పదవి s. n. A road, or path.
 T. పదవి s. n. Fortune, luck.
 G. పదహారు adj. numeral. Sixteen.
 S. పదాతి s. n. A foot soldier.
 S. పదార్థము s. n. 1. Thing; substantial or material form of being. 2. a category or predicament in logic, of which seven are enumerated; viz. substance, quality, action, identity, variety, relation, and annihilation. 4. the meaning of a word, or sentence. 5. property, personal property, money, goods. In Teloogoo, this word is used chiefly in the first and last senses.
 T. పది adj. numeral. Ten. పదిమంది lit ten persons. *Several* or *many* people.
 T. పదిలము s. n. Care, caution, security. పదిలముచేయు v. a. To secure, or take care of.

- G. పదిహేడు or పదియేడు adj. numeral. Seventeen.
 G. పదిహేను or పదియేను adj. numeral. Fifteen.
 T. పదునాలుగు adj. numeral. *vide* పద్నాలుగు.
 T. పదును s. n. 1. Moisture, dampness. 2. sharpness. 3. quickness. 4. a certain measure of rain; a quantity of it sufficient to render the earth fit for ploughing.
 T. పదునెనిమిది adj. numeral. *vide* పద్దెనిమిది.
 T. పదుపు s. n. A herd of cattle.
 S. పదుత s. n. *vide* రాక్షసం.
 T. పద్మ s. n. 1. A vow; a promise. 2. an entry in account.
 S. పద్గతి s. n. 1. A road, or way. 2. a line, row, or range. 3. manner, mode. 4. custom, habit.
 G. పద్దెనిమిది adj. numeral. Eighteen.
 S. పద్మ s. n. A name of *Lutchmi*, goddess of riches, and wife of *Vishnoo*.
 S. పద్మము s. n. 1. The lotus. *Nelumbium speciosum*. 2. one of *Cubera's* treasures, or gems. 3. a large number, ten billions. పద్మసౌహము *vide* తమ్మిమోహరము under తమ్మి. పద్మకరము (from s. ఆకర *a mine*.) A large deep tank, or pond, in which the lotus does, or may, grow. పద్మాలయము s. n. (from s. ఆలయ *an asylum*.) The goddess *Lutchmi*. పద్మనాభుడు s. n. (from s. నాభి *the navel*.) *Vishnoo*, from whose navel sprung the lotus containing *Brumha*, sent to create the world. పద్మరాక్షము s. n. (from s. రాక్ష

- colour.) A ruby. పద్మాసనము s. n. (from s. అసన sitting.) A sitting posture in religious meditation; the attitude in which the *Boudha* statues are always represented, and in which tailors sit in Europe.
- T. పద్మవైలములు s. n. plu. A certain *Soodra* tribe.
- S. పద్మి s. n. An elephant.
- S. పద్మిని s. n. 1. A multitude of lotuses, or places abounding with them. 2. a female of one of the four classes into which the sex is divided, the first and most excellent. పద్మినీవల్లభుడు (from s. వల్లభ a lover.) The sun.
- S. పద్యము s. n. 1. Metre, verse: 2. a poem. పద్యాలు - పాడు or చెడువు To read or sing poetry. The Hindoos read all regular compositions in a sort of recitative.
- G. పద్మాలుడు adj. numeral. Fourteen.
- G. పద్మాడు adj. numeral. Thirteen.
- T. పన s. n. A sheaf of corn.
- T. పనఁటి s. n. *vide* పంఱి.
- T. పనపు v. a. To encompass, or surround.
- T. పనపచెట్టు s. n. The jack tree. *Artocarpus integrifolia*.
- T. పనపవాండ్లు s. n. plu. A particular cast of people, who live upon alms received from goldsmiths.
- T. పని s. n. 1. Business, work, employment. 2. an affair, or matter. 3. service. 4. use, utility. 5. state, condition. 6. an act. పనిపడు v. n. 1. Business to occur, happen or arise. 2. to be accustomed to. 3. to be qualified. పనిదీర్పు 1. To finish a busi-

- ness. 2. to kill. పని బెట్టు To employ, or give work. మంచిపని A good or praiseworthy act. పని చేయు To work, or serve. పనికివచ్చు To be useful, or serviceable. పనికిరాని adj. Useless, unserviceable. పనిముట్లు s. n. plu. Tools.
- T. పనివది adv. Exceedingly, much.
- T. పనివిను v. n. To go.
- T. పనుచు v. a. 1. To send. 2. to command. *vide* అనుచు.
- T. పనుపడు v. n. To be accustomed, inured, or qualified. పనుపరుచు v. a. To inure, to accustom.
- T. పనుపు s. n. 1. Sending. 2. command, order. *vide* పంపు.
- S. పన్నగము s. n. A snake, or serpent. పన్నగశాకము s. n. (from s. అశన food.) The name of *Garooda*, the bird and vehicle of *Vishnoo*, which is famed as the destroyer of snakes.
- S. పన్నఱి s. n. A leathern shoe, or boot.
- T. పన్నాగము s. n. The canopy over an open native palankeen; usually made of fine scarlet cloth.
- T. పన్నిక s. n. Yoking cattle, or joining together instruments of husbandry.
- TUD. పన్నిదము s. n. *vide* పందెము.
- T. పన్నిరు s. n. making in the inflex. sing. పన్నిటి or పన్నిరు Rose-water.
- T. పన్ను v. a. 1. To make, to form. 2. to invent. 3. to feign or pretend. 4. to yoke cattle, or join together instruments of husbandry.
- T. పన్ను s. n. 1. A tax. 2. rent.

- T. పన్నుగా adv. Properly, nicely, neatly ; in good order.
- T. పన్నె s. n. An instrument used by weavers.
- ఉ. పన్నెండు adj. numeral. Twelve.
- S. పపీతి s. n. Mutual or reciprocal drinking ; drinking alike together.
- T. పప్ప s. n. A cake.
- T. పప్పు s. n. Split pulse of any kind ; split almonds, &c.
- TUD. పబువు s. n. *vide* s. ప్రభువు.
- T. పబ్బము s. n. Particular periods of the year, such as the equinoxes, &c., when offerings are made by the Hindoos to the manes of their ancestors.
- T. పముజులకమ్మలు s. n. plu. A large kind of ear-rings, worn by Hindoo females.
- T. పయర s. n. 1. A southern wind. 2. a cool breeze. పయరపంట s. n. Pulse, or other crops, to the growth of which a strong wind is favorable.
- S. పయస్యము adj. Made of milk ; as clarified butter, or ghee ; curds, butter-milk, &c.
- S. పయస్విని s. n. 1. A milch cow. 2. a river.
- S. పయస్సు s. n. 1. Milk. 2. water.
- T. పయి or పయిన adv. 1. On the top, upon, over, above. 2. upon, against. 3. in future, hereafter. పయికిను To advance against another in battle. పయిగిస్తే s. n. A person placed over a patrol to controul it. *vide* గిస్తే.
- T. పయికము s. n. 1. Money, cash, treasure.
2. wealth, property. 3. a coin of the value of five cash.
- T. పయిజోలు s. n. plu. Shoes.
- T. పయింట s. n. That part of the garment of a Hindoo female which covers the breast.
- T. పయిడి s. n. Gold. పయిడిముడుచు To betroth. lit. to tie gold. పయిడిముడుపు Affiance.
- T. పయిడి-కంటి or కంటే s. n. A certain bird, the notes of which are considered ominous.
- TUD. పయినము s. n. (from s. ప్రయాణ.) A journey ; departing or setting out from any place.
- T. పయిరు s. n. *vide* పైరు.
- T. పయెంట s. n. *vide* పయింట.
- S. పయోధరము s. n. (from s. పయన్ water, or milk, and s. ధర containing,) 1. A cloud. 2. a woman's breast.
- T. పయ్యెర s. n. *vide* పయర.
- T. పరంగిచెక్క s. n. China root. *Smilax china*.
- S. పరంపదము s. n. 1. Eternal felicity, salvation. 2. the abode of Vishnoo.
- S. పరంపర adj. Successive ; proceeding from one to another, from father to son, &c. ; hereditary. s. n. 1. Race, lineage. 2. order, method, continuous arrangement.
- T. పరక s. n. 1. The fraction *one eighth*, or two sixteenths. 2. gold of two grains weight. 3. the 128th part of a pagoda. 4. the cream on curds.
- S. పరకీయము &c. adj. Another ; belonging

to another. పరకియ s. n. The wife, or mistress, of another.

౯. పరఖావణి s. n. (from II. పరఖావణి *inspection trial*.) *Shroffing*, or examining money by sight.

౧౦. పరగడ s. n. 1. A field outside of a village. 2. another's possession.

౧౧. పరగడం adv. By means of another.

౧౨. పరగడుపు s. n. (from ౧౧. కడుపు *the belly*.) The state of the stomach before a person has broken his fast. An empty, or fasting stomach.

౧౩. పరగణా s. n. (from P. పర్గణ) *Apurgunah*, or division of a country, of which several form a *zillah*.

౧౪. పరగు v. n. 1. To resemble, or be alike. 2. to shine. 3. to be agreeable. పరగ adv. Agreeably, pleasantly.

౧౫. పరచు or పరుచు v. a. To spread; to extend; to scatter. *vide పలుచు*.

౧౬. పరతలత్రము &c. adj. Subservient, obedient, dependant.

౧౭. పరదలు s. n. plu. A sort of crane.

౧౮. పరదా s. n. (from P. پردا) A curtain, blind, or skreen.

౧౯. పరపతి or పరపత్నము s. n. Credit, trust.

౨౦. పరపు s. n. Extent. v. a. *vide పరచు*.

౨౧. పరపుష్టము or పరభృతము s. n. The indian cuckoo.

౨౨. పరభారి s. n. Assignment. పరభారిం adv. 1. Separately. 2. indirectly.

౨౩. పరమము &c. adj. 1. Best, most excellent. 2. principal, chief.

౨౪. పరమాణువు s. n. (from s. పరమ *first*,

and s. అణు *an atom*.) An atom, the invisible base of all aggregate bodies; thirty of them are supposed to form a mote in a sun beam, the lowest measure of weight.

౨౫. పరమాత్మ s. n. (from s. పరమ *first*, and s. ఆత్మ *soul*.) The supreme being, considered as the soul of the universe.

౨౬. పరమాన్నము s. n. (from s. పరమ *best*, and s. అన్న *food*.) Milk, boiled with a mixture of sugar, rice, &c., and used as a delicate food among the Hindoos.

౨౭. పరము &c. adj. 1. Other, different. 2. distant, remote. 3. subsequent. 4. best, pre-eminent. 5. hostile. 6. excessive. s. n. Salvation, final beatitude.

౨౮. పరమేశ్వరుడు s. n. One of the names of *Siva*.

౨౯. పరమేశ్వరి s. n. *Brumha*, the creator.

౩౦. పరచంబు v. n. To be spread, scattered, extended, or expanded.

౩౧. పరవశము &c. adj. 1. Subservient to, dependant on, or subject to another. 2. out of one's own controul from joy, ecstasy, or sorrow.

౩౨. పరపానా s. n. (from P. పరపానా) A written order, mandate, precept, or warrant.

౩౩. పరమరాముడు s. n. A hero and demigod; the first of the three *Ramas*, and the sixth *Avatar* or incarnation of *Vishnoo*; who appeared in the world as the son of the saint *Jumadagnee*, for the purpose of repressing the tyranny, and

- punishing the violence of the *Chutriya*, or military tribe of Hindoos.
- s. పరశువు or పరశ్వధము s. n. An offensive weapon, resembling a hatchet, or axe.
- s. పరశ్యతము &c. adj. More than a hundred; many.
- r. పరష s. n. A collection of people at any festival.
- r. పరపవేది s. n. The philosopher's stone.
- r. పరసు s. n. 1. Means. 2. way, mode. 3. opportunity.
- s. పరస్పరము &c. adj. Mutual, reciprocal, interchanging. పరస్పరమునా adv. 1. Reciprocally. 2. by some means or other.
- s. పరా part. A sanscrit particle prefixed to words of that language and implying 1. Supremacy. 2. liberation. 3. inverted order. 4. pride, contumely. 5. encounter, mutual presence. 6. excess, exceeding. 7. overcoming, surpassing. 8. going. 9. killing, destroying, injuring.
- r. పరాకు s. n. Forgetfulness, neglect, want of attention.
- s. పరాశ్రమము s. n. 1. Power, strength. 2. exertion. 3. valour, prowess.
- s. పరాగము s. n. 1. The pollen or farina of a flower. 2. dust. 3. fragrant powder, used after bathing.
- s. పరాఙ్ముఖము &c. adj. Turning away; having the face averted.
- s. పరాజయము s. n. (from s. particle పరా and s. జయ victory.) Conquest, defeat.

- పరాజితము &c. adj. Conquered, overcome.
- s. పరాధి s. n. The chase, hunting.
- s. పరాధీనము &c. adj. (from s. పర other, and s. అధీన docile.) Dependant on, subject, or subservient, to another. s. n. Possession by another.
- s. పరాభవ s. n. The fortieth year of the Hindoo cycle of sixty.
- s. పరాభవము s. n. 1. Discomfiting, overcoming. 2. contempt, disrespect. 3. destruction.
- r. పరామరిక s. n. 1. Care. 2. examination. పరామరించు v. a. To take care of, to support. 2. to examine.
- s. పరామర్శ s. n. 1. Inquiry, investigation. 2. care, watching. 3. consolation. పరామర్శించు v. a. 1. To investigate. 2. to take care of, or watch. 3. to console.
- s. పరాయణము &c. adj. Adhering, attached.
- g. పరాయీ adj. (from H. *پرایا*) Strange, foreign.
- s. పరాసువు adj. Dead, expired.
- s. పరాస్కంద s. n. A thief, or robber.
- r. పరి s. n. 1. A time. 2. *vide* చతురంగబలము.
- s. పరి part. A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Ubiquity (all round, on every side). 2. part, portion. 3. abandonment (away). 4. end, term. 5. sickness, infirmity. 6. enforcement, stress (even, very great). 7. separateness, several, distribution (each,

- by each, &c.) 8. embracing, encircling, (round, round about). 9. depreciation, exposure of faults. 10. homage, respect. 11. rejection, turning off or away. 12. ornament. 13. diffusion, extension. 14. mark, sign. 15. sorrow. 16. cessation, stop, impediment. 17. truth. 18. an exclamation of pleasure or satisfaction.
- s. పరిశరము s. n. 1. A bed. 2. dependants, retinue, train. 3. multitude, numbers. 4. secondary food, eat with the principal dish.
- t. పరికించు v. a. To seek for, enquire into, examine, or investigate.
- t. పరికిణి s. n. *vide* పాకరా.
- t. పరికెగడ్డ s. n. The root of the aquatic plant termed *Trapa bispinosa*.
- s. పరిఖ s. n. A moat, or ditch.
- t. పరిగమి s. n. *vide* చతురంగబలము.
- t. పరిగె s. n. Gleanings of corn. పరిగెచేను A reaped field.
- t. పరిగెత్తు or పరుగెత్తు v. n. To run.
- t. పరిగెలు s. n. A species of fish.
- t. పరిగొను v. a. 1. To encompass, or surround. 2. to obtain or attain.
- s. పరిగ్రహము s. n. Acceptance, taking. పరిగ్రహించు v. a. To take, accept, or receive.
- s. పరిఘము s. n. A bludgeon, a stick mounted with iron, or an iron club.
- s. పరిచయము s. n. Acquaintance, knowledge.
- s. పరిచరుడు s. n. 1. A guard, or body guard. 2. an attendant, companion, or

- servant. పరిచర్య s. n. Service, attendance, dependance. పరిచారకుడు s. n. A man servant. పరిచారిక s. n. A maid servant.
- s. పరిచిరి s. n. *vide* పరిచయము.
- s. పరిచ్ఛదము s. n. Court, train, attendants, retinue.
- s. పరిచ్ఛేదము s. n. The division of a book; a section, or chapter. పరిచ్ఛేదించు v. a. To divide.
- t. పరిపెపురుగు s. n. The spotted beetle, usually termed a cockroach.
- t. పరిధవిల్లు v. n. To shine.
- s. పరిణతము &c. adj. Ripe, mature.
- s. పరిణయము s. n. A marriage, or wedding.
- s. పరిణామము s. n. Change of form, or state.
- s. పరిణాహము s. n. Breadth, width.
- s. పరితపించు v. n. To be sorrowful.
- s. పరిత్యజించు v. a. To abandon, or quit. పరిత్యాగము s. n. Abandonment, quitting, desertion.
- s. పరిదానము s. n. A bribe. పరిదానముటటు To receive a bribe.
- s. పరిదేవనము s. n. Lamentation.
- s. పరిధానము s. n. A lower garment.
- s. పరిధి s. n. 1. A fort. 2. the disk of the sun, or moon. 3. circumference.
- s. పరిపంధి s. n. An enemy, or antagonist.
- s. పరిపక్వము s. n. Perfect maturity. adj. Perfectly ripe or mature.
- s. పరిపణము s. n. Capital, principal, stock.
- t. పరిపరివిధాలుగా adv. In all sorts of ways.

- s. పరిపాటి s. n. Order, method, arrangement. పరిపాటిగా Tolerably.
- s. పరిపాలన s. n. 1. Protection, fostering care. 2. performance of any act. 3. government. పరిపాలించు v. a. 1. To protect, or cherish. 2. to perform. 3. to govern, or rule.
- s. పరిపూర్ణము &c. adj. Complete, full. పరిపూర్తి s. n. Completion, fulness; satiety, satisfaction.
- s. పరిబహాను s. n. Retinue, train, insignia of royalty.
- s. పరిభవము s. n. Disrespect, irreverence, contempt, disregard. పరిభవించు v. a. To contemn. పరిభూతము &c. adj. Treated with contempt, or disrespect; disregarded, despised.
- s. పరిమళము s. n. Fragrance, perfume. పరిమళించు To be fragrant.
- s. పరిమాణము s. n. Measure, quantity.
- T. పరిమాల్చు v. a. To kill, or assassinate.
- TUD. పరియాచకము s. n. from s. పరిహాసము q. v.
- s. పరిరంభము s. n. An embrace; embracing.
- T. పరివట్టము s. n. *vide* లిలవట్టము.
- s. పరివాదము s. n. 1. Abuse, reproach, reproof, blame. 2. accusation, or charge.
- s. పరివాదిన s. n. A lute with seven strings.
- s. పరివాపము s. n. Sowing.
- s. పరివారము s. n. 1. A dependant. 2. a train, or retinue.
- s. పరివృధుడు s. n. A master, owner, or superior.
- s. పరివృతము &c. adj. Encompassed, surrounded.
- s. పరివేల్త s. n. A younger brother, married before his elder.
- s. పరివేషము s. n. 1. The disk of the sun, or moon. 2. a halo.
- s. పరివేష్టించు v. a. To surround, or encompass.
- s. పరివ్రాట్టు s. n. An individual of the highest religious order; the mendicant devotee.
- s. పరిశీలన s. n. An enquiry, investigation, or scrutiny. పరిశీలించు v. a. To investigate.
- s. పరిశుద్ధము &c. adj. 1. Sacred, holy. 2. pure, clean.
- s. పరిశోధించు v. a. To examine, or investigate. 2. to try.
- s. పరిషత్తు s. n. 1. An assembly, meeting, audience, or congregation. 2. money presented to an assembly of bramins, in expiation of sin.
- s. పరిష్కారము s. n. 1. Decoration. 2. cleanness, purity. 3. settlement. పరిష్కరించు To make clear, or evident; to settle, arrange, or adjust.
- s. పరిష్కంకము s. n. Embracing; an embrace.
- s. పరిసరము s. n. Ground on the skirts of a river or mountain, or contiguous to a town, &c.
- s. పరిసర్స s. n. Perambulation; wandering round, or about.

౧. పరిశోధోవు v. n. To be rescued, or saved, from danger, &c.

౨. పరిహారము s. n. 1. Remedy. 2. pretence. 3. objection. 4. quitting. పరిహరించు v. a. To throw off, or away; to quit; to discard, or reject. పరిహార పెట్టు To pretend, or object.

౩. పరిహాసము s. n. 1. Mirth, sport, pastime, jocular, merriment, jesting, raillery.

౪. పరిక్ష or పరీక్ష s. n. Discrimination, investigation, examination, test, trial, experiment. పరిక్షించు v. a. To examine.

౫. పరిక్షితుడు or పరిక్షిత్తు s. n. The name of a king, the son of *Abhimunyo* and grandson of *Arjoona*. The Bhagvat Poo-rana, in which the exploits of *Krishna* are chiefly commemorated, is said to have been recited for this monarch's benefit, in order to secure eternal felicity for him, after his approaching death, by the bite of a snake.

౬. పరీధావి s. n. The forty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty.

౭. పరీధావము s. n. Disrespect, disgrace, insult, abuse.

౮. పరుండు v. n. To lie down; to recline.

౯. పరుగు s. n. 1. Running. 2. a coss, or distance varying from 2 to 3 miles.

౧౦. పరుగెత్తు v. n. (from ౮. పరుగు running, and ౮. ఎత్తు to lift up.) To run. పరుగెత్తిపోవు To flee; to run away.

౧౧. పరుచు v. a. 1. To spread. 2. to scatter. పరుపు s. n. Bedding, a mattress.

౧. పరుఁడు s. n. 1. A stranger. 2. an excellent man. 3. god. 4. an enemy.

౨. పరుచది adv. 1. Well, properly. 2. much, excessively.

౩. పరువము s. n. 1. Ripeness, maturity. 2. youth.

TUD. పరువము s. n. vide s. పర్వము.

౪. పరువు s. n. 1. Running. 2. ripeness. 3. dignity, rank. 4. season. adj. Ripe, mature.

౫. పరుష s. n. vide పరష.

౬. పరుషము &c. adj. 1. Harsh, abusive. 2. rough, rugged. 3. severe, cruel, unkind.

TUD. పరుషదనము-పరుషము or పరుషు s. n. (from s. పరుషత్వ a derivative of the above.) Harshness, or severity, in word or deed.

TUD. పరేతము s. n. vide s. పరిహాసము.

౭. పరేత s. n. A dead or defunct person. పరేతరాట్టు (from s. రాజ్ lord.) A name of *Yama*.

౮. పరేష్టుక s. n. A cow bearing many calves.

౯. పరైధితము &c. adj. Nourished by a stranger.

౧౦. పరోష్ఠి s. n. A bat.

౧౧. పరోక్షము adj. Imperceptible, invisible, unperceived.

౧౨. పర్వమృదు s. n. A name of *Indra*.

౧౩. పర్ణము s. n. 1. A leaf. 2. the tree termed *Butea frondosa*. 3. a division or chapter of the *Vedas*. పర్ణశాల (from s. శాల a hall.) A hut of leaves and grass; a hermitage.

- s. పర్వటము s. n. A thin pancake. *vide* లి
ప్పదము.
- s. పర్వంకము s. n. 1. A bed. 2. the thigh.
- s. పర్వంతము adv. Until ; as far as ; up to.
- s. పర్యాప్తము &c. adj. 1. Obtained, gained.
2. adequate, able. adv. 1. Willingly,
readily. 2. ably, powerfully. 3. satisfac-
torily. 4. unwillingly.
- s. పర్యాయము s. n. 1. Order, arrange-
ment, regular and methodical disposal
or succession. 2. manner, kind. 3. op-
portunity, occasion. 4. manufacture, pre-
paration, artificial production. 5. the
text of a vocabulary, or the order of the
synonimes for any term.
- s. పర్వదంచినము s. n. Debt.
- t. పర్ర s. n. 1. A swamp, marsh, bog, or
fen. 2. a measure of capacity, *a parah*,
forty of which make one *toom*.
- s. పర్వతము s. n. A mountain ; a hill.
- s. పర్వము s. n. 1. A knot ; a joint in a cane,
or body, &c. 2. a name given to certain
days in the lunar month, as the full and
change of the moon. 3. particular peri-
ods of the year, as the equinox, solstice,
&c.
- t. పర్వ v. n. To extend, or spread.
- t. పలుగించు v. a. To shoot arrows, &c.
- t. పలుచు v. 1. To flee, desert, or run away.
2. to flow as water. This verb is also
the causal of పడు to fall ; and, in that
sense, may denote - 1. To cause to fall.
2. to spread, or extend. 3. to cause to
suffer. In this last meaning, it is added

to many nouns, in order to convert them
into active or causal verbs, in the same
manner that పడు converts them into
neuter verbs ; as, భయపడు v. n. To fear.
భయపలుచు v. a. To frighten. భంగపడు
v. n. To be disgraced. భంగపలుచు v. a.
To disgrace.

- t. పలులెంచు v. n. To come.
- t. పలుపు v. caus. (from పలుచు q. v.) 1. To
cause to flee. 2. to shoot arrows, &c. 3.
to annoy or vex.
- t. పక్షికలు s. n. plu. A particular species of
birds.
- t. పక్షిగొను v. a. 1. To surround, or encom-
pass. 2. to obtain.
- t. పక్షియ s. n. 1. A piece, or bit. 2. a chink ;
an opening, or crack, in the ground. 3.
a pit.
- t. పక్షి ప్రేమ v. n. To be corrupted, or
spoiled. v. a. To encroach upon ; to
usurp.
- t. పలుపు s. n. Bedding ; a mattress.
- t. పల్ల s. n. *vide* పర్ర. పల్లయుప్పు s. n.
Salt spontaneously produced.
- t. పల్లె s. n. *vide* పక్షియ.
- s. పలంకముడు s. n. An imp, or goblin.
- t. పలక s. n. 1. A plank. 2. a gambling table.
3. a board for writing on. 4. the side of
a wooden pillar.
- t. పలకము s. n. A small bed.
- t. పలకరించు v. a. (from t. పలుకు q. v.) 1.
To ask, beg, or solicit. 2. to hint, or
remind. 3. to call aloud.

r. పలకసరులు s. n. plu. A necklace worn by men.
 s. పలగండుడు s. n. 1. A bricklayer, or plasterer. 2. a tank-digger.
 r. పలచేన s. n. *vide* పలుచేన.
 s. పలము s. n. 1. A weight, equal to that of ten pagodas. 2. flesh.
 s. పలలము s. n. Flesh.
 r. పలవ s. n. *vide* పలువ.
 r. పలవరించు v. n. To speak in one's sleep.
 పలవరింత s. n. Speaking while asleep.
 r. పలవించు v. n. To lament.
 s. పలాండువు s. n. An onion.
 s. పలాయనము s. n. Flight, retreat.
 s. పలాలము s. n. Straw.
 s. పలాశము s. n. 1. A leaf. 2. the tree termed *Butea frondosa*. 3. green colour. adj. Green.
 s. పలాశి s. n. A tree in general.
 s. పలిక్కి s. n. An old, or grey headed, woman.
 s. పలితము s. n. Greyness of the hair.
 r. పలు adj. Many, several. s. n. *vide* పల్లు.
 r. పలుక s. n. 1. A shield. 2. the lams of a weaver's loom. 3. *vide* పలక.
 r. పలుకు or పల్కు s. n. 1. A word. 2. speaking, warbling. 3. sound, especially of music. 4. a language. 5. science. 6. a bit, or piece. 7. the inside of any hard substance. v. a. To speak, utter, or pronounce. పలకించు v. caus. To cause to speak, or utter. పలుకుచెలి s. n. (from r. చెలి a woman.) *Suruswatee*, the goddess of learning.

r. పలుకాకి s. n. A wicked, or bad, person.
 r. పలుకు s. n. 1. *vide* పలుకాకి. 2. an iron crow.
 r. పలుకుడుపాము s. n. A particular kind of snake.
 r. పలుకురాయి s. n. A white sort of stone.
 r. పలుచేన s. n. Thinness, sparseness, leanness. పలుచని adj. Thin, spare, lean. 2. not close; not thick. పలుచనిమాటలు. Contemptuous expressions.
 r. పలుపు s. n. A halter for cattle.
 r. పలుమలు or పలుమాలు adv. Often, frequently, constantly, repeatedly.
 r. పలువ s. n. A wicked, or bad, person. adj. Wicked, bad. పలువటిల్లు s. n. plu. *Obscene* abuse.
 r. పలువరించు v. n. *vide* పలవరించు.
 r. పలువుండ్రు or పలువురు s. n. plu. Many persons. *vide* పలు.
 r. పల్కరించు v. a. *vide* పలకరించు.
 r. పల్లడు s. n. Low ground.
 s. పల్లయనము or పల్లనము s. n. A saddle.
 r. పల్లకమ్మ s. n. The name of a village goddess.
 r. పల్లకి or పల్లకి s. n. A palanquin.
 r. పల్లగదె s. n. A white female buffalo.
 r. పల్లటిల్లు v. n. To be reduced to distress.
 r. పల్లటిల్లు s. n. plu. Doves.
 r. పల్లము s. n. 1. A saddle. 2. a pit. 3. low ground. పల్లపుపంట s. n. The wet crop.
 r. పల్లజపులు s. n. plu. Useless, or vain, expressions.
 s. పల్లవము s. n. A sprout, or shoot. 2. the extremity of a branch, bearing new

- leaves. పల్లవాస్తుడు s. n. (from అస్త్ర *a weapon*.) The Hindoo Cupid ; because his arrows are young leaves. పల్లవించు v. n. To sprout or shoot.
- s. పల్లవికుడు or పల్లవుడు s. n. An adulterer ; a paramour.
- s. పల్లవితము &c. adj. 1. Having new sprouts. 2. spread, extended.
- s. పల్లి s. n. A small village ; a hamlet. 2. a lizard.
- t. పల్లియ or పల్లె s. n. A village. పల్లెమాట A provincial, or vulgar, term. పల్లెవాడు s. n. 1. A villager. 2. a fisherman.
- t. పల్లు s. n. making in the inflex. sing. పంటి A tooth. పండ్లమెప్పి s. n. The toothache.
- t. పల్లు s. n. Low ground. adj. Low ; on a low level.
- t. పల్లెకూటము s. n. A school.
- t. పల్లెరుపల్లిక s. n. The plant termed small caltrops. *Tribulus terrestris*.
- t. పల్లెరుపువ్వు s. n. A small nose ring, in the shape of the flower of the plant above-mentioned.
- s. పల్వలము s. n. A small pond.
- t. పల్లాలమ్మ s. n. The name of a village goddess.
- t. పల్లిక s. n. A small round flat basket.
- t. పల్లెము or పల్లెరము s. n. A small metal plate.
- t. పవడము s. n. Coral.
- s. పవనము or పవమానము s. n. Air, or wind. పవనాశనము (from s. అశన *food*.) A snake ; because serpents are said to feed on air. పవమానుడు s. n. The god of wind.
- t. పవలు s. n. Day ; day time. *vide* పగలు.
- t. పవాదము s. n. A ceremony performed by the fanatic worshippers of *Vishnoo*, in which they affect to immolate, and subsequently to resuscitate, a human victim.
- s. పవి s. n. The thunderbolt of *Indra*.
- s. పవిత్రము s. n. Pack-thread ; or a rope, or net, made of it.
- s. పవిత్రము &c. adj. Pure, clean, purified ; in a religious sense, it is applicable to a person who by austerity and mortification is released from all worldly passions and attachments. s. n. 1. Sacrificial grass, *Poa cynosuroides*. 2. the missile weapon of *Vishnoo*. 3. cow-dung. 4. water. 5. the disease termed *the fistula*. 6. turmeric. పవిత్రపువ్రేలు s. n. The ring finger of the right hand ; as deemed purer than the rest.
- t. పవ్వలించు v. n. To lie down, or recline.
- t. పశి adj. Young, tender, infant. పశితనము s. n. Infancy, childhood.
- t. పశిమి s. n. Yellow colour.
- s. పశువు s. n. 1. An animal in general. 2. a beast. 3. horned cattle. 4. a goat. 5. a subordinate deity, and one of *Siva's* followers. పశుపతి s. n. (from s. పతి *lord*.) A name of *Siva*.
- s. పశ్చాత్తాపము s. n. 1. Remorse, repentance. 2. pity, compassion.

- s. పశ్చిమము s. n. The west. adj. 1. Western. 2. hinder, behind, after.
- s. పశ్యతో హరుఁడు s. n. A thief, or pilferer, who steals in presence of the parties, and proverbially applied to goldsmiths.
- r. పస s. n. 1. Brightness, splendour. 2. effect, result. 3. ability, qualification.
- G. పసందు adj. (from P. *پسنده* choice, approbation.) Agreeable, pleasing, handsome, comely.
- TUD. పసదనము s. n. (from s. ప్రసాదన) Decoration, embellishment.
- r. పసపు s. n. Turmeric. పసపుకుంట (from r. కుంట q. v.) A certain extent of the low land in which turmeric grows. పసపు చోయ (from r. చోయ colour.) Yellow colour.
- r. పసరము or పసలము s. n. A quadruped. It is usually applied to horned cattle.
- r. పసరు or పసురు s. n. The expressed juice of leaves. 2. bilious vomiting. పసరుచోయ (from r. చోయ colour.) Green colour.
- r. పసాదము s. n. Food, (H. *పాన*, especially such as has been offered to the deities. Leavings of a great man or spiritual guide. Kindness.)
- r. పసాపడు v. a. To eat.
- r. పసి adj. *vide* పకి. s. n. 1. Fragrance, smell. 2. cattle.
- r. పసిఁది s. n. Gold. adj. Golden.
- r. పసిదిండి s. n. (from r. పసి cattle, and r. తిండి food.) A tiger.
- r. పసిమి s. n. *vide* పకిమి.
- r. పసిరిక s. n. Young, or tender, grass. పసిరికపాము s. n. A greenish snake.
- r. పసుపు s. n. *vide* పసపు.
- r. పసులపోలి నాఁడు s. n. *vide* ఏ త్రింత.
- r. పస్తాయించు v. n. 1. To feel shame, or regret. 2. to bear or suffer.
- s. పస్త్రము s. n. A house.
- s. పతుకము or పతుద్వారము s. n. A private, or back, door.
- s. పతుతి s. n. The first lunar day, of either the dark, or bright, fortnight. 2. the root, or insertion, of a wing.
- s. పతుము s. n. 1. The bright, or dark, half of the lunar month. 2. a wing. 3. the feather of an arrow. 4. a side, or flank. 5. a side or party. 6. partiality. 7. an argument; a position advanced, or to be maintained. 8. a class or tribe. 9. the subject of an inference. పతుమందు In the event of; if; supposing; provided.
- పతుపాతము s. n. Partiality. పతుపాతి A partial person. పక్షీకరించు To be partial.
- s. పక్షిణి s. n. A night and two days, or a day and two nights.
- s. పక్షుము s. n. The eye-lash.
- s. పాంచజన్యము s. n. 1. Vishnoo's conch. 2. fire.
- s. పాంచాలజాతి s. n. The five casts of artificers, viz. the carpenters, weavers, barbers, washermen, and shoe-makers.
- s. పాంచాలదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
- s. పాంచాలి s. n. A name of Droupaty; the wife of the five Pandoo princes.
- s. పాంచాలిక s. n. 1. A doll, or puppet. 2. an image carved on pillars.

- s. పాండిత్యము s. n. Learning, knowledge.
 s. పాండుడు s. n. The name of a sovereign of ancient *Delhi*, nominal father of the five *Pandoo* princes.
 s. పాండురము s. n. Pale, or yellowish white, colour. adj. Pale, or yellowish white.
 s. పాండువు s. n. 1. *vide* పాండురము. 2. the white leprosy.
 s. పాండ్యదేశము s. n. A country in southern part of the Indian peninsula, comprehending part of the modern *Tamil* provinces.
 s. పాంథుడు s. n. A traveller.
 s. పాంశువు or పాంసువు s. n. 1. Dust. 2. manure.
 s. పాంసుల s. n. An unchaste woman.
 T. పాశ s. n. A house built without large beams, with a shelving roof.
 T. పాశనాటిరెడ్లు s. n. plu. A certain tribe among the *Soodras*.
 s. పాశపుటి s. n. A potter's kiln.
 s. పాశము s. n. 1. Maturity; natural, or artificial, as the state of being cooked, or ripened. 2. the young of any animal.
 s. పాశశాసనుడు s. n. A name of *Indra*.
 T. పాశి or పాశివాడు s. n. A scavenger.
 T. పాశు v. n. To creep, or crawl.
 T. పాశోడు s. n. A raised wooden shoe.
 T. పాశ or పాశా s. n. 1. A turband. 2. a stable. పాశాచుట్టు v. a. To tie on, or form, a turband.
 T. పాశడము s. n. A silver ornament, worn by Hindoo females, round the ankle.
 s. పాచకుడు s. n. A cook.

- T. పాచనము s. n. Looseness of the bowels; flux.
 T. పాచి s. n. 1. Dirt, filth. 2. the unclean substance which covers the teeth. 3. the green stuff produced in stagnant water. 4. mouldiness. adj. Dirty, unclean. Water is deemed by the Hindoos to be పాచి, or unclean, unless it be brought from the well on the same day on which it is used. పాచకొను v. n. Dirt to attach itself, or to stick.
 TUD. పాచిక s. n. (from s. పాశక) Dice.
 T. పాచు v. n. To putrify, or become corrupted or rotten. From this verb comes పాచి q. v.
 T. పాట s. n. 1. A song. 2. a poem. 3. method, manner. పాటలుపలి The seven musical notes.
 s. పాటచ్చరుడు s. n. A thief, or robber.
 s. పాటలము s. n. Pale red; rose colour.
 s. పాటలానగరము s. n. The name of a city, supposed to be the modern *Patna*.
 s. పాటవము s. n. 1. Cleverness, talent. 2. health. 3. eloquence.
 T. పాటా s. n. Erasure, blotting out. పాటా - కొట్టు or తీయు To erase.
 T. పాటి s. n. 1. Computation, as applied to number, weight, measure, extent, or value. 2. kind, sort, or description. 3. justice. adj. Exact, as applied to number, weight, measure, or extent. యేపాటిజనము How many people? యీబంగారుయేపాటి Of what weight, or value, is this gold? యీధాన్యముయేపాటి What

quantity is this grain? నిడువుయే పాటి
What length? ఏడుయేపాటి వాడు What
kind of man is he? పాటితప్పక నడుచు To
act according to justice; to keep within
due limits, or bounds. పాటికొల Exact
measurement.

౧. పొటించు v. a. 1. To obtain. 2. to regard,
observe, or pay attention to.

౨. పాటిల్లు v. n. 1. To be obtained. 2. to
shine.

౩. పాటు s. n. (from the verb పడు q. v.) 1.
A fall. 2. suffering, distress, misfortune,
pain. 3. labour, work. 4. a declining
state. 5. the falling back, or ebb, of the
tide. 6. manner, mode. 7. a time, or oc-
casion. 8. pride, arrogance, presumption.
By the addition of this word to certain
verbs, their verbal nouns are formed; as
దిద్దు To alter. దిద్దుపాటు s. n. Alteration.
కుదురు To be settled. కుదురుపాటు s. n.
Settlement.

౪. పాఠము s. n. 1. A lesson. 2. reading, pe-
rusal in general. 3. studying the *Vedas*
or scriptures, considered as one of the
five great sacraments of the Hindoos.

౫. పాడి s. n. 1. Abundance of the produce
of cattle; as milk, &c. 2. equity, justice.
adj. Just, equitable. పాడియూవు s. n.
(from ౧. అవు a cow.) A milch cow.

౬. పాడు s. n. making in the inflex. sing.
పాటి Ruin, destruction. adj. Ruined,
destroyed. v. a. To sing. పాడించు v.
caus. To cause to sing. పాటి నేల (from
౧. నేల ground.) Land on which formerly

a village stood; in which tobacco and
other such plants are generally grown.
పాటి రేవు (from ౧. రేవు a bank.) The
ruined, or broken, part of a bank, from
which a person can descend to a river.
పాడిల్లు (from ౧. ఇల్లు a house.) A desert-
ed, or ruined building. పాడుమాట (from
౧. మాట a word.) An inauspicious ex-
pression.

౭. పాడె s. n. 1. A bier. 2. the funeral pile.

౮. పాడ్యమి s. n. The first lunar day of either
the dark, or bright, lunar fortnight.

౯. పాణి s. n. The hand.

౧౦. పాణింధమము s. n. A bellows.

౧౧. పాణిక s. n. 1. A sort of spoon, or ladle.
2. a paddle.

౧౨. పాణిగృహిణి s. n. A bride; one wedded
according to the ritual.

౧౩. పాణిపీడనము s. n. A marriage, or wedding.

౧౪. పాణివాదము s. n. A clap with the hand.

౧౫. పాత adj. Old, decayed, worn out. s. n.
1. Cloth. 2. old cloth. పాతశాలు v. n.
To grow old, or stale. పాతరికము Old-
ness, staleness.

౧౬. పాతకము s. n. 1. Sin, crime. 2. the cause
of falling, literally or figuratively; a-
lighting.

౧౭. పాతనము or పాతము s. n. Falling, de-
scending.

౧౮. పాతర or పాతరగొయ్యి s. n. A pit, in
which grain is preserved.

౧౯. పాతరలాడు or పాతలాడు v. n. 1. To
dance. 2. to walk about in search of
something.

- s. పాతాళము s. n. Hell; the infernal regions under the earth, and the abode of the *Nagas*, or serpents.
- t. పాతిక or పాతికై s. n. 1. The fourth, or quarter, of any thing. 2. the sixty-fourth part of the coin termed a *pagoda*.
- s. పాతివ్రత్యము s. n. Chastity.
- t. పాఠు v. a. To fix, or fasten, in the ground. s. n. That portion of the thing so fastened, which is under ground. పాఠి పెట్టు v. a. To bury in the ground.
- s. పాత్ర s. n. 1. A vessel in general; a plate, cup, or jar. 2. a sacrificial vase, or vessel, comprising various forms of cups, plates, spoons, ladles, &c., so used. 3. a dancing girl.
- s. పాత్రము &c. adj. Worthy, fit, capable, adequate. s. n. A tame parrot. పాత్రుడు s. n. A king's counsellor or minister.
- s. పాథము or పాథస్సు s. n. Water.
- s. పాథికము or పాథేయము s. n. Provision, or provender, for a journey.
- s. పాదజ్ఞుడు s. n. A *Soodra*, or Hindoo of the fourth or servile tribe; because born from the foot of *Brumha*. *vide* పాదము.
- t. పాదట్టు s. n. A cobweb.
- s. పాదపము s. n. A tree.
- s. పాదము s. n. 1. A foot. 2. a quarter. 3. a hill at the foot of a mountain. 4. a ray of light. 5. the root of a tree. 6. the foot, or line, of a stanza. 7. the line of a hymn, or stanza of the *Rig veda*. పాదచారి A person on foot. పాదత్రాణము (from త్రాణ that preserves.) A shoe, or boot.

- పాదకాఖిలు s. n. plu. The toes. పాదాంశము s. n. An ornament for the feet, or toes. పాదాంశస్థిక s. n. An ornament, or ring, worn on the great toe. పాదరత్న s. n. A shoe.
- s. పాదరసము s. n. Quicksilver, mercury.
- t. పాదీ s. n. 1. A machine for crossing rivers. 2. a garden bed. పాదీగట్టు v. To divide into beds.
- t. పాదు s. n. A garden bed. v. a. *vide* పాఠు.
- s. పాదుకలు s. n. plu. Wooden shoes.
- s. పాద్యము s. n. Water, &c., for cleaning the feet.
- s. పానకము s. n. 1. The juice expressed from the sugar cane. 2. water in which jaggory, or sugar, has been dissolved, used by the Hindoos as a cooling drink.
- s. పానము s. n. Drinking. పానగోష్ఠిక (from s. గోష్ఠి a station.) A dram-shop; a place where people drink together. అన్నపానాదులు s. n. plu. Food and raiment.
- t. పానము s. n. (from s. ప్రాణ) Life.
- t. పానలు s. n. plu. Doubts, objections.
- t. పానవట్టము s. n. The lower part of the *lingum*.
- t. పానశము s. n. A kitchen. పానశిక్షు s. n. A cook.
- t. పానారము s. n. A kind of beetle-nut.
- s. పానీయము s. n. Water.
- t. పానువు or పాన్పు s. n. Bedding. పాన్పు దువ్వలువ A sheet.
- t. పాప s. n. 1. A child. 2. the reflexion of objects on the pupil of the eye.
- t. పాపట s. n. The parting of the hair, on

- a female's head. పాపబొట్టు A kind of head ornament, suspended on the forehead, from the parting of the hair.
- త. పాడటము s. n. A harrow, or hoeing instrument.
- స. పాపము s. n. Sin, crime, wickedness. This word is also used as an interjection, denoting compassion, *what a sin! what a pity! poor thing!* &c ; as పాపసురలి న్నరాళ్ళొక్కొట్టవచ్చు Poor thing! don't beat that child. పాపము &c. adj. Sinful.
- త. పాపర చెట్టు s. n. The plant termed *Cucumis madraspatanus*.
- త. పాపర కత్తు s. n. An arrow, in the form of a snake.
- త. పాపలైదు s. n. (from త. పాము a snake, and లైదు lord.) *Sesha*, the king of snakes.
- స. పాపర్థి s. n. A hunting, or chase.
- స. పాపి adj. Sinful, or wicked. *vide* పాపము.
- త. పాప v. a. 1. To free, or deliver. 2. to dissipate, or remove. 3. to expiate, or efface. 4. to liquidate, or pay. *vide* పాయు. పాపకొను v. comp. To free, &c one's-self.
- స. పాపము s. n. Sin, guilt.
- స. పాప s. n. Cutaneous eruption; herpes; scab. పాపనము &c. adj. Diseased with herpes.
- స. పామరము &c. adj. 1. Wicked. 2. vile, low, base. 3. stupid, foolish.
- త. పాము s. n. A snake, or serpent.
- త. పాచు v. a. To rub.
- త. పాయ s. n. 1. The branch of a river. 2. the divisions in garlick, or those in onions, and similar substances. పాయవిచ్చు A branch of a river to break off from the main stream.
- స. పాయసము s. n. Rice, mixed with sugar and milk. *vide* పార తౌకము.
- త. పాయా s. n. Manner; mode.
- త. పాయు v. n. 1. To separate. 2. to leave, or quit. 3 to be rotten 4. to be defeated.
- త. పార s. n. A short hoe, or *momaty*.
- త. పార part. the infinitive of పారు q. v. prefixed to other verbs, to add force or emphasis to their previous meaning; and corresponding with *off. away, out, &c.* in English; as, పారవోయు v. a. To pour or empty out. పారవేయు v. a. 1. To throw away. 2. to lose పారకొలు v. a. 1. To drive out or away. 2. to defeat. పారజల్లు To pour or empty out.
- స. పారంపర్యము s. n. 1. Traditional instruction; tradition. 2. continuous order, or succession.
- స. పారణ s. n. Eating after a fast.
- స. పారదము s. n. *vide* పాదరసము.
- త. పారనాడు v. To speak contemptuously.
- త. పారపత్యము s. n. The superintendence of a village.
- స. పారము s. n. 1. The further, or opposite, bank of a river. 2. the end, or extremity.
- స. పార తౌకము s. n. *vide* పరమాన్నము, or పాచుసము.
- స. పారశచ్చడు s. n. The son of a *Seedra* woman, by a *Brahmin*.

- s. పారశీక దేశము s. n. The kingdom of Persia.
- t. పారాణి s. n. The decoration of the feet with కుంకుమ &c. పారాణించు v. a. To decorate the feet, in that manner.
- s. పారాయణము s. n. 1. Reading a holy book at so much a day. 2. totality, entireness.
- s. పారావతము s. n. A dove, or pigeon.
- s. పారావారము s. n. The sea, or ocean.
- s. పారాశర్యుడు s. n. The poet Vyasa.
- s. పారి s. n. A milk pail, or rather milk-pot; as milk is always mixed into earthen or metal vessels.
- s. పారికాంతి s. n. An ascetick; one who devotes his days to devout contemplation; the religious mendicant.
- s. పారిజాతము s. n. A tree, in paradise.
- s. పారితథ్యము s. n. A trinket, worn on the forehead where the hair is parted.
- s. పారిభద్రకము s. n. A tree so called.
- s. పారిషదుడు s. n. A spectator; a person present at an assembly, or congregation.
- s. పారిహరికుడు s. n. A maker of garlands.
- s. పారిహర్యము s. n. A bracelet worn by women.
- s. పారండ్రము s. n. A lion.
- t. పారు v. n. 1. To run. 2. to purge. 3. to fly, or rise, in the air. 4. to begin. 5. to grow or become. 6. to flow as water. *vide* పాలు. పారిపోవు v. n. To run off, or away; to escape. యెండవారు To begin to dry, or heal. పండవారు To begin to ripen. గడుగుపారు To grow hard. బిరుసుపారు To grow stiff.
- t. పారువము s. n. *vide* పారావతము.
- s. పారుష్యము s. n. 1. Abuse; reproach; scurrilous, opprobrious, or unfriendly speech. 2. the property of harshness, &c., in speaking. 3. severity, violence, either in word, or deed; as వాక్పారుష్యము Defamation, abuse, or violence of words; and దండపారుష్యము Personal injury, assault, or violence of blows.
- s. పార్థివుడు s. n. A king, or prince.
- s. సాభుడు s. n. A name of Arjoona.
- s. పార్వణము s. n. A particular *Sraddha*, or funeral ceremony, at which double oblations are offered; three cakes to the father, paternal grandfather, and great grandfather; and three to the maternal grandfather, his father, and grandfather; and the crumbs of each set to the remoter ancestors in each line. 2. the cake itself.
- s. పార్వతి s. n. *Parvatee*, the wife of Siva.
- s. పార్శ్వము s. n. 1. A side. 2. a part. 3. the body below the arm-pit. ౪ క నిపాశ్వముగా మాట్లాడు To speak in favour of one.
- s. పాష్ణి s. n. The heel.
- t. పాలు part. *vide* పార.
- r. పాలు v. n. *vide* పారు.
- t. పాలుడు s. n. The flowing of water.
- t. పాలుడు s. n. A brahmin.
- r. పాలుతెంచు v. n. To come running.

- t. పాల s. n. A small bird, whose flight is consulted in omens.
- t. పాలకీ s. n. A palanqueen. పాలకీకొంఁగు రిక్క (from t. పొంఁగు a bamboo, and tud. రిక్క a star.) The tenth stellar mansion; because its shape resembles that of the bamboo of a palanqueen.
- s. పాలకుడు s. n. A cherisher, preserver, protector, or guardian.
- t. పాలగ్రువు s. n. A soil, consisting of sand above, and clay underneath.
- t. పాలచెట్టు s. n. A species of *Mimusops*.
- t. పాలపేకు or పాలరేకు s. n. A particular species of the teak tree.
- s. పాలనము s. n. Protecting, nourishing, cherishing, preserving, guarding.
- t. పాలబిడ్డ s. n. *vide* పాల.
- t. పాలవన్నె s. n. (from t. వన్నె colour.) Pale-red colour.
- t. పాలవెల్లి s. n. 1. The sea of milk, from పాలు q. v. 2. a small decorated shed, erected in the houses of the Hindoos, in which the idol is placed, and worshipped, on particular festivals.
- t. పాలసుడు s. n. A wicked man.
- t. పాలసురాలు s. n. A wicked female.
- s. పాలాశము s. n. Green colour. adj. Green.
- s. పాలించు v. a. To preserve, cherish, or protect.
- s. పాలితము &c. adj. Cherished, nourished.
- t. పాలు s. n. making in the inflex. sing. పాలి, and in the nom. plu. పాళ్లు 1. A share, or portion; a division, or allotment; a part. 2. the ryot's share of the

- whole produce of the crop. 3. possession, charge. పాలికాపు A partner, or sharer.
- పాలబడు v. n. To fall to one's share.
- పాలుబుచ్చు v. a. To divide into shares.
- t. పాలు s. n. plu. making in the inflex. పాల 1. Milk. 2. milky juice; juice. జెముడు పాలు The juice of the plant termed *milk-hedge*, *Euphorbia tirucalli*. The inflexion పాల is also used as an adjective, to denote 1. Milch, milk, or milky. 2. milk white. పాలవెండి Pure, or milk white, silver. పాలావు A milch cow. పాలిండ్లు s. n. plu. lit. milk houses. A female's breasts. పాలపండ్లు lit. milk teeth. The teeth cast in infancy. చెఱుకుపాలు The juice of the sugar-cane. గొట్టెపాలు Sheep's milk. ఆవుపాలు Cow's milk. పాలుకాయ To boil or heat milk. పాలుపొండు Milk to bubble in boiling. పాలుబితుకు To draw milk; to milk. చను or చన్ను - పాలు Woman's milk. పాలుకోడు జెట్టు To turn, or curdle, milk. పాలమీఁగద The cream of milk. మొగముపాలు గారు lit. the face to distil milk. The face to be exceedingly handsome, and pleasing.
- పాలు v. n. (from the above.) To become pale from disease. ఒళ్లుపాలినది The body has become pale from disease.
- t. పాలుమూలు v. n. To be idle, or lazy. పాలుమూలిక s. n. Laziness.
- t. పాలేగారు s. n. A poligar.
- t. పాలేలు s. n. The river *Palaur*, which runs through the province of *Arcot*.
- t. పాలేర్లు or పాలేళ్లు s. n. plu. Ryots who

cultivate with the farming stock of another.

T. పాశము s. n. 1. A manner, or method. 2. a lump, or mass, of metal.

౩. పాళి s. n. 1. The sharp edge of a sword, or of any cutting instrument. 2. the tip of the ear. 3. a line, row, or range. 4. a mark, spot, or stain. 5. the hip or haunch.

S. పాళిశ s. n. The lobe of the ear.

T. పాళి s. n. The slit of a pen. 2. a cloth marked with squares, upon which games are played.

T. పాక s. n. 1. *vide* పాశము No. 2. 2. the covering which encloses the germ of the cocoanut.

T. పాళెనాడు s. n. A poligar.

T. పాడము s. n. A *Polliam*, or country under a poligar.

T. పాడముపట్టు s. n. An encampment.

T. పాడుచే s. n. A stair, or step.

S. పావకుడు s. n. 1. The deified personification of fire, termed *Agni*. 2. a saint, or person purified by religious abstraction.

T. పావకోళ్ల. పావుకోళ్లు or పావాలు s. n. plu. Wooden shoes.

T. పావడ s. n. A petticoat, *vide* పాకరా.

S. పావనము &c. adj. Pure, purified. s. n. 1. Purification. 2. penance. 3. water.

T. పావిలిహార s. n. A particular pot-herb.

T. పావు s. n. 1. A quarter. 2. the quarter of the coin termed a *pagoda*.

T. పావురము or పావురాయి s. n. A dove, or pigeon.

T. పావురా s. n. The quarter of a rupee.

S. పాశము s. n. 1. A fether, chain, or tye; the string for fastening tame animals, or the net or noose for catching birds, deer, &c. 2. in composition with words signifying *hair*, it denotes *quantity*, as కేశపాశము Much or flowing hair; in composition with కణ - it denotes *beauty*, as కణపాశము a handsome ear; in composition with చత, and other words, it denotes *depreciation*, as చత్రపాశము a shabby umbrella.

S. పాశి s. n. A name of *Vuroona*, the indian Neptune.

S. పాశుసాల్సము s. n. The business of a grazier; rearing and keeping cattle.

S. పాషుడు s. n. A heretick; an impostor; one who, not conforming to the orthodox tenets of Hindoo faith, assumes the external characteristics of tribe or sect; as a *Jaina*, &c.

S. పాషణము s. n. A stone.

T. పాశికలు s. n. plu. Dice.

రు. పాసెము s. n. (from S. పాముస) *vide* పాయసము.

S. పింకళ s. n. The fifty-first year, of the Hindoo cycle of sixty.

S. పింకళము s. n. Tawny colour. adj. Of a tawny colour.

T. పింకాణి s. n. China ware of any kind; as plates, cups, sancers, &c.

T. పించము s. n. Pride. పించమణించ 1. To suppress another's arrogance. 2. to kill.

S. పింఛము s. n. The peacock's tail.

s. పింజిము s. n. Cotton.

s. పింజిరము s. n. Tawny, or reddish yellow colour. adj. Tawny, or reddish yellow.

౧. పింజిరాది s. n. 1. A useless, poor, or helpless person. 2. a cotton cleaner.

s. పింజిషము s. n. The wax of the ear.

౧. పింజె s. n. 1. The feathered part of an arrow. 2. the end of a cloth plaited up, or drawn together, in folds.

s. పిండము s. n. 1. A lump, heap, cluster, quantity, or collection. 2. a ball, or globe. 3. a mouthful, or roundish lump of food, considered as equivalent to a mouthful. 4. an oblation to deceased ancestors; as a ball or lump of meat, or rice, mixed up with milk, curds, flowers, &c., and offered to the manes at the several *Srad-dhas*, by the nearest surviving relations. 5. a gift in honor of deceased relations. 6. the foetus, or embryo, in the early period of gestation.

౧. పిండలి s. n. A lump, or mass.

౧. పిండి s. n. 1. Flour. 2. a flock, or multitude. పిండివంటలు s. n. plu. Cakes made of any kind of flour. తెలికపిండి The flour of ground *sesamum* seed, from which the oil has been previously expressed.

s. పిండిక s. n. The nave of a wheel.

౧. పిండు s. n. 1. An army, composed of elephants, chariots, horse, and foot. 2. a multitude. v. a. 1. To press, squeeze, or to wring. 2. to milk.

౧. పిండ-పిండిము or పిండె s. n. Young, or unripe, fruit.

౧. పింపిల్లు s. n. plu. Leaps.

s. పికము s. n. The indian cuckoo.

౧. పిక్క s. n. The calf of the leg.

౧. పిక్కటిలు or పిక్కటిల్లు v. n. To be overflowing; to be full, or bursting, from the increasing size of what is confined.

౧. పిక్కు v. a. To cheat, or deceive. s. n. Ambiguity. adj. Ambiguous. పిక్కుమాట *Double entendre*.

౧. పిల్లిపిట్ట s. n. A small species of bird.

౧. పిండు v. n. To be burst, by tightness.

s. పిండము s. n. The belly. పిండెలుడు A pot-bellied man.

s. పిచ్చుమందము s. n. The neem tree. *Melia azadirachta*.

s. పిచ్చులము or పిచ్చు s. n. Cotton.

౧. పిచ్చ s. n. 1. *vide* పిచ్చి. 2. shortness of measurement. adj. *vide* పిచ్చి. పిచ్చపట్టు v. n. Madness to seize, or attack one. s. n. Excessive frugality, or economy. పిచ్చపట్టువాడు To be a miser. పిచ్చ నాటితలపోసుకొను lit. to pour on the head both shortness, and exactness, of measurement. To relate to another all one's adventures, both fortunate and unfortunate.

s. పిచ్చిటము s. n. 1. Lead. 2. tin.

౧. పిచ్చిపెసలు s. n. plu. A small species of the pulse termed *green gram*, or *Phaseolus radiatus*.

౧. పిచ్చిలిండు v. n. To be in great pain, distress, or anguish.

- r. పిచ్చి s. n. Madness, lunacy, folly. adj. Mad, lunatic, foolish.
- r. పిచ్చిక s. n. A sparrow.
- r. పిచ్చిలు or పిచ్చిలు v. n. Juice to flow from pressure.
- r. పిచ్చిక s. n. A sparrow. *vide* పిచ్చిక. పిచ్చికకుంటి adj. Lame, or halting, like a sparrow.
- s. పిచ్చి s. n. The gum of the silk cotton tree.
- s. పిచ్చిలము adj. Moist. s. n. The silk cotton tree.
- s. పిట్టకము s. n. 1. A basket; a large basket, or receptacle of basket work, for keeping grain, &c.; a granary. 2. a pimple.
- r. పిట్ట s. n. A bird.
- r. పిట్ట s. n. Flour boiled by steam.
- s. పిత్తరము or పిత్తరి s. n. A pot, or pan.
- r. పిడక s. n. One of those cakes of dried dung, which are used for fuel. పిడకలుట To form these cakes of dung.
- r. పిడక మొసలి s. n. The gangetic porpoise. *Delphinus gangeticus*.
- r. పిడచ s. n. A quantity of boiled rice, sufficient to be held in one hand.
- r. పిడచపాత s. n. A piece of cloth, used in besmearing, with macerated cow dung, the floor of Hindoo dwellings.
- r. పిడత s. n. A very small earthen pot.
- r. పిడి s. n. A handle, or hilt.
- r. పిడి s. n. A female, as applied to animals only.
- r. పిడికిలి s. n. making in the inflex. sing.

- పిడికిలి, and in the nom. plu. పిడికిలి. The fist. పిడికిలిడు Such a quantity as can be held in the clenched hand. పిడికుడ్డు s. n. A fisty cuff, or blow with the fist. పిడికిలిండు To close the fist. పాణి లుపిడికిలిపట్టుకొను lit to hold one's own life in one's own fist. To be in the greatest excess of alarm, or fear.
- r. పిడిగొట్టు v. a. To geld animals.
- r. పిడివాదము s. n. Obstinacy, pertinacity.
- r. పిడిసాన s. n. An auger, or carpenter's tool, for boring holes.
- r. పిడుగు s. n. A thunderbolt.
- r. పిడుచు v. a. *vide* పిండు No. 1.
- s. పిణ్యకము s. n. The sediment of seeds, &c. ground for oil; oil cake, or the seeds after expression.
- s. పితృమహుడు s. n. A paternal grandfather.
- r. పితువు v. a. 1. To milk, *vide* పిండు. 2. to squeeze a sore.
- s. పితృతిథి s. n. (from s. పితృ a progenitor, and s. తిథి a lunar day.) The day of the new moon, on which she rises invisible, and on which offerings are made to the manes of one's ancestors.
- s. పితృప్రసవ s. n. (from s. పితృ a progenitor, and s. ప్రసూ parents.) Twilight; because then the spirits of one's ancestors are abroad.
- s. పితృవనము s. n. (from s. పితృ a progenitor, and s. వన a wood.) A cemetery; a place where dead bodies are burnt, or buried.

- s. పితృప్రస్థుడు s. n. A paternal uncle.
 s. పిత్తము s. n. (H. पित्त) Bile; the bilious humor.
 r. పిత్తు v. a. To break wind behind. s. n. Breaking wind behind.
 s. పితృక్రము adj. Paternal; obsequial; relating to the parent, or to deceased progenitors.
 r. పిదప adv. Afterwards. adj. 1. Frugal, economical. 2. degenerate.
 r. పిదుకు v. a. *vide* పితుకు.
 s. పిఢానము s. n. A covering, cover, or concealment; a sheath.
 s. పినద్ధము &c. adj. Clothed, accoutred, dressed.
 s. పినాకము s. n. The bow, or trident, of *Siva*. పినాక A name of *Siva*; thence derived.
 s. పినాకిని s. n. The river *Pennar*, which rises near *Nundidroog* and flows into the sea near *Nellore*.
 r. పిన్న or పిన adj. 1. Young. 2. small. పిన్నపెద్దలు Both old and young; both great and small. పిన్నతనము s. n. Childhood, infancy. పినతండ్రి (from తండ్రి a father.) 1. A father's younger brother. 2. the husband of a mother's younger sister. పినతల్లి (from r. తల్లి a mother.) 1. A mother's younger sister. 2. the wife of a father's younger brother.
 r. పిన్నకక్కెర s. n. The partridge termed *Perdrix sylvatica*.
 s. పిపాస s. n. Thirst.
 s. పిపిలిక s. n. An ant.

- s. పిప్పలము s. n. (H. पीपल) The holy fig tree. *Ficus religiosa*.
 s. పిప్పలి s. n. (H. पीपल) Long pepper. పిప్పలికట్టె The dried long pepper vine. పిప్పలిదుంప The root of long pepper. పిప్పల్లమోడి The thick part of the long pepper vine.
 r. పిప్ప s. n. The remaining solid part of any thing, of which the juice has been expressed, or strained out.
 s. పిప్లవు s. n. A freckle, mole, or mark.
 r. పిమ్మట adv. Afterwards; subsequently.
 r. పియ్య s. n. making in the inflex. sing. పీతి Human excrement; also that of dogs, crows, &c., but not applied to that of cattle.
 s. పిరంగి or పిరంగీ s. n. A great gun, or cannon. lit. of or belonging to *Franks*, or Europeans. పిరంగివాత బెట్టు To blow off from the muzzle of a gun. lit. to place one at it's muzzle.
 r. పిరంగిచెక్క s. n. The plant termed *Mimosa octandra*.
 r. పిరిగొను v. To encompass, or surround.
 s. పిర్యాదు s. n. (from P. فرياد) A complaint. పిర్యాదీ (from P. فريادي) A plaintiff.
 r. పిలు s. n. The fourth fraction in descent by fours from unity; the two hundred and fifty-sixth part of a whole.
 r. పిఱికి s. n. A coward. adj. Cowardly, timid. పిఱికిమొకము The antelope. lit. the timid animal.
 r. పిలు or పిలుచు adv. Behind. పిలుచుచు v. n. To retire, or withdraw. పిలుదు or పిల్లు s. n. The buttock, or backside.

౧. పిలకలు s. n. plu. The young shoots, from the root of the parent plant.

౧. పిలుచు v. a. 1. To call another to come, or approach. 2. to invite to an entertainment. పిలుచుకొను v. comp. 1. To call for one's own advantage, or for one's own purposes. 2. to call each other mutually. పిలుపు s. n. 1. A call, or cry. 2. an invitation. పిలిపించు or పిలుపించు v. caus. To cause one person to call, or invite, another. పిలిపించుకొను or పిలుపించుకొను v. caus. comp. 1. To cause one's-self to be called, or invited, by another. 2. to cause one person to call or invite another for one's own purposes, or advantage. పిలవనంపించు To send one person to call another. పిలుచుకవచ్చు To bring another along with one's-self. పిలుచుకపోవు To carry or conduct away another person, along with one's-self.

౧. పిల్ల s. n. 1. A child, or infant. 2. the young of any animal. adj. Young, small, tender. పిల్లకాయ s. n. A child or infant; applied to the human species alone. పిల్లదూలము A small, or cross, beam. కుక్కపిల్ల A puppy. పిల్లనాడు A boy, or lad. పిల్లవేయు To bring forth young.

౧. పిల్లన గ్రోవి or పిల్లంగ్రోవి s. n. A flute.

౧. పిల్లమిరియము s. n. A summerset, or leap, heels over head.

౧. పిల్లంట్లు s. n. plu. Ornaments worn on that toe which is next to the little one.

౧. పిల్లి s. n. (H. بلی) A cat. పిల్లికూత Mewing. పిల్లికూన A kitten.

౧. పిల్లిపీచరదుంప s. n. The plant termed *Asparagus racemosus*.

౧. పిల్లారి s. n. A name of *Ganesa*.

౧. పిశంఁము s. n. Tawny colour. adj. Tawny.

౧. పిశాచము or పిశాచి s. n. A demon, evil spirit, fiend, or malevolent being, always described as fierce, and malignant. పిశాచికి s. n. One possessed by an evil spirit.

౧. పిశితము s. n. Flesh.

౧. పిశినారి s. n. A miser, or niggard.

౧. పిశినితనము s. n. Avarice; the quality of a miser.

౧. పిశునఁడు s. n. 1. A cruel, or wicked, man. 2. a spy, or informer.

౧. పిష్టకము s. n. A cake made of the flour, or meal, of any grain.

౧. పిష్టచక్రము s. n. A sort of round cake, with a hole in the middle.

౧. పిష్టాతకము s. n. Perfumed powder, for scenting rooms, garments, &c.; especially the scented dust which the Hindoos sprinkle over each other at the *Holi* or spring festival.

౧. పిసరు s. n. 1. A bit, particle, or small quantity. 2. the refuse of washed grain. పిసరువెళ్లు lit. a particle to go. The strength to be exhausted.

౧. పిసాలి s. n. A wicked, or mean, person.

౧. పిసాలించు v. n. To emit perfume, or scent.

౧. పిడుకు v. a. To press, squeeze, knead, or *shampoo*, with the hand. పిడికెట్లు s. n. plu. The tender unripe grain of dry crops,

- deprived of it's husk, by being pressed in the hand, and thus eaten.
- s. పీహితము &c. adj. Covered, hidden, concealed.
- t. పీకు v. a. 1. To pluck up, or away; to root up, or eradicate; to wrest out of another's hand. 2. to turn out of a situation, or employment. పీకులాడు To quarrel, or wrangle.
- t. పీకె s. n. 1. The windpipe. 2. the reed used in blowing particular wind instruments.
- s. పీచము s. n. 1. The lower jaw; the chin.
- t. పీచము s. n. Pride. పీచమణించు 1. To subdue one's pride. 2. to kill, or assassinate.
- tud. పీచము s. n. (from s. పింఛ) The peacock's tail.
- t. పీచు s. n. The fibrous part of plants.
- tud. పీఠ s. n. (from s. పీఠ) A seat, chair, or stool. పీఠ బెట్టు To reside permanently.
- s. పీఠమడుగు s. n. A catamite.
- s. పీఠము s. n. 1. A seat, chair, or stool. 2. a throne. 3. the seat of the religious student made properly of *Cusa* grass. In the peninsula, this word is constantly used to express the established residence, or seat, of the principal Hindoo *Gooroo*s, or bishops.
- s. పీఠి s. n. A large throne.
- s. పీఠిక s. n. 1. *vide* పీఠము. 2. a preface, or preamble.
- s. పీడ s. n. Pain, anguish, suffering. పీడనము s. n. Inflicting pain; painning. పీడిత

- ము &c. adj. Pained; suffering pain, or distress. పీడించు v. a. To torment, teaze, or importune.
- t. పీత s. n. A crab. పీత డెక్కలు s. n. plu. The claws of a crab.
- s. పీతము s. n. 1. Yellow colour. 2. drinking. adj. 1. Yellow. 2. drunk. పీతాంబరము s. n. (from s. అంబర *apparel*.) 1. Yellow apparel. 2. the dress of *Vishnoo*. Hence పీతాంబరుడు *Vishnoo*.
- s. పీతముండము s. n. A gallinule.
- s. పీనము &c. adj. Fat, bulky, plump, corpulent, large.
- s. పీనస s. n. Cough, catarrh; cold affecting the nose.
- s. పీనస్కంధము s. n. A wild hog.
- t. పీనిక - పీనుక or పీనుక s. n. A corpse, or dead body. పీనుకలపెంట A heap of dead bodies.
- s. పీనోద్ధి s. n. A cow with a full and large udder.
- s. పీయూషము s. n. The food of the gods; ambrosia, nectar.
- t. పీల adj. 1. Thin, slender. 2. spare, scanty. పీలపంట A scanty crop.
- t. పీలి s. n. The rudder of a vessel.
- t. పీలిక s. n. A rag, piece, or bit.
- t. పీలికాడు s. n. A steersman, or pilot.
- t. పీలుచు v. a. 1. To suck up. 2. to inhale, as snuff, smoke, &c.
- s. పీలుపు s. n. An elephant. (P. پيل)
- t. పీల్చు v. a. *vide* పీలుచు.
- s. పీపరము &c. adj. Fat, large.

- s. పుంఖము s. n. The feathered part of an arrow.
- s. పుంఖవము &c. adj. in composition, Excellent, pre-eminent.
- t. పుంజము s. n. A *poonjum*, or certain number of threads.
- s. పుంజము s. n. A heap, quantity, or collection.
- t. పుంజి s. n. Crops cultivated without artificial irrigation, commonly termed the *dry crop*.
- t. పుంజే s. n. A cock.
- s. పుండరీకము s. n. 1. A white lotus. 2. the elephant of the south east quarter. 3. a leopard. 4. the white umbrella, one of the insignia of royalty. పుండరీకాయుడు s. n. (from s. అయి the eye.) A name of *Vishnoo*, whose eyes are compared to the white lotus.
- t. పుండు s. n. making in the inflex. sing. పుండ, and in the nom. plu. పుండ్లు An ulcer, bile, or sore. రాచేపుండు The large, or *rajah*, bile or sore, which rises on the back, and affects the spine, so as to be deemed mortal by the Hindoos. పుండుచేయు To raise a blister.
- s. పుండుము s. n. 1. A white, or red, variety of the sugar-cane. *Saccharum officinarum*. 2. a mark on the forehead, made with sandal, &c.
- t. పుంత s. n. A path, or road, for cattle.
- s. పుంశ్యలి s. n. A harlot, or unchaste woman
- s. పుంసవనము s. n. The first of the essential ceremonies of Hindoo initiation; a

religious and domestic festival, held on the mother's perceiving the first signs of a living conception.

- s. పుంశ్యము s. n. Manhood, virility.
- t. పుక్కిలి s. n. making in the inflex. sing. పుక్కిటి The inside of the cheek. పుక్కిలించు To rinse the mouth, or gargle the throat.
- t. పుచ్చడిక s. n. A virgin; a girl.
- t. పుచ్చేటి s. n. The melon vine. *Cucumis melo*.
- t. పుచ్చు v. a. 1. To send. 2. to command. 3. to divide. v. n. To decay; to dry up, or become rotten. s. n. The sediment of castor oil.
- t. పుచ్చుకొను or పుచ్చుకొను v. a. 1. To take. 2. to receive. 3. to take, or eat, food. This is the verb compound derived from the preceding verb పుచ్చు; but its meaning is quite different.
- t. పుచ్చె s. n. 1. The young unripe fruit of the palmyra, cocoanut, or other palm tree. 2. the skull.
- s. పుచ్చము s. n. A tail; the tail, the hinder part.
- t. పుట s. n. The leaf of a book.
- s. పుటభేదనము s. n. A city, or town.
- t. పుటమరించు v. n. To rise, or swell up, as a sore.
- s. పుటము s. n. 1. A folding, or doubling, of any thing, so as to form a cup, or concavity. 2. the eye-lash. 3. the purifying, or calcining, metals by fire. 4. the burying of medicine in the earth, &c., in order to improve its qualities.

- s. పుటాక్షరము s. n. An abbreviated letter.
- s. పుటి s. n. A cup, or concavity, made of a leaf folded or doubled.
- r. పుట్టిక or పుట్టిక s. n. A small basket.
- r. పుట్ట s. n. 1. An ant hill. 2. a snake's hole.
- పుట్టకూడుదిండి s. n. A bear; because it feeds on ants. lit. the eater whose food is ant hills. పుట్టకొక్క s. n. A mushroom. lit. the rat of the snake's hole. పుట్టకోట s. n. The glacis of a fort. పుట్టకోవలు The pointed tops of ant hills. పుట్టచూలు s. n. (from చూలు the womb.) Valmееkee, the author of the *Ramayānum*, said to have been so immersed in abstraction, as to have been overrun by ant nests, whence he emerged as from a second birth. పుట్టతేలు s. n. The large black scorpion. పుట్టమనెడుబి s. n. A snake, or serpent. lit. the animal living in a snake's hole.
- r. పుట్టము s. n. Cloth.
- r. పుట్టి s. n. 1. A certain measure of capacity, termed *candy*, or *poottee*, which is divided into twenty smaller measures, called తూములు. 2. a round, or circular, basket boat, covered with leather.
- r. పుట్టు v. n. k. To be born, or produced. 2. to arise, issue, or spring from. 3. to get, or obtain. s. n. Birth. పుట్టుక or పుట్టుపు s. n. Birth, production, origin. పుట్టుచెయుపు s. n. The Hindoo-ceremony performed at a birth. పుట్టుమచ్చ s. n. A natural mole, or mark, from one's birth. పుట్టుబడి s. n. Produce. పుట్టించు v. caus. To create, generate, form, or raise.
- r. పుడకలు s. n. plu. Small sticks; fuel.
- r. పుడమి s. n. The earth. పుడమిదాలుపు Seshā, the king of snakes, and bed of Vishnoo; because he supports the earth. పుడమిపట్టి The planet Mars, the son of the earth. పుడమిమొలనూలు lit. the waistband of the earth. The sea.
- r. పుడిసిలి s. n. making in the inflex. sing. పుడిసిటి The palm of the hand, held in such a manner as to contain any thing placed in it. పుడిసెడు A handful.
- r. పుడుకు v. a. To give. s. n. Giving. పుడుకుదొడుకు (from తొడుకు a cow.) The celestial cow, which gives all that is desired.
- r. పుణకరించు v. a. To give an insufficiency. v. n. The fingers to be convulsed in the extremities of death. పుణకరింతలు or పుణకరింతలు s. n. plu. 1. The giving an insufficiency. 2. the convulsion of the fingers, in-death.
- r. పుణకు v. a. 1. To spread out the fingers of the hand, and then draw them in again, as in taking up a handful of any thing. 2. to touch, to feel. 3. to give an insufficiency.
- s. పుణ్యము s. n. 1. Virtue, moral or religious excellence, or merit. 2. a good action. 3. purify, purification. adj. 1. Virtuous, good, pure, righteous, excellent. 2. beautiful, pleasing. పుణ్యపంతుము &c. adj. Fortunate, well fated; virtuous, pious, righteous. పుణ్యహము s. n. (from అహా a day.) A holy-day. పుణ్యజను

- దు s. n. (from s. జన *man.*) 1. A fiend, or goblin; a *Racshasa*. 2. a *Yacsha*, or divine being attendant on *Cubera*, the god of wealth. 3. a pious or virtuous man. 4. the guardian of the south-west quarter. నిపుణ్యమునన్నుకొట్టవద్దు lit. thy virtue! do not beat me. I adjure you by all that you consider virtuous not to beat me. పుణ్యలోకము s. n. Heaven. lit. the virtuous world. పుణ్యానికితిట్టు or జేడ మాడు To abuse, or quarrel, *without any cause, or reason*. పుణ్యాత్మము &c. adj. Virtuous, holy, religious. పుణ్యాహవాచనము The purification of a house, by various ceremonies.
- T. పుత్రది or పుత్రలి s. n. Gold.
- S. పుత్రలిక s. n. An image made of masonry work.
- T. పుత్రేంచు v. a. To send, dispatch, or forward. *vide* పుచ్చు.
- S. పుత్రి s. n. A daughter. పుత్రిక s. n. 1. A daughter. 2. a puppet. 3. a copy. పుత్రుడు s. n. A son. పుత్రకామేష్టి s. n. The religious sacrifice for the purpose of obtaining a son. పుత్రసంతానము s. n. Male offspring, issue, or progeny.
- S. పుద్గలము &c. adj. 1. Beautiful, handsome, of a handsome form or figure. 2. having form, or property.
- S. పుద్గలఁడు s. n. The soul.
- S. పునర్జన్మము s. n. Metempsychosis, or transmigration of the soul.
- S. పునర్భవము s. n. A finger nail.
- S. పునర్భువ s. n. A virgin widow, re-married.
- S. పునఃమాస s. n. The seventh of the lunar mansions.
- T. పునహ s. n. The city *Pona*, the former capital of the *Peishwa* in the *Mahratta* states.
- T. పునాది s. n. Foundation; ground-work.
- T. పునాస s. n. The *poonasa* crop, consisting of *corraloo* or *Panicum italicum*, *guntaloo* or *Holcus spicatus*, and *alatsundaloo* or *Dolichos catiang*, and other similar grains.
- T. పునుక or పున్క s. n. The skull. పునుకదారి s. n. *Siva*, who begs with a skull in his hand.
- T. పునుకు s. n. The civet produced by the cat of that name, termed పునుకుపిల్లి.
- T. పున్నతేలు s. n. A small scorpion.
- TUD. పున్నమ s. n. (from s. పూర్ణిమా) The lunar day on which the moon is full.
- S. పున్నాగము s. n. 1. The tree termed *Rottleria tinctoria*. 2. a white elephant. 3. a male serpent. 4. a chief, a pre-eminent man.
- TUD. పున్నెము s. n. *vide* s. పుణ్యము.
- TUD. పుప్పము s. n. (from s. పుష్ప) A flower.
- T. పుప్పి s. n. Decay. *vide* పుచ్చు. పుప్పితరుకు s. n. An insect found in rotten timber. పుప్పిపల్లు A decayed tooth.
- T. పుప్పాది s. n. (from T. పూ a flower, and T. పొది powder.) The pollen, or farina, of a flower.

- s. పుబ్బ s. n. The eleventh of the lunar mansions.
- t. పుష్కలౌడు v. n. To be strongly biassed, or prejudiced, in favor of any person or thing.
- s. పురందరుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. పురంద్ర s. n. A wife, whose husband and children are alive.
- t. పురణించు v. a. 1. To disregard. 2. to oppose.
- t. పురపురఁజొక్క v. n. To be in excessive grief, or sorrow; to be severely afflicted.
- t. పురపురలాడు v. n. To have a desire, longing, or inclination.
- s. పురము s. n. 1. A city. 2. the body.
- s. పురశ్శృదము s. n. The nipple of a woman.
- s. పురస్తృతము &c. adj. 1. Revered, adored, worshipped. 2. placed in front. 3. distressed, or harassed, by an enemy. 4. facing and contending with an enemy. 5. accused, calumniated. 6. sprinkled with holy water, initiated, anointed. 7. promised, agreed.
- s. పురస్కరుడు s. n. A chief, or commander, of an army, or party; a leader.
- s. పురాణము s. n. A *Poorana*, or sacred and poetical work, supposed to be compiled, or composed, by the poet *Vyasa*, and comprising the whole body of Hindoo theology; each *Poorana* treats of five topics especially; the creation, the destruction, and renovation of worlds; the genealogy of gods and heroes; the reigns

- of the *Munoos* and the transactions of their descendants. There are eighteen acknowledged *Pooranas*. 1. *Brumha*. 2. *Pudma* or the lotus. 3. *Brumhanda* or the egg of *Brumha*. 4. *Agni*, or fire. 5. *Vishnoo*. 6. *Garooda*. 7. *Brumha vivurta*, or transformation of *Brumha*. 8. *Siva*. 9. *Linga*. 10. *Narada*. 11. *Scanda*. 12. *Marcondaya*, so called from a *Moonee* of that name. 13. *Bhavishyet* or prophetic. 14. *Matsya* or the fish. 15. *Varaha* or the boar. 16. *Coorma* or the tortoise. 17. *Vamana* or the dwarf, and 18. *Bhagarata*, or the life of *Krishna*, which last is by some considered as a spurious and modern work. adj. Old, ancient.
- s. పురాతనము &c. adj. Old, ancient.
- s. పురి s. n. A town, or city.
- t. పురి s. n. 1. Pack-thread, twine; twist. 2. the straw basket in which seed grain is preserved. పురి బెట్టు To twine, or twist.
- t. పురికొను v. n. 1. To recollect. 2. to be careful, cautious, or watchful. పురికొలుపు v. a. 1. To remind. 2. to excite, provoke, or instigate.
- t. పురివిచ్చు v. n. 1. To separate. 2. to loosen. 3. to retreat, or withdraw.
- s. పురితత్తు s. n. An entrail, or gut.
- s. పురిషము s. n. Fæces, excrement, or dure.
- s. పురుకుత్పుడు s. n. A famous Hindoo emperor.
- t. పురుగు or పురుపు s. n. 1. A worm. 2. any

insect, or reptile; and applied sometimes to snakes.

s. పురుచక్రవర్తి s. n. The name of a king, the sixth monarch of the lunar line.

t. పురుడు s. n. making in the inflex. sing.

పురిటి 1. An imaginary pollution, proceeding from the birth of a child. adj.

Equal. పురిటిల్లు s. n. The house in which a woman has been brought to bed.

s. పురుదము s. n. Gold.

s. పురువు s. n. vide పురుచక్రవర్తి, and పురుగు, respectively.

s. పురుషుడు s. n. 1. A man, generally, or individually; a male, mankind. 2. a husband.

పురుషోత్తముడు s. n. (from s. ఉత్తమ best.) 1. A name of Vishnoo. 2. a

common male appellation among the Hindoos. 3. one of the generic terms for a deified chief of the Jaina sect. పురుషద్వయసము adj. Of the height, or measure, of a man.

s. పురుహూతుడు s. n. A name of Indra.

s. పురూరవుడు s. n. The son of Booddha, and second king of the lunar dynasty.

s. పురోగమము &c. పురోగము &c. or పురోగామి adj. (from s. పురస్ in front, and s. గమ-గ or గామి who goes.) Going in front; preceding.

t. పురోణి s. n. A short letter, or note.

s. పురోధనుడు s. n. The family, or domestic, priest. vide పురోహితుడు.

s. పురోభాన adj. 1. Malevolent. 2. censorious.

s. పురోహకము s. n. A corn, or gram, bag, for horses.

s. పురోహితుడు s. n. The Pundit, or family priest, conducting all the ceremonials and sacrifices of a house, or family. vide పురోధనుడు.

t. పుటియ or పుట్టె s. n. The skull.

t. పుట్టచెయ్యి s. n. The left hand.

t. పుట్టు s. n. Any solid substance reduced to a certain state of liquidity; as miry clay, or excrement in a looseness of the bowels.

s. పులక - పులకంకురము or పులకోద్గమము s. n. The erection of the hair on the body. పులకించు The hair to erect itself on the body.

t. పుల or పులు - కడుగు v. a. To wash pearls. This is derived from the verb కడుగు To wash; but the word here prefixed to it has no meaning when used separately by itself.

t. పులకరము s. n. Fever. పులకరించు v. n. To be attacked with fever.

t. పులకము s. n. Rice and split pulse boiled together, with which ghee, or clarified butter, is sometimes mixed.

t. పులప s. n. An acid-dish, made of various edible roots.

t. పులసరము s. n. 1. Indigestion. 2. an acid taste.

s. పులస్తలు s. n. plu. Ear-rings.

s. పులకము s. n. 1. Shrivelled grain. 2. rice-water. 3. a grain or lump of boiled rice.

t. పులి s. n. A tiger. పులిగారు The claw of

a tiger. పులితోలు A tiger skin. పెద్దపులి s. n. A royal tiger: lit. a large tiger. చిఱుపులి s. n. The hunting leopard, or *cheeta*. ఈచుపులి s. n. lit. the fly tiger. The spider; as devouring flies. పులి is sometimes used as an adjective to denote -Sour, acid.

3. పులినము s. n. 1. A small island of alluvious formation. 2. a little sand hillock.

౧. పులిసిట్లు s. n. The matter, or pus, from a sore.

౧. పులిబిరి s. n. A sort of wart.

౧. పులివివచ్చు v. n. To turn off the conversation, with the view of concealing the subject which has been mentioned.

౧. పులిమెట్టు s. n. The sediment of water in which grain has been washed.

౧. పులియు v. n. To be, or become, sour.

౧. పులు s. n. 1. Grass. 2. a blemish in precious stones. *vide* పుల్లు.

౧. పులుగము s. n. *vide* పులగము.

౧. పులుకు s. n. A bird. పులుకుపుట్ట s. n. An owl. పులుకుమేనివారు s. n. plu. A class of demi-gods, shaped like birds, and attendant on *Cubera*, the god of riches.

౧. పులుము v. a. 1. To rub. 2. to beat, or lash. 3. to wash with both hands.

౧. పులుసు s. n. 1. Acidity, sourness. 2. the juice of tamarinds. adj. Acid, sour.

౧. పులోముడు s. n. *Pooloma*, a saint. పులోమజి s. n. His daughter, the wife of *Indra*. పులోమజిట్టు s. n. *Indra* himself, who destroyed the saint, to prevent his curse, for the violation of his daughter.

౧. పుల్ల-సుడు or పుల్ల-సుడు s. n. A man of the *Chandala*, or *paria*, cast.

౧. పుల్ల or పుల్లని adj. Sour. పుల్లదనము or పుల్లన s. n. Sourness, acidity.

౧. పుల్ల s. n. A small bit, or piece, of stick, reed, or stiff grass. This word is applied to sticks used as fuel, and even to a bit of reed, or stiff grass, used as a tooth-pick.

౧. పుల్లరి s. n. A tax for pasture.

౧. పుల్లవడు v. n. To stand fixed, or immovable, from amazement.

౧. పుల్లింగము s. n. in grammar, The masculine gender.

౧. పుల్లు s. n. Grass.

౧. పుల్లుదినేల s. n. Land which is only occasionally fit for cultivation.

౧. పులిందదేశము s. n. One of the fifty-six kingdoms enumerated by the Hindoos.

౧. పులిందుడు s. n. A barbarian, savage, or mountaineer, who uses an uncultivated and unintelligible dialect; in the peninsula termed *Chentsoo*.

౧. పువ్వు or పువ్వు s. n. A flower. పువ్వులముడుపు s. n. A ceremony among the Hindoos, in which flowers are placed on a pregnant woman's head. It is performed either on the fifth or sixth month after conception. కూలబీపువ్వు s. n. A rose. పువ్వులుకుచ్చు To string a garland of flowers.

౧. పుష్కరము s. n. 1. The sky, heaven, or atmosphere. 2. water. 3. the lotus. 4. the tip of an elephant's trunk. 5. the head of a drum, or place where any musical in-

strument is struck. 6. a drug, *Costus speciosus*. 7. the name of a celebrated place of pilgrimage, now called *Pokur* in the province of *Ajmere*, consisting of a small town, on the bank of a lake, whence its name. 8. the blade, or sheath, of a sword. 9. one of the seven great *Dwipas*, or divisions of the universe.

౩. పుష్కరిణి s. n. A square, or large, pond; a pool where the lotus does, or may, grow.

౪. పుష్కలము &c. adj. 1. Excellent, eminent, chief, best. 2. much, many. 3. full, filled, complete.

౫. పుష్టి s. n. 1. Increase, advance, thriving, prosperity. 2. strength. adj Strong, able-bodied, fat.

౬. పుష్పకము s. n. 1. A bracelet of precious stones. 2. the car of *Cubera*.

౭. పుష్పదంతము s. n. The elephant of the north west quarter.

౮. పుష్పము s. n. 1. *vide* పువ్వు 2. the menses.

పుష్పరథము s. n. (from s. రథ a car.) A car of any kind, not used in war. పుష్ప

రసము The honey of flowers. పుష్పలా

వకుడు A flower-seller; a garland maker.

పుష్పంధయము or పుష్పలోలుపము s. n.

A bee. పుష్పచండులు s. n. The sun and

moon. పుష్పవాటిక s. n. A flower garden.

పుష్పసమయము s. n. Spring, the season of flowers. పుష్పిణి s. n. A menstruous

female.

౯. పుష్కమి s. n. The eighth of the lunar

mansions.

s. పుష్కము s. n. The tenth Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Capricornus*.

s. పుష్కరాక్షము s. n. The topaz.

౧౦. పుసలాయించు v. a. (from H. *پوسلا*) To coax, wheedle, or persuade. పుసలాయించు s. n. Coaxing, wheedling, persuasion.

౧౧. పుసే s. n. The rheum of the eyes.

s. పుస్తకము or పుస్తము s. n. *vide* పాస్తకము.

౧౨. పుస్తే s. n. The bit of gold worn round the neck by married women. *vide* తాలిబొట్టు. పుస్తేముడుపు s. n. A woman twice married.

౧౩. పూ s. n. A flower. *vide* పువ్వు. పూకుడ్డి s. n. A cluster of flowers, a nosegay.

౧౪. పూకు s. n. *Pudendum muliebre*. This word is never used by any respectable person. The more decent term is భాగము; but it is in general expressed by a circumlocution.

s. పూగము s. n. The beetle-nut tree. *Areca faufel*, or *catechu*.

౧౫. పూచికగడ్డి s. n. A sort of long and stiff grass, of which brooms are made.

౧౬. పూచీ s. n. Responsibility.

౧౭. పూచు v. n. To bloom, blossom, bud, shoot out, or expand. నాలుకపూచు The tongue to blister, or to become sore, or discoloured. కన్నులుపూచు The pupil of the eye to become discoloured by disease.

౧౮. పూజ or పూజనము s. n. (P. *پوجا*) Worship, reverence, respect; homage of

- superiors, or adoration of the deity. పూజించు v. a. To worship, or adore; to do homage, or evince reverence. పూజితము &c. adj. Worshipped, adored, revered. పూజ్యము &c. adj. 1. Worshipful, venerable; fit for, or deserving adoration. 2. blank, empty, wanting. భోజనానికి పూజ్యము నావుండు To have nothing to live upon. పూజారి s. n. A worshipper, or sacrificing priest, in any temple. It is applied chiefly to those who are of the *Siva* sect.
౧. పూజెలువెట్టు v. a. To ornament, or illuminate, a book, &c., with flourishes, painting, or gilding.
౨. పూట s. n. 1. Half of the day. 2. a time; as two times, three times, &c. 3. security, surety, bail. పూటపూట్లు Food attained by daily contract. పూటపూట్లయిల్లు An inn, or boarding house.
౩. పూటము s. n. Heaviness, weight.
౪. పూడు v. n. To be filled, or closed up. పూడుచు v. a. 1. To fill, or close up. 2. to bury; to conceal under ground. పూడ్చించు v. caus. To cause to fill up, or bury.
౫. పూత s. n. 1. Rubbing, besmearing. 2. blooming, budding. 3. flowers collectively.
౬. పూత శ్రీతాయి or పూత శ్రీతావి s. n. The wife of *Indra*.
౭. పూతము &c. adj. Pure, purified, cleaned, cleansed.
౮. పూతిగంధము adj. Stinking; ill smelling.
౯. పూదఱి s. n. Spring.

౧౦. పూడె s. n. A round ball.
౧౧. పూనీరు s. n. (from ౧. పూ a flower, and ౨. నీరు water.) Rose-water.
౧౨. పూను v. n. 1. To undertake, engage, or interfere, in any enterprize. 2. to bear a burden. పూన్చు or పూన్పించు v. caus. To cause to undertake, &c. పూనిక or పూనిక s. n. 1. An enterprize, or project. 2. a vow.
౧౩. పూచప s. n. A tender fruit, just formed from the blossom.
౧౪. పూబోడి or పూబోణి s. n. A handsome female. lit. flower-bodied.
౧౫. పూయము s. n. Pus, or matter, discharged from an ulcer, or wound.
౧౬. పూయు v. a. 1. To smear, besmear, daub, anoint, plaster, or lay on by rubbing. 2. *vide* పూచు. పూయించు v. caus. To cause to smear, &c.
౧౭. పూరణము s. n. Filling; completing.
౧౮. పూరము s. n. 1. A piece of water, a large quantity of water; a lake. 2. the flowing of the tide. 3. the healing, or cleaning, of ulcers.
౧౯. పూరా adj. (from s. పూర్ణ) Full. (Pers. *پُر*. Hind. *पूर*) పూరించు v. a. To complete, to make full. శంఖము పూరించు To blow a couch.
౨౦. పూరి s. n. Grass, or straw. పూరిల్లు A thatched house.
౨౧. పూరితము &c. adj. Filled, full, complete.
౨౨. పూరలు s. n. plu. Thin cakes, made of wheat flour.
౨౩. పూరుముఁడు s. n. Man; a male; mankind.

T. పూ రేడుపిట్ట s. n. Any bird which calls those of its own kind.

S. పూర్ణక్షములు s. n. plu. A sort of cakes.

S. పూర్ణము &c. adj. 1. Full, filled, complete. 2. all, entire. 3. strong, powerful. పూర్ణపాత్రము or పూర్ణానకము

s. n. 1. A full cup, or vessel. 2. a vessel filled with cloths, or ornaments, which are scrambled for by the guests and relations at a festival. 3. a vessel full of rice, presented at a sacrifice to the superintending and officiating priests. The పూర్ణపాత్ర is properly a measure of 256

handfuls of rice; it may also be composed of as much as will satisfy one great eater. పూర్ణమాసము s. n. A monthly sacrifice, performed on the day of the full moon. పూర్ణమాస or పూర్ణిమ s. n.

The lunar day on which the moon is full. పూర్ణము &c. adj. 1. Filled, full, complete. 2. covered, concealed. s. n. 1. An

act of pious liberality; as digging a well, planting a grove, building a temple, &c. 2. nourishing, cherishing. పూర్ణి s. n.

Fulness, completion.

T. పూర్ణము s. n. Any kind of split pulse, mixed with jaggory, and boiled.

S. పూర్వము &c. adj. 1. First, former, prior, preceding, initial, before, in front of. 2.

east, eastern. s. n. 1. Former or ancient times; days of old. 2. the east. 3. an ancient tradition. పూర్వులు s. n. Ancestors, forefathers. పూర్వజుడు s. n. (from

s. జీ born.) 1. An elder brother. 2. the son of the elder wife, even though last born. పూర్వదేవుడు s. n. An asura, or demon, as produced before the gods.

పూర్వరంగము s. n. The commencement of a drama, or the prelude to instrumental or vocal performance; a prologue, or overture. పూర్వహ్నము

The first part of the day, the forenoon.

S. పూర్వాభాత్ర s. n. The twenty-fifth lunar mansion.

S. పూర్వాషాఢ s. n. The twentieth lunar mansion.

S. పూర్వోత్తరము s. n. (from s. పూర్వ former, and s. ఉత్తర subsequent.) The former and future particulars, circumstances, or incidents. దానిపూర్వోత్తరము నాకు తెలియదు I know nothing about it whatever.

T. పూలకురికెండు s. n. The plant termed *Groetnera racemosa*, or *Banisteria bengalenis*.

T. పూవు s. n. A flower, vide పూ.

S. పూముడు s. n. The sun.

T. పూస s. n. A bead. వెన్నపూస s. n. Butter. వెన్నపూసలు The joints of the back bone.

T. పూసకజ్జెము s. n. A very sweet cake.

S. పృచ్ఛ s. n. Asking, questioning; a question.

S. పృతన s. n. An army; a division of an army, a detachment. పృతనాపాట్టు or పృతనాపాహుడు s. n. A name of *Indra*; as if a whole army, or host, in himself.

- s. పృథ s. n. *Koontee*, the wife of the *Pandoo* princes.
- s. పృథ్జనుడు s. n. 1. An ignorant man, a fool. 2. a man of low cast. 3. a sinner, a wicked or vicious man.
- s. పృథివి s. n. The earth.
- s. పృథుకంఠము s. n. *vide* కుమ్మరపురుషు.
- s. పృథుకములు s. n. plu. *vide* అటుకులు.
- s. పృథుడు s. n. The fifth monarch of the solar dynasty, in the second age.
- s. పృథులము or పృథ-వు adj. Great, large.
- s. పృథాకువు s. n. 1. A serpent, or snake. 2. a scorpion.
- s. పృశ్నే s. n. 1. A ray of light. 2. a dwarf.
- s. పృషతము or పృషత్తు s. n. A drop of any liquid.
- s. పృషత్కము s. n. An arrow.
- s. పృషదశ్వుడు s. n. The god of air; wind divinely personified.
- s. పృషదాజ్యము s. n. *Ghee* mixed with curds, forming an oblation.
- s. పృష్టము &c. adj. Asked, questioned.
- s. పృష్ఠము s. n. 1. (P. *پشت*) The back. 2. the rear, the last. 3. the back, or hinder part of any thing. పృష్ఠచేతువు s. n. (from s. చేతువ *the eye*.) A crab. పృష్ఠమాంసాదనము s. n. lit. *backbiting*. Slandering.
- s. పృష్ఠి s. n. *vide* పృశ్నే No. 1.
- t. పెంకు s. n. 1. A tile. 2. a broken piece of pot. తలపెంకు lit. the head-tile. The skull.
- t. పెంకె adj. Obstinate, stubborn.
- t. పెంచు s. n. *vide* పెంకు. v. a. 1. To nourish, or foster. 2. to bring up, or educate. 3. to support, or maintain. 4. to increase, or improve. పెంచుకొను v. comp. 1. To nourish, &c. for one's own advantage. 2. to adopt as one's own.

- t. పెంజెర s. n. A species of rock snake.
- t. పెంట s. n. 1. Sweepings, dirt, filth. 2. manure.
- t. పెంటి s. n. The female of any animal, or plant. పెంటికరుడు s. n. The female, inner, or smaller, surf.
- t. పెంటిక s. n. Hard excrement, in shape like that of sheep.
- t. పెండ s. n. The excrement of horned cattle.
- t. పెండలము s. n. The yam.
- t. పెందారీ s. n. A *Pindary*, or armed plunderer.
- t. పెండె s. n. 1. A lath. 2. half a bullock load of tobacco, &c.
- t. పెండెము s. n. The gate of a cow-house.
- t. పెండేరము s. n. An ornament, worn round the ankle.
- t. పెండ్లాము or పెండ్లాము s. n. A wife.
- t. పెండ్లి - పెండ్లి or పెండిలి s. n. making in the nom. plu. పెండ్లిండ్లు or పెండ్లింట్లు Marriage; a wedding. పెండ్లాడు or పెండ్లిచేసుకొను To wed, or marry, as applied to a husband or wife only. పెండ్లిచేయు To marry, or unite a husband and wife, as applied to their relations; to celebrate a marriage. పెండ్లిచేయించు To perform the marriage ceremony, as applied to the priest. పెండ్లికొడుకు or పెండ్లి

ద్లికోమూరుడు s. n. The bridegroom.

పెండ్లికూతురు s. n. The bride. The Hip-
doos are generally married while infants;
and the term పెండ్లి is applied to this first
marriage. The consummation of such
marriages is termed శోభనము, at which
a distinct ceremony takes place.

T. పెండలకడ or పెందలాది adv. Early, be-
times.

T. పెందొడ s. n. The thigh. *vide* తొడ.

T. పెంపు s. n. (from T. పెంచు q. v.) 1. Nou-
rishing. 2. education. 3. maintenance,
support. 4. increase, or improvement.
పెంపుడు adj. 1. Nourished. 2. adopted.
3. adoptive. పెంపారు (from అరు q. v.)
To be increased, or augmented. పెంప
లు (from అలు q. v.) Increase, or im-
provement, to cease.

T. పెకలిండు or పెకల్చు v. a. To root up,
or eradicate; to pluck up by the roots;
to pull, tear, or force out by the roots.

T. పెకలు or పెకులు v. n. To come out by
the root; to be plucked, or pulled, out
by the root.

T. పెక్కు adj. Many, several. పెక్కుండు
or పెక్కురు s. n. plu. Many persons.

T. పెండలు s. n. plu. Great, or elderly, per-
sons.

T. పెచ్చు s. n. 1. The rind of a fruit. 2. an
excess in value, or measurement; pre-
mium, or profit, in the exchange of coins.

T. పెట్టె s. n. A hen.

T. పెట్టు v. a. 1. To place, or put; to lay, or
put, down. s. n. 1. Placing, putting. 2.

a blow. This word, used as a verb, is
added to nouns, parts of verbs, particles,
and adjectives, in a vast variety of mean-
ings, which will be best explained by the
following examples. సొమ్ములు పెట్టు To
deck another with ornaments. నువ్వు పెట్టు
To lay eggs. అన్నము పెట్టు To place
boiled rice, &c. on a leaf before one;
to serve with food. చెట్లు పెట్టు To plant
trees. ఆన పెట్టు To adjure. పాళ్లక పెట్టు
To divide or separate into shares. సహ
న పెట్టు To take patience. కాచుకోక పెట్టు
To make another wait or tarry. కావలె పె
ట్టు To keep watch. అపరాధము పెట్టు To
pay a fine. నష్ట పెట్టు To sustain loss.
మరి పెట్టు To take aim. పథ్యము పెట్టు To
prescribe a diet. చూ పెట్టు To wait in
expectation of; to watch. మరక పెట్టు
To snore. దండము పెట్టు To pay one's
respects; by closing the hands, or by
prostration. పానక పెట్టు To grind, so as
to sharpen. చక్క పెట్టు To put in good
order; to repair. కూతల పెట్టు 1. To call
out. 2. to abuse. 3. to punish. రోతల పె
ట్టు To abuse. తల పెట్టు To commence
or begin, lit. to put the head. దాచి పెట్టు
To conceal, or hide. కని పెట్టు 1. To find
out, or discover. 2. to wait for, or expect.
భయ పెట్టు To frighten. సంతోష పెట్టు
To please. చేచి పెట్టు To accumulate,
or store up. పెట్టుబడి s. n. Assessment,
tax. పెట్టుకొను v. comp. 1. To place, or
put, for one's own advantage, or use. 2.
to keep. 3. to give. ప్రివి పెట్టుకొను To

keep a mistress. పెరు పెట్టుకొను 1. To assume a name. 2. to give, or bestow a name; as on a child, &c. పెట్టించు v. caus. To cause to place, or put, &c.

T. పెట్టె or పెట్టియ s. n. A box, or chest.

T. పెట్టు or పెటలు v. n. 1. To fire, or go off, as a gun, or any thing made of gun-powder. 2. to crack, or open. పెట్టుప్పు s. n. (from T. ఉప్పు salt.) Saltpetre.

T. పెద adj. 1. Hinder, back, behind. 2. wrong, erroneous. పెదచేయ్యి The back of the hand. పెదదారి A wrong way. పెదభాషము An erroneous meaning. పెదములు To turn back. బుద్ధి పెదతలబట్టె To be wanting in sense.

T. పెదబొబ్బ s. n. A loud roar, or cry.

T. పెదసరము s. n. Obstinacy, stubbornness.

T. పెరిక s. n. A pent roof.

TUD. పెతరులు s. n. plu. (from S. పితృ) Ancestors. పెతరులచక్క s. n. (from చుక్క a star.) The tenth of the lunar mansions. పెతరులసామి (from సామి lord.) Yama, the regent of death.

T. పెదవి - పెదివి or పెదిమె s. n. The lip కిందిపెదవి The under lip. మీదిపెదవి The upper lip.

T. పెద్ద or పెద adj. 1. Great, large, big, spacious, extensive. 2. chief, principal. 3. wise, sage. 4. old, ancient. 5. long. 6. loud. పెదతం ద్రి or పెత్తం ద్రి 1. A father's elder brother. 2. the husband of a mother's elder sister. పెదత్తలి or పెత్తలి 1. A mother's elder sister. 2. the wife of a father's elder brother. పెన్న పెద్దలు s. n.

plu. vide పెన్న. పెద్దకాపు The chief, or head, inhabitant. పెద్దతనము - పెత్తనము or పెద్దశక్తికము s. n. 1. Greatness. 2. age, old age. పెద్దదొర This expression literally signifies the principal chief, or ruler, and is applied generally to the first in authority at any place. పెద్దకాలము A long time. పెద్దపని Important business. పెద్దనిదుర s. n. Death. lit. the long sleep. పెద్దమనిషిలివు v. n. To become nubile, as applied to females. పెద్దపిన్నంతరము s. n. The distinctions between the great, and the low. పెద్దవిన్నపము s. n. Deafness. lit. a loud request. పెద్దపీఠి The high road.

T. పెద్దయు adv. Very, exceedingly.

T. పెద్దిండ్లమ్మ s. n. A certain village goddess.

T. పెన్ or పెను adj. 1. Great, large. 2. heavy.

T. పెన s. n. 1. A twist of rope. 2. a rope tying one animal to another. పెనవేయు To tie two animals together, with one rope.

T. పెనఁగు - పెనుఁగు or పెనఁగొను v. a. 1. To surround, or encompass. 2. to fight, or dispute.

T. పెనము s. n. A flat thin round iron pan, or plate of iron, used in baking cakes, &c. చెలుకు పెనము A sugar boiler.

T. పెని s. n. A twist of rope.

T. పెనిమిటి - పెనుమిటి or పెనుమేటి s. n. A husband.

T. పెనియు v. n. To twine; to interlace of itself. పెనుచు v. a. 1. To twist, to inter-

- lace one with another. 2. *vide* పెంచు.
౧. పెనుకుప s. n. 1. Battle. 2. war.
౧. పెనువు s. n. *vide* పెంపు.
౧. పెయ్య s. n. A female calf. adj. Female, as applied to horned cattle.
౧. పెర s. n. Honey-comb. పెరయ్య s. n. A bee.
౧. పెరడు s. n. making in the inflex. sing. పెరటి. The back yard of a house.
౧. పెర రేచు v. To induce, prevail upon, or excite.
౧. పెరసు s. n. Flesh.
౧. పెరుకు s. n. Curds. v. n. 1. To grow, increase, or accumulate: 2. to be broken, as applied to string, or thread, only. పెరుకుతోటకూర The plant termed *Amaranthus polygamus*. పెరుకుమీదిమీద The cream of curds. పెరుకుపం ద్రము The sea of curds; one of the seven fabulous oceans.
౧. పెరుమాళ్లు s. n. *Permaul*, a tamil name of Vishnoo.
౧. పలు adj. 1. Other, another. 2. strange, foreign. పలువాఁడు Another man.
౧. పాకి కై s. n. A large sack, or bag. పాకి కాటము s. n. The lading of oxen, &c. with such sacks.
౧. పలుకు v. a. 1. To pluck up by the roots; to eradicate. 2. to load oxen, &c.
౧. పొరుగు v. n. The porcupine to shoot its quills.
౧. పలుచే adv. Excessively, exceedingly.
౧. పలుచే or పళుచే s. n. Stiffness; difficulty in being bent.
౧. పల్లులు v. n. To start.
౧. పల్ల or పల్ల s. n. A lump, or clod.
౧. పల్ల గించు or పల్ల గించు v. a. *vide* పెకలించు. పల్ల గించిపెట్టు lit. having eradicated, to place or put. To transplant.
౧. పల్ల గల్లు or పల్ల గల్లు v. n. *vide* పెకలు.
౧. పల్లు adv. Much, excessively. s. n. Excess.
౧. పాసలు s. n. plu. The pulse termed *Phaseolus radiatus*, or green gram. పాసర adj. Of or belonging to that pulse.
౧. చీక s. n. The warp, or cross threads in a web. The woof, or threads which run the whole length of the web, is termed పడుకు q. v.
౧. చీకు s. n. An entrail, or gut.
౧. చీచికము s. n. An owl.
౧. చీచికే s. n. An elephant.
౧. చీట s. n. 1. *Apettah*; the suburb of a large city, or a village protected by an adjacent fort. 2. a row, or string, of any ornament.
౧. చీటకము s. n. 1. A chest. 2. a pimple.
౧. చీటము s. n. A basket; a large basket.
౧. చీటాడు v. n. To wander, or prowl about; to traverse.
౧. చీటి s. n. A basket.
౧. చీద s. n. The dung of horned cattle.
౧. చీడు s. n. making in the nom. plu. చీళ్లు A piece, cutting, chip, or splinter. v. a. *vide* చీను. చీడెత్తు v. n. To chip, or splinter.
౧. చీదెవాఁడు s. n. A man upon whose face hair does not grow.

౧. పేనీలు s. n. plu. Sweet cakes, made of wheat and sugar.

౨. పేద adj. Poor, indigent. s. n. A poor person. పేదచికము s. n. Poverty, indigence.

౩. పేను v. a. To twist, or entwine. s. n. A louse; making in the nom. plu. పేలు. పేను గొలుకుట s. n. A disease arising from lice, which destroys the hair. *vide* ఇం ద్రుప్తకము. పేనుపిల్ల s. n. A nit. పేలుకుక్కు To kill lice.

౪. పేము s. n. A rattan-reed, or cane.

౫. పేరంటము or పేరంతుము s. n. Married women going to each other's houses, on any domestic festival.

౬. పేరంటాలు s. n. 1. A wife whose husband is alive. 2. a wife who dies before her husband.

౭. పేరము s. n. Running.

౮. పేరిమ s. n. Profundity.

౯. పేరిమ or పేర్మి s. n. 1. Affection. 2. friendship. 3. greatness.

౧౦. పేరితచెట్టు s. n. A peculiar species of the date tree.

౧౧. పేరు s. n. making in the inflex sing. పేరిటి, and in the nom plu. పేర్లు A name; an appellation. పేరుగల adj. Famous, renowned. పేర్పాడు To mention another's name. పేరు పెట్టు To name; to give newly a name, or appellation. దొంగనుని పేరుపడ్డాడు *He is notorious as a thief.* అపేరుగా adv. Under that pretence. ఇంటి పేరు A house or family name.

౧౨. పేరు s. n. 1. A long loose necklace. 2. fame, character. adj. 1. Great. 2. famous. v. n. To congeal, or curdle, as milk, &c.

౧౩. పేరుకొను or పేర్కొను v. n. To congeal, curdle, harden, or thicken. v. a. 1. To commend, or praise. 2. to call one by his name. This verb is derived from both of the foregoing words, and కొను q. v.

౧౪. పేరుచు or పేర్చు v. a. 1. To pile, or heap up. 2. to display.

౧౫. పేరెము s. n. 1. Running. 2. a gallop. పేరెమువారు or పేరెమెత్తు v. n. 1. To run. 2. to gallop.

౧౬. పేలు v. n. *vide* పేరు.

౧౭. పేలవము adj. 1. Tender, delicate, fine. 2. easy, not difficult.

౧౮. పేలాలు s. n. plu. Fried grain. పేలబంది s. n. Flour made of fried grain.

౧౯. పేలిక or పేలికె s. n. A rag.

౨౦. పేలు v. n. 1. To be covered with eruption, as applied to the body. 2. to be fried, as applied to vegetables. v. a. To talk in a silly manner. పేల్చు v. a. To fry.

౨౧. పేశలము &c. adj. 1. Dexterous, clever. 2. beautiful, agreeable. 3. smooth, soft.

౨౨. పేశి s. n. 1. An egg. 2. a ball of flesh, or meat.

౨౩. పేష్కారు s. n. (P. پشکار) A *Peshcar*, or revenue servant under an *Amildar*.

౨౪. పై adv. *vide* పదు.

౨౫. పైంగరాజము s. n. *vide* ఏత్రింత.

౨౬. పైకము s. n. 1. Money, cash, treasure. 2. the quarter of the coin termed a *dub*.

౨౭. పైకము s. n. An assemblage of cuckoos.

- G. పైకట్టలు s. n. plu. *vide* పయి.
 G. పైజోలు s. n. plu. Shoes, slippers.
 T. పైచు s. n. *vide* పయిచు.
 T. పైచి s. n. Gold. *vide* పయిచి.
 T. పైచికంటే s. n. *vide* పయిచికంటే.
 T. పైచిముడుపు s. n. *vide* పయిచిముడుపు,
 under పయిచి.
 S. పైతృష్వసేయుడు or పైతృష్వప్రా
 యుడు s. n. The son of a paternal aunt.
 S. పైత్యము s. n. 1. Madness, imbecility. 2.
 a superfluity of the bilious secretion. 3.
 any bilious complaint. పైత్యవాడు 1. A
 fool, a blockhead. 2. a lunatic, or mad-
 man.
 T. పైదలి s. n. A woman.
 T. పైన adv. *vide* పయి.
 TUD. పైనము s. n. *vide* పయినము.
 T. పైయెడ s. n. *vide* పయిచు.
 T. పైర s. n. *vide* పయర.
 T. పైరు s. n. Growing corn. పైరులయెకిమీఁ
 డు s. n. (from ఎకిమీఁడు a king.) The
 moon; from it's influence on corn.
 S. పైష్టికములు s. n. plu. Flourcakes, baked
 on an iron plate.
 T. పాం s. n. Gold. పాంకట్టు s. n. (from T.
 కట్టు a mountain.) A golden mountain.
 T. పాంకము s. n. 1. Beauty, proportion,
 grace. 2. fluency, elegance of speech.
 3. pride. adj. 1. Handsome, well propor-
 tioned; well formed, or well made. 2.
 fluent, eloquent. 3. proud.
 T. పాంకలి or పాంకలి s. n. making in the
 inflex. sing. పాంకటి Boiled rice, mixed
 with milk, and seasoned with sugar, and

other articles that give a high relish.
 పాంకటిపండు A great Hindoo festival,
 at which this dish is used.

- T. పాంకు v. n. 1. To effervesce; to boil,
 or bubble up. 2. to overflow. 3. to be
 overjoyed. 4. to swell from blows. s. n. 1.
 Effervescence; boiling, or bubbling up.
 2. overflowing. 3. excess of joy. 4. the
 measles.
 T. పాంచు v. n. 1. To lie in wait; to lurk.
 s. n. Lurking.
 T. పాంటే part. With; together with; for.
 T. పాంత s. n. 1. A way, road, or path. 2.
 a bank. adv. Near.
 T. పాంతనము s. n. A happy conjunction of
 the stars.
 T. పాందిక s. n. 1. *vide* పాంకము No. 1 and 2.
 2. regularity of arrangement, or con-
 struction, of words.
 T. పాండు v. a. 1. To obtain, procure, or
 acquire. 2. to be under the dominion of
 any of the passions; to experience joy,
 grief, &c. 3. to sustain, suffer, or under-
 go; as applied to misfortune, loss, or
 pain. 4. to enjoy; as applied to happi-
 ness, or good fortune. 5. to enjoy by
 copulation. s. n. 1. Friendship. 2. enjoy-
 ment by copulation. పాందించు v. caus.
 1. To cause to obtain, &c., as above, in
 all the meanings of పాండు. జేరముపాం
 దించు To settle a bargain; as applied to
 brokers.
 T. పొక్కలి s. n. making in the inflex sing.
 పొక్కటి A temporary fire place, formed
 with loose stones, &c.

త. పొక్కిలి s. n. making in the inflex. sing. పొక్కిటి The navel. పొక్కిలిపాప or పొక్కిలిపాపడు (from పాప *a child*.) *Brumha*; as produced from *Vishnoo's* navel.

త. పొక్కు v. n. 1. To be sorrowful, or afflicted. 2. to blister; to be excoriated. 3. earth when parched to rise up, on being moistened. s. n. A blister, pimple, pustule, or pock. పొక్కించు v. caus. 1. To vex, or torment. 2. to cause to blister or rise up. మాట బైలుపొక్కు To reveal a matter.

త. పొగ s. n. Smoke. పొగ చెట్టు The tobacco plant. పొగూట s. n. Tobacco. lit. the smoke leaf. పొగ తాగు lit. to drink smoke. To smoke a pipe, &c.; to inhale smoke. పొగయు v. n. To smoke, or emit smoke; as applied to fire, &c. in a burning state. పొగ చూరు To become black, from exposure to smoke.

త. పొగడు or పొగుడు v. a. 1. To praise, applaud, or commend. 2. to flatter. పొగడిక-పొగడికోలు-పొగడ్త or పొగడు s. n. Praise, commendation, applause, encomium. 2. flattery.

త. పొగరు or పొగురు s. n. 1. Pride, arrogance, presumption. 2. the surf of the sea. పొగురుబోతు s. n. A very proud, or haughty, person.

త. పొగలు or పొగులు v. n. To be very sorrowful, or afflicted.

త. పొగవు s. n. The seasoning of food.

త. పొచ్చెము s. n. 1. Sin. 2. impurity.

త. పొటకలించు or పొటమరించు v. n. 1. To rise, or swell up, as a sore. 2. to shoot out anew, as lopped trees.

త. పొట్ట s. n. The belly.

త. పొట్టి adj. Short; small in size. పొట్టితనము s. n. Shortness.

త. పొట్టు s. n. The husk, or pod.

త. పొట్టేలు s. n. A ram.

త. పొట్లశీఁగ s. n. The vine of the snake gourd. పొట్ల పూచుక్క s. n. (from త. పూ *a flower*, and త. చుక్క *a star*.) The eighth of the lunar mansions; from its similarity in form to the flower of the snake gourd.

త. పొట్లము s. n. 1. A leaf, or paper, folded up, generally in a square form; for holding, or containing, any thing. 2. fomenting medicine, made up in a bag. పొట్లము పెత్తు To apply a fomentation.

త. పాద s. n. 1. A visit. 2. a speck, mole, or mark. 3. figure, shape. పాదలమేకము s. n. (from మేకము *a beast*.) A spotted deer.

త. పాదకట్టు v. n. 1. To be remembered, or recollected. 2. the appearance of something seen before, to present itself to the mind or imagination only, but not in reality to the eyes.

త. పాద గాంచు or పాదగను v. a. To see, or descry. పాదచూపు v. n. To appear.

త. పాదగు adj. 1. Tall, high. 2. long. s. n. 1. Height. 2. length.

త. పాదము v. n. To be produced; to arise.

త. పాదవ s. n. A boat.

- T. పొడవు adj. and s. n. *vide* పొడగు;
 T. పొడనుతై s. n. A small hammer.
 T. పొడి s. n. 1. Any ground powder. 2. snuff
 adj. 1. Dry. 2. small. 3. young. పొడిచే
 యు To pulverize ; to reduce to powder.
 పొడిబెట్టివూదు To solder. lit. having
 placed powder, to blow.
 T. పొడుగు v. n. 1. To increase, or grow ;
 to be heightened, or lengthened. adj.
 and s. n. *vide* పొడగు. పొడిగించు v. a. To
 heighten, raise, exalt, or increase. పొడు
 గాటి adj. 1. High, tall. 2. long.
 T. పొడుగుగుబ్బులి s. n. *vide* ఉదయాద్రి under
 ఉదయము.
 T. పొడుచు v. a. 1. To stab, thrust, or pierce
 through ; to gore. 2. to prick, or cause
 pain. 3. to fight, or combat. 4. to rise as
 the sun, &c. 5. to swell, or rise, as a
 river, &c. పొడిపించు v. caus. To cause
 to stab, &c. పొడవు s. n. 1. A stab. 2.
 rising of the sun, moon, &c. 3. the pain,
 or pricking, of a sore.
 T. పొడుము s. n. 1. Powder of any kind. 2.
 snuff. *vide* పొడి.
 T. పొణక s. n. A large basket, made of
 splinters of the marshy date tree, &c.,
 for holding grain.
 TUD. పొత్తము s. n. (from s. పుస్తక) A book.
 T. పొత్తర or పొతక s. n. A bundle of leaves,
 &c.
 T. పొత్తరము s. n. A roller or pestle, for
 grinding spices, &c.
 T. పొత్తికడుపు s. n. The abdomen, or lower
 part of the belly.
 T. పొత్తిగుడ్డ s. n. 1. A small piece of cloth,
 used for infants. 2. a kind of bark gar-
 ment.
 T. పొత్తు s. n. 1. Friendship. 2. eating in the
 same plate together. పొత్తునగుడుచు To
 eat together from the same plate, or leaf.
 పొత్తులవారు s. n. plu. Friends.
 T. పొత్తువు s. n. The goddess *Suraswatee*.
 T. పొద s. n. A bush. పొదరిల్లు A place
 overgrown with creeping plants ; a bow-
 er, or harbour. పొదరిండ్లచుక్క s. n. (from
 చుక్క a star.) The seventh of the lunar
 mansions.
 T. పొదలు v. n. To shine. పొదలించు v. caus.
 To cause to shine.
 T. పొది s. n. 1. A quiver. 2. the leather case
 used by barbers.
 T. పొదుగు v. a. 1. To cover. 2. to bind, or
 cover with leather. 3. to set as precious
 stones. 4. to sit on eggs. 5. to surround,
 or encircle. s. n. The udder of horned
 cattle. పొదిగించు v. caus. To cause to
 cover, &c. పొదుగు చేయు To have the
 udder swelling, or increasing in size,
 from the augmented secretion of milk.
 T. పొదువు v. a. *vide* పొదుగు.
 T. పొద్దు s. n. 1. The sun. 2. any time, or
 period, of the day or night. 3. a day.
 The inflected ablative పొద్దున denotes
 1. Early in the morning. 2. in the fore-
 noon. పొద్దుకూచు The sun to set. పొద్దు
 బుట్టు The sun to rise. పొద్దుబుచ్చు To
 spend or trifle away time. ఒక్కపొద్దు
 వుండు lit. to be one day. To fast, or re-

frain from food, on religious occasions.

- త. పానరు v. a. To give. v. n. To be agreeable, pleasant, or splendid. పానరించు v. caus. To cause to give. v. a. To make agreeable, or pleasant; to make shine.
- త. పాన్మగంటిచెట్టు s. n. A plant used as a common pot-herb.
- త. పాన్మచెట్టు s. n. The tree termed *Rottleria tinctoria*.
- త. పాన్ము s. n. 1. Gold. 2. a ferrule, or rim of metal, at the bottom of a stick, or of a pestle, &c.
- త. పాయి or పాయిస్ s. n. making in the nom. plu. పాయిలు A fire-place.
- త. పార s. n. 1. Duplicity, fraud, deceit. 2. pretence. 3. a plait, or fold, in cloth. 4. the coat, or fold, of an onion, &c. 5. a mistake, or error. 6. the cataract in the eye. 7. a secret. పారబోవు To go the wrong way, in swallowing.
- త. పారక s. n. A sweeping broom.
- త. పారడు s. n. 1. Half of the day. 2. a time, or period.
- త. పారము v. a. To obtain, or procure.
- త. పారలు v. n. 1. To roll. 2. to turn in sleep. 3. to flow down as water. 4. to be afflicted. పారలిక or పార్లిక s. n. Rolling. మాటపారలు To fail in one's promise.
- త. పారి. adv. Exceedingly, very much. adj. Angry. పారిచూపు An angry look.
- త. పారిగొను - పారిమాల్పు or పారిమచ్చు v. a. To destroy, or kill.
- త. పారిబోవు v. n. To die, or expire.
- త. పారుగు s. n. The neighbourhood, the

vicinity. adj. Neighbouring, adjoining; adjacent. This word refers particularly to what is in front, or on the left hand. *vide* ఇరుగు.

- త. పార్లు v. n. *vide* పారలు No. 1, 2 and 3.
- త. పాల s. n. Flesh meat. పాలింది (from తింది an eater.) A *Rachasa*, or giant.
- త. పాలచు v. n. 1. To wander. 2. to be agreeable, or pleasing.
- త. పాలతి or పాలతుక s. n. A woman.
- త. పాలము s. n. A field; ground fit for cultivation.
- త. పాలములక s. n. A quarrel between husband and wife.
- త. పాలము or పాలియు v. n. To die, or expire.
- త. పాలసు s. n. *vide* పాల.
- త. పాలి s. n. An oblation.
- త. పాలిమేర s. n. A boundary, or limit.
- త. పాలిపైపు v. n. 1. To miss aim. 2. to fail in battle.
- త. పాలుపు v. a. To roll. adj. Agreeable, pleasant, congruous.
- త. పాలుసు s. n. The scales upon fish.
- త. పాల్లు s. n. The empty ears of corn, which has produced no crop. పాల్లుమాటలు Silly and fruitless words.
- త. పావ s. n. *vide* పాక.
- త. పాపగు - పాపగు or పాపకు v. n. 1. To be agreeable, or congruous; to fit, or suit; to be on good terms. 2. to happen, or occur. వీరిద్దరికీపాపగదు These two do not agree together. పాపగుడు s. n. An occurrence. పాపగుంచు v. a. 1. To

make agreeable, or congruous. 2. to settle; to cause to fit, or suit; to put, or place, on good terms. 3. to cause to happen.

TUD. పొస్తకము s. n. (from s. పుస్తక) A book.

T. పోక s. n. (from T. పోవు to go.) 1. Going. 2. conduct.

TUD. పోక s. n. (from s. పూక) Beetle or areca nut, in a raw or unboiled state.

పోకొత్తు s. n. (from T. ఒత్తు to press, or squeeze.) Scissors to cut areca nut.

T. పోకముది s. n. The knot of a woman's cloth.

T. పోకాల్పు v. a. To destroy.

T. పోకిరి s. n. A blackguard. adj. Blackguard.

T. పోకిళ్లు s. n. plu. Childish wishes, or longings.

T. పోకు s. n. (from T. పోవు q. v.) 1. Going. 2. an opening. 3. expense. పోకువఱుగావుండు To be going and coming; to frequent.

S. పోగిండుడు s. n. A boy, from 5 to 16 years of age.

T. పోగర s. n. A goldsmith's tool.

T. పోగు s. n. A thread, or string. 2. a heap. 3. a crowd or assemblage. 4. an ear-ring.

T. పోగొట్టు v. a. (from T. పోవు to go, and T. కొట్టు q. v.) 1. To lose. 2. to be freed from; to get rid of.

T. పోచు or పోజు v. a. To draw out in threads.

S. పోటు s. n. A woman having a beard.

T. పోడుకత్తి s. n. A large knife, for cutting wood.

T. పోరురి s. n. A brave man; a hero.

T. పోటికందులు s. n. plu. A white species of the doll, or pigeon pea. *Citysus cajan*.

T. పోటు s. n. 1. The swelling of a river, &c.; the flood tide. 2. a stab, or blow. 3. pain. పోటాడ్లు (from T. ఒడ్లు q. v.) To be ready for battle.

T. పోట్లాడు v. n. To fight, quarrel, dispute, or contend. పోట్లాట s. n. A fight, quarrel, or dispute.

T. పోదిమి or పోణిమి s. n. 1. Natural splendour. 2. an ornament, or jewel.

T. పోత s. n. (from T. పోయు q. v.) 1. Pouring. 2. casting in metal. 3. the eruption of the small pox. adj. Molten; cast in metal.

S. పోతము s. n. The young of any animal. 2. a young elephant of ten years old. 3. a vessel; a boat. 4. the scite of a house, or dwelling. పోతవణిక్క s. n. A voyaging merchant. పోతవహుండు s. n. 1. A rower, boatman, or steersman. 2. one of the crew that keeps watch at the mast head.

T. పోతరము s. n. Pride; boasting.

T. పోతు s. n. 1. The male of certain birds, horned cattle, and plants. 2. a male buffalo. This word is also applied contemptuously, to men, or even to women; as తానుపోతు A drunkard, or drunken fellow. కొడుపోతు A barren woman. తిండి పోతు s. n. A glutton. పోతుకరుడు The

- male, outward, or larger, surf. పోరుతాడు
The male palmyra tree. పోరుకొడు s. n.
(from t. రోతు a rider.) Yama; because
his steed is the buffalo.
- t. పోత్రము s. n. vide పోతరము In sans-
crit, this word denotes the snout of a hog.
- s. పోత్రి s. n. 1. A hog. 2. a male buffalo.
- t. పోని adj. Like. మన్మథుడుంబోనివాడు
A man like Cupid.
- t. పోబడి s. n. 1. A hint. 2. a wink. 3. a
trace.
- t. పోయు v. a. 1 To pour. 2. to cast in
metal. అన్నవారుపోయు 1. The small
pox to appear, or break out, on the skin.
2. to inoculate with the small pox. వారు
పోయు To sow seed, in order to obtain
plants, which are again to be transplant-
ed. బీముపోయు To suppurate. చెమట
పోయు To perspire. ఉచ్చోపోయు To
make urine. వడపోయు To strain through
a cloth. పోయించు v. caus. To cause to
pour, cast, or inoculate. పోసుకొను v.
comp. To pour upon one's-self. నీళ్లుపో-
సుకొను To bathe. పొట్టపోసుకొను lit.
to pour into the belly. To live, or main-
tain one's-self; to subsist.
- t. పోరామి s. n. Friendship.
- t. పోరితము s. n. War, battle, fight.
- t. పోరు v. n. To fight, or combat. s. n. 1.
A fight, or combat. 2. a quarrel, or dis-
pute. 3. enmity. పోరాడు 1. To fight. 2.
to quarrel. పోరాటము s. n. 1. Combat,
battle. 2. quarrel, dispute. పోరుబెట్టు To
cry as a child.

- t. పోరువ s. n. A sheet.
- t. పోలుడు s. n. A boy, or young man.
- t. పోలకమ్మ s. n. A certain village goddess.
- t. పోలిక or పోలిక s. n. Resemblance, like-
ness.
- t. పోలు v. a. To resemble, or be like. The
3d person sing. of the aorist of this verb,
added to the infinitive of another, ex-
presses power or ability; as చేయవో-
లునే Can it be done? పోలుపొందులేకుం-
డామాట్లాడు To talk, without rhyme or
reason. పోలుచు or పోల్చు v. a. To com-
pare.
- s. పోలూకుడు s. n. A male servant.
- t. పోలె adj. (from పోలు q. v.) Resembling,
like; as రామునిచోలె Like Rama. s. n.
A sort of flour cake.
- t. పోలేరమ్మ s. n. 1. A certain village god-
dess. 2. the goddess of the small pox. 3.
the small pox itself.
- t. పోలీ s. n. A cake, made of wheat-flour,
jaggory, and doll, or pigeon pea.
- t. పోవు v. n. 1. To go; to go off, or away;
to proceed. 2. to be lost, to disappear.
3. to die. The present, perfect, and aorist
tenses of this verb, may be affixed, as
auxiliaries, to the infinitive of any verb,
to give it a future signification, as వ్రా-
యవోచున్నాను I am going to write.
కొంచు or కొంచ - పోవు v. a. To carry
away, or off. పోయిన relative past par-
ticiples. Gone, lost, past, dead. పోయిన
వారము Last week. ఒక స్త్రీతోవోవు To
go, or cohabit, with a woman.

1. పోషించు v.a. (from s. పుష్) To nourish, cherish, maintain, support, preserve, or protect. పోష్యుడు A man nourished by another. పోషకుడు A man who nourishes another. పోషణ s. n. Nourishment, maintenance.
2. పోషకజాతులు s. n. plu. A particular species of fish.
3. పాండ్రదేశము s. n. A country; one of the divisions of central India, *Chandail*.
4. పాఠశాల s. n. (from A. पाठशाला) An army.
5. పాత్ర s. n. A grand-daughter, either in the male, or female line; though more usually confined to a son's daughter.
6. పాత్రుడు s. n. A son's son; a grandson in the male line only.
7. పానభాగ్యుడు s. n. One of the sons, or heirs, admitted by the old *Hindoo* law; the son of a twice married woman.
8. పౌరులు s. n. plu. Citizens.
9. పౌరుషము s. n. 1. The measure of a man, equal to the height to which he reaches with both arms elevated, and the fingers extended. 2. the property of manhood; virility, manliness. 3. action, or action incidental to the state of humanity. 4. semen virile. 5. strength, power, vigour, bravery. adj. Manly; of or belonging to man.
10. పొరొగవుడు s. n. An overseer, or superintendent, of the kitchen.
11. పొరొహితుడు s. n. *vide* పురొహితుడు.
12. పౌర్ణమాసి or పౌర్ణమి s. n. The lunar day, on which the moon is full.
13. పాలస్త్యుడు s. n. 1. *Cubera*, the god of riches. 2. *Ravana*, the king of Ceylon, killed by *Rama*.
14. పాలోమి s. n. The wife of *Indra*.
15. పాషము s. n. *vide* పుష్పము.
16. ప్ర part. A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Progressive motion, (forth, forward, away, &c.) 2. excess, or excellence, (very, much, exceeding.)
17. ప్రకటము &c. adj. Displayed, unfolded, manifest, apparent, proclaimed, public, notorious. ప్రకటము చేయు To proclaim, or make public.
18. ప్రకరణము s. n. 1. An introduction; a prologue, or prelude. 2. a poetical fiction, or poem, in which the story and principal persons are wholly imaginary; the term is especially applied to a dramatic poem. 3. a chapter, or section; a book.
19. ప్రకరము s. n. A heap; a quantity; a multitude.
20. ప్రకాండము &c. adj. Excellent, happy. s. n. 1. The stem of a tree; the part between the root and the branches. 2. excellence, happiness.
21. ప్రకామము adv. Voluntarily, willingly.
22. ప్రకారము s. n. 1. Difference. 2. similitude, likeness, resemblance. 3. manner, method, mode. adv. According to, conformably with. ప్రకారమునా Accordingly.
23. ప్రకాశము s. n. 1. Sun-shine, lustre, splendour, light. 2. expansion, diffusion,

- manifestation ; the word being equally applicable to physical or moral subjects, as the blowing of a flower, diffusion of celebrity, publicity of an event, or manifestation of a truth. ప్రకాశించు v. n. To shine, or glitter ; to be splendid.
- s. ప్రకీర్ణకము s. n. A *chowri* ; the tail of the *bos-grunniens*, used as a whisk, or fan.
- s. ప్రకృతము &c. adj. Made, completed, accomplished. adv. At present ; just at this time.
- s. ప్రకృతి s. n. 1. Nature ; in philosophy, the passive or material cause of the world, as opposed to the active or spiritual ; in mythology, a goddess united to the primeval male, and the genitress of the world. 2. the natural state of any thing. 3. the male or female organs of generation. 4. an uninflected word, the radical form of a word before the affixes, forming cases, &c., are subjoined. 5. cause, origin.
- s. ప్రకోశము s. n. 1. The fore arm. 2. part of the frame of a door.
- s. ప్రకృతచెట్టు s. n. A tree so called.
- s. ప్రక్రమము s. n. 1. Proceeding, going. 2. leisure, opportunity. 3. beginning.
- s. ప్రకృతము s. n. The sound of the *Veena*, or Hindoo lute.
- s. ప్రభాస్యము &c. adj. 1. Celebrated, famous, notorious. 2. pleased, happy.
- s. ప్రభాస్యి s. n. 1. Publicity, notoriety. 2. praise, eulogium.
- s. ప్రఖండము s. n. The upper arm, from the elbow to the shoulder.
- s. ప్రఖల్పత s. n. 1. Confidence, readiness. 2. arrogance, fierceness. 3. power, eminence, consequence. 4. perverseness, wilfulness.
- s. ప్రఖల్పము &c. adj. 1. Bold, confident, audacious, firm, ready. 2. illustrious, eminent. 3. strong, able. 4. shameless, impudent.
- s. ప్రసాధము &c. adj. 1. Much, excessive. 2. hard, difficult. 3. hard, firm.
- s. ప్రక్షద s. n. A protector.
- s. ప్రక్షహము s. n. 1. The string suspending a balance. 2. a rein, rope, or halter, for horses and cattle. 3. confinement, restriction, restraint, captivity. 4. a ray of light.
- s. ప్రస్థము s. n. 1. A window, lattice, or balcony. 2. a summer house, a pleasure house. 3. a building on the top of a palace, a painted turret. 4. a wooden balustrade, or fence, on the edge of a building. 5. a stable. 6. the top of a tree.
- s. ప్రసూనము s. n. A covered terrace, or small portico, before the door of a house.
- s. ప్రచండము &c. adj. 1. Intolerable, insupportable. 2. excessively hot, or burning. 3. bold, confident, fierce, presuming. 4. wrathful, passionate.
- s. ప్రచయము s. n. A heap, quantity, number, or multitude.
- s. ప్రచలాకి s. n. A peacock. ప్రచలాకము A peacock's tail.

- s. ప్రచలయితము &c. adj. Rolling about; tossing, tumbling, as in sleep.
- s. ప్రచురము adj. 1. Excessive, much, many. 2. public, notorious.
- s. ప్రచేతమడు or ప్రచేతుడు s. n. *Vuroona*, the Hindoo Neptune.
- s. ప్రచ్ఛన్నము s. n. 1. A private door, within the house. 2. a lattice, a loop hole. adj. Covered, concealed.
- s. ప్రచ్ఛ్విదాక s. n. Vomiting, sickness.
- s. ప్రజ s. n. 1. Progeny, offspring. 2. people, subjects. In the former sense, this word is pronounced *Prudja*; in the latter, *Pruza*.
- s. ప్రజననము s. n. 1. Birth, production. 2. the vulva.
- s. ప్రజనము s. n. 1. The first impregnation of a cow or any other animal. 2. impregnation, or pregnancy, of cattle in general. 3. the rutting season.
- s. ప్రజాపతి s. n. (from s. ప్రజా people, and s. పతి lord.) 1. A name of *Brumha*, the creator. 2. the name common to the ten divine personages, also termed *Brumhadicas*, first created by him. 3. a king, or sovereign. 4. one of the names of *Viswacurma*. 5. a decent term for the *membrum virile*.
- s. ప్రజోత్పత్తి s. n. The fifth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రజ్ఞ s. n. Intelligence, understanding, wisdom, sense, cleverness, talent.
- s. ప్రజ్ఞము &c. or ప్రజ్ఞాప adj. Bandy-legged.
- s. ప్రజ్ఞానము s. n. 1. Knowledge, wisdom. 2. a mark, sign, or token.
- s. ప్రజ్వరిల్లు or ప్రజ్వలించు v. n. 1. To shine, or glitter. 2. to burn, or be inflamed.
- s. ప్రణతము &c. adj. 1. Bending, bowed, stooping, inclined. 2. skilful, clever. ప్రణమిల్లు To prostrate one's-self.
- s. ప్రణతి s. n. Salutation, reverence, obeisance, courtesy.
- s. ప్రణయము s. n. 1. Affection, friendship. 2. acquaintance. 3. asking, begging. 4. affectionate solicitation.
- s. ప్రణవము s. n. The mystical name of God; the syllable *om*.
- s. ప్రణామము s. n. Respectful or reverential salutation, addressed especially to a bramin, or to a deity.
- s. ప్రణీధి s. n. 1. A spy, a secret agent, or emissary. 2. asking, solicitation, request.
- s. ప్రణీపాతము s. n. 1. Prostration, salutation, reverence, obeisance, made by touching the feet. 2. solicitation.
- s. ప్రణతము &c. adj. Praised, celebrated. ప్రణతించు v. a. To praise.
- s. ప్రతతి s. n. 1. Any creeping plant. 2. spreading; expansion.
- s. ప్రతలము s. n. The open hand, with the fingers extended.
- s. ప్రతాపము s. n. (from s. particle ప్ర, and s. తవ to burn.) 1. Majesty, dignity, the high spirit arising from the possession of rank and power. 2. heat, warmth. 3. valour, prowess.

- s. ప్రచారణము s. n. (from s. particle ప్ర, and s. తన్ to cross.) Fraud, deceit, cheating, over-reaching, trick.
- s. ప్రతి A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Substitution, (instead, in lieu). 2. several, in order, (severally, each, by each). 3. direction, designation, (to, towards, upon). 4. belonging to, (as a part, or portion). 5. exchange, return, (again, back again). 6. a little, &c. s. n. Any thing substituted for another; a copy. adj. Each, every.
- ప్రతిధ్వని An echo.
- s. ప్రతికారము s. n. 1. A remedy, an antidote. 2. a return of offices, either good, or bad.
- s. ప్రతికూలము &c. adj. Contrary, adverse, cross grained, reverse, inverted.
- s. ప్రతికృతి s. n. An effigy; figure, image, picture, reflection, or shadow.
- s. ప్రతిగ్రహము s. n. 1. A proper donation to bramins; whatever is a fit present to a bramin, at suitable periods. 2. acceptance, assent.
- T. ప్రతిఘటించు v. a. To oppose.
- s. ప్రతిఘము s. n. Anger, wrath, rage.
- s. ప్రతిజ్ఞ s. n. Promise, assent, agreement, engagement; determination, resolution; a vow. ప్రతిజ్ఞచేర్చించు To fulfil a vow. ప్రతిజ్ఞాతము &c. adj. Promised, agreed, vowed.
- s. ప్రతిదానము s. n. 1. The return or redelivery of a deposit. 2. barter, exchange.

తద్. ప్రతిన s. n. vide ప్రతిజ్ఞ.

- s. ప్రతినిధి s. n. 1. A resemblance of a real form; an image of a statue, a picture, &c. 2. a surety.
- s. ప్రతిపక్షము s. n. The first lunar day, of either lunar fortnight.
- s. ప్రతిపక్షి s. n. An enemy.
- s. ప్రతిపాదనము s. n. 1. Gift, donation. 2. ascertaining, determining.
- s. ప్రతిఫలము s. n. Reflection of a mirror, &c. ప్రతిఫలించు To reflect back a figure, &c.
- s. ప్రతిబంధము s. n. Obstacle, impediment, hinderance.
- s. ప్రతిబింబము s. n. A resemblance, or counterpart, of real forms; as a picture, an image, a shadow, &c. ప్రతిబింబించు v. n. To reflect back, as a mirror, &c.
- s. ప్రతిభ s. n. 1. Understanding, intellect. 2. light, splendour. 3. audacity, boldness, confidence.
- s. ప్రతిభువు s. n. A surety.
- s. ప్రతిమ s. n. A resemblance; a figure, image, or picture.
- s. ప్రతిమత్నము s. n. 1. Desire, wish. 2. taking prisoner, making captive. 3. retaliation, recrimination, revenge.
- s. ప్రతివాక్యము s. n. An answer, or reply.
- s. ప్రతివాది s. n. A respondent; a defendant. ప్రతివాదించు v. n. To answer, or reply.
- s. ప్రతిశ్వాసుము s. n. Catarrh; cold.
- s. ప్రతిశ్రయము s. n. 1. An assembly. 2. a place of sacrifice.

- s. ప్రతిషేధము s. n. Prohibition, forbidding, exception, contradiction.
- s. ప్రతిష్టంభము s. n. Impediment, obstacle, opposition.
- s. ప్రతిష్ఠ s. n. 1. Fame, celebrity. 2. consecration. 3. endowment. 4. staying, standing, fixation. ప్రతిష్ఠించు To consecrate. ప్రాణప్రతిష్ఠ That consecration of an idol which gives it *life*, or divine power.
- s. ప్రతిసరము s. n. 1. A garland, or wreath. 2. a bracelet. 3. a string worn round the hand, at nuptials, &c.
- s. ప్రతిహార s. n. An outer tent; a screen, or wall of cloth.
- s. ప్రతిసూర్యకము s. n. A lizard; a chameleon.
- s. ప్రతిహతము &c. adj. Obstructed, opposed, overthrown. s. n. Disappointment.
- s. ప్రతిహారము s. n. A gate, or door. ప్రతిహారుడు s. n. A doorkeeper, or porter.
- s. ప్రతిహంస s. n. Revenge.
- s. ప్రతీకము s. n. A limb, or member.
- s. ప్రతీకారము s. n. 1. Revenge, retaliation, vengeance. 2. remedying, administering medicine.
- s. ప్రతీకాశము &c. adj. in composition, Like, resembling.
- s. ప్రతీచి s. n. The west quarter. ప్రతీచీనము adj. Western, west.
- s. ప్రతీతము &c. adj. Famous, celebrated, renowned, known.
- s. ప్రతీతి s. n. 1. Knowledge, understanding. 2. fame, notoriety.
- s. ప్రతీపదశిని s. n. A woman.
- s. ప్రతీపము &c. adj. Turned away, having the face averted backwards; following an order, or course, the reverse of what is natural; against the grain, or stream.
- s. ప్రతీరము s. n. A shore, or bank.
- s. ప్రతీత్యము &c. adj. Venerable, respectable.
- s. ప్రతోలి s. n. A high street; the principal road through a village.
- t. ప్రత్తి s. n. Cotton, when in the pod. *vide* పత్తి.
- s. ప్రత్యక్కు adj. 1. Subsequent, behind, following in time or place. 2. western.
- s. ప్రత్యగ్రము &c. adj. New, recent, fresh.
- s. ప్రత్యయము s. n. 1. Knowledge, apprehension. 2. trust, faith, belief, confidence. 3. oath, ordeal. 4. cause, motive. 5. an affix to roots and words, forming derivatives and inflections. 6. war, battle.
- s. ప్రత్యర్థ s. n. 1. An enemy. 2. in law, a defendant.
- s. ప్రత్యవాయము s. n. 1. Separation. 2. an impropriety, a fault; harm, injury.
- s. ప్రత్యక్షము adj. Perceptible, perceivable; present, as cognizable by any of the organs of sense.
- s. ప్రత్యాభ్యాతము &c. adj. 1. Removed, set aside. 2. informed, apprised. 3. discouraged, prohibited, forbidden. 4. denied, refused. 5. celebrated, notorious.
- s. ప్రత్యాభ్యానము s. n. 1. Rejection, refutation, disallowance, disregard. 2. denial, refusal.

- s. ప్రత్యాదిష్టము &c. adj. *vide* ప్రత్యాఖ్యాతము.
- s. ప్రత్యామ్నాయము adj. Instead of; in lieu of.
- s. ప్రత్యాస్తకి s. n. Necessity, urgency.
- s. ప్రత్యాస్తి s. n. Proximity, contiguity.
- s. ప్రత్యాసన్నము &c. adj. Near, proximate, contiguous.
- s. ప్రత్యాహరము s. n. 1. Abstraction, insensibility, restraining the organs, so as to be indifferent to disagreeable or agreeable excitement.
- s. ప్రత్యుత్తరము s. n. An answer, reply, or rejoinder.
- s. ప్రత్యుత్థానము s. n. Polite reception of a visitor; rising to welcome him, &c.
- s. ప్రత్యుపకారము s. n. A return of good offices; gratitude.
- s. ప్రత్యుషము s. n. Dawn, morning.
- s. ప్రత్యాహము s. n. Obstacle, impediment, hinderance.
- s. ప్రత్యేకము &c. adj. Separate, distinct. ప్రత్యేకించు To separate. ప్రత్యేకముగా Separately; in private, alone.
- s. ప్రథ s. n. Fame, celebrity.
- s. ప్రథమము adj. 1. First, prior, initial. 2. chief, principal. ప్రథమపురుష in grammar, The third person.
- s. ప్రథితము &c. adj. Famous, celebrated, made known, declared.
- s. ప్రదర్శము s. n. An arrow.
- s. ప్రదక్షిణము s. n. Reverential salutation, by circumambulating persons, or objects, keeping the right side towards them.
- s. ప్రదేశము s. n. A place in general; a country, a district, &c.
- s. ప్రదేశిని s. n. The fore finger.
- s. ప్రదోషము s. n. Evening; the first part of the night.
- s. ప్రద్యుమ్నము s. n. The Hindoo Cupid.
- s. ప్రద్యోతనము s. n. The sun.
- s. ప్రధనము s. n. War, battle.
- s. ప్రధానము &c. adj. Chief, principal, superior. ప్రధానముచేయు To betroth in marriage.
- s. ప్రధానుడు or ప్రధాని s. n. A prime, or chief, minister.
- s. ప్రధి s. n. The circumference of a wheel.
- s. ప్రనాళి s. n. A drain, or canal; a sluice, or water-course.
- t. ప్రన్నన s. n. Beauty. adj. Beautiful, handsome.
- s. ప్రప s. n. A place where water is distributed, a place of refreshment.
- s. ప్రపంచము s. n. 1. The world, or universe. 2. extent, expanse. 3. copiousness, abundance. 4. illusion, or delusion. ప్రపంచింపు To extend, or enlarge.
- s. ప్రపదము s. n. The point of the foot; the tip of the toes.
- s. ప్రపాతము s. n. 1. A cliff, or precipice. 2. a cascade, or water-fall. 3. a bank, or shore.
- s. ప్రపాదము s. n. A road.
- s. ప్రఫుల్లము &c. adj. Blown as a flower.

- s. ప్రబంధము s. n. A connected discussion, or narrative.
- s. ప్రబలము &c. adj. Strong, powerful, pre-eminent. ప్రబలు v. n. To increase, to improve; to become great, or powerful. ప్రబలించు v. a. To extend, or augment. This verb has also occasionally the neuter meaning of ప్రబలు.
- s. ప్రబుద్ధుడు s. n. A man of superior intelligence; a sage.
- t. ప్రబ్బ చెట్టు s. n. A reed, or rattan.
- t. ప్రబ్బు v. To obtain or procure.
- s. ప్రభ s. n. Light, radiance, splendour. ప్రభాకరుడు (from s. కర that makes.) The sun.
- s. ప్రభంజనుడు s. n. The god of wind.
- s. ప్రభవ s. n. The first year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రభవించు v. n. To be born, or produced.
- s. ప్రభాతము s. n. The dawn, or morning.
- s. ప్రభావము s. n. 1. Majesty, dignity, magnanimity, high spirit. 2. power, strength, energy.
- s. ప్రభువు s. n. A lord, master, or ruler. ప్రభుత్వము s. n. Power, authority, rule, government.
- s. ప్రభూతము adj. Much, many.
- s. ప్రభ్రష్టకము s. n. A chaplet of flowers, suspended from the middle lock of hair.
- s. ప్రమథులు s. n. plu. The attendants on Siva; hence ప్రమథాధిపుడు Siva himself.
- s. ప్రమదము s. n. Joy, pleasure, delight,

rapture. ప్రమదవనము or ప్రమదావనము s. n. (from s. వన a grove.) A royal pleasure ground, attached to the seraglio.

- s. ప్రమాణము s. n. 1. Measure, size, dimension, quantity. 2. proof, testimony, authority. 3. an oath, adjuration. 4. limit. 5. cause, motive. ప్రమాణము చేయు To take an oath. ప్రమాణము చేయించు To administer an oath. Nearly all the Hindoo forms of oath partake of the nature of ordeals; and one of the oldest among them is that of the balance, or weighing a man twice; once before, and once after, he has given his testimony; hence the word denoting properly *measure* has become applied both to the *testimony* given, and to the *oath* under which it is delivered.

- s. ప్రమాదము s. n. 1. Mistake, error, inadvertence, carelessness, inaccuracy. 2. misfortune.

- s. ప్రమాది s. n. The thirteenth year, of the Hindoo cycle of sixty.

- s. ప్రమాదీచ s. n. The forty-seventh year, of the Hindoo cycle of sixty.

- t. ప్రమిదె s. n. The cup of a lamp; the place which holds the oil.

- s. ప్రమితము &c. adj. 1. Dead, deceased. 2. immolated, sacrificed.

- s. ప్రమిల s. n. Lassitude, enervation, exhaustion from indolence or fatigue.

- s. ప్రముఖము &c. adj. 1. Chief, first, principal. 2. excellent, best.

2. ప్రసేయము s. n. Opportunity, occasion.
 3. ప్రమోదము s. n. Pleasure, happiness, delight, joy, gladness. ప్రమోదించు v. n. To rejoice; to be delighted.
 4. ప్రమోదూత or ప్రమోద s. n. The fourth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 5. ప్రయతుఁడు s. n. A holy or pious person; one purified by austerity and mortification.
 6. ప్రయత్నము s. n. 1. Endeavour, or effort. 2. act, action.
 7. ప్రయాణము s. n. Journey, march, departure.
 8. ప్రయాసము or ప్రయాస s. n. 1. Trouble, labour, fatigue. 2. difficulty, embarrassment. 3. pain.
 9. ప్రయుతము s. n. Ten hundred thousand; a million.
 10. ప్రయోగము s. n. 1. Consequence, result; the main object, or end, of any previous action. 2. the operation, or effect, of magical or mysterious rites. 3. example, comparison. 4. effort, exertion. 5. act, action. 6. authority for the use of a word; or the illustration of it's use in construction. 7. the administration or prescription of medicine. 8. the discharging or shooting an arrow. ప్రయోగించు v. a. 1. To make use of a word, in composing, or writing. 2. to prescribe, or administer. 3. to shoot.
 11. ప్రయోజనము s. n. 1. Cause, occasion. 2. motive, origin. 3. result. 4. occupation, business. 5. profit, advantage. 6.

- use. 7. a religious ceremony. శుభ ప్రయోజనము A marriage, or other auspicious ceremony. ప్రయోజకుఁడు A clever, or able, man.
 12. ప్రకోహము s. n. A bud, or shoot.
 13. ప్రబంధస్ఫుండఁడు s. n. *Balarama*, the elder brother of *Krishna*.
 14. ప్రలాపము s. n. 1. Unmeaning or unconnected speech. 2. sorrow, lamentation. ప్రలాపించు or ప్రలపించు v. n. To lament, or grieve.
 15. ప్రల్లభములు s. n. plu. Vain speeches; useless expressions. ప్రల్లభుఁడు 1. A man who uses vain words. 2. a wicked man.
 16. ప్రళయము s. n. The end of a *Culpa*, or destruction of the world. జలప్రళయము The deluge. ప్రళయము ౧ adv. 1. In immense or overpowering numbers. 2. with vast pomp. 3. in a most extraordinary manner.
 17. ప్రవచనము s. n. The *Veda*, or Hindoo scripture.
 18. ప్రవణము &c. adj. 1. Devoted, attached, or adhering to. 2. endowed with.
 19. ప్రవర s. n. 1. Offspring, descendants. 2. family, tribe, lineage. ప్రవరము &c. adj. Excellent.
 20. ప్రవర్తన s. n. 1. Action, business, worldly interest or activity, as opposed to abstract contemplation. 2. conduct, behaviour. ప్రవర్తించు or ప్రవర్తిల్లు 1. To act or behave. 2. to be going on, in a state of action.

- s. ప్రవర్ధిల్లు v. n. To increase, prosper, or augment.
- s. ప్రవర్ణిక s. n. A riddle, enigma, conundrum, or charade.
- s. ప్రవహణము s. n. A car, or covered conveyance, for females.
- s. ప్రవాద s. n. Rumour, report.
- s. ప్రవాళము s. n. 1. Coral. 2. a sprout, or shoot. 3. the neck of a lute.
- s. ప్రవాళుడు s. n. A young man; a pupil.
- s. ప్రవాహము s. n. A stream, or current; the flowing, or course of any thing; continuous passage. ప్రవహించు To flow; to run as water.
- s. ప్రవాహిక n. n. Diarrhoea.
- s. ప్రవిక్షేపము s. n. Separation, parting.
- s. ప్రవీణము &c. adj. Skilful, clever, conversant. ప్రవీణత s. n. Ability, cleverness.
- s. ప్రవృత్తి s. n. 1. Activity, occupation; active life, as opposed to contemplative devotion. 2. tidings, intelligence. 3. a motion of the bowels; also looseness, or purging, of them.
- s. ప్రవృద్ధము &c. adj. Full grown, expanded, diffused, spread abroad, or dispersed.
- s. ప్రవేశము s. n. 1. Entering, entrance. 2. arrival. 3. advancement in learning. ప్రవేశించు v. n. 1. To enter. 2. to arrive at. 3. to interfere in.
- s. ప్రవేష్టము s. n. 1. An arm. 2. the fore arm, or wrist.
- s. ప్రశంస s. n. Praise, applause, encomium; flattery. 2. subject, or matter. ప్ర

- శంసించు v. a. To praise, or commend; to flatter.
- s. ప్రశస్తము &c. adj. 1. Happy, well, right. 2. good, excellent, best, illustrious. 3. commodious.
- s. ప్రశ్న or ప్రశ్నము s. n. A question, demand, or enquiry.
- s. ప్రశ్రయము s. n. Affection; affectionate regard, or solicitation.
- s. ప్రప్రుడు s. n. A leader, conductor, or preceder; one who goes first, or before.
- s. ప్రప్టాహి s. n. A cow, pregnant with her first calf.
- s. ప్రసంగము s. n. 1. A discourse. 2. introduction, insertion. 3. association, connection. ప్రసంగించు To discourse; to argue, or dispute.
- s. ప్రసక్తి s. n. An occurrence, or event.
- s. ప్రసన్నత s. n. Brightness, pellucidness, clearness, purity. ప్రసన్నము &c. adj. 1. Clear, transparent, clean, bright, pellucid. 2. pleased, delighted, complacent, gracious, favorable.
- s. ప్రసభము s. n. Violence.
- s. ప్రసరణము s. n. 1. Surrounding an enemy. 2. spreading over the country, to forage.
- s. ప్రసరము s. n. 1. A way, or road. 2. a bed made of tender leaves. 3. spreading, extending. 4. speed, velocity. 5. a weaver's shuttle. 6. an iron arrow. ప్రసరించు v. n. To spread, or extend.
- s. ప్రసవము s. n. 1. The bringing forth, or bearing, young. 2. a flower, or blossom.

3. birth, production. 4. offspring, posterity. ప్రసవపు నెప్పులు The pains, or travail, of child-birth. ప్రసవించు To bring forth a child.
- s. ప్రసవ్యము adj. Contrary, reverse, inverted, reverted.
- s. ప్రసాదము s. n. 1. Clearness, cleanness, brightness. 2. favor, kindness, propitiousness. 3. well-being; welfare. 4. food offered to the deity, or to a *Gooroo*. ప్రసాదించు v. a. To favor.
- s. ప్రసాదనము s. n. Dress, embellishment, decoration.
- s. ప్రసాదని s. n. A comb.
- T. ప్రసాపదు s. n. To eat.
- s. ప్రసారము s. n. Going to forage; spreading over the country for grass and fuel.
- s. ప్రసిద్ధము &c. adj. 1. Adorned, ornamented. 2. famous, celebrated, notorious.
- s. ప్రసిద్ధి s. n. Fame, celebrity, notoriety.
- s. ప్రసూత or ప్రసూతిక s. n. A woman who has borne a child, or who is recently delivered. ప్రసూతి s. n. Bringing forth young.
- s. ప్రసూనము s. n. 1. A flower, bud, or blossom. 2. fruit.
- s. ప్రస్ఫుతము &c. adj. 1. Dispersed, extended, spread abroad. 2. stretched. 3. modest, humble. 4. swift, quick. 5. gone. 6. attached to, engaged in, occupied by.
- s. n. 1. The palm of the hand, hollowed as if to hold liquids. 2. the leg.
- s. ప్రస్థతి s. n. The palm of the hand hollowed.
- s. ప్రసేవకము s. n. A wooden vessel, covered with leather, placed under the neck of a lute, to render the sound deeper. 2. a crooked piece of wood, at the end of the lute.
- s. ప్రస్తరము s. n. 1. A stone, or rock. 2. a jewel, or precious stone. 3. a couch made of flowers, or grass.
- s. ప్రస్తారము s. n. A jungle thicket, or wood overgrown with grass.
- s. ప్రస్తావము s. n. Opportunity, occasion. ప్రస్తావించు v. a. To seize an opportunity.
- s. ప్రస్తుతము &c. adj. 1. Said, revealed, propounded, declared. 2. ready, prepared. 3. praised, panegyrised. s. n. A feast, or ceremony. adv. At present.
- s. ప్రస్తుతి s. n. Praise, applause.
- s. ప్రస్థాపించు v. a. To place, keep, or stop.
- s. ప్రహరణము s. n. 1. A weapon. 2. a blow. 3. war, battle. ప్రహరించు v. a. To beat, or flog.
- s. ప్రహరము s. n. A watch, or the eighth part of an entire day and night, comprehending about three english hours of time.
- T. ప్రహరీ s. n. A wall, raised around the house.
- s. ప్రహసనము s. n. 1. Loud, violent, or hearty laughter. 2. mirth, merriment. 3. sarcasm, satire, as a branch of rhetorical composition.
- s. ప్రహి s. n. A well.

- g. ప్రవాళిక s. n. A riddle, or enigma ; a puzzling, or enigmatical, question.
- s. ప్రక్షాళనము s. n. Washing, cleaning.
- t. ప్రా adj. Old, ancient.
- s. ప్రాంతదుర్గము s. n. A suburb ; or collection of houses, out of the walls of a town.
- s. ప్రాంతము s. n. 1. Edge, margin, border, end. 2. neighbourhood. adj. Near, adjacent.
- s. ప్రాంతరము s. n. 1. A long, or tiresome, road. 2. frontier, limit, border.
- s. ప్రాంశువు adj. High, tall, lofty.
- s. ప్రాకారము s. n. A rampart, or fence ; any enclosure, or defence, in the form of a wall, upon a raised mound.
- t. ప్రాశు v. n. To creep.
- t. ప్రాశుడు s. n. Dirt.
- s. ప్రాకృతము &c. adj. Low, vile, vulgar ; thence it is used as a s. n. to denote A provincial and peculiar dialect of the sanscrit language.
- t. ప్రాకెన్న s. n. The peculiar ceremony observed by the three first of the pure Hindoo tribes, in which the bride and bridegroom are blessed.
- t. ప్రాకొను v. n. *vide* పాకొను, under పాచి.
- s. ప్రాక్కు adj. Before, prior ; preceding in place, or time. 2. east, eastern. 3. past, gone. adv. Formerly.
- s. ప్రాగ్జోతిషము s. n. A country, supposed to be part of *Asam*.
- s. ప్రాక్షుణ్ణకుడు s. n. A guest.
- s. ప్రాచి s. n. The east.
- t. ప్రాచి s. n. *vide* పాచి.
- s. ప్రాచీనము &c. adj. 1. East, eastern. 2. former, prior, ancient, old. s. n. A bound hedge, or fence. ప్రాచీనశిఖరుడు s. n. (from తిలక *a mark*.) The moon. ప్రాచీన బహు A name of *Indra*.
- s. ప్రాచీనావీతము s. n. The sacerdotal thread, worn over the right arm, and passing under the left.
- s. ప్రాచీరము s. n. *vide* ప్రాచీనము.
- s. ప్రాచేతసుడు s. n. 1. *Vuroona*, the Hindoo Neptune. 2. *Valmееkee*, the author of the *Ramayana*.
- s. ప్రాచ్యుడు s. n. A man from the eastern country.
- s. ప్రాజినము s. n. A goad.
- s. ప్రాజాపత్యము n. n. 1. A form of marriage ; the gift of a girl respectfully by her father, to her lover. 2. a sort of penance ; eating once a day for three days in the morning, once in the night for three days, subsisting three days on food given as alms, and fasting three days more. 3. a particular sacrifice, performed before appointing a daughter to raise issue, in default of male heirs. 4. authority, power.
- s. ప్రాజ్ఞి s. n. A clever, or intelligent, woman.
- s. ప్రాజ్ఞుడు s. n. A *Pundit* ; a learned, or wise man.
- s. ప్రాజ్యము adj. Much, many.

- s. ప్రాడ్వ వాకుడు s. n. A judge, or magistrate.
- s. ప్రాణము s. n. 1. Air inhaled ; inspiration, breath. 2. air, wind. 3. strength, power. 4. life, vitality. 5. in grammar a vowel. ప్రాణములు The five vital airs ; or modes of inspiration, and expiration, collectively. ప్రాణప్రతిష్ఠ The consecrating, or giving *life* to an idol. వాడు నామీద ప్రాణమువిడుస్తాడు lit. he, upon me, quits life. He has a great regard for me. ప్రాణదుడు s. n. The creator ; as giving life. ప్రాణనాథుడు s. n. (from s. నాథ *lord*.) 1. A husband. 2. *Yama*. ప్రాణస్నేహము s. n. *Intimate* friendship.
- s. ప్రాణాయామము s. n. Breathing in a peculiar way, through the nostrils, during the mental recitation of the names or attributes of some deity. It is differently performed. The *Vydicas*, or followers of the *Veda*, close the right nostril first with the thumb, and inhale breath through the left ; then they close both nostrils, and finally open the right for exhalation. The followers of the *Tuntras* close the left nostril first, and exhale also through it ; these operations are severally called రేచక - శుంభక.
- s. ప్రాణి s. n. An animal ; a sentient, or living, being.
- T. ప్రాత adj. Old, ancient. *vide* ప్రా, and పాత s. n. *vide* పాత. ప్రాతగాలు To become old.
- s. ప్రాతకాలము s. n. The dawn, the morning.
- s. ప్రాదుర్భావము s. n. Manifestation, appearance.
- s. ప్రాదేశము s. n. The span of the thumb and fore finger.
- s. ప్రాపకము or ప్రాపు s. n. Protection, support.
- s. ప్రాప్తము &c. adj. Obtained, gained, received, procured. ప్రాప్తి s. n. 1. Gain, profit. 2. acquiring, getting, obtaining. 3. improvement, success. 4. rise, ascent. 5. one of the eight superhuman faculties, the power of obtaining every thing ; hence, in common use, *luck*, *fortune*. ప్రాప్తించు v. n. To happen, or occur. ప్రాప్యము adj. Attainable, procurable.
- T. ప్రాచలుకులు or ప్రా మినుకులు s. n. plu. The *Vedas*. lit. the ancient words.
- s. ప్రాభవము s. n. Superiority, pre-eminence, supremacy.
- s. ప్రామాణికము &c. adj. 1. Speaking truth ; 2. true ; of great force, credit, or authority. from ప్రమాణము q. v.
- T. ప్రాము v. a. To rub ; to wash the wall.
- s. ప్రాయము s. n. 1. Fasting in order to die. 2. a state, or condition, of life ; as age, youth, &c. adj. Like.
- s. ప్రాయశ్చిత్తము s. n. Expiation, penance.
- s. ప్రారంభము s. n. *vide* ఆరంభము.
- s. ప్రార్థము s. n. Destiny, luck, fortune.
- s. ప్రార్థన s. n. 1. Asking, begging. 2.

- prayer, supplication. ప్రార్థించు v. a. To pray, or supplicate.
- s. ప్రార్థితము &c. adj. 1. Asked, begged, solicited. 2. said, spoken. 3. obstructed, or opposed, by an enemy. 4. killed, hurt.
- s. ప్రాలంబము s. n. A garland, hanging round the neck, and reaching to the breast.
- s. ప్రాలంబిక s. n. A garland; a necklace.
- t. ప్రాలు s. n. plu. 1. Rice. 2. *vide* అక్షరాలు No. 1 and 2.
- t. ప్రాలుమాలు or ప్రాల్లాలు v. n. To be idle, or lazy. *vide* పాలుమాలు.
- s. ప్రాతేయము s. n. Snow; frost.
- s. ప్రావారము s. n. An upper, or outer, garment.
- s. ప్రావృష్టు s. n. The rainy season; the monsoon. *vide* వర్షముతపు under ఋతువు.
- s. ప్రావృతము s. n. A veil, wrapper, cloak, or mantle. adj. Covered, enclosed, encompassed.
- s. ప్రావృషిజము s. n. A frog.
- s. ప్రాశనము s. n. Feeding, eating.
- s. ప్రాసము s. n. A bearded dart. In Teloo-goo prosody, it denotes *alliteration*.
- s. ప్రాసాదము s. n. A temple, a palace; a building consecrated to a deity, or inhabited by a prince.
- s. ప్రాహ్ణము s. n. The forenoon.
- t. ప్రిదిలు v. n. To grow slack, or become loose.
- s. ప్రియదర్శిని s. n. The tree termed *Mimusops kauki*.
- s. ప్రియము &c. adj. 1. Dear, beloved, desired. 2. dear, or high, in price. ప్రియుడు s. n. A husband.
- s. ప్రీణనము s. n. Satisfaction, satisfying, satiety.
- s. ప్రీతి s. n. 1. Joy, pleasure, delight, happiness. 2. love, affection, regard. 3. the second of the 27 astronomical *Yogas*. ప్రీతము &c. adj. Pleased, happy, glad.
- s. ప్రౌఢి s. n. 1. A swing; a sort of hammock, or swinging cot, either for travelling, or diversion. 2. dancing. 3. wandering, roaming, or travelling about.
- s. ప్రేంభోళితము &c. adj. Agitated, shaken, swung; set in motion.
- t. ప్రేకు s. n. *vide* పేకు.
- s. ప్రేత s. n. A ghost, goblin, or sprite; an evil being, especially animating the carcasses of the dead.
- s. ప్రేమ or ప్రేముడి s. n. 1. Affection, kindness, tender regard. 2. pleasure, sport, pastime, joy.
- s. ప్రేయసి s. n. A wife.
- tud. ప్రేరేపణ or ప్రేరేపణము s. n. (from s. ప్రేరణ) 1. Sending, directing. 2. passion; or operation of the organs of sense. 3. excitement, instigation. ప్రేరేపించు or ప్రేరేచు v. a. To induce, excite, or instigate. ప్రేరేపకుడు s. n. An instigator.
- t. ప్రేలు v. a. To prattle, or tattle; to talk in a silly manner. *vide* పేలు.
- t. ప్రేవు s. n. *vide* ప్రేకు, and పేకు.

- s. ప్రేష్ఠము &c. adj. Most or very dear, or beloved.
- s. ప్రేష్య s. n. A maid servant.
- s. ప్రేమ్యుడు s. n. A man servant.
- s. ప్రేతు s. n. Intellect, understanding, sense.
- s. ప్రేతాధామము s. n. A fencing-house.
- T. ప్రొద్దు s. n. *vide* పొద్దు.
- T. ప్రొయ్య s. n. *vide* పొయ్య.
- T. ప్రోక s. n. A heap, multitude, or assemblage.
- s. ప్రోక్షము &c. adj. Told, said, declared.
- T. ప్రోకు s. n. *vide* ప్రోకు, No. 2 and 3.
- T. ప్రోచు v. a. To save, protect, support, or preserve.
- TUD. ప్రోద s. n. (from s. ప్రోధ) A wise, or skilful, person.
- s. ప్రోతము &c. adj. Sewn, stitched, strung, tied.
- s. ప్రోధము s. n. 1. The nose of a horse, or the tip of it. 2. the loins, or hip.
- T. ప్రోది s. n. Beauty.
- T. ప్రోపు s. n. Protection; saving. *vide* ప్రోచు.
- T. ప్రోయూలు s. n. A woman.
- T. ప్రోలు s. n. A city. ప్రోలుదిరుకు v. n. *vide* ఊరేకు To go in procession about a city. This term, in marriage ceremonies, is often applied to that part of them which consists in a fictitious procession round the city, represented by some object placed in the house.
- T. ప్రోవు s. n. *vide* ప్రోకు, and ప్రోకు No. 2 and 3.
- s. ప్రోమితభర్తృక s. n. A wife whose husband is absent.
- s. ప్రోష్ఠపదము s. n. The sixth Teloo-goo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Virgo*.
- s. ప్రోతుణము s. n. 1. Sprinkling. 2. killing in sacrifice. ప్రోతుశము &c. adj. Sprinkled, killed. ప్రోతుంచు v. a. To sprinkle.
- s. ప్రోధ s. n. 1. A woman from thirty years of age, to fifty-five. 2. a description of the *Nayica*, or mistress, a woman whose feelings are violent, or impetuous. adj. Skilful, dexterous, clever.
- s. ప్రవ s. n. The thirty-fifth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రవంక s. n. The fortieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రవంకము - ప్రవకము or ప్రవంకము s. n. 1. An ape, or monkey. 2. a frog.
- s. ప్రవము s. n. A raft, a float.
- s. ప్రవాక s. n. A boat, ship, or raft.
- s. ప్రహదము s. n. Joy, rejoicing.
- s. ప్రతుము s. n. The waved leaf fig tree. *Ficus infectoria*.
- s. ప్రతము s. n. The third length of sound given to vowels; the protracted, or continuous, sound; being three times the length of the short vowel, and occupying three moments in its utterance.
- s. ప్రష్ఠము adj. Burnt.
- s. ప్రోషము s. n. Combustion, burning.

ఫ

ఫ The thirty-seventh letter, and twenty-second consonant, in the Teloo-goo alphabet.

గ. ఫకీరు s. n. (from A. فقير) A *fakeer*, dervise, or religious mendicant.

గ. ఫజీతి or ఫజీతు s. n. (from A. فضيحة) Disgrace, ignominy.

s. ఫణము s. n. The expanded hood, or neck, of the snake termed *Cobra di capello*.

3. ఫణి s. n. A serpent, or snake. ఫణితల్ప ముడు s. n. (from s. తల్ప a bed, and X who goes.) *Vishnoo*, who reclines on *Adishesha*, the chief of snakes.

s. ఫణిజకము s. n. A delicate sweet smelling plant, apparently a sort of basil, with small leaves.

s. ఫణితము &c. adj. 1. Told, said. 2. praised.

గ. ఫయిసలా s. n. (from A. فيصله) Settlement, decision.

గ. ఫరమాయము s. n. (from P. فرمایش) 1. Order, commission, direction. 2. pleasure, will. ఫరమాయించు To give orders; to appoint, to fix.

గ. ఫరారిలివు v. n. (from A. فرار flight, running away.) To run away; to desert, or abscond.

s. ఫలకము s. n. A shield.

s. ఫలము s. n. 1. The fruit of any plant; fruit in general. 2. fruit, (metaphorically) result, produce, consequence. 3. prosperity, flourishing, thriving. 4. gain, pro-

fit, acquisition. ఫలాశనము s. n. (from s. ఆశన food.) A parrot; as feeding on fruit. ఫలించు or ఫలియించు v. n. 1. To be fruitful; to yield fruit; to be productive. 2. to be successful. 3. to be profitable. ఫలినము s. n. A tree, especially when bearing fruit. ఫలితము &c. adj. Fruitful. ఫలహారము s. n. A collation. ఫలితార్థము s. n. Purport, meaning.

గ. ఫలానా s. n. (from A. فلا) Such a one. adj. Such and such.

s. ఫలోదయము s. n. (from s. ఫలము q. v. and s. ఉదయ rising.) 1. Gain, profit. 2. heaven, paradise. 3. joy, happiness.

s. ఫల్గుమడు s. n. A name of *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.

s. ఫల్గువు adj. Pithless, sapless, vain, unmeaning, empty, useless.

s. ఫల్లూకము s. n. The young of any bird.

s. ఫాంటుము s. n. Diluted decoction; decoction easily prepared.

s. ఫాణితము s. n. The inspissated juice of the sugar cane; raw sugar.

గ. ఫాయిదా s. n. (from A. فائدة) Profit, gain, advantage, utility.

s. ఫాలము s. n. The share of a plough.

s. ఫాల్గునము or ఫాల్గునికము s. n. The twelfth Teloo-goo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Pisces*.

గ. ఫితూరి s. n. (from A. فقر weakness, Hind. quarrelling.) 1. Disturbance, insurrection, rebellion. 2. any secret, deceitful, or underhand proceeding.

T. ఫిరంగిచెక్క s. n. *vide* పరంగిచెక్క.

T. ఫిరంగి s. n. *vide* పరంగి.

G. ఫిరియాదు s. n. (from P. *فريادى*) 1. A complaint. 2. an accusation, or plaint, in law. ఫిరియాది (from P. *فريادى*) A plaintiff, or complainant.

3. ఫుల్లము &c. adj. Expanded, blown; opened, as a flower.

S. ఫేనము s. n. Scum, froth, foam.

S. ఫేనిలము s. n. The soap plant. *Sapindus detergens*. adj. Foamy, frothy.

S. ఫేరవము or ఫేరువు s. n. A jackal.

బం

బ The thirty-eighth letter, and twenty-third consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the fifth or last letter of the five termed in Teloogoo grammar the పరశలు or *soft letters*. It is substituted for initial ప, when words beginning with ప are preceded by any of those belonging to the class termed *drootupraeroooloo*.

T. బంక s. n. 1. Gum, glue. 2. flux, or issue, of matter. adj. 1. Viscous, glutinous, sticky. 2. figuratively, *stingy*. నెత్తురు బంక The bloody flux. బంకమన్న s. n. Clay. lit. glutinous earth. బంకలుపాఁగు v. n. To be gummy, or sticky.

T. బంకరు - బంకారము or బంకారు s. n. Gold. adj. Golden. బంకారునీరు Gold leaf. lit. gold water. బంకారుపూత s. n. Gilding. బంకారుకడ్డి An ingot of gold. బంకారురేకులు Plates, or flat pieces, of

gold. చొక్క-పుబంకారు Fine, or pure, gold. బంకారుయినుక Gold dust.

T. బంకారుకంటి s. n. lapwing. lit. gold-eyed.

T. బంకారుతీగెలు s. n. A species of paddy. lit. gold-vines.

T. & S. బంకాశ-దేశము s. n. The country of Bengal.

G. బంగ s. n. (from P. *بنگ*) The *bang*, or *gunjah*, plant; a species of hemp, *Cannabis sativa*.

T. బంటి adv. As high as; up to. It is applied with relation to depth only; as మొలబంటినీరు Water, as high as the waist.

T. బంటు s. n. 1. A hero, or warrior. 2. a foot soldier. 3. a peon; the lowest civil officer. 4. at chess, a *pawn*. బంటుతనము s. n. Heroism, bravery.

T. బంతు s. n. (from T. బంటు q. v. and T. రోతు a rider.) A trooper or horse soldier; but now generally applied to a peon. *vide* బంటు No. 3.

T. బండ s. n. 1. A rock or vast stone. 2. a pestle without a ferrule. adj. 1. Worn out. 2. opprobrious, obscene. 3. cruel. బండవాండ్లు s. n. A certain class of people, who beg with a stone in their hands; threatening to beat themselves, with it, if alms are not given.

T. బండరువు s. n. A bag of money.

T. బండవలము or బండాలము s. n. 1. Stock, capital, funds, money. 2. the true extent of one's property, or ability.

T. బండారుపిచ్చుక s. n. A gallinule.

T. బంది s. n. 1. Any wheeled conveyance;

a carriage, a cart, &c. 2. a wheel. బండి మొగ్గరము An army arranged in the form of a wheel. బండియిలుసు s. n. An axle-tree. బండిరిక్క s. n. The fourth of the lunar mansions, from it's form, like a cart, or wain. బండికల్లు The wheel of any conveyance. (lit. the stone). Stone wheels are common in many parts of India.

T. బంతి s. n. A ball made of flowers, or cloth.

TUD. బంతి s. n. (from s. పంక్తి) A row, line, or rank. ఎడబంతి A string, or row, of bullocks. This is applied chiefly to those employed to thrash corn; six or seven are tied in a string, or row, abreast of each other, and made to move circularly round a stock of corn, which is thrown under their feet as they proceed; and, by trampling upon it, they press the corn out of the ears.

T. బందము s. n. 1. A cord, or rope, used to tie together the two legs of any animal, to prevent it's escape. 2. the rope used by the drawers of toddy, to keep their feet together, in climbing high palm trees.

T. బండలము s. n. A pot, with a wide mouth.

S. బండి s. n. 1. (P. بندى) Imprisonment, confinement. 2. a captive. బండికాడు s. n. One of a gang of robbers. 2. a prisoner, or captive. బండిపోటు s. n. An incursion of robbers.

T. బందు s. n. 1. A hinge. 2. a species of bird. 3. restraint, confinement. 4. stop-

ping, terminating, concluding. (P. بند).

T. బందుకట్టు s. n. Conspiracy, league, cabal, plot, plan, scheme. బందుకట్టుకొను v. n. To conspire, cabal, form a party, or be leagued together.

TUD. బందుకూడు s. n. vide బంధువు.

TUD. బందె s. n. (from s. బండి) 1. Imprisonment, confinement. 2. a fine for a trespass by cattle.

G. బందోబస్తు s. n. (from P. بندوبست) Arrangement, settlement, regulation, management.

S. బంధకము s. n. 1. Binding, confinement. 2. engagement. 3. servitude. సంసారబంధకము The yoke of marriage.

S. బంధి s. n. An unchaste woman, a harlot, a wanton.

S. బంధతంత్రము s. n. A complete army, or one with it's four divisions of chariots, elephants, horse, and foot.

S. బంధన s. n. Paste, gum, glue; any thing sticky. adj. Viscous, glutinous.

S. బంధనము s. n. Binding, tying, imprisoning, confining. దిష్టబంధనము The tying up, or imposing restriction upon, the quarters of the world; so as to prevent the intrusion of evil spirits, &c.

S. బంధము s. n. A binding, tie, or fetter. బంధించు v. a. To tie, bind, or tighten. v. n. To be bound, or stopped, as urine, &c.

S. బంధుజీవకము or బంధుజీవము s. n. The flower termed *Pentapetes phoenicea*.

S. బంధుడు s. n. vide బంధువు.

- s. బంధుత s. n. A company, or multitude, of kinsmen.
- s. బంధురము &c. adj. 1. Uneven, undulating. 2. bent, bowed. 3. pleasing, delightful, handsome. 4. extensive, much. s. n. A swan.
- s. బంధులఁడు s. n. A bastard.
- s. బంధువు or బంధువుఁడు s. n. A kinsman, or relation; but especially a distant or cognate kinsman, and subsequent in right of inheritance to the *Sagotra*. బంధుత్వము Relationship, affinity.
- s. బంభరము s. n. A large black bee.
- t. బకదారి s. n. A dove, or pigeon.
- s. బకము s. n. A crane; a heron.
- t. బకానుచెక్క s. n. The *chay* root; which produces a red die.
- s. బకుఁడు s. n. A demon so-called. బకవైరి s. n. (from *వైరి* a foe.) *Bheema*, the son of *Pandoo*.
- s. బకోటము s. n. A crane.
- t. బక్క adj. Thin, lean, meager.
- t. బగ్గి s. n. Ashes, dust.
- t. బగ్గుందీ s. n. A red powder, which the Hindoos throw at each other, during the *Holi* feast.
- t. బచ్చెలితీ s. n. The plant termed creeping annual purslane. *Portulica quadrifida*.
- t. బచ్చె or బచ్చెవాఁడు s. n. A banker, money-changer, or *shroff*.
- t. బచ్చెన s. n. Paint, colour. adj. Painted. బచ్చెనబొమ్మ A painted doll, or puppet.
- t. బజింశ్రీలు s. n. plu. 1. Musical instruments. 2. musicians.
- t. బజ్జీలు s. n. (P. بازار) A range of shops; a bazar.
- g. బజ్జీతి or బజ్జీతు s. n. vide శబ్జీతి.
- t. బజ్జి s. n. A dish made of *brinjal*, the egg plant, or *solanum melongena*.
- t. బటానీలు s. n. plu. Peas. *Pisum sativum*.
- t. బటానాలు s. n. plu. A sort of baked cake.
- t. బటువు adj. Round, circular, spherical. s. n. 1. A circle, or sphere. 2. a plain gold hoop ring. బటువు కైదువు (from t. కైదువు a weapon.) The missile weapon of *Vishnoo*. బటువు బిళ్ల s. n. A small round pillow.
- t. బట్ట s. n. 1. Cloth. 2. clothes. adj. Bald. బట్టావు (from t. లెవు a cow.) A cow spotted white.
- t. బట్టబయలు s. n. An open plain; a campaign country. adj. Clear, open, evident. బట్టబయలవు v. n. To be discovered, or disclosed.
- t. బట్టు - బట్టువాఁడు or బట్టాజు s. n. A bard; a chaunter of praise, and titles.
- t. బట్టుగాఁడు s. n. The bird termed, in India, the *myna*.
- s. బడబ s. n. 1. A mare. 2. a woman who brings water to the house.
- s. బడబానలము or బడబాముఖము s. n. 1. Submarine fire. 2. a being consisting of flame, but with a mare's head, sprung from the thighs of *Oorva*, and who was received by the ocean.
- t. బడలు or బడలుపడు v. n. To be fatigued,

- tired, wearied, or harassed. బడలిక s. n. Fatigue, tiresomeness. బడలించు v. a. To fatigue, &c. బడలికదీచుకొను To rest one's-self.
- g. బడాయి or బడాయి s. n. (from H. برائي) Pride, arrogance, ostentation.
- t. బడి s. n. A school. adv. As much, used in composition only; thus ఇబ్బడి Twice as much. ముబ్బడి Thrice as much.
- t. బడిలే or బడియ s. n. A large thick stick.
- s. బడిత్రము s. n. vide కలకుట్టు.
- t. బడిబడి adv. Repeatedly; one after another.
- t. బడియు v. a. To perform any ceremony, in order to obviate, or prevent, bad effects from evil sight. This is done generally, by mixing turmeric and fine lime in water, placing the whole in an open vessel, and moving it, with a circular motion, all over the head and body.
- s. బడికము s. n. A fish-hook.
- t. బణ్ణము s. n. A heap, or quantity, of new brass pots.
- t. బతిమాలు v. a. To pray, supplicate, beg, or importune.
- t. బతుకు v. n. To live, or subsist. vide బ్రతుకు s. n. Subsistence, mode of life, trade, or profession.
- t. బత్తళిక s. n. A quiver.
- tud. బత్తుడు s. n. (from s. భక్త worshipped.) 1. A worshipper, a servant. 2. the surname *Bhutt*, taken by all the five casts of artificers.
- r. బత్తెము s. n. *Batta*, a daily allowance in money, or food, for subsistence.
- g. బదనామి or బదలామి s. n. (from P. بدنامي) 1. Infamy, disgrace. 2. blame, defamation.
- s. బదరి s. n. 1. The jujube tree. 2. the cotton plant.
- g. బదులు s. n. (from A. بدل) 1. Exchange, substitution, stead, lieu, retaliation. adj. Substituted, exchanged. 2. other. adv. In lieu; in exchange. బదులువుత్తరము A verbal or written answer. బదులుమాట 1. A verbal reply. 2. a contradiction. బదలాయించు or బదిలించు v. a. To change, exchange, or substitute.
- r. బద్ద s. n. 1. A slit, split, or opening. 2. a piece, or slice. 3. split pulse. 4. split wood. బద్దలవు To be broken to pieces.
- t. బద్దకము s. n. Laziness, indolence.
- t. బద్దించు v. a. To re-measure.
- t. బద్దు or బద్దుర s. n. A lie, or falsehood. adj. False.
- t. బద్దె s. n. The end, or selvage, of a web.
- tud. బద్ద్రము s. n. vide s. భద్రము.
- s. బద్ధము &c. adj. Tied, bound. s. n. Boundary, limit. బద్ధగోష్ఠి s. n. Constipation.
- s. బధిరము &c. adj. Deaf.
- tud. బన్నము s. n. (from s. భంక) 1. Interruption, prevention. 2. fraud. 3. disgrace, dishonor. 4. evil, misfortune, bad treatment.
- t. బన్నసరము s. n. A necklace, of coral and gold beads, alternately.

s. బ ధ్రుడు s. n. 1. The god of fire. 2. *Siva*. 3. *Vishnoo*. 4. *Brumha*.

s. బ ధ్రువు s. n. 1. Tawny colour. 2. the mungoose, *viverra ichneumon*. adj. Tawny.

t. బ మ్మరిల్లు v. n. To be confused, or confounded.

t. బయట adv. This is the inflected irregular ablative of బయలు q. v., and it denotes - *Out, outside, abroad*. బయటవుండు lit. to be out. To be menstruous; because Hindoo females, in that state, are deemed unclean, and are removed from the usual dwelling part of the house. బయటపోవు To go out; to go abroad. బయటపేయు To disclose, or reveal. బయటబడు v. n. To be disclosed; to become public.

t. బయటి adj. (from బయలు q. v.) 1. Outer, outside, exterior. 2. strange, foreign.

t. బయిరవాసము s. n. *vide* అంగవస్త్రము.

t. బయలు s. n. making in the inflex. sing. బయటి 1. A plain, an open field, an empty space of ground. 2. an esplanade. 3. the outside, the exterior. 4. the air, or atmosphere. 5. publicity. adj. Clear, evident. బయలు వెళ్లు or బయలు - దేరు or దేలు v. n. To go abroad, to go out. 2. to set off, or start. 3. to be shed. బయలుపఱచు To make known; to reveal, or disclose. బయలుపడు To be discovered, or disclosed. బయటికిపోవు To go out, in order to ease the necessities of nature.

t. బరకము s. n. A load, or bale, of cotton.

t. బరడు s. n. The bark of the tamarind tree, &c.

g. బరతరపు adj. (from A. & P. برطرف) Discharged, dismissed. తరపు చేయు To dismiss.

t. బరతుపిట్ట s. n. A bird, so called.

t. బరపట్టులు s. n. A sort of grain.

t. బరమా s. n. (P. برما. H. برما) An auger; an instrument with which carpenters bore holes.

g. బరాతము s. n. (from P. برات) An assignment; a written order.

g. బరాబరి s. n. (from P. برابري) 1. Equality. 2. good order, or arrangement. adj. Right, just, proper.

t. బరి s. n. 1. A school. 2. the side. 3. a line or boundary. adj. Bare, naked.

t. బరికటై s. n. A spear without point.

t. బరికె s. n. A small stick, or bough.

t. బరిచీ s. n. A spear.

t. బరిదెవురుకు s. n. The cockroach.

t. బరిణె s. n. A small box. బరిణె చుక్క s. n. (from t. చుక్క a star.) The second of the lunar mansions.

t. బరిశీ s. n. *vide* బరిచీ.

t. బరుకు v. a. To scratch; to lacerate.

t. బరుజులు s. n. plu. Small tinkling bells.

t. బరువసము s. n. Confidence, courage. *vide* భరవసము.

t. బరువు s. n. and adj. *vide* బలువు.

t. బరుసు s. n. 1. Roughness. 2. rudeness. adj. 1. Rough, coarse. 2. rude, brutal, brusque.

s. బర్చరదేశము s. n. One of the fifty-six

countries enumerated by the Hindoos, said to be inhabited by barbarians.

s. బర్బరము s. n. The *toom* tree.

s. బర్హము s. n. A peacock's tail. బర్హ s. n. A peacock. బర్హాధ్వజి s. n. *Parvatee*, the wife of *Siva*; because her emblem is the peacock.

s. బర్హార్కు ఖండము s. n. A deity, or divinity.

s. బర్హాశ్వుష్ట - బర్హాశ్వుష్టుడు or బర్హాష్టేశుడు s. n. The god of fire.

s. బర్హాస్థము s. n. A perfume made of a certain root.

s. బర్హాస్ప s. n. The *Cusa*, *dhurba*, or sacrificial, grass. *Poa cynosuroides*.

T. బలై s. n. A female buffalo.

T. బలము s. n. A number, or company, of relations, or kinsmen.

s. బలదేవుడు or బలభద్రుడు s. n. The elder brother of *Krishna*.

T. బలపము s. n. The soft white clay substance, or crayon, like slate pencil, used in writing upon a blackened board, &c.

s. బలము s. n. 1. Strength, might, force. 2. power, virtue, influence. 3. an army, forces. 4. rigour, severity. adj. 1. Strong, powerful, stout, robust. 2. efficacious.

చతురంజబలము The four kinds of Indian forces, viz. Infantry, chariots, elephants and horses. hence చదరంజబలము Chessmen. బలక్షయము s. n. Weakness, impotence. బలకాలి A strenuous, brave, or violent, person. బలహీనము s. n. Weakness, debility. బలపఱచు To strengthen. బలముచి A strong man. బలములు To

grow big. బలవంతము &c. adj. 1. Strong, lusty. 2. powerful. 3. rich, great, considerable. s. n. Force, constraint, violence. బలాత్కరించు v. a. 1. To force, to press. 2. to violate, or commit a rape. బలాత్కరము s. n. 1. Violence, oppression, force. 2. exaction. 3. rape. 4. in law, the detention of the person of a debtor by his creditor, and the violent measures taken by the latter (flogging, &c.) to recover his debt.

s. బలాక or బలాకీక s. n. A sort of crane.

s. బలారాతి or బలారి s. n. (from s. బల a giant, and అరాతి or అరి an enemy.) A name of *Indra*; as being the enemy of the demon *Bala*.

s. బలాశము s. n. The phlegmatic humor.

s. బలాహకము s. n. 1. A cloud. 2. a mountain.

s. బలి s. n. 1. A king and *Daitya*, also *Mahabali*, the virtuous sovereign of *Mahabalipura*, tricked out of the dominions, he had obtained over earth and heaven by *Vishnoo*, in the *Vamana* or dwarf *Avatara*, and left, in consideration of his merits, the sovereignty of *Patala*, or the infernal regions. 2. tax, royal revenue. 3. an oblation, a victim, a religious offering in general. 4. presentation of food, &c. to all created beings; one of the five great sacraments of the Hindoo religion. 5. the sacrifice of an animal, or raw flesh, to the goddess *Doorga*. 6. fragments of food, left at an oblation, or meal. బలిప

- ట్టు v. a. To sacrifice, to kill. బలిధ్వంసి s. n. (from s. ధ్వంసి *injuring*.) *Vishnoo*; as having degraded *Bali*. బలిపుష్టము or బలిభుక్తు— s. n. (from s. పుష్ట *nourished*, and s. భుజ్ *that eats*.) A crow; as eating the fragments of an oblation. బలిసద్రము s. n. (from సద్ర *abode*.) The infernal regions.
- t. బలిజైవారు or బలైవారు s. n. plu. A very numerous cast, among the Soodras of Telingana. The *Balaja* cast. బలిజైరిశము The profession of that cast.
- t. బలిమి s. n. Strength, power, force.
- t. బలియు v. n. 1. To become corpulent; to grow fat, big, or thick. 2. to increase, multiply, or be augmented. బలిపించు v. a. To fatten, or strengthen. బలుసుకొను v. comp. To grow of itself fat, big, or thick.
- s. బలి వర్షము s. n. A bull, or ox.
- t. బలు adj. 1. Much, great, exceeding, very. 2. mortal. బలునంజమేకము s. n. (from t. నంజమ *flesh*, and t. మేకము *a beast*.) An elephant. బలు గాయము A mortal wound. బలుమూఢము A deep swoon.
- t. బలుగిత్తులు s. n. plu. A sort of paddy.
- t. బలుపు s. n. Bigness, corpulence.
- t. బలురక్తి సచెట్టు s. n. The plant termed *Sansevieria zeylanica*.
- t. బలువిది adv. 1. Much, excessive. 2. impetuously, vehemently. 3. severely, strongly.
- t. బలుపు or బళుపు s. n. 1. Weight. 2. a

- load, or burden. 3. a charge, or obligatory duty; *onus*. 4. oppression, or heaviness, in sickness. 5. importance, consequence. 6. difficulty. adj. 1 Heavy, onerous. 2. obligatory. 3. indisposed. 4. important. 5. difficult. 6. acute, severe.
- t. బలుపుడు s. n. A strong, vigorous, powerful, or rich, man.
- t. బలుసుచెట్టు s. n. A particular thorny plant, of which the leaves are edible.
- t. బలే interj. Look! lo! behold!
- g. బలోద్బుధి s. n. Force, violence.
- t. బల్ల s. n. 1. A plank, or board. 2. a table. 3. a disease of the stomach. బల్లసారుడు A table drawer.
- t. బల్లి s. n. The house lizard; often consulted as ominous.
- t. బల్లిదుడు s. n. A vigorous, or strong, man.
- r. బల్లియము or బలైము s. n. A spear.
- t. బహా or బలీ interj. Expressive of approbation. Bravo! &c. (H. బా)
- t. బల్ల s. n. *vide* కురచము.
- t. బవంతము s. n. Deceit.
- t. బవంతి s. n. *vide* తొట్టికట్టు.
- r. బవరము s. n. Battle, war.
- t. బవిరలు s. n. plu. Ornaments worn from the tip of the ear.
- t. బవిసి s. n. 1. Honor. 2. splendour, eclat. 3. estimation in public opinion. 4. rank, condition, state. 5. modesty, shame.
- s. బస్మయణి s. n. A cow bearing many calves.
- t. బస s. n. A house; a temporary abode,

a lodging. బస - చేయు or చేసుకొను To lodge, or dwell.

T. బసవడు or బసవన్న s. n. A sacred bull.

T. బసివి s. n. A female dedicated to *Siva*, whose profession is prostitution.

TUD. బసుమము s. n. (from s. భస్మ) Ashes.

S. బస్తము s. n. A he-goat.

T. బస్తా s. n. (P. بطة) A bale of goods.

G. బస్తీ adj. (from H. بستی) a population, a village.) Populous.

G. బహనా s. n. (from P. బహన) Pretence, pretext, excuse, contrivance, evasion.

S. & T. బహిరంగము చేయు v. a. To make known, or public.

S. బహిర్ద్వారము s. n. (from s. బహిస్ out, and s. ద్వార a gate.) The principal gate of a house, or city. (P. بابه)

S. బహిర్భూమి s. n. A place outside of a town, used as a public necessary.

S. బహిష్కరించు v. a. To expel from a cast, or sect; to degrade, or excommunicate. బహిష్కారము s. n. Expulsion, degradation, or excommunication, from sect, or cast.

S. బహు adj. 1. (H. بة) Much, numerous, many. 2. very large, great. 3. severe, violent.

S. బహుకరి s. n. A sweeper.

S. బహుధాన్య s. n. The twelfth year, in the Hindoo cycle of sixty.

S. బహునాయకము s. n. An aristocracy; authority vested in many chiefs. adj. Governed by several chiefs, or heads.

S. బహుమానము s. n. 1. A gift by a superior to an inferior. 2. recompense, re-

ward. 3. honor. adj. Honorable; in public estimation; creditable, respectable.

S. బహుమూత్రము s. n. The diabetes. lit. much urine.

S. బహుళము s. n. The dark lunar fortnight; that of the moon's decrease. adj. Much, or many.

S. బహుళీకృతము adj. Thrashed and winnowed.

S. బహువచనము s. n. in grammar, The plural number.

S. బహువిధము adj. Various, multiform.

S. బహుప్రీహ s. n. One of the forms of grammatical composition, the compounding two or more words to furnish an epithet, or attributive; as బహుమాలము *Having many necklaces*.

S. బహుశకి or బహుశా adv. Often; in many ways; for the most part.

S. బహుస్వనము s. n. An owl.

S. బహ్వశి adj. Voracious, gluttonous.

TUD. బాండువ s. n. (from s. బాంధ) An earthen pot.

S. బాంధకి నేయుడు s. n. A bastard; the son of a disloyal wife.

S. బాంధవఁడు s. n. A relation, or kinsman.

S. బాంధవ్యము s. n. Affinity, relationship, alliance.

T. బాకా s. n. A large trumpet, such as is used at Hindoo festivals.

G. బాకి or బాకీ s. n. (from A. باقى) 1. The residue, the remainder. 2. balance; arrears. adj. 1. Remaining. 2. wide. బాకి నోరు A wide mouth. బాకివుండు To be

- in debt; to owe a balance. పాకీత్రిక్కు To liquidate, or clear, a balance, or debt.
- T. పాకు s. n. A short dagger, poignard, or creese.
- T. పాకములు s. n. plu. Cut areca nuts.
- T. పాగా adv. 1. Well, properly, rightly; in good, or sound, order, or repair. 2. in good health. adj. Handsome, beautiful.
- T. పాగు s. n. 1. Good, or sound, state, or condition. 2. beauty. 3. health. adj. 1. Good, proper, well, sound. 2. handsome. 3. healthy. పాగుచేయు v. a. 1. To mend, or repair. 2. to cure. మా or మహా-పాగు adv. Very good; very well; yes.
- G. పాజీ s. n. (from H. बाजा) Music; musical performance.
- G. పాజీలు s. n. (P. بازار) A bazar, or range of shops. పాజీలుఖబరు (from A. خبر) The rumour, or common talk, of the day.
- T. పాట s. n. A road, way, or path. పాటసారి s. n. A traveller.
- S. పాదబము s. n. *vide* పదపానలము.
- S. పాదబులు s. n. plu. Bramins. పాదబ్రము s. n. An assemblage of bramins.
- T. పాదవ s. n. A common sewer, for conveying filth out of a town.
- T. పాడిరె s. n. Hire, rent.
- T. పాడిసె - పాడితె or పాడాసుపు s. n. A hatchet, or axe.
- T. పాడె s. n. Mud, mire.
- S. పాథము adj. 1. Much, excessive. 2. hard, firm.
- S. పాణము s. n. 1. An arrow. 2. a firework.

- అకాశపాణము A sky rocket. పాణము తొడుగు To fix, or place, an arrow in the bow. పాణము ప్రయోగించు To shoot an arrow. పాణముకాలుచు To fire sky rockets, or other fireworks.
- T. పాణలి s. n. making in the inflex. sing. పాణటి A kitchen utensil, of iron or brass, used as a frying pan.
- T. పాణాశ్ట్ర s. n. An iron mounted mace, or heavy stick.
- S. పాణుడు s. n. 1. The name of a sovereign, considered also as an *Asoora*, or infernal being; the son of *Bali*, and destroyed by *Vishnoo*, who is hence denominated పాణారీ. 2. a Hindoo poet, so called.
- T. పాఠి adj. 1. Great, large. 2. desired, wished for. 3. regretted.
- T. పాతు s. n. A duck.
- G. పాదంకాయ s. n. (from P. بادام) An almond.
- S. పాదరాయణుడు s. n. A name of the sage *Vyasa*, the compiler of the *Vedas*.
- T. పాదు v. a. To beat, flog, or chastise. s. n. Fees in grain, paid to the village servants, before the division of the crop.
- S. పాథ s. n. 1. Pain, trouble, affliction, torment, torture. 2. opposition, contradiction. పాథించు v. a. To torment, annoy, or cause pain.
- S. పాథకము s. n. 1. Any thing opposing, impeding, or causing difficulty; any argument, or fact, which can be urged in refutation, or in contradiction of another;

inconvenience, annoyance. 2. in grammar, an exception from the general rule.

s. బాధ్యత s. n. *vide* బాధ్యము.

s. బాధ్యము s. n. 1. Relationship. 2. an obligatory duty. 3. a right, or claim to possession. adj. 1. Related to. 2. incumbent on. 3. having a right, or claim. బాధ్యపడు v. n. To be obliged, or under obligation to another. బాధ్యపఱచు v. a. To oblige, or place another under obligation.

t. బాన s. n. A large earthen pot, much used by washermen.

t. బానిసె s. n. A maid servant, or female slave.

t. బాపడు s. n. A bramin.

t. బాపన adj. Of or belonging to bramins. బాపనవాడు A bramin. బాపనత - బాపనక్క or బాపనది s. n. A bramin woman.

t. బాబా s. n. A horse. బాబారెతు (from t. రెతు a rider.) *Cubera*, the god of riches, whose steed is the horse.

t. బాబు s. n. 1. A father. 2. (from A. باب) A point, matter, subject, or item.

t. బాము s. n. 1. Embarrassment, entanglement. 2. birth, production.

t. బార s. n. A fathom; the measure from the tip of the middle finger of one hand, to that of the other, with both arms stretched to their full extent. adj. Twelve. యే కుబారపోసుకొను To spin threads.

t. బారకాడి s. n. A yoke in which untrained animals are placed, with those already trained.

t. బారపాల s. n. The ceremony of naming a child.

t. బారాది adj. Much, many.

t. బారి s. n. 1. Annoyance, trouble. 2. the front of an enemy. 3. the inclined pit near a deep well, down which bullocks are driven, to raise the water, by a pulley. బారిసమరు v. a. To kill.

t. బారు s. n. 1. A line, row, rank, or range. 2. an army. 3. the evolution, or exercise, of troops. బారువాండ్లు s. n. Infantry. బారుచేయు To load, as a gun, &c.

t. బారుచోపు or బారచోపు s. n. Longcloth; a technical term, applied in India to a particular kind of cotton cloth, woven in long webs.

t. బారువ s. n. A *candy*, the greatest Te-loogoo weight, equal to about 500lb. avoird.

s. బాల adj. 1. Young, tender. 2. puerile, childish. 3. foolish. s. n. 1. A woman. 2. a girl under eight years of age. బాలకుడు s. n. 1. A boy, or infant. 2. a fool.

s. బాలవత్సము s. n. A pigeon, or dove.

t. బాలింతరాలు s. n. A woman in child bed.

s. బాలిక s. n. A girl, under eight years of age.

s. బాలిశము &c. adj. 1. Young. 2. ignorant. 3. obstinate.

s. బాలుడు s. n. A boy, under eight years of age.

s. బాలేయము s. n. An ass.

s. బాల్యము s. n. Childhood, infancy.

t. బాళి s. n. Sorrow, grief, anxiety.

T. బావ s. n. The son of a mother's brother, or of a father's sister, if older than one's-self. 2. a man's brother in law, if older than one's-self. 3. a woman's brother in law, if older than her husband. *vide* మఱుది. బావమరిది A man's brother in law, either older, or younger, than himself.

T. బావి s. n. A well.

T. బావిలీగొలుసు s. n. A gold chain; suspended as an ornament from the tip of the ear. It is worn by men only.

T. బావిలీలు s. n. plu. Ornaments worn by female Hindoos, on the tip of the ear.

T. బావు or బావుకొను v. a. To eat by large handfuls.

T. బావురుపిల్లి s. n. A male cat.

T. బావురుమనివుండు v. n. To be solitary, or deserted.

S. బాష్పము s. n. 1. A tear. 2. rheum. ఆనందబాష్పములు Tears of joy.

TUD. బాస s. n. (from s. భాష). 1. A word. 2. an oath. 3. a language.

T. బాసట s. n. Assistance, help, aid.

T. బాసచాలు s. n. 1. A penitent. 2. a deity.

T. బాహటము s. n. 1. Notoriety. 2. loudness in reading.

TUD. బాహిరము s. n. (from s. బాహ్య) The outside. బాహిరపోవు To faint, or swoon.

S. బాహు or బాహువు s. n. The arm. బాహుజుఁడు (from s. జి born.) A Chutriya, or one of the *Raja* or second pure Hindoo cast; as produced from the arms of *Brumha*. బాహువురి s. n. Ornaments for

the arm, *vide* అంగదము. బాహుమూలము s. n. The armpit. బాహుయుద్ధము Close fight, personal struggle, boxing, wrestling.

S. బాహులము s. n. *vide* కార్తికము.

S. బాహులేయుఁడు s. n. *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*, the son of *Siva*.

S. బాహ్యము adj. 1. External, outer, outward. 2. public, notorious.

S. బాల్ష్లక దేశము s. n. *Balkh*, a country lying north west of *Afghanistan*.

S. బాల్ష్లకము s. n. 1. Saffron. 2. assafœtida. 3. a horse from *Balkh*, considered as of a good breed.

T. బింకము or బింకెము s. n. 1. Pride, presumption, arrogance. 2. boasting, vaunting. 3. ostentation. బింకెములాడు To vaunt, boast, or presume.

S. బిందువు s. n. 1. A drop. 2. *semen virile* (modest). 3. the letter o. బిందించు To fall in drops, as rain.

T. బిందె s. n. A metal water-pot, generally of brass or copper, but sometimes also of silver or gold.

S. బింబము s. n. 1. The disk of the sun, or moon. 2. form, shape, or figure. 3. a reflected or represented form; a shadow. 4. the gourd of the *Momordica monadelphica*.

S. బింబసి s. n. A bad flux, or diarrhoea.

S. బింబిక s. n. The plant termed *Momordica monadelphica*.

T. బికారి adj. (H. بیکار) 1. Very indigent, or poor. 2. lean from disease.

- t. బికిరము s. n. 1. Alms. 2. begging.
- t. బిగ or బిగువు s. n. 1. Tightness, tension. 2. pride, arrogance. 3. rigidity, austerity. adj. 1. Tight. 2. proud, arrogant. 3. rigid, austere, rigorous. బిగయు v. n. 1. To be tight. 2. to cease, or terminate. 3. to be proud, or arrogant. బిగించు or బిగియించు v. a. 1. To tighten, or fasten. 2. to stop. బిగబట్టు v. a. To draw, or hold in, as the breath; to restrain any passion, or emotion; to detain; to withhold.
- t. బిగుతు s. n. Tightness, tension. adj. Tight.
- t. బిగ్గర - బిగ్గరా or బిగ్గె adv. Aloud. బిగ్గరామాట్లాడు To vociferate.
- tud. బిచ్చము s. n. (from s. భిక్షా) Alms. బిచ్చవాడు A beggar. బిచ్చమెత్తుకొను To beg alms. బిచ్చముపెట్టు To give alms.
- t. బిట్టు s. n. 1. Excess. 2. firmness. adv. Much, exceedingly, severely.
- t. బిట్టుదొరకు v. n. To die, or expire.
- t. బిడాయించు v. a. To enclose in an envelope.
- t. బిడారము or బిడాలు s. n. 1. A herd of loaded cattle. 2. a heap of the loads of cattle.
- s. బిడాలము s. n. A cat.
- t. బిదియము s. n. Modesty, shame.
- t. బిడువు adj. 1. Empty. 2. free, unengaged. s. n. Leisure.
- s. బిడొఱిడు s. n. A name of *Indra*.
- t. బిడ్డ s. n. A child, offspring.
- t. బిత్తిరి s. n. *vide* ప్రాధ.
- t. బిడ్డు v. n. 1. To drop through a hole, in a pot. 2. to die.
- s. బిబ్బోకము s. n. Affectation of indifference; one of the branches of amorous dalliance, or feminine actions, tending to excite desire or love.
- s. బిభీషిక s. n. Fear.
- t. బిమ్మట s. n. Sorrow, grief, perturbation.
- t. బియ్యము s. n. Rice; paddy deprived of its husk.
- t. బిరదా s. n. A peg, or screw; especially such as tighten the strings of musical instruments, or are used as corks, to fasten bottles.
- t. బిరికేలు s. n. plu. A necklace, worn by Hindoo females.
- t. బిరుదు s. n. 1. A brave man; a hero. 2. any honorary distinction, as a star, garter, ribbon, medal, standard, &c., conferred for eminent services of any kind. బిరుదావళి s. n. The heading, or address, of a letter, in correspondence.
- t. బిలుబిలు - బితాన or బిత్తిన adv. With great haste; quickly.
- t. బిలును s. n. 1. Hardness, firmness. 2. roughness. adj. 1. Hard, firm. 2. rough.
- t. బిలుసులు s. n. plu. A species of fire-work.
- t. బిల్లు s. n. 1. Hardness. 2. haste, speed. 3. a large piece of wood, especially when used to shut a door. బిల్లుబిగయు v. n. 1. To be in a hasty passion. 2. to cease entirely. 3. to be exceedingly tight.

- s. బిలము s. n. 1. A hole, chasin, or vacuity.
2. a cave, or cavern. విలేశయము s. n.
(from s. శయ *that which dwells.*) A
snake, rat, hare, mungoose, &c.; any
animal living, or burrowing, in holes.
T. బిలుకుమాచూ v. a. To kill, or assassi-
nate.
T. బిల్కులు v. n. To be suffocated. *vide*
ఉద్దుకుడు.
T. బిల్లంగోడు s. n. A small stick, used in
play.
s. బిల్వము s. n. The tree generally termed
the *Bel*. *Ægle marmelos*.
T. బిళ్ల s. n. 1. Any thing made in a round,
or flat, form; as a tile, a peon's badge.
2. a bump or swelling.
T. బిస s. n. The internal spring, or machi-
nery, which gives motion to a watch, an
automaton, &c.
s. బిసకంతిక s. n. A small crane.
s. బిసము s. n. The film, or fibres, of the
stalk of the water lily. బిసజము or బిస
ప్రసూనము (from s. జి *born*, or s. ప్ర
సూన *a flower*.) The lotus. బిసని s. n.
An assemblage of lotus flowers.
T. బిసి s. n. The cross stick at a door, &c.,
by which blinds or tats are fastened.
T. బిసిశ్రౌవు v. n. To be dislocated.
T. బీకము s. n. 1. A lock. 2. a key.
s. బీజము s. n. 1. Cause, origin in general.
2. *semen virile*. 3. the testicle. 4. the
seed of plants, &c. 5. the mystical letter,
or syllable, which forms the essential
part of the *Mantra* of any deity. బీజకో

- శము s. n. The seed vessel of the lotus.
బీజాకృతము s. n. A field ploughed, or
harrowed, after sowing.
s. బీజ్యము &c. adj. Sprung from a good
family.
T. బీజికె s. n. A chink, crack, or opening.
బీజికెవాయు v. n. To crack.
T. బీడు s. n. making in the inflex. sing. బీటి,
and in the nom. plu. బీట్లు, Waste or un-
cultivated land. adj. Base, low.
TUD. బీతు s. n. (from s. భీతి) Fear.
T. బీద adj. 1. Poor, needy. 2. pitiable, pi-
teous. s. n. A poor person. బీదతనము
s. n. Poverty.
s. బీభత్సము s. n. Disgust, abhorrence. adj.
1. Detesting, loathing, changed or avert-
ed in mind. 2. cruel, mischievous. 3.
compassionate. 4. wicked. 5. envious.
T. బీరతీగ s. n. The vine of the acute an-
gled cucumber. *Cucumis acutangulus*.
TUD. బీరము s. n. (from s. వీర) 1. Heroism,
fortitude, bravery. 2. ostentation. 3.
vaunting, boasting.
T. బీరాంజు v. a. To amass; to collect in a
heap.
T. బీలు adj. Excessive; as బీలౌతన Exces-
sive heat.
T. బీలుశ్రౌవు v. n. To be disgraced, spoil-
ed, or ruined.
T. బుంక s. n. 1. A long deep basket, of
wicker work. 2. half a bullock load; as
applied to *jaggory* and similar substan-
ces. 3. a pot with a narrow mouth.
T. బుక్క s. n. An aromatick powder.

- బుక్తావాడు s. n. A man who deals in, or makes, this powder.
- T. బుగ్గదలు s. n. plu. Ornaments worn on the tip of the ear by Hindoo females.
- T. బుగ్గ s. n. 1. The cheek ; the inside of the cheek. 2. a bubble of water. 3. a spring of water. 4. the source of a river, &c.
- T. బుగ్గ s. n. Cinder, ashes, dust.
- TUD. బుజ్జము s. n. (from s. భుజి) The shoulder.
- T. బుజ్జించు v. a. 1. To caress, or fondle. 2. to cajole, or wheedle.
- T. బుట్ట s. n. A basket of wicker work.
- T. బుడమతీర s. n. The plant termed *Bryonia callosa*. Its fruit is a common Hindoo pickle.
- T. బుడలు s. n. The place where the top of the ear joins the head.
- T. బుడిర s. n. Half of a bullock load ; as applied to that only which consists of two large leathern jars, or bottles.
- T. బుడిపి s. n. 1. The swelling from a blow. 2. knots, or joints, in a cane.
- T. బుడిబుడిక్కులవాండ్లు or బుడిబుడుక్కులవాండ్లు s. n. A certain class of *Soodras*, who dress themselves fantastically, in many old clothes, and profess fortune telling ; they beat a small drum, of the noise of which this word is an imitation.
- T. బుడుత s. n. A child. బుడుతడు s. n. A male child.
- T. బుడుమలు s. n. A particular sort of paddy.
- T. బుడ్డ s. n. 1. The disease termed the rupture. 2. a bubble of water. adj. Ruptured. బుడ్డించు v. n. To be swelled. ముఖముబుడ్డించుకొను The face to be swelled.
- T. బుడ్డకాకరచెట్టు s. n. The smooth leaved heart pea. *Cardiospermum halicacabum*. Lin. The leaves of this plant are used as a purgative medicine.
- T. బుడ్డపుణుడు s. n. A tick, infesting animals.
- T. బుద్ది s. n. 1. A pot, with small mouth. 2. a bottle.
- S. బుద్ధి or బుద్ధి s. n. 1. Intellect, sense, understanding. 2. knowledge, wisdom. 3. advice, admonition, reprimand. 4. inclination, wish, disposition. 5. thought. బుద్ధిచెప్పు 1. To admonish, exhort, or advise. 2. to reprimand, or chastise. బుద్ధిహీనత s. n. Stupidity. బుద్ధితెచ్చుకొను To come of one's-self to one's senses. బుద్ధియెరుగు 1. To have the use of one's reason. 2. to reach the age of puberty. బుద్ధిమంతము &c. adj. Wise, sensible, clever. ఇది నీకుబుద్ధి నాదు This is not proper for you.
- S. బుద్బుదము s. n. A bubble.
- S. బుధప్రియము s. n. An emerald.
- S. బుధుడు or బుదుడు s. n. The planet *Mercury*. బుధవారము or బుదువారము Wednesday.
- S. బుధ్నము s. n. The root of a tree.
- S. బుభు s. n. Hunger. బుభుతము &c. adj. Hungry.

౬. బురకా s. n. (from A. برقع) A covering ; a veil.

౮. బురణించు v. a. 1. To disregard, or slight. 2. to transgress an order.

౯. బురుడుడు s. n. A man whose occupation is wicker work.

౧౦. బురుద or బురద s. n. Mud, mire. బురుదకమ్మి The plank in the ground, across the threshold. బురుదగుంట A puddle. బురుదదుక్కి Ploughed and irrigated ground, ready for the seed.

౧౧. బురుమా s. n. A large kind of auger.

౧౨. బులుజు s. n. (from A. بلع) A bastion.

౧౩. బుల్లు s. n. A nut, or shell ; generally applied to the nut of a fruit, such as the cocoanut, &c., after the inner substance has been scooped out. సొరకాయబుల్లు The empty shell of a very large species of the long gourd, which, being dried, is used, as bladders, in crossing, or swimming over, rivers. adj. Open, as applied to the nostril only. బుల్లుముక్కు (from T. ముక్కు the nose.) The nose with open nostrils.

౧౪. బుల్లుకత్తి s. n. A hatchet, or axe.

౧౫. బులకీ s. n. A nose ring.

౧౬. బులియు v. n. To rejoice in expectation of any thing. బులుపు s. n. Rejoicing in expectation of any thing.

౧౭. బుల్ల or బుల్లకాయ s. n. *Membrum virile*.

౧౮. బుచ్చ s. n. Food, victuals, boiled rice.

బుచ్చకుడుపు s. n. (from T. కుడుపు eating.)

The ceremony of feeding a child for the first time.

౧౯. బుచ్చంబంతి or హరిబుచ్చము s. n. A peculiar ceremony, performed on the fourth night of the marriage.

౨౦. బుస s. n. in theatrical language only, A younger sister.

౨౧. బుస s. n. Hissing ; the noise of serpents. బుసకొట్టు or బుసబుసలాడు To hiss.

౨౨. బుసము s. n. 1. Chaff, husk, 2. the thick part of curds.

౨౩. బుసి s. n. Ashes covering live coal.

౨౪. బుసివ్రాపు v. n. To be slightly disgraced, or spoiled.

౨౫. బుస్తము s. n. A ball of forced meat.

౨౬. బూకర s. n. 1. Grain mixed with dirt and dust, after thrashing, and before being winnowed. 2. cobwebs, dust.

TUD. బూచేము - బూచి or బూజేము s. n. (from S. భూత) A demon, devil, or evil spirit. బూచేలలేడు (from T. లేడు lord.) Siva ; as presiding over demons.

౨౭. బూజు s. n. Mildew, mould. బూజు or బూజుపట్టు v. n. To become mildewed, mouldy, or musty.

౨౮. బూటకము s. n. 1. A lie, or falsehood. 2. deceit.

౨౯. బూదిదె or బూడ్డె s. n. Ashes. బూదిదె వణము. Ash colour. బూదిదెపన్ను s. n. A tax payable for permission to burn a corpse.

TUD. బూతము s. n. (from S. భూత) A demon, devil, or evil spirit.

౩౦. బూతు s. n. Obscenity ; obscene abuse.

- t. బూది s. n. Ashes of dung cakes.
- t. బూడిచేలుచు v. n. To become mildewed, musty, or mouldy.
- t. బూదె s. n. The day sacred to *Siva*, in the month of *Magha*.
- tud. బూమి s. n. (from s. భూమి) 1. The earth. 2. land, soil.
- t. బూమెలు s. n. plu. Fictions; fibs.
- t. బూర or బూరక s. n. A blowing horn.
- బూరగొమ్ము s. n. A conch. బూరకవూదు To blow a trumpet.
- t. బూరటిల్లు v. To evince partiality, or favor.
- t. బూరుకచెట్టు s. n. The silk cotton tree.
- బూరుకబంక The gum of that tree. బూరుకదీవి The name of one of the seven *dwipas*, into which the Hindoos divide the known world.
- t. బూరె s. n. A sort of sweet cake.
- t. బూలి adj. Sapless, juiceless.
- t. బూసి s. n. A cobweb.
- s. బృందము s. n. A heap, multitude, quantity, or aggregation.
- s. బృందారకుడు s. n. 1. A deity, or immortal. 2. a chief. 3. a handsome man.
- s. బృందావనము s. n. A raised piece of ground, inside of a house, within which the Hindoos of the *Vishnoo* sect raise, and preserve, the purple stalked basil, *Ocimum sanctum*, a plant sacred to that deity.
- s. బృంహతము s. n. The roar of the elephant.
- s. బృహతి s. n. 1. A large lute. 2. a small kind of egg plant. *Solanum melongena*.
- s. బృహత్తు adj. Great, large. s. n. The disease termed the rupture.
- s. బృహద్భానుడు s. n. The god of fire.
- s. బృహద్రథుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. బృహస్పతి s. n. 1. The regent of the planet *Jupiter*, identified astronomically with the planet itself. In mythology, he is the son of *Angirasa*, and the preceptor of the gods. 2. the name of a saint, and lawgiver. బృహస్పతివారము Thursday.
- t. బేందలలు v. n. 1. To be afraid. 2. to wither.
- t. బేందచెట్టు s. n. The plant termed *Hibiscus esculentus*, a common Hindoo vegetable.
- t. బేండు s. n. The shrub termed *Æschynomine aspera*. The white and light corky wood of this shrub is used in making artificial birds, flowers, and other toys.
- t. బేకడు s. n. Fear. v. n. To be afraid.
- t. బేగ్గెలు v. n. To be afraid.
- t. బేగ్గురు s. n. The indian crane.
- t. బేజము s. n. A small hole. బేజము - పొదుచు or పేయు To bore a hole.
- t. బేట్టించు v. a. To drive before one.
- t. బేట్టిదము s. n. 1. Hardness, stiffness, rigidity. 2. severe language; violence, fury.
- t. బేట్టు adj. 1. Scaree, rare. 2. intolerable, insufferable. బేట్టుపలుచు To cause intolerable suffering.
- t. బేడగు adj. Great, big, large.

- T. బెడద s. n. Evil, misfortune, trouble, embarrassment, difficulty.
- T. బెడియు v. n. 1. To be spoiled, or ruined. 2. to separate, or part.
- T. బెడ్డ s. n. A clod of earth.
- T. బెణుకు or బెణుకు v. n. To be sprained. s. n. A sprain.
- T. బెణుకు s. n. Beauty.
- T. బెణుకులు s. n. The cross bamboos used in erecting a *pandal*, or temporary building made of bamboos and cloth.
- T. బెత్త s. n. The breadth of the four fingers of the hand.
- TUD. బెత్తము s. n. (from s. బేత్త) P. بيت. H. بيت A rattan cane. బెత్తము - అల్లు or నేయు To plait the rattan. బెత్తాలచాప A rattan mat.
- T. బెత్తిక s. n. Any thing rising up, or coming off, in flakes.
- T. బెడరు or బెడురు s. n. 1. Fear, fright, alarm, terror. 2. a start. v. n. 1. To be afraid, to fear. 2. to start. బెడరించు or బెదిరించు v. a. 1. To frighten, alarm, or terrify. 2. to startle. బెడరింపు s. n. 1. Frightening. 2. startling.
- T. బెబ్బలి s. n. A royal tiger.
- T. బెరడు s. n. The bark of a tree.
- T. బెరయు v. a. To attain, or reach.
- T. బెరికి adj. Timid.
- T. బెరుకు s. n. Distance, reserve, coldness, indifference. adj. Distant, unsocial, cold, indifferent.
- T. బెల్లము s. n. 1. *Jaggory*, or coarse treacle. 2. *membrum virile*, as applied to children only.

- T. బెల్లించు v. a. To coax, or wheedle. బెల్లింపుమాటలు Sweet words; coaxing expressions.
- T. బెళుకు s. n. A glimmering light.
- T. బెళుకు v. n. *vide* బెణుకు. s. n. *vide* బెళుకు.
- T. బెన్తాచాండ్లు s. n. plu. A cast of fishermen, or palanqueen bearers.
- G. బేనారీ s. n. (from H. بیگار) A person forced to work, with, or without, pay; a pressed *coolie*, or porter. This word seems to be derived from the P. بيكار *unemployed*; it having been the custom of the mussulman government to press all idlers, as coolies.
- T. బేయ s. n. *vide* బెత్తిక.
- T. బేద s. n. The thirty-second part of the coin termed a pagoda.
- T. బేదలు s. n. plu. Split pulse.
- T. బేదిసమీను s. n. A sort of carp, *Cyprinus chrysoparius*.
- S. బేతాళుడు s. n. 1. A demon, or evil spirit. 2. a dead body, occupied by an evil spirit.
- T. బేది s. n. Purging, looseness of the bowels. బేదికరమైన adj. Purgative.
- T. బేరజేము s. n. 1. A mean, or mischievous, person. 2. mischief, trick.
- T. బేరము s. n. 1. Traffic, trade, commerce. 2. a bargain. 3. the offer of a price.
- బేరగాడు s. n. A purchaser, or buyer.
- S. బేరము s. n. The body.
- T. బేరిచాండ్లు s. n. The *Beri* cast. This is one of the subdivisions of the third pure Hindoo tribe. They are merchants, or

banyans, and assume the title of *Chitty* ; but they all belong to the *left* hand sect, and are quite distinct from the *Comtees*, or *Chittys* of the right hand sect.

౯. బేరీజ్ s. n. (P. *بيري*) 1. The total, or aggregate, of an account. 2. the assessment on a country.

౧౦. బేల s. n. A simple ignorant person.

౧౧. బేలు s. n. A deception, or trick. బేలుపు చ్చు v. a. To deceive, trick, or beguile.

౧౨. బేసరి s. n. An ornament worn by female Hindoos, on the outside of the nostril.

౧౩. బేసి adj. Odd ; not even ; as applied to numbers only. బేసికంటివల్పు *Siva* ; as having an odd eye. He has three of them. సరి బేసి The game of odds and evens.

౧౪. బేస్తవారము s. n. (from s. బృహస్పతి వారము) Thursday.

౧౫. బైట adv. *vide* బయట.

౧౬. బైరాగి or బైరాగీ s. n. (from H. *बैरागी*) A wandering religious mendicant, practising austerities.

౧౭. బైలు s. n. *vide* బయలు.

౧౮. బైసణ s. n. The bridge of the *Veena*, or Hindoo lute.

౧౯. బొంతు s. n. A lie, falsehood, or falsity. v. n. 1. To lie, or assert falsely. 2. to pretend. బొంకించు v. a. To deceive, or trick.

౨౦. బొంకరము s. n. A playing top.

౨౧. బొంకు s. n. 1. A large hollow bamboo. 2. a bamboo whistling, or rattling, in the wind. 3. a pole. పాలకీబొంకు A palan-queen pole. ధేరాబొంకు A tent pole.

వెదురు బొంకు A bamboo pole. బొంకు పోవు To become hoarse.

౨౨. బొండ - బొండమాను or బొండకొయ్య s. n. The stocks in which petty criminals are confined.

౨౩. బొంత s. n. 1. A quilted jacket. 2. a ragged patched cloth.

౨౪. బొంత కాకి s. n. A raven.

౨౫. బొంతరాయి s. n. A kind of light red stone.

౨౬. బొంతఱుటిచెట్టు s. n. A particular species of the plantain tree, producing fruit of a very large size.

౨౭. బొంతులు s. n. plu. The great millet, not yet deprived of it's husk.

౨౮. బొంద s. n. 1. A small pit, or hole. 2. a small palmyra tree. బొందపువ్వు s. n. A kind of film, or cotton, which is found on the young palmyra leaves. బొందబడు To have holes. బొందబొడుచు To bore holes.

౨౯. బొందశము s. n. 1. A jacket, with arms which do not reach below the elbow. 2. armour, mail.

౩౦. బొంది s. n. The human body.

౩౧. బొందిలీలు s. n. plu. The natives of the *Bondelee* country.

౩౨. బొందు s. n. 1. A parcel of threads. 2. growing corn dried up, from want of moisture. adj. Big, heavy.

౩౩. బొందె s. n. 1. The edible inner substance, or heart, of the plantain tree. 2. the string for fastening a jacket.

౩౪. బొంపిరి adj. Full, complete:

- T. బొక్క s. n. 1. Any round small hole ; especially such as are made by rats, and other similar animals, which burrow in the ground, or are bored in a stick, &c. 2. a mouthful. బొక్కబెరడు A particular species of snake.
- T. బొక్కపము s. n. 1. A treasury. 2. a money bag.
- T. బొక్కి adj. 1. Sunk in. 2. toothless. 3. humpbacked ; as బొక్కినోరు A toothless mouth. బొక్కిఱొమ్ము A sunken chest, or humped back.
- T. బొక్కినా s. n. A small parcel.
- T. బొక్కు v. a. To stuff the mouth with any dry grain, &c., and eat it voraciously.
- T. బొక్కిన s. n. 1. A gram, or corn bag. 2. a bucket, for drawing water from a well. 3. a leathern bag, for baling the water out of a boat, &c.
- T. బొగడలు s. n. plu. vide బుగడలు.
- T. బొగ్గు s. n. Charcoal.
- T. బొచ్చు s. n. A quantity of hair ; wool.
- T. బొచ్చె s. n. 1. A particular fish. 2. a large pot, or jar, with its upper part taken off horizontally.
- T. బొబ్బె s. n. A lover, paramour, or gallant.
- T. బొబ్బె s. n. 1. The belly. 2. a pot belly. బొబ్బె - పెరుగు or పెట్టు The belly to become large.
- T. బొటన ప్రేలు - బొటమన ప్రేలు or బొట్టన ప్రేలు s. n. 1. The thumb. 2. the great toe.

- T. బొటిమె s. n. A pimple.
- T. బొట్ట s. n. A large cylindrical basket, for grain, &c.
- T. బొట్టు s. n. 1. A drop. 2. an ornamental round patch of gold, &c., worn on the forehead by Hindoo females. 3. the sectarian mark worn on the forehead. 4. vide తాలిబొట్టు. బొట్టుకట్టు To tie the తాలిబొట్టు ; to marry.
- T. బొట్టె s. n. A child, or infant.
- T. బొట్టు s. n. An honorary surname, assumed by certain *Vydica* bramius.
- T. బొడిప s. n. The knot, or excrescence, on trunks of trees.
- T. బొడిమె s. n. The pin in wooden shoes, which goes between the great toe and that next it, and which, by means of a button at its top, enables the toes to grasp the shoe.
- T. బొడ్డు s. n. The navel. బొడ్డుమలైచెట్టు The double jasmine.
- T. బొణి s. n. A small leathern jar, filled with any liquid. In the plural, this word also denotes - 1. A sort of cake. 2. dry grain deprived of the husk.
- T. బొత్త s. n. A hole in any metal vessel, &c.
- T. బొత్తిగా adv. Entirely, wholly, completely, perfectly.
- T. బొది s. n. The name of the places in a river, or creek, where small vessels are fastened, and get repaired, in the manner of a dock.
- T. బొద్దికె or బొడ్డుంకి s. n. The insect termed the cockroach.

- T. వోనుగుపడు v. n. To be encompassed, or surrounded.
- T. వోప్ప s. n. The swelling arising from a blow.
- T. వోబ్బ s. n. A loud noise, or disturbance. 2. a blister, or pustule. వోబ్బ మేకము s. n. (from TUD. మేకము a beast.) A lion. వోబ్బ రించు v. n. To cry, or call out.
- T. వోబ్బర s. n. The rind, or bark, of roots, &c.
- T. వోబ్బలు s. n. plu. A black species of the pulse termed *Dolichos catiang*.
- T. వోప్పలికాయ s. n. An ornament worn by Hindoo females on their toes.
- T. బోమ s. n. The eye-brow. బోమముది Knitting the eye-brows, in anger.
- T. బోమికె s. n. A bone. vide ఎముక.
- T. బోమిడికము or బోమ్మిడికము s. n. A helmet.
- TUD. బోమ్మ s. n. (from s. బ్రహ్మ) *Brumha*, the creator.
- T. బోమ్మ s. n. 1. An image, or statue. 2. a picture. 3. a puppet or doll. 4. an idol not consecrated. 5. vide బోమ. బోమ్మరిల్లు s. n. (from T. ఇల్లు a house.) A doll house. బోమ్మలాట s. n. An exhibition of puppets, moved by springs.
- T. బోరి s. n. A hoe, used for digging up grass.
- T. బోరియ - బోఱియ or బోఱై s. n. A hole; such as is made by large rats, &c.
- T. బోరుగులు s. n. plu. Fried grain.
- T. బోరుసు s. n. A wide mouthed earthen pot, for frying grain.
- T. బోళ్లు s. n. A pot belly.
- T. బోల్లి s. n. The white leprosy. adj. Spotted white.
- T. బోల్లితనము s. n. vide బోల్లి.
- T. బోల్లు s. n. A lie, or falsehood. adj. False. v. n. 1. To tell lies. 2. to boast. బోల్లుల మారి A liar.
- T. బోకి s. n. 1. A pot. 2. a native ship, or vessel.
- T. బోకె s. n. A bone.
- S. బోక్తాణము s. n. vide బోక్తన.
- TUD. బోగమువాండ్లు s. n. plu (from s. భోగ enjoyment.) This is the collective term for that class of women who, in India, are generally termed *dancing girls*. They are of different casts, and religions; but the profession of all is dancing, singing, and prostitution. An individual female of this kind is termed బోగముచోన, బోగముది, or బోగది. బోగమాట A dance by these females.
- T. బోన s. n. The day preceding the *poon-gal* feast, or any other great Hindoo festival.
- T. బోటి adj. Like, resembling, equal to. s. n. A woman.
- T. బోడలు s. n. plu. Particular animals of that class which generally have horns, but which themselves have none.
- T. బోడి adj. Bald, shaven. s. n. 1. Any person whose head is bald, or has been shaven; as a Hindoo widow, or some of their religious mendicants. 2. vide బోణి No. 1. బోడించు or బోడిచేయు To

shave. బోదిమెద్దు A bullock, without horns. బోదిమిద్దె A house, without an upper story.

T. బోణి s. n. 1. A tender bodied female ; as పూబోణి A female whose body is as tender as flowers. 2. the payment of ready money, by the first customer who bargains in the course of a day, with any shop-keeper. Until a Hindoo shop-keeper gets paid in ready cash by some one, for the purchase made by him, he deems it inauspicious to give goods on credit ; and in reply to a customer asking goods on credit, will say నాకుయింకాబోణికా లేదు I have not yet had బోణి.

T. బోదు s. n. 1. The coarse sack cloth, in which leathern oil bottles are placed, when loaded on a bullock. 2. care. 3. nourishing.

T. బోదె s. n. 1. A small water channel. 2. the wooden capital of a pillar. బోదెకొయ్య The lower part of the door frame, placed in the ground, at the threshold. బోదెపీట vide బోదె No. 2.

S. బోధ s. n. 1. Wisdom, intellect, understanding. 2. awakening, arousing. బోధన s. n. 1. Instruction, teaching. 2. persuasion, exhortation. 3. advice, admonition. 4. excitement, inducement. బోధకుడు A person who teaches, persuades, admonishes, or excites. బోధపడు or బోధింపు v. n. To be understood, or become intelligible. బోధ - పఱచు or చేయు or బోధించు v. a. 1. To render intelli-

gible ; to explain, to inform. 2. to persuade or exhort. 3. to advise, or admonish. 4. to excite, or induce.

S. బోధిక s. n. A female fortune teller.

S. బోధిద్రుమము s. n. The holy fig tree. *Ficus religiosa*.

T. బోనకత్తె s. n. A female slave.

T. బోనము s. n. Food, boiled rice.

T. బోను s. n. A trap.

T. బోయవాడు s. n. A huntsman, or bird-catcher.

T. బోయీ s. n. 1. A title assumed by the *mootaraja*, and the palanqueen-bearer casts. 2. a palanqueen bearer.

T. బోయీడు s. n. A title assumed by the cast of cow-keepers, or shepherds.

T. బోర s. n. The breast, or bosom. బోరలు or బోర్లబడు v. n. 1. To lie on the face, or breast. 2. to be turned topsyturvy. బోర్లపేయు or బోర్లించు v. a. To turn topsyturvy.

T. బోరున adv. With great haste, speed, or noise.

T. బోలు adj. Hollow.

T. బోలె s. n. A broken earthen vessel.

T. బోసి adj. Toothless.

T. బొగూణి s. n. A copper, or brass, pot ; in shape like a bason.

T. బ్రతుకు or బ్రదుకు v. n. 1. To live, exist, or subsist. 2. to survive. 3. to be delivered, or saved. s. n. vide బతుకు. బ్రతుకుదెరవు (from T. తెరవు a road.) The means of livelihood. బ్రతికించు v. a. 1. To restore, or save, life ; to resuscitate, or

- revive ; to save, or deliver from danger.
2. to support, maintain, or nourish.
౧. బ్రహ్మండు s. n. The sun.
౨. బ్రహ్మదండిచెట్టు s. n. The plant termed Jamaica yellow thistle. *Argemone mexicana*.
౩. బ్రహ్మమేదిచెట్టు s. n. The opposite-leaved fig tree. *Ficus oppositi foliis*.
౪. బ్రహ్మచెట్టు s. n. A tree so called.
౫. బ్రహ్మ s. n. 1. *Brumha*, the first deity of the Hindoo triad, and the operative creator of the world. 2. an officiating priest. బ్రహ్మచారి s. n. The *Brumha-chari*, or religious student ; the young bramin, from the time of his investiture with the sacred cord, to the period of his becoming a householder ; it is also applicable to a person who continues with his spiritual teacher, through life, studying the *Vedas*, and observing the duties of the student ; it is also given as a title to Pundits, learned in the *Vedas* ; and to a class of ascetics ; by the *Tun-tras*, it is assigned to persons whose chief virtue is the observance of continence ; and it is assumed by many sects of religious vagabonds. బ్రహ్మణ్యము &c. adj. Relating to, or connected with, a bramin. బ్రహ్మత్వము s. n. Identification with *Brumha*, or god. బ్రహ్మనాభుడు s. n. A name of *Vishnoo*, as having produced from his navel the lotus, whence *Brumha* arose to create the world. బ్రహ్మశత్రుము s. n. A sort of poison. బ్రహ్మ

- పుత్రుడు s. n. A name of *Narada*. బ్రహ్మరంధ్రము s. n. The crown, or top, of the head. The Hindoos believe that a small hole exists on the top of the head, at the birth of a child, which only gradually closes. బ్రహ్మయజ్ఞము s. n. The study of the *Vedas*. బ్రహ్మపచాసము s. n. Holiness, resulting from the study, and observance of the *Vedas*. బ్రహ్మసాయుజ్యము Identification with *Brumha*. బ్రహ్మసూత్రము The sacrificial or sacred thread, worn by bramins. బ్రహ్మంజలి s. n. The joining both hands together, whilst reading the *Vedas*. బ్రహ్మణీ s. n. 1. The female energy of *Brumha*. 2. a sort of perfume. బ్రహ్మహత్య s. n. Brahmanicide ; the slaying of a bramin. బ్రహ్మండము s. n. The globe, the world ; lit. the egg of *Brumha*. adj. 1. Excessive, immense. 2. terrible, dreadful, awful. 3. pompous.
౧. బ్రహ్మము s. n. The divine cause, or essence, of the world, from which all-created things are supposed to emanate, and finally to return ; the unknown god. 2. the practice of austere devotion. 3. the *Vedas*, or scripture. 4. holy knowledge.
౨. బ్రహ్మరతి s. n. 1. Silver. 2. brass.
౩. బ్రాచి adj. Great, large, big. *vide* ౧. బాచి.
౪. బ్రాహ్మణుడు s. n. A man of the first Hindoo tribe, or of the order of priesthood ; a bramin. బ్రాహ్మణీ s. n. The

wife of a bramin, or a woman of the braminical tribe. బ్రాహ్మణబువుడు s. n. A bramin by birth, but not by attention to his duties; one who subsists by avocations properly limited to the other tribes. బ్రాహ్మణ్యము s. n. 1. An assembly of bramins. 2. the state, quality, or business, of a bramin.

౧. బ్రాహ్మి s. n. *Suruswatee*; the goddess of speech, and wife of *Brumha*.
 ౨. బ్రదిలు v. n. To become loose, or slack.
 ౩. బ్రంకు v. n. 1. To sink. 2. to die.
 ౪. బ్రంపి or బ్రంసి s. n. The throne, or seat, on which *Yetti*, and other saints are said to sit.
 ౫. బ్రంచు v. a. To nourish, save, or protect.

భ

భ The thirty-ninth letter, and twenty-fourth consonant, in the Teloogoo alphabet.

౧. భంకుము s. n. 1. A wave. 2. breaking, splitting; a bit, or piece. 3. defeat, discomfiture, degradation. 4. a chasm, fissure, or division. 5. dishonesty, deceit, fraud, circumvention, cheating. భంకుపడు v. n. 1. To be deceived. 2. to be defeated, dishonored, or degraded. భంకుపలుచు - భంకుపట్టు or భంకుంచు v. a. 1. To deceive. 2. to defeat, dishonor, or degrade.
 ౨. భంకు s. n. Manner, mode, way.
 ౩. భంకురము &c. adj. 1. Crooked, bent. 2. perishable.

౪. భంజించు v. a. (from s. భంజ్ to break.) To beat.

౫. భండనము s. n. 1. War, battle. 2. armour, mail.

౬. భండారము s. n. 1. A treasury. 2. a money bag.

౭. భక్తి s. n. Manner, mode, way.

౮. భక్తము &c. adj. 1. Worshipping. 2. zealous, devout, pious. 3. devoted, or attached to; engrossed by. s. n. Food; boiled rice.

౯. భక్తి s. n. 1. Service, worship. 2. zeal, devotion, piety. 3. faith, belief. 4. affection. 5. a part, or portion.

౧౦. భక్భక్ s. n. The crackling of fire.

౧౧. భక్తుము s. n. 1. *Pudendum muliebre*. 2. prosperity, fortune. 3. beauty, splendour. 4. excellence, greatness.

౧౨. భక్తువంతుడు or భక్తువానుడు s. n. 1. God; the supreme being. 2. *Siva*. 3. *Vishnoo*. 4. *Boodha*. 5. any adorable male.

౧౩. భక్తువతి s. n. 1. The goddess *Parvatee*, wife of *Siva*. 2. any goddess.

౧౪. భగిని s. n. A sister.

౧౫. భగీరథుడు s. n. A certain king, whose austerities brought the river *Gunga*, or *Ganges*, from heaven.

౧౬. భక్తున adv. Suddenly, all at once, as applied to fire, or anger. భక్తుమను To be afraid; the heart to palpitate.

౧౭. భక్తుము adj. Broken, ruptured; overcome, defeated; disregarded. భక్తుంపా దైవోవు To be entirely ruined.

- s. భజన s. n. Worship, homage, adoration. భజించు or భజియించు v. a. To serve, or worship; to pray.
- s. భటిత్రము s. n. Any thing roasted, on a spit; as meat, &c.
- s. భటుడు s. n. 1. A warrior, soldier, or combatant. 2. a messenger.
- s. భట్టారకుడు s. n. 1. A sage, *moonee*, or saint. 2. in theatrical language, a king.
- s. భట్టిని s. n. 1. A queen who has been consecrated, as well as her husband (a theatrical term). 2. the wife of a bramin.
- s. భట్టు s. n. A surname, denoting *excellent* or *chief*, assumed by certain learned bramins.
- s. భట్టు - భట్టువాడు or భట్టాజు s. n. *vide* బట్టు.
- s. భత్తము s. n. *Batta*. *vide* బత్తము.
- s. భద్రకాలి s. n. A name of *Parvatee*, wife of *Siva*.
- s. భద్రము s. n. 1. Care, attention, precaution, watchfulness. 2. safety, security. 3. happiness, prosperity, fortune. adj. 1. Careful, attentive, watchful. 2. safe, secure. 3. happy, prosperous, lucky, propitious. interj. Take care! beware! be on your guard!
- s. భద్రసురము s. n. A dagger.
- s. భద్రాకరణము s. n. Shaving.
- s. భయము s. n. Fear, alarm, fright, dread, timidity. భయంకరము - భయానకము or భయాపహము adj. Terrific, fearful, formidable, frightful, dreadful. భయపడు To be afraid; to fear. భయపెట్టు or భయపఱచు v. a. To intimidate; to frighten.
- s. భరతుడు s. n. A potter:
- s. భరణము s. n. 1. Cherishing, maintaining, nourishing, supporting. 2. wages, hire.
- s. భరణి s. n. 1. The second lunar mansion. 2. the sluice of an artificial lake. 3. a small box, for jewels, &c.
- s. భరతుడు s. n. 1. The younger brother of *Rama*. 2. the son of *Dooshyunta* by *Sacoontala*. 3. the name of a celebrated writer on dramatic composition, of which he is also sometimes considered as the inventor. 4. an actor, dancer, or mime. భరతకాస్త్రము This term is applied to the work of *Bharata*, which appears to have been a body of *Sootras*, or rules, relating to every branch of theatrical writing and exhibition. It is said to be lost, but is constantly quoted by the commentators on the *Natakas*, or Indian dramas.
- s. భరద్వాజము s. n. A sky-lark.
- s. భరద్వాజుడు s. n. A saint, so called.
- s. భరము adj. 1. Much, excessive. 2. heavy.
- s. భరవశము s. n. (H. *बलवश*) 1. Trust, confidence, dependence on, faith. 2. an assurance, or pledge of good faith.
- s. భరించు or భరియించు v. a. 1. To carry a load. 2. to bear, or sustain. 3. to maintain, or support.
- s. భరితము &c. adj. 1. Full, filled, completed. 2. nourished.

- s. భర్తము s. n. Light, lustre.
s. భర్తృడు s. n. A name of *Siva*.
s. భర్త s. n. 1. A husband. 2. a lord, or master.
s. భర్తృదారకుడు s. n. in theatrical language, A young prince, designated as the successor, and associated to the empire.
s. భర్తృదారిక s. n. in theatrical language, A princess.
s. భత్సనము s. n. Threat, menace.
s. భర్తము s. n. Gold.
s. భల్లము s. n. 1. A kind of arrow. 2. a bear.
s. భల్లాతకే or భల్లాతము s. n. The marking-nut plant. *Semicarpus anacardium*.
s. భల్లుకము or భల్లూకము s. n. A bear.
r. భళా - భళి - భళిర or భళి interj. expressive of praise, or commendation.
s. భవదీయము &c. adj. Your's, your honor's, &c.
s. భవనము s. n. A house, or dwelling.
s. భవము s. n. 1. Being, existing, the self support of something already produced. 2. birth.
s. భవాదృశము adj. Like you.
s. భవాని s. n. The name of *Parvatee*, the wife of *Siva*.
s. భవిష్యత్తు adj. Future, about to be. భవిష్యత్కాలము The future tense.
s. భవిష్యము s. n. 1. Prosperity, welfare. 2. rank, distinction.
s. భవకము adj. Prosperous, happy, well, right.
s. భవుడు s. n. A name of *Siva*.

- s. భవ్యము adj. 1. Happy, auspicious, prosperous. 2. beautiful, handsome. 3. well, proper, fit. 4. future.
s. భషకము s. n. A dog. భషితము s. n. The barking of a dog.
s. భసలము s. n. A large kind of black bee.
s. భసితము s. n. Ashes.
s. భస్త్ర or భస్త్రక s. n. A bellows. భస్త్రకుడు A bellows-blower.
s. భస్మము s. n. 1. Ashes. 2. calx.
s. భక్షణ or భక్షణము s. n. Eating, feeding. భక్షితము &c. adj. Eaten. భక్ష్యము s. n. 1. Dressed food ; food. 2. a cake. భక్షించు v. a. To eat.
s. భాండము s. n. 1. An earthen pot. 2. any vessel. 3. capital, principal. 4. harness.
s. భాండాగారము s. n. 1. A store room, a place where household goods are kept. 2. a treasury.
s. భాగధేయము s. n. Fate, destiny, luck.
s. భాగము s. n. 1. A portion, share, or part. 2. a side. భాగధి A partner. కార్యభాగములు. The various departments of business. భాగించు v. a. To divide or distribute. భాగారము s. n. Subtraction, or division, in arithmetic. భాగించు To subtract, or divide.
s. భాగవతము s. n. 1. The famous Hindoo poem termed the *Bhagvat Geeta*. 2. a dramatic representation of any part of the various incidents celebrated in that work. భాగవతుడు s. n. 1. A pious man. 2. in the plural, it also denotes actors.
s. భాగినీ s. n. A sister's daughter.

- s. భాగ నేయుడు s. n. A sister's son.
- s. భాగీరథి s. n. The river *Ganges*.
- s. భాగ్యము s. n. 1. Destiny, fortune, good or ill luck. 2. prosperity, felicity. 3. riches, wealth. భాగ్యవంతము &c. adj. 1. Fortunate, happy, prosperous. 2. rich, wealthy.
- s. భాజనము s. n. Any vessel, as a pot, cup, plate, &c.
- g. భాట s. n. A road. భాటస్వారు or భాటసారి A traveller. *vide* భాట.
- s. భాటకము s. n. Price, especially paid for the use of any thing, or person; wages, hire, rent.
- s. భాణము s. n. A sort of dramatic entertainment, described as one in which the interlocutors do not appear on the scene, or as the narrative of some intrigue, told either by the hero, or a third person.
- s. భాద్రపదము s. n. The sixth Teloo-goo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Virgo*.
- s. భాద్రమాతురుడు s. n. The son of a virtuous and loyal wife.
- s. భానుడు s. n. The sun. భానువారము s. n. (from s. వార a day.) Sunday.
- s. భామ or భామిని s. n. 1. A passionate woman. 2. a woman.
- s. భారతము s. n. The *Mahabarat*, or great sacred epic poem of the Hindoos.
- s. భారతి s. n. 1. A name of *Suruswatee*, the goddess of speech. 2. speech.
- s. భారద్వాజుడు s. n. 1. A *moonee*, so called.

2. *Drona*, the military preceptor of the *Cooroos*, and *Pandoos*.

- s. భారము s. n. & adj. *vide* బలువు. ఒకరి మీదభారమువేయు To throw the *responsibility* on one. ఒళ్లుభారముగావుండు The body to be oppressed by sickness. భారకంచు or భారగించు To be ill, from overwork. నన్నరయిం చేభారముమీది The *onus* of supporting me is yours.
- s. భారయస్తి s. n. A pole, or yoke, for carrying burdens.
- g. భారీ adj. (from H. भारी) 1. Great, tall. 2. important.
- s. భార్గవప్రియము s. n. A diamond.
- s. భార్గవి s. n. 1. *Lutchmee*, the goddess of riches. 2. *Parvatee*, the wife of *Siva*. 3. *Suruswatee*, the goddess of speech.
- s. భార్గవుడు s. n. 1. A name of *Parasoorama*. 2. a name of *Soocra*, or the planet *Venus*.
- s. భార్య s. n. A wife.
- s. భాలము s. n. The forehead.
- s. భావ s. n. The eighth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- g. భావ s. n. *vide* భావ.
- s. భావన s. n. 1. Mental perception, recollection, the present consciousness of past ideas, or perceptions. 2. religious and abstract meditation. బిడ్డభావనగాయించు To view, or consider, *in the light of* a child. భావనచేసుకొను To imagine, or figure, to one's-self.
- s. భావము s. n. 1. State, or condition, of being. 2. natural state of being, innate property, disposition, nature. 3. mean-

ing, purpose, intention. 4. mind, soul. 5. state, or affection, of mind; emotion, passion, sentiment, especially as an object of amatory and dramatic poetry; two kinds of *Bhavas* are usually enumerated, *Sthayi*, and *Vyabhichary*; the first of which comprehends eight varieties, and the second thirty-three. The list blends both feelings and effects; and sorrow and sleep and passion and death, &c. are equally classed amongst the *Bhavas*; dramatic writers add two other classes, or *Anoobhava*, and *Veebhava*. 5. birth. 6. act, action. 7. movement, gesture. 8. corporeal expressions of amorous sentiments, or love of which the origin and effects are ascribed to the organs of the body. 9. the abstract idea conveyed by any word. 10. the simple idea derived from the root, as expressed in one class of derivatives, as a going, a doing, &c. 11. advice, instruction. భావించు v. a. 1. To intend, or mean. 2. to fancy, or imagine. 3. to figure, or imagine, to one's-self.

g. భావి s. n. *vide* భావి.

s. భావి adj. Future.

s. భావుకము adj. *vide* భవుకము.

s. భావుకుడు s. n. A sister's husband.

s. భాష s. n. 1. Speech. 2. *Suruswatee*, the goddess of speech. 3. a language. 4. the dialect of any language. భాషించు v. a. To speak, converse, or talk. భాషితము s. n. Speech. మారుభాష or భాషాంతర

ము lit. another language. Interpretation, or translation, from one language into another. భాషణము s. n. Speech.

t. భాషికము s. n. 1. An ornament worn on the head; on certain festivals. 2. sitting cross-legged.

s. భాష్యము s. n. A commentary, but particularly the explanation and application of a technical *Sootra*, or aphorism; hence applied to many of the annotations on the grammatical aphorisms of *Panini*, to comments on the *Vedas*, &c.

s. భాసము s. n. 1. Light, brightness, lustre. 2. a vulture. 3. a cock. భాసెల్లు v. n. To shine.

s. భాసురము adj. 1. Bright, shining. 2. enchanting, captivating.

s. భాస్రప్రియము s. n. A ruby.

s. భాస్రుడు s. n. 1. The sun. 2. fire.

s. భాస్వంతము &c. adj. Luminous, splendid, shining. భాస్వంతుడు The sun.

s. భిందివాలము s. n. A short arrow, thrown from the hand, or shot through a tube.

s. భిత్తము s. n. A part, piece, portion, fragment, or bit.

s. భిత్తి s. n. A wall of earth, or masonry.

s. భిద s. n. Tearing, rending.

s. భిదురము or భిదువు s. n. The thunderbolt, the weapon of *Indra*.

s. భిన్నము &c. adj. 1. Split, broken, torn, rent, mutilated, disfigured. 2. divided, distinguished, other, different. 3. blown, budded, opened. 4. joined, connected.

s. భిన్న s. n. A wound.

- s. భిల్లుడు s. n. A barbarian of a particular tribe ; perhaps the modern *Bheel*, a savage race dwelling especially along the course of the Nurbudda, and subsisting chiefly by plunder.
- s. భిషక్కు s. n. A physician, or doctor.
- s. భిన్న s. n. Food, boiled rice. భిన్ను Scorch-
ed rice.
- s. భిక్షు or భిక్షుము s. n. 1. Service. 2. hire, wages. 3. begging, asking. 4. alms. భిక్షుకుడు s. n. A mendicant, or beggar. భిక్షుడు s. n. The *Saniasy*, or religious mendicant ; the bramin who has entered the fourth stage in life, and subsists entirely on alms. భిక్షువాడు A beggar.
- s. భీకరము &c. adj. Terrible, fearful, formidable, frightful.
- s. భీతి or భీతు s. n. Fear, apprehension. భీతిలు or భీతిల్లు v. n. To be frightened, or afraid. భీతము &c. adj. Afraid, frightened, fearful, timid.
- s. భీమము s. n. Horror, terror, dread. adj. Horrible, fearful, terrific.
- s. భీమరము s. n. War, battle.
- s. భీమసేనుడు s. n. The second of the five *Pandoo* princes.
- s. భీముడు s. n. 1. A name of *Siva*. 2. the second of the five *Pandoo* princes.
- s. భీరుకము &c. or భీరువు adj. Timid, fearful.
- s. భీషణము or భీష్మము s. n. Horror, terror, dread ; the property that excites fear.
- s. భీష్ముడు s. n. The grandfather of the *Pandoo* princes.
- s. భుక్తము s. n. The barking of a dog.
- s. భుక్తము &c. adj. Eaten.
- s. భుక్తి s. n. 1. Eating. 2. food, a meal. 3. possession, fruition, usufruct.
- s. భుగ్నము &c. adj. 1. Crooked, curved, bent, bowed. 2. bending, stooping.
- s. భుజింగము - భుజింగము or భుజింగము s. n. A serpent, or snake. భుజింగభుక్కు s. n. (from s. భుజ్ which eats.) A peacock.
- s. భుజింగుడు s. n. A libertine, debauchee, or lecher.
- s. భుజము s. n. 1. The shoulder. 2. the arm.
- s. భుజించు or భుజియించు v. a. To eat.
- s. భుజిష్య s. n. 1. A maid servant. 2. a prostitute.
- s. భువనము s. n. 1. A world. 2. water. అభిభువనము The infernal regions.
- s. భువి s. n. The earth.
- s. భూ s. n. in composition. The earth ; as, భూకంపము An earthquake. భూచక్రము The terrestrial globe. భూదారము s. n. A hog ; as tearing up the earth. భూదేవుడు (from s. దేవ a god.) A bramin ; as being a terrestrial divinity. భూధరము (from s. ధర supporting.) A mountain. The Hindoos believe the earth to be supported by subterranean mountains. భూపతి (from s. పతి a lord.) A king, or sovereign.
- s. భూచ్చాయ s. n. (from s. భూ the earth, and s. ఛాయా shade.) Darkness.
- s. భూజిము s. n. (from s. భూ the earth, and s. జి bern.) A tree.

3. భూతధాత్రి s. n. (from s. భూత *a living being*, and s. ధాత్రి *a nurse*.) The earth.
2. భూతము s. n. 1. A goblin, ghost, or malignant spirit, haunting cemeteries, lurking in trees, animating carcasses, and deluding, or devouring, human beings. 2. a demi-god. 3. a living being. 4. an element, five *Bhootas* are enumerated by the Hindoos, viz. earth, fire, water, air, and *Acasa* or æther. adj. Been, become, gone, past. భూతకాలము The past, or perfect, tense of the verb. భూతదయ Universal benevolence. భూతసంప్లవము (from s. సంప్లవ *floating*.) A deluge, a drowning of the world. భూతేశుడు s. n. (from s. తేశ *lord*.) Siva, the king of demons.
3. భూతి s. n. 1. Superhuman power, as attributable to Siva especially, and attainable by the practice of austere and magical rites. 2. ashes. 3. prosperity, success, riches.
2. భూమి s. n. 1. The earth, universe, or world. 2. land, soil, ground. 3. a place, or scite. భూమిజుడు (from s. జ *born*.) The planet Mars, in mythology the son of the earth.
2. భూమిక s. n. Theatrical dress, the costume of any character represented on the stage.
2. భూయిష్ఠము adj. Many, much, most.
2. భూరి s. n. 1. Gold. 2. a gift conferred at any festival, when bestowed upon each person present. adj. Much, many.
2. భూరిమాయువు s. n. A jackal.
2. భూర్జము s. n. A tree, said to be a sort of birch growing in the snowy mountains.
2. భూషణ s. n. Flattery, adulation, praise, honor. భూషించు v. a. To praise, or commend.
2. భూషణము or భూష s. n. 1. Ornament, embellishment. 2. a trinket, or jewel. భూషితము &c. adj. Adorned, decorated, dressed.
2. భృంగము s. n. 1. A large black bee. 2. woody cassia.
2. భృంగరాజు s. n. *vide* గుంటగలగర.
2. భృంగ or భృంగరి s. n. One of Siva's chamberlains.
2. భృగువు s. n. 1. The name of a celebrated *moonee*, and one of the ten *Brumhadikas* or *prajapatees*, the sons of *Brumha* and first created of beings. 2. *Soocra* the regent of the planet Venus. 3. the *Rishee Jamadugnee*, the father of *Pdrasoorama*, and the grand-son of the *moonee Bhri-goo*. 4. table land, the level summit of a mountain.
2. భృతి s. n. 1. Wages, hire, salary. 2. maintenance, support. భృతకుడు A hired labourer, a servant. భృతము &c. adj. 1. Hired, paid. 2. maintained. భృత్యుడు A servant, or slave.
2. భృతము adj. Much, excessive. adv. Much, exceedingly.
2. భృష్టము adj. Fried.
2. భేకము s. n. A frog. భేకి A female frog.
2. భేటి s. n. (from H. *అభిముఖ* *a meeting*; or *interview*; a present to a superior.) A visit,

an audience; as applied to an inferior visiting a superior.

- s. భేదనము s. n. 1. Dividing, separating; literally, or figuratively; as tearing, breaking, specifying, discriminating, &c.
- s. భేదము s. n. 1. Dividing, separating. 2. tearing, rending, breaking, &c. 3. distinction, difference. 4. kind, sort, species. 5. disunion, discord, disagreement. భేదించు v. a. To separate, divide, or disunite. 2. to break, or tear. 3. to pierce.
- v. n. 1. To differ from. 2. to be purged. 3. to change, or alter. భేదిలు or భేదిల్లు v. n. 1. To be separated, or disunited. 2. to be torn, or rent.
- a. భేది s. n. vide భేది.
- s. భేరి s. n. A kettle drum.
- s. భేరుండము s. n. A double headed fabulous bird. adj. Terrible, formidable.
- s. భేషజము s. n. 1. A medicament; medicine. 2. imposture, deceit.
- s. భైరవము &c. adj. Terrible, dreadful, horrible.
- s. భైరవశుడు s. n. A name of Siva, but more especially an inferior manifestation, or form, of the deity; eight of which are called by the common name *Bhairava*, and are severally termed *Asitanga*, *Ruru*, *Chanda*, *Uradha*, *Unmutta*, *Cupati*, *Bhishana*, and *Sanhara*; all alluding to terrific properties of mind, or body.
- s. భైషజ్యము s. n. vide భేషజము No. 1.
- g. భోంచేయు v. a. To eat from భోజనము q. v.

- s. భోగము s. n. 1. Enjoyment. 2. pleasure. 3. wealth. 4. nourishing, cherishing. 5. a snake's body. 6. a snake's expanded hood. 7. a crop. భోగించు v. a. To enjoy; particularly as applied to any carnal or sensual pleasure.
- s. భోగవతి s. n. 1. The capital of the *Nagas*, or serpents. 2. the *Ganges* of the infernal regions.
- s. భోగి s. n. 1. A serpent. 2. a prince, or king. 3. a person who accumulates money for particular expenditure. 4. a person brought up in luxury, or enjoying it.
- s. భోగిని s. n. A royal concubine.
- s. భోగ్యము s. n. 1. Enjoyment, or usufruct; especially of land, &c. given in pledge, or on mortgage. 2. a crop. adj. Fit to be enjoyed, agreeable, delicious.
- s. భోజనము s. n. 1. Food. 2. a repast, or meal. 3. eating.
- s. భోజకుడు s. n. The name of a sovereign of *Oujein*, who is supposed to have flourished about the end of the tenth century; he was a celebrated patron of learned men, and the nine gems, or poets and philosophers, are often ascribed to his era.
- s. భోజ్యము s. n. Food. adj. Edible.
- t. భోరు s. n. A great, or loud, noise.
- s. భోర్మణము s. n. vide భోర్మణ.
- s. భోముడు s. n. vide భూమిజుడు, under భూమి.
- s. భోరికుడు s. n. The treasurer, or superintendent of gold.

౩. భ్రమ or భ్రమము s. n. 1. Whirling, going round. 2. error, ignorance, mistake, misapprehension, illusion. 3. confusion, or perplexity of mind; *clourdissment*. 4. a temporary aberration of reason, delirium. 5. astonishment, surprize. 6. desire, wish. భ్రమము or భ్రమిము v. n. 1. To err. 2. to be in confusion, or perplexity; to lose one's presence of mind. 3. to be astonished. భ్రమించు or భ్రమియించు v. a. 1. To throw into confusion, or perplexity. 2. to turn round. v. n. 1. To wander, or turn round. 2. *vide* భ్రమము. భ్రమమాటలు Words void of reason; raving; nonsense.

s. భ్రమణము s. n. 1. Whirling, going round. 2. wandering.

s. భ్రమరకములు s. n. plu. Hair curled up on the forehead.

s. భ్రమరము s. n. A large black bee.

s. భ్రష్టము &c. adj. 1. Fallen. 2. figuratively, vicious, depraved; fallen from virtue.

s. భ్రాంతము &c. adj. 1. Whirled, revolved. 2. blundering, mistaken; under delusion, or in delirium.

s. భ్రాంతి s. n. *vide* భ్రమ. వాంతి భ్రాంతి lit. vomiting and delirium. The disease in which both vomiting and purging take place; *cholera morbus*, either spasmodic, or otherwise.

s. భ్రాత s. n. (P. *ابرا*) A brother, a uterine brother. భ్రాతృజ్ఞుడు (from s. జ్ఞు *born*.) A brother's son. భ్రాతృయము &c. adj.

Fraternal. భ్రాతృస్నేహము Fraternal affection.

s. భ్రాతృవృండు s. n. 1. A brother's son. 2. an enemy.

s. భ్రాష్ట్రము s. n. A frying-pan.

s. భ్రుకుంకుడు - భ్రుకుంకుడు - భ్రుకుంకుడు or భ్రుకుంకుడు s. n. An actor, in female apparel.

s. భ్రుకుటి or భ్రుకుటి s. n. A frown.

s. భ్రూ s. n. (P. *ابرو*) The eye-brow.

s. భ్రూణము s. n. The embryo, or *fœtus*; a child.

కు

కు The fortieth letter, and twenty-fifth consonant, in the Teloogoo alphabet.

t. మంకు s. n. A wicked person. adj. Wicked.

t. మంకెన s. n. A basket made of rattan work, in which water pots are placed, when loaded on bullocks.

t. మంకెన చెట్టు s. n. The tree termed *Pentapetes phœnicea*.

t. మంక చెట్టు s. n. The tree named *Vangueria spinosa*.

t. మంకలము s. n. An earthen vessel, in which grain is scorched.

t. మంకలవాడు or మంకలి s. n. A barber.

మంకలకత్తి s. n. (from t. కత్తి *a knife*.) A razor. మంకలకత్తిరూపు The third of the lunar mansions; from it's similarity in shape to a razor.

s. మంకళము or మంకలము s. n. 1. Happiness, good fortune. 2. preserving property; taking care of what has been gained;

prudence, carefulness. adj. Happy, lucky, fortunate, prosperous, faring well. మం
Xశ సూత్రము s. n. vide తెలివొట్టు.

s. మంXశ వారము s. n. Tuesday.

s. మంXశము s. n. 1. The holy fig tree. *Ficus religiosa*. 2. the *Marmelos ægle*.
adj. 1. Beautiful, handsome. 2. auspicious, propitious, conferring happiness.

TUD. మంచము s. n. (from s. మంచ) A bedstead. మంచపుపట్టెలు The four pieces of wood, forming the frame of a bedstead.

T. మంచి adj. 1. Good, excellent, virtuous, proper. 2. handsome, pretty. 3. fine, nice, commodious. 4. much, great, severe, violent, heavy. మంచిది adv. Very well; very good. మంచిజాతి A high tribe; a pure cast; a fine sort, or kind. మంచిపాము The *Cobra di capello*, or hooded snake. The Hindoos term it the good snake, though its bite is nearly mortal, out of superstitious dread of it; and they rather endeavour to propitiate it, than to destroy it. మంచివాన Heavy rain. మంచిదెబ్బ A violent or severe blow. మంచినూనె lit. good oil. The oil of the sesamum seed. మంచితనము s. n. 1. Goodness, excellence. 2. reconciliation. 3. a friendly footing, or good terms, with another.

T. మంచు s. n. 1. Dew. 2. a fog, or mist. 3. snow. adj. Snowy.

T. మంచు v. a. To preserve, maintain, nourish, or cherish.

TUD. మంచె s. n. (from s. మంచ) 1. A sort of stand, or shed, erected on four long posts, in a field; for holding persons who watch over the ripe grain. 2. a shelf. 3. a platform. Xదమంచె A stand; as applied to that generally used in Hindoo houses, for holding any thing.

s. మంజిరి s. n. A compound pedicle; a fruit, or flower stalk.

T. మంజీలి s. n. A certain weight, as applied to diamonds only; I believe it to correspond with a carat.

s. మంజీరము s. n. An ornament worn round the ankle, or toe.

s. మంజీలము or మంజీలు adj. Beautiful, agreeable, pleasing.

s. మంజూష s. n. A large basket, or box.

T. మంట s. n. 1. Blaze, flame. 2. sore, or acute, pain. 3. fury, wrath. 4. ardor, heat, inflammation. కడుపుమంట lit. belly flame. 1. Jealousy. 2. envy. మంటమారి A furious, or passionate person.

s. మంటకము s. n. A sort of cake, made of wheat flour, but without sugar.

s. మంటపము or మండపము s. n. 1. A temporary building; an open shed, or hall, adorned with flowers, and erected on festival occasions; as at marriage, &c. 2. an open temple, or open building, consecrated to a deity.

T. మంటి adv. vide బంటి.

T. మండ s. n. 1. A bough. 2. a vessel for scorching grain. 3. the ankle. తెలమండ The skull.

౧. మండగబ్బ s. n. The large black scorpion.

౨. మండనము s. n. 1. Ornament, decoration.
2. trinkets, jewels.

౩. మండము s. n. Scum, skimming, froth, foam, barm, &c.; the upper part of any infusion, in a state of boiling, or ferment. మండహారకుడు (from s. హృ to take.) 1. A distiller. 2. one who extracts fermented liquor from the palmyra, cocoanut, date tree, &c.

౪. మండలము s. n. 1. The disk of the sun or moon. 2. an orb, a circumference in general; the circle bounding the view, the sensible horizon. 3. a ball, a globe. 4. a wheel. 5. a province, region, or district, extending twenty, or according to some authorities, forty *yojanas* every way. 6. the country or empire over which the twelve princes termed *Chacravurtees* are supposed to have ruled. 7. a heap, quantity, multitude, or assemblage. 8. a sweet meat. 9. the period of forty days. మండలేశ్వరుడు (from s. ఈశ్వర lord.) A king, or supreme prince, governing a మండలము q. v. No. 5.

౫. మండలి s. n. 1. An assembly, flock, or multitude. 2. a dog. 3. a cat. 4. a snake.

౬. మండిగము s. n. The threshold.

౭. మండితము &c. adj. Ornamented, adorned.

౮. మండి s. n. 1. A wholesale shop. 2. an attitude in shooting; the right knee advanced, the left leg retracted. In the plural, it also denotes a sort of sweet cake.

౯. మండు v. n. 1. To blaze. 2. to smart, or give acute pain. 3. to be in a fury, or violent rage. మండించు v. a. 1. To inflame; to put in a blaze. 2. to put in a furious rage. కడుపుమాడు v. n. lit. the belly to blaze or burn. 1. To be jealous, or envious. 2. to be most severely afflicted. పెళ్లమండు v. n. lit. the body to blaze, or burn. To feel great anger.

౧౦. మండూకము s. n. (H. मीनक) A frog.

౧౧. మందూరము s. n. The rust of iron, or refuse of melted iron.

౧౨. మండోదరి s. n. The wife of *Ravana*.

౧౩. మండె s. n. A heap of the unthrashed ears of the great millet.

౧౪. మంతనము s. n. 1. A secret. 2. a retreat, or concealment. 3. secret consultation, private advice.

౧౫. మంతువు s. n. 1. Offence, fault, transgression. 2. understanding, intellect.

౧౬. మంత్రము s. n. 1. A division of the *Vedas*; in the first or practical part, or *Candum*, it includes prayers, and hymns, addressed to particular deities, and used as peculiar sacrifices, &c.; in the *Uttara Candum*, it is applied to addresses to *Brumha*, or god, and to didactic explanations of his nature and attributes, &c. 2. a mystical verse, or incantation. 3. a formula sacred to any individual deity. 4. secret consultation, private advice. 5. a charm. మంత్రించు v. a. 1. To utter incantations; to charm, or enchant.

2. to advise, or give counsel. మంత్రి నాచు or మంత్రివాది s. n. A conjurer. మంత్రిపుతాయిత్తు An amulet.
- T. మంత్రిసాని s. n. A midwife.
- S. మంత్రి s. n. 1. A counsellor, or adviser. 2. a king's counsellor or minister. 3. the queen at chess.
- S. మంథని s. n. A churn. మంథము or మంథానము s. n. A churning stick.
- S. మంథోదధి s. n. The sea of milk. It is one of the seven fabulous oceans.
- T. మంద s. n. A flock or herd, of cattle.
- S. మందము &c. adj. 1. Slow, tardy. 2. dull, stupid, heavy. 3. foolish. 4. thick. S. n. 1. Thickness. 2. indigestion, loss of appetite. మందగించు 1. To become dull. 2. to lose one's appetite. *vide* అచల. మందుడు s. n. The planet *Saturn*, from his slow motion. మందపుమనిషి A stupid person. మందమతి 1. Dull comprehension. 2. forgetfulness. మందాగ్నా lit. dull fire. Want of appetite, or digestion. The Hindoos ascribe digestion to internal fire, or heat.
- S. మందరము s. n. The mountain *Mundara*, with which the ocean was churned, by the *Sooras* and *Asooras*, after the deluge, for the purpose of recovering the sacred things lost in it, during that period. 2. *Swurga*, or the paradise of the Hindoos.
- T. మందలించు v. a. To mention, say, or speak; as applied to an inferior addressing to a superior.
- S. మందపము s. n. A high box;
- S. మందస్మితము or మందహాసము s. n. A smile; a gentle laugh.
- S. మందాకిని s. n. 1. The *Ganges* of heaven. 2. a woman sixty years old.
- S. మందారము s. n. One of the five celestial trees of *Swurga*, or heaven.
- T. మందారము s. n. Cloudy, or dark, weather.
- S. మందాత్మము s. n. Modesty, shame, bashfulness.
- T. మంది s. n. plu. People, persons; as నామంది Many people. This term is affixed to all the neuter numerals, from five inclusive upwards, to make them masculine or feminine; as అయిదుమందిదొరలు Five gentlemen.
- S. మందిరము s. n. 1. A house. 2. a city, or town.
- T. మందు s. n. 1. Medicine, physic. 2. gunpowder. adj. Scarce. మందులవాండ్లు s. n. plu. Druggists. నీలిమందు s. n. Indigo. నల్లమందు s. n. Opium. చలపు or పట్టుమందు Love-powder.
- S. మందుర s. n. A stable.
- T. మందేమేలము s. n. 1. Negligence, carelessness. 2. familiar repartee.
- S. మందోదరి s. n. *vide* మందోదరి.
- S. మందోష్ణము s. n. Warmth, gentle heat. adj. Warm, tepid.
- S. మంత్రిము s. n. A base, or low, noise; such as that of thunder.
- S. మకరందము s. n. The nectar, or honey, of a flower.
- S. మకరము s. n. 1. An alligator; the em-

- blem of the Hindoo Cupid. 2. the sign in the zodiac termed *Capricornus*. 3. one of *Cubera's* treasures. మగరాంకుడు 1. The ocean. 2. the Hindoo Cupid. మగరాశ్వంశుడు (from *s. అశ్వ a horse.*) *Vuroena*, the Hindoo Neptune; whose steed is the alligator. మగరకుండలములు *s. n. plu.* A large sort of close ear-ring. మగరతోరణము *s. n.* An honorary wreath or string of flowers, &c., raised upon poles, and carried in front, as an emblem of distinction.
- s. మగరి s. n. vide మగరము No. 1.*
t. మగిల s. n. Dirt, filth, impurity. *adj.* Dirty, unclean, impure.
s. మగుడుము s. n. A crest, a head dress, a crown, a tiara.
t. మగ్గువ s. n. 1. Affection, love. 2. desire, lust. 3. wish, inclination.
t. మగ్గెలు s. n. plu. Bones.
t. మఖమ s. n. A tax, or assessment, for any religious purpose.
s. మఖము s. n. A sacrifice, or oblation.
t. మగ adj. Male. *vide మొగ - మగటుని* or *మగటిని s. n. 1.* Manhood. 2. bravery, prowess.
t. మగడు s. n. A husband. *vide మొగుడు.* మగనాలు *s. n.* (from *t. లిలు a wife.*) A woman whose husband is alive. మగరాయి *s. n.* (from *t. రాయి a stone.*) The diamond, lit. the male stone. మగలాకు *s. n. vide ఉపరతి No. 2.* మగవాడు *s. n.* A man.
- s. మగధదేశము s. n.* The country termed *South Béhar.*
t. మగసాల s. n. A place with seats, in front of the house.
t. మగుడ adv. Again. *మగుడు v. n.* To return. *మగుదించు v. a.* To turn another back.
t. మగువ s. n. A woman.
t. మగ్గము s. n. A loom.
t. మగ్గు v. n. 1. To become soft, as applied to fruit. 2. to be spoilt.
s. మగ్గుము &c. adj. 1. Plunged, dived, immersed. 2. sunk, drowned.
s. మగు s. n. The tenth of the lunar mansions.
s. మగువునడు s. n. A name of *Indra.* మగ్గుని *s. n.* The wife of *Indra.*
s. మచ్చర్చిక s. n. Excellence, happiness. *adj.* Best, excellent.
t. మచ్చ s. n. 1. A mole, freckle, or spot on the skin. 2. a scar. పట్టుమచ్చ *s. n.* A natural mole, or spot on the body; one with which a person is born.
t. మచ్చరము s. n. Malice, hatred, envy. *మచ్చరించు* or *మచ్చరపట్టు* To entertain malice, hatred, or envy.
t. మచ్చిక or *మచ్చికె s. n. 1.* Fondling, caressing. 2. love, attachment, affection.
t. మచ్చ s. n. 1. An upstairs-house. 2. a sample. 3. a model. మచ్చలనుది A string of little samples of gold, of different degrees of ascertained purity, by comparison with which the purity of other gold is defined. మచ్చపాది *s. n.* An enchanting powder.

which allures the person on whom it is thrown to follow the person who throws it. మచ్చుపొది or మచ్చు-చేల్లు To sprinkle that powder.

T. మచ్చుకత్తి s. n. A large wood knife.

TUD. మచ్చెము s. n. (from s. మత్స్య) A fish. (H. *मत्स्य*) మచ్చెకంటి A woman. lit. fish-eyed.

T. మజిలీ s. n. (P. *مسجد*) A stage, or halting place, in travelling.

ఉ. మజ్జీకూరు adj. (from A. *مقدم*) Before mentioned, aforesaid.

ఉ. మజ్జి s. n. Pith, marrow, sap.

ఉ. మజ్జనము s. n. Bathing, ablution. మజ్జనశాల A bathing room.

T. మజ్జిక s. n. Butter-milk. *vide* చేల్లు.

T. మర్పు interj. expressive of praise, or commendation.

TUD. మటము s. n. *vide* మరము.

T. మట్ట s. n. 1. A young palmyra tree. 2. a bough of any palm tree, as the cocoanut, &c. 3. a leaf of the aloe, or of cabbage, or of similar plants, or vegetables.

T. మట్టించు v. a. To lessen, diminish, or depress. 2. to cut into small pieces.

T. మట్టగుడిసె s. n. A particular fish.

T. మట్టపలక s. n. A measuring yard.

T. మట్టము or మట్టపాటి adj. Short, small.

T. మట్టి s. n. (H. *مٹی*) Earth, soil. adv. Since, from.

T. మట్టు s. n. 1. Limit, bound. 2. measure, extent. 3. capacity, either as applied to measurement, or figuratively to men, as denoting their ability, or powers of mind. మట్టుమీఱు v. a. To exceed; to transgress. మట్టు - పడు or ఆవు v. n. To

decrease, abate, or grow less. మట్టుపఱచు v. a. To decrease, moderate, diminish, or make less. మట్టుకు or మట్టుకున్న Until, till as far as, as much as, to such an extent. మట్టుగా adv. Temperately, sparingly. మట్టుగావుండు v. n. 1. To fit. 2. to be sufficient for.

T. మట్టు v. a. To trample. మట్టిమల్లాడు To trample all over.

T. మట్టుబచ్చలిదుబ్బు s. n. The pot herb, termed *Basella rubra* or *lucida*.

T. మట్టుబీర s. n. A short species of the acute angled cucumber.

T. మట్టె or మట్టియ s. n. A ring, worn on the second toe.

ఉ. మఠము s. n. A school, college, or residence for young bramius prosecuting their sacred studies. In the peninsula, this word is usually applied to the residence of a *Mahunt*, the head of some religious sect of wandering mendicants; or to that of a *Gooroo*, or Bishop.

T. మడక s. n. A yoke of oxen, with a plough and all the other implements of husbandry appertaining thereto. *vide* అరక.

T. మడత s. n. A fold, or plait. మడత-పెట్టు or పేయు v. a. To fold, to double up.

TUD. మడలి s. n. (from s. మడవలి) A woman.

T. మడమ or ఘడిమె s. n. The heel of the human species only.

T. మడవ s. n. A small dam, or dike, for stopping water.

T. మది s. n. 1. A garden-bed, or plat. 2. a paddy field. 3. purity. 4. a pure cloth.

- adj. Pure. మడిబట్ట A pure cloth. మడితో
వుండు To be in a pure dress. కాలుమడి
s. n. Urine. *vide* కాలు.
- T. మడియ adj. Stupid, dull.
- T. మడియు v. n. To die, or expire; to be
destroyed. మడియించు or మడుపు v. a. To
kill, assassinate, or destroy.
- T. మడివాలు or మడియాలు s. n. A title,
assumed by the cast of washermen.
- T. మడుగు s. n. 1. A deep or hollow place,
in the bed of a river, or tank. 2. purity.
vide మడి No. 3 and 4. adj. Pure.
- T. మడుచు v. a. To fold, plait, or bend. మ
డుపు s. n. 1. A fold, or plait. 2. a fold of
beetle leaf, &c. కాలుమడుచు To make
urine. lit. to bend the leg. The Hindoos
always urine in a sort of sitting posture.
మడుపుకత్తి s. n. A folding, or clasp, knife.
- T. మడుపు s. n. *vide* మడుగు No. 1.
- T. మడ్డి s. n. The lees, sediment, or refuse,
of any liquor. adj. 1. Dull, stupid. 2.
awkward, clumsy.
- T. మడ్డు s. n. Great heat. adj. Very hot.
- T. మడ్డుకత్తి s. n. A hatchet.
- S. మడ్డుపు s. n. A sort of small drum.
- T. మణిశాసనము s. n. Smoothing the
ground with wet clay.
- T. మణిగు v. n. To be bent; to be inclined
down.
- T. మణిత s. n. (from the v. మణుచు q. v.)
A fold.
- S. మణి s. n. 1. A gem, or precious stone.
2. the sting of the scorpion. మణికట్టు or
మణిబంధము s. n. The wrist. lit. the

- place where precious stones are bound.
- మణి కారుడు s. n. A jeweller, lapidary,
or worker in precious stones. మణిధనువు
Indra's bow; the rain-bow. lit. the bow
of precious stones. మణిపుష్పకము The
name of the conch of *Sahadeva*, the fifth
of the Pandoo princes. మణిభిత్తు (from
s. భిత్ *that which divides*.) The dia-
mond; as cutting other precious stones.
- S. మణికంఠము s. n. The blue jay.
- S. మణికము s. n. A water jar, a pitcher.
- T. మణిగ - మణిగె or మణిహ s. n. A shop.
మణిహము s. n. Merchandize, trade.
- S. మణితము s. n. *Murmur, vel blanditiæ,*
in tempore cocundi.
- T. మణియము s. n. The superintendence
of a village, or of a Hindoo temple. మ
ణియ గాడు The superintendent of a
village, or of a Hindoo temple, com-
monly termed *The monigar*.
- T. మణుగు v. n. To be folded, or bent. మ
ణుచు v. a. To fold, or bend.
- T. మణుగు or మణువు s. n. 1. A *maund*, or
Teloogoo weight, containing eight *viss*,
and of which twenty make one *candy*. 2.
the multiplication of any thing by itself,
as defined by the english word *fold*; as
five fold, six fold, &c. 3. a pure cloth,
as applied to the first of the two words
only.
- T. మణుగుబువ్వులు s. n. A sort of sweet
cake, made of wheat flour, sugar, and
butter.

s. మతంగజము or మతంగమము s. n. An elephant.

s. మతంగము s. n. The name of a mountain.

s. మతంగుడు s. n. The name of a *moonee*.

s. మతము s. n. 1. Purpose, intention, wish, mind. 2. a religious sect. This last is the common meaning of the word in the peninsula, where the Hindoos may be considered as divided into three great sects. 1. *The Smartas*, following the doctrines of *Sunkerachary*, which inculcate the worship of both *Vishnoo* and *Siva*. The bramins of this sect may be known by the three horizontal lines marked on the forehead, with a spot in the centre of the middle one. 2. *the Vyshnavas*, who worship *Vishnoo* only, but hold very distinct tenets, according as they follow the doctrines of the two reformers *Madhavachary*, or *Ramanoojachary*, respectively. The bramins of the former sect are distinguished by a single black perpendicular line with a round spot at the bottom of it, while those of the latter wear the *namam* నామము q. v., or three perpendicular lines, in shape like a trident, on the forehead. 3. *the Syvas*, or those who worship *Siva* exclusively. Of these the bramins are few in number; but a vast number of the *Soodras*, particularly in the northern and western provinces, belong to this sect, of whom the greater part wear his emblem, *the lingam*, on their body, ei-

ther tied round the arm, or suspended in a silver box from the neck. There are other Hindoo sects, such as those who practice the infamous worship of the *Suktees*, or female energy of the different male deities, and those who worship the sun exclusively, or pay exclusive adoration to *Ganesa*. But these sects have few followers; and those who worship the *Suktee*, though very numerous, conceal their profession of a sect whose rites are disgraceful, and celebrated in secrecy only.

s. మత్తలీక s. n. Excellence, happiness. adj. Excellent, best, happiest.

r. మతాబు or మత్తాబు s. n. A large sort of blue light.

s. మతి s. n. 1. Understanding, intellect, mind, common sense. 2. wish, will, desire, inclination. 3. advice, counsel.

r. మతించు v. a. To value, or appraise. vide r. మదించు.

s. మత్తుణిము s. n. 1. A bug. 2. an elephant without teeth.

s. మత్తకాశిని s. n. An excellent woman.

s. మత్తము &c. adj. 1. Pleased, glad, delighted. 2. intoxicated, drunk with liquor. 3. intoxicated with pride, passion, &c. 4. furious, mad, insane.

s. మత్తవారణము s. n. 1. A furious elephant, or one in rut. 2. a painted wooden turret, or veranda, on the top of a large building, or palace. 3. an enclosure of

trees, &c. round the walks of a princely residence.

త. మత్త s. n. Intoxication, drunkenness.

స. మత్తాలంభము s. n. A fence, or enclosure, round the walls of a palace, either artificial as palisades, or natural as a grove of trees, &c.

తంద. మత్తిలు or మత్తిల్లు v. n. To be intoxicated, to be inebriated.

తంద. మత్తు s. n. (from s. మద) 1. Intoxication, drunkenness. 2. pride, arrogance. 3. rut, as applied to that of elephants. మత్తుగొను v. n. To be intoxicated. నిద్ర మత్తు s. n. The drowsiness of sleep.

స. మత్సరము s. n. 1. Envy, animosity, impatience of another's success or prosperity. 2. passion, anger.

స. మత్స్యందీ s. n. Coarse or unrefined sugar; the juice of the sugar cane, either after it's first boiling, or after it is partially freed from impurities, by straining.

స. మత్స్యదేశము s. n. A country, enumerated amongst the midland divisions of India.

స. మత్స్యము s. n. A fish. మత్స్యధాని s. n. A fish-basket, a small basket used by fishermen to put the fish into when caught; it is also sometimes, but less accurately, applied to a kind of snare, of reeds or grass, which is left in the water, and entangles the fish that swim with the current. మత్స్యవేధనము s. n. A fish-hook. మత్స్యవతారము The first incarnation of Vishnoo, as a fish.

స. మత్స్యాయీ s. n. (from s. మత్స్య a fish, and s. అయీ an eye.) The moon plant. *Asclepias acida*.

జ. మథనము s. n. 1. Churning. 2. torture, slaughter. మథించు or మథయించు v. a. 1. To churn. 2. to torture, or kill.

స. మథితము s. n. Butter-milk, without any watery admixture.

స. మథుర s. n. 1. The city of *Muttra*, in the province of *Agra*, celebrated as the birth place, and early residence, of *Krishna*. 2. the town of *Madura*, in the Tamil provinces, of the Indian peninsula.

త. మడటయేనుగు or మదపు టేనుగు s. n. An elephant in rut.

స. మదనము s. n. 1. The thorn apple tree. *Datura metel*. 2. bees wax.

స. మదనుడు s. n. The Hindoo Cupid, termed *Camadeva*.

స. మదమత్తకము s. n. The hemp plant, or *Cannabis sativa*. vide గంజావి చెట్టు.

స. మదము s. n. 1. Joy, pleasure, delight. 2. the juice that exudes from an elephant's temple, when in rut. 3. spirituous or vinous liquor. 4. inebriety, intoxication. 5. pride, arrogance. 6. insanity, madness. 7. desire, love.

స. మదశౌండము s. n. The nutmeg.

త. మదాలించు v. n. To grow, or shoot out, well, or strongly.

తంద. మది s. n. (from s. మతి q. v.) Mind.

స. మదించు v. n. (from s. మదము q. v.) 1. To be joyful. 2. to be proud, or arrogant. 3. to be intoxicated. 4. to be in rut.

- T. మదించు v. a. To appraise, estimate, or value. *vide* మతించు.
- S. మదిర s. n. Wine, spirits; spirituous, vinous, or fermented liquor.
- T. మదుకు or మదుము s. n. The stone sluice of a tank, whence the water flows to the fields.
- T. మదురు s. n. making in the inflex. sing. మదుటి A small thatch, placed on the top of a wall, to protect it from the wet.
- S. మదోత్తటము s. n. An elephant in rut.
- S. మద్దురము s. n. A sheat fish. *Silurus pelarius*.
- S. మద్దువు s. n. An aquatic bird; the shag.
- G. మద్దతు s. n. (from A. मद) Help, assistance, aid, succour.
- T. మద్దికాములు s. n. plu. A kind of loose ear-ring.
- TUD. మద్దెల s. n. (from s. మద్దల) A small drum, beat with the fingers, used at native dances.
- S. మద్యము s. n. Wine; vinous, spirituous, or fermented liquor.
- S. మద్రదేశము s. n. A country, enumerated amongst those to the N. W. of Hindoostan proper.
- S. మధుంధ s. n. Jaggory, or treacle, produced from the fermented juice of the palmyra, date, or other palm trees.
- S. మధుపక్షములు s. n. plu. The new cloths, dyed in turmeric, presented to the bride and bridegroom.
- S. మధురము adj. Sweet, pleasing, agreeable, delicious. అతిమధురము s. n. Licorice.
- S. మధువు s. n. 1. Spirituous liquor, distilled from the blossoms of the *Basia latifolia*; or according to some explanations, wine, or spirit, distilled from grapes. 2. honey. 3. the nectar or honey of flowers. 4. the month. చైత్రము q. v. 5. the season of spring. 6. the name of a demon slain by Vishnoo. మధుశరము - మధుపము - మధులిట్టు or మధులిహము s. n. (from s. శర that makes, s. ప that drinks, and s. లిహ to lick, respectively.) A bee, as producing honey. మధురిపుడు or మధుసూదనుడు s. n. (from s. రిపు an enemy, and s. సూదన a destroyer.) Vishnoo, as the destroyer of the demon. మధువు - మధువారము s. n. Tippling; drinking frequently and repeatedly. మధువ్రతము s. n. (from s. వ్రత observance.) The bee. మధుసఖుడు s. n. (from s. సఖి a friend.) The Hindoo Cupid, as partial to the spring. మధుసారథి s. n. (from s. సారథి a charioteer.) The Hindoo Cupid, whose car is driven by Vasunta, or spring. మధూచ్ఛిష్టము s. n. Bees wax.
- S. మధ్య s. n. A girl arrived at puberty. postpos. Between, in the midst.
- S. మధ్యమము &c. adj. 1. Middle, central, intervening, intermediate. 2. mean, low, vile. 3. middling. s. n. 1. One of the seven musical notes, the fifth note of the Hindoo gamut. 2. the middle finger. మధ్యమ

- ఫరుష s. n. in grammar, The second person, *thou, you, &c.*
3. మధ్యము &c. adj. 1. Mean, low, vile. 2. middling. s. n. 1. The waist, middle, or centre. 2. the middle sort. మధ్యవర్తి s. n. A mediator. మధ్యరాత్రము s. n. (from s. రాత్రి *night.*) Midnight. మధ్యవృత్తము s. n. (from s. వృత్త *abiding.*) The navel. మధ్యాహ్నము s. n. (from s. అహ్న *a day.*) Midday, noon. మధ్యస్థము s. n. Mediation, arbitration. adj. Middling.
౪. మనమండ్రు s. n. A grandson. మనమరాలు s. n. A grand-daughter.
౫. మనము pro. We. This is the plural pronoun peculiar to the Teloogoo language, used by the first person only, but applicable to the first and second persons conjointly, to the exclusion of the third person.
6. మనము - మనసు or మనస్సు s. n. 1. The mind; or, considered as the seat of perception and passion, the heart. 2. inclination, wish, desire. మనసిజుడు s. n. The Hindoo Cupid; as born in the mind. మనసుపచ్చు lit. mind to come. To feel inclined. మనసుకువచ్చు lit. to come to the mind. To understand, or comprehend. మీమనస్సు lit. your wish. Just as you like. మనస్కరించు v. n. To be strongly, or naturally, inclined. మనస్తాపము lit. burning at the heart. Secret enmity. మనస్సువుంచు lit. to place the mind. To be attentive; to fix the mind. మనస్సునపట్టు To be impressed on the mind. మనోవ్యాధి Mental pain. మనోవేగముగా As quick as thought.
౭. మనవి or మనివి s. n. A request, or solicitation.
౮. మనికి s. n. Existence, living. మనికెవట్టు s. n. A house.
౯. మనియగారు s. n. *vide* మణియగారు under మణియము.
౧౦. మనిసి or మనిషి s. n. A person; applied either to males, or females. అడమనిషి s. n. A woman.
౧౧. మనీష s. n. Understanding, intellect.
౧౨. మనీషి s. n. A learned bramin, *a pundit.*
౧౩. మను v. n. To live, or exist. మనుచు or మనువు v. a. To preserve, revive, or protect.
౧౪. మనుజుడు s. n. A man.
౧౫. మనుపెంటి or మనుబిడి s. n. The female painted, or white footed, antelope. మనుచోరు s. n. The male painted, or white footed, antelope.
౧౬. మనువు or మనుము s. n. 1. The settlement of a marriage. 2. a husband. మారుమనుము The marriage of a woman with a second husband. This is forbidden among the Hindoos, and is never practised, except among some of the lowest casts.
౧౭. మనువు s. n. *Menu*, the legislator, and saint, the son of *Brumha*, or a personification of *Brumha* himself, the creator of the world and progenitor of mankind. The name is however a generic term;

and in every *Calpa*, or interval from creation to creation, there are fourteen successive *Menus*, presiding over the universe for the period of a *Munvuntara* respectively; in the present creation there have been six, of whom the first is *Menu*, called also *Swayambhuva*, the supposed revealer of the code of law possessed by the Hindoos. 2. a *muntra*, or mystical verse, or formula.

s. మనుష్యుడు s. n. A man.

s. మనోజుడు s. n. The Hindoo Cupid.

s. మనోజ్ఞము &c. adj. Beautiful, handsome, lovely, pleasing, agreeable.

s. మనోరథము s. n. Wish, desire.

g. మనోవృత్తి or మనవర్తి s. n. Daily house expence.

s. మనోహరము adj. Beautiful, lovely, pleasing.

t. మన్ని s. n. *vide* మనికి.

t. మన్నన s. n. Civility, politeness, respect.

g. మన్నా s. n. (from A. منع) 1. Prohibition. 2. hindrance, prevention.

t. మన్నించు v. a. To excuse, pardon, or forgive. మన్నింపు s. n. Pardon, forgiveness.

t. మన్నికామ v. a. To kill, or slaughter.

t. మన్ను v. n. *vide* మను.

t. మన్ను s. n. making in the inflex. sing. మంటి 1. Earth, land, soil, dirt. 2. the painted, or white footed, antelope. In it's second meaning, the inflexion is regular మన్ను. మన్నెవారు s. n. plu. Zemindars, proprietors of land.

s. మత్తుధుడు s. n. The Hindoo Cupid.

s. మన్య s. n. 1. The lunar day on which the moon is full. 2. the tendon forming the nape of the neck.

s. మన్యపు s. n. 1. Sorrow, grief. 2. distress, indigence. 3. wrath, anger. 4. pride.

s. మన్యంతరము s. n. The reign of a *Menu*, a period equal to seventy-one ages of the gods, or 306,720,000 years of mortals; or, with it's *Sundhi* or interval of universal deluge, 308,448,000 years. Fourteen *Munvuntaras* constitute a *Calpa*, the grand period of creation and destruction, or 4,320,000,000 years. Each *Munvuntara* is governed by it's distinct *Menu*, and is provided with it's own *Indra* and minor deities; according to Hindoo cosmogony, there have been innumerable *Munvuntaras* since the first creation of the world.

t. మప్పు v. a. To break in, or train, any animal.

t. మబ్బు s. n. 1. A cloud. 2. darkness. నిత్ర మబ్బు Drowsiness, or heaviness.

s. మమత or మమకారము s. n. The interest, or affection, entertained for other objects, from considering them as belonging to, or connected with, one's-self.

s. మయము part. This is a sanscrit affix, which serves to form adjectives, attributive of that of which a thing is chiefly made, or consists; as స్వర్ణమయము Golden. తృణమయము Made of grass. శరమయము Made of reeds, or arrows.

౧. మయినము s. n. Wax. మయినపువ్వు s. n. (from ౧. పువ్వు a wick.) A wax-candle.
౨. మయిల s. n. (H. ²مِل) 1. Dirt, foulness, uncleanness. 2. imaginary impurity. adj. 1. Unclean, foul. 2. impure.
౩. మయిలత్తుత్తము s. n. Blue vitriol, or sulphate of copper.
౪. మయిలారువాండ్లు s. n. plu. A cast of beggars, who frequent the shops of merchants.
౫. మయుడు s. n. A demon, and the carpenter, or architect, of the *Daityas*.
౬. మయూఖము s. n. 1. Light, lustre, brightness. 2. a ray, or beam, of light.
౭. మయూరము s. n. The peacock.
౮. మయూరారి s. n. A chameleon; a lizard. lit. the enemy of the peacock.
౯. మర s. n. Any thing of a spiral form. మరమేకు s. n. A screw. lit. a spiral nail. మరచుట్టు s. n. (P. ²مِرْج) The screw of any jewel, or ornament, which among the Hindoos is used instead of clasps.
౧౦. మరందము s. n. The nectar, or honey, of flowers.
౧౧. మరందౌకము s. n. A flower.
౧౨. మరక s. n. 1. A stain, spot, or blot. 2. a kid.
౧౩. మరకతము or మరతకము s. n. An emerald.
౧౪. మరకారు s. n. The native commander of a vessel.
౧౫. మరఁగు v. a. 1. To desire, or have a violent inclination. 2. to love. v. n. 1. To be inclined, or devoted to. 2. to be

- qualified, experienced, or accustomed to. 3. to be trained. 4. to boil up. మరఁగుచు v. caus. 1. To cause to desire, or love. 2. to make inclined, devoted, qualified, experienced, or accustomed. 3. to train. 4. to make boil up.
౧౬. మరణము s. n. Death, demise.
౧౭. మరదలు s. n. vide మఱదలు.
౧౮. మరమ్మతు s. n. (from A. ²مَرَمْتُ) Repair, mending.
౧౯. మరలు v. n. vide మఱలు.
౨౦. మరాటీదేశము s. n. The *Mahratta* country. మరాటీలు s. n. plu. The *Mahrattas*.
౨౧. మరాళము s. n. A sort of swan.
౨౨. మరి adv. More, further, else, again. మరిచెక adj. Another, other. మరిన్ని Besides, also, moreover. మరిమేమి What more? what else? మరిమేలేదు Nothing else, nothing more, nothing further.
౨౩. మరిగె s. n. A vessel, made of a certain soft white stone.
౨౪. మరిగొమ్ము s. n. The *Calingala*, or outlet, by which the surplus water flows out of an artificial lake.
౨౫. మరిది s. n. vide మఱది.
౨౬. మరియూద s. n. vide మర్యాద.
౨౭. మరచము s. n. Pepper.
౨౮. మరిచి s. n. 1. A ray of light. 2. a saint, the son of *Brumha*, and one of the *Prajapatees* or *Brumhadicas*, the first created beings, and sovereigns of the world.
౨౯. మరిచిక s. n. The *mirage*, or vapour, which in hot or sandy countries appears at a distance, like a sheet of water.

- r. మరు adj. and adv. *vide* మఱు.
- r. మరుగు s. n. Shelter, cover; a screen or shade, any thing that covers another. *vide* చొటు. v. a. and n. *vide* మరఁగు.
- r. మరుచు or మరిచిపోవు v. a. To forget. *vide* మఱచు. మరిపించు v. caus. To cause to forget; to divert from a purpose, to amuse with an underhand design.
- rud. మరుఁడు s. n. (from s. మార.) The Hindoo Cupid. మరునిల్లు (from ఇల్లు *a house*.) *Pudendum muliebre*.
- s. మరుత్తు s. n. 1. Wind, or air; or its deified personification. 2. a deity, an immortal. మరుత్పాలుఁడు or మరుత్వంతుఁడు or మరుత్వ ఖుఁడు s. n. Names for *Indra*.
- r. మరుపు or మరపు v. a. (from మరఁగు No. 2 and 3 q. v.) 1. To teach, instruct, qualify, or exercise; to break in, or train. s. n. Forgetfulness. తెరుపుమరుపులు The loss of one's senses.
- r. మరులు s. n. 1. Love. 2. lust.
- r. మరువ s. n. Dumbness. adj. Dumb.
- r. మరువపుచెట్టు s. n. A kind of shrub, bearing fragrant leaves.
- s. మరుపు s. n. A region devoid of water; a desert.
- s. మర్దకీటము s. n. A spider.
- s. మర్దటము s. n. A monkey, or ape.
- s. మర్ద్యుఁడు s. n. A man, or mortal.
- s. మర్దనము s. n. 1. Rubbing the body. 2. rubbing, grinding, pounding, &c. మర్దించు v. a. To beat, pound, grind, or rub.
- s. మర్దలము s. n. A sort of drum.
- s. మర్దితము &c. adj. Rubbed, ground, pounded.
- r. మనాఁడు s. n. *vide* మఱునాడు, under మఱు.
- r. మర్దితమునా adv. Moderately, temperately.
- s. మర్తము s. n. 1. A joint, an articulation of the body. 2. a vital member, or organ. 3. secret meaning, or purpose; a secret, any thing hidden, or recondite. మర్తి s. n. One that conceals a secret.
- s. మర్తరము s. n. The rustling sound of cloth, or dry leaves.
- s. మర్యాద s. n. 1. Continuance in the right way, propriety of conduct, steadiness, rectitude. 2. a boundary, a limit. 3. a bank or shore. 4. respect, civility, politeness. 5. usual custom, or established habit.
- r. మర్మజాము s. n. A variegated snake.
- s. మర్మము s. n. Patience, endurance.
- r. మఱ s. n. 1. *vide* మర. 2. inattention, forgetfulness.
- r. మఱకువ s. n. Inattention, forgetfulness.
- r. మఱగాలు s. n. A stilt, or wooden leg.
- r. మఱఁగు v. n. To boil, *vide* మరఁగు No. 4.
- r. మఱసుజ్జే s. n. A dwarf. adj. Dwarfish.
- r. మఱచు or మఱచిపోవు v. a. To forget. మఱచితెప్పున adv. Inconsiderately. మఱపించు v. caus. To cause to forget; to divert from a purpose; to amuse with some sinister design. మఱపు s. n. Forgetfulness.

౧. మలదలు s. n. The daughter of a mother's brother, or of a father's sister, if she be younger than one's-self.
౨. మలఁది s. n. The son of a mother's brother, or of a father's sister, or a man's brother-in-law, if younger than one's-self. *vide* బావ.
౩. మలలు v. n. To return. మలలించు v. a. To turn back; to recall. మలల adv. Again.
౪. మఱి adv. *vide* మరి.
౫. మఱి నె s. n. *vide* మరి నె.
౬. మలు adj. 1. Other. 2. next. adv. In return. మలు నాడు Next day.
౭. మలుగు s. n. Shelter, cover. *vide* మరుగు.
౮. మలుపడు v. n. (from ౭. మలుగు q. v.) To disappear, or vanish.
౯. మలువ s. n. An earthen pot.
౧౦. మలుపు s. n. 1. Retreat, shelter, cover 2. armour, mail. *vide* మలుగు.
౧౧. మఱ్ఱి చెట్టు s. n. The large indian fig tree. *Ficus indica*, commonly termed the *banyan* tree.
౧౨. మల s. n. A mountain.
౧౩. మలక s. n. A twist; a curved line.
౧౪. మలగ s. n. A herd of carriage bullocks, &c. with empty sacks upon them.
౧౫. మలగు v. n. To turn round from disgust.
౧౬. మలచు or మలుచు v. a. 1. To carve, or polish, stone. 2. to winnow grain, so as to separate it from small stones with which it is mixed.
౧౭. మలపబట్టె s. n. A female buffalo, which gives milk after her calf is dead.
౧౮. మలపూస చేయు v. a. (from A. ملوف) To enclose in an envelope.
౧౯. మలమలమలఁగు or మలమలమాడు v. n. To burn fiercely, or violently.
౨౦. మలము s. n. 1. Excretion of the body; as serum, semen, blood, marrow, urine, faeces, ear-wax, nails, phlegm, tears, rheum, and sweat. 2. sin. 3. dirt, filth. 4. dregs, sediment. 5. rust. మలమూత్రాలు Human excrement and urine.
౨౧. మలయము s. n. A mountain, or mountainous range, from which the best sandalwood is brought, answering to the western Ghats in the peninsula of India. మలయజిము s. n. (from s. జి born.) Sandalwood; as produced in these mountains. మలయమారుతము (from s. మారుత wind.) A southerly cool wind.
౨౨. మలయు v. n. To wander, or roam. మలయిక s. n. Walking for pleasure, or amusement.
౨౩. మలారము s. n. A string of glass armlets, such as are worn by Hindoo women.
౨౪. మలినము adj. 1. Dirty, filthy, foul. 2. black. 3. vile, bad. 4. foul figuratively, soiled with crime or vice, sinful, depraved. s. n. Fault, defect. మలినము ఖుఁడు s. n. 1. The god of fire. 2. the black faced monkey. 3. a vile or wicked man. 4. a dead man, a ghost.
౨౫. మలిన్లు చేము s. n. A musquitoe, or gnat.
౨౬. మలిన్లు చుఁడు s. n. 1. A thief. 2. air, wind.
౨౭. మలీమసము &c. adj. Foul, dirty, unclean.

- T. మలకారు s. n. The cold, or winter, season.
- T. మలకు v. n. To be extinguished. మలుపు v. a. 1. To extinguish. 2. to turn, or drive, back.
- T. మలకులు s. n. plu. The joints of the back-bone, near the waist.
- T. మలచూలు s. n. 1. The second pregnancy. 2. the second child.
- T. మలపక్షము s. n. The dark lunar fortnight.
- T. మల్ల s. n. A little shallow earthen vessel.
- S. మల్లకము s. n. An oil vessel, a vessel made of the shell of a cocoanut, for holding oil, whether for culinary purposes, or for burning as a lamp.
- T. మల్లచేలుచు v. a. To beat the open hand on the shoulder, or thigh; as the Hindoo wrestlers do.
- T. మల్లది s. n. Heat, closeness.
- T. మల్లాడు v. n. To wrestle.
- S. మల్లిక s. n. 1. Arabian jасmin. 2. a cup.
- T. మల్లియ or మల్లై s. n. The jасmin plant. మల్లైలు The plural of this word also denotes the insects produced in the worst kind of small pox, which the Hindoos, afraid of offending the goddess who presides over that disease, do not term insects, but jасmin flowers.
- T. మల్లు s. n. A monkey.
- S. మల్లు or మల్లుడు s. n. A wrestler; a boxer.
- T. మల్లజింగురు s. n. A heron.
- S. మళయాళము s. n. The country of Malayalum, or provinces of Malabar, and Travancore, on the western coast of the Indian peninsula.
- T. మళి s. n. A shop.
- T. మల్లీ or మల్లూ adv. Again, another time.
- మళ్లు v. n. To return, to turn back, or about; to come back. మల్లించు v. a. To turn, or drive, back, or about; to recall, or bring back.
- S. మశకము s. n. A musquitoe.
- S. మశూచికము s. n. The small pox. మశూచికపుమచ్చలు Small pock marks. మశూచికముపోయు The small pox to break out, or appear. మశూచికముపాడుచు To inoculate.
- G. మషాలు s. n. (from A. *مشمول* kindled, lighted up.) A torch, or flambeau. మషాల్లీ or మషాల్లీవాడు s. n. A masaljee or torch-bearer. (*مشفلي*)
- S. మషి or మసి s. n. 1. A black powder. 2. ink. adj. Black.
- G. మష్టు s. n. Sediment.
- T. మసక s. n. Dimness of sight.
- T. మసకు v. n. 1. To be extended. 2. to be furious, or enraged.
- T. మసనము s. n. A sepulchre; a burning, or burying, place.
- T. మసర s. n. Grey colour.
- T. మసలు or మసులు v. n. 1. To wander, move, or turn about. 2. to idle away time. 3. to boil up violently.
- S. మసారము s. n. 1. An emerald. 2. a sapphire.
- G. మసాలా s. n. (from H. *مسال*) Spicery, seasoning.

౧. మసీదు s. n. (from A. مسجد) A mosque.
౨. మసూరిక s. n. The small pox. *vide* మశూచికము.
౩. మస్మణము adj. 1. Smooth, soft, not hard, not rough. 2. bland, mild, unctuous.
౪. మస్తకము s. n. A bamboo. మస్తరి A bra-min of the fourth, or mendicant order; because he uses a bamboo staff.
౫. మస్తకము or మస్తము s. n. The head; the skull.
౬. మస్తిష్కము s. n. The brain.
౭. మస్తు adj. Abundant, plentiful.
౮. మస్తువు s. n. The watery part of curds; whey.
౯. మహజ్జరు s. n. (from A. جزم) A general certificate, signed by all present.
౧౦. మహతి s. n. The *Veena*, or lute, of *Nu-rada*, containing seven, or one hundred, strings.
౧౧. మహత్తు adj. 1. Great, large, bulky. 2. best, excellent, illustrious. s. n. Glory, greatness.
౧౨. మహత్త్వము s. n. Greatness, either in bulk, or rank.
౧౩. మహనాడు s. n. A general convocation of the aboriginal casts of the country. lit. the great assembly. This convoca-tion does not include the bramins; and other particular casts are also excluded, in various parts of the country.
౧౪. మహస్సు s. n. Light, lustre.
౧౫. మహస్సాలు s. n. (from A. محاصيل) Pro-duce, particularly of the land; the crop.
- మహస్సాలుదారు s. n. plu. *Mahsool-*

dars, officers employed to protect the crops from depredation.

౧౬. మహా adj. (from s. మహత్తు q. v.) Great, much, eminent. adv. Exceedingly, ex-cessively, very. మహాకాలుడు s. n. A name, or rather form, of *Siva*, in his character of the destroying deity, being then represented of a black colour, and of aspect more or less terrific. మహాకాళి The wife of *Siva*, and a terrific form of *Doorga*. మహాకులము - మహాకులికము or మహాకులీనము &c. adj. Of *good* family. మహాస్త్రివి lit. *long* necked. A camel. మహాత్మము &c. adj. (from s. ఆత్మ the soul.) Liberal, lofty minded, magnani-mous. మహాదేవుడు s. n. lit. the great deity. *Siva*. మహానందము s. n. *Eternal* emancipation, or beatitude. మహానిశ s. n. *Midnight*. మహానీలము s. n. The emerald. lit. *very* blue. మహాపద్మము s. n. 1. One of *Cubera's Nithis*, or treasures. 2. a large number, one hundred thousand millions. మహాయుగము s. n. A great *Yooga*, the aggregate of the four ages, or a period of four million three hun-dred and twenty thousand years. మహారాజు s. n. A sovereign, or emperor. మహారౌరవము A particular hell. మహాకూద్రుడు s. n. A cowherd, or shepherd, as formerly one of the *first* casts among the *Soodras*. మహాసేనుడు s. n. A name of *Kartecaya*, the Hindoo Mars. 2. the commander of a great force; a com-mander in chief.

- s. మ హాన సము s. n. A kitchen.
 s. మ హాద జితము s. n. Gold.
 s. మ హార జినము s. n. Safflower.
 s. మ హా రా స్త్రము &c. adj. *Mahratta*. s. n. The *Mahratta* language.
 s. మ హి s. n. The earth. మ హీ ధ్రము s. n. A mountain, as supporting the earth. మ హీరు హము s. n. A tree, as produced from the earth. మ హీలత s. n. An earth worm, as creeping on the ground. మ హీసుతుడు s. n. (from s. సుత a son.) The regent of the planet Mars; said to have sprung from the soil near *Oojein*, which was sprinkled with the perspiration of *Siva's* body.
 s. మ హింధము s. n. 1. A very large rat. 2. the mungoose.
 s. మ హితము &c. adj. 1. Proper, right, agreeable, fit. 2. worshipped, revered.
 s. మ హిమ or మ హిమము s. n. 1. Magnitude, as one of *Siva's* attributes; illimitability. 2. greatness in general, literal, or figurative; glory, power.
 s. మ హిళ s. n. A woman, or female.
 s. మ హిషము s. n. A buffalo. మ హిషి s. n. 1. A female buffalo. 2. the wife of a king, but especially the one who has been consecrated, or crowned; a queen.
 s. మ హేంద్రుడు s. n. A name of *Indra*.
 s. మ హేశ్వరుడు s. n. A name of *Siva*.
 s. మ హేత్పలము s. n. The lotus.
 s. మ హేదధి s. n. The sea, or ocean.
 s. మ హేద్యమము &c. adj. Diligent, persevering, making great or strenuous

- efforts. s. n. Great effort, or exertion; energy.
 s. మ హోత్తుము s. n. A large bull, or ox.
 s. మ యిక or మ యికము s. n. A fly.
 s. మా s. n. A name of *Lutchmi*, the goddess of prosperity, and wife of *Vishnoo*.
 s. మాంసము s. n. Flesh.
 s. మాంసలము &c. adj. Stout, strong, lusty.
 s. మాకందము s. n. The mango.
 t. మాకు s. n. A tree in general.
 s. మాఖధి s. n. 1. A sort of jasmin plant. *J. auriculatum*. 2. a dialect of the sanscrit, the former language of south Behar.
 s. మాఖధుడు s. n. A bard, a minstrel, whose duty it is to recite the praises of sovereigns, their genealogy, and the deeds of their ancestors, in their presence, and to attend on the march of an army, and animate the soldiers by martial songs. The minstrel forms a particular cast, said to spring from a *Vysa* father, and *Chutriya* mother; in mythology, they are said to have been created at once by the will of *Siva*; under the name of *Bhauts*, they are still numerous in some parts of India, especially in Goozrat, where they are a privileged tribe.
 t. మాకాణి s. n. Lands artificially irrigated.
 t. మాకాని s. n. Side, direction; as తూర్వామాకాని The eastern side.
 t. మాకాయ s. n. Mango pickle, of a pungent taste.

- T. మాఁగు v. n. To ripen.
- S. మాఁసుము s. n. The eleventh Teloogoo lunar month, that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Aquarius*.
- S. మాఁసుము s. n. The jasmin, termed *Multiflorum*, or *pubescens*.
- T. మాచిపత్తిరి s. n. The drug commonly called *Machiputri*, and described as pungent and bitter, anthelmintic, stomachic, and a remover of phlegm and catarrh.
- T. మాట s. n. 1. A word, an expression. 2. speech. 3. a language. 4. a promise. మాట్లాడు v. a. To speak, converse, or discourse. మాటతప్పు To fail in one's promise. మాటవచ్చు *Blame* to come. మాటయిచ్చు To give a promise. మాటకారి A talkative, also an eloquent, person. మాట - పీసు or తీము To fish out secrets.
- T. మాటిమాటికి adv. Often, frequently.
- T. మాటు s. n. 1. A remedy. 2. ambush. 3. a time, period; or occasion. 4. a piece of metal, put in to mend a vessel. v. a. To conceal, or hide. మాటుపడు v. n. To disappear, or vanish. మాటుమణుగు To be hushed, or silent, at night.
- T. మాఢ s. n. Half of the coin termed a pagoda.
- T. మాడపట్టు or మాడుపట్టు s. n. The crown of the head.
- T. మాడు v. n. To be burnt, or scorched, black. మాడుచు or మాడ్చు v. a. To burn, or scorch, black. మొగముమాడ్చు

To be sulky. మాడుచెక్క or మాడు Burnt rice.

- T. మాడ్చి s. n. 1. Manner, mode. 2. similarity, likeness.
- S. మాణవకుడు s. n. 1. A child not exceeding sixteen years of age. 2. a manikin, or man in a contemptuous sense.
- S. మాణిక్యం v. n. A house lizard.
- S. మాణిక్యము s. n. A ruby, or carbuncle.
- S. మాత s. n. 1. A mother. 2. a name of *Parvatee*, the wife of *Siva*.
- S. మాతంగము s. n. An elephant.
- S. మాతంగుడు s. n. A man of a degraded cast; a *Chundala*, or outcast.
- S. మాతరిశ్వుడు s. n. The wind.
- S. మాతలి s. n. The charioteer of *Indra*.
- S. మాతాపితృలు s. n. plu. Parents; mother and father.
- S. మాతామహుడు s. n. A maternal grandfather.
- S. మాతామహి s. n. A maternal grandmother.
- T. మాతు s. n. (from A. مات conquered, reduced to the last extremity; hence مات or مات Checkmate, *shah mat*.) 1. Checkmate, at chess. 2. a remedy, vide మాటు No. 1.
- S. మాతులపుత్రము s. n. The thorn apple, or fruit of the *Datura*.
- S. మాతులుంగళము s. n. Common citron; *Citrus medica*.
- S. మాతులుడు s. n. A maternal uncle. మాతులాని s. n. The wife of a maternal uncle.
- S. మాతృక s. n. A mother. This word, when applied to books, denotes the *original*,

in opposition to పుత్రిక *a copy*; lit. a daughter.

s. మాత్ర adj. Little. s. n. 1. A short syllable. 2. a pill.

s. మాత్రము adv. 1. Only, solely; simply, merely, (exclusive and identical, the very thing). 2. alone. s. n. 1. Quantity, measure. 2. computation, whether by number, weight, extent, or capacity. యెంతమాత్రము How much? నాకు తెలిసినమాత్రము As much as I know.

s. మాత్సర్యము s. n. *vide* మత్సరము.

t. మాదిరె adj. Of or belonging to the *Chundala*, or *chuckler* cast.

t. మాదిరి or మాది s. n. A pattern, sample, or specimen. adj. Similar, like.

s. మాదీఫలము s. n. Citron.

s. మాద్యశము &c. adj. Like me, resembling me.

s. మాది s. n. The wife of *Pandoo*, and mother of the two youngest of the *Pandoo* princes.

s. మాధవము s. n. The second Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Taurus*.

s. మాధవి s. n. 1. Sugar clayed, or candied. 2. the large creeping plant termed *Gartnera racemosa*.

s. మాధవుడు s. n. A name of *Vishnoo*, also of *Vasanta*, or spring.

s. మాధుర్యము s. n. Sweetness of flavour, or disposition.

s. మాధ్య s. n. Spirituous liquor.

r. మాన s. n. A certain measure of capacity, of which sixteen make one *toom*, the greatest Teloogoo measure of capacity.

s. మానము s. n. 1. Measure in general, whether of weight, length, or capacity. 2. arrogance, haughtiness, pride. 3. civility. 4. honor. In the peninsula, this last is the common meaning. మానభంగము s. n. (from s. భంగ breaking.) Disgrace, dishonor. మానపతి or మానిని s. n. A woman; as owing peculiar attention to the preservation of her honor. మానస్థుడు A man of high, or strict, honor.

s. మానవుడు s. n. A man.

s. మానసము s. n. 1. The mind, the seat or faculty of reason, or feeling. 2. opinion, sentiment. 3. the lake *minas*, in the Himalaya mountains.

s. మానసాకము s. n. The wild swan.

TUD. మానికము s. n. *vide* మాణిక్యము.

t. మానికె s. n. *vide* మాన.

t. మానిసి s. n. *vide* మనిసి.

t. మాను s. n. making in the inflex sing. మాని or మాను, 1. A tree. 2. wood. adj. Fit, proper, worthy. v. a. To quit, abandon, leave off, desist, or refrain from; to renounce, or relinquish. v. n. To be healed, or cured. మానుపు - మాన్పు or మానుచు v. caus. To cause to quit, &c.; to appease, to stop. v. a. To heal, or cure. మానిపించు v. caus. To cause to heal, or cure.

- t. మానుషము s. n. Honor.
- s. మాన్యము &c. adj. Respectable, venerable. s. n. Lands either liable to a trifling quit rent, or altogether exempt from tax. మాన్యవాడు s. n. A man holding such lands. సర్వమాన్యము s. n. Lands exempt from all tax whatever.
- t. మాపు s. n. 1. Evening, night; as రేపు మాపు Morning and evening. 2. foulness, dirt, impurity. In the first meaning, this word makes its inflex. sing. మాపటి v. a. 1. To destroy, or efface. 2. to make foul, or dirty.
- e. మాపు s. n. (from A. *مأف*) 1. Pardon, forgiveness. 2. exemption.
- t. మాబాగు or మాబా adv. (from మహా, and బాగు q. v.) Very well; very good.
- t. మామ s. n. A father-in-law. మామమామ s. n. A name of *Vishnoo*; because he and Ocean are reciprocally fathers-in-law to each other.
- t. మామిడిచెట్టు s. n. The mango tree. *Mangifera indica*. జీడిమామిడి or ముంతమామిడి s. n. The cushoo nut tree. *Anacardium occidentale*.
- t. మామిళ్లమ్మ s. n. A particular village goddess.
- e. మామూలు s. n. (from A. *مألوم*) Usage; ancient, or established, custom.
- s. మాయ s. n. 1. Fraud, trick, deceit, deception, illusion. 2. juggling. 3. understanding, intellect. 4. wickedness, villainy, villanous deception. 5. trick in negociation, political fraud, diploma-

- cy. 6. philosophical illusion, idealism, unreality of all worldly existence, personified in mythology as a female, the consort of *Brumha*, or god, and the immediate and active cause of creation. 7. a holy Hindoo city, so called. 8. a name for *Lutchmi*, *Parvatee*, or *Rutce*. adj. Counterfeit, false. మాయలాది A deceitful female. మాయవాడు A deceitful man. మాయావి s. n. A juggler, or conjurer.
- tun. మాయము s. n. (from s. మాయ q. v.) Disappearance, vanishing. మాయమవు or మాయమైపోవు v. n. To disappear or vanish.
- s. మాయి s. n. A name of *Siva*, *Agni*, *Brumha*, or *Cama*. 2. a juggler, or conjurer.
- t. మాయు v. n. 1. To be destroyed, or effaced. 2. to become foul, dirty, unclean, or impure. vide మాపు v. a. మచ్చే మాయు lit. a spot to be destroyed. To be entirely destroyed, or effaced; so that not a vestige, or mark, remains. తలమాయు The head not to be cleaned, at the usual time. తలమాసినవాడు A poor helpless man; as being unable to command the comfort of a clean head.
- s. మారణము s. n. Killing, slaughter. (H. *మరణ* to kill.)
- t. మారాటము s. n. The mistaking one for another.
- s. మారి s. n. 1. The name of a certain form of the goddess *Doorga*, supposed to preside over epidemic diseases. 2. a

- plague, pestilence, or epidemic disease.
- s. మారిమండ s. n. in dramatic language, A venerable person; especially the title of the manager, or principal actor.
- g. మారీఫత్తు s. n. (from A. معرفت 1. knowledge. 2. account, cause. 3. by means of.) 1. Charge, possession; as వాణ్ణి పని మారీఫత్తు చేసి నాను I have delivered that man to this man's charge. మారీఫత్తున adv. By means of, through the means of.
- r. మారు v. n. To be changed, altered, or turned into a new form. s. n. 1. Butter-milk. 2. a second course of dishes at dinner. 3. a time; as రెండుమార్లు two times, twice. మార్పు v. a. 1. To change, substitute, alter, or turn into a new form. 2. to exchange. 3. among the *Vyshnavas*, to serve up food. మార్పు s. n. Exchange.
- s. మారుడు s. n. A name of *Cama*, the Hindoo Cupid.
- s. మారుతము s. n. Air, wind. మారుతాత్మజుడు or మారుతి s. n. (from s. ఆత్మజు a son, and the patronymic affix ఇ.) 1. A name of *Hanooman*, the monkey deity. 2. Bheema, the second of the *Pandoo* princes.
- t. మారుతురు or మార్తురు s. n. plu. Enemies, foes.
- t. మారేడుచెట్టు s. n. The tree termed the *Bel. agle marmelos*.
- t. మార్గము s. n. Exchange, particularly of money.
- g. మార్గణము s. n. 1. An arrow. 2. research,

- enquiry. 3. asking, soliciting, begging.
- మార్గణుడు s. n. A beggar, or mendicant.
- s. మార్గము s. n. 1. A way, road, or path. 2. means, manner, mode.
- s. మార్గశీర్షము or మార్గశీరము s. n. The ninth Teloo goo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Sagittarius*.
- s. మార్జన s. n. 1. Cleaning, cleansing; particularly of the person, by wiping, bathing, or anointing it. 2. the sound of a drum.
- s. మార్జని s. n. A brush, a broom.
- s. మార్జారము or మార్జాలము s. n. A cat.
- s. మార్తాండుడు s. n. The sun.
- s. మార్దంగుడు s. n. A drummer, one who beats the మద్దెల q. v.
- s. మార్దవము s. n. Softness.
- t. మార్పు s. n. vide under మారు. v. a. To kill, or slaughter.
- s. మార్పుడు s. n. vide మారిమండ.
- t. మాట adj. Substituted, altered, changed. adv. In lieu of.
- t. మాలు adj. 1. Another, other. 2. substituted, altered, changed; as మాలు రూపు Another shape; a new, or altered, form. 2. turned, averted. 3. replying, re-joining, answering; as మాలుమాట An answer, or reply. adv. Again. s. n. A time; as, మువ్వాలు Thrice. v. n. To shew prowess in battle. మాలుకొను or మాఱును To attack, or oppose, in battle. మాఱుడు To oppose in argu-

ment, or reasoning. మాలుదల్లి s. n. A step-mother. మాలుపడు To disappear, to vanish. మాలుమనువు s. n. *vide* మారుమనుము under *మనువు*. మాలుమ్రోత s. n. (from *మ్రోత* sound.) An echo.

మారు v. a. *vide* మారు.

s. మాల s. n. 1. A garland; a string, or wreath, of flowers. 2. a necklace. 3. a string of beads, a rosary. శంతమాల s. n.

1. A necklace. 2. the scrofula. మాలాకారుడు s. n. (from s. కార who makes.) A flower seller; a florist, a gardener.

మాల adj. Of or belonging to the Paria cast. In the peninsula, this is the principal or most numerous cast of outcasts, among the Hindoos. They are adherents of the right hand casts, and were formerly slaves of the soil, at least in the Tamil provinces. మాలకాకి s. n. lit. a paria crow. A raven.

s. మాలతి s. n. The great flowered jasmín. *J. Grandiflorum*.

మాలి s. n. A time; as, ఒకమాలి Once.

s. మాలిక s. n. 1. A chaplet, or wreath, of flowers. 2. a line, or row.

మాలిమి s. n. Familiarity with children.

మాలు v. a. To leave, or quit. పనికిమాలిన or కొలుమాలిన adj. Useless. పాలుమాలు To be idle, or lazy.

మాలుగు v. n. To be dissatisfied.

s. మాలారము s. n. The Bel tree, or *Ægle marmelos*.

మాలె s. n. (from s. మాల q. v.) A chaplet, wreath, or garland of flowers.

s. మాల్యము s. n. A chaplet, wreath, or garland of flowers.

s. మాల్యవంతము s. n. A mountainous range, described as one of the smaller mountains of India proper, lying eastward of mount *Meroo*.

s. మాళవదేశము s. n. The province of *Malwa*.

g. మాళిక s. n. A building. This word is used among the *Vyshnavas*, with the word తిరు prefixed to it, to denote a house; as దేవరవారితిరుమాళికయెక్కడ Where is your honor's house? నేలమాళిక A subterraneous abode.

మావటి s. n. An elephant driver, usually termed *A Mahout*. (എ. మ. Muha-wuth.)

మావి s. n. 1. The after-birth. 2. a mango tree.

r. మావు s. n. 1. A horse. 2. the covering a mare.

g. మాళిక s. n. A patch.

s. మాషములు s. n. plu. A sort of kidney bean.

g. మాష్టి s. n. *vide* మావటి.

మాసకమ్మ s. n. A woman who has no breasts, and who is never menstruous.

మాసము s. n. A weight equal to five sixteenths of a pagoda.

s. మాసము s. n. A month, either of the lunar, solar, or any other computation of the year. In Telingana, the month is exclusively lunar, and is divided into the bright and dark fortnight; each of which comprises fifteen *tithis*, or lunar

days, of variable length, and commencing at different times of the solar day. To make the lunar time keep pace with solar computation, intercalary lunar months are inserted; and this is regulated by assigning to each lunar month a particular corresponding sign of the solar zodiac. So often as the sun remains in the same sign of the zodiac during two days of the moon's change, the month to which the last change belongs is reckoned over twice; 1st as intercalary, and 2dly under it's proper name. In the course of a certain number of years, two intercalary months occur within the space of one year, in other words two months are reckoned over twice. In this event, the proper month intervening between the two is entirely omitted from account, and is termed *the wasted month*. In every intercalary lunar month, the sun does not enter into a new sign of the zodiac; in the course of the wasted lunar month, he enters into two signs of it.

s. మాసరము s. n. The scum of boiled rice.

r. మాసి s. n. *vide* మనిసి.

r. మాసిక s. n. A patch. *vide* మాశిక. In the plural, this word also denotes Embarrassment, confusion.

s. మాసికము adj. Monthly. s. n. A ceremony which the Hindoos perform monthly, on account of their deceased ances-

tors, during the space of one year after their demise.

r. మింకడ s. n. The cream of curds.

r. మింకు v. a. To swallow. మింకుడు s. n. Swallowing. దిగమింకు 1. To swallow down. 2. to suppress; as, దుఃఖముదిగమింగినాడు He suppressed his grief.

r. మించు v. n. 1. To be above, over, or beyond; to exceed, or be excessive. 2. to be high, proud, or arrogant. 3. to increase; to be exorbitant. 4. to elapse, or expire; to be gone by, beyond recall. v. a. 1. To excel, or surpass. 2. to transgress. s. n. 1. Excess. 2. lightning. మించేదల adj. Excessive, much. చెయి మించు To beat; to give the first blow. ముందుమించు 1. To go forwards, or in front. 2. to be precipitate, or inconsiderate. పనిమించు Business to go by, or be beyond recall.

r. మింద కాడు-మిందడు or మిందగిడు s. n. A gallant, or paramour. మిందలకోరి s. n. (from కోరు to wish.) A lascivious female, within thirty-six years of age.

r. మిక్కిలము or మిక్కిలము s. n. Excess, abundance. adj. Excessive.

r. మిక్కిలి or మిగుల adv. Much, exceedingly, excessively, greatly.

r. మిగులు v. n. To be over, or above; to be left, or remain, as a residue. s. n. Remainder, residue, remnant. మిగులబెట్టు v. a. To save or lay up the remnants. మిగలా or మిగులా adj. Remaining. ముం

- దుమిగులు 1. To go before, or in front.
2. to be precipitate, or inconsiderate.
౧. మిటారి s. n. 1. A cunning person. 2. a woman. adj. Hard, cruel.
౧. మిట్ట s. n. High or raised ground. adj. High, raised. మిట్టపండ్లు Teeth which jut out. మిట్టమిట్ట Very high ground. మిట్టమధ్యాహ్నము Full mid-day.
౧. మిట్టిపడు or మిడిసిపడు v. n. 1. To jump, leap, or hop, along. 2. to be puffed up with pride, or insolence. మిడిసిపడిచేయు To die suddenly.
౧. మిఠాయి s. n. (from H. میٹھی) Any sweetmeat.
౧. మిడిమిడిలాడు v. n. To be excessively hot, as applied to the sun.
౧. మిడుకు or మిణుకు v. n. To grieve, mourn, or lament.
౧. మిడుచు v. a. To pour drop by drop.
౧. మిడుత or మిడత s. n. A grass hopper.
౧. & s. మిడునాగులు or మిణ్ణాగులు s. n. plu. A sort of small deadly snake, which springs at the object it attacks.
౧. మిణకరించు v. n. To be quite at a loss what to say, or do.
౧. మిణుకు s. n. Glimmering, sparkling. మిణుకుమను To glimmer, or sparkle. మిణుకుచేసుకొను To dress, or ornament one's-self, in a showy manner. మిణుకుచేయు To polish, to burnish.
౧. మిణుగులు s. n. A spark of fire. మిణుగులుపురుగు The firefly.
౧. మిణ్ణల్లి s. n. A flea.
౧. మితంపచేము &c. adj. Miserly, niggardly.
౧. మితము s. n. 1. Measure. 2. moderation, temperance, forbearance. 3. limitation, bounds. adj. Moderate, temperate.
౧. మితి s. n. 1. Measuring, measure. 2. limit, bound.
౧. మిత్తి s. n. Death. మిత్తిగొంక (from ౧. గొంక a natural enemy.) A name of Siva.
౧. మిత్తుడు s. n. 1. The sun. 2. a friend, or ally.
౧. మిథునము s. n. 1. A couple, pair, or brace, male and female. 2. the sign Gemini, in the zodiac.
౧. మిథ్య adj. False, untrue. మిథ్యాదృష్టి s. n. (from s. దృష్టి vision, knowledge.) Denial of future existence; atheism, heresy. మిథ్యామతి (from s. మతి understanding.) Error, mistake, ignorance.
౧. మిద్దె or మిద్దెయ s. n. 1. A terraced house, or one with a flat roof. 2. a house with an upper story.
౧. మిథిల s. n. A city, giving name also to a kingdom, lying north east of Bengal.
౧. మినహా s. n. (from A. من) Deduction, subtraction.
౧. మినుకులు s. n. plu. 1. The sciences. 2. glittering, flashing.
౧. మినుములు s. n. plu. The black pulse, termed *Phaseolus mungo*. మినుప or మినప adj. Of or belonging to that pulse.
౧. మిన్నక adv. Silently; quietly; without emotion of any kind.
౧. మిన్న or మిను s. n. making in the inflex. sing. మంటి The sky or atmosphere. మినుగిజలేలుపు s. n. A name of Siva; as

having the sky, to form the lock of hair on the crown of his head. మిన్నవాక (from T. వాక a river.) The heavenly Ganges.

T. మిన్నుటము s. n. Excess, abundance. adj. Excessive.

T. మిరప adj. Of or belonging to the chili, or red Cayenne pepper plant. *Capsicum frutescens*. మిరపకాయ It's pod.

G. మిరాశీ s. n. (from A. میراثی inherited, hereditary.) Meerassy, or hereditary property in the land. This term is equally applicable to the hereditary property of the village officers, in the lands which they hold exempted from tax, or liable to a small quit rent only, as to that of the villagers, or ryots, in the land paying full tax, which they hold. మిరాశీదారుడు A Meerassidar, or holder of meerassy property.

T. మిరియము or మిరైము s. n. used chiefly in the plural మిరియాలు Black pepper. మిరియపుపొడి The powder either of black pepper, or of the chili or red Cayenne pepper.

T. మిఱ్ఱిచూపు s. n. (from T. మిఱ్ఱు q. v. and T. చూపు a look.) An upward view; looking upwards.

T. మిఱుమిఱు s. n. plu. Dazzling. మిఱుమిఱుగొను v. n. To be dazzled.

T. మిఱ్ఱు s. n. making in the inflex. sing. మిఱ్ఱి Raised or high ground.

T. మిలమిల s. n. Glittering, sparkling.

S. మిళిందము s. n. The large black bee.

S. మిళితము &c. adj. Mixed, united; combined or connected with.

G. మిల్లి or మిల్లిగరిపె s. n. A very small iron spoon.

S. మిశ్రము or మిశ్రేతము adj. Mixed, mingled, blended.

S. మిష or మిషము s. n. 1. Pretence, excuse. 2. blame. 3. fraud, trick, deception. 4. envy.

T. మిసమిస s. n. Glittering, sparkling.

T. మిసిమి s. n. Fresh lustre.

T. మిసిమింతలు s. n. Want of lustre, unfavorable change of countenance.

S. మిహిక s. n. Frost.

S. మిహిరుడు s. n. The sun.

T. మీగడ s. n. The cream of milk. మీగడదగట్టు The cream to form on the surface of milk.

T. మీగళ్లమొకము s. n. A fabulous animal, with eight legs.

T. మీగణాలు s. n. The instep of the foot; the rising upper part of it.

T. మీగజెయ్య s. n. The back of the hand.

T. మీట s. n. A lever.

T. మీటు v. a. To fillip, or strike with the nail of the finger, against the thumb. మీటె మీటు To strike the strings of the Veena, or Indian lute. రూపాయామీటు To toss up a rupee. గోళ్లమీటు To fillip the nails of each finger, as from listlessness. s. n. 1. A fillip. 2. aggrandizement.

T. మీద or మీదను postpos. 1. Upon, on, over, above. 2. against. 3. of, respecting, regarding. 4. after, beyond. 5. in. 6. by,

by means of. 7. at. 8. with. మధ్యాహ్నం మీద నేను వస్తాను I shall come *after* mid-day. ఇక మీద In future. ఉపాయం మీద ఆపని చేయవలెను This affair must be effected *by* stratagem. యాపని ఆలస్యం మీద కావలసినది This must be done *at* leisure. నేను వాని మీద జగ్గడానికి పోయానాను I went to quarrel *with* him.

T. మీది adj. Upper; being above.

T. మీదు s. n. 1. Top, or head. 2. futurity. 3. any thing, particularly money, tied up in a knot, and vowed to be presented at a future period to some deity.

S. మీనము or మీను s. n. 1. A fish. 2. the sign *Pisces* in the zodiac. The second word makes in the nom. plu. either మీనులు, or మీలు.

T. మీన వల్లంకిపిట్ట s. n. A quail.

S. మీనాక్షి s. n. (from s. మీన a fish, and s. అక్షి the eye.) 1. The daughter of *Cubera*. 2. the goddess of *Madura*, in the Indian peninsula. 3. a common Hindoo appellation.

S. మీమాంస s. n. One of the philosophical systems of the *Hindoo*s, or rather a two-fold system, the two parts of which form two of the six *Dursanas*, or schools of philosophy; the first part, the *Poerwa mimamsa* or *mimamsa* simply, originates with the *Moonee Jaimini* and illustrates the *Curmacanda* of the *Vedas*, or the practical part (the ritual) of religion, and devotion, including also moral and legal obligations. The second part, or

oottera mimamsa, ascribed to *Vyasa*, is the same as the *Vadanta*, founded on the *jnana canda*, or the theological portion of the *Vedas*, and treating of the spiritual worship of the Supreme Being, or soul of the universe.

T. మీరు v. a. To exceed, or transgress. v. n. To be haughty. This word is also the plural of the pronoun నీవు Thou.

T. మీసము s. n. A mustachoe, or whisker. It is generally used in the plural మీసాలు.

T. మీసరము s. n. Excellence. adj. 1. Excellent. 2. proud.

T. ము adj. numeral. Three. This is a contraction of మూడు *three* q. v., and is used in composition only, being prefixed to the word with which it is joined, which then doubles the first consonant; thus, మూడు and జగము the world, make ముజగములు the three worlds. ముచ్చవలము Three eighths of a pagoda, &c.

T. ముంజర s. n. A nose ring, worn by Indian women.

T. ముంజల adv. In front, opposite. ముంజలి adj. Opposite, fronting.

T. ముంజాముచీరె s. n. A particular kind of silken female garment.

T. ముంజామరుగులు s. n. plu. A kind of golden bracelets.

T. ముంజి or ముంజిస s. n. The mungoose. *Viverra ichneumon*.

T. ముంజిలి s. n. making in the inflex. sing. ముంజిటి and in the nom. plural ముంజిల్లు

- The court yard, enclosed within a native house.
- T. ముంకులులు s. n. plu. Curls, or ringlets, of hair.
- T. & s. ముంగోబి adj. (from T. మును *before*, and s. కోపము *anger*.) Hot-headed, or hasty.
- T. ముంచికొను or ముంచుకొను v. a. 1. To surround. 2. to cover, as applied to heaps of insects, flies, &c. collecting upon any thing. 3. to take out, or draw up, any liquid. 4. to dip, as a pen in ink, &c.
- T. ముంచు v. a. To dip, immerse, or sink under any liquid. Figuratively, to ruin ; to vex, or annoy.
- S. ముంజిము s. n. A sort of grass, from the fibres of which a string is made, of which the triple thread worn by the bramin should be prepared. *Saccharum munja*.
- ముంజి కేశుడు s. n. A name of *Vishnoo*, as having this sort of grass for hair.
- T. ముంజోరు s. n. The eaves of a house.
- T. ముంజె s. n. The unripe kernel of the palmyra fruit, so long as it is soft, and edible.
- T. ముంజెయ్య s. n. (from T. మును *before*, and T. చెయ్య *the hand*.) The wrist.
- TUD. ముంద s. n. (from S. ముందము q. v.) 1. A widow. 2. a whore. ముండమోయు 1. To become a widow. 2. to be ruined. ముండమోయించు 1. To make any married female a widow. 2. to ruin. ముండమోపి s. n. A widow. This word seems a sanscrit derivative, from the Hindoo widow being bound to *shave* her head, in token of mourning.
- S. ముండచీణుడు s. n. A wrestler.
- S. ముండనము s. n. Shaving, shearing, cutting.
- S. ముండము or ముందితము adj. Shaved, bald, having no hair on the head.
- S. ముంది s. n. A barber.
- T. ముంత s. n. 1. A small earthen pot, or pitcher. 2. *vide* మాన.
- T. ముంతమామిడి s. n. The cushoo nut tree. *Anacardium occidentale*.
- T. ముందలు s. n. making in the inflex. sing. ముందటి or ముందటి 1. The front. 2. former or past time. 3. futurity. adv. 1. Before, in front. 2. first, in the first instance. 3. formerly, previously. 4. hereafter, in future. ముందటి or ముందటి adj. 1. Fronting, opposite. 2. former, previous, past. 3. future. As this word implies both *past* and *future* time, it's precise meaning is to be found by reference to the context, and chiefly to the tense of the verb. ముందటికివచ్చు lit. to come in front. To be promoted.
- T. ముందు s. n. adv. and adj. *vide* ముందలు. ముందు వెనక Fore and aft ; forewards and backwards ; past and future.
- S. ముకుందము s. n. One of *Cubera's* *nithis*, or divine treasures.
- S. ముకుందుడు s. n. A name of *Vishnoo*.
- S. ముకుటము s. n. A crest, diadem, or tiara.
- S. ముకురము s. n. A mirror.

- s. ముకుళము s. n. An opening bud. ముకుళించు To shut, or close up; as a bud.
- T. ముక్క s. n. A piece, portion, fragment, or part.
- T. ముక్కంటి s. n. A name of *Siva*; as having three eyes.
- T. ముక్కర s. n. A nose ring, or ornament, worn by Indian females.
- T. ముక్కలదీలు v. n. To be clever, or experienced. lit. to be thrice heated.
- T. ముక్కాలు s. n. Three quarters of any whole.
- T. ముక్కిటి adj. Noseless; wanting the nose.
- T. ముక్కిడి s. n. An epidemic disease. adj. *vide* ముక్కిటి.
- T. ముక్కు s. n. 1. The nose, bill, or beak. 2. the end, or point. v. a. To strain in easing nature. v. n. To become spoiled, or damaged. ముక్కుకుట్టు To perforate the nose. ముక్కుబీదు To blow the nose. ముక్కుదూలము The bridge of the nose. ముక్కురంధ్రాలు The nostrils. ముక్కుపొది Snuff. చీనుముక్కు The nipple of a female's breast.
- T. ముక్కుటపుపంచె s. n. A peculiar kind of silken garment.
- T. ముక్కులు s. n. plu. Very small broken rice.
- T. ముక్కుస s. n. A measure of capacity, equal to three fourths of the *Toom*, the largest Teloogoo measure of capacity.
- s. ముక్తము &c. adj. 1. Released, liberated, loosed, let go. 2. liberated from corporal existence. 3. discharged, loosed as a weapon. ముక్తకంచుకము A snake that has cast his slough.

- g. ముక్తసరి adj. (from A. *مختصر*) Abbreviated, abridged, brief.
- s. ముక్తాఫలము s. n. A pearl. ముక్తావళి s. n. (from s. *అవళి* a line or row.) A pearl necklace. ముక్తాస్ఫోటము (from s. *స్ఫుట* to burst.) A pearl oyster.
- s. ముక్తి s. n. Final beatitude; the delivery of the soul from the body, and exemption from further transmigration; the absorption of the emancipated spirit into its great primary source; identification with God.
- g. ముఖమూల్ s. n. (from A. *مخمل*) Velvet.
- s. ముఖము s. n. 1. The mouth. 2. the face, or countenance. 3. the entrance to a house. 4. commencement. 5. a means, an expedient. adj. 1. First, initial. 2. chief, pre-eminent, principal. 3. urgent. ముఖజుడు s. n. A bramin, as born from the mouth of *Brumha*. ముఖభూషణము lit. the ornament of the mouth. The beetle leaf, eaten with areca nut, lime, &c., which gives the mouth a deep red tinge. వెట్టిముఖము A foolish, or ignorant, creature. ముఖకళ The appearance of the countenance. ముఖవచనము Word of mouth; *verbal*, in contradistinction to *written* communication. ముఖప్రీతి or ముఖమాటము s. n. Complaisance. ముఖద్వారము s. n. The mouth of a river. ముఖముచిటూరించు To frown. ముఖమిచ్చివిను To listen attentively. lit. having given the face. తూర్పుముఖముగా

- Towards the east.* ముఖాముఖి Face to face.
- s. ముఖర ము &c. adj. Foul mouthed; speaking harshly, or scurrilously.
- s. ముఖాంతరము or ముఖాంతరమునా adv. By means of, through.
- g. ముఖాబికా s. n. (from A. *المبا*) Comparison, collation, confronting.
- s. ముఖ్యము &c. adj. 1. Chief, primary, principal. 2. urgent.
- TUD. ముఖము s. n. (from s. ముఖ.) The face.
- t. ముగయు v. n. To be finished, ended, or terminated. ముగించు v. a. To finish, end, or terminate. ముగింపు s. n. End, conclusion.
- t. ముగిరు or ముగ్గురు numeral. Three persons. This is the masc. and fem. form of మూడు three q. v.
- t. ముగ్గు s. n. Flour, or powder, of any kind, used by Hindoos in ornamenting the floor of the house. v. n. 1. To ripen. 2. to be spoilt, or damaged.
- s. ముగ్ధ or ముగ్ధుడ s. n. A stupid, ignorant, foolish, or simple female.
- s. ముగ్ధము adj. Beautiful, handsome.
- t. ముచ్చట s. n. 1. Conversation, conference, discourse. 2. an expression. 3. a circumstance. 4. beauty. 5. childish play. adj. Beautiful, elegant, handsome, fair. ముచ్చటపడు To feel a strong inclination, or desire, for any thing.
- t. ముచ్చితితనము s. n. Perturbation, sorrow, grief.
- g. ముచ్చిలికా s. n. (from Turkish or H. *مذقة*) A penal agreement in writing.
- t. ముచ్చిలిగుంట s. n. The back of the neck.
- t. ముచ్చిలు or ముచ్చిలించు v. a. To steal.
- t. ముచ్చు s. n. A thief, or robber. adj. Deceitful.
- t. ముచ్చె adj. Of or belonging to the *Moochee* cast, who are generally painters, trunk-makers, saddle-makers, paper cutters, &c. s. n. generally used in the plural, ముచ్చెలు Shoes. ముచ్చెవాడు s. n. A *moochee* man. ముచ్చెబం గారు Gold-beaters leaf.
- g. ముజేరా s. n. (from A. *مجر*) 1. Remission, deduction. 2. a visit.
- t. ముటాలు s. n. Lumps of dried dung, used for fuel.
- t. ముట్టడి s. n. 1. A siege, or blockade. 2. surrounding, environing, encompassing. ముట్టడిచేయు To besiege.
- t. ముట్టికాళ్లుచేసుకొను v. n. To kneel down.
- t. ముట్టు v. a. 1. To touch. 2. to arrive at, to reach. 3. to bite as applied to snakes only. v. n. To be received; obtained, or paid. s. n. The menses. adj. Menstruous. ముట్టుపు v. n. To be menstruous. ముట్టుచేవిక A room separate from the house, to which females retire when menstruous. ముట్టించు v. caus. 1. To cause to touch. 2. to cause to arrive, or reach; to deliver. v. a. 1. To give; to pay. 2. to kindle, or light. ముట్టుకొను v. comp. To touch. కొరముట్టు or పనిముట్టు s. n. Tools, implements, materials.

త. ముట్టె s. n. 1. The beak, or bill, of birds.
2. the snout of the hog. 3. the kernel of a nut; a fruit stone.

త. ముదతలు s. n. plu. 1. Wrinkles. 2. knots in spinning, or twisting. 3. crumpling of paper, &c.

త. ముది or ముదియ s. n. A knot. ముదికాళ్ళ adj. Knock-kneed; having the knees touching each other. ముదిమువిడుపు s. n. lit. a knot-opener. A pick pocket. ముదివడు v. n. 1. To be tied in a knot. 2. to succeed. బొమలుముదిపెట్టు To knit the eye-brows.

త. ముదిబొన్నలు s. n. plu. The great millet, or *Holcus saccharatus*, in its husk.

త. ముదిబట్ట s. n. A plain cloth, without any border.

త. ముడుగు v. n. vide ముణుగు.

త. ముడుచు v. a. 1. To tie up in a knot, or bundle. 2. to dress or ornament one's-self, with flowers. 3. to bend, as applied to any member of the body. ముడుచుకొను v. comp. 1. To tie in a bundle, or knot, for one's own use. 2. to dress one's-self with flowers. 3. to bend one's own limbs. 4. to shrink, shrivel, or close up. ముడుపు or ముడ్పు s. n. 1. A bundle of money, jewels, &c. 2. ornamenting one's-self with flowers.

త. ముడుసు s. n. A bone.

త. ముదేకము s. n. A coin, of the value of ten cash.

త. ముద్ది s. n. 1. The buttock. 2. the anus.

ముద్దిపూస s. n. The end, or last joint of the back bone.

త. ముణక రాములు s. n. plu. Trouble, annoyance.

త. ముణుగు v. n. 1. To sink. 2. to be drowned. 3. to dive. ముణుగుకొను v. comp. To lie bent up, within a narrow space. వాడులప్పులతో ముణిగినాడు lit. he is sunk by debt. He is over head and ears in debt. ముణిగించు v. a. To immerse, or cause to sink; to drown another.

త. ముణుచు v. a. vide ముడుచు.

త. ముతసద్దీ s. n. (from A. مکتوب) A writer, accountant, or clerk.

త. ముతుక or ముతక adj. 1. Coarse. 2. opprobrious, abusive.

త. ముత్తవ or ముత్తవత్తలి s. n. 1. A grand mother. 2. a great grand mother. 3. an old woman. The first word only is used in this last sense.

త. ముత్తైత s. n. A great grand father.

త. ముత్తికై s. n. vide ముట్టది.

త. ముత్తిరాచపాండ్లు or ముత్తిరాజేలు s. n. plu. The cast of *Moolerazcos*, one of the Telogoo subdivisions of the *Soodras*.

త. ముత్తైము. - ముత్తియము or ముత్త్యము s. n. (from క. ముక్తా) A pearl. ముత్తైచ్చిప్ప A pearl oyster shell; mother of pearl.

త. ముత్తైద or ముత్తైదువ s. n. A woman whose husband is alive.

త. ముత్తొపు s. n. 1. *Suruswatee*, the goddess of learning. 2. a grandmother.

- t. ముత్యాలమ్మ s. n. The name of a certain village goddess.
- t. ముది adj. Old, ancient. ముదితనము or ముదిమి s. n. Age, decrepitude. ముదియు v. n. To grow old. ముదుకడు s. n. An old man. ముదుక s. n. An old person.
- s. ముదిరము s. n. A cloud.
- t. ముదుగు s. n. 1. Coarseness. 2. opprobrious or abusive language. adj. 1. Coarse. 2. opprobrious, abusive.
- t. ముదురు v. n. 1. To be mature ; to arrive at the period of full growth, or maturity. 2. to increase. s. n. Maturity; full growth, or age. adj. 1. Mature ; fully grown. 2. old, relatively only with others. ముదుర యరములు Matured or settled hand writing.
- t. ముదుసరి or ముదుసలి s. n. An old person. adj. Old. *vide* ముసలి. ముదుసలితనము s. n. Old age.
- s. ముద్దములు s. n. plu. *vide* పెసలు.
- s. ముద్గరము s. n. A mallet; a mace, or weapon formed like a carpenter's hammer.
- s. ముద్గలము s. n. A hammer.
- tud. ముద్ద or ముద్దరాలు s. n. *vide* ముద్గ.
- t. ముద్ద s. n. A lump, an unshapen mass. ముద్దకవ్వము A peculiar churning staff, with a lump of wood at the point. ముద్దపప్పు A sort of pease pudding. lit. a lump, or mass, of split pulse.
- t. ముద్దకమ్మర వాండ్లు s. n. plu. The cast collectively, who smelt iron.
- t. ముద్దకోలిని s. n. A forge for smelting iron.
- a. ముద్దాయి or ముద్దాయిదారు s. n. (from A. *مُدَّاء* a plaintiff,) A defendant at law. The term దాయి (A. *داعي*) is used to denote a plaintiff; and this word, which also in the original has the same signification, in Teloogeo is used to denote the defendant.
- t. ముద్ది s. n. 1. Calamity, misfortune. 2. peril, danger.
- t. ముద్దియ s. n. A woman.
- t. ముద్దు s. n. 1. A kiss. 2. affection or kindness, especially towards children. 3. joy. adj. 1. Dear, affectionate, kind. 2. handsome, delicate. 3. joyful. ముందు టుంగరము s. n. A ring, worn for ornament, on the little finger. ముద్దు పెట్టుకొను or ముద్దాడు v. a. To kiss. ముద్దిచ్చు or ముద్దు పెట్టు To give a kiss. ముద్దుపచ్చ v. n. 1. To be delighted. 2. to be handsome; as వాణ్ణి చూస్తే నాకు ముద్దుపడుచుంది When I see him, I am quite delighted. వాడు ముద్దుపస్తాడు He is very handsome. ముద్దులు మూటగట్టు To be exceedingly beautiful. lit. to tie a load of kisses.
- tud. ముద్దుడు s. n. (from s. ముద్గ) An idiot.
- t. ముద్దులగుమ్మ s. n. (from t. ముద్దులు kisses, and t. గుమ్మ q. v.) A woman; as if a string of kisses.
- s. ముద్ర s. n. 1. A seal, or signet. 2. the impression of a seal; a stamp, or print. ముద్రించు or ముద్ర చేయు To seal. ము

- ద్రు-పలక or కోల s. n. A wooden stamp, for sealing heaps of corn, &c. ముద్రమ నిషి s. n. A person who seals heaps of corn, &c. ముద్రకర్త s. n. A man entrusted by a *Gooroo*, or other high priest, with his seal, and deputed by him to settle disputes of cast, &c. ముద్రతీసివేయు To unseal; to open a seal.
౩. ముద్రక s. n. A ring on which characters are engraved.
౪. మునక s. n. An immersion, or plunge.
౫. ముని s. n. A holy sage, or saint; a pious and learned person, endowed with more or less of divine nature, or having attained it by rigid abstraction and mortification; the title is applied to *Rishis*, to the *Bṛmhadias*, and to a great number of persons distinguished for their writings, considered as inspired, such as *Panini*, *Vyasa*, &c.
౬. ముని s. n. 1. The end, or point. 2. the beginning, or commencement. మునిపల్లు The point of the tooth. మునిమాపు The commencement of the evening. మునికోల s. n. A goad.
౭. మునిమనమడు s. n. 1. A great grand son. 2. the male of the fourth generation, in lineal descent.
౮. మునిమనమరాలు s. n. 1. A great grand daughter. 2. the female of the fourth generation, in lineal descent.
౯. మునియేడు s. n. The year before last.
౧౦. మునిషి s. n. (from A. منشي) A *moonshee*, or teacher of any language.

౧౧. మునిశ్వరుడు s. n. *vide* s. ముని.
౧౨. మును adj. Former. adv. Formerly. In this last sense, it is sometimes written మున్ను.
౧౩. మునుకొని adv. 1. Before, in front, first. 2. in former times, previously.
౧౪. మునుఁగు v. n. *vide* మునుఁగు.
౧౫. మునుగుచెట్టు - మునుగచెట్టు or మునగచెట్టు s. n. The plant termed *Hyperanthera moringa*.
౧౬. మునుపటి adj. Former.
౧౭. మునుపు s. n. making in the inflex. sing. మునుపటి, Former times. adv. Formerly, before.
౧౮. మునుము s. n. 1. A field of grain, of which part has been cut. 2. the front, or van, of an army. 3. any thing opposite.
౧౯. మున్నీరు s. n. (from *మును* former, and *నీరు* water.) making in the inflex. sing. మున్నీటి The sea. మున్నీటిమగ్ని Submarine fire; a being consisting of flame, but with a mare's head, sprung from the thighs of *Oorra*, and received by Ocean.
౨౦. మున్నూలు a numeral adj. & sub. (from *ము* three, and *నూలు* a hundred.) making in the inflex. sing. మున్నూటికి Three hundred.
౨౧. ముప్పది adj. (from *ము* three, and *పది* ten.) Thirty.
౨౨. ముప్పాతిక s. n. A three quarter part, of any whole.
౨౩. ముప్పాపు s. n. Three quarters of the coin termed a *pagoda*, or of the weight or measure termed a *seer*.

- T. ముప్పిరి s. n. Three twists. adj. Thrice twisted. ముప్పిరిగొను v. n. Three passions, or affections of the mind, to be felt simultaneously.
 T. ముప్పు s. n. 1. Old age. 2. deceit, fraud. 3. misfortune.
 G. ముప్పై or ముప్పై numerals. Thirty.
 T. ముప్పది or ముమ్మది s. n. Three fold. adj. Treble. ముమ్మదించు To multiply by three.
 T. ముమ్మనమడు s. n. *vide* మునిమనమడు.
 T. ముమ్మరము s. n. Vehemence, excess, violence; especially of pain, or disease. ముమ్మరించు To grow vehement, excessive, or violent; especially as applied to disease or pain.
 T. మున్నాళు s. n. making in the inflex. sing. మున్నాటి Three times. adv. Thrice.
 T. ముమ్మైన వాలు s. n. lit. the instrument with three points. A trident.
 T. ముయ్య v. a. *vide* మూయు.
 S. మురజీము s. n. A small drum, or tabor.
 T. మురమురలాడు v. n. To evince anger.
 S. మురళి s. n. A flute, pipe, or flageolet.
 S. మురారి s. n. A name of *Vishnoo*; as the enemy of the demon *Moora*, whom he destroyed.
 T. మురికి s. n. Filth, dirt, nastiness. adj. Dirty, soiled, unclean.
 T. మురిపము or మురుపు s. n. Exultation, joy, gladness. మురియు v. n. 1. To exult, or rejoice. 2. to evince a strong desire.
 T. మురుగు v. n. To putrify; to become rotten, or putrid. s. n. 1. A bracelet. 2. an ornament worn on the tip of the ear.
 T. మురుపు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
 T. ముఱిముఱి adj. Very little, inconsiderable; as, ముఱిముఱిచీకటి Inconsiderable darkness.
 T. ముఱు s. n. A piece, or bit. ముఱియు v. a. To cut into pieces, or bits.
 T. ముఱ్ఱు or ముఱ్ఱుబాలు s. n. Milk for the first seven days after birth.
 T. ములగ చెట్టు s. n. The citron leaved *Morinda*, or *Morinda citrifolia*, from the root of which a red dye is obtained.
 T. ములికి or ముల్కి s. n. 1. An arrow. 2. the point of an arrow.
 T. ముల్లంగిడ్డ s. n. The radish, or *Raphanus sativus*.
 T. ముల్లు or ములు s. n. making in the inflex. sing. ముంటి, and in the nom. plu. ముండ్లు 1. A thorn. 2. a spur. adj. Thorny, prickly. ములుకోల s. n. (from T. కోల a staff.) A goad. ముండ్లపంది The porcupine. ముల్లు - గుచ్చుకొను or నాటు A thorn to pierce, or prick.
 T. ముల్లె s. n. 1. A bag, or bundle, of money, or jewels. 2. property in general.
 T. ముప్పకోడె s. n. A bullock in training.
 T. ముప్పలు s. n. plu. A kind of foot ornament.
 T. మువ్వరు numeral. *vide* ముగురు.
 S. ముపితము &c. adj. Stolen, robbed.
 S. ముష్టము s. n. 1. The scrotum. 2. the testicle.

- క. ముష్టరము &c. adj. Obstinate, stubborn.
s. n. Obstinacy.
- క. ముష్టి s. n. (P. *مُشْتِي*) 1. The fist, the clenched hand. 2. the hilt, or handle, of a sword. 3. a handful of grain, given as alms. ముష్టిచేణుడు (*مُشْتِي*) A wrestler, boxer
- త. ముసరు or ముసురు v. a. To collect, or gather, in a crowd; to settle upon any object, as flies, or insects; to surround.
- క. ముసలము s. n. A pestle, particularly a wooden one, used in cleaning rice.
- త. ముసలి s. n. An old person. adj. Old, aged. ముసలితనము Old age.
- క. ముసలి s. n. 1. A name of *Balarama*, the elder brother of *Krishna*. 2. a house lizard.
- త. ముసుకు or ముసుకు s. n. 1. A veil. 2. a cover of cloth. ముసుకుపడు v. n. To be veiled, or covered.
- త. ముసురు s. n. A constant or continued rain. v. a. *vide* ముసరు.
- గ. ముస్తాజేరు s. n. (from A. *مُستاجر*) A renter, or farmer.
- గ. ముస్తాదు adj. (from A. *مُستعد*) Prepared, ready.
- క. ముహూర్తము s. n. 1. A division of time, the thirtieth part of the day and night, or an hour of forty-eight minutes. 2. a period selected, and fixed, for any auspicious ceremony; as for a marriage, &c.
- త. మూక s. n. 1. An army. 2. a multitude, concourse, or assembly.
- క. మూకు s. n. A dumb person.
- త. మూకుడు s. n. making in the inflex. sing.

- మూకుటి An earthen plate, used for covering pots.
- త. మూక s. n. (from s. మూక) Dumbness. adj. Dumb.
- క. మూకు v. a. *vide* ముసరు.
- క. మూఁచూచు v. a. To smell, by applying to the nose.
- క. మూట s. n. A bundle, parcel, or package; a load carried by a man; a bale.
- క. మూటము s. n. A lump of dried dung, used as fuel.
- త. మూడు numeral adj. or sub., making in the inflex. sing. మూటి, or మూడిటి Three. v. n. 1. To be ended, or terminated; as వానికీలయువుమూడింది His life is ended. 2. to happen, or occur; as చేటుమూడు lit. ruin to occur. To be ruined, or destroyed.
- క. మూఢము &c. adj. Foolish, ignorant. మూఢత్వము s. n. Ignorance.
- త. మూత s. n. (from త. మూయు q. v.) 1. A cover, or top, for shutting, or closing up, that on which it is placed. 2. shutting, closing, or covering. మూతపడు To be shut. చెవులుమూతపడు lit. the ears to be shut. To be in a state of insensibility.
- త. మూతబల్ల s. n. A plank at the point of a shelving roof, to cover, or conceal, the beams which support it.
- త. మూతి s. n. The mouth.
- క. మూత్రము s. n. Urine. మూత్రించు v. a. To urinate, to make water.
- త. మూదలించు v. a. To remind, to caution.
- త. మూన s. n. The chaff of castor oil seeds.

- t. మూపు s. n. The upper part of the back.
- t. మూపురము s. n. The hump which Indian cattle have on the shoulders.
- t. మూయు v. a. 1. To shut, or close. 2. to cover. 3. to spit. మూయించు v. caus. To cause to shut, &c. మూసుకొను v. comp. To shut, &c., for one's own use, or benefit, or any member of one's own body. v. n. To shut of itself. కండ్లు మూసుకొను lit. to shut the eyes. To die. నోరు మూసుకొను To hold one's tongue, to be silent. lit. to shut the mouth.
- t. మూర s. n. A cubit, the measure from the point of the elbow, to the extremity of the fingers.
- t. మూర్ఛాను v. a. To smell, by application to the nose.
- s. మూర్ఖము &c. adj. 1. Foolish, ignorant, stupid, idiotic. 2. obstinate.
- s. మూర్ఖు s. n. 1. An idiot. 2. an obstinate person.
- s. మూర్ఛ-s. n. A swoon, or faint. మూర్ఛిల్లు v. n. To swoon or faint. మూర్ఛరోగము The epilepsy. మూర్ఛపోవు To swoon away. మూర్ఛతెలియు To recover from a swoon.
- s. మూర్ఛన s. n. 1. Fainting, syncope, swooning. 2. a tone or semitone, as placed in it's scale; the seventh part of a Grama, or scale.
- TUD. మూర్తము s. n. *vide* ముహూర్తము.
- s. మూర్తము adj. 1. Fainting, fainted, losing sense or consciousness. 2. solid, material, endowed with form or shape.
- s. మూర్తి s. n. 1. Matter, substance, solidity. 2. the body. 3. figure, form, body in general, or any definite shape, or image. తమ మూర్తిమంతముచేత By your gracious auspices. lit. by your possession of form. త్రిమూర్తులు The personification of the Hindoo trinity.
- s. మూర్తిమత్తు adj. Material, substantial, hard, solid, having shape, or substance.
- s. మూర్ధము s. n. The head. మూర్ధజములు s. n. plu. (from s. జి *born*.) The hair of the head. మూర్ధాభిషిక్తుడు s. n. (from s. అభిషిక్త *sprinkled, anointed*.) 1. A man of the second pure Hindoo tribe; the *Chutriya*, or soldier; one of the military class. 2. a king, a prince. 3. a chief minister, a counsellor of state. Hindoo kings were consecrated by having poured on their heads, while seated on a throne prepared for the purpose, water from some sacred stream, mixed with honey, clarified butter, and spirituous liquor, as well as two sorts of grass, and the sprouts of corn. The term applies to the *Chutriya* as identified with the king, the duties of royalty belonging especially to the military cast.
- s. మూర్ధావశిక్తుడు s. n. A man of a mixed class, sprung from a bramin, and a female of the second or *Chutriya* tribe; the principal of the mixed races, and soldier by profession.
- t. మూల s. n. 1. A point of the compass; a quarter, or direction. 2. a corner. 3.

a braid, or tress, of a female's hair. 4. a retreat. 5. a herd of loaded cattle. 6. a heap of the loads of cattle.

s. మూల s. n. The nineteenth of the lunar mansions.

s. మూలకము s. n. The radish, or *Raphanus sativus*.

s. మూలము s. n. 1. A root; the root of a tree. 2. origin, commencement. 3. capital; principal. 4. the original text of any work, as opposed to the *Teesa*, or comment. 5. means. 6. cause. adj. Main, principal, original. మూలమునా adv. By means of, through. మూలము-మూలవా ధి or మూలశంక s. n. The disease termed the piles. మూలధనము s. n. (from s. ధన *wealth*.) Capital, principal, stock.

t. మూలుగు v. n. To groan, to moan, to make any noise from pain. s. n. A groan, or moan.

s. మూల్యము s. n. 1. Price. 2. wages, hire.

t. మూలి s. n. Maim, or defect. adj. Maimed, broken, cut off.

t. మూఱ s. n. Dumbness. adj. Dumb. *vide* మూఱ.

s. మూఱ. or మూఱ s. n. 1. A crucible. 2. a mould.

s. మూఱకము s. n. A rat, or mouse.

s. మృగము s. n. 1. An animal in general. 2. a deer, or antelope. మృగతృష్ణ s. n. (from s. తృష్ణ *thirst*.) Vapour, appearing at a distance like a sheet of water, and deceiving deer. మృగదంశకము s. n. (from s. దంశక *who bites*.) A dog. మృగ

ధూతకము s. n. (from s. ధూతక *a cheat*.) A jackal, as luring his prey. మృగ

నాభి s. n. (from s. నాభి *the navel*. A. *نا*)

Musk, which is formed in a bag attached to the belly of the musk deer, near it's navel. It is also termed మృగమదము.

మృగపాలిక s. n. The musk deer. మృగ

వాహనుడు s. n. (from s. వాహన *a vehicle*.) Air, wind; the deity presiding

over which has the antelope as his vehicle. మృగాంకుడు s. n. (from s. అంక *a mark, or symbol*.)

The moon, the dark parts of which are considered by the Hindoos to resemble the antelope. మృగాదనము s. n. (from s. ఆదన *eating*.)

1. A hyena. 2. a leopard. మృగాక్షి s. n.

(from s. అక్షి *the eye*.) A woman with eyes like those of an antelope. మృగాశ్రము s. n. (from s. ఇంద్ర *lord, chief*.)

The lion.

s. మృగయ or మృగవ్యము s. n. Chase, hunting. మృగయుడు s. n. A hunter, or deer-killer.

s. మృగశిర or మృగశిర్షము s. n. The fifth of the lunar mansions.

s. మృదాని s. n. A name of *Parvatee*, the consort of *Siva*.

s. మృదుడు s. n. A name of *Siva*.

s. మృతము &c. adj. Dead, expired, defunct. మృతమవు To die.

s. మృతి s. n. Death, demise. మృతిబొందు To die.

s. మృత్తిక or మృత్తు s. n. Earth, clay, soil.

s. మృత్యువు s. n. Death. మృత్యుప్రసూన

- ము s. n. (from s. ప్రసూన *a flower.*) A sugar cane, as dying after flowering. మృత్యుసూతి s. n. (from s. సూతి *bearing, producing.*) A crab, which the Hindoos believe to die after producing it's young. అపమృత్యువు s. n. Untimely death.
- s. మృత్త or మృత్త్వ s. n. 1. Excellent, or rich, soil. 2. fragrant earth.
- s. మృదంకము s. n. A tabor, or small drum.
- s. మృదులము or మృదువు adj. Soft, gentle, mild.
- s. మృద్వీక s. n. A grape.
- s. మృధము s. n. Battle, combat, war.
- s. మృనాళము s. n. The film, or fibre, of the lotus stalk.
- s. మృష s. n. An untruth; a falsity, or falsehood.
- s. మృష్టము adj. Cleaned, cleansed.
- t. మెండు s. n. Abundance, excess. adj. Abundant, excessive.
- t. మెంతి s. n. commonly used in the plural మెంతులు Fenugreek. *Trigonella fænum græcum.*
- tud. మెకము or మెగము s. n. *vide* మృగము.
- t. మెక్కు v. a. To eat.
- t. మెచ్చ or మెచ్చుకొను v. a. To applaud, approve, praise, or commend. The former word also denotes *as a s. n.* Applause, commendation, approbation. *vide* మెప్పు.
- t. మెటికె s. n. The noise arising from cracking the joints of the fingers, &c. మెటికెలువిరుచు To make that noise, by pulling the fingers, &c.
- t. మెట్ట s. n. Raised, or high, ground; ground not irrigated artificially.
- t. మెట్టు v. a. To trample, to tread. s. n. 1. The step of a stair. 2. a step, or degree. 3. a custom house, or place where toll is levied. 4. the total, the whole. 5. curds with a proportion of water. 6. a stop of the *Veena*, or Hindoo lute. This noun, in it's irregular plural మెట్లు, also denotes Shoes, slippers, or sandals. మెట్టుకు adv. lit. to the step, to the whole. 1. At least, at any rate. 2. at last, in the end.
- t. మెడ s. n. The neck. మెడకొంకులు s. n. plu. The collar bones. మెడపొంపు s. n. The back of the neck. మెడనుగట్టు lit. to tie on the neck. To force, constrain, or oblige. మెడబట్టినాకు To push by the neck. మెడగుడ్డ A neckcloth. మెడనూలు or మెణ్ణూలు lit. neck threads. An ornament suspended from the neck, made of golden threads plaited together.
- t. మెరుకు s. n. 1. A grain of boiled rice. 2. boiled rice collectively.
- t. మెరువు adj. Soft, mild.
- t. మెత్త s. n. Bedding; any soft stuffed substance.
- t. మెత్తగా adv. 1. Softly. 2. slowly.
- t. మెత్తన s. n. 1. Softness, meekness, mildness. 2. tardiness, slowness.
- t. మెత్తని adj. Soft, meek, mild. 2. slow, tardy.
- t. మెత్తు v. a. To smooth a surface, by plas-

tering it with mud. s. n. The mud thus used.

T. మెదడు s. n. making in the inflex. sing. మెదటి The brain.

T. మెదలు or మెదులు v. n. 1. To move, or shake. 2. to wander, or go about. రూకలు మెదులు Money to be in hand. మెదిలించు v. a. To move, stir, or put in motion. నొరు మెదిలించు 1. To speak. 2. to be eloquent, clever, or able.

T. మెదుకు s. n. vide మెతుకు.

T. మెదుకు v. n. 1. To be pounded. 2. to be inured to, to be well versed in. 3. to associate with. మెదుపు v. a. 1. To pound, or grind. 2. to inure, to qualify s. n. Any thing mixed with flour, to thicken it in baking.

T. మెదుపు adj. vide మెతుపు.

T. మెప్పు s. n. Approbation, approval, commendation. మెప్పించు v. caus. To cause to approve, or applaud. మెప్పించుకొను v. caus. comp. To cause to approve, or applaud, one's-self. vide మెచ్చు.

T. మెయి s. n. 1. The body. 2. time, period. postpos. used in books only, By, by means of.

T. మెయికొను v. a. To seize, or take hold of.

T. మెయ్య v. a. vide మేయు.

T. మెరక s. n. Raised, or high, ground.

T. మెరమెర s. n. 1. Perplexity. 2. doubt, suspicion.

T. మెరమెరలాడు v. n. To feel pain, as the

eye when any small substance enters it.

T. మెరవది s. n. A procession through the streets.

T. మెరికెబియ్యము s. n. Unbroken rice. మెరికెలవంటివాండ్లు s. n. plu. Men perfect, either in body, or mind.

T. మెరియు or మెలుయు v. n. 1. To lighten, as lightning. 2. to glitter, glare, or shine. మెరిపించు v. caus. To cause to lighten, or to shine, &c.

T. మెరుకు s. n. 1. Polish, brilliance, shining, brightness, gleam, lustre. 2. oil. 3. ghee. మెరుకుబెట్టు v. a. To polish. మెరుకుడుపురుకు The fire fly.

T. మెరుపు or మెలుపు s. n. 1. Lightning. 2. glittering, shining, lustre.

T. మెరుము s. n. Lightning. v. n. To lighten as lightning.

T. మెలుములు s. n. plu. Exhibitions of tumbling.

T. మెలకలు s. n. plu. Tricks, frauds.

T. మెలకు or మెలుకు v. n. To associate with. 2. to act according to another's wishes. vide మెలపు.

T. మెలక or మెలకుక s. n. A woman.

T. మెలపు v. a. 1. To cause to associate with. 2. to cause to act according to another's wishes. s. n. 1. Association with others. 2. conduct, behaviour. 3. cleverness, experience.

T. మెలి or మెలికె s. n. A twist.

T. మెల్ల s. n. Asquint, squinting. adj. Squinting. మెల్లకంటి adj. Squint-eyed. s. n. A

- crow. మెల్ల చూపుచూచు To squint. lit. to look a squinting look.
- T. మెల్లన s. n. 1. Slowness. 2. gentleness. మెల్లగా or మెల్లిగా adv. 1. Slowly. 2. softly. మెల్లని adj. 1. Slow. 2. gentle.
- T. మెల్లా s. n. A hall.
- T. మెఘకువ s. n. 1. Wakefulness; watchfulness. 2. an expedient, or stratagem. మెఘకువగల adj. 1. Watchful, on one's guard, careful, cautious. 2. artful, clever. మెఘకువగావుండు To be watchful, or cautious; to be on one's guard. మెఘకువపడు To be roused.
- T. మెసకు or మెసపు v. a. To eat.
- G. మెహనతు s. n. (from A. مَهْنَة) Labour, toil, trouble, exertion, pains, difficulty.
- T. మే s. n. The body.
- S. మేంధి s. n. Fenugreek. *Trigonella foenum-graecum*.
- T. మేక s. n. A goat. మేకడింది s. n. (from T. తింది an eater.) A wolf. మేకపోతు s. n. A he-goat. మేకరాసి s. n. The sign Aries, in the zodiac. మేకసారము s. n. One of the seven primary notes of music. మేకపిల్ల s. n. A kid. పెంటిమేక s. n. A she-goat.
- G. మేకు s. n. (from P. మేక) A nail, tent pin, or hook.
- T. మేకొను v. a. vide మెయికోను.
- S. మేఖల s. n. A woman's girdle, or zone.
- T. మేకు v. a. vide మెత్తు.
- S. మేఘము or మేఘుడు s. n. (A. مَيْحَة) A cloud. మేఘజ్యోతి s. n. (from s. జ్యోతిస్ light.) A flash of lightning. మేఘద్వారము s. n. (from s. ద్వార a gate.) The sky, or heaven. మేఘనాదుడు s. n. (from s. నాద noise.) The son of *Ravana*, whose voice is like the thunder of clouds. మేఘపుష్పము s. n. (from s. పుష్ప a flower.) Water. మేఘము - కమ్ము or పట్టు Clouds to collect.
- S. మేచికము s. n. 1. The colour black, or dark blue. 2. the eye of the peacock's tail. adj. Black, or dark blue.
- G. మేజా s. n. (from P. مِجَة) A table.
- T. మేటి adj. 1. First, chief, excellent, noble. s. n. 1. A heap. 2. the chief, or head, of a body, especially of under ryots.
- S. మేరము s. n. A ram.
- T. మేద s. n. A house of two or more stories.
- T. మేది s. n. 1. The glomerous fig tree: *Ficus glomerata*. 2. that part of the plough-handle which joins into the plough. మేదితోక s. n. (from T. తోక a tail.) That part of the plough-handle which is held in the hand. మేదిసీల s. n. The nail, or pin, which fixes the handle to the plough.
- S. మేధ్రము s. n. 1. The penis. 2. a ram.
- T. మేత s. n. 1. Pasture, forage, food for any animal. 2. grazing. vide మేయు.
- T. మేతరి s. n. 1. An eater. 2. a maistry, or head of the lower casts, such as of the palankeen boys, washermen, cowherds, toddy drawers, &c.
- T. మేదకుడు s. n. A meek, or mild, man. మేదకురాలు s. n. A meek or mild woman.

- man. మేదతనము s. n. Meekness, mildness.
- t. మేదర adj. Of or belonging to that peculiar cast who cut bamboos, and live by selling them, or baskets, &c. made of them.
- s. మేదస్సు s. n. Marrow, applicable not merely to the marrow of the bones, but more properly to the serous or adipose secretion that spreads amongst the muscular fibres, and which is considered as performing the same functions to the flesh, that the marrow of the bones performs to them.
- s. మేదిని s. n. The earth.
- s. మేదురము adj. Smooth, soft, bland, unctuous, saponaceous.
- s. మేధ s. n. Apprehension, conception, understanding.
- s. మేధావి s. n. A learned man, a sage, a teacher.
- s. మేధ్యము adj. Pure, purified.
- r. మేన adj. Connected through a paternal aunt, or a maternal uncle. మేనగోడలు s. n. The daughter of a man's sister, or of a woman's brother. మేనల్లుడు s. n. The son of a man's sister, or of a woman's brother. మేనత్త s. n. A paternal aunt, or the wife of a maternal uncle. మేనమామ s. n. A maternal uncle. మేనబావ s. n. The son of a paternal aunt, or of a maternal uncle, if older than one's-self. If he be younger than one's-self, he is termed మేనమఱుది. మేనవదినె

- s. n. The daughter of a paternal aunt, or of a maternal uncle, if older than one's-self. If she be younger than one's-self, she is termed మేనమఱుదలు.
- s. మేనక s. n. One of the courtezans of *Swurga*, and wife of *Himalaya*. మేనకాత్తజి s. n. (from s. ఆత్తజి a daughter.) Her daughter, *Parvatee*, the wife of *Siva*.
- t. మేను s. n. The body.
- t. మేపరి s. n. An eater.
- t. మేయు v. a. To eat food, as applied to any animal; to graze, or eat grass. మేపు v. caus. To cause animals to eat; to feed, or graze, cattle, &c. s. n. *vide* మేత. మేపించు v. caus. To cause another to feed animals, or to tend cattle in grazing.
- t. మేర s. n. 1. A limit, or boundary. 2. an instalment. 3. a quantity of corn, given from the thrashing floor, to the hereditary servants of the village, as their established fees of office.
- s. మేరువు s. n. The sacred mountain *Meru*, in the centre of the seven continents, compared to the cup or seed vessel of the lotus, the leaves of which are formed by the different *Dwipas*. It's height is said by the Hindoos to be 84,000 *Yojanas*, sixteen thousand of which are below the surface of the earth; the shape is variously described as square, conical, columnar, spherical, or spiral, and the four faces of it are of various colours, or white towards the east, yellow to the south,

black to the west, and red towards the north ; the river Ganges falls from heaven on it's summit, and flows thence to the surrounding worlds in four streams, the southern branch is the *Ganges* of India, the northern running into Tartary is the *Bhadrasoma*, the eastern is the *Sita*, the western is the *Chacshu* or *Oxus*. On the summit of *Meru*, *Brahma* resides, attended and worshipped by the *Rishis*, *Gandharvas*, &c.; the regents of the points of the compass occupy the corresponding faces of the mountain, the whole of which consists of gold and gems. Considered in any but a fabulous light, mount *Meru* appears to mean the high land of Tartary, immediately to the north of the *Himalaya* mountains.

- T. మేరువు s. n. A bead, suspended from the clasp of a necklace.
 T. మేలము s. n. Laughter, ridicule. మేలమాడు To laugh at; to ridicule.
 T. మేలిమి s. n. 1. Pure gold. 2. advantage, profit.
 T. మేలు s. n. 1. Goodness, excellence. 2. worthiness, fitness. 3. happiness, prosperity. 4. kindness, benefit. 5. success. adj. 1. Good, better, noble, excellent. 2. fit, proper. 3. high, lofty. adv. Above, up. Interj. expressive of approbation. మేలుకట్టు s. n. An awning. మేలురాశి s. n. A heap of grain ready, or fit, for measurement. మేలుచేయు To do a

kindness, or favor; to bestow a benefit.

మేలుయెరుగు To be grateful.

- T. మేలుకొను - మేల్కొను or మేల్కొను v. n. 1.

To awake of one's-self, to be awake. 2.

to be on one's guard. 3. to be roused.

మేలుకొలుపు To awake another. మేలు

కొలుపులు s. n. plu. Songs, used to awake the great.

- T. మేలుబంతి s. n. 1. An excellent person.

2. a piece of good writing, to be copied by a person learning to write. adj. Excellent.

- S. మేళ s. n. Indian ink. మేళమణి s. n. An ink-stand.

- S. మేళనము s. n. Meeting, union, assemblage.

- T. మేళము s. n. 1. A band, set, or company, of dancers, or of singers. 2. the

music used by them. మేళ గాఢు s. n.

A musician, or dancer.

- T. మేళవించు v. a. 1. To mix. 2. to unite

in harmony the sound of various instruments.

- S. మేషము s. n. (P مېش) 1. A ram. 2. the sign

Aries in the zodiac. మేషాండుడు s. n.

A name of *Indra*, as having the testicles

of a ram, which were substituted for his

own, lost by a curse.

- S. మేషాండము s. n. lit. a ram's testicle.

Difficulty, perplexity.

- S. మేషి s. n. A ewe.

- S. మేహము s. n. 1. The penis. 2. urine.

మేహరోగము s. n. Urinary disease, es-

pecially inflammatory affection of the urethra, including gonorrhœa.

౧. మై s. n. The body. మైలలు To stretch out the members of the body, as when first awake. మైపుత s. n. vide అంక రాము. మైమలు s. n. Armour; mail.
౨. మైకము s. n. 1. Intoxication. 2. insensibility. 3. drowsiness.
౩. మైకొను v. a. To agree; to consent. మైకొల్పు v. caus. To cause to agree, or consent.
౪. మైజారు s. n. 1. That end of a Hindoo female's garment, which is thrown over the back. 2. the ornamented border which runs across that end.
౫. మైత్రావరుణి s. n. A name of *Agustya*. vide అగస్త్యుడు.
౬. మైత్రి s. n. Friendship.
౭. మైథునము s. n. Copulation, coition.
౮. మైదానము s. n. (from P. *مدان*) A plain, or open field.
౯. మైదు s. n. An enchanting powder, which allures the person on whom it is thrown, to follow the other who throws it.
౧౦. మైనము s. n. Bees wax. మైనపువ్వి s. n. A wax candle.
౧౧. మైనాకుడు s. n. A mountain in the *Himalaya* range, personified as the brother of *Parvatee*.
౧౨. మైరేయము s. n. A spirituous liquor, distilled from the blossoms of the *Lythrum fruticosum*, with sugar, &c.
౧౩. మైల s. n. & adj. vide మయిల.
౧౪. మైలకుత్తము s. n. vide మయిలకుత్తము.

౧౫. మొండి adj. 1. Stubborn, obstinate, perverse. 2. maimed, defective. మొండి - మొండు or మొండితనము s. n. Stubbornness, obstinacy.

౧౬. మొండెము s. n. A headless trunk, or corpse. మొండెపుగాము s. n. The moon's ascending node, personified as the giant *Rahoo*, without a head.

౧౭. మొకద్దమా s. n. (from A. *مادة*) Matter, affair, subject, business; cause, in law.

౧౮. మొకరము s. n. A post, or pillar. మొకరితుమ్మెద s. n. A large black bee, which makes it's nest in wooden posts, and pillars.

౧౯. మొకర్రు adj. (from A. *مؤكد*) 1. Certain, infallible, established, fixed. 2. appointed.

౨౦. మొకాబిలా s. n. (from A. *مقابلا*) Comparison, collation, confronting.

౨౧. మొకాము s. n. (from A. *مقام*) Dwelling; place of residence.

౨౨. మొక్క s. n. 1. A germ, or young plant. 2. bluntness. 3. disgrace. మొక్కచోపు v. n. 1. To be blunt. 2. to be disgraced. మొక్కచెడు v. n. To be disgraced. మొక్కచెలుచు v. a. To disgrace.

౨౩. మొక్కజొన్న s. n. A large species of the great millet.

౨౪. మొక్కటిడు s. n. 1. An obstinate man. 2. an elephant, without tusks.

౨౫. మొక్కడు s. n. A clever, able, or strong, man.

౨౬. మొక్కలము or మొక్కరము s. n. Obstinacy, stubbornness.

- T. మొక్కు v. a. To prostrate one's-self. s. n. Prostration, salutation. మొక్కుకొను v. comp. To vow. మొక్కుబడి s. n. A vow.
- G. మొఖాసా adj. Rent free, exempt from tax.
- G. మొగ్గ adj. Male. s. n. The point, or commencement. 2. the mouth of a river, &c. మొగ్గతనము s. n. Manhood, manliness. మొగ్గవాడు s. n. A man. మొగ్గది s. n. The male of any animal.
- T. మొగ్గద s. n. A bud.
- T. మొగ్గదారమ్మ s. n. The name of a certain village goddess.
- TUD. మొగ్గము s. n. (from s. ముఖ) The face, visage, or countenance. మొగ్గమాటము s. n. Complaisance. మొగ్గముతప్పించు To disappear, or abscond.
- T. మొగ్గలిచెట్టు s. n. The *Caldera*-bush, or *Pandanus odoratissima*.
- T. మొగ్గ s. n. A time, generally used with ఒక్క prefixed; as ఒక్కమొగ్గ At once, together, at one time.
- T. మొగ్గుచు or మొగ్గుద్యు v. a. To close, or shut up, especially as applied to flowers, or the members of the body.
- G. మొగ్గుడు s. n. A husband. *vide* మగ్గుడు.
- T. మొగ్గులు s. n. (P. مَغْلُ) A cloud. మొగ్గులుదారి s. n. (from T. దారి a road.) The sky, or atmosphere.
- T. మొగ్గ s. n. A bud.
- T. మొగ్గరము s. n. The array of an army.
- T. మొగ్గు v. n. 1. To incline, or lean, to one side. 2. to trip. 3. to consent, or agree. 4. to interfere. s. n. Learning, or inclining, to one side.
- T. మొట్టు v. a. To beat with the fist on a hard body, so as to produce a noise. s. n. A blow of this kind. It is also termed మొట్టికాయ.
- T. మొద్ద s. n. The penis.
- T. మొత్త s. n. The corner of the wall, near a door.
- T. మొత్తము s. n. 1. The total, or whole. 2. a flock, or multitude.
- T. మొత్తు v. a. To smite, beat, or strike. మొత్తించు v. caus. To cause to smite, &c. మొత్తుకొను v. comp. 1. To beat one's-self, especially upon the mouth, in token of grief. 2. to grieve, or lament.
- T. మొదలు s. n. making in the inflex. sing. మొదటి 1. The beginning, or commencement; the first. 2. origin, source. 3. principal, capital, as opposed to interest. 4. the first, chief, or principal among many. 5. the base of a tree. The inflexion మొదటి is much used as an adj. to denote - 1. First, foremost, prior. 2. chief, principal, original. adv. 1. Since, from that-time forwards, from one extremity to the other. 2. even. మొదలుచేయు or మొదలుబెట్టు v. a. To begin. మొదలైన Other, similar, *et cetera*. మొదలు or మొదలుకొని adv. From, since, forwards. ఇది - మొదలు or మొదలుకొని Henceforth. మొదలుచెడు To be *totally* ruined, or spoiled. ఇట్టి మొదలు Principal and interest.

- T. మొదవగడ్డి s. n. The grass termed *Saccharum cylindricum*.
 T. మొదవు s. n. A milch cow.
 T. మొద్దు s. n. 1. A block, or beam, of wood; a tree cut down and deprived of it's branches. 2. a blockhead. adj. 1. Blunt, 2. stupid.
 T. మొన s. n. 1. The point, end, or extremity. 2. an army. మొన నాడు s. n. A general, or leader, of an army.
 T. మొనయు v. n. To rush in.
 T. మొన్న s. n. making in the inflex. sing మొన్నటి The day before yesterday.
 T. మొప్పె s. n. 1. An idiot. 2. an obstinate person.
 T. మొయిలు or మొయులు s. n. A cloud.
 T. మొర or మొలు s. n. A loud cry, or complaint. మొర పట్టు To cry aloud, to complain.
 T. మొరడు adj. Rough, rugged.
 T. మొరము s. n. Calx, gravel. మొరప నేల s. n. Calcarious soil.
 T. మొరయు v. n. To emit sound. మొర యించు v. a. To make, or cause, to sound.
 T. మొరిటే s. n. A small winnowing basket, used by children.
 T. మొరుగు or మొలగు v. n. 1. To bark, as a dog. 2. to shade, or cover, the eyes, or face. s. n. A bark, barking.
 T. మొలక s. n. Defect, deficiency, maim.
 T. మొలకు s. n. 1. An idiot. 2. an obstinate person. adj. Obstinate.
 T. మొలచోవు v. n. 1. To be blunt. 2. to be disregarded, or disgraced.
- T. మొలు మొలులాడు or మొలలాడు v. n. To evince anger.
 T. మొట్టిక or మొట్టి s. n. vide మొలక. The latter of these two words మొట్టి is also an adj. denoting - Defective, maimed, deficient.
 T. మొట్ట s. n. An outcry; clamour, complaint. కుయ్యో మొట్ట A very loud and clamorous cry. vide మొర.
 T. మొల s. n. 1. The waist. 2. a large nail, or pin. మొలతాడు s. n. (from T. తాడు a string.) The small string round the waist, which every Hindoo wears, and whence is suspended the *lungotee*, or little piece of cloth concealing the privities. మొలనూలు s. n. A female's zone, of gold or silver, and sometimes set with precious stones.
 T. మొలక s. n. 1. A germ, or sprout. 2. the hard substance in a bile, which causes the sore. మొలకబం నారు s. n. Gold supposed to be produced by snakes, and other animals.
 T. మొలనేయు v. a. To sow. lit. to throw, in order to sprout.
 G. మొలామా adj. (from A. ملام) Plated, covered with gold, or silver. s. n. 1. Plating, gilding. 2. any external application to a sore.
 T. మొలుచు v. n. 1. To sprout, germinate, vegetate, or grow. 2. to rise, or appear, as applied to the stars of heaven.
 T. మొల్లతీ s. n. A species of *Jasmin*. *J. multiflorum*.

- t. మొవ్వు s. n. The tender or young leaves of the palmyra, or other palm trees.
- t. మొసలి s. n. An alligator. మొసలిరాశి s. n. The sign *Capricornus*, in the zodiac.
- g. మొహరు s. n. (from P. $\mu\alpha\rho\iota$) A seal.
- t. మొహురీ s. n. A gold *Mohur*, or rupee.
- t. మోక s. n. A germ, or sprout.
- t. మోకాలు s. n. making in the inflex. sing. మోకాటి or మోకాలి The knee. మోకాటిచిప్ప s. n. The pan of the knee. మోకాలించు - మోకారిండు or మోకరిల్లు v. n. To kneel.
- t. మోకు s. n. A cable, or thick rope.
- t. మోకు v. n. To emit sound, as a bell, &c.
- s. మోశుము adj. Vain, useless, fruitless.
- s. మోచీ s. n. 1. A plantain tree. *Musa sapientum*. 2. the silk cotton tree. *Bombax heptaphyllum*.
- s. మోచీకము s. n. The plant termed *Hyperanthera morunga*.
- s. మోచినము s. n. Liberation, freedom.
- t. మోచు v. a. To bear, or carry, a burden.
- t. మోచెయ్యి s. n. making in the inflex. sing. మోచేలి The elbow.
- t. మోట s. n. *vide* కపిలే. మోటవాన s. n. The large bucket, in which water is drawn up from wells.
- t. మోట adj. Dull, stupid, simple.
- t. మోటు s. n. 1. A stupid person, a block-head. 2. a stallion. 3. the trunk of a tree when felled. adj. Stupid, ignorant, dull.
- t. మోదము s. n. Cloudiness.
- t. మోది s. n. 1. The thick part of the long pepper vine. 2. any thing placed by a conjurer to try the ability of another, who if he is not equally skilled is suddenly prevented by sickness, &c. from lifting it up. 3. any person's peculiar style of hand writing.
- t. మోడు s. n. 1. The trunk of a felled tree. 2. raised, or high, ground. మోడుచలుచు or పడు v. n. To be motionless.
- t. మోత s. n. 1. (from మోయు q. v.) A load. 2. (from t. మోయు q. v.) A sound, a roar.
- g. మోతరఫా s. n. (from A. $\mu\alpha\tau\alpha\rho\alpha$) The *Mohturfa* tax, levied on traders, merchants, and artisans.
- g. మోతుబరీ or మోతుబరు adj. (from A. $\mu\alpha\tau\alpha\mu\alpha$) Confidential, reputable, trust-worthy.
- t. మోద s. n. A bundle of leaves.
- s. మోదకము s. n. A sort of sweet cake.
- s. మోదము s. n. Joy, delight, pleasure, happiness. మోదించు To rejoice, to be happy.
- t. మోదు v. a. To beat. మోదుకొను v. comp. To beat one's-self.
- t. మోదుకుచెట్టు s. n. A tree bearing red blossoms. *Butea frondosa*.
- t. మోపాది s. n. Danger, risk.
- t. మోప s. n. A widow.
- t. మోపు s. n. 1. A large bundle, or load. 2. a burden.
- t. మోపు v. a. (from t. మోయు q. v.) 1. To load a burden on another. 2. to put

upon, or charge against, another. 3. to prop up. మోపుకొను v. comp. To load, or take upon one's-self. మోపుదల s. n. A charge, or accusation; a load.

T. మోపెట్టు v. a. To brace a bow.

TUD. మోము s. n. (from s. ముఖ) The face, or countenance.

T. మోయు v. a. To bear, sustain, or carry, a burden. మోయించు v. caus. To cause to bear, &c. a burden. మోసుకొను v. comp. One's-self to bear, &c. a burden. vide మోపు.

T. మోర s. n. The face, or countenance.

మోరతోపు s. n. Averting the face.

T. మోరపాళ s. n. A house, of which the roof is made of grass, leaves, mats, &c., and not of wood.

T. మోరు s. n. The coagulated blood, suffused under the skin, after a bruise.

T. మోవి s. n. The under lip.

s. మోపకుడు s. n. A thief, or robber.

T. మోసము s. n. Fraud, deceit, treachery, trick. మోసగారు A deceitful or treacherous man. మోసగత్తె A deceitful or treacherous woman. మోసగించు-మోసపుచ్చు - మోసముచేయు or మోసపెట్టు v. a. To deceive, delude, or betray. మోసపోవు v. n. To be deceived.

T. మోసు s. n. The sprout of any edible root.

s. మోహనము s. n. The overpowering of reason by worldly allurements. adj. Fascinating, stupifying, depriving of sense, or understanding.

s. మోహము s. n. 1. Love. 2. fascination. 3. loss of consciousness, a swoon. మోహించు v. a. To love.

T. మోహరము s. n. The array of an army; మోహరించు To prepare for battle.

G. మోహరా s. n. (P. మోహర) All the pieces at chess, with the exception of the pawns.

G. మోహిని s. n. A fairy.

s. మోక్షము s. n. Beatitude, bliss, salvation; the exemption of the soul from further transmigration.

s. మౌంబి s. n. A waist-cord, made of the holy grass termed *Dhurba*.

s. మౌక్తికము s. n. A pearl.

s. మౌనము s. n. Silence, taciturnity.

s. మౌరజికుడు s. n. A man who beats, or plays, upon a drum.

s. మౌర్వీ s. n. A bow-string.

s. మౌళి s. n. 1. A diadem. 2. a lock of hair on the crown of the head. 3. hair ornamented and braided round the head.

s. మౌష్టి s. n. (P. موشى) Boxing, sparring.

s. మౌహూతికుడు s. n. An astrologer.

T. మ్రొంగచెట్టు s. n. The tree termed *Van-gueria spinosa*.

T. మ్రొందు v. To burn; to consume. vide మందు.

T. మ్రొగ్గు v. n. 1. To decrease. 2. to become very soft, as applied to fruit. 3. to be overboiled, as applied to food.

T. మ్రొబ్బు s. n. vide మబ్బు.

T. మ్రొను s. n. vide మాను.

T. మ్రొన్నడు v. n. (from the foregoing)

To remain motionless, like wood.

- T. మింకు v. a. *vide* మింకు.
 T. ముక్కు s. n. *vide* ముక్కు.
 T. ముచ్చిమి s. n. Theft, robbery.
 T. ముచ్చిలు v. a. *vide* ముచ్చిలు.
 T. ముచ్చే s. n. *vide* ముచ్చే.
 T. మొక్కు s. n. and verb, *vide* మొక్కు.
 T. మొక్కు v. n. *vide* మొక్కు.
 T. మోకు v. n. *vide* మోకు.
 T. మోము v. n. *vide* మోకు.
 T. మోల adv. Before; in front.
 S. మ్లేచ్ఛుడు s. n. The term used to denote a barbarian, but applied in the peninsula, to A Mahomedan.

య

- య The forty-first letter, and twenty-sixth consonant, in the Teloogoo alphabet.
 S. యంత s. n. An elephant driver; a charioteer.
 S. యంత్రపాతితములు s. n. plu. *vide* జంత్రాలు.
 S. యంత్రము s. n. 1. A machine in general; any implement, or apparatus. 2. a diagram of a mystical nature, or astrological character; a talisman, or amulet.
 S. యజమానుడు s. n. 1. An employer of priests at a sacrifice; the person who institutes it's performance, and pays the expense of it. 2. a lord, or master. 3. an owner, or proprietor. 4. a husband.
 S. యజ్ఞస్సు or యజ్ఞేద్యము s. n. The Yujooosh, or Yajoor, one of the four Vedas; it is divided into two principal portions, the white, and black, or Vajus-

uneya; and Tyttreeyu; the former of which is attributed to the saint Yagnawalkya, to whom it was revealed by the sun in the form of a horse; and the latter to Tittree, to whom it was communicated by Yaksha, the first pupil of it's original author, the sage Vysumpayanu. According to the Pooranas, the Tytriyu portion was named from Tittri, a partridge, the disciples of Vysumpayanu being changed into those birds, to pick up the text of the Vedas as they were disgorged in a tangible shape, by Yagnawalkya, at the command of Vysumpayanu; both portions of this Veda are very full on the subject of religious rites; and the prayers peculiar to it are chiefly in measured and poetical prose.

- S. యజ్ఞము s. n. A sacrifice; a ceremony in which oblations are presented. It is used in the peninsula chiefly to denote that particular sacrifice in which a goat is smothered, and the inside film of fat is dressed and eaten by the bramins; the person who celebrates this sacrifice assumes the honorary title of Somiyaxooloo. యజ్ఞసూత్రము or యజ్ఞోపవీతము s. n. The characteristic thread, worn by the three principal classes of the Hindoos.

- S. యజ్ఞ or యజ్ఞుడు s. n. A sacrificer in due form, or agreeably to the ritual of the Vedas.

- S. యతి s. n. A sage whose passions are

s. యమకము s. n. Alliteration, rhyme, the

s. యపలు s. n. plu. Barley. *Hordeum hex-*
astichon.

- s. యవనము s. n. Meadow, or pasture, grass.
- s. యవాశువు s. n. Sour gruel, prepared by the spontaneous fermentation of water, in which rice has been boiled.
- s. యవాని or యవానిక s. n. Bishops weed. *Sison ammi. Lin.*
- s. యవిష్టుడు or యవీయుడు s. n. A younger brother, or man younger than one's-self.
- s. యవీయసి s. n. A younger sister, or woman younger than one's-self.
- s. యవ్వనము s. n. *vide* యౌవనము.
- s. యశము or యశస్సు s. n. Fame, renown, celebrity, glory, reputation.
- s. యష్టి s. n. 1. A staff, or stick. 2. a necklace. 3. a string, or thread, especially of pearls.
- s. యష్టిమధుకము s. n. Liquorice, or the root of the *Abrus precatorius*, which is used for it in India.
- s. యత్తుకదామము s. n. Perfumed sandal, mixed with camphor, agallochum, musk, and saffron, in various proportions.
- s. యత్తుడు s. n. A demi-god, attendant especially on *Cubera*, the god of riches.
- s. యత్న s. n. Pulmonary consumption.
- s. యాగము s. n. *vide* యజ్ఞము,
- s. యాగాని s. n. A coin, in value equal to ten cash.
- s. యాచ adj. *vide* ఏస.
- s. యాచకము s. n. Begging, asking. adj. Begging.

- s. యాచకుడు s. n. A beggar, or mendicant.
- s. యాచిన or యాచ్చ s. n. Begging, asking, requesting. యాచించు To beg of any one.
- s. యాచితకము s. n. A thing borrowed for use.
- s. యాజ్ఞకుడు s. n. An officiating priest, or bramin who conducts any part of a sacrifice.
- s. యాజ్ఞదత్తి s. n. *Cubera*, the god of riches.
- s. యాజ్ఞసేని s. n. A name of *Drowpudi*, wife of the *Pandoos*.
- s. యాతన s. n. Torment, acute pain, agony.
- s. యాతము s. n. *vide* ఏతము.
- s. యాతయామము s. n. Boiled rice, kept cold over night, for breakfast.
- s. యాతుధానుడు s. n. A giant, or goblin.
- s. యాత్ర s. n. 1. Travelling, moving, proceeding, marching. 2. a pilgrimage. 3. the procession of an idol, at any holy festival; or the festival itself.
- s. యాదఃపతి s. n. The sea, or ocean.
- s. యాదము s. n. A fierce aquatic, or amphibious, animal.
- s. యాదసాంపతి s. n. 1. *Varoona*, the indian *Neptune*. 2. the ocean.
- s. యాదస్తు s. n. (from P. یادداشت) A memorandum.
- s. యాది s. n. (P. یاد) Recollection, memory, attention.
- s. యాద్యకము adj. Aslike, how like, which like.

౩. యానపాత్రము s. n. A ship, vessel, or boat.
౪. యానము s. n. 1. A vehicle, or conveyance. 2. going, marching.
౫. యాపనము s. n. Spending, or passing away, time.
౬. యాప్యము &c. adj. Low, vile, contemptible.
౭. యాభై or యాభై numeral adj. and sub. Fifty. *vide* ఏబది.
౮. యామము s. n. (H. جام) A watch, or period, equal to three english hours. యామిని or యామకతి s. n. Night. యామకుడు s. n. A patrol, moving round at every watch.
౯. యాల adv. Why, wherefore. *vide* ఏలా.
౧౦. యాలకులు s. n. plu. Cardamom seeds. *vide* ఏల.
౧౧. యావకము or యావము s. n. 1. A kind of pulse. 2. sealing wax. 3. lac, the red animal dye.
౧౨. యావత్తు adj. All, entire. s. n. The whole. adv. Wholly, entirely, altogether.
౧౩. యాప adj. *vide* ఏప.
౧౪. యుక్తము &c. adj. Right, proper, fit. 2. joined, or united with. s. n. Propriety, fitness.
౧౫. యుక్తి s. n. 1. Propriety, fitness. 2. inference, deduction from circumstance, or argument. 3. an approved or good argument, or plea. 4. an excellent expedient, a happy thought. 5. advice, counsel.
౧౬. యుగము s. n. 1. A pair, couple, or brace. 2. a yoke. 3. age, as applied to that of

mankind. 4. an age of the world. The people of Telingana, following the astronomical system of the bramins, divide what they term the infinity of time into four great ages, which they suppose to be in constant revolution. These they denominate యుగములు, or *conjunctions*; periods which seem to have been calculated by the bramins as the probable dates of some remote conjunctions of the heavenly bodies, which they assumed merely to assist astronomical computations, but which have been implicitly adopted by the vulgar as real eras. The first of these four ages is named కృతయుగము, referring apparently to some conjunction which is supposed to have taken place at the కృత creation; for, according to the Hindoos, the supreme being created the world in the first age of this name. It consists of 17,28,000 years. The 2d is denominated త్రైతాయుగము, the conjunction of the త్రైతా or *three sacrificial fires*; so called, because the great sacrifice in which these fires are used is supposed to have been introduced during this period, which contains 12,96,000 years. The 3d is named ద్వాపరయుగము a compound of ద్వి *two*, and పర *the next*, that which followed the two first, viz. *the third*; this comprises 8,64,000 years. The 4th, or present age, is known by the name of కలియుగము, properly signifying *vicious* or *sinful*. To

this age they assign a period of 4,32,000 years, of which, in the present year of our Lord 1821, 4921 are already elapsed. If the years in the fourth age be doubled, the number of those in the 3d is given. If multiplied by 3, the length of the 2d is found; and if multiplied by 4, the product is the length of the first age.

- s. యుగళము or యుగ్మము s. n. A pair, brace, or couple.
- t. యుగ్మలి s. n. A woman.
- s. యుగ్యము s. n. 1. Any vehicle, or conveyance. 2. any yoked animal.
- s. యుతకము s. n. 1. A pair, or couple. 2. a female garment.
- s. యుతము &c. adj. Joined, united, combined, connected.
- s. యుద్ధము s. n. War, battle, combat, contest. యుద్ధరంగము The field of battle.
- s. యుధిష్ఠిరుఁడు s. n. The eldest of the five Pandoo princes.
- s. యువ s. n. The ninth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. యువతి s. n. A young woman.
- s. యువరాజు s. n. A young prince, especially the heir apparent, and associated to the throne.
- s. యూక s. n. A louse.
- s. యూథము s. n. An assemblage, flock, or multitude.
- s. యూధిక s. n. A species of Jasmin. *J. auriculatum*.

s. యూపము s. n. A post to which the victim is bound, as a sacrifice.

s. యూషము s. n. Pease-soup, or porridge.

g. యోక్తలు s. n. (from t. ఎక్తు to ascend, or mount.) The Teloogoo multiplication table.

t. యోక్త postpos. Of. The sign of the genitive case.

s. యోక్తము s. n. The tie of a yoke.

s. యోగము s. n. 1. Junction, union. 2. coition, copulation. 3. meeting, conflux. 4. abstract or religious meditation. 5. a lucky conjuncture; good fortune, or luck. 6. a particular mode of religious worship.

యోగ టేమము s. n. Welfare. యోగ దృష్టి s. n. The second sight, obtained by devotion. యోగభ్యాసము The keeping the body in a fixed posture, for spiritual worship.

s. యోగి s. n. A devotee; an ascetic in general.

s. యోగేష్ఠము s. n. Lead.

s. యోగ్యత s. n. 1. Ability, cleverness, merit. 2. worthiness, fitness, capacity.

s. యోగ్యము &c. adj. 1. Worthy, fit, proper. 2. clever, skilful.

g. యోచన s. n. 1. Consideration, deliberation, reflection. 2. counsel, advice. 3. expedient, means. యోచించు v. a. To consider, or deliberate.

s. యోజినగంధి s. n. A name of *Sutyurutee*, mother of *Vyasa*, the sage and poet.

s. యోజనము s. n. 1. A *yojana*, or native league. 2. vide యోచన.

- s. యోధ s. n. A warrior, combatant, or soldier.
 s. యోని s. n. 1. The vulva. 2. cause, origin. 3. place or scite of birth.
 s. యోష or యోషిత్తు s. n. A woman.
 s. యౌతకము s. n. A nuptial gift, or present.
 s. యౌవనము s. n. Youth, manhood.
 యౌవనలక్షణము s. n. (from s. లక్షణ a mark, or sign.) 1. Beauty. 2. the breast, the bosom.

౪

౪ The forty-second letter, and twenty-seventh consonant, in the Telooogo alphabet.

- T. రంకు s. n. Adultery, fornication, debauchery. *vide* అంకు. రంకులుగట్టు To impute adultery, or fornication, to any one. రంకులాడి s. n. A loose female. రంకుతనము s. n. Whoredom.
 s. రంకుడు s. n. A poor, indigent, or avaricious man; a miser.
 s. రంకువు s. n. A sort of deer; the spotted axis.
 T. రంకె s. n. A roar; bellowing, or lowing.
 s. రంకము s. n. 1. The place where acting, &c. is exhibited; a stage. 2. a field of battle.
 T. రంకరించు or రంకరించు v. a. To blend or mix together, with the finger, any solid and liquid substance.
 TUD. రంకు s. n. (from s. రంక. P. رنگ) 1. Colour, paint, tint, dye. 2. lustre, shining.

రంకాజీవుడు s. n. A painter. రంకవల్లి s. n. The painting the floor with figures. రంకాయించు - రంకుచేయు or రంకుచేయు To paint.

- s. రంజినము s. n. Gladdening, rejoicing. రంజించు v. a. To gladden, to please, v. n. To be glad, to rejoice. రంజిల్లు or రంజిలు v. n. To be glad, or pleased; to rejoice.
 s. రండ s. n. A widow.
 T. రంతు s. n. A noise; clamour.
 s. రంధ్రము s. n. A hole, fissure, cavity, or chasm.
 T. రంపము s. n. A carpenter's saw. *vide* అంపము. రంపకాడు A person who works with a saw; a sawer.
 s. రంభ s. n. 1. A plantain. 2. one of the courtezans of *Swurga*.
 s. రంభితము s. n. The lowing of cattle.
 s. రంహతి s. n. 1. Speed, velocity. 2. the speed of a car, or chariot.
 s. రంహము s. n. Speed, haste, velocity.
 TUD. రక్తపి s. n. *vide* రాక్షసి.
 TUD. రక్తమండ s. n. *vide* రాక్షసుడు.
 T. రక్తు v. a. To scratch, or tear with the nails, or talons. s. n. A scratch, or tear.
 T. రక్తేను v. n. 1. To extend. 2. to grow.
 s. రక్తము s. n. 1. Blood. 2. the colour red. adj. 1. Bloody. 2. red. రక్తప s. n. (from s. పా that drinks.) A leech. రక్తపక్షుడు s. n. *Garooda*, as having red wings. రక్తబీజము s. n. The pomegranate, from its red seeds. రక్తక్షుము s. n. 1. A buffalo. 2. a dove; from their red eyes. రక్తము

- తీయు v. a. To bleed, or draw blood. రక్తము పారు v. n. To bleed ; blood to flow.
 s. రక్తము &c. adj. Attached to, fond of.
 s. రక్తాక్షి s. n. The fifty-eighth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 s. రక్తి s. n. 1. Affection, attachment. 2. excessive joy, or pleasure.
 r. రగులు v. n. To burn, or flame. రగిలించు v. a. To kindle, or light, a fire. రగులుకొను or రగుల్చును v. comp. To take fire of itself.
 s. రచన s. n. 1. Literary composition. 2. becoming, or orderly, arrangement. రచించు or రచియించు v. a. To compose a literary work. రచనగా adv. In good order, agreeably, pleasantly.
 r. రచ్చ s. n. 1. A court of audience. 2. betraying, or divulging, a secret. 3. a quarrel, or dispute. రచ్చబల్లి s. n. A plank, used as a seat.
 s. రజకుడు s. n. A washerman.
 s. రజితము s. n. 1. Silver. 2. gold. adj. White. రజితాచలము s. n. (from s. అచల a mountain.) Mount *kylasa*, the residence of *Siva*.
 s. రజిని s. n. 1. Night. 2. turmeric.
 s. రజము s. n. 1. Dust. 2. the dust, or pollen, of a flower.
 s. రజిష్టల s. n. A menstruous female. రజిష్టలలవు v. n. To become menstruous.
 s. రజిష్టు s. n. 1. *vide* రజము. 2. the menstrual evacuation. 3. the second condition of humanity, the quality or property of passion ; that which produces sensual desire, worldly coveting, pride, and falsehood, and is the cause of pain.
 s. రజా s. n. (from A. رجا) Permission, leave; leave of absence.
 r. రజులు s. n. plu. Vain, or useless, words.
 s. రజువు s. n. A rope, cord, string, or tie.
 s. రజితము s. n. The noise of burning flame.
 r. రట్టది s. n. The exposition of another's vices, or faults.
 r. రట్టు s. n. Betraying ; divulging a secret.
 s. రణము s. n. War, battle. రణగృహము s. n. A house, built over the gate of a fort. రణమండలము or రణరంగము s. n. The field of battle.
 r. రణము s. n. *vide* s. ప్రణము.
 s. రణరణకము s. n. 1. Anxiety, regret. 2. love, desire.
 r. రతనము s. n. *vide* s. రత్నము.
 s. రతము &c. adj. Intent on, actively occupied, or engaged in. s. n. Copulation, coition.
 s. రతి s. n. 1. *Rutee*, the wife of the Hindoo Cupid. 2. coition, copulation. 3. attachment, desire, passion. 4. the name of the small weight used for emeralds. రతిసలుపు To copulate.
 s. రత్నము s. n. 1. A jewel, or gem. 2. the best of it's kind, or species. రత్నగర్భ s. n. (from s. గర్భ *embryo*.) The earth ; as producing gems. రత్నగర్భుడు s. n. *Cubera*, the god of wealth. రత్నకంబళి s. n. A figured carpet.

౧. రత్ని s. n. The closed hand, or fist.
 ౨. రథము s. n. 1. A car, or war chariot. 2. the car of an idol. 3. any carriage, or vehicle. రథశట్య s. n. A number, or multitude, of cars. రథకారుడు s. n. A maker of cars; a coach maker, or carpenter. రథమెక్కు To ascend a car, &c. రథము - యడుపునడుపు or తోలు To drive a carriage. రథాంకము s. n. 1. A wheel, or any part of a carriage. 2. the discus of Vishnoo. 3. the ruddy goose.
 ౩. రథి - రథికుడు or రథినుడు s. n. A warrior, fighting in a car.
 ౪. రథ్య s. n. A carriage, or high, road. రథ్యావాదము s. n. Common talk, the talk of the high road.
 ౫. రథ్యము s. n. A carriage horse.
 ౬. రదచ్ఛదము or రదనచ్ఛదము s. n. The lip.
 ౭. రదనము or రదము s. n. A tooth, a tusk.
 ౮. రద్ది s. n. 1. A disturbance, or noise. 2. a report unfavorable to one's character. 3. betraying; divulging a secret.
 ౯. రద్దు s. n. (from A. رد) 1. Rejection, repulsion; setting aside, disallowing. 2. rescission. 3. rendering null and void.
 ౧౦. రప్పించు v. caus. of వచ్చు to come, q. v. To cause to come; to send for.
 ౧౧. రభ సము s. n. 1. Speed, velocity. 2. joy, delight.
 ౧౨. రమ s. n. A name of *Lutchmi*.
 ౧౩. రమణ s. n. Beauty. రమణి s. n. A beautiful, or handsome, female. రమణీయము adj. Beautiful, pleasing, charming.

- రమ్యము adj. 1. Charming, pleasing, delightful. 2. commodious, agreeable.
 ౧౪. రమణుడు s. n. A husband.
 ౧౫. రమారమి adv. At a guess; on an average; more or less.
 ౧౬. రమించు or రమియించు v. a. To copulate.
 ౧౭. రయము s. n. Speed, velocity, precipitation.
 ౧౮. రల్లకము s. n. A blanket.
 ౧౯. రవ s. n. 1. A diamond. *vide* అవ. 2. a small particle of any thing; small shot. రవంత lit. as much as a particle. s. n. A very little, a trifle. adj. Very little, some.
 ౨౦. రవణ s. n. A hand-bell.
 ౨౧. రవణము s. n. An ornament of any kind.
 ౨౨. రవణము adj. Sonorous, sounding.
 ౨౩. రవము s. n. Sound in general; a cry, a noise.
 ౨౪. రవరవ adv. Quickly, hastily, precipitately.
 ౨౫. రవానా s. n. (from P. رانہ) A pass, or passport. adj. Dispatched, sent off, forwarded.
 ౨౬. రవి s. n. The sun.
 ౨౭. రవిక s. n. *vide* అవిక.
 ౨౮. రవులు v. n. *vide* రజులు.
 ౨౯. రవేసు s. n. (from P. روضہ custom, fashion.) Established or customary fees. రవేసులికులు Fine, or excellent, beetle leaves.
 ౩౦. రవ్వ s. n. *vide* అవ్వ.
 ౩౧. రశన s. n. A woman's zone, or girdle.
 ౩౨. రక్తి s. n. 1. A ray of light. 2. lustre.

౧. రసదాది s. n. The sugar cane.

s. రసన s. n. The tongue.

s. రసము s. n. (H. رس) 1. Juice, sap, exudation, fluid, liquid. 2. mercury or quicksilver.

3. flavour, taste, savour; as sweet, sour, &c. 4. taste, sentiment or emotion, as an object of descriptive poetry, of which nine are enumerated, viz. love, mirth, tenderness, anger, heroism, terror, disgust, surprize, and tranquillity or content.

రసజ్ఞ s. n. (from s. జ్ఞ that knows.) The tongue; as discriminating tastes. రసకామరము s. n. lit. the camphor of quicksilver. A sort of muriate of mercury, the preparation of which is particularly explained by Ainslie, in his *Materia medica* of Hindoostan. It corresponds very nearly with *calomel*. పాదరసము Mercury, or quicksilver.

s. రసవతి s. n. A kitchen.

s. రసవాదము s. n. Alchymy. రసవాది s. n. An alchymist.

క. రసాతలము s. n. *vide* సాతాళము.

s. రసాయనము s. n. 1. Butter-milk. 2. the *elixir vitae* of the alchymists.

s. రసాల s. n. Curds, mixed up with sugar and spices.

s. రసాలము s. n. 1. The mango tree. 2. the sugar cane.

౧. రసి or రసిక s. n. The pus, or matter, of a sore.

s. రసికత్వము s. n. Possession of taste, as regards literary composition, or female dress.

s. రసికుడు s. n. A man of taste, especially as regards literary composition, or female dress.

s. రసితము s. n. Sound, noise, thunder.

s. రసోనకము s. n. Garlick.

గ. రస్తు s. n. (from P. رستد) Store of grain, or provisions, laid up for an army.

s. రహటము s. n. A spinning wheel.

౧. రహటా or రహటు s. n. The being much frequented, or used.

గ. రహదారీ s. n. (from P. راهداري) The collection of duties on the high roads. రహదారీ బీటి A passport, specifying these duties to have been paid.

s. రహస్యము s. n. A secret, a mystery. adj. Secret, private.

౧. రహి s. n. Desire, wish.

s. రహితము &c. adj. Destitute, bereft, left, abandoned.

౧. రహితు or రయితు s. n. (A. رعيت) A ryot, or cultivator.

s. రక్ష s. n. 1. Preserving, saving, protecting. 2. an amulet. 3. the actual cautery, often applied by the native doctors, as a cure to diseases of various kinds. రక్షితము &c. adj. Preserved, saved, protected. రక్షణ s. n. Preservation, protection. రక్షించు v. a. To preserve, save, or protect. రక్షించుకొను v. comp. 1. To preserve, &c. one's-self. 2. to nourish or protect another, for one's own use, or advantage. పాదరక్ష s. n. lit. protecting the foot. A shoe. రక్షకము &c. adj. Preserving, protecting, saving.

- s. రాక్షసు s. n. *vide* రాక్షసుడు.
- T. రా s. n. 1. A stone. 2. a king.
- s. రాంకవము s. n. Any thing manufactured of wool, or hair.
- s. రాంభము s. n. The bamboo staff of a religious student.
- T. రాక or రాకడ s. n. (from T. రాచ్చు *to come* q. v.) Coming, approaching, arrival. రాకపోవు v. n. Not to come, or arrive.
- s. రాశ s. n. 1. The full moon, or lunar day on which it is full. 2. a girl in whom menstruation has newly commenced.
- TUD. రాకాసి s. n. *vide* రాక్షసి.
- s. రాగము s. n. 1. A mode in music, of which the Hindoos reckon many, and frequently personify them in poetry, and mythology. 2. mental affection in general; as sorrow, joy, &c. 3. envy. రాగద్వేషములు s. n. plu. Envy and hatred.
- T. రాగ s. n. Copper.
- T. రాగచెట్టు s. n. The poplar leaved fig tree. *Ficus religiosa*.
- T. రాగదీవిళ్ల s. n. A circular ornamented plate of gold, worn by Hindoo females, on the crown of the head.
- T. రాగలు or రాగల్లు v. n. 1. To shine. 2. to be glad, to rejoice.
- T. రాగులు s. n. plu. The grain termed at Madras *Natchenny*, or raggy. *Cynosurus coracanus*.
- s. రామపురము s. n. A name of *Rama*.
- TUD. రాచ adj. (from s. రాజ్) Of or belonging to the cast of *Ratsawars*, found chiefly in the northern circars. They

are originally descended from the *Raja*, or *Chutriya* casts in the north of India, and are of the second pure tribe of Hindoos; but have, for many generations, been settled in Telingana, where many of them, in former times, assumed and held regal sway. They have a very high sense of honor; and, from want of attention to their prejudices and notions on this point, we have, on more than one occasion, driven several of this fine cast of men to suicide. A remarkable case of this kind took place, in open court, when one of them stabbed himself to the heart, rather than part with his weapon, when it was attempted to disarm him; another occurred more recently, where, rather than submit to the usual process of court, a *Ratsawar* first destroyed his whole family, and then himself.

- TUD. & s. రాచకార్యము s. n. 1. Affairs of state. 2. news, information.
- T. రాచు v. a. 1. To rub. 2. to cover with any substance; to whitewash. 3. to file. రాచుకొను v. comp. To rub one's-self against any thing.
- T. రాచూరి s. n. (from రా a king, and చూరి a child.) A prince, or princess.
- s. రాజి adj. in compos. 1. Royal; of or belonging to a king. 2. eminent, chief, excellent. రాజిత్యము s. n. Royalty. రాజిదంతములు s. n. plu. The *fore-teeth*. రాజిధాని s. n. A metropolis or royal residence. రాజిన్యుడు s. n. A man of the

regal, or military, tribe; being the second pure Hindoo cast. రాజిపత్ని s. n. (from s. పత్ని *a wife*.) A queen. రాజివీజి adj. Sprung from a royal race. రాజిమార్గము s. n. The *high* way. రాజిగృహము s. n. A palace. రాజిధర్మములు The duties incumbent on a king. రాజినీతి s. n. Justice, and other conduct becoming a king. రాజిరాజు s. n. 1. The king of kings; an emperor, or universal monarch. 2. *Cubera*, the god of riches. రాజిసర్పము s. n. A large species of snake. రాజిసూయము s. n. A sacrifice performed only by a universal monarch, attended by his tributary princes, as in the case of *Yoddhishtira* and others. రాజిహంస or రాజిహంసము s. n. lit. the king swan. 1. An excellent king. 2. a superior kind of white swan, with red legs and beak, by some supposed to be the flamingo. రాజివత్సము s. n. An inferior sort of diamond, from the country *Virata*, not used as an ornament, but deemed propitious to the sovereign who possesses it. రాజిరాజము s. n. Regal state. రాజికము s. n. The oppression of the government, as opposed to దైవికము evil preordained by providence, or the visitation of God.

ర. రాజినములు s. n. plu. A superior kind of paddy.

క. రాజిమాషములు s. n. plu. The pulse termed *Dolichos catiangu*.

s. రాజినుత్తు s. n. Pulmonary consumption.

s. రాజివి s. n. The blue jay.

s. రాజిసము s. n. Pride, arrogance, presumption.

s. రాజి s. n. A line, or row.

s. ముజిల్లు v. n. To shine.

గ. రాజీ adj. (from A. راضی) Satisfied, contented, agreed, pleased, willing. రాజీనామా s. n. (from A. راضی نامه) A written agreement; an acknowledgment of a cause being finally settled, given by the plaintiff.

s. రాజీవము s. n. 1. A large fish. *Ciprinus niloticus*. Buch. 2. the lotus.

s. రాజు s. n. (H. راجا) A king, prince, or sovereign. 2. a man of the regal, military, or second pure Hindoo tribe. 3. a master or lord. 4. the moon.

ర. రాజు v. n. To take fire; to begin to burn. రాజవేయు To kindle, light, or set on fire.

s. రాజ్యము s. n. 1. A kingdom, country, or province. 2. the administration of sovereignty.

ర. రాట్టము or రాట్నము s. n. A spinning wheel. రాట్టమువడుకు To spin. రంకుల రాట్టము s. n. A whirling machine, in which the lower classes amuse themselves, at festivals, &c.

s. రాట్టు s. n. A king.

ర. రాడు s. n. A post, or pillar.

ర. రాణ s. n. 1. Brightness, lustre. 2. affect;

- tion. రాణించు v. n. To shine, to be splendid.
- ర. రాణి s. n. (H. رانی) 1. A queen. 2. a wife
- రాణివాసము s. n. (from s. వాస residence.) 1. A seraglio. 2. residence in a seraglio.
- ర. రాణువ s. n. An army.
- ర. రాత s. n. vide రాత.
- ర. రాతి adj. Made of stone. రాతికుండె s. n. A heart of stone; bravery. రాతిపుర్రు Rock salt.
- స. రాత్రి s. n. (H. لیل) Night. అధరా రాత్రి s. n. Midnight. రాత్రింబళ్లు Night and day. రాత్రుకుడు s. n. A man frequenting at night the houses of harlots. రాత్రించుకుడు or రాత్రిచుకుడు s. n. (from s. చురు who wanders.) 1. A goblin, or fiend. 2. a thief. 3. a patrole. రాత్రిజము s. n. (from s. జి born.) A star. రాత్రిజోగరము s. n. (from s. జోగర who wakes.) A dog.
- స. రాద్ధాంతము s. n. Demonstrated truth; proved and established fact.
- స. రాధ s. n. 1. The name of a celebrated Gopi, mistress of Krishna, during his residence with the cowherds. 2. the sixteenth of the lunar mansions. 3. lustre, lightning.
- స. రాధేయుడు s. n. A name of Kurna, celebrated in the Mahabarat.
- ర. రాబిది - రాఫుది or రాయిది s. n. (from ర. రాచు q. v.) 1. Rubbing. 2. filing.
- ర. రాబట్టు v. a. (from రా the infinitive of వచ్చు to come, and పట్టు to seize.) To recover, or regain.
- ర. రాబులుకు s. n. A heron.
- ర. రాబొడి s. n. Powder, either produced by rubbing, or filing, or from stone.
- ర. రాబొడి or రాబొణి s. n. A queen.
- స. రామ s. n. A woman.
- స. రామరము s. n. Assafoetida.
- ర. రామలు s. n. plu. A sort of fish.
- ర. రామసాగరములు s. n. plu. A species of paddy.
- స. రామాయణము s. n. The second epic poem of the Hindoos, recording the adventures of Rama, the son of Dasaradha, sovereign of Oude, written by the poet Valmееkee.
- స. రాముడు s. n. A name common to three incarnations of Vishnoo; Parasoorama, the son of the moonee Jamadagni, born at the commencement of the second, or Treta yoog, for the purpose of punishing the tyrannical kings of the Chutriya race; Ramachundra, the son of Dasaradha, king of Oude, born at the close of the second age, to destroy the demons who infested the earth, and especially Ravana the Daitya sovereign of Ceylon; and Balarama, the elder and half brother of Krishna, the son of Rohini, born at the end of the Dwapara or third age.
- స. రామేశ్వరము s. n. Rameswarum, a holy Hindoo place, with a celebrated temple, situated between the island of Ceylon, and the Coast of Coromandel, where the Hindoo deity Rama is said to have formed what is called "Adam's bridge,"

- and thereby to have passed from India to Ceylon.
- TUD. రాయంచే s. n. vide రాజహంస No. 2, under రాజి.
- T. రాయుడు s. n. 1. Master, lord. 2. a title assumed by many as a surname. It's plural రాయలు was the title assumed by the last Telinga dynasty; the kings of Bijanagur.
- T. రాయభారము or రాయభారము s. n. A negociation; embassy.
- T. రాయసమువారు s. n. A Roysoom, or native secretary.
- T. రాయి s. n. making in the inflex. sing. రాలి, and in the nom. plu. రాల్లు A stone. రాయివేయు lit. to throw a stone. To obstruct, or prevent. రాయిపడు lit. a stone to fall. To be obstructed, or prevented. బ్రిటికేరాయి s. n. A brick. ఆకురాయి lit. a leaf stone. A file. రాయిరప్ప Stones, &c.
- T. రాయు v. a. 1. vide రాచు. 2. vide రాము. 3. to become hoarse.
- T. రాయుడు s. n. The title assumed as a surname, by the *Velma* cast, in the northern circars.
- T. & s. రారాజే s. n. vide రాజిరాజే No. 1, under రాజి.
- T. రారాపు s. n. Hard, or continual, rubbing.
- T. రాలు v. n. To fall, or drop, down; applied particularly to leaves. రాలుచు - రాలుపు or రాలగొట్టు v. a. To knock off; to cause to fall, or drop down.
- s. రావణుడు s. n. The king of *Lunka*, or Ceylon, killed by *Rama*.
- s. రావము s. n. Sound, noise.
- T. రావించు v. caus. (from రా the infinitive of వచ్చు to come.) To cause to come; to send for.
- T. రావిచెట్టు s. n. The poplar leaved fig tree. *Ficus religiosa*.
- T. రావిరేక or రాత్రేకు s. n. An ornament suspended from the hair, on the forehead of children.
- T. రావు s. n. 1. vide రాయుడు. 2. vide రాయుడు No. 2.
- s. రాశి or రాసి s. n. 1. A heap, stack, pile, quantity, or multitude. 2. a sign of the zodiac. రాశిపోయు To heap, or pile up.
- s. రాష్ట్రము s. n. An inhabited country, realm, or region.
- s. రాసక్రీడ s. n. A game played by children.
- s. రాసభము s. n. An ass.
- s. రాహు or రాహువు s. n. *Rahoo* son of *Sinhika*; the moon's ascending node, personified by the Hindoos as the eighth planet. He is a demon whose head was cut off by *Vishnoo*, but the head and tail retain their separate existence, and being transferred to the stellar sphere, cause eclipses, especially the former, by attempting to swallow the sun and moon.
- s. రాక్షస s. n. The forty-ninth year, of the Hindoo cycle of sixty.
- s. రాక్షసి s. n. A female రాక్షసుడు q. v.
- s. రాక్షసుడు s. n. An evil spirit; a demon,

a vampire, a fiend; but who appears to be of various descriptions, and is either a powerful *Titan*, or enemy of the gods, in a superhuman or incarnate form, as *Ravana* and others; an attendant on *Cubera*, and guardian of his treasures; or a mischievous and cruel goblin, or ogre, haunting cemeteries, animating dead bodies, and devouring human beings.

s. రింఖి s. n. The hoof of a horse.

s. రింఖిణము s. n. 1. Slipping, stumbling. 2. stammering.

T. రింకు s. n. The fluttering of wings.

TUD. రిక్త s. n. (from s. రిక్త) A star.

s. రిక్తము &c. adj. 1. Empty, void. 2. poor, indigent.

s. రిక్తము s. n. Wealth, property.

s. రిక్తహారి s. n. An heir; one who succeeds to the property of the deceased, and gives the funeral cake.

s. రిటి s. n. The crackling of flame.

TUD. రిత్త adj. 1. vide s. రిక్తము. 2. useless.

s. రిప్తుడు s. n. An enemy.

T. రిప్పున adv. 1. Suddenly, abruptly. 2. quickly, speedily.

T. రిమ్మ s. n. 1. Sickness. 2. evil, misfortune.

s. రిధ s. n. Disrespect, irreverence, disregard.

s. రిణము adj. Oozing, dripping, leaking, distilling.

s. రితి s. n. 1. Manner, mode, method, way. 2. brass; pale brass, prince's metal.

s. రితువు s. n. vide రితి No. 1.

T. రుంజ s. n. A sort of brazen drum.

s. రుంజము s. n. 1. A headless trunk or body. 2. a decapitated head.

s. రుక్మ s. n. 1. Sickness, illness, disease. 2. lustre, light, splendour.

s. రుక్మము s. n. Gold.

s. రుక్మవతి s. n. A name of *Rutee*.

s. రుక్మము &c. adj. Bent, crooked, curved.

s. రుచికము s. n. An ornament for the neck, or breast.

s. రుచి s. n. 1. Taste, relish. 2. desire, wish. 3. lustre, light. 4. beauty. రుచించు v. n.

1. To yield a taste, or relish. 2. to be to one's liking. రుచిచూచు To try, lit. to see, the taste of any thing. రుచికరము adj. Delicious to the taste.

s. రుచిరము adj. Beautiful, handsome, charming, pleasing.

s. రుచ్యము adj. Beautiful, pleasing, captivating.

s. రుజ s. n. 1. Disease, sickness. 2. overthrow, destruction.

G. రుజ్జు s. n. (from A. رَجَّ, 1. return, turning towards, appearing. 2. reference.) Proof, conviction. adj. proved, established.

s. రుట్టు s. n. Anger, wrath, passion.

T. రుత్త s. n. Destruction, ruin, havoc. adj. Destroyed, ruined.

s. రుదితము s. n. Weeping, crying.

T. రుద్దు v. a. To rub any thing on the body, in order to clean it.

s. రుద్ధము &c. adj. 1. Surrounded, begirt. 2. obstructed.

TUD. రుద్రజడచెట్టు s. n. The plant termed Basilic basil. *Ocimum basilicum*.

s. రుద్రభూమి s. n. A cemetery, or place where the dead are burnt, or buried.

s. రుద్రాణి s. n. A name of *Deorga*, or *Parvatee*, wife of *Siva*.

s. రుద్రాక్షచెట్టు s. n. The tree termed *Elaeocarpus ganitrus*. It's seeds, named రుద్రాక్షులు, are much used for rosaries, by the worshippers of *Siva*.

s. రుద్రుడు s. n. 1. A name or form of *Siva*. 2. one of the demi-gods, or inferior manifestations of *Siva*, eleven in number.

s. రుధిరము s. n. Blood.

s. రుధిరోద్ధారి s. n. The fifty-seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.

g. రుప్పు or రువ్వు v. a. To throw, or fling. *vide* ఋప్పు.

T. రుబ్బు v. a. To grind, in a mortar, any thing first moistened in water. రుబ్బుపాత్రము s. n. The stone pestle used therein. రుబ్బురోలు s. n. A mortar made of stone.

s. రుసు s. n. 1. The salt mines of *Sambhar*, a town in *Ajmeer*, 20 miles west of *Jayana-gar*. 2. the wife of the monkey *Soogreeva*.

g. రుమాల or రుమాలు s. n. (from P. رومال) A handkerchief, or towel.

s. రురవు s. n. A sort of deer.

T. రువ్వ s. n. A coin, in value equal to five cash.

s. రుష s. n. Anger, wrath, passion.

g. రుసుము s. n. (from A. رسوم) Customary fees,

T. రూశ s. n. 1. Money in general. 2. the small coin termed a *fanam*, either of gold, or silver.

s. రూఢము adj. 1. True, certain, ascertained. 2. public, common, famous, notorious. 3. budded, blown. 4. born, produced.

s. రూఢి s. n. 1. Fame, notoriety. 2. experience; practical knowledge. 3. traditional or customary meaning of a word, as opposed to it's etymological signification.

s. రూపకము s. n. 1. A drama, or dramatic poem. 2. shape, form, figure.

s. రూపము s. n. 1. Figure, form, shape. 2. appearance, semblance. 3. beauty.

రూపవంతుడు s. n. A handsome man.

రూపవతి s. n. A beautiful female.

రూపసి s. n. A beautiful person of either sex.

రూపముదాల్చు To assume a form.

s. రూపాబీవ s. n. (from s. రూప beauty, and లీజీవ who lives by.) A whore, harlot, or courtesan.

TUD. రూపాయీ s. n. (from s. రూప్య silver.) (P. روپيا) A rupee.

T. రూపించు v. a. 1. To prove, or demonstrate. 2. to corroborate, or confirm.

s. రూపు s. n. 1. *vide* రూపము. 2. manner, mode, way. రూపుమాపు (from T. మాపు to destroy.) To kill or destroy.

s. రూప్యము s. n. 1. Silver. 2. a rupee.

g. రూబరూ adv. (from P. روبرو) Face to face; before; in one's presence.

త. రూఱు s. n. Fever.

స. రూఱుము adj. 1. Harsh, unkind. 2. rough, not smooth.

ఁ. రెంటాలకుబోవు v. n. lit. to go to two. To go to ease nature. This phrase is derived from the custom in Hindoo schools of the children holding up one finger when they want to go to urine, and holding up two fingers, when they require to ease the other necessities of nature.

త. రెండు numeral adj. & s. n., making in the inflex. sing. రెంటి or రెండింటి Two. రెండుపడు v. n. lit. to be two. To disagree; to become disunited, or divided. రెండుతలచు lit. to think two. To betray. రెంటికిపోవు vide రెంటాలకుబోవు.

త. రెచ్చు v. n. 1. To low as cattle. 2. to be proud, or ostentatious.

త. రెట్ట s. n. 1. The upper part of the arm. 2. dung of birds.

త. రెట్టి s. n. Double fold. adj. Double. మూడురెట్లు Three fold.

త. రెట్టించు v. a. 1. To double. 2. to oppose. 3. to repeat.

త. రెట్టు s. n. A very coarse long cloth.

త. రెడ్డి s. n. 1. The *Rheddy*, or principal aboriginal Telinga cast of cultivators. 2. the head of a village.

త. రెపరెపమను v. n. To be hungry.

త. రెప్ప s. n. vide టెప్ప.

త. రెవికె s. n. vide అవికె.

త. రే or రేయి s. n. Night. రేబికిటి s. n. Night-blindness. adj. Blind at night.

రేద్రిమ్మరి s. n. (from ద్రిమ్మరి a wanderer.) A giant or giantess. రేద్రిమ్మరెడు s. n. A giant. రేబలు Day and night. రేయెంద s. n. Moonlight. రేలేడు s. n. (from ర. లేడు lord.) The moon. రేవలకు or రేవెల్లు s. n. (from వెలకు lustre.) The moon.

త. రేక s. n. A line, streak, or stripe.

త. రేకు s. n. 1. The leaf of a flower. 2. a sheet, or plain cloth, used as an upper garment. 3. a thin plate of metal.

త. రేకెత్తు v. n. To be increased.

స. రేఖ s. n. 1. A line; a row. 2. a line, streak, or stripe. 3. a gesture.

త. రేఖద or రేఖడి s. n. making in the inflex. sing. రేఖటి A rich black loam, or soil in which cotton is usually planted in the peninsula of India; thence commonly termed *cotton ground*.

త. రేకు v. n. To increase in degree, power, or influence; to be excited. రేచు v. a. To excite, or set on.

త. రేకుచెట్టు s. n. The jujube tree.

స. రేచకము s. n. 1. Respiring. 2. purging.

స. రేచితము s. n. A horse's paces.

స. రేణుక s. n. The name of *Parasoorama's* mother.

స. రేణువు s. n. Dust.

స. రేతస్సు s. n. The seminal fluid.

త. రేను s. n. vide రేకుచెట్టు.

త. రేపకడ s. n. The morning, or dawn.

త. రేపు s. n. making in the inflex. sing. రేపటి 1. To-morrow. 2. the morning, or

- day before mid-day. రేపుమాపు Morning and evening.
- T. రేపు v. a. To excite, or set on.
- S. రేఫ or రేఫము s. n. The letter ర.
- S. రేఫము &c. adj. Low, vile, contemptible, or base.
- S. రేవ s. n. The river *Nurbadda*, or *Nermuda*.
- T. రేవటి నేల s. n. *vide* రేగడ.
- S. రేవతి s. n. 1. The wife of *Balarama*. 2. the twenty-seventh lunar mansion.
- T. రేవు s. n. 1. A harbour, or port. 2. a ford. 3. a beach or bank. 4. a washing place. రేవుపట్టు v. n. To arrive in port.
- S. రేపణము s. n. 1. Howling, roaring. 2. killing.
- T. రొండి s. n. The haunch.
- T. రొంప s. n. A catarrh, or cold.
- T. రొంపి s. n. Mud, clay.
- T. రొక్కము s. n. 1. Ready money, cash. 2. wealth, riches, property.
- T. రొచ్చు s. n. *vide* రొంపి.
- T. రొట్టె s. n. (H. روتي) 1. Bread. 2. a loaf.
- T. రొడ్దచెయ్యి s. n. The left hand.
- T. రొద s. n. An outcry, or noise.
- T. రొమ్ము s. n. *vide* తొమ్ము.
- T. రొయ్య s. n. A prawn, or shrimp.
- T. రొయ్య s. n. making in the inflex. sing. రొతి The ashes on live coal.
- S. రో s. n. 1. Wealth, riches. 2. value, price. This word is also affixed to nouns, as a vocative particle; thus, అక్కరో O elder sister. అన్నరో O elder brother.
- రో వెలది s. n. (from T. వెలది a woman.) A harlot, or whore. lit. a priced female.
- T. రోకటిబండ s. n. 1. A large pestle, without any iron ferrule at the end. 2. a species of black insect.
- S. రోకము s. n. 1. A hole. 2. light.
- T. రోకలి s. n. making in the inflex. sing. రోకటి, and in the nom. plu. రోకంట్లు A large pestle.
- S. రోగము s. n. (H. رोग) Disease, sickness. పుంజురోగము The venereal pox.
- S. రోగి s. n. (H. رोगی) A patient; a sick person.
- S. రోచినము s. n. 1. *vide* గోరోచినము. 2. the lime tree.
- S. రోచినానము s. n. A tuft, or curl, of hair, round the neck of a horse, or on the lower part of it.
- S. రోచిష్ణువు adj. Elegantly dressed, or ornamented; splendid, brilliant.
- S. రోచిస్సు s. n. Light.
- T. రోచు v. n. To pant. s. n. 1. Panting, breathing hard. 2. a day, from P. روز.
- T. రోత s. n. 1. Uncleanliness, dirt, filth. 2. human ordure. 3. disgust, horror.
- S. రోదనము s. n. Weeping, crying, lamentation.
- S. రోదసి s. n. 1. Heaven, paradise. 2. the earth.
- S. రోధము or రోధస్సు s. n. A shore, or bank.
- S. రోపణము or రోపము s. n. 1. A disturbing or bewildering of the mind; a confusing, or confusion, of ideas. 2. an arrow.
- S. రోమంధము s. n. 1. Ruminating, chew-

ing the cud. 2. eating, without chewing what has been once swallowed, and again brought into the mouth.

s. రోమము s. n. Hair; a hair. రోమకణ

కము s. n. A hare. lit. hairy-eared. రో

మరాజి s. n. A line of hair, extending

down the breast, to the navel. రోమకూ

పము s. n. A pore of the skin. lit. the

pit of the hair. రోమవిక్రీయ, రోమహ

ష్ణణము, రోమాంచము or రోమోద్ధ

మము s. n. Horripilation, the erection

or rigidity of the hair of the body, con-

ceived to be occasioned by, and to ex-

press, exquisite delight.

s. రోమశుఁడు s. n. 1. The name of a certain

Moonee. 2. a man whose body is over-

grown with hair.

s. రోమహష్ణణుఁడు s. n. The penitent

Soota, pupil of Vyasa, and supposed

narrator of the events recorded in the

Pooranas.

౧. రోయి s. n. A stake at play.

౧. రోయు v. a. To hate, or dislike. ౧. n.

To be wearied, or tired. రోయబాయ

ఆడు To affront, or outrage.

౧. రోరవము s. n. vide రోరవము.

s. రోలంబము s. n. A large black bee.

౧. రోలు s. n. making in the inflex. sing.

రోటి or రోలు A mortar for pounding any

thing.

s. రోషము s. n. Anger, wrath. రోషించు

or రోషపడు v. n. To be angry. రోష

నాఁడు s. n. A passionate man.

s. రోహిణి s. n. 1. A girl nine years of age.

2. the mother of Balarama. 3. the fourth of the lunar mansions, personified as one of the daughters of Dacsha, and wives of the moon.

s. రోహితము s. n. 1. Indra's bow unbent,

and invisible to mortals. 2. blood. adj.

Red. రోహితాశ్వఁడు s. n. (from s. అశ్వ

a horse.) The god of fire; as mounted

on a red, or fiery, steed.

s. రోహిత్తు s. n. The female white footed

antelope.

s. రోహిషము s. n. A species of white deer.

s. రోచనికము s. n. The tartar of the teeth.

౧. రోతు s. n. 1. A stone. 2. a rider.

s. రోద్రము adj. 1. Terrible, terrific, fear-

ful. 2. sharp, acute. 3. wrathful, violent.

s. రోద్రి s. n. The fifty-fourth year, in the

Hindoo cycle of sixty.

s. రోరవము s. n. One of the divisions of

Naraka, or Tartarus.

s. రోహిణియుఁడు s. n. 1. A name of Bal-

rama. 2. the planet Mercury.

అ

అ The forty-third letter, and twenty-eighth consonant, in the Teloogoo alphabet.

౧. అంకు s. n. Adultery. vide రంకు.

౧. అంతు s. n. 1. A festival. 2. a play. 3. an

outcry.

౧. అంపము s. n. A saw.

౧. అంబిల్లు v. n. To weep, or cry, violently.

౧. అంపె s. n. An awl.

౧. అట్టు s. n. Ill fame; disgrace.

- t. అవ s. n. 1. A diamond. 2. a small particle, *vide* రవ.
- t. అవఅవలాడు v. n. To evince anger.
- t. అవలి s. n. 1. Sound. 2. any of the musical notes.
- t. అవిశ s. n. A sort of bodice, worn by females, like a small close jacket, to confine the breasts.
- t. అవ్వ s. n. 1. Ill fame, disgrace. 2. abuse.
- t. అ s. n. A stone.
- t. అఁగ s. n. A deceitful female.
- t. అయి s. n. making in the inflex. sing. రాతి A stone, *vide* రాయి.
- t. అికము particle, affixed to adjectives or substantives, to express their abstract meaning; as, పెద్దఅికము s. n. Greatness. చుట్టఅికము s. n. Relationship.
- t. అిక్తలు s. n. plu. Cries; clamour.
- t. అిచ్చ్య adj. Motionless.
- t. అివ్వ s. n. The fluttering sound of birds.
- t. అివ్వన adv. Quickly, hastily.
- t. అుప్పు or అువ్వ v. a. To throw, or fling. *vide* రుప్పు.
- t. అెక్క s. n. 1. A wing. 2. the shoulder blade. 3. half a plantain leaf. అెక్కల తలుపు s. n. A folding door.
- t. అెప్ప s. n. The eye-lid. అెప్పపాటు s. n. A wink. అెప్పవాల్చు To wink.
- t. అెబ్బ or అెమ్మ s. n. The branch, or bough, of a tree.
- t. అెల్లుగడ్డి s. n. A species of grass. *Saccharum spontaneum*.

- t. అెల్లుచోలు s. n. A name of *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*, the Hindoo Mars.
- t. అెల్లుదీవి s. n. The *Cusha Dwipa*; *vide* కుశద్వీపము.
- t. అెకులు s. n. plu. Feathers.
- t. అెచుకుక్క s. n. A small wild animal, described as resembling a dog, but climbing up trees, and famed for destroying tigers.
- t. అెడు s. n. A king.
- t. అెలచెట్టు s. n. The plant termed *Cassia fistula*.
- t. అెప్పు v. a. 1. To drive away. 2. to beat. 3. to grumble.
- t. అెమ్మ s. n. 1. A female's breast. 2. the breast, or bosom.
- t. అెఁత s. n. *vide* రొఁత.
- t. అెయు v. a. To seek, search, or look for.
- t. అెలు v. n. To weep, or cry aloud. (H. ८५)

ల

- ల The forty-fourth letter, and twenty-ninth consonant, in the Teloogeo alphabet.
- s. లంక s. n. 1. The capital of *Ravana* in Ceylon; the name is extended also to the island of Ceylon itself, which according to the notions of the Hindoos is much more considerable in size, and lies further from the continent, than reality; it is described as being equal to $\frac{1}{12}$ of the equatorial circumference of the earth, and is one of the places lying under the first meridian, whence the longitude is computed. It is thus placed in the eas-

tern ocean south of Ceylon, and according to Wilford is the peninsula of Malacca; according to some Hindoo accounts also, it is distinct from Ceylon, from which island *Lunka* is said to be just visible. 2. an unchaste woman. 3. any island.

TUD. లంకణము or లంఖణము s. n. *vide* లంఘనము No. 1 & 2.

T. లంకించు v. a. or లంకించుకొను v. comp. To catch, seize, or take, by artifice.

T. లంకె s. n. 1. The rope fastening two animals together. 2. the tying them together.

T. లంకెపీట s. n. A small piece of wood, tied to the neck of a bullock, &c.

౯. లంకరు s. n. (from P. لنگر) An anchor. లంకరు చేయు To anchor. లంకరుతీయు To weigh anchor.

S. లంఘనము s. n. 1. Abstinence, fasting, when sick. 2. a day of fasting, from sickness. 3. leaping, springing, passing over. లంఘించు v. a. 1. To pass, or cross over. 2. to leap at; or attack.

T. లంచము s. n. A bribe.

S. లంజి or లంజిక s. n. A prostitute; an adulteress; a kept woman. లంజిచికము s. n. Prostitution.

T. లంది or లందీ s. n. A mean, obstinate, or wicked, person.

T. లంపట s. n. 1. Indisposition, disorder. 2. fatigue. లంపటపడు v. n. To be indisposed, or fatigued.

S. లంపటుడు s. n. A lecher, libertine, whoremonger, or gallant.

T. లంపత s. n. The son of a female slave.

S. లంబనము s. n. 1. A long necklace; one which depends from the neck to the navel. 2. depending, descending, falling.

S. లంబము adj. (H. लम्ब) 1. Spacious, capacious. 2. great, large, broad, long; expanded either in breadth or length, or both. 3. pendulous, depending. లంబకణము

s. n. (from s. కణ the ear.) A hare.

లంబోదరుడు s. n. (from s. ఉదర the belly.) *Ganesa*, the Hindoo deity always represented with a large paunch.

T. లంబాదీ adj. Of or belonging to the *Brinjary*, or *Lumbady* cast. These are a very useful description of Hindoos, resembling in habits the Gypsies of Europe. They are the great inland carriers of the country, especially in the peninsula, where there is no inland navigation, and speak a language of their own. Their principal articles of traffic are grain and salt; they have no fixed domicile; and the males are much given to theft, particularly of cattle, while the females steal children.

S. లంబిక s. n. The uvula, or soft palate.

౯. లకిని or లఖిణి s. n. A reed pen.

S. లకుచము s. n. 1. A species of the bread fruit tree. *Artocarpus lacucha*. Rox. 2. a lime.

T. లకుముకి s. n. A small bird.

T. లకోరీ s. n. A sort of weapon.

T. లక్ష్మ s. n. (H. लक्ष्म) 1. Lac, the red animal dye; it's nest, of a resinous substance, is

- used as sealing wax. 2. a lac, or one hundred thousand. adj. Painted, lackered.
- TUD. లక్ష్మణము s. n. *vide* లఘుణము.
- G. లఘాయతు s. n. (from A. *لغيت* till, until.) Commencement, beginning. లఘాయతునుంచి From a long time since.
- S. లఘంచు v. n. To agree, or coincide, in sense or meaning.
- S. లఘుదము s. n. 1. A club bound with iron, or made of it. 2. a staff, or stick.
- TUD. లఘువు adj. *vide* లఘువు except No. 6. s. n. *vide* the same word No. 3.
- T. లగ్గ s. n. Escalade. లగ్గులు - ఎక్కు or పట్టు To scale, as a fort, &c.
- TUD. లగ్గము s. n. *vide* లగ్గము No. 2.
- T. లగ్గు s. n. 1. Welfare, prosperity, happiness. 2. food, victuals.
- S. లగ్గుకుడు s. n. A security, or surety.
- S. లగ్గుము s. n. 1. The rising of a sign, it's appearance above the horizon; the oblique ascension or the divisions of the equator, which rise in succession with each sign, in an oblique sphere. 2. a period selected for any auspicious ceremony, such as marriage, &c. adj. 1. Attached to, intent on. 2. ashamed. 3. joined to, connected with.
3. లఘిమ s. n. Excessive lightness; absence of weight, especially as an attribute of supernatural power.
- S. లఘిష్ఠము &c. adj. 1. Lightest, very light. 2. very small, least.
- S. లఘులయము s. n. The root of the fra-

- grant grass termed *Cuss-cuss*, or *Andropogon muricatum*.
- S. లఘువు adj. 1. Light, not heavy. 2. better in health. 3. less severe, abating, on the decrease; as applied to disease. 4. slight. 5. trivial, trifling. 6. swift, quick. s. n. 1. A short vowel. 2. *vide* లఘులయము. 3. tumbling, leaping. లఘుదోషము A small or slight fault. లఘుత్వము s. n. Lightness; trivialness. లఘువులగు To grow easy, to get better, to recover. లఘువు గా చేయవచ్చును It may easily be done. లఘుశంకకుఁబోవు To go to urine.
- TUD. లఘ్వునము s. n. *vide* s. లఘుణము.
- TUD. లఘ్వు s. n. *vide* s. లఘ్వు.
- S. లజ్జ or లజ్జ s. n. Shame, modesty, bashfulness, timidity. లజ్జాశువు adj. Bashful, or modest. లజ్జితము &c. adj. Abashed. లజ్జించు v. n. To be ashamed.
- G. లఠాయీ s. n. (from H. *لثائي*) A battle, or fight.
- S. లత or లతక s. n. A creeper, or climbing plant. లతాంతము s. n. (from s. లంత end.) lit. the extremity of a creeper, viz. A flower. లతాంశ s. n. lit. creeper bodied. A woman, referring both to the elegance of the female form, and to the dependence of the weaker on the other sex.
- S. & T. లతకూన s. n. A young girl.
- T. లత s. n. 1. Casualty, misfortune. 2. a blow. (H. *لث*)
- TUD. లత్తుక s. n. Lac; the red animal dye.

- t. లద్ది or లద్దె s. n. (H. لَدِي) The dung of horses, asses, elephants, or camels.
- s. లపనము s. n. 1. The mouth, face, or countenance. 2. talking.
- s. లపితము s. n. Voice, or speech.
- s. లబ్ధము s. n. The product, in arithmetic.
- s. లబ్ధము &c. adj. Obtained, gained, acquired, received. లబ్ధవర్ణుడు s. n. (from s. వర్ణ praise.) A learned man, a sage.
- s. లభ్యము adj. Attainable, procurable.
- s. లయము s. n. Equal time, in music and dancing.
- s. లయము s. n. 1. Destruction, loss. 2. the root of the *Andropogon muricatum* or *cuss-cuss* grass. లయించు v. n. To be destroyed.
- s. లలంతిక s. n. A necklace hanging as low as the navel.
- s. లలన s. n. 1. A woman. 2. a wanton female.
- s. లలాటము s. n. The forehead. లలాట - లిఖితము or లిఖి That which is written on the forehead; destiny. The Hindoos believe that *Brumha* writes, on the front of the skull, the future events of each one's life.
- s. లలామకము s. n. A chaplet of flowers, hanging over the forehead.
- s. లలామము &c. adj. 1. Chief, principal. 2. beautiful, agreeable, charming. s. n. An ornament, chiefly such as is worn on the forehead.
- s. లలితము &c. adj. 1. Wished, desired. 2.

- beautiful, lovely. 3. wanton, dallying. 4. shaken, tremulous. s. n. A branch of feminine action, arising from the passion or sentiment of love; lolling, languishing, languid signs and gestures indicative of passion.
- s. లవంగము s. n. (H. لَوْح) A clove. లవంగపు చెట్టు s. n. The clove tree. లవంగపట్ట s. n. Cinnamon.
- s. లవణము s. n. Salt. adj. Salt, saline.
- s. లవనము s. n. Reaping.
- s. లవము s. n. Reaping. adj. Little, or small.
- s. లవిత్రము s. n. A sickle.
- s. లశునము s. n. Garlic.
- s. లస్తకము s. n. The middle of a bow, where it is grasped.
- s. లహరి s. n. A stream, or flood; a large wave, or surf.
- s. లక్ష s. n. A lac, one hundred thousand.
- s. లక్షణము s. n. 1. A sign, or mark. 2. an indication, a predicate, any thing by which an object is designated, or distinguished. 3. a rule in science. 4. perfection in outward form, or shape.
- s. లక్షము s. n. 1. A butt, or mark. 2. aim.
- s. లక్ష్మణుడు s. n. *Lutchmana*, the younger brother of *Rama*.
- s. లక్ష్మము s. n. A mark, token, spot, or sign.
- s. లక్ష్మి s. n. 1. *Lutchmi*, the goddess of wealth and prosperity, and wife of *Vishnoo*. 2. prosperity, success, fortune, riches, wealth. 3. turmeric. లక్ష్మీకరము &c. adj. Prosperous, successful, fortunate.

- rich. లక్ష్మీవంతము &c. adj. Fortunate, rich, wealthy. లక్ష్మీవారము s. n. Thursday, or Friday.
- s. లక్ష్యము s. n. 1. A mark, or butt. 2. aim. 3. care, regard, respect. లక్ష్యము పెట్టు v. a. 1. To aim. 2. to esteem, regard, value, or respect. నేనువానికిలక్ష్యములేదు He does not care for, or mind, me.
- s. లాంఛము s. n. A plough.
- s. లాంఛూలము s. n. A hairy tail, as a horse's, &c.
- s. లాంఛనము s. n. 1. A mark, or sign. 2. a name, or appellation.
- t. లాకలు s. n. plu. Small pieces of stick, used by indian weavers.
- t. లాకు v. a. To draw, pull, or drag. s. n. 1. Mode, manner, way. 2. short drawers, reaching only to the middle of the thigh. 3. tumbling, jumping. ఈలాకు Thus, in this way. ఆలాకు In that way. ఏలాకు How? in what way?
- s. లాఘవము s. n. 1. Lightness, slighness, delicacy. 2. easiness, facility. హస్తలాఘవము or కరలాఘవము Slight of hand.
- t. లాచీ s. n. The sack for loads, placed upon horses or asses.
- t. లాచు v. a. To wish, or long for.
- s. లాజిలు s. n. plu. Fried, or wetted, grain.
- g. లాడము s. n. A horse-shoe. లాడముకొట్టు To shoe a horse.
- t. లాడె s. n. A sore on the back of any animal of burden, produced by it's load.
- t. లాతము s. n. A rod, or switch.
- t. లాఠి s. n. A stranger.
- s. లాభము or లాబము s. n. 1. Gain, profit, advantage. 2. interest on money. లాభనష్టాలు Profit and loss.
- s. లామజ్జికము s. n. vide లఘులయము.
- g. లాయము s. n. A stable.
- t. లాయు v. a. To approach.
- s. లాల s. n. Slaver, saliva, spittle.
- s. లాలన or లాలనము s. n. Caressing, fondling. లాలించు v. a. To caress, or fondle. లాలితము &c. adj. Caressed, fondled.
- s. లాలస s. n. An ardent desire.
- s. లాలసము &c. adj. Devoted to, attached to.
- g. లాలాటికము s. n. A trinket worn on the forehead.
- t. లాలి s. n. The lullaby sung to children.
- g. లావణము s. n. A list of soldiers, &c. లావణము ప్రాయు To enlist soldiers, &c.
- s. లావణ్యము s. n. Beauty, loveliness.
- s. లావము s. n. A sort of quail; *perdix chinensis*.
- t. లావరి s. n. A big, robust, strong, or corpulent person.
- t. లావు s. n. 1. Strength, robustness, bigness, largeness, fatness. 2. size, dimension. adj. Strong, robust, big, large, fat.
- t. లావులు s. n. plu. Feathers.
- s. లాసకము s. n. A peacock.
- s. లాసకి s. n. A female dancer.
- s. లాసకుడు s. n. A dancer, actor, or mime.
- s. లాస్యము s. n. Dancing.

౬. లాహరి s. n. Drunkenness, intoxication.

౭. లాక్ష s. n. 1. A lac, or hundred thousand. 2. lac, the red dye, or an insect which is analogous to the cochineal insect, and like it forms, when dried and prepared, a dye of a red colour; the nest is formed of a resinous substance, which is used in sealing wax, and is usually termed *Shellac*.

౮. లింగము s. n. 1. A mark, spot, stain, sign, or token. 2. the penis. 3. the phallus, or *Siva* under that emblem. 4. nature, or *Pracrootee*, according to the Sankhya philosophy, which considers this as the active power in creation. 5. gender. లింగవిజేలు Those amongst the *Balaja* cast, who, worshipping *Siva*, wear on their body his emblem, the phallus. The places at which *Siva* is principally worshipped in the peninsula, under this form, are the పృథివీలింగము or *lingum of earth*, at *Canjeveram*; the అప్పు లింగము or *lingum of water*, at *Jumbookeshworum*; the తేజో లింగము or *lingum of light*, at *Tiroonomalee*; the వాయు లింగము or *lingum of air*, at *Calastry*; and the ఆకాశలింగము or *atmospheric lingum*, at *Chellumbrum*. లింగకాయ The small box, in which those who wear the lingum on the body place that emblem.

౯. లిఖించు s. n. *vide* లిఖించు.

౧౦. లిక్కి s. n. A small sickle.

౧౧. లిఖించు or లిఖియించు v. a. To write.

౧౨. లిఖితము &c. adj. 1. Written. 2. drawn,

delineated, painted. s. n. Scripture, writing, manuscript. (H. *likh* to write.)

౧౩. లిహదు adj. 1. Inferior. 2. defective, wanting. 3. poor. s. n. 1. Inferiority. 2. defect. 3. poverty, distress.

౧౪. లిహవు s. n. A deer.

౧౫. లిపి s. n. 1. Writing in general, hand-writing, a writing. లిపికారుడు s. n. (from s. కార *a maker*.) A scribe, or writer.

౧౬. లిప్తము &c. adj. 1. Smeared, anointed. 2. infected, tainted, or envenomed.

౧౭. లిప్స s. n. Wish, desire.

౧౮. లిబ్ధి s. n. Wealth, riches.

౧౯. లిభి s. n. *vide* లిపి.

౨౦. లీల s. n. 1. A branch of feminine action, proceeding from love, or the imitation of a lover's manner, speech, gait, &c., by his mistress, to pass the time in his absence. 2. play, sport, pastime in general. 3. amorous or wanton sport.

౨౧. లీడు s. n. A nit.

౨౨. లుంటాకుడు s. n. A thief, or robber.

౨౩. లుక్కు s. n. Cutting off, dropping, rejecting.

౨౪. లుబ్ధకుడు s. n. A fowler, or huntsman.

౨౫. లుబ్ధము &c. adj. Covetous, greedy, desirous, cupidinous. లుబ్ధత్వము s. n. Covetousness, avarice.

౨౬. లుబ్ధు s. n. A miser.

౨౭. లులాయము s. n. A male buffalo. లులాయి s. n. A female buffalo.

౨౮. లూటీ s. n. (from H. *لوت*) Plunder, sacking.

౨౯. లూత s. n. A spider.

- s. లూనము adj. Cut.
s. లూమము s. n. A tail.
r. లెంక s. n. A servant, or peon.
r. లెక్క s. n. 1. An account. 2. arithmetic, reckoning. 3. figuratively, regard, esteem, as; లెక్కజేయు v. a. 1. To reckon, to count. 2. to regard, mind, or esteem. లెక్కించు v. a. To reckon, to count; to make up an account.
r. లెస్స adv. *vide* వా నా. s. n. & adj. *vide* వా నా.
r. లెస్స నా or లెన్నా adv. *vide* వా నా.
r. లే adj. a contraction of లేత q. v. interj. Get up! up with you! In this sense, it is a contraction of the imperative of the verb లేచు q. v.
r. లేక s. n. This is the negative verbal participle of కలుగు q. v.; affixed to a noun substantive it denotes 1. *without*. 2. *or, or if not*; as, గుఱ్ఱము లేకపోలేను I cannot go *without* a horse. ఇదైనా లేక అదైనా Either this, *or* that; this, *or if not*, that. Added to the infinitive of any verb, it denotes *unable*; as, చేయ లేక Unable to do. రా లేక Unable to come. లేకపోలే adv. Otherwise, if not. లేకవుండు To be absent.
s. లేఖ s. n. A letter. లేఖకుడు s. n. A writer, or scribe. లేఖనము s. n. Writing, scripture.
s. లేఖర్షకుడు s. n. *Indra*.
s. లేఖిని s. n. 1. A reed pen. 2. an iron style.
r. లేక s. n. A sucking calf.
- r. లేకటియూపు s. n. A cow, newly with calf.
r. లేచు v. n. To rise, get up, or arise. *vide* లేచు.
r. లేట s. n. The bough, or branch, of a tree.
r. లేట మొగము s. n. Turning the face, retreating.
r. లేడి s. n. An antelope. లేడికంటి s. n. lit. antelope eyed. A female with the vivid glance of the antelope.
r. లేత adj. Tender, soft, young. లేతతనము or లేతత్రికము s. n. Infancy, youth.
r. లేదు adv. This is the neuter third person singular of the negative aorist of కలుగు q. v. Besides the power which is there explained to belong to that aorist, as an auxiliary verb, when conjugated through it's several persons, this word used indeclinably as an adverb has two senses peculiar to itself. 1st, placed after a nominative of any of the three persons and the infinitive of any verb, it is a simple negative particle denying *the action of the verb* with reference to the *past* time only; as నేనుచేయలేదు I *did not* do. 2dly, used independently of itself, it is a simple negative particle, denying *existence*, applicable to all persons, but without reference to any time, and opposed to కాదు, which denies *essence, quality, &c.* The contrary of లేదు *there is not* is కద్దు *there is*; but the contrary of కాదు is అవును q. v.

- s. లేపనము s. n. Plastering, smearing.
- s. లేపము s. n. Plaster, mortar, cement; a medical external application. (H. لينا to plaster.)
- t. లేచు v. a. To cause to arise, or get up; to raise, rouse, or awake another. This is the causal form of లేచు q. v.
- t. లేమ s. n. A woman.
- t. లేమి or లేమిది s. n. This is the negative verbal noun of కలుగు q. v. denoting Non-possession, non-existence, and thence poverty.
- s. లేలిహనము or లేలీహనము s. n. A serpent, or snake.
- s. లేశము s. n. A small quantity. adj. Small, little.
- s. లేహము or లేహ్యము s. n. An electuary, in medicine.
- t. లోంకు v. n. 1. To become low, or humble. 2. to yield.
- t. లోచ్చే or లోజ్జే adj. Inferior, less, deficient.
- t. లోటిపిట - లోట్టిపిట్ట or లోట్టేనుఁగు s. n. A camel.
- t. లోట్టకన్న s. n. A sunken eye.
- t. లోట్టవేయు v. n. To prove, or render, false. 2. to click, or smack, the tongue against the palate.
- t. లోట్టి s. n. The small earthen pot, used in collecting fermented juice from palm trees. లోట్టిముచ్చ s. n. A drunkard.
- t. లోదపెట్టు v. a. To mix any liquid.
- t. లోదుత s. n. The span from the point of the thumb, to that of the forefinger.

- t. లోద్దుకుచెట్టు s. n. The tree named *Symplocos racemosa*. Rox.
- t. లో postpos. In. The sign of the local ablative. adj. Inner, inward, inside. లో జెయ్య s. n. The palm, or inside, of the hand.
- s. లోకము s. n. A world, a division of the universe. In general, three *lokas* are enumerated, or heaven, hell, and the earth; another classification enumerates seven, exclusive of the infernal regions. *Bhooloka* the earth; *Bhoovurloka* the space between the earth, and the sun, the region of the *Moonees*, *Siddhas*, &c.; *Soo-wurloka* the heaven of *Indra*, between the sun and polar star; *Mahaloka*, the usual abode of *Brighoo*, and other saints, who are supposed to be co-existent with *Brumha*, during the conflagration of the lower worlds, the saints ascend to the next, or *Janaloka*, which is described as the abode of *Brumha's* sons, *Sanaca* *Sananda*, *Sanatana* and *Sanat-coomara*; above this is the fifth world, or the *Tupoloka*, where the deities called *Vyragées* reside; the seventh world *Sateyaloka*, or *Brumhaloka*, is the abode of *Brumha*, and translation to this world exempts beings from further birth; the three first worlds are destroyed at the end of each *Culpa*, or day of *Brumha*, the three last at the end of his life, or of one hundred of his years; the fourth *loka* is permanent, but is unin-

habitable from heat at the time the three first are burning. Another enumeration calls these seven worlds earth, sky, heaven, middle region, place of births, mansion of the blest, and abode of truth, placing the sons of *Brumha* in the sixth division, and stating the fifth *Janaloka*, to be that where animals destroyed in a general conflagration are born again. 2. sight, seeing. 3. man, mankind. (H. *لوک* and *لوگ*) 4. a multitude of people. *లోకేశుడు* s. n. (from s. *లోక* lord.) *Brumha*, the creator.

- s. *లోకాలోకము* s. n. A mountainous belt, surrounding the outermost of the seven seas, and bounding the world.
- r. *లోకువ* adj. Subordinate, inferior, subject to. *లోకువచేసుకొను* To reduce, or bring, under one's authority.
- s. *లోకోత్తరము* adj. Excellent, elegant, pleasing, or agreeable, to all.
- r. *లోగడ* s. n. making in the inflex. sing. *లోగడి* Former times. adv. 1. Formerly. 2. previously.
- r. *లోగడి* adj. Former, previous, foregoing.
- r. *లోగా* adv. 1. Formerly, previously. 2. inside. 3. within, as applied to time, or any fixed period. 4. mean time, while, whilst. 5. in the course of.
- r. *లోగలి* s. n. making in the inflex. sing. *లోగలి* The interior of a house.
- r. *లోగు* v. n. To retire, retreat, or go back.
- s. *లోచకము* s. n. 1. The pupil of the eye. 2. lamp-black.

- s. *లోచనము* s. n. 1. The eye. *సులోచనము* s. n. Spectacles, or glasses, for the eye.
- r. *లోటు* s. n. Loss, detriment.
- r. *లోతక్కువ* adj. Remaining. s. n. Remainder, residue.
- r. *లోతు* s. n. Depth. adj. Deep.
- s. *లోద్రము* s. n. A tree, the bark of which is used in dying, *Symplocos racemosa*.
- r. *లోని* adj. Inner, inward, inside.
- r. *లోను* s. n. making in the inflex. sing. *లోని* The interior, or inside.
- r. *లోపకు* v. n. To submit, or yield. *లోపలు* v. a. To reduce within one's power.
- s. *లోపము* s. n. Rejection, cutting off in general, especially used as a grammatical term, for dropping letters, syllables, &c.
- r. *లోపల* s. n. making in the inflex. sing. *లోపలి* The inside, or interior; the inner, or inward part. adv. Inside, within. postpos. Within, among.
- s. *లోసాము* ద్రు s. n. The wife of the saint *Agustya*.
- s. *లోపాశము* s. n. A fox.
- s. *లోపించు* v. n. To disappear; to suffer elision, in grammar.
- s. *లోప్తము* s. n. Plunder, booty.
- s. *లోభము* s. n. (H. *लोभ*) Covetousness, avarice. *లోభిత్వము* s. n. Covetousness, parsimony. *లోభి* s. n. (H. *लोभी*) A covetous man; a miser.
- s. *లోమము* s. n. The hair of the body.
- s. *లోమశము* s. n. The pole cat.

- t. లోయ s. n. A deep pit, or crater, on the top of a mountain.
- s. లోలము &c. adj. 1. Shaking, tremulous, moving. 2. desiring, wishing, cupidinous.
- s. లోలుపము &c. adj. Very desirous, or covetous.
- t. లోవి s. n. A large brass water pot.
- t. లోవిది adv. *vide* లోకద.
- t. లోవైనము s. n. Former particulars, or circumstances. adv. Formerly, before.
- s. లోష్ట్రము s. n. A clod, or lump, of earth.
- s. లోహమారకము s. n. The plant termed *Achyranthus triandra*.
- s. లోహము s. n. (H. لوه) 1. Iron, either crude, or wrought. 2. any metal. 3. steel. లోహకారుడు s. n. (from s. కార్ maker.) A black smith; an iron smith. లోహజిత్తు s. n. (from s. జిత్ conquering.) The diamond; as superior to iron in hardness.
- s. లోహితకము s. n. A ruby.
- s. లోహితము s. n. (H. لوهيت) 1. Blood. 2. the colour red. adj. Red. లోహితాంకుడు s. n. (from s. అంక a body.) The planet Mars.
- s. లౌకికము &c. adj. Mundane, secular, worldly, human, what prevails amongst, or is familiar to, mankind. లౌకికుడు s. n. A secular, as opposed to a spiritual man; one of the secular, as opposed to the regular, or religious bramins.

ప

ప The forty-fifth letter, and thirtieth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is

substituted for initial ప, when words beginning with ప are preceded by nouns in the nominative case, even when used accusatively, or by any part of the verb ending in డు - దు and ది, or by the words అప్పుడు ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.

- t. వంక s. n. 1. Crookedness, tortuosity. 2. a side, quarter, or direction. 3. a watercourse. 4. pretence. 5. blame. adj. Crooked, tortuous, twisted. వంకమాటలు lit. crooked words, Irrelevant expressions. నావంకచూడు Look towards me. తల్లివంక The mother's side. నెత్తురువంక కట్టు Blood to flow, like water in a watercourse.
- t. వంకర adj. Crooked, tortuous, twisted, uneven. s. n. 1. Crookedness, a bend or curve. 2. blame. 3. a fault.
- t. వంకసన్నములు s. n. plu. A species of paddy.
- t. వంకాయ s. n. The vegetable usually at Madras termed *Brinjal*; the egg plant, or *Solanum melongena*.
- t. వంకీ s. n. An armlet of a waving form, worn by Hindoo females.
- t. వంకె s. n. *vide* వంకె.
- t. వంక adj. Of or belonging to the *Brinjal*, or egg plant. s. n. A crop of that plant.
- t. వంకడము s. n. A family, or race.
- s. వంకము s. n. 1. Tin. 2. lead.
- TUD. వంకసము s. n. *vide* s. వంకము.
- t. వంకు v. n. 1. To bend down, or stoop. 2. to become low, or humble. వంగుచు

- v. a. To bend or make crooked ; to cause to stoop. 2. to humble, lower, or reduce. పంక పెట్టు or పంక చేయు To force to stoop, or bend.
- r. పంచే or పంచేము s. n. The ace, in dice.
- s. పంచిన or పంచినము s. n. Delusion, trick, deceit, cheating, fraud. పంచకుడు s. n. A rogue, cheat, deceiver, knave, or impostor. పంచితము &c. adj. Trick-ed, deceived, cheated. పంచించు To deceive.
- r. పంచు v. a. 1. *vide* పంగించు under పంగు. 2. to pour.
- r. పంచె s. n. *vide* పిడి No. 2.
- s. పంజీలము s. n. The tree termed *Jonesia asoca*.
- r. పంట s. n. 1. Cooking, or dressing, food. 2. any thing cooked, dressed, or prepared. 3. dried dung of cows, &c., used as fuel. పంటయిల్లు s. n. (from r. ఇల్లు a house.) A kitchen. పంటలక్క A cook-maid. పంటవాడు s. n. A cook. పంటచెలుకు or సరుకు s. n. Fuel.
- r. పంటకము s. n. Food, victuals, boiled rice.
- s. పంటకము s. n. A part, share, or portion.
- r. పంటి adj. in composition only, affixed and not preceding the word with which it is connected. Such, like. నా పంటి Such as me. ఎటువంటి What like? అటువంటి Such as that, like that. ఇటువంటి Such as this, like this.
- s. పండము s. n. An ox, without his tail.
- r. పండు v. a. To cook ; to dress, or pre-
- pare, food. పండించు v. caus. To cause to cook, &c.
- r. పంత s. n. Vexation, grief.
- r. పంత చేయు v. a. To direct, or cast, the eye, in a wanton manner ; to glance wantonly.
- r. పంతు s. n. A share, or portion. 2. a turn by rotation.
- r. పంతున s. n. A bridge.
- r. పంద s. n. A hundred.
- s. పందనమాల s. n. The ornamented arch of a gate way.
- s. పందనము s. n. Obeisance to a bramin, or superior, by touching the feet, &c. ; reverence, worshipping, adoring ; respect, civility.
- r. పందర s. n. A piece, fragment, or bit.
- s. పందారువు adj. Civil, complimentary, polite.
- s. పంది s. n. A panegyrist, bard, herald, or servant whose duty it is to proclaim the titles of a great man, as he passes along ; or a poet who sings the praises of a prince in his presence, or accompanies an army to chaunt martial songs ; a praiser, a flatterer.
- r. పందు or పందురు v. n. To grieve, to be sorrowful or vexed.
- r. పందురు s. n. (from the foregoing.) Sorrow, grief, vexation.
- s. పంధ్య s. n. A barren female.
- r. పంపు s. n. Crookedness ; a bend, or curve. తలపంపులు lit. bendings of the head, Disgrace.

- g. వంశము s. n. 1. Race, lineage, family, extraction. 2. a bamboo. వంశనర్తి s. n. (from s. నర్తి a dancer.) A rope, or bamboo, dancer. వంశానుచరితము s. n. (from s. అను implying *succession*, and చరిత *proceeded*.) A chronicle, or genealogical history. వంశావళి s. n. (from s. అవళి a row or line.) Genealogy. వంశతత్వ s. n. The original progenitor of any race.
- g. వంశుణము s. n. The groin; the pubic and iliac regions.
- g. వక్ - వఖి or వక్కు numeral. *vide* ఒక.
- g. వక్కిలు s. n. (from A. وكيل) An agent, ambassador, or representative.
- s. వక్కువము s. n. The plant termed *Mimosa elengi*.
- t. వక్ర s. n. 1. Areca nut. 2. a bit, or piece, of any hard substance. వక్రలాకులు Areca nut and beetle leaf. వక్రలించు v. a. To split, or break, in pieces.
- t. వక్రణ s. n. *vide* ఒక్కణ.
- TUD. వక్రము s. n. 1. *vide* వక్రము. 2. *vide* వక్రము.
- t. వక్రణించు v. a. *vide* ఒక్కణించు.
- s. వక్త s. n. A speaker. వక్తవ్యము adj. Proper, fit to be spoken, or said.
- s. వక్త్రము s. n. The face, countenance, or mouth.
- s. వక్రతమములు s. n. plu. In Teloogoo grammar, this term denotes the *diphthongs* ఐ & ఔ.
- s. వక్రము adj. 1. Crooked, awry, distorted, curved, bowed, bent. 2. cruel, malign-

- nant. పక్రించు v. n. The planets to move in an irregular course.
- s. వక్రములు s. n. plu. In Teloogoo grammar, this term denotes the vowels ఎ & ఓ.
- t. వక్ s. n. 1. Melancholy, grief, vexation. 2. foppish gestures. 3. a sort, or kind. 4. manner, mode, way, means. వక్కాడు or వక్లాడు s. n. A fop. వక్లాది s. n. An affected female; a coquette.
- t. వక్చు v. n. 1. To grieve. 2. to ponder, or consider. వక్పు s. n. Grief, affliction.
- t. వక్ డెను v. n. To be finally settled, or decided. వక్ డెంచు v. a. To decide, or settle, finally.
- t. వక్కు s. n. and adj. *vide* ఒక్కరు.
- t. వక్చ్చు v. n. *vide* ఒక్కచ్చు.
- s. వచి s. n. Orris root.
- s. వచినము s. n. 1. Speech, speaking. 2. a sentence, dictum, or aphorism. 3. prose. వచించు or వచియించు v. a. To say, to speak.
- s. వచిస్సు s. n. *vide* వచినము No. 1 & 2.
- t. పచ్చ v. n. 1. To come. 2. to arrive, happen, or occur. పచ్చు and రాదు, the third persons neuter of the affirmative and negative aorists of this verb, are respectively added, as auxiliaries, to the infinitive of any verb, to denote *liberty*, or *the want of it*; *may* or *may not*. నేను చేయరాదు *I may not do*. Any part of this verb, when affixed to the present verbal participle of another, gives to the action expressed by that participle the meaning of *long habit*, or *continuance*. మీరు పంపిస్తూరా

- వలెను You must *continue* to send. ఆభాషానికీవచ్చును He *understands* that language. lit. that language to him comes. యీ బియ్యం వై క సంవత్సరానికీవచ్చును This rice *will last* (lit. will come) for a year. ఒల్లి కీవచ్చు lit. to come to the body, To be sick.
౯. వజ్రో s. n. (from A. *عز*) Deduction, subtraction.
౧౦. వజ్రనిధానము s. n. A clap of thunder.
౧౧. వజ్రపుష్పము s. n. The blossom of the sesamum.
౧౨. వజ్రము s. n. 1. A diamond. 2. a thunderbolt; the weapon of *Indra*. వజ్రదేహము A *strong* constitution of body.
౧౩. వజ్రము or వజ్రగము s. n. Glue.
౧౪. వజ్రహాసము s. n. The sword of *Siva*.
౧౫. వజ్రై s. n. *Indra*; as having for a weapon the thunderbolt.
౧౬. వటకములు s. n. plu. Pulse ground and fried, in oil or butter.
౧౭. వటవృక్షము or వటము s. n. The banian tree. *Ficus indica*.
౧౮. వటించు v. n. To starve.
౧౯. వటురడు or వటువు s. n. The *Brumhachari*, or religious student, after his investiture with the sacred thread.
౨౦. వట్టము s. n. Premium to the receiver, and discount to the payer, or profit and loss respectively, by exchange.
౨౧. వట్టలు or వట్టకాయలు s. n. plu. The testicles. వట్టుబుగొట్టు v. a. To geld, or castrate.

౨౨. వట్టి adj. 1. Empty, void, blank, plain, bare. 2. useless. 3. false, untrue. 4. mere, quite. వట్టియావు s. n. A *dry* cow. వట్టికాలు s. n. The shinbone. అదివట్టిదబ్బర That is a *downright* falsehood.
౨౩. వట్టివేరు s. n. The root of the fragrant grass termed *cuss-cuss*, or *Andropogon muricatum*.
౨౪. వట్టు v. n. To be drained, or dried up. s. n. 1. Drying up, or draining. 2. the joining of two pieces of wood. 3. an adjuration.
౨౫. వట్నాలకట్టు s. n. A pole, on which sacks of grain, &c. are carried.
౨౬. వట్టన s. n. Roundness. వట్టని adj. Round.
౨౭. వట్టపెట్టు v. a. To mind, regard, or evince respect.
౨౮. వట్టము s. n. A purse for beetle leaf, &c.
౨౯. వట్టిల్లు v. n. To be agreeable, or pleasant.
౩౦. వట్టువు or వట్టువ adj. Round, circular. వట్టువునుది or వట్టునుది s. n. The letter *ల*. వట్టించు v. a. To make round, or circular.
౩౧. వడ s. n. 1. The hot or land wind. 2. a sort of cake.
౩౨. వడ or వడియ - కట్టు v. a. To filter, or strain.
౩౩. వడకు s. n. The northern point.
౩౪. వడకు v. n. To tremble, or shake.
౩౫. వడగండ్లు s. n. plu. Hail.
౩౬. వడదోలు s. n. 1. A leathern dress, worn by huntsmen. 2. a leathern rope, used by the toddy drawers.

- T. వడపప్పు s. n. A sort of mess, prepared from the grain termed *green gram*, split and soaked in water, with salt, pepper, assafoetida, &c.
- T. వడపోయు v. a. To strain, or filter.
- T. వడముది s. n. A name of *Bhecma*, the second of the *Pandoo* princes.
- T. వడలు v. n. To fade, or wither.
- T. వడవు or వడువు s. n. Manner, mode.
- T. వడి s. n. 1. Quickness, rapidity, briskness, sharpness. 2. severity, violence. 3. *vide* ఒడి No. 2. 4. *vide* యతి No. 2. వడిగలవాడు A clever, quick, or brave man.
- T. వడియపోత s. n. Filtering, straining.
- T. వడియు v. n. 1. To drip down. 2. to be expended.
- T. వడికాల or వడిశతి s. n. The weapon termed a sling.
- T. వడుకు v. a. To spin.
- T. వడుగు s. n. 1. *vide* ఉపనయనము. 2. *vide* వటుడు
- T. వడ్డి or వడ్డి s. n. Interest on money. వడ్డికివడ్డి Compound interest.
- T. వడ్డించు v. a. To serve up a meal; to place food before one. వడ్డన s. n. Distribution of a meal.
- T. వడ్లంగిపిట్ట s. n. The woodpecker.
- T. వడ్లవాడు or వడ్లంగి s. n. A carpenter.
- T. వడ్లు s. n. plu. Paddy.
- T. వణకు or వణుకు v. n. To tremble, or shiver. s. n. Tremor, trembling, shivering. వణికించు v. a. To shake; to cause to tremble.
- s. వణిక్కు s. n. 1. A merchant, or trader;

- one of the third pure Hindoo tribe. 2. the sixth of the astronomical periods called *Kurxanas*, corresponding to the half of a lunar day.
- s. వణిజ్యము s. n. Traffic, trade, commerce.
- s. వతంసము s. n. 1. A crest. 2. an enemy.
- TUD. వత్తి s. n. (from s. వత్తి) The wick of a lamp, or candle. మైనపువత్తి s. n. A wax candle. కారపువత్తి A seton, when applied to a sore.
- s. వశ్య s. n. A child.
- s. వశ్యతరము s. n. A steer.
- s. వశ్యము s. n. 1. A calf. 2. the breast, or chest.
- s. వశ్యరము s. n. A year.
- s. వశ్యలము &c. adj. Affectionate, kind.
- s. వదనము s. n. 1. The face, countenance, or visage. 2. the mouth.
- T. వదరు or వదురు v. n. To prattle, or chat; 2. to grumble. వదరుబోతు s. n. A chatterer. వదరులు s. n. plu. Tattling, babbling.
- T. వదరుతీగె s. n. *vide* అనుగుతీగె.
- T. వడలు or వదులు v. n. 1. To become loose, or grow slack. 2. to be expended, as money. v. a. To quit, give up, or renounce. వడలించు - వదిలించు or వడల్పు v. a. 1. To slacken, loosen, untie, or liberate. 2. to cause to expend.
- s. వదాన్యము &c. adj. Generous, liberal, beneficent.
- T. వదినె or వదినియ s. n. 1. The daughter of a mother's brother, or of a father's sister, if older than one's-self. 2. the elder

sister of a wife, or husband ; or an elder brother's wife.

r. వదులు adj. Loose, slack. v. n. & a. *vide* వదలు. వదులుకొను v. a. To abandon, or relinquish.

g. వద్ద postpos. *vide* పెద్ద.

r. వద్దు A corrupted form of వలదు or వలదు, the third person neuter of the negative aorist of the verb వలయు; affixed, as an auxiliary, to the infinitive of another verb, it denotes *obligation* or *necessity* negative of it's action, *must not*; but having rather an imperative, than an indicative meaning; it may generally be translated *Do not, do'nt.* రావద్దు *Do'nt come.* వారుపోవద్దు *They must not go.* Used independently by itself, it may be often translated *No; it is not necessary, or required; I do not want it, &c.*

s. వధ s. n. Murder, killing. వధించు or వధియించు v. a. To murder, or kill.

s. వధువు s. n. 1. A wife. 2. a bride. 3. a daughter-in-law. 4. a woman in general.

s. వధూటి s. n. A young woman.

s. వధ్యుడు s. n. A man deserving of death.

s. వనమాల s. n. The garland worn by *Krishna*, thence he is called వనమాలి.

s. వనము or వనంబు s. n. 1. A forest, or wood. 2. a grove, or garden. 3. water. వనజము s. n. (from s. జి *born.*) A lotus; as produced in water. వనదీపము s. n. The flower termed *Michelia champaca*, as illuminating a garden. వనచరము s. n. (from s. చర *that wanders.*) A monkey.

r. వనరు v. n. To grieve, or be afflicted. s. n. Melancholy, grief.

s. వనస్పతి s. n. A tree which bears fruit, but has no apparent blossoms, as several species of the fig, jack, &c.

s. వనిత s. n. A woman.

s. వనీపకుడు s. n. A beggar, or mendicant.

s. వనౌకము s. n. A monkey, or ape.

r. వన్నియ or వన్నె s. n. 1. Colour. 2. the lustre of metal, or gems. 3. affected airs, or gestures. adj. Coloured, painted. వన్నెకడై s. n. An affected female, a coquette. వన్నెకాడు s. n. A fop, or coxcomb. వన్నెలవులు s. n. The pheasant. lit. the painted bird.

s. వన్య s. n. A multitude of groves.

s. వన్యము adj. Wild, savage, sylvan.

s. వప s. n. The mucus, or glutinous secretion, of the flesh, or bones.

s. వపనము s. n. 1. Shaving. 2. sawing.

s. వపువు or వపుస్సు s. n. The body.

s. వప్రము s. n. 1. A rampart. 2. a field.

వప్రశ్రీద s. n. (from s. శ్రీదా *sport.*) 1. Butting, as of an elephant, or bull, &c.

s. వమధువు s. n. 1. Vomiting. 2. water ejected from the elephant's trunk.

s. వమనము s. n. Vomiting.

r. వమ్ము adj. Of no effect, useless.

s. వయసు or వయస్సు s. n. 1. Age, time of life. 2. puberty, youth. వయస్థుడు s. n. A man in the prime of life. వయస్య s. n. A female friend. వయస్యకుడు s. n. A friend, or contemporary.

r. వయాలి s. n. A car, or chariot.

౧. వయినము s. n. The particulars, or detail, of any thing. వయినము నా adv. At large; particularly; in detail.

౧. వర s. n. A term, or limit. వరకు or వరకున్నా Until, till, to, up to.

౧. వర s. n. A scabbard, or sheath. *vide* ఒలు. వరదూయు To unsheath, or draw, out of the scabbard.

౧. వరందకము s. n. A pimple, or sore, on the face.

౧. వరందము s. n. 1. A pimple on the face. 2. a heap of grass. 3. a veranda, or portico.

౧. వరకములు s. n. plu. The pulse termed wild kidney bean.

౧. వరకు adv. Until. *vide* ౧. వర.

౧. వరగించు v. n. To shine, or glitter.

౧. వరట s. n. A goose, or female swan.

౧. వరటలు s. n. plu. Lumps of dried dung

౧. వరణము s. n. An outer building, enclosure, or wall of masonry.

౧. వరత్ర s. n. A leathern thong, or girth.

౧. వరద s. n. A torrent, or flood.

౧. వరదము &c. adj. Propitious, favorable, indulgent.

౧. వరపు or వరుపు s. n. A drought, or want of rain.

౧. వరము s. n. A boon, favour, blessing, or supernatural gift; especially granted by a deity, or bramin. adj. Best, excellent. వరాంగము s. n. (from s. అంగ a member.) the chief member of the body. viz. 1. The head. 2. a private part.

౧. వరలు s. n. plu. The large circular rings

of burnt earth sunk in a small well, to prevent the earth from falling in.

౧. వరవ s. n. A channel of supply, to an artificial lake.

౧. వరవణిని s. n. An excellent, or virtuous, female.

౧. వరపు s. n. Income, profit, pay.

౧. వరపుడు s. n. A servant. వరపుదము s. n. Service.

౧. వరస s. n. 1. A line, or row. 2. order, arrangement. 3. relationship. 4. a gift presented by a procession of relations. 5. a turn by rotation. 6. a time, as once, twice, &c.

౧. వరహా - వరా or వరహాని s. n. The gold coin termed a pagoda.

౧. వరాటకము s. n. 1. The seed vessel of the lotus. 2. the small shell termed a cowree.

౧. వరాటము s. n. A small shell termed a cowree, used as money, in some parts of India.

౧. వరాశి or వరాసి s. n. A coarse cloth.

౧. వరాహము s. n. A hog. వరాహావతారము s. n. The third incarnation of Vishnoo, in the shape of a boar.

౧. వరి s. n. Paddy.

౧. వరించు or వరియించు v. a. To desire, wish for, or covet.

౧. వరిగెలు s. n. plu. *vide* వరకములు.

౧. వరిష్ఠము or వరియము &c. adj. 1. Largest, greatest, best, most preferable.

౧. వరుగు s. n. 1. Vegetables, or fruit, pro-

- served in a dried state. 2. leaning, or inclining to one side. v. n. *vide* పరస్పరము.
- t. వరుజు s. n. The ridge, or dam, dividing one irrigated piece of ground from another.
- s. వరుడు s. n. 1. A husband. 2. a bridegroom. 3. a son-in-law.
- s. వరుణుడు s. n. *Varoona*, the Hindoo Neptune, or deity of the waters, and regent of the west.
- t. వరుస s. n. *vide* వరస. వరుసగా adv. Regularly, in good order.
- s. వరుసము s. n. A sort of ledge, round a carriage, as a defence from the effects of collision.
- s. వరుసాధిని s. n. An army.
- s. వరేణ్యము &c. adj. Chief, noble, principal, pre-eminent.
- s. వర్గము s. n. 1. A class, or tribe. 2. a multitude of similar things. 3. a chapter, or section. కట్టువర్గము s. n. A dress, or suit of clothes.
- s. వర్చస్సు s. n. 1. Form, figure, shape. 2. light, lustre.
- s. వరము adj. Fit to be refrained from, abandoned, or avoided. s. n. An unlucky period of the day. వర్జించు v. a. To relinquish, give up, or abandon. వర్జితము &c. adj. 1. Abandoned, avoided. 2. excepted, excluded.
- s. వర్ణన or వర్ణనము s. n. 1. Praise, panegyric. 2. describing, expatiating, explaining; pointing out qualities, or excellencies. వర్ణించు v. a. To praise, or describe.
- s. వర్ణము s. n. 1. A tribe, class, cast, or order. 2. colour, hue, tint. 3. the order or arrangement of a song, or poem. 4. a musical mode. 5. a letter of the alphabet. వర్ణరూపిణి s. n. *Suruswatee*, the goddess of learning; as formed of letters.
- s. వర్ణి s. n. *vide* వర్ణము.
- s. వర్తకము s. n. 1. Traffic, trade, commerce. 2. a horse's hoof. 3. a sort of quail. *Perdix dioeca*. వర్తకుడు s. n. A merchant, or trader.
- s. వర్తనము s. n. 1. Staying, abiding. 2. profession, occupation, livelihood. వర్తన s. n. Established, fixed, or customary fees; especially those payable in grain to the village servants, for their livelihood.
- s. వర్తమానము s. n. 1. News, intelligence, information; intimation, notice. 2. in grammar, the present tense.
- s. వర్తరూకము s. n. A crow's nest.
- s. వర్తి s. n. 1. Sandal, or other perfume, for the person. 2. the wick of a lamp. 3. the foil placed under a precious stone, to increase it's lustre.
- s. వర్తించు - వర్తిలు or వర్తిల్లు v. n. 1. To act, or behave. 2. to be going on, in a state of action.
- s. వర్తిష్టువు adj. Stationary, fixed.
- s. వర్తులము adj. Round, circular, globular, spherical.

- s. వత్సాని or వత్సాము s. n. A road, path, or way.
- s. వధాకీ s. n. A carpenter.
- s. వధానము &c. adj. Increasing, growing, thriving. s. n. Increase, growth. వధామానము &c. adj. Prosperous, thriving, increasing. వధితము &c. adj. Increased, grown, thriven. వధిష్ణువు adj. Growing, or thriving వధిల్లు or వధిలు v. n. To grow, thrive, or prosper. వధించు v. a. To promote; to cause to grow, &c.
- s. వధామానకము s. n. A lid.
- s. వర్మము or వర్మువు s. n. Mail, armour.
- s. వర్జము &c. adj. Chief, principal, excellent.
- s. వర్షాణము s. n. Raining.
- s. వర్షాధరుడు s. n. A eunuch, or attendant on the women's apartments.
- s. వర్షము s. n. 1. A year. 2. rain. వర్షించు v. n. To rain. వర్షాపలము s. n. (from s. ఉపల a stone.) Hail. వర్షాము కురియు Rain to fall. వర్షాము వెలియు Rain to stop.
- s. వర్షాభువు s. n. A frog.
- s. వర్మము s. n. The body.
- r. వలుడు s. n. An old jackal.
- r. వలుత or వలుద s. n. Flood, deluge, torrent, or inundation.
- r. వలులు v. n. To shine.
- r. వలు s. n. A pungent taste.
- r. వలు s. n. A heap, or quantity. adj. Much.
- r. వల s. n. A net. వల - వేయు or పెట్టు To throw, or cast, a net.
- r. వలంతి s. n. A clever, or skilful, person.
- r. వలకారివలులు s. n. plu. The airs, or gestures, of an affected female.
- r. వలగొను v. a. To surround, or encompass; to walk round.
- s. వలగ్నము s. n. The middle, the waist.
- r. వలచు v. a. To love. v. n. To smell, or emit perfume. వలపించు v. caus. To cause to love.
- r. వలదు vide వద్దు.
- r. వలన postpos. vide వల్ల.
- r. వలను s. n. 1. An expedient, stratagem, method, manner. 2. beauty, excellence.
- r. వలపల s. n. making in the inflex. sing. వలపలి or వలపటి The right side. వలపలి adj. Right. వలపటి adv. On the right side. వలపలలక s. n. The letter ు, which is always written on the right side of the syllable before which it is pronounced.
- r. వలపు s. n. 1. Love, affection, fondness. 2. smell, fragrance.
- s. వలభి s. n. 1. The wooden frame of a thatch. 2. a temporary building, on the roof of a house.
- r. వలము s. n. 1. Size, dimension. 2. bigness, fatness. adj. Big, fat.
- r. వలమురి s. n. The conch of Vishnoo.
- s. వలయము s. n. 1. A bracelet, or armlet. 2. an inclosure.
- s. వలయితము adj. Surrounded, encompassed.
- r. వలయు v. a. To wish, want, desire, or covet. వలెను or వలెనది the third person of the past tense, and వలయును the

third person of the affirmative aorist, of this verb, are affixed, as auxiliaries, to the infinitive of any verb, to denote *obligation*, or *necessity*, without reference to any particular time, and may be translated by the English word *must*. The third person neuter of the negative aorist of this verb is irregular, namely వలవదు or వలదు, more commonly contracted into వద్దు. It is used negatively in the same manner as the affirmative tenses before-mentioned ; but when affixed to infinitives, it has rather an imperative, than an indicative meaning, as is explained under the head వద్దు q. v. These tenses of వలయు are also occasionally added, in the same indeclinable state, to nouns in the nominative case, to denote *want* or *desire*. In this construction, the affirmative వలెను - వలసినది and వలయును invariably take before them the infinitive కా, *vide* కావలయు ; but the negative వద్దు does not require it ; thus, *ఁజుట్టుము నాకు కావలెను* I want a horse. *ఁజుట్టుము నాకు వద్దు* I do not want a horse. In this construction, the noun denoting that which is wanted is placed in the nominative case, but the noun or pronoun denoting the person who desires or wants is placed in the dative.

T. వలరాజు s. n. A name of *Cama*, the Hindoo Cupid. వలరాజునూడు s. n. *Siva* ; as his enemy.

- T. వలవలయెడ్చు or వలవలలాడు v. n. To weep or cry, *very violently*, or *loudly*.
 T. వలస s. n. The fleeing, or removing, of people from their homes, from fear. వలస - తీయు or పోవు v. n. People to flee from their homes, from fear.
 S. వలకుము adj. White. s. n. The colour white.
 T. వలి adj. Cold, cool. s. n. Cold. వలితిప్ప s. n. (from T. తిప్ప *a mountain*.) The snowy, or *Himalaya*, mountains.
 T. వలిపెము s. n. Open texture, of cloth, &c.
 T. వలియు v. a. To love.
 S. వలీకము s. n. The edge of a thatch.
 S. వలీముఖము s. n. A monkey.
 G. వలుకు v. n. *vide* ఒలుకు.
 T. వలుద adj. Great, big. s. n. Greatness, bigness.
 T. వలువ s. n. A cloth.
 T. వలె adj. Like, resembling, similar.
 T. వలెను *vide* under వలయు.
 S. వల్లము or వల్లలము s. n. The bark of a tree.
 S. వల్ల s. n. A bridle, or rein.
 S. వల్లితము s. n. A horse's gallop.
 S. వల్లుపు adj. Handsome, beautiful, soft, tender.
 T. వల్న postpos. *vide* చలన.
 S. వల్లికము or వల్లికము s. n. 1. A hillock, or mole hill ; ground raised by insects. 2. a snake's hole. *vide* పుట్ట.
 T. వల్ల postpos. By, by means of, with, from. s. n. 1. Stratagem, expedient. 2.

- convenience. adj. 1. Convenient. 2. possible. వల్లమూలిన adj. 1. Impossible. 2. much, excessive, large.
- T. వల్లకొడు s. n. making in the inflex. sing. వల్లకాటి A cemetery, or place for burning, or burying, the dead.
- S. వల్లకి s. n. The *Veena*, or Indian lute.
- T. వల్లది s. n. 1. Misfortune, evil. 2. plunder, booty.
- S. వల్లభము &c. adj. Beloved, desired, dear. వల్లభుడు s. n. A husband.
- S. వల్లరి s. n. A creeper, or climbing plant. 2. a compound pedicle.
- S. వల్లవ్రుడు s. n. 1. A cook. 2. a herdsman, or cowherd.
- S. వల్లి or వల్లిక s. n. A creeper, or climbing plant.
- T. వల్లించు v. a. To learn, or get by heart; to repeat from memory.
- S. వల్లారము s. n. Dried flesh.
- T. వల్లె adv. Yes, good, well, right, &c., expressing approbation, or consent. s. n. Repeating from memory, or learning by heart.
- T. వల్లెత్రాడు s. n. A noosed rope; a noose. వల్లెత్రాడుదాల్పు s. n. *Varoona*, whose weapon is the noose.
- T. వశపు s. n. 1. Manner, mode, method. 2. expedient, stratagem. 3. *vide* శిశువు.
- T. వశాగ్రము s. n. A superior species of the *Areca* nut.
- S. వశి s. n. 1. The folds of the skin, above the navel. 2. *vide* యతి No. 2.
- T. వల్లువాడు or వల్లువవాడు s. n. A man

- of a cast, among the parias, or outcasts, superior to the rest of that tribe, and considered in the light of their priests.
- S. వశ s. n. 1. The sister of a husband. 2. a female elephant.
- S. వశము s. n. 1. Possession, custody, charge. 2. subjection, submission. 3. authority, supremacy. వశీకరణము (from s. కరణ *making*.) Subduing, overpowering, or obtaining possession of, by charms, drugs, or incantations.
- S. వశ్యము &c. adj. Dependent on, humbled, overpowered.
- TUD. వస s. n. *vide* s. వచి.
- S. వస s. n. 1. The serum, or marrow, of the flesh. 2. the marrow of the bones.
- S. వసంతశ్శూషి s. n. The indian cuckoo.
- S. వసంతము s. n. 1. Spring; the deity presiding over it is termed వసంతుడు.
- T. వసంతము s. n. Water, mixed with turmeric, and fine lime.
- S. వసతి s. n. (H. *بستی* residence, from *بسا*) 1. A house, dwelling, or residence. 2. an allowance; pay. adj. (from *وسعت*) Commodious, agreeable.
- S. వసనము s. n. Cloth, or clothes.
- T. వసనాభి s. n. An active vegetable poison.
- TUD. వసము s. n. *vide* వశము.
- T. వసలా s. n. One piece of wood, joined to another.
- T. వసారా s. n. A veranda.
- T. వసి s. n. 1. A thorn. 2. a spike.
- S. వసించు or వసియుంచు v. n. To dwell, reside, or lodge.

- s. వసిష్ఠుడు s. n. The celebrated penitent, or *moonee*, *Vasishtha*.
- s. వసుంధర or వసుగర్భ s. n. The earth.
- s. వసుదేవుడు s. n. The father of *Krishna*.
- s. వసుధ or వసుమతి s. n. The earth.
- s. వసువు s. n. 1. Wealth, substance, riches. 2. a ray. 3. gold. 4. a kind of demi-god, of whom eight are enumerated. *Dhava*, *Droova*, *Soma* or the moon, *Vishnoo*, *Anila* or wind, *Anala* or fire, *Prabhoo-sha* and *Prabhava*.
- s. వసూలు s. n. (from A. *وصل*) Collection, acquisition.
- s. వస్తి s. n. (A. *لبس*) 1. The abdomen, or lower part of the belly. 2. the end of a cloth.
- s. వస్తువు s. n. 1. Thing, article, matter, substance. 2. natural disposition, essential property, nature, essence.
- s. వస్త్రము s. n. Cloth, clothes, raiment.
- అన్నవస్త్రము Food and raiment. వస్త్రశాలితము s. n. Straining any powder, through a dry cloth.
- s. వహించు or వహించు v. a. To bear, support, or sustain.
- r. వహి s. n. A book ; an account book.
- s. వహ్ని s. n. 1. Fire, or it's deity *Agni*.
- s. వక్షము or వక్షస్సు s. n. The breast, bosom, or chest. వక్షోరుహము s. n. (from s. రుహ *that which rises*.) A female's breast.
- r. వా s. n. The mouth.
- r. వాంచు v. a. To bow down ; to bend.
- s. వాంఛ s. n. 1. Wish, desire. 2. love, attachment. వాంఛించు To desire, long, or wish.
- s. వాంతము adj. Vomited.
- s. వాంతి s. n. Vomiting.
- s. వాంశీకుడు s. n. A flute player ; a piper.
- s. వాకిటి s. n. A porpoise.
- r. వాక s. n. A river.
- r. వాకర s. n. Retching to vomit. *vide* పీకరించు.
- r. వాకిలి s. n. making in the inflex. sing. వాకిటి, 1. A door. 2. the threshold. వాకిటిలెంకలు s. n. plu. Porters, door-keepers.
- s. వాకు or వాక్కు s. n. 1. A word. 2. speech. వాక్కుటత్వము s. n. Elegance of speech. వాక్కుహనుము Verbal recommendation. వాగ్దత్తము A promise. lit. that which is given by word. వాగ్వాదము s. n. A verbal dispute, or altercation ; an argument. వాక్కులము s. n. A deposition.
- s. వాక్పతి s. n. A name of *Brumka*, or of the planet *Jupiter*.
- s. వాక్యము s. n. 1. A sentence. 2. a rule, or aphorism.
- r. వాగర s. n. A painting brush.
- r. వాగ్జలము s. n. The circle round a thrashing floor.
- r. వాకు s. n. 1. An army. 2. a torrent, or current, of water. v. n. To sound. v. a. To chatter, or prattle.
- s. వాకుర s. n. 1. A snare, or trap. 2. a net for confining deer. వాకురికుడు s. n. A hunter.
- r. వాగ s. n. The rein of a bridle.

- s. వాక్కి s. n. A talkative, or loquacious person.
- s. వాక్కుయ s. n. A name of *Suruswatee*.
- s. వాచింయముడు s. n. A holy sage, practising rigid taciturnity, devoid of passions, and unmoved by pain or pleasure.
- t. వాచికము s. n. Reading fluently.
- t. వాచలుచు v. a. lit. to beat the mouth. To beg alms. Indian beggars, or complainants, often beat the mouth, with a loud cry, to attract attention.
- s. వాచాలుడు s. n. A talkative man.
- s. వాచికము s. n. News, tidings, intelligence.
- t. వాచు v. n. 1. To swell. 2. to have a longing, or desire for. v. a. To sound.
- t. వాచూరు s. n. The eaves of a house.
- s. వాజిము s. n. 1. The feather of an arrow. 2. a wing, or feather. 3. speed, haste, celerity.
- s. వాజి s. n. 1. A bird. 2. a horse. 3. an arrow.
- s. వాజిపేయము s. n. A particular sacrifice, so called.
- t. వాజిబి or వాజ్బి adj. (from A. واجب) Just, expedient, proper, right, reasonable.
- t. వాటము s. n. 1. Convenience. 2. means, expedient. వాటపడు To be usual, customary, or convenient.
- s. వాటము s. n. 1. A way, or path. 2. a line of houses, a range of building.
- s. వాటి or వాటిక s. n. A garden, or orchard.
- t. వాడ s. n. 1. A street. 2. vide వీడ. వాడ శబ్దము A street, or range of houses.
- t. వాడకన్నెరు s. n. The oleander plant *Nerium odorum*.
- t. వాడకాలి s. n. Wind, blowing from some point intermediate between the four cardinal points of the compass.
- t. వాడి s. n. Sharpness, as applied to weapons or instruments. adj. Sharp. వాడి చెడు To become blunt. వాడిమగడు s. n. A brave, or valiant man.
- t. వాడిక or వాడికె s. n. 1. Practice, experience. 2. habit, custom. 3. use. adj. 1. Customary, usual, habitual. 2. versed in, experienced in. 3. used, made use of.
- t. వాడు pro. He, that man. This is the masculine remote demonstrative pronoun of the third person. Nouns, denoting the agent, are often formed by adding this word to the inflexion of a substantive noun; as ఇంటివాడు lit. he of the house. The house-owner. వా వాడు My man, relation, or servant.
- t. వాడు v. n. To wither, or fade. v. a. 1. To make use of. 2. to talk, speak, or tell. వాడుకొను v. comp. 1. To make use of, for one's own benefit. 2. to be generally talked, or spoken of; to be the common talk.
- s. వాణి s. n. 1. Speech. 2. *Suruswatee*, the goddess of speech. వాణికుడు s. n. *Brunha*, her husband. అకాశవాణి A voice, from heaven.
- s. వాణిజ్యము s. n. Traffic, trade, commerce.
- s. వాణిని s. n. 1. A female, literally, or figuratively, intoxicated. 2. a dancing girl.

- t. వాత s. n. 1. The actual cautery. 2. the mark which it produces.
- s. వాతపోధము s. n. The *Palas* tree. *Butea frondosa*.
- s. వాతము s. n. 1. Air, wind. 2. rheumatism, gout, inflammation of the joints. వాతప్రమి s. n. A swift antelope, surpassing the wind in speed. వాతసారథి s. n. (from s. సారథి a charioteer.) *Agni*, the god of fire. వాతాయనము s. n. (from s. అయన going.) A window, or air hole.
- t. వాతేలు s. n. The lower lip. lit. the skreen of the mouth.
- s. వాత్య s. n. A whirlwind, or hurricane.
- s. వాదము s. n. Discourse, dissertation, discussion, dispute, argument. రసవాదము Alchymy. lit. mercurial dispute.
- s. వాది s. n. A plaintiff, or complainant.
- s. వాదించు v. a. To argue, debate, dispute, or discuss.
- s. వాదిత్రము s. n. A musical instrument.
- s. వాద్యము or వాద్యము s. n. 1. Any musical instrument. 2. music.
- t. వాన s. n. Rain. adj. Rainy. వానసాము s. n. lit. a rainy snake. The common red earth worm. వానశురియు v. n. To rain. వానవెలియు To stop, or cease, raining.
- s. వానప్రస్థు s. n. The Hindoo in the third prescribed stage of life, when he leaves his wife and family, for the life of a hermit in the woods.
- s. వానరము s. n. A monkey, or ape.
- s. వానస్పత్యము s. n. A tree bearing fruit, from blossoms, as the mango, &c.
- t. వాను v. a. To create.
- s. వాపదండము s. n. A loom.
- s. వాపి s. n. A large oblong pond, pool, or lake.
- s. వాపితము adj. 1. Shaved. 2. sown.
- t. వాపు s. n. A swelling, or protuberance. వాపుదేవులు s. n. Dropsy.
- t. వాపోపు v. n. 1. To cry aloud. 2. to chatter or talk idly.
- s. వామ s. n. A beautiful woman.
- s. వామదేవుడు s. n. *Siva*.
- s. వామనుడు s. n. A short man, a dwarf. వామనావతారము s. n. The fifth incarnation of *Vishnoo*, as a dwarf, to prevent *Bali* from obtaining dominion of the three worlds.
- s. వామము adj. 1. Left, not right. 2. pleasant, beautiful. s. n. *vide* ఓమము వామలోచన (from s. లోచన the eye.) A handsome woman.
- s. వామలూరుపు s. n. A hillock; an ant, or mole hill.
- s. వామి s. n. 1. A mare. 2. a she-ass.
- t. వామి s. n. A heap of straw.
- s. వాయనము s. n. Sweet meats, or cakes, the eating of which is no breach of a religious fast.
- s. వాయసము s. n. A crow. వాయసారాతి its enemy, The owl.
- t. వాయి s. n. making in the inflex. sing. వాతి, 1. The mouth. 2. the edge of any cutting instrument. 3. such a quantity of grain as a mortar can contain at once. In this last sense, the inflexion is regular.

- t. వాయిండు v. a. 1. To beat, sound, or play upon any musical instrument, except wind instruments, to which is applied the verb డాదు q. v. 2. to beat, or give blows.
- t. వాయొంటచెట్టు s. n. The plant termed *Ocimum gratissimum*.
- g. వాయిదా s. n. (from A. வாடி, a promise, bargain.) An instalment, or term of payment.
- t. వాయువిశంఖములు s. n. plu. A sort of medical plant, used as a vermifuge.
- s. వాయువు s. n. vide వాతము. వాయువు కొను To be flatulent. వాయువుపట్టే మందు Medicine which dissipates flatulency.
- t. వార s. n. 1. A bundle of thread, for weaving, containing eight *Punjams*. 2. variance, difference; especially in accounts. 3. a side, or corner. adv. Aside.
- t. వారక adv. Constantly, continually.
- t. వారకము s. n. vide గ. తకాపి.
- t. వారది s. n. Deficiency.
- t. వారదు v. a. To quit, abandon, or leave off.
- t. వారణ adv. Fairly, well, agreeably.
- s. వారణజుస s. n. The plantain tree. *Musa sapientum*.
- s. వారణము s. n. 1. An elephant. 2. warding off a blow, guarding. 3. defence.
- s. వారణాసి s. n. Benares, the most holy city of the Hindoos.
- t. వారపాక s. n. The veranda, or portico, of a house.
- s. వారము s. n. 1. A day of the week. 2. a multitude, or quantity. 3. a time; as once, twice, &c.
- s. వారవాణము s. n. 1. Armour for the body, or breast. 2. a quilted jacket.
- s. వారస్త్రీ s. n. A courtesan.
- s. వారాణసి s. n. vide వారణాసి.
- t. వారాది s. n. vide వంశేన.
- s. వారాహి s. n. A sow.
- s. వారి s. n. 1. Water. 2. an elephant trap. 3. the place where an elephant is tied, or fastened. వారిజము s. n. A lotus, as produced in water.
- s. వారిండు v. a. 1. To drive away. 2. to defend, or ward off; to guard. 3. to prevent, or oppose.
- t. వారిణి s. n. A leathern cable.
- t. వారిణిపీట s. n. A piece of stick, used in fixing the yoke to the plough.
- s. వారిదము or వారివాహము s. n. A cloud.
- t. వారు s. n. A leathern belt, or strap. v. n. To be strained of water, as applied to boiled rice. v. a. 1. To strip, or cut off, the edge of palm leaves. 2. to heap up.
- s. వారుణి s. n. 1. A name of *Agustya*. 2. a spirituous, or fermented, liquor. 3. the west. 4. the twenty-fourth lunar mansion.
- t. వారువము s. n. A horse.
- t. వార్పు or వారుచు v. a. 1. To wait for. 2. to strain off the water from boiled rice. 3. to offer up daily prayers. వార్పు s. n. Straining rice as above.
- s. వార్త s. n. 1. Tidings, intelligence, news.

2. conversation. వార్తలాడు To speak, or converse.
- s. వార్తాకము or వార్తాకే s. n. The Brinjal, or egg plant. *Solanum melongena*.
- s. వార్ధకము s. n. 1. Old age. 2. an assemblage of old men.
- s. వార్ధక్యము s. n. Old age.
- s. వార్ధపి or వార్ధపికుడు s. n. A usurer.
- s. చాలధి s. n. A hairy tail.
- s. చాలము s. n. A tail.
- s. చాలపాశ్య s. n. An ornament of gold, &c., with, or without, jewels set in it, worn between the divided hair, on the forehead. 2. a garland of flowers, binding the hair.
- s. చాలవాయుజము s. n. The onyx.
- s. చాలహస్తము s. n. A hairy tail.
- t. చాలాయము adv. Always, constantly.
- s. చాలి s. n. The monkey son of *Indra*.
- t. చాలు v. n. 1. To bend, or incline down. 2. to light down, or perch, as a bird, &c.
- s. n. 1. A sword. 2. a slope. adj. 1. Long. 2. sloping. 3. sharp. చాలుచు or చాల్చు v. a. 1. To slope, lower, or incline down. 2. to wink, or shut, the eyes. 3. to place one thing so as to slope, incline, or lean, against another. చాల్లంటి s. n. A woman having large, or long eyes.
- s. చాత్మికే s. n. The author of the *Ramayana*.
- s. చావదూకుడు s. n. A fluent, bold, or loquacious speaker.
- t. చావి s. n. Relationship. చావితప్పు To commit incest. lit. to neglect relationship.
- t. చావిరి adj. 1. Very much. 2. frequently.
- t. చావిలిచెట్టు s. n. The plant termed *Vitex negundo*.
- t. చావురము s. n. A horse.
- g. చాశన s. n. *vide* చాసెన.
- g. చాశి or చాసి adj. Better, either in health, or as to quality; preferable. s. n. Preference. చాసిలిపు v. n. To be cured. చాశిచేయు v. a. To cure. కొలచాశి Surplus, in measurement. ముఖచాశి Fascination, of countenance. చాశి is also affixed to words denoting fractions, as a mere expletive. అరచాశి Half. నాలుచాశి A fourth part, &c.
- s. చాశితము s. n. The chirping of birds.
- s. చాసకసజ్జిక s. n. A woman dressed with all her ornaments, waiting, in expectation to receive her husband, or lover.
- s. చాసస్థపము s. n. A bed chamber.
- s. చాసన s. n. 1. Smell, odour, fragrance, scent, flavour. 2. the present consciousness of past perceptions. చాసనచూచు v. a. To smell; to try the smell. చాసనకొట్టు. వేయు or చాసించు To emit fragrance, or smell.
- s. చాసము s. n. A house, abode, dwelling, or residence.
- t. చాసము s. n. The rafter of a building. చాసపోయు To place the rafters on a building.
- s. చాసరము s. n. A day.
- s. చాసవుడు s. n. *Indra*.
- s. చాసస్సు s. n. Cloth, clothes.

౧. వాసాబంధువుడు s. n. A peon, or the lowest civil officer, nominated to superintend cultivation.
౨. వాసితము adj. Perfumed, scented.
౩. వాసుకి s. n. The king of serpents.
౪. వాసుదేవుడు s. n. A name of *Krishna*.
౫. వాసెన s. n. A cloth cover, for a jar, &c.; particularly that in which rice is boiled by steam. వాసెనకుడుములు Cakes boiled in steam.
౬. వాస్తవ్యము adj. True, real. s. n. Reality, truth.
౭. వాస్తువు s. n. 1. The scite of a habitation. 2. a house, or dwelling.
౮. వాస్తోష్ఠి s. n. *Indra*.
౯. వాహకుడు s. n. A bearer, carrier, or porter.
౧౦. వాహనము s. n. A vehicle, or conveyance of any kind; a carriage, car, horse, &c.
౧౧. వాహము s. n. A horse.
౧౨. వాహిని s. n. 1. An army, or force. 2. a river. వాహినీపతి s. n. (from s. పతి *lord*.) The leader of an army.
౧౩. వి part. A sanscrit particle; prefixed to words of that language, and implying, 1. Certainty, ascertainment. 2. separation, disjunction. 3. aversion, repugnance. 4. impatience, intolerance. 5. variety, difference. 6. cause, motive. 7. motion, progress. 8. privation. It generally corresponds to the English adjuncts *a ex de dis in un* &c., and is frequently an expletive.

౧. వింకడము s. n. 1. Separation, parting. 2. beauty. 3. a wonder, adj. Separate, apart. వింకదించు or వింకలించు v. a. 1. To separate, or divide. 2. to arrange, or put in order.
౨. విచచు v. a. To break.
౩. వింజీపుర or వింజీకురము s. n. A *chowri*, the tail of the *Bos grunniens*, used to whisk off flies, &c.
౪. వింటి adj. Of or belonging to a bow. వింటి విల్లు. వింటిరాసి s. n. The sign *Sagittarius*, in the zodiac.
౫. వింత s. n. A curiosity, or wonder. adj. Surprizing, wonderful, marvellous, curious; strange, foreign.
౬. విందు s. n. 1. An invitation to an entertainment, or the entertainment itself. 2. a relation either male or female. విందు చేయు To give an entertainment. విందు కుపిలుచు To invite to an entertainment.
౭. విందువు adj. 1. Intelligent, knowing. 2. liberal.
౮. వింధ్యము s. n. The *Vindhya* or *Bindh* mountain, or the mountainous range which runs across India, from the province of *Behar*, nearly to *Goozerat* and properly divides *Hindoostan* from the *Deccan*.
౯. వింశతి s. n. Twenty; a score.
౧౦. వింశము adj. Twentieth.
౧౧. వికచము adj. Blown, expanded, spread.
౧౨. వికటము adj. Awful, terrific, frightful. s. n. 1. A malicious obstacle, or impediment. 2. a contradiction. 3. disagree-

- ment, dissension. వికటించు 1. To throw impediments in one's way. 2. to contradict. 3. to disagree with the health.
- s. వికట్టనము s. n. 1. Praise. 2. ironical or unmerited praise. 3. egotistical boasting.
- r. వికరణిదూలములు s. n. plu. The cross lower beams of a shelving roof.
- s. వికర్తనుడు s. n. The sun.
- s. వికల్పము adj. Optional, admitting of two uses. s. n. Doubt, indecision.
- s. వికసించు - వికసిల్లు or వికసిలు v. n. To blow, or expand, as a flower.
- s. వికారము s. n. 1. Change, transmutation, transformation, alteration. 2. sickness, disease; change from a state of health. 3. ugliness. adj. 1. Ugly. 2. unnatural.
- s. వికాశి s. n. The thirty-third year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. వికాసము s. n. Expansion, opening, display.
- s. వికరము s. n. 1. A bird. 2. scattering.
- s. వికృతి s. n. 1. The twenty-fourth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. change, or alteration, of any kind. వికృతము adj. Changed, altered. వికృతాకారము adj. Ugly, deformed, disgusting.
- s. వికృము s. n. A young elephant.
- r. విక్ర v. n. To stretch out the limbs, as on first waking.
- s. విక్రమ s. n. The fourteenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. విక్రమము s. n. 1. Heroism, prowess, valour. 2. great power or strength. విక్రమించు To display one's valour, or power.
- s. విక్రమాకుడు s. n. The famous Hindoo sovereign *Vikramarka*.
- s. విక్రయము s. n. Selling, vending. విక్రేత or విక్రయకుడు s. n. A seller, vender, or dealer. విక్రయించు v. a. To sell. విక్రేయము adj. Vendible, saleable.
- s. విక్లబము &c. adj. Overcome with fear, or agitation; bewildered.
- s. విఖుపు adj. Noseless.
- s. విఖ్యాతి s. n. Fame, celebrity; notoriety. విఖ్యాతము &c. adj. Famous, notorious, known.
- s. విఠము adj. 1. Gloomy, dark, obscured. 2. gone, departed.
- s. విఠము &c. adj. Noseless.
- s. విఠహము s. n. 1. The body. 2. an image, or idol. 3. war, battle, contest. విఠహించు To contest, or dispute.
- s. విఠటిక or విఠదియ s. n. The sixtieth part of a Hindoo hour.
- s. విఠసము s. n. The residue, or remains, of food, which has been offered to the gods, the manes, to a venerable guest, or to a spiritual preceptor.
- s. విఠాతము s. n. An impediment, obstacle, or hindrance; a prohibition. విఠాతముచేయు To hinder or impede.
- s. విఠ్ఠము s. n. Hindrance, obstacle, impediment.
- s. విఠ్ఠేశ్వరుడు s. n. *Ganesa*.
- s. విచకలము s. n. A particular species of Jasmin.
- s. విచర్చిక s. n. Itch, scab, herpes.

౩. విచేతనము &c. adj. Wise, learned, clever, able, skilful.

౪. విచారణ s. n. Investigation, inquiry.

విచారము s. n. 1. Investigation, reflection. 2. grief, sorrow. విచారించు v. a.

1. To investigate, or inquire into; to reflect. 2. to condole with; to console.

విచారితము &c. adj. Investigated, judged, discussed. విచారణకర్త s. n. An

inquirer, a superintendent. విచారపడు To be sorrowful. విచారింపు s. n. Inquiry, examination.

౫. విచికిత్స s. n. Doubt, uncertainty.

౬. విచిత్రము s. n. Any thing variegated, beautiful, or wonderful. adj. Variegated, beautiful, or wonderful.

౭. విఘ్నము s. n. A small ball of thread.

౮. విఘ్నవిధి adv. According to one's own uncontrouled inclination; at will, or pleasure.

౯. విఘ్నవిఘ్నము s. n. Dispersion on all sides; scattering about.

౧౦. విఘ్నము v. n. To become open, or loose; to burst; to be cracked, or broken. v. a. To open, or loosen; to untie; to undo.

విఘ్నకత్తి s. n. A drawn sword.

౧౧. విఘ్నము v. n. To come.

౧౨. విఘ్నము s. n. Loss, destruction.

౧౩. విఘ్నము adj. Disunited, parted, separated; miscarried as applied to females.

౧౪. విఘ్నము s. n. Separation, disjunction, removal.

౧౫. విజినము s. n. A solitary, or private, place.

౧. విజయము s. n. The twenty-seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.

౨. విజయము చందము s. n. A necklace of 54 strings.

౩. విజయనగరము s. n. 1. The city of *Bij-nagur*, the capital of the last Telinga kings, on the banks of the Toombuddra. 2. *Vizianagrum*, a town in the Vizagapatam district.

౪. విజయము s. n. Conquest, triumph, victory. విజయముచేయు 1. To go. 2. to come. This phrase, of two such opposite meanings, is used only when speaking of the great.

౫. విజయము s. n. 1. A name of *Arjoona*. 2. the porter at *Vishnoo's* gate.

౬. విజయించు v. a. To unfold, or display.

౭. విజ్ఞము &c. adj. Skilful, able, clever, conversant.

౮. విజ్ఞానము s. n. Knowledge, science; conversancy with painting, or architecture.

౯. విజ్ఞానేశ్వరము s. n. The famous book in Hindoo law, also named the *Mitachera*, written by విజ్ఞానేశ్వరుడు.

౧౦. విజ్ఞాపనము s. n. An address, representation, communication, solicitation, or application. విజ్ఞాపించు To represent, address, communicate, apply, or solicit. These two words are used with reference to the communication of an inferior, to a superior.

౧౧. విటము s. n. An aviary; a dove cat.

౧౨. విటకాడు s. n. A gallant or lover.

T. విటతటము adj. Topsy-turvy.
 S. విటపము s. n. The expansion of a tree, or it's branch with new sprouts.
 S. విటపి s. n. A tree.
 S. విటుడు s. n. *vide* విటకాడు.
 S. విట్టరము s. n. A tame, or village, hog.
 T. విడంబించు v. a. To extend, or expand.
 T. విడదల s. n. Release; setting at liberty.
 T. విడి s. n. 1. The cotton produced from one pod. 2. time, opportunity, occasion adj. Unloaded, untied, loose. విడిబడు v. n. 1. To set off. 2. to break loose. విడిగా adv. At liberty, idle, unemployed.
 T. విడిదల or విడిమట్టు s. n. A halting place.
 T. విడిది s. n. A lodging, or temporary residence.
 T. విడిముది s. n. Wealth, riches.
 T. విడియము s. n. Beetle, with areca nut, &c.
 T. విడియు v. n. To reside, or halt.
 T. విడు v. n. To become loose, slack, separate, or untied; to part. విడుచు v. a. 1. To loosen or slacken; to untie, or undo. 2. to leave, quit, relinquish, abandon, or give up. 3. to depart. 4. to shoot, or discharge. v. n. To cease, or terminate. విడిబించు v. caus. To cause to loosen, &c.; to release. విడిచిపెట్టు To leave off, to quit entirely. విడనాడు v. a. To discharge, or dismiss. 2. to abuse. విడుపు s. n. Quitting, leaving, relinquishing, abandoning.
 T. విడుత or విడత s. n. in composition, 'Time; as, ఒకవిడుత Once, &c.

T. విడుదల s. n. *vide* విడదల.
 T. విడువర s. n. *vide* విడదల.
 T. విడెము or విడ్యము s. n. *vide* విడియము.
 T. విడ్డూరము s. n. Obstinacy. adj. Obstinate.
 S. వితండము s. n. Criticism; refutation, subverting another's opinion, and establishing one's own.
 S. వితంతువు s. n. A widow.
 S. వితతము adj. 1. Expanded. 2. pervaded.
 S. వితతి s. n. A quantity, or multitude; a clump, or cluster.
 S. వితథము s. n. A falsehood, or lie. adj. False.
 S. వితరణము s. n. 1. Gift, donation. 2. cleverness, ability.
 S. వితర్కము s. n. 1. Doubt. 2. deliberation, discussion. వితర్కించు v. a. 1. To doubt. 2. to canvass, or discuss.
 S. వితర్ది s. n. A raised quadrangular building.
 S. వితస్థి s. n. A long span, measured by the extended thumb and little finger, considered equal to twelve fingers' breadth.
 TUD. విత or విత adj. (from s. వృథా) Useless, vain.
 T. వితాకు s. n. Being without motion. వితాకుపడు v. n. To become motionless.
 S. వితానము s. n. 1. An awning, or canopy. 2. an assembly, or multitude.
 T. విత్తనము s. n. A seed.
 S. విత్తము s. n. Wealth, property, substance.

r. విత్తు s. n. A seed. v. a. To sow. విత్తించు v. caus. To cause to sow.

s. విదగ్ధుఁడు s. n. A learned, or clever, man.

s. విదర్భ s. n. A dry, or desert, soil.

s. విదర్భ దేశము s. n. A country, supposed by Wilford to be *Berar* proper.

r. విడలించు - విడల్పు or విదిలించు v. a. 1. To shake, or beat, out the dust, from any thing. 2. to reject with anger.

s. విధళము s. n. 1. Split pulse, a piece of any split substance. 2. dividing, splitting. విడలించు v. a. To split.

s. విదారణము s. n. Splitting, dividing.

s. విదిక్కు s. n. An intermediate point of the compass.

s. విడితము &c. adj. 1. Known, understood. 2. agreed. 3. solicited.

rud. విదియ s. n. vide s. ద్వితీయ No. 1.

s. విదురుఁడు s. n. 1. An intelligent man. 2. the younger brother of *Drootarashtra*.

s. విదుషి s. n. A learned female.

s. విదేహ దేశము s. n. A district in the province of *Behar*, corresponding with the ancient *Mithila*, and modern *Tirhoot*.

s. విధము adj. Bored, perforated, pierced.

s. విద్య or విద్యై s. n. 1. Science, knowledge, learning. 2. a language, or tongue 3. an art. 4. juggling. విద్యాభి- adj. Desirous of acquiring science. s. n. A student. విద్యలాడు To juggle; to play tricks of legerdemain.

s. విద్యమానము s. n. Circumstance, situation, condition. adj. Being, existing, present.

s. విద్యాధరుఁడు s. n. A demi-god, of a certain class.

s. విద్యుత్తు s. n. Lightning.

s. విడ్రవము or విద్రావము s. n. Flight, retreat, running away.

r. విద్రుచు v. a. vide వికలించు.

s. విద్రుమము s. n. 1. Coral. 2. a tender, or young, leaf, or shoot.

s. విద్యాఁసుఁడు s. n. A learned man; a man of letters, a *pundit*.

s. విద్యాఁసురాలు s. n. A learned woman.

s. విద్యేషము s. n. Enmity, hatred.

s. విధ s. n. Pay, wages, hire.

s. విధము s. n. 1. Manner, way, mode. 2. kind, sort.

s. విధవ s. n. A widow.

s. విధాత or విధాతృఁడు s. n. *Brumha*, the creator.

s. విధానము s. n. 1. Way, manner, mode. 2. contrivance, expedient, means, method. 3. rule, precept.

s. విధి s. n. 1. *Brumha*, the creator. 2. destiny, fate, luck. 3. a sacred precept, act, or rite, prescribed by the *Vedas*, effecting certain consequences. 4. a decree, order, or command. 5. an act, or action. విధించు v. a. To order, command, ordain, or prescribe.

s. విధుంతుడు s. n. *Rahoo*, the personified ascending node.

s. విధుఁడు s. n. 1. The moon. 2. *Vishnoo*.

s. విధురము s. n. 1. Separation. 2. agitation.

s. విధురుఁడు s. n. A widower.

౩. విఘాననము s. n. Shaking, trembling, tremor.
౩. విధేయము &c. adj. Compliant, docile, tractable, obedient.
౧. వినకది s. n. Hearing, listening.
౩. వినత s. n. The wife of *Kusyapa*, and mother of *Garooda* and *Aroona*.
౩. వినతము &c. adj. 1. Bent, bowed, curved. 2. humble, low. 3. modest.
౩. వినయము s. n. 1. Humility, supplication. 2. mildness. 3. reverence, obeisance. 4. politeness, civility.
౩. వినా or వినానా adv. Without, except. వినాయించు v. a. To except, or exempt.
౩. వినాది s. n. *vide* విఘటిక.
౩. వినాయకుడు s. n. *Ganesa*.
౩. వినాశము s. n. 1. Ruin, destruction, annihilation. 2. disappearance, loss.
౧. వినకి or వినకిది s. n. Hearing, listening.
౩. వినమయము s. n. Barter, exchange.
౩. వినయోగము s. n. Giving, or parting with, any thing, for a consideration, or in expectation of some advantage.
౩. వినీతుడు s. n. A humble, modest, or unassuming man.
౧. విను s. n. The sky. v. a. To hear. వినుచు. వినపించు or వినపించు v. caus. To cause to hear. The two latter forms, however, as well as వినవచ్చు or వినఁబడు, used impersonally with the dative case, denote - To be heard. నాకువినపించింది I have heard.
౩. వినుతి s. n. Praise, commendation. వినుతిండు v. a. To praise, or commend.

౩. వినోదము s. n. 1. Eagerness, vehemence. 2. play, sport, pastime.
౧. వినదనము s. n. Sorrow, grief, affliction. వినదనోవు To be sorrowful, or afflicted.
౧౦౦. వినపము s. n. *vide* విజ్ఞాపనము. వినపించు or వినపించు v. a. To represent, address, or solicit; to make application.
౧. వినాణము s. n. Worth, worthiness. adj. Worthy.
౧. విను s. n. The sky.
౩. విపంచి s. n. The *Veena*, or Hindoo lute.
౩. విపణి s. n. A shop, stall, or market.
౩. విపత్తి or విపత్తు s. n. Adversity, calamity, distress, misfortune.
౩. విపథము s. n. A bad road.
౩. విపన్నము &c. adj. Unfortunate, declined, fallen into adversity.
౩. విపరీతము adj. Contrary, opposite, reverse, inverse.
౩. విపర్యయము s. n. 1. Contrariety, opposition. 2. reverse in general, and thence applied to that of which reverse is predicted, as misery, calamity, (the reverse of fortune), error, misapprehension (the reverse of reason, or truth), inverted order, or succession, (the reverse of that which is usual, or prescribed), &c.
౩. విపర్యసము s. n. Contrariety, contradiction, opposition, reverse.
౩. విపశ్చిత్తు s. n. A *pundit*, or learned bramin.
౩. విపక్షుడు s. n. 1. An enemy, foe, or adversary. 2. an opponent, or disputant.
౩. విపాకము s. n. 1. Unexpected result. 2.

the consequence of deeds done in a previous existence.

౩. విపినము s. n. A forest, or wood.

౪. విఫల s. n. The earth.

౫. విఫలము adj. Large, great. 2. deep, profound.

౬. విప్పు v. a. To untie, or loosen. adj. Extensive, large.

౭. విప్ర కృష్టము adj. Remote, distant.

౮. విప్ర యోగము or విప్ర లంభము s. n. Separation, absence; disunion, especially of lovers.

౯. విప్ర లబ్ధ s. n. A woman deceived or tricked by her lover.

౧౦. విప్ర విమోచకులు s. n. plu. Bramins who have lost cast, and live by begging at the houses of other bramins.

౧౧. విప్ర శిక్ష s. n. A female fortune teller.

౧౨. విప్రుడు s. n. A bramin.

౧౩. విప్లవము s. n. 1. Warfare in which the sovereign is not concerned; affray, tumult, predatory devastation. 2. rapine, extortion. 3. evil, calamity.

౧౪. విఫలము adj. Vain, idle, unmeaning, useless, fruitless.

౧౫. విజుఘుడు s. n. 1. A god, or immortal. 2. a learned bramin, or *pundit*.

౧౬. విభ s. n. A ray of light, lustre.

౧౭. విభక్తి s. n. in grammar, The case of a noun.

౧౮. విభక్తుడు s. n. One who has divided, with his coparceners, his paternal or hereditary estate.

౧౯. విభజన s. n. 1. Separation. 2. allotment

of shares, or portions. విభజనగా adv. Separately.

౨౦. విభజించు v. a. To divide, share, or make a partition.

౨౧. విభవ s. n. The second year, in the Hindoo cycle of sixty.

౨౨. విభవము s. n. Substance, property, wealth, riches.

౨౩. విభాకరుడు or విభావసుడు s. n. 1. The sun. 2. fire, or it's deity *Agni*.

౨౪. విభాగము s. n. Share, part, portion. విభాగించు v. a. To divide, or share.

౨౫. విభాతము s. n. The dawn, or day break.

౨౬. విభావరి s. n. The night.

౨౭. విభీతకము s. n. The beleric myrobalan. *Terminalia belerica*.

౨౮. విభీషణుడు s. n. The name of the youngest brother of *Ravana*, king of Ceylon.

౨౯. విభుడు s. n. A lord, master, or owner.

౩౦. విభువు adj. 1. All-pervading, omnipresent. 2. eternal.

౩౧. విభూతి s. n. 1. Superhuman power, consisting of eight faculties, especially attributed to *Siva*, and supposed to be attainable by human beings, through a course of austere worship, attended with magical rites, in honor of that deity and his spouse *Doorga*; the eight properties thus supposed to be assumable at will are అణిమ extreme minuteness, or invisibility. లఘిమ extreme lightness, or incorporeality. ప్రాప్తి attaining or reaching any thing, as illustrated by the power of touching the moon with the tip of the

finger. ప్రాకామ్యము the fulfilment of every wish. మహిమ illimitable bulk. శ్రీశీత supreme dominion over animate or inanimate nature. వశిష్టము the power of enchanting, or of changing the course of nature, and కామాపకయిత the accomplishment of every promise, or engagement. 2. ashes of cow dung, &c., with which Siva is said to have smeared his body, and thence used in imitation of him by devotees.

s. విభూషణము s. n. Ornament, embellishment, decoration.

3. విభ్రమము s. n. 1. One of the classes of feminine actions proceeding from the passion of love; youthful caprice, whim, wantonness, capriciousness. 2. error, mistake, blunder. 3. doubt, apprehension. 4. whirling, going round.

4. విమతుడు s. n. An enemy.

s. విమర్దనము s. n. Grinding, rubbing, pounding.

5. విమర్శ s. n. Inquiry, investigation, examination. విమర్శించు v. a. To investigate.

6. విమలము &c. adj. 1. Immaculate, undefiled, pure, white, clean. 2. better in health.

s. విమాతృజుడు s. n. A step-mother's son.

s. విమానము s. n. 1. A car, or chariot, of the gods, sometimes serving as a seat or throne, and at others carrying them through the skies self-directed, and self-moving. 2. any car, or vehicle. 3. a

horse. 4. a palace; the palace of an emperor or supreme monarch.

s. విముక్తి s. n. Liberation, especially final emancipation from further transmigration. విముక్తుడు &c. adj. Liberated, freed.

s. వియద్గంగ s. n. The Ganges, or river of Heaven.

s. వియోగము s. n. Separation, disunion; absence, especially of lovers.

t. వియ్యము s. n. Connexion by affinity, or marriage. వియ్యపురాలు s. n. The connexion of mothers-in-law to each other. వియ్యంకుడు s. n. The connexion of fathers-in-law to each other. వియ్యమందు To become connected, by marriage.

s. విరక్తి s. n. Aversion, or disgust, to worldly affairs; disregard for one's relations, or connexions.

t. విరగజుడు v. n. To be proud, or arrogant. విరగజాటు s. n. Pride, haughtiness.

s. విరటుడు s. n. The name of a certain Hindoo king.

s. విరతి s. n. Stopping, ceasing, rest, interval.

s. విరళము adj. Wide, separated by an interval.

t. విరవిర s. n. Heat, ardour, inflammation. విరవిరమను v. n. To be inflamed.

s. విరసము s. n. Rupture, or disagreement, among friends.

s. విరహము s. n. Separation; parting, especially of lovers.

- క. విరహోత్పత్తిత s. n. A woman whose lover or husband is absent.
- స. విరాగము s. n. The absence of desire, or passion ; disregard of all sensual enjoyment.
- స. విరాట్టు s. n. God, the supreme being.
- త. విరాళము s. n. A tax, or impost.
- త. విరాలి s. n. The pain of separation, from a husband, or lover.
- క. విరావము s. n. Noise, sound.
- త. విరి s. n. A flower.
- స. విరించునుడు or విరించి s. n. *Brumha*, the creator.
- త. విరివోడి or విరివోణి s. n. A woman.
- త. విరియు v. n. To expand, or blow, as a flower ; to crack, as lime-stone, when burnt. తలవిరియబోసుకొను To wear the hair all dishevelled.
- త. విరుగు v. n. 1. To break, or become broken. 2. to be defeated. 3. to curdle. విరుచు v. a. 1. To break, or reduce, to pieces. 2. to kill, or destroy, as applied to mercury when mixed, or amalgamated with other medicines. 3. to counteract, as applied to poison. విరిచికట్టు v. a. To pinion. విరగగొట్టు v. a. To rout, or defeat.
- త. విరుగుడు s. n. A remedy ; a counteracting remedy.
- స. విరూపాక్షుడు s. n. *Siva*, who is worshipped under this name, denoting his having three eyes, at *Humpee*, on the *Toombuddra*.
- స. విరూక్షణము s. n. Censure, blame, abuse, reviling.
- స. విరోచనము s. n. Purgings.
- స. విరోచనుడు s. n. 1. The sun. 2. the son of king *Pruhlada*, and father of *Bali*.
- స. విరోధము s. n. 1. Enmity, animosity. 3. opposition, contradiction. 3. prevention, hindrance. విరోధించు 1. To oppose, withstand, or contradict. 2. to prevent or hinder.
- స. విరోధి s. n. 1. An enemy, or opponent. 2. the twenty-third year, in the Hindoo cycle of sixty.
- స. విరోధిశ్చతు s. n. The forty-fifth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- త. విఘ్నవి or విఘ్నవిది s. n. Extent. adj. Extensive, large.
- త. విఘ్నవీకు v. n. To be puffed up ; to be large, big, or proud.
- స. విలంబము s. n. Slowness, tardiness, procrastination, loitering.
- స. విలంబి or విశంబి s. n. The thirty-second year, in the Hindoo cycle of sixty.
- స. విలంబితము s. n. Slow time, in music ; *adagio*.
- స. విలపించు v. n. To lament ; to be in grief, or affliction.
- త. విలప s. n. *vide* వెల.
- త. విలవిలగొట్టుకొను or విలవిలలాడు v. n. To be convulsed, or in convulsions.
- స. విలసిల్లు v. n. To shine.
- స. విలక్షణము adj. 1. Other. 2. unprecedented, extraordinary.

౨. విలతుము &c. adj. 1. Astonished, surprised. 2. abashed, ashamed.
౩. విలాపము s. n. Lamentation, weeping, grief, distress. విలాపించు v. n. *vide* విలపించు.
౪. విలాసము s. n. 1. One kind of feminine action, considered as proceeding from, and indicative of, amorous sentiments; change of place, posture, gait, or look, on the approach of the lover; as, hiding at his approach, assuming a look of displeasure, &c. 2. sport, pastime, play; especially amorous pastime, dalliance, wantonness.
౫. విలుచు v. a. To sell.
౬. విలువ s. n. *vide* వెల.
౭. విలేపనము s. n. Smearing, rubbing, or plastering; particularly the body, with unguents or perfumes.
౮. విలేపి s. n. Rice gruel.
౯. విలోమము s. n. The reverse; opposite order, or course. adj. Reverse, contrary.
౧౦. విల్లంఁగము s. n. A claim, or dispute. పర్వ విల్లంఁగశుద్ధిగా Without any the smallest claim. This is a phrase in bills of sale, transferring property without any the smallest reservation, or future claim.
౧౧. విల్లు or విలు s. n. making in the inflex. sing. వింటి, and in the nom. plu. విండ్లు, A bow. విలుకాడు s. n. An archer. విలురాసి The sign Sagittarius. విల్లెఱ్ఱబెట్టు To brace the bow. విల్లెఱ్ఱదించు To unbrace it. విలువిద్య s. n. Archery.
౧౨. వివరము s. n. Particulars, details; explanation, a descriptive account. వివరించు v. a. To particularize; to describe.
౧౩. వివరము s. n. A hole, chasm, or vacuity.
౧౪. వివరణము s. n. Revolving; turning round; circumambulating.
౧౫. వివశుఁడు s. n. A person who has abandoned all worldly notions, and whose mind is fixed on a future existence.
౧౬. వివస్వంతుఁడు s. n. The sun.
౧౭. వివాద or వివాదము s. n. 1. A contest, dispute, or quarrel. 2. litigation, a lawsuit.
౧౮. వివాహము s. n. A marriage, or wedding; matrimony, wedlock.
౧౯. వివిక్తము s. n. A lonely, or solitary, place.
౨౦. వివిధము adj. Various, multiform, diverse.
౨౧. వివేకము s. n. Discrimination, judgment; the faculty of distinguishing things by their properties, and classing them according to their real, not apparent, nature; in the *Vadantha* system, it is applied to the power of separating *Bramhi*, or the invisible spirit, from the ostensible world; truth, from untruth; or reality, from illusion. వివేకము తెచ్చుకొను One's-self to acquire this faculty. వివేకి s. n. A person who has acquired it. వివేకించు To communicate to another the means of acquiring it. వివేచించు v. a. To exercise this faculty; to discriminate, to distinguish.
౨౨. విషవృక్షము s. n. & adj. *vide* బీభత్సము.
౨౩. విశ s. n. Ordure, excrement, dung.
౨౪. విశ్శంకదము adj. Great, large.

- s. విశదము adj. Pure, clear, white; evident, apparent, manifest. విశదపఱచు v. a. To explain, make clear, or manifest.
- s. విశయము s. n. Doubt, uncertainty.
- s. విశాఖ s. n. The sixteenth lunar mansion.
- s. విశాఖుఁడు s. n. A name of *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*.
- s. విశారదము &c. adj. 1. Eminent. 2. learned, wise. 3. confident, bold.
- s. విశాల s. n. The city of *Ougein*.
- s. విశాలత s. n. Width, breadth.
- s. విశాలము adj. Great, stupendous, large; spacious, extensive, broad.
- s. విశేఖ s. n. A high way, or carriage road.
- s. విశేఖము s. n. An arrow.
- s. విశుద్ధి s. n. 1. Purity, purification. 2. removal of doubt. విశుద్ధము &c. adj. 1. Pure, clean, cleansed. 2. pious, virtuous.
- s. విశృంఖలము &c. adj. Unchecked, unrestrained, unfettered.
- s. విశేషణము s. n. in grammar, An adjective.
- s. విశేషము s. n. 1. Distinction, difference. 2. in logic, the peculiar attribute, *predicabile proprium*. 3. any thing extraordinary, or unusual. 4. detail, particulars. 5. a charitable, or virtuous, action. adj. 1. Different, distinct. 2. extraordinary, unusual. 3. much, great. 4. charitable.
- విశేషించు v. a. To state in detail; to particularize.
- s. విశేష్యము s. n. in grammar, A substantive.
- s. విశ్రమము s. n. 1. Rest, repose. 2. *vide*

- యతి No. 2. విశ్రాంతము &c. adj. Rested, reposed. విశ్రామము s. n. Rest, or repose. విశ్రమించు or విశ్రమించుకొను v. n. To repose, rest, or refresh, one's-self.
- s. విశ్రాణము s. n. Gift, or donation.
- s. విశ్రుతము &c. adj. Known, celebrated, famous, notorious.
- s. విశ్లేషము s. n. Separation, disunion; especially of lovers, or of husband and wife.
- s. విశ్వంభర s. n. The earth.
- s. విశ్వంభరుఁడు s. n. 1. *Vishnoo*. 2. *Indra*.
- s. విశ్వక ద్రువు s. n. A dog trained for the chase.
- s. విశ్వకర్త s. n. The artist of the gods.
- s. విశ్వజిత్తు s. n. A particular sacrifice, or ceremony.
- s. విశ్వ దేవతలు s. n. plu. Demi-gods of a certain class, thirteen in number.
- s. విశ్వ నాథుఁడు s. n. *Siva*, especially as worshipped at *Benares*, under this name.
- s. విశ్వభేషజము s. n. Dry ginger.
- s. విశ్వము s. n. The universe, or world.
- s. విశ్వస్త s. n. A widow.
- s. విశ్వత్స or విశ్వత్సుఁడు s. n. *Brumha*, the creator.
- s. విశ్వమిత్రుఁడు s. n. A *moonee*, or sage, so called, originally a monarch, but who, by long and painful austerities, became a *Brumharishi*.
- s. విశ్వాపసుఁడు s. n. One of the celestial singers.
- s. విశ్వాసము s. n. 1. Truth, faith, confi-

- dence. 2. kindness, favor. విశ్వ స్తము &c. adj. Faithful, confided in. విశ్వ సింఘము v. a. To confide in, or trust.
- s. విషణ్ణము &c. adj. Dejected, desponding.
- s. విషమము adj. 1. Uneven. 2. odd. 3. unequalled. 4. painful, difficult. 5. evil, bad. విషమా యుధుఁడు s. n. (from s. ఆయుధ *a weapon*.) The indian Cupid; as having an odd number of arrows, his quiver containing five. విషమబుద్ధి s. n. Wicked, or evil, disposition. విషమించు v. n. To be painful; mortal, or difficult of cure, as applied to disease.
- s. విషము s. n. 1. Poison, venom, virus. 2. water. విషధరము s. n. (from s. ధర *keeping*.) 1. A serpent or snake. 2. a cloud. విషధరుఁడు s. n. 1. *Siva*; from his having eaten the poison which blackened his throat. 2. a cloud. విషహరము Dispelling poison. విషమైష్ఠ Poison to mount, or take effect. విషముదిగు Poison to be counteracted. విషముదించు To counteract poison.
- s. విషయము s. n. 1. An object of sense; as. colour, form, flavour, odour, and sound. 2. an object in general. 3. respect, relation; in such phrases as, *in this respect, in that respect*. postpos. Respecting, regarding.
- s. విషయి s. n. An organ of sense.
- s. విషయించు v. a. To copulate.
- s. విషపూచీకము s. n. The greek partridge. *Perdix rufa*.
- s. విషాణము s. n. A horn, tusk, or fang.
- s. విషాదము s. n. Sadness, lowness of spirits, dejection.
- s. విషు s. n. The fifteenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. విషువత్తు or విషువము s. n. The equinox.
- s. విమూచి s. n. The epidemic cholera morbus.
- s. విష్ణరము s. n. A bird.
- s. విష్టపము s. n. A world.
- s. విష్టరము s. n. A seat, stool, chair, or couch.
- s. విష్టర శ్రవణు s. n. *Krishna*, or *Vishnoo*.
- s. విష్టి s. n. Consigning to torture, casting into hell.
- s. విష్ఠ s. n. Fæces, human ordure. విష్ఠించు To ease nature.
- s. విష్ణు క్రాంతము s. n. A flower. *Clitorea ternatea*.
- s. విష్ణుఁడు or విష్ణువు s. n. *Vishnoo*, one of the three principal Hindoo deities, and the preserver of the world. During the periods of temporary annihilation, he is supposed to sleep on the waters, floating on the serpent *Sesha*. *Brumha* is fabled to have sprung from a lotus, which originally grew from the navel of *Vishnoo*, and the holy river Ganges is said to spring from his foot. The different *Avatars* are considered as emanations of this deity; and in *Krishna*, he is supposed to have been really and wholly incarnate. *Lutchmi* is his wife, and he is usually represented as a mild and benevolent deity.

- s. విష్ణుతీర్థము or విష్ణుపదము s. n. The sky, or atmosphere.
- s. విష్ణుపది s. n. The Ganges.
- t. విసనకణ్ణ or విసరుకణ్ణ s. n. A fan; a punka.
- tud. విసము s. n. vide విషము.
- s. విసరము s. n. A flock, multitude, or crowd.
- t. విసరు or విసురు v. n. To blow as the wind. v. a. 1. To fan. 2. to grind. 3. to brandish or flourish about a sword, &c. 4. to shake or swing about in the wind. విసిరివేయు To sling, or throw from a sling.
- s. విసర్గము s. n. 1. Abandonment, relinquishing.
- s. విసర్జనము s. n. 1. Relinquishing. 2. gift, donation.
- s. విసర్పణము s. n. Spreading, extending.
- t. విసుకు or విసువు s. n. Fatigue, weariness, tiresomeness. v. n. To be fatigued, or tired. విసికించు v. a. To tire, or fatigue.
- s. విస్తరము s. n. Prolixity.
- t. విస్తరి - విస్తర or విస్తరాకు s. n. A dish, or plate, made of fresh green leaves, sewn or stitched together.
- s. విస్తరించు - విస్తరిలు or విస్తరిల్లు v. n. 1. To extend, spread out, or expand. 2. to dilate. The first of these three verbs is also used in an active sense, in the two meanings already given; and, also in that sense, denotes, to publish, or make public.
- s. విస్తారము s. n. 1. Abundance, a great
- deal, plenty. 2. diffusion, extension. adj. Abundant, much, ample, large, great.
- s. విస్తీర్ణము adj. Expanded, wide, great, large.
- t. విస్తు s. n. Surprise, wonder.
- s. విస్ఫోటము s. n. A pustule, or boil.
- s. విస్మయము s. n. 1. Surprise, or wonder. 2. pride, arrogance.
- s. విస్మితము &c. adj. Astonished, surprised.
- s. విస్మృతి s. n. Forgetfulness. విస్మృతము adj. Forgotten.
- s. విశ్రంభము s. n. 1. Trust, confidence. 2. affection, regard.
- s. విశ్రము s. n. A smell like that of raw meat.
- s. విశ్రస s. n. Old age, decrepitude.
- s. విహంగమము - విహంగము or విహగము s. n. 1. A bird. 2. an arrow.
- s. విహంగక s. n. A pole for carrying burdens.
- s. విహాయసము s. n. The sky, heaven, or atmosphere.
- s. విహారము s. n. Walking, or roaming, for pleasure. విహరించు v. n. To walk for pleasure, or amusement.
- s. విహితము s. n. Friendship, intimacy. adj. 1. Amiable, friendly, intimate. 2. proper, fit.
- s. విహ్వలము &c. adj. Overcome by fear, agitated, beside one's-self.
- s. విఘ్నము s. n. Confusion, perplexity.
- t. వీచ s. n. Courage, boldness.
- t. వీక్ష v. n. 1. To retire, go back, or retreat. 2. to become large, or big.

- s. వీచి s. n. A wave.
- T. వీచు v. n. & a. *vide* విశరు, except the active meaning No. 2.
- s. వీజినము s. n. A fan.
- s. వీటి or వీటిక s. n. The beetle plant.
- T. వీటి s. n. Ravage, plunder.
- T. వీడియము - వీడెము or వీడ్యము s. n. *vide* విడియము.
- T. వీడు s. n. 1. A city. 2. an army. In the former sense, it makes in the inflex. sing. వీటి v. a. To quit, or relinquish. v. n. To be separated, loosened, or unfastened.
- T. వీడు pro. He, this man. This is the proximate demonstrative pronoun of the third person masculine.
- T. వీడ్చు v. comp. of వీడు q. v. To give up, leave, quit or take leave. వీడ్చులుపు v. comp. caus. To send away, or dismiss.
- T. వీడ్చుడు v. n. To be exchanged, by mistake.
- s. వీణ s. n. The Hindoo *Veena*, or lute, a fretted instrument of the guitar kind, usually having seven wires or strings, and a large gourd at each end of the finger board; the extent of the instrument is two octaves; it is supposed to be the invention of *Narada* the son of *Brumha*, and has many varieties enumerated according to the number of strings, &c.
- TUD. వీణె s. n. 1. *vide* వీణ. 2. a box for musk.
- s. వీతరాజుడు s. n. A man who has subdued his passions.
- s. వీతనామ్రుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- T. వీతెంచు v. n. To blow as wind.
- s. వీధి or వీది s. n. 1. A street. 2. a row or line. 3. a road.
- T. వీనులు s. n. plu. The ears. వీనులకంటి s. n. lit. ear eyed. A serpent; because it is supposed to admit sounds through the orifice of the eye.
- T. వీపు s. n. The back. వీపుచూపు To turn the back; to flee.
- T. వీరణము s. n. A species of drum.
- s. వీరణము s. n. A fragrant kind of grass.
- s. వీరభక్కుడు s. n. *Cama*, the indian Cupid.
- s. వీరభద్రుడు s. n. One of Siva's attendants.
- T. వీరమద్దెలలు s. n. plu. Ornaments for the middle toe.
- s. వీరముద్రిక s. n. An ornament for the middle toe.
- s. వీరము s. n. Heroism.
- T. వీరముష్టివాండ్లు s. n. plu. A particular class of itinerant beggars, who practise incantations.
- s. వీరుడు s. n. A hero, warrior, or champion; a brave man.
- s. వీరుధము s. n. A creeper, or creeping plant.
- s. వీర్యము s. n. 1. Bravery, valour. 2. fortitude, firmness. 3. strength, power. 4. *semen virile*.
- T. వీలుది s. n. A foolish, or silly, person.
- T. వీలుడు v. n. To succeed. వీలుచు v. a. To cause to succeed; to arrange.

- T. వీచెన s. n. A fan.
- T. వీసము s. n. 1. The sixteenth part, or fraction, of any thing. 2. a share.
- T. వీసర s. n. A little, or small, quantity.
- T. వీసరబోవు v. n. To begin to spoil.
- T. వీసె s. n. The weight termed *a viss*.
- S. వీక్ష or వీక్షణము s. n. Sight, seeing.
- విక్షించు v. a. To see.
- S. వీక్ష్యము adj. 1. Visible, perceptible. 2. wonderful.
- S. వృంతము s. n. The foot stalk of a leaf, or fruit.
- S. వృకము s. n. A wolf.
- S. వృకోదరుడు s. n. A name of *Bheema*.
- S. వృజినము s. n. Sin.
- S. వృతము &c. adj. 1. Chosen, selected. 2. covered, defended.
- S. వృతి s. n. 1. Surrounding, encompassing. 2. an enclosure.
- S. వృత్తము &c. adj. Round, circular, or globular. s. n. 1. Conduct, practice. 2. profession.
- S. వృత్తాంతము s. n. 1. Tidings, news, intelligence. 2. detail, particulars. 3. an event, or occurrence.
- S. వృత్తి s. n. 1. Livelihood, profession, means of acquiring subsistence. 2. conduct.
- S. వృత్రము s. n. Darkness.
- S. వృత్రుడు s. n. A demon slain by *Indra*, who thence is called వృత్రహంతుడు.
- S. వృథా or వృథ adj. Vain, useless, fruitless. adv. In vain.
- S. వృద్ధత్యము s. n. Old age.

- S. వృద్ధశ్రవణుడు s. n. A name of *Indra*.
- G. వృద్ధాప్యము s. n. Old age.
- S. వృద్ధి s. n. 1. Increase, augmentation, extension, enlargement. 2. prosperity, success. 3. interest, usury; especially returning the principal with a proportionate increment, as in the case of seed corn lent. వృద్ధాజీవుడు s. n. A usurer.
- S. వృద్ధు or వృద్ధుడు s. n. An old man. వృద్ధురాలు s. n. An old woman.
- S. వృశము s. n. Ginger.
- S. వృశ్చికము s. n. 1. A scorpion. 2. the sign *Scorpio*.
- S. వృషణము s. n. The testicle.
- S. వృషదంశకము s. n. A cat.
- S. వృభము s. n. 1. A bull. 2. the sign *Taurus*. adj. in composition only, Pre-eminent, excellent.
- S. వృషము s. n. 1. A bull. 2. the sign *Taurus*. 3. virtue, moral merit. 4. virtue personified as a bull, the vehicle of *Siva*.
- S. వృషలి s. n. A girl who before marriage arrives at the age of puberty; hence also a woman of low cast, a *Soodra* female. The superior Hindoo casts always marry their females while infants, though of course the consummation of marriage is deferred to a subsequent period; and they consider a female who reaches the age of puberty without marriage, as well as her family who suffer it, to be highly dishonored.
- S. వృషలుడు s. n. A *Soodra*, or man of the fourth, or lowest, pure Hindoo tribe.

- s. వృషాకపాయి s. n. 1. *Parvatee*, the wife of *Siva*. 2. *Lutchmi*, the goddess of riches. 3. *Sechi*, the wife of *Indra*. 4. *Swahadevi*, the wife of *Agni*, god of fire.
- s. వృషాకపి s. n. 1. *Vishnoo*. 2. *Siva*. 3. *Agni*. 4. *Indra*.
- s. వృషుడు s. n. *Indra*.
- s. వృష్టి s. n. Rain.
- s. వృక్షము s. n. A tree in general.
- s. వృక్షవాటిక s. n. A garden, or grove, attached to the residence of a minister of state, or of a courtesan, &c.
- s. వృక్షదనము s. n. 1. A carpenter's chisel, or adze. 2. a hatchet.
- s. వృక్షామ్లము s. n. 1. The hog plum, or wild mango. *Spondias mangifera*. 2. the tamarind.
- t. వెంకళి s. n. A foolish, or silly, person.
- t. వెంట adv. 1. With, along with, in company with. 2. behind, after; as regards situation, but never applied to time. వెంటనంటు To go or follow close behind. వెంటఁబడు To follow, or accompany.
- t. వెంటి s. n. A straw-rope.
- t. వెంట్రుకాయ s. n. A crab.
- t. వెంట్రుక s. n. A hair; more generally used in the plural to denote The hair; as, వెంట్రుకలుడువ్వు To comb the hair.
- t. వెంట్రువ s. n. A species of the mungoose, or *Viverra ichneumon*.
- t. వెండి s. n. Silver. adj. Silver. adv. Again, once more.
- t. వెండియు adv. Again, once more.
- t. వెంపరలాడు v. n. To grope; to search for.
- t. వెంబడి adv. vide వెంట. వెంబడించు v. a. To follow, or accompany.
- t. వెంబరివిత్తు s. n. A foolish, or silly, person.
- t. వెళ్లనము s. n. 1. Dislike, repugnance. 2. repletion of food. 3. severity. వెళ్లనమవు v. n. 1. To dislike. 2. to be full to repletion. 3. to be severe, or displeased.
- t. వెక్కిరించు v. a. To mimic, jeer, mock, ridicule, or laugh at. వెక్కిరింఁత s. n. Mimicry, jeering, ridicule.
- t. వెక్కిలి s. n. vide వెళ్లు.
- t. వెళ్లు s. n. The hiccup, or hiccough. v. n. To hiccup. వెక్కివెక్కియేడుచు To sob, in weeping.
- t. వెఱు s. n. 1. Harshness of taste. 2. satiety, repletion.
- t. వెఱుడు s. n. 1. Being without motion. 2. surprize, astonishment.
- t. వెఱలము s. n. vide వెళ్లనము.
- t. వెచ్చ s. n. 1. Heat. 2. fever. adj. Hot.
- t. వెచ్చదనము or వెచ్చన s. n. Heat, warmth. వెచ్చని adj. Hot, warm.
- t. వెచ్చము s. n. 1. Expenditure, expence. 2. purchasing trifling articles on credit.
- t. వెచ్చనాడు s. n. An extravagant, or dissipated, man; a gallant.
- t. వెచ్చెల్లు v. a. To scatter, or cast about.
- t. వెజ్జ s. n. A physician.
- t. వెట్ట s. n. Heat of the body.
- t. వెట్టి s. n. The performing the lowest

village offices, such as *coolly*, or porter's, work; sealing the grain heaps, &c., without pay, in consideration of fees in grain, or of lands enjoyed free of assessment.

వెట్టివాడు A man thus employed.

T. వెడద adj. Extensive, large, wide.

వెడదమోము మెకము s. n. (from మోము face, and మెకము a beast.) The lion.

T. వెడలు v. n. To set out.

T. వెడలుపు or వెడల్పు s. n. Breadth. adj. Broad.

T. వెడవిల్లుడు s. n. *Cama*, the Hindoo Cupid.

T. వెణు s. n. A foolish, or silly, person.

T. వెణుతురు చెట్టు s. n. A thorny plant.

TUD. వెత s. n. *vide* వృథ.

T. వెతకు or వెతుకు v. a. *vide* వెడకు.

T. వెద s. n. 1. The sowing of seed. 2. the rutting season. 3. grief, pain. వెదగొట్టు A sowing machine. వెదావు A cow ready for the bull.

T. వెడకు or వెదుకు v. a. To search, look, or seek for.

T. వెడచేల్లు v. a. *vide* వెచ్చేల్లు.

T. వెదురు s. n. The bamboo. adj. Of or belonging to that plant. వెదురుబొంకు s. n. A bamboo pole.

G. వెధవ or వెధవరాలు s. n. A widow.

T. వెనక postpos. 1. Behind, after; either as refers to *situation*, or *time*. s. n. Former times. వెనకటి adj. 1. Former, previous. 2. subsequent, following. వెనకకు or వెనక్కు - బోవు To retire or withdraw. వెనకదీయు v. n. To draw back,

retire, retreat, retract, or prevaricate.

వెనకచిక్కు To hang behind. వెనకబడు

1. To fall behind. 2. to remain as a surplus. వెనకవేయు 1. To throw, or keep,

behind. 2. to save a surplus. వెనక్కు

చ్చు To return, or give back. వెనకముం

డపు lit. the back to be in front. 1. To

be in confusion. 2. to be, as to time, a

little earlier or later. వెనకవేన s. n. The

back.

TUD. వెనకయ్య s. n. *vide* వినాయకుడు.

T. వెన్న or వెన్నపూస s. n. Butter.

T. వెన్నప్పము s. n. A sort of sweet cake.

T. వెన్ను or వెను s. n. 1. The back. 2. an

ear of corn. వెన్నిచ్చు To retire, or re-

treath. వెన్నపూస or వెన్నెముక s. n.

The back bone. వెనుదగులు - వెన్నడు or

వెన్నాడు To follow, or pursue.

T. వెన్నుడు s. n. *Vishnoo*.

T. వెన్నుపట్టె or వెన్నుబద్ద s. n. The main and middle beam of a shelving roof, supporting those on each side of it.

T. వెన్నెల s. n. Moonlight. గుడ్డి వెన్నెల Obscure moonlight. వెన్నెలగాయు Moonlight to shine.

T. వెయ్యి or వెయి numeral adj. & s. n. A thousand.

T. వెరవది s. n. A clever, skilful, or adroit person.

T. వెరవిది s. n. Contrivance, expedient, method, adroitness.

T. వెరవు s. n. 1. Contrivance, expedient, method, adroitness. 2. skill, cleverness.

- T. వెరసి s. n. The total, or whole. adj. Total, entire.
 T. వెలు s. n. Fear. వెలుచలుచు. వెలుచు or వెలుచు v. n. To fear, or be afraid. వెలుబించు or వెలుబించు v. a. To frighten, or terrify. వెలుపు or వెలుపు s. n. Fear.
 T. వెలుగు s. n. Surprise, astonishment, wonder. వెలుగుండు v. n. To be astonished, or surprized.
 T. వెలుబొమ్మ s. n. A scare-crow.
 T. వెలుజ్జి adj. 1. Mad. 2. foolish, silly. 3. inferior in it's species. s. n. 1. Madness. 2. folly.
 T. వెలునీళ్లు s. n. The liquor extracted from the palmyra, date, or cocoanut tree.
 T. వెలు s. n. Price, value, rate.
 T. వెలుది - వెలుది or వెలుదుక s. n. A woman.
 T. వెలుగచెట్టు s. n. The tree named *Feronia elephantium*; the elephant, or wood apple.
 T. వెలుపల s. n. The outside. It's inflexion is వెలుపటి or వెలుపలి also used as adjectives, to denote *Outer, outside*.
 T. వెలుమ adj. Of or belonging to the *Velama* cast, one of the principal of the Teloogoo Soodra tribes.
 T. వెలుయాల s. n. (from T. వెలు price, and T. ఆలు a female.) A courtesan, or harlot.
 T. వెలుయు v. n. 1. To be pleased. 2. the deity to vivify an idol. 3. to shine, or be splendid. వెలుయించు v. a. To render splendid.
- T. వెలువెలుబొమ్మ v. n. To become pale, or stupified.
 T. వెలుచ్చు v. a. To lose.
 T. వెలి s. n. 1. Whiteness. 2. excommunication, or exclusion, from cast. adj. 1. White. 2. outer, outside. వెలిపేయు v. a. To eject, or excommunicate, from a cast, or sect. వెలికొత్తు To drive out.
 T. వెలికిలబడు v. n. To recline, or lie on the back.
 T. వెలికారము s. n. Borax, used in soldering, and in medicine also.
 T. వెలిచవి s. n. (from T. వెలి outer, and చెవి taste.) Adultery.
 T. వెలిచెట్టు s. n. A sort of quail.
 T. వెలితి s. n. 1. Deficiency. 2. vulgarity, lowness. adj. 1. Inferior, less. 2. low, vulgar. 3. deficient. 4. open, having interstices.
 T. వెలితిప్ప s. n. (from T. వెలి white, and T. తిప్ప a mount.) The paradise of Siva.
 T. వెలిమిది s. n. The ashes of dried dung cakes.
 T. వెలియు v. n. 1. Rain to stop. 2. colour to fade. 3. vide వెలుయు No. 2.
 T. వెలివాడ s. n. A village of *Pariars*. lit. an outer street; as these outcasts dwell in the suburbs only.
 T. వెలిపె s. n. That part of a beam which juts out beyond the wall.
 T. వెలుగు s. n. Light, lustre, brightness, shining. v. n. To shine, or give light. వెలుగుంచు or వెలుగుంచు v. a. To make, or cause, to give light; to kindle, or

- light, a flame. వెలుగులయెకిమీడు s. n. (from T. ఎకిమీడు *a king, or lord.*) The sun.
- T. వెలుగు s. n. A hedge.
- T. వెలుగుబడి s. n. A bear. *vide* ఎలుగుగొడ్డు.
- T. వెలుగురాజే or వెలుగురాయు v. n. To become hoarse.
- T. వెలుచు or వెల్చు v. a. To wind thread.
- T. వెలుతురు or వెల్తురు s. n. Light, lustre; shining.
- T. వెలుపల s. n. *vide* వెలపల.
- T. వెలువడములు s. n. plu. A sort of paddy.
- T. వెలువడు v. n. To set out; to go out. వెలువరించు v. a. To drive away.
- T. వెల్ల s. n. The colour white. adj. White.
- T. వెల్లవెలకల adv. On the back; by the back.
- T. వెల్లి or వెల్లువ s. n. A flood, or inundation; a stream, or current.
- T. వెల్లిచిరియు v. n. (from వెల్లి *a flood*, and చిరియు *to expand.*) To be spread abroad, or become notorious.
- T. వెల్లుల్లి s. n. Garlick.
- T. వెళుపు s. n. Breadth. adj. Broad. వెళుపాటి adj. Broad. *vide* వెడలుపు.
- T. వెళ్లు v. n. 1. To go, proceed, or depart. 2. to flee, or run away. వెల్లించు-వెల్లెడయు or వెల్లెగొట్టు v. a. To drive out, or away. కడుపు వెళ్లు The bowels to be loose, or out of order. వెల్లెగళ్లు v. a. 1. To vomit. 2. to disgorge, or give back under constraint. వెళ్లనాడు v. a. To promise, or declare, publicly.
- T. వెళ్ళేయిగా adv. Separately.
- T. వెస s. n. Haste, speed.
- TUD. వెసనము s. n. *vide* వ్యసనము.
- T. వెసల or వెసలే s. n. A small earthen pot, with a wide mouth.
- T. వే adj. 1. A thousand. 2. frequent, often, many, much; as వేమూలు Often times. adv. Quickly, hastily.
- T. వేంచేయు v. n. To come, or go, as applied to the great only. వేంచేపు s. n. Coming, or going, as so applied.
- T. వేంఠ్రము s. n. The heat, either of the sun, or of any pungent taste.
- T. వేకటి s. n. Pregnancy. adj. Pregnant, as applied to women only.
- T. వేకె s. n. Fever.
- T. వేకువ s. n. The morning, or dawn.
- T. వేకువజోము s. n. The morning watch; the dawn of day.
- S. వేగ adv. Hastily, speedily, quickly.
- S. వేగము s. n. 1. Haste, quickness, speed, velocity. 2. violence, impetuosity, severity, sudden impulse. adj. 1. Quick, speedy. 2. violent, severe, impetuous. adv. Quickly, speedily.
- T. వేగించు v. n. To wake of one's-self; to watch without sleeping.
- T. వేగింపు s. n. The ceremony performed on the consummation of a marriage.
- TUD. వేగిరము s. n. (from S. వేగ) Haste, speed, expedition.
- T. వేగము s. n. Spying, secretly prying into. adj. Of or belonging to the dawn of day. v. n. 1. To dawn. 2. to be fried. 3. to

- watch without sleeping. వేచుచూచు
To spy. వేచులవాడు s. n. A spy.
౧. వేచు v. a. 1. To fry, or grill. 2. *vide*
ఏచు.
౨. వేచు s. n. 1. Hunting, the chase. 2. a
sheep, or goat, for slaughter. వేచుకా
డు s. n. A huntsman, or hunter. వేచు
కుక్క s. n. A hound, or dog trained for
the chase. వేచుడు To hunt.
౩. వేచు s. n. 1. A blow, or stroke. 2. the
firing of fire arms. వేచుడు To fight.
౪. వేచి s. n. Heat. adj. Hot, warm. వేచి
వేల్పు s. n. The sun. lit. the hot deity.
౫. వేచికోల s. n. *vide* ఏచికోల.
౬. వేచిని s. n. Heat, warmth.
౭. వేచు v. a. 1. To beg, pray, or solicit. 2.
to wish, or desire. వేచుకొను v. comp.
To beg, or solicit, for one's-self.
౮. వేచుక s. n. 1. A spectacle, or show. 2.
pomp. 3. a curiosity. 4. eagerness. adj. 1.
Pompous. 2. curious. 3. pleasant, amus-
ing, happy, pleased. వేచుకపడు To be
happy, or pleased.
౯. వేచుకకత్తె s. n. A courtesan; an adul-
tress.
౧౦. వేచుకకాడు s. n. A gallant, or lover.
౧౧. వేణి s. n. The hair, particularly of fe-
males or children, braided or plaited,
and hanging down the back.
౧౨. వేణువు s. n. 1. A flute, or pipe. 2. a bam-
boo.
౧౩. వేణ్నిళ్లు s. n. (from ౧. వేచి hot, and ౧. నీళ్లు
waters.) Hot water.
౧౪. వేత s. n. (from the root వేయు q. v.) 1.

- Throwing, casting. 2. a throw, or cast.
౧. వేతనము s. n. Wages, hire.
౨. వేత్త s. n. A sage, one who knows the
nature of the soul and God.
౩. వేత్రము s. n. A rattan, reed, or cane.
౪. వేత్రధరుడు s. n. (from ధర who holds.)
A porter, mace-bearer, or door-keeper.
౫. వేదండము s. n. An elephant.
౬. వేదన s. n. 1. Perception, sensation. 2.
pain, agony, distress. 3. knowledge.
౭. వేదము s. n. A *Veda*; the generic term
for the sacred writings, or scriptures, of
the Hindoos, supposed to have been re-
vealed by *Brumha*, and after being pre-
served by tradition for a considerable
period, to have been arranged in the
present form by *Vyasa*; the principal
Vedas are three in number, the *Rick*,
Yajoosh, and *Sama*, to which a fourth the
Atharva is usually added, and the *Ithi-
hasa* and *Pooranas*, or ancient history
and mythology, are sometimes consider-
ed as a fifth. వేదాంతము s. n. A sacred
science, considered as subordinate to,
and in some sense a part of the *Vedas*;
six sciences come under this denomina-
tion; *Siksha*, or the science of pronun-
ciation and articulation. *Calpa*, the de-
tail of religious ceremonies. *Vyacarana*
or grammar. *Chhanandas* prosody. *Jyo-
tish* or astronomy, and *Niroocti*, or the
explanation of the difficult or obscure
words and phrases that occur in the *Ve-
das*. వేదాంతము s. n. The theological

part of the *Vedas*, considered collectively, it is contained in the many numerous passages, or chapters, of the *Vedas* termed *Upani shads*, which inculcate an abstract and speculative monotheistical worship, and these have been further explained and illustrated by later writers; the founder of the school is *Vyasa*, and subsequently *Sanearachary* is it's most eminent teacher. వేదాంతి s. n. *A Vadanti*, a follower of the *Vadanta* philosophy.

s. వేది s. n. 1. *Brumha*. 2. a raised floor, especially one used as an altar.

s. వేదిక s. n. *vide* వేది No. 2.

t. వేదురు s. n. Madness, folly. adj. Mad, foolish.

s. వేధ s. n. 1. *Brumha*. 2. pain, trouble, annoyance. వేధించు v. a. To torment, or annoy.

s. వేధితము &c. adj. Bored, pierced, perforated.

t. వేన adj. in composition, Many; as, వేనవేలు Many thousands.

t. వేచపచెట్టు s. n. The tree termed the *margosa*, or *Neem*. *Melia azadirachta*.

s. వేపగుఱు s. n. Tremor, trembling.

t. వేచు s. n. Frying.

t. వేచుడు s. n. A frying pan. adj. Fried, baked, dressed.

s. వేమ s. n. A loom.

t. వేమలు or వేమాలు adv. Often, constantly.

t. వేము s. n. *vide* వేచపచెట్టు.

t. వేయి numeral adj. & s. n. A thousand

t. వేయు v. a. 1. To throw, cast, or fling; to discharge a missile weapon, or fire arm. 2. to place, or put. 3. to put on the person, to dress. 4. to pour. Added to the past verbal participle of another verb, this verb gives to the action denoted by that participle the meaning of being *perfectly, completely, or entirely*, accomplished; and is to be translated by our adverbs *off, away, out, up, &c.*; as కోయు To cut. కోసివేయు To cut off. తోయు To push. తోసివేయు To push away. తీయు To draw. తీసివేయు To draw out. పీకు To pluck. పీకివేయు To pluck up, or out. వేయించు v. caus. 1. To cause to throw, place, or pour. 2. to fry.

t. వేరమి or వేరము s. n. Natural enmity, as that of the cat to a mouse, &c.

t. వేరు s. n. A root in general.

g. వేరే adj. Separate, different, distinct, other, another.

t. వేలది s. n. 1. Madness. 2. a mad person. adj. Mad.

t. వేలు s. n. Separation, division. వేలు పడు v. n. To be separated, or divided; especially as applied to a Hindoo family separating, and each member taking his distinct portion of the paternal property. వేరొక adj. (from t. ఒక *one*.) Another, other.

s. వేల s. n. 1. Time. 2. limit, boundary. 3. the sea shore.

t. వేలము s. n. A sale by auction.

t. వేలిమి s. n. A burnt sacrifice.

- T. వేలు s. n. making in the inflexion sing. వేలి 1. A finger, or toe. 2. it is also the plural of వేయి q. v. v. n. To hang, or be suspended. వేలాడు v. n. To hang. బొటమనవేలు s. n. The thumb, or great toe. చిటికెనవేలు s. n. The little finger, or toe. నడిమివేలు s. n. The middle finger, or toe.
- T. వేలుచు or వేల్చు v. a. To offer up a burnt sacrifice.
- T. వేలువు or వేల్పు s. n. A god, or deity. adj. Of or belonging to the deity, or to heaven.
- T. వేల్పులసాని s. n. A female fortune teller.
- S. వేల్లితము adj. Suspended, tremulous, hung.
- S. వేశ s. n. A time, period, or opportunity. ఈవేశ s. n. 1. To-day. 2. this time. ఆవేశ s. n. 1. That day. 2. that time.
- G. వేశాకోశము s. n. Playing, joking, trifling.
- T. వేవిలిపాలము s. n. A field ploughed last year, but this year lying fallow.
- T. వేవిల్లు s. n. plu. The vomiting, and other signs of pregnancy.
- T. వేవసోము s. n. vide వేకువసోము.
- T. వేవరు numeral adj. & s. n. plu. A thousand persons.
- S. వేశంతము s. n. A small pond, or basin.
- S. వేశము or వేశస్థానము s. n. The abode of harlots.
- S. వేశ్యము s. n. A house.
- S. వేశ్య s. n. A prostitute, or courtesan.
- S. వేశము or వేశము s. n. 1. Disguise, a mask. 2. ornament, dress, decoration. వేశమువేయు To put on a disguise. వేశధారి s. n. A person in disguise; a mask.
- S. వేశ్మకము s. n. Gum, resin.
- S. వేశ్మనము s. n. 1. Surrounding, that which encompasses; hence 2. a turband, or tiara.
- S. వేశ్మితము &c. adj. Surrounded, encompassed, enclosed.
- G. వేశ్మవ s. n. used by the *Vyshnavas* only, A garment.
- T. వేశం or వేశవి s. n. The summer, or hot weather.
- T. వేశట s. n. 1. Fatigue. 2. vexation.
- T. వేశదము s. n. A mule.
- T. వేశయ or వేశాయ v. n. 1. To be fatigued, or tired. 2. to be vexed; to fret.
- G. వేశాలు s. n. plu. vide వేవిల్లు.
- S. వైకటికుడు s. n. A jeweller.
- S. వైకల్యము s. n. Perturbation, disquietude.
- S. వైకర్పము s. n. A garland, or chaplet, worn as a scarf.
- S. వైకుంఠము s. n. The paradise of *Vishnoo*, who is thence called వైకుంఠుడు.
- S. వైక్రాంతము s. n. A kind of gem, said to resemble the diamond, both in appearance, and in properties.
- G. వైఖరి s. n. 1. Conduct. 2. manner.
- T. వైచు v. a. To throw, or fling.
- S. వైజిననము s. n. The last month of uterine gestation.
- S. వైజయంతము s. n. *Indra's* palace.

- s. వైజయంతి s. n. 1. A flag, or banner. 2. a kind of garland.
- s. వైడూర్యము s. n. The *lapis lazuli*.
- s. వైణవము s. n. The bamboo seed.
- s. వైణీకుడు s. n. A man who plays on the *Veena*, or Hindoo lute.
- s. వైతరణి s. n. The river of hell.
- s. వైరాలికుడు s. n. A bard, whose duty it is to awaken the prince at dawn, with music and songs.
- s. వైద్యము s. n. 1. Cunning, craft. 2. cleverness, dexterity.
- s. వైదర్భి s. n. 1. *Dumayunti*, the wife of *Nalarazoo*. 2. *Rookmune*, one of *Krishna's* wives.
- s. వైదికము adj. Scriptural, derived from or conformable to the *Vedas*; not secular. It is opposed to తౌకికము q. v. వైదికుడు s. n. A regular, as opposed to a secular, bramin.
- s. వైదుషి or వైదుష్యము s. n. Learning, sapience.
- s. వైదీహి s. n. *Sita*, the wife of *Rama*.
- s. వైద్యనాథుడు s. n. A form of *Siva*, presiding over one of the divisions of *Patala*.
- s. వైద్యము s. n. 1. Medical aid, advice, or prescription. 2. the science of medicine.
- s. వైద్యుడు or వైద్యుడు s. n. A physician.
- s. వైధవ్యము s. n. Widowhood.
- s. వైన తేయుడు s. n. *Garooda*.
- r. వైనము s. n. 1. Detail; particulars. 2. convenience. 3. affair, circumstance. 4. cause, reason. 5. manner, way.

- r. వైపు s. n. 1. A direction, side, or quarter. 2. an expedient. 3. convenience.
- s. వైభవము or వైభోగము s. n. 1. Wealth, riches. 2. happiness.
- s. వైమాత్రేయుడు s. n. A step mother's son.
- s. వైయాకరణుడు s. n. A grammarian.
- s. వైరము s. n. Enmity, hatred, hostility. వైరనిర్యాతనము or వైరశుద్ధి s. n. Revenge, retaliation.
- s. వైరాగ్యము s. n. 1. The absence of worldly passion, or desire. 2. the profession of religious mendicancy.
- a. వైరాను adj. (from P. *వైరాను*) Desolated, waste, depopulated, ruined.
- s. వైరి s. n. 1. An enemy. 2. a hero.
- s. వైరోచనుడు s. n. The sovereign *Bali*.
- r. వైశము s. n. Haste, speed.
- s. వైపధికుడు s. n. A chandler, or vender of grain, oil, fruit, &c.
- s. వైవర్ణ్యము s. n. Change of colour; or complexion.
- s. వైవస్వతుడు s. n. *Yama*.
- s. వైశాఖము s. n. 1. The second lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Taurus*. 2. a churning stick.
- s. వైశ్యుడు s. n. A man of the third pure Hindoo tribe, whose profession is trade.
- s. వైశ్రవణుడు s. n. *Cubera*, the god of riches.
- s. వైశ్వానరుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- s. వైష్ణవము s. n. The sect of *Vishnoo*.

- s. వైష్ణవుడు s. n. A follower of *Vishnoo*, one of his sect.
- s. పౌఢ s. n. 1. A porter, or bearer. 2. a charioteer.
- s. వ్యంఠము s. n. A freckle, or natural spot on the skin.
- s. వ్యంజికము s. n. External indication of inward feeling.
- s. వ్యంజినము s. n. 1. Sauce, condiment. 2. a spot, mark, sign, or token.
- s. వ్యక్తము &c. adj. 1. Evident, manifest. 2. wise, learned.
- s. వ్యక్తి s. n. Specific appearance, or being; individuality.
- s. వ్యగ్రము &c. adj. Bewildered, perplexed, alarmed.
- s. వ్యతికరము s. n. Misfortune, calamity.
- s. వ్యతిరేకము s. n. 1. Contrariety. 2. difference.
- s. వ్యత్యాసము or వ్యత్యయము s. n. 1. Contrariety, opposition, reverse. 2. difference.
- s. వ్యథ s. n. 1. Pain, distress. 2. alarm, fear.
- s. వ్యభిచారము s. n. 1. Prostitution. 2. erring, straying. వ్యభిచరించు To go astray.
- s. వ్యయ s. n. The twentieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. వ్యయము s. n. 1. Expenditure, expense. 2. ruin, destruction.
- s. వ్యర్థము &c. adj. Useless, vain, fruitless, unprofitable, unmeaning.
- s. వ్యభిచారము s. n. Deceit, delusion, trick.
- s. వ్యవసాయము s. n. 1. Effort, industry; 2. cultivation. వ్యవసాయముచేయు To cultivate.
- s. వ్యవహారము s. n. 1. Law-suit, litigation. 2. civil administration, management of public affairs. 3. usage, custom. 4. profession, business. వ్యవహరించు 1. To make use of. 2. to dispute, or litigate. వ్యవహారముచేయు To administer, or conduct public affairs.
- s. వ్యవాయము s. n. Copulation, coition.
- s. వ్యసనము s. n. 1. Sorrow, grief. 2. calamity, misfortune.
- s. వ్యాకరణము s. n. A grammar.
- s. వ్యాకులము &c. adj. Perplexed, confounded, bewildered.
- s. వ్యాకోచము &c. adj. Blown, or budded, as a flower.
- s. వ్యాఖ్యానము or వ్యాఖ్య s. n. A comment, or gloss; explanation, exposition.
- s. వ్యాఘాతము s. n. 1. Obstacle, impediment. 2. the thirteenth astronomical *Yoga*.
- s. వ్యాఘ్రము s. n. A royal tiger. adj. in composition. Best, pre-eminent.
- s. వ్యాఘ్రాటము s. n. A sky lark.
- s. వ్యాజము s. n. 1. A pretence. 2. fraud, deceit, cunning.
- s. వ్యాజ్యము s. n. A law-suit, dispute, or quarrel. వ్యాజ్యమాడు To dispute. వ్యాజ్యముతీర్చు To settle a dispute. వ్యాజ్యకాండ A quarrelsome, or disputing, man.
- s. వ్యాధి s. n. Sickness, illness, disease, malady.
- s. వ్యాధుడు s. n. A hunter, or fowler.

- s. వ్యానము s. n. One of the five vital airs ; that which is diffused throughout the body.
- s. వ్యాపకము &c. adj. Pervading, diffusive, comprehensive ; spreading or extending widely. వ్యాపించు To pervade ; to spread, or extend.
- s. వ్యాపాదనము s. n. Killing, slaying.
- s. వ్యాపాదము s. n. Evil design ; malice prepense.
- s. వ్యాపారము s. n. Trade, commerce.
- s. వ్యాప్తము &c. adj. 1. Pervaded. 2. encircled, surrounded.
- s. వ్యాప్తి s. n. Pervading ; inherence, the inherent and essential presence of any one thing, or property, in another ; as of oil in sesamum seed, heat in fire, or the deity in the universe, &c.
- s. వ్యామము s. n. A fathom ; the distance between the tips of the fingers of each hand, when the two arms are extended.
- s. వ్యాయామము s. n. 1. Fatigue, labour. 2. business, occupation.
- s. వ్యాళము s. n. 1. A snake, or serpent. 2. a tiger, or beast of prey. 3. a vicious elephant.
- s. వ్యావహారికుడు s. n. A counsellor, or minister.
- s. వ్యావృత్తి s. n. Praise, commendation, eulogium.
- s. వ్యాసంఘము s. n. Experience, or knowledge, in learning.
- s. వ్యాసము s. n. 1. Diffusion, extension. 2. the diameter in geometry.
- s. వ్యాసుడు s. n. The sage *Vyasa*, who compiled the *Vedas*.
- s. వ్యాహరము s. n. A word ; speech ; an articulate sound.
- s. వ్యస్తము s. n. 1. Dawn, break of day. 2. rice boiled and kept cold over night.
- s. వ్యధము &c. adj. Arranged, arrayed.
- s. వ్యతి s. n. Weaving.
- s. వ్యూహము s. n. 1. Military array. 2. a multitude, or flock. వ్యూహము - తీర్చు or అమర్చు To place in array.
- s. వ్యోమము s. n. The sky, heaven, or atmosphere.
- T. వ్రక్త s. n. *vide* వక్త No. 2.
- T. వ్రక్తిలించు v. a. *vide* వక్తిలించు under వక్త.
- T. వ్రచ్చు v. a. To tear open, or in pieces.
- s. వ్రజము s. n. 1. A flock, herd, or multitude. 2. a cow pen.
- s. వ్రజ్య s. n. Wandering about.
- s. వ్రణము s. n. A sore, ulcer, or wound.
- s. వ్రతతి s. n. A creeper, or climbing plant.
- s. వ్రతము s. n. Any meritorious act of devotion ; the voluntary or vowed observance, or imposition, of any penance, austerity, or privation ; as fasting, continence, exposure to heat and cold, &c.
- వ్రతి s. n. One who performs a వ్రతము.
- T. వ్రయము s. n. Expense, expenditure.
- T. వ్రయ్యలు s. n. plu. Slices, fragments, bits, pieces, splinters, &c.
- T. వ్రయ్య v. n. To be broken in pieces, or bits.

- s. ప్రాకుడు చెట్టు s. n. A sort of prickly night shade. *Solanum jacquini*.
- t. ప్రాచ s. n. (from the root ప్రాయు q. v.) Writing, hand-writing.
- t. ప్రాచకాడు s. n. A scribe, writer, or accountant.
- s. ప్రాతము s. n. A flock, multitude, or assemblage.
- t. ప్రాయు v. a. 1. To write. 2. to delineate; to draw, or paint. ప్రాయించు v. caus. To cause, or make, to write. ప్రాసుకొను v. comp. To write on one's own account, or for one's own benefit.
- t. ప్రాలు s. n. plu. 1. Letters of the alphabet. 2. writing. ప్రేప్రాలు s. n. Signature. lit. hand-writing.
- t. ప్రేచ్ఛ s. n. Excessive eagerness.
- s. ప్రీడ or ప్రీశము s. n. Shame, bashfulness.
- s. ప్రీహ s. n. Paddy of various sorts, or kinds.
- t. ప్రేకము s. n. 1. Wonder, surprize. 2. excess. 3. weight, heaviness.
- t. ప్రేగు s. n. Weight, heaviness.
- t. ప్రేటు s. n. A blow. vide ప్రేటు.
- t. ప్రేయు v. a. To throw, or fling. vide ప్రేయు.
- t. ప్రేలాడు v. n. To be suspended, or hanging. vide ప్రేలాడు under వేలు.
- t. ప్రేలు v. n. & s. n. vide వేలు.
- t. ప్రేత్రిది adv. (from t. ప్రేలు the finger, q. v.) In an instant; in a crack of the fingers.

శ

- శ The forty-sixth letter, and thirty-first consonant, in the Teloogoo alphabet.
- s. శంక s. n. 1. Doubt, uncertainty, suspicion. 2. fear, awe, terror, apprehension. శంకితము &c. adj. 1. Alarmed, frightened. 2. doubtful. శంకించు or శంకపడు To doubt, hesitate, or suspect. శంకానివృత్తి s. n. lit. dispelling doubt. 1. Easing nature. 2. human excrement.
- s. శంకరుడు s. n. *Siva*.
- s. శంకుకణము s. n. 1. An ass. 2. a camel. 3. a mule.
- s. శంకుల s. n. 1. A chisel. 2. a pair of pincers, or nippers.
- s. శంకువు s. n. 1. A pin, stake, or pole. 2. the trunk of a lopped tree. 3. the gnomon of a dial.
- s. శంఖినఖము s. n. A small shell.
- s. శంఖము s. n. 1. A conch, especially as used by the Hindoos either in libations, or when perforated at one end, as a horn. In this sense often written శంఖు. 2. one of *Cubera's* treasures. 3. the number formed by the addition of sixteen cyphers to unity.
- s. శంప s. n. Lightning.
- s. శంబడివాడు s. n. A fisherman.
- s. శంబము s. n. The thunderbolt, or weapon of *Indra*.
- s. శంబరము s. n. Water.
- s. శంబరుడు s. n. The name of a certain *Daitya*. శంబరాది s. n. *Cama*, the Hin-

- doo Cupid, who destroyed that *Daitya*.
- s. శంఖలము s. n. Stock for travelling expenses ; provender for a journey.
- s. శంఖుకము - శంఖువు or శంఖుకము s. n. A bivalve shell.
- s. శంభము s. n. *Indra's* thunderbolt.
- s. శంభలి s. n. A bawd, or procuress.
- s. శంఖుడు or శంభువు s. n. *Siva*.
- s. శంస s. n. 1. Praise, commendation, flattery. 2. wish, desire.
- s. శంసితము &c. adj. 1. Told, said, declared. 2. certain.
- s. శకటము s. n. 1. A cart. 2. in chess, the bishop.
- s. శకము s. n. An era ; especially that of *Shalivahana*.
- s. శకలము s. n. A part, piece, or portion.
- s. శకుంతము s. n. A bird.
- s. శకునము s. n. (P. *شكوك*) An omen, or augury, especially as derived from the flight of birds.
- s. శకుని s. n. 1. A bird. 2. the maternal uncle of the *Kowruva* princes.
- s. శకులము s. n. A fish.
- s. శశృత్తు s. n. Fæces, excrement.
- s. శక్తము &c. adj. Able, capable, strong, powerful.
- s. శక్తి s. n. (H. *క్రి* power, *క్రి* to be able.) 1. Power ; regal power as resulting from majesty, perseverance, and counsel. 2. power, strength, prowess, force, ability. 3. the energy or active power of any male deity, personified as his wife. 4. the female organ, as the counterpart of the phallic personification

- of *Siva*, and worshipped, sometimes literally and secretly, or only figuratively and publicly, by the sect of Hindoos termed *Sactas*. 5. an iron dart, or spear.
- s. శక్యము &c. adj. Possible, practicable.
- s. శక్రుడు s. n. *Indra*. శక్రధనువు His bow ; the rain bow. శక్రభవనము His abode, the sky.
- s. శక్వరము s. n. A bull, or ox.
- g. శగ or శమ s. n. Heat, either internal, or external.
- s. శచీదేవి s. n. The wife of *Indra*.
- s. శతన s. n. 1. Jealousy. 2. displeasure, anger. 3. envy. శతించు or శతించు v. n. To be angry, envious, or jealous.
- s. శతము &c. adj. Wicked, perverse, depraved, dishonest.
- s. శణము s. n. Hemp. (H. *سنب*)
- s. శతకోటి s. n. *Indra's* thunderbolt.
- s. శతఘ్న s. n. A weapon ; it is generally supposed to be a sort of fire arms, or the ancient Indian rocket ; but it is also described as a stone set round with iron spikes.
- s. శతధృతి s. n. *Brumha*.
- s. శతపత్రకము s. n. The wood pecker.
- s. శతపత్రము s. n. The lotus. *Nelumbium speciosum*, or *Nymphaea nelumbo*.
- s. శతపది s. n. A centipede.
- s. శతభిష-శతభిషము or శతతౌర s. n. The twenty-fourth lunar mansion.
- s. శతమన్వజ్ఞుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. శతమూలము s. n. A *pala*, or certain weight, used for the precious metals.

౩. శతము s. n. A hundred. adj. 1. A hundred. 2. many.
 ౪. శతప్రద s. n. Lightning.
 ౫. శతాంశము s. n. A car, or chariot.
 ౬. శతానందుడు s. n. 1. *Brumha*, the creator. 2. the eldest son of *Gowtama*.
 ౭. శత్రుడు or శత్రువు s. n. An enemy, foe, or adversary. శత్రుత్వము s. n. Enmity.
 ౮. శనఁగులు s. n. plu. The pulse termed *Chenna*, or Bengal horse gram. *Cicer arietinum*.
 ౯. శని or శనైశ్చరుడు s. n. The planet *Saturn*, or it's regent. శనిప్రియము s. n. The emerald, or sapphire; as dear to *Saturn*. శనివారము s. n. Saturday.
 ౧౦. శపథము s. n. 1. An oath; a protestation, or asseveration, by oath, or ordeal. 2. a curse, or imprecation.
 ౧౧. శపనము s. n. 1. An oath, confirmation of the truth by oath, or ordeal. 2. imprecation, curse.
 ౧౨. శపము s. n. A corpse.
 ౧౩. శప్పములు s. n. plu. The hair round the privities.
 ౧౪. శబరుడు s. n. One of the half savage race, who inhabit the woods and mountains of India, wearing leaves, &c.
 ౧౫. శబలము s. n. A variegated colour.
 ౧౬. శబ్దము s. n. 1. Sound in general, noise. 2. a sound; a word. 3. a voice. శబ్దగ్రహము (from s. గ్రహ that receives.) The ear. శబ్దశాస్త్రము s. n. Grammar. శబ్దించు v. n. To sound, or emit sound.
 ౧౭. శబ్దర or శభ్ర s. n. Evil, misfortune, injury. adj. Unfortunate, bad, wicked.
 ౧౮. శమనము s. n. Mental tranquillity, calmness.
 ౧౯. శమనస్వ స s. n. The river *Jumna*, or it's personification.
 ౨౦. శమనుడు s. n. A name of *Yama*.
 ౨౧. శమము s. n. Tranquillity, quiet, peace, rest, calm. శమించు or శమియించు To be at rest; to be tranquil, or quiet; to be pacified. శమితము &c. adj. Pacified, appeased; quiet, sedate.
 ౨౨. శమలము s. n. Fæces, ordure.
 ౨౩. శయనము s. n. 1. Sleep. 2. a bed, or couch. శయనించు v. n. To rest, recline, or lie down.
 ౨౪. శయనీయము s. n. A bed, or couch; bedding.
 ౨౫. శయము s. n. The hand.
 ౨౬. శయాశువు s. n. 1. A sleepy or sluggish person. 2. the *boa*, or large snake.
 ౨౭. శయ్య s. n. A bed, couch, or sofa.
 ౨౮. శరణము s. n. 1. A house. 2. refuge, asylum. 3. protection, aid. 4. quarter in battle.
 ౨౯. శరణు s. n. *vide* శరణము No. 2 & 3.
 ౩౦. శరణ్యము s. n. *vide* శరణము adj. Fit to be protected; poor, needy.
 ౩౧. శరత్తు s. n. The sultry season, or that of autumn. *vide* శరదృతువు under ఋతువు.
 ౩౨. శరభము s. n. A fabulous animal with eight legs, inhabiting the snowy mountains.
 ౩౩. శరము s. n. 1. An arrow. 2. a sort of grass. *Saccharum sora*. 3. water. శరా

- సనము or శరాసము s. n. (from s. అన్ *to throw*.) A bow.
- s. శరవ్యము s. n. A mark, or butt.
- T. శరాణౌ s. n. The fine levied from those who steal ears of corn.
- s. శరావము s. n. A lid, or cover.
- s. శరీరము s. n. 1. The body. 2. the constitution, temperament, or health.
- s. శరీరి s. n. An animal, or sentient being.
- s. శర్దము s. n. The side, or branch, of a family.
- s. శర్దర s. n. 1. Sugar. 2. gravel. శర్దరిలము s. n. Soil abounding in gravel.
- s. శర్మము s. n. Joy, pleasure, happiness.
- s. శర్వరి s. n. Night.
- s. శర్వాణి s. n. A name of *Parvatee*.
- s. శర్వుడు s. n. *Siva*.
- s. శలభము s. n. A grass-hopper.
- s. శలలము or శలలి s. n. The quill of a porcupine.
- T. శలవు s. n. 1. Order, command. 2. leave, permission, *conge*. 3. expense, expenditure.
- s. శలాశ s. n. 1. A javelin, dart, or arrow. 2. a ramrod, peg, or pin.
- s. శలాటువు s. n. Unripe fruit.
- s. శల్యము s. n. 1. *vide* శలాశ 2. a bone. 3. a thorn.
- s. శల్యుడు s. n. A king, maternal uncle to *Yoodheeshtira*.
- T. శల్లా s. n. 1. Muslin cloth. 2. any cloth without a border.
- s. శవము s. n. A corpse, or dead body.
- s. శశము s. n. A hare, or rabbit. శశధరుడు

- s. n. (from s. ధర *having*.) The moon, either from it's dark spots resembling a hare, or from that animal being the emblem on her banner. శశాంకుడు s. n. (from s. అంక *a mark*.) The moon.
- s. శశాదనము s. n. A hawk, or falcon.
- s. శశి s. n. The moon.
- s. శష్టులి s. n. A sort of cake.
- s. శష్పము s. n. 1. Young grass. 2. hair round the privities.
- s. శస్త్రము adj. Happy, right, well, excellent. s. n. Happiness, excellence.
- s. శస్త్రము s. n. A weapon, or surgical-instrument, in general. శస్త్రవైద్యుడు s. n. A surgeon.
- s. శాంభికుడు s. n. 1. A shell cutter; a worker in shells. 2. the player, or blower, of a conch.
- s. శాంతము or శాంతి s. n. Patience, endurance; meekness, mildness, calm, tranquillity. The former word is also an adj. Patient, meek, mild, &c.
- s. శాంబరి s. n. A female juggler.
- s. శాంభవి s. n. *Parvatee*.
- s. శాకము s. n. (H. *साय*) 1. A potherb of any kind; a vegetable. 2. one of the *Dwipas*, or divisions of the world; being that surrounded by the milky ocean.
- s. శాకశాకటము or శాకశాకినము s. n. A field of vegetables; a kitchen garden.
- s. శాకిని s. n. A female divinity of an inferior kind, especially attendant on *Siva*, or *Deorga*.

- s. శాఖ s. n. (P. شاخ) 1. A branch. 2. a bough, or branch, of a tree. శాఖానగరము s. n. A suburb. lit. the branch of a city.
- s. శాఖాపుష్పము s. n. A monkey, or ape.
- s. శాఖి s. n. A tree.
- s. శాటము or శాటి s. n. 1. A sheet. 2. a petticoat, or dress.
- s. శార్దూపము s. n. Wickedness, villany.
- s. శాద్వలము s. n. A meadow.
- s. శాణము s. n. (P. سانس) 1. A touch stone. 2. a grind stone.
- s. శాత s. n. (from T. చేయు q. v.) 1. Action, or deed. 2. conduct, behaviour. 3. a ceremony for the dead.
- s. శాతకుంభము s. n. Gold.
- s. శాతము adj. 1. Happy, well. 2. feeble, thin. 3. sharpened, whetted.
- s. శాత్రువము s. n. Enmity, hatred. శాత్రువుడు s. n. An enemy.
- s. శాదము s. n. Mud, mire.
- s. శానా s. n. Much, plenty, abundance, a great deal. adj. Many, numerous, very, long. adv. Greatly, exceedingly.
- s. శాపము s. n. 1. A curse, malediction, or imprecation. 2. an oath. శాపించు v. a. To curse.
- s. శాబకము s. n. The young of any animal.
- s. శాబాను interj. (from P. شاباش) Bravo! excellent!
- s. శామిశ్రము s. n. 1. Sacrificing. 2. tying cattle.
- s. శారద s. n. *Suruswatee*.
- s. శారదీ s. n. The tree termed *Echites scholaris*.

- s. శారి s. n. 1. The bird termed the hill *Myna*. *Gracula religiosa*. 2. a piece, or man, at chess, &c. 3. an elephant's housing. శారిఫలకము s. n. A checkered board, or cloth, for chess, &c.
- s. శారిక s. n. vide శారి No. 1.
- s. శాస్త్రము s. n. A bow, particularly that of *Vishnoo*; hence termed శాస్త్రము.
- s. శార్దూపము s. n. The royal tiger.
- s. శార్దూపి s. n. The thirty-fourth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. శాల s. n. 1. A hall, a chamber. 2. a line, or avenue, of trees.
- s. శాలి s. n. Paddy. adj. in composition only, Possessing, having; as బుద్ధిశాలి Wise, from బుద్ధి wisdom.
- s. శాలివాహనుడు s. n. A sovereign of India, the enemy of *Vicramarka* and institutor of the era now called *Saca*, who is represented as borne on a cross, and thence, and from his birth, &c., identified by Wilford with Christ, of whose history and character, as received through the spurious gospels, those of *Salivahana* are probably transcripts.
- s. శాలువ or శాలూ s. n. (P. H. شال) A shawl, especially those from *Cashmire*.
- s. శాలూరము s. n. 1. A frog. 2. the esculent root of the water lily.
- s. శాల్మలి s. n. The silk cotton tree. *Bombax heptaphyllum*.
- s. శావము s. n. Imaginary pollution, proceeding from the death of a relation.

- s. శాశ్వతము &c. adj. Eternal, perpetual.
శాశ్వతుడు s. n. *Siva*.
- s. శాసనము s. n. 1. An order, edict, or command. 2. a royal grant of land, or of privileges; a charter, &c., usually inscribed on stone, or copper. 3. a writing; a deed, a written contract, or agreement.
- శ. శాసలు s. n. plu. Grains of rice mixed with turmeric, &c. used on auspicious occasions.
- s. శాసించు v. a. To reprimand, or punish.
- s. శాస్తి s. n. Punishment, reprimand.
- s. శాస్త్రము s. n. Scripture; science; institutes of religion, law, or letters; especially considered as of divine origin, or authority. Used singly, it implies works of literature or science in general; and it is therefore customarily connected with some other word, to limit its application; as the *Vadantha Sastras*, or treatises of philosophical theology; the *Dhurma Sastras*, books of law, &c. It is also applied to less important branches of knowledge, as the *Carya Sastras*, or poetical works, and *Silpi Sastras*, works on the mechanical arts. In the singular number, it is also used comprehensively to signify the body of all that has been written on the subject, as *Dharma Sastra*, the institutes, or code, of law.
- s. శింజి s. n. A bow-string.
- s. శింజితము s. n. The tinkling of metallic ornaments.
- s. శింజిని s. n. 1. A bow-string. 2. an ornament for the feet.
- s. శింబి or శింబి s. n. The pod of any pulse.
- శ. శికా s. n. (from P. A. *శి*) A coining die; an impression; a stamp coin.
- s. శిఖి s. n. 1. Point, top in general. 2. a lock of hair left on the crown of the head. 3. a branch. 4. flame.
- s. శిఖిందము s. n. 1. The lock of hair left on the crown of the head, at the time of tonsure. 2. a peacock's tail.
- s. శిఖింది s. n. 1. The son of *Droopada*. 2. a peacock.
- s. శిఖిరము s. n. The point, top, peak, or summit; especially of a tree, or mountain.
- s. శిఖిరి s. n. 1. A mountain. 2. a tree.
- s. శిఖిరిణి s. n. A dish of curds, and sugar, with spices.
- s. శిఖావళము s. n. A peacock.
- s. శిఖి s. n. 1. Fire. 2. a peacock.
- s. శితము adj. 1. Painted, sharpened, whetted. 2. thin.
- s. శితి s. n. 1. The colour white. 2. the colour black.
- s. శిథిలము adj. Slack, loose, lax, flaccid, flabby, old, used, decayed.
- s. శివవిష్ణుడు s. n. *Siva*.
- s. శిష s. n. A fibrous root.
- s. శివి s. n. The name of a monarch.
- s. శివిక s. n. A palanqueen.
- s. శివిరము s. n. A camp, or encampment.
- s. శిర s. n. A vessel of the body, really, or

- supposed to be of a tubular form; as a nerve, tendon, or gut.
- s. శిరస్సు or శిరము s. n. 1. The head. 2. the top of a tree. శిరసావహించు lit. to carry on the head. To obey implicitly. శిరోగృహము s. n. An upstairs house; a turret. శిరోధి s. n. The neck, as supporting the head. శిరోరుహము s. n. (from s. రుహ *that grows*.) The hair.
౯. శిరా s. n. Ink.
- s. శిరీషము s. n. The tree termed *Mimosa shirisha*.
- s. శిల s. n. (H. *سِل*) A stone. శిలోచ్ఛయము s. n. A mountain.
- s. శిలము s. n. 1. A small earth-worm. 2. gleaning ears of corn.
- s. శిలాజతు s. n. Bitumen.
- s. శిలీంధ్రము s. n. A mushroom.
- s. శిలీముఖము s. n. 1. A bee. 2. an arrow.
- s. శిల్పము s. n. An art; any manual, or mechanical, art. శిల్పి or శిల్పకారుడు s. n. An artisan, or mechanic.
- s. శివ s. n. 1. A jackal. 2. *Parvatee*.
- s. శివకము s. n. A post, or pillar, to which cows or calves are tied.
- s. శివశుక్రజ్వలంబు s. n. The planet *Mars*.
- s. శివతాత s. n. Propitious, conferring happiness, or fortune.
- s. శివము s. n. 1. Prosperity, happiness, pleasure, auspiciousness. 2. inspiration, either by the deity, or by an evil spirit. శివమాడు To make contortions of the body from the inspiration of a spirit, good, or evil.
- s. శివుడు s. n. The proper name of *Siva*, the most formidable, and perhaps most popular of the Hindoo triad.
- s. శిశిరము s. n. The cold season. *vide* శిశిర ఋతువు under ఋతువు.
- s. శిశుమారము s. n. The gangetic porpoise.
- s. శిశువు s. n. 1. A child, infant, or babe. 2. the young of any animal.
- s. శిశ్నము s. n. The penis.
- s. శిష్టము &c. adj. Obedient, docile.
- s. శిష్టే s. n. An order, or command.
- s. శిష్యుడు s. n. A disciple, pupil, or scholar.
- s. శిక్ష s. n. 1. Instruction. 2. punishment, correction, chastisement. శిక్షితుడు s. n. 1. A learned man. 2. a man who is punished. శిక్షించు v. a. To punish, or chastise. 2. to teach, or instruct.
- s. శిశిరములు s. n. plu. Thin rain, or rain driven by wind.
౯. శిశిరాయ s. n. A species of unripe acid fruit, used to cleanse the head, from the oil with which it is anointed.
- s. శీఘ్రము s. n. Speed, velocity, expedition, diligence, promptitude, haste. adj. Quick, speedy. adv. Quickly, swiftly, speedily.
- s. శీతగుడు or శీతభానుడు s. n. The moon.
- s. శీతము s. n. Cold, chillness. adj. Cold, chill.
- s. శీతు s. n. The cold season. *vide* శిశిర ఋతువు under ఋతువు.
- s. శీఘ్రపు s. n. Rum distilled from molasses.

3. శీర్ణము &c. adj. 1. Thin, small, slender. 2. wasted, decayed, withered.
3. శీర్ష్ణకము s. n. A helmet.
3. శీలము s. n. 1. Nature, quality, disposition. 2. good conduct, steady observance of morals. శీలవంతము &c. adj. Of a good, or amiable, disposition.
3. శుంఠ s. n. An ignorant, illiterate, or stupid, person.
3. శుంఠి s. n. Dry ginger.
3. శుండ s. n. 1. An elephant's trunk. 2. spirituous liquor.
3. శుండాలము s. n. An elephant.
3. శుకము s. n. A parrot.
3. శుకుడు s. n. The son of *Vyasa*, the author or narrator of the *Bhagavat*.
3. శుక్లు s. n. Sorrow, grief, distress, regret.
3. శుక్తి s. n. A pearl oyster.
3. శుక్తిజము s. n. A pearl.
3. శుక్రము s. n. Semen virile.
3. శుక్రుడు s. n. The planet *Venus*, or it's regent, the son of *Bhrigoo*, and preceptor of the *Daityas* or *Titans*. శుక్రవారము s. n. Friday.
3. శుక్ల s. n. The third year, in the Hindoo cycle of sixty.
3. శుక్లము adj. White. s. n. 1. White colour. 2. Semen virile. శుక్లపక్షము The bright lunar fortnight.
3. శుక్లాపాంశము s. n. The peacock.
3. శుచి s. n. 1. Purification, purity. 2. the colour white. 3. *vide* ఆషాఢము. 4. fire. adj. 1. Pure, pious. 2. white, clean, purified, cleansed. 3. free from fault or error.
3. శుచిరోచి s. n. The moon, from it's *white* light.
3. శుద్ధము &c. adj. 1. Pure, purified, clean, cleansed. 2. faultless, correct. 3. entire, complete. s. n. The bright lunar fortnight. శుద్ధంఞా adv. Entirely, wholly, completely, perfectly.
3. శుద్ధాంతము s. n. A seraglio, or *haram*.
3. శుద్ధి s. n. Purity, purification, cleansing.
3. శునకము s. n. A dog. శుని s. n. A bitch. శునకముద్ర The impression of a dog, branded upon criminals.
3. శుభకృత్తు s. n. The thirty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty.
3. శుభము s. n. 1. Welfare, happiness, good fortune. 2. any auspicious ceremony. adj. Happy, well, right, fortunate, auspicious, prosperous.
3. శుభాంగి s. n. 1. *Rutee*, the wife of the Hindoo Cupid. 2. a handsome female.
3. శుభ్రము adj. 1. White. 2. pure, clean. s. n. 1. The colour white. 2. purity, cleanliness. శుభ్రాంశుడు s. n. The moon; from her white rays.
3. శుల్కము s. n. 1. Toll, duty, or customs, payable at ferries and passes. 2. a present by the bridegroom to the bride.
3. శుల్బము s. n. Copper.
3. శుశ్రూష s. n. Service, serving.
3. శుష్టము adj. Dry, dried. శుష్టదరిద్రుడు A man miserably poor. శుష్టాన్నము Plain, or simple, rice. శుష్టాలు s. n. plu. Fuel. శుష్టించు v. n. To become *lean*, or

dry. శుష్ట ప్రియాలు *Mere, empty, compliments.*

- s. శుష్టము s. n. 1. Ability, strength, power, prowess. 2. light, lustre.
- s. శుష్టుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- s. శూశకీటము s. n. 1. A caterpillar. 2. a scorpion.
- s. శూశము s. n. The beard, or awn, of barley, or paddy.
- s. శూద్రు adj. Of or belonging to the fourth pure Hindoo tribe, the *Soodra*, or servile cast. శూద్రు s. n. The wife of a *Soodra*; a *Soodra* female. శూద్రుడు s. n. A man of the *Soodra* tribe.
- s. శూన్యము adj. Empty, blank, void, vacant. s. n. Incantation, sorcery, magic.
- s. శూరసేనదేశము s. n. The country about *Mathura*.
- s. శూరుడు s. n. A hero. శూరత్వము s. n. Prowess, heroism, bravery.
- s. శూర్పము s. n. A winnowing basket.
- s. శూర్తి s. n. An image of iron.
- s. శూల s. n. Pain, ache.
- s. శూలము s. n. A trident, pike, dart, stake, or spit. శూలాశ్పతము adj. Roasted on a spit. శూలి or శూలపాణి s. n. *Siva*, whose weapon is the trident.
- s. శృంఖలము s. n. 1. A chain, or fetter, especially for an elephant. 2. a man's belt, or zone.
- s. శృంఖలేరము s. n. Ginger.
- s. శృంఖము s. n. 1. The horn of any animal. 2. a horn, or trumpet. 3. a syringe. 4. the summit of a mountain.

- s. శృంఖాటకము s. n. A place where four roads meet.
- s. శృంఖారము s. n. 1. The passion, or sentiment, of love; as an object of poetical description, or dramatic representation. 2. beauty. 3. ornament, decoration, embellishment. శృంఖారవతి A female; as being ornamented. శృంఖారిండు v. a. To adorn, or decorate. శృంఖారిండుకొను v. comp. To adorn, or decorate, one's own person.
- s. శృంఖారయోధి s. n. The indian Cupid.
- s. శృంగ s. n. A horned animal.
- s. శేఖరము s. n. A chaplet, or garland, of flowers, worn on the crown of the head. adj. Excellent, best.
- s. శేషము - శేషస్య - శేషము or శేషస్య s. n. The penis.
- s. శేష s. n. Time, period.
- s. శేషముషి s. n. Understanding, intellect.
- s. శేషధి s. n. A treasure, or *Nidhi*, as belonging to *Cubera* the god of riches.
- s. శేషము s. n. The remainder, rest, or residue.
- s. శేషుడు s. n. The king, or chief, of the serpent race; a large snake, with a thousand heads, at once the couch and canopy of *Vishnoo*, and upholder of the world, which rests on one of his heads.
- s. శైత్ర్యము adj. Cold, fresh. s. n. A cold.
- s. శైలము s. n. A mountain.
- s. శైలాటము s. n. A lion.
- s. శైలాలి s. n. An actor, dancer, or musician.

- s. శైవము s. n. The sect of *Siva*. adj. Of or belonging to that sect, or deity.
- s. శైవలము or శైవాలము s. n. An aquatic plant.
- s. శైవలని s. n. A river, in general.
- s. శైశవము s. n. Childhood.
- s. శోకము s. n. Grief, sorrow, affliction.
- s. శోచిష్ఠేశుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- s. శోచిస్సు s. n. Light, lustre; radiance, flame.
- s. శోణము s. n. Crimson. శోణరత్నము s. n. The ruby. శోణితము s. n. 1. Blood. 2. *sanguis mulieris, in coitu*.
- s. శోధనము s. n. 1. Search, examination, research. 2. refining, cleansing. శోధించు v. a. To search, or examine. 2. to try. 3. to refine, or cleanse. శోధకుడు s. n. An examiner, critic, or visitor; *scrutator*. శోధితము &c. adj. Examined, strained.
- s. శోధని s. n. A broom.
- s. శోభ s. n. 1. Beauty. 2. light, lustre, radiance, splendour. 3. swelling.
- s. శోభకృత్తు s. n. The thirty-seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. శోభనము s. n. 1. The consummation of a marriage. 2. the ceremony on that occasion. adj. Propitious, splendid, auspicious.
- s. శోభించు - శోభిలు or శోభిల్లు v. n. To shine, to be splendid.
- s. శోష s. n. Fainting from weakness. శోషబోవు v. n. To faint.
- s. శోషించు v. n. To be dried up; to lose the strength of the body; to be affected by pulmonary consumption.
- s. శౌండికుడు s. n. A distiller, or vender, of spirituous liquors.
- s. శౌచము s. n. 1. Purification, cleansing. 2. easing nature. 3. excrement, ordure.
- s. శౌరి s. n. *Vishnoo*.
- s. శౌర్యము s. n. Strength, power, heroism, valour, prowess.
- s. శౌల్కడు s. n. A superintendent of tolls, or customs.
- s. శౌల్పకుడు s. n. A copper smith, or bra-zier.
- s. శ్చస్తము s. n. Sprinkling.
- s. శ్మశానము s. n. A cemetery, or place where dead bodies are burnt, or buried.
- s. శ్మశ్రువు s. n. The beard; mustacheos, &c.
- s. శ్యామ s. n. A girl within sixteen years of age.
- s. శ్యామము adj. 1. Black, or dark blue. 2. green. s. n. These colours respectively.
- s. శ్యామల s. n. A name of *Parvatee*.
- s. శ్యామలము adj. or s. n. Black, or dark blue.
- s. శ్యామాకములు s. n. The grain termed *Panicum frumentaceum*.
- s. శ్యావము adj. or s. n. Brown.
- s. శ్వేనము s. n. A hawk, or falcon.
- s. శ్వేని s. n. A female hawk, or falcon.
- s. శ్రద్ధ s. n. 1. Faith, belief, devotion, confidence. 2. wish, desire, strong inclination.
- s. శ్రద్ధాళువు s. n. A woman longing for

- any thing ; as in pregnancy. adj. 1. Faithful, believing. 2. desirous.
- s. శ్రద్ధు s. n. A fart. శ్రద్ధించు v. a. To fart.
- s. శ్రమ or శ్రమము s. n. Labour, toil, fatigue, weariness, difficulty, trouble, distress.
- s. శ్రవణము s. n. 1. Hearing, listening. 2. the ear. 3. the twenty-second lunar mansion. శ్రవణేంద్రియము The sense of hearing.
- s. శ్రవము or శ్రవస్సు s. n. The ear.
- s. శ్రాంతము &c. adj. 1. Fatigued, tired, wearied. 2. calm, tranquil.
- s. శ్రాద్ధము s. n. A funeral ceremony, observed at various fixed periods, and for different purposes, consisting of offerings with water and fire, to the gods, and manes; and gifts and food to the relations present, and assisting bramins. It is especially performed for a parent recently deceased, or for three paternal ancestors, or for all ancestors collectively, and is supposed necessary to secure the ascent and residence of the souls of the deceased, in a world appropriated to the manes. శ్రాద్ధదేవుడు s. n. Yama, the regent of death.
- s. శ్రావణము s. n. 1. The fifth Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in Leo. 2. the pincers used by goldsmiths.
- s. శ్రావ్యము adj. Harmonious.
- s. శ్రీ s. n. 1. Lutchmi, the goddess of riches, plenty, and prosperity, and wife of Vishnoo. 2. fortune, prosperity, success, thriving. 3. wealth, riches. 4. beauty, splendour, lustre. 5. Suruswatee, the goddess of learning. 6. Parvatee, the wife of Siva. 7. light. 8. an auspicious invocation, at the commencement of any writing. 9. a prefix of respect to proper names. 10. poison, venom. శ్రీశంతుడు s. n. (from s. శంఠ the throat.) Siva, as having swallowed the poison produced at the churning of the ocean. శ్రీశరము adj. Giving fortune, or prosperity.
- s. శ్రీకాకుళము s. n. 1. The Chicacole district in the Ganjam province. 2. the town of Siccacollum, near Masulipatam.
- s. శ్రీకాళహస్తి s. n. Calastry, near Madras.
- s. శ్రీఖండము s. n. Sandal-wood.
- s. శ్రీజుడు s. n. Cama, the Hindoo Cupid.
- s. శ్రీతాళము s. n. A peculiar species of the palmyra tree, growing chiefly in Ceylon, and producing a very broad leaf, much in request for books, the writing being indented on it with an iron style.
- s. శ్రీదుడు s. n. Cubera, the god of riches.
- s. శ్రీధరుడు or శ్రీపతి s. n. One of the names of Vishnoo.
- s. శ్రీమంతము &c. adj. Rich, wealthy, prosperous. శ్రీమంతుడు s. n. Vishnoo.
- s. శ్రీముఖ s. n. The seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. శ్రీముఖము s. n. A letter from a Gooroo, or bishop.
- s. శ్రీరంగపట్టణము s. n. The city of Srirangapatam.

- s. శ్రీరంగము s. n. *Seringham*, near *Trichinopoly*, renowned for it's sanctity, and it's famous Hindoo temple.
- s. శ్రీవత్సకి s. n. A horse, having a curl of hair on his breast.
- s. శ్రీవత్సము s. n. A particular mark, said to be a curl of hair, on the breast of *Vishnoo*; who is hence termed శ్రీవత్స లాంఛనుడు or శ్రీవత్సాంకుడు.
- s. శ్రీవాసము s. n. The lotus; as the abode of *Lutchmi*.
- s. శ్రీవృక్షము s. n. The holy fig tree. *Ficus religiosa*.
- s. శ్రీశుడు s. n. A name of *Vishnoo*.
- s. శ్రీశైలము s. n. The pagoda of *Shri Shylum*, also termed *Pursatum*; a place of superior sanctity among the Hindoos, situated in the *Kurnool* country, on the river *Krishna*, and described by Captain Colin M'Kenzie, in the fifth volume of the Asiatic researches.
- s. శ్రుతము s. n. Sacred science, holy writ. adj. Heared.
- s. శ్రుతి s. n. 1. The *Vedās*, or Hindoo scriptures. 2. the ear. 3. a division of the octave; a quarter tone, or interval, of which twenty-two are enumerated; four constituting a major tone, three a minor, and two a semi-tone; the *Srootis* are personified as nymphs.
- s. శ్రేణి s. n. 1. A line, row, or range. 2. a street.
- s. శ్రేణిక s. n. A tent.
- s. శ్రేయము or శ్రేయస్సు s. n. 1. Virtue,

or moral merit. 2. final beatitude, the delivery of the soul from body, and it's exemption from further transmigration. 3. good fortune, prosperity. శ్రేయోపాసము &c. adj. 1. Fortunate, prosperous. 2. virtuous.

- s. శ్రేష్ఠము &c. adj. Best, most excellent, pre-eminent.
- s. శ్రోణ s. n. Rice gruel.
- s. శ్రోణి s. n. The hip, and loins.
- s. శ్రోణుడు s. n. A cripple.
- s. శ్రోత్రము s. n. The ear.
- s. శ్రోత్రియుడు s. n. A bramin, versed in the *Vedas*.
- s. శ్లథము adj. Slackened, loose, relaxed.
- s. శ్లక్షుము adj. Small, fine, minute.
- s. శ్లాఘ s. n. Applause, praise, approbation, panegyric, eulogium.
- s. శ్లేష s. n. A figure of rhetoric; choice, or connection, of words, so as to admit of a double interpretation; a species of pun.
- s. శ్లేష్మము s. n. The phlegmatic humour; one of the three principal humours, or fluids of the body.
- s. శ్లోకము s. n. 1. A verse, or stanza. 3. fame, celebrity.
- s. శ్వనిశ s. n. A night during which dogs bark, or howl.
- s. శ్వపచుడు s. n. A man of the *Chundala*, or outcast, tribe.
- s. శ్వభ్రము s. n. A hole, gap, or chasm.
- s. శ్వయభువు s. n. Intumescence, swelling, dropsy.

- s. శ్వశురుడు s. n. A father-in-law.
 s. శ్వశ్రువు s. n. A mother-in-law.
 s. శ్వశ్రేయ సము s. n. Welfare, happiness, prosperity. adj. Happy, prosperous.
 s. శ్వసనుడు s. n. Air, wind ; or the deity thereof.
 s. శ్వసితము or శ్వసము s. n. Breathing ; breath.
 s. శ్వనము s. n. A dog.
 s. శ్వపదము s. n. A beast of prey, in general.
 s. శ్వత్రుము s. n. The white leprosy.
 s. శ్వేతపింగళము s. n. A lion.
 s. శ్వేతము s. n. 1. The colour white. 2. silver. 3. a rupee. adj. White. శ్వేతవాహనుడు s. n. A name of *Arjuna* ; as riding on a white horse.

ప

- ప The forty-seventh letter, and thirty-second consonant, in the Telooḡoo alphabet.
 s. పంఢము s. n. A multitude, heap, or quantity.
 s. పండుడు s. n. A eunuch, or impotent man.
 s. పట్టము s. n. Six in number. పదాననుడు s. n. (from s. అనన a face.) A name of *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*, the Hindoo *Mars*.
 s. పట్టదము s. n. A large bee.
 s. పద్యము s. n. The fourth note of the Hindoo gamut.

- గ. పద్మకుడు s. n. *vide* సద్మకుడు.
 s. పష్టి s. n. & adj. Sixty. (P. شصت)
 s. పష్టికములు s. n. plu. A sort of paddy, of quick growth.
 s. పష్టితమము adj. Sixtieth.
 s. పష్టము adj. Sixth.
 s. పష్ఠి s. n. The sixth lunar day, of either lunar fortnight.
 s. పిడ్గుడు s. n. A gallant, paramour, or libertine.
 s. పోడశకము s. n. or adj. Sixteen.
 s. పోడశము adj. Sixteenth.

స

- స The forty-eighth letter, and thirty-third consonant, in the Telooḡoo alphabet. It is substituted for initial చ, when words beginning with చ are preceded by nouns in the nominative case, even when used accusatively, or by any part of the verb ending in డు, దు, and ది, or by the words లిప్పుడు, ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.
 s. సం particle in composition only, With, together with, &c., being the optional form of writing సమ్
 s. సంకటము s. n. 1. Trouble, misfortune. 2. difficulty. 3. illness, indisposition, pain. adj. Narrow, contracted.
 t. సంకటి s. n. A sort of coarse bread.
 s. సంకరము s. n. 1. Sweepings, dust. 2. mixing, blending. 3. a mixed cast, or race ; one proceeding from the promiscuous intercourse of the four pure Hin-

doo tribes in the first instance, and again from their commerce with the descendants of such a connection, or the indiscriminate cohabitation of those descendants amongst one another ; most Hindoos of the present age are of one of the many branches of this race, the highest of which is impure, and inferior to the *Soodras*.

- s. సంకషణుడు s. n. A name of *Balarama*, the elder brother of *Krishna*.
- s. సంకల్పము s. n. A resolve ; mental determination, or resolution ; volition, will ; project, design. 2. a religious or solemn vow, or declaration. సంకల్పజ్ఞుడు s. n. The Hindoo Cupid ; as born from the will. సంకల్పించు To resolve, or determine.
- s. సంకసుకము &c. adj. 1. Unsteady, fickle. 2. uncertain, doubtful.
- s. సంకాశము &c. adj. Like, similar ; in composition only.
- s. సంకీర్ణము &c. adj. 1. Crowded, confused. 2. miscellaneous, mixed, impure.
- s. సంకీర్తన or సంకీర్తనము s. n. Celebrating, praising.
- TUD. సంకు s. n. vide s. శంఖము No. 1.
- s. సంకులము adj. 1. Confused, crowded, impervious. 2. inconsistent, contradictory.
- s. సంకువు s. n. A civet cat. సంకుమదము s. n. Civet.
- T. సంకైల s. n. A fetter, or iron.
- s. సంకేతము s. n. 1. A gesture, nod, wink, or token. 2. design, resolution, engage-

ment. 3. a rendezvous. సంకేతించు To design, resolve, or engage. సంకేతము చేయు To appoint a rendezvous.

- s. సంకోచము s. n. Shrivelling up, contracting. 2. hesitation, timidity, modesty. సంకోచించు v. a. 1. To shrivel up, or contract. 2. to hesitate, &c.
- s. సంక్రందనుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. సంక్రమము s. n. Difficult progress, making way through what is nearly impervious. 2. a bridge, or other means of effecting such a passage.
- s. సంక్రమించు v. a. (from the above.) To encroach on.
- s. సంక్రాంతి or సంక్రమణము s. n. The actual passage of the sun, or other planetary body, from one sign of the zodiac, into another.
- s. సంఖ్య s. n. 1. Number in general. 2. a number, or numeral. 3. counting.
- s. సంఖ్యవంతుడు s. n. A learned bramin, or pundit.
- T. సంఖడము s. n. Help, assistance, aid.
- T. సంఖడి s. n. 1. A kind of boat, constructed of two trunks of the palmyra tree, hollowed out. 2. friendship. 3. a friend.
- s. సంఖతి s. n. 1. Association, union. 2. subject, matter, affair, business, circumstance, occurrence, contents of a writing. సంఖతించు To happen, or occur.
- T. సంఖమడుగు s. n. A natural lake, near a village.
- s. సంఖమము s. n. 1. Meeting, union, junction, association. 2. copulation, coition.

3. confluence, as of rivers. 4. the adaptation of two things to each other.
- s. సంఘము s. n. Union, junction, confluence.
- s. సంఘరము s. n. 1. War, battle, combat. 2. promise, assent.
- t. సంపాది or సంపాతి s. n. A friend, companion, or comrade.
- s. సంఘీతము s. n. Vocal music; a song, singing.
- t. సంగోరు s. n. Half of the whole produce of the crop.
- s. సంగ్రహము s. n. 1. Collection, acquisition, amassing. 2. compilation. 3. abridgment. 4. taking, seizing, receiving. సంగ్రహించు To acquire, or amass.
- s. సంక్రామము s. n. War, battle, combat.
- s. సంక్రాహము s. n. 1. The fist. 2. the gripe of a shield.
- s. సంఘటన s. n. 1. Meeting, encountering. 2. occurrence. సంఘటించు v. n. To occur, or happen.
- s. సంఘము s. n. A multitude, or number, of living beings.
- s. సంఘర్షణము or సంఘర్షము s. n. 1. Rivalry, vieing. 2. rubbing, trituration.
- s. సంఘాతము s. n. A flock, multitude, heap, or quantity.
- t. సంచకరువు s. n. Earnest money.
- s. సంచయము s. n. A heap, multitude, quantity, or number.
- s. సంచారము s. n. Traversing, wandering, roaming. సంచరించు v. n. To wander, or roam about.
- t. సంచి or సంచీ s. n. A purse, or bag.
- t. సంచిక or సంచికె s. n. A section, or part of a book, written on palmyra leaves.
- s. సంచితము adj. Amassed, collected, gathered.
- t. సంచే s. n. Knowledge of finesse, or niceties.
- tud. సంచే s. n. (from s. సంధ్య) Twilight, evening.
- s. సంచితము s. n. A cluster of four houses.
- s. సంజ్ఞ s. n. 1. A gesture, token, or sign. 2. the technical name of any affix, in grammar.
- s. సంజ్ఞము or సంజ్ఞపు &c. adj. Knock-kneed.
- t. సంత s. n. A fair, or market day.
- t. సంతకము s. n. Signature.
- s. సంతతము adv. Always, constantly, eternally.
- s. సంతతి s. n. 1. Race, lineage. 2. offspring, progeny, issue.
- t. సంతన s. n. 1. Agreement or concordance. 2. obtaining, procuring. 3. joining, junction.
- s. సంతప్తము &c. adj. Suffering pain, or distress.
- s. సంతమసము s. n. Universal, or great, darkness.
- t. సంతరించు v. a. To nourish, or feed.
- s. సంతర్పణ s. n. The ceremony of feeding bramins.
- tud. సంతసము or సంతోసము s. n. *vide* సంతోషము.
- s. సంతానము s. n. 1. Offspring, progeny, issue. 2. race, lineage.

s. సంతానిక s. n. Cream.

s. సంతాపము s. n. Heat, burning heat; torment, pain, distress. సంతాపించు To be afflicted, or be in distress.

TUD. సంతానము s. n. *vide* సంతానము No. 1.

s. సంతోషము s. n. Joy, delight, pleasure, satisfaction, happiness, gladness. సంతోషించు or సంతోషిల్లు v. n. To rejoice, to be pleased, glad, delighted, or happy. సంతోషము &c. adj. Delighted, pleased, satisfied.

s. సంతంశము s. n. A pair of tongs, or nippers.

T. సందడి s. n. Noise, clamour, disturbance. సందడించు To make a noise.

s. సందర్శము s. n. 1. Convenience. 2. opportunity. 3. occurrence.

s. సందర్శనము s. n. Looking, seeing. సందర్శించు v. a. To look, or see.

s. సందానము s. n. A rope, or cord; especially for tying cattle. సందానితము &c. adj. Bound, tied.

s. సందిగ్ధము adj. Doubtful, questioned s. n. Doubt.

TUD. సందియము s. n. *vide* సందేహము.

T. సందిలి s. n. making in the inflex. sing either సందిటి, or సందిలి The arm, from the shoulder to the elbow.

T. సందిలిదండ s. n. An ornament worn upon the shoulder, or upper part of the arm.

T. సందు s. n. 1. A lane, or narrow street. 2. a cleft, or opening. 3. an intermediate space of time. 4. a direction, side, or quarter. 5. an opportunity.

T. సందుదగులు or సందుగొట్టు v. n. Evil spirits to affect children.

s. సందేశము s. n. News, tidings, information; a message. సందేశహరుడు (from s. హర who takes.) A messenger, or envoy.

s. సందేహము s. n. Doubt, uncertainty, scruple, hesitation, suspicion. సందేహించు v. n. To doubt, hesitate, or suspect.

s. సందోహము s. n. A flock, multitude, or assemblage.

TUD. సంద్రము s. n. *vide* సముద్రము.

s. సంధ s. n. 1. A vow, or promise. 2. state, condition. 3. steadiness, fixation.

s. సంధానము s. n. 1. Mixing, joining. 2. combination, association, intimate union. సంధానించు v. a. To join, or unite. సంధానితము &c. adj. United, bound.

s. సంధి s. n. 1. Union, junction, connexion, combination. 2. peace, making peace, pacification. 3. a hole, or chasm. 4. a hole made in a wall, or underneath it, for hostile, or felonious purposes. 5. the union of letters, to avoid dissonance, or hiatus.

s. సంధించు v. a. 1. To join, or unite. 2. to fix, or place; as an arrow on the bow. v. n. To meet. సంధితము &c. adj. Joined, fastened, tied.

s. సంధిని s. n. A cow with calf, or that has taken the bull.

s. సంధిలు or సంధిల్లు v. n. To meet, or come in contact.

s. సంధ్య s. n. 1. Twilight. 2. the daily prayers and ceremonies of the first three

- pure Hindoo tribes, especially of the bramins. సంధ్యవార్షు To perform these ceremonies.
- s. సంపత్తి - సంపత్తు or సంపద s. n. Success, prosperity; increase of wealth, power, or happiness.
- s. సంపన్నము &c. adj. 1. Accomplished, completed, effected, obtained. 2. prosperous, fortunate, thriving, happy.
- s. సంపరాయము s. n. 1. War, battle, combat. 2. calamity, adversity.
- s. సంపర్కము s. n. 1. Meeting, contact. 2. union, mixture. 3. copulation.
- s. సంపాదించు v. a. To procure, obtain, acquire, get, or earn. సంపాదన or సంపాద్యము s. n. Acquisition; earning.
- s. సంభ్రుటము s. n. A casket, or covered box.
- s. సంపూర్ణము &c. adj. Complete, finished, whole, entire.
- r. సంపంఁగచెట్టు or సంపంగిచెట్టు s. n. The plant termed *Michelia champaca*.
- s. సంప్రతి s. n. A person who aids a village *Curnum*.
- s. సంప్రతించు v. a. To compare, or examine, especially books or accounts.
- s. సంప్రదాయము s. n. Traditional doctrine; what has been transmitted from one teacher to another, and is established as of sacred authority. 2. usage, custom.
- s. సంప్రయోగము s. n. Connexion, relation; mutual proportion, dependance, or association.
- s. సంఫుల్లము adj. Blown, blossomed, expanded.
- s. సంబంధము s. n. Connexion, relation; affinity either natural, or essential. సంబంధించు v. n. To be related, or connected.
- r. సంబరము s. n. 1. A festival. 2. joy.
- s. సంబలి s. n. A procuress, or bawd.
- s. సంబళము s. n. Wages, salary, hire.
- s. సంభౌధము adj. Narrow, confined, impassable.
- r. సంభారు s. n. Spicery.
- r. సంభావులు s. n. plu. A particular species of paddy.
- s. సంభవము s. n. 1. Birth, production. 2. cause, origin. సంభవించు - సంభవిల్లు or సంభవిలు v. n. 1. To be born. 2. to happen, or occur.
- s. సంభారము s. n. Provision, preparation; getting every thing ready, or complete.
- s. సంభావన s. n. 1. Honor. 2. a present, or reward. సంభావించు To honor, to reward.
- s. సంభాషణము s. n. Conversation, discourse. సంభాషణచేయు To converse, or associate with.
- s. సంభేదము s. n. 1. The mouth of a river. 2. the confluence of two rivers.
- s. సంభోగము s. n. 1. Enjoyment, pleasure, delight. 2. copulation, coition. సంభోగించు or సంభోగముచేయు v. a. To copulate.
- s. సంభ్రమము s. n. 1. Fear, terror. 2. flurry, confusion. 3. honor, respect. 4. joy.

- pleasure. 5. grandeur. సంభ్రమించు v. n. To be elated.
- s. సంయమని s. n. The city, or capital, of Yama, the judge of departed souls.
- s. సంయుక్తము or సంయుతము &c. adj. 1. Compounded, united, joined, annexed. 2. endowed with, possessed of.
- s. సంయుగము s. n. War, battle, combat.
- s. సంయోగము s. n. Intimate union, or association.
- s. సంయోజితము &c. adj. Joined, annexed, attached.
౮. సంయ్యబుద్ధి s. n. An ink bottle.
౩. సంరంభము s. n. 1. Rage. 2. arrogance. సంరంభించు v. n. 1. To be enraged. 2. to evince arrogance, or prowess.
- s. సంరక్షణ s. n. Support, maintenance, nourishment. సంరక్షించు v. a. To support, nourish, cherish, or maintain.
- s. సంరావము s. n. Sound, noise.
- s. సంరూఢము adj. 1. Budded, blossomed. 2. audacious, presuming.
- s. సంరోధించు v. a. To hinder, impede, or prevent.
- s. సంవత్సరము s. n. A year. సంవత్సరాది s. n. The new year's day.
- s. సంవత్సకము s. n. The plough of Balarama, which was also his weapon.
- s. సంవత్సము s. n. 1. Destruction of the world. 2. a cloud.
- s. సంవత్సశ s. n. The new leaf of a water lily.
- s. సంవసథము s. n. A village.
- s. సంవాదము s. n. Communication of intelligence, or news. సంవాదించు To communicate, or talk.
- s. సంవాహనము s. n. Rubbing the person; kneading the limbs.
- s. సంవిత్తు s. n. Understanding, intellect.
- s. సంతతము s. n. The sacerdotal thread, when suspended round the neck only. adj. Surrounded.
- s. సంవృతము &c. adj. Covered, concealed.
- s. సంవేగము s. n. Hurry, flurry.
- s. సంవేశము s. n. 1. Sleep. 2. dreaming.
- s. సంవ్యాసము s. n. 1. An upper garment. 2. vesture, cloth.
- s. సంశయము s. n. Doubt, uncertainty, scruple, suspicion. సంశయించు To doubt, or suspect.
- s. సంశ్రయము s. n. Protection, asylum, refuge; a place of safety. సంశ్రయించు To court one's favour, or protection.
- s. సంశ్లేషము s. n. An embrace.
- s. సంసక్తము &c. adj. Contiguous, adjoining, near.
- s. సంసత్తు s. n. An assembly, or meeting.
- s. సంసరణము s. n. A high way.
- s. సంసారము or సంస్మృతి s. n. 1. A family. 2. a wife. సంసారి s. n. A man who has a family.
- s. సంసిద్ధి s. n. 1. The natural state, or quality. 2. nature, disposition.
- s. సంస్మారము s. n. 1. Memory, recollection. 2. a purificatory rite or ceremony. 3. apprehension.
- s. సంస్మృతము adj. 1. Wrought, artificially made. 2. finished. 3. adorned. 4. ex-

- cellent, best. 5. prepared. s. n. Language grammatically correct; the Sanscrit tongue.
- s. సంస్తాయము s. n. 1. An assemblage, or heap. 2. vicinity. 3. expansion.
- s. సంస్థ s. n. 1. Continuance in the right way; correct conduct. 2. an assembly, or meeting. 3. a royal mandate, or ordinance. 4. death, dying.
- s. సంస్థానము s. n. A large hereditary landed estate.
- s. సంస్పృశ s. n. Touching, contact.
- s. సంహతి s. n. A flock, multitude, or assemblage.
- s. సంహననము s. n. 1. The body, or constitution. 2. rubbing the limbs.
- s. సంహారము s. n. 1. Destruction, annihilation, killing. 2. the end of the world. సంహరించు v. a. To kill, destroy or annihilate.
- s. సంహిత s. n. 1. An arrangement of the text of the *Vedas* into short sentences, regulated when the style is verse by the species of verse, and when prose by the subject, and denominated after the person or persons by whom the arrangement was originally made; it is also sometimes considered as synonymous with a *Sacha*, a branch or school of the *Vedas*, of which sixteen are reckoned to the *Rig Veda*, one hundred and one to the *Yajooosh*, one thousand in the *Sama*, and nine in the *Atharvan*. 2. in grammar, proximity of two letters without an intermediate pause, *Sundhi* or junction, though usually considered rather as the state preparatory to the actual junction, than the junction itself. 3. a compilation, a code, a digest.
- s. సంక్షేపము s. n. Abbreviation, abridgement. adj. Abridged. సంక్షేపించు v. a. To shorten, or abridge.
- s. సకలము adj. All, entire, whole. s. n. The aggregate, or whole.
- TEU. సకినము s. n. *vide* శకునము.
- T. సకిలించు v. n. To neigh. సకిలంత s. n. A neigh, neighing.
- T. సకుటు s. n. An average.
- s. సక్తువు s. n. Flour.
- s. సక్తి s. n. The thigh.
- s. సఖి or సకియ s. n. (H. *స్నేह*) A woman's female friend, a confidant.
- s. సఖుఁడు s. n. (H. *స్నేह*) A friend.
- s. సఖ్యము s. n. Friendship.
- T. సగటు or సగుటు s. n. *vide* సకుటు.
- T. సగము s. n. The half; a moiety.
- s. సగరుఁడు s. n. 1. The name of a celebrated sovereign of *Ayodhya*. 2. a potter.
- s. సగోత్రుఁడు s. n. A distant kinsman, or one sprung from a common ancestor, and connected by funeral oblations, of food and water.
- T. సగ్గు v. n. 1. To be degraded. 2. to grow feeble. 3. to be diminished, or decreased.
- s. సద్ది or సజ్జి s. n. Eating together.
- s. సచివుఁడు s. n. A counsellor, or minister. 2. a companion, or friend.

- s. సచేలస్నానము s. n. Bathing with one's clothes on, especially after any great defilement.
- T. సజ్జ s. n. A bed, or couch.
- s. సజ్జనము &c. adj. 1. Of honorable parentage ; well born, respectable, reputable. 2. good, virtuous.
- T. సజ్జలు s. n. plu. The grain termed *Holcus spicatus*. vide కొంపెలు.
- TUD. సజ్జకారము s. n. 1. Resin in general. 2. the resin, or exudation, of the *Sal* tree.
- s. సట s. n. 1. An ascetick's clotted hair. 2. a mane.
- T. సట s. n. An untruth, or lie. adj. False, untrue.
- T. సడలు v. n. 1. To become slack, or loose. 2. to be degraded, or diminished.
- T. సది s. n. 1. Noise, clamour. 2. notoriety.
- T. సదించు v. a. 1. To pound, or beat, rice, so as to deprive it of it's husk. 2. to beat. సదింపులు s. n. plu. Rice beaten as above.
- T. సదుగులు s. n. plu. The joints of the hip.
- T. సద్ద s. n. Regard, esteem, honor. సద్దచేయు v. a. To esteem, regard, honor, respect, or care for.
- T. సద్దమడు s. n. The husbands of two sisters stand to each other in the relation defined by this word.
- T. సణుగు v. n. To grumble, or mutter.
- s. సత్ adj. in composition only, Good, virtuous ; as సత్కారము A good or virtuous action.
- TUD. సత s. n. (from s. సప్త) The number seven, as applied to the dice.
- T. సతము adj. 1. Eternal. 2. certain, permanent.
- s. సతి s. n. 1. *Parvatee*. 2. a virtuous woman. 3. a woman in general.
- s. సత్కారము s. n. Honor, respect, politeness. సత్కరించు To honor, to evince respect.
- s. సత్త s. n. 1. Juice, sap, essence. 2. result, effect, use. 3. power, ability.
- TUD. సత్తి s. n. vide శక్తి.
- s. సత్తు s. n. Being, existence. adj. Excellent, good, virtuous.
- T. సత్తు s. n. 1. Pewter. 2. sediment, refuse.
- T. సత్తువు or సత్తువ s. n. Strength, force, capability.
- s. సత్వంకారము or సత్వకము s. n. Ratification of a bargain.
- s. సత్వము s. n. 1. Truth. 2. an oath. సత్వవచిమడు s. n. (from s. వచిన్ speech.) A sage, saint, or seer.
- s. సత్వవతిమడు s. n. A name of *Vyasa*, as the son of *Sutyavutee*.
- s. సత్యవృత్తము s. n. Traffick, commerce, trade.
- s. సత్యపనము s. n. vide సత్వంకారము.
- s. సత్రము or సత్త్రము s. n. 1. A sacrifice. 2. a choultry, or halting-house for travellers. సత్రశాల s. n. A choultry in which food is daily distributed in charity.
- s. సత్త్వము s. n. 1. One of the three *Goonas*, or properties of man and nature ; the quality of excellence or goodness ; that

which enlightens, constitutes knowledge, and is the cause of truth, and the predominance of which renders the person in whom it resides virtuous, gentle, devout, charitable, chaste, honest, &c., and the thing pure, mild, &c. 2. substance, thing; either elementary substance as earth, air, fire, &c. or any thing of which some property may be predicated. 3. nature, natural property or disposition. 4. vigour, power, strength. 5. essence, substance. 6. life, principle of being. 7. an animal, a being.

స. సత్వరము s. n. Quickness, swiftness.

స. సదనము s. n. A house.

ర. సదకుచుచుచేయు v. a. To kill, murder, or assassinate.

స. సదకహా adj. (from A. *سَدَكَا*) Beforementioned, aforesaid.

స. సదసు or సదస్సు s. n. 1. An assembly, a meeting. 2. vide r. సాసన్.

స. సదకుర్రు s. n. 1. An assistant, or bystander, at a sacrifice. 2. a spectator.

స. సదా adv. Always, at all times. సదాశతి s. n. (from s. శతి going.) The wind.

స. సదాతనము adj. Eternal.

ర. సదాపహ్లు s. n. A sort of fennel. *Anethum pammorium*.

స. సదాభిప్రాయము s. n. *Sipa*; as always auspicious.

స. సదృశము &c. adj. Like, similar.

స. సదేశము adj. Near, proximate.

ర. సద్దు s. n. Sound, noise. interj. Hush! silence!

స. పద్మము s. n. A house, or dwelling.

స. సర్వసథము s. n. A village.

గ. సద్ధా adv. At this present instant; at present.

స. సనకలు s. n. plu. vide శనకలు.

స. సనక్తుమాసుర s. n. One of the four sons of *Brumha*, and the eldest of the progenitors of mankind.

స. సనాతనము &c. adj. Eternal, perpetual, permanent.

స. సనాతనుడు s. n. 1. *Brumha*, the creator. 2. *Vishnoo*, the preserver. 3. *Siva*, the destroyer and reproducer.

స. సనాథము adj. Joined with; placed on. రు. సని s. n. vide s. శని.

స. సనీరము adj. Near, proximate.

రు. సన్న s. n. vide సంజ్ఞ No. 1.

ర. సన్న adj. vide సన్నము. సన్ననూలుచుచు lit. to spin thin threads. To become lean.

గ. సన్నదు s. n. (from A. *سَنَدُ*) A written order, deed, or grant.

స. సన్నద్ధము &c. adj. 1. Armed, mailed, accoutred. 2. arrayed, prepared.

ర. సన్నము s. n. 1. Thinness, leanness. 2. fineness. 3. smallness. adj. 1. Thin, lean. 2. fine. 3. small, little, narrow. సన్నగుచు or సన్నగులు v. n. To grow thin, or emaciated; to be lean.

స. సన్నాహము s. n. 1. Armour, mail, accoutrements. 2. preparation.

ర. సన్నికల్లు s. n. A stone on which articles are bruised.

స. సన్నిధానము or సన్నిధి s. n. 1. Presence.

- జి. proximity. 3. appearance, perceptibility.
- s. సన్నిపాతము s. n. A morbid state of the three humours.
- s. సన్నిభము &c. adj. Like, similar.
- s. సన్నివేశము s. n. An open space, either in a town, or it's vicinity, where the people take exercise, or diversion.
- s. సన్నుతి s. n. Praise, commendation. సన్నుతించు v. a. To applaud, or praise.
- s. సన్న్యాసి s. n. A *Sanyasi*, or bramin in the fourth prescribed stage of life; that of the religious mendicant. సన్న్యాసము s. n. The profession of a *Sanyasi*. సన్న్యాసిండు To become a *Sanyasi*.
- s. సన్మానము s. n. Homage, honor, politeness. సన్మానించు To honor, or pay respect to.
- s. సపక్షుడు s. n. An enemy, foe, or adversary.
- s. సపర్య s. n. Worship, reverence, adoration, or respect.
- s. సపిండుడు s. n. A kinsman, especially one connected by the offering of the funeral cake, to either or all of the manes of the father, grandfather, and great grandfather, and their wives respectively, as sprung from them in directly collateral lines; the relationship stops with every fourth person, as the fifth cannot perform the offering of a cake to the father even of the deceased.
- s. సప్తకము s. n. 1. Seven. 2. the ceremony performed on the twelfth day after death.
- s. సప్తవిహ్వయము s. n. A name of *Agni*, the god of fire.
- s. సప్తతంత్రము s. n. A sacrifice, or ceremony in which oblations are presented.
- s. సప్తతి adj. Seventy.
- s. సప్తదశకము adj. Seventeen.
- s. సప్తదశము adj. Seventeenth.
- s. సప్తమము adj. Seventh.
- s. సప్తమి s. n. The seventh lunar day, of either lunar fortnight.
- s. సప్తల s. n. The double jasmine. *J. Zambac. fl. multiplicatis*.
- s. సప్తహస్తము or సప్తచిహ్నము s. n. *Agni*, the god of fire; as being seven handed, or formed of seven flames.
- s. సప్తాక్షుడు s. n. (from s. సప్త seven, and s. అక్ష a horse.) A name of the sun.
- s. సప్తి s. n. A horse.
- rud. సప్తము s. n. vide s. సర్పము.
- r. సప్తిండు s. n. Abuse, of the vilest or most obscene kind.
- t. సబ్బు s. n. Soap. (H. *صابون*)
- t. సబ్బు బియ్యము s. n. Sago.
- s. సభ s. n. (H. *مجلس*) 1. An assembly, or meeting. 2. a house. 3. a royal court; an assembly of wise and learned men. సభాసదుడు or సభికుడు s. n. One of a company, or assembly. సభకూడు An assembly to collect, or meet. సభకూర్పు To assemble a meeting. సభకూర్పించు v. caus. To cause a meeting to be assembled. సభ్యుడు s. n. One who is fit for an assembly.
- s. సప్త A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Uni-

- on, junction (with together.) 2. assemblage, collection. 3. beauty or perfection. 4. intensity. As a prefix it may be said to correspond with the English prefixes *con co com* &c.
- s. సమంజసము &c. adj. 1. Right, fit, proper. 2. correct, accurate.
౧. సమకట్టు v. a. To prepare, to put in array, to keep in readiness.
౧. సమకూడు or సమకూరు v. n. 1. To conspire, coincide, or agree. 2. to succeed. 3. to happen, or occur. సమకూర్పు v. a. To cause to agree, or coincide, succeed, or happen.
- s. సమగ్రము adj. All, entire, full, complete.
- s. సమజ్ఞ s. n. Reputation, fame, renown, celebrity.
- s. సమజ్య s. n. An assembly, or meeting.
- s. సమధికము adj. Exceeding.
- s. సమము &c. adj. 1. Like, similar. 2. equal. 3. equable, uniform. సమముచేయు To level, or equalize. సమచిత్తము s. n. An equable temper.
- s. సమయము s. n. 1. A time, or opportunity; season fit or proper time for any thing. 2. leisure. 3. an oath. 4. a confederation, or engagement.
౧. సమయము v. n. 1. To die, or expire. 2. to be diminished, expended, or worn out. సమయించు v. a. 1. To kill. 2. to wear out.
- s. సమరము s. n. Battle, war, combat, conflict.
౧. సమర్థ s. n. The first appearance of the menses.
- s. సమర్థము &c. adj. 1. Powerful, strong. 2. able, capable. 3. perfectly versed in, or master of.
- s. సమవర్తి s. n. A name of Yama, the regent of Tartarus.
- s. సమవాయము s. n. 1. A flock, multitude, or assemblage. 2. one of the categories, or *Padarthas*, in logic. *relatio*.
- s. సమవేతము &c. adj. Mixed, mingled, blended.
- s. సమష్టి adj. Collected, assembled.
- s. సమశుప్తి s. n. The end of a *Calpa*, and destruction of the world.
- s. సమస్తము adj. 1. All, whole, entire, complete. 2. compound, compounded.
- s. సమస్య s. n. Part of a stanza proposed by one person, to be completed by another, as a trial of skill.
- s. సమక్షము or సమక్షమము s. n. Presence, sight. adv. Before, in presence, or in sight of.
- s. సమాకషి s. n. A smell diffusing fragrance.
- s. సమాఖ్య s. n. 1. Fame, reputation. 2. confederation, convention.
౧. సమాచారము s. n. 1. News, tidings, intelligence, information. 2. a message. 3. an occurrence.
- s. సమాజము s. n. A crowd, flock, or multitude.
- s. సమాజ్య s. n. *vide* సమాఖ్య No. 1.

- s. సమాధానము s.n. 1. Conciliation, agreement, consent. 2. tranquillity, peace. 3. reconciling differences.
- s. సమాధి s. n. 1. Deep meditation, restraining the senses and confining the mind to contemplation on the true nature of the spirit. 2. reconciling differences. 3. perseverance in a difficult undertaking. 4. a grave, or tomb.
- s. సమానము &c. adj. 1. Like, similar. 2. equal. s. n. One of the vital airs supposed by the Hindoos to exist in the human body; it's place is supposed to be near the navel, and it is considered essential to digestion.
- s. సమాపనము s. n. 1. Slaughter, killing, destroying. 2. conclusion, completion.
- s. సమాప్తి s. n. End, conclusion.
- t. సమాళించు v. a. 1. To manage. 2. to controul.
- s. సమాసము s. n. in grammar, Composition of words, formation of compound terms.
- s. సమాహారము s. n. Assemblage, aggregation; collection, either in fact, or thought.
- s. సమాహ్వయము s. n. 1. A name, or appellation. 2. a match, main, or contest, of cocks, &c.
- s. సమితి s. n. 1. An assembly, or multitude. 2. war, battle, combat.
- s. సమిత్తు s. n. 1. Fuel. 2. war, battle, combat.
- s. సమిధ s. n. *vide* సమిత్తు. No. 1.
- s. సమీకము s. n. War, battle, combat.
- s. సమీపము adj. Near, proximate, contiguous. s. n. Proximity, neighbourhood.
- s. సమీరణము or సమీరము s. n. Wind, or air.
- s. సముఖము s. n. Presence, proximity.
- s. సముచ్చయము s. n. in grammar, Conjunction of words; the power of the words *and, also*.
- s. సముచ్చయము s. n. 1. Elevation, height, exaltation. 2. enmity, opposition.
- s. సముజితము &c. adj. Abandoned, left, quitted.
- s. సముదయము or సముదాయము s. n. A multitude, number, heap, or quantity.
- t. సముదాయించు v. a. 1. To console, or condole with. 2. to pacify, or allay any passion.
- s. సముద్గము s. n. A casket, or covered box.
- t. సముద్దారుడు s. n. The superintendent over several villages.
- s. సముద్ధతము &c. adj. Ill behaved, misbehaved.
- s. సముద్ధరణము s. n. 1. Food vomited. 2. raising, lifting up. 3. eradicating.
- s. సముద్రము or సముద్రుడు s. n. The sea, or ocean.
- s. సమూహము s. n. A flock, crowd, or multitude; a heap or quantity.
- s. సమృద్ధి s. n. Thriving, increase, prosperity, success.

- s. సమ్మతి s. n. 1. Consent, assent, accord, acquiescence, compliance. 2. pleasure, command. సమ్మతించు To consent, or agree.
- s. సమ్మదము s. n. Joy, pleasure, happiness.
- s. సమ్మర్దము &c. adj. Crowded, confused.
- s. n. War, battle, combat.
- s. సమ్మజ్జని s. n. A broom.
- TUD. సమ్మే or సమ్మయ s. n. (from s. సమయ) Confederation, convention, league.
- T. సమ్మేట s. n. A sledge hammer.
- s. సమ్రాట్టు s. n. A paramount sovereign prince, who has performed the *Rajasooya* sacrifice, and exercises despotic sway over others.
- TUD. సయాం adj. (from s. స్వయ) Own; as వాఁడు నాకు సయాంతమ్ముఁడు That man is my own younger brother.
- T. సయించు v. n. To agree with; to be agreeable to.
- T. సయిగ s. n. A wink, or sign.
- TUD. సయితము adv. *vide* సహితము.
- TUD. సయితుఁడు s. n. *vide* సవితృఁడు.
- T. సయ్యాట or సయ్యాటము s. n. Touching with the hand, or finger, in play, or joke.
- G. సయ్యాధ్య s. n. Friendship.
- T. సరకు s. n. Esteem, regard, care for. సరకుసేయు To regard, esteem, or care for.
- T. సరగు s. n. Swiftmess, speed. సరగ adv. Speedily, quickly, swiftly.
- s. సరగు s. n. A bee.
- s. సరట s. n. A lizard, chameleon, or guana.
- s. సరణి s. n. Way, road, or path.
- s. సరత్ని s. n. A short cubit, from the elbow to the extremity of the closed fist.
- T. సరబది s. n. Friendship.
- s. సరమ s. n. A bitch.
- s. సరము s. n. A pond, or pool. 2. a string of pearls, or wreath of flowers.
- s. సరళము adj. 1. Candid, sincere, honest. 2. straight, upright. 3. easy, simple.
- s. సరళలు s. n. plu. in grammar, The soft consonants, viz. క జ డ ట బ.
- T. సరస adv. Near.
- s. సరసము adj. Juicy. s. n. A joke.
- s. సరసు - సరస్సు or సరసి s. n. A pond, or pool. సరసిగుహము (from s. గుహ that grows.) A lotus.
- s. సరస్వంతుఁడు s. n. The sea, or ocean.
- s. సరస్వతి s. n. 1. The goddess of speech, and wife of *Brumha*. 2. speech; the faculty, or it's exercise. 3. a river. 4. the river *Sarsooty*, in the province of *Dehli*.
- T. సరాఫు or సరాబు s. n. (from A. صراف) A shroff, money changer, or banker.
- T. సరాళము adj. 1. Fit, proper. 2. easy, convenient.
- T. సరాసరి s. n. (from P. سراسري) An average.
- T. సరి adj. 1. Right, proper, fit, just. 2. equal. 3. even, not odd. adv. expressive of assent, Good, very well. సరిచేయు v. a. 1. To put in order, or arrange. 2. to level, or make even. 3. to complete, or finish. సరిపోవు v. n. To be finished, or completed. సరిచేయు or సరిపెచ్చు v. a. 1. To adjust; to arrange, or put in order. 2. to distribute, so that nothing

remains. 3. to finish, conclude, or complete. సరిపడు v. n. 1. To be on good terms. 2. to fit, or suit. 3. to be right, or proper. 4. to agree with one's wishes, habits, taste, &c.; to be pleasing or agreeable. 5. to be complete. సరిచూచు v. a. To examine, or compare, carefully. సరిగా adv. 1. Properly, rightly, correctly. 2. equally. 3. in good order. 4. completely, fully, perfectly.

T. సరిగ s. n. Gold, or silver, lace.

T. సరిగ s. n. 1. A gold necklace. 2. gold, or silver, lace.

S. సరిత్తు s. n. A river in general. సరిత్పతి or సరిత్వంతుడు s. n. (from s. పతి *lord*, and s. మణి *the possessive affix*.) The sea, or ocean.

T. సరిపెణి - సరిపెణ or సరిపెన s. n. A sort of gold chain, or necklace.

T. సరిబేసి s. n. Odds and evens.

G. సరిహద్దు s. n. (from P. *سرحد*) Boundary, extremity, frontier, limit.

S. సరిస్పృషము s. n. A snake, or serpent.

T. సరుకు s. n. Goods, articles, commodities, merchandize.

T. సరుచు s. n. (from P. *سرورچشم*) A superintendent.

T. సరుదు or సరుసు v. a. 1. To arrange. 2. to distribute what is enough for a few only, in equal shares, amongst many. సరుసుకొను v. comp. To arrange, &c., for one's own benefit.

T. సరులు s. n. plu. Chaplets, or wreaths of flowers.

G. సరేసు s. n. Glue. (from P. *سريش*)

S. సరోజిము s. n. The lotus. సరోజిని s. n. A pond abounding with the lotus; a multitude of lotus.

G. సర్కారు s. n. (from P. *سرکار*) 1. The government. 2. a district comprehending several *Purgunds*.

S. సర్గ s. n. A chapter, book, or section.

S. సర్గము s. n. 1. Creation. 2. abandoning, relinquishment. 3. nature, natural disposition.

S. సర్పము s. n. A snake, or serpent.

S. సర్పిక్కు s. n. Clarified butter. *Ghee*.

S. సర్వంసహ s. n. The earth.

S. సర్వము s. n. 1. Water. 2. the soul, or spirit. 3. the sky, or atmosphere; the wind. 4. the mind. adj. All-pervading.

S. సర్వవితు s. n. The twenty-first year, in the Hindoo cycle of sixty.

S. సర్వజ్ఞము &c. adj. Omniscient, all-wise. సర్వజ్ఞుడు s. n. A name of *Siva*.

S. సర్వధారి s. n. The twenty-second year, in the Hindoo cycle of sixty.

S. సర్వము adj. All, entire, whole, complete, universal. సర్వతాపనుడు s. n. (from s. తాపన *inflamer*.) A name of the Hindoo Cupid. సర్వభక్షుడు s. n.

(from s. భక్ష *who eats*.) Fire, as the destroyer of all things. సర్వమంశ s. n.

A name of *Parvatee*; as ever auspicious.

సర్వేశ్వరుడు s. n. (from s. ఈశ్వర *lord*.) *Siva*, as the universal deity.

S. సర్వల s. n. An iron crow.

- s. సర్వాభిసారము s. n. Assembling a complete army.
- s. సర్వపములు s. n. plu. A sort of mustard seed. *Sinapis dichotoma*.
- t. సతాబు s. n. *vide* సరాఫు.
- t. సలక s. n. 1. A small sack. 2. a quantity in capacity, equal to two and a half *tooms*.
- t. సలకపార s. n. A Hindoo spade, or hoe.
- t. సలకము s. n. Human ordure. సలకమాడు To feed on ordure.
- g. సలహా s. n. (from A. *سلا*) 1. Peace, concord. 2. advice, counsel.
- t. సలాక s. n. A sledge hammer.
- t. సలాపము or సలాబము s. n. A pearl fishery.
- g. సలాము s. n. (from A. *سلام*) The usual Moosulman salutation; safety, blessing, peace.
- s. సలిలము s. n. Water.
- t. సలుపు v. a. 1. To make, or do. 2. to wage, or carry on. v. n. To give severe pain. s. n. Severe, or acute, pain.
- s. సల్లాపము s. n. Conversation, familiar discourse. సల్లాపించు To converse, or talk familiarly.
- t. సఖపు v. n. 1. To grumble. 2. to give acute pain. s. n. Severe pain, also termed సఖపరింత.
- t. సల్లు v. n. To become slack, or loose. adj. Loose, slack. వాయువుసల్లు Wind to escape behind; to fart.
- TUD. సవతి s. n. (from s. సపత్నీ) The wives of the same husband stand to each other in the relation denoted by this word. సవతిత్వం A step-mother.
- t. సవతు s. n. 1. Specimen, sample, or pattern. 2. a sort, or kind. adj. Like, similar.
- s. సవనము s. n. 1. A sacrifice, or ceremony in which oblations are presented. 2. bathing, preparatory to a sacrifice.
- s. సవము s. n. 1. A sacrifice, or oblation. 2. the juice, or honey, of flowers.
- t. సవరణ s. n. Requisite implements, articles, &c.
- t. సవరించు v. a. 1. To supply, or furnish. 2. to arrange, or put in order. 3. to prepare.
- t. సవసవనా adv. As if observing, but pretending not to see; as if winking at.
- g. సవారి s. n. (P. *سوارى* from *سوار* mounted, riding; a rider.) A conveyance of any kind; but especially a palanqueen.
- g. సవాలు s. n. (from A. *سوال*) A question, or interrogatory.
- s. సవిత్వం or సవిత s. n. The sun.
- s. సవిత్ర s. n. A mother.
- s. సవిధము adj. Near, proximate.
- t. సవరపుకుప్ప s. n. An ornament worn by Hindoo females, on the hair.
- t. సవరపుమేకము s. n. The *Bos-grunniens*.
- t. సవరము or సవరము s. n. The hair of the *Bos-grunniens*.
- s. సవ్యము adj. Left, not right.
- s. సవ్యసాచి s. n. A name of *Arjuna*.
- s. సవ్యేష్టుడు s. n. A charioteer.
- t. ససి s. n. 1. Grain, corn. 2. relish. 3. health.

౧. సస్థాని s. n. An imaginary coin, of the value of forty cash.
౨. సస్యము s. n. Grain, corn.
౩. సహ adv. 1. With, together with. 2. even, also.
౪. సహకారము s. n. A fragrant kind of mango.
౫. సహకారుడు s. n. An assistant, or associate.
౬. సహగమనము s. n. (from సహ with, and గమన going.) The burning of a widow alive, with her dead husband.
౭. సహచరుడు s. n. An attendant, companion, or contemporary.
౮. సహజి s. n. (from s. సహ with, and s. జి born.) A sister.
౯. సహజము s. n. (derivation as above.) Nature, disposition. adj. 1. Natural, innate. 2. proper. 3. true.
౧౦. సహజుడు s. n. (derivation as above.) A brother.
౧౧. సహదేవుడు s. n. The fifth, or youngest, of the *Pandoo* princes.
౧౨. సహధర్మిణి s. n. A wife, or woman married according to the ritual of the *Vedas*.
౧౩. సహనము or సహము s. n. Patience, quiet, resignation.
౧౪. సహవాసము s. n. Association, friendship.
౧౫. సహస్రధారము s. n. The discus, or missile weapon, of *Vishnoo*.
౧౬. సహస్రపత్రము s. n. A lotus. lit. thousand leaved.
౧౭. సహస్రసాదుడు s. n. The sun. lit. thousand rayed.
౧౮. సహస్రము s. n. A thousand.
౧౯. సహస్రాక్షుడు s. n. *Indra*. lit. thousand eyed.
౨౦. సహాయము s. n. 1. Assistance, succour, aid. 2. protection.
౨౧. సహాయుడు s. n. An assistant, companion, follower, or adherent.
౨౨. సహించు or సహింపు v. a. 1. To suffer, support, endure, or bear. 2. to pardon.
౨౩. సహితము adv. 1. With, along with. 2. even, also. adj. Accompanied, in company with.
౨౪. సహిష్ణువు adj. Patient, enduring, resigned.
౨౫. సహృదయుడు s. n. A good hearted man.
౨౬. సహోదరుడు s. n. (from s. సహ with, and s. ఉదర the belly.) A brother of whole blood, one by the same father and mother.
౨౭. సహ్యము adj. 1. Sufferable, to be borne. 2. agreeable.
౨౮. సా adj in composition, Half; as, సామేను The half body.
౨౯. సాంఖ్యము s. n. The *Sankhya* system of philosophy, ascribed originally to the moonie *Kupila*.
౩౦. సాంఖ్యము s. n. Association.
౩౧. సాంఖము adj. Perfect, complete. సాంఖ్యము Complete from beginning to end.

- s. సాంత్యనము s. n. 1. Conciliation, reconciliation. 2. appeasing, consoling. 3. entreaty, begging.
- s. సాంత్యము s. n. Pleasing and conciliating language.
- s. సాంధ్యక్షికము s. n. Immediate consequence.
- s. సాంధ్రము adj. Coarse, gross, thick.
- s. సాంపరాయము or సాంపరాయకము s. n. War, battle, combat.
- s. సాంబశివుడు or సాంబుడు s. n. A name of *Siva*, including also his consort *Parvatee*.
- s. సాంఘ్రాణి s. n. Benzoin. సాంఘ్రాణివత్తి s. n. A kind of candle, made chiefly of benzoin, and producing the fragrance of frankincense.
- s. సాంయాత్రికుడు s. n. A voyaging merchant.
- TUD. సాకిరి s. n. vide సాక్షి.
- T. సాకు v. a. 1. To foster, cherish, or nourish. 2. to bring up, or educate. s. n. A pretence.
- T. సాగసార s. n. The aloe.
- s. సాగరము s. n. (H. ساء) The sea, or ocean.
- s. సాగరాంబర s. n. (from s. అంబర *vesture*.) The earth.
- T. సాగరము s. n. The large leathern bottle, or bag, used in conveying oil, *ghee*, &c., in India.
- T. సాంక్ష s. n. 1. vide భిందివాలము. 2. cultivation. adj. Cultivated. v. n. 1. To go on, proceed, or advance. 2. to expand, spread out, or become elongated; as red
- hot iron, by beating. 3. to take effect, to be of considerable duration. సాక్షదీయు v. a. 1. To draw out, or elongate. 2. to importune. సాక్షాన్యు To beat out, to elongate by beating. సాక్షవేయు To send off, or away. సాగించు v. caus. 1. To cause to go on, advance, or proceed; to carry on. 2. to cause to take effect, to establish. 3. to cultivate.
- T. సాంక్షబడి s. n. Cultivation.
- T. సాటాకోటి బేరము or సాటా బేరము s. n. Barter.
- T. సాటి adj. Like, similar, equal.
- T. సాదు s. n. The seminal fluid.
- T. సాతావి adj. Of or belonging to the *Satanee* cast, who worship *Vishnoo* exclusively.
- T. సాతు s. n. A number of travellers.
- s. సాత్వికము s. n. One of the *Bhavas*, or classes into which the affections of the mind, or their expressions, are distinguished, in poetry and the drama. This class holds a middle place between the *Sthayi* and *Vyabhichari Bhavas*, and implies the honest and spontaneous indication of strong feelings, as evinced especially in eight acts, viz. inability to move whilst the faculties or limbs are unaffected, perspiration, horripilation, inarticulate speech, trembling or tremor, change of colour, tears, and mental absorption or indifference, approaching to loss of sense, to every object but one which engrosses the attention.

- t. సాదా adj. (from P. ساد) Plain, unornamented.
- s. సాది s. n. A charioteer; an elephant driver.
- s. సాదృశ్యము s. n. Resemblance, similarity.
- s. సాధకము s. n. 1. Practice, exercise, usage. 2. a document. 3. an instrument. 4. any thing eaten with rice.
- s. సాధన s. n. 1. Denial. 2. practise, usage.
- s. సాధనము s. n. 1. Contrivance, expedient, means. 2. instrument, agent. 3. cause. 4. the penis. 5. premises leading to a conclusion. 6. authority for the use of a word.
- s. సాధారణ s. n. 1. The forty-fourth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. a harlot, or courtesan.
- s. సాధారణము &c. adj. Common, general, applicable to all.
- s. సాధించు v. a. 1. To succeed by dint of perseverance; to take, or conquer. 2. to deny.
- s. సాధు or సాదు adj. 1. Good, virtuous, pious, pure. 2. proper, right, fit. 3. excellent. 4. handsome, pleasing. 5. well born. 6. tame, docile, not vicious, as applied to tame animals.
- s. సాధ్యము &c. adj. 1. Possible, practicable. 2. curable.
- s. సాధ్యుడు s. n. An inferior deity, or demi-god.
- s. సాధ్వీ s. n. A chaste wife.
- s. సాన s. n. (P. H. سان) A whetstone, or hone.
- x. సాని s. n. A lady, a female of rank or

- respectability. It is used chiefly as an affix; as, దొరసాని A lady. సానివాండ్లు s. n. plu. Dancing girls, prostitutes. మంత్రసాని s. n. A midwife. రెడ్డిసాని s. n. A Rheddy's wife.
- r. సానికె s. n. An earthen vessel, or deep plate.
- s. సానుమత్తు s. n. A mountain.
- s. సానువు s. n. Table land, level ground on a mountain.
- t. సాపకు v. a. To eat.
- s. సాప్తపదీనము s. n. Friendship.
- g. సాఫు adj. (from A. ساف) Clean, pure, clear.
- g. సాబీతు adj. (from A. ثابت) Proved, established.
- t. సామంతము s. n. Power, authority.
- s. సామన్త్ర s. n. A thing, article, material, or implement.
- s. సామజము s. n. An elephant.
- s. సామము s. n. 1. The Sama, or third of the four Vedas. 2. conciliation, reconciling, appeasing.
- s. సామర్థ్యము s. n. 1. Power, strength. 2. ability, adequacy, cleverness, capability. 3. prowess.
- s. సామాలికుడు s. n. One of an assembly.
- g. సామాను s. n. (from P. سامان) Things, articles, materials, furniture, apparatus, tools, instruments.
- s. సామాన్యము adj. Common, general.
- tud. సామి s. n. vide సామి.
- t. సామిత - సామితె or సామెత s. n. 1. A proverb, or common saying. 2. a parable.
- s. సామిప్రము s. n. Proximity.

౫. సాము s. n. Any bodily exercise ; as fencing, &c.
 ౬. సాముద్రికము s. n. 1. The interpretation of spots on the body. 2. a book on that subject.
 ౭. సామ్యము s. n. 1. Equality, sameness. 2. likeness, similarity.
 ౮. సామ్రాజ్యము s. n. Imperial rule.
 ౯. సాయంకాలము - సాయంత్రము or సాయంతనము s. n. The evening.
 ౧౦. సాయకము s. n. 1. An arrow. 2. a sword.
 ౧౧. సాయము s. n. Evening, the close of day.
 12. సాయము s. n. vide సహాయము.
 ౧౩. సాయాహ్నము s. n. Evening.
 ౧౪. సాయులవాండ్లు s. n. vide బుడిబుడిక్కులవాండ్లు.
 ౧౫. సాయుజ్యము s. n. Union with the deity.
 ౧౬. సారంగము s. n. 1. A deer or antelope. 2. a large black bee. 3. the bird termed the *Chataka*, or *Cuculus melanoleucos*. 4. an elephant. 5. a cloud. 6. vide సారంగి.
 ౧౭. సారంగి s. n. (H. *سارنگی*) A small musical instrument, like a fiddle, mounted with five wires, and played with a bow.
 ౧౮. సారణి s. n. A sluice, drain, or canal.
 ౧౯. సారథి s. n. A charioteer.
 ౨౦. సారము s. n. 1. The pith, or sap, of trees. 2. strength, vigour. 3. the essence of any thing. 4. marrow.
 ౨౧. సారమేయము s. n. A dog.
 ౨౨. సారపత్తులు s. n. plu. vide జెంతిరెలు.
 ౨౩. సారసము s. n. 1. A lotus. 2. the indian crane.
 ౨౪. సారాయి or సారా s. n. Spirituous liquor, of any kind.
 ౨౫. సారి s. n. in composition, A time, or turn, in rotation ; as ఒకసారి once, &c.
 ౨౬. సారువాపంట s. n. A crop in low wet ground.
 ౨౭. సారువు s. n. A ridge, or small bank.
 ౨౮. సారూప్యము s. n. Obtaining the same form as that of the deity.
 ౨౯. సారె s. n. 1. Presents to a daughter when sent to her husband's house. 2. a pawn, or piece, at the game of *Sogetaloo*. 3. a potter's wheel.
 ౩౦. సారెసారె or సారెకు adv. Often, frequently.
 ౩౧. సార్థము s. n. A multitude ; especially of similar animals, or of travellers ; a caravan.
 ౩౨. సార్థవాహుడు s. n. A trader, or merchant.
 ౩౩. సార్వభౌమము s. n. The elephant of *Cubera*, stationed at the northern point.
 ౩౪. సార్వభౌమము s. n. An emperor, or universal monarch.
 ౩౫. సాల s. n. 1. A hall. 2. a stable. 3. an avenue.
 ౩౬. సాలగ్రామము - సాలిగ్రామము or సాలగ్రామము s. n. The *Salagramum*, or stone sacred to *Vishnoo*, said to be found in the bed of the river *Gunduk*.
 ౩౭. సాలభంజిక s. n. A doll, or puppet.
 ౩౮. సాలము s. n. 1. A wall round any building. 2. a tree. 3. the *Sal* tree, or *Shorea*

- robusta.* సాలశృంగము s. n. The coping of a wall.
- s. సాలాకరి s. n. A female overcome, or won, in battle.
- s. సాలావృశము s. n. 1. A dog. 2. a wolf. 3. a jackal.
- T. సాలీడు or సాలెవురుగు s. n. A spider.
- T. సాలెవాడు s. n. A weaver.
- s. సాలోక్యము s. n. Obtaining existence in the very place where the deity exists.
- s. సాశ్వదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
- s. సావకాశము s. n. Leisure.
- s. సావధానము adj. Directing the attention to one object.
- s. సావాసము s. n. *vide* సహవాసము.
- s. సావిత్రి s. n. The holy verse of the *Vedas*, the repetition of which forms an essential part of the ceremonies enjoined to the bramin, as daily observances; the prayer is personified as the wife of *Brumha*, and mystical mother of the Hindoo classes, which are regenerated by investiture with the sacrificial string.
- s. సాష్టాంగము s. n. (from *స* with, *అష్ట* eight, and *అంగ* the body.) Prostration to the ground, so as to touch it at once with eight different members of the body; viz. the two hands, the two feet, the breast, the forehead, and the two shoulders.
- T. సానువులు s. n. plu. *vide* సేవాలు.
- s. సాన్న s. n. The dewlap of an ox.
- s. సాహసము s. n. Violence; the perpetration of any act of rapine, or aggression.
- s. సాహసాంకుడు s. n. A name of *Vicramarka*.
- s. సాహస్రము s. n. 1. An army, or detachment, a thousand strong. 2. the aggregate of many thousands.
- s. సాహాయ్యము s. n. 1. Assistance, aid, succour. 2. friendship.
- T. సాహణి s. n. A groom.
- s. సాహిత్యము s. n. 1. Classical knowledge. 2. an implement.
- T. సాహుకారు s. n. (H. *ساحکار*) A *Saucar*, or banker.
- s. సాక్షాత్పరించు v. n. To appear, or manifest one's-self; as *ఈశ్వరుడు సాక్షాత్పరించెను* The deity appeared, or manifested himself.
- s. సాక్షి s. n. A witness, an evidence.
- TUD. సింకము s. n. *vide* సింహము.
- T. సింకాణి s. n. A bow.
- TUD. సింకారము s. n. *vide* శృంగారము.
- s. సింఘాణము s. n. 1. The mucus of the nose. 2. the rust of iron.
- s. సింజి s. n. 1. The tinkling, or jingling, of ornaments. 2. the twang of the bow-string.
- s. సింజిని s. n. A bow-string.
- s. సింధుదేశము s. n. The country of *Sind*, along the *Indus*.
- s. సింధురము or సిందూరము s. n. 1. Red lead, minium. 2. an elephant.
- s. సింధువు s. n. 1. The sea. 2. the river *Indus*. సింధుశయనుడు A name of *Vishnoo*; as reclining on the ocean.
- s. సింబ s. n. A legume; a pod.
- s. సింహము s. n. 1. A lion. 2. the sign *Leo*,

in the zodiac. adj. in composition, Pre-
eminent. సింహనాదము s. n. 1. A lion's
roar. 2. a war hoop; a shout, or war
cry, on the onset. నృసింహవతారము
The fourth incarnation of *Vishnoo*, as
Narsimha, or in the shape of a man,
with a lion's head and claws. సింహాలలా
టము or సింహతలాటము A lion's head
on any ornament, or in architecture.

s. సింహళ దేశము s. n. The island of Cey-
lon.

s. సింహ సంహననము &c. adj. Handsome,
well shaped.

s. సింహానాము s. n. *vide* సింహానాము.

s. సింహాసనము s. n. A throne, as in India
being supported by lions.

s. సింహా s. n. 1. The mother of *Rahoo*. 2.
a lioness.

s. సింహిక s. n. The mother of *Rahoo*.

TUD. సిక s. n. *vide* శిఖ.

s. సికత s. n. Sandy soil.

s. సికతామయము s. n. A sand hill, or sand
bank; an island with sandy shores.

T. సిక్త s. n. (from P. A. క్త) 1. A seal, or
stamp. 2. their impression.

s. సిక్తము s. n. 1. Bee's wax. 2. a grain of
boiled rice.

s. సిక్తము s. n. *vide* T. ఉట్టి.

TUD. సిక s. n. *vide* శిఖ No. 2.

T. సిక్కు s. n. 1. Shame. 2. modesty, timidity.
3. disgrace. సిక్కుమాలిన adj. Shameless,
impudent. సిక్కుపడు v. n. To be ashamed.

s. సిచయము s. n. Cloth, clothes.

T. సిడము s. n. A flag, or banner.

T. సిడి s. n. 1. A beam of wood, fixed on
the top of another by a pivot, and turn-
ing, both horizontally, and perpendicu-
larly up and down. 2. the suspension of
a person from a raised beam of this kind,
by a double pointed hook, fixed in the
large tendons of the back. By lowering
the other end of the beam, he is raised
to a great height, and is swung round
hanging by the hook, as a sacrifice to
the village goddess. This is a ceremony
in which the bramins take no part. It
is also termed పాలపుసిడి to distinguish
it from the same ceremony, in which,
in lieu of the hook, a basket is used, in
which the victim is seated. This last is
termed గంపసిడి.

s. సితము adj. White. s. n. 1. White colour.
2. sugar. సితానమరము s. n. *Garooda*, the
bird and vehicle of *Vishnoo*; as being
white faced.

s. సితాభ్రము s. n. Camphor.

T. సిద్ధాయము s. n. Saving in expenditure.

T. సిద్ధి s. n. 1. A large leathern bottle,
used for oil, &c. in India. 2. a brazen
oil bottle.

s. సిద్ధము s. n. A state of readiness, or pre-
paration. adj. 1. Ready, prepared. 2. true,
certain.

s. సిద్ధాంతము s. n. 1. Demonstrated con-
clusion, established truth. 2. a famous
sanskrit work, on astronomy.

s. సిద్ధార్థి s. n. The fifty-third year, in the
Hindoo cycle of sixty.

- s. సిద్ధి s. n. 1. Fulfilment, accomplishment, completion. 2. result, effect. 3. success. సిద్ధించు v. n. To succeed, or take effect; to be accomplished.
- s. సిద్ధుడు s. n. A demi-god, inhabiting the region between the earth and sun.
- s. సిద్ధము s. n. A blotch, or scab.
- s. సిద్ధలము s. n. Dried or salt fish. adj. Scabby.
- s. సినివాలి s. n. The day preceding that of the new moon.
- g. సిపాయీ or శిపాయీ s. n. (from P. سپاہی) An indian soldier.
- s. సిబరము s. n. A camp.
- t. సిబ్బ s. n. A brazen cover. తరాజు సిబ్బ The scale of a balance. (P. ترازو a balance.)
- t. సిబ్బతి s. n. 1. Shame. 2. modesty.
- t. సిబ్బము s. n. A blotch, or scab.
- s. సింధ s. n. Any tubular vessel of the body, or one so considered; as a nerve, artery, or tendon.
- t. సింధు s. n. Indian ink.
- TUD. సిరి s. n. vide శ్రీ No. 1, 2 & 3.
- t. సిలుసు s. n. 1. Danger, peril. 2. calamity, misfortune.
- t. సిల్లు s. n. plu. A kind of spear, used in urging on the elephant.
- t. సివరి s. n. The leopard.
- g. సిస్టు s. n. vide శిస్టు, under దస్టు. I cannot trace the derivation of this word. As opposed to డస్టు (from P. دست the hand) money in hand, it denotes, money outstanding uncollected; but when used without reference to that word, it denotes a fixed assessment in money, as distinguished from a variable tax, or assessment in kind.
- s. సీత s. n. 1. A furrow, the track of the ploughshare. 2. the wife of Rama. 3. one of the four great branches into which the Ganges was divided on it's fall from mount Meroo.
- g. సీతాఫలము s. n. The custard apple. *Annona squamosa*.
- TUD. సీతు s. n. vide శీతు.
- s. సీత్రము s. n. Ploughed, or tilled, land.
- t. సీచిరము s. n. 1. The slough of a serpent. 2. poverty, indigence.
- s. సీత్రము s. n. The anus.
- s. సీమ s. n. 1. A boundary, or limit. 2. a country, or district, and hence applied to designate 3. Europe. సీమకోడి s. n. A turkey. lit. a European fowl.
- s. సీమంతము s. n. 1. A separation of the hair on each side, so as to leave a distinct line on the top of the head. 2. a purificatory and sacrificial ceremony, performed in the sixth or eighth month of a Hindoo female's pregnancy.
- s. సీమంతిని s. n. A woman.
- s. సీరము s. n. A plough. సీరపాణి s. n. Balarama, the elder brother of Krishna; as using the plough for a weapon.
- t. సీల s. n. A nail, pin, peg, clasp, or screw, of wood or metal.
- t. సీలమండ s. n. The ankle.
- s. సీవనము s. n. Sewing, stitching.
- s. సీసము s. n. (H. سيسا) 1. Lead. 2. poetry of a particular measure.

- G. పేసా s. n. (from P. పేషి) A bottle, glass, or phial.
 S. సు A particle, and prefix, analogous to good, well, or the Greek *Eu*, and implying reverence, worship, honor. 2. assent. 3. increase, prosperity. 4. excess, exceeding. 5. pain, distress. 6. pleasure, delight.
 TUD. సుంకము s. n. (from s. శుల్కము q. v.) Toll, customs. సుంకరి s. n. A collector of customs, or toll. సుంకరి మెట్టు A custom house.
 T. సుంత s. n. A little. adj. Little, short, trifling.
 S. సుందరము &c. adj. Beautiful, handsome. సుందరి A beautiful female.
 S. సుకలుడు s. n. A man, liberal in giving, and using.
 S. సుకరము adj. Easy, practicable, attainable.
 S. సుకుమారము &c. adj. 1. Soft, smooth, tender. 2. young, youthful.
 TUD. సుకురుడు s. n. vide s. శుక్రుడు.
 S. సుకృతము s. n. 1. Virtue, moral merit. 2. fortune, auspiciousness.
 S. సుఖము - సుకము or సుగము s. n. 1. Happiness, pleasure, delight, joy. 2. health, welfare. adj. 1. Happy, &c. 2. healthy. సుఖి s. n. A pleasant, happy, or healthy man. సుఖించు or సుఖియించు To feel pleasure, or joy; to be happy. సుఖ ప్రసవము A safe and easy delivery, in child-birth. సుఖసంకటము lit. the pain from pleasure. The venereal disease.
 S. సుగంధి s. n. A perfume; fragrance.
 S. సుగ్రీవుడు s. n. The monkey king, the friend and confederate of *Rama*.
 S. సుజనుడు s. n. A good, virtuous, or respectable, man.
 T. సుది s. n. 1. A whirlpool. 2. curled hair. సుదిగాలి A whirlwind. సుదిగాను To surround, or encircle. సుదియు To whirl round. సుదివడు To become confused in battle. సుదివాలు s. n. A missile weapon.
 T. సుదియ s. n. Half a load of beetle leaf.
 T. సుదుగాడు s. n. A cemetery, or place for burning, or burying, the dead.
 T. సుదుము s. n. A flock of one hundred sheep.
 S. సుత s. n. A daughter.
 T. సుత adv. 1. Since, from. 2. even, also.
 S. సుతలము s. n. The sixth lower region, or hell.
 TUD. సుతి s. n. vide s. శ్రుతి No. 3.
 S. సుతుడు s. n. A son.
 T. సుత్రే s. n. A hammer.
 S. సుత్రముడు s. n. A name of *Indra*.
 T. సుద s. n. The point, or end, of any thing.
 S. సుదతి s. n. A female with handsome teeth.
 S. సుదర్శనము s. n. The discus, or missile weapon of *Vishnoo*.
 T. సుద్ధ s. n. A sort of white clay, or pumice stone.
 TUD. సుద్ది s. n. vide శుద్ధి.
 T. సుద్ది s. n. The moral of a fable, or tale.
 S. సుధ s. n. 1. Nectar; the beverage of

- immortality. 2. lime, mortar. సుధాంశుడు s. n. lit. nectar rayed. The moon; the supposed repository of this beverage. సుధాపాణి The divine physician; as bearing in his hands this beverage.
- s. సుధర్మ s. n. The council, or assembly, of gods.
- s. సునాయించు v. a. To plait clothes.
- s. సునాసిరుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. సునీధము &c. adj. Virtuous, good, moral.
- t. సున్న s. n. 1. A cypher. 2. the letter o. సున్న పెట్టు lit. to put a cypher. To refuse, or decline to give.
- s. సున్నతీ s. n. (from A. سُنَّت) 1. Circumcision. 2. the traditions of *Mohummud*.
- t. సున్నము s. n. Lime, or mortar. సున్నపు తాయ The chunam box used by Hindoos, in which a little fine lime is kept, to be rubbed on the beetle leaf, before it is chewed.
- t. సున్ని s. n. Powder of any kind.
- s. సుపర్ణుడు s. n. *Garooda*, the bird and vehicle of *Vishnoo*; as having a plumage of beautiful feathers.
- s. సుపర్వుడు s. n. A god or deity.
- s. సుప్తి s. n. Sleep, sleeping.
- s. సుప్రతీకము s. n. The elephant at the north east point. adj. Handsome, well made.
- s. సుప్రలాపము s. n. Eloquence, elegant discourse.
- s. సుబ్రహ్మణ్యుడు s. n. A name of the Hindoo *Mars*; as being the peculiar guardian of the bramins.

- s. సుభగము &c. adj. Pleasing to the eye, grateful to the sight.
- s. సుభద్ర s. n. The wife of *Arjoona*, and sister of *Jagnatha*.
- s. సుమనసుడు s. n. A god, or immortal.
- s. సుతుము or సుమనసము s. n. A flower. సుమనోరజము s. n. (from s. రజన్ dust.) The pollen of a flower.
- s. సుయోధనుడు s. n. A name of *Dooryodhana*, the chief of the *Cooroo* family.
- s. సుర s. n. Spirituous, or fermented, liquor. adj. in composition only, Of or belonging to the deities, or gods; as, సురజ్యేష్ఠుడు s. n. (from s. జ్యేష్ఠ elder.) *Brumha*, the creator.
- s. సురంగము s. n. A hole, such as is made by rats, or by burglars, or in blasting rocks.
- t. సురపాలి s. n. A whirlwind.
- t. సురకు v. n. To flee.
- t. సురటి s. n. A fly brush, usually made of the tail of the *Bos grunniens*.
- s. సురతము s. n. Copulation, coition.
- s. సురభి s. n. A perfume, or fragrant substance.
- s. సురలు s. n. plu. The gods, or deities. సురాది s. n. (from s. అది an enemy.) An *Ascor*, or infernal being.
- s. సురామందము s. n. Yeast, barm, froth.
- t. సురాలించు v. a. To throw away, in disdain.
- tud. సురియ or సురే s. n. vide చురిక.
- t. సురుకుడుచెక్క s. n. Red-wood.
- t. సురేకారము s. n. Saltpetre.

- s. సులభము &c. adj. Easy ; feasible, attainable ; of easy acquisition, or attainment.
- s. సులోచనము s. n. Spectacles, or eyeglasses.
- t. సుఖపు or సులుపు s. n. 1. Facility. 2. lightness, as opposed to heaviness. 3. an expedient, or means. adj. *vide* సులభము.
- s. సువర్ణము s. n. Gold. adj. Of a fine colour.
- s. సువాసిని s. n. A woman residing in her father's house.
- t. సువ్వి interj. This is the chorus used by women, at the close of their songs, in beating rice.
- s. సుషమ s. n. Exquisite beauty, or splendour.
- s. సుషవి s. n. The gourd, termed *Momordica charantia*.
- s. సుషిరము s. n. 1. A hole. 2. a wind instrument.
- s. సుషమము adj. Cold, frigid.
- s. సుషుప్తి s. n. Profound, or deep, sleep.
- s. సుష్టు adj. Well, excellent.
- s. సుహృదుడు s. n. A friend. lit. kind or good hearted.
- s. సూకరము s. n. A hog.
- s. సూచకుడు s. n. A spy, or informer.
- s. సూచన s. n. A hint, gesture, or gesticulation ; conveying intimation by signs. సూచకము adj. Conveying meaning, by gestures, or signs. సూచించు To hint, by signs, or gestures.
- s. సూచి s. n. A needle.
- t. సూటి s. n. 1. Aim. 2. an expedient.
- t. సూదిగములు s. n. plu. Bracelets of a peculiar make.
- t. సూదిదె s. n. A rare, or curious, thing.
- t. సూడు s. n. An enemy, or foe.
- s. సూతకము s. n. 1. The imaginary pollution, proceeding from the birth of a child, or from the death of a relation. 2. mercury, or quicksilver.
- s. సూతము s. n. Mercury, or quicksilver.
- s. సూతి s. n. 1. Birth, delivery, parturition. 2. offspring, progeny. 3. sewing.
- s. సూతుడు s. n. 1. A charioteer. 2. a man of a mixed race, descended from a brahmin woman, by a man of the second or martial tribe. 3. the name of a sage, pupil of *Vyasa*.
- s. సూత్రధారుడు s. n. The principal actor, or manager, of a company, and chief interlocutor in the prelude to a drama.
- s. సూత్రము s. n. 1. A thread. 2. an expedient, or contrivance. 3. a rule, a precept, in morals or science ; a short obscure and technical sentence, enjoining some observance in law or religion, or intimating some rule in grammar, logic, &c. ; in each case it is the fundamental and primitive part of Hindoo learning, and is the form in which the works of the early and supposed inspired writers appear ; the ingenuity and labour of subsequent authors having expanded and explained the original *Sootras*, in various

commentaries, and glosses. 4. an opinion, or decree, in law.

- T. సూదంటు రాయి s. n. The loadstone.
 S. సూదనము &c. adj. Destroying, killing.
 S. సూదము s. n. Split pease dressed. 2. mud, or mire.
 T. సూది s. n. A needle.
 S. సూదుడు s. n. A cook.
 S. సూన s. n. A slaughter house, or place where animals are killed.
 S. సూనము s. n. A flower.
 S. సూనుడు s. n. A son.
 S. సూన్యతము s. n. True and agreeable discourse.
 S. సూపకారుడు s. n. A cook.
 S. సూపధూపకము s. n. Assafoetida.
 S. సూపము s. n. Split pease dressed.
 S. సూరకత్తి s. n. A small knife.
 S. సూరణము s. n. The root termed *Arum campanulatum*.
 T. సూరాకారము s. n. Saltpetre.
 S. సూరి s. n. A learned man.
 S. సూరుడు s. n. 1. A learned man. 2. the sun.
 T. సూరె s. n. A side, or direction.
 T. సూరేపాను s. n. A kind of triangular parasol.
 S. సూర్యము s. n. A winnowing basket.
 S. సూర్తి s. n. An image of any metal.
 S. సూర్యకాంతము s. n. A gem, sometimes applied to crystal, but usually to a stone of fabulous existence and properties.
 S. సూర్యుడు s. n. The sun. సూర్యపుత్రుడు s. n. (from S. పుత్ర a son.) 1. Shuni,

the planet Saturn. 2. Yama. 3. Varoona the indian neptune. సూర్యేందుసంఘము s. n. (from S. ఇందు the moon, and S. సంఘము conjunction.) The day of the new moon, when it rises invisible.

- S. సూక్ష్మము &c. adj. 1. Little, small, minute, atomic. 2. subtle. 3. thin, fine.
 S. పుక్వము s. n. The corner of the mouth.
 S. పుగము s. n. A short arrow, thrown by the hand.
 S. పునాలము s. n. (P. شغال) A jackal. పునాలిక s. n. A female jackal.
 S. పుణి s. n. An elephant hook.
 S. పుణిక s. n. Saliva.
 S. పుతి s. n. 1. Way, road, or path. 2. going, proceeding.
 S. పుపాటి or పుపాటిక s. n. A bill, or beak, of a bird.
 S. సృష్టి s. n. 1. Creation, creating. 2. nature, natural property or disposition. సృష్టము &c. adj. Created, made. సృష్టించు or సృజించు v. a. To create, make, or form. సృష్టింపు s. n. Creation.
 T. సెక or సెక s. n. Warmth. సెకరోగము, r. సెకలాతు s. n. Woollen cloth.
 T. సెక్కించు v. n. To evince disgust, or horror.
 T. సెజ్జి s. n. (H سجة) 1. A bed, or couch. 2. a basket.
 T. సెట్టి s. n. The title assumed by all members of the *Beri*, *Comtee*, or *Balajee* casts, who trade as merchants of any description, and usually at Madras written *Chitty*.
 T. సెనగలు s. n. plu. wide వనగలు,

- T. సేరసు s. n. Danger, calamity, peril.
 T. సేరబడి s. n. Friendship.
 T. సేలX s. n. A cant word, used in measuring, to denote either a score, or one hundred.
 T. సేలగోల s. n. A goad.
 T. సేలయు v. n. To run about, as applied to cattle.
 T. సేలయేరు s. n. A cascade.
 T. సేలవి s. n. The corner of the mouth.
 T. సేలపు s. n. *vide* శలపు.
 T. సేగ s. n. Evil, harm.
 S. సేచికము s. n. A cloud.
 S. సేచితము s. n. 1. Sprinkling. 2. dripping, oozing.
 S. సేరుపు s. n. 1. A bridge. 2. a causeway, bank, or mound.
 T. సేద s. n. 1. Fatigue. 2. rest. సేద దేర్చు To refresh another.
 T. సేద్యము s. n. Agriculture, cultivation.
 సేద్య గాడు A cultivator.
 S. సేన s. n. (H. *సేना*) An army. సేనాంకము s. n. (from s. అంక a limb or member.) A component part of an army; as elephants, cavalry, chariots, infantry, &c. సేనాని s. n. 1. *Koomaraswamy*, the Hindoo Mars. 2. a commander or general. సేనాపతి s. n. 1. A general or commander. 2. a title assumed by the heads of the Jandra cast, one of the subdivisions of the weaver tribe.
 T. సేపు s. n. making in the inflexion sing.
 సేపటి A space, period, or interval, of time; the time or duration of any event, action, or occupation.
 TUD. సేమము s. n. *vide* తేమము.
 T. సేరు s. n. (H. *సేरु*) The measure of capacity, or weight, termed *a seer*.
 S. సేవ s. n. Service, servitude, worship, devotion, zeal. సేవకుడు s. n. A servant, or attendant; a man devoted, or attached to. సేవించు v. a. 1. To serve, or attend. 2. to serve, worship, or honor.
 S. సేవధి s. n. A divine treasure.
 T. సేవ్యము s. n. Ploughed land.
 S. సేవ్యము &c. adj. Worthy of service, or adoration.
 T. సేస s. n. The place where the hair parts, when combed down on each side of a female's head.
 T. సేసలు s. n. plu. A quantity of rice, thrown on the heads of the bride and bridegroom, during the marriage ceremony.
 S. సైంధవము s. n. A horse.
 S. సైంధవలవణము s. n. Rock salt; as produced in *Sind*.
 S. సైతము s. n. A sand bank, or island with sandy shores.
 T. సైకము adj. 1. Small, little, minute. 2. handsome.
 T. సైక s. n. A sign, hint, token, or wink.
 TUD. సైచు v. a. To endure, bear, or suffer.
 TUD. సైతము adv. *vide* సహితము.
 T. సైదోడు s. n. A brother, or sister.

- s. సైనికుడు s. n. 1. A guard, centinel, or piquet.
- s. సైన్యము s. n. An army.
- s. సైరంద్రి s. n. A female artist.
- T. సైరణ s. n. Patience. సైరించు v. a. To endure, bear, or suffer.
- s. సైరిభము s. n. A buffalo.
- TUD. సాంటి s. n. *vide* శుంతి.
- T. సాంతము adj. Of or belonging to one's self.
- T. సాంపు s. n. Beauty, elegance, harmony. adj. Beautiful, handsome, elegant, harmonious. సాంపారు To be beautiful, agreeable, or pleasant. సాంపిల్లు v. n. 1. To shine. 2. to be handsome, or beautiful.
- T. సాక్తు s. n. *vide* చాక్తు v. n. To reel, or stagger; to be intoxicated, or stupified; to be faintish. సాక్తించు v. a. To cause to reel, &c.
- T. సాగటాలు s. n. A sort of Hindoo backgammon.
- T. సాగయు v. n. *vide* సాక్తు.
- T. సాగసు or సాగుసు s. n. Beauty, comeliness, elegance. adj. Beautiful, handsome.
- T. సాజ s. n. Rice, or broken rice, boiled, after having been first well heated, in a dry state.
- T. సాట్ట adj. & s. n. *vide* చాట్ట.
- T. సాత్తు s. n. Property, goods, estate.
- T. సాచ s. n. 1. A funeral pile, or a place for burning the dead. 2. the fire used at the funeral pile. 3. any distressing intelligence.
- T. సాన s. n. 1. A cascade. 2. *vide* జీడి.
- T. సాన్న s. n. (from H. सोन) Gold. సాన్నాత్తి s. n. (H. సోనా) A gold, or silver, smith. (H. సోనా the business of a goldsmith.)
- T. సాన్నాయ s. n. (from P. سرنای سرناچی) A sort of indian clarionet.
- T. సాబకు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- T. సామ్మసిల్లు v. n. To swoon, or faint.
- T. సామ్మ s. n. 1. Property. 2. riches, wealth. 3. a jewel, or ornament.
- T. సారశీల s. n. *vide* లినుశుశీల.
- T. సారద s. n. 1. A row of trees, &c. 2. successive order. 3. abundance, much.
- T. సారమీను s. n. A shark.
- TUD. సారము s. n. *vide* స్వరము.
- T. సారు కాకు s. n. A dry leaf.
- T. సారుకు s. n. 1. The drawer of a table, or box. 2. a dry leaf. v. n. To be inclined, to fall down from weakness.
- T. సాలయు v. n. To be in a languishing, feeble, or fainting, state. సాలపు s. n. Feebleness, faintness.
- T. సోఁకు s. n. An evil spirit, or Titan.
- T. సోఁకు v. 1. To touch. 2. to contract by touch; to be affected by contagion.
- T. సోఁ adj. Long.
- T. సోడుముట్టు v. n. (from T. ముట్టు to touch.) To reach the sky, or the head.
- s. సోధ s. n. A clever, able, or patient man.
- s. సోధము adj. Borne, suffered, endured.
- s. సోత్పాసము s. n. Irony, sneering.

- s. సోదరుఁడు s. n. A brother of whole blood; lit. of the same womb.
- T. సోది or సోదె s. n. Fortune-telling.
- T. సోదెకత్తె s. n. A female fortune-teller.
- TUD. సోద్యము s. n. and adj. *vide* s. చోద్యము.
- T. సోన s. n. Rain; thin, but long continued, rain.
- s. సోపానము s. n. A stair, or step.
- T. సోంపు s. n. Caraway seed.
- TUD. సోబనము s. n. *vide* s. శోభనము.
- T. సోబె s. n. A blotch, or scab.
- s. సోమము s. n. The moon plant. *Asclepias acida*. సోమపీథి s. n. One who drinks the juice of the *asclepias acida*, at a sacrifice. సోమయాజి or సోమాసి One who offers the juice of the *asclepias acida*, in oblations, at a sacrifice.
- s. సోమవారము s. n. Monday.
- T. సోమారి s. n. An idle, lazy, person. సోమారితనము s. n. Idleness, laziness.
- TUD. సోము s. n. *vide* s. సుఖము.
- s. సోముఁడు s. n. 1. The moon. 2. *Siva*. 3. *Cubera*.
- T. సోరంగిచేప s. n. The indian whiting.
- T. సోరణగంత s. n. making the nom. plu. either regular, or సోరణగండ్లు A hole in the wall, or ceiling, used both as a window, and a chimney.
- T. సోల s. n. The third subdivision, by quartal fractions, of the *toom*, the greatest Teloogoo measure of capacity, of which this word consequently denotes the sixty-fourth part.
- T. సోలు v. n. To reel, stagger, or be faint.
- s. సోల్లంతనము s. n. Irony, sneering.
- s. సొందర్యము s. n. Beauty, loveliness.
- s. సొకర్యము s. n. 1. Health, good condition. 2. convenience. adj. Healthy, in good condition, convenient.
- s. సొఖ్యము s. n. Pleasure, happiness.
- s. సొగంధికము s. n. 1. The white water lily. *Nymphaea lotus*. 2. a ruby. 3. sulphur.
- s. సొచుఁడు s. n. A tailor.
- s. సొజిన్యము s. n. Goodness, mildness.
- s. సొదామిని or సొదామ్ని s. n. Lightning.
- s. సొధము s. n. Any grand edifice; a palace, or mansion.
- s. సొనందము s. n. The club of *Balarama*.
- s. సొనికుఁడు s. n. A butcher.
- s. సొత్తికము s. n. Nocturnal combat.
- s. సొభాగ్యము s. n. 1. Auspiciousness, good fortune. 2. the fourth of the astronomical *Yogas*.
- s. సొమ్య s. n. The forty-third year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. సొమ్యము &c. adj. Mild, gentle, placid.
- s. సొమ్యుఁడు s. n. *Baodha*, the regent of the planet Mercury.
- s. సొరభ్యము s. n. Fragrance, odour.
- s. సొరమానము s. n. The solar, in contradistinction to the lunar, month.
- s. సొరాష్ట్రదేశము s. n. The country near *Surat*.
- s. సొరి s. n. Saturn.
- s. సొరికుఁడు s. n. A vender of spirituous liquor.
- T. సొరు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- s. సొవచలలవణము s. n. *Sochal* salt.

- s. సావీరదేశము s. n. A district, apparently the part of the *Gangetic* provinces, occupied by the *Sivras* now called *Sivras*.
- s. సౌప్తవము s. n. 1. Beauty. 2. goodness, excellence.
- s. సౌహార్దము s. n. Friendship.
- s. స్తందుడు s. n. A name of *Koomaraswamy*, the Hindoo Mars.
- s. స్తంధము s. n. 1. The trunk of a tree. 2. the shoulder, or head of the humerus.
- s. స్తంధావారము s. n. A camp.
- s. స్తన్నము adj. 1. Fallen, fallen down, or from. 2. oozing.
- s. స్తలనము s. n. 1. Stumbling, slipping, tripping. 2. falling from virtue. 3. making a mistake in speech, or pronunciation. 4. a knock, or shock; collision.
- s. స్తలితము s. n. 1. Circumvention. 2. falling, tumbling, slipping.
- s. స్తంబము s. n. 1. A shrub. 2. a clump of grass. 3. a sheaf of corn.
- s. స్తంబేరమము s. n. An elephant.
- s. స్తంభనము s. n. The suppression of any faculty, by magical means.
- s. స్తంభము s. n. 1. A post, or pillar. 2. insensibility, want of feeling, or excitability. స్తంభించు To cease, or stop.
- s. స్తనము s. n. A woman's breast. స్తనంధయుడు An infant at the breast.
- s. స్తనయిత్సువు s. n. A cloud.
- s. స్తనితము s. n. Thunder.
- s. స్తన్యము s. n. Milk.

- s. స్తంబకము s. n. A cluster of flowers, a nosegay.
- s. స్తంబరకము s. n. 1. A fence, or railing. 2. a pillar.
- s. స్తంభము &c. adj. 1. Stopped, blocked up. 2. firm, stiff. 3. dull, stupid. స్తంభరోమ s. n. (from s. రోమ hair.) A hog. lit. stiff haired.
- s. స్తానము s. n. vide స్నానము.
- s. స్థిమితము adj. 1. Unsteady, shaking, wavering. 2. wet, moist.
- s. స్తుతి or స్తవము s. n. Praise, flattery, encomium, eulogium, panegyric. స్తుతించు or స్తుతియించు v. a. To praise, flatter, commend, or approve.
- s. స్తుత్యము &c. adj. Laudable, praiseworthy.
- s. స్తూపము s. n. A mound, heap, or pile, of earth, &c.
- s. స్తేనుడు s. n. A thief, or robber.
- s. స్తేయము s. n. Theft, robbery. స్తేయి s. n. A thief, or robber.
- s. స్తోకము s. n. Little, small.
- s. స్తోత్రము s. n. Praise, flattery, applause, commendation. స్తోత్రించు To praise, commend, or flatter.
- s. స్తోమము s. n. 1. A heap, number, flock or multitude. 2. riches, wealth.
- s. స్త్రీ s. n. A woman. adj. Female, feminine.
- s. స్త్రీరంజనము s. n. Beetle nut, and leaf.
- s. స్థంధిలము s. n. 1. A levelled square piece of ground, prepared for a sacrifice. 2. property, wealth.

- s. స్థపతి s. n. 1. A carpenter. 2. a sovereign. 3. a guard, or door-keeper.
- s. స్థలము or స్థలము s. n. 1. A place, or site. 2. soil, dry or firm ground. 3. residence.
- s. స్థవిరము &c. adj. 1. Old, aged. 2. firm, fixed.
- s. స్థవిష్ఠము &c. adj. Very fat, corpulent, or big.
- s. స్థాణువు s. n. 1. *Siva*. 2. the trunk of a tree from which the branches have been lopped off.
- s. స్థానకము s. n. A city, or town.
- s. స్థానము s. n. 1. Place, spot, site, situation. 2. a house, or residence.
- s. స్థానికుడు s. n. A fixed worshipper, in a Hindoo temple.
- s. స్థాపన or స్థాపనము s. n. Fixing or concentrating the thoughts. స్థాపితము adj. Firm, steady, established. స్థాపించు v. a. 1. To establish, make good, or confirm. 2. to place, or deposite.
- s. స్థాయి adj. Permanent, steady, firm, invariable.
- s. స్థాయుకుడు s. n. The overseer of a village.
- s. స్థాల s. n. A cup, bason, or plate; any culinary vessel.
- s. స్థాలి s. n. Any small pot.
- s. స్థావరము adj. Fixed, stationary, stable, immoveable; real, as applied to property.
- s. స్థాస్థువు adj. Permanent, firm, stable, durable, eternal.
- s. స్థితము &c. adj. 1. Stayed, stopped. 2. standing.
- s. స్థితి s. n. 1. Condition, state. 2. property, wealth. భూస్థితి Landed property. స్థితిమంతుడు A man of property.
- s. స్థిర s. n. The earth.
- s. స్థిరము &c. adj. 1. Firm, fixed, steady, immoveable, stable. 2. permanent, durable.
- s. స్థూణ s. n. 1. An iron image. 2. an anvil. 3. a post, or pillar. (P. ستون)
- s. స్థూలము &c. adj. Big, corpulent, bulky. s. n. A tent.
- s. స్థూలి s. n. A camel.
- s. స్థైర్యము s. n. Firmness, steadiness, steadfastness.
- s. స్నాతకుడు s. n. An initiated householder, a man of the three first classes who, having completed the term prescribed for his studies, becomes a housekeeper; if at the end of this period, he has not acquired a knowledge of the *Veda*, he is called *Vratasnataca*, if he has acquired that knowledge earlier, he is termed *Vidyasnataca*, and if he finishes his regular studies at the same time that the period of study expires, he is named *Ubhayasnataca*.
- s. స్నానము or స్నానము s. n. Ablution, bathing.
- s. స్నాయువు s. n. A tendon, or muscle.
- s. స్నిగ్ధము &c. adj. Smooth, bland, soft, oily, unctuous.
- s. స్వృష s. n. A daughter-in-law.

౩. స్నేహము s. n. 1. Friendship, intimacy, affection, kindness. 2. oil, unguent. స్నేహించు v. a. To cultivate, or court, another's friendship.
 ౪. స్నేహితుడు s. n. A friend, companion, or comrade.
 ౫. స్పర్ధ s. n. Envy, emulation, rivalry.
 ౬. స్పర్శ s. n. Contact, touch.
 ౭. స్పర్శము s. n. 1. Touch, contact. 2. the wind, or air.
 ౮. స్పర్శస్యందము s. n. A frog.
 ౯. స్పష్టము adj. Clear, evident, manifest, apparent, conspicuous, easy, intelligible.
 ౧౦. స్పృశించు v. a. To touch, to feel. స్పృష్టి s. n. Contact, touch, feeling.
 ౧౧. స్పృహ s. n. Wish, or desire.
 ౧౨. స్ఫుట s. n. The expanded hood of a serpent.
 ౧౩. స్ఫటికము s. n. Crystal.
 ౧౪. స్ఫారము adj. Large, great.
 ౧౫. స్ఫిక్తు s. n. The buttock.
 ౧౬. స్ఫీతము adj. 1. Much, many. 2. enlarged.
 ౧౭. స్ఫుటము adj. 1. Blown, opened, expanded. 2. apparent, evident, manifest.
 ౧౮. స్ఫురించు or స్ఫురియించు v. n. 1. To recollect, or remember. 2. to be manifest, or clear.
 ౧౯. స్ఫులింఁగము s. n. A spark of fire.
 ౨౦. సోద s. n. The expanded hood of a serpent.
 ౨౧. సోదకము s. n. A boil, or tumor; hence, in Teloogoo, used to denote the small pox.
౨౨. స్తయము s. n. 1. Pride, arrogance. 2. wonder, surprize.
 ౨౩. స్మరణ s. n. Recollection, memory. స్మరించు or స్మరియించు v. a. 1. To think. 2. recollect, or remember. 3. to invoke, or meditate on.
 ౨౪. స్మరుడు s. n. *Cama*, the Hindoo Cupid. స్మరశురుడు s. n. *Vishnoo*, as his spiritual father. స్మరభ్యజిము s. n. (from s. భ్యజి a flag or banner.) The penis. స్మరసఖుడు s. n. (from s. సఖి a friend.) The moon.
 ౨౫. స్మితము s. n. A smile. adj. Blown, expanded.
 ౨౬. స్మృతి s. n. 1. Recollection, remembrance, memory. 2. law, the body of law as delivered originally by *Menu*, *Yajnowalkya*, and other inspired legislators, to their respective pupils, and committed by them, from recollection, to writing. 3. a law book, a code of laws.
 ౨౭. స్వందనము s. n. 1. A car, or chariot. 2. dropping, oozing.
 ౨౮. స్వచము s. n. Speed, velocity, swiftness.
 ౨౯. స్వన్నము adj. Flowing, dropping, trickling.
 ౩౦. స్వమీకము s. n. 1. Time. 2. a cloud.
 ౩౧. స్వామికుడు or స్వామిలుడు s. n. A wife's brother.
 ౩౨. స్వాతము s. n. A sack. adj. Sewn.
 ౩౩. స్వాతి s. n. Sewing, stitching.
 ౩౪. స్వానము s. n. A sack.
 ౩౫. ప్రక్రు or ప్రజిము s. n. A chaplet, wreath, or garland.

- T. ప్రక్షు v. n. *vide* సక్ష్మ.
 S. ప్రద్ధు s. n. A fart.
 S. ప్రవంతి s. n. A river.
 S. ప్రవము or ప్రావము s. n. Dropping, oozing. ప్రవించు To drop, or trickle.
 S. ప్రప్త s. n. *Brumha*.
 S. ప్రప్తము adj. Fallen down, off, or from.
 S. స్రుక్షు or స్రుచము s. n. A sort of ladle, used in pouring ghee, into the sacrificial fire.
 T. స్రుక్షు v. n. To become less, weak, or fatigued. s. n. Fatigue. స్రుక్ష్మించు v. a. To make less; to weaken, or fatigue.
 S. స్రుతము adj. Dropped, fallen.
 S. స్రుతి s. n. Dropping, falling.
 S. స్రువము s. n. A ladle, used in sacrifices.
 S. ప్రోతము or ప్రోతస్సు s. n. A natural, or rapid, stream.
 S. ప్రోతస్విది s. n. A river.
 TUP. స్వంతము adj. (from s. స్వ *self*.) One's own; proper, private, peculiar, belonging to one's-self.
 S. స్వచ్ఛందము &c. adj. Unrestrained, uncontrouled, self-willed.
 S. స్వచ్ఛము adj. Pure, transparent, pellucid.
 S. స్వజనుడు s. n. A distant kinsman.
 S. స్వతంత్రము adj. Independent, free, self-willed. s. n. Independence.
 S. స్వత్వము s. n. 1. Self-existence, independent being. 2. own right, or property.
 S. స్వనితి s. n. *An axe*.
 S. స్వనము s. n. Sound.
 S. స్వప్నము s. n. 1. A dream. 2. sleep. స్వప్నమున To dream.
 S. స్వభాను s. n. The seventeenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 S. స్వభావము s. n. Nature; natural state, property, or disposition.
 S. స్వయంపాకము s. n. 1. Articles requisite for the preparation of food. 2. cooking or preparing food. స్వయంపాకీ s. n. A cook.
 S. స్వయంభుడు s. n. lit. *self-existent*. 1. *Brumha*. 2. *Vishnoo*. 3. *Siva*.
 S. స్వయంవరము s. n. The ceremony of a young female selecting her own husband, from a large assembly of young men. స్వయంవర s. n. A girl who selects her husband.
 S. స్వరము s. n. 1. Sound. 2. a musical note. 3. vocal sound, the voice. 4. an accent. 5. air, breath through the nostrils. 6. in grammar, a vowel.
 S. స్వర్గము s. n. Heaven. *Indra's paradise*.
 S. స్వరువు s. n. *Indra's thunderbolt*.
 S. స్వరూపము s. n. Natural figure, shape, form, state, or purpose. స్వరూపనాశము s. n. lit. destruction of the natural form. Disgrace.
 S. స్వర్ణము s. n. Gold. స్వర్ణకారుడు A gold smith.
 S. స్వర్నది s. n. The Ganges of heaven.
 S. స్వర్ణానుడు s. n. *Rahoo*, the personified ascending node.
 S. స్వలోకము s. n. Heaven.
 S. స్వల్పము adj. Very small, or few; trifling;

౧. స్వస s. n. A sister.
 ౨. స్వస్తి s. n. A particle, expressive of benediction, or approbation.
 ౩. స్వస్థము or స్వాంతము s. n. The mind, or faculty of thought and feeling.
 ౪. స్వాతంత్ర్యము s. n. Independence.
 ౫. స్వాతి s. n. The fifteenth lunar mansion, consisting of the star *Arcturus*.
 ౬. స్వాదురస s. n. The grape.
 ౭. స్వాదువు s. n. Sweetness, excellence. adj. Sweet, excellent, agreeable.
 ౮. స్వాధ్యాయము s. n. Inaudible reading, or muttering of the *Vedas*, &c.
 ౯. స్వానము s. n. Sound, noise.
 ౧౦. స్వాపము s. n. Sleep, sleeping.
 ౧౧. స్వామి s. n. 1. A god, or deity. 2. a chief, lord, or master. 3. a husband. 4. a king, or governor. 5. an owner, or proprietor. స్వామి శ్రోహము Treason; treachery to a superior.
 ౧౨. స్వారస్యము s. n. Principal or chief aim, object, intention, or meaning. lit. it's own juice. adj. Pleasing, delicious.
 ౧౩. స్వారాట్టు s. n. *Indra*.
 ౧౪. స్వాస్థ్యము s. n. 1. Wealth, property. 2. content, happiness. 3. fortitude, firmness.
 ౧౫. స్వాహా interj. An exclamation, used in making oblations to the gods. s. n. A personification thereof, as the wife of fire, and goddess presiding over burnt offerings.
 ౧౬. స్వీకారము s. n. Adoption. స్వీకరించు To adopt.

- s. స్వీయము &c. adj. Own, relating or belonging to one's-self.
 s. స్వేదజిములు s. n. plu. Worms, insects, &c. engendered by heat and damp.
 s. స్వేదని s. n. An iron plate, used as a frying pan.
 s. స్వేదము s. n. 1. Sweat, perspiration. 2. warmth, heat.
 s. స్వేరము or స్వేరి adj. Self-willed, unrestrained.
 s. స్వేరిణి s. n. An adultress, or unchaste wife.

హ

- హ The forty-ninth letter, and thirty-fourth consonant, in the Telooogo alphabet.
 s. హంస or హంసము s. n. 1. A swan; a fabulous bird of that species, thought now to be extinct. 2. one of the vital airs. హంసవాహనుడు s. n. *Brumha*; as having the swan for his vehicle.
 s. హంసకము s. n. An ornament for the feet, described as resembling the swan's foot.
 s. హంసకూటము s. n. The hump on the shoulder of Indian cattle.
 s. హంసి s. n. The female of the హంస q. v.
 s. హంసుడు s. n. The sun.
 t. హజోలుము s. n. 1. The gate of a mansion. 2. a royal court.
 s. హట్టము s. n. A market, or fair.
 s. హతము s. n. Violence, rapine. హతాశ్చరించు To violate, or force.

- s. హఠాత్తు నా adv. Suddenly.
- s. హతకుడు s. n. A coward, or poltroon.
- s. హతము &c. adj. 1. Killed, beaten, destroyed. 2. disappointed. హతముచేయు v. a. To kill, destroy, or ruin.
- r. హత్తు v. n. 1. To be joined, or attached. 2. to be obtained, as applied to a situation, or employment. హత్తించు v. a. 1. To join, unite, or attach. 2. to bestow, or give, an employment.
- s. హత్య s. n. Murder, slaughter, killing.
- r. హదను s. n. An opportunity.
- s. హనుమంతుడు - హనుమానుడు - హనుమడు or హనుమ s. n. The monkey chief *Hanooman*, the ally and spy of *Rama*, in his invasion of Ceylon, since deified, and worshipped by the followers of *Vishnoo*.
- s. హనువు s. n. The jaw.
- s. హయమారకము s. n. The shrub termed *Nerium odorum*.
- s. హయము s. n. A horse. హయవాహనుడు s. n. *Cubera*, whose vehicle is the horse.
- s. హరణము s. n. 1. Taking, accepting, seizing, carrying off. 2. a special gift, as a nuptial present, &c.
- s. హరము adj. Expelling, delivering; counteracting evil effects. హరించు or హరియించు v. n. 1. To expel, deliver, take away, or counteract evil effects. 2. to be digested. v. a. To carry off, or usurp. హరించుకొను v. comp. To possess a strong power of digestion.
- s. హరి s. n. 1. A lion. 2. a snake, or ser-

- pent. 3. a monkey. 4. a horse. 5. a frog. 6. *Vishnoo*. 7. *Yama*. 8. *Indra*. 9. air, wind. 10. the moon. 11. the sun. 12. green colour.
- s. హరికుడు s. n. A thief, or robber.
- s. హరికేశుడు s. n. *Siva*.
- r. హరిగోలు s. n. A basket boat, such as is used on the *Tomboadra*, and other rivers, in the Deccan.
- s. హరిచందనము s. n. 1. A yellow, or very fragrant species of, sandal-wood. 2. one of the trees of paradise.
- s. హరిణము s. n. 1. A deer, or antelope. 2. white colour. adj. White.
- s. హరిణి s. n. (H. هرن) 1. A deer. 2. a golden image.
- s. హరితము s. n. The colour green. adj. Green, verdant.
- s. హరితాశము or హరిదశము s. n. Yellow orpiment.
- s. హరిత్తు s. n. 1. The colour green. 2. a quarter, or point, of the compass.
- s. హరిదశ్యుడు s. n. The sun.
- s. హరిత్రు s. n. Turmeric.
- s. హరిన్ద్రణి s. n. An emerald.
- s. హరిమరిధశము s. n. Chick pea. *Cicer arietinum*.
- s. హరివంతుడు s. n. *Indra*.
- r. హరివాణము s. n. A small metal plate.
- s. హరిశరుడు s. n. *Siva*.
- s. హరిశ్చంద్రుడు s. n. A sovereign, the twenty-eighth of the solar dynasty in the second age, celebrated for his piety and liberality, and who on those accounts was elevated, together with his

subjects, to heaven; having been insidiously induced by *Narada* to relate his actions, with unbecoming pride, he descended from *Swurga*, a stage at each sentence, till stopping in time, and doing homage to the gods, he was fixed, with his capital, in mid-air.

s. హరి హయండు s. n. 1. The sun. 2. *Indra*.

s. హరుండు s. n. *Siva*.

r. హరువు s. n. Contrivance, method, address.

r. హర్హారా s. n. (P. *హర్హ*) A messenger, courier, or spy.

s. హర్మ్యము s. n. A palace, or great mansion.

s. హర్మ్యశ్వుండు s. n. *Indra*.

s. హర్మ్యక్షము s. n. A lion.

s. హర్మ్యక్షుండు s. n. *Cubera*.

s. హర్షము s. n. Joy, gladness, happiness. హర్షించు To rejoice. హర్షితము &c. adj. Rejoiced.

s. హలము s. n. (H. *حل*) A plough.

s. హలా హలము s. n. 1. A sort of poison. 2. the saliva of a horse.

s. హలి s. n. *Balarama*, the elder brother of *Krishna*.

s. హల్యము adj. Ploughed, tilled.

s. హల్లకము s. n. The red lotus.

r. హల్లకొల్లారము or హల్లకల్లోలము s. n. Tumult, confusion, disorder.

s. హల్లులు s. n. plu. in grammar, The consonants.

s. హవము s. n. 1. Calling, a call. 2. sacrifice, oblation.

s. హవిస్సు s. n. Any thing offered, or intended to be offered, as an oblation, usually clarified butter.

s. హవ్యము s. n. An offering to the gods.

s. హవ్యవాహనండు - హవ్యవాటు or హవ్యవా హనుండు s. n. Fire, as bearing oblations.

s. హసంతి s. n. A portable furnace.

s. హసనము s. n. (H. *لضح* to laugh.) Laugh-ter, laughing.

s. హసితము s. n. A laugh, or smile.

s. హస్త s. n. The thirteenth lunar mansion.

s. హస్తము s. n. 1. The hand. 2. a cubit. 3. the elephant's trunk. హస్తలము The palm of the hand. హస్తాయురి s. n. Hand writing, signature.

s. హస్తి s. n. An elephant.

s. హస్తినిఖము s. n. A raised place over the gate of a city, or fort.

s. హస్తిని s. n. 1. A female elephant. 2. a female of one of the four kinds into which women are classed, and described as of low stature, corpulent habits, curly hair, dark complexion, libidinous appetite, and furious passions.

s. హస్తిపకుండు s. n. An elephant driver.

s. హస్తిపురము s. n. The city of *Delhi*.

s. హృతకము s. n. Gold.

s. హాని s. n. 1. Loss, privation. 2. damage, harm. 3. ruin. 4. abandoning.

s. హాయనము s. n. A year.

r. హాయి s. n. Happiness, quiet, peace. adj. Happy.

s. హరకుండు s. n. 1. A thief. 2. a cheat, or rogue. 3. a gambler.

- r. హిరతి s. n. *vide* ఆరతి.
 s. హిరము s. n. A necklace, or garland.
 s. హిరి adj. Pleasant, charming, agreeable.
 s. హిల s. n. Vinous, or spirituous, liquor.
 s. హిలాహలము s. n. A sort of poison, or venom.
 r. హిలి s. n. Joy, gladness.
 s. హివము s. n. Any feminine act of amorous pastime, or tending to excite amorous sensations; coquetry, blandishment, dalliance.
 s. హిసము s. n. 1. Laughing, laughter. 2. a jest, jeering. 3. mimicry.
 s. హింకుళము s. n. Vermilion.
 s. హింకువు s. n. Assafoetida.
 s. హిందోళము s. n. (H. హిందోళ) 1. A long palanqueen. 2. one of the personified musical modes.
 s. హింస s. n. 1. Injury, mischief. 2. murder, killing. 3. trouble, difficulty. హింసము &c. adj. Mischievous, hurtful, injurious. హింపించు v. a. 1. To injure. 2. to kill.
 s. హిక్కు s. n. Hiccup.
 s. హితము or హితవు s. n. An agreeable, suitable, or obliging, service. adj. Agreeable, fit, acceptable, suitable.
 s. హితుడు s. n. A friend.
 s. హిమము s. n. 1. Frost. 2. snow. 3. winter. adj. Cold. హిమవంతము The Himalaya mountains.
 s. హిమవాలుక or హిమాహ్వానము s. n. Camphor.
 s. హిమిక s. n. Hoar-frost.
 s. హిరణ్మయము adj. Golden.
 s. హిరణ్యము s. n. 1. Gold. 2. wealth, property. హిరణ్యఖర్బుడు s. n. *Brumha*; as springing from the mundane egg of gold, or golden colour. హిరణ్యబాహుడు s. n. *Siva*; as golden armed.
 s. హివము &c. adj. Deficient, defective. 2. vile, low, base. 3. left, abandoned.
 s. హిర s. n. *Lutchmi*.
 s. హిరము s. n. (H. هير) A diamond.
 s. హుంకారము or హుంకృతి s. n. (H. هكارة) A roar, or loud noise. హుంకరించు To roar aloud.
 s. హుంది or హుందీ s. n. (from H. هندی and هندی) A bill of exchange.
 r. హుటాహుటి s. n. Great haste.
 s. హుడుక్క s. n. A small drum, in shape like an hour glass.
 s. హుతభుక్తు - హుతవహుడు or హుతాశనుడు s. n. The god of fire.
 r. హుళక్తి or హుళంకి s. n. A lie, or falsehood.
 s. హూతి s. n. A call, calling.
 s. హూర్వనము s. n. Crookedness; literal, or figurative.
 s. హృతి s. n. The taking away by force, or fraud. హృతము adj. Taken by force, or fraud.
 s. హృదయము s. n. 1. The mind; the seat, or faculty, of thought or feeling. 2. the heart.
 s. హృద్యము adj. Dear, beloved, cherished.
 s. హృషికము s. n. An organ of sense.
 s. హృషి కేశుడు s. n. *Vishnoo*.
 s. హృష్టము &c. adj. Pleased, glad;

- T. హాగ్గలు s. n. pl. Eunuchs.
- T. హాచ్చరిక s. n. 1. Gladness, pleasure. 2. caution, precaution.
- T. హాచ్చు v. n. To increase, or become augmented. adj. More, much. హాచ్చించు v. a. To augment, or increase.
- S. హాడజిము s. n. Passion, anger.
- S. హాతి s. n. 1. Flame. 2. a weapon.
- S. హాతువు s. n. Cause, reason, origin, motive.
- S. హామంతము s. n. Winter; the cold season. *vide* హామంతముతువు under ఋతువు.
- S. హామపుష్పము s. n. The flower termed *Michelia champaca*.
- S. హామము s. n. Gold. హామించు 1. To become gold. 2. to become puffed up, by riches.
- S. హామలంబి s. n. The thirty-first year, in the Hindoo cycle of sixty.
- S. హామూంకుడు s. n. 1. *Brumha*. 2. *Ga-rooda*.
- S. హామాద్రి s. n. The mountain *Meroo*.
- S. హారంబుడు s. n. *Ganesa*.
- T. హారాశము adj. Much, many.
- S. హాల s. n. Wanton dalliance; lascivious endearment.
- S. హాశనము s. n. Disrespect, disregard, contempt.
- S. హాలి s. n. The sun.
- TUD. హానశంబి s. n. *vide* హామలంబి.
- S. హాష s. n. Neighing.
- S. హామవతి s. n. *Parvatee*. 2. the Ganges.
- S. హాయంగవీనము s. n. 1. Clarified but-

ter, prepared a day before it is used. 2. fresh butter.

- T. హుంతకారి s. n. A person who deceives one, in one's own presence.
- T. హుయులు s. n. A gesture, or affected gait.
- S. హత s. n. A priest presiding over a burnt sacrifice.
- S. హేమము s. n. A burnt offering; the casting of clarified butter, &c. into the sacred fire, as an offering to the gods, accompanied with prayers or invocations, according to the object of the sacrifice.
- S. హార s. n. An hour; the twenty-fourth part of a day.
- T. హాక s. n. 1. Expedient, contrivance. 2. a person clever at expedients.
- S. హాలి s. n. The *Holi* feast.
- S. హ్రదము s. n. A deep lake.
- S. హ్రస్వము adj. Short, little, low. s. n. in grammar, A short vowel.
- S. హ్రదిని s. n. 1. *Indra's* thunderbolt. 2. lightning.
- S. హ్రీ s. n. Shame, modesty. హ్రీణము or హ్రీతము &c. adj. Ashamed.
- S. హ్రీష s. n. *vide* హ్రీష.
- S. హ్లాదము s. n. Joy, pleasure.

శ This is the fiftieth letter, and thirty-fifth consonant, in the Teloogoo alphabet; but no words in the language begin with it.

త.

త. The fifty-first, or last letter, and thirty-sixth consonant, in the Teloogoo alphabet.

s. తంత s. n. A patient man.

s. తణద s. n. Night.

s. తణప్రభ or తణిక s. n. Lightning.

s. తణము s. n. An instant, or moment, of time.

s. తతజము s. n. Blood.

s. తతము s. n. A wound, sore, or hurt.

s. తత్త s. n. A charioteer.

s. తత్రము s. n. The second pure Hindoo tribe, the regal or military cast. తత్రి యాణి A female of that tribe. తత్రి యుడు s. n. A man of that tribe.

s. తప s. n. Night. తపాకగుఁడు s. n. The moon; literally, causing night.

s. తమ s. n. 1. The earth. 2. patience. 3. pardon, forgiveness.

s. తమము s. n. 1. Patience. 2. pardon, forgiveness. adj. 1. Patient. 2. able, capable. తమించు v. a. To pardon, or forgive.

s. తయ s. n. 1. The sixtieth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. consumption. 3. loss, waste, decrease. తయించు To be destroyed, wasted, or decreased; to decay.

s. తయము s. n. 1. A destruction of the world. 2. loss, waste. 3. a house, or abode.

s. తవఁగు s. n. 1. Sneezing. 2. a cough.

s. తవము s. n. 1. Sneezing. 2. black mustard.

s. తంతి s. n. Patience, forbearance.

s. తమము s. n. A famine.

s. తారకము s. n. A blossom, or young bud.

s. తారము s. n. 1. Salt. 2. black ashes.

s. తీతి s. n. 1. The earth. 2. an abode, or dwelling. 3. wane, loss, destruction. 4. the period of the general destruction of the universe.

s. తీప్తము &c. adj. Thrown, cast, sent, dismissed.

s. తీప్రము adj. Quick. adv. Quickly.

s. తీణము adj. Thin, emaciated, feeble, slender, less.

s. తీబము &c. adj. Drunk, intoxicated.

s. తీరము s. n. 1. Milk. 2. water.

s. తీరాకరము - తీరాబ్ధి or తీరోదము s. n. The sea of milk; one of the seven seas, surrounding as many worlds. తీరాబ్ధితనయ s. n. Lutchmi; as sprung from that sea.

s. తుణ్ణము &c. adj. Versed in sacred science, but described as unable to explain, or teach it. 2. bruised, pounded.

s. తుతము s. n. Sneezing.

s. తుత్తు or తుథ s. n. Hunger.

s. తుద్రము &c. adj. 1. Small, little. 2. mean, low. 3. mean, niggardly, avaricious. 4. cruel. 5. poor, indigent. తుద్రా లచెప్పు To tell tales of any one. తుద్రా లచేయు To intrigue, or conspire.

s. తుధితము &c. adj. Hungered, hungry.

- s. తుర ప్రము s. n. An arrow, with a horse-shoe head.
- s. తురము s. n. A razor.
- s. తురి s. n. A barber.
- s. తులకము &c. adj. 1. Little, small. 2. hard. 3. poor, indigent. 4. low, vile. 5. wicked, malicious, abandoned.
- s. తుణత s. n. Disgrace.
- s. తేత్రపిడు s. n. A son born of the wife, by a kinsman, or person duly appointed to procreate issue to the husband.
- s. తేత్రజ్ఞుడు s. n. The soul, the emanation of divinity residing in the body.
- s. తేత్రము s. n. 1. A field. 2. the body. 3. a wife. 4. a pure, or sacred, spot; a place of pilgrimage, as *Benares*, &c. 5. a geometrical figure.
- s. తేపణము s. n. 1. Sending, directing. 2. passing away time.
- s. తేపణి s. n. An oar.
- s. తేపము s. n. 1. Sending, dismissing. 2. throwing, casting. 3. delay, dilatori-

- ness. 4. disrespect, contempt 5. passing away time.
- s. తేమకరము &c. adj. Auspicious, propitious; conferring good fortune, or happiness.
- s. తేమము s. n. 1. Happiness, well being, welfare, health. 2. preserving, protecting, keeping 'what is acquired. 3. final emancipation, or eternal happiness. adj. Happy, well, in good health, prosperous.
- s. తోణి s. n. The earth.
- s. తోదము s. n. Powder, pulverized substance, dust.
- s. తోభ s. n. Grief, sorrow. తోభించు To grieve, or be sorrowful.
- s. తోద్రము s. n. Honey.
- s. తోమము s. n. 1. An airy room, on the top of a house. 2. wove silk.
- s. తోరము s. n. Shaving.
- s. త్య s. n. The earth. త్యభ్రతు s. n. A king; as protecting it.
- s. త్యద s. n. 1. A war whoop, or battle cry. 2. a bamboo rod, or stake.

LIBRARY OF CONGRESS

0 011 624 808 6